-- ၁ ------------------------------------

ထေရီအပဒါနဒီပနိယာ နိဒါနံ

ခုဒ္ဒကပါဌ – ဓမ္မပဒ – ဥဒါန – ဣတိဝုတ္တက – သုတ္တနိပါတ – ဝိမာနဝတ္ထု – ပေတဝတ္ထု – ထေရဂါထာ – ထေရီဂါထာ – ဇာတက – နိဒ္ဒေသ – ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂ – အပဒါန – ဗုဒ္ဓဝံသ – စရိယာပိဋကဝသေန ပန္နရသပ္ပဘေဒေ ခုဒ္ဒကနိကာယေ"တိ ဣဒံ သုတ္တန္တပိဋကံ နာမာတိ အဋ္ဌကထာနယူပံ (ဝိ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၁၅)။ ပန္နရသသု ဂန္ထေသု ခုဒ္ဒကပါဌဋ္ဌကထာ, ဓမ္မပဒဋ္ဌကထာ, ဥဒါနဋ္ဌကထာတျာဒိနာ တံ တံ အဋ္ဌကထာဒဟော် သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ အပဒါနဂန္ထေ ပန ထေရာပဒါနံ ထေရီပဒါနန္တိ ဒွိသု ဂန္ထေသု ထေရာပဒါနေယေဝ ပဌမဘာဂ – ဒုတိယဘာဂဝသေန ဒွေ အဋ္ဌကထာ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ထေရီပဒါနဂန္ထေ အဋ္ဌကထာ နတ္ထိ၊ အန္တေသု ဗုဒ္ဓဝံသ စရိယာပိဋက ဂန္ထေသုပိ အဋ္ဌကထာယော သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ဝေမဇ္ဈေ ထေရီအပဒါနဂန္ထေဧဝ အဝိဇ္ဇမာနံ အနန္တရူပန္တိ အမှာကံ အာစရိယော ဘဒ္ဒန္တကုမာရာဘိဝံသော ပုနပ္ပုနံ စိန္တေသိ၊ ထေရီအပဒါနပါဠိယာ သမ္ဗန္ဓာသု ထေရီဂါထာဋ္ဌကထာသု စ ထေရဂါထာဋ္ဌကထာသု စ အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာသု စ ဓမ္မပဒဋ္ဌကထာဒီသု စ အာဂတာ တံ တံ ထေရီနံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိယော ဂဝေသိတွာ သလ္လက္ခိတဗ္ဗေ ပါဌေ ဥဒ္ဓရိတွာ အသောကာရာမာဓိပတိနော (မစိုးရိမ်ဆရာတော်) အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရုနော ဘဒ္ဒန္တသူရိယာဘိဝံသဿ ဒဿေသိ၊ မဟာထေရော အဘိရောစယိတွာ "အာဝုသော ကုမာရ၊ တွမေဝ ထေရီအပဒါနဿ အတ္ထံ သံဝဏ္ဏေဟိ၊ မယာ အဇ္ဈိဋ္ဌဘာဝံ စ နိဒါနေ ပကာသေဟိ"တိ အဝေါစ၊ တတော ပဋ္ဌာယ အာစရိယော တံသမ္ဗန္ဓာ တံ တံ အဋ္ဌကထာယော ပုနပ္ပုနံ ပဿိတွာ လက္ခိတဗ္ဗပါဌေ ဥဒ္ဓရိတွာ ပဓာနတော အမရပူရမဟာထေရံ မဟာထေရံ စ ပုစ္ဆိတွာ ထေရီအပဒါနဂန္ထဿ သံဝဏ္ဏနံ လိခိတုံ အာရဘိ။

-- ၉ ------------------------------------

လေခနကာလေ စ ပေါရာဏာသု ထေရီဂါထာဋ္ဌကထာဒီသု အာဂတာ သံဝဏ္ဏနာယော တေနာကာရေန သံဝဏ္ဏေသိ၊ နာနာဌာနေသု ဋီကာနံ သံဝဏ္ဏနာနံ ဧကတ္ထ သမုဟိကရဏမေဝ ဟောတိ၊ တံ တံ အဋ္ဌကထာဋီကာသု ပန အနာဂတေ ပါဠိယာ အတ္ထေ သဒ္ဒနီတိရူပသိဒ္ဓိအာဒီဟိ မာဂဓဗျာကရဏတော စ ပါဏိနီယ-စန္ဒာဒီဟိ သက္ကတဗျာကရဏတော စ မဟာကပ္ပဒ္ဒုမာဒီဟိ သက္ကတာဘိဓာနတော စ ပါကတအဒ္ဓမာဂဓီအာဒီဟိ အဘိဓာနတော စ အာနယိတွာ သံဝဏ္ဏေဘိ၊ ယသောဓရာထေရီပဒါနေ ပန ပါဠိယာ အတ္ထံ သောတတ္တကိဋ္ဌကထာတော အာနေတွဥဒိ သံဝဏ္ဏေသိ၊ သာ ဟိ အဋ္ဌကထာ ယသောဓရာထေရီအပဒါနဿ အဋ္ဌကထာ နာမာတိ အာစရိဘာ ဝဒန္တိ။

စတုန္နံ ဟိ အသင်္ချေယျာနံ, ကပ္ပသတသဟဿာနံ အန္တရေ အဋ္ဌဝီသတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇိံသု၊ တေသံ အဋ္ဌဝီသတိယာ ဗုဒ္ဓါနံ အပဒါနေ ဗုဒ္ဓဝံသပါဠိယံ ဘဂဝါ ဝိတ္ထာရတော အဝေါစ၊ တတော ပုဗ္ဗေ သောဠသအသင်္ချေယျေ ဥပ္ပန္နာနံ ဒွါဒသသဟဿာနံ ဗုဒ္ဓါနံ စ ပဉ္စသတသဟဿာနံ ဗုဒ္ဓါနံ စ အပဒါနေ ဗုဒ္ဓဝံသေ ဘဂဝါ န အဝေါစ။ ယသောဓရာထေရီအပဒါနေ ဧဝ အဝေါစ။ ယထာဟ –

ပဉ္စကောဋိသတာ ဗုဒ္ဓါ၊ နဝ ကောဋိသတာနိ စ။

ဧတေသံ ဒေဝဒေဝါနံ၊ မဟာဒါနံ ပဝတ္တယိံ။ ပ။

ကောဋိသတသဟဿာနိ၊ ပဉ္စာသီတိ မဟေသီနံ။

ပဉ္စာသီတိ ကောဋိသတာ၊ သတ္တတိံ သာ စ ကောဋိယော"တိ။

(အပ၊ ၂။ ၂၇၀-၁-ပိဋ္ဌေ)။

ဣမံ ဟိ ယသောဓရာထေရီအပဒါနံ ဥပနိဓာယ သဗ္ဗေပိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ ဝီသတိ အသင်္ချေယျေ စ ကပ္ပသတသဟဿာနိ စ ပါရမိယော ပူရေတွာဥ ဗုဒ္ဓတ္တံ သမုပါဂစ္ဆန္တီတိ အယံ မတ္တော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဝိတ္ထာရတ္ထော ယသောဓရာထေရီအပဒါနဒီပနိယံ (၃၈၄-၃၉၆) ဂါထာနံ သံဝဏ္ဏနာတော ဂဟေတဗ္ဗော။

-- ၅ ------------------------------------

ဂန္ထပရိသမာပနကာလေ ပန တံ လိခိတပေါတ္ထကံ အာဒါယ အသောကာရာမာဓိပတိနော မဟာထေရဿ ဒဿေသိ၊ မဟာထေရော ဧဝမာဟ "အာဝုသော ကုမာရ! တဝ လိခိတပေါတ္ထကော အတိသုန္ဒရော၊ တွံ ပန ထေရမတ္တော၊ မဟာထေရကာလေယေဝ မုဒ္ဒါပေဟိ"တိ။

တတော မရမ္မရဋ္ဌေ မန္တလေး ဇနပဒေ မိုးကုတ် နဂရေ (ဈေးကျောင်း =) အာပဏဝိဟာရေ ဝသန္တဿ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဿ ဘဒ္ဒန္တသုဝဏ္ဏနာမကဿ မဟာထေရဿ ဒဿေတိ၊ မဟာလေရော ကဥ္စိဌာနံ ဝိသောဓေတွာ သစ္စာပေတိ၊ အဘိရောစယန္တော ပန ဝီသတိသဟဿာနိ ကဟာပဏေ မုဒ္ဒါပနတ္ထာယ အနုဂ္ဂဟေသိ၊ တေ ပန ကဟာပဏေ ဘဒ္ဒန္တကုမာရာဘိဝံသော အတ္တနော စတုပစ္စယဒါယကဿ မဟာဘိသက္ကဿ (ဒေါက်တာ သာလှ) တိပိဋကနိကာယသိမိတိယာ ဥက္ကဋ္ဌဿ အဒါသိ၊ တေဟိ စ မဟာဘိသက္ကေန ဒိန္နေဟိ အညေဟိ ကဟာပဏေဟိ စ ဣမံ ထေရီအပဒါနဒီပနီပေါတ္ထကံ မုဒ္ဒါပေသိ၊ ဂန္ထနာမံ ပန မဟာရဋ္ဌသံဃမဟာနာယကတ္ထေရာနံ အနုမတိယာ "ထေရီအပဒါနဒီပနီ"တိ အကာသိ။ အယံ ဂန္ထော ခုဒ္ဒကပါဌာဒီသု ပန္နရသသု ဂန္ထေသု ဦနဘူတံ ထေရီအပဒါနသံဝဏ္ဏနံ ပူရေသီတိ။

အမှာကံ ပန အာစရိယဿ အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတဿဘဒ္ဒန္တ ကုမာရာဘိဝံသတ္ထေရဿ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိ ဇဝံ ဝေဒိတဗ္ဗာ–

အမှာကံ ဟိ အာစရိယော ဘဒ္ဒန္တကုမာရာဘိဝံသော နာမ မဟာထေရော မန္တလေးရင္ဒေ မြင်းခြံဇနပဒေ တောင်သာနဂရေ ရွာဘဲနာမကေ ဂါမေ ဧကေနဝုတိဒွိသတာဒိကဟဿမေ (၁၂၉၁) မရမ္မဝဿေ ပေါဋ္ဌပါဒသုက္ကပက္ခဿ စာတုဒ္ဒသိယံ စန္ဒဝါရေ ဝိဇာတော။

-- ၎ ----------------------------------

သော ပန ဒဟရကာလေ ရွာဘဲ နာမကဿ ဂါမဿ ပုရတ္ထိမဒိသာဘာဂေ ဒွိပဏ္ဍလဝ္ဒူရမတ္တေ ဌာနေ ဌိတဿ ဆင်မင်းနာမကဿ ဂါမဿ မူလသာလာယ (ပါဌသာလာယ) မူလဘူမိ ဝိဇယိ။

တတော ပရံ တောင်သာနဂရေ့ ဇဂျမ်းနာမကဿ ဂါမဿ မဇ္ဈိမသာလာယ (မဇ္ဈိမိကပါဌသာလာယ) မဇ္ဈိမဘူမိ (မဇ္ဈတလံ, သတ္တမတလံ) ဝိဇယိ။

ဂျပန်ရာဇူနံ ကာလေ ပန တောင်သာနဂရေ ရွာသစ်မဟာ – ဂါမဿ ဥစ္စပါဌသာလာယံ ယာဝ နဝမတလံ ဥဂ္ဂဏှိ။

အထာပရံ ကာလဿ ဒုဗ္ဘိက္ခတ္တာ ဥပရိမတလံ အနုဂ္ဂဏှိတွာ ဗုဒ္ဓပါဝစနံ ယေဝ ဥဂ္ဂဏှိ။

တတော ပရံ ဆင်မင်းဂါမဿ ဝိဟာရေ ဝသန္တဿ အာစရိယဝရဿ ဘဒ္ဒန္တပဏ္ဍိစ္စတ္ထေရဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ ရဋ္ဌဿရေတိ ကတံ စူဠပဋ္ဌမုဿဝံ စ မဇ္ဈိမုဿဝံ စ ဝိဇယိ။

တတော ပရံ ဇဂျမ်း-ကုန်မြဲဂါမေ ပိဋကမဟာဘူတဿ အာစရိယဝရဿ ဘဒ္ဒန္တသောဘိတတ္ထေရဿ သန္တိကေ ကစ္စာယနအဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝိနီ အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာ ပကရဏေဟိ သဒ္ဓိံ ဆန္ဒပကရဏာဒီနိ ဥဂ္ဂဏှိ။

တတော ပရံ တမေဝ အာစရိယဝရံ ဘဒ္ဒန္တသောဘိတတ္ထေရံ ဥပဇ္ဈာယံ ကတွာ ဒသတိသတာဓိကဟသမေ (၁၃၁၀) မရမ္မဝဿေ မာဃမာသသုက္ကပက္ခဿ ဒသမေ ဥပသမ္ပဒဘာဝံ ပါပုဏိ။

တတော ပရံ ဒွါဒသတိသတာဓိကဟဿမေ (၁၃၁၂) မရမ္မဝဿေ မန္တလေး နဂရေ ဒက္ခိဏာရာမ ဘုရားကြီး အာရာမေ အန္တော အာသဋ္ဌိယာ နယားနာမဝိဟာရံ ဥပသင်္ကမိ။ တသ္မိံယေဝ ဥပရိမံ ဗုဒ္ဓပါဝစနံ ဥဂ္ဂဏှိတွာ တေရသတိသတာဓိကသဟဿမေ (၁၃၁၃) မရမ္မဝဿေ မဟာပဋ္ဌမုဿဝံ ဝိဇယိ။

-- ၍ ----------------------------------

တတော ပရံ စုဒ္ဒသတိသတာဓိကသဟဿမေ (၁၃၁၄) မရမ္မဝဿေ မန္တလေး နဂရေ ပရိယတ္တိသာသနာဟိတသမိတိယာ အာဝေဏိကသိက္ခံ မဟုဿဝံ ပဋ္ဌမဘာဝေန ဝိဇယိ။ အနုမာသံ တဏ္ဍုလတ္ထာယ နဝကမ္မတ္ထာနိ စ အလဘိ။

တတော ပရံ ပန္နရသတိသတာဓိကသဟဿမေ (၁၃၁၅) မရမ္မဝဿေ ရဋ္ဌိဿရကတေ ဓမ္မာစရိယမဟုဿဝေ ဆဟိ ပါဠိအဋ္ဌကထာဂုဏာဝိသေသပကရဏေဟိ သဒ္ဓိံ တီဏိ မူလပါဠိအဋ္ဌကထာပကရဏာနိ ဧကေဝဿေနေ့ဝ ဝိဇယိတွာ သိရောမဏိဂုဏာဝိသေသံ အလဘိ။ တာနိ စ နဝပကရဏာနိ ပါဠိဘာသာယေဝ ဝိသဇ္ဇိတွာ ဝိဇယိ။ တသ္မာ ရဋ္ဌိဿရာ ဧကေကပ္ပကရဏဿ အတ္ထာယ ဂုဏကရဏဝသေန အဉ္ဇေဟိ အဓိကံ ပဏ္ဏာဝိသတိအနာမာသဝတ္ထူနိ အဒံသု။

တဒနန္တရံ တသ္မိံယေဝ ဝဿေ မန္တလေးနဂရေ့ ပရိယတ္တိသာသနာဟိတသမိတိယာ ဓမ္မာစရိယာမဟုဿဝေ့ပိ ဧကဝဿေနေ့ဝ တီဏိ မဟာအဋ္ဌကထာပကရဏာနိ ဝိဿဇ္ဇိတွာ ဝိဇယိ။ တသ္မာ ဝဋ္ဋံသကာဂုဏာဝိသေသသေန သဒ္ဓိံ သုဝဏ္ဏာလဉ္ဆနံ အလဘိ။

တတော ပရံ ရန်ကုန်နာမကရာဇဓာနိယံ သီရိမင်္ဂလတ္ထလေ ကမ္ဘာအေးနာမကဿ စေတိယဿ အာသန္နေ နိမ္မိတေသု ဗဟူသု ဝိဟာရေသု ဗုဒ္ဓပါစေနာနံ့ သင်္ဂါယိတုံ ပဋ္ဌိဝိသောဓကေဘာဝေန ဩဘာနသောဓကဘာဝေန ဝ ဝဟန္တော ဘာသန္တရာနိ ဥဂ္ဂဏှိတွာ ဒသမဘူမိ ဝိသဇ္ဇနာယပိ ဧကဝဿေနေဝ ဝိဇယိ။

တတော ပရံ မန္တလေးတက္ကသိုလ်ာယံ ပစ္စေကဘူမိံ ဝိဿဇ္ဇိတွာ သာဟိစ္စန္နာတကံ (B.A) အလဘိ။

တတော ပရံ ဒက္ခိဏာရာမဘုရားကြီး အာရာမေ ပုသိမ်နာမကဝိဟာရေ ဝသန္တဿ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဿ ဘာသန္တရဆေကဿ ဘဒ္ဒန္တသီလာစာရတ္ထေရဿ သန္တိကေ သက္ကတဂန္ထပါဏိနိ ဗျာကရဏေဟိ သဒ္ဓိံ ဝေဒေ ဥဂ္ဂဏှိ။

-- ၄ ----------------------------------

အမှာကံ အာစရိယော ပန သိရောမဏိဝဋ္ဋံသကာဂုဏာဝိသေသေ လဘိတွာ အစိရဿေဝ မန္တလေးနဂရေ့ ဒက္ခိဏာရာမဘုရားကြီး ပါဠိတက္ကသိုလ်ာယံ ကထိကဂဏဝါစက ဓမ္မာစရိယဘာဝေန ပါဠိအဋ္ဌကထာပကရဏာနိ ဝါစေသိ။ မူလဓမ္မာစရိယဘာဝေန စ ကစ္စာ ယန အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝိနီပကရဏေဟိ သဒ္ဓိံ ပဋ္ဌာနမဟာပကရဏာဒီနိပိ ဝါစေသိ။

ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိကာလေ ပန ဒက္ခိဏာရာမဘုရားကြီး ပါဠိဝိသောဓကေသမိတိယံ မူလဝိသောဓကောဘာဝေန အာဝတိ။ တထာ ဝိနယပိဋကာနံ သင်္ဂီတိကာလေပိ သင်္ဂီတိကာရကတ္ထေရဝရဘာဝေန စ။

တတော ပရံ ရန်ကုန်နာမကရာဇဓာနီယံ သီရိမင်္ဂလတ္ထလေ ကမ္ဘာအေးနာမကဿ စေတိယဿ အာသန္နေ နိမ္မိတေ ဇမ္ဗုဒီပ မဟာဝိဟာရေ ဝိဟရန္တော အတိရေပဉ္စဝဿာနိ အဋ္ဌကထာ ပကရဏေဟိ သဒ္ဓိံ ဋီကာပကရဏာနိ ယာဝ နိဋ္ဌာနဝိသောဓယိ ပဌမံ ပဋ္ဌိဝိသောဓကောဘာဝေန ပစ္ဆာ ဩသာနသောဓကောဘာဝေန စ။

တတော ပရံ အမှာကံ အာစရိယော စတုဝီသတိတိသတာ ဓိကာသဟဿမေ (၁၃၂၄) မရမ္မဝဿေ အာသဠှိမာသတော ပဋ္ဌာယ မန္တလေးနဂရေ အသောကာရာမာဓိပတိနော အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရုနော ဘဒ္ဒန္တသူရိယာဘိဝံမဟာထေရဿ အနုဂ္ဂဟံ ဂဟေတွာ မန္တလေး နဂရေ ဗန်းမော်အာရာမံ အလဘိ။ လဘိတွာ စ တသ္မိံ ယေဝ အာရာမေ ပါဠိအဋ္ဌကထာဒီနိ ဝါစေသိ။ တာနိ စ ဧကေမေကံ ဝါစေတွာ ဥဂ္ဂဏှာပေသိ။

ဗန်းမော်အာရာမဿ အာသန္နေသု ဘူမိဘာဂေသု ဒါရကေ ဗုဒ္ဓဘာသာယ ကုသလတ္ထာယ ရဋ္ဌိဿရေဟိ အဘိညာတံ မူလသာလံ (ပါဠိသာလံ) ဝိဝရိတွဥ္ဋိ သိက္ခာပေသိ။ စတုတ္ထဘူမိကာ ဒါရကာ ယေဘုယျေန စတုတ္ထဘူမိံ (ပါဠိမကတလ်) ဝိသဇ္ဇိတွာ သဗ္ဗေဝ ဝိဇယိံသု။

-- ၃ ------------------------------------

နိဒါဃေ ပါဠိသာလာပိ ဒဟနကာလေပိ ဒါရကာနံ စာရိတ္တာနံ ကုသလတ္ထာယ မင်္ဂလအဗ္ဘျုယနကမ္မေ ဝိဝရိတွာ မင်္ဂလသုတ္တာဒီနိ သိက္ခာပေသိ။

ဗောဓိကုန်းနာမကဘူမိဘာဂဿ အာသန္နေ ဝသန္တာနံ ဘိက္ခု သာမဏေရာနံ ပိဏ္ဍာကေန အကိလမာယ ဧကံဘတ္တဒါနသမိတိံ သဏ္ဌာပေတွာ ဥက္ကဋ္ဌဘာဝေန အာဝဟိ။

ရဋ္ဌိဿရေဟိ ပန ပဓာနဘာဝေန ကတဿ တိပိဋကပါဠိ-မြန်မာ အဘိဓာနပ္ပကရဏဿ ရစိတကာလေ မန္တလေး နဂရေ ဒက္ခိဏာရာမဘုရားကြီး အာရာမဿ တိပိဋက-ပါဠိ-မြန်မာ အဘိဓာနသမိတိယာ ဟိတဓရဘာဝေန ရစယိ။

ရစယန္တော စ ဣင်္ဂလိသ သက္ကတ ပါကတ အဒ္ဓမာဂဓျာဒီဟိ ဘာသန္တရေဟိ စ ဗျာကရဏေဟိ သံသန္ဒိတွာ ကရဏဋ္ဌာနေ ပဓာနဘာဝေန ရစယိ။

စတ္တာရိ ဝိပိဋကပါဠိပဒပကရဏာနိ မုဒ္ဒါပိတာနိ ဟောန္တိ။ တိပိဋက ပါဠိ-မြန်မာအဘိဓာနပ္ပကရဏာနိ ပန မုဒ္ဒယမာနာနိ။

အမှာကံ အာစရိယော ပန မရမ္မရဋ္ဌဿ ဝေမဇ္ဈေ ဝမ်းတွင်းနာမ နဂရေ သိမ်တောင်နာမ အရညဝိဟာရေ ဝသန္တာနံ ဘဒ္ဒန္တ ဇောတိကတ္ထေရာဒီနံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိဒီပနိံ စ ရစယိ။

ဗုဒ္ဓါဝါဒံ (ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မံ) ဇာနိတုကာမာနံ ပုစ္ဆိတပဉှေပိ ဗုဒ္ဓမတိယာ ဝိသဇ္ဇေသိ။

အထာပရံ မင်းကွန်းနာမ ပဗ္ဗတေ ဓမ္မနာဒါရာမေ ဝသန္တေန တိပိဋကဓရဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကေန အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတေန အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရုနာ အဘိဓဇအဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကေန စ ဘဒ္ဒန္တဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ မဟာထေရေန အဇ္ဈိဋ္ဌော မောဂ္ဂလာနဗျာကရဏဿ သံဝဏ္ဏနာဘူတာယ ပယောဂသိဒ္ဓိယာ နိဿယဉ္စ ရစယိ။

-- ၄ ------------------------------------

ဒွေစတ္တာလီသတိသကာဓိကသဟဿမေ (၁၃၄၂) မရမ္မဝဿေ သံဃပဗန္ဓပဒ္ဓတိယာ အတ္ထာယ ဥပဒေသံ ရစိတကာလေပိ ဝိနယဓမ္မကမ္မာဓိကရဏဿတ္ထလေခနသမိတိယာ ဟိတဓရဘာဝေန ရစယိ။

ပဉ္စတာလီသတိသတာဓိကသဟဿမေ (၁၃၄၅) မရမ္မဝဿ မဟာရဋ္ဌသံဃနာယကတ္ထေရေဟိ ပယောဇိတော ဓမ္မနီတိဝါဒီ ဧကေန ဝိနယဓရဘာဝေန ဟိတဓရဘာဝေန စ ဝိနိစ္ဆယိ။

အမှာကံ အာစရိယော ပန တေပညာသတိသတာဓိကသဟဿမေ (၁၃၅၃) မရမ္မဝဿေ ကတ္တိကမာသေ ရဋ္ဌိဿရေဟိ ဒတ္တိယံ အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတလဉ္ဆနံ အလဘိ။ ဆသဋ္ဌိယာ မူလသံဃာဘာရနိတ္ထရကာနံ ဧကော စ အဟောသိ။ ဣဒါနိပိ မဟာရဋ္ဌ သံဃာဘာရနိတ္ထရကဘာဝေန သာသနဓုရံ အာဝဟတိယေဝ။

တုမ္ဟေ သာဓဝေါပိ ဣမံ ထေရီအပဒါနဒီပနိံ ပဿိတွာ ဒုက္ခက္ခယံ အမတမဟာနိဗ္ဗာနံ သီဃံ ပါပုဏာထာတိ။

ဓမ္မန္တေဝါသိကော

ဘဒ္ဒန္တဩဘာသာဘိဝံသတ္ထေရော

အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတော

--------------------------------------- ၃ -----------------------------------

ထေရီအပဒါန ဒီပနီ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဂန္ထာရမ္ဘကထာ

အစိန္တေယျဂုဏောပေတံ၊ သမ္ဗုဒ္ဓံ ဓမ္မ မုတ္တမံ။
နတွာ ဝိသုဒ္ဓသံဃမ္ပိ၊ သက္ကစ္စံ အဘိမာနယံ။ ။
မေဓိယာဘိဝံသတ္ထေရံ၊ နိဗ္ဗေဓိကံ ဂုရုံ မမ။
တဗ္ဘာတရံ စ ဂမ္ဘီရံ၊ ဝိနိစ္ဆယ သုကောဝိဒံ။။
နတွာ အထာပိ အာကာသေ၊ အာဒိစ္စံဝ ဝိသောဘနံ။
အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌ-ဂုရုံ့ စာပိ ကတဉ္ဇလီ။။
ယသ္မာ ထေရိပဒါနဿ၊ နတ္ထိ ပေါရာဏဝဏ္ဏနာ။
တသ္မာ ဝဏ္ဏေတုမိစ္ဆန္တော၊ နာနာဂန္ထံ ပရာပရံ။ ။
သက္ကတံ ပါကတံ စာပိ၊ ဗဟုံ ပဿံ ဝိစိန္တယံ။
သိက္ခိတ သနိကာယောပိ၊ သာကစ္ဆန္တောဝ ဝိညုနာ။ ။
ပေါရာဏဋ္ဌကထာဟေဝ၊ သံသန္ဒိယ ပုနပ္ပုနံ။
ပါဠိနယဉ္စ နုလောမေန္တော၊ ဝိဇ္ဇေန္တော ဇဋ္ဌံ ဇဋ္ဌံ။ ။
တေနေဝ အသောကာရာမ-ဂုရုနာပိ လိခါပိတော။
ဝဋ္ဋံသကံ ပဝက္ခာမိ၊ အပဒါနဿ ဒီပနိန္တိ။ ။

မှတ်ချက်။

၁။ နီတိ၊ ဓာတု။ ၁၅၇။

နီတိ၊ သုတ္တ၊ ၄၂၅-ပိဋ္ဌေ။

ဂရုသဒ္ဒေါဝ ပါဠိနယေ ယုဇ္ဇတီတိ ဝုတ္တံ၊ ဂါရဝေါတိ ပဒံ ဥပနိဓာယ၊ ပါကတပကာသဗျာကရဏေ ပန (၁၊ ၄၄) သုတ္တေ ဂေါရဝသဒ္ဒေ ဩကာရဿ အာကာရံ ကတွာ ဂါရဝန္တိ ပဒသိဒ္ဓိ ဝုတ္တာ၊ တသ္မာ ဂုရု ဣတိ ပါဠောပိ ပါဠိနယေ ယုဇ္ဇတေဝ။ ဝုတ္တံ ဟိ တတ္ထ အာစ ဂေါရဝေ။ ဂေါရဝသဒ္ဒေ ဩကာရဿ အာကာရာ – ဒေသော တဝတိ အ ဥ ဓ။ ဝါဝရံ ဂဥ့ရဝံ ဂေါရဝန္တိ။ အဇ္ဇဝံ မဒ္ဒဝံ အာသဘန္တိ အာဒီသုပိ ဩကာရာဒေသဌာနေ အာကာရာဒေသော ပါဠိ နယေ ဒိဋ္ဌောဝ။

ဒီပနီ – ၁

--------------------------------------- ၄ -----------------------------------

တတ္ထ ထေရိကာပဒါနံ နာမ သုမေဓာဝဂ္ဂေါ ဧကုပေါသတိကဝဂ္ဂေါ ကုဏ္ဍလကေသိဝဂ္ဂေါ ခတ္တိယာဝဂ္ဂေါ စေတိ ဝဂ္ဂတော စတုဝဂ္ဂံ ဟောတိ၊ အဝယဝဇထေရိပဓာနတော ပဓာနဝသေန စတ္တာလီသံ၊ ဂါထာတော သတ္တပညာသတိသတာဓိကံ သဟဿံ ဟောတိ။ တေနာဟ –

သုမေဓာ ဧကုပေါသထာ၊ ကုဏ္ဍလကေသိ ခတ္တိယာ။
သဟဿံ တိသတာ ဂါထာ၊ သတ္တပညာသပိဏ္ဍိတာတိ၊။

တသ္မာ ဝဂ္ဂေသု သုမေဓာဝဂ္ဂေါ အာဒိ၊ အဝယဝထေရိပဒါနေသု သုမေဓာ ထေရိပဒါနံ။ တသ္သာပိ အထ ထေရိကာပဒါနာနိ သုဏာထာတိ အာယသ္မတာ အာနန္ဒေန ပဌမမဟာသင်္ဂီတိကာလေ ဝုတ္တဝစနမာဒိ။

တတ္ထ အထာတိ နိပါတပဒံ။ ထေရိကာပဒါနာနီတိ နာမပဒံ၊ သုဏာထာတိ အာချာတပဒန္တိ ဣမိနာ တာဝ သဒ္ဒနယေန ပဒဝိဘာဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အတ္ထတော ပန –

ပရိယာယန္တရပဥ္ဆေသု၊ သမုစ္စယေ အနန္တရေ။

အဝိစ္ဆေဒါဓိကာရေ စ၊ အညဒတ္ထေ ဝိကပ္ပနေ။ ။

ပစ္ဆတ္ထေ ပရိကပ္ပေ စ၊ ဗျတိရေကေ တထာ နွယေ။

တဒါတ္ထေ ပဋ္ဌိဘာဂေ စ၊ အပါဒါနေ နိပါတကော။ ။

ဥပနျာသေ မင်္ဂလေ စ၊ နိမ္မာနုတ္ထာဝဓာရဏေ။

နိဒ္ဒိဋ္ဌာ သမ္ဘာဝနာဒီသု၊ အထသဒ္ဒေါ ပဝတ္တီတိ။ ။

တထာ ဟေသ အထသဿ နဝဟိ သောတေဟိ၊ အသုစိ ဘဝကို သဗ္ဗဒါတိ အာဒီသု၂ ပရိယာယန္တရေ ပက္ခန္တရေဒ္ဒ ပဝတ္တတိ၊ အပရေနပိ ပရိယာယေန အသုစိဘာဝ ပဿာတိ ဝုတ္တံ၄ ဟောတိ။ အထ တွံ ပတိကောလမ္ဗ-မတ္တော ထုလ္လာနိ ဂဇ္ဇသီတိ အာဒီသု၅ ပဥ္ဆေ။ အထ တွံ ဂဇ္ဇတိ နနု တွံ ဂဇ္ဇသီတိ၆ အတ္ထော။ အထ ပါပါနိ ကမ္မာနိ၊ ကရံ ဗာလော န ဗုဇ္ဈတီတိ အာဒီသု၇ သမုစ္စယေ၊ န ကေဝလံ ဗာလော

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ၊ ၂။ ၂၉၈-ပိဋ္ဌေ။

၂။ သုတ္တနိ။ ၃၀၈-ပိဋ္ဌေ။

၃။ ထောမနိမမှိ။

၄။ သုတ္တနိ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၂၃၉-ပိဋ္ဌေ။

၅။ ဇာ၊ ၁။ ၃၂၈-ပိဋ္ဌေ။

၆။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၄။ ၄၃၄-ပိဋ္ဌေ။

၇။ ဓမ္မ၊ ၃၃-ပိဋ္ဌေ။

ကောဓဝသေန ပါပါနိ ကရောတိ၊ အထ ကရံကရောန္တောပိ ပန န ဗုဇ္ဈတီတိ၁ အတ္ထော။

အထာဟံ ဘိက္ခဝေ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေတိ အာဒီသု၂ အနန္တရေ။ အထ တဒနန္တရေတိ အတ္ထော။ အထ ခေါ ဇာဏုဿောဏိ ဗြာဟ္မဏော၃၊ အထ ခေါ အညတရာ ဒေဝတာတိ အာဒီသု၄ အဝိစ္ဆေဒေ။ တတ္ထ တသ္မိ ဘဂဝတိ ဝိဟရန္တေယေဝါတိ အတ္ထော။ ဘဂဝတော သာဝတ္ထိယံ ဝိဟာရေ အဝိစ္ဆိန္နေယေဝါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၅။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာတိ အာဒီသု၆ အဓိကာရေ၇ အညာဓိကာရဝစနာရမ္ဘေ၈။ အထ ဝုတ္တဝစနတော အညာဓိကာရဝစနံ အာရဘိဿာမီတိ အတ္ထော။ အထ ခေါ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတီတိအာဒီသု၉ အညဒတ္ထေ၊ အထ ကုဟနာဒိတော အညဒတ္ထာယေဝါတိ၁၀ အတ္ထော။ ကိံ ဘဝိဿတိ လောကဿ၊ ကလျာဏံ အထ ပါပကန္တိအာဒီသု၁၁ ဝိကပ္ပေ။ ကိန္နုခေါ ဣမဿ လောကဿ ပါပကံ ဘဝိဿတိ၊ အထ ဥဒါဟု ကလျာဏန္တိ အတ္ထော၁၂။ အထ ယာ ဗုဒ္ဓါနံ သာမုက္ကံသိကာတိ အာဒီသု၁၃ ပစ္ဆတ္ထေ၊ အထပစ္ဆာတိ အတ္ထော၊ တုမ္ဟေ စေ အမှာကံ န ဒဿထ၊ အထ ကောစရဟိ အမှာကံ အဿတီတိ အာဒီသု၁၄ ပရိကပ္ပ၁၅၊ အထ ဧဝံ သတီတိ အတ္ထော။ ယေ ခေါ ကေစိ ဘဂဝတော သာဝကာ အာရဒ္ဓဝီရိယာ ဝိဟရန္တိ၊ အဟံ တေသံ အညတရော၊ အထ စ ပန မေ နာနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုတ္တတီတိ အာဒီသု၁၆ ဗျတိရေကေ၊ ဧဝံ သန္တေပိ ပန န ဝိမနုစ္စတီတိ အတ္ထော။ နေတံ အာဝုသော အပ္ပသန္နာနံ ဝါ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဓမ္မ၊ ဋ္ဌ၊ ၄၁-ပိဋ္ဌေ။ ။ ပဋ္ဌိသံ။ ၂၉၈။ ပဋ္ဌိသံ၊ ဋ္ဌ။

၂။ ၂၀၁-ပိဋ္ဌေသု။

၃။ မ၊ ၁။ ၂၀-ပိဋ္ဌေ။

၄။ ခုဒ္ဒက။ ၃-ပိဋ္ဌေ။

၅။ မ၊ ၄၊ ၁။ ၁၁၃-ပိဋ္ဌေ။

၆။ သုတ္တနိ၊ ၂၉၁-ပိဋ္ဌေ။

၇။ ဥဒါန၊ ၄။ ၃၄-ပိဋ္ဌေ။

၈။ သုတ္တနိ၊ ၄၊ ၁။ ၁၂၅-ပိဋ္ဌေ။

၉။ ဣတိဝုတ်။ ၂၁၄-၅-ပိဋ္ဌေသု။

၁၀။ ဣတိဝုတ်၊ ၄။ ၁၀၄-ပိဋ္ဌေ။

၁၁။ ဗုဒ္ဓဝံ။ ၃၁၉-ပိဋ္ဌေ။

၁၂။ ဇာ၊ ၄၊ ၁။ ၃၂-ပိဋ္ဌေ။

၁၃။ ဥဒါန။ ၁၃၅-ပိဋ္ဌေ။

၁၄။ ဝိ၊ ၁။ ၃၇၉-ပိဋ္ဌေ။

၁၅။ သံသယော။ ထောမနိမိ။

၁၆။ ဝိ၊ ၃။ ၂၆၈-ပိဋ္ဌေ။

--- ၆ -----------------------------------

ပသာဒါယ ပသန္နာနံ ဝါ ဘိယျော ဘာဝါယ၊ အထ ခွေတံ အာဝုသော အပ္ပသန္နာနဉ္စေဝ အပ္ပသာဒါယာတိ အာဒီသု၁ အနွယေ၊ အန္ဝယံတွေော ပုဗ္ဗာပရဝါကျဝသေန ဉာတဗ္ဗော၊ အထ အညဒတ္ထု ဧကံသေနာတိ အတ္ထော။ ယဒါပဟံ ဘော သမဏော ဂေါတမေ ဣမံ ပဉ္ဇမံ ပဒံ အဒ္ဒသံ၊ အထာပဟံ နိဋ္ဌံမဂမန္တိအာဒီသု၂ တဒါတ္ထေ၊ အထ တဒါ တသ္မိံ ကာလေတိ အတ္ထော။

သဒ္ဒဝိဒူဟိ ပန အတ္ထီယတေ ယာစီယတေ အဘိပ္ပတ္ထီယတေတိ၊ အထ ဣတိ ဝိဂ္ဂဟံ ကတွာ ပိသောဒရာဒိတ္တာ၃ တ-လောပေါတိ၄ ဝုတ္တံ။ ဝိဘတ္တိ အယုတ္တ အဗျယပဒတ္တာ စ ပန အထ ဣတိ ရူပံ သိဇ္ဈတိ။

ဧဝံ ကေဝီသတိယာ အတ္ထေသု – ။

အဓိကာရေ မင်္ဂလေ စေဝ၊ နိပ္ဖန္နတ္ထာဝဓာရဏော။

အနန္တရေဟ ပစ္ဆတ္ထေ၊ အထသဒ္ဒေါ ပဝတ္တတီတိ။ ။

ထေရိကာတိ ဧတ္ထ ပန ထေရီသဒ္ဒေါ ဒွီသု အတ္ထေသု ဒိဿတိ။ တထာ ဟိဿ သော တံ ဂဟေတွာန ပသယှ ဗာဟာယံ၊ ပစ္စာနယိတ္ဝာန ထေရိံ သုဒုဗ္ဗလန္တိအာဒီသု၅ စိရဋ္ဌိတဋ္ဌေန မဟလ္လကိတ္ထိံ ဇိဏ္ဏံ ဝုမှန္တိ အတ္ထော၆။ တုဝံ နိဿာယ ကလျာဏိ၊ ထေရိ သံဃဿ သောဘနေတိအာဒီသု၇ ဘိက္ခုနီတိ အတ္ထော၆။ တုဝံ နိဿာယ ကလျာဏီ၊ ထေရီ သံဃဿ သောဘနေတိအာဒီသု၇ ဘိက္ခုနီတိ အတ္ထော။ ဣဓ ပန ဘိက္ခုနီ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သာ ဟိ ထိရေဟိ သီလ သုတ စျာန ဝိမုတ္တိ သင်္ခါတေဟိ စတူဟိ ဂုဏေဟိ သမန္နာဂတာတိ ထေရီ။ ယထာဟ –

စတ္တာရော မေ ဘိက္ခဝေ ထေရကရဏာ ဓမ္မာ၊ ကတမေ စတ္တာရော၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတီတိ အာဒိ၈။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဝိ၊ ၁။ ၂၃-ပိဋ္ဌေ။

၂။ မ၊ ၁။ ၂၃၄-ပိဋ္ဌေ။

၃။ ပိသောဒရာဒီနိယထောပဒိဋ္ဌန္တိ ပါဏိနီသုတ္တံ (၆၊ ၃။ ၁၀၉) ဝုတ္တိကဥ္စ ပဿိတဗ္ဗံ။

၄။ ကောတ္ထုဘာအမရဋီကာယော ပဿိတဗ္ဗာ။

၅။ ပေတ။ ၁၆၂-ပိဋ္ဌေ။

၆။ ပေတ၊ ၄။ ၁၃၈-၉-ပိဋ္ဌေသု။

၇။ ထေရီ။ ၄၁၆-ပိဋ္ဌေ။

၈။ အံ၊ ၁။ ၃၃၁-ပိဋ္ဌေ။

-- ၇ ------------------------------------

အပိ စ သစ္စဓမ္မာဒီဟိ ထိရဘာဝကာရကေဟိ ပဥ္စဟိ ဂုဏေဟိ သမန္နာဂတာတိ ထေရီ။ ယထာဟ –

သမ္ဘိ သစ္စဥ္စ ဓမ္မော စ၊ အဟိံသာ သံယမော ဒမော။

သဝေ ဝန္တမလော ဓီရော၊ ထေရောဣတိ ပဝုစ္စတီတိ၁။

ထေရီ ဧဝ ထေရိကာ မဇ္ဈေ ရဿတ္တံ က-ပစ္စယမ္ပိ ကုမာရိကာ ဣတ္ထိကာ ပညဝါတိအာဒိသု ဝိယ။ အထ ဝါ လောတေ၂ စိရဋ္ဌိတဋ္ဌေနၣ ထိရာ ဝုစ္စတိ ဘူရိ၊ သာ ဝိယာတိ ထေရာ၊ သီလာဒိဂုဏာ သစ္စာဒိဂုဏာ စ၊ တေဟိ သမန္နာဂတာတိ ထေရိကာ။ ထေရိကာ စ ထေရိကာ စ ထေရိကာယော။ ဒေဝဘူတဿ သန္တဿ၊ အထာပိ မာနုသဿ – ဝါတိ အာဒီသု၄ ပဋိဘာဂေ၊ အထာပိ တထေ ဝါပီတိ အတ္ထော။ ဣဒံ ဝတ္ထာန သုဂတော၊ အထာပရံ ဧကဒဝါစိ သတ္ထာတိအာဒီသု၅ အပါဒါနေ၊ အထ တတော အပရံ ဧတံ ဝစနန္တိ အတ္ထော။ အထ ပုစ္ဆိသော အာဂစ္ဆေယျာတိအာဒီသု၆ ပဒပူရဏေ၇၊ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမီတိအာဒီသု၈ ဝစနောပန္ယာသေ၉ ဝစနောပန္ယာသော နာမ ဝါကျာရမ္ဘော၊ အထဧတသ္မိံ ကာလေတိ အတ္ထော။ အထ ပစ္စကဗုဒ္ဓါပဒါနံ သုဏာထာတိအာဒီသု၁၀ မင်္ဂလေ၁၁ မင်္ဂလံ တု အဿ အထ သဒ္ဒဿ န ဝါစ္စတ္ထော။ ကိန္တု အတ္ထန္တရပယုတ္တော ဗျယံ သုတိမင်္ဂလံ သာဓနံ၁၂ ဇာတေတိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဓမ္မပဒ။ ၅၀-ပိဋ္ဌေ။

၂။ နီတိ၊ သုတ္တ၊ ၇၂၈။

အမရ။ ၁၁၊ ၂။ ထောမ၊ ကောတ္ထုဘာဒီသု။

၃။ (ဌာ + ကိရ = ထိရ) ပါ။ ဥဏာဒိ၊ ၁။ ၅၃၊ ဏွာဒီ။ ၁၅၀-သုတ္တေ။

၄။ အပ၊ ၁။ ၃၀၉-ပိဋ္ဌေ။ အထာပိ ပယုဇ္ဇေယျာတိအာဒီသု (မူလဋီ၊ ၁။ ၁၂) ပန အနုဂ္ဂဟတ္ထေပိ ဒိဿတိ။

၅။ သံ၊ ၁။ ၂၂၂-ပိဋ္ဌေ။

၆။ မ၊ ၁။ ၁၀၆-ပိဋ္ဌေ။

၇။ နီတိ၊ သုတ္တ။ ၃၇၅ -ပိဋ္ဌေ။

၈။ ပဋိသံ။ ၃၅၈-ပိဋ္ဌေ။

၉။ ဝစနော ပဒါနေ-ပဋိသံ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၂၃၇။

မဟာနိ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၃၄၀။

ဝစနုပန္ယာသန္-ဒီ၊ ဋ္ဌိ၊ ၁။ ၁၉၁။

ဝစနုပန္ယာသ-သီ၊ ဋ္ဌီ၊ သစ်၊ ၁။ ၄၈၀ – ပိဋ္ဌေသု။

ဝီလျံ အဗ္ဗေ သက္ကတာဘိဓာနေသု ပနပဿိတဗ္ဗံ။

၁၀။ အပ၊ ၁။ ၈-ပိဋ္ဌေ။

၁၁။ အပ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၁၁၁-ပိဋ္ဌေ။

၁၂။ ထောမနိမိမှိ ပဿိတဗ္ဗံ။

-- ၈ ------------------------------------

အထထေရာပဒါနံ သုဏာထာတိအာဒီသု၁ နိပ္ဖန္နတ္တာဝဓာရဏေ။ အထပစ္စေကဗုဒ္ဓါပဒါနာနံ အနဝသေသတော နိဋ္ဌာပိတေ ဣမသ္မိံယေဝ ကာလေတိ အတ္ထော၂။ တေ အဝေရာ အဒဏ္ဍာ အသပတ္တာ အဗျာပဇ္ဈာ ဝိဟရေမုအဝေရိနောတိ၊ ဣတိ စ နေသံ ဟောတိ၊ အထ စ ပန သဝေရာ သဒဏ္ဍာ သသပတ္တာ သဗျာပဇ္ဈာ ဝိဟရန္တိ သဝေရိနောတိအာဒီသု၃ နိန္ဒာယံ ဂရဟာယံ။ အထ စ ပန ဧဝံ ပတ္ထနာယ သတိတိ အတ္ထော၄။

ယာဝ ဂမ္ဘီရော စာယံ ဘန္တေ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဂမ္ဘီရာဝဘာသောစ၊ အထ စ ပန မေ ဥတ္တာနကုတ္တနကော ဝိယ ခါယတီတိအာဒီသု၅ သမ္ဘာဝနာယံ၊ အထ စ ပန ဧဝံ ဂမ္ဘီရေ ဂမ္ဘီရာဝဘာသေ သတိပီတိ အတ္ထော။

အပဒါနသဒ္ဒေါ ပန –

လာယိတေ န ဝခဏ္ဍေ စ၊ ပရိစ္ဆေဒေ စ လက္ခဏေ။

ဝိချာတောဝါဒ စာရိတ္တေ၊ ကမ္မေ ဂန္ထေ စ ဒိဿတေ။ ။

တထာ ဟေဿ အပဒါနံ ပညာယိတ္ထာတိအာဒီသု၆ လာယိတေ ဆိန္နဋ္ဌာနေ ဒိဿတိ။ သပဒါနံ ပိဏ္ဍပါတံ ဘုဉ္ဇိဿာမီတိအာဒီသု၇ အနုဝခဏ္ဍေ အဝခဏ္ဍနရုပ်ဟိတော။ ဗာလော ဟောတိ အဗျတ္တော အာပတ္တိဗဟုလော အနပဒါနောတိ အာဒီသု၈ ပရိစ္ဆေဒေ။ ဧဝမေဝ ခေါတွံ အာဝုသော ပါထိကပုတ္တ သုဂတာပဒါနေသု ဇီဝမာနော သုဂတာတိရိတ္တာနိ ဘုဉ္ဇမာနောတိအာဒီသု၉ လက္ခဏေ။ ဗာလဿ ဗာလလက္ခဏာနိ ဗာလနိမိတ္တာနိ ဗာလာပဒါနာနိတိအာဒီသု၁၀ ဝိချာတ ကမ္မေ ဝိသုံတကမ္မေ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ၊ ၁။ ၁၆-ပိဋ္ဌေ။

၂။ အပ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၁၀၁-ပိဋ္ဌေ ပန အညတာ ဝုတ္တော။

၃။ ဒီ၊ ၂။ ၂၂-ပိဋ္ဌေ။

၄။ ဒီ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၃၁၀-ပိဋ္ဌေ။

၅။ ဒီ၊ ၂။ ၄၇-ပိဋ္ဌေ။

၆။ ဒီ၊ ၃။ ၇၅။ ဒီ၊ ဋ္ဌ၊ ၃။ ၅၃-ပိဋ္ဌေသု။

၇။ ဝိ၊ ၂။ ၂၅၁။ ဝိ၊ ဋ္ဌ၊ ၃။ ၁၆၅-ပိဋ္ဌေသု။

၈။ ဝိ၊ ၃။ ၄၄၃။ ဝိ၊ ဋ္ဌ၊ ၃။ ၄၃၀-ပိဋ္ဌေသု။

၉။ ဒီ၊ ၃။ ၂၀။ ဒီ၊ ဋ္ဌ၊ ၃။ ၁၃-ပိဋ္ဌေသု။

၁၀။ မ၊ ၃။ ၂၀၁။ မ၊ ဋ္ဌီ၊ ၃။ ၃၅၂-ပိဋ္ဌေသု။

နမော တေ ဗုဒ္ဓ ဝီရတ္ထု၊ ဝိပ္ပမုတ္တော’သိ သဗ္ဗဓိ။

တုယှာပဒါနေ ဝိဟရံ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါဟိ –

အာဒီသု၁ ဩဝါဒေ၊ သော ဟိ သတ္တာနံ ကိလေသမလေ အပဟာရေတွာ စိတ္တသန္တာနံ ဒါပေန္တိ ဝေါဒါပေန္တိ ဧတေနာတိ ဝစနတ္တေန အပဒါနံ နာမ။ ကမ္မလက္ခဏော ပဏ္ဍိတော၊ အပဒါနသောဘဏီ ပညာတိအာဒီသု၂ စာရိတ္တေ။ စာရိတ္တံနာမ အပဒီယန္တိ ဒေါသာ ဧတေန ရက္ခီယန္တိ လူယန္တိ ဆိဇ္ဇန္တိဝါတိ၊ အပဒါနန္တိ ဝစနတ္တေန သတ္တာနံ သမ္မာ မိစ္ဆာ ဝါ ပဝတ္တပ္ပယောဂေါ။ ကုတ္တံ သုဒံ ဘဂဝါ အတ္တနော ပုဗ္ဗစရိယံ သမ္ဘာဝယမာနော ဗုဒ္ဓါပဒါနိယံ နာမ ဓမ္မပရိယာယံ့ အဘာသိတ္ထာတိအာဒီသု၃ ပေါရာဏကမ္မေ။ တံ ဟိ အဝဒါယန္တိ ဝေါဒါယန္တိ ဝသုဇ္ဈန္တိ ဧတေနာတိ ဝစနတ္တေန အပဒါနံ နာမ့ ကာရဏော့ စ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိယဥ္စာ၅ တိပိ ဝဒန္တိ။ အဝဒါနန္တိ ဝတ္တဗ္ဗေ ဝကာရဿ ပကာရံ ကတွာ အပဒါနန္တိ ဝုစ္စတိ၆၊ ကုန္ဒြိယဝရောဝရိယတ္တဉာဏန္တိ ဝတ္တဗ္ဗေ ကုန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏန္တိ ဝုတ္တံ ဝိယ။ ခုဒ္ဒကပါဌ ဓမ္မပဒ ဥဒါန ကုတိဝုတ္တယ သုတ္တနိပါတ ဝိမာနဝတ္ထု ပေတဝတ္ထု ထေရဂါထာ ထေရီဂါထာ ဇာတက နိဒ္ဒေသ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂ အပဒါန ဗုဒ္ဓဝံသ စရိယာပိဋကဝသေန ပန္နရသပ္ပဘေဒေဒေါ ခုဒ္ဒကနိကာယောတိအာဒီသု၁၃ အပဒါနဂန္ထေ။ ဂန္ထော ဟိ ဩဝါဒါဒီနံ ဝုတ္တတ္တာနံ ဇောတကတ္တာ အပဒါနန္တိ ဝုစ္စတိ။ သဏ္ဌာထာတိ၇ ကုဒံ သဝနာဏတ္တိကဝစနံ၊ တေန ထေရာ ဝက္ခမာနာနံ ဂါထာနံ ပဌမမဟာသင်္ဂီတိကာလေ သန္နိ – ပတိတာယာ မဟာကဿပါဒိကေ္ခနပဥ္စသတပရိသာယ သောတုကာမတံ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရ။ ၂၃၀။ ထေရ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၁၄၉-ပိဋ္ဌေသု။

၂။ အံ၊ ၁။ ၁၀၀။ အံ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၇၀။ မ၊ ဋ္ဌီ၊ ၂။ ၅၀။ အံ၊ ဋ္ဌီ၊ ၂။ ၅၅-၆-ပိဋ္ဌေသု။

၃။ မ၊ ဋ္ဌီ၊ ၂။ ၅၀။

၄။ အပ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၁၁၄။

၅။ ပဋ္ဌိသံ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၅၃။ စူဠနိ၊ ဋ္ဌ၊ ၄၈-၉။

၆။ ဝိ၊ ဋ္ဌ၊ ၁၊ ၁၅။ ဒီ၊ ဋ္ဌ၊ ၁၊ ၁၇။ အဘိ၊ ဋ္ဌ၊ ၁၊ ၁၉။

၇။ ထေရ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၇-ပိဋ္ဌေ။

ဥပ္ပါဒေန္တော သဒ္ဓနေ အာဒရံ ဇနေဟိ၊ ဥဿာဟံ သမုဋ္ဌာပေန္တော ဂါရဝံ ဗဟုမာနဉ္စ ဥပဋ္ဌပေတိ။ အထ ထေရီကာ ပဒါနာနိ တုမှေ့ ဧကူနာပဉ္စသတ္တာ ခိဏာသဝါ ဣမိသံ ဓမ္မသဘာယံ သန္နိသိန္နာ သုဏာထ သြဟိတသောတာ မနသိကရောထာတိ အတ္တော။

၁-သုမေဓာဝဂ္ဂ

၁-သုမေဓာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ

ဘဂဝတိ ကောဏာဂမနေတိအာဒိ သုမေဓာထေရိယာ အပဒါနံ။ အယံ ဟိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရာ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တီ သက္ကစ္စံ ဝိမောက္ခသမ္ဘာရေ သမ္ဘာရေန္တီ ဣမသ္မိံ ဘဒ္ဒကပ္ပေ ကကုသန္ဓော ကောဏာဂမနော ကဿပေါ် အမှာကံ အဂဝါတိ စတူသု ဗုဒ္ဓေသု ကောဏာဂမနဿ ဘဂဝတော ကာလေ သုသမိဒ္ဓိကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တာ အတ္တနော သခိတိ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ခေမာ ဓနဉ္စာနီတိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနက ကုလဓိတာဟိ သဒ္ဓိံ ဧကဇ္ဈာသယာ ဟုတွာ မဟန္တံ အဘိနဝါရာမံ ဝိဟာရဉ္စ ကာရေတွာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ နိယျာသိ။ ဝုတ္တဉ္စ –

တဒါဟံ ဗာရာဏသိယံ၊ သုသမိဒ္ဓကုလပ္ပဇာ။

ဓနဉ္စာနီ သုမေဓာ စ၊ အဟမ္ပိ စ တယော ဇနာ။ ။

သံဃာရာမ-မဒါသိမှ၊ ဒါနသဟာယိကာ ပုရေ။

သံဃဿ စ ဝိဟာရမ္ပိ၊ ဥဒ္ဒိဿ ကာရိကာ မယန္တို၂။ ။

သာ တေန ပုညကမ္မေန ကာယဿ ဘေဒါ တာဝတိံသံ ဥပဂစ္ဆိ၊ တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝိတွာ တတော စုတာ ယာမေသု ဥပဂစ္ဆိ၊ တတော စုတာ တုသိတေသု၊ တတော စုတာ နိမ္မာနရတိသု၊ တတော စုတာ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီသူတိ အနုက္ကမေန ကာမသဂ္ဂေသု ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ တတ္ထ တတ္ထ ဒေဝရာဇူနံ မဟေသီ ဟုတွာ တတော စုတာ ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေ မဟာဝိဘဝဿ သေဋ္ဌိနော ဓိတာဟုတွာ –

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီဂါထာ၊ ၄၂၉-၄၃၅။ ထေရီ၊ ဋ္ဌ။ ၂၇၈-၃၀၄။ ထေရီ၊ ဒါနိ။ ၂၂၃-ပိဋ္ဌာဒီသု။

၂။ ထေရီ၊ ဒါန်။ ၂၂၃-ပိဋ္ဌေ.

ဒီပနီ(၂)

သမဏီ သမဏဂုတ္တာစ၊ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုဒါယိကာ။

ဓမ္မာ စေဝ သုဓမ္မာ စ၊ သတ္တမီ သံဃဒါယိကာတိ၁ –

ဝုတ္တာနံ့ ကိကိဿ နာမ ကာသိရညော သတ္တန္နံ ဓီတာနံ သဟာယိကာ ဟုတွာ အနုက္ကမေန ဝိညုတံ ပတ္တာ သာသနေ အဘိပ္ပသန္နာ ရတနတ္တယံ ဥဒ္ဒိဿ ဒါန သီလာဒိ ဥဠာရပုညကမ္မံ အကာသိ။

တတ္ထ ယာဝဇီဝံ ဓမ္မပူဇိဝိနံ ကုသလဓမ္မနိရတာ ဟုတွာ တတော စုတာ တာဝတိံသေသု နိဗ္ဗတ္တိတွာ တတော စုတာ ယာမေသူတိ ယာဝ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိလောကာ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ သုဂတိသု ဧဝ သံသရန္တီ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ မန္တာဝတိနဂရေ့ ကောဉ္စဿ နာမ ရညော ဓီတာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿာ မာတာပိတရော သုမေဓာတိ နာမ မကံသု။ သာ ဗုဒ္ဓါဒိန သန္တိကာ ဓမ္မံ သုတွာ ဗုဒ္ဓသာသနေ သီလသမ္ပန္နာ ဗဟုဿုတာ ဝိစိတြဓမ္မကထာ ဝိနီတာ အဟောသိ။ ဝုတ္တဉ္စ –

မန္တာဝတိယာ နဂရေ၊ ရညော ကောဉ္စဿ အဂ္ဂမဟေသိယာ။

ဓီတာ အာသိံ သုမေဓာ၊ ပသာဒိတာ သာသနကရေဟိ။

သီလဝတီ စိတ္တကထာ၊ ဗဟုဿုတာ ဗုဒ္ဓသာသနေ ဝိနီတာတိ၂

တံ အနုက္ကမေန ဝယပ္ပတ္တကာလေ မာတာပိတရော ဝါရဏဝတိ နဂရေ အနီကရတ္တဿ၃ နာမ ရညော ဒဿာမာတိ သမ္မန္တေသုံ။ သာ ပန ဒဟရကာလတော ပဋ္ဌာယ အတ္တနော သမာနဝယာတိ ရာဇကညာဟိ ဒါသိဇနေဟိ စ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုနုပဿယံ ဂန္တွာ ဘိက္ခုနီနံ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ စိရကာလတော ပဋ္ဌာယ ကတာဓိကာရတာယ သံသာရေ ဇာတသံဝေဂါ သာသနေ အဘိပ္ပသန္နာ ဟုတွာ ဝယပ္ပတ္တကာလေ ကာမေဟိ ဝိနိဝတ္တိတမာနသာ အဟောသိ။ တေန သာ မာတာပိတူနံ သမ္မန္တနံ ဉတွာ မာတာပိတရော ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ အဘာသိ –

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီ၊ ဒါန်။ ၂၂၄-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ထေရီ ဂါထာ။ ၄၂၉-ပိဋ္ဌေ။

၃။ အနီကဒတ္တဿ ( )။ အနီကံ ရတ္တံ ယဿာတိ အနီကရတ္တောတိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ရတ္တညူတိ ရတနညူတိ (သုတ္တနိ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၁၄၀) အာဒီသုဝိယ ရတ္တသဒ္ဒါ ရတနာဝါစကော။ ရတန = ရတန = ရတ္တ။

-------------------------------------- ၁၃ -----------------------------------

နိဗ္ဗာနာဘိရတာဟံ၊ အသဿာတံ ဘဂဝတံ ယဒိပိ ဒိဗ္ဗံ။

ကိမင်္ဂ ပန တုစ္ဆာ ကာမာ၊ အပ္ပဿာဒါ ဗဟုဝိဃာတာ။ ။

ကာမာ ကဋုကာ အာသီ-ဝိသူပမာ ယေသု မုစ္ဆိတာ ဗာလာ။

တေ ဒီဃရတ္တံ နိရယေ၊ သမပ္ပိတာ ဟညန္တေ ဒုက္ခိတာ။ ။

သောစန္တိ ပါပကမ္မာ၊ ဝိနိပါတေ ပါပဝဍ္ဎိနော သဒါ။

ကာယေန စ ဝါစာယ စ၊ မနသာ စအသံဝုတာ ဗာလာ။ ။

ဗာလာ တေ ဒုပ္ပညာ၊ အစေတနာ ဒုက္ခသမုဒယောရုဒ္ဓါ။

ဒေသေန္တေ အဇာနန္တာ၊ န ပုဇ္ဈရေ အရိယသစ္စာနိ။ ။

သစ္စာနိ အမ္မ ဗုဒ္ဓဝရ ဒေသိ-တာနိ တေ ဗဟုတရာ အဇာနန္တာ။

အဘိနန္ဒန္တိ ဘဂဝတံ၊ ပိဟေန္တိ ဒေဝေသု ဥပပတ္တိံ။ ။

ဒေဝေသုပိ ဥပပတ္တိ၊ အသဿတာ ဘဂဝတေ အနိစ္စမှိ။

န စ သန္တသန္တိ ဗာလာ၊ ပုနပ္ပုနံ ဇာယိတဗ္ဗဿ။ ။

စတ္တာရော ဝိနိပါတာ၊ ဒုဝေ စ ဂတိယော ကထဉ္စိ လဗ္ဘန္တိ။

န စ ဝိနိပါတ ဂတာနံ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာ အတ္ထိ နိရယေသု။ ။

အနုဇာနာထ မံ ဥဘယော၊ ပဗ္ဗဇိတုံ ဒသဗလဿ ပါဝစနေ။

အပ္ပေါသုက္ကာ ဃဋိဿံ၊ ဇာတိမရဏပ္ပဟာနာယ။ ။

ကိံ ဘဝဂထေ အဘိနန္ဒိ-တေန ကာယကလိနာ အသာရေန။

ဘဝတဏှာယ နိရောဓာ၊ အနုဇာနာထ ပဗ္ဗဇိဿာမိ။ ။

ဗုဒ္ဓါနံ ဥပ္ပါဒေါ ဝိဝဇ္ဇိတော၊ အက္ခဏော ဂဏော လဒ္ဓေါ။

သီလနိ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ယာဝဇီဝံ န ဒူသေယျန္တိ။ ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီဂါထာ။ ၄၂၉-၃၀-ပိဋ္ဌေသု။

-------------------------------------- ၁၄ -----------------------------------

ဣမာဟိ ဂါထာဟိ နိသာမေတွာ န မယှံ ဃရာဝါသေန ကိစ္စံ၊ ပဗ္ဗဇိဿာမဟံ။ သစေ တုမှေ နာနုဇာနေယျာထ၊ ဣတော ပဋ္ဌာယ ဘုဉ္ဇိဿာမိ၊ ပိဝိဿာမိ၊ မရိဿာမီတိ ဝတွာ ပါသာဒတလေ နိပဇ္ဇိ၊ န ဘုဉ္ဇိ၊ န ပိဝိ။ တံ မာတာပိတရော ရောဒိတွာ ဃရာဝါသေ နိယောဇေန္တာ နာနပ္ပကာရေန ယာစန္တာပိ သညာပေတုံ နာသက္ခိံသု။ ဝုတ္တဉ္စ –

ဧဝံ ဘဏတိ သုမေဓာ, မာတာပိတရော “န တာဝ အာဟာရံ။

အာဟရိဿံ ဂဟဋ္ဌာ၊ မရဏဝသံ ဂတာဝ ဟေဿာမိ”။ ။

မာတာ ဒုက္ခိတာ ရောဒတိ ပိတာ စ၊

အဿာ သဗ္ဗသော သမဘိဟတော။

ဃဋ္ဋေန္တိ သညာပိတုံ။

ပါသာဒတလေ ဆမာပတိတံ။ ။

ဥဋ္ဌေဟိ ပုတ္တက ကိံ သောစိ-တေန ဒိန္နာသိ ဝါရဏဝတိမှိ။

ရာဇာ အနီကရတ္တော၊ အဘိရူပေါ တဿ တွံ ဒိန္နာ။ ။

အဂ္ဂမဟေသီ ဘဝိဿတိ၊ အနိကရတ္တဿ ရာဇိနော ဘရိယာ။

သီလာနိ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဒုက္ကရာ ပုတ္တက။ ။

ရဇ္ဇေ အာဏာ ဓနမိဿ, ရိယံ ဘောဂါ သုခါ ဒဟရိကာသိ။

ဘုဉ္ဇာဟိ ကာမဘောဂေ၊ ဝါရေယျံ ဟောတု တေပုတ္တာတိ၁။

အထ သာ မာတာပိတူနံ ဓမ္မံ ဒေသေန္တီ ဣမာ ဂါထာယော အဘာသိ –

အထ နေဘဏတိ သုမေဓာ၊ မာ ဧဒိသိကာနိ ဘဝဂတ’မသာရံ။

ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဝါ ဟောဟိတိ၊ မရဏံ ဝါ မေ န စေဝ ဝါရေယျံ။ ။

ကိမိဝ ပူတိကာယ’မသုစိံ၊ သဝနဂန္ဓံ ဘယာနကံ ကုဏပံ။

အဘိသံဝိသေယျံ ဘတ္တံ၊ အသကိံ ပဃရိတံ အသုစိပုဏ္ဏံ။ ။

ကိမိ ဝ တ’ဟံ ဇာနန္တီ၊ ဝိကူလကံ မံသသောစိတုပလိတ္တံ။

ကိမိကုလာလယံ သကုဏဘတ္တံ၊ ကဠေဝရံ ကိဿ ဒိယျတီတိ။ ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီ ဂါထာ။ ၄၃၀-ပိဋ္ဌေသု။

-------------------------------------- ၁၅ ----------------------------------

နိဗ္ဗုယှတိ သုသာနံ၊ အစိရံ ကာယော အပေတဝိညာဏော။

ဆုဍ္ဍော ကဋိင်္ဂရံ ဝိယ၊ ဇိဂုစ္ဆမာနေဟိ ဉာတီဟိ။ ။

ဆုဍ္ဍူန နံသုသာနေ၊ ပရဘတ္တံ နှာဘန္တိ ဇိဂုစ္ဆန္တာ။

နိယကာ မာတာပိတရော၊ ကိံ ပန သာဓာရဏာ ဇနတာ။ ။

အဇ္ဈောသိတာ အသာရေ၊ ကဠေဝရေ အဋ္ဌိနှာရုသံဃာတေ။

ခေဠုသဥစ္စာရဿဝ-ပရိပုဏ္ဏေ ပူတိကာယမှိ။ ။

ယော နံ ဝိနိဗ္ဘုဇိတွာ၊ အဗ္ဘန္တရ’မဿ ဗာဟိရံ ကထိရာ။

ဂန္ဓဿ အသဟမာနာ၊ သကာပိ မာတာ ဇိဂုစ္ဆေယျ။ ။

ခန္ဓ ဓာတု အာယတနံ၊ သင်္ခတံ ဇာတိမူလကံ ဒုက္ခံ။

ယောနိသော အနုဝိစိနန္တီ၊ ဝါရေယျံ ကိဿ ဣစ္ဆေယျံ။ ။

ဒိဝသေ ဒိဝသေ တိသတ္တိ –

သတာနိ၁ နဝနဝါ ပတေယျုံ ကာယမှိ။

ဝဿသတမ္ပိ စ ဃာတော၊

သေယျော ဒုက္ခဿ စေတံ ခယော။ ။

အဋ္ဌုပ္ပဂဇ္ဇေ ဃာတံ၊ ယော ဝိညာယေဝံ သတ္ထုနော ဝစနံ။

ဒီဃော တေသံ သံသာရော၂၊ ပုနပ္ပုနံ ဟညမာနာနံ။ ။

ဒေဝေသု မနုဿေသု စ၊ တိရစ္ဆာနယောနိယာ အသုရကာယေ။

ပေတေသု စိ နိရယေသု စ၊ အပရိမိတာ ဒိဿန္တေ ဃာတာ။ ။

ဃာတာ နိရယေသု ဗဟူ၊ ဝိနိပါတဂတဿ ပီဠိယမာနဿ။

ဒေဝေသုပိ အတ္တာဏံ၊ နိဗ္ဗာနသုခါ ပရံ နတ္ထိ။ ။

ပတ္တာ တေ နိဗ္ဗာနံ၊ ယေ ယုတ္တာ ဒသဗလဿ ပါဝစနေ။

အပ္ပေါဿုက္ကာ ဃဋေန္တိ၊ ဇာတိဝါမရဏပ္ပဟာနာယ။ ။

အဇ္ဇေဝ တာတ ဘိနိက္ခ-မိဿံ ဘောဂေဟိ ကိံ အသာရေဟိ။

နိဗ္ဗိန္နာ မေ ကာမာ၊ ဝန္တသမာ တာလဝတ္ထုကတာ တိ၃။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ မ၊ ၃။ ၂၀၃။ သံ၊ ၃။ ၃၈၅-ပိဋ္ဌေသု ဝိတ္ထာရော။

၂။ သံ၊ ၂။ ၁၂၁-ပိဋ္ဌေ ဝိတ္ထာရော။

၃။ ထေရီဂါထာ-၄၃၀-၁၊ ပိဋ္ဌေသု။

-- ၁၆ ------------------------------------

အထ သာ အနီကရတ္တရညော အာဂတဘာဝံ သုတွာ ဧဝံ မေ ပဗ္ဗဇိတုံ လဗ္ဘတီတိ ခဂ္ဂံ ဂဟေတွာ သယမေဝ အတ္တနော ကေသေ ဆိန္ဒိတွာ တေ ဧဝ ကေသေ အာရဗ္ဘ ပဋိကူလ မနသိကာရံ ပဝတ္တေန္တီ တတ္ထ ကတာဓိကာရတာယ ဘိက္ခုနီနံ သန္တိကေ မနသိကာရဝိဓာနဿ သုတပုဗ္ဗတ္တာ စ အသုဘနိမိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတွာ တတ္ထ ပဌမဇ္ဈာနံ အဓိဂန္တွာ၊ ပါသာဒံ ပိဒဟိတွာ တံ ပဌမဇ္ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ တမေဝ ပါဒကံ ကတွာ ဝိပဿနံ ဘာဝေသိ။ ဝုတ္တဉ္စ –

သာ စေဝံ ဘဏတိ ပိတရ-မနီကရတ္တော စ ယဿ သာ ဒိန္နာ။

ဥပယာသိ ဝါရဏဝတေ၊ ဝါရေယျ မုပဋ္ဌိတေ ကာလေ။ ။

အထ အသိတနိစိတ မုဒုကေ၊ ကေသေ ခဂ္ဂေန ဆိန္ဒိယ သုမေဓာ။

ပါသာဒံ ပိဒဟိတွာန၊ ပဌမဇ္ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ။ ။

သာ စ တဟိံ သမာပန္နာ၊ အနီကရတ္တော စ အာဂတော နဂရံ။

ပါသာဒေ စ သုမေဓာ၊ အနိစ္စသညံ သုဘာဝေတီတိ၁။

အဓိဂတပဌမဇ္ဈာနာ စ သာ အတ္တနော ဃရာဝါသေ ဥယျောဇေတုံ ဥပဂတာနံ မာတာပိတူနံ အန္တောဇနပရိဇနဿ သဗ္ဗဿ ရာဇကုလဿ စ တတ္ထ သမ္ပတ္တဿ အပဗ္ဗဇ္ဇိတ္တာယ ယာစန္တဿ အနီကရတ္တရညော စ ဓမ္မံ ကထေန္တီ ဣမာ ဂါထာယော အဘာသိ –

သာ စ မနသိကရောတိ၊ အနီကရတ္တော စ အာရုဟီ တုရိတံ။

မဏိ ကနက ဘူသိတင်္ဂေါ၊ ကတဉ္ဇလီ ယာစတိ သုမေဓံ။ ။

ရဇ္ဇေ အာဏာ ဓန'မဿ-ရိယံ ဘောဂါ သုခါ ဒဟရိကာ'သိ။

ဘုဉ္ဇာဟိ ကာမဘောဂေ၊ ကာမသုခါ ဒုလ္လဘာ လောကေ။ ။

နိဿဋ္ဌံ တေ ရဇ္ဇံ၊ ဘောဂေ ဘုဉ္ဇဿု ဒေဟိ ဒါနာနိ။

မာ မုမ္မနာ အဟောတိ၊ မာတာပိတရော တေ ဒုက္ခိတာ။ ။

မှတ်ချက်။ ။
၁။ ထေရီဂါထာ၊ ၄၃၁-ပိဋ္ဌေ။

------------------------------------- ၁၇ ----------------------------------

တံ တံ ဘဏတိ သုမေဓာ၊ ကာမေဟိ အနတ္ထိကာ ဝိဂတမောဟာ။
မာ ကာမေ အဘိနန္ဒိ၊ ကာမေသွာဒီနဝံ ပဿ။ ။
စာတုဒ္ဒီပေါ ရာဇာ မန္ဓာတာသ၊ အာသိ ကာမဘောဂိန မဂ္ဂေါ။
အတိတ္တော ကာလင်္ကတော၊ န စဿ ပရိပူရိတာ ဣစ္ဆာ။ ။
သတ္တရတနာနိ ဝဿေယျ၊ ဝုဋ္ဌိမာ ဒသဒိသာ သမန္တေန။
န စတ္ထိ တိတ္တိ ကာမာနံ၊ အတိတ္တာဝ မရန္တိ နရာ။ ။
အသိသူနူပမာ ကာမာ၊ ကာမာ သပ္ပသိရောပမာ၂။
ဥက္ကောပမာ အနုဒဟန္တိ၊ အဋ္ဌိကင်္ကလ သန္နိဘာ။ ။
အနိစ္စာ အဓုဝါ ကာမာ၊ ဗဟုဒုက္ခာ မဟာဝိသာ။
အယောဂုဠောဝ သန္တတ္တော၊ အဃမူလာ ဒုခမ္ဗလာ။ ။
သတ္တိသူလူပမာ ကာမာ၊ ရောဂေါ ဂဏ္ဍော အဃံ နိဃံ။
အင်္ဂါရကာသုသဒိသာ၊ အဃ်မူလံ ဘယံ ဝဓော။ ။
ဧဝံ ဗဟုဒုက္ခာ ကာမာ၊ အက္ခာတာ အန္တရာယိကာ။
ဂစ္ဆထ န မေ ဘဂဝတော၊ ဝိဿာသော အတ္ထိ အတ္တနော။ ။
ကိံ မမ ပရော ကရိဿတိ၊ အတ္တနော သီသမှိ ဍယှမာနမှိ၄။
အနုဗန္ဓေ ဇရာမရဏော၊ တဿ ဃာတာယ ဃဋိတဗ္ဗံ။ ။
ဒွါရံ အပါပုရိတွာန ဟံ၊ မာတာပိတရော အနီကရတ္တဥ္စ။
ဒိသွာန ဆမံ နိသိန္နေ၊ ရောဒန္တေ ဣဒ'မဝေါစံ။ ။
မှတ်ချက်။ ။
၁။ ဇာ၊ ၂။ ၂၈၃-ပိဋ္ဌေ ပိတ္ထာရော။
၂။ မ၊ ၁။ ၁၈၂။ သံ၊ ၁။ ၁၂၈။ အံ၊ ၂။ ၈၅။ ဝိ၊ ၂။ ၁၇၆။ ဝိ၊ ၄။ ၆၉-ပိဋ္ဌေသု ပန သပ္ပသိရူပမာတိ ပါဌော အတ္ထိ။ မ၊ ၂။ ၂၇-ပိဋ္ဌေ ဥပမာ ဝိတ္ထာရိတာ။
၃။ မ၊ ၂။ ၂၉-ပိဋ္ဌေ ဝိတ္ထာရော။
၄။ သံ၊ ၁။ ၁၀၉။ သံ၊ ၃။ ၃၈၅-ပိဋ္ဌေသု။

------------------------------------- ၁၈ ----------------------------------

ဒီဃော ဗာလာနံ သံသာရော၊ ပုနပ္ပုနံ စ ရောဒတံ။
အနမတဂ္ဂေ ပိတု မရဏော၊ ဘာတု ဝဓေ အတ္တနော စ ဝဓေ။ ။
အဿု ထဉ် ရုဓိရံ၊ သံသာရံ အနမတဂ္ဂတော သရထ။
သတ္တာနံ သံသရတံ၊ သရာဟိ အဋ္ဌီနဥ္စ သန္နိစယံ။ ။
သရ စတုရောဒဓီ၊ ဥပနီတေ အဿုထညရုဓိရမှိ။
သရ ဧကကပ္ပမဋ္ဌီနံ၊ သဉ္စယံ ဝိပုလေန သမံ။ ။

အနမတဂ္ဂေ သံသရတော၊ မဟိံ ဇမ္ဗုဒီပ’မုပနီတံ။
ကောလဋ္ဌိမတ္တဂုဠိကာ၊ မာတာမာတုသွေဝ နပ္ပဟောန္တိ။ ။
တိဏ ကဋ္ဌ သာခါ ပလာသံ၊ ဥပနီတိံ အနမတဂ္ဂတော သရ။
စတုရင်္ဂုလိကာ ဃဋိကာ၊ ပိတုပိတုသွေဝ နပ္ပဟောန္တိ။ ။
သရ ကာဏကစ္ဆပံ ၂ ပုဗ္ဗ-သမုဒ္ဒေ အပရတော စ ယုဂဆိဒ္ဒံ။
သိရံ တဿ စ ပဋိမုက္ကံ၊ မနုဿလာဘမှိ ဩပမ္မံ။ ။
သရ ရူပံ ဖေဏပိဏ္ဍောပ’မဿ ၃ ကာယကလိနော အသာရဿ။
ခန္ဓေ ပဿ အနိစ္စေ၊ သရာဟိ နိရယေ ဗဟုဝိဃာတေ။ ။
သရကဋသိံ ဝဍ္ဎေန္တေ၊ ပုနပ္ပုနံ တာသု တာသု ဇာတီသု။
သရ ကုမ္ဘီလဘယာနိ ၄ စ၊ သရာဟိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ။ ။
အမတမှိ ဝိဇ္ဇမာနေ၊ ကိံ ဘဝ ပဉ္စကဋုကေန ပီတေန။ ။
သဗ္ဗာ ဟိ ကာမရတိယော၊ ကဋုကတရာ ပဉ္စကဋုကေန။ ။
အမတမှိ ဝိဇ္ဇမာနေ၊
ကိံ တဝ ကာမေဟိ ယေ ပရိဠာဟာ။
သဗ္ဗာဟိ ကာမရတိယော၊
ဇလိတာ ကုထိကာ ကမ္ပိတာ သန္တာပိတာ။
မှတ်ချက်။ ။
၁။ သံ၊ ၁။ ၃၈၇-ပိဋ္ဌာဒီသု ဝိတ္ထာရော။
၂။ ၄၊ ၃။ ၂၀၇။ သံ၊ ၃။ ၃၉၇-၈-ပိဋ္ဌေသု ပိတ္ထာရော။
၃။ သံ၊ ၂။ ၁၁၄-၇-ပိဋ္ဌေသု ပိတ္တာရော။
၄။ ၄၊ ၂။ ၁၂၃။ အံ၊ ၁။ ၄၃၉-ပိဋ္ဌေသု ဝိတ္တာရော။

အသပတ္တမှိ သမာနေ၊
ကိံ တဝ ကာမေဟိ ယေ ဗဟုသပတ္တာ။
ရာဇဂ္ဂိ စောရ ဥဒကပ္ပိယေဟိ၊
သာဓာရဏာ ကာမာ ဗဟုသပတ္တာ။ ။
မောက္ခမှိ ဝိဇ္ဇမာနေ၊ ကိံ တဝ ကာမေဟိ ယေသု ဝ ဓဗန္ဓော။
ကာမေသု ဟိ အသကာမာ၊ ဝဓဗန္ဓဒုခါနိ အနုဘောန္တိ။ ။
အာဒီပိတာ တိဏုက္ကာ၊ ဂဏှန္တံ ဒဟန္တိ နေဝ မုဉ္စန္တံ။
ဥက္ကောပမာဟိ ကာမာ၊ ဒဟန္တိ ယေ တေ န မုဉ္စန္တိ။ ။
မာ အပ္ပကဿ ဟေတု၊ ကာမသုခဿ ဝိပုလံ ဇဟီ သုခံ။
မာ ပုထုလောမောဝ ဗဠိသံ၊ ဂိလိတွာ ပစ္ဆာ ဝိဟညသိ ၂။ ။
ကာမံ ကာမေသု ဒမဿု၊ တာဝ သုနခေါဝ သင်္ခလာဗဒ္ဓေါ။
ကာဟိန္တိ ခုတံ ကာမာ၊ ဆာတာ သုနခံဝ စဏ္ဍာလာ။ ။

အပရိမိတဥ္စ ဒုက္ခံ၊ ဗဟူနိ စ စိတ္တဒေါမနဿာနိ။

အနုယောဟိသိ ကာမသုတ္တော၊ ပဋိနိဿဇ အဒ္ဓုဝေ ကာမေ။

အဇရမ္ပိ ဝိဇ္ဇမာနေ၊ ကိံ တဝ ကာမေဟိ ယေသု ဇရာ။

မရဏ ဗျာဓိ ဂဟိတာ၊ သဗ္ဗာ သဗ္ဗတ္ထ ဇာတိယော။ ။

ဣဒ’မဇရ’မိဒ’မမရံ၊ ဣဒ’မဇရာမရံ ပဒ’မသောကံ။

အသပတ္တ’မသမ္ဗာဓံ၊ အခလိတ’ မဘယံ နိရုပတာပံ။ ။

အဓိဂတ’မိဒံ ဗဟူဟိ၊ အမတံ အဇ္ဇာပိ စ လဘနီယ’မိဒံ။

ယော ယောနိသော ပယုဥ္စတိ၊ န စ သက္ကာ အဃဋမာနေနာတိဉ္စ ဧဝံ တဿာ ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ အနီကရတ္တော ရာဇာ ပသီဒိတွာ မာတာ ပိတရော ယာစိတွာ ပဗ္ဗဇိတုံ အနုဇာနာပေသိ။ သုမေဓာပိ ရာဇဓီတာ ဓမ္မံ ဒေသေတွာ သဗ္ဗံ ရာဇကုလံ သာသနေ အဘိပ္ပသန္နံ ကတွာ မာတာပိတရော ဝန္ဒိတွာ အနုဇာနာပေတွာ ဃရတော နိက္ခမိတွာ ဘိက္ခုနုပဿယံ ဂန္တွာ ပဗ္ဗဇိ။ ပဗ္ဗဇိတွာ စ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ သမ္မဒေဝ ပရိပက္ကာဉာဏာဝိမုတ္တိပရိပါစနီယာနံ ဓမ္မာနံ ဝိသေသိတာယ န စိရဿေဝ သိက္ခမာနာ သမာနာဧဝ သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။

မှက်ချက်။ ။

၁။ မ၊ ၂။ ၂၈-ပိဋ္ဌေ။

၂။ သံ၊ ၁။ ၄၂၄။ သံ၊ ၂။ ၃၆၈။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၅။ ၄၁၄-ပိဋ္ဌေသု ဝိတ္ထာရော။

၃။ ထေရီဂါထာ။ ၄၃၁-၄-ပိဋ္ဌေသု။

-- ၂၀ -----------------------------------

ဝုတ္တဥ္စ –

ဧဝံ ဘဏတိ သုမေဓာ၊ သင်္ခါရဂတေ ရတိံ အလဘမာနာ။

အနုနေန္တီ အနိကရတ္တံ၊ ကေသေ စ ဆမံ ခိပိ သုမေဓာ။ ။

ဥဋ္ဌာယ အနိကရတ္တော၊ ပဥ္စလိကော ယာစတ’ဿာ ပိတရံ သော။

ဝိဿဇ္ဇေထ သုမေဓံ၊ ပဗ္ဗဇိတုံ ဝိမောက္ခသစ္စဒဿာ။ ။

ဥဋ္ဌာယ အနိကရတ္တော၊ ပဥ္စလိကော ယာစတ’ဿာ ပိတရံ သော။

ဝိဿဇ္ဇေထ သုမေဓံ၊ ပဗ္ဗဇိတုံ ဝိမောက္ခသစ္စဒဿာ။ ။

ဝိဿဇ္ဇိတာ မာတာပိတူဟိ၊ ပဗ္ဗဇိ သောကဘယဘီတာ။

ဆ အဘိညာ သစ္ဆိကတာ၊ အဂ္ဂဖလံ သိက္ခမာနာယ။ ။

အစ္ဆရိယ’ မဗ္ဘုတံ တံ၊ နိဗ္ဗာနံ အာသိ ရာဇကညာယ။

ပုဗ္ဗေနိဝါသစရိတံ၊ ယထာ ဗျာကရိ ပစ္ဆိမေ ကာလေတိ၁။ ။

ဧဝံ ဆဠဘိညာဒိဂုဏပဋိမဏ္ဍိတာ သုမေဓာထေရီ အရဟတ္တံ ပတွာ အတ္တနော ပုဗ္ဗကမ္မံ သရိတွာ သောမနဿဝသေန ပုဗ္ဗစရိတာပဒါနံ ဒဿေန္တီ ဘဂဝတိ ကောဏာဂမနေတိ အာဒိ မာဟ။

၁။ တတ္ထ ဘဂဝတိ ကောဏာဂမနေတိ ကောဏာဂမနေ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ လောကေ ဥပ္ပန္နေ။ ဘဂဝတီတိ ဧတ္ထ ပန ဘဂဝါတိ ဂရုဝစနံ။ ဂရုံ ဟိ လောကေ ဘဂဝါတိ ဝဒန္တိ၊ တထာဂတော စ သဗ္ဗဂုဏဝိသိဋ္ဌတာယ သတ္တာနံ ဂရု၊ တသ္မာ ဘဂဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေနာဟု ပေါရာဏာ –

ဘဂဝါတိ ဝစနံ သေဋ္ဌံ၊ ဘဂဝါတိ ဝစန’မုတ္တမံ။

ဂရု ဂါရဝယုတ္တော သော၊ ဘဂဝါ တေန ဝုစ္စတီတိ၂။ ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီဂါထာ။ ၄၃၄-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ဝိ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၉၅။ ဒီ၊ ဋ္ဌ။ ၁၊ ၃၄။ မ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၁၁။ သံ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၁၁။ အံ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၁၀။ ဝိသုဒ္ဓိ။ ၁၊ ၂၀၃။ ဥဒါန၊ ဋ္ဌ။ ၂၂။ ဣတိဝုတ်၊ ဋ္ဌ။ ၄။

--- ၂၁ -------------------------------------

အပိ စ –

ဘဂီ ဘဇီ ဘာဂီ ဝိဘတ္တဝါ ဣတိ၊

အကာသိ ဘဂ္ဂန္တိ ဂရူတိ ဘာဂျဝါ။

ဗဟူဟိ ဉာယေဟိ သုဘာဝိတတ္တနော၊

ဘဝန္တဂေါ သော ဘဂဝါတိ ဝုစ္စတီတိ –

နိဒ္ဒေသေ၁ အာဂတနယေန

ဘာဂျဝါ ဘဂ္ဂဝါ ယုတ္တော၊ ဘဂေဟိ စ ဝိဘတ္တဝါ။

ဘတ္တဝါ ဝန္တဂမနော၊ ဘဝေသု ဘဂဝါ တတောတိ –

ဣမိဿာ ဂါထာယ စ ဝသေန ဘဂဝါတိ ပဒဿ အတ္ထော ဝတ္တဗ္ဗော။ သော ပနာယံ အတ္ထော သဗ္ဗာကာရေန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၂ ဗုဒ္ဓါနုဿတိနိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တောတိ တတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အပရော နယော – ဘာဂဝါတိ ဘဂဝါ၊ ဘတဝါတိ ဘဂဝါ၊ ဘာဂေ ဝနီတိ ဘဂဝါ၊ ဘဂေ ဝနီတိ ဘဂဝါ၊ သတ္တဝါတိ ဘဂဝါ၊ ဘဂေဝမီတိ ဘဂဝါ၊ ဘာဂေ ဝမီတိ ဘဂဝါ။

ဘာဂဝါ ဘဝဝါ ဘာဂေ၊ ဘာဂေ စ ဝနီ ဘတ္တဝါ။

ဘဂေ ဝမီတထာဘာဂေ၊ ဝမီတိ ဘဂဝါ ဇိနော။

တတ္ထ ကထံ ဘာဂဝါတိ ဘဂဝါ ယေ တေ သီလာဒယော ဓမ္မက္ခန္ဓာ ဓမ္မကောဋ္ဌာသာ၊ တေ အနညသာဓာရဏာ နိရတိ သယာ တထာဂတဿ အတ္ထိ ဥပလဗ္ဘန္တီတိ အာဒိနာ နယေန ဝိတ္ထာရေတ္ဝာ ဣတိဝုတ္တကဋ္ဌကထာယံ၃ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ တသ္မိံ ဘဂဝတိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ မဟာနိ။ ၁၆၂-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ၁။ ၂၀၄။ ဝိ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၉၅-ပိဋ္ဌာဒီသု။

၃။ ဣတိဝုတ်၊ ဋ္ဌ။ ၅၊ ၁၁-ပိဋ္ဌေသု။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဋီ၊ ၁။ ၂၅၈၊ ၂၆၃-ပိဋ္ဌေသု၊ စ။

ဒီမနီ - ၃

--- ၂၂ -------------------------------------

ကောဏာဂမနေတိ ဧတ္ထ ဗောဓိသတ္တကာလေပိ ပရဟိတသင်္ခါတေ ကောဏဂေဝ ဘာဂေ နိစ္စာဘိရတံ မနော ယဿာတိ ကောဏာဂမနော၊ ကောဏာဂမနောတိ ဝတ္တဗ္ဗေ အ-ကာရဿ အာ-ကာရံ ကတွာ ပဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အထ ဝါ ယဿ ဘဂဝတော ဥပ္ပန္နကာလေ အာကာသတော ကနကဿ ကနကာဒိ အာဘရဏဿ အာဂမနံ ပဝဿနံ အဟောသိ၊ တသ္မာ သော ကောဏာဂမနော နာမ၊ ကနကာ ဂမနောတိ ဝတ္တဗ္ဗေ က-ကာရဿ ကော-အာဒေသံ ကတွာ န-ကာရဿ ဏာ-ဒေသံ ကတွာ ဧကဿ က-ကာရဿ လောပံ ကတွာ နိရုတ္တိနယေန ပဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သက္ကတပိဋ္ဋကေ အသောကသေလက္ခရေ စ တံ ဘဂဝန္တံ ကနကမုနိ ကောနာကမုနိ ကောဏာဂမုနီတိ စ လိခန္တိ။ သံဃာရာမမှိ နဝနိဝေသနမှီတိ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခ ဘိက္ခုသံဃံ ဥဒ္ဒိဿ အဘိနဝနိဝေသိတေ အာရာမေ။ သခိယော တိယော ဇနိယော၊ ဝိဟာရဒါနံ အဒါသိမှာတိ ဓနဉ္စနီ ခေမာ အဟဉ္စာတိ မယံ တိဿော သခိယော သဟာယိကာယော သံဃဿ ဝိဟာရဒါနံ အဒမှ။

၂။ ဒသက္ခတ္တုံ သတက္ခတ္တုန္တိ တဿ ဝိဟာရဒါနဿ အာနုဘာဝေန ဒသဝါရေ ဒေဝေသု ဥပပဇ္ဇိမှ၊ တတော မနုဒသေဿသု ဥပပဇ္ဇိတွာ ပုန သတက္ခတ္တုံ ဒေဝေသု ဥပပဇ္ဇိမှ၊ တတောပိ မနုဿေသု ဥပပဇ္ဇိတွာ ပုန ဒသသဝက္ခတ္တုံ သဟဿဝါရံ ဒေဝေသု ဥပပဇ္ဇိမှ၊ တတောပိ မနုဿေသု ဥပပဇ္ဇိတွာ ပုန သတာနံ စ သတက္ခတ္တုံ ဒသသဟဿဝါရေ ဒေဝေသု ဥပပဇ္ဇိမှ၊ ကော ဝါဒေါ မာနုသေ ဘဝေတိ မနုဿဘဝေသု ဥပ္ပန္နဝါရေသု ကထာဝ နတ္ထိ၊ အနေကသဟဿဝါရံ ဥပပဇ္ဇိမှာတိ အတ္ထော။

၃။ ဒေဝေသု မဟိဒ္ဓိကာ အဟုမှာတိ ဒေဝေသု ဥပပန္နကာလေ တသ္မိံ တသ္မိံ ဒေဝနိကာယေ မဟိဒ္ဓိကာ မဟန္တီတိ ဣဒ္ဓီဟိ သမန္နာဂတာ မဟာနုဘာဝါ အဟုမှ။ န ကေဝလံ မဟိဒ္ဓိကာ ဧဝ၊ အထ ခေါ ယသဿာ အဂ္ဂတမ္ပိ ပတ္တာ၊ တေန ဝုတ္တံ --

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ကောဏ္ဍ ကောဏ္ဍဂသဒ္ဒါ သမာနတ္ထာတိ ပါကတာဘိဓာနေ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ။ ဗုဒ္ဓဝံ၊ ဋ္ဌ။ ၃၀၁။ ပိဋ္ဌေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

--------------------------------------- ၂၃ -----------------------------------

တတော စုတာ မယံ သဗ္ဗာ၊ တာဝတိံ သူပဂါ အဟုံ။

ယသဿာ အဂ္ဂတံ ပတ္တာ၊ မနုဿေသု တထေဝစာတိ၁။

ဣဒါနိ မနုဿတ္တဘာဝေ တမေဝ ဥက္កံသတံ မဟိဒ္ဓိကတံ ဒဿေန္တီ သတ္တရတနဿ မဟေသီ၊ ဣတ္ထိရတနံ အဟံ ဘဝိန္တိ အာဟ။ တတ္ထ ရတိ ဇနနဋ္ဌေန ရတနံ။ အပိ စ –

စိတ္တီကတံ မဟဂ္ဃဉ္စ၊ အတုလံ ဒုလ္လဘဒဿနံ။

အနောမသတ္တပရိဘောဂံ၊ ရတနံ တေန ဝုစ္စတိ၂။

လောကိယာ၃ ပန ရမယတိ ဟာသယတီတိ ရတနံ၃ ရမတေ အတြာတိ စ ရတနန္တိ၄ ဝဒန္တိ။ စက္က ဟတ္ထိ အဿ မဏိ ဣတ္ထိ ဂဟပတိ ပရိဏာယက သင်္ခါတာနိ သတ္တရတနာနိ ဧတဿ သန္တီတိ သတ္တရတနော၊ စက္ကဝတ္တိ ရာဇာ။ ဝုတ္တဉ္စေတံ ဘဂဝတာ –

ရာဇာ အာနန္ဒ မဟာသုဒဿနော သတ္တဟိ ရတနေဟိ သမန္နာဂတော အဟောသီတိ၅

တဿ သတ္တရတနဿ ဆ ဒေါသရဟိတာ ပဉ္စကလျာဏသမန္နာဂတာ အတိက္ကန္တမနုဿဝဏ္ဏာ အပတ္တဒိဗ္ဗဝဏ္ဏာတိ ဧဝမာဒိဂုဏသမ္ပန္နာ ဣတ္ထိသု ရတနာဘူတာ အဂ္ဂမဟေသီ အဟံ အဟောသိံ။

၄။ ဣဓ သဉ္စိတကုသလာ၊ သုသမိဒ္ဓကုလပ္ပဇာတိ သဉ္စိတံ ဥပစိတံ ပါရမီကုသလံ အမှေဟီတိ သဉ္စိတကုသလာ မဘံ ဣဓ ဣမသ္မိံ ဘဝေနာနာဘောဂေဟိ သုဋ္ဌု သမိဒ္ဓေနကုလေ ပဝတ္တာ။ ခေမာ စ ခေမာ စ အဟမ္ပိ စ တယောဇနာတိ ခေန္ဓာနိသုတ္တသင်္ဂါရဝသုတ္တေသု၆ အာဂတာ

မှတ်ချက် ။

၁။ အပ၊ ၂။ ၂၂၃-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ဒီ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၃၅။ သံ၊ ဋ္ဌ၊ ၃။ ၁၉၀။ ခုဒ္ဒက၊ ဋ္ဌ။ ၁၄၃။ သုတ္တနိ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၂၇၂။ ဥဒါန။ ဋ္ဌ။ ၂၇၆။ မဟာနိ၊ ဋ္ဌ။ ၂၃၁။ ၃။ ကပ္ပဒ္ဒုမ၊ ကောတ္ထုဘာ-အဘိဓာနေသု။ ၄။ ထောမန်မိအဘိဓာနေ။

၅။ဒီ၊ ၂။ ၁၄၁။ (ဒီ၊ ၃။ ၅၁။ မ၊ ၃။ ၂၁၀) ပိဋ္ဌေ။

၆။ သံ၊ ၁။ ၁၆၂။ မ၊ ၂။ ၄၂၄။ ပိဋ္ဌေသု။

--------------------------------------- ၂၄ -----------------------------------

ခေန္ဓာနာမ သောတာပန္နာ အရိယသာဝိကာ ဗြဟ္မဏီစ၁ ခေမာထေရီ စ သုမေထေရီ နာမ အဟဉ္စာတိ တယော ပုဂ္ဂလာ။ ခေန္ဓာနိယာ ပန ဝတ္ထု ခေန္ဓာနိသုတ္တသင်္ဂါရဝသုတ္တဋ္ဌကထာတော၁ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ခေမာထေရိယာ ဝတ္ထု ဥပရိ အာဝိ သဝိဿတိ။

၅။ အာရာမံ သုကတံ ကတွာ၊ သဗ္ဗာဝယဝမဏ္ဍိတန္တိ မဉ္စပီဌာဒီဟိ သဗ္ဗေဟိ အဝယဝေဟိ ပဋိမဏ္ဍိတံ အလင်္ကတံ အဘိနဝသံဃာရာမံ သုကတံ ကတွာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ နိယျာတေတွာ သုဋ္ဌု မောဒိတာ ပုဗ္ဗမုဉ္စာပရကာလဝသေန တိသုပိ ကာလေသု သုမနာ အဟုမှာတိ သမ္ဗန္ဓော။

၆။ ယတ္ထ ယတ္ထူပပဇ္ဇာမိတိ ယသ္မိံ ယသ္မိံ ဒေဝလောကေ ဝါ မနုဿလောကေ ဝါ အဟံ ဘဝါမိ။ တဿ ကုသလကမ္မဿ ဝါဟသာ ဗလေန ကာရဏ္ဍေန ဒေဝေသု ပဉ္စသု တာဝတိံ သာဒိ ဒေဝေသု အဂ္ဂတံ သေဋ္ဌဘာဝံ ပတ္တာ၊ တထာ ဧဝ မနုဿေသု စ အဂ္ဂတံ ပတ္တာတိ အတ္ထော။

၇။ ကောဏ္ဍာဂမနဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဥပစိတပါရမိကမ္မံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဥပစိတပါရမိကမ္မံ ဒဿေန္တီ ဣမသ္မိံ ယေဝ ကပ္ပေတိအာဒိ'မာဟ။ တတြာယံ ယောဇနာ –

ဣမသ္မိံ ဧဝ ဘဒ္ဒကပ္ပေ ဗြာဟ္မဏကုလေ ဇာတတ္တာ ဗြဟ္မဗန္ဓု မဟာယသော မဟာပရိဝါရသမ္ပန္နော ဂေါတ္တေန ကဿပေါ နာမ ဗောဓိပက္ခိယာဒိဓမ္မံ ဝဒတံ ဝဒန္တာနံ စရော ဇေဋ္ဌော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဥပ္ပဇ္ဇီတိ။

၈။ မဟေသိယာတိ မဟန္တေ သီလက္ခန္ဓာဒယော ဧသိ ဂဝေသီတိ မဟေသီ၊ တဿ မဟေသိဿ ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာကော တသ္မိံ ကာလေ နရာနံ ဣဿရော ကိကီ နာမ သောတာပန္နော ကာသိရာဇာ ပုရိုတ္တမေ ပုရိနံ ဥတ္တမေ ဇေဋ္ဌေ ဗာရာဏသိယံ အဟောသိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သံ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၂၀၇။ မ၊ ဋ္ဌ၊ ၃။ ၃၀၇-ပိဋ္ဌေသု။

-- ၂၅ ------------------------------------

ကကီသဒ္ဒေါ နာလိကေရေ နီလကဏ္ဍေ ဆာတသကုဏေ စ ဝတ္တတီတိ လောကိယာ ဝဒန္တိ။ ဣဓ ပန ယာဒိစ္ဆကနာမဝသေန ရညော ဝတ္တတိ။ သက္ကတပိဋ္ဌကေ ပန ကကိန် ဣတိ ၂လိခန္တိ။ ကိကိဿ ရညော ဝတ္ထု ဃဋိကာရသုတ္တတဒဋ္ဌကထာဒိတော၃ ဂဟေတဗ္ဗံ။

၁။ တတ္ထ ဘဂဝတိ ကောဏာဂမနေတိ ဧတ္ထ ဘဂဝါတိ ပဒဿ အတ္ထော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂါဒီသု၄ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကောဏာဂမနောတိ၅ ပရဟိတကောဏာဂမနော ပရဟိတပေါနာဂမနော ဝါ။ အထဝါ ယဿ ဘဂဝတော ဥပ္ပန္နကာလေ ကနကဿ ကနကာဒိ အာဘရဏဿ အာဂမနံ ပဝဿနံ အတ္ထိ၊ တသ္မာ သော ဘဂဝါ ကောဏာဂမနော နာမ၊ ကနကာဂမနောတိ ဝတ္တဗ္ဗေ က-ကာရဿ ကော အာဒေသံကတွာ နကာရဿ ဏာဒေသံ ကတွာ ဧကဿ စ တကာရဿ လောပံကတွာ နိရုတ္တိနယေန ပဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သက္ကတပိဋ္ဌကေသု ပန ကနက မုနိ ကောနာကမုနိ ကောနာဂမုနိ ကောဏာကမုနိ ကောနာဂမုနီတိ လိခိတာနိ။ တသ္မိံ ကောဏာဂမနေ နာမ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ လောကေ ဥပ္ပန္နေ။ သံဃာရာမမှိ နဝနိဝေသနမှိတိ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဘိက္ခုသံဃံ ဥဒ္ဒိဿအဘိသင်္ခတေ အဘိနဝေ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ နိဝေသိတေ အာရာမေ။ သခိယောတိသော ဇနိယော၊ ဝိဟာရဒါနံ အဒါသိမှာတိ ခနေ့ဘူနိ ခေမာ အဟဉ္စာတိ မယံ တိသော ခိယော သဟာယိကာယော ဗုဒ္ဓပ္ပမုခ သံဃဿ ဝိဟာရဒါနံ အဒါသိမှာ။ ဝိဟာရဒါနံ ဟိ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါဒိဟိ ဝဏ္ဏိတံ ဝိနယာဒီသု။ ယထာဟ –

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ္ပတေး၊ ဓာန်၊ ၃၅၆-ပိဋ္ဌေ။

၂။ B.H.S:D., ၁၉၀-ပိဋ္ဌေ။

၃။ ၄၊ ၂။ ၂၄၀-၄။ မ၊ ဋ္ဌ၊ ၃။ ၁၉၇။ သုတ္တနိ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၁၉၃၊ ၂၉၉။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၇။ ၂၄၃။ ပိဋ္ဌာဒီသု။

၄။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ၁။ ၂၀၃။ ဝိ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၉၄။ ဣတိဝုတ်၊ ဋ္ဌ။ ၄-၁၀-ပိဋ္ဌာဒီသု။

၅။ ဗုဒ္ဓဝံ၊ ဋ္ဌ။ ၃၀၁-ပိဋ္ဌေ။

-- ၂၆ ------------------------------------

သီတံ ဥဏှံ ပဋိဟန္တိ၊ တတောဝါဠမိဂါနိ စ။ ပ။

ယံ သော ခမ္မံ ဣစ္ဆေယျ၊

ပရိနိဗ္ဗာတိ အနာသဝေါတိ၁ စ။

ယော ခေါ ဗြာဟ္မဏ စာတုဒ္ဒိသံ၊ သံဃံ ဥဒ္ဒိဿ ဝိဟာရံ ကရောတိ။ ပ။ မဟာနိသံသတရော စာတိ စ၂ ယော စ စာတုဒ္ဒိသံ သံဃံ ဥဒ္ဒိဿ ဝိဟာရံ ကာရာပေယျာတိ၃ စ။

၂။ ဒသက္ခတ္တုံ သတက္ခတ္တုန္တိ တဿ ဝိဟာရဒါနဿ အာနုဘာဝေန ဒသဝါရေ ဒေဝေသု ဥပပဇ္ဇိမှာ၊ တတော မနုဿေသု ဥပပဇ္ဇိတွာ ပုန သတက္ခတ္တုံ ဒေဝေသု ဥပပဇ္ဇိမှ။ တတောပိ မနုဿေသု ဥပပဇ္ဇိတွာ ပုန ဒသသတက္ခတ္တုံ သဟဿဝါရံ ဒေဝေသု ဥပပဇ္ဇိမှ၊ တတောပိ မနုဿေသု ဥပပဇ္ဇိတွာ ပုန သတာနံ သတက္ခတ္တုံ ဒသသဟဿဝါရေ ဒေဝေသု ဥပပဇ္ဇိမှ၊ ကော ဝါဒေါ မနုဿေသု ဘဝေတိ မနုဿေသု ဥပ္ပန္နဝါရေသုခ ကော ပန ဝါဒေါ ကထာဝ နတ္ထိ၊ အနေကသတသဟဿဝါရံ ဥပပဇ္ဇိမှာတိ အတ္ထော။

၃။ ဒေဝေသု မဟိဒ္ဓိကာ အဟုမှာတိ ဒေဝေသု ဥပပန္နကာလေ တသ္မိံ တသ္မိံ ဒေဝနိကာယေ မဟန္တီတိ ဣဒ္ဓီဟိ သမန္နာဂတာ မဟာနုဘာဝါ အဟောသိမှာ။ န ကေဝလံ မဟိဒ္ဓိကာ ဧဝ၊ အထ ခေါ ယသသာ အဂ္ဂတမ္ပိ ပတ္တာ။

တေန ဝုတ္တံ –

တတော စုတာ မယံ သဗ္ဗာ၊ တာဝတိံ သူပဂါ အဟုံ။

ယသသာ အဂ္ဂတံ ပတ္တာ၊ မနုဿေသု တထေဝ စာတိ၄။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဝိ၊ ၄။ ၂၉၁-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ဒီ၊ ၁။ ၁၃၈-ပိဋ္ဌေ။

၃။ အံ၊ ၃။ ၁၉၇-ပိဋ္ဌေ။

၄။ အပ၊ ၂။ ၂၂၃-ပိဋ္ဌေ။

-- ၂၇ ------------------------------------

ဣဒါနိ မနုဿတ္တဘာဝေ တမေဝ ဥက္ကံသတံ မဟိဒ္ဓိကတံ ဒဿေန္တိ သတ္တရတနဿ မဟေသီ၊ ဣတ္ထိရတနံ အဟံ ဘဝန္တိ အာဟ။ တတ္ထ စက္ကရတနာဒီနိ သတ္တရတနာနိ ဧတေသံ အတ္ထီတိ သတ္တရတနော၊ စက္ကဝတ္တိ၊ တဿ။ နာတိဒီဃာ နာတိရဿာ နာတိကိသာ နာတိထူလာ နာတိကာဠိကာ နာစ္စောဒါတာတိ ဝုတ္တေဟိ ဆဟိ ဒေါသေဟိ ရဟိတာ ဆဝိကလျာဏံ မံသကလျာဏံ နှာရုကလျာဏံ အဋ္ဌိကလျာဏံ ဝယကလျာဏန္တိ ၂ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ကလျာဏေဟိ သမန္နာဂတာ ကေသကလျာဏံ မံသကလျာဏံ အဋ္ဌိကလျာဏံ ဆဝိကလျာဏံ ဝယကလျာဏန္တိ၃ဝါ ဣမေဟိ သမန္နာဂတာ အတိက္ကန္တာ မနုဿဝဏ္ဏံ အပတ္တာ ဒိဗ္ဗဝဏ္ဏန္တိ ဧဝမာဒိဂုဏသမန္နာဂမေန ဣတ္ထီသု ရတနာဘူတာ အဟံ အဟောသိံ။

၄ - ၅။ ဣမစ သဉ္စိတကုသလာ၊ သုသမိဒ္ဓကုလပ္ပဇာတိ ဣမသ္မိံ ဘဝေ သဉ္စိတံ ဥပစိတံ ပါရမီကုသလံ အမှေဟိတိ သဉ္စိတကုသလာ နာနာဘောဂေဟိ သုဋ္ဌု သမိဒ္ဓေနကုလေ ပဝတ္တာ ပဇာသင်္ခါရဝသုတ္တမနုဥ္ဇာနိ သုတ္တေသု၄ အာဂတာ ဓနဥ္ဇာနိ ခေမာ အဟဥ္စာတိ တယော ဇနာ တိဿော ဇနိယော ဣတ္ထိယော အဘိနဝသံဃာရာမံ မဥ္စမိဍ္ဍဒိဟိ သမ္ဗေဟိ အဝယဝေဟိ မဏ္ဍိတံ အလင်္ကတံ သုကတံ သုဋ္ဌု အဘိသင်္ခတံ ကတ္ဝာ –

သတ္တ ခေါ ပနိမာနန္ဒ သံဃဂတာ ဒက္ခိဏာ။ ကတမာ သတ္တ? ဗုဒ္ဓပ္ပမုခေ ဥဘတောသံဃေ ဒါနံ ဒေတီတိ အာဒိနာ၅ ဝုတ္တေသု သတ္တသု သံဃိကဒါနေသု သဗ္ဗသေဋ္ဌတ္တာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ နိယျာတေတွာ ဒတွာ သမောဓိတာ သုဋ္ဌု မုဒိတာ အဟုမှာတိ သမ္ဗန္ဓော။

၆။ ယတ္ထ ယတ္ထူပပဇ္ဇာမီတိ ယသ္မိံ ယသ္မိံ ဒေဝလောကေ ဝါ မနုဿလောကေ ဝါ အဟံ ဘဝါမိ၊ တတ္ထ တတ္ထ တဿ ကုသလကမ္မဿ ဝါဟသာ ဗလေန ကာရဏေန ဒေဝေသု တာဝတိံ သာဒီသု ပဉ္စသု ဥပရိဒေဝလောကေသု အဂ္ဂတံ သေဋ္ဌဘာဝံ တထေဝ တထာဧဝ မနုဿေသု မနုဿလောကေသု စ အဂ္ဂတံ ပတ္တာတိ အတ္ထော။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဒီ၊ ၂။ ၂။ ၁၄၃။ မ၊ ၃။ ၂၁၃။

၂။ အံ၊ ဋ္ဌ၊ ၃။ ၂၅၉။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၄၁၈။ သာရတ္ထ၊ ၃။ ၂၄၉။ အံ၊ ဋီ၊ ၁။ ၁၈၇-ပိဋ္ဌေသု။

၃။ ဓမ္မ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၂၄၄-၅-ပိဋ္ဌေသု။

၄။ မ၊ ၂။ ၄၂၄။ သံ၊ ၁။ ၁၆၂။ မ၊ ဋ္ဌ၊ ၃။ ၃၀၇။ သံ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၂၀၇-ပိဋ္ဌေသု။

၅။ မ၊ ၃။ ၂၉၈-ပိဋ္ဌေ။

-- ၂၈ ------------------------------------

၇။ ဧဝံ ကောဏာဂမနဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဥပစိတပါရမိကမ္မံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဥပစိတ ပါရမိကမ္မံ ဒဿေန္တိ ဣမသ္မိံယေဝ ကပ္ပေတိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဗြဟ္မဗန္ဓူတိ ဗြဟ္မုနော ဗန္ဓုဘူတော ဟောတီတိ ဗြာဟ္မဏာနံ သမညာယ ဗြာဟ္မဏော ဗြဟ္မဗန္ဓု နာမ ဟောတိ။ ကဿပေါတိ ဧတ္တ ကဿံ ဝုစ္စတိ မဇ္ဇံ၊ တံ ပိဝတိ အတြာတိ ကဿပံ မံသံ၊ ကဿပံ မံသခါဒန် ဝဇ္ဇေတီတိ ကဿပေါ။ မုနိ၊ ကဿပဿ ဂေါတ္တံ အပစ္စံ ကဿပေါ။ တတြာယံ ယောဇနာ –

ဣမသ္မိံ ဧဝ ဘဒ္ဒကပ္ပေ ဗြာဟ္မဏကုလေ ဇာတော မဟာယသော မဟာယသဝါ ဂေါတ္တေန ကဿပေါ နာမ ဗောဓိပက္ခိယာဒိ ဓမ္မေ ဝဒတံ ဝဒန္တာနံ ဒေသေန္တာနံ ဝရော ဇေဋ္ဌော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ ဥပ္ပဇ္ဇိ ဥဒပါဒီတိ။

၈။ မဟေသိဿာတိ မဟန္တေ သီလက္ခန္ဓာဒယော ဧသတိ ဂဝေသတီ သီလေနာတိ မဟေသီ၊ တဿ ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာကော တသ္မိံ ကာလေ နရိဿရော နရာနံ ဣဿရော ကိကီ နာမ ကာသိရာဇာ ပုရုတ္တမေ ဥတ္တမပုရေ ရာဇဓာနိယံ ဗာရာသိယံ အဟောသိ။ တတ္ထ ဗာရာဏသီတိ တဿာ ပုရိယာ အဝိဒူရေ ဝရဏာ စ အာသိ စာတိ ဒွေ နဒိယော ဘဝါ၊ တသ္မာ သာ ပုရီ ဗာရာဏသီ ၂ နာမ၊ ဝါရဏာသီတိ ဝတ္တဗ္ဗေ နိရုတ္တိနယေန ပဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သက္ကတပိဋကေ လောကေ စ ဝါရာဏသီတိ စ ဝါရဏသီတိ စ လိခန္တိ။

၉။ တဿာ'သုန္တိ တဿ အာသုံ။ တဿ ကိကိဿ နာမရညော ရာဇကညာယော သုခေဓိကာ သုခေန ဧဓိတာ သုခသံဝဍ္ဍိတာ --

မှတ်ချက်။ ။
၁။ ကာဖျပေါတိ သက္ကတပိဋကေ။

၂။ ကပ္ပဒ္ဒုမာဘိဓာနေ ပဿိတဗ္ဗံ။

-------------------------------------- ၂၉ ----------------------------------

သမဏီ သမဏဂုတ္တာ စ၊ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုဒါယိကာ။

ဓမ္မာ စေဝ သုဓမ္မာ စ၊ သတ္တမီ သံဃဒါယိကာ တိ၁။

ဝုတ္တာ သတ္တဓီတရော အာသုံ အဟေသုံ။ တာယော ဗုဒ္ဓေါပဋ္ဌာနနိရတာ ကဿပဗုဒ္ဓဿ ဥပဋ္ဌာနေ နိစ္စံ အဘိရတာ ကောမာရဗြဟ္မစရိယံ ဝိသတိဝဿသဟဿာနိ စရိံသု။

၁၀။ အဟံ ထာသံ သတ္တန္နံ ရာဇဓီတာနံ သဟာယိကာ ဟုတ္ဝာ သီလေသု သူသမာဟိတာ သုဌု အတိဝိယ သမ္မဒေဝ ဧကေဂ္ဂဘာဝေန ဒဟိတာ ပဋ္ဌပိတာ ဒါနာနိ ဒေယျဓမ္မဝတ္ထူနိ။ တာနိ ပန သုတ္တန္တနယေန အန္နဒါနံ ပါနဒါနံ ဝတ္ထ-ယာန-မာလာ-ဂန္ဓ-ဝိလေပန-ဓသယျာ-အာဝသထ-ပ-ဒီပေယျဒါနန္တိ၂ဒသဝိဓာနိ။ ဝိနယဒေသနာ နယေန စီဝရဒါနံ ပိဏ္ဍပါတဒါနံ သေနာသနဒါနံ ဘေသဇ္ဇဒါနန္တိ၃ စတုဗ္ဗိဓာနိ။ အဘိဓမ္မဒေသနာနယေန ပန ရူပါရမ္မဏဒါနံ သဒ္ဒဂန္ဓရသ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓမ္မာရမ္မဏဒါနန္တိ ဆဗ္ဗိဓာနိ ဟောန္တိ။ တာန ဒါနာနိ သက္ကစ္စံ သက္ကာရံ ကတွာ ဒတွာ အဂါရေစ ရညော အန္တေပုရေ ယေဝ ဝတိ ကုမာရိဘာဝတော ပဘုတိ စရိတဗ္ဗံ ကောမာရဗြဟ္မစရိယံ စရိံ။

၁၁။ သုကတေန သဒ္ဒဟိတွာ ကတေန တေန ကုသလကမ္မေန စ စေတနာပဏီဓိဟိ စ စေတနာယ သမ္ပယုတ္တာဟိ စ မာနုသံ ဒေဟံ မနုဿသရီရံ ဇဟိတွာ ဆဍ္ဍေတွာ အဟံ တာဝတိံ သူပဂါ တာဝတိံ သံ နာမ ဒေဝလောကံ ဥပဂတာ အဟောသိံ တတ္ထ တာဝတိံသာတိ၄ ပဌမံ အဘိနိဗ္ဗတ္တာ မဃေန မာဏဝေန သဒ္ဓိံ တေတ္တိံသ သဟပုညကာရိနော ဒေဝပုတ္တာ ဧတ္ထ ဥပပန္နာတိ တာဝတိံသာ နာမ။ တေတ္တိံသာ တယတိံသာ တာယတိံသာတိ ဝတ္တဗ္ဗေ နိရုတ္တိနယေန တာဝတိံသာတိ ပဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ၊ ၂။ ၂၂၄။ ပိဋ္ဌ။

၂။ သံ၊ ၂။ ၂၀၅။ ဣတိဝုတ်။ ၂၄၀။ အဘိ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၂၀၁။ ပိဋ္ဌေသု။

၃။ ဒီ၊ ဋ္ဌ၊ ၃။ ၁၈၀။ အဘိ၊ ဋ္ဌ၊ ၁၊ ၂၀၁-ပိဋ္ဌေသု။

၄။ အဘိ၊ ဋ္ဌ။ ၂။ ၅၀၂။ အံ၊ ဋ္ဌံ၊ ၂။ ၁၂၃။ ဝိဘာဝိနီ၊ ၁၆၂-ပိဋ္ဌေသု။

-------------------------------------- ၃၀ ----------------------------------

သက္ကတပိဋ္ဌကေ ပန တြာယသ္တြိံ ဂါတိ လိခိတာ။ ပါကတဘာသာယံ ပန တာယတ္တိံသာ တာဝတ္တိံသာတိ ဒွိဓာ လိခိတာ။

၁၂။ တတော တာဝတိံသတော စုတာ ယာမ’မဂံ ယာမံ နာမ ဒေဝလောကံ အဂစ္ဆိံ၊ တတော ယာမတော အဟံ တုသိတံ နာမ ဒေဝလောကံ ဂတာ အဂစ္ဆိံ၊ တတော တုသိတတော နိမ္မာနရတိံ နာမ ဒေဝလောကံ အဂစ္ဆိံ၊ တတော နိမ္မာနရတိတော ဝသဝတ္တိပူရံ ဝသဝတ္တိံ နာမ ဒေဝလောကံ အဂစ္ဆိံ။

၁၃။ ယတ္ထ ယတ္ထ ယသ္မိံ ယသ္မိံ ဒေဝလောကေ ဝါ မနုဿလောကေ ဝါ အဟံ ဥပပဇ္ဇာမိ ဘဝါမိ။ ပုညကမ္မသမောဟိတာ ပုဇ္ဇဘာဝဖလနိဗ္ဗတ္တနကဿ သတ္တာနံ ဝါ သန္တာနံ ပုနာတိ သောဓေတီတိ ပုညန္တိ လဒ္ဓနာမဿ ကုသလကမ္မဿ သမောဓာနာ သမောဓာတဗ္ဗပုညကမ္မတာယ ဝါ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဘဝေ ဒေဝမနုဿလောကေ ဒေဝရာဇူနံ စ မနုဿရာဇူနံ စ မဟေသိတ္တံ အဂ္ဂမဟေသိဘာဝံ အကာရယိံ ကာရေသိံ။

၁၄။ တတော ဒေဝလောကေဟိ စုတာ မနုဿတ္တေ မနုဿဘာဝေ မနုဿဇာတိယံ စက္ကဝတ္တီနံ စက္ကရတနံ ဝတ္တေန္တီတိ စက္ကဝတ္တီနံ ရာဇူနံ မဏ္ဍလိဿရရာဇူနဉ္စ မဟေသိတ္တံ အဂ္ဂမဟေသိဘာဝံ ကာရေသိံ။

၁၅။ အဟံ ဒေဝေသု ဒေဝလောကေသု စ မာနုသေသု မနုဿလောကေသု စ သမ္ပတ္တိံ မဟေသိတ္တာဒိ သုခသမ္ပတ္တိံ အနုဘောတွာန အနုက္ကမေန ဘုဥ္ဇိတွာ ဝေဒယိတွာ ဝါ သဗ္ဗတ္ထ ဒေဝမနုဿလောကေသု သုခိတာ သုခသမန္နာဂတာ သဥ္စာတသုခါ ဝါ ဟုတွာ အနေကာသု ဗဟူသု ဇာတိသု ဘဝေသု သံသရိံ ပုနပ္ပုနံ အဟောသိံ၊ ပရိဗ္ဘမိန္တိ အတ္ထော။

-------------------------------------- ၃၁ ----------------------------------

၁၆။ သော ဟောတူတိ ယံ တံ ကောဏာဂမနဿ ဘဂဝတော ကာလ သံဃဿ ဝိဟာရဒါနံ ဒိန္နံ၊ ကဿပဿ ယဂဝတော ကာလေ ဗြဟ္မစရိယံ စရိတံ ဒါနဉ္စ ဒိန္နံ၊ သော သဗ္ဗော ယထာ ဝုတ္တာယ ဒေဝမနုဿသမ္ပတ္တိယာ ဟေတု ကာရဏံ။ သော ပဘဝေါ တံ မူလန္တိ တဿေဝ ပရိယာယဝစနံ။ သာဝ သာသနေ ခန္တီတိ သာ ဧဝ သဗ္ဗာ ဣဓ သတ္ထုသာသနေ ဓမ္မနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ ဟောတိ။ ပဌမံ တံ သမောဓာနန္တိ တဒေဝ သတ္ထုသာသနဓမ္မေန ပဌမံ သမောဓာနံ ပဌမော သမာဂမော ဟောတိ။ တံ ဓမ္မရတာယ နိဗ္ဗာနန္တိ တဒေဝ သတ္ထုသာသနဓမ္မေ အဘိရတာယ ပရိယောသာနေ နိဗ္ဗာနံ ကိလေသာနံ နိဗ္ဗုတိ ဟောတီတိ လူခပစာရေန ကာရဏံ ဝဒတိ။

ပဌမ-ဒုတိယ-တတိယ ဂါထာယော စ အယဥ္စ သောဠသမဂါထာတိ စတဿော ဂါထာယော ထေရိဂါထာယမ္ပိ သင်္ဂဟံ အာရောပိတာ။

၁၇။ သာ အရဟတ္တပ္ပတ္တာ ဟုတွာ အညံ ဗျာကရောန္တီ ကိလေသာ ဈာပိတာ မယှန္တိ အာဒိမာဟ။

တတ္ထ ကိလေသာတိ ၂ ယသ္မိံ သန္တာနေ သမုပ္ပန္နာ၊ တံ ကိလေသေန္တိ ဝိဗာဓေန္တိ ဥပတာပေန္တိ ဝါတိ ကိလေသာ၊ ရာဂါဒယော ဒိယမုသဟာဿ သခါ ဓမ္မာ၊ ဈာပိတာတိ ကုန္ဒဂ္ဂိနာ ဝိယ ရုက္ခဂစ္ဆာဒယော အရိယမဂ္ဂဉာဏဂ္ဂိနာ သမူလံ ဒဍ္ဍာ။ မယှန္တိ မယာ၊ မမ သန္တာနေ ဝါ။ ဘဝါ သဗ္ဗေ သမူဟတာတိ ကာမကမ္မဘဝါဒယော သဗ္ဗေ ဘဝါ သမုဂ္ဃါဋိတာ ကိလေသာနံ ဈာပိတတ္တာ။ သတိ ဟိ ကိလေသဝဋ္ဋေ ကမ္မဝဋ္ဋေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ ကမ္မဘဝဝါနံ သမူဟတတ္တာ ဧဝ စ ဥပပတ္တိဘဝါပိ သမူဟတာ ဧဝ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတာယ အာပါဒိတတ္တာ။ နာဂီဝ ဗန္ဓနံ ဆေတွာတိ၃ ယထာ နာဂီ ဟတ္ထိနီ ရဇ္ဇုဗန္ဓနံ ဆိန္ဒိတွာ ဝိဟရတိ၊ ဧဝံ အဟံ အရိယကန္တေသု သီလေသု ဒန္တတ္တာ အဒန္တဘူမိံ နာဂမနေန အာဂ၊မကရဏေန ပုန ကုတ္ထတ္တံ အနာဂမနေန စ ဂူဏာသရိရမဟန္တတာယ ဝါ နာဂီ သံယောဇနဗန္ဓနံ အရဟတ္တမဂ္ဂေန ဆိန္ဒိတွာ အနာလဝါ အာသဝရဟိတာ နိက္ကိလေသာ ဟုတွာ ဝိဟရာမ ဝသာမီတိ သမ္ဗန္ဓော။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီဂါထာ၊ ၄၃၄-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ထေရ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၁၉၁-ပိဋ္ဌေ။ (အပ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၃၃၃-ပိဋ္ဌေပိ)။

၃။ အပ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၂၀၀-ပိဋ္ဌေ။

ဒီပနီ-၄

-- ၃၂ ------------------------------------

၁၈။ ဥတ္တရိ သောမနဿဝသေန ဥဒါနံ ဥဒါနေန္တီ သွာဂတန္တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ သွာဂတံ မေတိ ဧတ္ထ အယံ မေသဒ္ဒေါ ကိစ္စေန မေ အဓိဂတံ၊ ဟလံ ဒါနိ ပကာသိတုန္တိ အာဒိသု၂ ကရဏေ အာဂတော၊ မယာတိ အတ္ထော။ သာဓု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဓမ္မံ ဒေသေတူတိအာဒီသု၃ သမ္ပဒါနေ၊ မယှန္တိ အတ္ထော။ ပုဗ္ဗေဝ မေဘိက္ခဝေ သမ္ဗောဓာ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဗောဓိသတ္တဿေဝ သတောတိအာဒိသု၄ သာမိအတ္ထေ အာဂတော။ ဣဓာပိ သာမိအတ္ထေ ဧဝ။ မမာတိ အတ္ထော။ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ ဥတ္တမဗုဒ္ဓဿ သန္တိကေ၅ သမီပေ မမ အာဂမနံ သွာဂမနံ သုဋ္ဌု အာဂမနံ သုန္ဒရာဂမနံ ဝတ ဧကန္တေန အာသိ အဟောသိတိ သမ္ဗန္ဓော။ တိဿော ဝိဇ္ဇာတိ ပုဗ္ဗနိဝါသ – ဒိဗ္ဗစက္ခု – အာသဝက္ခယဝိဇ္ဇာယော အနုပတ္တာ သမ္မတ္တာ၊ ပစ္စက္ခံ ကတာတိ အတ္ထော။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနန္တိ ဗုဒ္ဓေန ဘဂဝတာ ဒေသိတံ အနုသိဋ္ဌံ သာသနံ ကတံ နိပ္ဖာဒိတံ၊ ဝတ္တပဋိပတ္တိံ ပူရေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိကရိတွာ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏာဓိဂမေန သမ္မာဒိတန္တိ အတ္ထော။

၁၉။ ပဋိသမ္ဘိဒါ စတဿောတိ၅ စတဿော ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါတိ အာဒိနာ ဝိဘင်္ဂေ၆ ဝုတ္တာ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါဒယော စတဿော ပညာယော သစ္ဆိကတာ ပစ္စက္ခံ ကတာ။ ဝိမောက္ခာပိ စ အဋ္ဌိမေတိ? အာရမ္မဏေ အဓိမုစ္စနဋ္ဌေန ပစ္စနီကဓမ္မေဟိ စ သုဋ္ဌုမုစ္စနဋ္ဌေန ဝိမောက္ခာ။ ကတမေ အဋ္ဌ?။
မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဝိမာန၊ ဋ္ဌ။ ၂၁-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ဒီ၊ ၂။ ၃၁။ မ၊ ၁။ ၂၂၄။ သံ၊ ၁။ ၁၃၈။ ဝိ၊ ၃။ ၅။ ပိဋ္ဌာဒီသု။

၃။ သံ၊ ၂။ ၁၆၂။ အံ၊ ၁။ ၅၇၁-ပိဋ္ဌေသု။

၄။ မ၊ ၁။ ၁၆၀။ သံ၊ ၂၊ ၂၄၂။ အံ၊ ၁။ ၂၆၀-ပိဋ္ဌေသု။

၅။ အပ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၃၃၃။ ပိဋ္ဌေ။

၆။ အဘိ။ ဝိ။ ၃၀၇။ (ပဋိသံ၊ ၂။ ၁၁၅) ပိဋ္ဌေ။

၇။ ပဋိသံ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၁၂၈-ပိဋ္ဌေ။

-- ၃၃ ------------------------------------

ရူပီ ရူပါနိ ပဿတိ၊ အယံ ပဌမော ဝိမောက္ခော။ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ၊ အယံ ဒုတိယော ဝိမောက္ခော။ သုဘန္တေဝ အဓိမုတ္တော ဟောတိ၊ အယံ တတိယော ဝိမောက္ခော။ သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ ပဋိဃသညာနံ အတ္ထင်္ဂမာ နာနတ္တသညာနံ အမနသိကာရာ အနန္တော အာကာသောတိ အာကာသာနဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ အယံ စတုတ္ထော ဝိမောက္ခော။ သဗ္ဗသော အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ အနန္တံ ဝိညာဏန္တိ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ အယံ ပဉ္စမော ဝိမောက္ခော။ သဗ္ဗသော ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ နတ္ထိ ကိဉ္စီတိ အာကိဉ္စညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ အယံ ဆဋ္ဌော ဝိမောက္ခော။ သဗ္ဗသော အာကိဉ္စညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ အယံ သတ္တမော ဝိမောက္ခော။ သဗ္ဗသော နေဝသညာနာသညာယတနံ

သမတိက္ကမ္မ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ အယံ အဋ္ဌမော ဝိမောက္ခောတိ၊ ဣမေ အဋ္ဌ ဝိမောက္ခာ မယာ သစ္ဆိကတာတိ သမ္ဗန္ဓော။

ဆဠဘိညာ သစ္ဆိကတာတိ –

ဣဒ္ဓိဝိဓံ ဒိဗ္ဗသောတံ၊ စေတောပရိယညာဏကံ။

ပုဗ္ဗေနိဝါသညာဏဉ္စ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခာသဝက္ခယန္တိ –

ဣမာ ဆ အဘိညာ သစ္ဆိကတာ ပစ္စက္ခီ ကတာ၊ ဣမေသံ ဉာဏာနံ သစ္ဆိကရဏေန ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ ကတန္တိ အတ္ထော။

ဣဒါနိ ထေရိယာ နာမံ နိဂမနဉ္စ ဒဿေတုံ ဣတ္ထံ သုဒန္တိ အာဒိ'မာဟ။ တတ္ထ ဣတ္ထံ သုဒန္တိ ဧတ္ထ ဣတ္ထန္တိ နိဒဿနတ္ထေ နိပါတော၊ ဣမိနာ ပကာရေနာတိ အတ္ထော။ တေန သကလ သုမေဓာထေရိပဒါနံ နိဒဿေတိ။ သုဒန္တိ ပဒပူရဏေ နိပါတော။ သုမေဓာ ဘိက္ခုနီတိ သုမေဓာတိ မဟာတိတူပဟိ ဂဟိတနာမဓေယျာ ဘိက္ခုနီ။ ဣမာ ဂါထာယောတိ ဣမာ ဝုတ္တပ္ပကာရော ဧကူနဝီသတိ သုမေဓာထေရိအပဒါနဂါထာယော။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၃၃-၄ -ပိဋ္ဌေသု ပန အညထာ အတ္ထော သံဝဏ္ဏိတော။

-------------------------------------- ၃၄ ----------------------------------

အဘာသိတ္ထာပဟိ အဘာသိ ကထေသိ။ ဣတိသဒ္ဒေါ ပရိသမာပနတ္ထေ နိပါတော၊ သကလံ သုမေဓာထေရီပဒါနံ နိဋ္ဌိတန္တိ အတ္ထော။

၁ – သုမေဓာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ သမာတ္တာ။

---

၂ – မေခလာ ဒါယိကာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ

သိဒ္ဓတ္ထဿ အဂဝတောတိအာဒိ မေခလာ ဒါယိကာယ ထေရိယာ အပဒါနံ။ အယံ ဟိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရာ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တီ ဣတော စတုန္နဝုတေ ကပ္ပေ သိဒ္ဓတ္ထဿ နာမ ဘဂဝတော ကာလေ ဂဟပတိကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတွာ သတ္ထု မဟာထူပံ ကာရေတုံ မေခလံ ဒတွာ မဟာထူပေ စ နိဋ္ဌိတေ ရတနေန ပဋ္ဌမဏ္ဍိတာယ မေခလာယ ပုန ပူဇံ အကာသိ။ သာတေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တီ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ ဗြဟ္မဏမဟာသာလကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတွာ သတ္ထု ရာဇဂဟပဝေသနေ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓါ ပစ္ဆာ မဟာပဇာပတိဂေါတမိယာ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ မဟာလိက္ခာ ကာလေ ပဋိဘာဂကူဋံ ပဗ္ဗတံ အဘိရူဟိတွာ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တီ ဝိပဿနံ ဝဍ္ဍေတွာ သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ ထေရိဂါထာယံ –

ကိဉ္စာပိ ခေါမှိ ဒုက္ခိတာ၊ ဒုဗ္ဗလာ ဂတယောဗ္ဗနာ။

ဒဏ္ဍမောလုဗ္ဘ ဂစ္ဆာမိ၊ ပဗ္ဗတံ အဘိရူဟိယ။ ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ မဟာနိ – ၄၄။ စူဠနိ – ၇၄ ပိဋ္ဌသု။

-------------------------------------- ၃၄ ----------------------------------

နိက္ခိပိတွာန သံဃာဋိံ၊ ပတ္တကံ စ နိကုဇ္ဇိယ။

နိသိန္နာ စမှိ သေလမှိ၊ အထ စိတ္တံ ဝိမုစ္စိမေ။

တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနန္တိ။ ။

ဧဝံ ဆဠဘိညာဒိဂုဏပဋိမဏ္ဍိတာ ခေခလာ ဒါယိကာ ထေရီ အရဟတ္တံ ပတွာ အတ္တနော ပုဗ္ဗကမ္မံ သရိတွာ သောမနဿဝသေန ပုဗ္ဗစရိတာပဒါနံ ဒဿေန္တီ သိဒ္ဓတ္ထဿ ဘဂဝတောတိ အာဒိမာဟ။

၂၀။ တတ္ထ သိဒ္ဓတ္ထဿ ဘဂဝတောတိ ၁ ယဿ္မာ ဗောဓိသတ္တော ဇာတေ သဗ္ဗေသံ အာရဒ္ဓကမ္မန္တာ စ ဣစ္ဆိတာ စ အတ္ထာ သိဒ္ဓိ'မဂမိံသု။ တသ္မာ ပနဿ ဉာတကာ သိဒ္ဓတ္ထောတိ နာမ'မကံသု။ ဣတော ဘဒ္ဒကပ္ပတော စတုန္နဝုတေ ကပ္ပေ ဥပ္ပန္နဿ သိဒ္ဓတ္ထဿ နာမ တဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။ ထူပကာရာပိကာ အဟုန္တိ အဟံ မဟာတူပံ ကာရာပေသိန္တိ

ထူပကာရာပိကာ အဟောသိ။ မယှာ နဝကမ္မာယ အဘိနဝကိစ္စတ္ထာယ သတ္ထုနော သိဒ္ဓတ္ထဿ ဘဂဝတော မဟာထူပဿ မေခလိကာ ရတနပဋိမဏ္ဍိတာ ခုဒ္ဒကမေခလာ ရဿနာ ဒိန္နာတိ သမ္ဗန္ဓော။

၂၁။ ဣတော ပဉ္စာယ အပုဗ္ဗပဒမေဝ ဝဏ္ဏယိဿာမ။ မေခံ ပုနဒါသ’ဟန္တိ အဟံ ရတနပဋိမဏ္ဍိတံ မဟာမေခလံ ပုန အဒါသိံ။ ပုဗ္ဗဂါထာယံ မေခလိကာတိပဒေန ခုဒ္ဒမေခလာယ ဝုတ္တတ္တာ ဂါဗလီဗဒ္ဒနယေန ဣဓ မဟာမေခလာတိ ဉာယတိ။ လောကနာယဿာတိ သကလသတ္တလောကဿ နာထဿ သရဏဿ၊ သကလသတ္တလောကဿ ဝါ ဟိတသုခံ နာသတိ အာသီသတီတိ လောကနာထော၊ တဿ။ မုနိနောတိ ဧတ္ထ ဆ မုနိနော အဂါရိမုနိနော မုနိမုနိနောတိ နိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တေသု မုနီသု မုနိမုနိ အဓိပ္ပေတော၊ သိဒ္ဓတ္ထဿ နာမ ဗုဒ္ဓမုနိနောတိ အတ္ထော။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဗုဒ္ဓဝံ၊ ၄။ ၂၆၃-ပိဋ္ဌေ။

-- ၃၆ ------------------------------------

ပသန္နာတိ ကမ္မဖလသဒ္ဓါယ ရတနတ္တယသဒ္ဓါယ စ သန္နစိတ္တာ။ သေဟိ ပါဏိတီတိ သဿ အတ္တနော အယံ သော၊ အတ္ထော။ သော စ သော စ သာ၊ တေဟိ။ အိညံ့ အနာဏာပေတွာ အတ္တနော ဟတ္ထေဟိ။

၂၂။ စတုန္နဝုတိကော ကပ္ပေတိ၁ စတုနဝုတေ + ဣတောတိ၂ ပဒစ္ဆေဒေါ။ ဣတော ဘဒ္ဒကပ္ပတော ဥဒ္ဓံ အာရောဟနဝသေန စတုန္နဝုတိမေကပ္ပသ္မိံ။ အဒန္တိ အဒါသိံ။ ဧတ္ထန္တရေ ဒုဂ္ဂတိန္တိ ဒုက္ခဿ ဂတိ ပဋိသရဏံ ဒေါသဗဟုလတာယ ဝါ ဒုက္ခေန ကမ္မုနာ နိဗ္ဗတ္တာ ဂတီတိ ဒုဂ္ဂတိ၊ နိရယာဒိဘေဒေါ အပါယလောကော၊ တံ ဒုဂ္ဂတိံ၊ ဒုဂ္ဂတိယာ ပတနံ ဂမနန္တိ အတ္ထော။ ထူပကာရဿိဒံ ဖလန္တိ ဣဒံ စတုန္နဝုတိကပ္ပါနံ အန္တရေ ဒုဂ္ဂတိယာ အပဂမနံ ထူပကာရာပနဿ စ မေခလိကာ ဓမေခလာဒါနာနဉ္စ ဖလံ နိဿန္ဒံ။

၂၃ ကိလေသာ ဈာပိတာ မယှန္တိ အာဒိဂါထာယော ဝုတ္တတ္ထာယေဝ။ မေခလာ ဒါယိတာ ဘိက္ခုနီတိ သိဒ္ဓတ္ထဿ အဂ္ဂဝတော မဟာထူပေ မေခလံ အဒါသီတိ မေခလာဒါယိကာတိ အနွတ္ထဝသေန ဓဝံနာမိကာ ဘိက္ခုနီ။ မာတာပိတူဟိ ဂဟိတနာမဝသေန ပန မေတ္တိကာ ထေရီတိ ထေရိဂါထာယံ သင်္ဂဟံ အာရောပိံသု။

၂ – မေခလာဒါယိကာထေရီ အပဒါန ဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီ။ ၃၈၂-ပိဋ္ဌေ။ ထေရီ၊ ၄။ ၃၆-ပိဋ္ဌေ စ။

၂။ နိရုတ္တိ။ ၅၁၂-သုတ္တေ။ ပါဏိနိ၊ ၅၊ ၂၊ ၄၅-၆-သုတ္တေသုစ။

-- ၃၇ ------------------------------------

၃ – မဏ္ဍပဒါယိကာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ

ကောဏာဂမနဿာတိအာဒိ၁ မဏ္ဍပဒါယိကာယ ထေရိယာ အပဒါနံ။ အယံ ဟိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရာ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တီ ဣမသ္မိံ ယေဝ ကပ္ပေ ကောဏာဂမနဿ ဘဂဝတော ကာလေ သာသနေ အဘိပ္ပသန္နာ အညတရာ ကုလဓီတာ ဟုတွာ သတ္ထာရံ နိမန္တေတွာ ဒုတိယဒိဝသေ သာခါမဏ္ဍပံ ကရေတွာ ဝါလိကံ အတ္ထရိတွာ ဥပရိ ဝိတာနံ ဗန္ဓိတွာ ဂန္ဓပုပ္ဖါဒီဟိ ပူဇံ ကတွာ သတ္ထု ကာလံ အာရောစာပေသိ။ သတ္ထာ တတ္ထ ဂန္တွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ။ သာ ဘဂဝန္တံ ဝန္ဒိတွာ ပဏီတေန ခါဒနီယေန ဘောဇနီယေန ပရိဝိသိတွာ ဘဂဝန္တံ ဘုတ္တာဝိံ ဩဏီတပတ္တပါဏိံ တိစီဝရေန အစ္ဆာဒေသိ။ တဿာ ဘဂဝါ အနုမောဒနံ ကတွာ ပက္ကာမိ။ သာယာဝတာယုကံ ပုညာနိ ကတွာ အာယုပရိယောသာနေ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ သုဂတီသု ဧဝ သံသရန္တီ ကဿပဿ တဂဝတော ကာလေ ဂဟပတိကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတွာ သံသာရေ ဇာတ သံဝေဂါ သာသန ပဗ္ဗဇိတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇိတွာ ဝီသတိဝဿသဟဿာနိ ဘိက္ခုနိသီလံ ပူရေတွာ ပုထုဇ္ဇနကာလကိရိယံ ကတွာ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တာ ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ သဂ္ဂသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝိတွာ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဝေသာလိယံ ခတ္တိယမဟာသာလကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ တံ ထိရသန္တသရီရတာယ ထေရိကာတိ ဝေါဟရိံသု။ သာ ဝယပ္ပတ္တာ ကုလပ္ပဒေသာဒိနာ သမာနဇာတိ ကဿ ခတ္တိယကုမာရဿ မာတာပိတူဟိ ဒိန္နာ ပတိဒေဝတာ ဟုတွာ ဝသန္တီ သတ္ထု ဝေသာလိဂမနေ သာသနေ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓါ ဥပါသိကာ ဟုတွာ အပရဘာဂေ မဟာပဇာပတိဂေါတမီ ထေရိယာ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ရုစိံ ဥပ္ပါဒေတွာ အဟံ ပဗ္ဗဇိဿာမီတိ သာမိကဿာ ရောစေသိ။

မှတ်ချက်။ ၁။

၁။ ထေရီ၊ ၄။ ၅-ပိဋ္ဌေ။

-- ၃၈ ------------------------------------

သာမဏော နာ'နုဇာနာတိ။ သာ ပန ကတာဓိကာရတာယ ယထာသုခံ ဓမ္မံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ရူပါရူပဓမ္မေ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ဝိပဿနံ အနုယုတ္တာ ဝိဟရတိ။

အထေကဒိဝသံ မဟာနသေ ဗျဉ္ဇနေ ပစ္စမာနေ မဟတိ အဂ္ဂိဇာလာဥဋ္ဌတိ။ သာ အဂ္ဂိဇာလာ သကလဘာဇနံ တဋ္ဋတဋ္ဋာယန္တီ ဈာယတိ။ သာ တံ တံ ဒိသွာ တဒေဝါရမ္မဏံ ကတွာ သုဋ္ဌုတရံ အနိစ္စတံ ဥပဋ္ဌဟန္တီ ဥပဓာရေတွာ တတော တတ္ထ ဒုက္ခာနိစ္စာနတ္တတဉ္စ အာရောပေတွာ ဝိပဿနံ ဝဍ္ဎေတွာ အနုက္ကမေန ဥဿုက္ကာပေတွာ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ အာဂါမိဖလေ ပတိဋ္ဌဟိ။ သာ တတော ပဋ္ဌာယ အာဘရဏံ ဝါ အလင်္ကာရံ ဝါ န ဓာရေတိ။

သာ သာမိကေန'ကသ္မာ တွံ ဘဒ္ဒေ ဣဒါနိ ပုဗ္ဗေ ဝိယ အာဘရဏံ ဝါ အလင်္ကာရံ န ဓာရေသီ'တိ ဝုတ္တာ အတ္တနော ဂိဟိဘာဝေ အဘဗ္ဗဘာဝံ အာရောစေတွာ ပဗ္ဗဇ္ဇံ အနုဇာနာပေသိ။ သော ဝိသာခေါ ဥပါသကော ဝိယ ဓမ္မဒိန္နံ မဟတာ ပရိဟာရေန မဟာပဇာပတိ ဂေါတမိယာ သန္တိကံ နေတွာ 'ဣမံ အယျေ ပဗ္ဗာဇေထာ'တိ အာဟ။ အထ မဟာပဇာပတိဂေါတမီ တံ ပဗ္ဗာဇေတွာ ဥပသမ္ပာဒေတွာ ဝိဟာရံ နေတွာ သတ္ထာရံ ဒဿေတိ။ သတ္ထာပိဿာ ပကတိယာ ဒိဋ္ဌာရမ္မဏမေဝ ဝိဘာဝေန္တော –

သုခံ သုပါဟိ ထေရိကေ၊ ကတွာ စောဠေန ပါရုတာ။ ဥပသန္တော ဟိ တေ ရာဂေါ၊ သုက္ခဍာကံဝ ကုမ္ဘိယန္တိ –
ဂါထာမာဟ။

ထေရီ ဣန္ဒြိယာနံ ပရိပါကဂတ္တာ သတ္ထု ဒေသနာဝိလာသေန စ ဂါထာပရိယောသာနေ သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီဂါထာ၊ ၃၇၇။ ပိဋ္ဌေ။ ထေရီ၊ ဋ္ဌ။ ၆-ပိဋ္ဌေ။

--------------------------------------- ၃၉ ------------------------------------

အရဟတ္တံ ပတွာ ပန အတ္တနော ပုဗ္ဗကမ္မံ သရိတွဥ္စ သောမနဿဝသေန ပုဗ္ဗစရိတပဒါနံ ဒဿေန္တီ ကောဏ္ဍာဂမနဿာတိအာဒိမာဟ။

၂၆။ တတြာယံ ယောဇနာ-ကောဏ္ဍာဂမနဿ နာမ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော မဏ္ဍပေပေါ ဝါလုကတ္ထရဏဝိတာနဗန္ဓနာဒီဟိ ပဋိမဏ္ဍိတော သာခါမဏ္ဍပေါ မယာ ကာရိတော ကာရာပိတော။ လောကဗန္ဓုနော သကလသတ္တလောကဿ ဉာတိဘူတဿ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော အဟံ ခုဝံ နိစ္စံ တိစီဝရံ ပဏီတံ ခါဒနီယံ ဘောဇနီယဉ္စ အဒါသိံ။

၂၇။ ယံ ယံ ဇနပဒဉ္စ ယေ ယေ နိဂမေ စ ယာ ယာ ရာဇဓာနိယော စ အဟံ ယာမိ ဂစ္ဆာမိ၊ သဗ္ဗတ္ထ သဗ္ဗေသု ဇနပဒါဒီသု အဟံ ပူဇိတာ ပစ္စုဂ္ဂမနာဒိဝသေန မဟိတာ ဂရုကတွာ သက္ကတာ ဟောမိ။ ပုညကမ္မဿာတိ ကောဏ္ဍာမနဿ ဘဂဝတော အတ္တာယ မဏ္ဍပကရဏာဒိပုတ္တဝိဓာနဿ ပါရုကုသလကမ္မဿ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။ မဏ္ဍပဒါယိကာ ဘိက္ခုနီတိ ကောဏ္ဍာဂမနဿ ဘဂဝတော မဏ္ဍပံအဒါသီတိ မဏ္ဍပဒါယိကာတိ အနုတ္တဝသေန ဧဝံနာမိကာ ဘိက္ခုနီ နာမဂေါတ္တာဒိဝသေန ပန အပညာထတ္တာ အပါကဋတ္တာ အညဟရာ ထေရီဟိ ထေရီဂါထာယံဘာ သင်္ဂဟံ အာရောဖိသု။

၃ - မဏ္ဍပါယိကာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီဂါထာ၊ ၃၇၇-ပိဋ္ဌေ။ ထေရီ၊ ဋ္ဌ။ ၈-ပိဋ္ဌေ ၈။

--------------------------------------- ၄၀ ------------------------------------

၄ -- သင်္ကမနတ္တာထေရီအပဒါနဝဏ္ဏနာ

ဝိပဿီဿ ဘဂဝတောတိအာဒိံ သင်္ကမနတ္တာထေရိယာ အပဒါနံ။ အယံ ဟိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရာ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တီ ဣတော ဧကနဝုတေ ကပ္ပေ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတွာ ဧကဒိဝသံ သတ္ထာရံ ရထိယံ ဂစ္ဆန္တံ ဒိသွာ ပသန္နမာနသာ ဃရတော နိက္ခမိတွာ ပဉ္စပ္ပတိဋ္ဌိတေန ဝန္ဒိတွာ ပီတိဝေဂေန သတ္ထု ပါဒမူလေ အဝကုဇ္ဇာ နိပဇ္ဇိ။ အနုကမ္ပကော ဘဂဝါ တဿာ သီသန္တေ အက္ကမိ။ သာ တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ သုဂတီသု ယေဝ သံသရန္တီ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ မြဟ္မဏမဟာသာလကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ မုတ္တာ တိဿာ နာမံ အဟောသိ။ သာ ဥပနိဿယသမ္ပန္နတာယ ဝိသတိဝဿကာလေ မဟာပဇာပတိဂေါတမိယာ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ သိက္ခမာနာဝ ဟုတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထာပေတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောတိ။ သာ ဧကဒိဝသံ ဘတ္တကိစ္စံ ကတွာ ပိဏ္ဍပါတံ ပဋိက္ကန္တာ ထေရီနံ ဘိက္ခုနီနံ ဝတ္တံ ဒဿေတွာ ဒိဝါဋ္ဌာနံ ဂန္တွာ ရဟော နိသိန္နာ ဝိပဿနာယ မနသိကာရံ အာရတိ။ သတ္ထာ သုရဘိဂန္ဓကုဋိယာ နိသိန္နောဝ ဩဘာသံ ဝဿဇ္ဇေတွာဥ္စ တဿ ပုရတော နိသိန္နောတိယ အတ္တာနံ ဒဿေတွာ –

မုတ္တေ မုစ္စဿု ယောဂေဟိ၊

စန္ဒော ရာဟုဂ္ဂဟာ ဣဝ။

ဝိပ္ပမုတ္တေန စိတ္တေန၊

အနဏာ ဘုဥ္စ ပိဏ္ဍကန္တိ ဂါထာ'မာဟ။

သာ တသ္မိံ ဩဝါဒေ ဌတွာ န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ အရဟတ္တံ ပတွာ ပန အတ္တနော ပုဗ္ဗကမ္မံ သရိတွာ သောမနဿဝသေန ပုဗ္ဗစရိတာပဒါနံ ဒဿေန္တီ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတောတိအာဒိ'မာဟ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီဂါထာ၊ ၃၇၇-ပိဋ္ဌေ။ ထေရီ၊ ဋ္ဌ။ ၁-ပိဋ္ဌာဒီသု စ။

၃၁။ ဝိပဿိဿာတိဒိ ဧတ္ထ အယံ ဝစနတ္ထော၊ အန္တရန္တိရာ နိမိလဇနိတန္တကာရဝိရဟေန ဝိသုဒ္ဓံ ပဿတိ ဝိဝဋ္ဋေဟိ စ အက္ခီဟိ ပဿတီတိ ဝိပဿီ။ အထ ဝါ ဝိစေယျ ဝိစေယျ ဝိစိနိတွာ ပဿတီတိ အတ္ထော။ ဝုတ္တဥ္စေတံ မဟာပဒါနသုတ္တေ၊ "ဇာတော ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဝိပဿီ ကုမာရော အနိမိသန္တောပေက္ခတိ သေယျထာပိ ဒေဝါ တာဝတိံသာ။ အနိမိသန္တော ကုမာရော ပေက္ခတီတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ဝိပဿီ ဝိပဿီတွေဝ သမညာ ဥဒပါဒီ"တျာဒိ။ တဿ ဝိပဿိဿ။ လောကဇေဋ္ဌဿာတိ သကလသတ္တလောကဿ ဇေဋ္ဌဿ ပဓာနဿ။ တာဒိနောတိ တမိဝ ဒိဿတီတိ တာဒိ၊ ဣဋ္ဌမိဝ အနိဋ္ဌမ္ပိ ပဿတီတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ တမိဝ ဒိဿတေတိ အာဒိ။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေသု သမဘာဝါဒိသခါတေဟိ ပဥ္စဟိ ကောဋ္ဌာသေဟိ သဒိသောတိ အတ္ထော။ ဝုတ္တဥ္စေတံ မဟာနိဒ္ဒေသေ၊ ပဉ္စဟာကာရေဟိ တာဒိ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေ တာဒိ စတ္တာဝီတိ တာဒိ တိဏ္ဏာဝီတိ တာဒိ မုတ္တာဝီတိ တာဒိ တံနိဒ္ဒေသာ တာဒိ။

ကထံ အရဟာ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေ တာဒိ အရဟာ လာဘေပိ တာဒိ အလာဘေပိ ယသေပိ အယသေပိ ပသံသာယပိ နိန္ဒာယပိ သုခေပိ ဒုက္ခေပိ တာဒိ၊ ဧကံ စေ ဗာဟံ ဂန္ဓေန လိမ္ပေယျုံ၊ ဧကံ စေ ဗာဟံ ဝါသိယာ တစ္ဆေယျုံ၊ အမုသ္မိံ နတ္ထိ ရာဂေါ၊ အမုသ္မိံ နတ္ထိ ပဋိဃံ၊ အနုနယပဋိဃဝိပ္ပဟီနော ဥဂ္ဃါတိ-နိဃာတိ-ဝီတိဝတ္တော အနုရောဓ ဝိရောဓ သမတိက္ကမန္တော၊ ဧဝံ အရဟာ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေ တာဒိတျာဒိ။ ဘဂဝါ ပန သဗ္ဗေသမ္ပိ တာဒိနမတိသယော တာဒိ။ ဝုတ္တဥ္စေတံ ဘဂဝတာ ကာဠကာရာမသုတ္တန္တေ "ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ဒိဋ္ဌ-သုတ-မုတ-ဝိညာတဗ္ဗေသု ဓမ္မေသု တာဒိယေဝ တာဒိ၊ တမှာ စ ပန တာဒိမှာ အညော တာဒိ ဥတ္တရိတရော ဝါ ပဏီတတရော ဝါ နတ္ထီတိ ဝဒါမီ"တိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဒီ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၄၅။ ဗုဒ္ဓဝံ၊ ဋ္ဌ။ ၂၇၇-ပိဋ္ဌေသု။

၂။ ဒီ၊ ၂။ ၁၇-၈-ပိဋ္ဌေသု။

၃။ မဟာနိ။ ၈၈၊ ၃၆၅-ပိဋ္ဌေသု။ (သီ၊ ဋ္ဌီ၊ သစ်၊ ၂။ ၂၇-ပိဋ္ဌေ)။

၄။ အံ၊ ၁။ ၃၃၄-ပိဋ္ဌေ။

ဒီမနီ-၅

အထ ဝါ ပဉ္စဝိဓေဟိ အရိယိဒ္ဓိသိဒ္ဓေတိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ ပဋိကူလမ္ပိ အပ္ပဋိကူလမိဝ ပဿတီတိ တာဒိ။ ဝုတ္တဥ္စေတံ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ –

"ကတမာ အရိယာ ဣဒ္ဓိ၊ ဣဓ ဘိက္ခု သစေ အာကင်္ခတိ ပဋိကူလေ အပဋိကူလသညီ ဝိဟရေယျန္တိ၊ အပ္ပဋိကူလသညီ တတ္ထ ဝိဟရတိ။ သစေ အာကင်္ခတိ အပ္ပဋိကူလေ ပဋိကူလသညီ ဝိဟရေယျန္တိ၊ ပဋိကူလသညီ တတ္ထ ဝိဟရတီ" တိတျာဒိ။

တဿ တာဒိနော ဝန္ဒိတွာတိ သမ္ဗန္ဓော။ တာရယန္တဿ ပါဏိနောတိ ဝေနေယျသတ္တေ သံသာရဏ္ဏဝတော နိဗ္ဗာနပါရံ တာရယန္တဿ ပါပေန္တဿ ရထိယံ မဟာပထေ ပဋိပန္နဿ ဂစ္ဆန္တဿ၊ အနာဒရတ္တေစေတံ ဆဋ္ဌီဝစနံ။

၃၂။ အဟံ ဃရတော ဂေဟတော နိက္ခမိတွာန အဝကုဇ္ဇာ အဝကုဇ္ဇံ ကတွာ နိပဇ္ဇိံ။ အနုကမ္ပကောတိ သတ္တေသု မဟာဝကရုဏာယ ကရုဏာယကော။ ဝုတ္တဥ္စေတံ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ၂ –

ဗဟူဟိ အာကာရေဟိ ပဿန္တာနံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ သတ္တေသု မဟာကရုဏာ ဩက္ကမတိ၊ အာဒိတ္တော လောက သန္နိဝါသောတိ ပဿန္တာနံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ သတ္တေသု မဟာကရုဏာ ဩက္ကမတိ" တျာဒိ။ လောကနာထော ဓမ သိရသိ သီသသမီပေ အက္ကမိ။ သီသန္တေ အက္ကမိ မမာတိပိ ပါဌော။ သီသန္တေ သီသဿ အန္တေ သမီပဋ္ဌာနေတိ အတ္ထော။

၃၃။ လောကနာယကော သကလ သတ္တလောကဿ ဇေဋ္ဌော သကလသတ္တလောကေသု ဝေနေယျသတ္တေ နိဗ္ဗာနပါရံ နေတာ မမ သိရသိ အဉ္ဇလိမိတွာန အဂမာသိ။ ဘဂဝတိ တေန စိတ္တပ္ပသာဒေန အဟံ တုသိတံ နာမ ဒေဝလောကံ အဂမာသိံ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ပဋိသံ။ ၃၉၀-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ပဋိသံ။ ၁၂၁-ပိဋ္ဌေ။

------------------------------------ ၄၃ -----------------------------------

၃၄။ ကိလေသော ဈာပိတာဘိအာဒိ ဂါထာယော ဝုတ္တတ္ထာ ဧဝ။ သက်မနတ္ထာ ဘိက္ခုနီတိ သံ သီသဿ သမီပဋ္ဌာနေ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကမနံ အဉ္ဇမနံ အတ္ထော ယဿာတိ သက်မနတ္ထာတိ အန္ဒတ္ထဝသေန ဇဝံ နာမိကာ ဘိက္ခုနီ။ မာတာပိတူဟိ ဂဟိတနာမဝသေန ပန မုတ္တာ ထေရီတိ ထေရီဂါထာယံ သင်္ဂဟံ အာရောပိသု။

၄။ သက်မနတ္ထာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီဂါထာ၊ ၃၇၇-ပိဋ္ဌေ။ ထေရီ၊ ဋ္ဌ။ ၅-ပိဋ္ဌေသု။

---

၅ -- နဠမာလိကာထေရီ အပဒါနိဝဏ္ဏနာ

စန္ဒဘာဂါ နဒီတီရေတိအာဒိ၂ နဠမာလိကာထေရိယာ အပဒါနံ။ အယံ ဟိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရာ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋုပ နိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တီ ကကုသန္ဓော ဝတုန္နံ ဝုတေ ကပ္ပေ ဗုဒ္ဓသုည္ဓေ ကာလေ စန္ဒဘာဂါယ နဒိယာ တီရေ ကိန္နရယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိ။ သာ ဧကဒိဝသံ အညတရံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ရုက္ခမူလေ နိသိန္နံ ဒိသွာ ပသန္နမာနသာ နဠမာလာယ ပူဇေတွာ အာဒရေန ဝန္ဒိတွာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂယှ အဋ္ဌာသိ။ သာ တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တီ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ၃ ဂဟပတိမဟာသာလကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ ပုဏ္ဏာ တဿာ နာမံ အဟောသိ။ သာ ဥပနိဿယသမ္ပန္နတာယ ဝိညုတံ ပတွာ သတ္ထု ရာဇဂဟပ္ပဝေသနေ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓါ ပဇ္ဇာ မဟာပဇာပတိဂေါတမိယာ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝီသတိဝဿာနိ ဝသမာနာ သိက္ခမာနာ ဧဝ ဟုတွာ

မှတ်ချက်။ ။

၂။ ထေရီ၊ ဋ္ဌ။ ၁၁-ပိဋ္ဌေ။ ၃၄-ပိဋ္ဌေ စာတိ ဒွီသု ဌာနေသု အာဂတံ၊ ၃၄-ပိဋ္ဌေ အာဂတံ ဝစနံ နိဿာယ လိခိတံ။

၃။ သာဝတ္ထိယံ ထေရီ၊ ဋ္ဌ။ ၁၀-ပိဋ္ဌေ။

------------------------------------ ၄၄ -----------------------------------

ဝိပဿနံ့ အာရဘိတွာ မဟာလ္လကကာလေ ဂိဇ္ဈကူဋ္ဌ ပဗ္ဗတံ အဘိရုဟိတွာ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တီ ဒဋ္ဌံ ဝိပဿနံ ဝဍ္ဎေတွာ သဟပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ ထေရီဂါထာယံ၁

ကိဉ္စာပိ ခေါမှိ ကာသိကာ၊ ဂိလာနာ ဗာဠှဒုဗ္ဗလာ။

ဒဏ္ဍမောလုမ္ဗ ဂစ္ဆာမိ၊ ပဗ္ဗတံ အဘိရူဟိယ။

သံဃာဋိံ နိက္ခိပိတွာန၊ ပတ္တကံ စ နိကုဇ္ဇိယ။

သေလေ ခမ္ဘေသိမတ္တာနံ၊ တမောက္ခန္ဓံ ပဒါလိယာတိ။

အရဟတ္တံ ပတွာ ပန အတ္တနော ပုဗ္ဗကမ္မံ သရိတွာ သောမနဿဝသေန ပုဗ္ဗစရိတာပဒါနံ ဒသေန္တီ စန္ဒဘာဂါနဒီတီရေတိအာဒိမာဟ။

၃၅။ တတ္ထ စန္ဒဘာဂါနဒီတီရေတိ ဧတ္ထ စန္ဒဿ စန္ဒိမဿ ဘာဂေါ ဝိဘာဂေါ ယတြာတိ၂ စန္ဒဘာဂေါ၊ ဟိမဝန္တေ ပဗ္ဗတဝိသေသော။ စန္ဒဘာ ဂပဗ္ဗတတော ဇာတာ ပဘဝါ စန္ဒဘာဂါ၊ ကသ္မီရရဋ္ဌေ ဧကာ နဒီ။ တဿာ တီရေ ကုသလမီပေတိ အတ္ထော။ အဋ္ဌကထာသု၃ ပန ဧဝံ သံဝဏ္ဏိတော –

စန္ဒဘာဂါနဒီတီရေတိ ပရိသုဒ္ဓပဏ္ဍရပုလိနတလေဟိ စ ပဘာသမ္ပန္နပသန္နမဓုရောဒက ပရိပုဏ္ဏတာယ စ စန္ဒပ္ပဘာ ကိရဏာ သဿိရိကာဘာ နဒီမာနာ သဒ္ဒံ ကုရုမာနာ ဂစ္ဆတီတိ စန္ဒဘာဂါ နဒီ၊ တဿာ စန္ဒဘာဂါနဒိယာတီရေတိ စ စန္ဒံ မနံ ရုစိ အဗ္ဘာသယံ ဥတွာ ဝိယ ဇာတောတိ စန္ဒော၊ စန္ဒမဏ္ဍလေန ပသန္နမ္ဗုလောဒကေန ဥဘောသု ပဿေသု

မုတ္တာဒလသဒိသသန္တရှုဓဝလပုလိနတလေန စ သမန္နာဂတတ္တာ စန္ဒေန ဘာဂါ သဒိသာတိ စန္ဒဘာဂါ၊ တဿာ စန္ဒဘာဂါယ နဒိယာ တီရေ သမီပေတိ စ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီဂါထာ၊ ၃၈၂-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ကပ္ပဒ္ဒုမ၊ ဝါစပ္ပတိအဘိဓာနေသု ပဿိတဗ္ဗော။

၃။ အပ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၄၄၊ ၁၄၈-ပိဋ္ဌေသု။

--------------------------------------- ၄၅ -----------------------------------

အဟံ တဒါ တသ္မိံ ကာလေ ကိန္နရီ ကိမ္ပုရိသာ အဟောသိံ။ အဒ္ဒသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓန္တိ အဟံ ဧကေဒိဝသံ ဝိဂတရာဂရဇံ ပဋိဝိဒ္ဓစတုသစ္စံ အရာဇိတံ ပဋိပက္ခေဟိ မြေမ့ေဟိ ပုဂ္ဂလေဟိ စ အပရာဇိတဗ္ဗံ သယမ္ဘုံ သယမေဝ စတုသစ္စပဋိဝေဓဝသေန ဘဝိတတ်တံ သယမ္ဘုံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ဧကသ္မိံ ရုက္ခမူလေ နိသိန္နံ အဒ္ဒသံ အဒက္ခိံ။

၄၆။ ပသန္နစိတ္တာ သုမနာတိ ပသန္နံ စိတ္တံ ယဿာတိ ပသန္နစိတ္တာ။

သုန္ဒရံ မနော ယဿာတိ သုမနာ။ ဝေဒဇာတာတိ သဉ္ဇာတ သောမနဿာ ကတဉ္စလီတိ ကတော အဉ္စလိ ယာယာတိ ကတဉ္စလီ နဋ္ဌမာ(?)လံ ဂဟေတွာ သယမ္ဘုံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ အဘိပူဇယိံ သက္ကစ္စံ ပူဇေသိံ၊ အဒါသိန္တိ အတ္ထော။

၄၉။ တေန ကမ္မေန သုကတေနာတိ သဒ္ဒဟိတွာဋ္ဌိ သုဋ္ဌု ဥက္ကစ္စံ ဝါ ကတေန တေန ကုသလကမ္မေန စ။ စေတနာပဏိဓိဟိ စာတိ တေန စေတနာ ကမ္မေန သမ္ပယုတ္တေဟိ ပဏိဓိတိ ပတ္ထနာဟိ စ။ စိတ္တေန ကတပတ္ထနာဟိ စာတိပါ ဝဒန္တိ။ ဇဟိတွာဋ္ဌိ ကိန္နရိဒေဟန္တိ ကိန္နရသရိနံ ဆဍ္ဍေတွာ။ တိဒသံ ဂတိန္တိ ဓတ္တေ ဇာတိ-သိတွာ ဝိနာသံ သခါတာ တိသောဒသာ အဝတ္ထာ ဧတေသန္တိ တိဒသာ၊ တာဝတိံ သဒေဝါ ၂။ ဒသ စ ဒသ စ ဒသ စ ဒသ၊ တီဟိ အဓိကာ ဒသ တိဒသ၊ တိတိဒသာတိ ဝတ္တဗ္ဗေ တိသဒ္ဒလောပံ ကတွာ တိဒသာတိပိ ဝဒန္တိ၃။ တိဒသာ တာဝတိံသဒေဝါ ဂစ္ဆန္တိ ဧတ္ထာတိ တိဒသဂတီတိ ဝတ္တဗ္ဗေ ဂါထာဗန္ဓဝသေန တိဒသံ ဂတိတိ ဝုတ္တံ။ တံ တိဒသံ ဂတိံ တာဝတိံ သဒေဝလောကံ အဟံ အဂစ္ဆိံ။

၅၀။ ဆတ္တိံ သဒေဝရာဇူနန္တိအာဒိ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ ဣတော ပရံ အနုတ္တာနပဒမေဝ ဝဏ္ဏယိဿာမ။ သံဝေဇေတွာန မေ စိတ္တန္တိ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ ဂဟပတိမဟာသာလကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဘဂဝတော ဓမ္မံ သုတွာ မမ စိတ္တံ သံဝေဇေတွာ သံဝေဂံ ပတွာ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၁၂၄-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ကပ္ပဒ္ဒုမ၊ ဓာန်၊ ဋ္ဌီ။ ၁၁။ အဋ္ဌသာ၊ ယော-၂-ပိဋ္ဌေသု။

၃။ ကပ္ပဒ္ဒုမ၊ ဋ္ဌီ၊ ၁။ ၃၁-ပိဋ္ဌေသု။

--------------------------------------- ၄၆ -----------------------------------

အနဂါရိယန္တိ ပဗ္ဗဇိံ။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဟိ ယသ္မာ အဂါရဿ တိ တံ ကသိဂေါရက္ခာဒိကမ္မံတတ္ထ နတ္ထိ၊ တသ္မာ အနဂါရိယာတိ ဝုစ္စတိ။ ပဗ္ဗဇိန္တိ ဥပဂစ္ဆိံ။

၄၁။ သဗ္ဗာသဝါ ပရိက္ခီဏာတိ၁ ကာမာသဝေါ ဘဝါသဝေါ ဒိဋ္ဌာသဝေါ အဝိဇ္ဇာသဝေါတိ သဗ္ဗေ စတ္တာရော အာသဝါ မယာပရိက္ခီဏာ ပရိသမန္တတော ခယံ ပါပိတာ။ သဗ္ဗာသဝပရိက္ခီဏာတိတိ ၂ ပါဌော။ သဗ္ဗေ အာသဝါ ပရိက္ခဏီဏာ ဧတိဿာတိ သဗ္ဗာသဝပရိက္ခီဏာ။ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဘဝေါတိ ဣဒါနိ ဣမသ္မိံ အရဟတ္တပ္ပတ္တကာလေ ပုနုပ္ပတ္တိသခါတော ဘဝေါ ဘဝနံ ဇာတိ နတ္ထိ၊ ယသ္မာ၃

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယှံ၊ ဘဂါ သဗ္ဗေ သမူဟတာ။

သဗ္ဗာသဝါ ပရိက္ခီဏာ၊ တသ္မာ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗဘဝေါတိ၄ – ယောဇေတဗ္ဗံ။

နဋ္ဌမာလိကာ ထေရီတိ ဣတော စတုန္နဝုတေ ကပ္ပေ နဋ္ဌမာလံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ အဒါသီတိ နဋ္ဌမာလိကာတိ အနွတ္ထဝသေန ဧဝံ နာမိကာထေရီ။ မာတာပိတူဟိ ဂဟိတနာမဝသေန ပန စိတ္တာထေရီတိ ထေရီဂါထာယံ သင်္ဂဟံ အာရောပိ သု။

၅ - နဋ္ဌမာလိကာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၃၃၃-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ထေရ၊ ဋ္ဌ၊ ၂၊ ၁၇-ပိဋ္ဌေ။

၃။ ထေရ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၁၉၁-ပိဋ္ဌေ။

၄။ ထေရီ။ ၃၀၂-ပိဋ္ဌေ။ ထေရီ၊ ဋ္ဌ။ ၃၄-ပိဋ္ဌေ စ ပဿိတဗ္ဗံ။

---

၆ – ဧကပိဏ္ဍပါတဒါယိကာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ

နဂရေ ဗန္ဓုမတိယာတိအာဒိံ ဧကပိဏ္ဍပါတ ဒါယိကာထေထရိယာ အပဒါနံ။ အယံ ဟိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရာ တတ္ထ တတ္ထာသဝေ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တီ ကတော ဧကနဝုတေ ကပ္ပေ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ခတ္တိယကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတွာ ဗန္ဓုမဿ ရညော မဟေသီ ဟုတွာ နိရယဘယတော သန္တသိတွာ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော သာဝကံ ဧကံ ခီဏာသဝတ္ထေရံ ဒိသွာ ပသန္နမာနသာ ဟုတွာ တဿ ဟတ္ထတော ပတ္တံ ဂဟေတွာ ပဏီတဿ ခါဒနီယဘောဇနီယဿ ပူရေတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တီ ကမေန ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ သကျရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတွာ သုတ္ထုသန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓါ ဥပါသိကာ အဟောသိ။ သာ အပရဘာဂေ မဟာပဇာပတိဂေါတမိယာ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓါ ဥပါသိကာ အဟောသိ။ သာအပရဘာဂေ မဟာပဇာပတိဂေါတမိယာ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ ကတပုဗ္ဗကိစ္စာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တီ နစိရဿေဝ သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ ထေရဂါထာယံ၂ –

စတုဒ္ဒသိံ ပဉ္စဒသိံ၊ ယာ စ ပက္ခဿ အဋ္ဌမီ။

ပါဋိဟာရိယပက္ခဉ္စ၊ အဋ္ဌင်္ဂသုသမာဂတံ။

ဥပေါသထံ ဥပါဂစ္ဆိံ၊ ဒေဝကာယာဘိနန္ဒိနီ။

သာဇ္ဇ ဧကေန ဘတ္တေန၊ မုဏ္ဍာ သံဃာဋိ ပါရုတာ။

ဒေဝကာယံ န ပတ္ထေဟံ၊ ဝိနေယျ ဟဒယေ ဒရန္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ပုဗ္ဗကမ္မံ သရိတွာ သောမနဿဝသေန ပုဗ္ဗစရိတာပဒါနံ ဒဿေန္တီ နဂရေ ဗန္ဓုမတိယာတိအာဒိမာဟ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီ။ ၃၇-ပိဋ္ဌေ။

၂။ သာဝိကံ ခီဏာသဝတ္ထေရိံ – ထေရီ၊ ဋ္ဌ။ ၃၇-ပိဋ္ဌေ။ အပဒါနပါဠိယာ မနသိကာတဗ္ဗာ။

၄၆။ တတ္ထ နဂရေ ဗန္ဓုမတိယာတိ ယသ္မိံ နဂရေ ဗဟူ ဗန္ဓဝေါ သံဝသန္တိ၊ တံ နဂရံ ဗန္ဓုမတီ နာမ၊ တသ္မိံ ဗန္ဓုမတီနာမကေ နဂရေ။ ဗဟူ သန္ဓဝေါ အဿ ရညော အတ္ထီတိ ဗန္ဓုမာ နာမ ခတ္တိယော မုဒ္ဓါဝသိတ္တော ရာဇာ အဟောသိ။ အဟံ တဿ ရညော ဘရိယာ မဟေသီ အဟုံ အဟောသိံ။ အဟံ တေန သဒ္ဓိံ ဧကစ္စံ ဏာကတော စာရယာမိ ပရိစရိံ။

၄၇။ တဒါ တသ္မိံ ကာလေ အဟံ ပရလောကံ ဂတာယ မယှံ အာဒါယ ဂဟေတွာ ဂမနီယံ ကတံ ကုသလံ နာမ နတ္ထီတိ ဧဝံ ရဟောဂတာ သုညာဂါရေ ဥပဂန္တွာ နိသီဒိတွာ စိန္တေသိံ ယောနိသောမနသိကာရဝသေန ဝိတက္ကေသိံ။

၄၈။ မဟာဘိတာပံ မဟာဒုက္ခံ မဟာအဂ္ဂိသန္တာပံ ဝါ ကဋုကံ အနိဋ္ဌံ ဃောရရူပံ ဒါရုဏသဘာဝံ သုဒါရုဏံ သုဋ္ဌု အတိဝိယ ခရံ နိရယံ နတ္ထိ ဧတ္ထ အယော သုခါတိ ဂါတွာ နိရယန္တိ လဒ္ဓနာမံ နရကံ နူန ဧကန္တေန ဂစ္ဆာမိ ဂမိဿာမိ။ ဧတ္ထ နိရယဂမနေ မေ မမ သံသယော ကခါ နတ္ထီတိ စ အဟံ စိန္တေသိန္တိ သမ္ဗန္ဓော။

၄၉။ ဧဝံ စိန္တေတွာ အဟံ ရာဇာနံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧကံ မေ မဟာရာဇ သမဏံ ဒေဟိ၊ အဟံ တံ ဘောဇယိဿာမီတိ ဣဒံ ဝစနံ အဗြဝိံ အဘာသိန္တိ ယောဇနာ။

၅၀။ တဒါ မဟာရာဇာ ဗန္ဓုမာ မယှံ ဘာဝိတိန္ဒြိယံ အရိယမဂ္ဂဘာဝနာယ ဘာဝိတသဒ္ဓါဒိပဉ္စိန္ဒြိယံ ခီဏာသဝတ္ထေရံ သမဏံ သမိတပါပံ ဘိက္ခုံ အဒါသိ။ အဟံ တဿ သမဏဿ ပတ္တံ ဂဟေတွာ မရမန္နေန ပဏီတေန ခါဒနီယဘောဇနီယဝိသေသေန ပူရယိံ ပူရေတိံ။

၅၁။ အဟံ ပရမန္နံ ပူရေတွာ ဂန္ဓလေပံ့ သုဂန္ဓေန အာလေပံ အကာသိံ ဇာလေန မဟဂ္ဃဝတ္ထဇာလေန ပိဒဟိတွာ ဆာဒေတွာ ဝတ္ထယုဂေန စ ဆာဒေသိံ အဒါသိန္တိ ယောဇနာ။

၅၂။ မမ ဇဝံ ခီဏာသဝတ္ထေရဿ ဒါနဒါတဗ္ဗဝတ္ထု သခါ်တံ အာရမ္မဏံ အဟံ ယာဝဇီဝံ သရာမိ အနုဿရိံ။ တတ္ထ တသ္မိံ အာရမ္မဏော အဟံ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ ပသာဒနဟေတု တာဝတိံသံ နာမ ဒေဝလောကံ အဂစ္ဆိံ။

၅၃။ တိံသာနန္တိဒံ တိံ သဇတေသံ အတ္တီတိ တိံသာ၊ တိံ သဝန္တာတိ အတ္ထော။ တေသံ တိံ သဝန္တာနံ သက္ကာဒိဒေဝရာဇာနံ အဟံ အဂ္ဂမဟေသိယာ ဘာဝံ အကာရယိံ။ မနသာ ပတ္ထိတံ မယှံ၊ နိဗ္ဗတ္တတိ ယထိစ္ဆိတန္တိ ယံ မဟာ စိတ္တေန ဣစ္ဆိတံ၊ တံ ဣစ္ဆိတာနုရူပမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

၅၄။ သြစိတတ္တာ ဝါတိ တသ္မိံ အာရမ္မဏ သြစိတံ ဘာဝိတံ ဥပစိတံ ဝါ အတ္တာ စိတ္တံ ယာယာတိ သြစိတတ္တာ ဇဝ ဟုတွာ ဘဝေသု ဒေဝမနုဿလောကေသု သံသရာမိ ပုနပ္ပုနံ ပဝတ္တိံ၊ ပရိဗ္ဘမိန္တိ အတ္ထော။

၅၅။ သာ အရဟတ္တပ္ပတ္တာ ဟုတွာ အညံ ဗျာကရောန္တီ သဗ္ဗဗန္ဓန, မုတ္တာဟန္တိ အာဒိ’မာဟ။ တတ္ထ သဗ္ဗေန္ဓနမုတ္တာတိ အဟံ သဗ္ဗေဟိ သံယောဇနဗန္ဓနေဟိ မုတ္တာ ဝိမုတ္တာ အမှိ။ ဥပါဒိကာတိ ဥပါဒိယန္တိ တုသံ အာဒိယန္တီတိ ဥပါဒိကာ၊ ကာမုပါဒနာဒယော ဓမ္မာ၊ တေ မေ မယှာ အမေတာ အရဟတ္တမဂ္ဂေန အပဂမနံ ဣတာ ပါပိတာ။

ဧကပိဏ္ဍပါတဒါယိကာ ဘိက္ခုနီတိ ဧကဿ ခီဏာသဝတ္ထေရဿ ဧကံ ပိဏ္ဍပါတံ အဒါသီတိ ဧကပိဏ္ဍပါတဒါယိယာတိ အနုတ္တဝသေန ဇဝံနာမိကာ ဘိက္ခုနီ။ မာတာပိဟူဟိ ဂဟိတနာမဝသေန ပန မိတ္တာ ထေရီတိ ထေရီဂါထာယံ၂ သင်္ဂဟံ အာရောပိသု။

၆-ဧကပိဏ္ဍပါတဒါယိကာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သာရတ္ထ၊ ၂။ ၃၅၁။ ဝဇိရ၊ ၁၉၈။ မောဂ်၊ ၄၊ ၇၀၊ နိဿယေသု။

၂။ ထေရီဂါထာ၊ ၃၈၂-ပိဋ္ဌေ။ ထေရီ၊ ဋ္ဌ။ ၃၇-ပိဋ္ဌေ စ။

---

၇ – ကဋ္ဋစ္ဆုဘိက္ခာဒါယိကာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ

ပိဏ္ဍစာရံ စရန္တဿာတိအာဒိံ ကဋ္ဋစ္ဆုဘိက္ခာ ဒါယိကာထေရိယာ အပဒါနံ။ အဟံ ဟိပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရာ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တီ ဣတော ဒွေ နဝုတေ ကပ္ပေ တိဿဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တာ ဧကဒိဝသံ သတ္ထာရံ ပိဏ္ဍာယ စရန္တံ ဒိသွာ ပသန္နမာနသာ ပတ္တံ ဂဟေတွာ ကဋ္ဋစ္ဆုမတ္တံ သိက္ခံ အဒါသိ။ သတ္ထာ ဝီထိယံ ဌိတောဝ –

ကဋ္ဋစ္ဆုဘိက္ခံ ဒတွာန၊ တာဝတိံ သံ ဂမိဿသိ။

ဆတ္တိံ သဒေဝရာဇူနံ၊ မဟေသိတ္တံ ကရိဿတီတျာဒိနာ။

အနုမောဒနံ အကာသိ။ သာ တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တီ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ တာဒိသေန ကမ္မနိဿန္ဒေန ဥဇ္ဇေနိယံ ပဒုမဝတီ နာမ နဂရသောဘိနီ အဟောသိ။ ရာဇာ ဗိမ္ဗိသာရော တဿာ ရူပသမ္ပတ္တိံ အာဒိကေ ဂုဏေ သုတွာ ပုရောဟိတဿ အာစိက္ခိ ‘ဥဇ္ဇေနိယံ ကိရ ပဒုမဝတီ နာမ ဂဏိကာ အဟောသိ၊ တမဟံ ဒဋ္ဌုကာမောမှိ’တိ ပုရောဟိတော ‘သာဓု ဒေဝါ’တိ မန္တဗလေန ကုမ္ဘီရံ နာမ ယက္ခံ အာဝဟေတွာ ယက္ခာနုဘာဝေန ရာဇာနံ တာဝဒေဝ ဥဇ္ဇေနီနဂရံ နေသိ။ ရာဇာ တာယ သဒ္ဓိံ ဧကရတ္တံ သံဝါသံ ကပ္ပေသိ။ သာ တေန ဂဗ္ဘံ ဂဏှိ။ ရညော စ အာရောစေတိ မမ ကုစ္ဆိယံ ဂဗ္ဘော ပတိဋ္ဌဟိတိ။ တံ သုတွာ ရာဇာ နံ ‘သစေ ပုတ္တော ဘဝေယျ၊ ဝဍ္ဎေတွာ မမံ ဒဿေဟိ’ တိ ဝတွာ နာမ မုဒ္ဒိကံ ဒတွာ အဂမာသိ။ သာ ဒသမာသစ္စယေန ပုတ္တံ ဝိဇာယိတွာ နာမဂ္ဂဟဏဒိဝသေ အဘယောတိ နာမံ အကာသိ။ ပုတ္တဉ္စ သတ္တဝဿိကာလေ ‘တဝ ပိတာ ဗိမ္ဗိသာရော ရာဇာ’တိ ရညော သန္တိကံ ပဟိဏိ။ ရာဇာ တံ ပုတ္တံ ပဿိတွာ ပုတ္တသိနေဟံ ပဋိလဘိတွာ ကုမာရကပရိဟာရေန ဝဍ္ဎေသိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီ၊ ဋ္ဌ။ ၄၀-ပိဋ္ဌေ။

သော နိဂဏ္ဌေန နာဋပုတ္တေန ဥဘတောကောဋိကံ ပဉှံ သိက္ခာပေတွာ ဣမံ ပဉှံ ပုစ္ဆိတွာ သမဏဿ ဂေါတမဿ ဝါဒံ အာရောပေဟီတိ၂ ဝိဿဇ္ဇိတော ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ တံ ပဉှံ ပုစ္ဆိတွာ တဿ ပဉှဿ အနေကံသဗျာကရဏဘာဝေ ဘဂဝတာ ကထိတေ နိဂဏ္ဌာနံ ပရာဇယံ သတ္ထု စ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘာဝံ ဝိဒိတွာ ဥပါသကတ္တံ ပဋိဝေဒေသိ။ တတော ရညော ဗိမ္ဗိသာရေ ကာလင်္ကတေ သဉ္ဇာတသံဝေဂေါ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ တာဠစ္ဆိဂ္ဂဠူပမသုတ္တဒေသနာယ၃ သောတာပန္နော ဟုတွာ ပုန ဝိပဿနံ အာရဘိတွာ အရဟတ္တံ သစ္ဆာကာသိ။

တဿ မာတာ အပရဘာဂေ ပုတ္တဿ အဘယတ္ထေရဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓါ ဘိက္ခုနီသု ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တီ နစိရဿေဝ သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ပုတ္တေန အဘယတ္ထေရေန ဓမ္မံ ကထေန္တေန ဩဝါဒဝသေန ယာ ဂါထာ ဘာသိတာ၊ ဥဒါနဝသေန သယမ္ပိ တာ ဧဝ ပစ္စုဟရန္တီ –

ဥဒ္ဓံ ပါဒတလာ အမ္မ၊ အဓော ဝေ ကေသမတ္ထကာ။

ပစ္စဝေက္ခဿု’မံ ကာယဟိ၊ အသုစိံ ပူတိဂန္ဓိကံ။

ဧဝံ ဝိဟရမာနာယ၊ သဗ္ဗော ရာဂေါ သမူဟတော။

ပရိဋ္ဌာဟော သမုစ္ဆိန္နော၊ သီတိဘူတာ’မှိ နိဗ္ဗုတာတိ၄ အာဟ။

အတ္တနော ပုဗ္ဗကမ္မံ ပန သရိတွာ သောမနဿဝသေန ပုဗ္ဗစရိတာပဒါနံ ဒဿေန္တီ ပိဏ္ဍာစာရံ စရန္တဿာတိအာဒိ’မာတ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရ၊ ဋ္ဌ။ ၁၀၃-ပိဋ္ဌေ.

၂။ မ၊ ၂။ ၅၄-ပိဋ္ဌေ။ အဘယရာဇကုမာရသုတ္တေ ဝိတ္ထာရော။

၃။ သံ။ ၃။ ၃၉၇-ပိဋ္ဌေ။

၄။ ထေရီဂါထာ၊ ၃၈၂-ပိဋ္ဌေ။

ဒီပနီ-၆

၆၀။ တတ္ထ ပိဏ္ဍာစာရံ စရန္တဿာတိ ပိဏ္ဍာယ ဘိက္ခာယ စရဏံ ဂမနံ ပိဏ္ဍာစာရော၊ ပိဏ္ဍာစာရတ္ထာယ ဂစ္ဆန္တဿ။တိဿနာမဿာတိ ဧတ္ထ တိဿော ဣတိ နာမံ ယဿာတိ တိဿနာမော၊ တိဿောတိ စ တဿန္တိ အသ္မိန္တိ တိဿော၊ တုဿောတိ၁ ဝ ဗ္ဗ တိဿောတိ နိရုတ္တိနယေန ပဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အဋ္ဌကထာသု ပန ဧဝံ သံဝဏ္ဏိတော –

တိက္ခတ္တုံ ဇာတောတိ တိဿော၊ သော မာတုဂဗ္ဘတော မနုဿဇာတိတော ပဉ္စက္ခန္ဓတော စ မုတ္တော ဟုတွာ ဇာတော နိဗ္ဗတ္တော ဗုဒ္ဓေါ ရာဇောတိ အတ္ထောတိ စ၂ တိဿောပိ ဘဝသမ္ပတ္တိယော ဒဒမာနော ဇာတောတိ မာတာပိတူဟိ ကတနာမဝသေန တိဿော။ အထ ဝါ တီဟိ သရဏဂမနေဟိ အဿာသေန္တော ဩဝဒန္တော ဟေတုသမ္ပန္နပုဂ္ဂလေ သဂ္ဂမောက္ခဒွယေ ပတိဋ္ဌာပေန္တော ဗုဒ္ဓေါ ဇာတောတိ တိဿောတိ စ၃။ တိဿနာမကဿ တဿ သတ္ထုနော သဒေဝကဿ လောကဿ အာစရိယဘူတဿ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ ဥတ္တမဗုဒ္ဓဿ ကဋစ္ဆုဘိက္ခံ ဒဗ္ဗိမတ္တံ ပိဏ္ဍပါတံ ပဂ္ဂယှ အာဒါယ အဟံ အဒါသိံ။

၆၁။ လောကဂ္ဂနာယကောတိ ဝေနေယျသတ္တေ နိဗ္ဗာနပါနံ အဂ္ဂေါ ဇေဋ္ဌော ဟုတွာ နေတိ ပါပေတီတိ လောကဂ္ဂနာယကော တိဿော သတ္ထာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ သမ္မာ သဗ္ဗဓမ္မေ ဗုဇ္ဈတီတိ သမ္ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ မမ ဘိက္ခံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ဝီထိယာ ရထိယံ သဏ္ဌိတော မေ မယှံ အနုမောဒနံ ကတိ ပုညံ အနုမောဒေန္တော ပုနပ္ပုနံ ပီတိပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပါဒေန္တော ဧတောယာတိ အနုမောဒနံ ဓမ္မကထံ အကာ အကာသီတိ အတ္ထော။

၆၂။ ဣဒါနိ ဗျာကရဏဝသေန သတ္ထုနော အနုမောဒနာကာရံ ဒဿေန္တီ ကဋစ္ဆုဘိက္ခံ ဒတွာနာတိအာဒိ’မာဟာ။ တတြာ’ယံ ယောဇနာ တွံ ဣမံ ကဋစ္ဆုဘိက္ခံ ဒတွာ ဒါနဟေတု တာဝတိံသံ နာမ ဒေဝလောကံ ဂမိဿသိ အနန္တရဘာဝေ သမ္ပာပုဏိဿတိ၊ ဆတ္တိံသာနံ ဒေဝရာဇူနံ အဂ္ဂမဟေသိဘာဝံ ကာရေဿသိ။

မှတ်ချက်။

၁။ ကပ္ပဒ္ဒုမ၊ ဝါစပ္ပတိ အဘိဓာနေသု ပဿိတဗ္ဗော(တိဗျ – သက္ကတ – ပိဋက)။

၂။ အပ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၈၆-ပိဋ္ဌေ။

၃။ အပ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၁၇၁-ပိဋ္ဌေ။

--------------------------------------- ၃၃ -----------------------------------

၆၃။ ပညာသန္တိ ပညာသာနံ။ ယံ တယာ မနသာ ပတ္ထိတံ ဣစ္ဆိတံ၊ တံ သဗ္ဗံ သဗ္ဗဒါ သဗ္ဗသ္မိံ ကာလေ ပဋိလဝသိ နိစ္စံ လဘိဿသိ။

၆၄။ ဧဝရူပံ ဒေဝမနုဿသမ္ပတ္တိံ အနုဘောတွဥ်ိန သံဘုဉ္ဇိတွာ ဝေဒယိတွာ အကိဉ္စနာ အသောကာ နိဒ္ဒုက္ခာ ပဗ္ဗဇိဿသိ ဒွေနဝုတိကပ္ပမတ္ထကေ ဂေါတမဗုဒ္ဓသာသနေ ပဗ္ဗဇိဿသိ။

ပဗ္ဗဇိတွာ သဗ္ဗေ အာသဝေ ကာမာသံဝါဒိအကုသလဓမ္မေ ပရိညာယ သမန္တတော အညာယ ဇာနိတွာ ပဇဟိတွာ အနာသဝါ အာသဝရဟိတာ နိက္ကိလေသာ နိဗ္ဗာယိဿတိ ကိလေသခန္ဓပရိနိဗ္ဗာနေန တွံ နိဗ္ဗာယိဿတိ။

၆၅။ ဣဒံ အနုမောဒနဝစနံ ကထေတွာ တိဿော နာမ လောကဂ္ဂနာယကော ဝီရော အနေကေသု ကပ္ပသတသဟဿေသု ကတဝီရိယတ္တာ ဝီရိယသမ္ပန္နော သမ္ဗုဒ္ဓေါ ယထာနာမ ဟံသရာဇာ အမ္ဗရေ အာကာသေ ပက္ခန္ဒိ၊ ဧဝံ နဘံ အာကာသံ အဗ္ဘုဂ္ဂမိ ဥဒ္ဓံ ပက္ခန္ဒီတိ အတ္ထော။

၆၆။ မေ မယာ ဒါနဝရံ ဥတ္တမဒါနံ သုဒိန္နံ သမ္မာ သက္ကစ္စံ စ ဒိန္နံ။ ယာဂသမ္ပဒါ ဒါနဝတ္ထု ဒက္ခိဏေယျဝသေန သမ္ပတ္တိ ပူဇာ၊ အထ ဝါ –

ပုဗ္ဗေဝ ဒါနံ သုမနော၊ ဒဒံ စိတ္တံ ပသာဒယေ။

ဒတွာ အတ္တမနော ဟောတိ၊ ဧသာ ယညဿ သမ္ပဒါတိ၁။

ဝုတ္တာနံ ပုဗ္ဗ မုဉ္စ အပရဝသေန တိဿန္နံ စေတနာနံ သမ္ပဒါဝသေန ပူဇာ သုယိဋ္ဌာ သုဋ္ဌု ယဇိတာ။ ကဋ္ဌစ္ဆုဘိက္ခံ ဒတွဥ်ိ ဒါနဟေတု အဟံ ကိလေသကာလုဿိယာဘာဝေန နတ္ထိ စလနံ ကမ္ပနံ ဧတ္ထာတိ အစလံ ပဒံ နိဗ္ဗာနံ ပတ္တာ အာရမ္မဏကရဏဝသေန သမ္ပတ္တာ။

မှတ်ချက်။

၁။ အံ၊ ၂။ ၂၉၆။ ပေတ၊ ၁၅၉-ပိဋ္ဌေသု။

--------------------------------------- ၃၄ -----------------------------------

ကိလေသကာလုဿိယာဘာဝေန နတ္ထိ စလနံ ကမ္ပနံ ဧတ္ထာတိ အစလံ ပဒံ နိဗ္ဗာနံ ပတ္တာ အာရမ္မဏကရဏဝသေန သမ္ပတ္တာ။

ကဋ္ဌစ္ဆုဘိက္ခာ ဒါယိကာ ဘိက္ခုနီတိ ပုဗ္ဗေ တိဿဿ သဂဝတော ကဋ္ဌစ္ဆုမတ္တံ ဘိက္ခံ အဒါသီတိ ကဋ္ဌစ္ဆုဘိက္ခာ ဒါယိကာတိ အနွတ္ထဝသေန လဒ္ဓနာမိကာ ဘိက္ခုနီ။ အဘယတ္ထေရဿ ပန မာတုတ္တာ အဘယမာတုတ္ထေရီတိ ထေရီဂါထာယံ သင်္ဂဟံ အာရောပိ သု။

၇ – ကဋ္ဌစ္ဆုဘိက္ခာဒါယိကာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

---

၈ – သတ္တုပ္ပလမာလိကာထေရီ အပဒါနာဝဏ္ဏနာ

နဂရေ အရုဏဝတိယာတိအာဒိ’ သတ္တုပ္ပလဒါယိကာထေရီယာ အပဒါနံ။ အယံ ဟိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တီ ကတော ဧကတိံ သေ ကပ္ပေ သိခိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ခတ္တိယမဟာသာလကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတွာ အရုဏဝတေဝ ရညော မဟေသီ အဟောသိ။ ရာဇာ တဿာ ဧကေဒိဝသံ ဂန္ဓသမ္ပန္နာ သတ္တ ဥပ္ပလမာလာယော အဒါသိ။ သာ တာ ဂဟေတွာ ကိံ မေ ဣမာဟိ မာလာတိ သိရသိ အာရောပိတာဟိ၊ ယန္နူနာဟံ ဣမာတိ ဘဂဝန္တံ ပူဇေဿာမီတိ စိန္တေတွာ နိသီဒိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီဂါထာ။ ၃၈၂-ပိဋ္ဌေ။ ထေရီ၊ ဠ။ ၄၀-ပိဋ္ဌေစ။

၂။ ထေရီ၊ ဠ။

--------------------------------------- ၃၅ -----------------------------------

ဘဂဝါပိ ဘိက္ခာစာရဝေလာယံ ရာဇနိဝေသနံ ပါတိသိ။ သာဘဂဝန္တံ ဒိသွာ ပသန္နမာနသာ ပစ္စုဂ္ဂန္တွာ တာဟိ မာလာဟိ ပူဇေတွာ ပဉ္စပ္ပတိဋ္ဌိတေန ဝန္ဒိ။ တာယ ဒိန္နာ ဥပ္ပလမာလာယော အာကာသေ ပရိက္ခိတ္တာ ဟုတွာ ဗုဒ္ဓဿ မတ္ထကေ ဆဒိံ ကရောန္တိ ဆတ္တံ ဝိယ ဓာရယန္တိ။ သာ တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တီ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဥဇ္ဇေနိယံ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတွာအဘယမာတုသဟာယိကာ ဟုတွာ တာယ ပဗ္ဗဇိတာယ တဿာ သိနေဟေန သယမ္ပိ ပဗ္ဗဇိတွာ သီတဝနံ အဂမာသိ။ သတ္တာ ဂန္ဓကုဋိယံ နိသိန္နော ဝ တဿာ အနုဘူတပုဗ္ဗံ အာရမ္မဏံ ပုရတော ကတွာ

တသ္မာ ဥဒ္ဒုမာတကာဒိဘာဝ့ ပကာသေသိ။ တံ ဒိသွာ သံဝေဇမာနသာ အဋ္ဌာသိ။ သတ္ထာ ဩဘာသံ ဖရိတွာ ပုရတော နိသိန္နံ ဝိယ အတ္တာနံ ဒဿေတွာ –

အဘယေ ဘိဒရော ကာယော၊ ယတ္ထ သတ္တာ ပုထုဇ္ဇနာ။

နိက္ခိပိဿာမိမံ ဒေဟံ၊ သမ္ပဇာနာ သတိမနတီ။

ဗဟူဟိ ဒုက္ခဓမ္မေဟိ၊ အပ္ပမာဒရတာယ မေ။

တဏှက္ခယော အနုပ္ပတ္တော၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနန္တိ။ ၂

ဣမာ ဂါထာယော အဘာသိ။ သာ ဂါထာပရိယောသာနေ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။

အရဟတ္တံ ပန ဂတွာ အတ္တနော ပုဗ္ဗကမ္မံ သရိတွာ သောမနဿဝသေန ပုဗ္ဗစရိတာပဒါနံ ဒဿေန္တီ နဂရေ အရုဏဝတိယာတိ အာဒိမာဟ။

၇၁။ တတ္ထ နဂရေ အရုဏဝတိယာတိ၃ အာ သမန္တတော အာလောကံ ကရောန္တော ဥဏာတိ ဥဂ္ဂစ္ဆတီတိ အရုဏော၊ သော တသ္မိံ ဝိဇ္ဇတီတိ အရုဏဝတီ၊ တသ္မိံ နဂရေ အာလောကံ ကရောန္တော သူရိယော ဥဂ္ဂစ္ဆတီတိ အတ္ထော။

မှတ်ချက်။ ။

၁ အနန္တရေ ဝုတ္တာ ကဋ္ဌစ္ဆုဘိက္ခုဒါယိကာထေရီ။

၂ ထေရီဂါထာ၊ ၃၀၃-ပိဋ္ဌေ။

၃။ အပ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၁၈၇-ပိဋ္ဌေ။

--------------------------------------- ၅၆ -----------------------------------

သေသနဂရေသုပိ သူရိယုဂ္ဂမနေ ဝိဇ္ဇမာနေပိ ဝိသေသဝစနံ သဗ္ဗစတုပ္ပဒါနံ မဟိယံ သယနေပိ သတိ မဟိယံ သယတီတိ မဟိံသောတိ ဝစနံ ဝိယ ရုဠှီဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အထ ဝါ ပါကာရပါသာဒဟမ္မိယာဒီသု သုဝဏ္ဏ ရဇတ မဏိမုတ္တာဒိ သတ္တရတနပ္ပဘာဟိ အရုဏုဂ္ဂမနံ ဝိယ ပဘာဝတီ အရုဏဝတီ နာမ၊ တသ္မိံ အရုဏဝတိယာ နဂရေ အရုဏော နာမ ခတ္တိယော မုဒ္ဒါဝသိတ္တော ရာဇာ အဟောသိ။ အဟံ တဿ ရညော ဘရိယာ မဟေသီ အဟုံ အဟောသိံ။ အဟံ တဿ ရညော ဝါရိတံ နိဝါရေတဗ္ဗံ အဓမ္မကမ္မံ ဝါရယာမိ နိဝါရေသိံ။ အဟံ ဟိ ဝဓကေသမာ စောရိသမာ အယျျသမာ မာတာသမာတိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တာသု သတ္တသု ဘရိယာသု မာတာသမဘရိယာဘာဝေန အတ္တနော သာမိကံ ရာဇာနံ အဓမ္မကမ္မတော နိဝါရေသိံ။

၇၂။ ဧကေဒိဝသံ ရာဇာ မယှံ သတ္တ ဥပ္ပလမာလာယော အဒါသိ၊ အဟံ ဒေဝဂန္ဓိကာ ဒေဝါနံ ဥပ္ပလဂန္ဓသဒိသာ တာ သတ္တ ဥပ္ပလမာလာယော ဂဟေတွာ ဥပါသာဒဝရေ ဥတ္တမေ ပါသာဒေ နိသဇ္ဇ နိသီဒိတွာ တာဝဒေဝ တသ္မိံ ကာလေ တာဝတကံ ဝါ ကာလံ စိန္တေသိ စိန္တေသိံ။ ဆန္ဒာနုရက္ခဏတ္ထံ ဟိ နိဂ္ဂဟိတလောပေါ။

၇၃။ ကြဒါနိ စိန္တနာကာရံ ဒဿေန္တီ 'ကိံ မေ ဣမာဟိ မာလာဟီ'တိအာဒိ' မာဟ။ မမ သိရသိ အာရောပိတာဟိ ပိဠန္ဓိတာဟိ ဣမာဟိ မာလာဟိ မေ မယှံ ကိံ ပယောဇနံ။ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ ဉာဏမှိ သဗ္ဗညုတဉာဏသ္မိံ အဘိရောပိတံ ပူဇာဝသေန ဒါန'မေဝ ဝရံ ဥတ္တမံ။

မှတ်ချက်။

၁။ ဗုဒ္ဓဝံ၊ ဋ္ဌ။ ၅၈၊ ၂၀၇။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၃။ ၂၃၀-ပိဋ္ဌေ။

--------------------------------------- ၅၇ -----------------------------------

၇၄။ ယဒါ ယသ္မိံ ကာလေ သမ္ဗုဒ္ဓေါ ဧဟီတိ အာဂမိဿတိ၊ တဒါ အဟံ မဟာမုနိံ ဥဘယဟိတမုနနတော မဟန္တံ မုနိံ မောနေ သခါတေန ဝါ ဉာဏေန ကာယမောနေယျာဒီတိ စ သာတိသယံ သမန္နာဂတတ္တာ မဟန္တံ မုနိံ အဂါရိယမုနိ အနဂါရိယမုနီတိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တေသု ဆသု မုနီသု မုနိမုနိသခါတံ မဟန္တံ မုနိံ ပူဇယိဿံ ဒဿာမီတိ သမ္ဗုဒ္ဓံ သိခိံ နာမ ဘဂဝန္တံ ပဋိမာနေန္တီ ပဋိမာနယမာနာ အာဂမေန္တီ ဒွါရာသန္နေ သမီပေ နိသီဒိံ။

၇၅။ ဝိလသန္တော ဝိသေသေန သောဘန္တော ကကုဓော အဇ္ဇုနရုက္ခော ဝိယ စ မိဂရာဇာ မိဂါနံ ရာဇာ ကေသရီ သီဟော သီဟော ဝိယ စ ဇိနော ကိလေသမာရာဒီနံ ဇိတတ္တာ ဇိနော ဘဂဝါ ဘိက္ခုသံဃေန ဘိက္ခူနံ သမူဟေန ဘဟိတော သဒ္ဓိံ ဝီထိယာ ရထိယံ အာဂစ္ဆိ ဆဗ္ဗဏ္ဏရသ္မိယော ဝိဿဇ္ဇေန္တော ဗာတ္တိံ သလက္ခဏအသီတာနုဗျဉ္ဇနပဋိမဏ္ဍိတော အာဂတော။

၇၆။ ဗုဒ္ဓသ ရံသိ ဝိသောဘယမာနံ ဆဗ္ဗဏ္ဏရံသီ ဒိသွာန ဟဋ္ဌာဇာတသောမနဿာ သံဝိဂ္ဂမာနသာ သံဝေဂစိတ္တာ ဒွါရံ အဝါပုရိတွာန ဝိဓရိတွာ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ အပူဇယိံ ပူဇေသိံ။

၇၇။ တေ တာနိ သတ္တ ဥပ္ပလပုပ္ဖါနိ အမ္ဗရေ အာကာသေ ပရိကိဏ္ဏာနိ သမန္တတော ပြကိဏ္ဏာနိ ဟုတွာ ဆဒိံ ဆဒနံ ကရောန္တော ကရောန္တာနိ ဝိယ ဗုဒ္ဓဿ မတ္ထကေ သီသေ ဓာရယန္တိ။

၇၈။ ဥဒဂ္ဂစိတ္တာတိ၂ ဥဒ္ဓံ အဂ္ဂံ ယဿာတိ ဥဒဂ္ဂံ၊ ပီတိသောမနဿဝသေန ဥဒဂ္ဂံ ပဟဋ္ဌံ စိတ္တံ ယဿာတိ ဥဒဂ္ဂစိတ္တာ.

၇၉။ မဟာနေလဿာတိ မဟန္တံ နီလံ နီလဝဏ္ဏံ ယဿာတိ မဟာနီလော၊ မေဃော၊ သော ဧဝ မဟာနေလော၊ မဟာနေလဿ မေဃဿ ဆာဒနံ ဆဒနဝိတာနံ ဝိယ တာဒိသာနိ ဥပ္ပလပုပ္ဖါနိ မမ မုဒ္ဓနိ မတ္ထကေ ဓာရေန္တိ ပုညာနုဘာဝေန ပုညကမ္မနိဿန္ဒေန ဓာရိယမာနာနိ ဝိယ ဘဝန္တိ။ ဒိဗ္ဗံ ဒိဝိ ဘဝံ သုရဘိဂန္ဓံ ပဝါယာမိ။

မှတ်ချက်။

၁။ မဟာနိ။ ၄၄။ စူဠနိ၊ ၇၄-ပိဋ္ဌေသု။ (ကြတိဝုတ်။ ၄။ ၁၄၄-ပိဋ္ဌေ)။

၂။ ဗုဒ္ဓဝံ၊ ၄။ ၅၄။ (အပ၊ ၄၊ ၁။ ၂၂၅) ပိဋ္ဌေသု။

-- ၅၈ -----------------------------------

၈၀။ ကဒါစိ ကိသ္မိဉ္စိ ကာလေ မေ မမ ဉာတိသံဃေန ဉာတီနံ ဗန္ဓူနံ သမူဟေန နီယမာနာယ အာနိယမာနာယံ သတိ တဒါ ယာဝတာ ယတ္တကာ မယှံ မမ ပရိသာ အတ္ထိ၊ တာဝတာ မဟာနေလံ မဟာနီလဝန္တံ ဆဒနံ ဝိတာနံ ဓာရီယတိ။

၈၁။ သဗ္ဗတ္ထာတိ၁ သဗ္ဗသ္မိံ ဘဝါဘဝေတိ သမ္ဗန္ဓော။ တတ္ထ ဘဝေါစ အဘဝေါ စ ဘဝါဘဝံ၊ တတြဘဝေါတိ ခုဒ္ဒကော ဘဝေါ။ အဘဝေါတိ မဟန္တော ဘဝေါ။ ဝုဒ္ဓတ္ထဝါစကော ဟေတ္ထ အကာရော။ တတ္ထ စ ဘုဂတိဒုဂ္ဂတိဝသေန ဟီနပဏီတဝသေန စ ခုဒ္ဒကမဟန္တတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တသ္မိံ ဘဝါဘဝေ။ ကြဿနာ ကြဿရိယဝန္တံ ဟုတွာ သံသရာမိ သံသရိန္တိ အတ္ထော။

၈၂။ သမ္ဗေ ပုဂ္ဂလာ မံ မမံ အနုဝတ္တန္တိ အနုယန္တိ၊ အဟံ အာဒေယျဝစနာ၂ အာဒရဂါရဝဝသေန ဂဟေတဗ္ဗဝစနာ သိရသာ သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗသာသနာ အဟုံ အဟောသိံ။

၈၃။ ကြမေ ဘဝေပိ မေ မမ ဝဏ္ဏော ဆဝိဝဏ္ဏော ဥပ္ပလဿ ဝဏ္ဏော ဝိယ အတိသောဘတိ၊ မမ သိရီရဂန္ဓော စ ဥပ္ပလဿ ဂန္ဓော ဝိယ ပဝါယတိ သုဂန္ဓဘာဝေန ပကာရေန သမန္တာ ဝါယတိ။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏိယန္တိ ဒုဋ္ဌု ဗိဘစ္ဆော ဝိရူပေါ ဝဏ္ဏော ယဿာတိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာယ ဘာဝေါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏိယံ၊ အဟံ တံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏိယံ နာဘိ ဇာနာမိတိ အတ္ထော။

၈၄။ ကြဒ္ဒိပါဒေသူတိ၃ တတ္ထကြဇ္ဈတီတိ ကြဒ္ဓိ၊ သမိဇ္ဈတိ နိပ္ဖဇ္ဇတီတိ အတ္ထော။ ကြဇ္ဈန္တိ ဝါ တောယ သတ္တာ ကြဒ္ဓါ ဝုဒ္ဓါ ဥက္ကံသဂတာ ဟောန္တီတိပိ ကြဒ္ဓိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ နီတိ၊ ပဒ။ ၃၂၇။ ကြတိဝုတ်။ ၄။ ၁၇၁-ပိဋ္ဌေသု။

၂။ ဒီ၊ ၄၊ ၃။ ၁၂၁-ပိဋ္ဌေ။

၃။ အဘိ၊ ၄၊ ၂။ ၂၉၀။ ပဋိသံ၊ ၄၊ ၁။ ၉၁-ပိဋ္ဌေသု။

-- ၅၉ -----------------------------------

ပဌမေနတ္ထေန ကြဒ္ဓိ ဧဝ ပါဒေါ ကြဒ္ဓိပါဒေါ၊ ကြဒ္ဓိတောဋ္ဌာသောတိ အတ္ထော။ ဒုတိယေနတ္ထေနကြဒ္ဓိယာ ပါဒေတိ ကြဒ္ဓိပါဒေါ။ ပါဒေါတိ ပတိဋ္ဌာ အဓိဂမုပါယောတိ အတ္ထော။ တေန ဟိ ယသ္မာ ဥပရူပရိဝိသေသသင်္ခါတံ ကြဒ္ဓိံ ပဇ္ဇန္တိ ပါပုဏန္တိ၊ တသ္မာ ပါဒေါတိ ဝုစ္စတိ၊ ကြဒ္ဓိပါဒေါ စ ကြဒ္ဓိပါဒေါ စ ကြဒ္ဓိပါဒါ။ တေသု ဆန္ဒဒ္ဓိပါဒါဒီသု စတူသု ကြဒ္ဓိပါဒေသု အဟံ ကုသလာ ဆေကာ ဟောမိတိ အတ္ထော။

ဗောဇ္ဈင်္ဂဘာဝနာရတာတိ တတ္ထ ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ၁ ဗောဓိယာ ဗောဓိဿဝါ အင်္ဂါတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ကြဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ –

ယာ ဧသာ ဓမ္မသာမဂ္ဂီ၊ ယာယ လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာယ လီနုဒ္ဓစ္စ ပတိဋ္ဌာနာယူဟန ကာမသုခတ္တ ကိလမထာနုယောဂ သဿာတုစ္ဆေဒါဘိနိဝေသာဒီနံ အနေကေသံ ဥပဒ္ဒဝါနံ ပဋိပက္ခဘူတာယ သတိ ဓမ္မဝိစယ ဝီရိယ ပီတိ ပဿဒ္ဓိ သမာဓိ ဥပေက္ခာ သင်္ခါတာယ ဓမ္မသာမဂ္ဂိယာ အရိယသာဝကော ဗုဇ္ဈတီတိ ကတွာ ဗောဓီတိ ဝုစ္စတိ။

ဗုဇ္ဈတီတိ ကိလေသသန္တာနနိဒ္ဒါယ ဥဋ္ဌဟတိ၊ စတ္တာရိ ဝါ အရိယသစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ နိဗ္ဗာန မေဝ ဝါ သစ္ဆိကရောတိ၊ တဿ ဓမ္မသာမဂ္ဂိသင်္ခါတာယ ဗောဓိယာ အင်္ဂါတိပိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဈာနင်္ဂ မဂ္ဂင်္ဂါဒီနိ ဝိယ။ ယော ပနေသ

ယထာဝုတ္တပ္ပကာရာယ ဧတာယ ဓမ္မသာမဂ္ဂိယာ ဗုဇ္ဈတီတိ ကတွာ အရိယသာဝကော ဗောဓီတိ ဝုစ္စတိ။ တဿ ဗောဓိဿ အင်္ဂါတိပိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ သေနင်္ဂရထင်္ဂါဒယော ဝိယ။ တေနာ’ဟု အဋ္ဌကထာစရိယာ ဗုဇ္ဈနကဿ ပုဂ္ဂလဿ အင်္ဂါတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အဘိ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၂၉၆။ သံ၊ ဋ္ဌ၊ ၃။ ၁၇၆။ ပဋိသံ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၁၁၈-ပိဋ္ဌေသု။

--------------------------------------- ၆၀ -----------------------------------

အပိ စ ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ ကေနဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ဗောဓာယ သံဝတ္တန္တီတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ဗုဇ္ဈန္တီတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ အနုဗုဇ္ဈန္တီတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ပဋိဗုဇ္ဈန္တီတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ သမ္ဗုဇ္ဈန္တီတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ ဣမိနာ ပဋိသမ္ဘိဒါနယေနာပိ ၂ ဗောဇ္ဈင်္ဂတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တာသု သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂါဒိသု သတ္တသု ဗောဇ္ဈင်္ဂသခါတာသု ဘာဝနာသု စ အဟံ ရတာ အဘိရတာ ဟောမိ။ အဘိညာပါရမိပ္ပတ္တာတိ ပဉ္စသု အဘိညာသု စ ပါရမိံ ပရိယောသာနံ ပတ္တာ ပူရိတာ ဟောမီတိ အတ္ထော။

၈၅။ သတိပဋ္ဌာနကုသလာတိ၊ ဧတ္ထ ပတိဋ္ဌာတီတိ ပဋ္ဌာနံ၊ ဥပဋ္ဌာတိ ဩက္ကန္ဒိတွာ ပက္ခန္ဒိတွာ ဝတ္တတီတိ အတ္ထော။ သတိယေဝ ပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိပဋ္ဌာနံ။ အထ ဝါ သရဏဋ္ဌေန သတိ၊ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန ပဋ္ဌာနံ။ ဣတိ သတိ စ သာ ပဋ္ဌာနဉ္စာတိပိ သတိပဋ္ဌာနံ၊ အာရမ္မဏဘေဒေန ပန သတိယာ ဗဟုတ္တာ သတိပဋ္ဌာနဉ္စ သတိပဋ္ဌာနာနိ၊ တေသု စတူသု ကာယာနုပဿနာဒိသတိပဋ္ဌာနေသု အဟံ ကုသလာ ဆေကာဟောမိ။ သမာဓိဈာနဂေါစရာတိ ဈာနသ္မိံ သမ္မယုတ္တော သမာဓိ ဂေါစရော ပဝတ္တိဋ္ဌာနံ ယာယာတိ သမာဓိဈာနဂေါစရာ၊ သမာဓိ ဈာနေ ပတိဋ္ဌိတစိတ္တာ စ ဟောမိ။ သမ္မပ္ပဓာန မနုယုတ္တောတိ သမ္မပ္ပဓာနဘာဝနံ ကာရဏပ္ပဓာနံ ဥပါယပ္ပဓာနံ ယောနိသော ပဓာနံ သဝိတစိတ္တာ ဟောမိ။

၈၆။ ဝီရိယံ မေ ဓုရဓောရယှန္တိ ဧတ္ထ သာသနေ ကတ္တဗ္ဗေသု ဓုရေသု ကိစ္စေသု အတ္တနာ ကတ္တဗ္ဗံ ဓုရံ ကိစ္စံ ဝဟတီတိဝ ဓုရဓောရယှံ။ ဧဝံ သိခိနာ ဘဂဝတာ ဗာဟိတာ အဟံ ကမေန ပါရမိတာ ကောဋ္ဌံ ပတွာ မေ မမ ဝီရိယံ အသိထိလဝီရိယံ ဓုရဓောရယှံ ဓုရေသု ကိစ္စေသု ကတ္တဗ္ဗံ ဓုရံ ဝဟံ ဓုရာဓုရံ ယောဂက္ခေမာဓိဝါဟနံ ယောဂေဟိ ခေမဿ နိဗ္ဗာနဿ နိဗ္ဗာနဿ အဓိဝါဟနံ သမ္ပာပကံ အဟောသိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ပဋိသံ။ ၃၂၀-ပိဋ္ဌေ။

၂ အဘိ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၂၀၄။ သံ၊ ဋ္ဌ၊ ၃။ ၂၁၄။ ပဋိသံ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၂၇၀-ပိဋ္ဌေသု။

၃။ နိရုတ္တိ။ ၅၅၂-သုတ္တေန ပသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ (ဓုရ + ယှဏ် = ဓောရယှံ)။ အပ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၃၄၄ – ပိဋ္ဌေစ ပဿိတဗ္ဗံ။

--------------------------------------- ၆၁ -----------------------------------

သတ္တုပ္ပလမာတိကာ ဘိက္ခုနီတိ သတ္တ ဥပ္ပမာလာယော သိခိဿ ဘဂဝတော အဒါသီတိ သတ္တုပ္ပလမာလိကာတိ အန္ဒတ္ထဝသေန ဧဝံ နာမိကာ ဘိက္ခုနီ။ မာတာပိတုတိ ဂဟိတနာမဝသေန ပန အဘယာထေရီတိ ထေရီဂါထာယံ သင်္ဂဟံ အာရောပိ သု။

၈ – သတ္တုပ္ပလမာလိကာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

---

၉ – ပဉ္စဒီပိကာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ

နဂရေ ဟံသာဝတိယာတိအာဒိ၂ ပဉ္စဒီပိကာထေရိယာ အပဒါနံ။ အယံ ဟိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရာ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋုပနိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တီ ဣတော သတသဟဿေကပ္ပေ ပဒုမုတ္တရေ ဘဂဝတိ နိဗ္ဗုတေ ဟံသာဝတိယာ နဂရေ ကုသလတ္ထိကာ အာရာမတော အာရာမံ စရဏသီလတ္တာ စာရိကာ နာမ အညတရာ ကုလဓီတာ အဟောသိ။ သာကေဒိဝသံ ဗောဓိရုက္ခံ ပါဋိဟီရံ ဒသေန္တံ ဒိသွာ ဘဂဝတော အပရိမိတဂုဏေ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ ဒီပပူဇံ သဗ္ဗရတ္တိံ အကာသိ။ သာ တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တီ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ အညတရသ္မိံ ကုလ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဇာတိယာ သတ္တဝဿကာလေ ယေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ပုဗ္ဗကမ္မံ သရိတွာ သောမနဿဝသေန ပုဗ္ဗစရိတာပဒါနံ ဒသေန္တီ နဂရေ ဟံသာဝတိယာတိအာဒိမာဟ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီဂါထာ၊ ၃၀၃-ပိဋ္ဌေ။ ထေရီ၊ ဋ္ဌ။ ၄၃-ပိဋ္ဌေစ။

၂။ ဣမာယ ထေရိယာ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိ ထေရီဂါထာယံ န ဒိဋ္ဌော။

ဒီပနီ – ၇

--------------------------------------- ၆၂ -----------------------------------

၉၁။ တတ္ထ ဟံသာဝတိယာတိ၊ ဟံသဝတီအာကာရေန ဝတိ ပါကာရပရိက္ခေပေါ ယသ္မိံ နဂရေ၊ တံ နဂရံ ဟံသဝတီ နာမ။အထ ဝါ အနေကသခါ ဟံသာ တဋ္ဌာကပေါက္ခရဏီ သရပလ္လလာဒီသု နိဝသန္တာ ဣတော စိတော စဝိဓာဝမာနာ ဝသန္တိ ဧတ္ထာတိ ဟံဟာဝတီ၊ တဿံ ဟံသာ ဝတိယာ တဒါ အဟံ ယသ္မာ အာရာမေန ဧကာရာမတော အာရာမံ အညံ အာရာမံ ကုသလတ္တိကာ ကုသလေန အတ္တိကာ ဣစ္ဆိကာ ကုသလံ ဝါ အတ္ထေတိ ဝါ အတ္ထေတိ ဣစ္ဆတီတိ ကုသလတ္တိကာ ဟုတွာ စရာမိ ဝိစရာမိ၊ တသ္မာ ဝိစရဏသိလတ္တာ စာရိကံ နာမ အညတရာ ကုလဓီတာ အာသိ အဟောသိ။

၉၂။ အဟံ ကာဠပက္ခမှိ မာသဿ ကာဠပက္ခဇုဏှပက္ခေသု ဧကသ္မိံ ကာဠပက္ခမှိ ဒိဝသေ ဥတ္တမံ ပဝရံ ဇေဋ္ဌံ ဗောဓိံ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော သလလဗောဓိရုက္ခံ အဒ္ဒသံ အဒက္ခိံ။ ဧတ္ထ၂ –

မဂ္ဂေ ဖလေ စ နိဗ္ဗာနေ၊ ဗုဇ္ဈေ ပညတ္တိယံ တထာ။

သဗ္ဗညုတေ စ ဉာဏသ္မိံ၊ ဗောဓိသဒ္ဒေါ ပနာဂတော။

တထာဟိ ဗောဓိ ဝုစ္စတိ စတူသု မဂ္ဂေသု ဉာဏန္တိ၃ အာဒီသု ဗောဓိသဒ္ဒေါ မဂ္ဂေ အာဂတော။ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတီ၄တိ ဧတ္ထ ဖလေ။ ပတွာန ဗောဓိံ အမတံ အသင်္ခတန္တိ၅ ကေဝလံ ဗောဓိမုတ္တမန္တိ စ ဧတ္ထ၅ နိဗ္ဗာနေ။ အန္တရာ စ ဂယံ အန္တရာ စ ဗောဓိန္တိ ဧတ္ထ၆ အဿတ္ထရုက္ခေ။ ဗောဓိ ခေါ ရာဇကုမာရော ဘောတော ဂေါတမဿ ပါဒေ သိရသာ ဝန္ဒတီ?တိ ဧတ္ထ ပညတ္တိယံ။ ပပ္ပေါတိ ဗောဓိံ ဝရဘူရိမေဓသောတိ၈ ဧတ္ထ သဗ္ဗညုတဉာဏေ။ ဣဓ ပန ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ဗောဓိရုက္ခော အဓိပ္ပေတော။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ၊ ၄၊ ၁။ ၃၀၉-ပိဋ္ဌေ။

၂။ မဋ္ဌ၊ ၁။ ၅၆။ ဗုဒ္ဓဝံ၊ ၄။ ၁၇၆။ ဥဒါန၊ ၄။ ၂၅။ ဝိ၊ ၄၊ ၁။ ၁၀၉။ စရိယာ၊ ၄။ ၁၀-ပိဋ္ဌေသု။

၃။ စူဠနိ။ ၂၃၁-ပိဋ္ဌေ။

၄။ မ၊ ၁။ ၁၉။ မ၊ ၃။ ၂၇၃။ ဝိ၊ ၃။ ၁၄။ သံ၊ ၃။ ၃၆၉ – ပိဋ္ဌေသု။

၅။ ဂဝေသိတဗ္ဗံ (အပ၊ ၁။ ၂၃-ပိဋ္ဌေ)။

၆။ မ၊ ၁။ ၂၂၇။ မ၊ ၂။ ၂၉၄။ ဝိ၊ ၃။ ၁၁-ပိဋ္ဌေသု။

၇။ မ၊ ၂။ ၂၇၀၊ ဝိ၊ ၄။ ၂၆၆-ပိဋ္ဌေသု။

၈။ ဒီ၊ ၃။ ၁၂၉-ပိဋ္ဌေ။

--- ၆၃ -----------------------------------

ပန ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ဗောဓိရုက္ခော အဓိပ္ပေတော။ တ္တ တသ္မိံ ဗောဓိရုက္ခေ မမ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ ဗောဓိမူလေ ဗောဓိရုက္ခဿ သမီပေ အဟံ နိသီဒိံ။ မူလေတိ သမီပေ။ အယံ ဟိ မူလသဒ္ဒေါ မူလာနိ ဥဒ္ဓရေယျ အန္တမသော ဥသီရနာဠိမတ္တာနိပီတိအာဒိသု၂ မူလမူလေ ဒိဿတိ။ လောဘော အကုသလမူလန္တိ တာဒိသု၃ အသာဓာရဏဟေတုမှိ။ ယာဝတာ မဇ္ဈန္ဟိကေ ကာလေ ဆာယာ ဖရတိ၊ နိဝါတေ ပဏ္ဏာနိ ပတန္တိ၊ ဧတ္တာဝတာ ရုက္ခမူလန္တိအာဒီသု၄ သမီပေ။ ဣဓာပိ သမီပေ အဓိပ္ပေတော။

၉၃။ တာဝဒေ တသ္မိံ ကာလ ဂရုစိတ္တံ ဂါရဝဗဟုမာနသံ အာဒရဗဟုမာနံ ဥပဋ္ဌပေတွာ တသ္မိံ ဗောဓိရုက္ခေ ဥပဋ္ဌပေတွာ ပဝတ္တေတွာ သိရေ မုဒ္ဓနိ အဉ္ဇလိံ ဒသင်္ဂုလိသမောဓာနံ အဉ္ဇလိပုဋံ ကတွာ သောမနဿံ စိတ္တဿ ဥဒဂ္ဂံ ဟာသံ ပဝေဒတွာ အနုဘဝိတွာ ဧဝံ ဣမိနာ ဝုစ္စမာနနယေန အဟံ စိန္တေသိံ။

၉၄။ ဣဒါနိ စိန္တနာကာရံ ဒဿေန္တီ ယဒိ ဗုဒ္ဓေါ အမိတဂုဏောတိအာဒိ’မာဟ။ ယဒိ သစေ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ အမိတဂုဏော ပမာဏာတိက္ကန္တဂုဏဝါ အသမော နတ္ထိ ကေနစိပိ သမော သမာနံ ဧတဿာတိ အသမော အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော သဒိသဘာဝေန ပဋိပက္ခော ပဋိဂဇ္ဇကော ပုဂ္ဂလော ဧတဿ နတ္ထီတိ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော ဘဝတိ၊ ဧဝံ သတိ အယံ ဗောဓိရုက္ခော မေ မယှံ ပါဋိဟီရံ ရသ္မိံ ဝိသေဇ္ဇနာဒိကံ ဒိဗ္ဗပါဋိဟာရိယံ ဒဿေတု ဩဘာသတု စန္ဒိမသူရိယာလောကတောပိ ပသာဒါဝဟာဝသေန ဇောတေတူတိ စိန္တေသိံ။

၉၅။ သဟ အာဝဇ္ဇိတေ မယှန္တိ မမ အာဝဇ္ဇိတေန အာဝဇ္ဇနက္ခဏေန သဟေဝ ဗောဓိရုက္ခော တာဝဒေ ပဇ္ဇလိ ဆဗ္ဗဏ္ဏရသ္မိယော ဝိဿဇ္ဇေန္တော ဇောတေသိ၊ သဗ္ဗာ ဒိသာ သောဝဏ္ဏမယာ ဟေဋ္ဌမပထဝိဝိ သုဝဏ္ဏပဋ္ဌော ဝိယ အာကာသောပိ သုဝဏ္ဏစုဏ္ဏပရိကိဏ္ဏော ဝိယ ဝနပဗ္ဗတဇနပဒါဒယောပိ သုဝဏ္ဏရသေဟိ လိမ္ပိတာ ဝိယ အာသိ အဟောသိ။ ဝိရောစတိ ဝိသေသေန ရောစတိ ပဇ္ဇလတိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဥဒါန၊ ၄။ ၂၅-ပိဋ္ဌေ။

၂။ အံ၊ ၁။ ၅၁၉-ပိဋ္ဌေ။

၃။ ဒီ၊ ၃။ ၁၀၀-ပိဋ္ဌေ။

၄။ ဂဝေသိတဗ္ဗံ။

-- ၆၄ --

၉၆။ တတ္ထ တသ္မိံ တာဝတိံသေ မေ မယှံ သုကတံ့ သုဋ္ဌု နိဗ္ဗတ္တံ ဥဗ္ဗေဓတော သဋ္ဌိယောဇနာနိ အသီတိ သဋ္ဌိယောဇနုဗ္ဗေဓံ ဝိတ္ထတတော ဝိတ္ထာရတော တိံသ ယောဇနာနိ အသီတိ တိံသ ယောဇနဝိတ္ထတံ ဗျမှံ ဝိမာနံ ပဉ္စဒီပတ္တိ ဝုစ္စတိတိ သမ္ဗန္ဓော။ ဧတ္ထ စ ဗျမှန္တိဒံ ဝိပ္ပာရိတုကာမာ ဝသန္တိ ဧတ္ထာတိ ဗျမှံ၊ ဘဝနံ။ ဝိသန္တိ ဝါ သတ္တာ အသ္မိန္တိ ဗျမှံ၊ ဝိသမ္ဘိတ္တ ဝတ္တဗ္ဗေ နိရုတ္တိနယေန ပဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အထ ဝါ၃ သုစရိတကမ္မာနုဘာဝနိဗ္ဗတ္တံ ယောဇနကဒ္ဓယောဇနကာ ဒိပမာဏဝိသေသယုတ္တတာယ နာနာရတနသမုဇ္ဇလံ ဝိစိတ္တဝဏ္ဏသဏ္ဌာနံ ဝိသိဋ္ဌမာနံ ဒေဝတာနံ ကီဠာနိဝါသနဋ္ဌာနံ ဂေဟံ သောဘာတိသယယောဂေန ဝိသေသတော မာနနိယတာ စ ဝိမာနန္တိ ဝုစ္စတိ၊ ဝိမာနမေဝ ဗျမှံ၊ ဝိကာရရှိသ ဗျတ္တံ မာနသ မှုတ္တံ၄ ကာတဗ္ဗံ။ ပဉ္စဒီပတ္တိ ဗောဓိရုက္ခေ ပဉ္စဒီပဒါနကုသလကမ္မဝိသေန လဒ္ဓတ္တာ တံ ဝိမာနံ ပဉ္စဒီပံ က္လတိ ဝုစ္စတိ။

၁၀၀။ အသင်္ခိယာနိ အသင်္ချေယျပရိမာဏာ သင်္ချာတိက္ကန္တာ ဒီပါနိ ပဒီပါ မေ မမ ပရိဝါရေ သမန္တတော ဇ္ဇိတော ဇလန္တိ ပဇ္ဇလန္တိ။ ဇောတေန္တိ။ ယာဝတာ ယတ္တကာ ဒေဝဘဝနံ ဒေဝါနံ ဝိမာနံ ဒေဝလောကော ဝါ အတ္ထိ၊ တာဝတာ ဒီပါလောကေန မမ ပဒီပသ္သ အာလာကောကေန ဩဘာသေန ဇောတတိ ဝိဇ္ဇောတတိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဝိမာန၊ ဌ။ ၁၄၅-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ကပ္ပဒ္ဒုမာဘိဓာနေ ပါကတာဘိဓာနေ စ ပဿိတဗ္ဗံ။ ဝိမ္ဗံ=ဂေဟံ-ပါကတ။ ဝေဓ္ဓန်-သက္ကတ။

၃။ ဝိမာန၊ ဌ။ ၂-ပိဋ္ဌေ။

၄။ နိရုတ္တိ။ ၄၅-သုတ္တံ ပဿိတဗ္ဗံ။

-- ၆၅ --

၁၀၁။ သစေ အဟံ ပရမ္မုခါ နိသီဒိတွာ ပဿိတုံ ဣစ္ဆာမိ ပဿိတုကာမော'မှိ၊ ဥဒ္ဓံ အဓော တိရိယဉ္စ အဋ္ဌဒိသံ သဗ္ဗံ ပကတိ စက္ခုနာ ပဿာမိ ပဿိတုံ သက္ကောမိ။

၁၀၂။ သစေ အဟံ ယာဝတာ ယတ္တကေ သုဂတဒုဂ္ဂတေ သုဂတိဂတေ ဒုဂ္ဂတိဂတေ စ ပုဂ္ဂလေ အလောဘနိသ္သန္ဒယုတ္တတ္တာ ဝါ အမေ့ မဟဒ္ဓနေ လောဘနိသ္သန္ဒယုတ္တတ္တာ စ ဒလိဒ္ဒေ အပ္ပန္နပါနေ ပုဂ္ဂလေ ဒဋ္ဌုံ ပဿိတုံ အဘိကခါမိ ဣစ္ဆာမိ၊ တတ္ထ တေသု ရုက္ခေသု ဝါ ပဗ္ဗတေသု ဝါ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဌာနေသု အာဝရဏံ ဆဒနံ နတ္ထိ။

၁၀၄။ ယံ ယံ ယောနုပပဇ္ဇာမီတိ ယံ ယံ ယောနိံ ဒေဝဒတ္တံ အထ မာနုသံ ဥပဂစ္ဆာမိ။

ဘုမ္မတ္ထေ ဝါ ဥပယောဂဝစနံ၊ ယသ္မိံ ယသ္မိံ ဒေဝလောကေ ဝါ မနုဿလောကေ ဝါ အဟံ ဥပပဇ္ဇာမိ ဥပ္ပဇ္ဇာမီတိ အတ္ထော။

၁၀၅။ မာတုကုစ္ဆိဂတံ သန္တန္တိ ဒေဝလောကတော စဝိတွာ မနုဿလောကေ မာတုကုစ္ဆိယံ ဂတံ ဥပပန္နံ သမာနမ္ပိ ဒေဝါနံ အက္ခိ ဝိယ မေ မမ အက္ခိ စက္ခု န နိပီလယဘိ နိမိလနံ အကတွာ သဗ္ဗဒါ ဝိသဒါကာရေန ဥမ္မီလတိ ယေဝ။

၁၀၆။ သုတိကာ ဂေဟေတိ သဝနံ ပသဝနံ ဝိဇာယနံ သူတိ၊ သာ ဧဝ သူတိကာ၊ သူတိကာယ ဂေဟံ ဃရံ သူတိဂေဟံ၁ တသ္မိံ။ အထ ဝါ ယသ္မိံ ဂေဟေ မာတာ မံ သူယတိ ပသဝတိ ဝိဇာယတိ၊ တသ္မိံ ဂေဟေ ပုညကမ္မသမင်္ဂိတာ မမ ကုသလကမ္မေန သမ္ပန္နတာယ ဒီပါနံ သတသဟဿာနိ ဇလန္တီတိ ယောဇနာ။

မှတ်ချက်။

၁။ ကပ္ပဒ္ဒုမာတိဓာနေ ပဿီတဗ္ဗံ။

-- ၆၀ --

၁၀၇။ ပစ္ဆိမေ ဘဝေ သမ္ပတ္တေတိ၁ ပရိယောသာနဘူတေ ဇာတိယံ သမ္ပတ္တေ သတိ မာနုသံ မနုဿဘာဝံ ဝိနိဝတ္တယိံ ဒေဝလောကတော ဝိနိဝတ္တေတွာ အာဂစ္ဆိံ။ အဇရာမတန္တိ၂ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ဥပ္ပါဒ ဌိတိဘင်္ဂေသု ဥပ္ပါဒဓမ္မော နတ္ထိ၊ ဥပ္ပါဒဘာဝတော ယေဝ အဇရံ ဇရာဝိရဟိတံ ဇရာဝိရဟိတတ္တာ ယေဝ အမတံ မရဏဝိရဟိတံ သီတိဘူတံ ရာဂပရိဠာဟာဒိရဟိတတ္တာ ယေဝ အမတံ မရဏဝိရဟိတံ သီတိဘူတံ ရာဂပရိဠာဟာဒိရဟိတတ္တာ သီတလဘူတံ နိဗ္ဗာနံ အဟံ ဖဿယိံ ပစ္စက္ခ'မကာသိံ။

၁၀၈။ ဇာတိယာ သတ္တဝဿာဟန္တိ ပဋိသန္ဓိတော ပဋ္ဌာယ သတ္တဝဿော့ ပရိပုဏ္ဏသရဒ္ဒါ အဟံ အရဟတ္တဖလံ အပါပုဏိံ ပဋိလဘိန္တိ အတ္ထော။ ဧတ္ထ စ ထေရိပဒါနေ၃ အယံ ပဉ္စဒီပိကာထေရီ ဧကူပေါသထိကာထေရီ

ပဥ္စဒီပဒါယိကာထေရီ စာတိ တိဿော ထေရိယော သတ္တဝဿိကကာလေ ယေဝ အရဟတ္တံ သစ္ဆာကံသု။ ထေရာပဒါနေ ပန ဝိသတိ ထေရာ ဒဟရကာလေ ယေဝ အရဟတ္တံ သစ္ဆာကံသု။ တတ္ထဟိ ကောဒိပယတ္ထေရာဇ စတုဝဿိကကာလေ အရဟတ္တံ သစ္ဆာကာသိ။ စန္ဒနမာလိယော ပဉ္စသီလသမာဒါနိယော ပဒုမော စတိ၅ တယော ထေရာ ပဥ္စဝဿိကကာလေ အရဟတ္တံ ဝစ္ဆာကံသု။ သောပါကော တိသရဏာဂမနီယော ဝိစူပနဒါယကော သတရံသိ အသနဗောဓိယော မဂ္ဂသညတော နိဂ္ဂုဏ္ဍိပုပ္ဖိယော သပရိဝါရဆတ္တဒါယကော ဓမ္မဿ ဝနီယော စာတိ၆ နဝ ထေရာ စ ကေဓမ္မဿဝနီယော ဉာဏတ္ထဝိကော ဓမ္မရုစိယော ပုလိနထူပိထော တိကဏ္ဏိကာရပုပ္ဖိယော ဒဗ္ဗော မလ္လပုတ္တော သိဝတိ စာတိ၇ သတ္တ ထေရာ စာတိ ဣမေ သောဠသ ထေရာ သတ္တဝဿိကကာလေ ယေဝ အရဟတ္တံ သစ္ဆာကံသု။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ၊ ၌၊ ၁။ ၂၅၃-ပိဋ္ဌေ။

၂။ အပ၊ ၌၊ ၁။ ၃၁၄-ပိဋ္ဌေ။

၃။ အပ၊ ၁၉၆၊ ၂၀၀၊ ၂၀၅-ပိဋ္ဌေသု။

၄။ အပ၊ ၁။ ၄၄၀-ပိဋ္ဌေ။

၅။ အပ၊ ၂။ ၆၃။ အပ၊ ၁။ ၈၆၊ ၁၂၂-ပိဋ္ဌေသု။

၆။ အပ၊ ၁။ ၇၁၊ ၈၃။ ၁၁၅၊ ၁၁၆၊ ၁၂၃၊ ၁၆၇၊ ၃၀၀၊ ၃၀၄၊ ၃၁၅-ပိဋ္ဌေသု။

၇။ အပ၊ ၂။ ၁၀၊ ၆၃၊ ၇၀၊ ၈၁။ ၈၇၊ ၁၂၄၊ ၁၅၀-ပိဋ္ဌေသု။

--------------------------------------- ၆၇ -----------------------------------

မာတုဂဗ္ဘတော နိက္ခန္တကာလတော ပဋ္ဌာယ ဂဏိယမာနေ သီဝလိတ္ထေရော ဝိဇာတတော သတ္တမေ ဒိဝသော အရဟတ္တံ သစ္ဆာကာသိ၊ တသ္မာ ဗုဒ္ဓသာသနေ သီဝလိတ္ထေရော သတ္တဟာဟိကော အရဟာတိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ယမ္ပိ စ အပဒါနေ "နိက္ခန္တဒိဝသေယေဝ၊ ပဗ္ဗဇိံ အနဂါရိယ"န္တိ၆ ဝုတ္တံ၂၊ တမ္ပိ ဝိဇာတတော သတ္တမဒိဝသေ ဂေဟတော နိက္ခမနဒိဝ သေတိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ မိလိန္ဒ ပဌေ၃ ပန

ယောပိ မနုဿဒဟရကော ဦနကသတ္တဝဿိကော၊ တဿ သုပ္ပဋိပန္နဿပိ ဓမ္မာဘိသမယော န ဟောတိ။

ဣမေသံ ခေါ မဟာရာဇ သောဠသန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ သုပ္ပဋိပန္နာနမ္ပိ ဓမ္မာဘိသမယော န ဟောတီတျာဒိ ဝုတ္တံ။

တံ ယေဘုယျဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၁၁၀။ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဝိသုဒ္ဓံ မေတိ၄ မယာ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဝိသောဓိတံ၊ ပကတိစက္ခုနာ အာပါထဂတံ ပကတိရူပံ ဝိယ ဒိဗ္ဗံ မာနုသမ္ပိ ဒူရံ တိရောဋ္ဌိတံ အတိသုခုမဥ္စ ရူပါရမ္မဏံ ဝိဘာဝေတုံ သမတ္ထဉာဏံ ဘာဝနာယ မယာ ဝိသုဒ္ဓံ ကတွာ ပဋိလဒ္ဓန္တိ အတ္ထော။ အထ ဝါ မမ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏံ ကောဒိသဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ ဝိမုတ္တိယာ ဝိသေသေန သုဒ္ဓံ အဟောသိ။ အဟံ သမာဓိကုသလာ အဘိညာပါဒိက စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာဓိမှိ ကုသလာ ဆေကာ ဟောမိ။

၁၁၁။ သဗ္ဗဝေသိတဝေါသာနာတိ၅ သဗ္ဗံ ဝေါသိတန် ဝုသိတဗ္ဗံ ဇိနသာသနံ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ ဝေါသာနံ မယာ ပရိနိဋ္ဌာပိတန္တိ သဗ္ဗဝေါသိတ ဝေါသာနာ ပရိညာဒီနံ သောဠသန္နံ ကတတ္တာ ကတကိစ္စာ နိက္ကိလေသတ္တာ အနာသဝါ ပဥ္စဒီပါ နာမ အဟံ တုမှာကံ ပါဒေ ဝန္ဒာမီတိ ယောဇနာ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အံ၊ ၌၊ ၁။ ၁၉၃။ ထေရ၊ ၌၊ ၁။ ၁၇၂။ အပ၊ ၌၊ ၂။ ၂၄၈-ပိဋ္ဌေသု။

၂။ အပ၊ ၂။ ၁၅၀-ပိဋ္ဌေ။

၃။ မိလိန္ဒ။ ၂၉၀-၉-ပိဋ္ဌေသု။

၄။ ထေရ၊ ၌၊ ၂။ ၈၄။ ၃၄၇-ပိဋ္ဌေသု။

၅။ ထေရ၊ ၌၊ ၁။ ၃၂၄။ ထေရ၊ ၌၊ ၂။ ၂၆၈-ပိဋ္ဌေသု။

--------------------------------------- ၆၈ -----------------------------------

မဟာဝီရာတိ မာရသေနာ ဝိမာနတော မဟာဝိက္ကန္တတ္တာယ စ ဘော မဟာဝီရ။ စက္ခုမာတိ ပဉ္စတိ စက္ခူဟိ သမန္နာဂတတ္တာ ဘော စက္ခုမ။ အထ ဝါ စက္ခုမာတိ ဘဂဝါ ပဥ္စတိ စက္ခူဟိ စက္ခုမာတိအာဒိနာ၁ နိဒ္ဒေသနယေနာပိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပဉ္စဒီပိကာ ဘိက္ခုနီတိ ပဉ္စ ဒီပေ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော အဒါ သီတိ ပဉ္စဒီပိကာတိ အန္ဝတ္ထဝသေန ဇဝံနာမိကာ ဘိက္ခုနီ။

ပစ္စုပ္ပန္နနာမဝသေန ပန န ပါကဋာ၊ ထေရီဂါတာယမ္ပိ နဒိဿတီတိ။

၉ – ပဉ္စဒီပိကာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ မဟာဝိ။ ၃၅၆။ စူဠနိ။ ၁၇၃။ ၆၉၉-ပိဋ္ဌေသု။

၁၀- ဥဒကဒါယိကာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ

နဂရေ ဗန္ဓုမတိယာတိအာဒိ၂ ဥဒကဒါယိကာထေရိယာ အပဒါနံ။ အယံ ဟိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရာ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယံ ပုည ဥပစိနန္တီ ဣတော ဧကနဝုတေ ကပ္ပေ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ အညတရာ ဥဒကဟာရိကာ အဟောသိ။ သာ ဥဒကဟာရေန ဇီဝိကံ ကပ္ပေတ္ဝာ ဧကဒိဝသံ လက္ခဏာနုဗျဉ္ဇနပဋိမဏ္ဍိတံ အဂ္ဂသာဝက မဟာသာဝကာဒိ မဟာထေရေဟိ ပရိဝါရိတံ ဗုဒ္ဓံ ဘဂဝန္တံ ပဿိတ္ဝာ တသ္မိံ စိတ္တံ ပသာဒေတ္ဝာ သသာဝကဿ ဘဂဝတော အတ္ထာယ နှာနကောဋ္ဌကေ ဥဒကံ ပဋ္ဌပေသိ။

မှတ်ချက်။ ။

၂။ ဣမာယ ထေရိယာ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိ ထေရီဂါထာယံ န ဒိဿာ။

-- ၆၉ ------------------------------------

သာ တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တီ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ အညတရသ္မိံ ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ အပရဘာဂေ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ အရဟတ္တံ ပတ္ဝာ ပန အတ္တနော ပုဗ္ဗကမ္မံ သရိတ္ဝာ သောမနဿဝသေန ပုဗ္ဗစရိတာပဒါနံ ဒဿေန္တီ နဂရေ ဗန္ဓုမတိယာယာတိအာဒိ’မာဟ။

၁၁၆။ ဗန္ဓုမတီနာမကေ နဂရေ ရာဇဓာနိယံ အဟံ ဥဒကဟာရိကာ အဟောသိံ။ အဟံ ဥဒကဟာရေန ဇီဝါမိ ဇီဝိကံ ကပ္ပေသိ။ တေန ဥဒကဟာရေနေဝ အတ္တနော ဒါရကေ ပုတ္တကေ ပုတ္တဓီတရော ပေါသေမိ ပေါသသိံ။

၁၁၇။ ပုညက္ခေတ္တေ အနုတ္တရေဟိ ပုညာနံ ဝိရူဟနဋ္ဌာနဿ ခေတ္တဿဒိဿ ဥတ္တမဿ အသဒိသဿ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခသံဃဿ ဒါတုံ ဒေယျဓမ္မော မေ နတ္ထိတိ သမ္ဗန္ဓော။ တတော အဟံ ကောဋ္ဌတံ နှာနကောဋ္ဌကံ ဥပသင်္ကမ္မ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခသံဃဿ အတ္ထာယ ဥဒကံ ပဋ္ဌပေသိံ။

၁၁၈။ တတ္ထ တသ္မိံ တာဝတိံသေ မေ မယှံ ဗျမှံ ဝိမာနံ သုကတံ သုဋ္ဌု ကာရာပိတံ။ တဉ္စ ဥဒကဟာရေန အနန္တရဘဝေ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခသံဃဿ ဥဒကဒါနကမ္မေန နိမ္မိတံ မာပိတံ။

၁၁၉။ ဒသဌာနေဟီတိ အာယု ဝဏ္ဏ သုခ ယသ အာဓိပတေယျ ရူပ သဒ္ဒ ဂန္ဓ ရသ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသင်္ခါတေဟိ ဒဟာသိ ဌာနေဟိ ကာရဏေဟိ။ ဝုတ္တဉ္စေတံ ဘဂဝတာ – သော တတ္ထ အညေ ဒေဝေ ဒသဟိ ဌာနေဟိ အဓိဂ္ဂဏှာတိ ဒိဗ္ဗေန အာယုနာ ဒိဗ္ဗေန ဝဏ္ဏေန သုခေန ဒိဗ္ဗေန ယသေန ဒိဗ္ဗေန အာဓိပတေယျေန ဒိဗ္ဗေဟိ ရူပေတိ ဒိဗ္ဗေဟိ သဒ္ဒေဟိ ဒိဗ္ဗေဟိ ဂန္ဓေဟိ ဒိဗ္ဗေဟိ ရသေဟိ ဒိဗ္ဗေဟိ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေဟီတိ၁။

-- ၇၀ ------------------------------------

တာ သဗ္ဗာတိ တော သဗ္ဗာ သဟဿ အစ္ဆရာယော သဗ္ဗဒါ အဟံ အဘိဘောမိ အဘိဘဝိံ အဂ္ဂဏှိံ။

၁၂၃။ ယဿံ ဒိသာသံ အဟံ ဝသာမိ၊ တတ္ထ မမ သင်္ကပ္ပံ စိတ္တသင်္ကပ္ပံ အညာယ ဇာနိတ္ဝာ မဟာမေဃော ကာလေန ကာလံ ပဝဿတိ၊ သာ ဒိသာ အဝုဋ္ဌိကာ နာမ နတ္ထိ၊ မဟာမေဃဿ နိရန္တရံ ဝုဋ္ဌိကတာယ သန္တတ္တာ အတိဥဏှာ ကုထိတာ ပက္ကုထိတာပိ စ နတ္ထိ၊ မမ ဥဒကဒါနာနုဘာဝေန ဥတု နာတိသီတံ နာတိဥဏှံ ဟောတီတိ အဓိပ္ပါယော။

၁၂၄။ ကဒါစိ ကိသ္မိဉ္စိ ကာလေ မမ ဉာတိသံဃော တေသံ ဒေသန္တရံ မံ နေတိ၊ တဒါ ဉာတိသံဃေန မေ နီယမာနာယ မဟာမေဃော အဇာယထ ပဝဿိတ္ထာတိ အတ္ထော။

၁၂၆။ သာ အရဟတ္တပ္ပတ္တာ ဟုတ္ဝာ အညံ ဗျာကရောန္တီ ဝိသုဒ္ဓမာနသာတိ အာဒိ’မာဟ။ တတ္ထ ဝိသုဒ္ဓမာနသာတိ ပဉ္စနီဝရဏာ ပစ္စနီကဓမ္မေဟိ စ သဗ္ဗကိလေသမလေဟိ စ ဝိမုတ္တတ္တာ ဝိသုဒ္ဓံ အတိသုဒ္ဓံ နိဒ္ဒန္တသုဝဏ္ဏမိဝ ဝိဂတူပက္ကိလေသံ မာနသံ ယဿာ မယှန္တိ ဝိသုဒ္ဓမာနသာ အဇ္ဇ ဣဒါနိ အဟံ ဟောမိ။ အပေတမနပါပိကာတိ ပါပတော သဗ္ဗာကုသလတော အပေတံ ဝိယုတ္တံ ပရိစ္စတ္တံ မနော ယဿာ မယှန္တိ အပေတမနပါပိကာ။ သေသံ သုဝိညေယျ’မေဝ။

ဥဒကဒါယိကာ ဘိက္ခုနီတိ ဝပဿီဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ သံဃဿ ကောဋ္ဌကေ ဥဒကံ အဒါသီတိ ဥဒကဒါယိကာသိ အန္ဝတ္ထဝသေန ဇဝံနာမိကာ ဘိက္ခုနီ၊ ပစ္စုပ္ပန္နနာမဝသေန ပန န ပါကဋာ၊ ထေရီဂါထာယမ္ပိ န ဒိဿတီတိ။

၁၀ – ဥဒကဒါယိကာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဒီ၊ ၃။ ၁၁၉။ (ဒီ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၁၄၃)။ အပ၊ ၂။ ၂၁၅-ပိဋ္ဌေ။ ၂၀၇-၈-ဝါထာယော စ ပဿိတဗ္ဗာ။

---

၂ – ဧကူပေါသထိကဝဂ္ဂ

၁ – ဧကူပေါသထိကာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ

နဂရေ ဗန္ဓုမတိယာတိအာဒိံ ဧကူပေါသထိကာထေရိယာ အပဒါနံ။ အယံ ဟိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တီ ဣတော ဧကနဝုတေ ကပ္ပေ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဗန္ဓုမတီနဂရေ အညတရဿ ကုဋုမ္ဗိကဿ ဂေဟေ ဃရဒါသီ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ သာ ဝယပ္ပတ္တာ အတ္တနော အယျကာနံ ဝေယျာဝစ္စံ ကရောန္တီ ဇီဝတိ။ တေန စ သမယေန ဗန္ဓုမရာဇာ ပုဏ္ဏမီဒိဝသေ ဥပေါသထိကော ပုဗ္ဗဏှသမယေ ဒါနံ ဒတွာ ပစ္ဆာဘတ္တံ ဂန္တွာ ဓမ္မံ သုဏာတိ။ အထ မဟာဇနော ယထာ ရာဇာ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ တထေဝ ပုဏ္ဏမီဒိဝသေ ဥပေါသထင်္ဂါနိ သမာဒိယ ဝတ္တတိ။ အထဿာ ဒါသိယာ ဧတဒဟောသိ ‘ဧတရဟိ ခေါ မဟာရာဇာ မဟာဇနော စ ဥပေါသထင်္ဂါနိ သမာဒိယ ဝတ္တန္တိ၊ ယန္နူနာဟမ္ပိ ဥပေါသထဒိဝသေသု ဥပေါသထသီလံ သမာဒိယ ဝတ္တေယျ’န္တိ။ သာ တထာ ကရောန္တီ သုပရိသုဒ္ဓံ ဥပေါသထသီလံ ရက္ခိတွာ တာဝတိံသေသု နိဗ္ဗတ္တာ အပရာပရံ သုဂတီသု ယေဝ သံသရန္တီ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ သေဋ္ဌိကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ တိ မတ္တကံ ပါပေတုံ နာသက္ခိ၊ ပဋာစာရာထေရိ တဿာ စိတ္တာစာရံ ဉတွာ ခန္ဓာယတနဓာတုပဋိသံယုတ္တံ ဩဝါဒ’မဒါသိ။ သာ တဿာ ဩဝါဒေ ဌတွာ သတ္တာဟံ ဧကပလ္လင်္ကေန ဝိပဿနာမတ္ထကံ ပါပေတွာ သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီ၊ ဋ္ဌ။ ၄၈-ပိဋ္ဌာဒီသု။

ဒီပိနီ – ၈

တေန ဝုတ္တံ ထေရီဂါထာယံ –

စတုက္ခတ္တုံ ပဉ္စက္ခတ္တုံ၊ ဝိဟာရာ ဥပနိက္ခမိံ။

အလဒ္ဓါ စေတသော သန္တိံ၊ စိတ္တေ အဝသဝတ္တိနီ။

သာ ဘိက္ခုနိံ ဥပါဂစ္ဆိံ၊ ယာ မေ သဒ္ဓါယိကာ အဟု။

သာ မေ ဓမ္မ’မဒေသေသိ၊ ခန္ဓာယတနဓာတုယော။

တဿာ ဓမ္မံ သုတွာန၊ ယထာ မံ အနုသာသိ သာ။

သတ္တာဟံ ဧကပလ္လင်္ကေန၊ နိသီဒိံ ပီတိ သုခသမပ္ပိတာ။

အဋ္ဌမိယာ ပါဒေ ပသာရေသိံ တမောက္ခန္ဓံ၊ ပဒါလိယာတိ အရဟတ္တံ ပတွာ ပန အတ္တနော ပုဗ္ဗကမ္မံ သရိတွာ သောမနဿဝသေန ပုဗ္ဗစရိယာပဒါနံ ဒဿေန္တီ နဂရေ ဗန္ဓုမတိယာတိအာဒိ’မာဟ။

၂။ တတ္ထ ကုမ္ဘဒါသီတိ ကုမ္ဘကရဏ္ဍဋ္ဌာနေ ဝေယျာဝစ္စကာရိကာ ကမ္မကာရီ ဣတ္ထီ။ လောကေ ၂ ပန ကုမ္ဘဿ ဝေသိယာ ပတိနော ဒါသီ ကုမ္ဘဒါသီတိ အတ္ထံ ဝဏ္ဏေန္တိ။

၃။ သဖလံ နူန တံ ကမ္မန္တိ ယံ ဥပေါသထကမ္မံ ရာဇာပိ အမှာကံ ဗန္ဓုမာ နာမ ရာဇာပိ ရဇ္ဇံ တာဝကာလိကံ ဆဍ္ဍေတွာ ခေဠပိဏ္ဍံ ဝိယ စဇိတွာ ဥပဝသိ၊ ဇနကာယော မဟာဇနသမူဟောပိ မမောဒိတော သမဟံသိတော ဟုတွာ ဥပဝသိ၊ တံ ဥပေါသထကမ္မံ သဖလံ လောကိယ လောကုတ္တရတ္ထသာဓနဝသေန သာနိသံသံ ဘဝေယျ နူနာတိ အဟံ ယောနိသောမနသိကာရဝသေန စိန္တယိန္တိ အတ္ထော။

မှတ်ချက်။

၁။ ထေရီဂါထာ၊ ၃၉၇-၈-ပိဋ္ဌေသု။

၂။ ကပ္ပဒ္ဒုမာဘိဓာနေ ပဿိတဗ္ဗံ။

၄။ ဒုဂ္ဂစ္စဥ္စ ဒထိဒ္ဒတန္တိ ဒုဂ္ဂတဿ ဒုဂ္ဂတကုလဿ ဘာဝေါ ဒုဂ္ဂစ္စံ၊ ဒလိဒ္ဒိယ ဒိနာယ ဘာဝေါ ဒလိဒ္ဒတာ၊ တံ ဒုဂ္ဂစ္စဥ္စ ဒလိဒ္ဒတဥ္စ ယောနိသော ပစ္စဝေက္ခိတွာ 'ပုဗ္ဗေ မမ အကတဒါနတ္တာ ဣဒါနိ အဟံ ဒုဂ္ဂတကုလေ ဒလိဒ္ဒေါ ဟောမီ'တိ ကမ္မဿကတာဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမယောနိသောမနသိကာရေန ပဋိသင်္ခါယ မာနသံ အတ္တနော စိတ္တံ သမ္ပဟံသေတွာဥ္စ ပမောဒေတွာ ဥပေါသထံ ဥပဝသိံ။ သောမနဿသဟဂတဉာဏသမ္ပယုတ္တအသင်္ခါရိကသီလမယကုသလံ ဥပ္ပါဒေသိန္တိ အတ္ထော။

၆။ ဥဗ္ဗဓယောဇနမုဂ္ဂတန္တိ ဥဗ္ဗိဒ္ဓံ ဥဒ္ဓံ ဝိမာနပါဒတော ယာဝ ဧကယောဇနံ ဥဂ္ဂတံ အစ္စုဂ္ဂတံ ဥစ္စံ။ ဥဒ္ဒဥဗ္ဗသဒ္ဒါပိ သမာနတ္ထာ ဥဗ္ဗဇာကုမဏ္ဍလန္တိအာဒီသုဝိယ။ ကူဋာဂါရဝရူပေတန္တိ မမ ဝိမာနံ ဝရေဟိ ကူဋာဂါရေဟိ ကဏ္ဏိကာ အာရောပေတွာ ကတဂေဟေဟိ ဥပေတံ သမ္ပန္နံ။ မဟာနသသဘူသိတန္တိ မဟာပုညာနံ အနုရူပေဟိ ကောသေယျ ကမ္ဗလ ခေါမ ကပ္ပါသိကာဒိဝတ္ထာသနေဟိ သုဘူသိတံ စိတ္တဝိစိတ္တတရံ အလင်္ကတံ။

၁၅။ ကူဋာဂါရန္တိ ကဏ္ဏိကံ အာရောပေတွာ ကတဂေဟံ။ ပါသာဒန္တိ ဒီဃပါသာဒံ။ မဏ္ဍပန္တိ ရတနုပဒရပဋိမဏ္ဍိတံ မဏ္ဍပံ။ ဟမ္မိယန္တိ မုဏ္ဍစ္ဆဒနဂေဟံ။ ဂုဟန္တိ ရတနမယံ ဂုဟံ။ တံ သဗ္ဗံ အဟံ ပဋိလာဘေ လဘာမိ၊ လဘိန္တိ အတ္ထော။ သေသံ သုဝိညေယျမေဝ။

ဧကူပေါသထိကာ ဘိက္ခုနီတိ ဣတော ဧကနဝုတေ ကပ္ပေ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော သာသနေ ဧကံ ဥပေါသထကမ္မံ ဥပဂသီတိ ဧကူပေါသထိကာတိ အနွတ္ထဝသေန ဇာတနာမိကာ ထေရီ ဘိက္ခုနီ။ မာတာပိတူဟိ ဂဟိတနာမဝသေန ပန ဥတ္တမာထေရီတိ ထေရီဂါထာယံ၂ သင်္ဂဟံ အာရောပိံသု။

၁ – ဧကူပေါသထိကာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ကင်္ခါ၊ ၃၉၊ ၂၉၄ – ပိဋ္ဌေသု။ ပါကတေပိ။ ဥဒ္ဒ ဥဗ္ဗ ဥမု သဒ္ဒါ သမာနတ္ထာတိ အာဂတာ။

၂။ ထေရီ၊ ၃၉၇-၈။ ပိဋ္ဌေသု။

၂ – သဠလပုပ္ဖိကာထေရီ အပါဒါနဝဏ္ဏနာ

စန္ဒဘာဂါနဒိတီရေတိအာဒိဝ သဠလပုပ္ဖိကာ ထေရိယာ အပဒါနံ။ အဟံ ဟိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရာ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တီ ဣတော ဧကနဝုတေ ကပ္ပေ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ စန္ဒဘာဂါယ နဒိယာ တီရေ ကိန္နရ ယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိ။ သာ တတ္ထ ကိန္နရေဟိ သဒ္ဓိံ ကီဠာ ပသုတာ ဝိစရတိ။ အထေကဒိဝသံ သတ္ထာ တဿာ ကုသလဗီဇရောပနတ္ထံ တတ္ထ ဂန္တွာ နဒီတီရေ စင်္ကမိ။

သာ ဘဂဝန္တံ ဒိသွာ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ ဒေဝဂန္ဓိကာနိ သဠလပုပ္ဖါနိ အာဒါယ သတ္ထုသန္တိကံ ဂန္တွာ ဝန္ဒိတွာ တေဟိ ပုပ္ဖေဟိ ဘဂဝန္တံ ပူဇေသိ။ ဘဂဝါပိ တံ အနုကမ္ပာယ တဿာ ပဿာဒဇနနတ္ထံ တာနိ ပုပ္ဖာနိ ဥပသိင်္ဃိ။ သာ တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တီ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကောသမ္ဗိယံ ကုလဃရေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တာ သာမာဝတိယာ သဟာယိကာ ဟုတွာ တဿာ မတကာလေ၂ သံဝေဂဇာတာ ပဗ္ဗဇိတွာ ပဉ္စဝီသတိဝဿာနိ စိတ္တသမာဒါနံ အလဘိတွာ မဟာလ္လိကထာလေ ကာဏကစ္ဆပေါပမာဒိ၃ သုဂတောဝါဒံ လဘိတွာ ဝိပဿနံ ဝဍ္ဍေတွာ သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ ထေရီဂါထာယံ –

> ပဏ္ဏဝီသတိ ဝဿာနိ၊ ယတော ပဗ္ဗဇိတာယ မေ။
>
> နာဘိဇာနာမိ စိတ္တဿ၊ သမံ လဒ္ဓံ ကုဒါစနံ။
>
> အလဒ္ဓါ စေတသော သန္တိံ၊ စိတ္တေ အဝသဝတ္တိနီ။
>
> တတော သံဝေဂ'မာပါဒိံ၊ သရိတွာ ဇိနသာသနံ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီ၊ ၄၁။ ၄၇-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ဓမ္မ၊ ၄၁၊ ၁။ ၁၄၁။ အံ၊ ၄၁၊ ၁။ ၃၄၁။ ပိဋ္ဌာဒီသု ဝိတ္ထာရော။

၃။ သံ၊ ၃။ ၃၉၇။ မ၊ ၃။ ၂၀၇-ပိဋ္ဌေသု ဝိတ္ထာရော။

> ဗဟူဟိ ဒုက္ခဓမ္မေဟိ၊ အပ္ပမာဒရတာယ မေ။

တဏှက္ခယော အနုပ္ပတ္တော၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။

အဇ္ဇ မေ သတ္တမီ ရတ္တိ၊ ယတော တဏှာ ဝိသောသိတာတိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတ္វာ အတ္တနော ပုဗ္ဗကမ္မံ သရိတွာ သောမနဿဝသေန ပုဗ္ဗစရိတာပဒါနံ ဒဿေန္တီ စန္ဒဘာဂါ နဒီတီရေတိအာဒိမာဟ။

၂၂။ တတ္ထ ကိန္နရီတိ ဧတ္ထ ကိန္နရော ဒုဝိဓော နရမုခအဿကာယော စ အဿမုခနရသရီရော စ၊ တေသံ နရမုခအဿယာယတ္တာ စ အဿမုခနရသရီရတ္တာ စ ကောစိ ကုစ္ဆိတော နရောတိ ကိန္နရော၊ နာမ ဟောတိ၊ ကိန္နရဿ ဣတ္ထီ ကိန္နရီ။ ကိန္နရာ ယေဘုယျေန ဟိမဝန္တေ တိ သမ္ဗန္ဓေ မဟာဝိနေ စ ဝါသံ ကပ္ပေန္တိ။ တေနာဟု အဋ္ဌကထာစရိယာ –

ဟိမဝန္တေ စန္ဒဘာဂါနဒိယာ သမီပေ ကိန္နရယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တော ပုပ္ဖဘက္ခော ပုပ္ဖနိဝါသနော စန္ဒနအဂရုအာဒီသု ဂန္ဓဝိဘူသိတော ဟိမဝန္တေ ဘုမ္မဒေဝတာ ဝိယ ဥယျာနကီဠဝလကီဠာဒိ အနေကသုခံ အနုဘဝန္တော ဝါသံ ကပ္ပေသိတျာဒိ၂။

ဗာရာဏသိဝါသီ ကိရေ'ကော လုဒ္ဒကော ဟိမဝန္တံ ဂန္တွာ ဧကေနုပါယေ ဇယမ္ပတိကေ ဒွေ ကိန္နရေ ဂဟေတွာ အာနေတွာ ရညော အဒါသီတျာဒိ စ၃ ဧဝံ ရမနီယာယ ဟေမဝတနဒိယာ တီရေ ဒွေ ကိန္နရာ အညမညံ အာလိင်္ဂိတွာ ပရိစုမ္ဗိတွာ နာနပ္ပကာရေဟိ ပရိဒေဝန္တာ ရောဒန္တိတျာဒိ စ၄။

ကိမ္ပုရိသာတိ ဒေဝကိန္နရ-စန္ဒကိန္နရ-ဒဏ္ဍမာဏဝက ကောန္တိ သကုဏ-ကဏ္ဏပါဝုရဏာဒိဘေဒါ ကိန္နရာတိ၅ စ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အဘိဓာနပ္ပဒီပိကာသူစိ။

၂။ အမရဋီ၊ ၁။ ၇၁ – ဂါထာ။ ကမ္ဗုဒ္ဒုမေ စ။

၃။ အပ၊ ဋ္ဌ။ ၁၄၇-ပိဋ္ဌေ။

၄။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၄။ ၄၄၀-ပိဋ္ဌေ။

၅။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၅။ ၄၄၇-ပိဋ္ဌေ။

-- ၇၆ ------------------------------------

တဒါ တသ္မိံ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ အဟံ စန္ဒဘာဂါယ နာမ နဒိယာ တီရေ ကိန္နရီ ဂီတမောဒိနီ အဟောသိံ၊ ဒေဝဒေဝံ သမ္မုတိဒေဝ ဥပပတ္တိဒေဝ ဝိသုဒ္ဓိဒေဝါနံ ဒေဝံ အဓိဒေဝံ နရာသဘံ ဥတ္တမမနုဿံ စင်္ကမန္တံ ဝိပဿိဘဂဝန္တံ အဒ္ဒသံ အဒက္ခိံ။

၂၃။ ဩစိနိတွာန သဥ္စလန္တီ ဒေဝဂန္ဓိကံ ဒေဝါနံ ပုပ္ဖဂန္ဓေဟိ သဒိသဂန္ဓဝန္တံ သဥ္စလပုပ္ဖံ ပီတဒါရုပုပ္ဖံ ပူတိကဥ္စပုပ္ဖံ ဩစိနိတွာ ရုက္ခတော အာဒါယ။ အန္တဒီပကနယေန ဟိ ဒေဝဂန္ဓိကန္တိ ပဒံ ဣဓာပိ ယောဇတဗ္ဗံ။ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ ဒါသ ဟန္တိ သေဋ္ဌဿ ဥတ္တမဿ ဝိပဿီဗုဒ္ဓဿ အဟံ အဒါသိံ။ ဥပသိဃံ မဟာဝီရောတိ ဂန္ဓာရမ္မဏေ အသာဒိယန္တောပိ မဟာဝီရိယဝါ ဘဂဝါ ဒေဝဂန္ဓိကံ သဥ္စလံ မယိ အနုကမ္ပာယ ပသာဒဇနနတ္ထံ စ ဃာယိ ဂန္ဓာရမ္မဏံ တဒါရမ္မဏစ္စ စိတ္တံ ဝိပဿန္တော။

၂၄။ တဒါ မေ မယာ ဘဂဝန္တံ ပေက္ခမာနာယ သမ္ဗုဒ္ဓေါ သယမေ စ သဗ္ဗဓမ္မေ ဗုဒ္ဓဝါ လောကနာယကော ဝိပဿီ ဘဂဝါ မမ တံ သဥ္စလံပုပ္ဖံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ဥပသိဃိ။

၂၅။ အဉ္စလိံ ပဂ္ဂဟေတွာနာတိ ဒသင်္ဂုလိဖုဋံ မုဒ္ဓနိ ကတွာ။ ဒွိပဒုတ္တမန္တိ ဒွိပဒါနံ သတ္တာနံ သဗ္ဗသတ္တာနံ ဝါ သေဋ္ဌံ ဘဂဝန္တံ ဝန္ဒိတွာ သမ္မုခေ။ ဧတ္ထ စ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ၂ အပဒါနံ ဒွိပဒါနံ စတုပ္ပဒါနံ ဗဟုပ္ပဒါနံ ရူပီနံ အရူပီနံ သညီနံ အသညီနံ နေဝသညီနာသညီနံ သတ္တာနံ ဥတ္တမော စ၊ ကသ္မာ ဣဓ ဒွိပဒုတ္တမောတိ ဝုတ္တော သေဋ္ဌတရဝသေန။ ဣမသ္မိံ ဟိ လောကေ သေဋ္ဌော နာမ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော အပဒစတုပ္ပဗဟုပ္ပဒေသု န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒွိပဒေသု ယေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ကတရဒွိပဒေသူတိ မနုဿေသု စေဝ ဒေဝသု စ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ စူဠနိ။ ၈၅၊ ၂၂၅။ ပိဋ္ဌေသု။ အဘိ၊ ၂။ ၄၃၇-ပိဋ္ဌေ စ။

၂။ အံ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၉၀-ပိဋ္ဌေ။

-- ၇၇ ------------------------------------

မနုဿေသု ဥပ္ပဇ္ဇမာနော တိသဟဿိမဟာသဟဿိ လောကဓာတုံ ဝသေ ဝတ္တေတုံ သမတ္ထော ဗုဒ္ဓေါ ဟုတွာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဒေဝေသု ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဒသသဟဿိလောကဓာတုံ ဝသဝတ္တီ မဟာဗြဟ္မာ ဟုတွာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣတိ တတောပိ သေဋ္ဌတရဝသေနေဿ ဒွိပဒုတ္တမောတိ ဝုတ္တော။ ဝန္ဒိတွာတိ သောမနဿဉာဏသမ္ပယုတ္တ အသင်္ခါရိက မဟာကုသလ

စိတ္တေန သက္ကစ္စံ အဘိဝါဒေတွာ သကံ အတ္တနော စိတ္တံ့ ပသာဒေတွာ ရာဂါဒိမလေဟိ ပသန္နံ ကတွာ တတော စိတ္တပသာဒဇနနတော ပဏ္ဍာ ပဗ္ဗတံ စန္ဒဘာဂံ နာမ ပဗ္ဗတံ အာရုဟိ ဥဂ္ဂစ္ဆိ။

သင်္ဃုလပုပ္ဖိကာဘိက္ခုနီတိ သင်္ဃုလပုပ္ဖံ ဝိပဿိဿဘဂဝတော အဒါသီတိ သင်္ဃုလပုပ္ဖိကာတိ အန္ဝတ္ထဝသေန ဧဝံ နာမိကာ ဘိက္ခုနီ။ မာတာ ပိတူဟိ ဂဟိတနာမဝသေန ပန သာမာတိ ထေရီဂါထာယံ အာဂတာ၊ ပဉ္စမံ သာမာထေရိံ၂ ဥပါဒါယ ဣမံ ထေရိံ အပရာ စ သာမာထေရီတိဝ တတ္ထ သင်္ဂဟံ အာရောပိသု။

၂ – သင်္ဃုလပုပ္ဖိကာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီဂါထာ၊ ၃၄၈-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ထေရီဂါထာ-၃၈၃-ပိဋ္ဌေ။

---

၃ – မောဒကဒါယိကာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ

နဂရေ ဗန္ဓုမတိယာတိ အာဒိ၃ မောဒကဒါယိကာ ထေရိယာ အပဒါနံ။

မှတ်ချက်။ ။

၃။ ထေရီ။ ၅၁-၂-ပိဋ္ဌေသု။

-- ၄၈ ------------------------------------

အယံ ဟိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တီ ဣတော ဧကနဝုတေ ကပ္ပေ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဗန္ဓုမတီ နဂရေ ကုမ္ဘဒါသီ အဟောသိ၊ သာ ဧကဒိဝသံ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော သာဝကံ ဧကံ ခီဏာသဝတ္ထေရံ ပိဏ္ဍာယ စရန္တံ့ ဒိသွာ ပသန္နမာနသာ တီဏိ မောဒကာနိ အဒါသိ။ သာ တေန ပုညကမ္မေန ဒေ ဝ မနုဿေသု ဧဝ သံသရန္တီ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကောသလဇနပဒေ အညတရသ္မိံ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တာ ဇနပဒ စာရိကံ စရန္တဿ သတ္ထုသန္တိကေ ဗောဇ္ဈင်္ဂပဋိသံယုတ္တံ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓါ ပဗ္ဗဇိတွာ န စိရဿေဝ သဟပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ဥဒါနဝသေန –

ယေ ဣမေ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ မဂ္ဂါ နိဗ္ဗာနပတ္တိယာ။

ဘာဝိတာ တေ မယာ သဗ္ဗေ၊ ယထာ ဗုဒ္ဓေန ဒေသိတာ။

သုညတဿာနိမိတ္တဿ၊ လာဘိနီဟံ ယဒိစ္ဆကံ။

ဩရသာ ဓီတာ ဗုဒ္ဓဿ၊ နိဗ္ဗာနာဘိရတာ သဒါ။

သဗ္ဗေ ကာမသမုစ္ဆိန္နာ၊ ယေ ဒိဗ္ဗာ ယေ စ မာနုသာ။

ဝိက္ခီဏော ဇာတိသံသာရော၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဘဝေါတိဝ –

ဣမာ ဂါထာယော အဘာသိ။ အတ္တနော ပန ပုဗ္ဗကမ္မံ သရိတွဥ္စီ သောမနဿဝသေန ပုဗ္ဗစရိတာပဒါနံ ဒဿေန္တီ နဂရေ ဗန္ဓုမတိယာတိအာဒိ'မာဟ။

၃၀။ တတ္ထ မမ ဘာဂန္တိ မမ ခဇ္ဇိတဗ္ဗံ မောဒကပူဝကောဋ္ဌာသံ ဂဟေတွာန ဥဒကဟာရိကာ ဥဒကံ ဟရိတုကာမာ ဟုတွာ ဂစ္ဆံ အဂစ္ဆိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီဂါထာ၊ ၃၀၄-၅-ပိဋ္ဌေသု။

-- ၄၉ ------------------------------------

၃၁။ တဒါ ပန္ထမှိ မဂ္ဂေ ပိဏ္ဍာယ စရန္တံ့ သန္တစိတ္တံ၁ နိက္ကိလေသဘာဝေန ဝူပသန္တမာနသံ အရဟတ္တမဂ္ဂေန ဝူပသမိတကိလေသသိမာနံ ဝါ သိမာဟိတံ အရဟတ္တဖလသမာဓိနာ သမာဟိတံ သမဏံ သမိတပါပံ ခီဏာသဝဘိက္ခုံ ဒိသွာ ပသန္နစိတ္တာ သဒ္ဓါ သမ္ပယုတ္တမာနသာ သုမနာ သုန္ဒရစိတ္တာ ဟုတွာ တီဏိ မောဒကာနိ မောဒကပူဝေ တဿ သဟတ္ထာ ဂဟိတ္ဆံ ကတွာ အဟံ အဒါသိံ။

၃၂။ ဧကေနဝုတိကပ္ပါနီတိ အစ္စန္တသံယောဂတ္တေ ဥပယောဂဝစနံ။ ဝိနိပါတံ န ဂစ္ဆ’ဟန္တိ ဧတ္ထ ဝိဝသာ နိပတန္တိ ဧတ္ထ ဒုက္ကဋ္ဌကာရိနောတိ ဝိနိပါတော၊ အပါယဘူမိ၊ တံ ဝိနိပါတံ အဟံ န ဂစ္ဆိံ န ပါပုဏိံ။

၃၃။ သမ္ပတ္တိကန္တိ မနုဿသမ္ပတ္တိ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိသင်္ခါတာ ဒွေသမ္ပတ္တိယော ဇနေတီတိ သမ္ပတ္တိကံ၊ မောဒကဒါနကမ္မံ။ ကရိတွာနာတိ ကရဏဟေတု အဟံ သဗ္ဗံ ဒေဝမနုဿသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝိံ ဝေဒယိံ။ တိဏ္ဏံ မောဒကေ ပူဝေ ဒတွာန ဒါနဟေတု အဟံ အစလံ ကိလေသကာလုဿိယာဘာဝေန အကမ္ပနီယံ ပဒံ နိဗ္ဗာနံ ပတ္တော အာရမ္မဏကရဏဝသေန သမ္ပတ္တော။

မောဒကဒါယိကာ ဘိက္ခုနီတိ တီဏိ မောဒကေ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော သာဝကဿ ခီဏာသဝဿ အဒါသီတိ မောဒကဒါယ ိကာတိ အန္ဝတ္ထဝိသေန ဧဝံနာမိကာ ဘိက္ခုနီ၊ မာတာပိတူဟိ ဂဟိတနာမဝသေန ပန ဥတ္တမာတိ ထေရီဂါထာယံ၃ အာဂတာ၊ ပဉ္စမံ ဥတ္တမာထေရီ ဥပါဒါယ က္ကမံ ထေရီ အပရာ ဥတ္တမာထေရီတိ တတ္ထ သင်္ဂဟံ အာရောပိံသု။

၃ – မောဒကဒါယိကာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၂၂၅၊ ၂၄၃၊ ၂၅၂-ပိဋ္ဌေသု။

၂။ ဝိ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၁၃၅-ပိဋ္ဌေ။

၃။ ထေရီဂါထာ၊ ၃၈၄-၅။ ထေရီ၊ ဋ္ဌ၊ ၅၂-ပိဋ္ဌေသု။

---

၄ – ဧကာသနဒါယိကာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ

နဂရေ ဟံသာဝတိယာတိအာဒိံ ဧကာသနဒါယိကာ ထေရိယာ အပဒါနံ။ အယံ ဟိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရာ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တီ က္ကတော သတသဟဿမေ ကပ္ပေ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တီ က္ကတော သတသဟဿမေ ကပ္ပေ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဟံသာဝတီနဂရေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတွာ ဧကဒိဝသံ မာတာပိတူသု မင်္ဂလံ အနုဘဝိတုံ ဂေဟာန္တရဂတေသု အဒုတိယာ သယံ ဂေဟေ ဩဟီနာ ဥပကဋ္ဌာယ မဇ္ဈန္ဟိကဝေလာယ ဘဂဝတော သာဝကံ ဧကံ ခီဏာသဝတ္ထေရံ ဂေဟဒ္ဝါရသမီပေန ဂစ္ဆန္တံ ဒိသွာ ဘိက္ခံ ဒါတုကာမာ “ဘန္တေ က္ကစ ပဝိဿထာ”တိ ဝတွာ ထေရေ ဂေဟံ ပဝိဋ္ဌေ ပဉ္စပ္ပတိဋ္ဌိတေန ထေရံ ဝန္ဒိတွာ ဂေါနကာဒီဟိ အာသနံ ပညာပေတွာ အဒါသိ။ ထေရော ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ။ သာ ပတ္တံ ဂဟေတွာ ပိဏ္ဍပါတဿ ပူရေတွာ ထေရဿ ဟတ္ထေ ဌပေသိ။ ထေရော အနုမောဒနံ ကတွာ ပက္ကာမိ။ သာ တေန ပုညကမ္မေန တာဝတိံ သေသု နိဗ္ဗတ္တိတွာ တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဥဠာရဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝိတွာ တတော စုတာ သုဂတီသုယေဝ သံသရန္တီ က္ကမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ ဂဟပတိမဟာသာလကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဥဗ္ဗိရီတိ လဒ္ဓနာမာ အဘိရူပါ ဒဿနီယာ ပါသာဒိကာ အဟောသိ။ သာ ဝယပ္ပတ္တကာလေ ကောသလရညာ အတ္တနော ဂေဟံ နီတာ ကတိပယသံဝစ္ဆရာတိက္ကမေန ဧကံ ဓီတရံ လဘိ၊ တဿာ ဇီဝန္တီတိ နာမံ အကံသု။

ရာဇာ တဿ ဓီတရံ ဒိသွာ တုဋ္ဌမာနသော ဥဗ္ဗိရိယာ အဘိသေကံ အဒါသိ။ ဓီတာ ပန’ဿာ အာဓာပိတွာ ပရိဓာဝိတ္တာ ဝိစရဏကာလေ ကာလ’မကာသိ။ မာတာ ယတ္ထ တဿာ သရီရနိက္ခေပေါ ကတော၊ တံသုသာနံ ဂန္တွာ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ပရိဒေဝိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ထေရီ၊ ဋ္ဌ။ ၅၅-ပိဋ္ဌေ။

ဧကဒိဝသံ သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္တွာ ထောကံ နိသီဒိတွာ ဂတာ အစိရဝတီနဒိယာ တီရေ ဌတွာ ဓီတရံ အာရဗ္ဘ ပရိဒေဝိ။ တံ ဒိသွာ သတ္ထာ ဂန္ဓကုဋိယံ ယထာ နိသင္နောဝ အတ္တာနံ ဒဿေတွာ “ကသ္မာ ဝိပ္ပလပသီတိ” ပုစ္ဆိ။ “မမ ဓီတရံ အာရဗ္ဘ ဝိပ္ပလပါမိ ဘဂဝါ”တိ။ “က္ကမသ္မိံ သုသာနေ ဈာပိတာ တဝ ဓီတရော စတုရာသီတိ သမာဿ မတ္တာ၊ တာသံ ကတရံ သန္ဓာယ ဝိပ္ပလပသီ”ဟိ။ တာသံ တံ တံ အာဠာဟနဋ္ဌာနံ ဒဿေတွာ –

အမ္မ ဇီဝါတိ ဝနမှိ ကန္ဒသိ၊ အတ္တာနံ အဓိဂစ္ဆ ဥဗ္ဗိရိ။

စုလ္လာသီတိသဟဿာနိ၊ သဗ္ဗာ ဇီဝသနာမိကာ။

ဧတမှာဠဟနေ ဒဍ္ဎာ၊ တာသံ က’မနုသောစသီတိ။

ထေရီဂါထာယံ၁ အဝဂတံ ဂါထမာဟ။ ဧဝံ သတ္ထာရာ ဓမ္မေ ဒေသိတေ ဒေသနာနုသာရေန ဉာဏံ ပေသေတွာ ဝိပဿနံ အာရဘိတွာ သတ္ထု ဒေသနာ ဝလာသေန အတ္တနော စ ဟေတုသမ္ပတ္တိယာ ယထာ ဌိတာဝ ဝိပဿနံ

ဥဿုက္ကာပေတွာ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ အဂ္ဂဖလေ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာသိ။ အရဟတ္တေ ပန ပတိဋ္ဌာယ အတ္တနာ အဓိဂတဝိသေသံ ပကာသေန္တီ –

အဗ္ဗဟီ ဝတ မေ သလ္လံ၊ ဒုဒ္ဒသံ ဟဒယဿိတံ။

ယံ မေ သောကပရေတာယ၊ ဓီတုသောကံ ဗျပါနုဒိ။

သာဇ္ဇ အဗ္ဗူဠှသလ္လာဟံ၊ နိစ္ဆာတာ ပရိနိဗ္ဗုတာ။

ဗုဒ္ဓံ ဓမ္မဉ္စ သံဃဉ္စ၊ ဥပေမိ သရဏံ မုနိန္တိ –

ဣမာ ဒွေ ဂါထာယော အဘာသိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီဂါထာ၊ ၃၈၅-ပိဋ္ဌေ။

ဒီပနီ – ၉

-- ၈၂ --

အပ္ပရဘာဂေ ပန အတ္တနော ပုဗ္ဗကမ္မံ သရိတွာ သောမနဿ ဝသေန ပုဗ္ဗစရိတာပဒါနံ ဒဿေန္တီ နဂရေ ဟံသာဝတီယာတိ အာဒိမာဟ။

၃၇။ တတ္ထ အဟံ ဟံသဝတိယ နာမ နဂရေ ဗာလိကာ ဒါရိကာ အဟောသိံ၊ တဒါ မေ မေ မာတာ စ ပိတာ စ တေ ဥဘောပိ ကမ္မန္တံ မင်္ဂလကမ္မံ အနုဘဝိတုံ ဂေဟန္တရံ အဂမံသု။

၃၈။ မဇ္ဈန္ဟိကမှီတိ အဟဿ ဒိဝသဿ မဇ္ဈံ၊ မဇ္ဈန္ဟံ၊ မဇ္ဈော စ သော အဟာ စာတိ ၂ ဝါ မဇ္ဈန္ဟော၊ အဟဿ အန္တာဒေသော။ မဇ္ဈန္ဟေ ပဝတ္တော မဇ္ဈန္ဟိကော၊ တသ္မိံ၊ အာဒိစ္စေ သူရိယေ မဇ္ဈန္ဟာသန္နကာလဂတေ သတိ အဟံ ဝီထိယာ မဂ္ဂအနုဂစ္ဆန္တံ အာဓေသီလသိက္ခာနုရူပံ ဂစ္ဆမာနံ ပိဏ္ဍာယ စရန္တံ သမဏံ သမိတပါပံ ပိဒ္ဒမုတ္တရဘာဂဝတော သာဝကံ ခီဏာသဝဘိက္ခုံ အဒ္ဒသံ ပဿိံ။ ပဿိတွာ အဟံ အာသနံ ဘိက္ခုနံ အတ္ထာယ ဝိသုံ ဌပိတံ ဥတ္တမံ အာသနံ ပညပေသိံ။

၃၉။ အဟံ ပသန္နစိတ္တာ ခီဏာသဝဘိက္ခုမှိ သဒ္ဓါယ အဘိပ္ပသန္နမာနသာ သုမနာ သောမနဿဝသေန အဘိပ္ပမောဒိ မမ ပဋ္ဌမံ ပညတ္တာသနဿ ဥပရိ ပုန ဂေါနကဝိကတိကာဟိ ဒီဃလောမကော ဇဝေန စေဝ သီဟဗျဂ္ဃာဒိရူပဝိစိတြေန ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏေန စ ပညပေတွာ ဣဒံ ဝစနံ ဝက္ခမာနဝါစံ အဗြဝိံ အာရောစေသိံ။

၄၀။ မဇ္ဈန္ဟသန္နကာလတ္တာ ဘူမိ မဂ္ဂဘူမိ သန္တတ္တာ အတိဥဏှာ ကုထိတာ နိပ္ပက္ကာ ပက္ကုထိတာ။ သူရော သူရိယော မဇ္ဈန္ဟိကေ မဇ္ဈန္ဟာသန္နကာလ ဌိတော မာလုတာ စ ဝါ တာ စ န ဝါယန္တိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ရှု၊ အမာဒိပရတပ္ပုရိသေ၊ ၁၉၈-ပိဋ္ဌေ။

၂။ မောဂ်၊ ၃၊ ၁၁၀-သုတ္တေ။ အဟန် = သက္ကတ။ အဟန် = အဟ္န = အန္ဟ = အန္ဟ (ပါဠိ)။ အဏှ-ပါကတ။

မဇျာန္တ-သက္ကတ။ မဇ္ဈဏှ-ပါကတ၊ အဒ္ဓမာဂဓီ။

-- ၈၃ --

ကာလေ ဝေဝတ္တမေဟိတီတိ ယသ္မာ ဘိက္ခုနံ ဘောဇနကာလေ စေဝဟောတိ၊ တသ္မာ မမ ဇတ္ထ ပညတ္တာသနေ ဇဟိ အာဂစ္ဆ၊ ဣတိ ဣဒံ ဝစနံ အဗြဝိန္တိ သမ္ဗန္ဓော။

၄၁။ မဟာမုနိ ပူဇေတဗ္ဗတ္တေန တော မဟာမုနိ မဟာသမဏ၊ တဝ အတ္ထာယ ဣဒံ အာသနံ မယာ ပညတ္တံ ပညာပိတံ။ မမံ အနုကမ္ပ ဥပါဒါယ မမ အာသနေ ပညတ္တာသနေ နိသီဒ ပိဏ္ဍပါတပဋိဂ္ဂဟဏတ္ထာယ တာဝကာလိကံ နိသီဒါဟိ။

၄၂။ သုဒန္တော ဥတ္တမေန အရိယမဂ္ဂဒမထေန သုဋ္ဌု ဒန္တော သုဒ္ဓမာနသော သဗ္ဗကိလေသမလေဟိ ဝိသုဒ္ဓစိတ္တော သမဏော တတ္ထ တသ္မိံ မယာ ပညတ္တာသနေ နိသီဒိ။ တဿ သမဏဿ ပတ္တံ ဂဟေတွာန ယာရဒ္ဓံ မာတာပိတူဟိ ယထာပစိတံ ဘိက္ခံ အဟံ အဒါသိ သဟတ္ထာ ဂရုံ ကတွာ သဗ္ဗစေတသာ အဒါသိံ။

၄၃။ မာနုသံ မနုဿလောကပရိယာပန္နံ ဒေဟံ သရီရံ ဇဟိတွာ ပဟာယ ဆဋ္ဌေတွာ အဟံ တာဝတိံသံ ဒေဝလောကံ အဂစ္ဆိံ သမ္ပာပုဏိံ။

၄၄။ အာသန္နေန သုဝဏ္ဏမယပလ္လင်္ကာဒိအာသန္နေန သဒ္ဓိံ သုနိမ္မိတနံ ကောသနပိဏ္ဍပါတဒါနကုသလေန သုဋ္ဌု နိမ္မိတံ နိပ္ဖာဒိတနံ။ သင်္ဃယောဇနံ မဗ္ဗေဓန္တီ မမ ဝိမာနဿ ဥဗ္ဗေဓတော သင်္ဃယောဇနံ အဟောသိ။ တိံ သယောဇနဝိတ္ထတတ္တံ မမ ဝိမာနဿ ဝိတ္ထာရတော တိံ သယောဇနံ အဟောသိ။

၄၅။ မမ ဝိမာနေ သောဝဏ္ဏမယာ သုဝဏ္ဏနေ ပကတာ ဝိဝိဓာ နာနပ္ပကာရာ ပလ္လင်္ကာ စေဝ မဏိမယာ မဏီဟိ ပကတာ ပလ္လင်္ကာ စ တထောပိ ဖလိကာမယာ ဖလိကာဟိ ပကတာ ပလ္လင်္ကာ စ လောဟိတင်္ဂမယာ ရတ္တမဏီဟိ ပကတာ ဝိဝိဓာ ပလ္လင်္ကာ စ အဟေသုံ။

-- ၈၄ -----------------------------------

၄၆။ လူလိကာ ဝိကတိကာတီတိဝ ဒိဗ္ဗာနံ တိဏ္ဏံ တူလာနံ အညတရပူရဏ္ဏေဟိ တူလိကတ္ထရဏေဟိ စ ဝုတ္တရူပေတိ ဝိကတိကတ္ထရဏေဟိ စ။ ကဋ္ဌိဿစိတ္တကာဟိတိ ရတနပရိသိဗ္ဗိတေဟိ ကောသေယျ ကဋ္ဌိဿ မယ ပစ္စတ္ထရဏေဟိ စ။ ဝါနစိတ္တေဟိ ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏေဟိ စ။ ဥဒ္ဒကေန္တမလာမိဟိတိ ဥဘတောဒသေဟိ ဥဒ္ဒလောမိသင်္ခါတေဟိ ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏေဟိ စ ကေတော ဒသေဟိ ကေန္တလောမိသင်္ခါတေဟိ ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏေဟိ စ ပညတ္တာ။ မမ ပလ္လင်္ကာ သုသဏ္ဌိတာတိ မမ သော ဝဏ္ဏာဒိဝုတ္တပ္ပကာရာ ပလ္လင်္ကာ ကမ္မာနုဘာဝေန သုဋ္ဌု သဏ္ဌိတာ။

၄၇။ ယဒါ ယသ္မိံ ကာလေ အဟံ သာသခိဋ္ဌသမပ္ပိတာ။ ပမုဒိတေန စ ပရိဟာသေန စ သုဋ္ဌု အပ္ပိတာ အလ္လိနာ ဥပပန္နာ ဟုတွာ ဂမနံ ဂမနတ္ထံ ဣစ္ဆာမိ၊ တဒါ အဟံ ပလ္လင်္ကသေဋ္ဌေန ဥတ္တမပလ္လင်္ကေန သဒ္ဓိံ မမ ပတ္ထိတံ ဣစ္ဆိတဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆာမိ ဂန္တုံ သက္ကောမိ။

၄၉။ ဘောဂေ မေ ဥဵတာ နတ္ထီတိ မမ ဘောဂဿ အပရိ ပုဏ္ဏာဘာဝေါ နတ္ထိ။ ကောသနဿိ’ဒံ ဖလန္တိ ဣဒံ ဝုတ္တပ္ပကာရံ ဝိပါကဖလံ ခီဏာသဝဘိက္ခုဿ ကေကရွတ္တံ အာသန္နေန သဟ ပိဏ္ဍပါတဒါနဿ နိဿန္ဒော ဝိပါကော ဟောတိ။

၅၀။ အဟံ ဒေဝတ္တေ ဒေဝဘာဝသင်္ခါတေ လောကေ စ မာနုသေ မနုဿဘာဝသင်္ခါတေ လောကေ စ ဣတိ ဧဝံ ဒုဝေ ဘဝေ ဒွိသု ဘဝေသု လောကေသုယေဝ သံသရာမိ၊ အညေ ဒေဝဝမနုဿဘာဝတော အပရေ ဒုဂ္ဂတိဘဝေ န ဇာနာမိ။

၅၁။ အဟံ စတုဗ္ဗိဓေသု ကုလေသု သေဋ္ဌသမ္မတေ ခတ္တိယေ ခတ္တိယကုလမှိ စ ဗြာဟ္မဏေ ဗြာဟ္မဏကုလမှိ စ ဣတိ ဒုဝေ ကုလေ ဒွိသု ကုလေသုယေဝ ပဇာယာမိ နိဗ္ဗတ္တာမိ၊ ဥစ္စကုလိနာ သဗ္ဗတ္ထာတိ သဗ္ဗေသု ဘဝေသု ဥစ္စေသု ကုလေသုယေဝ နိဗ္ဗတ္တာ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဒီ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၈၃-ပိဋ္ဌေ။

-- ၈၅ -----------------------------------

၅၂။ ဒုဋ္ဌုံ မနော ယဿာတိ ဒုမနော၊ ပုဂ္ဂလော၊ တဿ ဘာဝေါ ဒေါမနဿန္တိ ဝုတ္တံ စေတောဒုက္ခံ အဟံ န ဇာနာမိ၊ မမ စိတ္တ သံသုဋ္ဌု တာပေတိ ဥဏှာပေတီတိ စိတ္တသန္တာပံ တိမ္ဗဒေါသံ အဟံ န ဇာနာမိ။ ဝေဝဏ္ဏိယန္တိဝ ဝိကာရော့ ဝိရူပဒ္ဓေါ ဝါ ဝဏ္ဏော ယဿာတိ ဝိဝဏ္ဏော၊ ဝိဝဏ္ဏာယ ဘာဝေါ ဝေဝဏ္ဏိယံ၊ ထံ ပနေတံ ဒုဝိဓံ ဟောတိ သရီရဝေဝဏ္ဏိယံ ပရိက္ခာရဝေဝဏ္ဏိယဥ္စ၊ ဥဘယမ္ပေတံ ဣဓ အဓိပ္ပေတံ။

၅၃။ ဓာတိယော ဥပမာတရော မံ ဥပဋ္ဌန္တိ ဥပဂ္ဂန္တွာ တိဋ္ဌန္တိ ဥပဋ္ဌာနံ ကရောန္တိ။ ခုဇ္ဇာ ဂဏ္ဍုလာ စ စေလာပိကာ စေလံ ဝတ္ထံ သာမိနော ဒါပေန္တိ အာယာစန္တီတိ စေလာပိကာ ပေဿာ စ ဗဟူ ဟောန္တိ။ အင်္ကေန ကောယ ဓာတိယာ ဥစ္ဆင်္ဂတော အင်္ကံ ကောယ ဓာတိယာ ဥစ္ဆင်္ဂံ ဂစ္ဆာမိ။

၅၄။ အညာ ဓာတိယော မံ ဥဒကေန နှာပေန္တိ၊ အညာ မံ ဘောဇနံ ဘောဇေန္တိ ဘုဉ္ဇာပေန္တိ၊ အညာ မံ သဒါ သဗ္ဗကာလံ ရမေန္တိ ကိဠာပေန္တိ။ အညာ မံ ဂန္ဓံ စန္ဒနာဒိ ဂန္ဓသာရံ ဝိလိမ္ပန္တိ ဝိလေပနံ ကရောန္တိ။

၅၅။ မဏ္ဍပေ မဏ္ဍံ ဘူသနံ ပါတိ ရက္ခတီတိ မဏ္ဍပေါ ၂၊ အထ ဝါ ဇနံ မဏ္ဍေတိ ဇနေဟိ ဝါ မဏ္ဍိယတီတိ မဏ္ဍပေါ ၃၊ ဇနာလယော၊ တသ္မိံ မဏ္ဍပေ ဝါ ရုက္ခမူလေ ၄ ရုက္ခာနံ သမီပေ ဝါ သုညာဂါရေ ဇနဝိဝိတ္တာသနေ ဝါ ဝသန္တိယာ ဝိဟရန္တိယာ မမ သင်္ကပ္ပံ စေတောဝိတက္ကံ အညာယ ဇာနိတွာ ပလ္လင်္ကော ဥပတိဋ္ဌတိ ကောသနဒါနကမ္မဿ အာနုဘာဝေန သမီပေ တိဋ္ဌတိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အံ၊ ဋ္ဌ၊ ၃။ ၃၁၃-ပိဋ္ဌေ။ ကပ္ပဒ္ဒုမေ စ ပဿိတဗ္ဗံ။

၂။ ကပ္ပဒ္ဒုမေ ပဿိတဗ္ဗံ။

၃။ ဏွာဒိ၊ ၁၁၉-သုတ္တေ။

၄။ ဥဒါန၊ ဋ္ဌ။ ၂၅-ပိဋ္ဌေ။

-- ၈၆ ------------------------------------

၅၆။ အယံ ဘဝေါ မနုဿဘဝေါ မယှံ မမ ပစ္ဆိမကော သံသာရဿ ပဏ္ဍာဇာတော စရိမော အန္တိမော ဝတ္တတေ ဘဝတိ။

၅၇။ သတဿ ဟာဿိတော ကပ္ပေတိ ကတော အမှာကံ ဥပ္ပန္နဘဒ္ဒကပ္ပတော ဥပရိ သတသဟဿမေ ကပ္ပသ္မိံ။ တဒါဘိ တသ္မိံ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ယံ ဒါနံ အဒါသနေန သဟ ပိဏ္ဍပါတဒါနံ အဟံ အဒဒိံ အဒါသိံ။

ကောသနဒါယိကာတိ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော သာဝကဿ ခီဏာသဝဿ သပိဏ္ဍပါတံ ကောံ အာသနံ ပညပေတွာ အဒါသီတိ ကောသနဒါယိကာတိ အနွတ္တဝသေန ဇေံနာမိကာ ဘိက္ခုနီ၊ မာတာပိတူဟိ ဂဟိတနာမဝသေန ပန ဥဗ္ဗိရီတိ ထေရိဂါထာယံ၁ သင်္ဂဟံ အာရောပိံသု။

၄ – ကောသနဒါယိကာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

---

၅ – ပဉ္စဒီပဒါယိကာထေရီ အပဒါနာဝဏ္ဏနာ

နဂရေ ဟံသာဝတိယာတိအာဒိ၂ ပဉ္စပဒီပဒါယိကာထေရိယာ အပဒါနံ။ အယံ ဟိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရာ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တိ ကတော သတသဟဿေကပ္ပေ ပဒုမုတ္တရေ ဘဂဝတိ ပဋ္ဌိနိဗ္ဗုတေ ဟံသဝတိယာ နဂရေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တာ မာဟာပိတူဟိ သမာနဇာတိကဿ ကုလပုတ္တဿ ဒိန္နာ တေန သဒ္ဓိံ ဗဟူနိ ဝဿသတာနိ သုခံသံဝါသံ ဝသိတွာ တသ္မိံ ကာလကတေ သယမ္ပိ အဒ္ဒဂတာ ဝယာ အနုပ္ပတ္တာ သံဝေဂဇာတာ ကံ ကုသလဂဝေသိနီ ကာလေန ကာလံ အာရာမေန အာရာမံ ဝိဟာရေန ဝိဟာရံ အနုစရတိ သမဏ ဗြာဟ္မဏာနံ သန္တိကေ ဓမ္မံ သောသာမီတိ။

-- ၈၇ ------------------------------------

သာ ဧကေဒိဝသံ သတ္ထု ဗောဓိရုက္ခံ ဥပသင်္ကမိတွာ ယဒိ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ အသမော အသမသမော အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော၊ ဒဿေတု မေ အယံ ဗောဓိပါဋိဟာရိယန္တိ နိသီဒိ။ တဿာ တထာ စိတ္တုပ္ပါဒသမနန္တရမေဝ ဗောဓိ ပဇ္ဇလိ၊ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏမယာ သာခါ ဥဋ္ဌဟိံသု၊ သဗ္ဗာ ဒိသာ ဝိရောစိံ သု။ သာတံ ပါဋိဟာရိယံ ဒိသွာ ပသန္နမာနသာ ဂရုစိတ္တီကာရံ ဥပဋ္ဌပေတွာ သိရသိ အဉ္ဇလိံ ဝဂ္ဂယှ သတ္တရတ္တိန္ဒိဝံ တတ္ထေဝ နိသီဒိ။ သတ္တမေ ဒိဝသေ ဥဠာရံ ပူဇာသက္ကာရံ အကာသိ။ သာ တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တီ ကမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ အာဠဝိရဋ္ဌေ အာဠဝိကဿ ရညော ဓီတာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ သေလာ တိဿာ နာမံ အဟောသိ။ အာဠဝိကဿ ပန ရညော ဓီတာတိ ကတွာ အာဠဝိကာတိပိ၁ နံ ဝေါဟရန္တိ။ သာ ဝိညုတံ ပတ္တာ သတ္ထုရိ အာဠဝကံ ဒမေတွာ တဿ ဟတ္ထေ ပတ္တစီဝရံ ဒတွာ၂ တေန သဒ္ဓိံ သတ္ထု သန္တိကံ ဥပဂန္တွာ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓါ ဥပါသိကာ အဟောသိ။ သာ အပရဘာဂေ သဉ္ဇာတသံဝေဂါ ဘိက္ခုနီသု ပဗ္ဗဇိတွာ ကတပုဗ္ဗကိစ္စာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ သင်္ခါရေ သမ္မသန္တီ ဥပနိဿယသမ္ပန္နတ္တာ ပရိပက္ကညာဏတ္တာ န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ထေရီ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရန္တီ ဧကဒိဝသံ ပစ္ဆာဘတ္တံ သာဝတ္ထိတော နိက္ခမိတွာ ဒိဝါဝိဟာရတ္ထာယ ယေန အန္ဓဝနံ တေနုပသင်္ကမိ။

မှတ်ချက်။

၁။ သံ။ ၁။ ၁၂၉-ပိဋ္ဌေ။

၂။ သံ၊ ဌ၊ ၁။ ၃၀၇-ပိဋ္ဌာဒီသု ဝိတ္ထာရော။

-- ၈၈ ------------------------------------

တံ ကိရာ ဝနံ ဒွိန္နံ ဗုဒ္ဓါနံ ကာလေ အဝိဇဟိတနာမံ အန္ဓဝနံတွေဝ ပညာယတိ။ တံ သာဝတ္ထိတော ဒက္ခိဏပဿေ ဂါဝုတမတ္တေ ဟောတိ ရာဇာရက္ခာယ ဂုတ္တံ။ တတ္ထ ပဝိဝေကကာမာ ဘိက္ခူစ ဘိက္ခုနိယော စ ဂစ္ဆန္တိ။ တသ္မာ အယမ္ပိ ကာယဝိဝေကတ္ထိနီ ဥပသင်္ကမိတွာ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ နိသီဒိ။ အထ နံ မာရော ဝိဝေကတော ဝိစ္ဆေဒေတုကာမော အညာတရရူပေန ဥပဂန္တွာ –

နတ္ထိ နိဿရဏံ လောကေ၊ ကိံ ဝိဝေကေန ကာဟသိ။

ဘုဉ္ဇာဟိ ကာမရတိယော၊ မာဟု ပစ္ဆာနုတာပိနီတိ၂။

ဂါထမာဟ။

တံ သုတွာ ထေရီ ဗာလော ဝတာယံ မာရော၊ ယော မမ ပစ္စက္ခဘူတံ နိဗ္ဗာနံ ပဋိက္ခိပတိ။ ကာမေသု စ မံ ပဝါရေတိ၊ မမ ခီဏာသဝဘာဝံ န ဇာနာတိ၊ ဟန္ဒ နံ ဇာနာပေတွာ တဇ္ဇေဿာမီတိ စိန္တေတွာ –

သတ္တိသူလူပမာ ကာမာ၊ ခန္ဓာသံ အဓိကုဋ္ဋနာ။

ယံ တွံ ကာမရတိံ ဗြူသိ၊ အရတီ ဒါနိ သာ မမ။

သဗ္ဗတ္ထ ဝိဟတာ နန္ဒိ၊ တမောက္ခန္ဓော ပဒါလိတော။

ဧဝံ ဇာနာဟိ ပါပိမေ၊ နိဟတော တွံ'မသိ အန္တကာတိ၂

ဣမာ ဂါထာယော အဘာသိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ မ၊ ၃၊ ၂။ ၂၈။ သံ၊ ၃၊ ၁။ ၁၇၄-ပိဋ္ဌေသု ဝိတ္ထာရော။

၂။ သံ၊ ၁။ ၁၂၉။ ထေရီဂါထာ၊ ၃၈၆-ပိဋ္ဌေသု။

ဧဝံ ထေရိယာ မာရော သန္တဇ္ဇိတော တတ္ထေဝန္တရဓာယိ။ ထေရီပိ ဖလသမာပသုခေန အန္တဝနေ ဒိဝသဘာဂံ ဝီတိနာမေတွာ သာယနှေ ဝသနဋ္ဌာနေ'မေဝ ဂတာ။

အပရဘာဂေ ပန အတ္တနော ပုဗ္ဗကမ္မံ သရိတွာ သောမနဿဝသေန ပုဗ္ဗစရိတာပဒါနံ ဒဿေန္တီ နဂရေ ဟံသာဝတိယာတိအာဒိ'မာဟ။ သဗ္ဗောပိ ဂါထာန'မတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ပဋ္စဒီပိကာထေရီပဒါနေသု သံဝဏ္ဏိတောယေဝ။

ထေရီဂါထာယံ၂ ပန သေလာထေရီတိ ဘိက္ခုနီသံယုတ္တေ၃ အာဠဝိကာ ဘိက္ခုနီတိ စ သင်္ဂီတံ အာရောပိံသု။

၅ – ပဋ္စဒီပဒါယိကာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

---

၆ – နဠမာလိကာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ

စန္ဒဘာဂါနဒီတီရေတိအာဒိ၄ နဠမာလိကာ ဧထေရိယာ အပဒါနံ။ အယံ ဟိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တီ က္တတော စတုန္နံ ဗုဒ္ဓေ ကပ္ပေ ဗုဒ္ဓေသုညေ ကာလေ စန္ဒဘာဂါယ နဒိယာ တီရေ ကိန္နရယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိ။ သာ ဧကေဒိဝသံ ကိန္နရေဟိ သဒ္ဓိံ ကီဠန္တီ ဝိစရမာနာ အဒ္ဒသ အညတရံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ အညတရဿ ရုက္ခမူလေ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသိန္နံ ဒိသွာန ပသန္နမာနသာ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဟေဋ္ဌာ သုမေဓာ – ဂဏ္ဍေ ၉၁-ဂါထာဒီသု။

၂။ ထေရီဂါထာ၊ ၃၈၆၊ ပိဋ္ဌေ။

၃။ သံ၊ ၁။ ၁၂၉-ပိဋ္ဌေ။

၄။ ထေရီ၊ ၃၊ ၅၃။ (ထေရီဂါထာ၊ ၃၈၅) ပိဋ္ဌေသု။

ဥပသင်္ကမိတွာ နဠပုပ္ဖေဟိ ပူဇံ ကတွာ ဝန္ဒိတွာ ပက္ကာမိ။ သာ တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တီ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ ကောသလရညော ပုရောဟိတဗြာဟ္မဏဿ ဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတွာ ဇေတဝနပဋိဂ္ဂဟဏေ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓါ ဥပါသိကာ ဟုတွာ ပစ္ဆာ မဟာပဇာပတိဂေါတမိယာ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ ရာဇဂဟေ ဝသမာနာ ဧကေဒိဝသံ ပစ္ဆာဘတ္တံ ဂိဇ္ဈကူဋံ အဘိရုဟိတွာ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသိန္နာ ဟတ္ထာရောဟကေဿ အဘိရုဟနတ္ထာယ ပါဒံ ပသာရေန္တံ ဟတ္ထိံ ဒိသွာ အယမ္ပိ နာမ တိရစ္ဆာနဂတော ဟတ္ထိ ဟတ္ထဒမကဿ ဝသေန ဒမထံ ဂတော၊ ကသ္မာ မနုဿဘူတာယ မမ စိတ္တံ ပုရိသဓမကဿ သတ္ထုဝသေန ဒမထံ န ဂမိဿတီတိ သံဝေဂဇာတာ စိတ္တံ သမာဒဟာပေတွာ ဝိပဿနံ ဝဍ္ဍေတွာ သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပီတိသောမနဿဇာတာ ဥဒါနဝသေန –

ဒိဝါ ဝိဟာရော နိက္ခမ္မ၊ ဂိဇ္ဈကူဋမှိ ပဗ္ဗတေ။

နာဂံ ဩဂါဟ မုတိဏ္ဏံ၊ နဒီတိရမှိ အဒ္ဒသံ။

ပုရိသော အင်္ကုသမာဒါယ၊ ပုရိသော နာဂ’မာရုဟိ။

ဒိသွာ အဒန္တံ ဒမိတံ၊ မနုဿာနံ ဝသံ ဂတံ။

တတော စိတ္တံ သမာဝေသိံ၊ ခုလ တာယဝနံ ဂတာတိ၂ –

ဣမာ ဂါထာယော အဘာသိ။

အပရဘာဂေ ပန အတ္တနော ပုဗ္ဗကမ္မံ သရိတွာ ဥဒါနဝသေန ပုဗ္ဗစရိတာပဒါနံ ဒဿေန္တီ စန္ဒဘာဂါနဒီတီရေတိ အာဒိ’မာဟ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သာဋ္ဌပုပ္ဖေဟိ၊ ထေရီ၊ ၄။ ၅၃-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ထေရီဂါထာ၊ ၃၈၅-ပိဋ္ဌေ။

-------------------------------------- ၉၁ -----------------------------------

တတ္ထ စန္ဒဘာဂါနဒီတိရေတိအာဒီနံ ဂါထာန’မတ္ထော ဟေဋ္ဌာ သံဝဏ္ဏိတောယေဝ။

၉၁။ ကုသလံ ဝိဇ္ဇတေ မယှန္တိ ယဿာ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဥပစိတံ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယံ ဒါနာဒိပါရမိပ္ပတ္တံ ကုသလံ အတ္ထိ တဿာ အဟံ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ အဟံ အဇ္ဇ ဣဒါနိ သက္ကျပုတ္တဿ သာကိယ ရာဇဿ သုဒ္ဓေါဒနဿ ပုတ္တဘူတဿ ဘဂဝတော သာသနေ ပူဇာရဟာ ဒက္ခိဏံ ပူဇံ အရဟာတိတိ ပူဇာရဟာ ခီဏာသဝါ ဘိက္ခုနီ အဟောသိံ။

၉၃။ ယံ ဗုဒ္ဓ’မဘိပူဇယိန္တိ ပစ္စေက ဗုဒ္ဓံ နဠမာလံ ယံ အဘိဝိသေသတော စိတ္တီကတွာ ပူဇေသိံ၊ တတော ပဋ္ဌာယာတိ အတ္ထော။

နဠမာလိကာတိ ဣတော စတုန္နဝုတေ ကပ္ပေ နဠမာလံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ အဒါသီတိ နဠမာလိကာတိ အနွတ္ထဝသေန ဧဝံနာမိကာ ဘိက္ခုနီ။ မာတာပိတူဟိ ဂဟိတနာမဝသေန ပန ဒန္တိကာထေရီတိ ထေရီဂါယံ၂ သင်္ဂဟံ အာရောပိံသု။

၆ – နဠမာလိကာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ တေဋ္ဌာ သုမေဓာ ဝဂ္ဂေ၊ ၃၇၊ ၅၃ – ဂါထာဒီသု ပဿိတဗ္ဗံ။

၂။ ထေရီဂါထာ၊ ၃၈၅-ပိဋ္ဌေ။

-------------------------------------- ၁၃၈-----------------------------------

၈ – ခေမာထေရီ အပဒါဝနဏ္ဏနာ

ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနောတိအာဒိ ခေမာထေရိယာ အပဒါနံ။ အယံ ဟိ ဣတော ကပ္ပသတသဟဿမတ္တကေ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဟံသဝတီနဂရေ နာနာရတနပဇ္ဇောတေ သေဋ္ဌိကုလေ မဟာသုခသမပ္ပိတာ သေဋ္ဌိဓိတာ အဟောသိ။ သာ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ သုတွာ ဇာတပ္ပသာဒါ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆိ၊ မာတရံ ပိတရဉ္စ အာယာစိတွာ ဘဂဝန္တံ နိမန္တေတွာ သတ္တာဟံ ဗုဒ္ဓံ သတ္တာဟံ ဘောဇေသိ။ သတ္တာဟေ အတိက္ကန္တေ ဘဂဝန္တံ ဧကံ ဘိက္ခုနိံ မဟာပညာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသွာန ပုန ဘဂဝတော အဂ္ဂသာဝကံ သုဇာတတ္ထေရံ ပိဏ္ဍာယ စရန္တံ ဒိသွာ တယော မောဒကေ ဒတွာ တံ ဒိဝသ’မေဝ အတ္တနော ဂေဟေ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဘဂဝတော ဒါနံ ဒတွာ ‘အနာဂတေ မဟာပညာ ဗုဒ္ဓဿ သာဝိကာ ဘဝေယျ’န္တိ ပဏိဓာနံ ပတ္ထေသိ။

သော ယာဝဇီဝံ ကုသလကမ္မေ အပ္ပမတ္တာ ဟုတွာ တတော စုတာ တာဝတိံသူပဂါ အဟေသုံ၊ တတော ယာမ-တုသိတ-နိမ္မာနရတိ-ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိဒေဝလောကေသု အနုက္ကမေန ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ တတ္ထ တတ္ထ ဒေဝရာဇာနံ မဟေသိဘာဝေန ဥပပန္နာ မနုဿလောကေပိ အနေကဝါရံ စက္ကဝတ္တီနံ မဏ္ဍလိကရာဇူနဉ္စ မဟေသိတ္တံ ဥပဂတာ မဟာသမ္ပတ္တိယော အနုဘဝိတွာ ကမေန ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေ မနုဿလောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဝိညုတံ ပတွာ သတ္ထု သန္တိကေ သုတွာ ... ဒသဝဿသဟဿာနိ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တီ ... ဓမ္မကထိကာ ဟုတွာ မဟာဇနဿ ဓမ္မကထနာဒိနာ ပညာသံဝတ္တနိကကမ္မံ ကတွာ တတော စဝိတွာ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီ၊ ၄။ ၁၃၀-ပိဋ္ဌေ။ (ပရာဓိနဝုတ္တိကာ ပရေသံ ဒါသီ အဟောသိ) (ပရပရိယာပန္နာ ဟုတွာ၊ အံ၊ ၄၊ ၁။ ၂၆၄။ အပ၊ ၂။ ၂၂၁-ပိဋ္ဌေ-၂၉၀-ဂါထာ ပဿိတဗ္ဗာ)။

-------------------------------------- ၁၃၉ ----------------------------------

သုဂတီသု ယေဝ သံသရန္တီ ကမသော ကဿပဿ ကောဏ္ဍာဂမနဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဝိဘဝသမ္ပန္နေ ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတွာ ခန္ဓာနီဝါ သုမေဓာ၂ စာတိ ဒွီဟိ သခီဟိ သဒ္ဓိံ မဟန္တံ သံဃာရာမံ ကာရေတွာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ နိယျာဒေသိ။

ဘဂဝတော ပန ကဿပဒသဗလဿ ကာလေ ကိကိဿ ကာသိရညော –

သာမဏီ သမဏဂုတ္တာ စ၊ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုဒါယိကာ။

ဓမ္မာ စေဝ သုဓမ္မာ စ၊ သတ္တမီ သံဃဒါယိကာတိ၃။

ဝုတ္တာသု သတ္တသု ဓီတူသု သဗ္ဗဇေဋ္ဌိကာ သမဏီ နာမ ဓီတာ ဟုတွာ သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ သတ္ထု ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာစိ၊ တဿာ ပန ပိတာ န အနုဇာနိ၊ တသ္မာ အဂါရမဇ္ဈေ ယေဝ ဌိတာ ဝီသတိဝဿသဟဿာနိ ကောမာရဗြဟ္မစရိယံ စရန္တီ ဘဂဝတော ဒေသိတံ မဟာနိဒါနသုတ္တံ၄ သုတွာ တံ ပရိယာပုဏိ၊ သာ သမဏဂုတ္တာဒီဟိ အတ္တနော ဘဂိနီဟိ သဒ္ဓိံ ရမဏီယံ ပရိဝေဏံ ကာရေတွာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ နိယျာဒေသိ၊ ဧဝမေဝ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဘာယတနိဂတံ ဥဠာရံ ပုညကမ္မံ ကတွာ သုဂတီသု ယေဝ သံသရိတွာ ဣမိနာ ... နိဗ္ဗတ္တာ။ သဟ တဿာ ဇာတမတ္တမို တသ္မိံ ပုရေ ခေမော အဟောသိ၊ တသ္မာ ခေမာတိ'ဿာ နာမံ အဟောသိ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ ကဉ္စနသန္နိဘတ္တစာ။ သာ ဝယပ္ပတ္တာ ဗိမ္ဗိသာရရညော ဂေဟံ ဂတာ သတ္ထရိ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တေ သတ္ထာ ကိရ ရူပေ ဒေါသံ ဒဿေတီတိ ရူပမဒမတ္တာ ဟုတွာ 'မယှမ္ပိ ရူပေ ဒေါသံ ဒဿေယျာ'တိ ဘယေန ဒသဗလံ ဒဿနာယ န ဂစ္ဆတိ။

ရာဇာ စိန္တေသိ 'အဟံ သတ္ထု အဂ္ဂုပဋ္ဌာကော၊ မာဒိသဿ စ နမ အရိယသာဝကဿ အဂ္ဂမဟေသီ ဒသဗလံ ဒသဗလံ ဒဿနာယ န ဂစ္ဆတိ၊ န မေ ဧတံ ရုစ္စတီ'တိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သံ၊ ၁။ ၁၆၂-ပိဋ္ဌေ။

၂။ အပ၊ ၂။ ၁၈၇-ပိဋ္ဌေ။

၃။ အပ၊ ၂။ ၂၂၄-ပိဋ္ဌေ။

၄။ ဒီ၊ ၂။ ၄၇-ပိဋ္ဌေ (တံ သဒိသံ)။

-------------------------------------- ၁၄၀ ----------------------------------

သော ကဝီဟိ ဝေဠုဝနုယျာနဿ ဝဏ္ဏံ ဗန္ဓာပေတွာ "ခေမာယ ဒေဝိယာ သဝနူပစာရေ ဂါယထာ"တိ အာဟ။ သာ ဥယျာနဿ ဝဏ္ဏံ သုတွာ ဂန္တုကာမာ ဟုတွာ ရာဇာနံ ပဋိပုစ္ဆိ။ ရာဇာ "ဥယျာနံ ဂစ္ဆ၊ သတ္ထာရံ ပန အဒိသွာ အာဂန္တုံ န လဘိဿသီ"တိ အာဟ။ သာ ရညော ပဋိဝစနံ အဒတွာဝ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိ။ ရာဇာ တာယ သဒ္ဓိံ ဂစ္ဆန္တေ ပုရိသေ အာဟ "သစေ ဒေဝီ ဥယျာနတော နိဝတ္တမာနာ ဒသဗလံ ပဿတိ၊ ကုသလံ။ သစေ န ပဿတိ ရာဇာဏာယ နံ ဒဿေထာ"တိ။ အထ ခေါ သာ ဒေဝီ ပုဗ္ဗဏှသမယံ "ဘဂဝါ ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌော"တိ မညမာနာ ဂန္တွာ ဥယျာနေ စရိတွာ နိဝတ္တန္တီ ဒသဗလံ အဒိသွာ ဝ ဂန္တုံ အာရဒ္ဓါ၊ ဘဂဝါ ပန တသ္မိံ ဒိဝသေ ပိဏ္ဍာယ န ပဝိဋ္ဌော တံ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ။ အထနံ ရာဇပုရိသာ အတ္တနော အရုစိယာဝ ဒေဝီ သတ္ထုသန္တိကံ နယိံသု။

သတ္ထာ တံ အာဂစ္ဆန္တိံ ဒိသွာ ကုဒ္ဒိယာ ဧကံ ဒေဝစ္ဆရာသဒိသံ ကုတ္ထံ နိမ္မိနိတွာ တာလဝဏ္ဋံ ဂဟေတွာ ဗီဇမာနံ ဝိယ အကာသိ။ ခေမာ ဒေဝီ တံ ဒိသွာ စိန္တေသိ "မနံ ဝတ'မှိ နဋ္ဌာ၊ ဧဝရူပါ နာမ ဒေဝစ္ဆရာ ပဋိဘာဂါ ကုတ္ထိယော ဒသဗလဿ အဝိဒူရေ တိဋ္ဌန္တိ၊ အဟံ ဧတာသံ ပရိစာရိကာပိ နပ္ပဟောမိ၊ မာနမဒံ ဟိ နိဿာယ ပါပစိတ္တဿ ဝသေန နဋ္ဌာ"တိ တံ နိမိတ္တံ ဂဟေတွာ တမေဝ ကုတ္ထိံ ဩလောကယမာနာ အဋ္ဌာသိ။ အထဿာ ပဿန္တိယာဝ တထာဂတဿ အဓိဋ္ဌာနဗလေန သာ ကုတ္ထိ ပဌမဝယံ အတိက္ကမ္မ မဇ္ဈိမဝယေ ဌိတာ ဝိယ မဇ္ဈိမဝယံ အတိက္ကမ္မ ပစ္ဆိမဝယေ ဌိတာ ဝိယ စ ခဏ္ဍဒန္တာ ပလိတကေသာ ဝလိတ္တစာ အဟောသိ။ တတော တဿာ ပဿန္တိယာဝ သဒ္ဓိံ တာလဝဏ္ဋေန ပရိဝတ္တိတွာ

ပရိပတိ။ တတော ခေမာ ပုဗ္ဗဟေတုသမ္ပန္နတ္တာ တသ္မိံ အာရမ္မဏေ အာပါထဂတေ ဇဝံ စိန္တေသိ ဧဝံဝိဓမ္ပိ နာမ သရီရံ ဇေရူပံ ဝိပတ္တိံ ပါပုဏာတိ၊ မယှမ္ပိ သရီရံ ဂတိက’မေဝ ဘဝိဿတီ’တိ။ အထ’ဿာ စိတ္တာစာရံ ဉတွာ သတ္ထာ –

-------------------------------------- ၁၄၁ ----------------------------------

ယေ ရာ ရတ္တာ’နုပတန္တိ သောတံ၊

သယံ ကတံ မက္ကဋကောဝ ဇာလံ။

ဧတမ္ပိ ဆေတွာန ဝဇန္တိ ဓီရာ၊

အနပေက္ခိနော ကာမသုခံ ပဟာယာတိ၁ ဂါထ’မာဟ။

တတော နံ ကလ္လစိတ္တံ ဉတွာ မဟာနိဒါသုတ္တံ၂ ဒေသေသိ။ ဒေသနာဝသာနေ သောတာပတ္တိဖလေ၃ ပတိဋ္ဌိတာ ရာဇာနံ အနုဇာနာပေတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ အဒ္ဓမာသေ အတိက္ကန္တေ ပဒီပံ ဩလောကေတွာ ဒီပေါဒယဉ္စ ဘေဒဉ္စ ဒိသွာ တသ္မိံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ဝိပဿနံ ဝဍ္ဎေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။

အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာယံ၄ ပန –

သာ ဂါထာ ပရိယောသာနေ ဌိတပဒေ ဌိတာယေဝ သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ အဂါရမဇ္ဈေ ဝသန္တေန နာမ အရဟတ္တံ ပတ္တေန ထံ ဒိဝသမေဝ ပရိနိဗ္ဗာယိတဗ္ဗံ ဝါ ပဗ္ဗဇိတဗ္ဗံ ဝါ ဟောတိ၊ သာ ပန အတ္တနော အာယုသင်္ခါရာနံ ပဝတ္တနဘာဝံ ဉတွာ အတ္တနော ပဗ္ဗဇ္ဇံ အနုဇာနာပေဿာမီတိ သတ္ထာရံ ဝန္ဒိတွာ ရာဇနိဝေသနံ ဂန္တွာ ရာဇာနံ အနဘိဝါဒေတွာ အဋ္ဌာသိ။ ရာဇာ ဣင်္ဂိတေနေဝ အညာသိ ‘အရိယဓမ္မံ ပတ္တာ ဘဝိဿတီ’တိ။ အထ နံ အာဟ “ဒေဝိ ဂတာ နု ခေါ သတ္ထု ဒဿနာယာ”တိ။ “မဟာရာဇ တုမှေဟိ ဒိဋ္ဌဒဿနံ ပရိတ္တံ၊ အဟံ ပန ဒသဗလံ သုဒိဋ္ဌ’မကာသိံ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇံ မေ အနုဇာနာထာ”တိ။ ရာဇာ “သာဓု ဒေဝီ”တိ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ သုဝဏ္ဏသိဝိကာယ ဘိက္ခုနီ ဥပဿယံ ဥပနေတွာ ပဗ္ဗာဇေသိ၊ အထ’ဿာ ခေမာထေရီ နာမ

မှတ်ချက်။

၁။ ဓမ္မပဒ၊ ၆၃-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ဒီ၊ ၂။ ၄၇-ပိဋ္ဌေ (အပ၊ ၂။ ၂၂၇-ပိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗာ)။

၃။ အာတုရံ အသုစိံ ဂါထာဝသာနေ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာဟီတိ။ ဓမ္မ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၃၄၀-ပိဋ္ဌေ ဝုတ္တံ။

၄။ အံ။ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၂၆၆ ပိဋ္ဌေ။

ဒီပနီ-၁၅

-------------------------------------- ၁၄၂ ----------------------------------

ဂိဟိဘာဝေ ဌတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တာတိ မဟာပညာဘာဝေါ ပါကဋော အဟောသီတိ အညထာဝုတ္တံ တံ အင်္ဂုတ္တရနိကာယဘာဏက မဟာ ထေရာနံ မတေန သံဝဏ္ဏိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အထေကဒိဝသံ ထေရီ တောရဏဝတ္ထုသ္မိံ ရညာ ပသေနဒိနာ ကောသလေန ပုဋ္ဌေ နိပုဏေ ပဉှေ ဗျာကာသိ၊ တံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ သတ္ထာ ဇေတဝနေ နမဟာဝိဟာရေ အရိယဂဏမဇ္ဈေ နိသိန္နော ဘိက္ခုနိယော ဌာနန္တရေ ဌပေန္တော –

ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝိကာနံ ဘိက္ခုနီနံ မဟာပညာနံ ယဒိဒံ ခေမာတိ၂ –

ခေမာထေရိံ မဟာပညာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။

တံ ဧကဒိဝသံ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသိန္နံ မာရော ပါပိမာ တရုဏရူပေန ဥပသင်္ကမိတွာ ကာမေဟိ ပလောဘေန္တော –

ဒဟရာ တွံ ရူပဝတီ၊ အဟမ္ပိ ဒဟရော ယုဝါ။

ပဉ္စင်္ဂိကေန တုရိယေန၊ ဧဟိ ခေမေ ရမာမသေတိ၃ ဂါထ’မာဟ။

တံ သုတွာ သဝ ကာမေသု သဗ္ဗဓမ္မေသု စ အတ္တနော ဝိရတ္တဘာဝံ တဿ စ မာရဘာဝံ အတ္တာဘိနိဝေသေသု အတ္တနော ထာမဂတံ အပ္ပသာဒံ ကတကိစ္စတဉ္စ ပကာသေန္တီ –

ဣမိနာ ပူတိကာယေန၊ အာတုရေန ပဘင်္ဂုနာ။

အဋ္ဋီယာမိ ဟရာယာမိ၊ ကာမတဏှာ သမူဟတာ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သံ၊ ၂။ ၅၄၄-ပိဋ္ဌာဒီသု။

၂။ အံ၊ ၁။ ၂၆-ပိဋ္ဌေ။

၃။ ထေရီဂါထာ၊ ၃၉၅-ပိဋ္ဌေ (ထေရီ၊ ဋ္ဌ။ ၁၃၉)

သတ္တိသူလူပမာ ကာမာ၊ ခန္ဓာသံ အဓိကုဋ္ဋနာ။
ယံ တွံ ကာမရတိံ ဗြူသိ၊ အရတိ ဒါနိ သာ မမ။ ။
သဗ္ဗတ္ထ ဝိဟတာ နန္ဒီ၊ တမောက္ခန္ဓော ပဒါလိတော။
ဧဝံ ဇာနာဟိ ပါပိမ၊ နိဟတော တွ'မသိ အန္တက။ ။
နက္ခတ္တာနိ နမဿန္တာ၊ အဂ္ဂိံ ပရိစရံ ဝနေ။
ယထာဘုစ္စ'မဇာနန္တာ၊ ဗာလာ သုဒ္ဓိ'မမညထ။ ။
မဟာဉ္စ ခေါ နမဿန္တီ၊ သမ္ဗုဒ္ဓံ ပုရိသုတ္တမံ။
ပမုတ္တာ သဗ္ဗဒုက္ခေဟိ၊ သတ္ထု သာသနကာရိကာတိ၁။ ။

ဣမာ ဂါထာယော အဘာသိ။

န ခေါ ခေမာထေရီ ဘိက္ခုနီနံ မဟာပညာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပိတမတ္တာဝ အဟောသိ၊ အထ ခေါ သာရိပုတ္တတ္ထေရော ဝိယ

ဧသော ဘိက္ခဝေ တုလာ ဧတံ ပမာဏံ မမ သာဝိကာနံ ဘိက္ခုနီနံ၊ ယဒိဒံ ခေမာ စ ဘိက္ခုနီ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ စာတိအာဒိနာ၂ ဘဂဝတာ ထောမိတာ စ အဟောသိ။

ဧဝံ အရဟတ္တံ ပတွာ ခေမာထေရီ အတ္တနော ပုဗ္ဗကမ္မံ သရိတွာ သောမနဿဝသေန ပုဗ္ဗစရိယံ အပဒါနံ ပကာသေန္တီ ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနောတိအာဒိ'မာဟ။

၂၉၁။ တတ္ထ ဥပေမိ သရဏံ ဇိနန္တိ ဇိတမာရံ ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဣတိ ဂစ္ဆာမိ ဘဇာမိ သေဝါမီတိ အတ္ထော။ သရဏဂမနဝိဓိ အဋ္ဌကထာသု၃ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အံ၊ ၁။ ၈၇-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ထေရီဂါထာ၊ ၃၉၅-ပိဋ္ဌေ။ (ထေရီ၊ ဋ္ဌ။ ၁၃၉။)

၃။ ဒီ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၂၀၅။ မ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၁၃၆။ အံ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၁၇။ ခုဒ္ဒက၊ ဋ္ဌ။ ၆။ ပိဋ္ဌာဒီသု။

၂၉၂။ ဘောဇယိံ သဟသာဝကန္တိ ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီသာဝကေဟိ သဟယော ဝတ္တတီတိ သဟသာဝကော၊ တံ သဟသာဝကံ ဝိနာယကံ ပဒုမုတ္တရသမ္ဗုဒ္ဓံ သတ္တာဟံ ဘောဇေသိံ။

၂၉၃။ ဘိက္ခုနိံ ဧတဒဂ္ဂမှိ ဌပေသီတိ အမိတံ နာမ ဘိက္ခုနိံ ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝိကာနံ ဘိက္ခုနီနံ ယဒိဒံ အမိတာတိ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ နရသာရထိတိ ပုရိသဓမ္မေ သာရေတိ ဒမေတီတိ နရသာရထိ ဘဂဝါ။

၂၉၄။ မုဒိတာတိ အာမောဒိတာ ပါမောဇ္ဇေန သမန္နာဂတာ။ ကာရေန္တိပ္ပုညသမ္ဘာရံ။ တံ ဌာနန္တိ မဟာပညာနံ ဧတဒဂ္ဂဋ္ဌာနန္တရံ။ ပဏိပစ္စာတိ ပကာရေန နိပစ္စ နိပတိတွာ၊ နိပဇ္ဇိတွာတိ အတ္ထော။ ပဏိဒဟိန္တိ ပကာရေန စိတ္တံ ဌပေသိံ။ ပတ္ထေသိန္တိ အတ္ထော။

၂၉၅။ သိဇ္ဈတံ ပဏိဓီတိ တဝ ပဏိဓာနံ သိဇ္ဈတု သမိဇ္ဈတု။

၂၉၉။ ယာမ'မဂန္တိ ယာမံ နာမ တတိယဒေဝလောကံ အဂစ္ဆိံ။

၃၀၀။ ဝါဟသာတိ ကာရဏာ ယ’မဟံ ဒေဝ ဇာနာမိ အယျာနံ ဝါဟသာတိအာဒီသု ဝိယ။ တတ္ထ တတ္ထေဝ ရာဇူနန္တိ တာဝတိံ သာဒိမှိ တသ္မိံ တသ္မိံ ဒေဝလောကော ယေဝ ဒေဝရာဇူနံ။

၃၀၂။ နေကကပ္ပေသူတိ အနေကေသု မဟာကပ္ပေသု။

၃၀၃။ စာရုဒဿနောတိ သုစိရမ္ပိ ပဿန္တာနံ အတိတ္တိဇနကံ အပ္ပဋိက္ကူလံ ရမဏီယံ စာရု ဧဝ ဒဿနံ အဿာတိ စာရုဒဿနော။ သဗ္ဗဓမ္မဝိပဿကောတိ သဗ္ဗေ ဓမ္မေ ယထာဘူတံ ဝိပဿန္တော။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရ၊ ၌၊ ၂။ ၅၃၈-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ဝိ၊ ၂။ ၂၀၆-ပိဋ္ဌေ။

--------------------------------------- ၁၄၅ ----------------------------------

၃၀၄။ ဥပေတ္ဝာတိ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ။

၃၀၅။ ယူတ္တယောဂါတိဝ သဗ္ဗကာလံ ဘာဝနာနုယုတ္တာ။ ဗဟုဿုတာတိ ပရိယတ္တိ ဗာဟုသစ္စဝသေန ဗဟုဿုကာ။ သီလာဒိပဋိသံယုတ္တသုတ္တဂေယျာဒိ ဗဟုံ သုတံ ဧတေသာတိ ဗဟုဿုတာ။

၃၀၆။ ပစ္စယာကာရကုသလာတိ ပစ္စယဓမ္မာနံ ဟေတာဒီနံ့ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မာနံ ဟေတုပစ္စယာဒိဘာဝေါ ပစ္စယာကာရော၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဓမ္မော၊ တသ္မိံ ကုသလာ ဆေကာတိ အတ္ထော။ စတုသစ္စဝိသာရဒါတိ ဒုက္ခာဒီသု စတူသု သစ္စေသု နိဗ္ဗယာပဂဗ္ဘာ၊ နိပုဏစိတ္တထိကာတိ နိပုဏာသု သုခုမာသု ခန္ဓာယတနဓာတုဝိစိတြဓမ္မကထာသု ဆေကာ။

၃၀၇။ အဘိဘောမိ တဟိံ အညေတိ တသ္မိံ တုသိတဒေဝလောကေ အဟံ အညေ ဒေဝေ အဘိဘဝိတ္ဝာ ဟောမိ ဘဝါမိ။

၃၀၈။ မေဓာဝိနီတိ မေဓာသင်္ခါတာယ သမ္မာ ဘာဝိတာယ ပညာယ သမန္နာဂတာ။ ရူပဝတီတိ ရူပသမ္ပန္နာ၊ အဘိရူပါတိ အတ္ထော။

၃၀၉။ တေန ကမ္မေန ယောဂေနာတိ ဖြဟ္မစရိယာဒိအာရမ္ဘသင်္ခါတေန တေန ကုသလကမ္မေန။ မနသော ပိယာတိ မနေန ပိယာယိတဗ္ဗာ။

၃၁၀။ ဘတ္တာတိ သာမိ ဂေဟပတိ။ ဝိမာနေတိ န မံ ကောစီတိ ယော ကောစိ မမ သာမိ မမံ န ဝိမာနေတိ အနာဒရံ န ကရောတိ။

၃၁၁။ ဖြဟ္မဗန္ဓူတိ ဖြဟ္မကုလေ ဇာတတ္တာ ဖြာဟ္မဏာနံ ဗန္ဓု ဉာတကောတိ ဖြဟ္မဗန္ဓု။ ဝဒတံ ဝရောတိ မယံ ဗုဒ္ဓါတိ ဝဒန္တာနံ အန္တရေ ဥတ္တမော။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရ။ ၌၊ ၂။ ၂၀၇-ပိဋ္ဌေ။

--------------------------------------- ၁၄၆ ----------------------------------

၃၁၂။ သုသမိဒ္ဓကုလပ္ပဇာတိ သုဋ္ဌု မနုဿော ပဘောဂသမ္ဘောပကရဏေဟိ သမိဒ္ဓေ ဖီတေ ကုလေ ဇာတာ။ ခေနုဉာနီ-သုမေဓာ စာတိ သံယုတ္တနိကာယေ၁ အာဂတာ ခေနုဉာနာနီ နာမ သောတာပန္နာ အရိယသာဝိကာ ဖြာဟ္မဏီ စ အရိယသာဝိကာ ဖြာဟ္မဏီ စ ထေရီပဒါနေ၂ အာဂတာ သုမေဓာ နာမ အရဟန္တိထေရီ စ။

၃၁၄။ အဟုန္တိ အဟောသိံ။ အဂ္ဂတန္တိ ဥတ္တမဘာဝံ။

၃၁၅။ ကဿပေါတိ ကဿပဂေါတ္တော ဘဂဝါ။ အထ ဝါ အနေကေ မနုဿေ စတူသု အပါယေသု အပတမာနေ ကတ္ဝာ ပါတိ ရက္ခတီတိ ကဿပေါ နိရုတ္တိနယေန တေန ဝုတ္တံ ဗုဒ္ဓဝံသဋ္ဌကထာယံ၃ အနေကမနုဿပေါ ကဿပေါ နာမ သတ္ထာ လောကေ ဥဒါပါဒီတိ။ လောကိယာ ပန အာစရိယာ ဧဝမ္ပိ သံဝဏ္ဏေန္တိ – တဿ ဝုစ္စတိ မဇ္ဇံ၊ တံ ပိဝတီတိ ကဿပေါ၊ ကဿပဿ အပစ္စံ ပုတ္တော ကဿပေါတိ၄။

၃၁၆။ မဟေသိဿာတိ မဟန္တေ သီလသမာဓိပညာဝိမုတ္တိ ဝိမုတ္တိ ဉာဏဒဿနက္ခန္ဓေ ဧသိ ဂဝေသီတိ မဟေသိ၊ တဿ မဟေသိဿ ဘဂဝတော နရိဿရောတိ နရာနံ နရေသု ဝါ ဣဿရော ဣန္ဒော ကာသိရာဇာ အာသိတိ အတ္ထော။

၃၁၇။ တဿာ’သိံ ဇေဋ္ဌိကာ ဓီတာတိ အဟံ တဿ ကာသိရညော သတ္တသု ဓီတူသု သဗ္ဗဇေဋ္ဌိကာ သမဏီ နာမ ဓီတာ အဟောသိံ။ ဇိနဂ္ဂဿာတိ အဂ္ဂဿ ဥတ္တမဿ ဝိဇိတမာရဿ ကဿပဘဂဝတော ဓမ္မံ။

၃၁၈။ အနုဇာနိ န နော တာတောတိ အမှာကံ ပိတာ ကာသိရာဇာ အမှာကံ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ န အနုဇာနိ။ အတန္ဒိတာတိ အနလသာ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သံ၊ ၁။ ၁၆၂-ပိဋ္ဌေ။

၂။ အပ၊ ၂။ ၁၈၇-ပိဋ္ဌေ။

၃။ ဗုဒ္ဓဝံ၊ ၄။ ၃၀၇-ပိဋ္ဌေ။

၄။ ကာဂျပ-ကပ္ပဒ္ဒုမာဘိဓာနေ။

--------------------------------------- ၁၄၇ ----------------------------------

၃၁၉။ ကောမာရဗြဟ္မစရိယန္တိ သာမိကံ အဂ္ဂဟေတွာ ကုမာရိဘာဝတော ပဘုတိ စရိတဗ္ဗံ ဗြဟ္မစရိယံ။ သုခေဓိတာတိ သုခေန ဧဓိတာ၊ သုခသံဝဍ္ဎိတာတိ အတ္ထော။ ဗုဒ္ဓေါပဋ္ဌာနနိရတာတိ ကဿပဗုဒ္ဓဿ ဥပဋ္ဌာနေ နိစ္စံ ရတာ အဘိရတာ။

၃၂၀။ သမဏီ သမဏဂုတ္တာ စာတိ ဝုတ္တာ သတ္တ ဓီတရော အမှာကံ ဘဂဝတော ကာလေ ယထာက္ကမံ ခေမာ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ စာတိ သတ္တ ပုဂ္ဂလာ ဇာယန္တိ။ ကုဏ္ဍလာတိ ကုဏ္ဍလကေသာ ထေရီ၊ ဓမ္မဒိန္နာထေရီ၂။ ဝိသာခါတိ ပုဗ္ဗာရာမမဟာဝိဟာရဿ ဒါယိကာ ဘဂဝတော အဂ္ဂုပဋ္ဌာယိကာ၊ တဿာ ဝတ္ထု အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာဒီသု၃ ဝိတ္ထာရတော အာဂတံ။

၃၂၂။ မဟာနိဒါနသုတ္တန္တတ္တ၄ သမ္ဗုဒ္ဓေဟိ ဒေသိတံ အတိဂမ္ဘီရံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒပဋိသံယုတ္တဓမ္မဒေသနံ။

၃၂၄။ သာကလာယာတိ သာနံ ဓနာနံ အာကရဋ္ဌာနံ ပတိဋ္ဌာန ဋ္ဌာနံ သာကလာ နာမ တိဿံ။ ဒယိတာတိ ရက္ခိတာ။

၃၂၅။ သဟ မေ ဇာတမတ္တမှီတိ သဟေဝ မမ ဝိဇာတမတ္တေ၊ ခေမံ တမှိ ပုရေ အဟူတိ တသ္မိံ သာကလနဂရေ ခေမော အနုပဒ္ဒဝေါ အဟောသိ။

၃၂၆။ ယောဗ္ဗနန္တိ ယုဝတိ ဘာဝံ တရုဏဘာဝံ။ ရူပလာဝညဘူသိတာတိ ဧတ္ထ လဝဏာဿ ဘာဝေါ လာဝညံ၊ တေန လာဝညေန မနုညေန မနောဟရေန ရူပေန ဝိဘူသိတာ အလင်္ကတာ။ ဗိမ္ဗိသာရောတိ၅ ဗိမ္ဗီတိ သုဝဏ္ဏံ၊ တသ္မာ သာရသုဝဏ္ဏသဒိသတာယ ဗိမ္ဗိသာရော၊ တဿ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ၊ ၂။ ၂၄၀-ပိဋ္ဌေ။

၂။ အပ၊ ၂။ ၂၄၇-ပိဋ္ဌေ။

၃။ အံ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၃၁၁-ပိဋ္ဌေ။ ဓမ္မ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၂၄၂-ပိဋ္ဌာဒီသု။

၄။ ဒီ၊ ၂။ ၄၇-ပိဋ္ဌေ။

၅။ သုတ္တနိ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၁၆၉။ ဥဒါန၊ ဋ္ဌ။ ၉၂-ပိဋ္ဌေသု။

--------------------------------------- ၁၄၈ ----------------------------------

၃၂၇။ တဿာဟံ သုပ္ပိယာတိ အဟံ တဿ ရညော သုဋ္ဌုပိယာယိတဗ္ဗာ အဂ္ဂမဟေသီ အာသိံ။ ရူပကေလာယနေ့တိ ရူပဿ ကေလာယနေ မမာယနမှိ ရတာအဘိရတာ။ ရူပါနံ ဒေါသဝါ ဒီတီတိ ဘဂဝါ ရူပါနံ ဒေါသံ ဝဇ္ဇာဝဇ္ဇံ ဝဒနသီလော ဘာသနသီလော ဣတိ မနသိကတွာ။ န ဥပေသိံ မဟာဒယန္တိ မဟာကာရုဏိကံ ဘဂဝန္တံ အဟံ နဥပဂစ္ဆိံ။

၃၂၈။ အနုဂ္ဂဟာဗုဒ္ဓိယာတိ အနုဂ္ဂဟေတုကာမတာသင်္ခါတာယ ဗုဒ္ဓိယာ ဉာဏေန။ ဝဏ္ဏယိတွာတိ ထောမေတွာ။ ဂါမကေတိ ဂီတံ ဂါယန္တိ ဂါယကာ၊ တေ။ ဂါပယိ မမာတိ ရာဇာ မမတ္တာယ မမ သဝနုပစာရေ ဂါပယိ ဂါယာပေသိ။

၃၂၉။ ယေန ပုဂ္ဂလေန ရမ္မံ ရမဏီယံ သုဂတာလယံ သုဂတဿ ဘဂဝတော အာလယံ နိလယံ နိဝါသဋ္ဌာနံ နဒိဋ္ဌံ န ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ၊ ဣတိ မညာမ ဟေ မယန္တိ ဟေ သာဓဝေါ ဧဝံ မယံ မညာမ ဇာနာမ။

၃၃၀။ နရိန္ဒနန္ဒနန္တိ နရေဟိ စ အနရေဟိ စ နန္ဒနဿ နန္ဒိတဗ္ဗဿ ဘဂဝတော နန္ဒနံ အရိယဝိဟာရဝသေန အဘိရမိတဋ္ဌာနံ။ သုဒိဋ္ဌံ နန္ဒနန္တိ တေန ပုဂ္ဂလေန နန္ဒာ နာမ ဒိဗ္ဗုယျာနံ သုဋ္ဌု ဒိဋ္ဌံ နာမဟောတိ။ အမရိန္ဒ သုနန္ဒနန္တိ အမရာနံ ဒေဝါနံ ဣန္ဒဿ သက္ကဿ သုဋ္ဌု ဒေဝစ္ဆရာဟိ အဘိရမိတဋ္ဌာနံ ဣတိ မညာမ ဟေ မယန္တိ သမ္ဗန္ဓော။

၃၃၁။ မဟီတလန္တိ ဘူမိတလံ မနုဿလောကံ။ န တပ္ပန္တိ သုဝိမှိတာတိ အတိဝိယ အစ္ဆရိယဗ္ဘုတစိတ္တာ ဥယျာနဒဿနမှိ န သုဟိတဘာဝံ ကရောန္တိ။

၃၃၂။ ရာဇပုညေနာတိ ရဉ္ဉောရညာ ဗိမ္ဗိသာရရညော ပုညသမ္ဘာရေန။ ဘူသိတန္တိ ဝိဘူသိတံ အလင်္ကတံ။ ကော ဝတ္တာတိ ကိဒိသော နာမ ကာဗျဝိဒူ ဝတ္တုံ သမတ္ထော ဂုဏသဉ္စယန္တိ ဝေဠုဝနဿ ဂုဏသမူဟံ။

-- ၁၄၉ ----------------------------------

၃၃၃။ ဝနသမိဒ္ဓန္တိ ဝေဠုဝနဿ သမိဒ္ဓသူစကံ။ သောတမနောဟရန္တိ သောတဒွါရာနုသာရံ မနံ ဟရတိ။ တောသေတီတိ သောတမနောဟရံ တံ ဂီတသဒ္ဒံ သုတွာ။ တမုယျာနန္တိ တံ ဝေဠုဝနုယျာနံ။

၃၃၄။ ဒဿနာယ သမုဿုက္ကန္တိ ရာဇာ မမ ဒဿနတ္ထာယ ဒဿေတုံ သယမေဝ ဥဿုက္ကန္တော ဥဿဟန္တော ပေသေသိ။

၃၃၅။ ဂစ္ဆ ပဿာတိ ဂစ္ဆာဟိ ဂန္တွာ ပဿာဟိ။ မဟာဘောဂေတိ အာလပနပဒံ။ နေတ္တရသာယနန္တိ နေတ္တာနံ စက္ခုန္နံ ရသံ အဿာဒံ ပဝတ္တေတီတိ နေတ္တရသာယတနံ၊ အထ ဝါ နေတ္တာနံ စက္ခုဒွါရိက စိတ္တာနံ ရသာယနဘေသဇ္ဇသဒိသံ ဝေဠုဝနံ။ ဘာတီတိ ဒိပ္ပတိ။ သုဂတာဘာနုရဉ္ဇိတန္တိ သုဂတ ဘဂဝတော အာဘာဟိ ဆဗ္ဗဏ္ဏရသ္မီဟိ စိတ္တကာရေဟိ စိတ္တပဋံ ပုနပ္ပုနံ ရဉ္ဇိတံ ဝိယ အနုရဉ္ဇိတံ။

၃၃၆။ ဂိရိဗ္ဗဇပုရုတ္တမန္တိ၁ သမန္တာ ပဗ္ဗတပရိက္ခိတ္တံ ဝဇသဒိတံ ဟုတွာ တိဋ္ဌတီတိ ဧဝံ လဒ္ဓနာမံ ဥတ္တမံ ရာဇဂဟနဂရံ။ တဒါယေဝါတိ ပိဏ္ဍာယ တသ္မိံ ပဝိသနကာလေ ဧဝ။ ဝန် ဒဌ္ဌုမုံ’ဂါဂမိန္တိ ဘဂဝန္တံ အပဿိတုကာမာ ဥယျာနံ ဧဝ ဒဋ္ဌုံ ဥပါဂမိံ။

၃၃၇။ ဖုလ္လဝိပိနန္တိ သဗ္ဗပါဒိုဖုလ္လံ ဝေဠုဝနုယျာနံ။ နာနာဘမရကူဇိတန္တိ နာနာဝိဓေဟိ ဘမရေဟိ ဝိကူဇိတံ။ ကောကိလာဂီတ သဟိတန္တိ ကောကိလသကုဏေဟိ မနုညံ ဂီယတေဟိ သဒ္ဒေဟိ သဟ ပဝတ္တံ။ မယူရဂဏနစ္စိတန္တိ နာနာဝိဓေဟိ မယူရသမူဟေဟိ တတ္ထ တတ္ထ ဌာနေ နစ္စမာနံ ဇာတနစ္စနံ ဝါ။

၃၃၈။ အပ္ပသဒ္ဒန္တိ ဝစနသဒ္ဒေန အပ္ပသဒ္ဒံ။ အနာကိဏ္ဏန္တိ ဝိသဘာဂေဟိ အပ္ပါကိဏ္ဏံ။

ယောဂီဝရဝိရာဇိတန္တိ သေဋ္ဌယောဂီတိ ဝိသေသေန ရာဇမာနံ ဒိဗ္ဗမာနံ ဇာတဝိရာဇနံ ဝါ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သာရတ္ထ၊ ၃။ ၂၃၁-ပိဋ္ဌေ။

-- ၁၅၀ ----------------------------------

၃၃၉။ သဖလ နယနန္တိ မမ စက္ခု ဒဿနေန သဖလံ သအတ္ထံ ဣတိ အဟံ အမညိဿံ။ ယုတ္တန္တိ ဘာဝနာနုယုတ္တံ။ ဝိစိန္တယိန္တိ အယောနိသော စိန္တေသိံ။

၃၄၀။ ဌိတော’ယံ နဝယောဗ္ဗနေတိ အဘိနဝတရုဏယေ ဌိတော အယံ ဘိက္ခု။ ဝသန္တမိဝ ကန္တေန၊ ရူပေန စ သမန္ဝိတောတိ ရုစိတေန မနုညေန ရူပေန သမန္နာဂတော ဤဒိသေ ဝနေ ဝသန္တော ဝိတာတိ အတ္ထော။

၃၄၁။ ဟိတွာ ဝိသယဇံ ရတိန္တိ ပဉ္စကာမဂုဏပဋိသံယုတ္တေ ရူပါဒိအာရမ္မဏေ ဇာတံ အဘိရတိံ ဝိဇဟိတွဦ။

၃၄၂။ ဇိဏ္ဏေနာတိ ဇိဏ္ဏပုဂ္ဂလေန မဟလ္လကေန။ သုဘဒ္ဒကော အတိဝိယ သုန္ဒရော အယံ ဓမ္မော စရိတဗ္ဗော နနူတိ အမညိဿံ။

၃၄၃။ သုညကန္တိ ဝိဒိတွာနာတိ ဘိက္ခာစာရဝေလတ္တာ ဂန္ဓကုဋိဂေဟံ ဇိနတော သုညံ ဣတိ မညိတွဦ။ ဇိနာလယန္တိ ဇိနဿ ဘဂဝတော အာလယံ နိဝါသဋ္ဌာနံ ဂန္ဓေဂေဟံ စတုဝိဓာတိကဂန္ဓေဟိ စ အညေဟိ ကုသုမာဒိဂန္ဓေဟိ စ ပရိဘာဝိတံ ဘဂဝတော ဖလသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနာဒိဝသေန ဝလဉ္ဇိတကုဋံ။ ဥပေတွဦတိ ဥပသင်္ကမိတွာ။ ဇိန’မဒ္ဒက္ခန္တိ ဇိနံ ဘဂဝန္တံ အဒ္ဒသံ။ ဥဒယန္တံဝ ဘာကရန္တိ ပုရတ္ထိမဒိသတော ဥဒယာစလတော ဥဂ္ဂစ္ဆမာနံ သူရိယံ အဒ္ဒသံ ဣဝ ဆဗ္ဗဏ္ဏရသ္မီဟိ ဝိရောစမာနံ ဇိနံ အဒ္ဒက္ခန္တိ သမ္ဗန္ဓော။

၃၄၄။ ဧကကံ သုခ’မာသီဒန္တိ ဂန္ဓကုဋိယံ ဧကကံ သုခံ နိသီဒမာနံ။ ဗီဇမာနံ ဝရိတ္ထိယာတိ ဣဒ္ဓိယာ နိမ္မိတာယ ဒေဝစ္ဆရာသဒိသာယ ဥတ္တမိတ္ထိယာ တာလဝဏ္ဋေ ဂဟေတွဦ ဗီဇိယမာနံ။ နာယံ လူခေါ နရာသဘောတိ သေဋ္ဌမနုဿော အယံ ဘဂဝါ ဟီနော န ဘဝေယျာတိ ဝိစိန္တေသိံ။

၃၄၅။ သာ ကညာတိ ဘဂဝတော ဣဒ္ဓိယာ နိမ္မိတာ ဒေဝစ္ဆရာသဒိသာ သာ ယုဝတီ။ ကနကာသာသာတိ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ။ ပဒုမာ

-- ၁၅၁ ----------------------------------

နန လောစနာတိ ပဒုမပုပ္ဖမုခါ ပဒုမပုပ္ဖနေတ္တာ စ။ ဗိမ္ဗောဋ္ဌီတိ ဗိမ္ဗိကာဖလံ ဝိယ ဩဋ္ဌာ လောဟိတာနိ ဒန္တာဝရဏာနိ ယဿာတိ ဗိမ္ဗောဋ္ဌီ။ ကုန္ဒဒဿနာတိ မာဃျပုပ္ဖံ ဝိယ ဩဒါတာ ဒဿနာ ဒန္တာ ယဿာတိ ကုန္ဒဒဿနာ။ မနောနေတ္တရသာယနာတိ မနသော စက္ခုနဉ္စ ရသံ အဿာဒံ ပဝတ္တေတီတိ မနောနေတ္တရသာယနာ။ မနောဒွါရိက စက္ခုဒွါရိကစိတ္တာနံ ဝါ ရသာယနဘေသဇ္ဇသဒိသာ။

၃၄၆။ ဟေမဒေါဏသသဝနာတိ၊ သုဝဏ္ဏဒေါဏသမာနာနိ သောတာနိ ယဿာတိ ဟေမဒေါဏသသဝနာ။ ကလိကာကာရသုတ္တန္တိ သမ္ပတိ ဝိကသမာနမကုလဿ သဏ္ဍာနံ ဝိယ သုန္ဒရာ ထနာ ယဿာတိ ကလိကာကာရသုတ္တနီ။ ဝေဒိမဇ္ဈာဝ သုသောဏီတိ ဝေဒိကာယ မဇ္ဈာ ဣဝ မဇ္ဈော တနုကဝသေန သုန္ဒရာ သောဏိ ကဋိ ယဿာတိ သုသောဏီ။ ရမ္ဘောရူတိ ကဒလိက္ခန္ဓော ဝိယ သောဘနာ ဦရူ သတ္ထိ ယဿာတိ ရမ္ဘောရူ။ စာရုဘူသနာတိ မနုညာလင်္ကာရေဟိ အလင်္ကတာ။

၃၄၇။ ရတ္တံသကူပသံဗျာနာတိ ရတ္တ အံသက ဥပသံဗျာနာတိ ပဒစ္ဆေဒေါ။ တတ္ထ ရတ္တန္တိ လောဟိတံ။ အံသကန္တိ အံသေ ဌပေတ္တရိတ္တာ ဝလဥ္ဇိတံ အလင်္ကတဝတ္ထံ။ ဥပသံဗျာနန္တိ၂ အံသကဿ ဟေဋ္ဌာ ပါရုပိတ္ဝာ နိဝသိတဗ္ဗံ အန္တရိယဝတ္ထံ၃။ ရတ္တံ အံသကဥ္စ ဥပသံဗျာနဥ္စ ယဿာတိ ရတ္တံသကူပသံဗျာနာ။ နီလမဋ္ဌနိဝါသနာတိ နီလဝဏ္ဏံ မဋ္ဌံ သိနိဒ္ဓံ နိဝါသနံ ယဿန္တိ နီလမဋ္ဌနိဝါသနာ။ အတပ္ပနေယျရူပေနာတိ တပ္ပေတုံ ပိဏေတုံ အသက္ကုဏေယျေန ရူပသဏ္ဌာနေန သဟ။ ဟာသဘာဝသမန္ဒိတာတိ ဝိလာသာဒိဘာဝကိရိယာတိ သမန္နာဂတာ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဟေမဒေါလာသသဝနာ (ဗဟူသု)။

၂။ ဥပသံဗျာန = (ဝီလျံ)။

၃။ အန္တရိယောပသံဗျာန (အဗရ)။

ဒီပနီ – ၁၆

-- ၁၅၂ ------------------------------------

၃၄၈။ အဟော ယ'မဘိရူပိနီတိ အဘိရူပဝတီ အယံ ကညာ အဟော အစ္ဆရိယာ။ မယာ'နေန နေတ္တေနာတိ ဣမိနာ စက္ခုနာ မယာ။

၃၄၉။ တတော တသ္မိံ အစ္ဆရိယဗ္ဘုတစိတ္တေ ဝတ္တမာနပက္ခေဝယေဝ။ ဇာရာဘိဘူတာတိ ဘဂဝတော အဓိဋ္ဌာနဗလေန ဇရာသဘာဝေန ပဋိဘူတာ။ သာတိ ဘဂဝတာ နိမ္မိတဥိ သာ ကညာ၊ ဝိဏ္ဏောတိ ဝိရူပံ ဝဏ္ဏံ ယဿာတိ ဝိဝဏ္ဏာ။ ဝိကတာနာနာတိ၁ အဘိရူပတော ဝိရူပံ ဂတံ အာနနံ မုခံ ယဿာတိ ဝိကတာနနာ။ ဘိန္နဒန္တာတိ ဘိန္နာ ဆိန္နာ ပရိဂလိတာ ဒန္တာ ယဿာတိ ဘိန္နဒန္တာ။ သေတသိရာတိ ပလိတကေသတာယ ဩဒါတသီသာ။ သလာလာ ဝဒနာ'သုစီတိ ခေဠေနသဟ အသုစိ ပရိကိလိန္န ဝဒနံ မုခံ ယဿာတိ သလာလာ ဝဒနာ'သုစိ။

၃၅၀။ သံခိတ္တကဏ္ဏာတိ သံကုစိတာ ကဏ္ဏာ သဒ္ဒဂ္ဂဟာ ယဿာတိ သံခိတ္တကဏ္ဏာ။ သေတက္ခီတိ ဩဒါတာန စက္ခူနိ ယဿာတိ သေတက္ခီ။ လမ္ဗာသုဘပယောဓရာတိ ဗျာလမ္ဗာ ပဘိန္နာ အသုဘာ ပယောဓရာ ထနာ ယဿာတိ လမ္ဗာသုဘပယောဓရာ။ ဝလိဝိတတသဗ္ဗင်္ဂီတိ ဝလိသိထိလံ စမ္မံ ဝိဝိဓာကာရေန ထရိတံ သန္ထရိတံ သဗ္ဗေသု အင်္ဂပစ္စင်္ဂေသု ယဿာတိ ဝလိဝိတတသဗ္ဗင်္ဂီ။ သိရာဝိတတဒေဟိနီတိ ဓမနိသန္ထတဂတ္တာ ပရိယာဒိန္နမံသလောဟိတတ္တာ သိရာဇာလေနေဝ သန္ထရိတဂတ္တာ။

၃၅၁။ နတင်္ဂါတိ ဂီဝဋ္ဌိကဋ္ဋိဋ္ဌိနံ ဩနတံ အင်္ဂံ ယဿာတိ နတင်္ဂါ။ ဒဏ္ဍဒုတိယာတိ ဒဏ္ဍေန ဝိနာ ဂန္တုံ အသက္ကုဏေယျတာယ ဒဏ္ဍော ကတ္တရဒဏ္ဍော ဧဝ ဒုတိယော သဟာယော ယဿာတိ ဒဏ္ဍဒုတိယာ။ ဥပ္ပါသုလိကတာတိ ဩလုဂ္ဂဝိလုဂ္ဂဖာသုကဘာဝေါ။ ကိသာတိ အပ္ပမံသလောဟိတတာယ တနုကာ။ ပဝေဓမာနာတိ တေသု တေသု ဣရိယာပထေသု ပကာရေန ကမ္ပမာန။ ပတိယာနိဿသန္တီ မုဟုံ မုဟုန္တိ တသ္မိံ ခဏေယေဝ သီဃံ အဿသန္တီ ပဿသန္တီ စ တာလဝဏ္ဏေန ဗိဇိတုံ အသက္ကောန္တီ ပပတိတာ မရဏန္တိကဒုက္ခံ ဝေဒယန္တီ သယိတာ။ မရိတ္ဝာ မနုဿမေန ဥဒ္ဓုမာ

မှတ်ချက်။

၁။ ဝိကတာနာနာတိ ပါဠော၊ ထေရီ၊ ဋ္ဌ၊ ၁၃၇ ပိဋ္ဌေ။

-- ၁၅၃ ------------------------------------

တကာဒိဘာဝံ ပတ္ဝာ ယာဝ အဋ္ဌိမတ္တာဝသာနံ ကတ္ဝာ၊ ဣဒ္ဓိဗလေန ဘဂဝါ ဒဿေသိ။

၃၅၂။ တတောတိ တဒါ။ အဗ္ဘုတောတိ အဗ္ဘုတပုဗ္ဗော။ ဓိရတ္ထုု ရူပံ အသုစိန္တိ ဇေဂုစ္ဆနီယံ ဣဒံ ရူပံ ဓီ အတ္ထု နိန္ဒာမိ ဂရဟာမီတိ အတ္ထော။ ရမန္တေ ယတ္ထ ဗာလိသာတိ ဧတ္ထ ဗာလ ဝုဒ္ဓိ သိဏန္တိ သယေန္တိတိ၂ ဗာလိတာ၊ ဗာလိတ္တယော ယတ္ထ ယာဒိသေ ရူပေ အဘိရမန္တိ။

၃၅၃။ ဥဒဂ္ဂစိတ္တောတိ ဩဒဂျပီတိဝသေန ဥဒဂ္ဂမာနသော။ အဘာသထာတိ အဝေါစ။

၃၅၄။ အာတုရန္တိ၃ နာနပ္ပကာရေဟိ ဒုက္ခေဟိ အဘိဏှံ ပဋိပီဠိတံ။ သဗ္ဗကာလံ ဝါ ဣရိယာပထန္တရာဒီဟိ ပရိဟရိတဗ္ဗတာယ နိစ္စံ ဂိလာနံ။ အသုစိန္တိ သုစိရဟိတံ ဇေကုစ္ဆံ ပဋိက္ကူလံ။ ပူတိန္တိ ဒုဂ္ဂန္ဓံ။ ပဿာတိ သဘာဝတော ဩလောကေဟိ။ ခေမေတိ ဘဂဝါ ခေမာဒေဝိံ အာလပတိ။ သမုဿယန္တိ သရီရံ ဥဂ္ဃရန္တန္တိ ဥဒ္ဓံ ဝဏေဟိ စ မုခေဟိ ဝ စက္ခု သောတ ဃာန ဆိဒ္ဒေဟိ စ အသုစိံ သဝန္တံ။ ပဂ္ဃရန္တန္တိ အဓောဝဏမုခေဟိ စ အင်္ဂဇာတေဟိ စ သမန္တတော

လောမကူပေပေဟိ စ အသုစိံ သဝန္တံ။ ဗလာနံ အဘိနန္ဒိတန္တိ ဗာလေဟိ အန္ဓပုထုဇ္ဇနေဟိ ဒိဋ္ဌိ တဏှာဘိနန္ဒနာဟိ အဟံ မမန္တိ အဘိနိဝိသနန္ဒိဘံ။

၃၅၅။ အသုဘာယာတိ၄ အသုဘာနုပဿနာယ။ စိတ္တံ ဘာဝေဟိ ဧကဂ္ဂံ သုသမာဟိတန္တိ အတ္တနော စိတ္တဝိက္ခေပါဘာဝေန ဧကဂ္ဂံ အာရမ္မဏေသု သုသမာဟိတံ အပ္ပိတံ ကတွာ ဘာဝေဟိ တဝ အသုဘာနုပဿနံ သုကရံ အကၡာမိတိ။ သတိ ကာယဂတာ တျတ္ထုတိ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဓမ္မ၊ ၄၊ ၂။ ၃၃၉-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ကပ္ပဒုမာဘိဓာနေ ပဿိတဗ္ဗံ။

၃။ ထေရ၊ ၄၊ ၂။၉၂၊ ၉၂၉-ပိဋ္ဌေသု။

၄။ ထေရ၊ ၄၊ ၂။ ၅၂၆-ပိဋ္ဌေ။

-------------------------------------- ၁၅၄ -----------------------------------

ဝုတ္တကာယဂတာသတိဘာဝနာ တယာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ဟောတုနိဗ္ဗိဒါ ဗဟုလာ ဘဝါတိ အတ္တနော အတ္တဘာဝေ သဗ္ဗသ္မိံ စ နာမရူပေ နိဗ္ဗိန္ဒဗဟုလာ ဟောဟိ။

၃၅၆။ ယထာ ပန နိဗ္ဗိန္ဒိတဗ္ဗံ၊ တံ ဒဿေတုံ ယထာ ဣဒန္တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယထာ ဣဒံ တထာ ဧတန္တိ ယထာ ဣဒံ တဝ သရီရံ သခါတံ အသုဘံ အာယုဥသ္မာဝိညာဏာ အနပဂမာ နာနာဝိဓံ မာယောပမံ ကိရိယံ ဒဿေတိ၊ တထာ ဧဝ ဧတံ မတသရီရံ ပုဗ္ဗေ တေသံ ဓမ္မာနံ အနပဂမာ အဟောသိ။

ယထာ ဧတံ ဧတရဟိ မတသရီရံ တေသံ ဓမ္မာနံ အပဂမာ န ကိဉ္စိ ကိရိယံ ဒဿေတိ၊ တထာ ဣဒံ တဝ သရီရမ္ပိ တေသံ ဓမ္မာနံ အပဂမာ နဿတေ ဝါတိ။ ယထာ စ ဣဒံ တဝ သရီရံ ဧတရဟိ သုသာနေ န မကံ န သယိတံ၊ န ဥဒ္ဓုမာတကာဒိဘာဝံ ဥပဂတံ။ တထာ ဧတံ ဧတရဟိ မတသရီရမ္ပိ ပုဗ္ဗေ အဟောသိ။ ယထာ ပနေတံ ဧတရဟိ မတသရီရံ သုသာနေ သယိတံ ကမေ ဥဒ္ဓုမာတကာဒိဘာဝံ ဥပဂတံ၊ တထာ ဣဒံ တဝ သရီရံ အသုစိ ဒုဂ္ဂန္ဓံ ဇေဂုစ္ဆံ၊ ပဋိက္ကူလံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာ၊ တထာ ဧတံ မတသရီရမ္ပိ။ ယထာ ဝါ ဧတံ မတသရီရံ အသုစိအာဒိသဘာဝဥ္စေဝ အနိစ္စာဒိသဘာဝဥ္စ၊ တထာ ဣဒံ တဝ သရီရမ္ပိ။ အဇ္ဈတ္တဥ္စ ဗဟိဒ္ဓါ စ ကာယေတိ အတ္တနော အဇ္ဈတ္တံ သရီရေ စ ဗဟိဒ္ဓါ ပရပုဂ္ဂလာနံ သရီရေ စ။ ဆန္ဒံ ဝိရာဇယာတိ တဏှာဆန္ဒံ ဝိရာဂသခါတေန မဂ္ဂေန ပဇဟာတိ။

၃၅၇။ အနိမိတ္တဉ္စ ဘာဝေဟီတိ၂ နိစ္စနိမိတ္တာဒီနံ ဥဂ္ဃါဋနေန ဝိသေသတော အနိစ္စာနုပဿနံ ဝဒေဟိ။ မာနာနုသယ'မုဇ္ဇဟာတိ တံ ဘာဝေန္တော မဂ္ဂဉ္စပါဋိယာ အဂ္ဂမဂ္ဂါဓိဂမေန မာနာနုသယံ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရ၊ ၄၊ ၂။ ၉၃-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ထေရ၊ ၄၊ ၂။ ၅၂၆-ပိဋ္ဌေ။

-------------------------------------- ၁၅၅ -----------------------------------

သမုစ္ဆိန္ဒာဟိ။ တတော မာနာဘိယမယာတိ တသ္မာ မာနဿ ဒဿနာဘိသမယာစေဝ ပဟာနာဘိသမယာ စ။ ဥပသန္တောတိ သဗ္ဗသော ရာဂါဒီနံ သန္တတာယ ဥပသန္တာ စရိဿသိ ဝိဟရိဿသီတိ အတ္ထော။

၃၅၈။ ယေ ရာဂရတ္တာ'နုပတန္တိ သောတံ သယံ ကတန္တိ၁ ယေ သတ္တာ ကိလေသကာမေဟိ ရတ္တာ ဒေါသဒုဋ္ဌာ မောဃမူဠှာ စ သယံ ကတံ တဏှာသောတံ အနုပတန္တိ၊ တေ တံ သမတိက္ကမိတုံ န သက္ကောန္တိ၊ ဧဝံ ဒုရတိက္ကမံ။ မက္ကဋကောဝ ဇာလန္တိ ယထာ နာမ မက္ကဋကော သုတ္တဇာလံ ကတွာ မဇ္ဈေ ဌာနေ နာဘိမဏ္ဍလေ နိပန္နော ပရိယန္တေ ပတိတံ ပဋင်္ဂံ ဝါ မက္ခိကံ ဝါ ဝေဂေန ဂန္တွာ ဝိဇ္ဈိတွာ တဿ ရသံ ပိဝိတွာ ပုန ဂန္တွာ တသ္မိံ ယေဝ ဌာနေ နိပဇ္ဇတိ။ ဧတမ္ပိ ဆေတွာန ဝဇန္တိ ဓီရာတိ ဣဒံ ဗန္ဓနံ ဆိန္ဒိတွာ ဂစ္ဆန္တိ။ အနပေက္ခိနော ကာမသုခံ ပဟာယာတိ အနပေက္ခတာ နိရာလယာ ဟုတွာ ဥဒ္ဓံ အရဟတ္တမဂ္ဂေန ဝတ္ထုကာမေသု အဿာဒံ ကိလေသကာမသုခံ ပဇဟိတွာ ဝဇန္တိ။

၃၅၉။ တတောတိ ပဉ္စာ။ ကလ္လိတစိတ္တန္တိ၂ ဇာတကလ္လမာနသံ ကမ္မနိယစိတ္တံ၊ ဟေဋ္ဌာ ဟိ ပဝတ္တိတဓမ္မဒေသနာယ အဿဒ္ဓိယာဒီနံ စိတ္တဒေါသာနံ ဝိဂတတ္တာ ဥပရိဒေသနာယ ဘာဇနဘာဝူပဂမနေန ကမ္မက္ခမစိတ္တံ ဘာဝနာကမ္မဿ ယောဂ္ဂစိတ္တန္တိ အတ္ထော။ မဟာနိဒါနံ ဝေသေသိ၊ သုတ္တန္တံ၃ ဝိနယာယ မေတိ သဗ္ဗဗုဒ္ဓေဟိ ဒေသိတံ အတိ ဂမ္ဘီရံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒပဋိသံယုတ္တ ဓမ္မဒေသနံ မမ ဝိနယနတ္ထာယ ဒမနတ္ထာယ ဘဂဝါ ဒေသေသိ။

၃၆၀။ ပုဗ္ဗသည'မနုဿရိန္တိ ဓမ္မသုဏနတော ပုဗ္ဗေ သလ္လက္ခိတံ ဝိပလ္လာသသညံ အနုဿရိံ သမ္မပ္ပဓာနဝီရိယဝသေန အာယတိ

မှတ်ချက်။

၁။ ဓမ္မ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၃၄၀-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ဝိမာန၊ ဋ္ဌ။ ၁၉၈-ပိဋ္ဌေ။

၃။ ဒီ၊ ၂။ ၄၇-ပိဋ္ဌေ။

-------------------------------------- ၁၅၆ ----------------------------------

နုပ္ပါဒေဿာမီတိ ပုနပ္ပုနံ သရိံ။ ဌိတာဝ’ဟံ သန္တိံဟိ အဟံ ဌိတာ ဧဝသမာနော။ ဓမ္မစက္ခုန္တိ ဗြဟ္မာယုသုတ္တေ၂ တိဏ္ဏံ မဂ္ဂါနံ စူဠရာဟုလောဝါဒေ၃ အာသဝက္ခယသေ်ာတံ နာမံ။ ဥပါလိသုတ္တေ၄ သောတာ ပတ္တိမဂ္ဂဿ နာမံ။ ဣဓာပိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ အဓိပ္ပေတော။ ဝိသေဓယိန္တိ ဝိသုဒ္ဓံ ကတွာ ပဋ္ဌိလဘိံ။

၃၆၁။ အစ္စယံ ဒေသေနတ္ထာယာတိ အပရာဓံ ပကာသနတ္ထာယ။

၃၆၂။ နမော တေတိ တုယှံ နမော နမာမိ။ သဗ္ဗဒဿာဝီတိ သမန္တစက္ခု ဝုစ္စတိ သဗ္ဗညုတညာဏံ။ တေနေဝ သမန္တစက္ခုနာ သဗ္ဗဿ သင်္ခတာသင်္ခတ ဓမ္မဿ ဒဿနတော သဗ္ဗဒဿာဝီ။

ဝုတ္တဥ္စေတံ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂနိဒ္ဒေသေသု –

န တဿ အဒိဋ္ဌမိဓတ္ထိ ကိဉ္စိ၊

အထော အဝိညာတ’မဇာနိတဗ္ဗံ။ ။

သဗ္ဗံ အဘိညာသိ ယဒတ္ထိ ကိဉ္စိ၊

တထာဂတော တေန သမန္တစက္ခူတိ။၅

ကရုဏာကာရတိ အာဒိတ္တော လောကသန္နိဝါသောတိ ပဿန္တာနံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ သတ္တေသု မဟာကရုဏာ ဩက္ကမတီတိ အာဒိနာ၆ ဝုတ္တာယ မဟာကရုဏာယ ပတိဋ္ဌ ဘဂဝါတိ အာလပတိ။ အမတံဒဒါတိ အမတံ နိဗ္ဗာနံ ဒဒါတီတိ အမတံဒဒေါ၊ သော အမတံဒေ ဣတိ အာလပတိ။

၃၆၃။ ဒိဋ္ဌိဂဟနပက္ခန္တာတိ တိဏဂဟန ဝနဂဟန ပဗ္ဗတဂဟနာနိ ဝိယ ဒိဋ္ဌိယောဝ ဒုရတိက္ကမနဋ္ဌေန ဒိဋ္ဌိဂဟနံ၊ တံ အနုပဝိသန္တာ။

မှတ်ချက်။

၁။ မ၊ ဋ္ဌ၊ ၃။ ၆၅-ပိဋ္ဌေ။

၂။ မ၊ ၂။ ၃၄၇-ပိဋ္ဌေ။

၃။ မ၊ ၃။ ၃၂၇-ပိဋ္ဌေ။

၄။ ၄၊ ၂။ ၄၃-ပိဋ္ဌေ။

၅။ မဟာနိ၊ ၂၀၀။ စူဠနိ၊ ၉၂။ ပဋိသံ။ ၁၂၇-ပိဋ္ဌာဒီသု။

၆။ ပဋိသံ၊ ၁၂၁-ပိဋ္ဌေ။

-------------------------------------- ၁၅၇ ----------------------------------

ကာမရာဂဝိမောဟိတာတိ ကာမရားေန္ အတိဝိယ သံမူဠှာ။ တယာ သမ္ဗုဒ္ဓာ ဥပါယေန ဝိနီတာတိ တယာ ဘဂဝတော သုဋ္ဌု သုကုသလနယေန ဒမိတာ။ ဝိနယေ ရကာတိ ဣဒါနိ ဘဂဝတော သာသနေ အဘိရတာ အမှိတိ အံတ္တော။

၃၆၄။ အဒဿနေန ဝိဘောဂါ၊ တာဒိသာနံ မဟေသိနန္တိ ဘဂဝါ ပဥ္စဟာ’ကာရေဟိ တာဒီတိအာဒိနာ နိဒ္ဒေသော ဝဒတ္ထနယေန တာဒိဂုဏေန သမန္နာဂတာနံ အဒဿနတော ဓမ္မဿဝနာဘာဝါ ပါရမီသင်္ခါတပုညသမ္ဘာရဘောဂဝိရဟိတာ ဒက္ခိတာ သတ္တာ။

၂၆၅။ လောကဿရဏန္တိ သတ္တလောကဿ နာထံ။ အရဏန္တိ ရဏန္တိ ဧတေဟီတိ ရဏာ ယေဟိ အဘိဘူတာ သတ္တာ နာနပ္ပကာရေဟိ ကန္ဒန္တိ ပရိဒေဝန္တိ၊ တေသံ ရာဂဒီနံ ဧတံ အဓိဝစနံ၊ နတ္ထိ ရဏာ ဧတဿာတိ အရဏော၊ တံ။ မရဏန္တဂန္တိ မရဏဿ အန္တဘူတံ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏကရဏဝသေန ဂစ္ဆတီတိ မရဏန္တဂေါ၊ တံ။ မရဏန္တဂူတိပိ ပါဌော၊ သော ယေဝ’အတ္တော။ နာဒ္ဒသာမိ အဒ္ဒုရဋ္ဌန္တိ အဒ္ဒုရဋ္ဌာနေ ဝေဠုဝနုယျာနေ တိဋ္ဌတီတိ အဒ္ဒုရဋ္ဌော၊ တံ ဘဂဝန္တံ န ပဿာမီတိ အတ္တော။ တံ’မစ္စယန္တိ တံ အပရာဓံ။

၃၆၆။ မဟာဟိတန္တိ မဟန္တေဟိ ဟိတေဟိ သမန္နာဂတံ။ ဝရဒန္တိ ဝရံ ဥတ္တမံ နိဗ္ဗာနံ ဒဒါမီတိ ဝရဒဒေါ၊ တံ။ ဝိသကိတာတိ ဝိပလ္လာသေန သလ္လက္ခိတာ။ နောပေသိန္တိ န ဥပသင်္ကမိံ။

၃၆၇။ မစုရနိဋ္ဌေါသောတိ မဥ္စုသဒ္ဒေါ၊ မစုရဂ္ဂဏေန ဝိဿဇ္ဇာဒိ သဒ္ဒါပိ ဂဟေတဗ္ဗာ ဥပလက္ခဏနယေန။ နိဒ္ဒေသာဒီသု၂

ဟိ –

အင္ဂ၁ ုဂ်သမန္နာဂတော ခေါ ပန တဿ ဘဝဂတော မုခတော ဃောသော နိစ္ဆရတိ ဝိသဋ္ဌော စ ဝိညေယျော စ မဥ္စု စ သဝနီယော စ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ မဟာနိ။ ၈၈၊ ၃၆၅-ပိဋ္ဌေသု။

၂။ မဟာနိ။ ၃၅၃။ ဒီ၊ ၂။ ၁၇၁။ မ၊ ၂။ ၃၄၀-ပိဋ္ဌေသု။

-- ၁၅၈ ----------------------------------

ဗိန္ဒု စ အဝိသာရီ စ ဂမ္ဘီရော စ နိန္နာဒီ စ။ ယထာ ပရိသံ ခေါ ပန သော ဘဂဝါ သရေန ဝိညာပေတိ၊ န အဿ ဗဟိဒ္ဓါ ပရိသာယ ဃောသော နိစ္ဆရတိ၊ ဗြဟ္မဿရော ခေါ ပန သော ဘဂဝါကရဝီက ဘာဏီတိ ဝုတ္တံ။ အဝေါစ တိဠ ခေမာတိ ဘောတိ ခေမေ တဝ အပရာဓော တိဋ္ဌတု၊ တဝ အပရာဓံ မယံ ခမာမာတိ အဓိပ္ပါယော၊ က္လတိ အဝေါစာတိ သမ္ဗန္ဓော။ သိဥ္စဇန္တော အမတေန မန္တိ၊ အမတောဒကေန အဘိသိဥ္စန္တော ဝိယ မဟာကရုဏာဝသေန မမံ အဝေါစ။

၃၆၈။ ပဏမျာတိ သက္ကစ္စံ နမိတွဥ္ဌ သိရသာ ဝန္ဒိတွာ။ နရပတိန္တိ ဗမ္ဗိသာရရာဇာနံ။

၃၆၉။ စိန္တိတော ယ’မရိန္ဒမာတိ ဘော အရိန္ဒမ၂ အရီနံ ဒမနသီလ၊ ရမ္မံ ဝေဠုဝနံ ယေနာတိ ဂီတဂါထာဟိ ဘဂဝတော သန္တိ ကံ ဂမနတ္ထာယ အယံ ဥပါယော နယော တေ တယာ သမ္မာ စိန္တိတော။ ဝနဒဿနကာမာယာတိ ဝေဠုဝနံ ဒဋ္ဌုကာမာယ မယာ။ ဒိဋ္ဌော နိဗ္ဗုနထော မုနီတိ နိတ္တဏှော မုနိ ဘဂဝါ ဒိဋ္ဌော။

၃၇၀။ တေတိ့ တုယှံ။ ရူပေ’ဟန္တိ ရူပသ္မိံ အဟံ။ နိဗ္ဗိန္ဒာ မုနိပါဏိနာတိ မုနိနော ဘဂဝတော ပါဏိနာ ဓမ္မဒေသနာယ ရူပသ္မိံ နိဗ္ဗိန္ဒာ ဟုတွာ။

၃၇၁။ အဥ္စလိံ ပဂ္ဂဟေတွာနာတိ ဓမ္မဂရုဘာဝေန အဥ္စလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ။ တဒါဟ သ မဟီပတီတိ တသ္မိံ ကာလေ သော ဗိမ္ဗိသာရော ရာဇာ အာဟ။

၃၇၂။ အဒ္ဓမာသေ ဥပဋ္ဌိတေတိ ပဗ္ဗဇိဘာဒိဝသတော ပန္နရသမဒိဝသေ၃ ဥပဋ္ဌိတေ သတိ။ ဒီပေါဒယဥ္စ ဘေဒဥ္စာတိ တေလပဒီပဿ

မှတ်ချက်။

၁။ မဟာနိ။ ၃၅၃။ ဒီ၊၂ ၁၇၁။ မ၊ ၂။ ၃၄၀-ပိဋ္ဌေသု။

၂။ ပေတ၊ ဋ္ဌ။ ၂၃၅-ပိဋ္ဌေ။

၃။ ပဋိသံ။ ၃၈၃-ပိဋ္ဌေ။

-- ၁၅၉ ----------------------------------

သန္တတိဝသေန ဓာလာနံ ဥဒယဥ္စ ဥပ္ပဒါဒဥ္စ ဇလိတွာ ဘေဒနံ စ ဘင်္ဂံ စ ဒိသွာ။

၃၇၃။ ပစ္စယာကာရကောဝိဒါဟိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေ ကုသလာ။ ခေမာထေရီဟိ ဝိဝဿီဘဂဝတော ကာလေ စ ကဿပဘဂဝတော ကာလေ စ မဟာနိဒါနာဒိဂမ္ဘီရသုတ္တန္တံ ပရိယာပုဏိတွဥ္ဌ ပညာသံဝတ္တနိကကမ္မံ ပရိစယံ အကာသိ၊ တသ္မာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေ ဉာဏံ ဩဘာရေတွာ ကာမောယာဒိစတုရော ဩဃေ အတိက္ကမိတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။

၃၇၄။ က္လဒ္ဓီသူတိ ကုတမာ ဒသ က္လဒ္ဓိယော အဓိဋ္ဌာနာက္လဒ္ဓီတိအာဒိနာ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ ဝုတ္တာသု ဒသသု က္လဒ္ဓိသု အဓိဋ္ဌာနဝိကုဗ္ဗနမနောမယိဒ္ဓိသု။

၃၇၅။ ဝိသုဒ္ဓီသူတိ သီလဝိသုဒ္ဓိ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိတျာဒီသု သတ္တသု ဝိသုဒ္ဓီသု။ တာသံ အတ္ထော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၂ ဝုတ္တနာယေန ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ကထာဝတ္ထုဝိသာရဒါတိ အပ္ပိစ္ဆတာဒိနိ၃ ဒသ ဝိဝဋ္ဋနိဿိတာယ ကထာယ ဝတ္ထုဘူတာနိ ကာရဏာနိ တေသု ဝိသာရဒါ နိဗ္ဘယာ ဆေကာ။ ဒသယိမာနိ ဘိက္ခဝေ ကထာဝတ္ထူနိ။ ကတမာနိ ဒသအပ္ပိစ္ဆကထာတိအာဒိနာ၄ အင်္ဂုတ္တရေ ဝိတ္ထာရေန ဘဂဝတာ ဒေသိတာနိ။ အဘိဓမ္မနယညူတိ အဘိဓမ္မနယေန ဇာနာတီတိ အဘိဓမ္မနယညူ။

၃၇၈။ တောရဏဝတ္ထုသ္မိန္တိ တောရဝတ္ထုနာမကေ ဂါမေ။ ပါဠိယံ၅ ဟိ –

တေန ခေါ ပန သမယေန ခေမာ ဘိက္ခုနီ ကောသလေသု စာရိကံ စရမာနော အန္တရာ စ သာဝတ္ထိံ အန္တရာ စ သာကေတံ တောရဏဝတ္ထုသ္မိံ ဝါသံ ဥပဂတာ ဟောတီတိ အာဂတံ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ပဋိသံ၊ ၃၈၃-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ၂။ ၂၂၂-ပိဋ္ဌာဒီသု။

၃။ မဟာနိ၊ ၄၊ ၂၈၅-ပိဋ္ဌေ။

၄။ အံ၊ ၃။ ၃၅၉-ပိဋ္ဌေ။

၅။ သံ၊ ၂။ ၅၄၄-ပိဋ္ဌေ။

--------------------------------------- ၁၆၀ -----------------------------------

ရညာ ကောသလဿာမိနာတိ ကောသလရဋ္ဌဿရေန ပသေနဒိနာ နာမ ရာဇိနာ။ ပုစ္ဆိတာ နိပုဏော ပဉှေတိ “ကိန္နု ခေါ အယျေ ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ”တိအာဒိကော သုခုမေ ပဉှာနိ ပုဋ္ဌာ။ ယထာတတထန္တိ “အဗျာကတံ ခေါ ဧတံ မဟာရာဇ ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ” တိအာဒိနာ ယထာဘူတံ။

၃၇၉။ တဒါ သ ရာဇာတိ တတော ပစ္ဆာ သော ကောသလရာဇာ။ သုဂတံ ဥပသင်္ကမ္မ ပုစ္ဆကာတိ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပုန အပုစ္ဆိ။ ပါဠိယံ ဟိ –

အထ ခေါ ရာဇာ ပသေနဒိ ကောသလော အပရေန သမယေန ယေန ဘဂဝါတိ၊ အာဒိ

နာ ဝိတ္ထာရတော အာဂတံ။

တထေဝ ဗျဒ္ဓေါ ဗျာကာသီတိ အဗျာကတံ ခေါ ဧတံ မဟာရာဇဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိအာဒိနာ တထာဧဝ ဘဂဝါ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ ဣမေသံ ပဉှာနံ အတ္ထော စူဠမာလုကျသုတ္တေ၃ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယထာ တေ ဗျာကတာ မယာတိ မယာ တဿ ရညော ဗျာကတာ ယထာ။ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပေသိ မန္တိ ဧတဒဂ္ဂံ သိက္ခဝေ မမ သာဝိကာနံ ဘိက္ခုနီနံ မဟာပညာနံ ယဒိဒံ ခေမာတိ၄ မံ မဟာပညာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။

၈ – ခေမာထေရိယာအပဒါနဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သံ၊ ၂။ ၅၄၅-ပိဋ္ဌေ။

၂။ သံ၊ ၂။ ၅၄၇-ပိဋ္ဌေ။

၃။ မ၊ ၂။ ၈၉-ပိဋ္ဌာဒီသု။

၄။ အံ၊ ၁။ ၂၆-ပိဋ္ဌေ။

--------------------------------------- ၁၆၀ -----------------------------------

လောစနာတိ ပဒုမပုပ္ဖမုပါ ပဒုမပုပ္ဖနေတ္တာ စ။ ဗိမ္ဗောဋ္ဌီတိ ဗိမ္ဗိကာဖလံ ဝိယ သြဋ္ဌာ လောဟိတာနိ ဒန္တာ ဝရဏာနိ ယဿာတိ ဗိမ္ဗောဋ္ဌ။ ကုန္ဒဒဿနာဟိ မဃျပုပ္ဖံ ဝိယ သြဒါတာ ဒဿနာ ဒန္တာ ယဿာတိ ကုန္ဒဒဿနာ။ မနောနေတ္တရသာယနာတိ မနသော စက္ခုနဉ္စ ရသံ အဿာဒံ ပဝတ္တေတီတိ မနောနေတ္တရသာယနာ။ နောဒ္ဒါရိက စက္ခုဒ္ဒါရိကစိတ္တာနံ ဝါ ရသာယနဘေသဇ္ဇသဒိသာ။

၃၄၆။ ဟေမဒေါဏသသဝနာတိ၁ သုဝဏ္ဏဒေါဏသမာနာနိ သောတာနိ ယဿာတိ ဟေမဒေါဏသသဝနာ။ ကလိကာကာရသုတ္တနီတိ သမ္ပတိ ဝိကသမာနမကုဠသလ သဏ္ဍာနံ ဝိယ သုန္ဒရာ ထနာ ယဿာတိ ကလိကာကာရသုတ္တနီ။ ဝေဒိမဇ္ဈာဝ သုသောဏီတိ ဝေဒိကာယ မဇ္ဈော ဣဝ မဇ္ဈေ တနုကဝသေန သုန္ဒရာ သောဏီ ကဋိယဿာတိ သုသောဏီ။ ရမ္ဘောရူတိ ကဒလိက္ခန္ဓော ဝိယ သောဘနာ ဥရူ သတ္ထိ ယဿာတိ ရမ္ဘောရူ။ စာရုဘူသနာတိ မနုညာလင်္ကာရေဟိ အလင်္ကတာ။

၃၄၇။ ရတ္တံသကူပသံဗျာနာတိ ရတ္တ အံသက ဥပသံဗျာနာတိ ပဒစ္ဆေဒေါ။ တတ္ထ ရတ္တန္တိ လောဟိတံ။ အံသကန္တိ အံသေ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ ဝလဉ္ဇိတံ အလင်္ကတဝတ္ထံ။ ဥပသံဗျာနန္တိ၂ အံသကဿ ဟေဋ္ဌာ ပါရုပိတွာ နိဝသိတဗ္ဗံ အန္တရိယဝတ္ထံ၃။ ရတ္တံ အံသကဉ္စ ဥပသံဗျာနဉ္စ ယဿာတိ ရတ္တံသကူပသံဗျာနာ။ နီလမဋ္ဌနိဝါသနာတိ နီလဝဏ္ဏံ မဋ္ဌံ သိနိဒ္ဓံ နိဝါသနံ ယဿန္တိ နီလမဋ္ဌနိဝါသနာ။ အတပ္ပနေယျရူပေနာတိ တပ္ပေတုံ ပိဏေတုံ အသက္ကုဏေယျေန ရူပသဏ္ဍာနေန သဟ။ ဟာသဘာဝသမာ တာတိ ဝိလာသာဒိဘာဝကိရိယာဟိ သမန္နာဂတာ။

မှတ်ချက်။

၁။ ဟေမဒေါလာသသဝနာ (ဗဟူသု)။

၂။ ဥပသံစျာန = (ဝီလျံ)။

၃။ အန္တရိယောပသံဗျာန (အမရ)။

ဒီပနီ – ၁၆

-- ၁၆၂ ----------------------------------

၃၄၈။ အဟော ယ’မဘိရူပိနီတိ အဘိရူပဝတီ အယံ ကညာ အဟော အစ္ဆရိယာ။ မယာ’နေန နေတ္တေနာတိ ဣမိနာ စက္ခုနာ မယာ။

၃၄၉။ တတော တသ္မိံ အစ္ဆရိယဗ္ဘုတစိတ္တေ ဝတ္တမာနပက္ခေယေဝ။ ရာဇာဘိဘူတာတိ ဘဂဝတော အဓိဋ္ဌာနဗလေန ဇရာသဘာဝေန ပီဠိတာ။ သာတိ ဘဂဝတာ နိမ္မိတာ သာ ကညာ၊ ဝိဝဏ္ဏာတိ ဝိရူပံ ဝဏ္ဏံ ယဿာတိ ဝိဝဏ္ဏာ။ ဝိကတာနနာတိ အဘိရူပတော ဝိရူပံ အာနနံ မုခံ ယဿာတိ ဝိကတာနနာ။ ဘိန္နဒန္တာတိ ဘိန္နာ ဆိန္နာ ပရိဂလိတာ ဒန္တာ ယဿာတိ ဘိန္နဒန္တာ။ သေတသိရာတိ ပလိတကေသတာယ ဩဒါတသီသာ။ သလာလာ ဝဒနာ’သုစီတိ ခေဠေန သဟ အသုစိ ပရိကိလိန္နံ ဝဒနံ မုခံ ယဿာတိ သလာလာ ဝဒနာ’သုစိ။

၃၅၀။ သံခိတ္တကဏ္ဏာတိ သံကုစိတာ ကဏ္ဏာ သဒ္ဒဂ္ဂဟာ ယဿာတိ သံခိတ္တကဏ္ဏာ။ သေတက္ခီတိ ဩဒါတာနိ စက္ခူနိ ယဿာတိ သေတက္ခီ။ သမ္ဗာသုဘပယောဓရာတိ ဗျာလမ္ဗာ ပတိန္နာ အသုဘာ ပယောဓရာ ထနာ ယဿာတိ လမ္ဗာသုဘပယောဓရာ။ ဝလိဝိတတသဗ္ဗင်္ဂီတိ ဝလိ သိထိလ စမ္မံ ဝိဝိဓာကာရေန ထရိတံ သန္တရိတံ သဗ္ဗေသု အင်္ဂပစ္စင်္ဂေသု ယဿာတိ ဝလိဝိတတသဗ္ဗင်္ဂီ။ သိရာဝိတတဒေဟိနီတိ ဓမနိသန္ထတဂတ္တာ ပရိယာဒိန္နမံသလောဟိတတ္တာ သိရာဇာလေနေဝ သန္ထရိတဂတ္တာ။

၃၅၁။ နတင်္ဂါတိ ဂီဝင်္ဂကဋိင်္ဂနံ ဩနတံ အင်္ဂံ ယဿာတိ နတင်္ဂါ။ ဒဏ္ဍဒုတိယာတိ ဒဏ္ဍေန ဝိနာ ဂန္တုံ အသက္ကုဏေယျတာယ ဒဏ္ဍော ကတ္တရဒဏ္ဍော ဧဝ ဒုတိယော သဟာယော ယဿာတိ ဒဏ္ဍဒုတိယာ။ ဥပ္ပါသုလိကတာတိ ဩလုဂ္ဂဝိလုဂ္ဂဖာသုကဘာဝေါ။ ကိသာတိ အပ္ပမံသလောဟိတတာယ တနုကာ။ ပဝေမာနာတိ တေသု တေသု ဣရိယာပထေသု ပကာရေန ကမ္ပမာနာ။ ပတိတာ နိဿသန္တိ မုဟုံ မုဟုန္တိ တသ္မိံခဏေယေဝ သီဃံ သီဃံ အဿသန္တီ ပဿာသန္တီ စ တာလဝဏ္ဋေန ဗီဇတိ အသက္ကောန္တီ ပပတိတာ မရဏန္တိကဒုက္ခံ ဝေဒယန္တီ သယိတာ။ မရိတွာအနုက္ကမေန ဥဒ္ဓုမာတိကာဒိ သံဝဏ္ဏရာနိ ကမ္မေ ကတေ ‘တဝ ဂုဏံ ဥတွာ ဒဿာမာ’တိ ဝဒိံသု။

-- ၁၆၃ ----------------------------------

သာ ‘သာဓူ’တိ ပဋိဿုဏိတွာ ကမ္မံ ပဋိပဇ္ဇိ။ တေ တဿာ ဂုဏံ ဥတွာ အပရိပုဏ္ဏေသုယေဝ တိသု သံဝစ္ဆရေသု တဿာ ဃနကုသုမ္ဘရတ္တဝတ္ထေန သဒ္ဓိံ အညမ္ပိ ဝတ္ထံ ဒတွာ ‘တဝ သဟာယိကာတိ သဒ္ဓိံ ဂန္တွာ နှတွာ နိဝါသေဟီ’တိ တံ ပေသယိံသု။ သာ သဟာယိကာယော အာဒါယ ဂန္တွာ မဇ္ဈ ပီတဝတ္ထံ နဒီတီရေ ဌပေတွာ နှာယိ။

တသ္မိံ ခဏေ ဧကော ကဿပဒသဗလဿ ခီဏာသဝသာဝကော အစ္ဆိန္နစီဝရော သာခါဘင်္ဂံ နိဝါသေတွာ စ ပါရုပိတွာ စ တံ ပဒေသံ ပါပုဏိ။ သာ တံ ဒိသွာ ‘အယံ ဘဒန္တော အစ္ဆိန္နစီဝရော ဘဝိဿတိ၊ ပုဗ္ဗေပိ အဒိန္နဘာဝေန မေ နိဝါသနဒုလ္လဘတံ ဇာတ’န္တိ တံ ဝတ္ထံ ဒွိဓာ ဖာလေတွာ ‘ဧကံ ကောဋ္ဌာသံ အယျဿ ဒဿာမီ’တိ စိန္တေတွာ ဥတ္တရိတွာ အတ္တနော နိဝါသနံ နိဝါသေတွာ ‘တိဋ္ဌထ ဘန္တေ’တိ ဝတွာ ထေရံ ဝန္ဒိတွာ ပီတဝတ္ထံ မဇ္ဈေ ဖာလေတွာ တဿေကံ ကောဋ္ဌာသံ အဒါသိ။ သော ဧကမန္တေ ပဋိစ္ဆန္နေ ဌတွာ သာခါဘင်္ဂံ ဆဍ္ဍေတွာ ဧကံ ကဏ္ဏံ နိဝါသေတွာ ဧကံ ပါရုပိတွာ နိက္ခမိ။ အထဿ အရဟတော ဝတ္ထောဘာသေန သကလသရီရံ တရုဏသူရိယော ဝိယ ဧကောဘာသံ အဟောသိ။ သာ တံ ဒိသွာ ‘မယှံ အယျော ပဌမံ န သောဘတိ၊ ဣဒါနိ တရုဏသူရိယော ဝိယ ဝိရောစတိ၊ ဣဒမ္ပိ ဧတဿေဝ ဒဿာမီ’တိ ဒုတိယမ္ပိ ကောဋ္ဌာသံ ဒတွာ ‘ဘန္တေ အဟံ ဘဝေ ဘဝေ ဥတ္တမရူပဓရာ ဘဝေယျံ၊ ဒိသွာ မံ ကောစိ ပုရိသော သကဘာဝေန သဏ္ဌာတုံ မာ အသက္ခိ၊ မယာ အဘိရူပတရော နာမ အညော မာ ဟောတူ’တိ ပတ္ထနံ ပဋ္ဌပေသိ။ ထေရောပိ အနုမောဒနံ ကတွာ ပက္ကာမိ။

သာ တဒေဝ စုတာ သိဝိရဋ္ဌေ အရိဋ္ဌပုရနဂရေ တိရိဋိဝစ္ဆဿ နာမ အသီတိကောဋိဝိဘဝဿ သေဋ္ဌိနော ဓီတာ နိဗ္ဗတ္တိ ဥတ္တမ ရူပဓရာ သောဘဂ္ဂပတ္တာ သုတလက္ခဏေန သမန္နာဂတာ၊ တဿာ နာမဂ္ဂဟဏဒိဝသေ ဥမ္မာဒန္တီတိ နာမံ ကရိံသု။ တဒါ သိဝိ နာမ ရာဇာ ရဇ္ဇံ ကာရေသိ။ မောဓိသတ္တော တဿ အဂ္ဂမဟေသိယာ ကုစ္ဆိသ္မိံ နိဗ္ဗတ္တော။ သိဝိကုမာရော တွေဝ’ဿ နာမံ ကရိံသု။ သေနာပတိဿပိ ပုတ္တော ဇာယိ၊ အဘိပါရကော တိ’ဿ နာမံ ကရိံသု။ သေနာပတိဿပိ ပုတ္တော ဇာတိ၊ အဘိပါရကော တိ’ဿ နာမံ ကရိံသု။ တေ ဥဘောပိ သဟာယာ ဟုတွာ အဘိဝဍ္ဎိတွာ သောဠသဝဿိကာ ဟုတွာ တက္ကသီလံ ဂန္တွာ သိပ္ပံ ဥဂ္ဂဏှိတွာ အာဂမိံသု။ ရာဇာ ပုတ္တဿ ရဇ္ဇံ အဒါသိ။ သောပိ အဘိပါရကံ သေနာပတိဋ္ဌာနေ ဌပေတွာ ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေသိ။ ဥမ္မာဒန္တီပိ သောဠသဝဿိကကာလေ အတိက္ကန္တမာနုသဝဏ္ဏာ ဒေဝစ္ဆရာ ဝိယ အဘိရူပါ ဒဿနီယာ ပါသာဒိကာ ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတာ အဟောသိ။ ယေ ယေ ပုထုဇ္ဇနာ တံ ပဿန္တိ၊ တေ တေ သကဘာဝေန သဏ္ဌာတုံ အသက္ကောန္တာ သုရာပါန မဒမတ္တာ ဝိယ ကိလေသမဒေန မတ္တာ ဟုတွာ သတိံ ပစ္စုပဋ္ဌာပေတုံ သမတ္ထာ နာမ နာ’ဟေသုံ။

အထ’ဿာ ပိတာ တိရိဋိဝစ္ဆော ရာဇာနံ ဥပသင်္ကမိတွာ ‘ဒေဝ မမ ဂေဟေ ဣတ္ထိရတနံ ဥပ္ပန္နံ၊ ရညောဝ အနုစ္ဆဝိကံ၊ လက္ခဏပါဌကေ ဗြာဟ္မဏေ ပေသေတွာ တံ ဝီမံသာပေတွာ ယထာရုစိ ကရောဟီ’တိ အာဟ။ ရာဇာ ‘သာဓူ’တိ ဝတွာ ဗြာဟ္မဏေ ပေသေသိ။ တေ သေဋ္ဌိဂေဟံ ဂန္တွာ သိပ္ပံ ဥဂ္ဂဏှိတွာ အာဂမိံသု။ ရာဇာ ပုတ္တဿ ရဇ္ဇံ အဒါသိ။ သောပိ အဘိပါရကံ သေနာပတိဋ္ဌာနေ ဌပေတွာ ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေသိ။ ဥမ္မာဒန္တီပိ သောဠသဝဿိကကာလေ အတိက္ကန္တမာနုသဝဏ္ဏာ ဒေဝစ္ဆရာ ဝိယ အဘိရူပါ ဒဿနီယာ ပါသာဒိကာ ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတာ

အဟောသိ။ ယေ ယေ ပုထုဇ္ဇနာ တံ ပဿန္တိ၊ တေ တေ သကဘာဝေန သဏ္ဌာတုံ အသက္ကောန္တာ သုရာပါန မဒမတ္တာ ဝိယ ကိလေသမဒေန မတ္တာ ဟုတွာ သတိံ ပစ္စုပဋ္ဌာပေတုံ သမတ္ထာ နာမ နာဟေသုံ။

အထ’ဿာ ပိတာ တိရိဋိဝစ္ဆော ရာဇာနံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဒေဝမမ ဂေဟေ ဣတ္ထိရတနံ ဥပ္ပန္နံ၊ ရညောဝ အနုစ္ဆဝိကံ၊ လက္ခဏပါဌကေ ဗြာဟ္မဏေ ပေသေတွာ တံ ဝီမံသာပေတွာ ယထာရုစိ ကရောဟီ’တိ အာဟ။ ရာဇာ ‘သာဓူ’တိ ဝတွာ ဗြာဟ္မဏေ ပေသေသိ။ တေ သေဋ္ဌိဂေဟံ ဂန္တွာ ကတသက္ကာရသမ္မာနာ ပါယာသံ ပရိဘုဉ္ဇိံသု။ တသ္မိံ ခဏေ ဥမ္မာဒန္တီ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတာ တေသံ သန္တိကံ အာဂမာသိ။ တေ တံ ဒိသွာ သတိံ ပစ္စုပဋ္ဌာပေတုံ အသက္ကောန္တာ ကိလေသမဒမတ္တာ ဟုတွာ အတ္တနော ဝိပ္ပကတဘောဇနဘာဝံ န ဇာနိံသု။ ဧကစ္စေ အာလောပံ ဂဟေတွာ ဘုဉ္ဇိဿာမာတိ သညာယ သီသေ ဌပေသုံ။ ဧကစ္စေ ဥပကစ္ဆန္တရေ ခိပိံသု။ ဧကစ္စေ ဘိတ္တိံ ပဟရိံသု။ သဗ္ဗေဝ ဥမ္မတ္တကာ အဟေသုံ။ သာ တေ ဒိသွာ ‘ဣမေ ကိရ မမ လက္ခဏံ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဥမ္မာဒယန္တိ-သက္ကတ၊ ပိဋ္ဌက။

-- ၁၆၅ ----------------------------------

ဝီမံသိဿန္တိ၊ ဂီဝံ ယေ နေ ဂဟေတွာ နီဟရထာ’တိ နီဟရာပေသိ။ တေ မင်္ကုဘူတာ ရာဇနိဝေသနံ ဂန္တွာ ဥမ္မာဒန္တိယာ ကုဒ္ဓါ ‘ဒေဝ သာ ဣတ္ထီ ကာဠကဏ္ဏီ၊ န တုမှာကံ အနုစ္ဆဝိကာ’တိ ဝဒိံသု၊ ရာဇာ ကာဠကဏ္ဏီ ကိရာတိ န တံ အာဏာပေသိ။ သာ တံ ပဝတ္တိံ သုတွာ ‘အဟံ ကိရ ကာဠကဏ္ဏီတိ ရညာ န ဂဟိတာ၊ ကာဠကဏ္ဏိယော နာမ နဧဝရူပါ ဟောန္တီ’တိ ဝတွာ ‘တာတ သစေ ပန တံ ရာဇာနံ ပဿိဿာမိ၊ ဇာနိဿာမိ’တိ တသ္မိံ အာဃာတံ ဗန္ဓိ။ အထ နံ ပိတာ အဘိပါရကဿ အဒါသိ။ သာ တဿ ပိယာ အဟောသိ မနာပါ။ အရဟတော ကိရ ကုသုမ္ဘရတ္တပိတဝတ္ထဒါနဿ နိဿန္ဒေန သာ ဧဝံ အဘိရူပါ အဟောသီတိ။

အထာ တသ္မိံ နဂရေ ကတ္တိကဆဏံ ဃောသယိံသု၊ ကတ္တိကပုဏ္ဏမာယံ နဂရံ သဇ္ဇယိံသု။ အဘိပါရကော အတ္တနော အာရက္ခဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆန္တော တံ အာမန္တေတွာ ‘ဘဒ္ဒေ ဥမ္မာဒန္တိ အဇ္ဇ ကတ္တိကရတ္တိဝါရော ဆဏော၊ ရာဇာ နဂရံ ပဒက္ခိဏံ ကရောန္တော ပဌမံ ဣမံ ဂေဟဒွါရံ အာဂမိဿတိ၊ မာ ခေါ တဿ အတ္တာနံ ဒဿေသိ၊ သောပိ တံ ဒိသွာ သတိံ ဥပဋ္ဌာပေတုံ န သက္ခိဿတီ’တိ အာဟ။ သာ ‘ဂစ္ဆ တွံ သာမိ၊ အဟံ ဇာနိဿာမီ’တိ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ တသ္မိံ ဂတေ ဒါသိံ အာဏာပေသိ ‘ရညော ဣမံ ဂေဟဒွါရံ အာဂတကာလေ မယှံ အာရောစေယျာသီ’တိ။ အထ သူရိယေ အတ္ထင်္ဂတေ ဥဂ္ဂတေ ပုဏ္ဏစန္ဒေ ဒေဝနဂရေ ဝိယ နဂရေ အလင်္ကတေ သဗ္ဗဒိသာသု ဒီပေသု ဇလိတေသု ရာဇာ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတော အာဇညရထဝရဂတော အမစ္စဂဏပရိဝုတော မဟန္တေန ယသေန နဂရံ ပဒက္ခိဏံ ကရောန္တော ပဌမ’မေဝ အဘိပါရကဿ ဂေဟဒွါရံ အဂမာသိ။ တံ ပန ဂေဟံ မနောသိလာဝဏ္ဏပါကာရပရိက္ခိတ္တံ အလင်္ကတဒွါရဋ္ဋာလကံ သောဘဂ္ဂပတ္တံ ပါသာဒိကံ။ တသ္မိံ ခဏေ ဒါသီ ဥမ္မာဒန္တိယာ အာရောစေသိ။ သာ ပုပ္ဖသမုဂ္ဂံ ဂါဟာပေတွာ ကိန္နရလီဠာယ ဝါတပါနေ ဌိတာ ရညော ပုပ္ဖာနိ ခိပိ။

မှတ်ချက်။

၁။ ဇာ၊ ၄၊ ၅။ ၂၂၃-ပိဋ္ဌေ။

-- ၁၆၆ ----------------------------------

သော တံ ဥလ္လောကေတွာ ကိလေသမဒမတ္တော သတိံ ဥပဋ္ဌာပေတုံ အသက္ကောန္တော ‘အဘိပါရကဿေ’တံ ဂေဟ’န္တိ သဉ္ဇာနိတုမ္ပိ နာသက္ခိ။ အရဟတော ကုသုမ္ဘရတ္တပိတဝတ္ထဒါနကာလေ ယာပတ္ထိတံ သာ ဧဝပုပါ အဘိရူပါ အဟောသိ။ ဝိတ္ထာရဝတ္ထု ဇာတကေဝ ပဿိတဗ္ဗံ။

သာ တတော စုတာ ၂ ဧကသ္မိံ ဂါမကေ အညတရေ ကုလေ သဟတ္ထာ ကမ္မံ ကတွာ ဇီဝနကဋ္ဌာနေ နိဗ္ဗတ္တာ။ သာ ဧကဒိဝသံ ခေတ္တကုဋိံ ဂစ္ဆန္တီ အန္တရာမဂ္ဂေ ဧကသ္မိံ သရေ ပါတောဝ ပုပ္ဖိတံ ပဒုမပုပ္ဖံ ဒိသွာ တံ သရံ ဩရုယှ တဉ္စေဝ ပုပ္ဖံ လာဇပက္ခိပနတ္ထာယ ပဒုမိနိပတ္တဉ္စ ဂဟေတွာ ကေဒါရေ သာလိသီသာနိ ဆိန္ဒိတွာ ကုဋိကာယ နိသိန္နာ လာဇေ ဘဇ္ဇိတွာ ပဉ္စလာဇသတာနိ ဂဏှိ။ တသ္မိံ ခဏေ ဂန္ဓမာဒနပဗ္ဗတေ နိရောဓသမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌိတော ဧကော ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ အာဂန္တွာ တဿာ အဝိဒူရေ ဌာနေ အဋ္ဌာသိ။ သာ ပစ္စေက ဗုဒ္ဓံ ဒိသွာ လာဇေဟိ သဒ္ဓိံ ပဒုမပုပ္ဖံ ဂဟေတွာ ကုဋိတော ဩရုယှ လာဇေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ ပတ္တေ ပက္ခိပိတွာ ပဒုမပုပ္ဖေန ပတ္တံ ပိဓာယ အဒါသိ။ အထ’ဿာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ ထောကံ ဂတေ ဧတ’ဒဟောသိ ‘ပဗ္ဗဇိတာ နာမ ပုပ္ဖေန အနတ္ထိကာ၊ အဟံ ပုပ္ဖံ ဂဟေတွာ ပိဠန္ဓိဿာမီ’တိ ဂန္တွာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ ဟတ္ထတော ပုပ္ဖံ ဂဟေတွာ ပုန စိန္တေသိ “သစေ အယျော ပုပ္ဖေန အနတ္ထိကော အဘဝိဿာ၊ ပတ္တမတ္ထကေ ဌပေတုံ နာ’ဒဿ၊ အဒ္ဒါ အယျဿ အတ္ထော ဘဝိဿတီ”တိ ပုန ဂန္တွာ ပတ္တမတ္ထကေ ဌပေတွာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ခမာပေတွာ ‘ဘန္တေ ဣမေသံ မေ လာဇာနံ နိဿန္ဒေန လာဇဂဏနာယ ပုတ္တာ အဿု၊ ပဒုမပုပ္ဖဿ နိဿန္ဒေန နိဗ္ဗတ္တနိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနေ မေ ပဒေ ပဒေ ပဒုမပုပ္ဖံ ဥဋ္ဌဟတူ’တိ ပတ္ထနံ အကာသိ။ တသ္မိံယေဝ ခဏေ သမ္ဘတ-

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဇာ၊ ၄၊ ၅။ ၂၂၄-ပိဋ္ဌာဒီသု။

၂။ အံ၊ ၄၊ ၁။ ၂၆၇။ ထေရီ၊ ၄။ ၁၉၀-ပိဋ္ဌေသု။

-- ၁၆၇ ------------------------------------

သမ္ဘာရာ ပရိပက္ကပစ္စေကဗောဓိဉာဏာ ပဉ္စသတာ မိဂလုဒ္ဒကာ တသောဝ ပစ္စေကဗုဒ္ဓသ မဓုံ၂ ဒတွာ ဇာတိသာ ပုတ္တာ ဘဝေယျာမာ'တိ စတ္ထယိံသု။

အတီတာသု ဟိ အနေကာသု ဇာတီသု တသာ ပုတ္တဘာဝေန အာဂတတ္တာ တေသံ အဟောသိ။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ တသာ ပသန္တိယာဝ အာကာသေန ဂန္ဓမာဒနပဗ္ဗတံ ဂန္တွာ ပဒုမံ နန္ဒမူလကပဗ္ဘာရေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ အက္ကမနသောပါနသမီပေ ပါဒပုဉ္ဆနံ ကတွာ ဌပေသိ။

သာပိ တသ ကမ္မသ နိဿန္ဒေန ဒေဝလောကေ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိ၊ နိဗ္ဗတ္တကာလတော ပဋ္ဌာယ စ'သာ ပဒေ ပဒေ မဟာပဒုမပုပ္ဖံ ဥဋ္ဌာသိ။ သာ တတော စဝိတွာ ပဗ္ဗတပါဒေ ဧကသ္မိံ ပဒုမသရေ ပဒုမဂဗ္ဘေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တံ နိဿာယ ဧကော တာပသော ပသတိ၊ သော ပါတောဝ မုခဓောဝနတ္ထာယ သရံ ဂန္တွာ တံ ပုပ္ဖံ ဒိသွာ စိန္တေသိ "ဣဒံ ပုပ္ဖံ သေသေဟိ မဟန္တတရံ၊ သေသနိ စ ပုပ္ဖိတာနိ၊ ဣဒံ မကုလိတမေဝ၊ ဘဝိတဗ္ဗ'မေတ္ထ ကာရဏေနာ"တိ ဥဒကံ ဩတရိတွာ တံ ပုပ္ဖံ ဂဏှိ။ တံ တေန ဂဟိတမတ္တ'မေဝ ပုပ္ဖိတံ။ တာပသော အန္တောပဒုမဂဗ္ဘေ နိပန္နဒါရိကံ အဒ္ဒသ။ ဒိဋ္ဌကာလတော ပဋ္ဌာယ စ ဓီတုသိနေဟံ လဘိတွာ ပဒုမေနေဝ သဒ္ဓိံ ပဏ္ဏသာလံ နေတွာ မဉ္စကေ နိပဇ္ဇာပေသိ။ အထ'ဿာ၃ ပုညာနုဘာဝေန အင်္ဂုဋ္ဌကေ ခီရံ နိဗ္ဗတ္တိ။ သော တသ္မိံ ပုပ္ဖေ မိလာတေ အညံ နဝံ ပုပ္ဖံ အာဟရိတွာ တံ နိပဇ္ဇာပေသိ။ အထ'ဿာ၃ ပုညာနုဘာဝေန အင်္ဂုဋ္ဌကေ ခီရံ နိဗ္ဗတ္တိ။ သော တသ္မိံ ပုပ္ဖေ မိလာတေ အညံ နဝံ ပုပ္ဖံ အာဟရိတွာ တံ နိပဇ္ဇာပေသိ။ အထ'ဿာ အာဓာဝနဝိဓာဝနေန ကီဠိတုံ သမတ္ထကာလတော ပဋ္ဌာယ ပဒဝါရေ ပဒဝါရေ ပဒုမပုပ္ဖံ ဥဋ္ဌာဟိ၊ ကုင်္ကုမရာသိဝဏ္ဏံ ဝိယ သာ သရီရဝဏ္ဏော အဟောသိ၊ သာ အပတ္တာ ဒေဝဝဏ္ဏံ အတိက္ကန္တာ မာနုသဝဏ္ဏံ အဟောသိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သာရတ္ထ၊ ၂။ ၁၁၃-ပိဋ္ဌေ။

၂။ မဓုရမံသံ – မ၊ ဋ္ဌ၊ ၄။ ၉၀။ သာရတ္ထ။

၁။ ၁၁၃-ပိဋ္ဌေသု။ အပ၊ ၂။ ၂၃၄-ပိဋ္ဌေ။ ၄၄၁-ဂါထာ ပဿိတဗ္ဗာ။

၃။ အထဿ တဿာ (သီ) အံ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၂၆၈-ပိဋ္ဌေ။

-- ၁၆၈ ------------------------------------

သာ ပိတရိ ဖလာဖလတ္ထာယ ဂတေ ဝဏ္ဏသာလာယံ ဩဟီယတိ။

အထေ'ကဒိဝသံ တဿာ ဝယပ္ပတ္တကာလေ ပိတရိ ဖလာဖလတ္ထာယ ဂတေ ဧကော ဝနစရကော တံ ဒိသွာ စိန္တေသိ "မနုဿာနံ နာမ ဧဝံဝိဓံ ရူပံ နတ္ထိ၊ ဝီမံသိဿာမိ န"န္တိ တာပသဿ အာဂမနံ ဥဒိက္ခန္တော နိသီဒိ။ သာ ပိတရိ အာဂစ္ဆန္တေ ပဋိပထံ ဂန္တွာ တဿ ယတ္ထတော ကာဇကမဏ္ဍလုံ အဂ္ဂဟေသိ။ အာဂန္တွာ နိသိန္နဿ စ'ဿ အတ္တနော ကရဏဝတ္တံ အဒဿေသိ။ တဒါ သော ဝနစရကော မနုဿဘာဝံ ဥတွာ တာပသံ အဘိဝါဒေတွာ နိသီဒိ။ တာပသော တံ ဝနစရကံ ဥတွဉ္စ တာပသံ အဘိဝါဒေတွာ နိသီဒိ။ တာပသော တံ ဝနစရကံ ဝနမူလဖလေဟိ စ ပါနီယေန စ နိမန္တေတွာ "ဘော ပုရိသ ကုမဿိံ ယေဝ ဌာနေ ဝသိဿသိ၊ ဥဒါဟု ဂမိဿတီ"တိ ပုစ္ဆိ။ "ဂမိဿာမိ ဘန္တေ၊ ဣဓ ကိံ ကရိဿာမီ"တိ။ "ဣဒံ တယာ ဒိဋ္ဌကာရဏံ ဧတ္တော ဂန္တွာ အကထေတုံ သက္ခိဿသီ"တိ။ "စေ အယျော န ဣစ္ဆတိ၊ ကိံ ကာရဏာ ကထေဿာမီ"တိ တာပသံ ဝန္ဒိတွာ ပုန အာဂမနကာလေ မဂ္ဂသဉ္ဇာနနတ္ထံ သာခါသညဉ္စ ရုက္ခသညဉ္စ ကရောန္တော ပက္ကာမိ။

သော ဗာရာဏသိံ ဂန္တွာ ရာဇာနံ အဒ္ဒသ။ ရာဇာ "ကသ္မာ အာဂတော'သီ"တိ ပုစ္ဆိ။ "အဟံ ဒေဝ တုမှာကံ ဝနစရကော ပဗ္ဗတပါဒေ အစ္ဆရိယံ ဣတ္ထိရတနံ ဒိသွာ အာဂတော'မှီ"တိ သဗ္ဗံ ပဝတ္တိံ ကထေသိ။ သော တဿ ဝစနံ သုတွာ ဝေဂေန ပဗ္ဗတပါဒံ ဂန္တွာ အဝိဒူရေ ဌာနေ ခန္ဓာဝါရံ နိဝါသေတွာ ဝနစရကေန စေဝ အညေဟိ စ ပုရိသေဟိ သဒ္ဓိံ တာပသဿ ဘတ္တကိစ္စံ ကတွာ နိသိန္နဝေလာယ တတ္ထ ဂန္တွာ အဘိဝါဒေတွာ ပဋိသန္ထာရံ ကတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ရာဇာ တာပသဿ ပဗ္ဗဇိတပရိက္ခာရဘဏ္ဍံ ပါဒမူလေ ဌပေတွာ "ဘန္တေ ဣမသ္မိံ ဌာနေ ကိံ ကရောမ၊ ဂမိဿာမာ"တိ အာဟ။ "ဂစ္ဆ မဟာရာဇာ"တိ။ "အာမ ဂစ္ဆာမိ ဘန္တေ၊ အယျဿ ပန သမီပေ ဝိသဘာဂပရိသာ အတ္ထီတိ အဿုမှာ၊ အသာရုပ္ပါ ဧသာ ပဗ္ဗဇိတာနံ၊ မယာ သဒ္ဓိံ ဂစ္ဆတု ဘန္တေ"တိ။ "မနုဿာနံ စိတ္တံ နာမ ဒုတ္တောသယံ၊ ကထံ ဗဟူနံ မဇ္ဈေ ဝသိဿတီ"တိ။

-- ၁၆၉ ------------------------------------

ဝိသဘာဂပရိသာ အတ္ထီတိ အဿုမှာ၊ အသာရုပ္ပါ ဧသာ ပဗ္ဗဇိတာနံ၊ မယာ သဒ္ဓိံ ဂစ္ဆတု ဘန္တေ"တိ။ "မနုဿာနံ စိတ္တံ နာမ ဒုတ္တောသယံ၊ ကထံ ဗဟူနံ မဇ္ဈေ ဝသိဿတီ"တိ။ "အမှာကံ ရုစိတကာလတော ပဋ္ဌာယ သေသာနံ ဇေဋ္ဌကဋ္ဌာနေ ဌပေတွာ ပဋိဇဂ္ဂိဿာမ ဘန္တေ"တိ။

သော ရညော ကထံ သုတွာ ဒဟရကာလေ ဂဟိတနာမဝသေနေဝ "အမ္မ ပဒုမဝတီ"တိ ဓီတရံ ပက္ကောသိ။ သာ ဧကဝစနေနေဝ ပဏ္ဏသာလတော နိက္ခမိတွာ ပိတရံ အဘိဝါဒေတွာ အဋ္ဌာသိ။ အထ နံ ပိတာ အာဟ "တွံ အမ္မ ဝယပ္ပတ္တာ၊ ရညော သန္တိကံ ဂစ္ဆ အမ္မာ"တိ။ သာ "သာဓု တာတာ"တိ ပိတု ဝစနံ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ အဘိဝါဒေတွာ ရောဒမာနာ အဋ္ဌာသိ။ ရာဇာ "ဣမိဿာ ပိတု စိတ္တံ ဂဏှိဿာမီ"တိ တသ္မိံ ယေဝ ဌာနေ ကဟာပဏရာသိမှိ ဌပေတွာ အဘိသေကံ အကာသိ။ အထ နံ ဂဟေတွာ အတ္တနော နဂရံ အာနေတွာ အာဂတကာလတော ပဋ္ဌာယ သေသိတ္ထိယော

အနောလောကွာ တာယ သဒ္ဒိံ ယေဝ ရှမတိ။ တာ ဣတ္ထိယော ဣဿာပကတာ တံ ရညော အန္တရေ ပရိဘိန္ဒိတုကာမာ ဧဝမာဟံသု “နာယံ မဟာရာဇ ပဒုမာနံ ဥဋ္ဌာဟန္တာနံ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာနိ၊ အဒ္ဓါ အယံ ယက္ခိနီ၊ နီဟရထ နံ မဟာရာဇာ”တိ။ ရာဇာ တာသံ သုတွာ တုဏှီ အဟောသိ။

အထ’ဿ အပရေန သမယေန ပစ္စန္တော ကုပိတော၊ သော “ဂရုဂဗ္ဘာ ပဒုမဝတီ”တိ နဂရေ ဌပေတွဥ် ပစ္စန္တံ အဂမာသိ။ အထ တာ နတ္ထိယော တဿာ ဥပဋ္ဌာယိကာယ လဉ္စံ ဒတွာ “ဣမိဿာ ဒါရကံ ဇာတမတ္တ’မေဝ အပနေတွာ ဧကံ ဒါရုဃဋိုကံ လောဟိတေန မက္ခေတွာ သန္တိကေ ဌပေဟီ”တိ အာဟံသု။ ပဒုမဝတိယာပိ နစိရဿေဝ ဂဗ္ဘဝုဋ္ဌာနံ အဟောသိ။ မဟာပဒုမကုမာရော ဧကောကောဝ ကုစ္ဆိယံ ပဋိုသန္ဓိံ ဂဏှိ။ အဝသေသာ ဧကူနပဉ္စသတာ ဒါရကာ မဟာပဒုမကုမာရဿ မာတုကုစ္ဆိတော နိက္ခမိတွာ နိပ္ပန္နကာလေ ဗဟိ နိက္ခန္တံ ဂဗ္ဘမလံ နိဿာယ သံသေဒဇဘာဝေန နိဗ္ဗတ္တာ။ ဩပပါတိကဘာဝေနာတိပိ ကေစိ။ အထ’ဿာ “န တာဝါယံ သတိံ ပဋိလဘတီ”တိ ဉတွာ သာ ဥပဋ္ဌာယိကာ ဧကံ ဒါရုဃဋိုကံ လောဟိတထေန မက္ခေတွာ သမီပေ ဌပေတွာ တာသံ ဣတ္ထီနံ သညံ အဒါသိ။ တာပိ ပဉ္စသတာ ဣတ္ထိယော ဧကေကာ ဧကေကံ ဒါရကံ ဂဟေတွာ စုန္ဒကာရကာနံ သန္တိကံ ပေသေတွာ ကရဏ္ဍကေ အာဟရာပေတွာ အတ္တနာ အတ္တနာ ဂဟိတဒါရကေ တတ္ထ နိပဇ္ဇာပေတွာ ဗဟိ လဉ္ဆနံ ကတွာ ဌပယိံ သု။

--------------------------------------- ၁၇၀ ----------------------------------

ပဒုမဝတီပိ ခေါ သညံ လဘိတွာ တံ ဥပဋ္ဌာယိကံ “ကိံ ဝိဇာတမှိ အမ္မာ”တိ ပုစ္ဆိ။ သာ တံ သန္တဇ္ဇေတွာ “ကုနောတွံ ဒါရကံ လဘိဿသီ”တိ ဝတွာ “အယံ တဝ ကုစ္ဆိတော နိက္ခန္တဒါရကော”တိ လောဟိတမက္ခိတံ ဒါရုဃဋိုကံ ပုရတော ဌပေသိ။ သာ တံ ဒိသွာ ဒေါမနဿပ္ပတ္တာ “သီဃံ တံ ဖာလေတွာ အပနေဟိ၊ သစေ ကောစိ ပဿေယျ၊ လဇ္ဇိတဗ္ဗံ ဘဝေယျာ”တိ အာဟ။ သာ တဿာ ကထံ သုတွာ အတ္ထကာမာ ဝိယ ဒါရုဃဋိုကံ ဖာလေတွာ ဥဒ္ဓနေ ပက္ခိပိ။

ရာဇာပိ ပစ္စန္တတော အာဂန္တွာ နက္ခတ္တံ ပဋိမာနေန္တော ဗဟိနဂရေ ခန္ဓာဝါရံ ဗန္ဓိတွာ နိသီဒိ။ အထ တာ ပဉ္စသတာ ဣတ္ထိယော ရညော ပစ္စုဂ္ဂမနံ အာဂန္တွာ အာဟံသု “တွံ မဟာရာဇ န အမှာကံ သဒ္ဒဟသိ၊ အမှေဟိ ဝုတ္တံ အကာရဏာ ဝိယ ဟောတိ၊ တွံ မဟေသိယာ ဥပဋ္ဌာယိကံ ပက္ကောသာပေတွာ ပဋိုပုစ္ဆ။ ဒါရုဃဋိုကံ တေ ဒေဝီ ဝိဇာတာ”တိ။ ရာဇာ တံ ကာရဏံ အနုပပရိက္ခိတွာဝ “အမနုဿဇာတိကာ ဘဝိဿတီ”တိ တံ ဂေဟတော နိက္ကမိ။ တဿာ ရာဇဂေဟတော သဟ နိက္ခမနေနေဝ ပဒုမပုပ္ဖါနိ အန္တရဓာယိံသု။ သရီရစ္ဆဝိပိ ဝိဝဏ္ဏာ အဟောသိ၊ သာ ဧကိကာဝ အန္တရဝီထိယာ ပါယာသိ။

မှတ်ချက်။

၁။ သာရတ္ထ၊ ၂။ ၁၁၃-ပိဋ္ဌေ။ ပဿိတဗ္ဗံ။

--------------------------------------- ၁၇၁ ----------------------------------

အထ နံ ဧကာ ဝယပ္ပတ္တာ မဟလ္လိကာ ဣတ္ထီ ဒိသွာ ဓီတု သိနေဟံ ဥပ္ပါဒေတွဥ် “ကဟံ ဂစ္ဆသိ အမ္မာ”တိ အာဟ။ “အာဂန္တုကာ’မှိ၊ ဝ သနဋ္ဌာနံ ဩလောကေန္တီ ဝိစရာမိ”တိ။ “ဣဓာ’ဂစ္ဆ အမ္မာ”တိ ဝသနဋ္ဌာနံ ဒတွာ ဘောဇနံ ပဋိုယာဒေသိ။

တဿာ ဣမိနာဝ နိယာမေန တတ္ထ ဝသမာနာယ တာ ပဉ္စသတာ ဣတ္ထိယော ဧကစိတ္တာ ဟုတွာ ရာဇာနံ အာဟံသု – “မဟာရာဇ တုမှေသု ယုဒ္ဓံ ဂတေသု အမှေဟိ ဂင်္ဂါဒေဝတာယ ‘အမှာကံ ဒေဝေ ဝိဇိတသင်္ဂါမေ အာဂတေ ဗလိကမ္မံ ကတွာ ဥဒကကီဠံ ကရိဿာမာ’တိ ပတ္ထိတံ အတ္ထိ၊ တေမတ္ထံ ဒေဝ ဇာနာပေမာ”တိ။ ရာဇာ တာသံ ဝစနေန တုဋ္ဌော ဂင်္ဂါယ ဥဒကကီဠံ ကာတုံ အဂမာသိ။ တာပိ အတ္တနာ အတ္တနာ ဂဟိတံ ကရဏ္ဍကံ ပဋိစ္ဆန္နံ ကတွာဒါယ နဒိံ ဂန္တွာ တေသံ ကရဏ္ဍကာနံ ပဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ ပါရုပိတွာ ပါရုပိတွာ ဥဒကေ ပတိတွာ ကရဏ္ဍကေ ဝိဿဇ္ဇေသုံ။ တေပိ ခေါ ကရဏ္ဍကာ သဗ္ဗေ သဟ ဂန္တွာ ဟေဋ္ဌာသောတေ ပသာရိတဇာလမှိ လဂ္ဂိံသု။ တတော ဥဒကကီဠံ ကီဠိတွာ ရညော ဥတ္တိဏ္ဏကာလေ ဇာလံ ဥက္ခိပန္တာ တေ ကရဏ္ဍကေ ဒိသွာ ရညော သန္တိကံ အာနယိံသု။

ရာဇာ ကရဏ္ဍကေ ဩလောကေတွာ “ကိံ တာတာ ကရဏ္ဍကေသူ”တိ အာဟ။ “န ဇာနာမ ဒေဝါ”တိ။ သော တေ ကရဏ္ဍကေ ဝိဝရာပေတွာ ဩလောကေန္တော ပဌမံ မဟာပဒုမကုမာရဿ ကရဏ္ဍကံ ဝိဝရာပေသိ။ တေသံ ပန သဗ္ဗေသမ္ပိ ကရဏ္ဍကေသု နိပဇ္ဇာပိတဒိဝသေသုယေဝ ပုညိဒ္ဓိယာ အင်္ဂုဋ္ဌတော ခီရံ နိဗ္ဗတ္တိ။ သက္ကော ဒေဝရာဇာ တဿ ရညော နိက္ကင်္ခဘာဝတ္ထံ အန္တောကရဏ္ဍကေ အက္ခရာနိ လိခါပေသိ “ဣမေ ကုမာရာ ပဒုမဝတိယာ ကုစ္ဆိမှိ နိဗ္ဗတ္တာ ဗာရာဏသိရညော ပုတ္တာ၊ အထ နေ ပဒုမဝတိယာ သပတ္တိယော ပဉ္စသတာ ဣတ္ထိယော ကရဏ္ဍကေသု ပက္ခိပိတွာ ဥဒကေ ခိပိံသု။ ရာဇာ ဣမံ ကာရဏံ ဇာနတူ”တိ။ ကရဏ္ဍကေ ဝိဝဋ္ဋမတ္တေ ရာဇာ အက္ခရာနိ ဝါစေတွာ ဒါရကေ ဒိသွာ မဟာပဒုမကုမာရံ ဥက္ခိပိတွာ ဝေဂေန ရထေ ယောဇေတွာ “အဿေ ကပ္ပေထ၊ အဟံ အဇ္ဇ အန္တောနဂရံ ပဝိသိတွာ ဧကစ္စာနံ မာတုဂါမာနံ ပိယံ ကရိဿာမီ”တိ ပါသာဒဝရံ အာရုယှ ဟတ္ထိဂီဝါယ သဟဿဘဏ္ဍိကံ ဌပေတွာ နဂရေ ဘေရိံ စရာပေသိ”ယော ပဒုမဝတိံ ပဿတိ၊ သော ဣမံ သဟဿံ ဂဏှာတူ”တိ။

--------------------------------------- ၁၇၂ ----------------------------------

တံ ကထံ သုတွာ ပဒုမဝတီ မာတု သညံ အဒါသိ “ဟတ္ထိဂီဝတော သဟဿံ ဂဏှ အမ္မာ”တိ။ “နာဟံ ဧဝရူပံ ဂဏှိတုံ ဝိသဟာမီ”တိ အာဟ။ သာ ဒုတိယမ္ပိ တတိယမ္ပိ ဝုတ္တာ၁ “ကိံ ဝတွာ ဂဏှာမိ အမ္မာ”တိ အာဟ။ “မမ ဓီတာ ပဒုမဝတိံ ဒေဝိံ ပဿတီတိ ဝတွာ ဂဏှာဟီ”တိ။ သာ “ယံ ဝါ တံ ဝါ ဟောတူ”တိ ဂန္တွာ သဟဿစင်္ကောဋကံ ဂဏှိ။ အထ နံ မနုဿာ ပုစ္ဆိံသု “ပဒုမဝတိံ ဒေဝိံ ပဿသိ အမ္မာ”တိ။ အဟံ န ပဿာမိ၊ ဓီတာ ကိရ မေ ပဿတီ”တိ အာဟ။ တေ “ကဟံ ပန သာ အမ္မာ”တိ ဝတွာ တာယ သဒ္ဓိံ ဂန္တွာ ပဒုမဝတိံ သဉ္ဇာနိတွာ ပါဒေသု နိပတိံ သု။ တသ္မိံ ကာလေ သာ

‘ပဒုမဝတီ ဒေဝီ အယ’န္တိ ဥတွာ “ဘာရိယံ ဝတ က္လတ္ထိယာ ကမ္မံ ကတံ၊ ယာ ဧဝံဝိဓဿ ရညော မဟေသီ သမာနာ ဧဝရူပေ ဌာနေ နိရာရက္ခာ ဝသီ”တိ အာဟ။

တေပိ ရာဇပုရိသာ ပဒုမဝတိယာ နိဝေသနံ သေတသာဏီဟိ ပရိက္ခိပါပေတွာ ဒွာရေ အာရက္ခံ ဌပေတွာ ဂန္တွာ ရညော အာရောစေသုံ။ ရာဇာ သုဝဏ္ဏသိဝိကံ ပေသေသိ။ သာ ‘အဟံ ဧဝံ န ဂမိဿာမိ၊ မမ ဝသနဋ္ဌာနတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ရာဇဂေဟံ ဧတ္ထန္တရေ ဝရပေါတ္ထကစိတ္တတ္ထရဏေ အတ္ထရာပေတွာ ဥပရိ သုဝဏ္ဏတာရကဝိစိတ္တံ စေလဝိတာနံ ဗန္ဓာပေတွာ ပသာဓနတ္ထာယ သဗ္ဗာလင်္ကာရေသု ပဟိတေသု ပဒသာဝ ဂမိဿာမိ၊ ဧဝံ မေ နာဂရာ သမ္ပတ္တိံ ပဿိဿန္တီ”တိ အာဟ။ ရာဇာ ‘ပဒုမဝတိယာ ယထာရုစိံ ကရောထာ’တိ အာဟ။

မှတ်ချက်။

၁။ ဝုတ္တော၊ အံ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၂၇၁။ ထေရီ၊ ဋ္ဌ။ ၁၉၄-ပိဋ္ဌေသု။

--------------------------------------- ၁၇၃ -----------------------------------

တကော ပဒုမဝတီ သဗ္ဗပသာဓနံ ပသာဓေတွာ “ရာဇဂေဟံ ဂမိဿာမီ”တိ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိ။ အထ’ဿာ အက္ကန္တအက္ကန္တဋ္ဌာနေ ဝရပေါတ္ထကစိတ္တတ္ထရဏာနိ ဘိန္ဒိတွာ ပဒုမပုပ္ဖါနိ ဥဋ္ဌဟိံသု။ သာ မဟာဇနဿ အတ္တနော သမ္ပတ္တိံ ဒဿေတွာ ရာဇနိဝေသနံ အာရုယှ သဗ္ဗေပိ တေ စေလစိတ္တတ္ထရဏေ တဿာ မဟလ္လိကာယ ပေါသာဝနိကမူလံ ကတွာ ဒါပေသိ။

ရာဇာပိ ခေါ တာ ပဉ္စသတာ က္လတ္ထိယော ပက္ကောသာပေတွာ “က္လမာယော တေ ဒေဝီ ဒါသိယော ကတွာ ဒေမီ”တိ အာဟ။ “သာဓု မဟာရာဇ၊ ဧတာသံ မယှံ ဒိန္နဘာဝံ သကလနဂရေ ဇာနာပေဟီ”တိ။ ရာဇာ နဂရေ ဘေရိံ စရာပေသိ “ပဒုမဝတိယာ ဒုဗ္ဘိကာ ပဉ္စသတာ က္လတ္ထိယော ဧတိဿာဝ ဒါသိယော ကတွာ ဒိန္နာ”တိ။ သာ “တာသံ သကလနဂရေ ဒါသိဘာဝေါ သလ္လက္ခိတော”တိ ဉတွာ “အဟံ မမ ဒါသိယော ဘုဇိဿာ ကာတုံ လဘာမိ ဒေဝါ”တိ ရာဇာနံ ပုစ္ဆိ။ “တဝ က္လစ္ဆာ ဒေဝီ”တိ။ “ဧဝံ သန္တေ တမေဝ ဘေရိစာရိကံ ပက္ကောသာပေတွာ ပဒုမဝတိယာ ဒေဝိယာ အတ္တနော ဒါသိယော ကတွာ ဒိန္နာ ပဉ္စသတာ က္လတ္ထိယော သဗ္ဗာဝ ဘုဇိဿာ ကတာတိ ပုန ဘေရိံ စရာပေထာ”တိ အာဟ။ သာ တာသံ ဘုဇိဿဘာဝေ ကတေ ဧကူနာနိ ပဉ္စပုတ္တသတာနိ တာသံယေဝ ဟတ္ထေ ပေါသနတ္ထာယ ဒတွာ သယံ မဟာပဒုမကုမာရံယေဝ ဂဏှိ။

အထ အပရဘာဂေ တေသံ ကုမာရာနံ ကီဠနဝယေ သမ္ပတ္တေ ရာဇာ ဥယျာနေ နာနာဝိဓံ ကီဠနဋ္ဌာနံ ကာရေသိ။ တေ အတ္တနော သောဠသဝဿုဒ္ဒေသိကကာလေ သဗ္ဗေဝ ဧကတော ဟုတွာ ဥယျာနေ ပဒုမသဉ္ဆန္နာယ မင်္ဂလပေါက္ခရဏိယာ ကီဠန္တာ နဝပဒုမာနိ ပုပ္ဖိတာနိ ပုရာဏပဒုမာနိ စ ဝဏ္ဋတော ပတန္တာနိ ဒိသွာ ‘က္လမဿ တာဝ အနုပါဒိန္နကဿ ဧဝရူပါ ဇရာ ပါပုဏာတိ၊ ကိမင်္ဂ ပန အမှာကံ သရီရဿ။ က္လဒမ္ပိ ဟိ ဧဝံ ဂတိကမေဝ ဘဝိဿတီ’တိ အာရမ္မဏံ ဂဟေတွာ သဗ္ဗေဝ ပစ္စေကဗောဓိဉာဏံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဥဋ္ဌာယုဋ္ဌာယ ပဒုမကဏ္ဏိကာသု ပလ္လင်္ကေန နိသီဒိံသု။

--------------------------------------- ၁၇၄ -----------------------------------

အထ တေဟိ သဒ္ဓိံ ရာဇပုရိသာ ဗဟုဂတံ ဒိဝသံ ဉတွာ “အယျပုတ္တာ တုမှာကံ ဝေလံ ဇာနာထာ”တိ အာဟံသု။ တေ တုဏှီ အဟေသုံ။ တေ ပုရိသာ ဂန္တွာ ရညော အာရောစေသုံ “ကုမာရာ ဒေဝ ပဒုမကဏ္ဏိကာသု နိသိန္နာ၊ အမှေသု ကထေန္တေသုပိ ဝစီဘေဒံ န ကရောန္တီ”တိ။ “ယထာရုစိယာ နေသံ နိသီဒိတုံ ဒေထာ”တိ။ တေ သဗ္ဗရတ္တိံ ဂဟိတာ ရက္ခာ ပဒုမကဏ္ဏိကာသု နိသိန္နနိယာမေနေဝ အရုဏံ ဥဋ္ဌာပေသုံ။ ပုရိသာ ပုနဒိဝသေ ဥပသင်္ကမိတွာ “ဒေဝါ ကာလံ ဇာနာထာ”တိ အာဟံသု။ “န မယံ ဒေဝါ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ နာမ မယံ အမှာ”တိ။ “အယျာ တုမှေ ဘာရိယံ ကထံ ကထေထ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ နာမ တုမှာဒိသာ န ဟောန္တိ၊ ဒွင်္ဂုလကေသမဿုဓရာ ကာယေ ပဋိမုက္ကအဋ္ဌပရိက္ခာရာ ဟောန္တီ”တိ၊ တေ ဒက္ခိဏဟတ္ထေန သီသံ ပရာမသိံသု။ တာဝဒေဝ ဂိဟိလိင်္ဂံ အန္တရဓာယိ၊ အဋ္ဌ ပရိက္ခာရာ ကာယေ ပဋိမုက္ကာ စ အဟသုံ။

အယံ တေသံ ဗျာကရဏဂါထာ အဟောသိ –

သရောရုဟံ ပဒုမပလာသပတ္တဇံ၊

သုပုပ္ဖိတံ ဘမရဂဏာနုစိဏ္ဏံ။ ။

အနိစ္စတာယူပဂတံ ဝိဒိတွာ၊

ဧကော စရေ ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပေါတိ။၂

တေသံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ နာမာနိ က္လသိဂိလိသုတ္တေ၃ အာဂတာနိ။ တတော ပဿန္တဿေဝ မဟာဇနဿ အာကာသေန နန္ဒမူလကပဗ္ဘာရံ အဂမံသု။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဂတရာဇပုရိသာ-ထေရီ။ ဋ္ဌ။ ၁၉၆-ပိဋ္ဌေ။ အံ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၂၇၂-ပိဋ္ဌေ။ ပဿိတဗ္ဗံ။

၂။ မ၊ ဋ္ဌ၊ ၄။ ၉၀။ သာရတ္ထ၊ ၂။ ၁၁၄-ပိဋ္ဌေသု။

၃။ မ၊ ၃။ ၁၁၃-၆-ပိဋ္ဌေသု။

မှတ်ချက်။

-- ၁၇၅ ------------------------------------

သာပိ ခေါ ပဒုမဝတီ “အဟံ ဗဟုပုတ္တာ ဟုတွာ နိပုတ္တာ ဇာတာ”ဟိ ဟဒယသောကံ ပတွဦ တေနေဝ သောကေန ကာလကတ္ဝာ ရာဇဂဟနဂရေ ဒွါရဂါမကေ သဟတ္ထေန ကမ္မံ ကတွာ ဇီဝဋ္ဌာနေ နိဗ္ဗတ္တိ။ အထာ’ ပရဘာဂေ ကုလဃရံ ဂတာ ဧကဒိဝသံ သာမိကဿ ခေတ္တံ ယာဂုံ ဟရမာနာ တေသံ အတ္တနော ပုတ္တာနံ အန္တရေ အဋ္ဌပစ္စေကဗုဒ္ဓေ ဘိက္ခာစာရဝေလာယ အာကာသေန ဂစ္ဆန္တေ ဒိသွာ ပုတ္တပေမေန တဿာ ထနတော ခီရဓာရာယ နိက္ခတတ္တာဝ သီဃံ သီဃံ ဂန္တွာ သာမိကဿ အာရောစေသိ “ပဿ အယျ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ၊ ဧတေ နိမန္တေတွာ ဘောဇေဿာမာ”တိ။ သော “အာဟ သမဏသကုဏာ နာမေ’ထေ အညတ္ထာပိ ဧဝံ စရန္တိ၊ န ဧတေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ”တိ။ တေ တေသံ ကထေန္တာနံယော အဝိဒူရေ ဌာနေ ဩတရိံသု။ သာ ဣတ္ထီ တံ ဒိဝသံ အတ္တနော ဘတ္တခဇ္ဇဘောဇနံ တေသံ ဒတွာ “သွေပိ အဋ္ဌ ဇနာ မယှံ ဘိက္ခံ ဂဏှထာ”တိ အာဟ။ “သာဓု ဥပါသိကေ တဝ သက္ကာရော ဧတ္တကောဝ ဟောတု၊ အာသနာနိ စ အဋ္ဌေဝ ဟောန္တု၊ အညေပိ ဗဟူ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ ဒိသွာ တဝ စိတ္တံ ပသီဒေယျာသီ”တိ။ သာ ပုနဒိဝသေ အဋ္ဌ အာသနာနိ ပညာပေတွာ အဋ္ဌန္နံ သက္ကာရသမ္မာနံ ပဋိယာဒေတွာ နိသီဒိ။

နိမန္တိတပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ သေသာနံ သညံ အဒံသု “မာရိသာ အဇ္ဇအညတ္ထ အဂန္တွာ သဗ္ဗေဝ တုမှာကံ မာတု သင်္ဂဟံ ကရောထာ”တိ။ တေ တေသံ ဝစနံ သုတွာ သဗ္ဗေဝ ဧကတော အာကာသေန အာဂန္တွာ မာတု ဃရဒွါရေ ပါတုရဟေသုံ။ သာပိ ပဌမံ လဒ္ဓသညတာယ ဗဟူပိ ဒိသွာ န ကမ္ပိတ္ထ။ သဗ္ဗေပိ တေ ဂေဟံ ပဝေသေတွာ အာသနေသု နိသီဒါပေသိ။ တေသု ပဋိပါဋိယာ နိသီဒန္တေသု နဝမော အညာနိ အဋ္ဌ အာသနာနိ မာပေတွာ သယံ ဓုရာသနေ နိသီဒတိ၊ ယာဝ အာသနာ ဝဍ္ဎန္တိ၊ တာဝ ဂေဟံ ဝဍ္ဎတိ။

မှတ်ချက်။   ။

၁။ အံ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၂၇၃။ ထေရီ၊ ဋ္ဌ။ ၁၉၆-ပိဋ္ဌေသုနတ္ထိ။ အပ၊ ၂။ ၂၃၄-ပိဋ္ဌေသု၊ ၄၄၆-ဂါထာ ပန ပဿိတဗ္ဗာ။

-- ၁၇၆ ------------------------------------

ဧဝံ တေသု သဗ္ဗေသု နိသိန္နေသု သာ ဣတ္ထီ အဋ္ဌန္နံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ ပဋိယာဒိတံ သက္ကာရံ ပဉ္စသတာနမ္ပိ ယာဝဒတ္ထံ ဒတွာ အဋ္ဌ နီလုပ္ပလဟတ္ထကေ အာဟရိတွာ နိမန္တိတပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံယေဝ ပါဒမူလေ ဌပေတွာ အာဟ “မယှံ ဘန္တေ နိဗ္ဗတ္တနိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနေ သရီရဝဏ္ဏော ဣမေသံ နီလုပ္ပလာနံ အန္တောဂဗ္ဘဝဏ္ဏော ဝိယ ဟောတူ” တိ ပတ္တနံ အကာသိ။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ မာတု အနုမောဒနံ ကတွာ ဂန္ဓမာဒနံ ယေဝ အဂမံသု။

သာပိ ယာဝဇီဝံ ကုသလံ ကတွာ တတော စုတာ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ သေဋ္ဌိကုလေ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိံ နီလုပ္ပလဂဗ္ဘသမာနဝဏ္ဏတာယ စ’ဿာ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ တွေဝ နာမံ အကံသု။ အထဿာ ဝယပ္ပတ္တကာလေ သကလဇမ္ဗုဒီပေ ရာဇာနော စ သေဋ္ဌိနော စ သေဋ္ဌိပုတ္တာ စ သေဋ္ဌိဿ သန္တိကံ ဒူတံ ပဟိဏိံသု။ “ဓီတရံ အမှာကံ ဒေတူ”တိ။ အပဟိဏန္တော နာမ နာဟောသိ။ တတော သေဋ္ဌိ စိန္တေသိ ‘အဟံ သဗ္ဗေသံ မနံ ဂဟေတုံ န သက္ခိဿာမိ၊ ဥပါယံ ပနေ’ကံ ကရိဿာမီ’တိ ဓီတရံ ပက္ကောသာပေတွာ “ပဗ္ဗဇိတုံ အမ္မ သက္ခိဿသီ”တိ အာဟ။ တဿာ ပစ္ဆိမဘဝိကတ္တာ ပိတု ဝစနံ သီသေ အာသိတ္တသတပါကတေလံ ဝိယ အဟောသိ။ တသ္မာ ပိတရံ “ပဗ္ဗဇိဿာမိ တာတာ”တိ အာဟ။ သော တဿာ သက္ကာရံ ကတွာ ဘိက္ခုနုပဿယံ နေတွာ ပဗ္ဗာဇေသိ။ တဿာ အစိရပဗ္ဗဇိတာယ ဧဝ အမှာကသေ အသမ္ပတ္တေ ပေါသထာဂါရေ ကာလဝါရော ပါပုဏိ။ သာ ပဒီပံ ဇာလေတွာ ဥပေါသထာဂါရံ သမ္မဇ္ဇိတွာ ဒီပသိခါယ နိမိတ္တံ ဂဏှိတွာ ဌိတာဝ ပုနပ္ပုနံ ဩလောကယမာနာ တေဇော ကသိဏာရမ္မဏံ ဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ထဒေဝ ပါဒကံ ဝိပဿနံ ဝဍ္ဎေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ အရဟတ္တဖလေန သဒ္ဓိံ ယေဝ အဘိညာပဋိသမ္ဘိဒါပိ ဣဇ္ဈိံသု။ ဝိသေသတော ပန ဣဒ္ဓိဝိကုဗ္ဗနေ စိဏ္ဏဝသီ အဟောသိ။

-- ၁၇၇ ------------------------------------

အယံ ပန ထေရီ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိနဂရဒွါရေ ယမကပါဋိဟာရိယံ ကာတုံ ကဏ္ဍမ္ဗရုက္ခမူလံ ဥပဂဉ္ဆိ၊ တဒါ စတုပရိသာယ ရထံ ဣဒ္ဓိယာ အဘိနိမ္မိနိတွာ ဘဂဝတော ပါဒေ ဝန္ဒိတွာဥ “ဘန္တေ မာဒိသာယ ဓီတရိ ဝိဇ္ဇမာနာယ တုမှာကံ ကိလမနကိစ္စံ နတ္ထိ၊ အဟံ ပါဋိဟာရိယံ ကရိဿမိ၊ ယဒိ ဘဂဝါ အနုဇာနာတီ”တိ သီဟနာဒံ နဒိ။ သတ္ထာ ဣဒံ ကာရဏံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ ဇေတဝနမဟာဝိဟာရေ အရိယဂဏမဇ္ဈေ နိသိန္နော ပဋိပါဋိယာ ဘိက္ခုနိယော ဌာနန္တရေ ဌပေန္တော ဣမံ ထေရိံ –

ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝိကာနံ ဘိက္ခုနီနံ ဣဒ္ဓိမန္တီနံ ယဒိဒံ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာတိ၂ –

ဣဒ္ဓိမန္တီနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ သာ ဈာနသုခေန ဖလသုခေန၊ နိဗ္ဗာနသုခေန စ ဝီတိနာမေန္တီ ဧကဒိဝသံ ကာမာနံ အာဒီနဝံ ဩကာရံ သံကိလေသဉ္စ ပစ္စဝေက္ခမာနာ ဂင်္ဂါတီရိယတ္ထေရဿ၃ မာတုယာ ဓီတုယာ သဒ္ဓိံ သပတ္တိဝါသံ ဥဒ္ဒိဿ သံဝေဂဇာတာ ဣမာ ဂါထာယော ပစ္စနုဘာသိ –

ဥဘော မာတာ စ ဓီတာ စ၊ မယံ အာသုံ သပတ္တိယော။

တဿာ မေ အဟု သံဝေဂေါ၊ အဗ္ဘုတော လောမဟံသနော။

ဓိရတ္ထု ကာမာ အသုစီ၊ ဒုဂ္ဂန္ဓာ ဗဟုကဏ္ဋကာ။

ယတ္ထ မာတာ စ ဓီတာ စ၊ သဘရိယာ မယံ အဟုံ။

ကာမေသွာ’ဒီနဝံ ဒိသွဥ်၊ နေက္ခမ္မံ ဒဠှ ခေမတော။

သာ ပဗ္ဗဇိံ ရာဇဂဟေ၊ အဂါရသ္မာ’နဂါရိယန္တိ၄။

သာဝတ္ထိယံ ကိရ၅ အညတရဿ ဝါဏိဇဿ ဘရိယာယ ပစ္စူသဝေလာယံ ကုစ္ဆိယံ ဂဗ္ဘော သဏ္ဌာသိ။ သာ တံ န အညာသိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဣဒံဝတ္ထု။ ဓမ္မ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၁၃၀-ပိဋ္ဌာဒီသု ဝိတ္ထာရတော အာဂတံ။

၂။ အံ၊ ၁။ ၂၆-ပိဋ္ဌေ။

၃။ ထေရ။ ၂၄၀။ ထေရ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၃၁၅-ပိဋ္ဌေသု။

၄။ ထေရီ၊ ၄၀၄-ပိဋ္ဌေ။

၅။ ထေရီ၊ ဋ္ဌ။ ၂၀၃-ပိဋ္ဌေ။

-- ၁၇၈ -----------------------------------

ဝါဏိဇော ဝိဘာတာယ ရတ္တိယာ သတဋ္ဌေသု ဘဏ္ဍံ အာရောပေတွာ ရာဇဂဟံ ဥဒ္ဒိဿ ဂတော။ တဿာ ဂဗ္ဘေ ကာလေ ဂဗ္ဘော ဝုမေတွာ ပရိပါကံ အဂမာသိ။ အထ နံ သဿု ဧဝမာဟ – “မမ ပုတ္တော စိရပဝုတ္ထော၊ တွံ စ ဂဗ္ဘိနီ၊ ပါပကံ တယာ ကတ”န္တိ။ သာ “တဝ ပုတ္တတော အညံ ပုရိသံ န ဇာနာမီ”တိ အာဟ။ တံ သုတွာပိ သဿု အသဒ္ဒဟန္တီ တံ ဃရတော နိက္ကမိ၊ သာ သာမိကံ ဂဝေသန္တီ အနုက္ကမေန ရာဇဂဟံ သမ္ပတ္တာ၍. တာဝဒေဝ စ’ဿာ ကမ္မဇဝါတေသု စလန္တေသု မဂ္ဂသမီပေ အညတရံ သာလံ ပဝိဋ္ဌာယ ဂဗ္ဘဝုဋ္ဌာနံ အဟောသိ။ သာ သုဝဏ္ဏဗိမ္ဗသဒိသံ ပုတ္တံ ဝိဇာယိတွာ အနာထသာလာယံ သယာပေတွာ ဥဒကကိစ္စတ္ထံ ဗဟိ နိက္ခန္တာ။ အညတရော အပုတ္တကော သတ္ထဝါဟော တေန မဂ္ဂေန နိက္ခန္တော။ အညတရော အပုတ္တကော သတ္ထဝါဟော တေန မဂ္ဂေန ဂစ္ဆန္တော “အဿာမိကာယ ဒါရကော၊ မမ ပုတ္တော ဘဝိဿတီ”တိ၊ တံ ဓာတိယာ ဟတ္ထေ အဒါသိ။ အထဿ မာတာ ဥဒကကိစ္စံ ကတွာ ဥဒကံ ဂဟေတွာ ပဋိနိဝတ္တိတွာ ပုတ္တံ အပဿန္တီ သောကာဘိဘူတာ ပရိဒေဝိတွာ ရာဇဂဟံ အပ္ပဝိသိတွာဝ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိ။ တံ အညတရော စောရဇေဋ္ဌကော အန္တရာမဂ္ဂေ ဒိသွာ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော အတ္တနော ပဇာပတိံ အကာသိ။ သာ တဿ ဂေဟေ ဝသန္တီ ဧကံ ဓီတရံ ဝိဇာယိ။ အထ သာ ဧကဒိဝသံ ဓီတရံ ဂဟေတွာ ဌိတာ သာမိကေန ဘဏ္ဍိတွာ ဓီတရံ မဉ္စကေ ခိပိ။ ဒါရိကာယ သီသံ ထောကံ ဘိန္ဒိ။ တတော သာပိ သာမိကံ ဘာယိတွာ ရာဇဂဟမေဝ ပစ္စာဂန္တွာ သေရိဝိဟာရေနေဝ၁ ဝိစရတိ။

တဿာ ပုတ္တော ပဌမယောဗ္ဗနေ ဌိတော မာတာတိ အဇာနန္တော တံ အတ္တနော ပဇာပတိံ အကာသိ။ အပရဘာဂေ တံ စောရဇေဋ္ဌကဓီတရံ ဘဂိနိဘာဝံ အဇာနန္တော ဝိဝါဟံ ကတွာ အတ္တနော ဂေဟံ အာနေသိ။ တေန တာ ဥဘောပိ သပတ္တိဝါသံ ဝသိံသု။ အထေ’ကဒိဝသံ မာတု ဓီတု ကေသဝဋ္ဋိံ မောစေတွာ ဦကံ ဩလောကန္တီ

မှတ်ချက်။

၁။ သေရိဝိစာရေန (ကတ္ထစိ)။

-- ၁၇၉ -----------------------------------

သီသေ ဝဏံ ဒိသွာ “အပ္ပေဝ နာမာယံ မမ ဓီတာ ဘဝေယျာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ သံဝေဂဇာတာ ဟုတွာ ရာဇဂဟေ ဘိက္ခုနုပဿယံ ဂန္တွာ ပဗ္ဗဇိတွာ ကတပုဗ္ဗကိစ္စာ ဝိပဿနံ ဝဍ္ဎေန္တီ အတ္တနော စ ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ဥဒာနဝသေန မာတာတိ အာဒိကာ တိဿော ဂါထာယော အဘာသိ။ တာ ပန တာယ ဝုတ္တဂါထာဝ ကာမေသု အာဒီနဝဒဿနဝသေန ပစ္စနုဘာသန္တီ အယံ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ ထေရီ ဥဘော မာတာ စ ဓီတာ စာတိ အာဒိမာဟ။

သာ အပရေန သမယေန ဇနပဒစာရိကံ စရိတွာ ပစ္စာဂန္တွာ အန္ဓဝနံ ပါဝိသိ။ တဒါ ဘိက္ခုနီနံ အရညဝါသော အပ္ပဋိက္ခိတ္တော ဟောတိ။ အထဿာ တတ္ထ ကုဋိကံ ကတွာ မဉ္စကံ ပညာပေတွာ သာဏိယာ ပရိက္ခိပိံသု။ သာ သာဝတ္ထိယံ မဉ္စကံ ပညာပေတွာ သာဏိယာ ပရိက္ခိပိံသု။ သာ သာဝတ္ထိယံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသိတွာ နိက္ခမိ။ မာတုလပုတ္တော ပနဿာ နန္ဒမာဏဝေါ နာမ ဂိဟိကာလတော ပဋ္ဌာယ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော ပနဿာ နန္ဒမာဏဝေါ နာမ ဂိဟိကာလတော ပဋ္ဌာယ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော၊ သော တဿာ အာဂတဘာဝံ သုတွာ ထေရိယာ အာဂမနတော ပုရေတရမေဝ အန္ဓဝနံ ဂန္တွာ တံ ကုဋိကံ ပဝိသိတွာ ဟေဋ္ဌာ မဉ္စကေ နိလီနော ထေရိယာ အာဂန္တွာ ကုဋိံ ပဝိသိတွာ ဒွါရံ ပိဓာယ မဉ္စကေ နိသိန္နမတ္တာယ ဗဟိ အာတပတော အာဂတတ္တာ စက္ခုပထေ အန္ဓကာရေ အဝိဂတေယေဝ ဟေဋ္ဌာ မဉ္စကတော နိက္ခမိတွာ မဉ္စကံ အဘိရုယှ “မာ နဿ ဗာလ၊ မာ နဿ ဗာလာ”တိ ထေရိယာ ဝါရိယမာနောယေဝ အဘိဘဝိတွာ အတ္တနာ ပတ္ထိတကမ္မံ ကတွာ ပါယာသိ။ ထေရီ ပန အနဝဇ္ဇာ၂ အတ္တနော သမဏသညံ ပစ္စုပဋ္ဌပေတွာ အသာဒိယန္တီ နိသီဒိ အသဒ္ဓမ္မာဓိပ္ပါယေန ပရာမဋ္ဌာ အဂ္ဂိက္ခန္ဓ သိလာထမ္ဘ ခဒိရသာရခါဏုကာ ဝိယ။ တဿ ထေရိယာ ဒဿနပထံ

ဝိဇဟန္တဿေဝ အယံ မဟာပထဝီ သိနေ့ရုပဗ္ဗတံ ဓာရေတုံ သမတ္ထာပိ တံ ပါပပုရိသံ ဗျာမမတ္တကဌ္ဌေဝရံ ဓာရေတုံ အသက္ကာန္တိ ဝိယ ဘိဇ္ဇိတွာ ဝိဝရ' မဒါသိ။ သော တင်္ခဏညေဝ အဝီစိဇာလာနံ ကွန္ဒနဘာဝံ အဂမာသိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဓမ္မ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၃၁၁-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ဝိ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၂၃၇-ပိဋ္ဌေ။

--------------------------------------- ၁၈၀ ----------------------------------

ထေရီပိ တ'မတ္ထံ ဘိက္ခုနီနံ အာရောစေသိ၊ ဘိက္ခုနိယော ဘိက္ခူနံ ဧတမတ္ထံ အာရောစေသုံ၊ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော အာရောစေသုံ။

တံ သုတွာဦ သတ္ထာ ဘိက္ခူ အာမန္တေတွာ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီ ဥပါသကဥပါသိကာသု ယောကောစိ ဗာလော ပါပကမ္မံ ကရောန္တော မဓုသက္ခရာဒိသု ကိဉ္စိဒေဝ မဓုရရသံ ခါဒမာနော ပုရိသော ဝိယ တုဋ္ဌဟဋ္ဌော ဥဒဂ္ဂုဒဂ္ဂေါ ဝိယ ကရောတီတိ အနုသန္ဓိ ဃဋ္ဋေတွာ ထေရီ အာရဗ္ဘ က္လမံ ဂါထမာဟ –

မဓု ဝါ မညတိ ဗာလော၊ ယာဝ ပါပံ န ပစ္စတိ။

ယဒါ စ ပစ္စတိ ပါပံ၊ ဗာလော ဒုက္ခံ နိ ဂစ္ဆတီတိ၊။

အပရေန ပန သမယေန ဓမ္မသဘာယံ မဟာဇနော ကထံ သမုဋ္ဌာပေသိ "ခီဏာသဝါပိ မညေ ကာမသုခံ သာဒိယန္တိ၊ ကာမံ သေဝန္တိ၊ ကိံ န သေဝန္တိ၊ န ဟိ ဧတေ ကောဋ္ဌာပရုက္ခာ၊ န စ ဝမ္မိကာ အလ္လမံသသရီရာဝ၊ တသ္မာ ဧကေပိ ကာမသုခံ သာဒိယန္တိ၊ ကာမံ သေဝန္တီ"တိ၊ သတ္ထာ အာဂန္တွာ "ကာယနုတ္ထ ဘိက္ခဝေ ဧတရဟိ ကထာယ သန္နိသိန္နာ"တိ ပုစ္ဆိတွာ "က္လမာယ နာမာ"တိ ဝုတ္တေ "န ဘိက္ခဝေ ခီဏာသဝါ ကာမသုခံ သာဒိယန္တိ၊ ကာမံ သေဝန္တိ၊ ယထာ ဟိ ပဒုမပတ္တေ ပတိတံ ဥဒကဗိန္ဒု န ဝိလိမ္ပတိ၊ န သဏ္ဌာတိ ဝိနိဝတ္တေတွာ ပတတေဝ၊ ယထာ စ အာရဂ္ဂေ ဘာသပေါ န ဝိလိမ္ပတိ န သဏ္ဌာတိ ဝိနိဝတ္တေတွာ ပတတေဝ၊ ဧဝံ ခီဏာသဝဿ စိတ္တေ ဒုဝိဓောပိ ကာမော န ဝိလိမ္ပတိ နသဏ္ဌာတီ"တိ အနုသန္ဓိ ဃဋ္ဋေတွာ ထေရီ အာရဗ္ဘ က္လမံ ဂါထမာဟ –

ဝါရိ ပေါက္ခရပတ္တေဝ၊ အာရဂ္ဂေရိဝ သာသပေါ။

ယော န လိမ္ပတိ ကာမေသု၊ တ'မဟံ ဗြူမိ ဗြာဟ္မဏန္တိ၊။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဓမ္မပဒ၊ ၇၁-ပိဋ္ဌေ။ ဓမ္မ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၃၁၂-ပိဋ္ဌေ စ။

--------------------------------------- ၁၈၁ ----------------------------------

သတ္ထာ ပန ရာဇာနံ ပသေနဒိကောသလံ ပက္ကောသာပေတွာ "မဟာရာဇ က္လမသ္မိံ သာသနေ ယထေဝ ကုလပုတ္တာ၊ ဧဝံ ကုလဓီတရောပိ မဟန္တံ ဉာတိဂဏဉ္စ ဘောဂက္ခန္ဓဉ္စ ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတွာ အရညေ ဝိဟရန္တိ၊ တာ ဧဝံ ဝိဟရမာနာ ရာဂရတ္တာ ပါပပုဂ္ဂလာ ဩမာနာ တိမာနဝသေန ဝိဟေဌေန္တိပိ ဗြဟ္မစရိယန္တရာယမ္ပိ ပါပေန္တိ၊ တသ္မာ ဘိက္ခုနိသံဃဿ အန္တောနဂရေ ဝသနဋ္ဌာနံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတီ"တိ အာဟ။ ရာဇာ "သာဓူ"တိ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ နဂရဿ ဧကပဿေ ဘိက္ခုနိသံဃဿ ဝသနဋ္ဌာနံ ကာရာပေသိ။ တတော ပဋ္ဌာယ ဘိက္ခုနိယော အန္တောဂါမေယေဝ ဝသန္တိ။

ဧဝံ ဧတဒဂ္ဂပ္ပတ္တာ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ ထေရီ ပရိနိဗ္ဗာနသမယေ အတ္တနော ပုဗ္ဗကမ္မံ သရိတွာ သောမနဿပ္ပတ္တာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ပုဗ္ဗစရိတာပဒါနံ ပကာသေန္တီ ဘိက္ခုနီ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာတိအာဒိမာဟ။

၃၈၄။ တတ္ထ က္လဒ္ဓိယာ ပါရမိံ ဂတာတိ ဝိသေသတော အဓိဋ္ဌာနဝိကုဗ္ဗနမနောမယသင်္ခါတာယ က္လဒ္ဓိယာ ပရိယောသာနံ ပတ္တာ။

၃၈၅။ နိတ္ထိဏ္ဏာ ဇာတိသံသာရန္တိ၊ ဇာတိဥ္စ သံသာရဥ္စ ဇာတိသင်္ခါတံ ဝါ သံသာရံ တိဏ္ဏာ ဥတ္တိဏ္ဏာ။ ခီဏန္တိ ခေပိတံ။

၃၈၆။ ယာဝတာတိ ယတ္တကာ ပရိသာ ယဿာ စေမေပရာဓေတ္တီတိ သစေ ယဿာ မမ အပရာဓေ ဒေါသော အတ္ထိ။

၃၈၇။ ခလိတန္တိ ပက္ခလိတံ ဝဇ္ဇံ။

၃၈၈။ သာသနကာရိကေတိ ဘဂဝါ ထေရီ အာလပတိ။ တိဝိဓမ္ပိ သာသနံ ကရောတီတိ သာသနကာရိကာ။ အဇ္ဇ ကာခံ ဆိန္နာဟီတိ အဇ္ဇ ဒိဝသေ ယတ္တကာ ပရိသာ အတ္ထိ၊ တတ္တကာယ ပရိသာယ ဝိစိကိစ္ဆံ ဆိန္နာဟိ။

--------------------------------------- ၁၈၂ ----------------------------------

၃၈၉။ ဇုတိန္ဓရာတိ ပဘာဓရ နီလပီတလောဟိတာဒိ ဆဗ္ဗဏ္ဏာဗုဒ္ဓရံသိယော ဓာရက။

၃၉၀။ ဥပ္ပလသောဝ မေ ဝဏ္ဏောတိ နီလုပ္ပလဿ ဂန္ဓသမာနဝဏ္ဏော ဝိယ မမ ဝဏ္ဏော ဟောတိ။

၃၉၁။ နေကဇာတိသတေ ဗဟူတိ ဗဟူနိ အနေကဇာတိသတာနိ၊ အစ္စန္တသံယောဂတ္ထေ စေတံ ဥပယောဂဝစနံ။ ကေသွိံ သမ္ဘဝေတိ ကေသွိံ သမာနေ မာတုကုစ္ဆိမှိ။ သံ ကေတော ဘဝတ္တိ တွောတိ သမ္ဘဝေါ၊ မာတုကုစ္ဆိ။

၃၉၂။ ဥဘောပီတိ ရာဟုလော စ အဟဉ္စ ဒွေပိ။

၃၉၃။ ဥပ္ပလသဝှယာတိ ဥပ္ပလသဒ္ဒေန သမာနနာမာ။

၃၉၄။ ဟတ္ထပါတိယန္တိ ဟတ္ထပုဋမှိ။

၃၉၅။ ဥဇ္ဇုတ္တယိတွာ ပထဝိန္တိ မဟာပထဝိတော တပ္ပမာဏံ အညံ မဟာပထဝိံ ဥပ္ပါဒေတွာ နီဟရိတွာ။ စိတ္တံ မုဥ္စန္တိ ဝိစိတြံ တိဏမုဥ္စံ။

၃၉၆။ စက္ကဝါဠသမံ ပါဏိံ၊ ဆာဒယိတွာန မတ္ထကေတိ သီသဿ ဥပရိ စက္ကဝါဠေန သမပ္ပမာဏံ ပါဏိံ ဆတ္တံ ဆာဒေတွာ။ ဖုသိတန္တိ ဥဒကဗိန္ဒုံ။

၃၉၇။ ဘူမိံ ဥဒုက္ခလံ ကတွာတိ ဣမံ မဟာပထဝိံ ကောမာရိကာနံ ကီဠိတဥဒုက္ခလံ ဝိယ ကရိတွာ။ ဣမာဟိ ဂါထာဟိ အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိံ ဒဿေတိ။

၃၉၉။ နာနာဝိကုဗ္ဗနံ ကတွာတိ ကတမာ ဝိကုဗ္ဗနာ ဣဒ္ဓိ။ ပ။ သော ပကတိဝဏ္ဏံ ဝိဇဟိတွာ ကုမာရကဝဏ္ဏံ ဝါ ဒဿေတိ၊

နာဂဝဏ္ဏံ ဝါ ဒဿေတီတိ အာဒိနာ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ အာဂတံ နာနာဝိဓံ ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိံ ကရိတွာ။

၄၀၀။ ဝသီ ဟောမီတိ လဟုတာ ယထာသုခဝတ္တနံ ဣဿရိယံ ဝသော၊ သော အဿာ အတ္ထီတိ ဝသီ၊ အဓိဋ္ဌာနာဒီသု တီသု ဣဒ္ဓီသု ဣဿရိယသမ္ပန္နာ ဟောမိ။

၄၀၂။ ဉာဏံ မေ ဝိမလန္တိ မမ ဉာဏံ၊ အဝိဇ္ဇာဒီဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ ဝိမုတ္တတာယ ဝိဂတမလံ။ မဟေသိနောတိ ဘဂဝတော သာသနေတိ သမ္ဗန္ဓော။

၄၀၃။ ပုရိမာနံ ဇိနဂ္ဂါနန္တိ ပုရေ အတီတကာလေ ဥပ္ပန္နာနံ ဥတ္တမာနံ ဗုဒ္ဓါနံ သန္တိကေ။ သင်္ဂမံ တေ နိဒဿိတန္တိ တယာ သင်္ဂမနတ္ထာယ ဥဒ္ဒိဿ ပဏိဓာယ ကတံ။ အဓိကာရံ ဗဟုံ မယှန္တိ မမ အဓိကာရံ ဥပစိတပညံ ဗဟုတရံ။ တုယှတ္ထာယာတိ တယာ သင်္ဂမနတ္ထာယ။ သင်္ဂမံ တေတိ ပဒေန သမာနတ္တော။

၄၀၄။ ကုသလံ သရ မေ မုနီတိ ဘန္တေ ဘဂဝါ မမ တံ ကုသလကမ္မံ အနုဿရာတိ။

၄၀၅။ အဘဗ္ဗဋ္ဌာနေ ဝဇ္ဇေတွာတိ အယုတ္တဋ္ဌာနေ မဟာသာဝဇ္ဇေ ပါဏာတိပါတာဒယော ၂ ပရိဝဇ္ဇေတွာ ဝိရမိတွာ။ အထ ဝါယထာ သမိဒ္ဓါဘိနီဟာရော ဗောဓိသတ္တော ဧကဝီသတိ၃ အဘဗ္ဗဋ္ဌာနာနိ န ဥပေတိ၊ သော ဟိ တတော ပဘုတိ (၁) န ဇစ္စန္ဓော ဟောတိ၊ (၂) န ဇစ္စဗဓိရော၊ (၃) န ဥမ္မတ္တကော၊ (၄) န ဧဠမူဂေါ၊ (၅) န ပီဌသပ္ပီ၊ (၆) န မိလက္ခူသု ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ (၇) န ဒါသိကုစ္ဆိယာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ (၈) န နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ (၉) နာဿ လိင်္ဂံ ပရိဝတ္တတိ၊

မှတ်ချက်။ ။

၁။ပဋိသံ။ ၃၀၀-ပိဋ္ဌေ။

၂။ အနုဋီ၊ ၂။ ၁၉၀-ပိဋ္ဌေ။

၃။ အင္ဂုတ္တရသုတ္တနိ၊ ဋ္ဌ။ ၁။ ၄၅-ပိဋ္ဌေ။

(၁၀) န ပဉ္စာနန္တရိယကမ္မာနိ ကရောတိ၊ (၁၁) န ကုဋ္ဌီ ဟောတိ၊ (၁၂) န တိရစ္ဆာနယောနိယံ ဝဋ္ဋကတော ပစ္ဆိမတ္တဘာဝေါ ဟတ္ထိတော အဓိကတ္တဘာဝေါ ဟောတိ၊ (၁၃) န ခုပ္ပိပါသိကနိဇ္ဈာမတဏှိကပေတေသု ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ (၁၄) န

ကာလကဥ္စိကာသုရေသု၊ (၁၅) န အဝီစိနိရယေ၊ (၁၆) န လောကန္တရိကေသု၊ (၁၇) ကာမာဝစရေသု န မာရော ဟောတိ။ (၁၈) ရူပါဝစရေသု န အသညီဘဝေ၊ (၁၉) န သုဒ္ဓါဝါသဘဝေသု ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ (၂၀) န အရူပဘဝေသု၊ (၂၁) န အညံ စက္ကဝါဠံ သင်္ကမတိ ဧဝမေဝ အယမ္ပိ ထေရီ လဒ္ဓဗျာကရဏာတော ပဘုတိ ယေဘုယျေန တေ အဘဗ္ဗဋ္ဌာနေ ဝဇ္ဇေတွာ အနုပဂမ္မ။ ဝါရယန္တိ နာစာရန္တိ န စရိတဗ္ဗံ အတ္တာနံ အတ္တနာဝ ပဋိသေဓေန္တိယာ နိဝါရယန္တိယာ ဟုတွာ။ စတ္တံ မေ ဇီဝိတုတ္တမန္တိ မယာ မမ ဥတ္တမံ ဇီဝိတံ ဇဟိတံ။

၄၀၆။ ဒသကောဋိသဟဿာနီတိ ကောဋီနံ ဒသသဟဿဇာတိယော ဒသသဟဿဇာတီသု ဝါ။ ပရိစ္စတ္တာ မေ ဟောမီတိ မမ ဇီဝိတာနိ အဟံ ပရိစ္စတ္တပုဗ္ဗာ ဟောမိ။

၄၀၇။ အတိဝိမှိတာတိ အတိဝိယ အစ္ဆရိယဗ္ဘုတဇာတာ သဗ္ဗာ ပရိသာ။

၄၀၈။ ကဒါနိ ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓဿ ကာလေ နာဂကညာတော ယာဝ အရဟတ္တဖလာ အတ္တနော ပဓာနစရိတာပဒါနံ ဒဿေန္တီ သတသဟဿိတော ကပ္ပေတိအာဒိ'မာဟ။

တတ္ထ သာဓုသမ္မတာတိ အယံ သာဓု သုန္ဒရာတိ ဧဝံ သမ္မတာ သမ္မာ ဉာတာ။

၄၀၉။ မဟာတေဇန္တိ မဟန္တာ သီလဂုဏပညာပုညဓမ္မသမ္ဘာတာ ပဥ္စ တေဇာ အဿာတိ မဟာတေဇော၊ တံ။ ဘဂဝါ ဉာဏတေဇီ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဓမ္မ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၃၉၆-၇-ပိဋ္ဌေသု။

-- ၁၈၅ -----------------------------------

ဉာဏတေဇေန သမန္နာဂတောတိ ဝါ နိဒ္ဒေသနယေနာပိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗာ

၄၁၀။ ရတနန္တိ မုတ္တာ မဏိ ဝေဠုရိယော သင်္ခေါ သိလာ ပဝါဠံ ရဇတံ ဇာတရူပံ လောဟိတင်္ကော မသာရဂလ္လန္တိ၂ ဝုတ္တံ ဒသဝိဓံ ရတနံ။

၄၁၁။ မဂ္ဂန္တိ ဂမနဝီထိံ။ ရတနဒ္ဓဇဘူသိတန္တိ ဒသဝိဓရတနသဉ္စိတေဟိ ဓဇေဟိ အလင်္ကတံ။ ဝဇ္ဇနော တူရိယေဟိ သောတိ သော မဟာရဂေါ မဟာနာဂေါ ဒိဗ္ဗတူရိယေဟိ ဝါဒေန္တော။

၄၁၂။ ပရမာသနေတိ ဥတ္တမေ ရတနမယေ ပလ္လင်္ကမှိ။

၄၁၃။ မဟာရသန္တိ အနုကကောဋိသတအဂ္ဃနတော မဟာရဟံ မဟဂ္ဃံ မဟန္တာနံ ဝါ ဝိသိဋ္ဌပုဂ္ဂလာနံ ဧဝ ပရိဘုဥ္ဇနာရဟံ။ ဝရံ ဝရန္တိ ပဏီတံ ပဏီတံ၊ အတိပဏီတန္တိ အတ္ထော။ မဟာသယန္တိ အနေကပရိဝါရသမန္နာဂတံ ဗုဒ္ဓံ။

၄၁၄။ နာဂကညာ မဟိဒ္ဓိကာတိ တဒါ ဘတ္တနုမောဒနဓမ္မံ သုဏန္တီ နာဂကညာယော ကမ္မဝိပါကဇိဒ္ဓိယာ သမန္နာဂတာ အဟောသုံ။

ဝုတ္တဉ္စေတံ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ –

ကတမာ ကမ္မဝိပါကဇာ ဣဒ္ဓိ သဗ္ဗေသံ ပက္ခီနံ သဗ္ဗေသံ ဒေဝါနံ ဧကစ္စာနံ မနုဿာနံ ဧကစ္စာနံ ဝိနိပါတိကာနံ၊ အယံ ကမ္မဝိပါကဇာ ဣဒ္ဓီတိ၃။

၄၁၅။ သဗ္ဗညုန္တိ သဗ္ဗေ သင်္ခတာသင်္ခတေ ဓမ္မေ ဇာနာတီတိ သဗ္ဗညူ၊ တံ။ သဗ္ဗံ သင်္ခတမသင်္ခတံ အနဝသေသံ ဇာနာတီတိ သဗ္ဗညူတိအာဒိနာ၄ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂနယေန ဝိတ္ထာရတော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဖုလ္လိတန္တိ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ စူဠနိ။ ၁၄၄-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ဝိ၊ ၂။ ၂၁၂-ပိဋ္ဌေ။

၃။ ပဋိသံ။ ၃၉၁-ပိဋ္ဌေ။

၄။ ၁၂၅ပိဋ္ဌေ။

-- ၁၈၆ ----------------------------------

နာနာဂုဏဝိသဝနတော ပဒုမ’မိဝ ဝိကသနဋ္ဌေန ဝိကသိတံ။ သုနိဗန္ဓန္တိ ဗုဒ္ဓိရမ္မဏော သဘိယောတ္တေန သုဋ္ဌု ဗန္ဓိတံ။

၄၁၆။ အညာယာတိ ဇာနိတွာ။ ဇလဇုတ္တမနာမကောတိ ပဒုမုတ္တရော နာမ ဘဂဝါ။ ဒဿယိဒ္ဓိယာတိ ဣဒ္ဓိယာ ဒဿေသိ၊ ဣဒ္ဓိကထာယံ၁ အာဂတာဟိ ဣဒ္ဓီဟိ နာနာပ္ပကာရာနိ ရူပါဒီနိ ဒဿေသိ။

၄၁၇။ ဝေဒဇာတာတိ ဇာတဝေဒါ ဥပ္ပန္နသောမနဿာ။ ဣဒ’မဗြဝိန္တိ ဣဒံ ဝုစ္စမာနဝစနံ အဟံ ပဒုမုတ္တရဘဂဝန္တံ အဘာသိံ။

၄၁၈။ သုမနံ ဣတရာယပီတိ ဣမိဿာ ဘိက္ခုနိယာ သုန္ဒရမနဇနကံ ပမောဒနီယံ ဣမံ ဣဒ္ဓိံ အဒ္ဒသံ။

၄၁၉။ မုခေန ပဘာဝိတံ သုဒ္ဒံ ဓမ္မဃောသံ သုတွာမ မဂ္ဂဖလေသု ဇာတာ ပတိဋ္ဌိတာတိ မုခတော ဇာတာ၂။

၄၂၀။ ဧဝံ ပတ္ထေသ’ဟန္တိ အနာဂတေ အဟမ္ပိ တာဒိသာ ဟောမိ၊ ဣဒ္ဓိယာ သုဝိသာရဒါတိ ဧဝံ အဟံ ပတ္ထေသိံ။

၄၂၁။ ပတ္ထေသုံ’တ္တမမာနသာတိ ဥတ္တမံ ဇေဋ္ဌံ မာနသံ စိတ္တံ ယဿာတိ ဥတ္တမမာနသာ ဟုတွာ အဟံ ပတ္ထေသိံ။

၄၂၂။ မဏိမယမ္ပိတိ ဧတ္ထ မဏိ နာမ စတုဗ္ဗိသဝိဓော ဟောတိဝဇိရော၃ မဟာနီလော ဣန္ဒနီလော မကရကော ဝေဠုရိယော ပဒုမရာဂေါ ဖုဿရာဂေါ ကက္ကေတနော ပုလာကော ဝိမလော လောဟိတင်္ကော ဖလိကော ပဝါဠော ဇောတိရသော ဂေါမုတ္တကော ဂေါမေဒကော သောဂန္ဓိကော မုတ္တာ သင်္ခေါ အဉ္ဇနမူလော ရာဇပဋ္ဋော အမထံသကော ပိယကော ဗြာဟ္မဏီ စာတိ တေဟိ မဏီဟိ ယထာနုရူပံ ပကတမ္ပိ နိမ္မိတမ္ပိ ပလ္လင်္ကေတိ အတ္ထော။ ပဘဿရေတိ အတိပိယ ဩဘာသနတော ပဘဿရေ။

-- ၁၈၇ ----------------------------------

၄၂၅။ တတောတိ တတော ထာဝတိံ သဘာဝနကော။ မာနုဇေတိ မနုဿလောကေ။ သယမ္ဘုနောတိ ဧကေဿ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ။

၄၂၇။ ဗာရာဏသိပုရုတ္တမေတိ ဥတ္တမနဂရသင်္ခါတေ ဗာရဏသိ ပုရမှိ။

၄၂၈။ ဝဏ္ဏသောဘန္တိ ဥပ္ပလပုပ္ဖဿ ဝဏ္ဏံ ဝိယ အတိသောဘနံ ဝဏ္ဏံ။

၄၃၇။ မဟာကုလေတိ အာစာရဝတ္တဝသေန မဟန္တေ ဥတ္တမေ ကုလ။ ဓနဓညာဒိပရိဘောဂဝသေန ပန ဒလိဒ္ဒကုလေ။ ပိတန္တိ ကုသုမ္ဘေန ရတ္တံ ပီတ ဝဏ္ဏံ။ မဋ္ဌန္တိ ဝိသုဒ္ဓိ သိနိဒ္ဓိ။ အရဟာထောတိ ကဿပ ဒသဗလဿ သာဝကဘူတဿ ခီဏာသဝဿ။ ဝတ္ထု၁ ဇာတကေ ဝိတ္ထာရတော အာဂတံ။

၄၃၈။ ဝိပ္ပကုလေတိ ဗြာဟ္မဏကုလေ။ တိရိဋ္ဌိဝစ္ဆဿာတိ အသီတိကောဋိဝိဘဝဿ တိရိဋ္ဌိဝစ္ဆဿနာမ ဗြဟ္မဏသေဋ္ဌိဿ။ ဣဒံ ဝတ္ထု ဟေဋ္ဌာ ဝိတ္ထာရိတံ။ ဇာတကေပိ၂ ပဿိတဗ္ဗံ။

၄၃၉။ တတောတိ ဥမ္မာဒန္တီဘဝတော။ ပသူတာတိ ဝိဇာယိတာ။ နာတိဖီတမှီတိ ဓနဓညာဒိဝသေန န အဍ္ဍေ၊ ဒလိဒ္ဒေတိ အတ္ထော။

၄၄၁။ တေပိ ပတ္ထေသုန္တိ၃ တသ္မိံ ဝဏ္ဏေ ပဋ္ဌသတာ မိဂလုဒ္ဒကာ သမ္ဘတသမ္ဘာရာ ပရိပက္ကပစ္စေကဗောဓိဉာဏ တဿာ သမီပေ အဟေသုံ။ တေပိ လုဒ္ဒကာ အတီတာသု အနေကာသု ဇာတီသု တဿာ ပုတ္တ ဘာဝေန အာဂတတ္တာ ဧတိဿာ ပုတ္တာ ဘဝေယျာမာတိ ပတ္ထယိံသု။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၅။ ၂၂၂-ပိဋ္ဌာဒီသု။

၂။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၅။ ၂၂၀-ပိဋ္ဌေ။

၃။ မ၊ ဋ္ဌ၊ ၄။ ၉၀။ သာရတ္ထ၊ ၂။ ၁၁၃-ပိဋ္ဌေသု။

-- ၁၈၈ ----------------------------------

မဓုံ ဒတွာ သယမ္ဘုနောတိ တသောဝ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ မဓုံ နိမ္မက္ခိကံ မဓုရသံ သက္ကစ္စံ ဒတွာ။ အဇာယိံ ပဒုမောဒရေတိ ပဗ္ဗတပါဒေ ဧကသ္မိံ ပဒုမသရေ သံသေဒဇပဋိသန္ဓိဝသေန ပဋိသန္ဓိံ ဂဟေတွာ ဝိဇာယိံ။ ပဒုမဝတီဝတ္ထု ဟေဋ္ဌာ ဝိတ္ထာရိတံ။

၄၂၂။ သက္ကတပူဇိတာတိ သံ အာဒရံ ကတွာ အဂ္ဂမဟေသိဘာဝေန ပူဇိတာ။ အနူနံ သတပဉ္စကန္တိ န ဦနံ ရာဇပုတ္တာနံ ပဉ္စသတံ ဝိဇာယိံ။ တတ္ထ မဟာပဒုမကုမာရော ဧကကောဝ ကုစ္ဆိယံ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိ။ အဝသေသာ ဧကူနပဉ္စသတာ ဒါရကာ မဟာပဒုမ ကုမာရဿ မာတု ကုစ္ဆိတော နိက္ခမိတွာ နိပန္နကာလေ သံသေဒဇာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိံသု။ ဩပပါတိကဘာဝေန နိဗ္ဗတ္တိံသူတိ ကေစိ အာဟံသု။

၄၄၃။ ယောဗ္ဗနပ္ပတ္တာတိ သောဠသဝဿုဒ္ဒေသိကတာဝံ ပတ္တာ။ ကီဠန္တာ ဇလကီဠိတန္တိ ဥယျာနေ ပဒုမသဍ္ဍနာယ မင်္ဂလပေါက္ခရဏီယာ ဥဒကကီဠိတံ ကီဠန္တာ။ ဒိသွာ ဩပတပဒုမန္တိ သမ္ပတိ ဝိကသမာနံ ပဒုမံ ဝဏ္ဏတော ဟေဋ္ဌာ ပတန္တံ ဇိဏ္ဏပဒုမဉ္စ ဒိသွာ ဣမဿ တာဝ အနုပါဒိန္နကဿ ဧဝရူပါ ဇရာ ပါပုဏာတိ၊ ကိမင်္ဂ ပန အမှာကံ သရီရဿ၊ ဣဒမ္ပိ ဟိ ဧဝံ ဂဟိတမေဝ ဘဝိဿတီတိ အာရမ္မဏံ ဂဟေတွာ သဗ္ဗေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အဟေသုံ။ တေ ပဿန္တသောဝ မဟာဇနဿ အာကာသေန နန္ဒမူလကပဗ္ဘာရံ အဂမံသု။

၄၄၄။ ဝိနာဘူတာတိ ဝိယောဂတ္တာ။ သုတဝိရေဟီတိ ပုတ္တဘူတေဟိ ကိလေသမာရာဒီနံ နိမ္မထနေန ဝီရိယဝန္တေဟိ ပစ္စကဗုဒ္ဓေဟိ။ ဣသိဂိလိပဿေဟိ ရာဇဂဟသမီပဿ ဣသိဂိလိပဗ္ဗတဿ ပဿမှိ၊ ဣသိဂိလိပဗ္ဗတသမီပေတိ အတ္ထော။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ မဓုရမံသံ – ဒ၊ ဌ၊ ၄။ ၉၀။ သာရတ္ထ၊ ၂။ ၁၁၃-ပိဋ္ဌေသု။

ကွသိဂိလီတိ ပဒဿ အတ္ထော ပါဠိယံ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

ကွသိဂိလီတိ ပဒဿ အတ္ထော ပါဠိယံ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဝုတ္တဉ္စေတံ ဘဂဝတာ –

ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စ ပစ္စကဗုဒ္ဓသတာနိ ဣမသ္မိံ ဣသိဂိလိသ္မိံ ပဗ္ဗတေ စိရနိဝါသိနော အဟေသုံ။ တေ ဣမံ ပဗ္ဗတံ ပဝိသန္တာ ဒိဿန္တိ၊ ပဝိဋ္ဌာ န ဒိဿန္တိ။ တ'မေ နံ မနုဿာ ဒိသွာ ဧဝမာဟံသု "အယံ ပဗ္ဗတော ဣမေ ဣသီ ဂိလတီ"တိ ဣသိဂိလိ ဣသိဂိလိတွေဝ သမညာ ဥဒပါဒီတိ၁။

၄၄၅။ ဗုဒ္ဓါတိ ဝုဒ္ဓါ မဟလ္လိကာ။ သုတမတီတိ ပုတ္တေဟိ သမန္နာဂတာ။ သုဘာနံ အတ္တနောပိ စာတိ ခေတ္တေ ကမ္မန္တံ ကုရုမာနာနံ အတ္တနော ပုတ္တာနဉ္စ သာမိကဿ စ အတ္ထာယ။ အဋ္ဌပစ္စေကနာယကေဟိ အနန္တရာဘဝေ ပဒုမဝတီ မဟေသိဘာဝေ အတ္တနော ပုတ္တာနံ ပဉ္စသတာနံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ အန္တရေ အဋ္ဌ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ ဒိသွာတိ သမ္ဗန္ဓော။

၄၄၆။ အနုသာရိန္တိ ဧတေ မမ ပုတ္တာတိ ပုနပ္ပုနံ သရိံ။ ခီရဓာရာတိ ထနတော ခီရသောတော။

၄၄၇။ တေသန္တိတေသံ အဋ္ဌန္နံ ပစ္စကဗုဒ္ဓါနံ။ အဒန္တိ အဒါသိံ။ သေဟိ ပါဏိတီတိ သကေဟိ ဟတ္ထေဟိ။ တိဒသံ နန္ဒနန္တိ သဗ္ဗကာလံ ပမောသံဝဒ္ဓနတော နန္ဒနံ တာဝတိံသဘဝနံ အဟံ ဥပပဇ္ဇိံ။

၄၅၀။ သုခိတေတိ သုခပ္ပတ္တေ။ သဇ္ဇိတေတိ၂ သဗ္ဗုပကရဏသမ္ပန္နေ။

၄၅၁။ ရူပသောဘဂ္ဂသမ္ပန္နာတိ သောဘနရူပေန စ ဥတ္တမရူပေန စ သမ္ပန္နာ သမန္နာဂတာ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ မ၊ ၃။ ၁၁၃-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ဝိ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၁၄၀-ပိဋ္ဌေ။

၄၅၂။ ရူပ ဘောဂ သိရီဟီတိ ရူပ ဘောဂ သိရီ သမ္ပန္နာဟိ ကာရဏေဟိ စ။ သေဋ္ဌိပုတ္တေဟီတိ သကလဇမ္ဗုဒီပေ အနေကကောဋိဝိဘဝသမ္ပန္နေဟိ သေဋ္ဌီနံ ပုတ္တေဟိ စ ရာဇကုမာရေဟိ စ သေဋ္ဌီတိ စ ရာဇူဟိ စ။

၄၅၃။ အနေကေသံ မနံ ဂဟေတုံ အသက္ကုဏေယျတ္တာ ပီတာ ဓီတရံ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ဥယျောဇေသိ၊ သာပိ ပစ္ဆိမဘဝိကတ္တာ ပမောဒိတာ ဟုတွာ အတ္တနော ဂေဟံ ပဟာယ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိ။ တေန ဝုတ္တံ ပဗ္ဗဇိ အနဂါရိယန္တိ။ စတုသစ္စ’မပါပုဏိန္တိ ဥပေါသထာဂါရေ ဇလိတဿ တေလပဒီပဿ ဒီပသိခါယ နိမိတ္တံ ဂဏှိတွာ ပုနပ္ပုနံ ဩလောကယမာနာ တေဇောကသိဏာရမ္မဏံ ဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ တဒေဝ ပါဒကံ ကတွာ ဝိပဿနံ ဝဍ္ဍေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိံ။ အရဟတ္တဖလေန သဒ္ဓိံ ယေဝ စ’ဿာ အဘိညာ ပဋိသမ္ဘိဒါပိ ဣဇ္ဈိံသု။ ဝိသေသတော ပန ဣဒ္ဓိဝိကုဗ္ဗနေ စိဏ္ဏဝသီ အဟောသိ။

၄၅၄။ ယဒါ ဘဂဝါ ယမကပါဋိဟာရိယံ ကာတုံ သာဝတ္ထိယံ ကဏ္ဍမ္ဗရုက္ခမူလံ ဥပသင်္ကမိ၊ တဒါ အယံ ထေရီ ဧဝ ရူပံ ရထံ နိမ္မိနိတွာ တေန သဒ္ဓိံ သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္တွာ “ဘဂဝါ အဟံ ပါဋိဟာရိယံ ကရိဿာမိ တိတ္ထိယမဒနိမ္မထနာယ၊ အနုဇာနာထာ”တိ ဝတွာ သတ္ထု သန္တိကေ အဋ္ဌာသိ၊ တံ သန္ဓာယ ဣဒ္ဓိယာ အဘိနိမ္မိတွာတိ ဂါထ’မာဟ။ တတ္ထ ဣဒ္ဓိယာ အဘိနိမ္မိတွာ၊ စတုရဿံ ရထံ အဟန္တိ စတူဟိ အဿေဟိ ယောဇိတံ ရထံ ဣဒ္ဓိယာ အဘိနိမ္မိနိတွာ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ပါဒေ ဝန္ဒိတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိံ။

၄၅၅။ ဧကေဒိဝသံ၂ ကိရ မာရော ထေရိံ သုပုပ္ဖိတေ သာလဝနေ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသိန္နံ ဒိသွာ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝိဝေကတော ဝိစ္ဆိန္ဒိတုကာမော ဝိမံသန္တော သုပုပ္ဖိတဂ္ဂန္တိ ဂါထ’မာတ။ တတ္ထ သုပုပ္ဖိတဂ္ဂန္တိ သုဋ္ဌု ပုပ္ဖိ=တအဂ္ဂံ၊ အဂ္ဂတော ပဋ္ဌာယ သဗ္ဗဖာလိဖုလ္လန္တိ အတ္ထော။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီ၊ ဌ။ ၂၀၄-ပိဋ္ဌေ။

၂။ထေရီ၊ ဌ၊ ၂၀၅-ပိဋ္ဌေ။

ပါဒပန္တိ ရုက္ခံ။ ဣဓ ပန သာလရုက္ခော အဓိပ္ပေတော။ ဧကာ တုဝန္တိ ဧကိကာ တုတံ ဣဓ သာလမူလေ တိဋ္ဌသိ။ န စ’တ္ထိ တေ ဒုတိယာ ဝဏ္ဏဓာတုတိ၊ တဝ ဝဏ္ဏဓာတုယာ သဒိသာ ဒုတိယာ ဝဏ္ဏဓာတု နတ္ထိ၊ တယာ သဒိသာ အဘိရူပါ အညာ ရာဇဓီတာဒိယုဝတီ ဘိက္ခုနီ ဝါ နတ္ထီတိ ဝဒတိ။ တွံ အသဒိသရူပါ ဧကိကာဝ ဣမသ္မိံ ဇနဝိဝိတ္တေ ဌာနေ တိဋ္ဌာသိ။ ဗာလေ န တွံ ဘာယသိ ဓုတ္တကာနန္တိ ဘောတိ တရုဏိကေ တွံ ဣတ္ထိဓုတ္တပုရိသာနံ ကထံ န ဘာယသိ၊ သကိဥ္စနကာရိနော ဓုတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။

၄၅၆။ အထ နံ ထေရီ သန္တဇ္ဇေန္တီ အတ္တနော အာနုဘာဝေန ဣမာ ဂါထာယော အဘာသိ။ တတ္ထ သဟံ သဟဿာနိပိ ဓုတ္တကာနံ၊ သမာဂတာ ဧဒိသကာ ဘဝေယျုန္တိ ယာဒိသကော တွံ၊ ဧဒိသကာ ဧဝရူပါ အနေကသတသဟဿမတ္တာပိ ဓုတ္တကာ သမာဂတာ ယဒိ ဘဝေယျုံ။ လောမံ န ဣဉ္ဇေနပိ သမ္ပဝေဓေတိ လောမမတ္တမ္ပိ န ဣဉ္ဇေယျာသိ စာလေတုံ န သက္ကုဏေယျာသိ၊ န သမ္ပဝေဓေယျာတိ။ ကိံ ? မေ တုဝံ မာရ ကရိဿသေ’ကောတိ ဘော မာရ ပါပိမ တွံ ဧကကောဝ မယှံ ကိံ ကရိဿသိ ကိံ နာမ ကမ္မံ ကာတုံ သက္ကုဏိဿသိ။

၄၅၇။ ဣဒါနိ၂ မာရဿ အတ္တနော ကိဥ္စိပိ ကာတုံ အသမတ္ထတံ ယေဝ ဝိဘာဝေန္တီ ဧသာ အန္တရဓာယာမီသိ ဂါထ’မာဟ။ တဿတ္ထော –

ဘော မာရ ဧသာ’ဟံ တဝ ပုရတော ဌိတာဝ အန္တရဓာယာမိ၊ အဒဿနံ ဂစ္ဆာမိ၊ အဇာနန္တဿေဝ တေ ကုစ္ဆိံ ဝါ ပဝိသာမိ၊ ဒွိန္နံ အက္ခီနံ မဇ္ဈေ နာသဝံသသမ္ပန္နေ ပခုမန္တရိကာယံ ဘမုကန္တရေ ဝါ တိဋ္ဌာမိ။ ဧဝံ တိဋ္ဌန္တိံ စ မံ တွံ န ပဿိဿသိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သံ၊ ဌ၊ ၁။ ၁၇၆-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ထေရီ၊ ဌ။ ၂၀၆-ပိဋ္ဌေ။

၄၅၉။ သတ္တိသူလူပမာ ကာမာတိ ဒွိဟိ ဂါထာဟိ ထေရီ အတ္တနော ခီဏာသဝဘာဝံ ဇာနာပေတွာ မာရံ သန္တဇ္ဇေသိ။ တတ္ထ သတ္တိသူလူပမာ ကာမာတိ’ ကာမာ နာမ ယေန အဓိဋ္ဌိတာ၊ တဿ သတ္တဿ ဝိနိဝိဇ္ဈနတော နိသိတသတ္တိ ဝိယ သူလံ ဝိယ စ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ သတ္တိ သူလံ စ ဥပမာ ဧတေသန္တိ သတ္တိသူလူပမာ ကာမာ။ ခန္ဓာတိ ဆိန္ဒနာဓိဋ္ဌာနာ၊ အစ္စာဒါနဋ္ဌာနန္တိ အတ္ထော။ ယတော ခန္ဓေ အစ္စာဒိယ သတ္တာ ကာမေဟိ ဆေဇ္ဇဘေဇ္ဇံ ပါပုဏန္တိ ယံ တွံ ကာမရတိံ ဗြူသိ၊ အရတီ ဒါနိ သာ မမာတိ ဘော ပါပိမ တွံ ယံ ကာမရတိံ ကာမေသု ရမိတဗ္ဗံ သေဝိတဗ္ဗံ ကတွာ ဝဒသိ၊ သာ ဣဒါနိ မမ နိရတိဇာတိကတ္တာ မီဠ္ဟသဒိသာ န တာယ မမ ကောစိ အတ္ထော အတ္ထီတိ။

၄၆၀။ တတ္ထ ကာရဏ’မာဟ သဗ္ဗတ္ထ ဝိဟတာ နန္ဒီတိအာဒိနာ။ တတ္ထ သဗ္ဗတ္ထ ဝိဟတာ နန္ဒီတိ၃ သဗ္ဗေသု ခန္ဓာယတနဓာတုဘဝယောနိ ဂတိဋ္ဌိတိ နိဝါသေသု မမ တဏှာ နန္ဒီ ဝိဟတာ ပဟီနာ။

တမောက္ခန္ဓောတိ မောဟက္ခန္ဓော အဝိဇ္ဇာသမူဟော။ ပဒါလိတောတိ အနဝသေသံ အဂ္ဂမဂ္ဂဉာဏေန ဘိန္နော သမုစ္ဆိန္နော။ ဧဝံ ဇာနာဟီတိ သဗ္ဗသော ပဟီန တဏှာ ဝိဇ္ဇာတိ မံ ဇာနာဟိ။ တတော ဧဝ ဗလဝိဓမနဝိသယာတိက္ကမနေဟိ အန္တက လာမကာစာရ မာရ တွံ မယာ နိဟတော ဗာဓိတော အသိ၊ န ပနာဟံ တယာ ဗာဓိတဗ္ဗာတိ အတ္ထော။

၄၆၁။ တမ္ပိ ဂုဏောတိ တေသု ဒွီသု ဂုဏေသု မာရသန္တဇ္ဇနေ ယမကပါဋိဟာရိယကာလေ ဣဒ္ဓိဒဿနတ္ထာယ အာရောစနေ စာတိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီ၊ ဋ္ဌ။ ၆၇-ပိဋ္ဌေ။

၂။ နီတိ၊ သုတ္တ၊ ၃၆၀-သုတ္တံ ပဿိတဗ္ဗံ။

၃။ သံ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၁၇၆။ ထေရီ၊ ဋ္ဌ။ ၆၇-ပိဋ္ဌေသု။

-- ၁၉၃ --

အဂ္ဂါ ဣဒ္ဓိမတီနန္တိ ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝိကာနံ ဘိက္ခုနီနံ ဣဒ္ဓိမန္တီနံ ယဒိဒံ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာတိ၁ မံ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပေသိ။

၄၆၄။ ပစ္စယန္တိ ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇ ပရိက္ခာရံ။ ဥပနာမေန္တီ တိ ဒေန္တိ။ သဟဿာနိ သမန္တပောတိ အနေကသဟဿာနိ သမန္တာ အဋ္ဌာဒိသတော ဒသ ဒိသတော ဝါ။ ဘဂဝတော ဟိ ဘိက္ခုသံဃဿ စ လာဘသက္ကာရ မဟန္တဘာဝေါ သက္ကာရသုတ္တာဒီသု၂ ပါကဋော ယေဝ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထ’မေဝါတိ။

၉-ဥပ္ပလ ဝဏ္ဏာထေရိယာ အပဒါနဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

---

၁၀ – ပဋာစာရာထေရီအပဒါနာဝဏ္ဏနာ

ပဒုမုတ္တရော နာမဇိနောတိအာဒိ၃ ပဋာစာရာထေရိယာ အပဒါနံ။ အယံ ဟိ ဣတော ကပ္ပသတသဟဿမတ္တကေ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဟံသဝတီနဂရေ သေဋ္ဌိကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတွာ ဧကဒိဝသ သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုဏန္တီ သတ္ထာရံ ဧကံ ဘိက္ခုနိံ ဝိနယဓရာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသွာ သတ္ထာဟံ ဒသဗလံ သသာဝကံ ဘောဇေတွာ တိစီဝရေဟိ ဒတွာ တံ ဌာနန္တရံ ပတ္ထေသိ။ သာ ယာဝဇီဝံ ဘဂဝန္တံ သသာဝကံ မေတ္တစိတ္တာ ပရိစရိတွာ ပါရမိကုသလံ ကတွာ တတော စုတာ တာဝတိံသံ ပတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တီ ဣမသ္မိံ ကပ္ပေ ကဿပဗုဒ္ဓကာလေ ကိကိဿ နာမ ကာသိရညော ဂေဟေ ပဋိသန္ဓိံ ဂဟေတွာ –

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အံ၊ ၁။ ၂၆-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ဥဒါန၊ ၈၉၊ ၁၃၈-ပိဋ္ဌာဒီသု။

၃။ အံ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၂၇၅။ ထေရီ၊ ဋ္ဌဋ္ဌ။ ၁၁၁။ ဓမ္မ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၄၃၇။ ပိဋ္ဌေသု။

-- ၁၉၄ ----------------------------------

သမဏီ သမဏဂုတ္တာ စ၊ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုဒါယိကာ။

ဓမ္မာ စေဝ သုဓမ္မာ၊ စ၊ သတ္တမီ သံဃဒါယိကာတိ၊။

ဝုတ္တာနံ သတ္တန္နံ ဘဂိနီနံ အဗ္ဘန္တရာ ဘိက္ခုနီ နာမ တတိယဘဂိနီ ဟုတွာ ဝီသတိ ဝဿသဟဿာနိ ကောမာရဗြဟ္မစရိယံ စရိတွာ ဘိက္ခုသံဃဿ ပရိဝေဏံ အကာသိ။ သာ တတော စုတာ တာဝတိံသေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝိတွာ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ စတ္တာလီသကောဋိဝိဘဝဿ သေဋ္ဌိနော ဓီတာ အဟောသိ အဘိရူပါ၊ တံ သောဠသဝဿုဒ္ဒေသိကကာလေ သတ္တဘူမိကဿ ပါသာဒဿ ဥပရိမတလေ ရက္ခန္တာ ဝသာပေသုံ။ ဧဝံ သန္တေပိ သာ အတ္တနော ဂေဟေ ဧကေန စူဠုပဋ္ဌာကေန ဧကဿ ကုမာရဿ ဒါတုံ ဝိဝါဟဒိဝသံ သဏ္ဌပေသုံ။ တသ္မိံ ဥပကဋ္ဌေ သာတံ ကတသန္တိဝံ စူဠုပဋ္ဌာကံ သညံ အဒါသိ – “န တွံ သေ့ဝ ပဋ္ဌာယ မံ ပဋိဟာရသတေနာပိ ဒဋ္ဌုံ သညံ အဒါသိ – “န တွံ သေ့ဝ ပဋ္ဌာယ မံ ပဋိဟာရသတေနာပိ ဒဋ္ဌုံ လဘိဿသိ၊ သစေ တေ မယိ သိနေဟော အတ္ထိ၊ ဣဒါနေဝ မံ ဂဟေတွာ ယေန ဝါ တေန ဝါ ပလာယဿူ” – တိ။ သော “သာဓု ဘဒ္ဒေ”တိ။ တေန ဟိ “အဟံ သွေ ပါတောဝ နဂရဒွါရဿ အသုကဋ္ဌာနေ နာမ ဌဿာမိ၊ တွံ ဧကေန ဥပါယေန နိက္ခမိတွာ တတ္ထ အာဂစ္ဆေယျာသီ”တိ ဝတွာ ဒုတိယဒိဝသေ သင်္ကေတဋ္ဌာနေ အဋ္ဌာသိ။ သာပိ ပါတောဝ ကိလိဋ္ဌံ ဝတ္ထံ နိဝါသေတွာ ကေသေ ဝိပ္ပကိရိတွာ ကုဏ္ဍကေန သရီရံ မက္ခိတွာ ကုဋံ အာဒါယ အနုစ္ဆဝိကံ ဟတ္ထသာရံ ဂဟေတွာ ဒါသီဟိ သဒ္ဓိံ ဂစ္ဆန္တီ ဝိယ ဃရာ နိက္ခမိတွာ တံ ဌာနံ အဂမာသိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ၊ ၂။ ၂၃၇-ပိဋ္ဌေ။ ၄၈၅-ပါထာ။

-- ၁၉၅ ----------------------------------

သော တံ အာဒါယ အဂ္ဂဒွါရေန နိက္ခမိတွာ နဂရတော တိ စတု ယောဇနဒူရံ ဌာနံ ဂန္တွာ ဧကသ္မိံ ဂါမကေ နိဝါသံ ကပ္ပေတွာ အရညေ ခေတ္တံ ကသိတွာ ဒါရုပဏ္ဏာဒီနိ အာဟရတိ။ ဣတရာ ကုဋေန ဥဒကံ အာဟရိတွာ သဟတ္ထာ ကောဋ္ဋနပစနာဒီနိ ကရောန္တီ အတ္တနော ပါပဿ ဖလံ အနုဘောသိ။ အထ’ဿာ ကုစ္ဆိယံ ဂဗ္ဘော ပတိဋ္ဌာသိ။ သာ ပရိပုဏ္ဏဂဗ္ဘာ “ဣဓ မေ ကောစိ ဥပကာရကော နတ္ထိ၊ မာတာပိတရော နာမ ပုတ္တေသု မုဒုဟဒယာ ဟောန္တိ၊ တေသံ သန္တိကံ မံ နေဟိ၊ တတ္ထ မေ ဂဗ္ဘဝုဋ္ဌာနံ ဘဝိဿတီ”တိ သာမိကံ ယာစိ။ သော “ကိံ ဘဒ္ဒေ ကထေသိ၊ မံ ဒိသွာ တဝ မာတာပိတရော ဝိဝိဓာ ကမ္မကာရဏာယော ကရေယျုံ၊ န သက္ကာ မယာ တတ္ထ ဂန္တု”န္တိ ပဋိက္ခိပိ။ ပုနပ္ပုနံ ယာစိယမာနောပိ သော “အဇ္ဇ ဂစ္ဆာမ၊ သွေ ဂစ္ဆာမာ”တိ ဂန္တုံ အဝိသဟန္တော ကာလံ ဝီတိနာမေသိ။ သာ ပုနပ္ပုနံ ယာစိတွာပိ ဂမနံ အလဘမာနာ “နာ’ယံ ဗာလော မံ နေဿတီ”တိ တသ္မိံ အရညံ ဂတကာလေ ပဋိဝိဿကေ အာမန္တေတွာ “သစေ သော အာဂန္တွာ မံ အပဿန္တော ကဟံ ဂတာတိ ပုစ္ဆိဿတိ၊ မမ အတ္တနော ကုလဃရံ ဂတဘာဝံ အာစိက္ခေယျာထာ”တိ ဝတွာ ပဋိသာမေတဗ္ဗံ ပဋိသာမေတွာ ဥဒကဒွါရံ ပိဒဟိတွာ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိ။ သော အာဂန္တွာ တံ အပဿန္တော ပဋိဝိဿကေ ပုစ္ဆိတွာ တံ ပဝတ္တိံ သုတွာ ‘နိဝတ္တေဿာမိ န’န္တိ အနုဗန္ဓိတွာ တံ ဒိသွာ နာနပ္ပကာရံ ယာစမာနောပိ နိဝတ္တေတုံ နာ’သက္ခိ။ အထ’ဿာ ဧကသ္မိံ ဌာနေ ကမ္မဇဝါတာ စလိံသု။ သာ ဧကံ ဂစ္ဆန္တရံ ပဝိသိတွာ “သာမိ ကမ္မဇဝါတာ မေ စလိတာ”တိ ဝတွာ ဘူမိယံ သမ္ပရိဝတ္တမာနာ ကိစ္ဆေန ဒါရကံ ဝိဇာယိတွာ “ယဿ’တ္ထာယာ’ဟံ ကုလဃရံ ဂစ္ဆေယျံ၊ သော အတ္ထော နိပ္ဖန္နော”တိ ပုနဒေဝ တေန သဒ္ဓိံ ဂေဟံ အာဂန္တွာ ဝါသံ ကပ္ပေသိ။

တဿာ အပရေန သမယေန ပုန ဂဗ္ဘော ပတိဋ္ဌဟိ၊ သာ ပရိပုဏ္ဏဂဗ္ဘာ ဟုတွာ ပုရိမနယေနေဝ သာမိကံ ယာစိတွာ ဂမနံ အလဘမာနာ ပုတ္တံ အင်္ကေနာ’ဒါယ တထေဝ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိတွာ တေန အနုဗန္ဓိတွာ “တိဋ္ဌာဟီ”တိ ဝုတ္တေပိ နိဝတ္တိတုံ န ဣစ္ဆိ။

-- ၁၉၆ ----------------------------------

အထ နေသံ ဂစ္ဆန္တာနံ စတူသု ဒိသာသု မဟာ အကာလမေဃော ဥဒပါဒိ။ သမန္တာ ဝိဇ္ဇုလတာဟိ အာဒိတ္တံဝိယ မေဃတ္ထနိတေဟိ ဘိဇ္ဇမာနံ ဝိယ စ ဥဒကဓာရာ နိပါတနိရန္တရံ န တံ အဟောသိ။ တသ္မိံ ခဏေ တဿာ ကမ္မဇဝါတာ စလိံသု။ သာ သာမိကံ အာမန္တေတွာ ‘သာမိ ကမ္မဇဝါတာ စလိံသု။ သာ သာမိကံ အာမန္တေတွာ ‘သာမိ ကမ္မဇဝါတာ မေ စလိတာ၊ န သက္ကောမိ သန္ဓာရေတုံ၊ အနောဝဿကဋ္ဌာနံ မေ ဇာနာဟီတိ အာဟ။ သော ဟတ္ထဂတာယ ဝါသိယာ ဣတော စိတော စ ဥပဓာရေန္တော ဝမ္မိကမတ္ထကေ ဇာတံ ဒဗ္ဗတိဏသဉ္ဆန္နံ ဂုမ္ဗံ ဒိသွာ တတ္ထ ဂန္တွာ ဒဏ္ဍကေဟိ ကုဋိံ ကတွာ ဆဒနတ္ထာယ ဒဗ္ဗတိဏံ အာဟရိဿာမီတိ တိဏေဟိ သဉ္ဆာဒိတ ဝမ္မိကသီသန္တေ ဥဋ္ဌိတရုက္ခဒဏ္ဍကံ ဆိန္ဒိ။ တာဝဒေဝ စ နံ တတော ဝမိကတော နိက္ခမိတွာ ဃောရဝိသော အာသီဝိသော ဍံသိ။ တင်္ခဏညေဝ ဿ သရီရံ အန္တောသမုဋ္ဌိတာဟိ အဂ္ဂိဇာလာဟိ ဍယှမာနံ ဝိယ နီလဝဏ္ဏံ ဟုတွာ တတ္ထေဝ ပတိ။ ဣတရာပိ ‘ဣဒါနိ အာဂမိဿတိ၊

ဣ္ကဒါနိ အာဂမိဿတီ’တိ မဟာဒုက္ခံ အနုဘဝမာနာ တဿ အာဂမနံ ဩလောကေန္တီပိ တံ အဒိသွာဝ အပရမ္ပိ ပုတ္တံ ဝိဇာယိ။ ဒွေ ဒါရကာ ဝါတဝုဋ္ဌိဝေဂံ အသဟမာနာ မဟာဝိရဝံ ဝိရဝန္တိ။ သာ ဥဘောပိ တေ ဥရန္တရေ ကတွာ ဒွီဟိ ဇဏ္ဏုကေဟိ စ ဒွီဟိ ဟတ္ထေဟိ စ ဘူမိယံ ဥပ္ပီဠေတွာ ယထာ ဌိတာဝ ရတ္တိံ ဝီတိနာမေသိ။ သကလသရီရံ နိလ္လောဟိတံ ဝိယ ပဏ္ဍုပလာသဝဏ္ဏံ အဟောသိ။ သာ ဥဋ္ဌိတေ အရုဏေ မံသပေသိ ဝဏ္ဏံ ဧကံ ပုတ္တံ အင်္ကေနာ’ဒါယ ဣ္ကတရံ အင်္ဂုလိယာ ဂဟေတွာ “ဧဟိ တာတ၊ ပိတာ တေ ဣ္ကတော ဂတော”တိ ဝတွာ သာမိကဿ ဂတမဂ္ဂေန ဂစ္ဆန္တီ တံ ဝမ္မိကမတ္ထကေ ကာလံ ကတွာ ပတိတံ နီလဝဏ္ဏံ ထဒ္ဓသရီရံ ဒိသွာ ‘မံ နိဿာယ မမ သာမိကော ပန္ထေ မတော’တိ ရောဒန္တီ ပရိဒေဝန္တီ ပါယာသိ။

သာ သကလရတ္တိံ ဒေဝေန ဝုဋ္ဌတ္တာ အစိရဝတီ နာမ နဒီ ဇဏ္ဏုပ္ပမာဏေန ပဋ္ဌိပ္ပမာဏေန ထနပ္ပမာဏေန ဥဒကေန ပရိပုဏ္ဏံ ဒိသွာ အတ္တနော မန္ဒဗုဒ္ဓိတာယ ဒွီဟိ ဒါရကေဟိ သဒ္ဓိံ ဥဒကံ

-- ၁၉၇ -----------------------------------

ဩတရိတုံ အဝိသဟန္တီ ဇေဋ္ဌပုတ္တံ ဩရိမတီရေ ဌပေတွာ ဣ္ကတရံ အာဒါယ ပရတီရံ နေတွာ သာခါဘင်္ဂံ အတ္ထရိတွာ တတ္ထ ပိလောတိကစမ္ပုဋကေ နိပဇ္ဇာပေတွာ ‘ဣ္ကတရဿ သန္တိကံ ဂမိဿာမီ’တိ ဗာလပုတ္တကံ ပဟာယ တရိတုံ အသက္ကောန္တီ ပုနပ္ပုနံ နိဝတ္တိတွာ ဩလောကယမာနာ နဒီ ဩတရိ။ အထ’ဿာ နဒီ မဇ္ဈံ ဂတကာလေ ဧကော ဥက္ကုသော သေနော ဝိယ တံ ဒါရကံ ဒိသွာ မံသပေသီတိ သညာယ ဒါရကံ ဝိဇ္ဈိတုံ အာကာသတော ဘဿိ။ သာ တံ ပုတ္တဿ’တ္ထာယ ဘဿန္တံ ဒိသွာ ဥဘော ဟတ္ထေ ဥက္ခိပိတွာ ‘သုသူ’တိ တိက္ခတ္တုံ မဟာသဒ္ဒံ နိစ္ဆာရေသိ၊ ဥက္ကုသော ဒူရဘာဝေန တံ အသုတွာဝ တံ အနာဒိယန္တော ကုမာရကံ ဂဟေတွာ ဝေဟာသံ ဥပ္ပတိတွာ ဂတော။ ဩရိမတီရေ ဌိတပုတ္တော မာတရံ နဒီမဇ္ဈေ ဥဘော ဟတ္ထေ ဥက္ခိပိတွာ မဟာသဒ္ဒံ နိစ္ဆာရယမာနံ ဒိသွာ ‘မံ ပက္ကော သတီ’တိ သညာယ ဝေဂေန နဒီ ဩတရိတွာ နဒီသောတေ ပတိတော ယထာသောတံ အဂမာသိ။ ဣ္ကတိ’ဿာ ဗာလပုတ္တော ဥက္ကုသေန ဟတော၊ ဇေဋ္ဌပုတ္တော ဥဒကေန ဟတော။

သာ ဧကော မေ ပုတ္တော ဥက္ကုသေန ဂဟိတော၊ ဧကော ဥဒကေန ဝုဠှော၊ ပန္ထေ မေ ပတိ မတောတိ ရောဒန္တီ ပရိဒေဝန္တီ –

ဥဘော ပုတ္တာ ကာလင်္ကတာ၊ ပန္ထေ မယှံ ပတိ မတောတိ ဣ္ကမံ ဝိလာပဂီတံ ဂါယန္တီ ဗလဝသောကာဘိဘူတာ ဂစ္ဆတိ။ သာ ဧဝံ ဝိလပမာနာဝ သာဝတ္ထိတော အာဂစ္ဆန္တံ ဧကံ ပုရိသံ ဒိသွာ ပုစ္ဆိ “ကတ္ထ ဝါသိကောသိ တာတာ”တိ။ “သာဝတ္ထိဝါသိကော’မှိ အမ္မာ”တိ။ “သာဝတ္ထိနဂရေ အသုကဝီထိယံ ဧဝရူပံ အသုကကုလံ နာမအတ္ထိ၊ တံ ဇာနာသိ တာတာ”တိ။ “ဇာနာမိ အမ္မ၊ တံ ပန မာပုစ္ဆိ၊ သစေအညံ ဇာနာသိ၊ ပုစ္ဆာ”တိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဧကောသေနောတံ။ ထေရီ။ ဋ္ဌ။ ၁၁၃။ အံ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၂၇၆။ ဓမ္မ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၄၃၉-ပိဋ္ဌေ။ အပ၊ ၂။ ၂၃၈-ပိဋ္ဌေ ၄၉၆-ဂါထာ ပန ပဿိတဗ္ဗာ။

-- ၁၉၈ -----------------------------------

“အညေန မေ ကမ္မံ နတ္ထိ၊ တဒေဝ ပုစ္ဆာမိ တာတာ”တိ။ “အမ္မ တွံ အတ္တနော အနာစိက္ခိတုံ န ဒေသိ၊ အဇ္ဇ တေ သဗ္ဗရတ္တိံ ဒေဝေါ ဝဿန္တော ဒိဋ္ဌော”တိ။ “ဒိဋ္ဌော မေ တာတ၊ မယှ’မေ’ဝေသော သဗ္ဗရတ္တိံ ဝုဋ္ဌော၊ န အညဿ။ မယှံ ပန ဝုဋ္ဌကာရဏံ ပစ္ဆာ တေ ကထေဿာမိ။ ဧတေသံ တာဝ မေ သေဋ္ဌိဂေဟေ ပဝတ္တိံ ကထေဟီ”တိ။ “အမ္မ အဇ္ဇ ရတ္တိယံ သေဋ္ဌိဉ္စ သေဋ္ဌိတရိယဉ္စ သေဋ္ဌိပုတ္တဉ္စာတိ တယော ဇနေ အဝတ္ထရမာနံ ဂေဟံ ပတိ၊ တေ ဧကစိတကာယံ ဈာယန္တိ၊ ဧသ ဓူမော ပညာယတိ အမ္မာ”တိ။ သာ တသ္မိံ ခဏေ နိဝတ္ထဝတ္ထမ္ပိ ပတမာနံ န သဉ္ဇာနိ၊ သော ကု’မ္မတ္တိကဘာဝံ ပတွာ ယထာဇာတာဝ ဗာဟာ ပဂ္ဂယှ ဉာတီနံ စိတကဋ္ဌာနံ ဂန္တွာ တံ ဝိလာပဂီတံ ပရိပုဏ္ဏံ ကတွာ ရောဒန္တီ ပရိဒေဝန္တီ –

ဥဘော ပုတ္တာ ကာလင်္ကတာ၊ ပန္ထေ မယှံ ပတိ မတော။

မာတာ ပိတာ စ ဘာတာ စ၊ ဧကစိတမှိ ဍယှရေတိ။

ဝိလပန္တီ ပရိဗ္ဘမိ။

တတော ပဋ္ဌာယ အညေန ဇနေန သာဋကံ ဒိန္နမ္ပိ ဖာလေတွာ ဖာလေတွာ ဆဍ္ဍေတိ။ အထ နံ ဒိဋ္ဌ ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနေ မဟာဇနော ပရိဝါရေတွာ စရတိ။ တဿာ နိဝါသနမတ္တေနာပိ ပဋ္ဋေန အစရဏတော ပဋ္ဋာစာရံ ပဋ္ဋပရိဟရဏံ ဝိနာ စရတီတိ ပဋ္ဋာစာရာတွေဝ သမညာ မဟောသိ၊ ယသ္မာ စ’ဿာ နဂ္ဂဘာဝေန အလဇ္ဇီ အာစာရော ပါကဋော အဟောသိ၊

တသ္မာ ပတိတော အာစာရော အသာတိ ပဋ္ဌာစ ရာတ္တ ဝ နာမံ အဟောသိ။ တံ ဒိသွာ ‘ဥမ္မတ္တိကာ ဥမ္မတ္တိကာ’တိ ဝတွာ ကေစိ ကစဝရံ မတ္ထကေ ခိပန္တိ ၊ အညေ ပံသု မတ္ထကေ ဩကိရန္တိ၊ အပရေ လေဍ္ဍုပြဟိ ပဟရန္တိ။

ဧကဒိဝသံ သတ္ထာ ဇေတဝနမဟာဝိဟာရေ အင္ဂပရိသမဇ္ဈေနိသီဒိတွာ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော တံ အာဂစ္ဆမာနံ အဒ္ဒသ အပ္ပသတသဟဿပူရိတပါရမီ အဘိနီဟာရသမ္ပန္နံ။ ဒိသွာ ဣမိဿာ ဌပေတွာ မံ အညော အဝဿယော ဘဝိတုံ သမတ္ထော နာမ နတ္ထီ”တိ စိန္တေတွာ တံ ယထာ ဝိဟာရာတိမုခံ အာဂစ္ဆတိ၊ ဧဝံ’မကာသိ။

--------------------------------------- ၁၉၉ ----------------------------------

ပရိသာ တံ ဒိသွာဝ “ဣမိဿာ ဥမ္မတ္တိကာယ ဣတော အာဂန္တုံ မာ အဒတ္ထာ”တိ အာဟ။ သတ္ထာ “အပေတ၊ မာ နံ နိဝါရယိတ္ထာ”တိ ဝတွာ အဝိဒူရဋ္ဌာနံ အာဂတကာလေ “သတိံ ပဋိလဘ ဘဂိနီ၊ သတိံ ပဋိလဘ ဘဂိနီ”တိ အာဟ။ သာ တံ ခဏံယေဝ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန သတိံ ပဋိလဘိတွာ နိဝတ္ထဝတ္ထဿ ပတိတဘာဝံ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန သတိံ ပဋိလဘိတွာ နိဝတ္ထဝတ္ထဿ ပတိတဘာဝံ သလ္လက္ခေတွာ ဟိရောတ္တပ္ပံ ပစ္စုပဋ္ဌာပေတွာ ဥက္ကုဋိကံ ဥပနိသဇ္ဇာယ နိသီဒိ။ ဥမ္မာဒေါ ဝူပသမိ။ အစိန္တေယျော ဟိ ဗုဒ္ဓါနံ အာနုဘာဝေါ၊ ယထာ ဟိ သုပ္ပဝါသာယ ကောလိယဓီတုယာ “သုခိနီ ဟောတု သုပ္ပဝါသာ ကောလိယဓီတာ အရောဂါ၊ အရောဂံ ပုတ္တံ ဝိဇာယတူ”တိ၁ –

ဘဂဝတော သဟ ဝစနာ ဂဗ္ဘော ဗျာကုလဘာဝံ ဝိဇဟိတွာ သုခေနေဝ ဗဟိ နိက္ခမိ၊ မာတာ ပုတ္တာနံ သောတ္ထိ အဟောသိ။ တထာ သုပ္ပိယာပိ ဥပါသိကာ အတ္တနာဝ အတ္တနော ဦရုယံ ကတေန မဟာဝဏေန ဝုဋ္ဌာတုံ အသက္ကောန္တီ သယနပိဋ္ဌေ နိပန္နာ ပရိဂ္ဂဟေတွာပိ အာနေထာတိ၂ ပုတ္တတ္တာ ပရိဂ္ဂဟေတွာ အာနီတာ တဿာ သဟ ဒဿနေန ဘဂဝတော ဝဏော ပါကတိကေ ဇာတေ သယမေဝ ဂန္တွာ ဘဂဝန္တံ ဝန္ဒိ။

ဘဂဝန္တံ ဟန္တုံ အဘိဓာဝန္တော နာဠာဂိရိဟတ္ထီပိ ဘဂဝတေ မေတ္တစိတ္တေန ပုဋ္ဌော သောဏ္ဍံ ဩရောပေတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတော ပုရတော အဋ္ဌာသိ၊ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဒက္ခိဏေန ဟတ္ထေန နာဠာဂိရိဿ ဟတ္ထိဿ ကုမ္ဘံ ပရာမသန္တော နာဠာဂိရိံ ဟတ္ထိံ “မာ ကုဉ္ဇရ နာဂမာသဒေါ”တိ၃ ဒွီဟိ ဂါထာဟိ အဇ္ဈဘာသိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဥဒါန၊ ၉၄-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ပိ၊ ၃။ ၃၁၁-၂-ပိဋ္ဌေသု။

၃။ ဝိ၊ ၄။ ၃၅၇-ပိဋ္ဌေ။

--------------------------------------- ၂၀၀ ----------------------------------

ဘဂဝတော သဟ မေတ္တစိတ္တဂါထာဝစနာ နာဠာဂိရိ ဟတ္ထိ သောဏ္ဍာယ ဘဂဝတော ပါဒပံသူနိ ဂဟေတွာ ဥပရိမုဒ္ဓနိ အာကိရိတွာ ပဋိကုဋိယောဝ ဩသတ္ထိတိ ဧဝမာဒီနိ ဝတ္ထူနိ ဣဓ ဥဒါဟရိတဗ္ဗာနိ၁။

အထ’ဿာ အဝိဒူရေ ဌိတော ဧကော ပုရိသော ဥတ္တရိသာဋကံ ခိပိတွာ အဒါသိ၊ သာ တံ နိဝါသေတွာ သတ္ထာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏေသု ပါဒေသု ပဉ္စပ္ပတိဋ္ဌိတေန ဝန္ဒိတွာ “ဘန္တေ အဝဿ ယော မေ ဟောထ၊ ပတိဋ္ဌော မေ ဟောထ၊ ဧကံ ဟိ မေ ပုတ္တံ ဥက္ကုသော ဂဏှိ၊ ဧကော ဥဒကေန ဝူဠှော၊ ပန္ထေ မေ ပတိ မတော၊ မာတာပိတရော စေဝ ဘာတာ စ ဂေဟေန အဝတ္ထဋ္ဌာ ဧကစိတကာ ယံ ဈာယန္တီ”တိ သောကကာရဏံ အာစိက္ခိ။

သတ္ထာ တဿာ ဝစနံ သုတွာ “ပဋ္ဌာစာရေ မာ စိန္တယိ၊ တဝ တာဏံ သရဏံ အဝဿယော ဘဝိတုံ သမတ္ထဿေဝ သန္တိကံ အာဂတာ”တိ။ ယထာ ဟိ တဝ ဣဒါနိ ဧကော ပုတ္တကော ဥက္ကုသေန ဂဟိတော၊ ဧကော ဥဒကေန ဝူဠှော၊ ပန္ထေ ပတိ မတော၊ မာတာပိတရော စေဝ ဘာတာ စ ဂေဟေန အဝတ္ထဋ္ဌာ၊ ဧဝမေဝ ဣမသ္မိံ သံသာရေ ပုတ္တာဒီနံ မတကာလေ တဝ ရောဒန္တိယာ ပဂ္ဃရိတအဿု စတုန္နံ မဟာသမုဒ္ဒါနံ ဥဒကတော ဗဟုတရန္တိ ဝတွာ –

အနမတဂ္ဂေါ ယံ ဘိက္ခဝေ သံသာရော၊ ပုဗ္ဗော ကောဋိ န ပညာ ယတိ အဝိဇ္ဇာနီဝရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာသံယောဇနာနံ သန္ဓာဝတံ သံသရတံ။ တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ ကတမံ နု ခေါ ဗဟုတရံ၊ ယံ ဝါ ဝေါ ဣမိနာ ဒီဃေန အဒ္ဓုနာ သန္ဓာဝတံ သံသရတံ အမနာပသမ္ပယောဂါ မနာပဝိပ္ပယောဂါ ကန္ဒန္တာနံ ရောဒန္တာနံ အဿု ပဿန္နံ ပဂ္ဃရိတံ၊ ယံ ဝါ စတူသု မဟာသမုဒ္ဒေသု ဥဒကန္တိအာဒိ အဿုသုတ္တံ၂။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဥဒါန၊ ဌ။ ၁၁၁-၂။ ပိဋ္ဌေသု။

၂။ သံ။ ၁။ ၃၀၈-ပိဋ္ဌေ။

-- ၂၀၁ ----------------------------------

ဝတ္ထုသု မဟာသမုဒ္ဒေသု ဇလံ ပရိတ္တကံ၊

တတော ဗဟုံ အဿုဇလံ အနပ္ပကံ။

ဒုက္ခေန ဖုဋ္ဌဿ နရဿ သောစနာ၊

ကိံ ကာရဏာ အမ္မ တုဝံ ပမဇ္ဇသီတိ၁။

ဧဝံ သတ္ထရိ အနမတဂ္ဂပရိယာယကထံ ကထေန္တေ တဿာ သရီရေ သောကော တနုဘာဝံ အဂမာသိ။ အထ နံ တနုဘူတသောကံ ဉတွာ ပုန သတ္ထာ အာမန္တေတွာ "ပဋ္ဌာစာရေ ပုတ္တာဒယော နာမ ပရလောကံ ဂစ္ဆန္တဿ တာဏံ ဝါ လေဏံ ဝါ သရဏံ ဝါ ဘဝိတုံ န သက္ကောန္တိ၊ တသ္မာ ဝိဇ္ဇမာနာပိ တေ န သန္တိယေဝ၊ တသ္မာ ပဏ္ဍိတေန သီလံ ဝိသောဓေတွာ အတ္တနော နိဗ္ဗာနဂါမိမဂ္ဂံ ခိပ္ပမေဝ သောဓေတုံ ဝဋ္ဋတီ"တိ ဝတွာ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော ဣမာ ဂါထာယော အဘာသိ –

န သန္တိ ပုတ္တာ တာဏာယ၊ န ပိတာ နာပိ ဗန္ဓဝါ။

အန္တကေနာဓိပန္နဿ၊ နတ္ထိ ဉာတီသု တာဏတာ။

ဧတ’မတ္ထဝသံ ဉတွာ၊ ပဏ္ဍိတော သီလသံဝုတော။

နိဗ္ဗာနဂမနံ မဂ္ဂံ၊ ခိပ္ပမေဝ ဝိသောဓယေတိ။၂

ဒေသနာဝသာနေ ပဋ္ဌာစာရာ မဟာပထဝိယံ ပံသုပရိမာဏာ အပါယဂမနိယေကိလေသေ ဈာပေတွာ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌဟိ၊ အညေပိ ဗဟူ သောတာပတ္တိဖလာဒီနိ ပါပုဏိံသု။ သာ ပန သောတာ ပန္နာ ဟုတွာ သတ္ထာရံ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာစိ။ သတ္ထာ တံ ဘိက္ခုနီနံ သန္တိကံ ပဟိဏိတွာ ပဗ္ဗာဇေသိ။ သာ လဒ္ဓူပသမ္ပဒါပိ ပုဗ္ဗေ ပတိတာစာရတ္တာ ပဋ္ဌာစာရာတွေဝ ပညာယိ။

သာ ဥပရိမဂ္ဂဖလတ္ထာယ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တီ ဧဝံ အတ္တာနံ ဩဝဒတိ "ဣမေ မာဏဝါ နင်္ဂလေဟိ ခေတ္တံ ကသန္တာ ယထာဓိပ္ပာယံ

-- ၂၀၂ ----------------------------------

ခေတ္တဘူမိယံ ပုဗ္ဗဏ္ဏာပရဏ္ဏဘေဒါနိ ဗီဇာနိ ဝပန္တာ တံ ဟေတု တံနိမိတ္တံ အတ္တာနံ ပုတ္တဒါရာဒီနီ စ ပေါသေန္တာ ဟုတွာ ဓနံ ပဋိလဘန္တိ၊ ဧဝံ ဣမသ္မိံ လောကေ ယောနိသော ပယုတ္တော ပစ္စတ္တပုရိသကာရော နာမ သဖလော သဥဒယော၊ အဟံ သုဝိသုဒ္ဓသီလာ အာရဒ္ဓဝီရိယာ အကုသိတာ အဇ္ဈတ္တံ သုသမာဟိတစိတ္တာ အနုဒ္ဓတာ စ ဟုတွာ စတု – သစ္စကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာသင်္ခါတံ သတ္ထု သာသနံ ကရောန္တီ ကသ္မာ နိဗ္ဗာနံ နာဓိဂစ္ဆာမိ၊ အဓိဂမိဿာမိ ဧဝါ"တိ။

ဧဝံ ပန အတ္တာနံ ဩဝဒိတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တီ ဧကဒိဝသံ ပါဒဓောဝနဥဒကေ နိမိတ္တံ ဂဏှိ။ သာ ယဋ္ဌေန ဥဒကံ အာဒါယ ပါဒေ ဓောဝန္တီ ဥဒကံ အာသိဉ္စိ၊ တံ ထောကံ ဌာနံ ဂန္တွာ ပစ္ဆိဇ္ဇိ၊ ဒုတိယဝါရေ အာသိတ္တံ တတော ဒူရတရံ အဂမာသိ။ တတိယဝါရေ အာသိတ္တံ တတောပိ ဒူရတရံ အဂမာသိ။ သာ တဒေဝ အာရမ္မဏံ ဂဟေတွာ တယော ဝယေ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ မယာ ပဌမံ အာသိတ္တဥဒကံ ဝိယ ဣမေ သတ္တာ ပဌမဝယေပိ မရန္တိ၊ တယော ဒူရတရံ ဂတံ ဒုတိယဝါရေ အာသိတ္တဥဒကံ ဝိယ မဇ္ဈိမဝယေပိ မရန္တိ၊ တတောပိ ဒူရတရံ ဂတံ တတိယဝါရေ အာသိတ္တဥဒကံ ဝိယ ပစ္ဆိမဝယေပိ မရန္တိယေဝါတိ စိန္တေသိ။ "ယထာ ဣဒံ ဥဒကံ၁ ခယဓမ္မံ ဝယဓမ္မံ၊ ဧဝံ သတ္တာနံ အာယုသင်္ခါရာ"တိ ဧဝံ အနိစ္စလက္ခဏံ တဒနုသာရေန ဒုက္ခလက္ခဏံ အနတ္တလက္ခဏဉ္စ ဥပဓာရေတွာ ဝိပဿနံ ပဝဍ္ဎေသိ။

ယထာ အဿံ ဘဒြံ အာဇာနိယံ ကုသလော သာရထိ သုခေန သာရေတိ၊ ဧဝံ တဿာ စိတ္တံ သုခေနေဝ သမာဓေသိ။ ဧဝံ ပန ဝိပဿနံ ဝဍ္ဎေန္တီ ဥတုသပ္ပါယနိဇ္ဇိဂိသာယ ဩဝရကံ ပဝိသန္တီ အန္ဓကာရဝိဓမနတ္ထံ ဒီပံ ဂဟေတွာ ဂဗ္ဘံ ပဝိသိတွာ ဒီပံ ဌပေတွာ မဉ္စကေ နိသိန္နမတ္တာဝ ဒီပံ ဝိဇ္ဈာပေတုံ အဂ္ဂဠသူစိယာ ဒီပဝဋ္ဋိံ အာကမ္မိ။ တာဝဒေဝ ဥတုသပ္ပါယလာဘေန တဿာ စိတ္တံ သမာဟိတံ အဟောသိ၊ ဝိပဿနာဝီထိံ ဩတရိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီ၊ ဋ္ဌ။ ၁၂၀-ပိဋ္ဌေ။

-- ၂၀၃ ----------------------------------

သတ္ထာ ဂန္ဓကုဋိယံ နိသိန္နောဝ ဩဘာသံ ဖရိတွာ တဿာ သမ္မုခေ ဌတွာ ကထေန္တော ဝိယ “ဧဝမေတံ ပဋာစာရေ ပဉ္စန္နမ္ပိ ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယံ အပဿန္တဿ ဝဿသတံ ဇီဝနတော တေသံ ဥဒယဗ္ဗယံ ပဿန္တဿ ဧကာဟမ္ပိ ဧကက္ခဏမ္ပိ ဇီဝိတံ သေယျော”တိ ဝတွာ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ –

ယော စ ဝဿသတံ ဇီဝေ၊ အပဿံ ဥဒယဗ္ဗယံ။

ဧကာဟံ ဇီဝိတံ သေယျော၊ ပဿတော ဥဒယဗ္ဗယန္တိ၁.

ဂါထာပရိယောသာနေ ပဋာစာရာ သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ သေက္ခကာလေ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ဥပရိ ဝိသေသဿ နိဗ္ဗတ္တိတာကာရံ ဝိဘာဝေန္တီ ဥဒါန – ဝသေန –

နင်္ဂလေဟိ ကသံ ခေတ္တံ၊ ဗီဇာနိ ပဝပံ ဆမာ။

ပုတ္တဒါရာနိ ပေါသေန္တာ၊ ဓနံ ဝိန္ဒန္တိ မာဏဝါ။

ကိမဟံ သီလသမ္ပန္နာ၊ သတ္ထုသာသနကာရိကာ။

နိဗ္ဗာနံ နာဓိဂစ္ဆာမိ၊ အကုသိတာ အနုဒ္ဓတာ။

ပါဒေ ပက္ခာလယိတွာန၊ ဥဒကေသု ကရောမ’ဟံ။

ပါဒောဒကဉ္စ ဒိသွာန၊ ထလတော နိန္နမာဂတံ။

တတော စိတ္တံ သမာဓေသိံ၊ အဿံ ဘဒြံ’ဝ ဇာနိယံ။

တတော ဒီပံ ဂဟေတွာန၊ ဝိဟာရံ ပါဝိသိံ အဟံ။

သေယျံ ဩလောကယိတွာန၊ မဉ္စကမှိ ဥပါဝိသိံ။

တတော သူစိံ ဂဟေတွာန၊ ဝဋ္ဋိံ ဩကဿယာမဟံ။

ပဒီပဿေဝ နိဗ္ဗာနံ၊ ဝိမောက္ခော အဟု စေတသောတိ၂

ဣမာ ဂါထာယော အဘာသိ။

မှတ်ချက်။

၁။ ဓမ္မပဒ၊ သဟဿဝဂ္ဂေ ၁၁၃-ဂါထာ။

၂။ ထေရဂါထာ၊ ၃၉၂-ပိဋ္ဌေ။

-- ၂၀၄ ----------------------------------

အရဟတ္တံ ပနပတွာ သာ ဗုဒ္ဓဝစနံ ဥဂ္ဂဏှန္တီ ဝိနယပိဋကေ စိဏ္ဏဝသီ အဟောသိ။ ဥပါလိတ္ထေရော ဝိယ သဗ္ဗံ ဝိနယပိဋကံ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဝိတ္ထာရတော ယထာတထံ ဥဂ္ဂဏှိ။ သတ္ထာ တသ္မိံ ဂုဏေ တုဋ္ဌော အပရဘာဂေ ဇေတဝနေ နိသိန္နော ဘိက္ခုနီယော ပဋိပါဋိယာ ဌာနန္တရေ ဌပေန္တော ပဋာစာရံ –

ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝိကာနံ ဘိက္ခုနီနံ ဝိနယဓရာနံ ယဒိဒံ ပဋာစာရာတိ၁

ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝိကာနံ ဘိက္ခုနီနံ ဝိနယဓရာနံ ယဒိဒံ ပဋာစာရာတိ၁

ဝိနယဓရာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။

ဧဝံ သာ ဧတဒဂ္ဂဋ္ဌာနံ ပတွာ အတ္တနော ပုဗ္ဗကမ္မံ သရိတွာ သောမနဿပ္ပတ္တာ တံ ပုဗ္ဗစရိတာပဒါနံ ပကာသေန္တီ ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနော’တိအာဒိ’မာဟ။

၄၆၈။ တတ္ထ သဗ္ဗဓမ္မာနန္တိ၂ သဗ္ဗေသံ နဝလောကုတ္တရဓမ္မာနံ။ ပါရဂူတိ ပါရံ နိဗ္ဗာနံ ဂတော၊ ပစ္စက္ခံ ကတောတိ အတ္ထော။

အထ’ ပါ၃ သဗ္ဗဓမ္မာနန္တိ သဗ္ဗေသံ ခန္ဓာယတနာဒိ ဓမ္မာနံ ပါရဂူတိ အဘိညာပါရဂူ ပရိညာပါရဂူ ပဟာနပါရဂူ ဘာဝနာပါရဂူ သစ္ဆိကိရိယပါရဂူ သမာပတ္တိပါရဂူတိ ဆဓာ ပါရဂူ။ ပါရဂူတိ ယောပိ ပါရံ ဂန္တုကာမော၊ သောပိ ပါရဂူတိအာဒိနာ နိဒ္ဒေသနယေနပိ၄ ဝိတ္ထာရတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၄၆၉။ သေဋ္ဌိကုလေတိ စတ္တာလီသကောဋိဝိဘဝဿ သေဋ္ဌိနော ကုလေ။ နာနာရတနပဇ္ဇောတေတိ ပဒုမရာဂဖုဿရာဂါဒိနာနာဝိဓ ရတနေဟိ ဝိဇ္ဇောတမာနေ သေဋ္ဌိကုလေတိ သမ္ဗန္ဓော။ မဟာသုခသမပ္ပိတာတိ မဟန္တေန သုခေန သဗ္ဗသော အပ္ပိတာ၅ ဥပပန္နာ အဟောသိံ။

မှတ်ချက်။

၁။ အံ၊ ၁။ ၂၆-ပိဋ္ဌေ။

၂။ အပ၊ ၄။ ၂။ ၁၀၅-ပိဋ္ဌေ။

၃။ ထေရ။ ၄၊ ၂။ ၂၆၀-ပိဋ္ဌေ။

၄။ မဟာနိ။ ၁၆။ စူဠနိ။ ၁၅၅-ပဋ္ဌာ-ဒီသု။

၅။ ထေရီ၊ ၄။ ၂၈၇-ပိဋ္ဌေ။

-- ၂၀၅ -----------------------------------

၄၇၁။ ဝိနယဓာရီနန္တိ ဝိနယဓရာနံ ဘိက္ခုနီနံ။ အဂ္ဂံ ဝဏ္ဏေသီတိ အဂ္ဂံ ကောဋိဘူတန္တိ ဝါ သေဋ္ဌန္တိ ဝါ ထောမေသိ။ ကပ္ပါကပ္ပဝိသာရဒန္တိ ကပ္ပိယေသု အကပ္ပိယေသု စ ဝိသာရဒံ သုတ္တဝသေန သုတ္တာနုလောမဝသေန စ ဝိဂတသာရဇ္ဇံ ဗျတ္တံ ကုသလံ။

၄၇၂။ တံ ဌာန’ မဘိကင်္ခိနီတိ တံ ဝိနယဓရာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနံ ကုသလစ္ဆန္ဒဝသေန ပတ္ထယန္တီ။

၄၇၄။ ယာ တယာ ဝဏ္ဏိတာတိ ယာ ဘိက္ခုနီ ဘဂဝတာ တယာ ဝိနယဓရာနံ အဂ္ဂဘာဝေန ထေမတာ။ ဣတော အဋ္ဌမကေတိ ဣတော ဒိဝသတော အတိက္ကန္တေ အဋ္ဌမေ ဒိဝသမှိ။

၄၇၅။ အဿာသာတိ စိတ္တဿာသံ စိတ္တသုခံ လဘာဟိ။ လစ္ဆသေတိ လဘိဿတိ။

၄၇၇။ ဟေဿတီတိ ဘဝိဿတိ။ ပရိစရိန္တိ စတုပစ္စယဒါနဝသေန ဥပဋ္ဌာသိံ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိဝသေန စ ပူဇေသိံ။

၄၈၈။ ဣဒ္ဓေတိ သမိဒ္ဓေ။ ဖိတေတိ သဗ္ဗပါလဖုတ္တ ဝိယ အတိသမိဒ္ဓေ။ မဟာဒ္ဓနေတိ ဟေဋ္ဌိမကောဋိယာ စတ္တာလီသကောဋိပ္ပမာဏံ သံဟရိတွာ ဌပိတံ မဟန္တံ ဓနံ ယဿာတိ မဟာဒ္ဓနံ၊ တသ္မိံ။

၄၈၉။ ယောဗ္ဗနူပေတာတိ တရုဏေန အဘိရူပေန သောဠသဝဿဝယေန ဥပေတာ သမန္နာဂတာ။ ဝိတက္ကဝသဂါတိ ကာမဝိတက္ကဿ ဝသံ ဣစ္ဆံ ဂစ္ဆာမီတိ ဝိတက္ကဝသဂါ။ သာ ဟိ မာတာပိတူဟိ သောဠသဝဿုဒ္ဒေသိကကာလေ သတ္တဘူမိကဿ ပါသာဒဿ ဥပရိမတလေ ဌပေတွာ ရက္ခိယမာနာပိ အတ္တနော ဂေဟော။ ဧကေန စူဠုပဋ္ဌာကေန ဝိပ္ပဋိပ္ပဇ္ဇိ။ နရံ ဇာရပတိံ ဒိသွာတိ အပရဘာဂေ အဿာ မာတာပိတရော သမဇာတိကကုလေ ဧကဿ ကုမာရဿ ဒါတုံ ဝိဝါဟဒိဝသံ သဏ္ဌပေသုံ၊ တသ္မိံ ဥပကဋ္ဌေ အဟံ တံ စူဠုပဋ္ဌာကံ ကတသန္တကံ ဇာရပတိဘူတံ ပုရိသံ ပဿိတွာ။ တေန သဒ္ဓိံ အဂစ္ဆ’ဟန္တိ တေန ဇာရပတိနာ ဝုတ္တနယေန သင်္ကေတံ ကတွာ ဧကံ ဂါမကံ အဟံ အဂစ္ဆိံ။

-- ၂၀၆ -----------------------------------

၄၉၀။ ဒုတိယော ကုစ္ဆိယာ မမာတိ ဒုတိယော ပုတ္တော မမ ကုစ္ဆိယံ ပတိဋ္ဌိတော။ သြက္ခာမီတိ နိဝါတဘာဝေန ကထဿာမိ ကရုဏာယနတ္ထာယ၊ ပဿိဿာမိ ဝါ။

၄၉၁။ တမှိ ပဝါသိတေတိ တသ္မိံ မမ မတိမှိ ကမ္မတ္ထာယ အရညံ ကတဝသေန ဝိပ္ပဝါသိကော ဝိယောဂေ။

၄၉၂။ သမ္မာဝေသီတိ သမ္မာပုဏ္ဏိ။ ကမ္ဗုဇာ ဝါတာတိ ဂဗ္ဘဝုဋ္ဌာဇနကာ အန္တောကုစ္ဆိယံ ကမ္မဇဝါယူနိ။ အတိဒါရုဏာတိ အတိဝိယ ရုဒ္ဒါ ဒုက္ခဇနကာ။

၄၉၃။ မဟာမေဃောတိ သမန္တာ ဝိဇ္ဇုလတာဟိ အာဒိတ္တော ဝိယ မေဃထနိတေဟိ ဘိဇ္ဇမာနော ဝိယ စ မဟန္တော မေဃော။ ပဿုတိသမယေတိ ပုတ္တဝိဇာယနကာလေ။ ဒဗ္ဗတ္တာယာတိ ကုဋ္ဋိကံ ကတ္ဝာ ဥပရိ ဆာဒေတုံ ဒဗ္ဗတိဏာသ အတ္ထာယ။ သာမိ သပေ္ပန မာရိတောတိ မမ ပတိ ဝမ္မိကတော နိက္ခမိတ္ဝာ ဃောရဝိသေန အာသီဝိသေန မာရိတော ဟတော။

၄၉၄။ ဝိဇာတဒုက္ခေနာတိ ပုတ္တဝိဇာယနဒုက္ခေန။ အနာထာတိ အတာဏာ အလေဏာ အသရဏာ။ ကပဏာတိ ဝရာကာဒီနာ အတိဝိယ ကာရုညပ္ပတ္တာ။ ကုန္နဒိန္တိ အစီရဝတိံ နာမ ခုဒ္ဒကနဒိံ။ ပူရိတန္တိ သကသရတ္တိံ ဒေဝေန ဝုဋ္ဌတ္တာ နဒီကူလပ္ပမာဏံ ဥဒကပုဏ္ဏံ။ သကုလာလယန္တိ အတ္တနော ကုလဿ အာလယံ ဂေဟံ။

၄၉၅။ ဗာလံ အာဒါယ အတရိန္တိ မံသပေသိဝဏ္ဏံ ဟိယျော ရတ္တိယံ ဝိဇာတံ ဗာလကပုတ္တံ ဂဟေတွာ တံ နဒိံ အတရိံ။ သာယေတွာတိ ပါရကူလေ တံ ဗာလကပုတ္တံ သာခါဘင်္ဂဿ ဥပရိ ပိလောတိကစုမ္ဗဋကေ နိပဇ္ဇာပေတွာ။

--------------------------------------- ၂၀၇ ---------------------------------

ဣတရံ တရဏာယာတိ ဩရိမတီရေ ဌပိတံ ဇေဋ္ဌပုတ္တံ တရဏတ္ထာယ အဟံ နိဝတ္တာတိ သမ္ဗန္ဓော။

၄၉၆။ ဥက္ကုသော ဟာသီတိ ကုရရသကုဏော ဟရိ။ တရုဏံ ဝိလပန္တကန္တိ အတိတလုဏံ သမ္ပတိ ဝိဇာတံ ဝိလပမာနံ ဗာလကပုတ္တံ။ ဣတရဥ္စ ဝဟီ သောတောတိ ဩရိမတီရေ ဌပိတံ ဇေဋ္ဌပုတ္တဥ္စ နဒီသောတော ဝဟိ ပဝါဟေသိ။

၄၉၇။ သဇနေ မတေတိ အတ္တနော မာတာ ပိတာ ဘာတာတိ တယော ဇနေ ကာလင်္ကတေ အသောသိံ။ သောကဋ္ဋာတိ သောကေန ပီဠိတာ။ မဟာသောကသမပ္ပိတာတိ မဟန္တေန သောစနေန သဗ္ဗသော အပ္ပိတာ ခိတ္တာ ဥပပန္နာ။

၄၉၈။ ဧကစိတမှိ ဍယှရေတိ ဧကစိတကာယံ အဂ္ဂိဇ္ဈာပနဝသေန ဍယှန္တေ။

၄၉၉။ ကိသာတိ ခါဒိတုံ ဝါ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝါ အသက္ကောန္တီ တနုကာ အပ္ပမံသလောဟိတာ။ ပဏ္ဍုပုတိ ဥပ္ပဏ္ဍုပ္ပဏ္ဍုကဇာတာ ပဏ္ဍုပလာသပဋိဘာဂါ။ ဒီနမာနသာတိ ဒုက္ခိတစိတ္တာ။ ဘမန္တီတိ ဥဘတော ပုတ္တာ ကာလင်္ကတာတိ ဝုတ္တံ ဝိလာပဂီတံ ဂါယိတွာ ဣတော စိတော ပရိဗ္ဘမန္တီ။

၅၀၀။ ပုတ္တေတိ အာလပနပဒံ ဘောတိ မိတ ပဋာစာရေတိ အတ္ထော။ ဂဝေသသူတိ တဝ သန္တာနေ သီလက္ခန္ဓာဒယော ပရိယေသာဟိ။ နိရုတ္တန္တိ နိပ္ဖလံ နိပ္ပယောဇနံ။

တတော သတ္ထာ အနမတဂ္ဂဒေသနံ ဒေသေတိ၊ တဒါ ပန သတ္ထာ ပဋာစာရံ တနုဘူတသောကံ ဉတွာ "ပဋာစာရေ ပုတ္တာဒယော နာမ ပရလောကံ ဂစ္ဆန္တဿ တာဏံ ဝါ လေဏံ ဝါ သရဏံ ဝါ ဘဝိတုံ နသက္ကောန္တိ၊ တသ္မာ ဝိဇ္ဇမာနာပိ တေ န သန္တိယေဝ။

--------------------------------------- ၂၀၈ ---------------------------------

ပဏ္ဍိတေန ပန သီလံ ဝိသောဓေတွာ အတ္တနော နိဗ္ဗာနဂါမိမဂ္ဂမေဝ သောဓေတုံ ဝဋ္ဋတီ"တိ ဝတွာ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော ဣမာ ဒွေ ဂါထာယော အဘာသိ –

၅၀၁။ တတ္ထ တာဏာယာတိ တာဏဘာဝါယ ပတိဋ္ဌာနတ္ထာယ။ ဗန္ဓဝါတိ ပုတ္တေ စ မာတာပိတရော စ ဌပေတွာ အဝသေသာ ဉာတိသုဟဇ္ဇာ။ အန္တကေနာဓိပန္နဿာတိ မရဏေန အဘိဘူတဿ။ ပဝတ္တိယံ ဟိ ပုတ္တာဒယော အန္နပါနာဒိ ဒါနေန စေဝ ဥပ္ပန္နကိစ္စ နိတ္ထရဏေန စ တာဏာ ဟုတွာပိ မရဏကာလေ ကေနစိ ဥပါယေန မရဏာ ပဋိဗာဟိတုံ အသမတ္ထတာယ တာဏတ္ထာယ လေဏတ္ထာယ န သန္တိ နာမ။ တေနေဝ ဝုတ္တံ နတ္ထိ ဉာတီသု တာဏာတာတိ။

ဧတမတ္ထဝသံ ဉတွာ၊ ပဏ္ဍိတော သီလသံဝုတော။

နိဗ္ဗာနဂမနံ မဂ္ဂံ၊ ခိပ္ပမေဝ ဝိသောဓယေတိ –

ဒုတိယဂါထာ ဣမ နတ္ထိ၊ ဓမ္မပဒေ ပန အတ္ထိ။ ဧတမတ္ထဝသန္တိ ဧဝံ တေသံ အညမညဿ တာဏံ ဘဝိတုံ အသမတ္ထဘာဝသင်္ခါတံ ကာရဏံ ဇာနိတွာ ပဏ္ဍိတော စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလေန သံဝုတော ရက္ခိတဂေါပိတော ဟုတွာ နိဗ္ဗာနသမ္ပာပကံ အဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ သီဃံ သီဃံ ဝိသောဓေယျာတိ အတ္ထော။

၅၀၂။ ပဌမံ ဖလမဇ္ဈဂန္တိ ဘဂဝတော တံ ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ အဟံ ပဌမံ သောတာပတ္တိဖလံ အလဘိံ။

၅၀၅။ တတော’ဟံ ဝိနယံ သဗ္ဗံ၊ သန္တိကေ သဗ္ဗဒဿိနောတိ အရဟတ္တဖလပ္ပတ္တတော ပရံ အဟံ သဗ္ဗံ ဝိနယပိဋကံ သဗ္ဗဓမ္မာနံ ဉာဏစက္ခုနာ ဒိဋ္ဌတ္တာ သဗ္ဗဒဿိနော ဘဂဝတော သန္တိကေ။ ဥဂ္ဂဟိံ သဗ္ဗဝိတ္ထာရန္တိ ဥပါလိတ္ထေရော ဝိယ အဟံ သဗ္ဗဝိတ္ထာရေန ဥဂ္ဂဏှိံ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဓမ္မပဒေ၊ ၂၈၉-ဂါထာ။

-- ၂၀၉ -----------------------------------

ဗျာဟရိဉ္စ ယထာတထန္တိ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဥဂ္ဂဟိတာနုရူပံ ယထာသစ္စံ ဝါစေသိံ။ တေနေဝ ဟိ ထေရိဂါထာယံ၁ အာဂတာ တိံ သမတ္တာ ထေရိယော စ ဆက္ကနိပါတေ၂ ပဉ္စသတမတ္တာ ထေရိယော စ တိကနိပါတေ၃ ဥတ္တမာထေရီအာဒယော စ ပဋာစာရာထေရိယာ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိံသု။

၅၀၆။ တသ္မိံ ဂုဏေတိ တသ္မိံ ဝိနယပိဋကဿ ဥဂ္ဂဟဏဝါစနသင်္ခါတေ ဂုဏေ။ ဧတဒဂ္ဂံ ဌပေသိ မန္တိ ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝိကာနံ ဘိက္ခုနီနံ ဝိနယဓရာနံ ယဒိဒံ ပဋာစာရာတိ။ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ မံ ဌပေသိ။

၁၀-ပဋာစာရာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီဂါထာ၊ ၃၉၂-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ထေရီဂါထာ၊ ၃၉၄-ပိဋ္ဌေ။

၃။ ထေရီဂါထာ၊ ၃၈၄-ပိဋ္ဌေ။

-- ၂၁၀ -----------------------------------

၃ – ကုဏ္ဍလကေသီဝဂ္ဂ

၁ – ကုဏ္ဍလကေသာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ

ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနောတိ အာဒိံ ကုဏ္ဍလကေသာထေရိယာ အပဒါနံ။ အယံ ဟိ ဣတော ကပ္ပသတသဟဿမတ္ထကေ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ နာနာရတနပဇ္ဇောတေ သေဋ္ဌိကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတွာ ဧကဒိဝသံ သတ္ထုသန္တိကေ ဓမ္မံ သုဏန္တီ သတ္ထာရံ ဧကံ ဘိက္ခုနိံ ခိပ္ပါဘိညာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသွာ အဓိကာရကမ္မံ ကတွာ ထံ ဌာနန္တရံ ပတ္ထေသိ။ သာ ယာဝဇီဝံ ပုညာနိ ကတွာ တတော စုတာ တာဝတိံသေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ တတော ယာမတုသိတနိမ္မာနရတိ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိဒေဝပုရေသု အနုက္ကမေန ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဒေဝရာဇူနံ မဟေသိဘာဝေန ဥပပန္နာ မနုဿလောကေပိ အနေကဝါရံ စက္ကဝတ္တီနံ မဏ္ဍလရာဇူနဉ္စ မဟေသိတာတံ ဥပဂတာ မဟာသမ္ပတ္တိယော အနုဘဝိတွာ ကပ္ပသတသဟဿံ ဒေဝမနုဿေသု သံသရိတွာ ဣမသ္မိံ ဘဒ္ဒကကပ္ပေ ကဿပဗုဒ္ဓဿ ကာလေ ကိကိဿ နာမ ကာသိရညော နိဝေသနေ –

သမဏီ သမဏဂုတ္တာ စ၊ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုဒါယိကာ။

ဓမ္မာ စေဝ သုဓမ္မာ စ၊ သတ္တမီ သံဃဒါယိကာတိ –

ဝုတ္တာနံ သတ္တန္နံ ဘဂိနီနံ ဘိက္ခုဒါယိကာ နာမ စတုတ္ထဓီတာ ဟုတွာ ဝီသတိ ဝဿသဟဿာနိ ဒသ သီလာနိ သမာဒါယ ကောမာရိကဗြဟ္မစရိယံ စရိတွာ သံဃဿ ဝသနပရိဝေဏံ ကာရေတွာ ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ ဒေဝမနုဿေသု သံသရိတွာ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ သေဋ္ဌိကုလေ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိ၊ ဘဒ္ဒါတိ’ဿာ နာမံ အကံသု။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အံ၊ ဋ္ဌ။ ၁။ ၂၈၃။ ထေရီ၊ ဋ္ဌ။ ၁၀၂။ ဓမ္မ၊ ဋ္ဌ။ ၁။ ၄၁၃-ပိဋ္ဌေသု။

-- ၂၁၁ ----------------------------------

တံ ဒိဝသံယေဝ၁ စ တသ္မိံ နဂရေ ပုရောဟိတ ပုတ္တော ဇာတော။ တဿ ဇာတဝေလာယ ရာဇနိဝေသနံ အာဒိံ ကတွာ သကလနဂရေ အာဝုဓာနိ ပဇ္ဇလိံသု။ ပုရောဟိတော ပါတောဝ ရာဇကုလံ ဂန္တွာ သုခသေယျံ ပုစ္ဆိ၊ ရာဇာ “ကုတော မေ အာစရိယ သုခသေယျာ၊ အဇ္ဇ သဗ္ဗရတ္တိံ ရာဇနိဝေသနေ အာဝုဓာနိ ပဇ္ဇလိတာနိ ဒိသွာ ဘယပ္ပတ္တာ အဟုမှာ”တိ အာဟ။ “မဟာရာဇ တပ္ပစ္စယာ မာ စိန္တယိတ္ထ၊ န တုမှာကံယေဝ ဂေဟေ အာဝုဓာနိ ပဇ္ဇလိံသု၊ သကလနဂရေပိ ဧဝံ အဟောသိ”တိ။ “ကိံ ကာရဏာ အာစရိယာ” တိ။ “အမှာကံ ဂေဟေ စောရနက္ခတ္တေန ဒါရကော ဇာတော၊ သော သကလနဂရဿ သတ္တု ဟုတွာ ဥပ္ပန္နော။ တဿေတံ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ တုမှာကံ ဥပဒ္ဒဝေါ နတ္ထိ၊ သစေ ပန ဣစ္ဆထ၊ ဟာရေထ န”န္တိ။ အမှာကံ ပီဠာယ အသတိယာ ယာရဏကမ္မံ နတ္ထီ”တိ။ ပုရောဟိတော “မမ ပုတ္တော အတ္တနော နာမံ ဂဟေတွာဝ အာဂတော” တိ “သတ္တုကော” တွေဝ နာမံ အကာသိ။ သေဋ္ဌိဂေဟေပိ ဘဒ္ဒါ သေဋ္ဌိဓီတာ ဝဍ္ဎတိ၊ ပုရောဟိတဂေဟေပိ သတ္တုကော ဝဍ္ဎတိ။ သော အတ္တနော ဝိစရဏက္ခမကာလေ ယံ ယံ ပဿတိ၊ တံ တံ သဗ္ဗံ အာဟရိတွာ မာတာ ပိတူနံ ဂေဟံ ပူရေတိ။ ပိတာ နံ ကာရဏသဟဿမ္ပိ ဝတွာ ဝါရေတုံ နာသက္ခိ။

အပရဘာဂေ ပနဿ ဝယပ္ပတ္တဿ သဗ္ဗာကာရေနာပိ ဝါရေတုံ အသက္ကုဏေယျဘာဝံ ဉတွာ ဒွေ နီလသာဋကေ ဒတွာ သန္ဓိစ္ဆေဒနဥပကရဏာနိ သိင်္ဃာဋကယန္တာနိ ဟတ္ထေ ဒတွာ “တွံ ဣမိနာဝ ကမ္မေန ဇီဝါဟီ”တိ နံ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ သော တံဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ သိင်္ဃာဋ ဋကယန္တံ ခိပိတွာ ကုလာနံ ပါသာဒေ အာရုယှ သန္ဓိံ ဆိန္ဒိတွာ ပရကုလေသု နိက္ခိတ္တဘဏ္ဍံ အတ္တနာ ဌပိတံ ဝိယ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆတိ။ သကလနဂရေ တေန အဝိလုတ္တဂေဟံ နာမ နာ’ဟောသိ။ ဧကဒိဝသံ ရာဇာ ရထေန နဂရေ ဝိစရန္တော သာရထိံ ပုစ္ဆိ “ကိံ နုခေါ ဣမသ္မိံ နဂရေ တသ္မိံ တသ္မိံ ဃရေ ဆိဒ္ဒမေဝ ပညာယတီ”တိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အံ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၂၈၃-ပိဋ္ဌေ။

ဒီပနီ – ၂

-- ၂၁၂ ----------------------------------

“ဒေဝ ဣမသ္မိံ နဂရေ သတ္တုကော နာမ စောရော ဘိတ္တိံ ဆိန္ဒိတွာ ကုသလာနံ သန္တကံ ဟရတီ”တိ။ ရာဇာ နဂရဂုတ္တိကံ ပက္ကောသာပေတွာ “ဣမသ္မိံ ကိရ နဂရေ ဧဝရူပေါ နာမ စောရော အတ္ထိ၊ ကသ္မာ နံ န ဂဏှာသီ”တိ အာဟ။ “အယံ ဒေဝ တံ စောရံ သဟောဍ္ဍံ ပဿိတုံ န သက္ကောမာ”တိ။ “သစေ အဇ္ဇ နံ စောရံ ဂဏှသိ၊ ဇီဝသိ။ သစေ န ဂဏှသိ၊ ရာဇာ’ဏံ တေ ကရိဿာမီ”တိ။ “ဧဝံ ဒေဝါ”တိ နဂရဂုတ္တိကော သကလနဂရေ မနုဿေ စာရေတွာ တံ တိတ္တိံ ပရဘဏ္ဍံ အဝဟရန္တံ သဟောဍ္ဍမေဝ ဂဟေတွာ ရညော ဒဿေသိ။ ရာဇာ ဣမံ စောရံ ဒက္ခိဏဒွါရေန နီဟရိတွာ ဃာတေထာတိ အာဟ။ နဂရဂုတ္တိကော ရညော ပဋိဿုဏိတွာ တံ စောရံ စတုက္ကေ စတုက္ကေ ပဟာရသဟဿေန တာဠေန္တော ဂါဟာပေတွာ ဒက္ခိဏဒွါရံ ဂစ္ဆတိ။

ဘဒ္ဒါ သေဋ္ဌိဓီတာ၁ စ မဟတာ ပရိဝါရေန ဝမ္မမာနာ ဝယပ္ပတ္တာ သောဠသဝဿုဒ္ဒေသိကာ အဘိရူပါ အဟောသိ ဒဿနီယာ ပါသာဒိကာ။ တသ္မိံ စ ဝယေ ဌိတာ နာရိယော ပုရိသဇ္ဈာသယာ ဟောန္တိ ပုရိသလောလာ။ အထ နံ မာတာပိတရော သတ္တဘူမိကဿ ပါသာဒဿ ဥပရိမတလေ သိရိဂဗ္ဘေ နိဝါသာပေသုံ။ ဧကမေဝ’ဿာ ဒါသိံ ပရိစာရိကံ အဒံသု။ တသ္မိံ သမယေ သေဋ္ဌိဓီတာ မဟာဇနဿ ကောလာဟလသဒ္ဒေန သီဟပဉ္ဇရံ ဥဂ္ဃါဋေတွာ ဩလောကေန္တီ တံ သတ္တုကံ နာမ စောရံ ပစ္ဆာဗာဟံ ဗန္ဓိတွာ စတုက္ကေ စတုက္ကေ ကသာဟိ ပဟရိတွာ အာဃာတနံ နီယမာနံ ဒိသွာ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တာ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ ဟဒယံ သန္ဓာရေန္တီ ဂန္တွာ တံ ပတ္ထယမာနာ သိရိသယနေ အဓောမုခီ နိပဇ္ဇိ။ သာ စ တဿ ကုလဿ ဧကဓီတာ၊ တေန’ဿာ ဉာတကာ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ မုခဝိကာရံ သဟိတုံ န သက္ကောန္တိ။ အထ နံ မာတာ သယနေ နိပန္နံ ဒိသွာ “ကိံ ကရောသိ အမ္မာ”တိ ပုစ္ဆိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဓမ္မ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၄၁၃-ပိဋ္ဌေ။

-- ၂၁၃ -----------------------------------

ဧတံ ဝဇ္ဇံ ကတွာ “နီယမာနံ စောရံ အဒ္ဒသ အမ္မာ”တိ။ “အာမ အမ္မာ”တိ။ “ဧတံ လဘမာနာ ဇီဝိဿာမိ၊ အလဘမာနာယ မေ မရဏ’မေဝါ”တိ။ “အမ္မ မာ ဧဝံ ကရိ၊ အမှာကံ ဇာတိယာ စ ဂေါတ္တေန စ ဘောဂေန စ သဒိသံ အညံ သာမိကံ လဘိဿသီ”တိ။ “မယှံ အညေန ကိစ္စံ နတ္ထိ၊ ဣမံ အလဘမာနာ မရိဿာမီ”တိ။ တေ တံ နာနပ္ပကာရေနာပိ သညာပေတုံ အသက္ကောန္တာ မရဏ ဇီဝိတံ သေယျောတိ သလ္လေက္ခေသုံ။ အထ’ဿာ ပိတာ နဂရဂုတ္တိကဿ သန္တိကံ ဂန္တွာ သဟဿံ လဉ္ဇံ ဒတွာ “မယှံ ဓီတာ စောရေ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တာ၊ ယေန ကေနစိ ဥပါယေန ဣမံ မုဉ္စာ”တိ အာဟ။ သော “သာဓူ”တိ သေဋ္ဌိဿ ပဋိဿုဏိတွာ စောရံ ဂဟေတွာ ယာဝ သူရိယဿ အတ္ထင်္ဂမနာ ဣတော စိတော စ ပပဉ္စာပေတွာ သူရိယေ အတ္ထင်္ဂတေ စာရကတော ဧကံ မနုဿံ နီဟရာပေတွာ သတ္တုကဿ ဗန္ဓနံ မောစေတွာ သတ္တုကံ သေဋ္ဌိဂေဟံ ပေသေတွာ တေန ဗန္ဓနေန ဣတရံ ဗန္ဓိတွာ ဒက္ခိဏဒွါရေန နီဟရိတွာ ဃာတေသိ။ သေဋ္ဌိဒါသာပိ သတ္တုကံ ဂဟေတွာ သေဋ္ဌိနော နိဝေသနံ အဂမံသု။ တံ ဒိသွာ သေဋ္ဌိ “ဓီတု မနံ ပူရေဿာမီ”တိ သတ္တုကံ ဂန္ဓောဒကေန နှာပေတွာ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတံ ကာရေတွာ ပါသာဒံ ပေသေသိ။ ဘဒ္ဒါပိ ‘ပရိပုဏ္ဏော မေ သင်္ကပ္ပေါ’တိ အနေကာလင်္ကာရေန အလင်္ကရိတွာ တံ ပရိစရတိ။ တတော ပဋ္ဌာယ သာ “သာမိကံ အာရာဓေဿာမီ”တိ သဗ္ဗာဘရဏပဋိမဏ္ဍိတာ သယမေဝ တဿ ယာဂုအာဒီနိ သံဝိဒဟတိ။

သတ္တုကော ကတိပါဟံ ဝီတိနာမေတွာ စိန္တေသိ “ကဒါ နု ခေါ ဣမံ မာရေတွာ ဧတိဿာ အာဘရဏာနိ ဂဟေတွာ ဧကဿိံ သုရာဂေဟေ ဝိက္ကိဏိတွာ ခါဒိတုံ လဘိဿာမီ”တိ။ သော “အတ္ထေကော ဥပါယော”တိ စိန္တေတွာ အာဟာရံ ပဋိက္ခိပိတွာ မဉ္စကေ နိပဇ္ဇိ။ အထ နံ သာ ဥပသင်္ကမိတွာ “ကိံ တေ သာမိ ရုဇ္ဇတီ”တိ ပုစ္ဆိ။ “န ကိဉ္စိ မေ ဘဒ္ဒေ”တိ။ “ကိဉ္စိ ပန မေ မာတာပိတရော တုယှံ ကုဒ္ဓါ”တီ။ “န ကုဇ္ဈန္တိ ဘဒ္ဒေ”တိ။ အထနံ “ကိံ နာမေ’ တ”န္တိ။ “မယှံ ဧကံ ဝစနံ ဝတ္တဗ္ဗံ အတ္ထီ”တိ။ သေဋ္ဌိဓီတာ သဟဿလာဘံ လဘိတွာ ဝိယ တုဋ္ဌမာနသာ “ဝိဿတ္ထံ ဝဒေဟိ အယျာ”တိ အာဟ။

-- ၂၁၄ -----------------------------------

“တွံ စိန္တေသိ ‘မံ နိဿာယ ဣမိနာ ဇီဝိတံ လဒ္ဓ’န္တိ၊ အဟံ ပန ဂဟိတမတ္တောဝ စောရပပါတပဗ္ဗတေ အဓိဝတ္ထာယ ဒေဝတာယ ‘သစာ’ ဟံ ဇီဝိတံ လဘိဿာမိ၊ ဗလိကမ္မံ တေ ဒဿာမီ’တိ အာယာစိံ။ တံ နိဿာယ မယာ ဇီဝိတံ လဒ္ဓံ၊ သီဃံ ဗလိကမ္မံ သဇ္ဇာပေတီ”တိ။ ဘဒ္ဒါ “အဟံ တဿ မနံ ပူရေဿာမီ”တိ အပ္ပေါဒကမဓုပါယာသံ လာဇပဉ္စမပုပ္ဖါနိ စာတိ တေန ဝုတ္တံ သဗ္ဗံ ဗလိကမ္မံ သဇ္ဇာပေတွာ သဗ္ဗံ ပသာဓနံ ပသာဓေတွာ ဧကယာနေန အာရုယှ သာမိကေန သဒ္ဓိံ စောရပပါတပဗ္ဗတံ ဂန္တွာ ‘ပဗ္ဗတဒေဝတာယ ဗလိကမ္မံ ကရိဿာမီ’ တိ အဘိရုဟိတုံ အာရဘိ။ သတ္တုကော စိန္တေသိ ‘သဗ္ဗေသု အဘိရုဟန္တေသု မမ ဣမိဿာ အာဘရဏံ ဂဟေတုံ န ဩကာသော ဘဝိဿတီ’တိ စိန္တေတွာ ပဗ္ဗတပါဒံ ဂတကာလေ အာယ “ဘဒ္ဒေ ဣတော ပရံ ဥဘောဝ ဇနာ ဂမိဿာမ၊ သေသဇနံ ယာနကေန သဒ္ဓိံ နိဝတ္တာပေတွာ ဗလိကမ္မဘာဇနံ သယံ ဥက္ခိပိတွာ ဂဏှာဟီ”တိ။ သာ တထာ အကာသိ။ စောရော တံ ဂဟေတွာ စောရပပါတပဗ္ဗတံ အဘိရုဟိ။ တဿ ဟိ ဧကေန ပဿေန မနုဿာ အဘိရုဟန္တိ။ ဧကံ ပဿံ ဆိန္နပပါတံ။ ပဗ္ဗတမတ္ထကေ ဌိတာ တေန ပဿေန စောရေ ပါတေန္တိ။ တေ ခဏ္ဍာခဏ္ဍံ ဟုတွာ ဘူမိယံ ပတန္တိ။ တသ္မာ “စောရပပါတော”တိ ဝုစ္စတိ။ သော ဘဒ္ဒါယ သဒ္ဓိံ ကထေန္တော ပိယကထံ နကထေသိ၊ သာ ဣင်္ဂိတေနေဝ တဿ အဓိပ္ပါယံ အညာသိ။ ပဗ္ဗတမတ္ထကေ ပန ဌတွာ သာ “ဗဟိကမ္မံ တေ သာမိ ကရောဟီ”တိ အာဟ။ သော တုဏှီ အဟောသိ။ ပုန တာယ “ကသ္မာ သာမိ တုဏှီဘူတောသီ”တိ ဝုတ္တော တံ အာဟ “န မယှံ ဗလိကမ္မေနတ္ထော၊ ဝဉ္စေတွာ ပန တံ အာဒါယ အာဂတောမှီ”တိ။ “ကိံ ကာရဏာ သာမီ”တိ။ “တံ မာရေတွာဉ္စ တဝ အာဘရဏာနိ ဂဟေတွာ ပလာယနတ္ထာယာ” တိ။ အထ နံ သော အာဏာပေသိ “ဘဒ္ဒေ တဝ ဥတ္တရိသာဋကံ ဩမုဉ္စိတွာ ကာယာရုဠှပသာဓနံ ဘဏ္ဍိကံ ကရောဟီ”တိ။ “ကဿ ပန အယျ ပသာဓနံ၊ ကဿ အဟ”န္တိ။ “နာဟံ ဧတံ ဝိဘာဂံ ဇာနာမီ”တိ။

-- ၂၁၅ -----------------------------------

သာ မရဏဘယတဇ္ဇိတာ ဧဝမာဟ “သာမိ ဣမံ သုဝဏ္ဏကေယူရ မုတ္တာ ဝိဠုရိယာဒိပသာဓနံ ဟရဿု၊ ဇီ တံ ပန မယှံ ဒေဟိ၊ ဣတော ပဋ္ဌာယ မံ ‘မတာ’တိ ဓာရေဟိ၊ ဒါသီ ဝါ တေ ဟုတွာ ကမ္မံ ကရိဿာမီ”တိ ဝတွာ ဣမံ ဂါထ’မာဟ –

ဣဒံ သုဝဏ္ဏကေယူရံ၊ မုတ္တာ ဝေဠုရိယာ ဗဟူ။

သဗ္ဗံ ဟရဿု ဘဒ္ဒန္တေ၊ မံ စ ဒါသီတိ သာဝယာတိ။

တံ သုတွာ စောရော “ဧဝံ ကတေ တွံ ဂန္တွာ မာတာပိတူနံ အာစိက္ခိ (?)ထိ၊ မာရေဿာမိယေဝ၊ မာ တွံ ဗာဠှံ ပရိဒေဝသီ”တိ ဝတွာ ဣမံ ဂါထ’မာဟ –

မာ ဗာဠှံ ပရိဒေဝသိ၊ ခိပ္ပံ ဗန္ဓာဟိ ဘဏ္ဍိကံ။

န တုယှံ ဇိဝိတံ အတ္ထိ၊ သဗ္ဗံ ဂဏှာမိ ဘဏ္ဍကန္တိ။

သာ စိန္တေသိ “အဟော ဣဒံ ကမ္မံ တာရိယံ၊ ပညာ နာမ န ပစိတွာ ခါဒနတ္ထာယ ကတာ၊ အထ ခေါ ဝိစာရဏတ္ထာယ ကတာ၊ ဇာနိဿာမိ’ဿ ကတ္တဗ္ဗ”န္တိ။ အထ နံ အာဟ “သာမိ ယဒါ တွံ စောရောတိ ဂဟေတွာ နီယသိ၊ တဒါဟံ (?) (?) အာစိက္ခိံ၊ တေ သဟဿံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ တံ အာဟရာပေတွာ ဝေဟေ ကရိံ သု။ တတော ပဋ္ဌာယ အဟံ တုယှံ ဥပကာရိတာ၊ အဇ္ဇ မေ သုဒိဋ္ဌံ ကတွာ အတ္တာနံ ဝန္ဒိတုံ ဒေဟီ”တိ ဝတွာ ပဗ္ဗတန္တေ အဋ္ဌာသိ။ သော “သာဓူ”တိ သမ္ပဋိစ္ဆိ။ သာ တေန သမ္ပဋိစ္ဆိတဘာဝံ ဉတွာ တိက္ခတ္တုံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ စတူသု ဌာနေသု ဝန္ဒိတွာ “သာမိ ဣဒံ တေ ပစ္ဆိမဒဿနံ၊ ဣဒါနိ တုယှံ ဝါ မမ ဒဿနံ မယှံ ဝါ တဝ ဒဿနံ နတ္ထီ”တိ ပုရတော အာလိင်္ဂိတွာ ပစ္ဆတော အာလိင်္ဂန္တီ ဝိယ ဟုတွာ ပမတ္တံ ဟုတွာ ပဗ္ဗတန္တေ ဌိတံ သတ္တုကံ ပိဋ္ဌိပဿေ ဌတွာ ဧကေန ဟတ္ထေန ခန္ဓေ ဂဟေတွာ ဧကေန ပိဋ္ဌိကစ္ဆာယ ဂဟေတွာ ပဗ္ဗတပါဒေ ခိပိ။ သော ပဗ္ဗတကုစ္ဆိယံ ပဋိဟတော ခဏ္ဍာ ခဏ္ဍိကံ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏံ ဟုတွာ ဘူမိယံ ပတိ။

--------------------------------------- ၂၁၆ ---------------------------------------

တာယ ကတံ အစ္ဆရိယဝိစိတြကိရိယံ ဒိသွာ ပဗ္ဗတေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ ဂုဏကိတ္တနဝသေန ကောသလ္လံ ဝိဘာဝေန္တီ ဣမာ ဂါထာယော အာဟ –

န ဟိ သဗ္ဗေသု ဌာနေသု၊ ပုရိသော ဟောတိ ပဏ္ဍိတော။

ဣတ္ထီပိ ပဏ္ဍိတာ ဟောတိ၊ တတ္ထ တတ္ထ ဝိစက္ခဏာ။

န ဟိ သဗ္ဗေသု ဌာနေသု၊ ပုရိသော ဟောတိ ပဏ္ဍိတော။

ဣတ္ထီပိ ပဏ္ဍိတာ ဟောတိ၊ လဟုံ အတ္ထ ဝိစိန္တိကာတိ။

သာ ပိစ စောရံ ပပါတေ ခိပိတွာ စိန္တေသိ ‘သစာဟံ ဂေဟံ ဂမိဿာမိ’၊ “သာမိကော တေ ကုဟိ”န္တိ ပုစ္ဆိဿန္တိ၊ သစာဟံ ဧဝံ ပုဋ္ဌာ “မာရိတော မေ”တိ ဝက္ခာမိ။ ဒုဗ္ဗိနီတေ သဟဿံ ဒတွာ တံ အာဟရာပေတွာ ဣဒါနိ နံ မာရေသီတိ မံ မုခသတ္တိတိ ဝိဇ္ဈိဿန္တိ၊ အာဘရဏတ္ထာယ သော မံ မာရေတုကာမော အဟောသီတိ ဝုတ္တေပိ န သဒ္ဒဟိဿန္တိ၊ “အလံ မေ ဂေဟေနာ”တိ။ တတ္ထေဝ’ါဘရဏာနိ ဆဍ္ဍေတွာ အရညံ ပဝိသိတွာ အနုပုဗ္ဗေန ဝိစရန္တီ ဧကံ သေတဝတ္ထာနံ နိဂဏ္ဌပရိဗ္ဗာဇကာနံ အဿမံ ပတွာ ဝန္ဒိတွာ “မယှံ ဘန္တေ တုမှာကံ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဒေထာ”တိ အာဟ။ အထ နံ တေ အာဟံသု “ကေန နိယာမေန ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဟောတူ”တိ။ “ယံ တုမှာကံ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ဥတ္တမံ၊ တဒေဝ ကရောထာ”တိ။ တေ “သာဓူ”တိ တဿာ သဏ္ဍာသေန ကေသေ လုဉ္စိတွာ ပဗ္ဗာဇေသုံ။ ကေသာ ပုန ဝမုန္တာ ရာသိ ရာသိဝသေန ကုဏ္ဍလာဝဋ္ဋာ ဟုတွာ ဝိမုံသု၊ သာ တေနေဝ ကာရဏေန ကုဏ္ဍလကေသာ နာမ ဇာတာ။ သာ ပဗ္ဗဇိတွာဝ ပုစ္ဆိ “ဘန္တေ တုမှာကံ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ကိံ ဥတ္တမ”န္တိ။ “ဘဒ္ဒေ ဒသသု ဝါ ကသိဏေသု ပရိကမ္မံ ကတွာ ဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေတဗ္ဗံ၊ ဝါဒသဟဿံ ဝါ ဥဂ္ဂဏှိတဗ္ဗံ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ကာလင်္ဂနာ၊ အံ၊ ၄၊ ၁။ ၂၀၆။ ထေရီ၊ ၄။ ၁၀၄-ပိဋ္ဌေသု။ အပ၊ ၂။ ၂၄၂-ပိဋ္ဌေ ပန ၃၇-ဂါထာ ပဿိတဗ္ဗာ။

--------------------------------------- ၂၁၇ ---------------------------------------

အယံ အမှာကံ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ဥတ္တမတ္ထော”တိ။ “ဈာနံ တာဝ နိဗ္ဗတ္တေတုံ အဟံ န သက္ခိဿာမိ၊ ဝါဒသဟဿံ ပန ဥဂ္ဂဏှိဿာမိ အယျာ”တိ။ အထ နံ တေ ဝါဒသဟဿံ ဥဂ္ဂဏှာပေတွာ “ဥဂ္ဂဟိတံ တေ သိပ္ပံ၊ ဣဒါနိ တွံ ဇမ္ဗုဒီပတလေ ဝိစရိတွာ အတ္တနာ သနဒ္ဓိံ ပဉှံ ကထေတုံ သမတ္ထံ ဩလောကေဟီ”တိ တဿာ ဟတ္ထေ ဇမ္ဗုသာခံ ဒတွာ ဥယျောဇေသုံ။

“ဂစ္ဆ ဘဒ္ဒေ၊ သစေ ကောစိ ဂိဟိဘူတော တယာ သဒ္ဓိံ ပဉှံ ကထေတုံ သက္ကောတိ၊ တဿေဝ ပါဒပရိစာရိကာ ဘဝါဟိ။ သစေ ပဗ္ဗဇိတော သက္ကောတိ၊ တဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇာဟီ”တိ။

သာ တတ္ထ သဗ္ဗသိပ္ပံ ဥဂ္ဂဏှိတွာ ‘ဧတေသံ ဣတော ဥတ္တရိ ဝိသေသော နတ္ထီ’တိ ဉတွာ ဂါမနိဂမရာဇဓာနိယော ဝိစရန္တီ ယတ္ထ ယတ္ထ ပဏ္ဍိတာ အတ္ထိ၊ တတ္ထ တတ္ထ ဂန္တွာ တေသံ ဇာနနသိပ္ပံ သဗ္ဗမေဝ ဥဂ္ဂဏှာတိ၊ အထဿာ ဗဟူသု ဌာနေသု သိက္ခိတဘာဝေန ပဋိဝါဒိ ဒါတုံ သမတ္ထာ နာမ န ဟောန္တိ၊ သာ နာမေန ဇမ္ဗုပရိဗ္ဗာဇိကာ နာမ ဟုတွာ ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌေ ပဉှံ ပုစ္ဆန္တီ ဝိစရတိ။ ‘ဣတော ဇမ္ဗုပရိဗ္ဗာဇိကာ အာဂစ္ဆတီ’တိ သုတွာဝ မနုဿာ ပလာယန္တိ။ သာ ယံ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ပဝိသတိ၊ တဿ ဒွါရေ ဝါလုကရာသိံ ကတွာ တတ္ထ ဇမ္ဗုသာခံ ဌပေတွာ ‘ယော မမ ဝါဒံ အာရောပေတုံ သက္ကောတိ၊ သော ဣမံ သာခံ မဒ္ဒတူ’တိ သမိပေ ဌိတဒါရကာနံ သညံ ဒတွာ ပဝိသတိ။ တံ ဌာနံ ဥပသင်္ကမိတုံ သမတ္ထော နာမ နာဟောသိ။ သတ္တာဟစ္စယမ္ပိ တံ မဒ္ဒန္တာ နဟောန္တိ၊ သာ ဇမ္ဗုသာခါယ မိလာတာယ အညံ ဇမ္ဗုသာခံ ဂဟေတွာ ပက္ကမတိ။ ဣမိနာ နီဟာရေန ဝိစရန္တီ သာဝတ္ထိံ ပတွာ နဂရဒွါရေ ဝါလုကရာသိံ ကတွာ ဇမ္ဗုသာခံ ဌပေတွာ ဝဒတ္တနယေနေဝ ဝတွာ ဘိက္ခာယ ပါဝိသိ။ သမ္ဗဟုလာ နဂါရဒါရကာ ဇမ္ဗုသာခံ ပရိဝါရေတွာ အဋ္ဌံသု။

--------------------------------------- ၂၁၈ ---------------------------------------

တသ္မိံ သမယေ အမှာကံ ဘဂဝါ လောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ သာဝတ္ထိံ ဥပနိဿာယ ဇေတဝနေ (ဝိဟရိတွာ ပုန ရာဇဂဟံ စာရိကံ ပက္ကမိတွာ ဂိဇ္ဈကူဋေ ပဗ္ဗတေ)၁ ဝိဟရတိ။ အထာ’ယသ္မာ ဓမ္မသေနာပတိ၂ ဧကကောဝ နဂရံ

ပဝိသန္တော ဝါလုကာထူပေ တံ သာခံ ဒိသွာ “ကသ္မာ’ယံ သာခါ ဧဝံ ဌပိတာ”တိ ပုစ္ဆိ။ ဒါရကာ တံ ကာရဏံ အပရိဟာပေတွာဝ ကထေသုံ။ “ဧဝံ သန္တေ ဣမံ ဂဟေတွာ မဒ္ဒထ ဒါရကာ”တိ တေသု ဧကေစ္စေ ထေရဿ ဝစနံ သုတွာ မဒ္ဒိတုံ အဝိသဟန္တော “ဘာယာမာ”တိ အာရောစေသုံ။ ပုန ထေရော “အဟံ ပဉ္စံ ကထေဿာမိ၊ မဒ္ဒထ တုမှေ”တိ အာဟ။ ဧကစ္စေ ထေရဿ ဝစနေန သဉ္ဇာတုဿာဟာ တံခဏညေဝ ဇမ္ဗုသာခံ မဒ္ဒိတွာ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏံ အကံသု။ ကုဏ္ဍလကေသာ ဘတ္တကိစ္စံ ကတွာ နိက္ခမန္တီ တံ သာခံ မဒ္ဒိတံ ဒိသွာ တေ ဒါရကေ ပရိဘာသိတွာ “တုမှေဟိ သဒ္ဓိံ မမ ပဍ္ဍေန ကိစ္စံ နတ္ထိ။ ကသ္မာ မေ သာခံ မဒ္ဒထာ”တိ အာဟ။ “အယျေ န’မှာ မဒ္ဒါပိတာ “တိ အာဟံသု။ သာ ‘အတ္တနော ထာမံ အဇာနန္တော ဣမံ သာခံ မဒ္ဒါပေတုံ နော ဝိသဟိဿတိ၊ အဒ္ဓါ မဟန္တော ဧသော ဘဝိဿတိ။ အပက္ကိကော ဝါဒေါန သောဘတိ၊ အဟမ္ပိ ပန ခုဒ္ဒကာ ဘဝန္တီ န သောဘိဿာမိ၊ အန္တေနဂရမေဝ ပဝိသိတွာ ဖရိသာယ သဉ်ံ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတီ’တိ စိန္တေတွာ သာဝတ္ထိယံ ပဝိသိတွာ ဝီထိတော ဝီထိံ ဝိစရန္တီ “ပဿေယျာထ သမဏေဟိ သက်ျပုပတ္တေဟိ သဒ္ဓိံ မယှံ ဝါဒ”န္တိ ဥဂ္ဃောသေသိ။ အသီတိကုလသဟဿ နိဝါသေ နဂရေ သဘာဂသဘာဂဝသေန သမ္ဗေဝ သဉ္ဇာနိံသု။

အာယသ္မာ သာရိပုတ္တတ္ထေရောပိ သတ္တကိစ္စံ ကတွာ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ နိသီဒိ။ အထာ’ယံ ကုဏ္ဍလကေသာ ဌမဇ္ဈန္တိကဝေလာယံ၃ မဟာဇနပရိဝုတာ ထေရဿ သန္တိကံ အဂမာသိ။ သကလနဂရံ သခ်ဘိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ( ) တ္ထေန္တရေ ပါဌာ အဋ္ဌထာသု နတ္ထိ၊ ထေရီဂါထာ ၁၀၈-ဂါထာ ပန ပဿိတဗ္ဗာ။

၂။ သာရိပုတ္တတ္ထေရော၊ ဓမ္မ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၄၁၆-ပိဋ္ဌေ။

၃။ ဝမုမာနကစ္ဆာယာယ (ဓမ္မ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၄၁၆-ပိဋ္ဌေ)။ ထေရီ၊ ဋ္ဌ၊ ၁၁၀-ပိဋ္ဌေ ပန ပဿိတဗ္ဗံ။

-------------------------------------- ၂၁၉ --------------------------------------

‘ဒွိန္နံ ပဏ္ဍိတာနံ ကထံ သုဏိဿာမာ’တိ နာဂရာ သဒ္ဓိံ ယေဝ ဂန္တွာ ထေရံ ဝန္ဒိတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံ သု။ ပရိဗ္ဗာဇိကာ ထေရေန ပဋိသန္ထာရံ ကတွာ ဧကမန္တံ ဌတွာ “ဘန္တေ တုမှေဟိ သာခါ မဒ္ဒါပိတာ”တိ ပုစ္ဆိ။ “အာမ မယာ မဒ္ဒါပိတာ”တိ။ “ဧဝံ သန္တေ တုမှေဟိ သဒ္ဓိံ မယှံ ဝါဒေါ ဟောတု ဘန္တေ “တိ။ “ဟောတု ဘဒ္ဒေ”တိ။ “ကဿ ပုစ္ဆာ ဟောတု, ကဿ ဝိဿဇ္ဇနာ”တိ။ “ပုစ္ဆာ နာမ အမှာကံ ပတ္တာ၊ တွံ ပန တုယှံ ဇာနနကံ ပုစ္ဆာ”တိ။ သာ ထေရေန ဒိန္နအနုမတိယာ သဗ္ဗမေဝ အတ္တနော ဇာနနကံ ဝါဒသဟဿံ ပုစ္ဆိ။ ထေရော ပုစ္ဆိတံ ပုစ္ဆိတံ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ သာ ဥပရိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ အဇာနန္တီ တုဏှီ အဟောသိ။ အထ နံ ထေရော အာဟ “တွေကာဝ တေ ပဉ္ဇာ၊ အညေပိ အတ္ထီ”တိ။ “တွေကာဝ ဘန္တေ”တိ။ “ယာ ဗဟူ ပဉ္ဇာ၊ မယမ္ပိ ဧကံ ပုစ္ဆာမ၊ ဝိဿဇ္ဇေဿသိ နော”တိ ထေရော အာဟ။ “ဇာနမာနာ ဝိဿဇ္ဇေဿာမ၊ ပုစ္ဆထ ဘန္တေ”တိ။ ထေရော ကုမာရပဉှာယံ၁ အာဂတံ ‘ဧကံ နာမ ကိ’န္တိ ပဉှံ ပုစ္ဆိ။ ကုဏ္ဍလကေသာ နေဝ အန္တံ န ကောဋိံ ပဿန္တီ အန္ဓကာရံ ပဝိဋ္ဌာ ဝိယ ဟုတွာ “န ဇာနာမ ဘန္တေ”တိ အာဟ။ “တွံ ဧတ္တကမ္ပိ အဇာနန္တီ အညံ ကိံ ဇာနိဿသီ”တိ ဝတွာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သာ ထေရဿ ပါဒေသု နိပတိတွာ “ဘန္တေ တုမှေ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ”တိ အာဟ။ “မာ မံ တွံ ဘဒ္ဒေ သရဏံ ဂစ္ဆ၊ သဒေဝကေ လောကေ အဂ္ဂပုဂ္ဂလံ ဘဂဝန္တံ’မေဝ သရဏံ ဂစ္ဆ၊ သဒေဝကေ လောကေ အဂ္ဂပုဂ္ဂလံ ဘဂဝန္တံ’မေဝ သရဏံ ဂစ္ဆာ”တိ။ “ဧဝံ ကရိဿာမိ ဘန္တေ”တိ ဝတွာ သာ ယေန ရာဇဂဟံ တေန စာရိကံ ပက္ကာမိ။

အန္တရာမဂ္ဂေ၂ ဧကော သုနခေါ မတကဋ္ဌေဝရဿ ပုဋ္ဌဝါကုလံ ဆိန္နဟတ္ထံ ဂဟေတွာ တဿာ သမီပေ ပါတေတွာ ပက္ကာမိ။

-------------------------------------- ၂၂၀ --------------------------------------

သာ တံ ဒိသွာ သံဝိဂ္ဂါ ဗုဒ္ဓသာဝကေ တမတ္ထံ ပုစ္ဆိ၊ တေ ဂိဇ္ဈကူဋေ ပဗ္ဗတေ ဝိဟာရန္တဿ ဗုဒ္ဓဿ သန္တိကံ တံ အာဒါယ ဂစ္ဆိံသု။ ဘဂဝါ တဿာ ဝိဟာရန္တဿ ဗုဒ္ဓဿ ဗုဒ္ဓဿ သန္တိကံ တံ အာဒါယ ဂစ္ဆိံသု။ ဘဂဝါ တဿာ အသ္မဘာနုပဿနံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာဥ္စ ဓမ္မကထံ ဒေသေသိ။ ဒေသနာဝသာနေ ကုဏ္ဍလကေသာ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌဟိ။ သာ ဒိဋ္ဌဓမ္မာ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပသမ္ပဒဥ္စ ဘဂဝတော ယာစိ။ သာ လဒ္ဓူပသမ္ပဒါ ကတိပါဟစ္စယေန သာယန္ဟသမယေ ပါဒပက္ခာလနေန ဥဒကံ ပဿိတွာ ဥဒယဗ္ဗယံ ဝိပဿိ၊ သဗ္ဗသင်္ခါရေ ဤဒိသန္တိ ဝိပဿနာဉာဏေန နိဗ္ဗာယိ။ သတ္ထာ တဿာ ဉာဏပရိပါကံ ဥတွာ –

သဟဿမပိ စေ ဂါထာ၊ အနတ္ထပဒသံဟိတာ။

ဧကံ ဂါထာပဒံ သေယျော၊ ယံ သုတွာ ဥပသမ္မတီတိ။၁

ဣမံ ဂါထ’မာဟ။ ဂါထပရိယောသာနေ ယထာဌိတာဝ သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။

ဘိက္ခူ ဓမ္မသဘာယံ ကထံ သမုဋ္ဌာပေသုံ “ကုဏ္ဍလကေသာ၊ ထေရိယာ ဓမ္မဿဝနဉ္စ ဗဟုံ နတ္ထိ၊ ပဗ္ဗဇိတကိစ္စဥ္စ’ဿာ မတ္ထကံ ပတ္တံ ဧကေန ကိရ စောရေန သဒ္ဓိံ မဟာသင်္ဂါမံ ကတွာ ဇိနိတွာ အာဂတာ”တိ။ သတ္ထာ အာဂန္တွာ “ကာယနုတ္ထ ဘိက္ခဝေ ဧတရဟိ ကထာယ သန္နိသိန္နာ”တိပုစ္ဆိတွာ “ဣမာယ နာမာ”တ ဝုတ္တေ “ဘိက္ခဝေ မယာ ဒေသိတဓမ္မံ ‘အပ္ပံ ဝါ ဗဟုံ ဝါ’တိ ပမာဏံ မာ ဂဏှထ၊ အနတ္ထကံ ပဒသတမ္ပိ သေယျော န ဟောတိ၊ ဓမ္မပဒံ ပန ဧကမ္ပိ သေယျောဝ။

-------------------------------------- ၂၂၁ --------------------------------------

အဝသေသစောရ ဇိနန္တဿ စ ဇယော နာမ န ဟောတိ၊ အဇ္ဈတ္တိကကိလေသစောရ ဇိနန္တဿေဝ ပန ဇယော နာမ ဟောတီ”တိ ဝတွာ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော ဓမ္မပဒေ ဣမာ ဂါထာယော အဘာသိ –

ယော စ ဂါထာသတံ ဘာသေ၊ အနတ္ထပဒ သံဟိတာ။

ဧကံ ဓမ္မပဒံ သေယျော၊ ယံ သုတွာ ဥပသမ္မတိ။

ယော သဟဿံ သဟဿေန၊ သင်္ဂါမေ မာနုသေ ဇိနေ။

ဧကဉ္စ ဇေယျမတ္တာနံ၊ သဝေ သင်္ဂါမဇုတ္တမောတိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဖလသုခေန နိဗ္ဗာနသုခေန စ ဝီတိနာမေန္တီ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ဥဒါနဝသေန ဣမာ ဂါထာယော၂ အဘာသိ –

“လူနကေသီ ပင်္ကဓရီ၊ ဧကသာဋီ ပုရေ စရိံ။

အဝဇ္ဇေ ဝဇ္ဇမတိနီ၊ ဝဇ္ဇေ စာဝဇ္ဇဒဿိနီ။

ဒိဝါ ဝိဟာရာ နိက္ခမ္မ၊ ဂိဇ္ဈကူဋမှိ ပဗ္ဗတေ။

အဒ္ဒသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓံ၊ ဘိက္ခု သံဃပုရက္ခတံ။

နိဟစ္စ ဇာဏုံ ဝန္ဒိတွာ၊ သမ္မုခါ အဉ္ဇလိံ အကံ။

ဧဟိ ဘဒ္ဒေတိ မံ အဝစ၊ သာ မေ အာသူ’ပသမ္ပဒါ။

စိဏ္ဏာ အင်္ဂါ စ မဂဓာ၊ ဝဇ္ဇီ ကာသီ စ ကောသလာ။

အနဏာ ပဏ္ဏာသ ဝဿာနိ၊ ရဋ္ဌပိဏ္ဍံ အဘုဉ္ဇ’ဟံ။

ပုညံ ဝတ ပသဝိ ဗဟုံ၊ သပ္ပညော ဝတာယံ ဥပါသကော။

ယော ဘဒ္ဒါယ စီဝရံ အဒါသိ၊ ဝိပ္ပမုတ္တာယ သဗ္ဗဂန္ထေဟီ”တိ။

အပရဘာဂေ စတုပရိသမဇ္ဈေ ကထာ ဥဒပါဒိ “မဟန္တာ ဝတာယံ ဘဒ္ဒါ ကုဏ္ဍလကေသာ၊ ယာ စတုပ္ပဒိကဂါထာဝသာနေ အရဟတ္တံ ပတ္တာ”တိ။ သတ္ထာ တံ ကာရဏံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ –

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဓမ္မပဒေ၊ ၁၊ ၁၀၂၊ ၁၀၃-ဂါထာသု။

၂။ ထေရီ ဂါထာယံ။ ၃၉၁-ပိဋ္ဌေသု။ ထေရီ၊ ဋ္ဌ။ ၁၁၀။

ဒီပနီ – ၂၃

-- ၂၂၂ --

ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝိတာနံ ဘိက္ခုနီနံ ခိပ္ပါဘိညာနံ ယဒိဒံ ဘဒ္ဒါ ကုဏ္ဍလကေသာတိ၁ ထေရိံ ခိပ္ပါဘိညာနံ ဋ္ဌပေသိ။

ဧဝံ သာ ပတ္တအရဟတ္တဖလာ အဓိဂတဧတဒဂ္ဂဋ္ဌာနာ အတ္တနော ပုဗ္ဗကမ္မံ သရိတွာ သောမနဿဝသေန ပုဗ္ဗစရိတာပဒါနံ ပကာသေန္တီ “ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနော” တိအာဒိမာဟ။

၄။ တတ္ထ မဟာကာရုဏိကောတိ ဟီနာဒိဝိဘာဂဘိန္နေ သဗ္ဗသ္မိံ သတ္တနိကာယေ အဓိမုတ္တဝုတ္တိတာယ မဟတိယာ ကရုဏာယ သမန္နာဂတော။ ဗဟုကေဟိ အာကာရေဟိ ပဃ္ဃန္တာနံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ သတ္တေသု မဟာကရုဏာ ဩက္ကမတိ၊ အာဒိတ္တော လောကသန္နိပါသောတိ ပဿန္တာနံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ သတ္တေသု မဟာကရုဏာ ဩက္ကမတီတိအာဒိနာ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ၂ ဝုတ္တနယေန ဝိတ္ထာရေတ္တော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ခိပ္ပါဘိညာနန္တိ ခိပ္ပံ ဒေသနာယ သမုဋ္ဌိတဓမ္မက္ခဏေယေဝ အဘိဝိသေသေန ဉာဏေန ဉာတုံ သမတ္ထာနံ ဘိက္ခုနီနံ။ သုဘာနန္တိ မနုညံ သီလက္ခန္ဓာဒိနာမကာယဝသေန ဝါ စက္ခုသောတာဒိရူပကာယဝသေန ဝါ သောတတိ၃ သုဋ္ဌု ဘာတီတိ ဝါ သုတံ။

၅။ မဟေသိနောတိ မဟန္တေ သီလက္ခန္ဓာဒယော ဧသတိ ဂဝေသတီတိ မဟေသီ၊ တဿ မဟေသိနော ပဒုမုတ္တရဘဂဝတော။

၆။ ယံ တေဘိပတ္ထိတန္တိ “ခိပ္ပါဘိညာနံ ဘိက္ခုနီနံ အဂ္ဂါ ဘဝေယျ”န္တိ ယံ ဌာနန္တရံ တယာ အဘိပတ္ထိတံ ကုသလစ္ဆန္ဒဝသေန ဣစ္ဆိတံ။

၁၆။ တဿ ဓီတာ စတုတ္ထာသိန္တိ တဿ ကိကိဿ နာမ ကာသိရညော စတုတ္ထီဓီတာ အာသိံ အဟောသိံ။ ဘိက္ခုဒါယီတိဝိဿုတာတိ။

မှတ်ချက်။

၁။ အံ၊ ၁။ ၂၆-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ပဋိသံ၊ ၁၂၁-ပိဋ္ဌေ။

၃။ ဝိမာန၊ ဋ္ဌ။ ၁၄၆-ပိဋ္ဌေ။

-------------------------------------- ၂၂၃ --------------------------------------

သမဏီ သမဏဂုတ္တာ စ၊ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုဒါယိကာ။

ဓမ္မာ စေဝ သုဓမ္မာ စ၊ သတ္တမီ သံဃဒါယိကာတိ။

ဝုတ္တာသု သတ္တသု ဓီတူသု ဘိက္ခုဒါယိကာတိ ဝိဿုတာ ပါကဋာ။ ဓီတာ အာသိန္တိ သမ္ဗန္ဓော။

၂၂။ ယောဗ္ဗနေထိ ယုဝတိဘာဝေ တရုဏေ အဘိရူပေ သောဠသဝဿဝယမှိ။

၂၃။ စောရန္တိ သတ္တုကံ နာမ ပုရောဟိတဿ ပုတ္တံ ထေနကံ။ ဝဇ္ဈေန္တိ မာရဏတ္ထာယ။ ရတ္တာ တဟိန္တိ ကသ္မိံ မောရေ သဉ္ဇာတရာဂါ။ ရာဂေန ပဋိဗန္ဓစိတ္တာတိ အတ္ထော။ ပိကာ မေ တံ သဟဿေနာတိ မမ ပိတာ ဇနကော တံ သတ္တုကံ နာမ စောရံ သဟဿကဟာပဏေန လဒ္ဓေန။ မောစယိတွဥ် ဝဓာတတောတိ၊ တမှာ မာရဏာ မောစတွာ။

၂၄။ အဒါသိ တဿာတိ တဿ စောရဿ မမံ မမ ပိတာ အဒါသိ။ မနန္တိ စိတ္တံ။ ဝိသတ္တာတိ နိရာသင်္က်စိတ္တာ။ အဘိဝ ဒယိတာတိ သုဋ္ဌု အနုကမ္ပိတာ။ ဟိတာတိ ဟိတပဋိပန္နာ။

၂၅။ သော မေ ဘူသနလောဘေနာတိ သော သတ္တုကော နာမ စောရော မမ ကာယေ အလင်္ကတာနိ သုဝဏ္ဏကေယူရမုတ္တာမဏိဝေဠုရိယာဒိ အာဘရဏာနိ ဂိဒ္ဓါဟ။ ဗလိမဇ္ဈောသယောတိ “အယံ စောရပပါတပဗ္ဗတဒေဝတာယ ဗလိကမ္မံ ကာတဒ္ဒ သဉ္ဇာတိဆာန္နာ’မှိ” တိ ဝဒ္ဓေတွာ။ ဒိသောတိ ဝေရီ။ စောရပပါတန္တိ စောရဃာတကာ စောရေ ပါတေန္တိ ဣမသ္မာ ပဗ္ဗတမတ္ထကာသိ စောရပပါတော၊ တဿ ပဗ္ဗတဿ ဟိ ဧကေန ပဿေန မနုဿာ အဘိရုဟန္တိ၊ ဧကံ ပဿံ ဆိန္နပပါတံ။ ပဗ္ဗတမတ္ထကေ ဌိတာ စောရဃာတကကာ ရာဇပုရိသာ တနေ ပဿေန စောရ ပါတေန္တိ၊ တသ္မာ သော စောရပပါတောတိ ဝုစ္စတိ။ တံ ပဗ္ဗတံ နေတွာန အာနေတွာတိ အတ္ထော။ စေတယိ ဂဓန္တိ သော ဝဓတ္ထံ မာရဏတ္ထာယ ဥဿုက္ကိ။

-------------------------------------- ၂၂၄ --------------------------------------

၂၆။ သတ္တုကံ သုကတဥ္စလီတိ အဟံ သတ္တုကံ နာမ မမ သာမိကံ ခစာရံ သုဋ္ဌု ကတာ အဉ္စလိ ယာယ မေတိ သုကတဥ္စလိ ဟုတွာ။

၂၇။ သဗ္ဗံ ဟရဿုတိ သုဝဏ္ဏကေယူမုတ္တာဒိံ မမ သဗ္ဗံ အာဘရဏံ ဝဏှာဟိ။ သာဝယာတိဝ မဟာဇနမဇ္ဈေ သာဝေဟိ။

၂၈။ ဩရောပယဿူဟိ သဗ္ဗာနိ သုဝဏ္ဏကေယူရာဒိအာဘရဏာနိ ဩမုဉ္စာဟိ။ ကလျာဏီတိ အာလပနပဒံ၊ ဘောတိ သုန္ဒရအင်္ဂပစ္စင်္ဂေတိ အတ္ထော။ ဗာဠှံ အတိဝိယ။ အဟန္တ္ဘာတိ န မာရေတွာ။

တတော ဘဒ္ဒါ သေဋ္ဌိဓီတာ ဌာနုပ္ပတ္တိကာရဏံ ပဋိလဘိတွာ အယံ စောရော မယှံ ဇီဝိတံ န ဒဿတိ၊ ဥပါမောန နံ ပဌမတရံ ပပါတေ ပါတေတွာ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေဿာမီတိ စိန္တေတွဥ် ဂါထာဒွယမာဟ –

၃၀။ ဧဟိ ဟံ ဥပဂူဟိဿန္တိ အာဂစ္ဆာတိ၊ အဟံ တုဝံ အာလိင်္ဂိဿာမိ။ သတ္တုကော တဿာဓိပ္ပါယံ အဇာနန္တော “သာဓု ဘဒ္ဒေ၊ ဧဟိ ဥပဂူဟာဿု မ”န္တိ အာဟ။ ဘဒ္ဒါ သေဋ္ဌိဓီတာ တံ တိက္ခတ္တုံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ စတူသု ဌာနေသု ဝန္ဒိတွာ ပုရတော အာလိင်္ဂိတွာ ပစ္ဆတော အာလိင်္ဂန္တီ ဝိယ ဟုတွာ ပမဇ္ဇိတွာ ပဗ္ဗတန္တေ ဌိတံ သတ္တုကံ ပိဋ္ဌိပဿေ ဌိတွာ ဧကေန ဟတ္ထေန ခန္ဓေ ဂဟေတွာ ဧကေန ပိဋ္ဌိကစ္ဆာယ ဂဟေတွာ ပဗ္ဗတပါဒေ ခိပိ။ သော ဗ္ဗတကုစ္ဆိယံ ပဋိဟတော ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏံ ဟုတွာ ဘူမိယံ ပတိ။ တာယ ကတံ အစ္ဆရိယံဝိစိတြကိရိယံ ဒိသွာ ပဗ္ဗတေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ ဂုဏကိတ္တနဝသေန ကောသလ္လံ ဝိဘာဝေန္တီ ဣမာ ဒွေ ဂါထာယော အဘာသိ။

၃၁။ တတ္ထ ပဏ္ဍိတာ ဟောတီတိ ၂ ဣတ္ထီပိ ပဏ္ဍိတာ တတ္ထ တတ္ထ ဝိစက္ခဏာ ဟောတိ၊ အထဝါ ဣတ္ထီ ပဏ္ဍိတာ စေဝ တတ္ထ တတ္ထ ဝိစက္ခဏာ စ ဟောတိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၃။ ၄၁၅-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၃။ ၄၁၆-ပိဋ္ဌေ။

-- ၂၂၅ --

၃၂။ လဟုံ အတ္ထဝိစိန္တိကာတိ ခိပ္ပံ တင်္ဏုပ္ပတ္တိကပညာယ တင်္ဏာနုရူပံ အတ္ထံ စိန္တေတုံ သက္ကောတိ။

၃၃။ လဟုဥ္စ ဝတာတိ အဒန္ဓဥ္စ ဝတ။ ခိပ္ပဥ္စာတိ အစိရေနေဝ။ နိကဍ္ဎေ သမစေတယိန္တိ သန္တိကေ ဌိတာဝ တဿ မရဏူပါယံ သုဋ္ဌု စိန္တေတွာ ဥဿုက္ကိံ။ မိဂံ ပုဏ္ဏာယ တေနေဝါတိ ဆေကော မိဂလုဒ္ဒကော ကဏ္ဍေန ပူရိတဓနုနာဝ ခိပ္ပံ မိဂံ ဝဓေတိ ဧဝံ တထာ အဟံ တဒါ သတ္တုကံ နာမ စောရံ တင်္ခဏုပ္ပတ္တိကပညာယ ဝဓိန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ မိဂံ ဥဏ္ဏာ ယထာ ဧဝန္တိပိ ပါဌော။ မိဂံ လောမဟေတု မိ ဂလုဒ္ဒကော ဝဓတိ ယထာ၊ ဧဝံ တထာ အဟံ ဝဓိန္တိ သမ္ဗန္ဓော။

၃၄။ ယောဓာ’တိ ယော ပုဂ္ဂလော ဣဓ သတ္တလောကေ။ ဥပ္ပတိတံ အတ္ထန္တိ ဥပ္ပန္နံ ကိစ္စဒေဝ အတ္ထံ။ န ခိပ္ပမနုဗုဇ္ဈတီတိ လဟုံ ယထာသဘာဝေန န ဇာနာတိ။ မန္ဒမတီတိ မန္ဒပညော ဒုပ္ပညော။ စောရော ဝါတိ သတ္တုကော နာမ စောရော ဣဝ။

၃၅။ နိဗောဓတီတိ ဇာနာတိ။ သတ္တုသမ္ဗာဓာတိ သတ္တူနံ ဝေရီပုဂ္ဂလာနံ ဟိံ သနတော ဘယတော ဝါ သတ္တုကာ ယထာတိ အဟံ သတ္တုကာ နာမ စောရသ္မာ မုတ္တာ ဣဝ၊ ဧဝံ မုစ္စတေတိ သမ္ဗန္ဓော။

၃၆။ ဂိရိဒုဂ္ဂမှီတိ ဟိမဝမနာဒိဝသေန ဇလဿ သာရဘူတာနံ ဘေသဇ္ဇာဒိဝတ္ထူနဥ္စ ဂိရဏတော ဂိရိ၊ ပဗ္ဗတော။ ဒုက္ခေန ဂမနီယော ဒုဂ္ဂေါ၊ ဂိရိ စ သော ဒုဂ္ဂေါ စာတိ ဂိရိဒုဂ္ဂေါ၊ စောရပပါတပဗ္ဗတော။ တမှိ။ သေတဝတ္ထာနန္တိ ဩဒါတဝတ္ထဝသနာနံ နိဂဏ္ဌာနံ သန္တိကံ။

၃၇။ သဏ္ဍာသေန စကေသေ မေတိ မမ ကေသေ တေ နိဂဏ္ဌာ သဏ္ဍာသေန လောမလုဥ္စနဘဏ္ဍေန။ လုဥ္စိတွာတိ ဥဒ္ဓရိတွာ။ သမယန္တိ နိဂဏ္ဌာနံ ဝါဒသဟာဿံ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သကဏ္ဍကပုဏ္ဏာနုသ္မိံ။ ဇာ၊ ဋ္ဌ။ ၃။ ၄၁၇-ပိဋ္ဌေ။

-- ၂၂၆ --

၃၈။ တံ ဥဂ္ဂဟေတွာတိ တံ ဝါဒသဟာဿံ ဥဂ္ဂဏှိတွဥ္စ။ ဝိစိန္တေသိန္တိ သာ တတ္ထ သဗ္ဗသိပ္ပံ ဥဂ္ဂဏှိတွာ ဧတေသံ ဣတော ဥတ္တရိ ဝိသေသော နတ္ထီတိ ဝိသေသတော စိန္တေသိ။ အပရာဘာဂေ ဓမ္မသေနာပတိနာ ဝါဒယုဒ္ဓံ ကတွာ ပရာဇေတွာ ဘဂဝန္တံ သရဏဂမနတ္တာယ သာဝတ္ထိတော ရာဇာဂဟံ ဂစ္ဆန္တိကမ္မံ နိမိတ္တဝိသေဟံ အဒ္ဒသ။ တတ္ထသုဝါနောတိ သုနခေါ။ မာနုသန္တိ မနုဿဿ ဣဒံ။ ကရန္တိ ဟတ္ထံ။

၃၉။ ဆိန္နံ ဂယှာတိ မနုဿကဠေဝရတော ဆိန္နံ ဟတ္ထံ ဂဟေတွာ။ ပုဋဝါကုလန္တိ ပုဠဝကေဟိ အာကုလံ အာကိဏ္ဏံ။

၄၀။ သံဝိဂ္ဂါတိ ပုဠဝါကုဿဿ ဆိန္နဟတ္ထဿ ဒဿနေန သံဝိဂ္ဂဟဒယာ။ သကျဘိက္ခုဝေါတိ သကျပုတ္တိယာ ဗုဒ္ဓသာဝကာ ဘိက္ခူ။

၄၁။ တေ မမာ’ဒါယာတိ ထေ ဗုဒ္ဓသာဝကာ ဘိက္ခူ မမံ ဂဟေတွာ။

၄၂။ သော မေတိ သော ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌော မယှံ ဓမ္မံ အဒေသေသီတိ သမ္ဗန္ဓော။ ခန္ဓာယတနဓာတုယောတိ အာဒိနာ ဓမ္မသရူပံ ဒဿေတိ။

၄၃။ ဓမ္မစက္ခုန္တိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာဏံ။ ဧတ္ထ ဟိ အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာယံ၁ သဟဿမပိ စေ ဂါထာတိ ဂါထာပရိယောသာနေ ယထာဌိတာဝ သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပတွာ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာစီတိ ဝုတ္တံ။ ဓမ္မပဒဋ္ဌကထာယံ၂ ပန ထေရော ဘိက္ခုနီနံ အာစိက္ခိတွာ ပဗ္ဗာဇေသိ။ သာ ပဗ္ဗဇိတွာ လဒ္ဓူပသမ္ပဒါ ကုဏ္ဍလကေသိတ္ထေရီ နာမ ဟုတွာ ကတိပါဟစ္စယေနေဝ သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏီတိ ဝုတ္တံ။ ထေရီဂါထာဋ္ဌကထာယမ္ပိ၃ အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာယ ဝိယ ဝုတ္တံ။ ဣဓ အညထာ ဟောတိ။ တံ တံ ဘာဏကာနံ ကထာမဂ္ဂါနုသာရေန တတ္ထ တတ္ထ တထာ တထာ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အံ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၂၈၈-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ဓမ္မ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၄၁၇-ပိဋ္ဌေ။

၃။ ထေရီ၊ ဋ္ဌ။ ၁၀၅-ပိဋ္ဌေ.

-- ၂၂၇ --

အမေ့ဟိပိ ဣဓ ပါဠိနယာနုရူပံ နိဒါနံ ဂါထာဝဏ္ဏနာ စ သံဝဏ္ဏိတာ။ ဝိညာတသဒ္ဓမ္မာတိ ဝိညာတော ဝိသေသေန ဉာတော သောတာပတ္တိမဂ္ဂသခါတော သဒ္ဓမ္မော ယာယာတိ ဝိညာတသဒ္ဓမ္မာ အဟန္တိ သမ္ဗန္ဓော။

၄၄။ ပရိတ္တံ တောယန္တိ အပ္ပကံ ဥဒကံ။

၄၅။ ပါဒပက္ခာလနေနာတိ ပါဒါနံ ဓောဝနေန။ ဥတ္တာ သဥဒယဗ္ဗယန္တိ တံ ပါဒဓောဝနဥဒကံ ဥဒယေန စ ဝယေန စ သဟ ဝတ္တတီတိ ဇာနိတွာ။ တထာ သဗ္ဗေပိ သင်္ခါရေ ဉာဏဒိသန္တိ ယထာ ပါဒဓောဝနဥဒကံ ဥဒယဗ္ဗယသဘာဝန္တိ စိန္တယိံ၊ တထာ သဗ္ဗေပိ တေဘူမကေ သင်္ခါရဓမ္မေ ဉာဏဒိသံ ဥဒယဗ္ဗယသဘာဝေဟိ ဝိပဿနာဉာဏေန ဝိစိန္တေသိံ။ သတ္ထာ တဿာ ဉာဏပရိပါကံ ဉတွာ –

သဟာဿမပိ စေ ဂါထာ၊ အနတ္ထပဒသံဟိတာ။

ဧကံ ဂါထာပဒံ သေယျော၊ ယံ သုတွာ ဥပသမ္မတီတိ၁။

ဣမံ ဂါထမာဟ။ ဂါထာပရိယောသာနေ ယထာဌိတာဝ သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။

၄၆။ စိတ္တံ ဝိမုစ္စိ မေတိ၂ လောကုတ္တရဘာဝနာယ ဝတ္တမာနာယ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ သဗ္ဗကိလေသေဟိ မမ စိတ္တံ ဝိမုတ္တံ အဟောသိ။ ဧတေန ဖလုပ္ပတ္တိံ ဒဿေတိ။ မဂ္ဂက္ခဏေဟိ ကိလေသာ ဝိမုစ္စန္တိ နာမ၊ ဖလက္ခဏေ ဝိမုတ္တာ။ ပညာပယိံ ဇိနောတိ။

ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝိကာနံ ဘိက္ခုနီနံ ခိပ္ပါဘိညာနံ ယဒိဒံ ဘဒ္ဒါ ကုဏ္ဍလကေသာတိ မံ ခိပ္ပါဘိညာနံ ဘိက္ခုနီနံ အဂ္ဂန္တိ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ ထေရီ ဟိ ပဗ္ဗဇိတတော ကတိပါဟစ္စယေန အရဟတ္တံ ပတ္တာ၊

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဓမ္မပဒေ သဟဿဝဂ္ဂေ။ (?) - ဂါထာ။

၂။ ထေရ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၄-ပိဋ္ဌေ။

-- ၂၂၈ --

ဘိက္ခုနိဓမ္မသဘာဝယံ ကထံ သမုဋ္ဌာပေသုံ ကုဏ္ဍလကေသာထေရိယာ ဓမ္မသာဝနဥ္စ ဗဟုံ နတ္ထိ၊ ခိပ္ပမေဝ ပဗ္ဗဇိတကိစ္စဥ္စာဿာ မတ္ထကံ ပတ္တန္တိ တံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ ဘဂဝါ ထေရိ ခိပ္ပါဘိညာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။

၅၂။ နာဂီဝ ဗန္ဓနံ ဆေတွာတိ ဗလဝတီ ဟတ္ထိနီ အယောဗန္ဓနံ မဟာဿာဟေန ဆိန္ဒိတွာ ဂစ္ဆတိ ဣဝ။ တထာ အဟံ မဂ္ဂညာဏေန ကိလေသဗန္ဓနံ ဆိန္ဒိတွာ။ အနာသဝါတိ ကာမာသဝါဒီနံ အဘာဝေန ခီဏာသဝါတိ။

၁ – ကုဏ္ဍလကေသာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

---

၂ - ကိသာဂေါတမီထေရီ အပဒါနာဝဏ္ဏနာ

ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနောတိအာဒိ၁ ကိသာဂေါတမီထေရိယာ အပဒါနံ။ အယံ ဟိ ဣတော ကပ္ပသတသဟဿမတ္ထကေ ပဒုမုတ္တရဘဂဝတော ကာလေ ဟံသဝတီနဂရေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တာ ဧကဒိဝသံ သတ္ထု သန္တိကေ စတုသစ္စူပသဉ္ဟိတံ ဝဋ္ဋ သန္တိသုခါဝဟံ ဓမ္မံ သုဏန္တီ သာဝရံ ဧကံ ဘိက္ခုနိ လူခစီဝရဓာရီနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသွာ ယထာဗလံ အဓိကာရမဗ္ဗံ ကတွာ တံ ဌာနန္တရံ ပတ္ထေသိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီ။ ဋ္ဌ။ ၁၈၁။ အံ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၂၉၀။ သံ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၁၇၅။ ဓမ္မ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၄၄၃-ပိဋ္ဌေ။

-- ၂၂၉ --

သာ ယာဝဇီဝံ ပုညာနိ ကတွာ တတော စုတာ တာဝတိံသံ ပတွာ ကပ္ပသတသဟဿံ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တီ ကဿပဗုဒ္ဓကာလေ ကိကိဿနာမ ကာသိရညော နိဝေသနေ –

သမဏီ သမဏဂုတ္တာ စ၊ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုဒါယိကာ။

ဓမ္မာ စေဝ သုဓမ္မာ စ၊ သတ္တမီ သံဃဒါယိကာတိ။

ဝုတ္တာနံ သတ္တန္နံ ဘဂိနီနံ ဓမ္မာ နာမ ပဉ္စမီကာ ဟုတွာ ဝီသတိဝဿသဟဿာနိ ဒဿ သီလာနိ သမာဒါယ ကောမာရိကဗြဟ္မစရိယံ စရိတွာ သံဃဿ ဝိသနပရိဝေဏံ ကာရေတွာ ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ ဒေဝမနုဿေသု သံသရိတွာ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ ဒုဂ္ဂတကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ "ဂေါတမီ" တိဿာ နာမံ အဟောသိ။ အပ္ပမံသလောဟိတဘာဝေန ပန ကိသသရီရတာယ ကိသာဂေါတမီတိ ဝေါဟရီယိတ္ထ။ သာ ဝယပ္ပတ္တကာလေ ဧကံ သေဋ္ဌိကုလံ အဂမာသိ။

သာဝတ္ထိယံ ကိရေကသ သေဋ္ဌိဿ ဂေဟေ အသီတိ ကောဋိဓနံ၂ အင်္ဂါရာဇဝေ ဟုတွာ အဋ္ဌာသိ။ သေဋ္ဌိ တံ ဒိသွာ ဥပ္ပန္နသောကော အာဟာရံ ပဋိက္ခိပိတွာ မဉ္စကေ နိပဇ္ဇိ။ တဿေဝကော သဟာယကော ဂေဟံ ဂန္တွာ “သမ္မ မာ သောစိ၊ အဟံ ဧကံ ဥပါယံ ဇာနာမိ၊ တံ ကရောဟီ”တိ အာဟ။ “ကိံ ကရောမိ သမ္မာ”တိ “အတ္တနော အာပဏေ ကိလဉ္ဇံ ပသာရေတွာ တတ္ထ တေ အင်္ဂါရရာသိံ ကတွာ ဝိက္ကိဏန္တော ဝိယ နိသီဒ။ အာဂတာဂတေသု မနုဿေသု ယေ ဧဝံ ဝဒန္တိ ‘သေသဇနာ ဝတ္ထတေလမဓုဖာဏိတာဒီနိ ဝိက္ကိဏန္တိ၊ တွံ ပန အင်္ဂါရေ ဝိက္ကိဏန္တော နိသိန္နော’တိ။ တေ ဝဒေယျာသိ ‘အတ္တနော သန္တကံ အဝိက္ကိဏန္တော ကိံ ကရောမိ’တိ။ ယော ပန တံ ဧဝံ ဝဒတိ ‘သေသဇနာ ဝတ္ထတေလမဓုဖာဏိတာဒီနိ ဝိက္ကိဏန္တိ၊ တွံ ပန ဟိရညသုဝဏ္ဏံ ဝိက္ကိဏန္တော နိသိန္နော’တိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဓမ္မ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၄၄၃-ပိဋ္ဌေ။

၂။ စတ္တာလီသကောဋိဓနံ၊ ဓမ္မ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၄၄၃။ သံ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၁၇၄-ပိဋ္ဌေ ပန ပဿိတဗ္ဗံ။

-------------------------------------- ၂၃၀ --------------------------------------

တံ ဝဒေယျာသိ ‘ကတံ ဟိရညသုဝဏ္ဏ’န္တိ။ ‘ဣဒ’န္တိ စ ဝုတ္တေ ‘အာဟရ တာဝ န’န္တိ ဟတ္ထေဟိ ပဋိစ္ဆေယျာသိ။ ဧဝံ ဒိန္နံ တဝ ဟတ္ထေ ဟိရညသုဝဏ္ဏံ ဘဝိဿတိ။ သာ ပန သစေ ကုမာရိကာ ဟောတိ၊ တဝ ဂေဟေ ပုတ္တဿ နံ အာဟရိတွာ အသီတိကောဋိဓနံ တဿာ ပုညဝတိယာ နိယျာဒေတွာ တာယ ဒိန္နံ ဝလဉ္ဇေယျာသိ။ သစေ ကုမာရကော ဟောတိ၊ တဝ ဂေဟေ ဝယပ္ပတ္တံ ဓီတရံ တဿ ပုညဝန္တဿ ဒတွာ အသီတိကောဋိဓနံ နိယျာဒေတွာ တေန ဒိန္နံ ဝလဉ္ဇေယျာသီ”တိ။ သော ‘ဘဒ္ဒကော ဥပါယော’တိ တုဿိတွာ တာနိ အင်္ဂါရဇာတာနိ အနီဟရိတွာ “အဝဿံ ကောစိ ပုညဝါ ဘဝိဿတိ၊ တဿ ပုညေန ပုန ပါကတိကံ ဘဝိဿတီ”တိ တေဟိ အင်္ဂါရေဟိ စာဋိယော ပူရေတွာ အတ္တနော အာပဏေ ကေစိ အင်္ဂါရေ ရာသိံ ကတွာ သမီပေ ဝိက္ကိဏန္တော ဝိယ နိသီဒိ ယေ ပန နံ ဧဝမာဟံသု ‘သေသဇနာ ဝတ္ထတေလမဓုဖာဏိတာဒီနိ ဝိက္ကိဏန္တိ၊ ကိံ ပန တွံ အင်္ဂါရေ ဝိက္ကိဏန္တော နိသိန္နော’တိ။ တေသံ ‘အတ္တနော သန္တကံ အဝိက္ကိဏန္တော ကိံ ကရောမီ’တိ ပဋိဝစနံ အဒါသိ။ အထ ကိသာဂေါတမီ အမုမာသံ ဂေဟတော ဒွါရဒွါရံ ကေနစိ ကရဏီယေန ဒွါရံ ဂန္တွာ တံ သေဋ္ဌိံ ဒိသွာ ဧဝမာဟ ‘ကိံ တာတ သေသဇနာ ဝတ္ထတေလမဓုဖာဏိတာဒီနိ ဝိက္ကိဏန္တိ၊ တွံ ဟိရညသုဝဏ္ဏံ ဝိက္ကိဏန္တော နိသိန္နော’တိ။ ‘ဟံ အမ္မ တိရညသုဝဏ္ဏ’န္တိ ‘နနု တွံ တဒေဝ ဂဟေတွာ နိသိန္နောသိ’တိ။ ‘အာဟရ တာဝ နံ အမ္မာ’တိ။ သာ ဟတ္ထပူရံ ဂဟေတွာ တဿ ဟတ္ထေသု ဌပေသိ။ တံ ဟိရညသုဝဏ္ဏမေဝ အဟောသိ။

အထ သေဋ္ဌိ ‘ပုညဝတီ ဧသာ ဘဝိဿတီ’တိ တဿာ ဝသနဋ္ဌာနံ အသာမိကဘာဝဉ္စ ပုစ္ဆိတွာ အာပဏေ ဘဏ္ဍံ ပဋိသာမေတွာ တဿ မာနုပိတရော ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝမာဟ ‘အမှာကံ ဂေဟေ ဝယပ္ပတ္တော ဒါရကော အတ္ထိ၊ တဿေကံ ဒါရိကံ ဒထာ’တိ။ “ကိံသာမိ၊ ဒုဂ္ဂတေဟိ သဒ္ဓိံ ကေဋ္ဌိ ကရောသီ”တိ။

-------------------------------------- ၂၃၁ --------------------------------------

“မိတ္တသန္ထဝေါ နာမ ဒုဂ္ဂတေဟိပိ သဒ္ဓိံ ဟောတိ၊ ဒေထ နံ၊ ကုဋုမ္ဗသာမိနီ ဘဝိဿတီ”တိ နံ ဂဟေတွာ အတ္တနော ပုတ္တဿ အာနေတွာ အသီတိကောဋိဓနံ ပဋိစ္ဆာပေသိ။ သဗ္ဗံ ဟိရညသုဝဏ္ဏမေဝ အဟောသိ။ သာမိကံ ဌပေတွာ သေသဂေဟဇနာ တံ ဂေါတမိံ ဒုဂ္ဂတကုလဿ ဓီတာတိ ပရိဘဝိံသု။ တဿာ အပရေန သမယေန ဂဗ္ဘော ပတိဋ္ဌဟိ။ သာ ဒသမာသစ္စယေန ပုတ္တံ ဝိဇာယိ။ ပုတ္တလာဘေန စ’ဿာ သမ္မာန’မကံသု။ သောပနဿာ ဒါရကော အာဓာဝိတွာ ပရိဓာဝိတွာ ကီဠနဝယေ ကာလမကာသိ။ တေန’ဿာ သော ကုမ္မာဒေါ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သာ အဟံ ပုဗ္ဗေ ဣမဿ္မိံယေဝ ဂေဟေ ဟတလာဘသက္ကာရာ ဟုတွာ ပုတ္တဿ ဇာတကာလတော ပဋ္ဌာယ သက္ကာရံ ပါပုဏိံ၊ ဣမေ မယှံ ပုတ္တံ ဗဟိဆဍ္ဍေတုမ္ပိ ဝါယမေယျုန္တိ မတပုတ္တကငွေဝရှိ အင်္ကေနာ’ဒါယ ‘အပိ နု မေ ပုတ္တဿ ဘေသဇ္ဇံ ဇာနာထာ’တိ ပုစ္ဆန္တီ ဂေဟဒွါရပဋိပါဋိယာ ဝိစရတိ။ ဒိဋ္ဌဒိဋ္ဌဋ္ဌာနေ မနုဿာ ‘ကတ္ထ တေ မတကဿ ဘေသဇ္ဇံ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗ’န္တိ ပါဏိံ ပဟရိတွာ ပရိဟာသံ ကရောန္တိ။ ကေစိ မနုဿာ နံ “အမ္မ တွံ ဥမ္မတ္တိကာ ဇာတာ၊ မတပုတ္တကဿ ဘေသဇ္ဇံ ပုစ္ဆန္တီ ဝိစရသီ”တိ ဝဒန္တိ။ သာ တေသံ ကထာယ နေဝ သညတ္တိံ ဂစ္ဆတိ၊ အဝဿံ မမ ပုတ္တဿ ဘေသဇ္ဇဇာနနကံ လဘိဿာမိတိ မညမာနာ ဝိစရတိ။ အထ နံ ဧကော ပဏ္ဍိတပုရိသော ဒိသွာ “အယံ မမ ဓီတာ ပဌမံ ပုတ္တကံ ဝိဇာတာ ဘဝိဿတိ၊ မယာ ဣမိဿာ အဝဿယေန ဘဝိတုံ ဝဋ္ဋတီ”တိ စိန္တေတွာ အာဟ “အမ္မ အဟံ ဘေသဇ္ဇံ န ဇာနာမိ၊ ဘေသဇ္ဇဇာနနကံ ပန ဇာနာမီ”တိ။ ကော ဇာနာတိ တာတာတိ။ “ဒသဗလော ‘ဇာနာတိ၊ န အညော ဇာနာတီ”တိ။ “ကဟံ ဒသဗလော တာတာ”တိ။ “သဒေဝကေ ပန လောကေ အဂ္ဂပုဂ္ဂလော အသဗလော ဓုရဝိဟာရေ ဝသတိ၊ တဿ သန္တိကံ ဂန္တွာ ပုစ္ဆာတီ”တိ။ သာ သစ္စံ ပုရိသော ကထေတီတိ မညမာနာ “ဂမိဿာမိ တာတ၊ ပုစ္ဆိဿာမိ တာတာ”တိ ဝတွာ ပုတ္တ’မာဒါယ သတ္ထု ဓမ္မဒေသနာဝေလာယံ ဝိဟာရံ ဂန္တွာ ပရိသပရိယန္တေ ဌတွာ “ပုတ္တဿ မေ ဘေသဇ္ဇံ ဒေဝ ဘဂဝါ”တိ အာဟ။

-------------------------------------- ၂၃၂ --------------------------------------

သတ္ထာ တဿာ ဥပနိဿယံ ဒိသွာ “ဘဒ္ဒကံ တေ ဂေါတမိ ကတံ ဘေသဇ္ဇတ္ထာယ ဣဓာဂစ္ဆန္တိယာ၊ အစ္ဆရဂ္ဂဟဏမတ္တေ ပန သိဒ္ဓတ္ထကေ လဒ္ဓုံ ဝဋ္ဋတီ”တိ အာဟ။ “လဘိဿာမိ ဘန္တေ၊ ကဿ ပန ဂေဟေ လဒ္ဓုံ ဝဋ္ဋတီ”တိ။ ယဿ ဂေဟေ ပုတ္တော ဝါ ဓီတာ ဝါ န ကောစိ မတပုဗ္ဗောတိ။ သာ “သာဓု ဘန္တေ”တိ တုဋ္ဌမာနသာ သတ္ထာရံ ဝန္ဒိတွာ မတပုတ္တကံ အင်္ကေနာ’ ဒါယ အန္တောနဂရံ ပဝိသိတွာ ပဌမဂေဟဿ ဒွါရေ ဌတွာ “အတ္ထိ နုခေါ ဣမသ္မိံ ဂေဟေ သိဒ္ဓတ္ထကော ပုတ္တဿ ကိရ မေ ဘေသဇ္ဇံ ဧတံ။ ဒသဗလော မမ ပုတ္တဿ ဘေသဇ္ဇတ္ထာယ သိဒ္ဓတ္ထကေ အာဟရာပေတိ၊ သိဒ္ဓတ္ထကံ မေ ဒေထာ”တိ အာဟ။ “ဟန္ဒ ဂေါတမီ”တိ နီဟရိတွာ အဒံသု။ “အဟံ ဧဝံ ဂဟေတုံ န သက္ကောမိ၊ ဣမသ္မိံ ဂေဟေ ကောစိ မတပုဗ္ဗော နာမနတ္ထီ”တိ။ “ကိံ ဝဒေသိ ဂေါတမိ၊ ဇီဝမာနာ ဟိ ကတိပယာ၊ မတကာ ဧဝ ဗဟုကာ၊ ကော

ဣမေ မတကေ ဂဏှေတုံ သက္ကောတီ”တိ။ “တေန ဟိ အလံ၊ ဂဏှထ ဝေါ သိဒ္ဓတ္ထကေ၊ နေတံ မမ ပုတ္တဿ ဘေသဇ္ဇံ၊ ဒိသာဗလော မံ ယတ္တ မတပုဗ္ဗော နတ္ထိ၊ တတော နံ ဂဏှာပေတီ”တိ တံ ပဋိဒအဒါသိ။

သာ ဣမိနာဝ နိယာမေန အာဒိတော ပဋ္ဌာယ နံ ပုစ္ဆန္တီ ဝိစရိ။ သာ ကတိပယာနိ ဂေဟာနိ အာဟိဏ္ဍိတွာ ဧကေဂေဟေပိ သိဒ္ဓတ္ထကေ အဂ္ဂဟေတွာ သာယန္ဟသမယေ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန ဝိဂတုမ္မာဒါ ပကတိ စိတ္တာ ဌိတာ စိန္တေသိ “အဟော ဘာရိယံ ကမ္မံ၊ အဟံ မမေဝ ပုတ္တော မတော’တိ သညမကာသိ၊ သကလနဂရေပိ ပန ဇီဝန္တေဟိ မတကာဝ ဗဟုတရာ ဘဝိဿန္တိ၊ သကလနဂရေ အယမေဝ နိယမော သဝိဿတိ၊ ဣဒံ ဟိတာနုကမ္ပိနာ ဘဂဝတာ ဒိဋ္ဌံ ဘဝိဿတီ”တိ သံဝေဂံ လဘိတွာ တတောဝ ဗဟိ နိက္ခမိတွာ အာမကသုသာနံ ဂန္တွာ ပုတ္တံ ဟတ္ထေန ဂဟေတွာ “ပုတ္တက အဟံ ဣဒံ မရဏံ တဝေ ဝ ဥပ္ပန္နန္တိ စိန္တေသိံ၊ န ပနေတံ တဝေဝ၊ မဟာဇနသာဓာရဏော ဧသ ဓမ္မော”တိ ဝတွာ ပုတ္တံ အာမကသုသာနေ ဆဍ္ဍေတွာ ဣမံ ဂါထာ’မာဟာ –

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ၊ ၂။ ၂၄၆-ပိဋ္ဌေ။

------------------------------------- ၂၃၃ -------------------------------------

နဂ္ဂမဓမ္မော နော နိဂမဿ ဓမ္မော၊

န စာပိယံ ဧကကုလဿ ဓမ္မော။

သဗ္ဗဿ လောကဿ သဒေဝကဿ၊

ဧသေဝ ဓမ္မော ယဒိဒံ အနိစ္စတာတိ။

ဧဝဉ္စ ပန ဝတွာ သတ္ထုသန္တိကံ အဂမာသိ။ အထ နံ သတ္ထာ “လဒ္ဓေါ တေ ဂေါတမီ သိဒ္ဓတ္ထကော”တိ အာဟ။ “န လဒ္ဓေါ ဘန္တေ၊ သကလနဂရေ ဇီဝန္တေဟိ မတကာဝ ဗဟုတရာ၊ သိဒ္ဓတ္ထကေန ပန ဘန္တေ နိဋ္ဌိတံ ကမ္မံ၊ ပတိဋ္ဌံ မေ ဒေထာ”တိ အာဟ။ အထ နံ သတ္ထာ “တွံ မမေဝ ပုတ္တော မတောတိ သလ္လက္ခေသိ၊ ဓုဝဓမ္မော ဧသ သတ္တာနံ။ မစ္စုရာဇာ ဟိ သဗ္ဗသတ္တေ အပရိပုဏ္ဏဇ္ဈာသယေ ဧဝ မဟောဃော ဝိယ ပရိကမုမာနောယေဝ အပါယသမုဒ္ဒေ ပက္ခိပတီ”တိ ဝတွာ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော ဓမ္မပဒေ ဣမံ ဂါထမာဟ –

တံ ပုတ္တပသုသမ္မတ္တံ၊ ဗျာသတ္တမနသံ နရံ။

သုတ္တံ ဂါမံ မဟောဃောဝ၊ မစ္စု အာဒါယ ဂစ္ဆတီတိ၁။

တတော ပရံ ဣမာ ဂါထာယော၂စ အဘာသိ –

ယော စ ဝဿသတံ ဇီဝေ၊ အပဿံ ဥဒယဗ္ဗယံ။

ဧကာဟံ ဇီဝိတံ သေယျော၊ ပဿတော ဥဒယဗ္ဗယံ။

န ဂါမဓမ္မော နိဂမဿ ဓမ္မော၊

န စာပိယံ ဧကကုလဿ ဓမ္မော။

သဗ္ဗဿ လောကဿ သဒေဝကဿ၊

ဧသေဝ ဓမ္မော ယဒိဒံ အနိစ္စတာတိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဓမ္မပဒေ၊ မဂ္ဂဝဂ္ဂေ၊ ၂၈၇-ဂါထာ။

၂။ အပ၊ ၂။ ၂၄၆-ပိဋ္ဌေ။

------------------------------------- ၂၃၄ -------------------------------------

ပစ္ဆိမဂါထာယံ တဿ အဇ္ဈာသယာနုရူပံ ဒေသနာကုသလော ဘဂဝါ ဒေသေသိ။ သာ ဒေသနာဝသာနေ ယထာဌိတာဝ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာယ သတ္ထာရံ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာစိ။ သတ္ထာ ပဗ္ဗဇ္ဇံ အနုဇာနိ။ သာ တိက္ခတ္တုံ သတ္ထာရံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ဝန္ဒိတွာ ဘိက္ခုနုပဿယံ ဂန္တွာ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပသမ္ပဒဉ္စ လဘိတွာ နစိရဿေဝ ယောနိသောမနသိကာရေန ကမ္မံ ကရောန္တီ ဝိပဿနံ ဝဍ္ဎေသိ။ သာ ဧကဒိဝသံ ဥပေါသထာဂါရေ ဝါရံ ပတွာ ဒီပံ ဇာလေတွာ နိသိန္နာ ဒီပဇာလာယော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိယော စ ဘိဇ္ဇန္တိယော စ ဒိသွာ “ဧဝမေဝ ဣမေ သတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စေဝ နိရုဇ္ဈန္တိ စ၊ နိဗ္ဗာနပ္ပတ္တာ ဧဝ န ပညာယန္တီ”တိ အာရမ္မဏံ အဂ္ဂဟေသိ။ သတ္ထာ ဂန္ဓကုဋိယံ နိသိန္နောဝ ဩဘာသံ ဖရိတွာ တဿာ သမ္မုခေ နိသိဒိတွာ ကထေန္တော ဝိယ “ဧဝမေဝ ဂေါတမိ၊ ဣမေ သတ္တာ ဒီပဇာလာ ဝိယ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စေဝ နိရုဇ္ဈန္တိ စ၊ နိဗ္ဗာနပ္ပတ္တာ ဧဝ န

ပညာယန္တိ၊ ဧဝံ နိဗ္ဗာနံ အပဿန္တာနံ ဝဿသတံ ဇီဝနတော နိဗ္ဗာနံ ပဿန္တဿ ခဏမတ္တမ္ပိ ဇီဝိတံ သေယျာ” တိ ဝတွာ အနုသန္ဓိံ ဃဋေတွာ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော ဣမံ ဂါထာ’မာဟ –

ယော စ ဝဿသတံ ဇီဝေ၊ အပဿံ အမတံ ပဒံ။

ဧကာဟံ ဇီဝိတံ သေယျော ပဿတော အမတံ ပဒန္တိ။၂

သာ ဂါထာပရိယောသာနေ အရဟတ္တံ ပတ္တာ ပရိက္ခာရဝလဉ္ဇေ ပရမုက္ကဋ္ဌာ ဟုတွာ “သတ္ထုလူခံ သုတ္တလူခံ ရဇနလူခ”န္တိ၃ တီဟိ လူခေဟိ သမန္နာဂတံ စီဝရံ ပါရုပိတွာ ဝိစရိ။ အပရဘာဂေ သတ္ထာ ဇေတဝနေ နိသိန္နော ဘိက္ခုနိယော ပဋိပါဋိယာ ဌာနန္တရေ ဌပေန္တော ဣမံ ထေရိံ လူခစီဝရဓရာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။

အပရေန သမယေန မာရော ပါပိမာ ကိသာဂေါတမိယာ ဘိက္ခုနိယာ ဘယံ ဆမ္ဘိတတ္တံ လောမဟံသံ ဥပ္ပါဒေတုကာမော သမာဓိမှာ စာဝေတုကာမော ယေန ဂေါတမီ ဘိက္ခုနီ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ကိသာဂေါတမိံ ဘိက္ခုနိံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ –

--- ၂၃၅ ---

ကိံ နု တွံ မတပုတ္တာဝ၊ ဧကမာသိ ရုဒမ္မုခီ။

ဝန မဇ္ဈဂတာ ဧကာ၊ ပုရိသံ နု ဂဝေသသီတိ။

အထ ခေါ ကိသာဂေါမီ ဘိက္ခုနီ “မာရော အယံ ပါပိမာ”တိ ဝိဒိတာ မာရံ ပါပိမန္တံ ဂါထာဟိ ပစ္စဘာသိ –

အစ္စန္တံ မတပုတ္တာမှိ၊ ပုရိသာ ဧတဒန္တိကာ။

န သောစာမိ န ရောဒါမိ၊ န တံ ဘာယာမိ အာဝုသော။

သဗ္ဗတ္ထ ဝိဟတာ နန္ဒိ၊ တမောက္ခန္ဓော ပဒါလိတော။

ဇေတွာန မစ္စုနော သေနံ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝါတိ။၁

သာ အတ္တနော ပဋိပတ္တံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ သတ္ထာရံ နိဿာယ မယာ ဝိသေသော လဒ္ဓေါတိ ကလျာဏမိတ္တတာယ ပသံသာမုခေန ဣမာ ဂါထာယော၂ အဘာသိ –

“ကလျာဏမိတ္တတာ မုနိနာ၊ လောကံ အာဒိဿ ဝဏ္ဏိတာ။

ကလျာဏမိတ္တေ ဘဇမာနော၊ အပိ ဗာလော ပဏ္ဍိတော အဿ။

အဘာဇိတဗ္ဗာ သပ္ပုရိသာ၊ ပညာ တထာ ဝဍ္ဎတိ ဘဇန္တာနံ။

ဘဇမာနော သပ္ပုရိသေ၊ သဗ္ဗေဟိပိ ဒုက္ခေဟိ ပမုစ္စေယျ။

ဒုက္ခဉ္စ ဝိဇာနေယျ၊ ဒုက္ခဿ စ သမုဒယံ နိရောဓံ။

အဋ္ဌင်္ဂိကဉ္စ မဂ္ဂံ၊ စတ္တာရိပိ အရိယသစ္စာနီ”တိ။

သာ ပုရိမတ္တဘာဝေ ယက္ခိနီ ဟုတွာ အတ္တော အနုဘူတဒုက္ခံ အနုဿရိတွာ ဣတ္ထိဘာဝေ အာဒီနဝဝိဘာဝနာယ ပစ္စနုဘာသန္တီ ဣမာ ဒွေ ဂါထာယော၂ အာဟ –

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သံ၊ ၁။ ၁၃၁-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ထေရီ။ ၄၀၃-ပိဋ္ဌေ။

--- ၂၃၆ ---

“ဒုက္ခော ဣတ္ထိဘာဝေါ၊ အက္ခာတော ပုရိသဒမ္မသာရထိနာ။

သပတ္တိကမ္ပိ ဟိ ဒုက္ခံ၊ အပ္ပေကစ္စာ သကိံ ဝိဇာတာယော။

ဂလကေ အပိ ကန္တန္တိ၊ သုခုမာလိနိယော ဝိသာနိ ခါဒန္တိ။

ဇနမာရကမဇ္ဈဂတာ၊ ဥဘောပိ ဗျသနာနိ အနုဘောန္တီ”တိ။

ပဋာစာရာယ ထေရိယာ ပဝတ္တိံ အာရဗ္ဘ ဣမာ ဒွေ ဂါထာ ယော၁ အာဟ –

“ဥပဝိဇညာ ဂစ္ဆန္တီ၊ အဒ္ဒသာဟံ ပတိံ မတံ။

ပန္ထမှိ ဝိဇာယိတ္ဝာန၊ အပ္ပတ္တာဝ သကံ ဃရံ။

ဒွေ ပုတ္တာ ကာလာကတာ၊ ပတီ စ ပန္ထေ မတော ကပဏိကာယ။

မာတာ ပိတာ စ ဘာတာ၊ ဍယှန္တိ စ ဧကစိတကာယ”န္တိ။

ဥဘယမ္ပေတံ ဥဒါဟရဏဘာဝေန အာနေတွာ ဣဒါနိ အတ္တနော အနုဘူတံ ဒုက္ခံ ဝိဘာဝေန္တီ ဣမာ ဂါထာယော အဘာသိ –

“ခီဏကုလီနေ ကပဏေ၊ အနုဘူတံ တေ ဒုခံ အပရိမာဏံ။

အဿူ စ တေ ပဝတ္တံ၊ ဗဟူနိ စ ဇာတိသဟဿာနိ။

ဝသိတာ သုသာနမဇ္ဈေ၊ အထောပိ ခါဒိတာနိ ပုတ္တမံသာနိ။

ဟတကုလိကာ သဗ္ဗဂရဟိတာ၊ မတပတိကာ အမတ’မဓိဂစ္ဆိံ။

ဘာဝိတော မေ မဂ္ဂေါ၊ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော အမတဂါမီ။

နိဗ္ဗာနံ သစ္ဆိကတံ၊ ဓမ္မာဒါသံ အဝေက္ခိံ ဟံ။

အဟမမှိ ကန္တသလ္လာ၊ ဩဟိတဘာရာ ကတံ ဟိ ကရဏီယံ။

ကိသာဂေါတမီ ထေရီ၊ ဝိမုတ္တစိတ္တာ ဣမံ ဘဏီ”တိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီ၊ ၄၀၃-ပိဋ္ဌေ။

ဧဝံ သာ ပတ္တအရဟတ္တဖလာ အဓိဂတတေဒဂ္ဂဋ္ဌာနာ အတ္တနော ပုဗ္ဗကမ္မံ သရိတွာ သောမနဿဝသေန ပုဗ္ဗစရိတာပဒါနံ ပကာသေန္တီ “ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနော” တိအာဒိမာဟ။

၅၆။ တတ္ထ အညတရေတိ နာမဂေါတ္တဝသေန အပါကဋေ ကုလေ။

၅၇။ တဿာတိ တဿ ပဒုမုတ္တရဿ ဇိနဿ။ စတုသစ္စူပသဉ္ဟိတန္တိ ဒုက္ခံ သမုဒယော နိရောဓော မဂ္ဂေါတိ စတူဟိ အရိယသစ္စေဟိ ဥပသံဟိတံ ဥပေတံ သမ္ဗန္ဓံ။ မဓုရန္တိ[၂] သဝနဝေလာယံ ဥပပရိက္ခဏဝေလာယံ ပဋိပဇ္ဇနဝေလာယန္တိ သဗ္ဗဒါပိ ဣဋ္ဌမေဝ။ ပရမဿာဒံ ဝဋ္ဋသန္တာပခါဝဟနတော ဥတ္တမံ အဿာဒေတဗ္ဗံ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ ဝူပသမဇနကံ နိဗ္ဗာနသုခံ အာဝဟတီ တံ ဓမ္မံ အဿောသိန္တိ သမ္ဗန္ဓော။

၅၈။ ဝီရောတိ ကိလေသမာရာဒီနံ နိမ္မထနေန မဟာဝီရိယ ဝါ ပဒုမုတ္တရော ဘဂဝါတိ အတ္ထော။ လူခစီဝရဓာရိနိန္တိ[၃] သတ္ထ သုတ္တ ရဇနဝသေန တိဝိဓံ လူခံ စီဝရံ ဓာရေတီတိ လူခစီဝရဓာရိနီ၊ တံ။

၅၉။ အနပ္ပကန္တိ န အပ္ပကံ ဥဠာရံ မဟန္တံ ပီတိံ ဇနေတွာတိ သမ္ဗန္ဓော။ ဂုဏေတိ လူခစီဝရဓာရဏမှိ။ ကာရန္တိ အဓိကာရကုသလကမ္မံ။

၆၀။ မုနိဝရန္တိ မောနံ[၄] ဝုစ္စတိ ဉာဏံ၊ ကာယမောနေယျာဒီသု ဝါ အညတရံ၊ တေန သမန္နာဂတတ္တာ ပုဂ္ဂလော မုနီတိ ဝုစ္စတိ။ သောပနေသ အဂါရိယမုနိ အနဂါရိယမုနိ သေက္ခမုနိ အသေက္ခမုနိ ပစ္စေကဗုဒ္ဓမုနိ မုနိမုနီတိ ဆဗ္ဗိဓော ဟောတိ။ တတ္ထ အဂါရိယမုနီတိ ဂိဟီ အာဂတဖလော ဝိညာတသာသနော။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အဘိ၊ ဝိ။ ၁၀၄။ သံ၊ ၃။ ၃၆၃-ပိဋ္ဌာဒီသု ဝိတ္ထာရော။

၂။ ဝိမာန၊ ဋ္ဌ။ ၂၁၅-ပိဋ္ဌေ။

၃။ မ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၁၅၄-ပိဋ္ဌေ ဝိတ္ထာရော။

၄။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၁၂၅-ပိဋ္ဌေ။

မဟာနိ၊ ၄၄။ စူဠနိ၊ ၇၄-ပိဋ္ဌေသု။

အနင်္ဂါရိယမုနီတိ တထာရူပေါ ပဗ္ဗဇိတော။ သေက္ခမုနီတိ သတ္တ သေက္ခာ။ အသေက္ခမုနီတိ ခီဏာသဝေါ။ ပစ္စေကမုနိမုနီတိ ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ မုနိ မုနီတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ မုနီနံ ဝ ရော မုနိဝရော မုနိမုနိ ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓေါ၊ တံ။ တံ ဌာနံ့တွ လူခစီဝရဓရာနံ ဘိက္ခုနီနံ ဧတဒဂ္ဂဋ္ဌာနတ္ထံ့ရုံ။ ဌာနလာဘာယာတိ လူခစီဝရဓရာနံ ဘိက္ခုနီနံ ဧတဒဂ္ဂဋ္ဌာနတ္ထရသာသ လာဘနတ္ထာယ။

၆၃။ ပစ္စယေဟီတိ စီဝရပိဏ္ဍပါတာဒိ စတုပစ္စယေဟိ။

၆၇။ ပဥ္စမိ တဿ စီတာသိန္တိ အဟံ တဿ ကိကိဿ နာမ ရညော နာမေန ဓမ္မာတိ ဝိဿုတာ ပဥ္စမိ ဓီတာ အဟောသိံ။

၇၃။ ဇာတာ သေဋ္ဌိကုလေ အဟံ၊ ဒုဂ္ဂတေ အဓနေ နဋ္ဌေတိ ပုဗ္ဗေ သေဋ္ဌိကုလေ ပဝတ္တေပိ ဘောဂပါရိဇုညဘာဝေန ဣဒါနိ ဒုဂ္ဂတေ ဒုက္ခိတေ နိဒ္ဓနေ ဘောဂဉာတိဗျသနပ္ပတ္တေ ကုလေ အဟံ ဝိဇာတာတိ အတ္ထော။ ဂတာ စ သဓနံ ကုလန္တိ "သာဝတ္ထိယံ ကိရေ'ကဿ သေဋ္ဌိဿာ"တိအာဒိနာ ဝုတ္တနယေန အဟံ အသီတိ ကောဋိဝိဘဝ နေဝတ္တံ သေဋ္ဌိကုလံ ဂတာ၊ သေဋ္ဌိပုတ္တဿ ဇာယာ အဟောသိတိ အတ္ထော။

၇၄။ ပတိံ ဌပေတွာတိ တတ္ထ ဂေဟေ မမ သာမိကံ ဌပေတွာ ဝဇ္ဇေတွာ။ သေသာ မေ ဒေဿန္တိ အဓနာ ဣတီတိ မမ သာမိကတော အညေ ဂေဟဇနာ မမံ နိဒ္ဓနာ ဒုဂ္ဂတာတိ န ပိယာယန္တိ န မေတ္တာယန္တိ။ ပသူတာတိ ဧကံ အဘိရူပံ ပုတ္တံ ဝိဇာတာ အာသိံ။ သဗ္ဗေသံ ဒယိတာတိ တဒါ သဗ္ဗေဟိ ဂေဟဇနေဟိ အဟံ ပိယာယိတာ မေတ္တာယိတာ အာသိံ။

၇၅။ သောတိ သော မမ ပုတ္တော။ တရုဏောတိ အဘိနဝပ္ပသူတော ဗာဟကော။ ဘဒ္ဒေါတိ သုန္ဒရော။ ကောမလကောတိ သုခုမာလော ကာမလဝဏ္ဏော ဝါ။ သပါဏ'မိဝါတိ အတ္တနော ဇီဝိတံ ဣဝ။ ကန္တော မေတိ မယာ သော မမ ပုတ္တော အတိပိယော။ ယမဝသံ ဂတောတိ ပုတ္တော မေ မစ္စုဝသံ ပတ္တော၊ အာဓာဝိတွဥ္ဇ ပရိဓာဝိတွာ ကီဠနဝယေ ကာလ'မကာသီတိ အတ္ထော။

-- ၂၃၉ --

၇၆။ သောကဋ္ဋာတိ သောကေန ပီဠိတာ။ ဒီနဝဒနာတိ ကပဏ မုခဝတီ။ အဿုနေတ္တာတိ ပုဏ္ဏာနိ အဿူနိ နေတ္တသ္မိံ စက္ခုမှိ ယဿန္တိ အဿုနေတ္တာ။ ရုဒမ္ဗုခါတိ ရုဒံ ရုဒမာနံ မုခံ ယဿာတိ ရုဒမ္ဗုခါ။ မတံ ကုဏပမာဒါယာတိ အဟံ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗမရဏတာယ တံ ကာလကတံ ပုတ္တကုဏပံ ဂဟေတွာ။

၇၇။ ဧကေနာတိ ဧကေန ပဏ္ဍိတပုရိသေန။ သန္နိဋ္ဌာတိ "မမ ဓီတ တဝ ပုတ္တဿ ဘေသဇ္ဇဇာနနကော ဒသဗလော ဓူရဝိဟာရေ ဝသတီ"တိ သန္ဒဿိတာ။ ဥပေတွာဘိသက္ကုတ္တမန္တိ မဟာဘိသက္ကသဒိသံ ဗုဒ္ဓံ ဥပသင်္ကမိတွာ။ ဘဂဝါ ဟိ ဒုတ္တိကိစ္ဆဿ ဋ္ဌဒုက္ခရောဂဿ တိကိစ္ဆနတော ဥတ္တမော မဟာဘိသက္ကော နာမ။ တထာ ဟိ ဣတိဝုတ္တကော အဟ'မသ္မိ ဘိက္ခဝေ ဗြာဟ္မဏော ယာစယောဂေါ သဒါ ပယတပါဏိ အန္တိမဒေဟဓရော အနုတ္တရော ဘိသက္ကော သလ္လကတ္တောတိ ဝုတ္တံ။ ပုတ္တသဉ္ဇီဝနန္တိ မတံ ပုတ္တံ ပုန ဇီဝါပေတီတိ ပုတ္တသဉ္ဇီဝနံ ဘေသဇ္ဇံ ဒေဟီတိ သမ္ဗန္ဓော။

၇၈။ မတာတိ ကာလင်္ကတာ။ သိဒ္ဓတ္ထကန္တိ ဩဒါတသာသပဗီဇံ။ ဝိနယောပါယကောဝိဒေါတိ ဝိနေတုံ ဒမေတုံ ဥပါယေ နယ ကုသလော ဇိနော အာဟာတိ သမ္ဗန္ဓော။

၇၉။ တတော လဒ္ဓါ သတိန္တိ တဒါ အဟံ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန ဝိဂတုမ္မာဒါ ပကတိစိတ္တေ ဌိတာ သတိံ လဘိတွာ။

၈၀။ မစ္စုရဿရောတိ ကရဝီကကောင်္ကိလာနံ ကူဇိတသဒ္ဒေါ ဝိယ မစ္စုရော ဝဂ္ဂု သရော ယဿာတိ မစ္စုရဿရော။ ဘဂဝတော ဟိ သရော အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတော။ ဝုတ္တဥ္စေတံ နိဒ္ဒေသေ၂ –

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဣတိဝုတ္တ၊ ၂၆၄-ပိဋ္ဌေ။

၂။ မဟာနိ၊ ၃၅၃-ပိဋ္ဌေ။

-- ၂၄၀ --

ဧဝံ ဝဂ္ဂုဝဒေါ မစ္စုရဝဒေါ ပေမနီယဝဒေါ ဟဒယင်္ဂမဝဒေ ကရဝီကရုတမဉ္ဇုဃောသော။ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတော ခေါ ပန တဿ ဘဂဝတော မုခတော ဃောသော နိစ္ဆရတိ ဝိဿဋ္ဌော စ ဝိညေယျော စ မဉ္ဇု စ သဝနီယော စ ဗိန္ဒု စ အဝိသာရီ စ ဂမ္ဘီရော စ နိန္နာဒီ စ။ ယထာ ပရိသံ ခေါ ပန သော ဘဂဝါ သရေန ဝိညာပေတိ၊ န အဿ ဗဟိဒ္ဓါ ပရိသာယ ဃောသော နိစ္ဆရတိ၊ ဗြဟ္မဿရော ခေါ ပန သော ဘဂဝါ ကရဝီကဘာဏီတိ ဧဝံ ဝဂ္ဂုဝဒေါ"တိ။

၈၁။ အပဿန္တိ ဝိပဿနာဉာဏေန အပဿန္တော။ ဥဒယဗ္ဗယန္တိ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ ရူပသမုဒယောတိအာဒိနာ ဝုတ္တာနံ ပဥ္စန္နံ ခန္ဓာနံ ပဥ္စဝီသတိယာ လက္ခဏေဟိ ဥဒယဉ္စ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ ဥပ္ပါဒဉ္စ ဝယဉ္စ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ ဘင်္ဂဉ္စ ပဿန္တော။ ပဿတော ဥဒယဗ္ဗယန္တိ တေသံ ဥဒယဉ္စ ဝယဉ္စ ဝိပဿနာဉာဏေန ဝိပဿန္တဿ။ ဧကာဟံ ဇီဝနတော ဧကာဟမ္ပိ ဇီဝိတံ သေယျောတိ သမ္ဗန္ဓော။

၈၂။ န ဂါမဓမ္မောတိ ဧသော အနိစ္စတာသင်္ခါတော မရဏသဘာဝေါ။ န ဧကဂါမဇနဿေဝ ဓမ္မော သဘာဝေါ။ လောကဿာတိ သကလသတ္တလောကဿ ဓမ္မော သဘာဝေါ ဧဝါတိ အတ္ထော။

၈၃။ သုတ္တာနိ’မာ ဂါထာတိ အဟံ ယော စ ဝဿသတံ ဇီဝေတိအာဒိကာ ဣမာ ဒွေ ဂါထာယော သုဏိတွာ၊ ဓမ္မစက္ခုန္တိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာဏံ မတ္တံ မဂ္ဂဖလလဒ္ဓကူဏာ အဋ္ဌကထာသု ဝိသဒိသာ ဟောန္တိ။ သံယုတ္တဋ္ဌကထာယံ၂ ဟိ “သာ ခုရဂ္ဂေယေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏီ”တိ ဝုတ္တံ။ အင်္ဂုတ္တရ၃ ဓမ္မပဒဋ္ဌကထာသု၄ ပန “တံ ပုတ္တပသုသမ္မတ္တ”န္တိ ဂါထာဝသာနေ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌိတဘာဝေါ ဝုတ္တော။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ၊ ၅၃-ပိဋ္ဌေ။

၂။ သံ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၁၇၅-ပိဋ္ဌေ။

၃။ အံ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၂၉၂-ပိဋ္ဌေ။

၄။ ဓမ္မ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၄၄၅-ပိဋ္ဌေ။

-- ၂၄၁ --

၈၄။ န စိရေနေဝ ကာလေန္နာတိ န စိရဿေဝ။ သာ ဟိ ဧကေဒိဝသံ ဥပေါသထာဂါရေ ဝါရံ ပတ္တာတိအာဒိနာ ဝုတ္တနယေန “ယော စ ဝဿသတံ ဇီဝေ၊ အပဿံ အမတံ ပဒ”န္တိ ဂါထာယ ပရိယောသာနေ အရဟတ္တံ အပါပုဏိန္တိ သမ္ဗန္ဓော။

၉၀။ သဉ္ဇာရကူဋ္ဌာတိ တတ္ထ တတ္ထ ကစဝရဆဍ္ဍိတဋ္ဌာနတော။ အာဟိတွာတိ အာဟရိတွာ။ သုသာနာတိဝါ ဆဝါနံ ကုဏပါနံ သယနဋ္ဌာနတော၊ အာဋ္ဌာဟနာတိ အတ္ထော။ ရထိယာတိ ရစ္ဆာ။ လူခန္တိ သတ္ထ သုတ္တ ရဇနဝသေန တိဝိဓံ လူခံ။ ဟီနံ လာမကံ စီဝရန္တိ အတ္ထော။

၉၁။ ဌပေသိ ဧတဒဂ္ဂမှီတိ ဇိနော တသ္မိံ လူခစီဝရဓာရဏဂုဏေ တုဋ္ဌော ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခုဝေ မမ သာဝိကာနံ ဘိက္ခုနီနံ လူခစီဝရဓရာနံ ယဒိဒံ ကိသာ ဂေါတမီတိ၂ ဧတဒဂ္ဂဋ္ဌာနေ မံ ဌပေသီတိ။

၂ – ကိသာဂေါတမီထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

၁။ နီတိ၊ သုတ္တ။ ၁၃၄၁-သုတ္တံ ပဿိတဗ္ဗံ။

၂။ အံ။ ၁။ ၂၆-ပိဋ္ဌေ။

-- ၂၄၂ --

၃ – ဓမ္မဒိန္နာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ

“ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနော”တိအာဒိဝံ ဓမ္မဒိန္နာထေရိယာ အပဒါနံ။ အယံ ဟိ ဣတော ကပ္ပသတသဟဿမတ္ထကေ ပဒုမုတ္တရဘဂဝတော ကာလေ ဟံသဝတီနဂရေ (ပရာဓီနဝုတ္တိကာ ပရကမ္မကာရိပိ သီလသံဝုတာ ဟုတွာ ဥဒကဟာရဏတ္ထာယ ဂစ္ဆန္တီ နိရောဓတော ဝုဋ္ဌိတဿ သုဇာတဿ နာမ ဒုတိယအဂ္ဂသာဝကဿ သက္ကစ္စံ ပူဝံ ဒတွာ)၁ ထေရံ ဂေဟံ နေတွာ ဘောဇနံ အဒါသိ၊ တဿာ အယျကော တုဋ္ဌော တံ သုဏိသံ အကာသိ၊ သာ သဿုယာ သဟ ဝိဟာရံ ဂန္တွာ ဓမ္မံ သုဏန္တီ သတ္ထာရံ ဧကံ ဘိက္ခုနိံ ဓမ္မကထိကာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသွာ မဟာဒါနံ ဒတွာ တံ ဌာနန္တရံ ပတ္ထေသိ။ သာ ယာဝဇီဝံ ပုညာနိ ကတွာ တတော စုတာ တာဝတိံသံ ပတွာ ဣတော ဒွေနဝုတေ ကပ္ပေ ဖုဿဗုဒ္ဓကာလေ သတ္ထု ဝေမာတိကာနံ တိဏ္ဏံ ဘာတိကာနံ ဒါနာဓိကာရေ ဌပိတကမ္မိကဿ၂ ဂေဟေ ဝသမာနာ “ဧကံ ဒေဟီ”တိ ဝုတ္တာ ဒွေ အဒါသိ။ ဧဝံ သဗ္ဗံ အပရိဟာပေန္တီ ဒတွာ ဒွေနဝုတိကပ္ပေ အတိက္ကမ္မ ဣမသ္မိံ ဘဒ္ဒကကပ္ပေ ကဿပဗုဒ္ဓကာလေ ကိကိဿ နာမ ရညော နိဝေသနေ ပဋိသန္ဓိံ ဂဟေတွာ –

သမဏီ သမဏဂုတ္တာ စ၊ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုဒါယိကာ။

ဓမ္မာစေဝ သုဓမ္မာ စ၊ သတ္တမီ သံဃဒါယိကာတိ။

ဝုတ္တာနံ သတ္တန္နံ ဘဂိနီနံ သုဓမ္မာ နာမ ဆဋ္ဌမီတာ ဟုတွာ ဝီသတိ ဝဿသဟဿာနိ ဒသ သီလာနိ သမာဒါယ ကောမာရိကံ ဗြဟ္မစရိယံ စရိတွာ ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တီ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ သေဋ္ဌိကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တာ ဝိသာခဿ နာမ သေဋ္ဌိနော ဂေဟံ ဂတာ။ ဝိသာခေါ သေဋ္ဌိ ဂိဟိဘာဝေန အနာဂါမိဖလံ သစ္ဆာကာသိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီ၊ ဋ္ဌ။ ၁၇။ ဓမ္မ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၄၅၁။ မ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၂၅၅။ အံ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၂၇၈-ပိဋ္ဌေသု။

(   ) (ကေသ္မိံ ကုလေ ဒါသီ ဟုတွာ အတ္တနော ကေသေ ဝိက္ကိဏိတွာ သုဇာတတ္ထေရာသ နာမ အဂ္ဂသာဝကဿ ဒါနံ ဒတွာ) မ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၂၅၇။ အပ၊ ၂။ ၂၄၇-ပိဋ္ဌေ ပန ၉၈-ဂါထာ ပဿိတဗ္ဗာ။

၂။ ပေတ၊ ဋ္ဌ။ ၁၉။ ခုဒ္ဒက၊ ဋ္ဌ။ ၁၇၊ ပိဋ္ဌေသု ဝတ္ထုပိတ္ထာရတော အာဂတံ။

-- ၂၄၃ --

သော ဟိ ယဒါဝ ဘဂဝါ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈိတွာ ပဝတ္တဝရဓမ္မစက္ကော ယသာဒယော ကုလပုတ္တေ ဝိနေတွာ ပုရာဏဇဋိလေဟိ ခီဏာသဝဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ ဖုဿမာသပုဏ္ဏမာယံ ၂ ရာဇဂဟံ ဂန္တွာ ဗုဒ္ဓဒသနတ္ထံ ဒွါဒသနဟုတာယ ပရိသာယ သဒ္ဓိံ အာဂတဿ ဗိမ္ဗိသာရမဟာရာဇဿ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ ကဒါ ရညာ သဒ္ဓိံ အာဂတေသု ဒွါဒသနဟုတေသု ဧကံ နဟုတံ ဥပါသကတ္တံ ပဋိဝေဒေသိ၊ ဧကာဒသနဟုတာနိ သောတာပတ္တိဖလေ အညတရော၊ တေဟိ သဒ္ဓိံ ပဌမံ ဒဿနေနေဝ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာယ ပုန ဧကဒိဝသံ ဓမ္မံ သုတွာ သကဒါဂါမိဖလံ ပတွာ တတော အပရဘာဂေပိ ဧကဒိဝသံ ဓမ္မံ သုတွာ အနာဂါမိဖလေ ပတိဋ္ဌိတော ပဥ္စသတဥပါသကပရိဝါရော။

ဗုဒ္ဓကာလသ္မိံ၃ဟိ ဝိသာခေါ ဥပါသကော, ဓမ္မဒိန္နော ဥပါသကော, ဥဂ္ဂေါ ဂဟပတိ, စိတ္တော ဂဟပတိ, ဟတ္ထကော အာဠဝကော, စူဠ အနာထပိဏ္ဍိကော၊ မဟာအနာထပိဏ္ဍိကောတိ ဣမေ သတ္တဇနာ ပဥ္စသတ ဥပါသကပရိဝါရာ အဟေသုံ၊ တေသု ဧသ အညတရော။

သော အနာဂါမီ ဟုတွာ တံ ဒိဝသံ ဂေဟံ အာဂစ္ဆန္တော ယထာ အညေသု ဒိဝသေသု ဣတော စိတော စ ဩလောကေန္တော သိတံ ကုရုမာနော အာဂစ္ဆတိ၊ ဧဝံ အနာဂန္တွာ သန္တိန္ဒြိယော သန္တမာနသော ဟုတွာ ဟုတွာ အဂမာသိ။ ဓမ္မဒိန္နာ သီဟပဉ္ဇရံ ဥဂ္ဃါဋေတွာ ဝီထိံ ဩလောကယမာနာ တဿ အာဂမနာကာရံ ဒိသွာ “ကိံ နု ခေါ ဧတ”န္တိ စိန္တေတွာ တဿ ပစ္စုဂ္ဂမနံ ကုရုမာနာ သောပါနသီသေ ဌတွာ ဩလမ္ဗနတ္ထံ ပသာရေသိ။ ဥပါသကော အတ္တနော ဟတ္ထံ သမိဉ္စေသိ။

မှတ်ချက်။   ။

၁။ မ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၂၅၅-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၁၀၀-ပိဋ္ဌေ။

၃။ သံ၊ ဋ္ဌ၊ ၃။ ၃၂၁-ပိဋ္ဌေ။

-- ၂၄၄ --

သာ “ပါတရာသဘောဇနကာလေ ဇာနိဿာမီ”တိ စိန္တေသိ။ ဥပါသကော ပုဗ္ဗေ တာယ သဒ္ဓိံ ဧကတော ဘုဉ္ဇတိ၊ တံ ဒိဝသံ ပန တံ အနပလောကေတွာ ယောဂါဝစရဘိက္ခု ဝိယ ဧကကောဝ ဘုဉ္ဇိ။ သာ “သာယနှကာလေ ဇာနိဿာမီ”တိ စိန္တေသိ။ ဥပါသကော တံ ဒိဝသံ သိရိဂဗ္ဘံ န ပါဝိသိ၊ အညံ ဂဗ္ဘံ ပဋိဇဂ္ဂါပေတွာ ကပ္ပိယမဉ္စကံ ပညာပါပေတွာ နိပဇ္ဇိ။ ဥပါသိကာ “ကိံ နု ခွဿ ဗဟိဒ္ဓါ ပတ္ထနာ အတ္ထိ၊ ဥဒါဟု ကေနစိဒေဝ ပရိဘေဒကေန ဘိန္နော၊ ဥဒါဟု မယှေဝ ကောစိ ဒေါသော အတ္ထီ”တိ ဗလဝဒေါမနဿာ ဟုတွာ “ဧကံ ဒွေ ဒိဝသေ ဝသိတကာလေ သက္ကာ ဉာတု”န္တိ တဿ ဥပဋ္ဌာနံ ဂန္တွာ ဝန္ဒိတွာ အဋ္ဌာသိ။

ဥပါသကော “ကိံ ဓမ္မဒိန္နေ အကာလေ အာဂတာသီ”တိ ပုစ္ဆိ။ “အာမ အယျ ပုတ္တ? အာဂတောမှိ၊ န တွံ ယထာ ပုရာဏော၊ ကိံ နု တေ ဗဟိဒ္ဓါ ပတ္ထနာ အတ္ထီ”တိ။ “နတ္ထိ ဓမ္မဒိန္နေ”တိ အညော “ကောစိ ပရိဘေဒကော အတ္ထီ”တိ။ “အယမ္ပိ နတ္ထီ”တိ။ “ဧဝံ သန္တေ မယှေဝ ကောစိ ဒေါသော ဘဝိဿတီ”တိ။ “တုယှမ္ပိ ဒေါသော နတ္ထီ”တိ။ အထ ကသ္မာ မယာ သဒ္ဓိံ ယထာ ပကတိယာ အာလာပသလ္လာပမတ္တမ္ပိ န ကရောထာ”တိ။ သော စိန္တေသိ အယံ လောကုတ္တရဓမ္မော နာမ ဂရု ဘာရိယော န ပကာသေတဗ္ဗော၊ သစေ ခေါ ပနာဟံ န ကထေဿာမိ၊ အယံ ဟဒယံ ဖာလေတွာ ဧတ္ထေဝ ကာလံ ကရေယျာ’တိ တဿာနုဂ္ဂဟတ္ထာယ ကထေသိ “ဓမ္မဒိန္နေ အဟံ သတ္ထု ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ လောကုတ္တရဓမ္မံ နာမ အဓိဂတော၊ တံ အဓိဂတဿ ဧဝရူပါ လောကိယကိရိယာ န ဝဋ္ဋတိ၊ ယဒိ တွံ ဣစ္ဆတိ၊ တဝ စတ္တာလီသကောဋိဓနံ, မမ စတ္တာလီသကောဋိဓနံတိ အသီတိ ကောဋိဓနံ အတ္ထိ၊ ဧတ္ထ ဣဿရာ ဟုတွာ မမ မာတိဋ္ဌာနေ ဝါ ဘဂိနိဋ္ဌာနေ ဝါ ဌတွာ ဝသ၊ တယာ ဒိန္နေန ဘတ္တပိဏ္ဍမတ္တကေန အဟံ ယာပေဿာမိ။

-- ၂၄၅ --

အထဝါ ပန ကရောသိ၊ ဣမေ ဘောဂေ ဂဟေတွာ ကုလဂေဟံ ဂစ္ဆ။ အထာပိ တေ ဗဟိဒ္ဓါ ပတ္ထနာ နတ္ထိ၊ အဟံ တံ ဘဂိနိဋ္ဌာနေ ဝါ ဓီတုဋ္ဌာနေ ဝါ ဌပေတွာ ပေါသေဿာမီ”တိ။ သာ စိန္တေသိ ‘ပကတိပုရိသော ဧဝံ ဝတ္တာ နာမ နတ္ထိ၊ အဒ္ဓါ ဧတေန လောကုတ္တရဓမ္မော ပဋိဝိဒ္ဓေါ၊ သော ပန ဓမ္မော ကိံ ပုရိသေဟေဝ ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗော၊ ဥဒါဟု မာတုဂါမောပိ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ သက္ကောတီ’တိ ဝိသာခံ ဧတဒဝေါစ “ကိံ နုခေါ ဧသော ဓမ္မော ပုရိသေဟေဝ လဘိတဗ္ဗော၊ မာတုဂါမေနာပိ သက္ကာ လဒ္ဓု”န္တိ။ “ကိံ ဝဒေသိ ဓမ္မဒိန္နေ၊ ယေ ပဋိပန္နကာ၊ တေ ဧတဿ ဒါယာဒါ။ ယဿ ယဿ ဥပနိဿယော အတ္ထိ၊ သော သော ဧတံ ပဋိလဘတီ”တိ။ “အယျပုတ္တ ဧဝံ သန္တေ အဟံ့ တုမှေဟိ ဆဍ္ဍိတခေဠံ့ ဝမိတဝမနံ သီသေန ဥက္ခိပိတွာ န စရိဿာမိ၊ မယှံ ပဗ္ဗဇ္ဇံ အနုဇာနာထာ”တိ၊ “သာဓု ဘဒ္ဒေ အဟမ္ပိ တံ ဧကေသ္မိံ ယေဝ မဂ္ဂေ ယောဇေတုကာမော၊ မနံ ပန တေ အဇာနမာနော န ကထေမီ”တိ တာဝဒေဝ ဗိမ္ဗိသာရဿ ရညော သန္တိကံ ဂန္တွာ ဝန္ဒိတွာ အဋ္ဌာသိ။

ရာဇာ “ကိံ ဂဟပတိ အကာလေ အာဂတောဝသီ”တိ ပုစ္ဆိ။ “ဓမ္မဒိန္နာ မဟာရာဇပဗ္ဗဇိဿာမီတိ ဝဒတီ”တိ။ “ကိံ ပနဿာ လဒ္ဓုံ ဝဋ္ဋတီ”တိ။ “အညံ ကိဉ္စိ နတ္ထိ၊ သောဝဏ္ဏသိဝိကာ ဒေဝ လဒ္ဓုံ ဝဋ္ဋတိ နဂရဉ္စ ပဋိဇဂ္ဂါပေတု”န္တိ။ ရာဇာ

သောဝဏ္ဏသိဝိကံ ဒတွာ နဂရံ ပဋိဇဂ္ဂါပေသိ။ ဝိသာခေါ ဓမ္မဒိန္နံ ဂန္ဓောဒကေန နှာပေတွာ သဗ္ဗာလင်္ကာရေဟိ အလင်္ကာရာပေတွာ သော ဝဏ္ဏသိဝိကာယ နိသီဒါပေတွာ ဉာတိဂဏေန ပရိဝါရာပေတွာ ဂန္ဓပုပ္ဖါဒီဟိ ပူဇယမာနော နဂရဝါသနံ ကရောန္တော ဝိယ ဘိက္ခုနုပဿယံ ဂန္တွာ “ဓမ္မဒိန္နံ ပဗ္ဗာဇေထာ’ယျေ” တိ အာဟ။ ဘိက္ခုနိယော “ဧကံ ဝါ ဒွေ ဝါ ဒေါသေ သဟိတုံ ဝဋ္ဋတိ ဂဟပတီ”တိ အာဟံသု။ “နတ္ထ’ယျေ ကောစိ ဒေါသော၊ သဒ္ဓါယ ပဗ္ဗဇတီ”တိ။ အထေ’ကာ ဗျတ္တာ ထေရီ တစပဉ္စကကမ္မဋ္ဌာနံ အာစိက္ခိတွာ ကေသေ ဩဟာရေတွာ ပဗ္ဗာဇေသိ။ ဝိသာခေါ “အဘိရမယျေ? သွာက္ခာတော ဓမ္မော”တိ ဝန္ဒိတွာ ပက္ကာမိ။

--------------------------------------- ၂၄၆ ---------------------------------------

သာ လဒ္ဓူပသမ္ပဒါ ဓမ္မဒိန္နာထေရီ နာမ အဟောသိ။ တဿာ ပဗ္ဗဇိတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ လာဘသက္ကာရော ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ တေနေဝ ပလိဗုဒ္ဓါ သမဏဓမ္မံ ကာတုံ ဩကာသံ န လဘတိ။ သာ စိန္တေသိ ‘အယံ တာဝ သေဋ္ဌိ ဃရမဇ္ဈေ ဌိတောဝ ဒုက္ခဿန္တံ အကာသိ။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ပန လဒ္ဓကာလတော ပဋ္ဌာယ မယာပိ ဒုက္ခဿန္တံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတီ’တိ အာစရိယုပဇ္ဈာယာနံ သန္တိကံ ဂန္တွာ “အယျေ မယှံ အာကိဏ္ဏဋ္ဌာနေ စိတ္တံ န ရမတိ၊ ဂါမကာဝါသံ ဂစ္ဆာမီ”တိ အာဟ။ ထေရိယော တဿာ မဟာကုလာ နိက္ခမ္မ ပဗ္ဗဇိတဘာဝေန စိတ္တံ ဝါရေတုံ အသက္ကောန္တိယော တံ ဂဟေတွာ ဂါမကာဝါသံ အဂမံသု။ သာ တတ္ထ အာစရိယုပဇ္ဈာယထေရီယော အဍ္ဎတိံ သာယံ အာရမ္မဏေသု စိတ္တရုစိတံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထာပေတွာ သမဏံ ဓမ္မံ ကာတုံ အာရဘိ။ သာ အတီတေ မဒ္ဒိတသင်္ခါရတ္တာ အဘိနီဟာရသမ္ပန္နတ္တာ စ နာတိစိရံ ကိလမိတွာ၊ ကတိပါဟေနေဝ သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ သာ ဟိ ဝုတ္တာနုယေန ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓဿ သန္တိယေ ဖုဿဗုဒ္ဓဿ သန္တိကေ စ မဟာဒါနံ ဒတွာ ပတ္ထနာဘိနီဟာရသမ္ပတ္တိယာ ဧဝံ နာတိစိရံ အဟာရဟတ္တ’မပါပုဏိ။

အထဿာ ဧတဒဟောသိ “အဟံ ယေနတ္ထေန သာသနေ ပဗ္ဗဇိတာ၊ သော မတ္ထကံ ပတ္တော၊ ကိံ မေ ဂါမကာဝါသေန၊ ရာဇဂဟမေဝ ဂစ္ဆာမိ၊ တတြ မံ နိဿာယ ဗဟူ မယှံ ဉာတကာပိ ပုညာနိ ကရိဿန္တိ၊ ဘိက္ခုနိသံဃောပိ ပစ္စယေဟိ န ကိလမိဿတီ”တိ ထေရိယော ဂဟေတွာ ရာဇဂဟမေဝ အဂမာသိ။ ဝိသာခေါ ‘ဓမ္မဒိန္နာ ကိရ အာဂတာ’တိ သုတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ နစိရဿေဝ ဂါမကာဝါသံ ဂတာ၊ ဂန္တွာပိ နစိရဿေဝ ပစ္စာဂတာ၊ ဥက္ကဏ္ဌိတာ နု ခေါ ဘဝိဿတိ၊ ဂန္တွာ ဇာနိဿာမီ”တိ သာယနှသမယေ ဒုတိယဂမနေန ဘိက္ခုနုပဿယံ အဂမာသိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဇနပဒံ-မ၊ ၄၊ ၂။ ၂၅၇။ ပိဋ္ဌေ။ အံ၊ ၄၊ ၁။ ၂၇၉-ပိဋ္ဌေ ပန ပဿိတဗ္ဗံ။

--------------------------------------- ၂၄၇ ---------------------------------------

ဂန္တွာ ပနဿ ဧတဒဟောသိ ‘အဘိရမသိ အယျေ’တိ ဝါ ‘နာဘိရမသိ အယျေ’တိ ဝါ ဧဝံ ပုစ္ဆနံ နာမ န ပဏ္ဍိတကိစ္စံ၊ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ ဥပနေတွာ ပဉ္ဟံ ပုစ္ဆိဿာမိ၊ ပဉ္ဟဗျာကရဏေန တဿာ အဘိရတိံ ဝါ အနဘိရတိံ ဝါ ဇာနိဿာမီ”တိ။ တသ္မာ စူဠဝေဒလ္လသုတ္တေ “သက္ကာယော သက္ကာယောတိ အယျေ ဝုစ္စတိ၊ ကတမော နု ခေါ အယျေ သက္ကာယော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ”တိ အာဒိနာ ဝုတ္တေ နိပုဏေ ဂမ္ဘီရေ စတုတ္တိံသ ပဉှေ ပုစ္ဆိ။ ဓမ္မဒိန္နာ ထေရီ “အဟံ အာဝုသော ဝိသာခ အစိရပဗ္ဗဇိတာ သကာယံ ဝါ ပရကာယံ ဝါ ကုတော ဇာနိဿာမီ”တိ ဝါ “အညတ္ထေရိယော ဥပသင်္ကမိတွာ ပုစ္ဆာ”တိ ဝါ အဝတွာ ဥပနိက္ခိတ္တံ သမ္ပဋိစ္ဆမာနာ ဝိယ, ဧကေပါသကဂဏ္ဌိံ မောစေန္တီ ဝိယ, ဂဟနဋ္ဌာနေ ဟတ္ထ မဂ္ဂံ နီဟရမာနာ ဝိယ, ခဂ္ဂမုခေန သမုဂ္ဂံ ဝိဝရမာနာ ဝိယ၊ ခဂ္ဂေန ဥပ္ပလနာလံ ဆိန္ဒန္တီ ဝိယ စ ပဋိသမ္ဘိဒါဝိသယေ ဌတွာ “ပဉ္စ ခေါ ဣမေ အာဝုသော ဝိသာခ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ သက္ကာယော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ”တိအာဒိနာ ပုစ္ဆိတံ ပုစ္ဆိတံ ခဏေနေဝ ဝိဿဇ္ဇေသိ။

ဥပါသကော ဓမ္မဒိန္နာထေရိယာ ဉာဏဿ သူရဘာဝံ ဉတွာ အတ္တနော အဓိဂတဋ္ဌာနေ ပဋိပါဋိယာ တီသု မဂ္ဂေသု သဗ္ဗာကာရေန ပဉ္ဟေ ပုစ္ဆိတွာ ဥဂ္ဂဟာဝသေန အရဟတ္တမဂ္ဂေပိ ပုစ္ဆိ။ ဓမ္မဒိန္နာထေရီပိ ဥပါသကဿ ယာဝ အနာဂါမိဖလာဝ ဝိသယဘာဝံ ဉတွာ “နိဗ္ဗာနဿ အယျေ ကိံ ပဋိဘာဂေါ”တိ သဗ္ဗပစ္ဆိမပဉ္ဟေ “ဣဒါနိ အတ္တနော ဝိသယံ အတိက္ကမိတွာ ဥပါသကော ဓာဝတီ”တိ တံ နိဝတ္တေန္တီ အစ္စယာသိ အာဝုသော ဝိသာခ ပဉ္ဟံ၊ နာသက္ခိ ပဉ္ဟာနံ ပရိယန္တံ ဂဟေတုံ။ နိဗ္ဗာနောဂဓံ ဟိ အာဝုသော ဝိသာခ ဗြဟ္မစရိယံ နိဗ္ဗာနပရာယနံ နိဗ္ဗာနပရိယောသာနံ။ အာကင်္ခမာနော စ တွံ အာဝုသော ဝိသာခ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ မ၊ ၁။ ၃၇၃-ပိဋ္ဌေ။

--------------------------------------- ၂၄၈ ---------------------------------------

ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧတမတ္ထံ ပုစ္ဆေယျာသိ၊ ယထာ စ တေ ဘဂဝါ ဗျာကရောတိ၊ တထာ နံ ဓာရေယျာသီ”တိ အာဟ။၁

ဝိသာခေါ ဥပါသကော သတ္ထုသန္တိကံ ဂန္တွာ သဗ္ဗံ ပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနနယံ ဘဂဝတော အာရောစေသိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘဂဝါ ဝိသာခံ ဥပါသကံ ဧတဒဝေါစ “ပဏ္ဍိတာ ဝိသာခ ဓမ္မဒိန္နာ ဘိက္ခုနီ၊ မဟာပညာ ဝိသာခ ဓမ္မဒိန္နာ ဘိက္ခုနီ။ မံ စေပိ တွံ ဝိသာခ ဧတမတ္ထံ ပုစ္ဆေယျာသိ၊ အဟမ္ပိ တံ ဧဝမေဝံ ဗျာကရေယျံ၊ ယထာ တံ ဓမ္မဒိန္နာယ ဘိက္ခုနိယာ ဗျာကတံ၊ ဧသော စေဝေ’တဿ အတ္ထော၊ ဧဝဉ္စ နံ ဓာရေဟီ” တိ၁ ဧဝံ သတ္ထာ ဓမ္မဒိန္နာယ သာဓုကာရံ ဒတွာ။

မမ ဓီတာယ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေသု ခန္ဓေသု တဏှာ နတ္ထီ”တိ ဝတွာ ဓမ္မပဒေ ဣမံ ဂါထမာဟ –

“ယဿ ပုရေ စ ပစ္ဆာ စ၊ မဇ္ဈေ စ နတ္ထိ ကိဉ္စနံ။

အကိဉ္စနံ အနာဒါနံ၊ တမဟံ ဗြူမိ ဗြာဟ္မဏ”န္တိ။၂

အပရဘာဂေ သတ္ထာ ဇေတဝနေ နိသိန္နော ပဋိပါဋိယာ ဘိက္ခုနိယော ဌာနန္တရေ ဌပေန္တော ဣဒမေဝ စူဠဝေဒလ္လံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ ထေရိံ “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝိကာနံ ဘိက္ခုနီနံ ဓမ္မကထိကာနံ ယဒိဒံ ဓမ္မဒိန္နာ”တိ၃ ဓမ္မကထိကာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။

ယဒါ ပန သာ၄ တသ္မိံ ဂါမကာဝါသေ ဝသန္တီ ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂေ အဓိဂန္တွာ အဂ္ဂမဂ္ဂတ္ထာယ တိပဿနံ ပဋ္ဌပေသိ၊ တဒါ –

ဆန္ဒဇာတာ အဝသာယီ၊ မနသာ စ ဖုဋ္ဌာ သိယာ။

ကာမေသု အပ္ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တာ၊ ဥဒ္ဓံသောတာတိ ဝုစ္စတီ၅တိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ မ၊ ၁။ ၃၇၉-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ဓမ္မပဒေ၊ ၇၄-ပိဋ္ဌေ။

၃။ အံ၊ ၁။ ၂၆-ပိဋ္ဌေ။

၄။ ထေရီ၊ ဋ္ဌ။ ၂၀-ပိဋ္ဌေ။

၅။ ထေရီ။ ၃၇၉-ပိဋ္ဌေ။

--------------------------------------- ၂၄၉ ---------------------------------------

ဣမံ ဂါထ’မဘာသိ။

ဇဝံ သာ ဘာဂဝတာ ဓမ္မကထိကာနံ ဧတဒဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပိတာ အတ္တနော ပုဗ္ဗကမ္မံ သရိတွာ သောမနဿဝသေန ပုဗ္ဗစရိတာပဒါနံ ပကာသေန္တီ “ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနော”တိ အာဒိမာဟ။

၉၆။ တတ္ထ ပရကမ္မကာရိတိ ပရေသံ အယျာနံ့ ဝေယျာဝစ္စကမ္မံ ကရဏသီလာတိ ပရကမ္မကာရီ၊ ဒါသီတိ အတ္ထော။ နိပကာတိ နေပက္ကပညာယ သမန္နာဂတာ။ သီလသံဝုတာတိ ပဉ္စင်္ဂသီလေန ဥပေါသထဒီဝသေ အဋ္ဌင်္ဂသီလေန စ သမန္နာဂတာ။

၉၇။ သုဇာတော အဂ္ဂသာဝကောတိ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရော ဝိယ ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓဿ ဒုတိယအဂ္ဂသာဝကဘူတော သုဇာတော နာမ တသ္မိံ ဒိဝသေ နိရောဓသမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌိတော ထေရော။

၉၈။ ဥဒကဟာရိကာတိ ဥဒကံ ဟာရာမီတိ ဥဒကဟာရိကာ ဟုတွာ ပူမန္တိ ပဝီယတိ မရိစဇီရကာဒီဟိ ပဝိတ္တံ ကရီယတိတိ ပူပံ ခဇ္ဇကံ အဒဒံ အဒါသိန္တိ အတ္ထော။

၉၉။ တတ္ထေဝ နိသိန္နောတိ ယသ္မိံ ဌာနေ သာ ပူပံ အဒါသိ၊ တသ္မိံ ဌာနေ ဧဝ တဿာနုဂ္ဂဟတ္ထံ နိသိန္နော ပရိဘုဉ္ဇိတိ သမ္ဗန္ဓော။ တတောတိ တသ္မာ ပရိဘုဉ္ဇနကာလတော ပစ္ဆာ။ နေတွာ တံ ဂေဟန္တိ တံ သုဇာတံ နာမ အဂ္ဂသာဝကံ ယံရံ အာနေတွာ။

၁၀၀။ တတောဟိ တဒါ။ အယျကောတိ ဒါသိနံ ဣဿရော။ အကရိ သုဏိသံ သကန္တိ မံ တဿ ပုတ္တေန ဝိဝါဟမင်္ဂလံ ကတွာ သကံ သုဏှံ အကာသိ။ စတဿော ဟိ သမ္ပဒါ နာမ ဝတ္ထုသမ္ပဒါ ပစ္စယသမ္ပဒါ စေတနာသမ္ပဒါ ဂုဏာတိရေကသမ္ပဒါတိ။၁ တတ္ထ နိရောဓသမာပတ်တိရဟော အရဟာ ဝါ အနာဂါမီ ဝါ ဒက္ခိဏေယျော ဝတ္ထု သမ္ပဒါ နာမ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဓမ္မ၊ ဋ္ဌ။ ၂။ ၅၉-ပိဋ္ဌေ။

--------------------------------------- ၂၅၀ ---------------------------------------

ပစ္စယာနံ ဓမ္မေန သမေန ဥပ္ပတ္တိ ပစ္စယသမ္ပဒါ နာမ။ ဒါနတော ပုဗ္ဗေ ဒါနကာလေ ပစ္ဆာ ဘာဂေတိ တီသု ကာလေသုပုဗ္ဗမုဉ္စာပရစေတနာနံ သောမနဿသဟဂတဉာဏသမ္ပယုတ္တဘာဝေါစေတနာသမ္ပဒါ နာမ။ ဒက္ခိဏေယျဿ နိရောဓသမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌိတဘာဝေါ ဂုဏာတိရေကသမ္ပဒါ နာမ။ ဣမိဿာ, စ ခီဏာသဝေါသုဇာတော နာမ အဂ္ဂသာဝကော ဒက္ခိဏေယျော, ဒါသိကမ္မံ ကတွာလဒ္ဓဝသေန ပစ္စယော ဓမ္မတော ဥပ္ပန္နော, တီသု ကာလေသု ပရိသုဒ္ဓါ စေတနာ နိရောဓသမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌိတမတ္တော သုဇာတတ္ထေရောဂုဏာတိရေကောတိ စတဿောပိ သမ္ပဒါ နိပ္ဖန္နာ။ တေသံ အာနုဘာဝေန ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သေဋ္ဌိနော သုဏိသာသံခါတံ သမ္ပတ္တိလာဘတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁၀၁။ ပရိကိတ္တယန္တီ ပရိသမန္တတော ပါကဋံ ကရောန္တော အဘိတ္ထဝန္တော ဝါ။

၁၀၂။ တံ ဌာနန္တိ တံ ဓမ္မကထိကာနံ ဘိက္ခုနီနံ ဧတဒဂ္ဂဋ္ဌာနန္တရံ။

၁၀၃။ ဃနနိန္နာဒ သုဿရောတိ ဧတ္ထ ဃနောတိ မိန္ဒု။ နိန္နာဒေါတိဃောသဝန္တော။ ဃနော စ နိန္နာဒေါ စ ဃနနိန္နာဒါ၊ ဃနနိန္နာဒါ သုန္ဒရာ သရာ ယဿာတိ ဃနနိန္နာဒသုဿရော။ ဥပလက္ခဏဝသေန ဒွေ့ သရာ့ ဝုတ္တာ၊ ဘဂဝတော ပန သရော ပေဟဋ္ဌာ၁ ဝုတ္တနယေန္အဝိဿဋ္ဌာဒိအင္ဂဂသမန္နာဂတော။ ဥပဋ္ဌာနနိရတောတိအာဒီနံ အာလပနပဒါနိ။ ဗုဒ္ဓဿ ဥပဋ္ဌာနေ နိစ္စံ ရမတီတိ ဥပဋ္ဌာနနိရတာ၊ သံသံဃပရိဝေသကောတိ သံဃေန သဟ ယော ဝတ္တတီတိ သသံဃော၊ တံ သသံဃံ ဗုဒ္ဓံ ပရိဝိသတိ ဘောဇေတီတိ သသံဃပရိဝေသိကာ။

၁၀၄။ ဂုဏဝဒ္ဓိတမာနသေတိ သီလာစာရာဒိဂုဏေဟိ ဝဒ္ဓိတံ ဘာဝိတံ မာနသံ ယဿာတိ ဂုဏဝဒ္ဓိတမာနသာ။ ဘဒ္ဒေတိ ဘောတိ သုန္ဒရေ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ကိသာဂေါတမီယေ၊ရီအပဒါနဝဏ္ဏနာယံ၊ဂဝ-ဂါထာယံ (အပ၊၂။၂၄၆-ပိဋ္ဌေ)။

------------------------------------- ၂၅၁ -------------------------------------

ဘဝဿူတိ ဘဝါဟိ။ လစ္ဆသေတိ လဘိဿသိ။ ပဏိဓီဖလန္တိ ပတ္ထိတံ ဓမ္မကထိကာနံ ဧတဒဂ္ဂဋ္ဌာနန္တရသင်္ခါတံ ဖလံ။

၁၀၇။ ပရိစရိန္တိ ပယိရုပါသိံ ။

၁၁၇။ ဂိရိဗ္ဗဇပုရုတ္တမေတိ၁ ဂိရိဗ္ဗဇနာမကေ နဂရသေဋ္ဌေ၊ ရာဇဂဟေ သေဋ္ဌနဂရေတိ အတ္ထော။ တံ ဟိ နဂရံ သမန္တတော ပဏ္ဍဝဂိဇ္ဈကူဋ္ဋ–ဝေဘာရ–ဣသိဂိလိ–ဝေပုလ္လနာမကာနံ ပဉ္စန္နံ ဂိရီနံ မဇ္ဈေဝဇော ဝိယ ဌိတံ၊ တသ္မာ ဂိရိဗ္ဗဇန္တိ ဝုစ္စတိ။

၁၁၈။ ရူပဂ္ဂုဏူပေတာတိ အဘိရူပသင်္ခါတေန ဂုဏေန သမန္နာ-ဂတာ။ ယောဗ္ဗနေတိ တရုဏဝယေ။ ပရကုလန္တိ စတ္တာလီသကောဋိ-ဝိဘဝဿ ဝိသာခသေဋ္ဌိဿ ကုလဂေဟံ။

၁၁၉။ ဥပေတ္ဝာ လောကသရဏန္တိ သဒေဝကဿ သကလဿ သတ္တလောကဿ နာထံ အမှာကံ ဗုဒ္ဓံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ။ အနာဂါမိဖလံ ပတ္တော သာမိကောတိ မမ ဘတ္တာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ အနာဂါမိဖလံ ပတ္တော။

၁၂၀။ န စိရေနေဝ ကာထေနာတိ အဟံ ဂါမကာဝါသေ ဓမ္မံ အနုယုဉ္ဇန္တီ ကထိပါဟေနေဝ အရဟတ္တံ အပါပုဏိန္တိ သမ္ဗန္ဓော။

၁၂၁။ ဥပါသကော သောတိ ဂိဟိကာလေ မမ သာမိကဘူတောသော ဝိသာခဥပါသကော။ ဂမ္ဘီရေတိ ယာထာဝတော ဩဂါဟိတုံ အသက္ကုဏေယျတ္တာ ဂမ္ဘီရေ။ နိပုဏေတိ မဂ္ဂဖလနိရောဓသမာပတ္တိသံယုတ္တတ္တာ အတိသုခုမေ။ ပဉှေတိ စတုတ္တိံ သပဉှာနိ။ တေသံ ဝိတ္ထာရော စူဠဝေဒလ္လသုတ္တတော၂ ဂဟေတဗ္ဗော။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ မ၊ဋ္ဌ။၁။၁၅၅။သုတ္တနိ၊ဋ္ဌ၊၂။၁၁၁-ပိဋ္ဌေသု။

၂။ မ၊၁။၃၇၃-ပိဋ္ဌေ။ထေရီ-၂၆

------------------------------------- ၂၅၂ -------------------------------------

၁၂၂။ တဿိ ဂုဏေတိ တဿိံ စူဠဝေဒလ္လသုတ္တေ အာဂတာနံ စတုတ္တိံ သပဉှာနံ ဗျာကရဏသင်္ခါတေ ဂုဏမှိ။ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပေသိ မန္တိ “ပဏ္ဍိတာ ဝိသာခ ဓမ္မဒိန္နာ ဘိက္ခုနီ၊ မဟာပညာ ဝိသာခ ဓမ္မဒိန္နာ ဘိက္ခုနီ” တိအာဒိနာ သာဓုကာရံ ဒတ္ဝာ အပရဘာဂေ ဇေတဝနေ ကတဒမေဝ စူဠဝေဒလ္လသုတ္တံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ မံ “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝိကာနံ ဘိက္ခုနီနံ ဓမ္မကထိကာနံ ယဒိဒံ ဓမ္မဒိန္နာ”တိ၁ ဓမ္မဒိန္နာ”တိ၁ ဓမ္မကထိကာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။

၁၂၃။ ဓီရာတိ ဓိယာ ပညာယ တံ တဒတ္ထေ ရာတိ ဂဏှာတိ, ဓီ ဝါ ပညာ ဧတိဿတ္ထီတိ ဓီရာ။ ဓီရာတိ ဓီရာ၊ ဓိတိမတီတိ ဓီရာ၊ ဓိတိသမ္ပန္နာတိ ဓီရာတိအာဒိနာ နိဒ္ဒေသနယေနာပိ၂ ဝိတ္ထာရတော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပဏ္ဍိတာတိ ပဏ္ဍာ ဝုစ္စတိ ပညာ၊ သာ ဟိ သုခုမေသုပိ အတ္ထေသု ပဉတိ ဂစ္ဆတိ ဒုက္ခာဒီနံ ဝါ ပိဠနာဒိအာကာရံ ဇာနာတီတိ ပဏ္ဍာ၊တာယ ဣတာ ဂတာတိ ပဏ္ဍိတာ။ အထ ဝါ ဣတာ သဉ္ဇာတာ ပဏ္ဍာ ဧတိဿာတိ ပဏ္ဍိတာ။ ပဉတိ ဝါ ဉာဏဂတိယာ ဂစ္ဆတီတိ ပဏ္ဍိတာ။ ဓာတုကုသလာ အာယတနကုသလာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကုသလာ ဌာနာ-ဌာနကုသလာတိ အတ္ထော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ–

“ကိတ္တာဝတာ နု ခေါ ဘန္တေ ပဏ္ဍိတော ဟောတိ ယတော ခေါ အာနန္ဒ ဘိက္ခု ဓာတုကုသလော စ ဟောတိ အာယတနကုသလော စ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကုသလော စ ဌာနာဌာနကုသလော စ၊ ဧတ္တာဝတာ ခေါ အာနန္ဒ ဘိက္ခု ပဏ္ဍိတောဟောတီ”တိ၃။

နာယကေနာတိ ဝေနေယျသတ္တံ နိဗ္ဗာနံ နေတိ ပါပေတီတိ နာယကော၊ တေန။ အနုကမ္ပိတာတိ အနုဂ္ဂဟိတာ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အံ၊၁။၂၆-ပိဋ္ဌေ။

၂။ မဟာနိ။၃၄-ပိဋ္ဌေ။

၃။ မ၊၃။၁၀၇-ပိဋ္ဌေ။

-------------------------------------- ၂၅၃ --------------------------------------

၁၂၇။ ဝိသုဒ္ဓါသိန္တိ နိရုပက္ကိလေသာ အာသိံ အဟောသိံ ။သုနိမ္မလာတိ အဝိဇ္ဇာဒီဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ ဝိမုတ္တတာယ သုဋ္ဌုဝိဂတမလာတိ။

၃ – ဓမ္မဒိန္နာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

---

၄ – သကုလာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ

ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနောတိအာဒိံ သကုလာထေရိယာ အပဒါနံ။ အယံ ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရာ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တီ ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓကာလေ ဟံသဝတီ နဂရေ အာနန္ဒဿ နာမ ရညော ဓီတာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တာ သတ္ထု ဝေမာတိက ဘဂိနီ နန္ဒာတိ နာမေန။ သာ ဝိညုတံ ပတ္တာ ဧကဒိဝသံ ရာဇကညာဟိ သဒ္ဓိံ သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုဏန္တီ သတ္ထာရံ ဧကံ ဘိက္ခုနိံ ဒိဗ္ဗစက္ခုကာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသွာ ဥဿာဟဇာတာ ပဏိပါတံ ကတွာ သယမ္ပိ တံ ဌာနန္တရံ ပတ္ထေသိ။ သာ ယာဝဇီဝံ ဗဟူနိ ဥဠာရာနိ ပုညာနိ ကတွာ တတော စုတာ တာဝတိံသံ ပတွာ အပရာပရံ သုဂတီသု ယေဝ သံသရန္တီ ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ပရိဗ္ဗာဇိကပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဧကစာရိနီ ဝိစရန္တီ ဧကဒိဝသံ တေလဘိက္ခာယ အာဟိဏ္ဍိတွာ တေလံ လဘိတွာတေန တေလေန သတ္ထု စေတိယေ သဗ္ဗရတ္တိံ ဒီပပူဇံ အကာသိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီ၊ ဌ။ ၉၃။ အံ၊ ဌ၊ ၁။ ၂၈၃။

-------------------------------------- ၂၅၄ --------------------------------------

သာ တတော စုတာ ဒီပါနုဿ ဗလေန တာဝတိံ သေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ တတောပဋ္ဌာ နိဗ္ဗတ္တနိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနေသု တိရောကုဋ္ဋ တိရောပါကာရာဒိနိပိ အတိက္ကမ္မပဿိတုံ သမတ္ထာ သုဝိသုဒ္ဓဒိဗ္ဗစက္ခုတာ ဟုတွာ ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ ဒေဝေသုယေဝ သံသရိတွာ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ ပဟူတဓနေညေမိမုဒိတေ ရာဇပူဇိတေ ဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ “သကုလာ” တိဿာ နာမံ အဟောသိ။ သာ ဝိညုတံ ပတ္တာ သတ္ထု ဇေတဝနပဋိဂ္ဂဟဏဒိဝသေ ဝိတပါနေ ဌိတာ ဆဗ္ဗဏ္ဏရသ္မိဟိ ဇလန္တံ ဒွတ္တိံ သလက္ခဏအသီတာနုဗျဉ္ဇနပဋိမဏ္ဍိတံ ဘဂဝန္တံ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ဒိသွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓါ ဥပါသိကာ ဟုတွာ အပရဘာဂေ အညတရဿခီဏာသဝတ္ထေရဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ဝိရဇံ ပဒမစ္စုတံ နိဗ္ဗာနံ ပဋ္ဌမမဂ္ဂေန ပဿိတွာ သဉ္ဇာတသံဝေဂါ ပုတ္တဓီတရော ဓနဓညဉ္စ ဆဍ္ဍေတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ သိက္ခမာနဘာဝေနေဝ အနာဂါမိဖလံ ပတ္တာဝသော ပရိပုဏ္ဏော ဥပသမ္ပဇ္ဇိတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ ဃဋေန္တီဝါယမန္တီ န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ၂ ကတာဓိကာရတာယ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏေ စိဏ္ဏဝသီအဟောသိ။ တေန သတ္ထာ အပရဘာဂေ ဇေတဝနေ နိသိန္နော ပဋိပါဋိယာ ဘိက္ခုနိယော ဌာနန္တရေ ဌပေန္တော နံ “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝိကာနံ ဘိက္ခုနီနံ ဒိဗ္ဗစက္ခုကာနံ ယဒိဒံ သကုလာ”တိ၃ ဒိဗ္ဗစက္ခုကာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။

သာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပီတိသောမနဿဇာတာဥဒါနဝသေန ထေရီဂါထာယံ၄ ဣမာ ဂါထာယော အဘာသိ –

“အဂါရသ္မိံ ဝသန္တီ’ဟံ၊ ဓမ္မံ သုတွာန ဘိက္ခုနော။

အဒ္ဒသံ ဝိရဇံ ဓမ္မံ၊ နိဗ္ဗာနံ ပဒမစ္စုတံ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဗကုလာ၊ အံ၊ဌ၊၁။၂၀၃-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ထေရီ၊ဌ။၉၆-ပိဋ္ဌေ။

၃။ အံ၊၁။၂၆-ပိဋ္ဌေ။

၄။ထေရီဂါထာ-၃၉၀-ပိဋ္ဌေ။

-------------------------------------- ၂၅၅ --------------------------------------

သာဟံ ပုတ္တံ ဓီတရဉ္စ၊ ဓနဓညဉ္စ ဆဍ္ဍိယ။

ကေသေ ဆေဒါပယိတွာန၊ ပဗ္ဗဇိံ အနဂါရိယံ။

သိက္ခမာနာ အဟံ သန္တီ၊ ဘာဝေန္တီ မဂ္ဂမဉ္ဇသံ။

ပဟာသိံ ရာဂဒေါသံ စ၊ တဒေကဋ္ဌေ စ အာသဝေ။

ဘိက္ခုနီ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပုဗ္ဗဇာတိ'မနုဿရိံ။

ဒိဗ္ဗစက္ခု ဝိသောဓိတံ၊ ဝိမလံ သာဓုဘာဝိတံ။

သင်္ခါရေ ပရတော ဒိသွာ၊ ဟေတုဇာတေ ပလောကိတေ။

ပဟာသိံ အာသဝေ သဗ္ဗေ၊ သီတိဘူတာ'မှိ နိဗ္ဗုတာ"တိ။

ဧဝံ သာ ပတ္တအရဟတ္တဖလာ အဓိဂတစတေဒဂ္ဂဋ္ဌာနာ အတ္တနော ကမ္မံ သရိတွာ သောမနဿဝသေန ပုဗ္ဗစရိတာပဒါနံ ပကာသေန္တီ ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနောတိအာဒိ'မာဟ။

၁၃၂။ တတ္ထ ပုရိသာဇညောတိ ပုရိသေသု ဇာတိသမ္ပန္နော၊ ပုရိသာနံ ဝါ အာဇညော သေဋ္ဌော။

၁၃၃။ ယသဂ္ဂပတ္တောတိ ဥတ္တမံ ယသံ လာဘပရိဝါရံ ပတ္တော သမ္ပတ္တော။ သိရိမာတိ အနညသာဓာရဏပုညသမ္ဘတ္တိယာ သမ္ဘာဝိတောဥတ္တမာယ ရူပကာယသိရိယာ, ဓမ္မကာယသိရိယာ စ သမန္နာဂတော။ ကိတ္တိဝဏ္ဏဂတောတိ ဝိညူဟိ ပသံသိတံ ဂုဏသဒ္ဒံ ဂတော ပတ္တော။ ပူဇိတော သဗ္ဗလောကဿာတိ သဒေဝကေန သကလေန သတ္တလောကေန ပူဇာရဟော။ ဝိသုတောတိ ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟန္တိအာဒိနာ ပညာတော။

၁၃၄။ ဥတ္တိဏ္ဏဝိစိကိစ္ဆောတိ ဝိစိကိစ္ဆံ ဥတ္တရိတွာ အတိက္ကမိတွာ ဌိတော။ ဥတ္တိဏ္ဏာ ဝါ အတိက္ကန္တာ ဝိစိကိစ္ဆာ ယေနာတိ ဥတ္တိဏ္ဏဝိစိကိစ္ဆော။ ဝီတိဝတ္တကထံကထောတိ တသောဝ ဝေဝစနံ။ အတိက္ကန္တာ ဝိဂတာ ကထံကထာ အဿာတိ ဝီတိဝတ္တကထံကထော။

သမ္ပုဏ္ဏမနသင်္ကပ္ပေါတိ စိတ္တဿ ဝိတက္ကာနုရူပံ သမ္ပုဏ္ဏံ သမ္မာ ပုရိတံ ဖလံ ယဿာတိ သမ္ပုဏ္ဏမနသင်္ကပ္ပေါ။ ပတ္တော သမ္ဗောဓိ' မုတ္တမန္တိ ဥတ္တမံ သေဋ္ဌံ သမ္မာ သဗ္ဗဓမ္မေ ဗုဇ္ဈတိ ယေနာတိ သမ္ဗောဓိ သဗ္ဗညုတဉာဏံ ပတ္တော အဓိဂတော။

၁၃၅။ အနုပ္ပန္နဿ မဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒေတာတိ၁ သကသန္တာနေ နုဉပ္ပန္နပုဗ္ဗဿ ဆအသာဓာရဏဉာဏဟေတုဘူတဿ အရိယမဂ္ဂဿဗောဓိမူလေ လောကဟိတတ္ထံ သကသန္တာနေ ဥပ္ပါဒေတာ ပဝတ္တာ-ပနတော။ အထ ဝါ ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သာသနန္တရဓာနတော ပဋ္ဌာယ အညေန သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ပရသန္တာနေ နုဉပ္ပါဒိတပုဗ္ဗဿ အရိယမဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒေတာ။ ဝုတ္တာရတ္တော "ပုဗ္ဗကာနံမဟာရာဇ တထာဂတာနံ အန္တရဓာနေန အသတိ အနုသာသကေ"တိ အာဒိနာ မိလိန္ဒပဉ္ဟေ၂ အာဂတနယေနာပိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အနက္ခာတဉ္စအက္ခာသီတိ အဋ္ဌဓမ္မသမန္နာဂတာနံ ဗုဒ္ဓဘာဝါယ ကတာဘိနီဟာရာနံ ဗောဓိသတ္တာနံ ဗုဒ္ဓဘာဝါယ ဗျာကရဏံ ဒတ္ဝာ အနက္ခာတပုဗ္ဗံ ပါရမိတာမဂ္ဂံ-"ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတိ"တိ ဗျာကရဏမတ္တေနေဝ ဗောဓိမူလေ ဥပ္ပဇ္ဇိတဗ္ဗံ အရိယမဂ္ဂံ အက္ခာသိ ကထေသိ။ အထ ဝါ အညေန အဒေသိတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒနိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တာဒိဂမ္ဘီရဓမ္မံ အက္ခာသိကထေသိ။ အသဉ္ဇာတဉ္စ သဉ္ဇနီတိ ဝေနေယျသန္တာနေ အသဉ္ဇာတပုဗ္ဗံ သာဝကပါရမိဉာဏဟေတုဘူတံ အရိယမဂ္ဂံ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနတော ပဘုတိယာဝဇ္ဇကာလာ ဝေနေယျသန္တာနေ သမ္မာ ဇနေသိ ပဝတ္တေသိ။ သာဝကဝေနေယျာနမ္ပိ ဟိ သန္တာနေ ဘဂဝတာ ဝုတ္တဝစနေနေဝ အရိယမဂ္ဂဿ သဉ္ဇနနတော ဘဂဝါ သဉ္ဇနနေတိ နာမ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ မဟာနိ၊ဋ္ဌ။ ၂၅၅။ သံ၊ဋ္ဌ၊၁။ ၂၅၄-ပိဋ္ဌေသု။

၂။ မိလိန္ဒ။ ၂၁၃-ပိဋ္ဌေ။

၁၃၆။ မဂ္ဂညူတိ ပစ္စဝေက္ခဏဝသေန အတ္တနော ဥပ္ပါဒိတဿ အရိယမဂ္ဂဿ ဉာတာ။ မဂ္ဂဝိဒူတိ ဝေနေယျသန္တာနေ ဇနေတဗ္ဗဿ အရိယမဂ္ဂဿ ကုသလော မဂ္ဂက္ခာယီတိ သတ္တာနံ အက္ခာတဗ္ဗမဂ္ဂံ ဒေသနာသီလော စ မဂ္ဂဿ ကုသလောတိ ဗောဓိသတ္တာနံ အက္ခာတဗ္ဗမဂ္ဂေ ဝိစက္ခဏော။ အထ ဝါ အဘိသမ္ဗောဓိပဋိပတ္တိ မဂ္ဂညူ၊ ပစ္စေကဗောဓိပဋိပတ္တိ မဂ္ဂဝိဒူ။ သာဝကဗောဓိပဋိပတ္တိ မဂ္ဂဿ ကုသလော။

အထဝါ ဧတေန မဂ္ဂေန တရိံသု ပုဗ္ဗေ၊ တရိဿန္တိ ယေ စ တရန္တိ သြဃန္တိ၊ ဝစနတော ယထာယောဂံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓသာဝကာနံ မဂ္ဂဝသေန စ သုညတာနိမိတ္တအပ္ပဏိဟိတမဂ္ဂဝသေန စ ဥဂ္ဃဋိတညူ ဝိပဉ္စိတညူ နေယျပုဂ္ဂလာနံ မဂ္ဂဝသေနစ ယထာက္ကမေနေ’တ္ထ ယောဇနာ ကရောန္တိ။ သာရတ္ထိနန္တိ အတ္တနော အတ္တနော သာဝကေ သာရေန္တိ ဒမေန္တိ ဝိနေန္တီတိ သာရထိ၊ မက္ခလိ ဂေါသာလာဒိအာစရိယာ။ တေသံ။ ဝရုတ္တမောတိ အတိသေဋ္ဌော။

၁၃၇။ နိမုဂ္ဂေ ကာမပင်္ကမှီတိ လောကဿ ပလိဗောဓဋ္ဌေန ကာမသင်္ခါတေ ပင်္ကမှိ ကဒ္ဒမေ ဩသီဒမာနေ ပါဏိနေတိ သမ္ဗန္ဓော။ သမုဒ္ဓရတိ ပါဏိနေတိ ပါဏိနော ဝေနေယျသတ္တေ နိဗ္ဗာနသင်္ခါတေ အဘယဋ္ဌာနေ ဥလ္လုမ္ပတိ ဥတ္တာရေတိ။

၁၃၈။ ခတ္တိယနန္ဒနာတိ နန္ဒိတဗ္ဗာ မာနေတဗ္ဗာတိ နန္ဒနာ။ဂါထာဗန္ဓဝသေန နန္ဒနာတိ ဝုတ္တံ၊ နာမံ ပနဿာ နန္ဒနာ နာမ။ သုရူပါတိ အဘိရူပါ။ ဒဿိတာတိ ကရုဏာယိတာ။ သိရိမတီတိ ဥတ္တမာယ ရူပကာယသိရိယာ သမ္ပန္နာ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ မဟာနိ၊ ၂၅၅-ပိဋ္ဌေ။

၂။ သံ၊ ၃။ ၁၆၂-ပိဋ္ဌေ။

-- ၂၅၈ --

၁၃၉။ အာနန္ဒဿ မဟာရညောတိ ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓဿ ပိတုသင်္ခါတဿ အာနန္ဒဿ နာမ ဟံသဝတိယံ မဟာရာဇဿ၊ ဝေမာတာတိ ဝိဝိဓာ မာတရော ဝိမာတရော၊ တာသံ ဓီတာ ဝေမာတာ ဘဂိနီတိ သမ္ဗန္ဓော။

၁၄၀။ ရာဇကညာတီတိ အာနန္ဒရညော ဓီတုဘူတာတိ ခတ္တိယာနီတိ။ သဟိတာတိ သဒ္ဓိံ။

၁၄၁။ ပရိသာမဇ္ဈေတိ ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီ ဥပါသက ဥပါသိကာဝသေန စတုန္နံ ပရိသာနံ အန္တရေ။ အထ ဝါ ခတ္တိယ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိ သမဏ စာတုမဟာရာဇိက တာဝတိံသ မာရ ဗြဟ္မဝသေန အဋ္ဌန္နံ ပရိသာနံ၊ အန္တရေ။

၁၄၂။ ဟဋ္ဌာတိ ဟဋ္ဌစိတ္တာ တုဋ္ဌမာနသာ ဟုတွာ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုန္တိ ဒိဗ္ဗစက္ခုကာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနန္တရံ။

၁၄၃။ ပဒီပဓမ္မဒါနာနန္တိ ရတနတ္တယဿ ပဒီပသင်္ခါတာနံ ဓမ္မဒါနာနံ။ ဖလ’မေတန္တိ ဧတံ ဒိဗ္ဗစက္ခုကာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနန္တရံ ဖလံ ဝိပါကော ဣတိ သုဝိနိစ္ဆိတံ။ ပဒီပဒါနံ ဟိ ဒိဗ္ဗစက္ခုဿ ပရိကမ္မံ နာမ။ ဝုတ္တဥ္စအဋ္ဌကထာယံ ကုဋ္ဋမ္ဗကောပိ ယာဝ ဗုဒ္ဓေါဓရေတိ၊ တာဝ အဝိဇဟိတမေဝ ကလျာဏကမ္မံ ကတွာ ပရိနိဗ္ဗုတော သတ္ထုရိ သတ္တယောဇနိကေသုဝဏ္ဏစေတိယေ ဘိက္ခုသံဃံ ဥပသင်္ကမိတွာ “ဘန္တေ ကိံ ဒိဗ္ဗစက္ခုဿ ပရိကမ္မ”န္တိ ပုစ္ဆိ။ “ပဒီပါနံ နာမ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ ဥပါသကာ” တိ “သာဓု ဘန္တေ ကရိဿာမီ”တိ သဟဿဒီပါနံယေဝ တာဝ ဒီပရုက္ခာနံ သဟဿံ ကာရေသိ၊ တဒနန္တရံ တတော ပရိတ္တတရေ၊ တဒနန္တရံ တတော ပရိတ္တတရေတိ အနေကသဟဿေ ဒီပရုက္ခေ ကာရေသိ။ သေသဒီပါ ပန အပရိမာဏာ အဟေသုန္တိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ မောဂ်၊ ၄။ ၁၂၀-သုတ္တေ။ (ဝိမာတု + အဏ်) ဝိမာတုယာ အပစ္စံ ကောတ္ထုဘာ။ ကပ္ပဒ္ဒုမ။

၂။ ဒီ၊ ၃။ ၂၁၅။ မ၊ ၁။ ၁၀၄။ အံ၊ ၃။ ၁၂၇-ပိဋ္ဌာဒီသု။

၃။ အံ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၁၄၄-ပိဋ္ဌေ။

-- ၂၅၉ --

တသ္မာ သာ မဟာဒီပပဒါနံ အဒါသီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁၄၈။ ဘိက္ခာယာတိ တေလဘိက္ခာယ။ တေလမတ္ထကန္တိ တေလမတ္ထမေဝ၊ မတကာနံ ဝါ ကာလကတာနံ အတ္ထာယ ဒိန္နံ တေလံ အလဘိတ္တိ သမ္ဗန္ဓော။

၁၄၉။ ဥပဋ္ဌိံ သဗ္ဗသံဝရိန္တိ ပူဇေသိံ သကလံ ရတ္တိံ။ စေတိယန္တိ ယောဇနိကံ ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သုဝဏ္ဏစေတိယံ။ ဒ္ဒိပဒဂ္ဂဿာတိ ဒ္ဒိပဒါနံ ဝါ စတုပ္ပဒါနံ ဝါ သဗ္ဗသတ္တာနံ အဂ္ဂဿ ဇေဋ္ဌဿ ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁၅၁။ ဝါဟသာတိ ကာရဏာ။တတ္ထ တတ္ထ ဂတာယာတိ တသ္မိံ တသ္မိံ ဘဝေ ပဝတ္တာယ မေ မမာတိ အတ္ထော။

၁၅၂။ တိရောကုဋ္ဋန္တိ ပရကုဋ္ဋံ ကုဋ္ဋဿ ပရဘာဂန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တိရောသေလန္တိ ပရပဗ္ဗတံ၊ ပဗ္ဗတဿ ပရဘာဂန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သမတိဂ္ဂယှတိ သမ္မာ အတိက္ကမိတွာ ဂဏှိတွာ။ ယဒိစ္ဆာမိတိ ယဒိ ဣစ္ဆာမိသစေ အာကင်္ခါမိ၊ ဇဝံ သတီတိ အတ္ထော။ အထဝါ ယံ ယံ ပဿိတုံ ဣစ္ဆာမိ၊ တံ တံ ပဿာမီတိ အတ္ထော။

၁၅၃။ ဝိသုဒ္ဓနယနာတိ ဝိသုဒ္ဓံ ပရိသုဒ္ဓံ နယနံ စက္ခု ယဿာတိ ဝိသုဒ္ဓနယနာ။ ယဿသာတိ မဟာထေနေ ယသေန ပရိဝါရေန။ ဇလာမဟန္တိ အဟံ ဝလာမိ ဇောတေမိ။ သဒ္ဓါပညာဝတီတိ သဒ္ဓါဝတီ စ ပညာဝတီ စ။ သဒ္ဓါ ပညာဟိ သမ္ပန္နာတိ အတ္ထော။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ၂။၂၃-ပိဋ္ဌေ။

--------------------------------------- ၂၆၀ ---------------------------------------

၁၅၄။ ပဟူတဓနဓညမှီတိ သတ္တရတနသင်္ခါတဿ နိဒဟိတွာ ဌပိတဓနဿ သဗ္ဗုပဗ္ဗဏ္ဏာပရဏ္ဏသင်္ခါတဿ ဓညဿ စ ပဟူတတာယ ပဟူတဓနဓညမှိ ဝိပ္ပကုလေ ဗြာဟ္မဏကုလေ အဟံ ဇာတာတိ သမ္ဗန္ဓော။ရာဇပူဇိတေတိ ရညာ ပသေနဒိနာ ကောသလေန ပူဇိတေ မာနိတေ။

၁၅၅။ သဗ္ဗင်္ဂသမ္ပန္နာတိ အဟံ သဗ္ဗေဟိ အဘိရူပေဟိ ပိယာယိ တဗ္ဗေဟိ အင်္ဂပစ္စင်္ဂေဟိ သမ္ပန္နာ သမန္နာဂတာ။ သဗ္ဗာဘရဏဘူသိတာတိဟတ္ထူပဂါဒီဟိ သဗ္ဗေဟိ အာဘရဏေဟိ အလင်္ကတာ။ ပုရပ္ပဝေသေတိဇေတဝနမဟာဝိဟာရဿ ပဋိဂ္ဂဟဏတ္ထာယ သာဝတ္ထိနဂရံ ပဝိသနကာလေ။ ဝါတပါနေတိ အာလောကသန္ဓိယံ။

၁၅၆။ ဇလန္တံ ယဿသာတိ မဟာထေနေ ပရိဝါရေန ဒိဗ္ဗန္တံ ဘာဂဝန္တံ ဒိသွာတိ အတ္ထော။ တထာဂတဿ ဟိ ဇေတဝနပဝိသနဒိဝသေ မဟာသေဋ္ဌိ ဝိဟာရမဟံ သဇ္ဇေတွာ ပုတ္တံ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတံ ကတွာ အလင်္ကတပဋိယတ္တေဟေဝ ပဉ္စဟိ ကုမာရသတေဟိ သဒ္ဓိံ ပေသေသိ။ သော သပရိဝါရော ပဉ္စဝဏ္ဏဝတ္ထသမုဇ္ဇလာနိ ပဉ္စဓဇသတာနိ ဂဟေတွာ ဒသဗလဿ ပုရတော အဟောသိ၊ တေသံ ပစ္ဆတော မဟာသုဘဒ္ဒါ စူဠသုဘဒ္ဒါတိ ဒွေ သေဋ္ဌိဓီတရော ပဉ္စဟိ ကုမာရိကာသတေဟိ သဒ္ဓိံ ပုဏ္ဏဃဋေ ဂဟေတွာ နိက္ခမိံသု၊ တာသံ ပစ္ဆတော သေဋ္ဌိဘရိယာ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတာ ပဉ္စဟိ မာတုဂါမသတေဟိ သဒ္ဓိံ ပုဏ္ဏပါတိယော ဂဟေတွာ နိက္ခမိ၊ သဗ္ဗေသံ ပစ္ဆတော သယံ မဟာသေဋ္ဌိ အဟတဝတ္ထနိဝတ္ထော အဟတဝတ္ထနိဝတ္ထေဟေဝ ပဉ္စဟိ သေဋ္ဌိသတေဟိသဒ္ဓိံ ဘဂဝန္တံ အဗ္ဘုဂ္ဂဉ္ဆိ။ တဒါ ဘဂဝါ ဣမံ ဥပါသကပရိသံ ပုရတောကတွာ မဟာဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော အတ္တနော သရီရပဘာယ သုဝဏ္ဏရသသေကပိဉ္ဇရာနိဝိယ ဝနန္တရာနိ ကုရုမာနော အနန္တာယ ဗုဒ္ဓလီဠာယ အပ္ပဋိသမာယ ဗုဒ္ဓသိရိယာ ဇေတဝနဝိဟာရံ ပါဝိသိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဇာ၊ဋ္ဌ၊၁။၁၀၈-၉-ပိဋ္ဌေသု။

--------------------------------------- ၂၆၁ ---------------------------------------

အပ္ပဋိသမာယ ဗုဒ္ဓသိရိယာ ဇေတဝနဝိဟာရံ ပါဝိသိ။ ဒေဝမနုဿသက္ကတန္တိ ဒေဝေဟိ စ မနုဿေဟိ စ တိရစ္ဆာနာဒိသဗ္ဗသတ္တေဟိ စ အာဒရံ ကတံ။ အနုဗျဉ္ဇနသမ္ပန္နန္တိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တေဟိ စိတင်္ဂုလိတာဒိအသီတိယာ အနုဗျဉ္ဇနလက္ခဏေဟိ သမန္နာဂတံ။ သက္ခဏေဟိတိ သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒတာဒိ ၃၂ ဗာတ္တိံ သမဟာပုရိသလက္ခဏေဟိ။

၁၅၇။ ဥဒဂ္ဂစိတ္တာတိ၃ ပီတိဝသေန အဗ္ဘုန္နတကာယစိတ္တာ၊ ပီတိ သောမနဿစိတ္တာတိ အတ္ထော။

၁၆၁။ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယောတိ သဗ္ဗေသံ သံယောဇနာနံ ခယဘူတော နိရောဓော နိဗ္ဗာနဓမ္မော အနုပ္ပတ္တော အဓိဂတောတိ အတ္ထောတိ။

၄ – သကုလာထေရီ အပဒါန ဝဏ္ဏနာ၊နိဋ္ဌိတာ။

---

၅ – နန္ဒာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ

ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနောတိအာဒိ၄ နန္ဒာထေရိယာ အပဒါနံ။ အယံ ဟိ ဣတော ကပ္ပသတသဟဿမတ္ထကေ ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓကာလေဟံသဝတိနဂရေ နာနာရတနပဇ္ဇောတေ သေဋ္ဌိကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတွာ အပရာဘာဂေ သတ္ထုသန္တိကေ ဓမ္မံ သုဏန္တီ သတ္ထာရံ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ၊၂၊၂၁၀-ပိဋ္ဌေ၊၁၃၉-ဂါထာယံ။

၂။ ဒီ၊၂။၁၄။ဒီ။၃။၁၁၇ပိဋ္ဌာဒီသု။

၃။ ဝိ၊ဋ္ဌ၊၁။၁၇၂-ပိဋ္ဌေ။

၄။ ထေရီ၊ဋ္ဌ။၈၃။ အံ၊ဋ္ဌ၊၁။၂၈၀။ ဓမ္မ၊ဋ္ဌ၊၂။၇၂-ပိဋ္ဌေသု။

-- ၂၆၂ --

ဧကံ ဘိက္ခုနိံ ဗျာယိနိံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသွာ သသာဝကံ ဘဂဝန္တံ နိမန္တေတွာ မဟာဒါနံ ဒတွာ တံ ဌာနန္တရံ ပတ္ထေတွာယာဝဇီဝံ ပုညာနိ ကတွာ တတော စုတာ တာဝတိံ သူပဂါ အဟောသိ၊တတောယမ တုသိတ နိမ္မာနရဟိ ပရနိမ္မိတဝ သဝတ္တိဒေဝလောကေသု အနုက္ကမေန ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ တတ္ထ တတ္ထ ဒေဝရာဇူနံ မဟေသိတ္တံ ဥပပန္နာ မနုဿလောကေပိ အနေကဝါရံ စက္ကဝတ္တိနံ မဏ္ဍလရာဇူနဉ္စ မဟေသိတ္တံ ဥပဂတာ မဟာသမ္ပတ္တိယော အနုဘဝိတွာ ကုသလံ ဥပစိနန္တီ ကပ္ပသတသဟဿံ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တီ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကပိလဝတ္ထု နဂရေ သမ္မာကိ သတ္တု နိဗ္ဗတ္တိတော ပုရေတရမေဝ မဟာပဇာပတိဂေါတမိယာ ကုစ္ဆိမှိ ပဋိသန္ဓိ ဂဏှိ၊ ဝိဇာတကာလေ သိရိသမ္ပန္နံ အဘိရူပ တံ ဒိသွာ သကလံ ဉာတိ ကုလံ နန္ဒတိ၊ တသ္မာ နန္ဒာ တိဿာ နာမံ အကံသု၊ သာ အပရဘာဂေ ရူပသမ္ပတ္တိယာ ဥတ္တမဘာဝေန သုန္ဒရိနန္ဒာ ဇနပဒကလျာဏီတိစ ပညာယိတ္ထ။ ဘဂဝတော ပန ဇေမာတာ ဇေဋ္ဌဘဂိနီ ဇာတာ။ ယသောဓရံ ဌပေတွာ တာယ သမာနာ အဘိရူပါ ဣတ္ထိယော နာမ တသ္မိံ ကာလေ နတ္ထိ။

သာအမှာကံ ဘဂဝတိ သမ္ဗုည္သတံ ပတွာ အနုပုဗ္ဗေန ကပိလဝတ္ထုံ အာဂန္တွာ နန္ဒကုမာရဉ္စ ရာဟုလကုမာရဉ္စ ပဗ္ဗာဇေတွာ ပက္ကန္တေ သုဒ္ဓေါ ဒနမဟာရာဇေ စ ပရိနိဗ္ဗုတေ မဟာပဇာပတိဂေါတမိယာ ရာဟုလမာတာယ စ ပဗ္ဗဇိတာယ ဧကေဒိဝသံ မာတုယာ မဟာပဇာ ပတိဂေါတမိယာ သန္တိကာ ဣမံ ဓမ္မံ အသောသိ –

သာကိယမှိ ကုလေ ဇာတာ၊ ပုတ္တေ ဗုဒ္ဓါနုဇာ တုဝံ။

နန္ဒေနပိ ဝိနာဘူတာ၊ အဂါရေ ကိန္နု အစ္ဆသိ။

ဇရာဝသာနံ ယောဗ္ဗညံ၊ ရူပံ အသုစိသမ္မတံ။

ရောဂန္တမပိ စာ’ရောဂျံ၊ ဇီဝိတံ မရဏန္တိကံ။

ဣဒမ္ပိ တေ သုတံ ရူပံ၊ ဃသီကန္တံ မနောရံ။

ဘူသနာနံ အလင်္ကာရံ၊ သိရိသဃာဋ္ဋသန္နိဘံ။

-- ၂၆၃ --

ပုဥ္ဇိတံ လောကသာရံဝ၊ နယနာနံ ရသာယနံ။

ပုညာနံ ကိတ္တိဇနာနံ၊ ဩက္ကာကကုလနန္ဒနံ။

နစိရေနေဝ ကာလေန၊ ဇရာသမဓိသေဿတိ။

ဝိဟာယ ဂေဟံ ကာရုညေ၊ စရ ဓမ္မ’မနန္ဒိတေတိဝိဝံ။

သုတွာ သာ ဧဝံ စိန္တေသိ “မယှံ ဇေဋ္ဌဘာတာ စက္ကဝတ္တိရဇ္ဇံ ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတွာ လောကေ အဂ္ဂပုဂ္ဂလော ဗုဒ္ဓေါ ဇာတော၊ ပုတ္တောပိဿ ရာဟုလကုမာရော ပဗ္ဗဇိ၊ ဘတ္တာပိ မေ နန္ဒရာဇာ၊ မာတာပိ မဟာပဇာပတိ ဂေါတမီ၊ ဘဂိနီပိ ရာဟုလမာတာ ပဗ္ဗဇိတာ၊ ဧတ္တကေ ဉာတိဇနေ ပဗ္ဗဇိတေ ဣဒါနာ ဟမ္ပိ ဂေဟေ ကိံ ကရိဿာမိ၊ပဗ္ဗဇိဿာမီ” တိ ဘိက္ခုနုပဿယံ ဂန္တွာ ဉာတိသိနေဟေဝ ပဗ္ဗဇိ၊ နောသဒ္ဓါယ၊ အဘိရူပတာယ ပန ရူပနန္ဒာတိပိ ပညာယိ။ တသ္မာ ပဗ္ဗဇိတွာပိ ရူပံ နိဿာယ ဥပ္ပန္နမဒါ သတ္ထာ ကိရ ရူပံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာ၊ ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရာ ဝိညာဏံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာတိဝဒေတိ၊ သတ္တာ ရူပံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာ၊ ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရာ ဝိညာဏံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာတိ ဝဒေတိ၊ သတ္တာ ရူပံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာ၊ ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရာ ဝိညာဏံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာတိ ဝဒေတိ၊ သတ္တာ ရူပံ ဝိဝဏ္ဏေတိ ဂရဟတိ၊ အနေကပရိယာယေန ရူပေ အာဒီနဝံ ဒဿေတီတိ သုတွာ သာ ဧဝံ ဒဿနီယေ ပါသာဒိကေ မမပိ ရူပေ ဒေါသံ ကထေယျာတိ ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာနံ န ဂစ္ဆိ၊ သတ္ထု သမ္မုခီဘာဝံ နဂစ္ဆိ။ ဘဂဝါ တဿ ဉာဏပရိပါကံ ဉတွာ မဟာပဇာပတိဂေါ တမီ အာဏာပေသိ “သဗ္ဗာ ဘိက္ခုနိယော ပဋိပါဋိယာ ဩဝါဒံ အာဂစ္ဆန္တူ”တိ။ သာ အတ္တနော ဝါရေ သမ္ပတ္တေ အညံ ပေသေသိ။ ဘဂဝါ “ဝါရေ သမ္ပတ္တေ အတ္တနာဝ အာဂန္တဗ္ဗံ၊ န အညာ ပေသေတဗ္ဗာ”တိ အာဟ။ သာ သတ္ထုအာဏံ လင်္ဃိတုံ အသက္ကောန္တီ အညံ မဂ္ဂံ အပဿန္တီ ဘိက္ခုနီဟိ သဒ္ဓိံ ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာနံ၂ အဂမာသီတိ အင်္ဂုတ္တရ, ထေရီဂါထာအဋ္ဌကထာသု၃ ဝုတ္တံ။ ဓမ္မပဒ ဋ္ဌကထာယံ၄ ဝေမာဟ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ၊၂။ ၂၅၄-ပိဋ္ဌေ။

၂။ အကာမာ ဩဝါဒံ။အံ။ဋ္ဌ၊၁။ ၂၈၀-ပိဋ္ဌေ။

၃။ အံ၊ ၄၊ ၁။ ၂၈၀။ ထေရီ၊ ၄။ ၂၆။ ၈၄-ပိဋ္ဌေသု။

၄။ ဓမ္မ၊ ၄၊ ၂။ ၇၂-မိဋ္ဌေ။

--- ၂၆၄ ---

သာဝတ္ထိံဝါသိနော ပါတောဝ ဒါနံ ဒတွာ သမာဒိန္နုပေါသထာ သုဒ္ဓုတ္တရာသင်္ဂါ ဂန္ဓမာလာဒိဟတ္ထာ သာယန္ဟသမယေ ဇေတဝနေ သန္နိပတိတွာ ဓမ္မံ သုဏန္တိ။ ဘိက္ခုနိသံဃောပိ သတ္ထု ဓမ္မဒေသနာယ ဥပ္ပန္နစ္ဆန္ဒော ဝိဟာရံ ဂန္တွာ ဓမ္မံသုဏာတိ ဓမ္မံ သုတွာ နဂရံ ပဝိသန္တော ဂုဏကထံ ကထေန္တော ပဝိသတိ။

စတုပ္ပမာဏိကေ ဟိ လောကသန္နိဝါသေ သတ္ထု အပ္ပကာဝ တေ သတ္တာ၊ ယေသံ တထာဂတံ ပဿန္တာနံ ပသာဒေါ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ရူပပ္ပမာဏိကာပိ ဟိ တထာဂတဿ လက္ခဏာနုဗျဉ္ဇန ပဋိမဏ္ဍိတံ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ သရီရံ ဒိသွာ ပသီဒန္တိ၊ ဃောသပ္ပမာဏိကာပိ အနေကာနိ ဇာတိသကာနိ နိဿာယ ပဝတ္တံ သတ္ထု ဂုဏဃောသဉ္စေဝ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတံ ဓမ္မဒေသနာ ဃောသဉ္စ သုတွာ ပသီဒန္တိ။

လူခပ္ပမာဏိကာပိ’ဿ စီဝရာဒိလူခတံ ပဋိစ္စ ပသီဒန္တိ။ ဓမ္မပ္ပမာဏိကာပိ ”ဧဝရူပံ ဒသဗလဿ သီလံ၊ ဧဝရူပေ သမာဓိ၊ ဧဝရူပါ ပညာ၊ ဘဂဝါ သီလာဒီဟိ ဂုဏေဟိ အသမော အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော” တိ ပသီဒန္တိ။ တေသံ တထာဂတဿ ဂုဏံ ကထေန္တာနံ မုခံ နပ္ပဟောတိ။ ရူပနန္ဒာ ဘိက္ခု နီနဉ္စေဝ ဥပါသိကာနဉ္စ သန္တိကာ တထာဂတဿ ဂုဏကထံ သုတွာ စိန္တေသိ “အတိဝိယ မေ ဘာတိကဿ ဝဏ္ဏံ ကထေန္တိယေဝ။ ဧကဒိဝသမ္ပိ မေ ရူပေ ဒေါသံ ကထေန္တော ကိတ္တကံ ကထေဿတိ။ ယံ နူနာဟံ ဘိက္ခုနီဟိ သဒ္ဓိံ ဂန္တွာ အတ္တာနံ အဒဿေတွာဝ တထာဂတံ ပဿိတွာ ဓမ္မံမဿ သုဏိတွာ အာဂစ္ဆေယျ”န္တိ။ သာ “အဟမ္ပိ အဇ္ဇ ဓမ္မဿဝနံ ဂမိဿာမိ”တိ ဘိက္ခုနီနံ အာရောစေသိ။ ။

ဘိက္ခုနိယော “စိရဿံ ဝတ ရူပနန္ဒာယ သတ္ထု ဥပဋ္ဌာနံ ဂန္တုံ- ကာမတာ ဥပ္ပန္နာ၊ အဇ္ဇ သတ္ထာ ဣမံ နိဿာယ ဝိစိ တြဓမ္မဓေဒသနံ နာနာ နယံ ဒေဿေဿတိ”တိ တုဋ္ဌမာနသာ တံ အာဒါယ နိက္ခမိံသု။ သာနိက္ခန္တကာလတော ပဋ္ဌာယ ‘အဟံ အတ္တာနံ နေဝ ဒဿေဿာမိ’ တိ စိန္တေသိ။ သတ္ထာ ‘အဇ္ဇ ရူပနန္ဒာ မယှံ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂမိဿတိ၊ ကီဒိသီ နုခေါ တဿဓမ္မဒေသနာ သပ္ပါယာ’တိ စိန္တေတွာ”ရူပဂရုကာ သော အတ္တဘာဝေ ဗလဝသိနေဟာ၊ ကဏ္ဍကေန အဏ္ဏုကုဒ္ဓရဏံ ဝိယ

--- ၂၆၅ ---

ရူပေနေဝ’ဿ ရူပမဒနိမ္မဒနံ သပ္ပါယ “န္တိ သန္နိဋ္ဌာနံ ကတွာ တဿ တိဟာရံ ပဝိသနသမယေ ဧကံ ပန အဘိရူပံ ဣတ္ထိံ သောဠသဝဿုဒ္ဒေသိကံ ရတ္တဝတ္ထနိဝတ္ထံ သဗ္ဗာဘရဏပဋိမဏ္ဍိတံ ဗီဇနိ ဂဟေတွာ အတ္တနော သန္တိကေ ဌတွာ ဗီဇယမာနံ ဣဒ္ဓိဗလေနအဘိနိမ္မိနိ။ တံ ခေါပန ဣတ္ထိံ သတ္ထာ စေဝ ပဿတိ ရူပနန္ဒာစ။ သာဘိက္ခုနီဟိ သဒ္ဓိံ ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ ဘိက္ခုနီနံ ပိဋ္ဌိပဿေ ဌတွာ ပဉ္စပ္ပတိဋ္ဌိတေန သတ္ထာရံ ဝန္ဒိတွာ ဘိက္ခုနီနံ အန္တရေ နိသိန္နာ ပါဒန္တတော ပဋ္ဌာယ အတ္တာရံ ဩလောကေန္တီ လက္ခဏဝိစိတ္တံ အနုဗျဉ္ဇနသမုဇ္ဇလံ ဗျာမပ္ပ-ဘာပရိက္ခိတ္တံ သတ္ထု သရီရံ ဒိသွာ ပုဏ္ဏစန္ဒသဿိရိကံ မုခံ ဩလောကေန္တီ သမီပေ ဌိတံ ဣတ္ထိရူပံ အဒ္ဒသ။ သာ တံ ဩလောကေတွာ အတ္တနော အတ္တဘာဝံ ဩလောကေန္တီ သုဝဏ္ဏရာဇဟံသိယာ ပုရတော ကာကိသဒိသံ အတ္တာနံ အဝမညိ။ ဣဒ္ဓိမယရူပံ ဒိဋ္ဌကာလတောပဋ္ဌာယေဝ ဟိ’ဿာ အက္ခီနိ ဘမိံသု။

ဧဝမ္ပိ သာ စိန္တေသိ ‘အဟံ အကာရဏေနေဝ ပမတ္တာ တုတ္တာ နာဂစ္ဆာမိ၊ ဧဝရူပါပိ ဣတ္ထိယော သတ္ထု သန္တိကေ ဝိဿတ္ထာ စရန္တိ၊ မမရူပံ ဧတာသံ ရူပဿ ကလံ နာဂ္ဃတိ သောဠသိံ၊ အဇာနိတွာဝ ဧတ္တကံ ကာလံ နအာဂတာမှိ’တိ။ သာ အဓဟာ ဣမိဿာ ဧဒိသာ သာတနာ၊ အဟော နလာဋံ့ သောဘန’န္တိ သဗ္ဗေသံ သရီရပ္ပဒေသာနံ ရူပသိရိယာ သမာကမ္ပိတစိတ္တာ တသ္မိံ ရူပေ ဗလဝသိနေယာ အဟောသိ။

(သာ ဣဒ္ဓိမယံ တံ ကုမာရိကံ ပက္ကောသိတွာ နာမဂေါတ္တံ ပုစ္ဆိတွာ အတ္တနော အင်္ကေ သယာပေသိ၊ သယနမတ္တေယေဝ တဿာ ကုမာရိ ကာယနလာဋေ ပရမဒါရုဏာ ဥဏှာ ဘိပတိတော၊ တဿ ပတနေန သဟ ပိဠကာ ဥဋ္ဌဟိံသု။ တတော ပိဠကတောပုဗ္ဗလောဟိတာ ပဂ္ဃရိံသု။)၂

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အံ၊ ၄၊ ၁။ ၂၈၀ ပိဋ္ဌေ။

၂။ ဧတ္ထန္တရေ ပါဠာ အဋ္ဌကထာသုနတ္ထိ။ အပ။ ၂။ ၂၅၅-ပိဋ္ဌေ ပန-၁၉၉။ ၂၀၂-ဂါထာယော ပဿိတဗ္ဗာ။

--- ၂၆၆ ---

သတ္တာ တဿ တွ ပဌမံ အဘိရတိံ ဥတွာ တတော သံဝိဂ္ဂမာနသံ ဥတွာ တတောပိ ရူပသ္မိံ နိဗ္ဗိန္ဒနတ္ထံ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော ဝ တံ ရူပံ သောဠသဝဿုဒ္ဒေသိကဘာဝံ အတိက္ကမိတွာ ဝီသတိ ဝဿုဒ္ဒေသိကံ ကတွာ ဒဿေသိ။ နန္ဒာထေရီ ဩလောကေတွာ “န ဝတိဒံ ရူပံ ပုရိမသဒိသ” န္တိ ထောကံ ဝိရတ္တစိတ္တာ အဟောသိ။ သတ္ထာ အနုက္ကမေနေဝ တဿာ ဣတ္ထိယာ သကိံ ဝိဇာတဝဏ္ဏံ မဇ္ဈိမိတ္ထိဝဏ္ဏံ ဇရာဇိဏ္ဏမဟလ္လိကိတ္ထိဝဏ္ဏဉ္စ ဒဿေသိ။ သာပိ အနုပုဗ္ဗေနေဝ ဣဒမ္ပိ အန္တရဟိတံ၊ ဣဒမ္ပိ အန္တရဟိတန္တိ ဇရာဇိဏ္ဏကာလေ တံ ဝိရဇ္ဇမာနာ ယာဝ ဝဿသတိကံ ခဏ္ဍဒန္တိ ပလိတသိရံ ဩဘဂ္ဂံ ဂေါပါနသိဝင်္ကံ ဒဏ္ဍပရာယဏံ ပဝေဓမာနံ ဒိသွာ အတိဝိယ ဝိရဇ္ဇိ။ အထ သတ္ထာ တံ ဗျာဓိနာ အဘိဘူတံ ကတွာ ဒဿေသိ။ သာ တခဏညေဝ ဒဏ္ဍဉ္စ တာလဝဏ္ဏဉ္စ ဆဍ္ဍေတွာ မဟာဝိရဝံ ဝိရဝမာနာ ဘူမိယံ ပတိတွာ သကေ မုတ္တကရီသေ နိမုဂ္ဂါ အပရာပရံ ပရိဝတ္တိ။ နန္ဒာထေရီ တမ္ပိ ဒိသွာ အတိဝိယ ဝိရဇ္ဇိ။ သတ္ထာပိ တဿာ ဣတ္ထိယာ

မရဏံ ဒဿေသိ။ သာ တင်္ခဏညေဝ ဥဒ္ဓုမာတကဘာဝံ အာပဇ္ဇိ၊ နဝဟိ ဝဏမုခေဟိ ပုဗ္ဗဝဋ္ဋိယော စေဝ ပုဠဝါ စ ပဂ္ဃရိံသု။ ကာကာဒယော သန္နိပတိတွာ ဝိလုမ္ပိံသု။ သဗ္ဗမ္ပိ တံ သရီရံ ပူတိဂန္ဓံ ဘယာနကံ သုသာနမိဝ ဗီဘစ္ဆံ အဝမညိ။ နန္ဒာ ထေရီပိ တံ ဩလောကေတွာ အယံ ကုတ္တိ ကမ္မသမ္ဘူယော ဥန္နေ ဇရံ ပတ္တာ၊ ဗျာဓိံ ပတ္တာ၊မရဏံ ပတ္တာ၊ ဣမဿာပိ မေ အတ္တဘာဝဿ ဧဝမေဝ ဇရာဗျာဓိမရဏာနိ အာဂမိဿန္တီတိ အတ္တဘာဝံ အနိစ္စတောပဿိ၊ အနိစ္စတောဒိဋ္ဌတ္တာ ဧဝ ပန ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဂေဟာ ဝိယ ဂီဝါယံ ဗဒ္ဓကုဏပံ ဝိ စ ဥပဋ္ဌဟိံသု၊ ဧဝံ အနိစ္စာ ဒိတော မနသိကရောန္တိယာ ထေရိယာ ကမ္မဋ္ဌာနာဘိမုခံ စိတ္တံ အဟောသိ။ သတ္ထာ တာယ အနိစ္စတော ဒိဋ္ဌဘာဝံ ဉတွာ 'သက္ခိဿတိ နုခေါ သယမေဝ အတ္တနော ပတိဋ္ဌံ ကာတုံ'န္တိ ဩလောကေန္တော'နသက္ခိဿတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ပစ္စယံ လဒ္ဓုံ ဝဋ္ဋတီ'တိ စိန္တေတွာ တဿာ သပ္ပါယဝသေန ဓမ္မံ ဒေသေန္တော –

-- ၂၆၇ --

“အာတုရံ အသုစိံ ပူတိံ၊ ပဿ နန္ဒေ သမုဿယံ။

အသုဘာယ စိတ္တံ ဘာဝေဟိ၊ ဧကဂ္ဂံ သုသမာဟိတံ။

ယထာ ဣဒံ တထာ ဧတံ၊ ယထာ ဧတံ၊ တထာ ဣဒံ။

ဒုဂ္ဂန္ဓံ ပူတိကံ ဝါတိ၊ ဗာလာနံ အဘိနန္ဒိတံ။

ဧဝ မေတံ အဝေက္ခန္တီ၊ ရတ္တိန္ဒိဝ မတန္ဒိတာ။

တတော သကာယ ပညာယ၊ အဘိနိဗ္ဗိဇ္ဈ ဒက္ခသီ”တိ၁။

ဣမာ တိဿော ဂါထာယော အဘာသိ။

သာ ဒေသနာနုသာရေန ဉာဏံ ပေသေတွာ သောတာပတ္တိဖလေပတိဋ္ဌဟိ။ အထဿာ ဥပရိ တိဏ္ဏံ မဂ္ဂဖလာနံ ဝိပဿနာပရိဝါ့ သတ္တာယ သုညတာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေတုံ “နန္ဒေ မာ ဣမသ္မိံ သရီရေ သာရော အတ္ထီတိ သညံ ကရိ။ အပ္ပမတ္တကောပိ ဟိ ဧတ္ထ သာရော နတ္ထိ၊ ယထာ ပုဗ္ဗဏ္ဏာပရဏ္ဏာဒီနံ ဩဒဟနတ္ထာယ ကဋ္ဌာနိ ဥဿာပေတွာ ဝလ္လီဟိ ဗန္ဓိတွာ မတ္တိကာယ ဝိလိမ္ပေတွာ နဂရသာလံတံ ဗဟိဒ္ဓါ ဂေဟံ ကရောန္တိ၊ ဧဝမိဒံ အဇ္ဈတ္တိကမ္ပိ တိဏ္ဏံ အဋ္ဌိသတာနံ ဥဿာပေတွာ နှာရုဝိနဒ္ဓံ မံသလောဟိတမလေပနံ တစပဋိစ္ဆန္နံ ဇိဏ္ဏလက္ခဏာယ ဇရာယ မရဏလက္ခဏဿ မစ္စုနော အာရောဟသမ္ပဒါဒီနိ ပဋိစ္စ မညနလက္ခဏဿ မာနဿ သုကတ ကာရဏဝိနာသနလက္ခဏဿ မက္ခဿ စ ဩဒဟနတ္ထာယ နဂရံကတံ။ ဧဝရူပေါဧဝေဟိဏတ္တကာဘိကစေတသိကော အာဗာဓော ဩဟိတော။ ဣတော ဥဒ္ဓံ ကိဉ္စိ ဂယှူပဂံ နတ္ထိ” တိဝတွာ ဣမံ ဂါထ’မာဟ –

“အဋ္ဌီနံ နဂရံ ကတံ၊ မံသလောဟိတလေပနံ။

ယတ္ထဇရာစ မစ္စုစ၊ မာနော မက္ခော စ ဩဟိတော”တိ၂။

ဣမံ ပန ဝတွာ –

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ၊ ၂။ ၂၅၆-ပိဋ္ဌေ။ ၂၁၂-၂၁၄-ဂါထာယော။ ဓမ္မ။ဋ္ဌ၊ ၂။၇၄-ပိဋ္ဌေ ပန ထောကံ ဝိသဒိသံ။

၂။ ဓမ္မပဒေ၊ ၃၆-ပိဋ္ဌေ။

-- ၂၆၈ --

စရံ ဝါ ယဒိ ဝါ တိဋ္ဌံ၊ နိသိန္နော ဥဒ ဝါသယန္တိအာဒီ ဝိဇယသုတ္တံ၁ အဘာသိ။ သာ တသ္မိံ ယေဝ ရူပေ ခယဝယံ ပဋ္ဌပေတွာ အရဟတ္တံ၂ ပါပုဏိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ဥဒါနဝသေန အာတုရံ အသုစိန္တိ၊ သတ္ထာရာဒေသိတာဟိ တီဟိ ဂါထာဟိသဒ္ဓိံ –

“တဿာ မေ အပ္ပမတ္တာယ၊ ဝိစိနန္တိယာ၊ ယောနိသော။

ယထာဘူတံ အယံ ကာယော၊ ဒိဋ္ဌော သန္တရဗာဟိရော။

အထ နိဗ္ဗိန္ဒဟံ ကာယေ၊ အဇ္ဈတ္တဉ္စ ဝိရဇ္ဇဟံ။

အပ္ပမတ္တာ ဝိသံယုတ္တာ၊ ဥပသန္တာ’ မှိ နိဗ္ဗုတာ”တိ။

အရဟတ္တပတ္တတော ပဋ္ဌာယ နန္ဒာထေရီ ဈာနာဘိရတာနံ ဓုရပ္ပတ္တာ အဟောသိ။ သတ္ထာ အပရဘာဂေ ဇေတဝနေ နိသိန္နော ပဋိပါဋိယာ ဘိက္ခုနိယော ဌာနန္တရေ ဌပေန္တော နန္ဒာထေရီ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမသာဝိကာနံ ဘိက္ခုနီနံ ဈာယီနံ ယဒိဒံ နန္ဒာတိ၃ ဈာယီနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။

ဇိဝံသာ ပတ္တအရဟတ္တဖလာ အဓိဂတ တေဒဂ္ဂဋ္ဌာနာ အတ္တနော ဗုဗ္ဗကမ္မံ သရိတွာ သောမနဿဝသေန ပုဗ္ဗစရိတာပဒါနံ ပကာသေန္တီ ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနောတိ အာဒိမာဟ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။သုတ္တနိပါတေ၊ ၃၀၇-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ကတိပယဒိဝသဗ္ဘန္တရေ အရဟတ္တံသုတ္တနိ၊ဋ္ဌ။၁။ ၂၄၄-ပိဋ္ဌေ။ အပ၊၂။၂၅၆-ပိဋ္ဌေ ပန ၂၁၅-ဂါထာ ပဿိတဗ္ဗာ။

၃။ အံ၊၁။၂၆-ပိဋ္ဌေ။

--------------------------------------- ၂၆၉ ---------------------------------------

၁၆၇။တတ္ထ ဩဝါဒကောတိ သရဏသီလဓုတင်္ဂသမာဒါနဂုဏာနိသံ သဝဏ္ဏနာယ ဩဝဒတီတိ ဩဝဒကော။ အထဝါ သတ္တာနံ သန္တာနေ အရိယမဂ္ဂုပ္ပတ္တိယာ အဇ္ဈာသယာနုရူပံ ဩဝဒတိ အနုသာ- သတီတိ ဩဝါဒကော။ ဝိညာပေကောတိဝ စတုသစ္စံ ဝိညာပေတီတိ ဝိညာပတော။ အထဝါ ယထာ ပန ဧကော ဩဝဒတိယေဝ၊ သုခုမံ အတ္ထံ ပရိဝတ္တေတွာ ဇာနာပေတုံ နသက္ကောတိ၊ န ဧဝံ ပဒုမုတ္တရော ဘဂဝါ၊ ဘဂဝါ ပန တေ အရိယမဂ္ဂေ သတ္တာနံ သန္တာနေ ဥပ္ပါ- ဒေတွာ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏာဒီဟိ ဝိညာပေတီတိ ဝိညာပေကော။ တာရကောတိ စတူဟိ ဩဃေဟိ ပါဏိနော တာရေတီတိ တာရကော။ တာဝရသိ ဇနကန္တိ ဇနသမူဟံ ဝေနေယျသတ္တာနံ သမူဟံ စတု ဩဃတော ဥတ္တာရေသိ နိဗ္ဗာနဒီပံ ပါပေသိ။

၁၆၈။ အနုကမ္ပကောတိ တိဝိဓသုခတ္တာ အနုဂ္ဂါဟကော။ ဟိတေသီတိ ဟီတံ ဧသေတိ ဂဝေသတီတိ ဟိတေသီ။ သမ္ပတ္တေတိ သမာဂတေ သရဏမုပဂတေ တိတ္ထိယေ။ တိတ္ထိယေတိ ဗာလာ ဗာဟုလ္လေန တရန္တိ ပရိဗ္ဗမန္တိ ဧတ္ထာတိ တိတ္ထံ မိစ္ဆာ လဒ္ဓိ၊ ဒဿနေနပိ အာကပ္ပေနပိ ကုတ္တေနပိ အာစာရေနပိ ဝိဟာရေနပိ ဣရိယာ ပထေနပိ သာသနတော အညံ တိတ္ထံ ဧတေသံ အတ္ထီတိ တိတ္ထိယာ၂၊ တေတိတ္ထိယေ။ အထဝါ တိတ္ထိယာတိ ဧတ္ထ၃၊ တိတ္ထံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တိတ္ထကရော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တိတ္ထိယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တတ္ထ သဿတာဒိ ဒိဋ္ဌိဝသေန တရန္တိ ဧတ္ထာတိ တိတ္ထံ၊ လဒ္ဓိ၊ တဿ လဒ္ဓိယာ ဥပ္ပါဒကော တိတ္ထကရော တိတ္ထေ ဘဝါ တိတ္ထိယာတိ။ ပတိဋ္ဌပိတိ ပဉ္စသု သီလေသု ပတိဋ္ဌာပေသိ ပဒုမုတ္တရဿ ကိရ ဘဂဝတော ကာလေ တိတ္ထိယာနာဟောသုံ။

၁၆၉။ နိရာကုလန္တိ ဘဂဝတော သာသနံ မိစ်ဆာဝါဒေဟိ အသမ္မိဿံ အနာဖိလံ။ သုညတန္တိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပုဂ္ဂလေဟိ သုညံ ဝိစိတ္တံ။ ဝိစိတ္တန္တိ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ မ၊ဋ္ဌ၊ ၂။ ၅၃။ ဗုဒ္ဓဝံ။ ဋ္ဌ ၂၃၀-ဝိဋ္ဌေသု။

၂။ ဒီ၊ ဋ္ဌ၊ ၃။ ၁၇-ပိဋ္ဌေ။

၃။ ဗုဒ္ဓဝံ၊ ဋ္ဌ။ ၂၃၂-ပိဋ္ဌေ။

--------------------------------------- ၂၇၀ ---------------------------------------

အရဟန္တပုဂ္ဂလေဟိ တေဝိဇ္ဇဆဠဘိည ပဋိသမ္ဘိဒါ ပတ္တာဒိဝသေန ဝိသေသေန စိတြ။

၁၇၀။ ရတနာနုဋ္ဌပညာသန္တိ ဣဒါနိ မနုဿာနံ ဟတ္ထပ္ပေန ရတနာနံ ဟတ္ထာနံ အဍ္ဎပညာသံ ဘဂဝါ ဥဂ္ဂတော၀ အစ္စုဂ္ဂတော ဧဝ။ တသ္မိံ ကာလေ ပန မနုဿာနံ ဟတ္ထပ္ပမာဏေန ဗျာမမတ္တမေဝ သရီရံ အဟောသိ။ ကဉ္စနဂ္ဃိယသင်္ကာသောတိဝ မဟဂ္ဃေန သုဝဏ္ဏတောရဏေန သဒိသော။ အထဝါ ဝိဝိဓ ရတန ဝိစိတ္တ ကဉ္စနုမယဃ္ဃိတ သဒိသရူပသောဘော။

၁၇၁။ တာဝဒေဟိ တသ္မိံ ကာလေ၊ တာဝတကံ ကာလန္တိ အတ္ထော။ တာရေသီတိ တာရယိ။

၁၇၃။ အမတန္တိ နိဗ္ဗာနံ အတ္တနိ မရဏဘာဝတော အဓိဂတဿ စ မရဏဘာဝဟေတုတော အမတံ။ ပရမဿဒန္တိ ပရမံ ဥတ္တမံ အဿာဒေတဗ္ဗံ။ ပရမတ္ထနိ ဝတေဒကန္တိ ပရမတ္ထံ နိဗ္ဗာနံ ဉာပေတီတိ ပရမတ္ထနိ ဝေဒကံ။

၁၇၆။ အဒန္တဒမကောတိ အဒန္တေ အဝိနီတေ ဝေနေယျသတ္တေ ဒမေတိ ဝိနေတီတိ အဒန္တဒမကော ဘဂဝါ။ တိလောကသရဏောတိ ကာမရူပ အရူပဘဝိကာနံ တိဏ္ဏံ လောကာနံ သတ္တာနံ နာတော။ပတူတိနဿရော။ ဗျာကာသီတိ ကထေသိ။

၁၈၅။ သုရမ္မေတိ သုဋ္ဌု ရမန္တိ ဧတ္ထာတိ သုရမ္မံ ကပိလဝတ္ထု နဂရံ။ တမှိ။ ကပိလဝှယေတိ ကပိလဝတ္ထု နာမကမှိ။ သုဒ္ဓေါ ဒနဿာတ ဓိတာတိ သုဒ္ဓေါဒနဿ နာမ မဟာရညော မဟာပဇာပတိ ဂေါတမိယာ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ။ ဋ္ဌ။၂။ ၄၂-ပိဋ္ဌေ။

--------------------------------------- ၂၇၁ ---------------------------------------

စ ဓိတာ အဟံ အာသိန္တိ အတ္ထော။ အနိန္ဒိတာတိ ကုလာစရာဒိနာ ကေနစိ ကာရဏေန အဂရဟိတာ။

၁၈၆။ ရူပိနိန္တိ အဘိရူပေန သမ္ပန္နံ မံ ဒိသွာ။ နန္ဒိတုံ အာသိတံ ကုလန္တိ တံ သဗ္ဗံ ရာဇကုလံ ဇာတနန္ဒနံ နန္ဒေန ဝါ သောမနဿေန ဣတိ ပဝတ္တံ အာသိ အဟောသိ။ ပဝရန္တိ သေဋ္ဌံ။

၁၈၇။ ကလျာဏီတိ ဇနပဒမှိ ကလျာဏီ ရူပေနာ ဥတ္တမာ ဆသရီရဒေါသရဟိတာ ပဉ္စကလျာဏသမန္နာဂတာ ထာ ဟိယသ္မာ နာတိဒီဃာ နာတိရဿာ နာတိကိသာ နာတိထူလာ နာတိကာဠိကာ နစ္စောဒါတာ အတိက္ကန္တာ မာနုသကဝဏ္ဏံ အပတ္တာ ဒိဗ္ဗဝဏ္ဏံ၊ တသ္မာ ဆသရီရဒေါသရဟိတာ။ ဆဝိ ကလျာဏံ မံသကလျာဏံ နခကလျာဏံ၂ အဋ္ဌိကလျာဏံ ဝယကလျာဏန္တိ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ကလျာဏေဟိ သမန္နာဂတာ။ တဿာဟိ အာဂန္တု ကောဘာသကိစ္စံ နာမ နတ္ထိ၊ အတ္တနော သရီရောဘာသေနေဝ ဒွါဒသဟတ္ထေ ဌာနေ အာလောကံ ကရောတိ၊ပိယင်္ဂုသာမာ ဝါ ဟောတိ သုဝဏ္ဏသာမာဝါ။ အယ'မဿာ ဆဝိကလျာဏတာ၊ စတ္တာရော ပနဿာ ဟတ္ထပါဒါ မုခပရိယောသာနဉ္စ လာခါရသပရိကမ္မကတံ ဝိယ ရတ္တပဝါဠရတ္တကမ္ဗလသဒိသံ ဟောတိ၊အယ'မဿာ မံသလျာဏတာ။ ဝီသတိနခပတ္တာနိ မံသတော အမုတ္တဋ္ဌာနေလာခါရသပူရိတာနိဝိယ မုတ္တဋ္ဌာနေ ခီရဓာရာသဒိသာနိ၊ အယ'မဿာ နခကလျာဏတာ၊ ဒွတ္တိံသဒန္တာသုဖုသိတာ သုဓောတ ဝဇိရပန္တိဝိယ ခါယန္တိ၊ အယ'မဿာ အဋ္ဌိကလျာဏတာ။ ဝီသတိဝဿ သတိကာပိ ပနသာမာနာ သောဠသဝဿုဒ္ဒေသိကာ ဝိယ ဟောတိ နိဗ္ဗလိပလိတာ၊ အယ'မဿာ ဝယကလျာဏတာ။ ဌပေတွာ တံ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဥဒါန၊ ဋ္ဌ၊ ၁၅၂-ပိဋ္ဌေ။

၂။ကေသကလျာဏံ။ ဓမ္မ၊ ဋ္ဌ၊၁။ ၂၄၄။ နှာရုကလျာဏံ၊ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊၁။ ၄၁၈။သံ၊ ဋ္ဌ။ ၃။၂၅၉-ပိဋ္ဌေသု။ ဒီပနီ-၂၈

--------------------------------------- ၂၇၂ ---------------------------------------

ယတောဓရေန္တိ ဗောဓိသတ္တဿ အဂ္ဂမဟေသိဘူတံ ယသောဓရံ ဒေဝိံ ဌပေတွာ ဝဍ္ဎောတွာ သဗ္ဗာသံ ယုဝတီနံ ကလျာဏီ ဝိသေသေန ကလျာဏဂုဏေန သမ္ပန္နာတိ ဝိဿုတာတိ သမ္ဗန္ဓော။

၁၈၈။ ဇေဋ္ဌော ဘာတာ တိလောကဂ္ဂေါတိ သိဒ္ဓတ္ထော နန္ဒောတိဒ္ဒီသု ဘာတူသု သိဒ္ဓတ္ထော အမှာကံ ဗောဓိသတ္တော နန္ဒကုမာရတော သတ္တာဟံ ဝုဍ္ဎော၊ တသ္မာ ဇေဋ္ဌဘာကာ ဗောဓိတ္တော တိလောကတော အဂ္ဂေါ ဥတ္တမော ဗုဒ္ဓေါဟောတိ၊ ဝယသာ ပန ဇနပဒကလျာဏီ ဘဂဝတာ ဝုဍ္ဎော ဟောတိ။ ပစ္ဆိမော အရဟာတိ ဘဂဝတော ပစ္ဆာ ဇာတော နန္ဒကုမာရော အရဟာ ဟောတိ။ ဂဟဋ္ဌာဟန္တိ ဂေဟဋ္ဌာ အဟံ။ မာတရာသိ မာတုဘူတာယ မဟာပဇာပတိဂေါတမိယာ။ ပရိစောဒိတာတိ သဉ္စောဒိတာ နိယောဇိတော။

၁၈၉။ ပုတ္တေတိ ဘောတို ဓိတ။ ဗုဒ္ဓါနုဇာတိ ဗုဒ္ဓံ အနုဂန္တွာ ဇာယတီတိ ဗုဒ္ဓါနုဇာ။ နန္ဒောနာပီတိ နန္ဒကုမာရေနာပိ။ အစ္ဆသီတိ ဥပါဿိဿသိ။

၁၉၀။ ဇရာဝသာနံ ယောဗ္ဗညန္တိ ဝယသမ္ပန္နံ ဇရာ ဇိဏ္ဏာ အဝသာနာ ပရိယောသာနံ ယဿာတိ ဇရာဝသာနံ။ ရောဂန္တန္တိ ရောဂေါ အန္တော အဝသာနော အဿာတိ ရောဂန္တံ။ မရဏန္တကန္တိ မရဏံ အန္တံ မရဏန္တံ၊ တံ အဿ အတ္ထီတိ မရဏန္တကံ။

၁၉၁။ သသီကန္တန္တိ ပုဏ္ဏစန္ဒော ဝိယ ကန္တံ ရမဏီယံ။ မနောဟရန္တိ ပဿန္တာနံ မနံ ဟရတိ အာကမ့တီတိ မနောဟရံ။ ဘူသနာနံ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အ၊ဋ္ဌ၊၁။၂၆၃-ပိဋ္ဌေ။

--------------------------------------- ၂၇၃ ---------------------------------------

အလင်္ကာရန္တိ ကေယူရဟတ္ထာဘူပါဒိဟိ အလင်္ကတံ။ သိရသင်္ဃာဋ္ဋသန္နိဘန္တိ လောကေ သိရိမင်္ဂလသမ္ပန္နာနံ ဝတ္ထူနံ သမူဟသဒိသံ။

၁၉၂။ ပုဉ္ဇိတံ လောကဘာရံ ဝါတိ လောကေ လောကဿ ဝါ သာရဘူတံ အဘိရူပဒဿနီယ သိရိမင်္ဂလာနံ ပုဉ္ဇိကတံ ဝိယ။ နယနာနံ ရသာယနန္တိ ပဿန္တာနံ စက္ခူနံ ရသံ အဿာဒံ ပဝတ္တေတီတိ ရသာယနံ။ ပဿန္တာနံဝါ ပုဂ္ဂလာနံ စက္ခုဒွါရိကစိတ္တာနံ ရသာယနဘောဇသဒိသံ။ ပုညာနံ ကိတ္တိဇနနန္တိ တဝ ရူပံ ပုညဝန္တာနံ ကိတ္တိ ပသံသံ ဇနေတီတိ ကိတ္တိဇနနံ။ ဩက္ကာကကုလနန္ဒနန္တိ သကလံ ဩက္ကာကဝံသံ နန္ဒေတိ တောသေတီတိ ဩက္ကာကကုလနန္ဒနံ။

၁၉၃။ ဇရာ သမဓိသေဿတီတိ ခဏ္ဍိစ္စပလိတာဒိ ဇိဏ္ဏသဘာဝေါ တုဝံ အဇ္ဈောတ္ထရိဿတိ အဘိဘဝိဿတိ။ ဝိဟာယ ဂေဟန္တိ နိဝေသနံ ဝိဇဟိတ္ဝာ။ ကာရိညေတိ ပိယာလပနပဒံ။ စရဗြဟ္မစရိယန္တိ အဇရာမရဏသမ္ပါပကံ ဗြဟ္မံ စရာဟိ။ အနန္တိတေတိ အာလပနပဒံ။ ဘောတိ အနိန္ဒိ တဗ္ဗဓိတာတိ အတ္ထောတုံ၊ ဣတိ မာတရာ ပရိစောဒိတာတိ သမ္ဗန္ဓော။

၁၉၄။ ဒေဟေန နတု စိတ္တေနာတိ အဟံ ကာယေန ပဗ္ဗဇိံ၊ န ပနပဗ္ဗဇိတုကာမေန စိတ္တေနာတိ အတ္ထော။ ရူပယောဗ္ဗနလာဠိတာတိ ဟေတုမန္တဝိသေသနံ၊ အဟံ ယသ္မာ တရုဏဝယသမ္ပန္နေ ရူပေ သဥ္စာတလာဠနာ၊ တသ္မာ စိတ္တေန န ပဗ္ဗဇိံ။

၁၉၅။ ပယတ္တေနာတိ သမ္မာဝါယာမသင်္ခါတေန ဝီရိယေန ဈာနဇ္ဈေနာတိ လောကိယလောကုတ္တရဈာနဿ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာန လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနဝသေနဈာယနံ ဈာနဇ္ဈံ၊ တေန ဈာနဇ္ဈေန။န စာဟံ တ္ထ ဥဿုကာတိ ကိဥ္စာပိ မာတာ ဝဒတေ သြဝဒတိ စ တထာပိ အဟံ တတ္ထ ဈာနနိဇ္ဈာနေ န ဥဿုကာ နဝိရိယာရမ္ဘကာ။

-- ၂၇၄ --

၁၉၆။ ကာမလာလသန္တိ ရူပါဒိကာမဂုဏေ လာလသာ အဘိဂိဒ္ဓါယဿာတိ ကာမလာလသာ၊ တံ။ နိန္ဒမှိနတ္ထန္တိ ဥဒယဗ္ဗယသဘာဝေ ရူပသ္မိံ နိဒါဗ္ဗယ။

၁၉၇။ အာနုဘာဝေန္နာတိ ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဗလေန။ သုရုစိရန္တိသုဋ္ဌု ရမဏီယံ၊ သုဋ္ဌု ဝါ ရုစိံ အဘိရတိံ ဒေတီတိ သုရုစိရံ။ မမတောပီတိ မမ ဣဒံ အဘိရူပံ မမ၊ တတော မမတောပိ။

၁၉၈။ အဘိဝိမ္ဘိတဒေဟိနိန္တိ အတိဝိယ ဝိမ္ဘိတော ဝိမှယိတဗ္ဗော ဒေဟော ကာယော ယဿာတိ အတိဝိမ္ဘိတဒေဟိနီ၊ တံ။ စိန္တယိံ သံဖလံ မေတိ မမ ဖလေန ဟိတတ္တေန သဟ ပဝတ္တန္တိ အဟံ စိန္တေသိံ။ ခနတ္တလာဘဥ္စ မာနုသန္တိ မနုဿလောကေ ပဝတ္တံ စက္ခုဿ လာဘော စ သဖလောတိ စိန္တေသိန္တိ အတ္ထော။

၁၉၉။ သုဘာဂေတိ အာလပနပဒံ၊ သုန္ဒရံ သိရိမင်္ဂလသင်္ခါတံ ဘဂံ အဿာ အတ္ထီတိ သုဘာဂါ။ ယေနတ္ထောတိ ယေန ဝတ္ထုနာ ဣစ္ဆိတော။ တံ ဝတ္ထုံ ဝဒေဟိတိ သမ္ဗန္ဓော။

၂၀၀။ ဥစ္ဆင်္ဂေ မံ နိဝါသယာတိ မမ အင်္ကေ နိဝါသေဟိ။ သီဒန္တိဝ မမင်္ဂါနိတိ မမ ဟတ္ထာဒိအင်္ဂသု သြသီဒန္တိ ဝိယ။ ပသုပ္ပယာတိ မုဟုတ္တံ သယာတိ။

၂၀၁။ သယိ သုထောစနာတိ သုန္ဒရစက္ခု သာ ကညာ သုပိ။ ပတိတာ လူတာတိ လူတိကာ ဥဏ္ဏနာဘိ ဥပရိဝိတာနတော ပတိတာ။ ပရမဒါရုဏာတိ အတိဝိယ ရုဒ္ဒတာ။

၂၀၂။ သဟ တဿာ နိပါတေနာတိ တဿ လူတာယ နိပတနေနသဟေဝ။ ပီဠကာ ဥဒပဇ္ဇတာတိ မဟာဖောဋ္ဌော ဥပ္ပဇ္ဇိ ဥဋ္ဌဟိ။ ကုဏပါပုဗ္ဗလောဟိတာတိ ကုဏပသဒိသာ ကဋ္ဌေဝရာ ပုဗ္ဗော စ လောဟိတဥ္စ ပဃ္ဃရိံ သူတိ သမ္ဗန္ဓော။

-- ၂၇၅ --

၂၀၃။ ပဘိန္နံ ဝဒနဥ္စာပီတိ မုခမ္ပိ ပကာရေဟိ ဘိန္နံ ဆိန္နံ။ ကုဏပံ ပူတိဂန္ဓနန္တိ ကဋ္ဌေဝရမ္ပိ ပူတိဂန္ဓေန ဝါယတိ၊ ဒုဂ္ဂန္ဓန္တိ အတ္ထော။ ဥဒ္ဒုမာတန္တိ ဘတ္တာ ဝိယဝါယုနာ ဥဒ္ဒံ ဇီဝိတပရိယာဒါနာ ယထာနုက္ကမံ သမုဂ္ဂတေန သူနဘာဝေန ဥဒ္ဒုမာတတ္တာ ဥဒ္ဒုမာတံ။ ဝိနီလန္တိ ဝိပရိဘိန္နနီလဝဏ္ဏံ။ ပုဗ္ဗဥ္စာပိ သရိရကန္တိ ပဋိက္ကူလံ သရီရံ ပုဗ္ဗဝန္တဥ္စ ပူယပဃ္ဃရဏကဥ္စ။

၂၀၄။ပဝေ ဓိတသဗ္ဗင်္ဂီတိ ပကာရေဟိ ဝေဒိတာနိ ကမ္ပမာနာနိ သဗ္ဗာနိ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနိ ယဿာတိ ပဝေဒိတသဗ္ဗင်္ဂီ။ ဝေဒယန္တီတိ ဒုက္ခဝေဒနံ ဝေဒယမာနာ အနုဘဝမာနာ။ ကရုဏန္တိ ကလုနံ ကရုဏာယိတဗ္ဗကံ။

၂၀၅။ ဖုသယန္တိ စ ဝေဒနာတိ ဒုက္ခဝေဒနာနာယော ပါပုဏန္တိ အဘိဘဝန္တိ။ နိမုဂ္ဂမှီတိ အဟံ မဟာ ဒုက္ခေ နိမုဂ္ဂါ အဓော သြသီဒမာနာ ဝိယ အမှိတိ အတ္ထော။

၂၀၆။ ကူဟိံ ဝဒနသောဘံ တေတိ တဝ မုခသောဘနံ ကူဟိံ ကံ နာမ ဌာနံ ဂတန္တိ အတ္ထော။ တုင်္ဂနာသိကာတိ တုင်္ဂါ ဥစ္စာ ဒီဃာ နာသိကာ ပဿထ နော တုမှေ ဘိက္ခဝေ ဧတံ ဘိက္ခုံ အာဂစ္ဆန္တံ သြဒါတကံ တနုကံ တုင်္ဂနာသိကန္တိ အာဒီသု ဝိယံ။ ကမ္ဗုပိမ္ဗဝရောဋ္ဌန္တိ လောဟိတကေန ဥတ္တမေန ဗိမ္ဗိကာဖလေန သမာနော သြဋ္ဌောယဿာ တိ တမ္ဗုပိမ္ဗဝရောဋ္ဌံ ဝဒနံ မုခံ ကုဟိံ ဂတန္တိ သမ္ဗန္ဓော။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သံ၊၁။၄၇၁-ပိဋ္ဌေ။

-- ၂၇၆ --

၂၀၇။ သသီနိဘန္တိ ပုဏ္ဏစန္ဒေန သမာနံ။ ကမ္ဗုဂီဝါတိသုဝဏ္ဏာလိင်္ဂဒိသဂီဝါ။ ဒေါဠာလောလာဝါတိ သုဝဏ္ဏပတ္တကံ အာလောလံ သုပရိသုဒ္ဓံ မဇ္ဇိတံ ဣဝ။ ဒေါဏာလောလာ ဝါတိပိ ပါဌော။ ဒေါလာယိတမ္ဗာ ဒေါလာ ဝိယာတိ အတ္ထံ ဝဒန္တိ။ ဝေဝဏ္ဏန္တိ ဝိရူပဝဏ္ဏဘာဝံ။

၂၀၈။ မကုဠပဒုမာကာရာတိ သမ္ပတိ ဝိကသမာနပဒုမမကုဠသ သဏ္ဌာနာ ဝိယ။ ကလသာဝပယောဓရာတိ သုဝဏ္ဏခုဒ္ဒကကုမ္ဘော ဣဝတဝ ဒွေ ထနာ။ ဒုဋ္ဌဂန္ဓိတ္တိမာဂတာတိ ဒုဂ္ဂန္ဓဝန္ထတ္ထံ အာဂတာ သမ္ပတ္တာ။

၂၀၉။ သူနာဝနီတကိဗ္ဗိသာတိ သူနံ ဥဒ္ဓုမာတဘာဝံ အဝနီတတ္တာ ဖရုသာ။ အမေဇ္ဈဘရိတာတိ အသုစိ ဇေဂုစ္ဆနီယေဟိ ပရိပုဏ္ဏာ။ အဟောရူပ’မသဿတန္ထိ အနိစ္စသဘာဝံ ရူပံ အဟော အစ္ဆရိယံ။

၂၁၀။ဘယာနကန္တိ ဘယဇနကံ သံဝေဇနီယံ။ ဗိဘစ္ဆန္တိဇေဂုစ္ဆနီယံ။ ယတ္ထ ဗာလိသာတိ ယာဒိသော ဇေဂုစ္ဆနီယဘာဝေ ရူပသ္မိံ ဗာလာ ဣတ္တိယော ရမန္တေ တဏှာပေမဝသေန ဝိပလ္လာသံ စိတ္တာ အဘိရမန္တိ။

၂၁၂။ ကုဏပန္တိ မတကဠေဝရံ။

၂၁၃။ ပူတိကံ ဝါတိ ပူတိဂန္ဓံ ဝါယတိ။

၂၁၄။ ဧဝမေတံ အဝေက္ခန္တီ။ပ။ ဒက္ခသီတိဒံ ဧတံ အာတုရာဒိသဘာဝံ ကာယံ “ဧဝံ ယထာ ဣဒံ တထာ ဧတံ” န္တိအာဒိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရေန ရတ္တိန္ဒိဝံ သဗ္ဗကာလံ အတန္ဒိတာ အနလသာ သမ္မလသာ သမ္မပ္ပဓာနဝီရိယသမ္ပန္နာ ဟုတ္ဝာ ပရတောဃောသဟေတုကံ သုတမယဉာဏံ မုဥ္စိတ္ဝာ တတော တံ နိမိတ္တံ အတ္တနိ သမ္ဘူတတ္တာ သကာယ ဘာဝနာမယာယ ပညာယ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီ,ဠ။၈၉-ပိဋ္ဌ

-- ၂၇၇ --

ယာထာဝတော ယနဝိနိဗ္ဘောဂကံရဏေန အဘိနိဗ္ဗိဇ္ဈ ဝိသေသတော နိဿေသံ ဝိဇ္ဈိတ္ဝာ ဘိန္ဒိတ္ဝာ ဒက္ခသိ တံ့ ပဿိဿာသီတိ လောကနာယကော အဘာသထာတိ သမ္ဗန္ဓော။

သာ ဒေသနာနုသာရေန ဉာဏံ ပေသေတ္ဝာ ဣမာသံ တိဏ္ဏံ ဂါထာနံ အဝသာနေ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌဟိ။

၂၁၅။ သုတွာ ဂါထာ သုဘာသိတာတိ တတော ပစ္ဆာ ဉပရိ မဂ္ဂဖလတ္ထာယ ဘဂဝါ_

“အဋ္ဌီနံ နဂရံ ကတံ၊ မံသလောဟိတလေပနံ။

ယတ္ထ ဇရာ စ မစ္စု စ၊ မာနော မက္ခော စ ဩဟိတော”တိ။၁

ဂါထမ္ဘ။

“စရံ ဝါ ယဒိ ဝါ တိဋ္ဌံ၊ နိသိန္နော ဉဒ ဝါ သယ န္တိ၂ အာဒိဂါထာယော စ အဘာသိ၊ ထေရီ ဘဂဝတာ သုဋ္ဌု ဘာသိတာ တာ ဂါထာယောသုဏိတွာ။ တတြိဋ္ဌိတာဝဟံ သန္တိတိ တသ္မိံ ဌာနေ ဌိတာ ဧဝ အဟံ သမာနာ။

၂၁၆။ ဈာနပရာယဏာတိ လောကိယ လောကုတ္တရသင်္ခါတံ ဈာနံ ဧဝ ပရာယဏံ ပဋိသရဏံ အဿာတိ ဈာနပရာယဏာ။ တသ္မိံ ဂုဏေတိ ဈာနသမာပဇ္ဇနသီလဂုဏော။ ဧတဒဂ္ဂေတိ “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝိတာနံ ဘိက္ခုနီနံ ဈာယီနံ ယဒိဒံ နန္ဒာ “ တီ ဈာယီနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ မံ ဌပေသီတိ သမ္ဗန္ဓောတိ။

၅-နန္ဒာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

မှတ်ချင်။ ။

၁။ ဓမ္မပဒေ၊ဇရာဝဂ္ဂေ ၁၅၀-ဂါထာ။

၂။ သုတ္တနိ၊၁၀၇-ပိဋ္ဌေ။

-- ၂၇၈ --

၆- သောဏာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ

ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနောတိအာဒိံ သောဏာထေရိယာ အပဒါနံ။ အယံ ဟိ ကြတော ကပ္ပသတသဟဿမတ္ထကေ ပဒုမုတ္တရဘဂဝတော ကာလေ ဟံသဝတီနဂရေ သေဋ္ဌိကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတွာ ဧကဒိဝသံ သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုဏန္တီ သတ္ထာရံ ဧကံ ဘိက္ခုနိံ အာရဒ္ဓဝီရိယာနံ ဘိက္ခုနီနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသွာ အဓိကာရကမ္မံ ကတွာ သယမ္ပိ တံ ဌာနန္တရံ ပတ္ထေသိ။ ပဒုမုတ္တရော ဘဂဝါ "သမိဇ္ဈိဿတိ နု ခေါ ဣမာယ အယံ ပတ္ထနာ , နော" တိ အနာဂတံသဉာဏံ ပေသေတွာ အာဝဇ္ဇေန္တော ဧဝံ အဒ္ဒသ "အနာဂတေ သတသဟဿကပ္ပပရိယောသာနေ ဂေါတ္တေန ဂေါတမော နာမ ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဒါ ဣမာယ ပတ္ထနာ သမိဇ္ဈိဿတီ" တိအထ နံ ဘဂဝါ ဧဝမာဟ ဥပါသိကေ အနာဂတေ သတသဟဿ။ ကပ္ပပရိယောသာနေ ဂေါတမော နာမ ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ။ တဒါ တွံ တဿ သာသနေ အာရဒ္ဓဝီရိယာနံ အဂ္ဂသာဝိကာ ဘဝိဿသီတိ ဗျာကာသိ။

သာ တံ သုတွာ အဘိပ္ပမောဒိတာ ယာဝဇီဝံ ပုညာနိ ကတွာ တတော စုတာ တာဝတိံသံ ပတွာ တတော စုတာ ကပ္ပသတသဟဿံ ဒေဝမနုဿေသု သံသရိတွာ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ ကုဒ္ဓေဖိတေ မဟဒ္ဓနေ သေဋ္ဌိကုလေ ပဋိသန္ဓိံ ဂဟေတွာ အပရဘာဂေ ဝယပ္ပတ္တာ ပတိကုလံ ဂတာ ဃရာဝါသ ဝုတ္တာ အနီတ္တာနမ္ပိ ပိယေ အဘိရူပေ ဒသ ပုတ္တေ ဒသ ဓီတရော စ၂ လဘိတွာ ဗဟုပုတ္တိကာတိ ပညာယိတ္ထ။ အပရဘာဂေ တဿာ သာမိကော ဘဂဝတော သာသနေ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ထေရီဌ။ ၉၈။ အံဌ၁။၂၈၁။ ဓမ္မဌ၁။၄၄၆-ပိဋ္ဌေသု။

၂။ဗဟု ပုတ္တမီတရာ။ အံ ၊ဌ၁။၂၀၁။ သတ္တပုတ္တာ သတ္တမီတရော၊ဓမ္မဌ၁။၄၄၆-ပိဋ္ဌေသု၊ ဣဓ-၂၂၉-ဂါထာ ပဿိတဗ္ဗာ။

--၂၇၉ --

ပဗ္ဗဇိ။သာ သာမိကေ ပဗ္ဗဇိတေ ဝယပ္ပတ္တေ ပုတ္တ ဓီတရော ဝိသုံ ဝိသုံ ဃရာဝါသေ ပတိဋ္ဌာပေသိ။ မဟာဥပါသိကာ သာမိကေ ပဗ္ဗဇိတေပိန တာဝ ကုဋုမ္ဗံ ဝိဘဇတိ။ အထ နံ ပုတ္တဓီတရော ဧဝမာဟံသု "ဓမ္မ အမှာကံ ပိတရိ ပဗ္ဗဇိတေ တုယှံ ကော အတ္ထော ကုဋုမ္ဗေန၊ ကိံ မယံ တံ ဥပဋ္ဌာတုံ န သက္ကောမာ" တိ။ သာ တေသံ ကထံ သုတွာ တုဏှီ ဟုတွာ ပုနပ္ပုနံ တေဟိ ဝုစ္စမာနာ ပုတ္တဓီတရာ မံ ပဋိဇဂ္ဂိဿန္တိ၊ ကိံ မေ ဝိသုံ ကုဋုမ္ဗေနာတိ သဗ္ဗံ သာပတေယျံ ပုတ္တဓီတူနံ ဝိဘဇိတွာ အဒါသိ။ အထ နံ ကတိပါဟစ္စယေန ဇေဋ္ဌပုတ္တဿ ဘရိယာ "အဟော အမှာကံ အယျာ 'ဇေဋ္ဌပုတ္တော ဓမ' တိ ဒွေ ကောဋ္ဌာသေ ဒတွာ ဝိယ ဣမမေဝ ဝဒီသု။ ဇေဋ္ဌဓီတရံ အာဒိံ ကတွာ တာသံ ဂေဟံ ဂတကာလေပိ နံ ဧဝမေဝ ဝဒိံသု။ တေ တတော ပဋ္ဌာယ "အယံ အမှာကံ ကိံ ကရိဿတီ" တိ တံ အတ္တနော သန္တိကံ အာဂတံ 'မာတာ'တိ သညမ္ပိ န ကရိံသု။ ဗဟုပုတ္တိကသောဏာ အဝမာနပ္ပတ္တာ တေသံ အတ္တနိ အဂါရဝဘာဝံ ဥတွာ ဃရာဝါသေန ကိံ ကရိဿာမိ၊ ကိံ ဣမေသံ သန္တိကေ ဓုတ္တေန၊ ဘိက္ခုနီ ဟုတွာ ဇီဝိဿာမီတိ ဘိက္ခုနုပဿယံ ဂန္တွာ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာစိ။တာ နံ ပဗ္ဗာဇေသုံ။ သာ လဒ္ဓူပသမ္ပဒါ ဟုတွာ ဗဟုပုတ္တိကတ္ထေရီတိ ပညာယိ။

အထ နံ ဘိက္ခုနီယော အယံ ဝတ္တံ နဇာနာတိ၊ အယုတ္တံ ကရောတီတိ ဒဏ္ဍကမ္မံ ကရောန္တိ ၊ ပုတ္တဓီတရော တံ ဒဏ္ဍကမ္မံ အာဟရန္တိံ ဒိသွာ အယံ ယာဝဇ္ဇဒိဝသာ သိက္ခာမတ္တမ္ပိ န ဇာနာတီတိ ဒိဋ္ဌ ဒိဋ္ဌ ဌာနေ ဥပ္ပဏ္ဍေသုံ။ သာ တေသံ ဝစနံ သုတွာ ဥပ္ပန္နသံဝေဂါ "အဟံ မဟလ္လိကကာလေ ပဗ္ဗဇိတာ၊ အပ္ပမတ္တာယ မေ ဘဝိတဗ္ဗံ ၊ အတ္တနော ဂတိဝံသောဓနံ့ ကာတုံ ဝဋ္ဋတီ" တိ ဘိက္ခုနီနံ ဝတ္တပဋိဝတ္တံ ကရောန္တီ နိသိန္နဋ္ဌာနေပိ ဌိတဋ္ဌာနေပိ ဒွတ္တိံသာကာရံ သဇ္ဈာယတိ။ သဗ္ဗရတ္တိံ သမဏဓမ္မံ ကရိဿာမီတိ ဟေဋ္ဌာပါသာဒ ဧကတ္ထမ္ဘံ ဟတ္ထေန ဂဟေတွာ တံ

--၂၈၀--

အာဝိဉ္ဆမာနာဝသာ သမဏဓမ္မံ ကရောတိ။ စင်္ကမမာနာပိ "အန္ဓကာရဋ္ဌာနေ မေ ရုက္ခေ ဝါ ကတ္ထစိ ဝါ သီသံ ပဋိဟညေယျာ" တီ ရုက္ခံ ဟတ္ထေန ဂဟေတွာ တံ အာဝိဉ္ဆမာနာဝ သမဏဓမ္မံ ကရောတိ။ သတ္ထာရာ ဒေသိတဓမ္မမေဝ ကရိဿာမီတိ ဓမ္မံ အာဝဇ္ဇေတွာ ဓမ္မံ အနုဿရမာနာဝ သမဏဓမ္မံ ကရောတိ။ သာ တတော ပဋ္ဌာယ ယထေဝ ပုဗ္ဗ ဗဟုပုတ္တိက သောဏတ္ထေရီတိ ပညာယိတ္ထ၊ ဧဝံ ပစ္ဆာ အာရဒ္ဓဝီရိယသောဏတ္ထေရီတိ ပါကဋာ ဇာတာ။

အထေကဒိဝသံ ဘိက္ခုနိယော ဩဝါဒဋ္ဌာနံ ဝိဟာရံ ဂစ္ဆန္တိယော ဘိက္ခုနိသံဃဿ ဥဒကံ တာပေယျာသိ သောဏေ" တိ ဝတွာ အဂမံသု။ သာပိ ဥဒကံ အာဟရိတွာ ဥဒကဘာဇနေ ပက္ခိပိတွာ ဥဒ္ဒနေ ဌပေတွာ ဥဒကတာပနတော ပရေတရမေဝ အဂ္ဂိသာလာယံ စင်္ကမိတွာ ဒွတ္တိံသာကာရံ သဇ္ဈာယန္တီ ပဉ္စက္ခန္ဓေ အနိစ္စာဒိတော

ဝိပဿနံ ဝဍ္ဎေသိ။ အထ သတ္ထာ တဿာ ဉာဏပရိပါကံ ဒိသွာ ဂန္ဓကုဋိယံ နိသိန္နောဝ ဩဘာသံ ဖရိတွာ သမ္မုခေ နိသိန္နော ဝိယ အတ္တာနံ ဒဿေတွာ တာယ သဒ္ဓိံ ကထေန္တော “ဗဟုပုတ္တိကေ မယာ ဒေသိတံ ဓမ္မံ အနာဝဇ္ဇေန္တဿ အပဿန္တဿ ဝဿသတံ ဇီဝနတော မယာ ဒေသိတံ ဓမ္မံပဿန္တဿ မုဟုတ္တမ္ပိ ဇီဝိတံ သေယျော” တိ ဝတွာ အနုသန္ဓိံ ဃဋေ့တွာ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော ဣမံ ဩဘာသဂါထံ အဘာသိ_

ယော စ ဝဿသတံ ဇီဝေ၊ အပဿံ ဓမ္မမုတ္တမံ။

ဧကာဟံ ဇီဝိတံ သေယျော၊ ပဿတော ဓမ္မမုတ္တမန္တိ။၂

ဂါထာပရိယောသာနေ ဗဟုပုတ္တိကတ္ထေရီ သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌဟိ။သာ ဧဝံ စိန္တေသိ “ အဟံ အရဟတ္တံ ပတ္တာ၊

မှတ်ချက်။ ။

၁။အဝိဇဟမာနာ၊ထေရီ၊ ဋ္ဌ။၉၈-ဝိဋ္ဌ။

၂။ဓမ္မပဒေ ၃၀-ပိဋ္ဌေ။

-- ၂၈၁ --

အာဂန္တုကဇနော စ အနုပဓာရေတွာဝ မယိ အဝညာယ ကိဉ္စိ ဝတွာ ဗဟုမ္ပိ အပုညံ ပသဝေယျ၊ တသ္မာ သလ္လက္ခဏာကာရဏံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတီ” တိ။ သာ ဥဒကဘာဇနံ ဥဒ္ဓနံ အာရောပေတွာပိ ပေဟ္ဍာ အဂ္ဂိံန အကာသိ။ ဘိက္ခုနိယော အာဂန္တွာ ဥဒ္ဓနံ ဩလောကေန္တိယော အဂ္ဂိံ အဒိသွာ “ဣမံ မဟလ္လိကံ ဘိက္ခုနိသံဃဿ ဥဒကံ တာပေဟီတိ အဝေါစုမှ၊ ဣဒါနိပိ ဥဒ္ဓနေ အဂ္ဂိမ္ပိ န ကရောတီ” တိ အာဟံသု။ “အယျေ ကိံ တုမှာကံ အဂ္ဂိနာ ၊ ဥဏှောဒကေန နှာယိတုကာမာ ဘာဇနတော ဥဒကံ ဂဟေတွာ နှာယထာ” တိ။တာပိ ‘ဘဝ’ ဿတိ ဧတ္ထ ကာရဏ” န္တိ ဂန္တွာဥဒကေ ဟတ္ထံ ဩတာရေတွာ ဥဏှာဘာဝံ ဉတွာ ဏကကူဋံ့ အာဟရိတွာ ဥဒကံ ဂဏှန္တိ၊ ဂဟိတဂဟိတဋ္ဌာနံ ပရိပူရတိ။ တဒါ သဗ္ဗာဝ တဿာ အရဟတ္တေ ဌိတဘာဝံ ဉတွာ ဒဟရတရာ တာဝ ပဉ္စပ္ပတိဋ္ဌိတန ပါဒေသု ပတိတွာ “အယံ အယျေ ဧတ္တကံ ကာလံ တုမှေ အနုပဓာရေတွာ ဝိဟေဌေတွာ ဝိဟေဌေတွာ ကထယိမှ၊ ခမထ နော” တိ ခမာပေသုံ။ ဝုဍ္ဎတရာပိ ဥက္ကုဋိကံ နိသီဒိတွာ “ခမ အယျေ” တိ ခမာပေသုံ။ တတော ပဋ္ဌာယ “မဟလ္လိကကာလေ ပဗ္ဗဇိတွာပိ အာရဒ္ဓဝီရိယဘာဝေန နစိရဿေဝ အဂ္ဂဖလေ ပတိဋ္ဌိတာ” တိ ထေရိယာဂုဏော ပါကဋော အဟောသိ။ အပရဘာဂေ သတ္ထာ ဇေတဝနေ နိသီဒိတွာ ဘိက္ခုနိယော ပဋိပါဋိယာ ဌာနန္တရေ ဌပေန္တော သောဏတ္ထေရိ “ဏတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝိကာနံ ဘိက္ခုနီနံ အာရဒ္ဓပီရိယာနံ ယဒိဒံ သောဏာ” တိ အာရဒ္ဓဝီရိယာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေဌပေသိ။ သာ ဧကဒိဝသံ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ဥဒါနဝသေန။

“ဒသ ပုတ္တေ ဝိဇာယိတွာ ၊ အသ္မိံ ရူပသမုဿယေ။

တတောဟံ ဒုဗ္ဗလာ ဇိဏ္ဏာ၊ ဘိက္ခုနိံ ဥပသင်္ကမိံ။

သာ မေ ဓမ္မမဒေသေသိ၊ ခန္ဓာယတန ဓာတုယော။

တဿာ ဓမ္မံ သုဏိတွာန ၊ ကေသေ ဆေတွာန ပဗ္ဗဇိံ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။အံ၊၁။၂၆-ပိဋ္ဌ။

ထေရီ_၂၉

-- ၂၈၂ --

တဿာ မေ သိက္ခမာနာယ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဝိသောဓိတံ။

ပုဗ္ဗေနိဝါသံ ဇာနာမိ၊ ယတ္ထ မေ ဝုသိတံ ပုရေ။

အနိမိတ္တဉ္စ ဘာဝေမိ၊ ဧကဂ္ဂါ သုသမာဟတိတာ။

အနန္တရာ ဝိမောက္ခာ’သိံ၊ အနုပါဒါယ နိဗ္ဗုတာ။

ပဉ္စက္ခန္ဓာ ပရိညာတာ၊ တိဋ္ဌန္တိ ဆိန္နမူလကာ။

မိ တဝတ္တု ဇရေ ဇမ္မေ ၊ နိတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဘဝေါ”တိ။

ဣမာ ဂါထာယော အဘာသိ။

ဧဝံ သာ ပတ္တအရဟတ္တဖလာ အဓိဂတဏ္ဏတဒဂ္ဂဋ္ဌာနာ အတ္တနော ပုဗ္ဗကမ္မံ သရိတွာ သောမနဿဝသေန ပုဗ္ဗစရိတာပဒါနံ ပကာသေန္တီ “ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနော” တိ အာဒိမာဟ။

၂၂၁။ တတ္ထ မစုရံ ဝစန္တိ မဓုရဿရံ ဝဂ္ဂုဝဒံ၊ ဟေဋ္ဌာ၂ ဝုတ္တနယေန အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတံ ပဒုမုတ္တရဘဂဝတော ဓမ္မဃောသန္တိ အတ္ထော။

၂၂၂။ အာရဒ္ဓဝီရိယာနဂ္ဂန္တိ အာရဒ္ဓံ ဝီရိယံ ယာဟီတိ အာရဒ္ဓဝီရိယာ၊ တာသံ ဘိက္ခုနီနံ အဂ္ဂံ ဥတ္တမံ သေဋ္ဌံ။ ကာရန္တိ အဓိကာရ ကုသလကမ္မံ။

၂၂၃။ အဘိဝါဒိယာတိ ဝိသေသတော ဝန္ဒိတွာ၊ ဘယလာဘကုလစာရာဒိဝိရဟေန သက္ကစ္စံ အာဒရေန ကာယဝစီမနောဒွါရေဟိ ဝန္ဒိတွာတျတ္ထော။ သိဗ္ဗုတံ ပဏိဓိံ တဝါတိ တဝ ပတ္ထနာ သိဗ္ဗောတု ပရိပူရတု။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီ၊ ဂါထာ။၃၉၁၊ ထေရီ၊ဋ္ဌ။ ၁၀၁-ပိဋ္ဌသု

၂။ အပ၊၂။၂၄၆-ပိဋ္ဌေ၊ ၈၀-ဂါထာယံ။

-- ၂၈၃ --

၂၂၉။ ပတိကုလန္တိ သာမိကဿ ဂေဟံ။ ဒသ ပုတ္တာနီတိ ဒသပုတ္တေ စ ဒသ ဓီတရော စ အဇနိံ ဝိဇာယိန္တိ အတ္ထော။ သုရူပါနီတိ အဘိရူပါနိ။

၂၃၀။ ဇနနေတ္တမနောဟရာတိ ပဿန္တာနံ ဇနာနံ စက္ခုံ စိတ္တဥ္စ ဟရိတုံ သက္ကောန္တီတိ ဇနနေတ္တမနောဟရာ။ အမိတ္တာနမ္ပိတိ ဝေရိပုဂ္ဂလာနံ အပိ။ ရူစိတာတိ တောသိတာ ပိယာယိတဗ္ဗာ။

၂၃၁။ မယှံ အကာမာယာတိ အနိစ္ဆန္တိယာ မေ။ ဒသပုတ္တပုရက္ခတောတိ ဒသန္နံ ပုတ္တဓီတူနံ ပုရေ သေဋ္ဌဋ္ဌာနေ ကရီယတီတိ ဒသပုတ္တပုရက္ခတော၊ အထဝါ ဒသဟိ ပုတ္တဓီတူဟိ ပရိဝါရိတော။ ပဗ္ဗဇိတ္ထ သမေ ဘတ္တာတိ မမ သော သာမိကော သာသနာ ပဗ္ဗဇိတိ အတ္ထော။ ဒေဝဒေဝဿာတိ ဧတ္ထ ဒေဝါတိ တယော ဒေဝါ သမ္မုတိဒေဝါ ဥကကတ္တိဒေဝါ ဝိသုဒ္ဓိဒေဝါ ။ ကတမေ သမ္မုတိဒေဝါ သမ္မုတိဒေဝါ ဝုစ္စန္တိ ရာဇာနော စ ရာဇကုမာရာ စ ဒေဝိယာ စာတိအာဒိနာ နိဒ္ဒေသေဝ ဝုတ္တနယေန တေသံ သဗ္ဗေသမ္ပိ တိဏ္ဏံ ဒေဝါနံ ဥတ္တမဒေဝတာယ ဒေဝဒေဝဿ ဘဂဝတော သာသနေတိ သမ္ဗန္ဓော။

၂၃၂။ တဒေကိကာတိ တဒါ တသ္မိံ ကာလေ အဟံ ဧကိကာ အဒုတိယာ။ဇီဝိတေန အလံ နိရတ္တကံ ဘဝတိ။ စတ္တာယာတ ဇဟိကာယ။ ပတိပုတ္တေဟီတိ သာမိကေန စ ပုတ္တေဟိ စ။ သာမိကော ဟိ သာသနေ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ တံ ဇဟတိ၊ ပုတ္တာ ဝိသုံ ဝသုံ ဃရာဝါသေန တံ ဇဟန္တိ။ ဝရာကိယာတိ သဗ္ဗ သာပတေယျံ ပုတ္တဓီတူနံ ဝိဘဇိတွာ ဒါနေန နိဒ္ဓနာယ ဒုက္ခိတာယ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။စူဋ္ဌနိ။၉၂။၂၂၅။အဘိ၊၄၃၇။ ဇာ၊ဋ္ဌ၊၁။၁၄၉-ပိဋ္ဌသု။

-- ၂၈၄ --

၂၃၃။ တဏ္ဍာတိ သာသနံ။ ယတ္ထ မေ ပတီတိ ယသ္မိံ ဘဂဝတော သာသနေ မမ သာမိကော။

၂၃၄။ ဧကံ ဘိက္ခုနုပဿယေတိ သိက္ခုနီနံ ဝိဟာရေ မမံ ဧကကံ ဝိဟာဥ ဌပေတွာတိ သမ္ဗန္ဓော။ ဂဏ္ဍုမောဝါဒန္တိ ဘိက္ခုနိယော ဩဝါဒဋ္ဌာနံ အဂမံသု။ အထဝါ ဩဝါဒတ္ထံ ဝါဟာရံ ဂဏ္ဍိံသူတိ အတ္ထော။ တာပေဟိ ဥဒကန္တိ ဘိက္ခုနိသံဃဿ အတ္ထာယ ဥဒကံ တာ ပေတိ ဥဏှာပေဟိ ဣတိ ဝတွာ ဂဏ္ဍုန္တိ သမ္ဗန္ဓော။

၂၃၅။ ဥဒကမာဟိတ္ဆွာတိ ဥဒကံ အာဟရိတွာ။ ဩကိရိတွာန ကုမ္ဘိယာတိ ဥဒကဘာဇနေ ဩသိဥ္စိတွာ ပက္ခိပိတွာ။ စုလ္လေတိ ဥဒ္ဓနေ။ အာသီနာတိ နိသိန္နာ။ သမာဒဟိန္တိ အဟံ မမ စိတ္တံ သုခေနေဝ သမာဓေသိံ ဝိပဿနာသမာဓိနာ သမာဟိတံ အကာသိံ။

၂၃၇။ တေဇောဓာတု မဓိဋ္ဌာယာတိ တေဇောကသိဏာရမ္မဏံ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ အဓိဋ္ဌဟိတွာ။ အဘိညာပါဒကံ ၁ ဟိ တေဇောကသိဏာရမ္မဏံ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဋ္ဌာယ ပုန “ဥဒကံ တတ္ထံ ဥဏှံ ဘဝတူ” တိ အာဝဇ္ဇိတွာ တတော ပရံ ပဝတ္တာနံ တိဏ္ဏံ စတုန္နံ ဝါ ပုဗ္ဗဘာဂစိတ္တာနံ အနန္တရာ ဥပ္ပန္နေန သန္နိဋ္ဌာပနဝသေန အဓိဋ္ဌာနန္တိ လဒ္ဓနာမေန ဧကေနေဝ စတုတ္ထဇ္ဈာန အဘိညာဉာဏေန အဓိဋ္ဌာတိ၊ အဓိဋ္ဌာနစိတ္တေန သဟေဝ ဥဒကံ တတ္ထံ ဥဏှံ ဘဝတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝိပ္ပံ သန္တာပယီ ဇလန္တိ အဟံ သီဃံ ဥဒကံ အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိယာ ဥဏှာမေသိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဝိသုဒ္ဓိ၊၂။၁၅။ ပဋိသံ ဋ္ဌ၊၂။၂၆၇-၈-ပိဋ္ဌေသု။

-- ၂၈၅ --

၂၃၈။ဝိမှိတာ တာတိ အစ္ဆရိယဗ္ဘုတစိတ္တာ တာ ဘိက္ခုနိယော။ အသောဝယန္တိ အာရောစေသုံ။ မုဒိတောတိ မုဒိတစိတ္တော။ အဘာ သထာတိ အဘာသိ ဒေဓသသိ။

၂၃၉။ ဇီဝေတိ ဇီဝေယျ။ ကုသီတောတိ၁ ကာမဝိတက္ကာဒီဟိတီဟိ ဝိတက္ကေဟိ ဝီတိနာမေန္တော အလသပုဂ္ဂလော။ ဟီနဝီရိယောတိ နိဗ္ဗရိယော ။ ကောဟန္တိ ကေဒိဝသမတ္တံ။ ဇီဝိတန္တိ ဇီဝနံ။ ဝီရိယမာရဘတော ဒဋ္ဌန္တိ ဒုဝိဓဇ္ဈာနနိဗ္ဗတ္တနသမတ္ထံ ထိရံ ဝီရိယံ အာရဘန္တဿ။

၂၄၀။ အာရောဓိတောတိ တုဋ္ဌော။ မယှန္တိ မမ။ သုပ္ပဋိပတ္တိယာတိ ဝီရိယာရမ္ဘသင်္ခါတာယံ သမ္မာပဋိပတ္တိယံ။ အာရဒ္ဓဝီရိယာနဂ္ဂံ မမာဟာတိသော မဟာမုနိ မမံ အာရဒ္ဓဝီရိယာနံ ဘိက္ခုနီနံ အဂ္ဂံ ဥတ္တမံ သေဋ္ဌန္တိ အာဟာတိ။

၆-သောဏာထေရီ အပဒါန ဝဏ္ဏာန သမတ္တာ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဓမ္မ၊ဋ္ဌ၊၁။၄၃၇-ပိဋ္ဌေ။

-- ၂၈၆ --

၇-ဘဒ္ဒါကာပိလာနီထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ

ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနောတိ အာဒိ၁ ဘဒ္ဒါကာပိလာနီထေရိယာ အပဒါနံ။ အယံ ဟိ မဟာကဿပတ္ထေရဿ ပုဗ္ဗေ ဂိဟိကာလေ ပိပ္ပလိမာဏဝဿ ဇာယာ အဟောသိ ၊ တသ္မာ တေသံ ဒွိန္နမ္ပိ ပုဂ္ဂလာနံ အတိုနီဟာရတော ပဋ္ဌာယ အယံ အနုပုဗ္ဗိကထာ အာဝိကာတဗ္ဗာ။

အတီတေ ကိရ ကပ္ပတော ကပ္ပသတသဟဿမတ္ထကေ ပဒုမုတ္တရော နာမသတ္ထာ လောကေ ဥဒပါဒိ၊ တသ္မိံ ဟံသဝတီနာဂရံ ဥပနိဿာယ ခေမေမိဂဒါယေ ဝိဟရန္တေ ဝိဒေဟော၂ နာမ ကုဋုမ္ဗိကော အသီတိကောဋိဓနဝိဘဝေါ အဟောသိ၊ သော ဗုဒ္ဓမာမကော ဓမ္မမာမကော သံဃမာမကော ဥပါသကော ဟုတွာ ဝိဟရန္တော ဧကသ္မိံ ဥပေါသထဒိဝသေ ပါတောဝ သုဘောဇနံ ဘုဉ္ဇိတွာ ဥပေါသထင်္ဂါနိ အဓိဋ္ဌာယ ပန္ဓပုပ္ဖါဒီနိ ဂဟေတွာ ဝိဟာရံ သတ္ထာရံ ပူဇေတွာ ဓမ္မံ သုဏိတွာ ဝန္ဒိတွာ ဏာကမန္တံ နိသီဒိ။

တသ္မိံ စ ခဏေ သတ္ထာ မဟာနိသဘတ္ထေရံ နာမ တတိယသာဝကံ “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ ဓုတဝါဒါနံ ယဒိဒံ နိသဘော” တိ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပေသိ။ ဥပါသကော တံ သုတွာ ပသန္နော ဓမ္မကထာဝသာနေ မဟာဇနေ ဥဋ္ဌာယ ဂတေ သတ္ထာရံ ဝန္ဒိတွာ “ဘန္တေ သွေ မယှံ ဘိက္ခံ အဓိဝါသေထာ” ထိ အာဟ။ မဟာ ခေါ ဥပါသက ဘိက္ခု သံဃောတိ။ ကိတ္တကော ဘဂဝါတိ။ အဋ္ဌသဋ္ဌိဘိက္ခု-

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီ၊ဋ္ဌ။၇၁။ အံ၊ဋ္ဌ၊၁။၁၂၇၊၂၈၈။ ဝိ၊၂၊၂၉၃၊၃၅၁၊ ၃၅၄၊၃၆၂၊၃၈၁။ သံဋ္ဌ၊၂။ ၁၆၇။ ထေရ၊ဋ္ဌ၊၂။၄၂၉-ပိဋ္ဌေသု။

၂။ ဝေဒေဟော။သံ၊ဋ္ဌ၊၂။၁၆၇။ အံ၊ဋ္ဌ၊၁။၁၂၇။ ထေရ၊ဋ္ဌ၊၂။၄၂၉-ပိဋ္ဌေသု။ ဣဓ၊ ၂၄၅-ဂါထာ ပဿိတဗ္ဗာ။

-- ၂၈၇ --

သတသဟဿန္တိ။ ဘန္တေ ၓကံ သာမဏေရမ္ပိ ဝိဟာရေ အသေသေတွာ ဘိက္ခံ အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏှီဘာဝေန။ ဥပါသကော သတ္ထု အဓိဝါသနံ ဝိဒိတွာ ဂေဟံ ဂန္တွာ မဟာဒါနံ တဇ္ဇေတွာ ပုနဒိဝသေ သတ္ထု ကာလံ အာရောစာပေသိ။ သတ္ထာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော ဥပါသကဿ ယရံ ဂန္တွာ ပညတ္တာသနေ နိသိန္နော ဒက္ခိဏောဒကပသာနေ ယာဂုအာဒီနိ သမ္ပဋိစ္ဆန္တော ဘတ္တဝိဿဂ္ဂံ အကာသိ။ ဥပါသကောပိ သတ္ထုသန္တိကေ နိသီဒိ။

တသ္မိံ အန္တရေ မဟာနိသဘတ္ထေရော ပိဏ္ဍာယ စရန္တော တမေဝဝီထိံ ပဋိပဇ္ဇိ။ ဥပါသကော ဒိသွာ ဥဋ္ဌာယ ဂန္တွာ ထေရံ ဝန္ဒိတွာ ပတ္တံ ဘန္တေ ဒေထာတိ အာဟ။ ထေရော ပတ္တံ အဒါသိ။ ဘန္တေ ဣဓေဝ ပဝိသထ၊ သတ္ထာပိ ဂေဟေ နိသိန္နောတိ။ န ဝဋ္ဋိဿတိ ဥပါသကာတိ။ ဥပါသကော ထေရဿ ပတ္တံ ဂဟေတွာ ပိဏ္ဍပါတဿ ပူရေတွာ နီဟရိတွာ အဒါသိ။ တတော ထေရံ အနုဂန္တွာ နိဝတ္တော သတ္ထုသန္တိကေ နိသီဒိတွာ ဧဝမာဟ "ဘန္တေ မဟာနိသဘတ္ထေရာ 'သတ္ထာ ဂေဟေ နိသိန္နော' တိ ဝုတ္တေပိ ပဝိသိတုံ န ဣစ္ဆိ ၊အတ္ထိ နု ခေါ ဧတဿ တုမှာကံ ဂုဏေဟိ အတိရေကော ဂုဏော" တိ။ ဗုဒ္ဓါနဉ္စ ဝဏ္ဏမစ္ဆေရံ နာမ နတ္ထိ။ အထ သတ္ထာ ဧဝမာဟ "ဥပါသက မယံ ဘိက္ခံ အာဂမယမာနာ ဂေဟေ နိသီဒါမ၊ သော ပန ဘိက္ခု န ဧဝံ နိသီဒိတွာ ဘိက္ခံ ဥဒိက္ခတိ၊ မယံ ဂါမန္တသေနာသနေ ဝသာမ။ သော အရညသ္မိံ ယေဝ ဝသတိ။ မယံ ဆန္နေ ဝသာမ၊ သော အဗ္ဘောကာသမှိယေဝ ဝသတိ။ ဣတိ တဿ အယဉ္စ အယဉ္စ ဂုဏော" တိ မဟာသမုဒ္ဒံ ပူရယမာနော ဝိယ ကထေသိ။ ဥပါသကော ပကတိယာပိ ဇလမာနဒီပေါ တေလေန အာသိတ္တော ဝိယ သုဋ္ဌုတရံ ပသန္နော ဟုတွာ စိန္တေသိ "ကိံ မယှံ ပညာယ သမ္ပတ္တိယာ၊ အနာဂတေ ဧကဿဟုတွာ စိန္တိကေ ဓုတာဝါဒါနံ အဂ္ဂဘာဝတ္ထာယ ပတ္ထနံ ကရိဿာမီ" တိ။

သော ပုနပိ သတ္ထာရံ နိမန္တေတွာ တေနေဝ နိယာမေန သတ္တ ဒိဝသာနိ မဟာဒါနံ ဒတွာ သတ္တမေ ဒိဝသေ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ အဋ္ဌသဋ္ဌိဘိက္ခုသတ

-- ၂၈၈ --

သဟဿဿ တိစီဝရာနိ ဒတွာ သတ္ထုပါဒမူလေ နိပဇ္ဇိတွာ ဧဝမာဟ "ယံ မေ ဘန္တေ သတ္တ ဒိဝသာနိ ဒါနံ ဒေန္တဿ မေတ္တံ ကာယကမ္မံ မေတ္တံ ဝစီကမ္မံ မေတ္တံ မနောကမ္မံ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ၊ ဣမိနာဟံ န အညံ ဒေဝသမ္ပတ္တိံ ဝါ သက္ကမာရဗြဟ္မသမ္ပတ္တိံ ဝါ ပတ္ထေမိ၊ ဣဒံ ပန မေ ကမ္မံ အနာဂတေ ဧကဿ ဗုဒ္ဓဿ သန္တိကေ မဟာနိသဘတ္ထေရေန ပတ္တဋ္ဌာနန္တရံ ပါပုဏနတ္ထာယ "တေရသဓုတင်္ဂဓရာနံ အဂ္ဂဘာဝဿ သစ္စကာရော ဟောတု" တိ။သတ္ထာ မဟန္တံ ဌာနံ ဣမိနာ ပတ္ထိတံ၊ သမဇ္ဈိဿတိ နု ခေါ နော" တိ ဩလောကေန္တော သမိဇ္ဈနဘာဝံ ဒိသွာ အာဟ "မနာပံ တေ ဌာနံ ပတ္ထိတံ၊ အနာဂတေ သတသဟဿကပ္ပါဝသာနေ ဂေါတမော နာမ ဗုဒ္ဓေါ" ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ တွံ တတိယသာဝကော မဟာကဿပတ္ထေရော နာမ ဘဝိဿသီ" တိ။ တံ သုတွာ ဥပါသကော ဗုဒ္ဓါနံ ဒွေ ကထာ နာမ နတ္ထီတိ ပုနဒိဝသေ ပတ္တဗ္ဗံ ဝိယ တံ သမ္ပတ္တိံ အမညိတ္ထ။

တဿ ဇာယာ ပန သတ္တု သန္တိကေ၂ ဓမ္မံ သုဏန္တီ သတ္ထာရံ ဧကံ ဘိက္ခုနိံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရန္တီနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသွာ တတော သေဋ္ဌိ ဝိယ မဟာဒါနံ အဓိကာရကမ္မံ ကတွာ သယမ္ပိ တံ ဌာနန္တရံ ပတ္ထေသိ။

တေ ဥဘောပိ ပဒုမုတ္တရံ ဘဂဝန္တံ ယာဝ ပရိနိဗ္ဗုတံ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ၃ မေတ္တစိတ္တာ သက္ကစ္စံ ပရိစရိံ သု။ တေ သတ္ထရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဉာတိမတ္တေ သမာနေတွာ နာနာရတနမယံ သတ္တယောဇနိကံ မဟာစေတိယံ ကရိံ သု။ ရတနမယာယော သတ္တသတသတဿပါတိယော ကာရေတွာ တတ္ထ ဂန္ဓတေလေန ပူရေတွာ ဥဇ္ဇာလေတွာ ဒီပပူဇာယ ပူဇယိံသု။ ရတနပုဏ္ဏော သတ္တသတသတဿပုဏ္ဏကုမ္ဘေ စ ကာရယိံ သု။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ပစ္စယော၊ သံ၊ဋ္ဌ၊၂။၁၆၉။ အဓိကာရော။ ထေရ၊ဋ္ဌ၊၂၊၄၃၀-ပိဋ္ဌေသု။ အံ၊ဋ္ဌ၊၁။၁၅၁-ပိဋ္ဌေပန ပဿိတဗ္ဗံ။

၂။ ထေရီ၊ဋ္ဌ။၇၀-ပိဋ္ဌေ။

၃။ အပ၊ ၂။၂၅၉-၆၀-ပိဋ္ဌေသု။

-- ၂၈၉ --

ကဉ္စနဂ္ဃိယရတနမယာတောရဏာ ဝဋ္ဋံသက ရတနပဋ္ဋာကာနိ စ ဟရိတာလ မနောသိလာ အဉ္စန မယာ ယော တိသောဝေဒိယောစ ကာရယိံ သု။ သသဉ္စော ဒိဝါကရော ဝိယ သုရတ္တံ သုကတံ စိတ္တံ ရတနမယံ စေတိယံ အတိဝိရောစတိ။ တေ ဥဘောပိ စေတိယံ တောဒိသံ ပူဇံ ကတွာ သံဃဿ စ ယာဝဇီဝံ မဟာဒါနံ ဒတွာ သီလံ ရက္ခိတွာ အညဉ္စ နာနပ္ပကာရ ကလျာဏကမ္မံ ကတွာ တတော စုတာ သဟာဝ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တိံသု။

တတော ပဋ္ဌာယ ဧဝယမ္ပတိကာ ဒေဝမနုဿေသု သမ္ပတ္တိံ အနုဘဝန္တာ ဣတော ဧကနဝုတိကပ္ပေ ဝိပဿီသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ ဗန္ဓုမတိံ နိဿာယ ခေမေ မိဂဒါယေ ဝိဟရန္တေ ဒေဝလောကာ စဝိတွာ အညတရသ္မိံ ဂုဏေန သာဓုသမ္မတေ ဓနေန သုဒုဂ္ဂတော ပရိဇိဏ္ဏော ဗြဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိံ သု။ တသ္မိံ စ ကာလေ "ဝိပဿီ ဘဂဝါ သတ္တမေ

သတ္တမေ သံဝစ္ဆရေ ဓမ္မံ ကထေတိ”တိ မဟန္တံ ကောလာဟလံ ဟောတိ။ သကလဇမ္ဗုဒီပေ ဒေဝတာ “သတ္ထာ ဓမ္မံ ကထေဿတိ” တိ အာရောစေန္တိ၊ ဗြာဟ္မဏောဓ တံ သာသနံ့ အဿောသိ။ တဿ စ နိဝါသနသာဋကော ဇကောဝ ဟောတိ၊ တထာ ဗြဟ္မဏိယာ။ ပါရုပနံ ပန ဒွိန္နမ္ပိ ဧကမေဝ။ သကလနဂရေ ဧကသာဋကဗြာဟ္မဏောတိ ပညာယိ။ ဗြာဟ္မဏာနံ ဓကနစိဒေဝ ကိစ္စေန သန္နိပါတေ သတိ သယံ ဂေဟေ တိဋ္ဌတိ၊ ဗြာဟ္မဏီ တံ ဝတ္ထံ ပါရုပိတ္ဝာ ပစ္စတိ။ တသ္မိံ ပန ဒိဝသေ ဗြာဟ္မဏော ဗြာဟ္မဏိံ အာဟ “ဘောတိ ကိံ ရတ္တိံ ဓမ္မဿဝနံ သုဏိဿသိ,ဒိဝါ”တိ။ မယံ မာတုဂါမဇာတိကာ နာမ ရတ္တိံ သောတုံန သက္ကောမ၊ ဒိဝါ သောဿာမီတိ ဗြာဟ္မဏံ ဂေဟေ ဌပေတွာ ဝတ္ထံ ပါရုပိတွာ ဥပါသိကာဟိ သဒ္ဓိံ ဒိဝါ ဂန္တွာ သတ္ထာရံ ဝန္ဒိတွာ ဧကမန္တေ နိသိန္နာ ဓမ္မံ သုတွာ ဥပါသိကာဟိယေဝ သဒ္ဓိံ အာဂမာသိ။ အထဗြာဟ္မဏော ဗြာဟ္မဏိံ ဂေဟေ ဌပေတွာ ဝတ္ထံ ပါရုပိတွာ ဝိဟာရ့ ဂတော။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ၊၂။၂၆၁-ပိဋ္ဌေ။

--- ၂၉၀ ---

တသ္မိံ စ သမယေ သတ္ထာ ပရိသမဇ္ဈေ အလင်္ကတဓမ္မာသနေ နိသိန္နော စိတ္တဗီဇနိံ အာဒါယ အာကာသဂင်္ဂံ ဩတာရေန္တော ဝိယ သိနေရုံ မန္ထံ ကတွာ သာဂရံ နိမ္မထေန္တော ဝိယ (အမတံ ပဒံ)၂ ဓမ္မကထံ ကထေသိ။ ဗြာဟ္မဏဿ ပရိသန္တေ နိသိန္နဿ ဓမ္မံ သုဏန္တဿ ပဌမယာမသ္မိံ ယေဝ သာ လသရီရ့ ပူရယမာနာ ခုဒ္ဒိကာ, ခဏိကာ, ဩက္ကန္တိကာ, ဥဗ္ဗေဂါ, ဖရဏာ စာတိ၃ ပဉ္စဝဏ္ဏာ ပီတိ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သော “ဗြာဟ္မဏိယာ စ မယှဉ္စ ဧကမေဝ ဝတ္ထံ၊ အညံ ကိဉ္စိ ပါရုပနံ နတ္ထိ၊ အပါရုပိတွာ စ နာမ ဗဟိ စရိတုံ န သက္ကာ” တိ သဗ္ဗထာပိ အဒါတုကာမော အဟောသိ။ အထဿ နိက္ခန္တေ ပဌမယာမေ, မဇ္ဈိမယာမေပိ တထေဝ ပီတိ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ သော တထေဝ စ စိန္တေတွာ တသော အဒါတုကာမော အဟောသိ။ အထဿ မဇ္ဈိမယာမေ နိက္ခန္တေ ပစ္ဆိမယာမေပိ တထေဝ ပီတိ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ သော မဟောဃံ ဩဂါဟန္တော ပုရိသော ဝိယ မစ္ဆေရသမုဒ္ဒံ ဥတ္တရန္တော၄ “တရဏံ ဝါ ဟောတု မရဏံ ဝါ၅ ၊ ပစ္ဆာပိ ဇာနိဿာမီ” တိ ဝတ္ထံ သံဃရိတွာ၊ သတ္ထုပါဒမူလေ ဌပေသိ။ တတော ဝါမဟတ္ထံ အာဘုဇိတွာ ဒက္ခိဏေန ဟတ္ထေန တိက္ခတ္တုံ အပ္ဖောဋေတွာ “ဇိတံ မေ၊ ဇိတံ မေ” တိ တယော ဝါရေ နဒိ။

တသ္မိံ စ သမယေ ဗန္ဓုမရာဇာ ဓမ္မာသနဿ ပစ္ဆတော အန္တောသာဏိယံ နိသိန္နော ဓမ္မံ သုဏာတိ။ ရညော စ နာမ “ဇိတံ မ” တိ သဒ္ဒေါ အမနာပေါ ဟောတိ ။ သော ပုရိသံ ပေသေသိ “ဂစ္ဆ၊

မှတ်ချက်။ ။

၁။မတ္ထံ သံ၊ ၄ ၊၂ ။၆၉ ။အံ၊ ၁ ။၁၁၈-ပိဋ္ဌသု ။

၂။ အပ၊၂။၂၆၁-ပိဋ္ဌေ

၃။ တာသံ ဝိတ္ထာရောၤအဘိ၊ဋ္ဌ၊၁။၁၅၉-ပိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗော၊

၄။ သံ၊ဋ္ဌီ၊၂။၁၆၅-ပိဋ္ဌေ။

၅။ ယံ ဝါ ဟောတု တံဝါ။ ထေရ၊ဋ္ဌ၊၂။၄၃၁-ပိဋ္ဌေ။

--- ၂၉၁ ---

ဇတံ ပုစ္ဆ ၊ ကိံ ဝဒသီ” တိ။ သော တေန ဂန္တွာ ပုစ္ဆိတော အာဟ “အဝသေသာ ဟတ္ထိယာနာဒိနိ အာရုယှ အသိစမ္မာဒီနိ ဂဟေတွာ ပရသေနံ ဇိနန္တိ၊ န တံ ဇိတံ အစ္ဆရိယံ၊ အဟံ ပန ပစ္ဆတော အာဂစ္ဆန္တဿ ဒုဋ္ဌဂေါဏဿ မုဂ္ဂရေန သီသံ ဘိန္ဒိတွာ တံ ပလာယန္တော ဝိယ မစ္ဆေရစိတ္တံ မဒ္ဒိတွာ ပါရုတဝတ္ထံ ဒသဗလဿ အဒါသိံ၊ တံ မေ မစ္ဆရိယံ ဇိတ” န္တိ အာဟ။ သော ပုရိသော “အမေ့ ဘဏေ ဒသဗလဿ အနုရူပံ န ဇာနိမှ၊ ဗြာဟ္မဏော ဇာနိ” တိ ဝတ္ထယုဂံ ပေသေသိ။ တံ ဒိသွာ ဗြာဟ္မဏော စိန္တေသိ “အယံ မယှံ တုဏှီ နိသိန္နဿ ပဌမံ ကိဉ္စိ အဒတွာ သတ္ထု ဂုဏေ ကထေန္တဿ အဒါသိ၊ သတ္ထု ဂုဏေ ပဋိစ္စ ဥပ္ပန္နေန မယှံ ကော အတ္ထော” တိ တမ္ပိ ဝတ္ထယုဂံ ဒသဗလဿေဝ အဒါသိ။ ရာဇာ “ကိံ ဗြာဟ္မဏေန ကတ” န္တိ သုတွာ အညာနိပိ ဒွေ ဝတ္ထယုဂါနိ ပေသေသိ၊ သော တာနိပိ အဒါသိ။ ရာဇာ အညာနိပိ စတ္တာရီတိ ဧဝံ ယာဝ ဒွတ္တိံ သဝတ္ထယုဂါနိ ပေသေသိ။ အထ ဗြာဟ္မဏော “ဣဒံ ဝဓေတွာ ဂဟဏံ ဝိယ ဟောတီ” တိ အတ္တနော အတ္ထာယ ဧကံ ဗြာဟ္မဏိယာ ဧကန္တိ ဒွေ ဝတ္ထယုဂါနိ ဂဟေတွာ တိံ သယုဂါနိ တထာဂတဿေဝ အဒါသိ။ တတော ပဋ္ဌာယ စ သော သတ္ထု ဝိဿာသိကော ဇာတော။ ဗြဟ္မဏော၁ ယဂရံ ဂန္တွာ ဗြာဟ္မဏိယာ တမတ္ထံ အာရောစေတွာ အနုမောဒါပေသိ “သာဓု သာဓု” တိ အနုမောဒိ။၁

အထ နံ ရာဇာ ကောဒိဝသံ သီတသမယေ သတ္တု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုဏန္တံ ဒိသွာ သတသဟဿဂ္ဃနိကံ အတ္တနော ပါရုတရတ္တကမ္ဗလံ ဒတွာ အာဟ “ကုတော ပဋ္ဌာယ ကုမ် ပါရုပိတွာ ဓမ္မံ သုဏာဟီ” တိ။ သော “ကိံ မေ ကုမိနာ ကမ္ဗလေန ကုမသ္မိံ ပူတိကာယ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အဋ္ဌကထာသု နိတ္ထိ ၊ ကုဓ ၂၇၁-၂-ဂါထာ ပဿိတဗ္ဗာ။

ဒီပနီ-၃၀

-- ၂၉၂ --

ဥကနီတေနာ” တိ စိန္တေတွာ အန္တောဂန္ဓကုဋိယံ တထာဂတဿ မဉ္စဿဥပရိ ဝိတာနံ ကတွာ အဂမာသိ။ အထေကဒိဝသံ ရာဇာ ပါတောဝ ဝိဟာရံ ဂန္တွာ အန္တောဂန္ဓကုဋိယံ သတ္တု သန္တိကေ နိသီဒိ။ တသ္မိံ စ သမယေ ဆဗ္ဗဏ္ဏဗုဒ္ဓရသ္မိယော ကမ္ဗလေ ပဋိဟညန္တိ၊ ကမ္ဗလော အတိဝိယ ဝိရောစတိ။ ရာဇာ ဥလ္လောကေန္တော သဉ္ဇာနိတွာ အာဟ” တိ။ တုမှေဟိ မဟာရာဇာ ဗြာဟ္မဏော ပူဇိတော၊ ဗြာဟ္မဏေန မယံ ပူဇိတာတိ။ ရာဇာ “ဗြာဟ္မဏော ယုတ္တကံ အညာသိ ၊ န မယ” န္တိ ပသီဒိတွာ ယံ အနုဿနံ ဥပကာရတူတံ၊ တံ သဗ္ဗံ အဋ္ဌဋ္ဌကံ ကတွာ သဗ္ဗဋ္ဌကံ နာမ ဒါနံ ဒတွာ ပုရောဟိတဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ သောပိ “အဋ္ဌဋ္ဌကံ နာမ စတုသဋ္ဌိ ဟောတိ” တိ စတုသဋ္ဌိ သလာကဘတ္တာနိ ဥပနိဗန္ဓာပေတွာ ပဇာပတိယာ သဟေဝ ယာဝဇီဝံ ဒါနံ ဒတွာ သီလံ ရက္ခိတွာ တတော စုတော သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တိ။

[ဧဝံ ဘဝါသဝေ သံသရန္တော ဗြာဟ္မဏော ကာဿပဒ္ဓေ ဗာရာသိယံ ရာဇာ အဟောသိ၊ ဗြာဟ္မဏီ တဿ အဂ္ဂမဟေသီ အဟောသိ။ တေ ဥဘောပိ ပိဏ္ဍာယ စရန္တေ အဋ္ဌ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ ဒိသွာ ပမုဒိတာ ဟုတွာ ပိဏ္ဍပါတာဒီနိ ဒတွာ ပုနပိ နိမန္တေတွာ ရတနမဏ္ဍပံ ကာရေတွာ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏေ အဋ္ဌ ပတ္တေ စ ကာရေတွာ အဋ္ဌ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ သုဝဏ္ဏာသနေ နိသီဒါပေတွာ သဟာဝ သမာနစ္ဆန္ဒာနံ ပတ္တေဟိ သဟ မဟာဒါနံ အဒံသု]။ ၁

ပုန တတော စုတော ကုမသ္မိံ ကပ္ပေ ကောဏာဂမနဿ စ ဘဂ ဝတော ကဿပဒသဗလဿ စာတိ ဒွိန္နံ ဗုဒ္ဓါနံ အန္တရေ ဗာရာဏသိသံ ကုဋုမ္ဗိယဃရေ နိဗ္ဗတ္တော။ ဘဒ္ဒါကာပိလာနီပိ တဒါ တဿ ဘရိယာ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ [ ] တွေ့န္တရေ ပါဌာ အဋ္ဌကထာသု နိတ္ထိ၊ ကုဓ ၂၇၃-၈-ဂါထာယော ပဿိတဗ္ဗာ D. P. P. N. 354- ပိဋ္ဌေစ။

-- ၂၉၃ --

အဟောသိ၊ ဧဝံ သော ဝုဒ္ဓိ’ မန္ဒာယ ဃရာဝါသံ ဝသန္တော ဧကဒိဝသံ အရညေ ဇယ်ဝိဟာရံ စရတိ၊ တသ္မိံ စ သမယေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ နဒီတိရေ စီဝရကမ္မံ ကရောန္တော အနုဝါတေ အပ္ပဟောန္တေ သံဃရိတွာ ဌပေတုံ အာရဒ္ဓေါ ။ သော ဒိသွာ “ကသ္မာ ဘန္တေ သံဃရိတွာ ဌပေထာ” တိ အာဟ။ “အနုဝါတော နပ္ပဟောတီ”တိ။ “ကုမိနာ ဘန္တေ ကရောထာ”တိ သာဋကံ ဒတွာ “နိဗ္ဗတ္တနိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနေ မေ ကေနစိ ပရိဟာနိ မာ ဟောတူ” တိ ပတ္ထနံ ပဋ္ဌပေသိ။

[ဃရေပိဿ ဘဂိနိယာ သဒ္ဓိံ ဘရိယာယ ကလေဟံ ကရောန္တိယာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ ပိဏ္ဍာယ သဒ္ဓိံ ဘရိယာယ ကလဟံ ကရောန္တိယာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ။ အထဿ ဘဂိနီ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ ပဏ္ဍပါတံ ဒတွာ ဘရိယံ သန္ဓာယ “ဧဝရူပံ ဗာလံ ယောဇနသတေန ပရိဝဇ္ဇေယျ” န္တိ ပတ္ထနံ ပဋ္ဌပေသိ။ သာ ဂေဟဒွါရေ ဌိတာ သုတွာ“ကုမာယ ဒိန္နံ ဘတ္တံ မာ ဧသ ဘုဉ္ဇတူ” တိ ပတ္တံ ဂဟေတွာ ပိဏ္ဍပါတံ ဆဍ္ဍေတွာ ကလလဿ ပူရေတွာ အဒါသိ။ ကုတရာ ဒိသွာ “ဗာလေ မံ တာဝ အက္ကောသ ဝါ ပဟရ ဝါ၊ ဧဝရူပဿ ပန ဒွေ အသင်္ချေယျာနိ ပူရိတပါရမိဿ ပတ္တတော ဘတ္တံ ဆဍ္ဍေတွာ ကလလံ ဒါတုံ န ယုတ္တ” န္တိအာဟ ၊ အထဿ ဘရိယာယ ပဋိသင်္ခါနံ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သာ “တိဋ္ဌထဘန္တေ” တိ ကလလံ ဆဍ္ဍေတွာ ပတ္တံ ဓောဝိတွာ ဂန္ဓစုဏ္ဏေန ဥဗ္ဗဋ္ဋေတွာ စတုမဓုရဿ ပူရေတွာ ဥပရိ အာသိတ္တေန ပဒုမဂဗ္ဘဝဏ္ဏေန သပ္ပိနာ ဝိဇ္ဇောတမာနံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ ဟတ္ထေ ဌပေတွာ “ယထာ အယံ ပိဏ္ဍပါတော ဩဘာသဇာတော ၊ ဧဝံ ဩဘာသဇာတံ မေ သရီရံဟောတူ” တိ ပတ္ထနံ ပဋ္ဌပေသိ။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ အနုမောဒိတွာ အာကာသံပက္ခန္ဒိ။ တေပိ ဒွေ ဇာယမ္ပတိကာ ယာဝတာယုကံ ကုသလံ ကတွာ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တိံသူတိ အဋ္ဌကထာသု၂ သံဝဏ္ဏိတာ။] ပါဠိယံ ၃ ပန ဧဝံ ။ အာဂတာ_

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဂေဟာင်ဏော၊ထေရ၊ ဋ္ဌ၊၂၄၃၃-ပိဋ္ဌ။

၂။ သံ။ဋ္ဌ၊၂၊၁၇၀။အံ၊ဋ္ဌ၊ ၁။၁၃၂။ထေရ၊ဋ္ဌ၊၂။၄၃၃-ပိဋ္ဌေသု။

၃။ အပ ၂။၂၆၂-ပိဋ္ဌေ

-- ၂၉၄ --

ဃရေ ပိဿ ဘရိယာ စ ကနိဋ္ဌဘာတာ စ အဟေသုံ၊ တဒါ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ။ တခ်ဏေ ကနိဋ္ဌဘာတာ ဃရေ နတ္ထိ၊ တဿ ဘာဂံ အန္နံ ဘရိယာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ အဒါသိ၊ တသ္မိံ ပစ္စာဂတေ တမတ္ထံ အာရောစေသိ၊သော ကုဇ္ဈိတွာ အဂ္ဂေါသိ။ တဒါသာ သမ္ပတိ ပက္ကံ ပိဏ္ဍပါတံ ဥခါ အာနေတွာ ပစ္စာဒါသိ။ သောပိ တဿေဝ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ တံ အဒါသိ။ တဒါသာ ဘရိယာ မစ္ဆရာယိတွာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓတော ပတ္တံ ဂဟေတွာ တဒန္နံ ဆဍ္ဍေတွာ ကလလဿ ပုရေတွာ အဒါသိ။ အထ သာ ဒါနေ စ ဂဟဏေ စ အပစိတိကာရကေ စ ပဒုသကေ စာတိ သဗ္ဗတ္ထ သမစိတ္တမုခံ တာဒိသမ္ပန္နံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ဒိသွာ သံဝေဂမာပါဒိ ။ သံဝိဂ္ဂမာနသာ ပုန ပတ္တံ ဂဟေတွာ သုဂန္ဓစုဏ္ဏေန သောဓေတွာ သဃတံ သက္ကရံ ပတ္တံ ပူရေတွာ အဒါသိ။ ဧဝံ ဥဘောပိ ဇာယမ္ပတိကာ ယာဝတာယုကံ ကုသလံ ကတွာ တတော စုတာ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တိံသူတိ။

ပုန တတော စဝိတွာ ဥပါသကော ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓကာလ ဗာရာဏသိယံ အသီတိကောဋိ ဝိဘဝဿ သေဋ္ဌိနော ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဘဒ္ဒိကာပိလာနီပိ တဒါ တာဒိသဿော သေဋ္ဌိ ဓီတရံ အာနယိံသု။ တဿာ ပုဗ္ဗေ ကတူပစိတဿ သဗ္ဗသော ဧကေဝါရမ္ပိ အဒိန္နဝိပါကဿ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ ပတ္တော ပိဏ္ဍပါတံ ဆဍ္ဍေတွာ ကလလပူရဏ အကုသလကမ္မဿ အာနုဘာဝေန ပတိကုလံ ပဝိဋ္ဌမတ္တာယ ဥမ္မာရဗ္ဘန္တရေ သကလသရီရံ ဥဂ္ဃါဋိတ ဝစ္စကုဋိ ဝိယ ဒုဂ္ဂန္ဓံ ဇာတံ။ သေဋ္ဌိကုမာရော “နီဟရထ နီဟရထာ”တိ အာဘတနိယာမေနေဝ ကုလဃရံ ပေသေသိ။ သာ ဧတေနေဝ နီဟာရေန တသ္မိံ ယေဝ အတ္တဘာဝေ သတ္တသု ဌာနေသု ဒုဂ္ဂန္ဓသရီရတာယ ပဋိနိဝတ္တိတာ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သံ၊ဋ္ဌီ၊၂။၁၆၅-ပိဋ္ဌေ။

-- ၂၉၅ --

တေန စ သမယေန ကဿပဒသဗလော ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ တဿ ဃနကောဋ္ဋိမာဟိ သတသဟဿဂ္ဃနိကာဟိ ရတ္တသုဏ္ဏိဋ္ဌကာဟိ ယောဇနုဗ္ဗေဓံ စေတိယံ အာဘရိံသု။ တသ္မိံ စေတိယေ ကရိယမာနေ သာ သေဋ္ဌိဓီတာ စိန္တေသိ “အဟံ သတ္တသု ဌာနေသု ပဋိနိဝတ္တိတာ ၊ ကိံ မေ ဇီဝိတေနာ” တိ အတ္တနော အာဘရဏဘဏ္ဍံ ဘဉ္ဇာပေတွာ သုဝဏ္ဏိဋ္ဌကံ ကာရေသိ ရတနာယတံ ဝိဒတ္ထိ ဝိတ္ထတံ စတုရင်္ဂုလုဗ္ဗေဓံ။ တတော ဟရိတာလမနောသိလာပိဏ္ဍံ ဂဟေတွာ အဋ္ဌ ဥပ္ပလဟတ္ထကေ အာဒါယ စေတိယကရဏဋ္ဌာနံ ဂတာ။ တသ္မိံ စ ခဏေ ဧကာ ဣဋ္ဌကပန္တိ ပရိက္ခိပိတွာ အာဂစ္ဆမာနာ ပန္တိယံ ပဌမံ ဌပိတဣဋ္ဌကာယ သဒ္ဓိံ ဃဋ္ဋေတဗ္ဗဣဋ္ဌကာယာ ဦနာ ဟောတိ။ သေဋ္ဌိဓီတာ တမုက္ကံ အာဟ”ဣမံ ဣဋ္ဌကံ ဧတ္ထ ဌပေထာ”တိ။ “အမ္မ ဘဒ္ဒကေ ကာလေ အာဂတာသိ၊ သယမေဝ ဌပေဟိ “တိ။ သာ အာရုယှ တေလေန ဟရိတာလမနောသိလာပိဏ္ဍံ ယောဇေတွာ တေန ဗန္ဓနေန ဣဋ္ဌကံ ပတိဋ္ဌပေတွာ ဥပရိ အဋ္ဌဟိ ဥပ္ပလဟတ္ထေဟိ ပူဇံ ကတွာ ဝန္ဒိတွာ “နိဗ္ဗတ္တ နိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနေ မေ ကာယတော စန္ဒနဂန္ဓော ဝါယတု၊ မုခတော ဥပ္ပလဂန္ဓော” တိ ပတ္ထနံ ကတွာ စေတိယံ ဝ န္ဒိတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ အဂမာသိ။

အထ တသ္မိံ ယေဝ ခဏေ ယဿ သေဋ္ဌိပုတ္တဿ ပဌမံ ဂေဟံ နီတာ၊ တဿ တံ အာရဗ္ဘ သတိ ဥဒပါဒိ။ နဂရေပိ နက္ခတ္တံ သဃုဋ္ဌံ ဟောတိ။ သော ဥပဋ္ဌာကေ အာဟ”တဒါ ဣဓ အာနီတာ သေဋ္ဌိဓီတာ အတ္ထိ၊ ကဟံ သာ” တိ။ “ကုလဂေဟေ သာမီ”တိ။ “အာနေထ နံ ၊ နက္ခတ္တံ ကီဠိဿာမီ”တိ ။တေ ဂန္တွာ တံ ဝန္ဒိတွာ ဌိတာ “ကိံ တာတာ အာဂတတ္ထာ” တိ တာယ ပုဋ္ဌာ တံ ပဝတ္တိံ အာစိက္ခိံသု။ “တာတာ မယာ အာဘရဏဘဏ္ဍေန စေတိယံ ပူဇိတံ၊ အာဘရဏံ မေ နတ္ထီ” တိ။ တေ ဂန္တွာ သေဋ္ဌိပုတ္တဿ အာရောစေသုံ။ “အာနေထ နံ၊ ပိဠန္ဓနံ လဘိဿာမာ” တိ တေ အာနယိံသု။ တဿာ သဟ ဃရပ္ပဝေသနေန သကလဂေဟံ စန္ဒနဂန္ဓော စေဝ နီလုပ္ပလဂန္ဓော စ ဝါယိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သံ ၊ဋ္ဌီ၊ ၂။ ၁၆၅-ပိဋ္ဌေ။

-- ၂၉၆ --

သေဋ္ဌိပုတ္တော တံ ပုစ္ဆိ “ပဌမံ တဝ သရီရတော ဒုဂ္ဂန္ဓော ဝါယိ၊ ဣဒါနိ ပန တေ သရီရတော စန္ဒနဂန္ဓော မုခတော ဥပ္ပလဂန္ဓော ဝါယတိ၊ ကိံ ဧတေ” န္တိ။ သာ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ အတ္တနာ ကတကမ္မံ အာရောစေသိ။ သေဋ္ဌိပုတ္တော “နိယျာနိကံ ဝတ ဗုဒ္ဓါနံ သာသန” န္တိ ပသီဒိတွာ ယောဇနိကံ သုဝဏ္ဏစေတိယံ ကမ္ဗလကဉ္စုကေန ပရိက္ခိပိတွာ တတ္ထ တတ္ထ ရထစက္ကပ္ပမာဏေဟိ သုဝဏ္ဏပဒုမေဟိ အလင်္ကရိ။ တေသံ ဒွါဒသဟတ္ထာ မုတ္တမဏိသုဝဏ္ဏရတနဝိစိတ္တာဝ ရတနဒါမသခါတာ ဩလမ္ဗကာ ဟောန္တိ။

[အထ သော သတ္တပါတိသဟဿာနိ သတ္တဟိ ရတနေဟိ ဧဝ ပူရေတွာ ဃတပူရာနိ သဟဿဝဋ္ဋီနိ စ ပက္ခိပိတွာ သတ္တပန္တိယော ကာရေတွာ ပဒီပေတွာ သုဝဏ္ဏစေတိယံ ပူဇေသိ၊ တဒါပိ သာ တဿ ဇာယာဟုတွာ ဝိသေသဘာဂိနီ အဟောသိ၂။] ဧဝံ တေ ဥဘောပိ ဇာယမ္ပတိကာ ယာဝတာယုကံ ဌတွာ သဂ္ဂေနိဗ္ဗတ္တိံသု။

[ပုန တတော စဝိတွာ ဥပါသကော ကာသိရဋ္ဌေ သုမိတ္တောတိ ဝိဿုတပုဂ္ဂလော အဟောသိ၊ ဥပါသိကာဗိ တဿာ ဇာယာ အဟောသိ၊ သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ ဃနဝေဌနံ အဒါသိ၊ သာပိ အနုမောဒိတွာ ဘာဂိနီ အဟောသိ၊ တသ္မိံ ဘဝေပိ တေ ဥဘော ဇာယမ္ပတိကာ ယာဝတာယုကံ ပုညာနိ ကတွာ တတော စုတာ ပုနပိ ကာသိရဋ္ဌမှိ ကောလိယဇာတိယံ ဇာတာ၊ တဒါပိ တေ ဥဘော ဇာယမ္ပတိကာ ဟုတွာ အညေဟိ ပဉ္စသတေဟိ ကောလိယပုတ္တေဟိ သဒ္ဓိံ ပဉ္စသတာနံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ တေမာသံ ဥပဋ္ဌဟိံသု ၊ ဧကမေကဿ ပစ္စေက ဗုဒ္ဓဿ တေမာသစ္စယေန ဧကမေကံ တိစီဝရဉ္စ အဒံသု။ တတ္ထာပိ တေ ဥဘောပိ ယာဝဇီဝံ ပုညာနိ ကတွာ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တိံသု။၃]

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သံ၊ဋီ၊ ၂။၁၆၆။ အံ၊ဋီ၊၁။၁၅၂-ပိဋ္ဌသု။

၂။ ဧတ္ထန္တရေ ပါဠိ အဋ္ဌကထာသု နတ္ထိ၊ ဣဓ ၂၈၈-၂၉၀-ဂါထာ ပဿာတဗ္ဗာ။

၃။ ဧတ္ထန္တရေ့ ဒွေ ဝတ္ထုနိ အဋ္ဌကထာသု နတ္ထိ ၊ ပါဠိ့ဥဒါနာရုပံ ဣဓ ပက္ခိတ္တာနိ။ ၂၉၀-၄ ဂါထာ ပဿိတဗ္ဗာ။ D.P.P.N-355 ပိဋ္ဌေ စ ပဿိတဗ္ဗာ။

-- ၂၉၇ --

တတော သော စုတော ဗာရာဏသိတော ယောဇနမတ္တေ ဌာနေအညတရသ္မိံ အမစ္စကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဘဒ္ဒါကာပိလာနီပိ တဒါ ဒေဝလောကတော စဝိတွာ ရာဇကုလေ ဓီတာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တေသု ဝယပ္ပတ္တေသု ကုမာရဿ ဝသနဂါမေ နက္ခတ္တံ သံဃုဋ္ဌံ၊ သော မာတရံ အာဟ “သာဋကံ မေ အမ္မ ဒေဟိ၊ နက္ခတ္တံ ကီဠိဿာမီ” တိ။ သာ ဓောတဝတ္ထံ နီဟရိတွာ အဒါသိ။ “အမ္မ ထူလံ ဣဒံ၊ အညံ ဒေဟီ” တိ။ သာ အညံ နီဟရိတွာ အဒါသိ။ တမ္ပိ ပဋိက္ခိပိ။ အညံ နီဟရိတွာ အဒါသိ၊ တမ္ပိ ပဋိက္ခိပိ။ အထ နံ မာတာ အာဟ “တာတ ယာဒိသေ ဂေဟေ မယံ ဇာတာ၊ နတ္ထိ နော ဣတော သုခုမတရဿ ပဋိလာဘာယ ပုညံ” န္တိ။ “လဘနဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆာမိ အမ္မာ”တိ ။ “ပုတ္တ အဟံ အဇ္ဇေဝ တုယှံ ဗာရာဏသိနဂရေ ရဇ္ဇပဋိလာဘမ္ပိ ဣစ္ဆာမီတိ”။ သော မာတရံ ဝန္ဒိတွာ အာဟ “ဝစ္ဆာမိ အမ္မာ’ တိ’။ “ဂစ္ဆ တာတာ”တိ။ ဧဝံ ကိရဿာစိတ္တံ အဟောသိ ကတံ ဂမိဿတိ၊ ဣဓ ဝါ ဧတ္တ ဝါ ဂေဟ နိသီဒိဿတီတိ။ သော ပန ပုညနိယာမေန နိက္ခမိတွာ ဗာရာဏသိံ ဂန္တွာ ဥယျာနေ မင်္ဂလသိလာပဋ္ဋေ သသီသံ ပါရုပိတွာ နိပဇ္ဇိ။ သော စ ဗာရာဏသိရညော ကာလကတဿ သတ္တမော ဒိဝသော ဟောတိ

အမစ္စာ ရညော သရီရကိစ္စံ ကတွာ ရာဇင်္ဂဏေ နိသီဒိတွာ မန္တယိံသု “ရညော ဧကာ ဓီတာဝ အတ္ထိ ၊ ပုတ္တော နတ္ထိ၊ အရာဇကံ ရဇ္ဇံန ဝဋ္ဋတိ၊၊ ကော ရာဇာ ဟောတီ” တိ မန္တေတွာ”တွံ ဟောဟိ၊ တွံ ဟောဟီ” တိ အာဟံသု။ ပုရောဟိတော အာဟ “ဗဟုံ ဩလောကေတုံ န ဝဋ္ဋတိ၊ ဖုဿရထံ ဝိဿဇ္ဇေမာ” ထိ။ တေ ကုမုဒဝဏ္ဏေ စတ္တာရော သိန္ဓဝေ ယောဇေတွာ ဥဏှီသံ ဝါဠဗီဇနီ ခဂ္ဂေါ မဏိပါဒုကာ သေတစ္ဆတ္တန္တိ၂ ပဉ္စဝိဓံ ရာဇကကုဓ ဘဏ္ဍံ သေတစ္ဆတ္တဉ္စ ရထသ္မိံ ယေဝ ဌပေတွာ ရထံ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ န တိဋ္ဌတိ ၊သံ၊ဋ္ဌ၊၂။၁၇၄။နုဿတိ၊ထေရ၊ဋ္ဌ၊၂။၄၃၅-ပိဋ္ဌေသု

၂။ သံ၊ဋီ၊၂။၁၆၆။ သေတစ္ဆတ္တံ ဝိသုံ ဂဟိတန္တိ သီဟာသနံ ပဉ္စမံ ကတွာ ဝဒန္တီတိ ။ အံ ၊ဋီ၊၁။ ၁၅၂-ပိဋ္ဌေသု။

-- ၂၉၈ --

ဝိဿဇ္ဇေတွာ ပစ္ဆတော တူရိယာနိ ပဂ္ဂဏှာပေသုံ။ ရထော ပါစီနဒွါရေန နိက္ခမိတွာ ဥယျာနာဘိမုခေါ အဟောသိ။ “ပရိစယေန ဥယျာနာဘိမုခေါ ဂစ္ဆတိ၊ နိဝတ္တေမာ” တိ ကေစိ အာဟံသု။ ပုရောဟိတော “မာ နိဝတ္တယိတ္ထာ” တိ အာဟ။ ရထော ကုမာရံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ အာရောဟနသဇ္ဇော ဟုတွာ အဋ္ဌာသိ။ ပုရောဟိတော ပါရုပနကဏ္ဏံ အပနေတွာ ပါဒတလာနိ ဩလောကေန္တော”တိဋ္ဌတုအယံ ဒီပေ၊ ဒွိသဟဿဒီပပရိဝါရေသု စတူသု မဟာဒီပေသု ဧသော ရဇ္ဇံ ကာရေတုံ ယုတ္တော” တိ ဝတွာ “ပုနပိ တူရိယာနိ ပဂ္ဂဏှထ၊ ပုနပိ ပဂ္ဂဏှထာ” တိ တိက္ခတ္တုံ ပဂ္ဂဏှာပေသိ။

အထ ကုမာရော မုခံ ဝိဝရိတွာ ဩလောကေတွာ “ကေန ကမ္မေန အာဂတတ္ထာ” တိ အာဟ။ “ဒေဝ တုမှာကံ ရဇ္ဇံ ။ “ဒေဝတ္တံ ဂတော သာမီ”တိ။ “ကတိ ဒိဝသာ အတိက္ကန္တာ”တိ။ “အဇ္ဇ သတ္တမော ဒိဝသေ” တိ၊ ပုတ္တော ဝါ ဓီတာ ဝါ နတ္ထီ”တိ။ “ဓီတာ အတ္ထိ ဒေဝ၊ ပုတ္တော နတ္ထီ” တိ။ “တေန ဟိ ကရိဿာမိ ရဇ္ဇံ” န္တိ။ တေ တာဝဒေဝ အဘိသေကမဏ္ဍပံ ကတွာ ရာဇဓီတရံ သဗ္ဗာလင်္ကာရေဟိ အလင်္ကရိတွာ ဥယျာနံ အာနေတွာ ကုမာရဿ အဘိသေကံ အကံသု။

အထ’ဿ ကတာဘိသေကဿ သတသဟဿဃ္ဃနိကံ ဝတ္ထံ ဥပဟရိံ သု။ သော “ကိမိဒံ တာတာ” တိ အာဟ” ။ “နိဝါသနဝတ္ထံ ဒေဝါ”တိ ။ သော ဒိဗ္ဗဝတ္ထဒါယိပုညာနုဘာဝစောဒိတော “နနု တာတာ ထူလံ၊ အညံ သုခုမတရံ နတ္ထီ” တိ အာဟ။ “မနုဿာနံ ပရိဘောဂဝတ္ထေသု ဣတော သုခုမတရံ အာဟရထ၊ လဘိဿာမ ဝတ္ထ”န္တိ။ တေ သုဝဏ္ဏဘိင်္ဂါရံ အာဟရိံသု။ သော ဥဋ္ဌာယ ဟတ္ထေ ဓောဝိတွာ မုခံ ဝက္ခာလေတွာ ဟတ္ထေန ဥဒကံ အာဒါယ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ အဗ္ဘုက္ကိရိ၊ တာဝဒေဝ ဃနပထဝိံ ဘိန္ဒိတွာ အဋ္ဌ ကပ္ပရုက္ခာ ဥဋ္ဌဟိံသု။ ပုန ဥဒကံ ဂဟေတွာ ဒက္ခိဏာယံ ပစ္ဆိမာယံ ဥတ္တရာယန္တိ

-- ၂၉၉ --

ဧဝံ စတူသု ဒိသာသု အဗ္ဘုက္ကိရိ။ သဗ္ဗဒိသာသုအဋ္ဌဋ္ဌကံ ကတွာ ဒွတ္တိံသ ကပ္ပရုက္ခာ ဥဋ္ဌဟိံ သု။ သော ဧကံ ဒိဗ္ဗဒုဿံ နိဝါသေတွာ ဧကံ ပါရုပိတွာ “နန္ဒရညော ဝိဇိတေ သုတ္တကန္တိကာ ဣတ္ထိယော မာ သုတ္တံ ကန္တိံသူတိ ဧဝံ ဘေရိံ စရာပေထာ”တိ ဝတွာ ဆတ္တံ ဥဿာပေတွာ အလင်္ကတပဋိယတ္တော ဟတ္ထိက္ခန္ဓဝရဂတော နဂရံ ပဝိသိတွာ ပါသာဒံ အာရုယှ မဟာသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝိ။

ဧဝံ ကာလေ ဂစ္ဆန္တေ ဧကဒိဝသံ ဒေဝီ ရညော မဟာသပမ္ပတ္တိံ ဒိသွာ “အဟော ဝတ တပဿီ အယံ ရာဇာ” တိ ကာရုညာကာရံ ဒဿေသိ။ “ကိမိဒံ ဒေဝီ” တိ စ ပုဋ္ဌာ “အတိမဟတီ တေ ဒေဝ သမ္ပတ္တိ၊ အတီတေ ဗုဒ္ဓါနံ သဒ္ဒဟိတွာ ကလျာဏံ အကတ္ထ၊ ဣဒါနိ အာဂတဿ ပစ္စယံ ကုသလံ န ကရောထာ” တိ အာဟ။ “ကဿ ဒဿာမ၊ သီလဝန္တော နတ္ထီ” တိ။ “အသုညော ဒေဝ ဇမ္ဗုဒီပေါ အရဟန္တေဟိ၊ တုမှေ ဒါနမေဝသဇ္ဇေထ၊ အဟံ အရဟန္တေ လစ္ဆာမီ” တိ အာဟ။ ရာဇာ ပုနဒိဝသေ ပါစိနဒွါရေ ဒါနံ သဇ္ဇာပေသိ။ ဒေဝီ ပါတောဝ ဥပေါသထင်္ဂါနိ အဓိဋ္ဌာယ ဥပရိပါသာဒေ ပုရတ္ထာဘိမုခါ ဥရေန နိပဇ္ဇိတွာ “သစေ ဧတိဿံ ဒိသာယံ အရဟန္တော အတ္ထိ၊ သွေ အာဂန္တွာ အမှာကံ ဘိက္ခံ ဂဏှန္တူ”တိ အာဟ။ ကဿံ ဒိသာယံ အရဟန္တော နာဟေသုံ၊ တံ သက္ကာရံ ကပဏဒ္ဒိကယာစကာနံ အဒံသု။

ပုနဒိဝသေ ဒက္ခိဏဒွါရေ ဒါနံ သဇ္ဇေတွာ တထေဝ အကာသိ၊ ပုနဒိဝသေ ပစ္ဆိမဒွါရေ။ ဥတ္တရဒွါရေ သဇ္ဇိတဒိဝသေ ပန ဒေဝိယာ တထေဝ နိမန္တိတေ ဟိမဝန္တေ ဝသန္တာနံ ပဒုမဝတိယာ ပုတ္တာနံ ပဉ္စသတာနံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ ဇေဋ္ဌကော မဟာပဒုမပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ ဘာတိကေ အာမန္တေသိ “မာရိသာ နန္ဒရာဇာ တုမှေ နိမန္တေတိ၊ အဓိဝါသေထ တဿာ” တိ၊ တေ အဓိဝါသေတွာ ပုနဒိဝသေ အနောတတ္တဒဟေ မုခံ ဓောဝိတွာ အာကာသေန အာဂန္တွာ ဥတ္တရ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အရိဋ္ဌော ပစ္စေက သမ္ဗုဒ္ဓေါ ။ မ၊၃။၁၁၃-ပိဋ္ဌေ။

-- ၃၀၀ --

ဒွါရေန ဩတရိံ သု။ မနုဿာ ဂန္တွာ “ပဉ္စသတာ ဒေဝ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အာဂတာ”တိ ရညော အာရောစေသုံ။ ရာဇာ သဒ္ဓိံ ဒေဝိယာ ဂန္တွာ ဝန္ဒိတွာ ပတ္တံ ဂဟေတွာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ ပါသာဒံ အာရောပေတွာ တတ္ထ တေသံ ဒါနံ ဒတွာ ဘတ္တကိစ္စာ သာနေ ရာဇာ သံဃတ္ထေရဿ, ဒေဝီ သံဃနဝကဿ ပါဒမူလေ နိပဇ္ဇိတွာ
“အယျာ ပစ္စယေဟိ န ကိလမိဿန္တိ၊ မယံ ပုညေန နဟာယိဿာမ၊ အမှာကံ ယာဝဇီဝံ ဣဓ နိဝါသာယ ပဋိညံ ဒေထာ” တိ ပဋိညံ ကာရေတွာ ဥယျာနေ ပဉ္စပဏ္ဏသာလာသတာနိ ပဉ္စစင်္ကမနသတာနိ ပဉ္စအဂ္ဂိသာလာသနာနီတိအာဒိနာ သဗ္ဗာကာရေန ပဗ္ဗဇိတသာရုပ္ပါနိ နိဝါသဋ္ဌာနာနိ သမ္ပါဒေတွာ တတ္ထ ဝသာပေသုံ။

ဧဝံ ကာလေ ဂစ္ဆန္တေ ရညော ပစ္စန္တော ကုပိတော။ “အဟံ ပစ္စန္တံ ဝူပသမေတုံ ဂစ္ဆာမိ၊ တွံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေသု မာ ပမဇ္ဇိ” တိ ဒေဝိံ ဩဝဒိတွာ ဂတော။ တသ္မိံ အနာဂတေယေဝ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ အာယုသင်္ခါရာ ခီဏာ။ မဟာပဒုမပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ တိယာမရတ္တိံ ဈာနကီဠံ ကီဠိတွာ အရုဏုဂ္ဂမနေ အာလမ္ဗနဖလကံ အာလမ္ဗိတွာ ဌိတကောဝ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ ဧတေနုပါယေန သေသာပိ သဗ္ဗေဝ ပရိနိဗ္ဗုတာ။ ပုနဒိဝသေ ဒေဝီ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ နိသီဒနဋ္ဌာနံ ဟရိတူပလိတ္တံ ကာရေတွာ ပုပ္ဖါနိ ဝိကိရိတွာ ဓူပံ ဒတွာ တေသံ အာဂမနံ ဩလောကေန္တီ နိသိန္နာ အာဂမနံ အမဿန္တီ ပုရိသံ ပေသေသိ “ဂစ္ဆ တာတ၊ ဇာနာဟိ၊ ကိံ အယျာနံ ကိဉ္စိ အဖာသုက”န္တိ။ သော ဂန္တွာ မဟာပဒုမဿ ပဏ္ဏသာလာယ ဒွါရံ ဝိဝရိတွာ တတ္ထ အပဿန္တော စင်္ကမနံ ဂန္တွာ အာလမ္ဗနဖလကံ နိဿာယ ဌိတံ ဒိသွာ ဝန္ဒိတွာ
“ကာလေ ဘန္တေ”တိ အာဟ။ ပရိနိဗ္ဗုတသရီရံ ကိံ ကထေဿတိ။ သော “နိဒ္ဒါယိ မညေ”တိ ဂန္တွာ ပိဋ္ဌိပါဒေ ဟတ္ထေန ပရာမသိတွာ ပါဒါနံ သီတလတာယ စေဝ ထဒ္ဓတာယ စ ပရိနိဗ္ဗုတဘာဝံ ဥ တွာ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဓမ္မ ၊သံ ဌ၊၂။၁၇၆။အံ၊ဌ၊၁။၁၃၆-ပိဋ္ဌေသု။

-- ၃၀၁ --

ရာဇကုလံ ဂတော။ “ကဟံ တာတ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတိ ပုဋ္ဌော ပရိနိဗ္ဗုတာဒေဝီ” တိ အာဟ။ ဒေဝီ ကန္ဒိတွာ နိက္ခမိတွာ နာဂရေဟိ သဒ္ဓိံတတ္ထ ဂန္တွာ သာဓုကီဠိတံ ကာရေတွာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ သရီရကိစ္စံ ကာရေတွာ ဓာတုယော ဂဟေတွာ စေတိယံ ပတိဋ္ဌာပေသိ။

ရာဇာ ပစ္စန္တံ ဝူပသမေတွာ အာဂတော ပစ္စုဂ္ဂမနံ အာဂတံ ဒေဝိံ ပုစ္ဆိ “ကိံ ဘဒ္ဒေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေသု နပ္ပမဇ္ဇိ၊ နိရောဂါ အယျာ” တိ။ ပရိနိဗ္ဗုတာ ဒေဝါတိ ဒေဝီ ပဋိဝစနံ အဒါသိ။ ရာဇာ စိန္တေသိ “ဧဝရူပါနမ္ပိ ပဏ္ဍိတာနံ အရဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အမှာကံ ကုတော မောက္ခောတိ။ သော နဂရံ အဂန္တွာ ဥယျာနမေဝ ပဝိသိတွာ ဇေဋ္ဌပုတ္တံ ပက္ကောသာပေတွာ တဿ ရဇ္ဇံ ပဋိယာဒေတွာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ ဝေသဿ ဒိဋ္ဌတ္တာ ဣဒမေဝ ဘဒ္ဒကန္တိ သယံ တာဒိသဝေသံ သမဏကပဗ္ဗဇ္ဇံ ဝဗ္ဗဇိ။ ဒေဝီပိ “ဣမသ္မိံ ပဗ္ဗဇိတေ အဟံ ကိံ ကရိဿာမိ” တိ တတ္ထေဝ ဥယျာနေ ပဗ္ဗဇိတာ ။ ဒွေပိ အပ္ပမညာစျာနံ ဘာဝေတွာ တတောစုတာ ဗြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တိံသု။

အမှာကံ သတ္ထာ လောက ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ပဝတ္တိတဝရဓမ္မစက္ကော အနုပုဗ္ဗေန ရာဇဂဟံ ပါဝိသိ။ သတ္ထရိ တတ္ထ ဝသန္တေ အယံ ပိပ္ပလိမာဏဝေါ မဂဓရဋ္ဌေ မဟာတိတ္ထဗြာဟ္မဏဂါမေ ကပိလ ဗြာဟ္မဏဿ သုမနဒေဝိယာာ နာမ အဂ္ဂမဟေသိယာ ကုစ္ဆိမှိ နိဗ္ဗတ္တော၊ အယံ ဘဒ္ဒါကာပိလာနီ မဒ္ဒရဋ္ဌေ သာကလနဂရေ ကောသိယဂေါတ္တဗြာဟ္မဏဿ သုစိမတိယာ နာမ အဂ္ဂမဟေသိယာ ကုစ္ဆိမှိ နိဗ္ဗတ္တာ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ၊၂။၂၆၃-ပိဋ္ဌ-၂၉၉-ဂါထာ။

၂။ သာဂရနဂရေ၊ သံ၊ ဋ္ဌ ၂။၁၇၇။ အံ၊ဋ္ဌ၊၁။၁၃၇။ ထေရ၊ဋ္ဌ၊၂။၄၃၈-ပိဋ္ဌေသု၊ ဣဓပန ၃၀၀- ဂါထာ။

ဒိမနီ_၃၁

-- ၃၀၂ --

တေသံ ခေါ အနုက္ကမေန ဝဗုမာနာနံ ပိပ္ပလိမာဏဝဿ ဝီသတိမေ ဝဿေ ဘဒ္ဒါယ သောဠသမေ ဝဿေ သမ္ပတ္တေ မာတာပိတရော ပုတ္တံ ဩလောကေတွာ တာတ တွံ ဝယပ္ပတ္တော ကုလဝံသော နာမ ပတိဋ္ဌပေတဗ္ဗောတိ အတိဝိယ နိပ္ပီဠယိံသု။ သော ပန ဗြဟ္မလောကတော အာဂတော သုဒ္ဓသတ္တော ဟောတိ၊ တသ္မာ ကဏ္ဏော ပိဓာယ ဧဝမာဟ “န မေ ဃရာဝါသနတ္ထော အမ္မ တာတာ၊ မယှံ သောတတပထေ ဧဝရူပံ ကထံ ကထေထ၊ အဟံ ယာဝ တုမှေ ဓရထ၊ တာဝ ပဋိဇဂ္ဂိဿာမိ၊ တုမှာကံ ပစ္ဆတော နိက္ခမိတွာ ပဗ္ဗဇိဿာမီ”တိ။ တေ ကတိပါဟံ အတိက္ကမိတွာ ပုန ကထယိံသု၊ သောပိ တထေဝ ပဋိက္ခိပိ။ ပုန ကထယိံသု၊ သောပိ တထေဝ ပဋိက္ခိပိ။ ပုန ကထယိံသု၊ ပုနပိ ပဋိက္ခိပိ။ သောပိ တထေဝ ပဋိက္ခိပိ။ ပုန ကထယိံသ၊ ပုနပိ ပဋိက္ခိပိ။ တတော ပဋ္ဌာယ မာတာ နိရန္တရံ ကထေတိယေဝ။

မာဏဝေါ “မမ မာတရံ သညာပေဿာမီ” တိ ရတ္တသုဝဏ္ဏဿ နိက္ခသဟဿံ ဒတွာ သဗ္ဗကာမေဟိ သန္တပ္ပေတွာ သုဝဏ္ဏကာရေဟိ ဧကံ ဣတ္ထိရူပံ ကာရာပေတွာ တဿ မဇ္ဇနဃဋ္ဋနာဒိကမ္မပရိယောသာနေ တံ ရတ္တဝတ္ထံ နိဝါသာပေတွာ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နေဟိ ပုပ္ဖေဟိ စေဝ နာနာအလင်္ကာရေဟိ ဧ အလင်္ကာရာပေတွာ မာတရံ ပက္ကောသာပေတွာ အာဟ “အမ္မ ဧဝရူပံ အာရမ္မဏံ လဘန္တော ဂေဟေ ဝသာမိ၊ အလဘန္တော န ဝသာမီ” တိ။ ပဏ္ဍိတာ ဗြာဟ္မဏီ စိန္တေသိ “မယှံ ပုတ္တော ပုညဝါ ဒိန္နဒါနော ကတာဘိနီဟာရော ၊ ပုညာ သုဝဏ္ဏရူပကပဋိဘာဂါ ဘဝိဿတီ” တိ အဋ္ဌ ဗြာဟ္မဏေ ပက္ကောသာပေတွာ သဗ္ဗကာမေဟိ သန္တပ္ပေတွာ သုဝဏ္ဏရူပကံ ရထံ အာရောပေတွာ သဗ္ဗကာမေဟိ သန္တပ္ပေတွာ သုဝဏ္ဏရူပကံ ရထံ အာရောပေတွာ “ပစ္စထ တာတာ, ယတ္ထ အမှာကံ ဇာတိဂေါတ္တဘောဂေဟိ သမာနကုလေ ဧဝရူပံ ဒါရိကံ ပဿထ၊ ဣမမေဝ သုဝဏ္ဏရူပကံ ပဏ္ဏာကာရံ ကတွာ ဒေထာ”တိ ဥယျောဇေသိ။

တေ “အမှာကံ နာမ ဧတံ ကမ္မ” န္တိ နိက္ခမိတွာ “ကတ္ထ ဂမိဿမာ” တိ စိန္တေတွာ “မဒ္ဒရဋ္ဌံ နာမ ဣတ္ထာကရော၊ မဒ္ဒရဋ္ဌံ ဂမိဿာမာ” တိ မဒ္ဒရာဋ္ဌေ

-- ၃၀၃ --

သာကလနဂရံ အဂမိံသု။ တတ္ထ တံ သုဝဏ္ဏရူပကံ နှာနတိတ္ထေ ဌပေတွာ ဧကမန္တေ နိသိဒိံသု။ အထ ဘဒ္ဒါယ ဓာတီ ဘဒ္ဒံ နှာပေတွာ အလင်္ကရိတွာ သိရိဂဗ္ဘေ နိသီဒါပေတွာ နှာယိတုံ အာဂစ္ဆန္တီ တံ ရူပကံ ဒိသွာ “အယျဓီတာ မေ ဣဓာဂတာတိ” တလသတ္တိကံ ဥဂ္ဂိရိတွာ “ဂစ္ဆသိဃ” န္တိ ဂဏ္ဍပဿေ ပဟရိ။ ဟတ္ထော ပါသာဏေ ပဋိဟတော ဝိယ ကမ္ပိတ္ထ။ သာ ပဋိက္ကမိတွာ “ဧဝံ ထဒ္ဓံ နာမ မဟာဂီဝံ ဒိသွာ အယျဓီတာ မေ” တိ အညံ ဥပ္ပါဒေသိံ ၊ အယျဓီတာယ ဟိ မေ နိဝါသနပဋိဂ္ဂါဟိကာပိ ၂ အယုတ္တာတိ အာဟ။ အထ နံ တေ အနုဿာ ပရိဝါရေတွာ “ဧဝရူပါ တေ သာမိဓီတာ” တိ ပုစ္ဆိံသု။ ကိံ ဧသော ဣမာယ သတဂုဏေန သဟဿဂုဏေန မယှံ မယျာ အဘိရူပတရာ၊ ဒွါဒသဟတ္ထေ ဂဗ္ဘေ နိသိန္နာယ ပဒီပကိစ္စံ နတ္ထိ၊ သရီရောဘာသေနေဝ တမံ ဝိဓမတီတိ။ တန ဟိ အာဂစ္ဆာတိ တံ ခုဇ္ဇံ ဂဟေတွာ သုဝဏ္ဏရူပကံ ရထံ အာရောပေတွာ ကောသိယဂေါတ္တဿ ဃရဒွါရေ ဌတွာ အာဂမနံ နိဝေဒယိံသု။

ဗြာဟ္မဏော ပဋိသန္ထာရံ အတွာ “ကုတာ အာဂတတ္ထာ” တိ ပုစ္ဆိ။ မဂဓရဋ္ဌေ မဟာတိတ္ထဂါမေ ကပိလဗြာဟ္မဏဿ ဃရတောတိ။ ကိံ ကာရဏာ အာဂတာတိ။ ဣမိနာ နာမ ကရေဏေနာတိ “ကလျာဏံ တာတာ၊ သမဇာတိဂေါတ္တဝိဘဝေါ အမှာကံ ဗြာဟ္မဏော၊ ဒဿာမိ ဒါရိက” န္တိ ပဏ္ဏာကာရံ ဂဏှိ။ တေ ကပိလဗြာဟ္မဏဿ သာသနံ ပဟိဏိံသု “လဒ္ဓါ ဒါရိကာ၊ ကတ္တဗ္ဗံ ကရောထာ”တိ။ တံ သာသနံ သုတွာ ပိပ္ပလိမာဏဝဿ အာရောစယိံသု “လဒ္ဓါ ကိရဒါရိကာ” တိ။မာဏဝေါ အဟံ “န လဘိဿန္တီ” တိ စိန္တေသိံ၊

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ပိဋ္ဌိပဿေ ၊ထေရ၊ဋ္ဌ,၂။၄၃၉-ပိဋ္ဌေ

၂။ နိဝါသန ပဋိဂ္ဂါဟိကာယပိ(သီ)သံ၊ဋ္ဌ၊၂။၁၇၈-ပိဋ္ဌေ။

-- ၃၀၄ --

ဣမေ လဒ္ဓါတိ ဝဒန္တိ, အနတ္ထိကော ဟုတွာ ပဏ္ဏံ ပေသေဿာမီတိ ရဟောဂတော ပဏ္ဏံ လိခိ “ ဘဒ္ဒါ အတ္တနော ဇာတိဂေါတ္တ ဘောဂါနုရူပံ ဃရာဝါသံ လဘတု၊ အဟံ နိက္ခမိတွာ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ မာ ပစ္ဆာ ဝိပ္ပဋိသာရိနီ အဟောသိ” တိ။ ဘဒ္ဒါပိ “အသုကဿ ကိရမံ ဒါတုကာမာ” တိ သုတွာ ရဟောဂတာ ပဏ္ဏံ လိခိ “အယျပုတ္တော အတ္တနော ဇာတိဂေါတ္တဘောဂါနုရူပံ ဃရာဝါသံ လဘတု၊ အဟံ နိက္ခမိတွာ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ မာ ပစ္ဆာ ဝိပ္ပဋိသာရီ အဟောသိ” တိ။ ဒွေပိ ပဏ္ဏာနိ အန္တရာမဂ္ဂေ သမာဂစ္ဆိံသု။ ဣဒံ ကဿ ပဏ္ဏန္တိ။ ပိပ္ပလိမာဏဝေန ဘဒ္ဒါယ ပဟိတန္တိ။ ဣဒံ ကဿ ပဏ္ဏန္တိ။ ဘဒ္ဒါယ ပိပ္ပလိမာဏဝဿ ပဟိတန္တိ စ ဝုတ္တေ ဒွေပိ ဝါစေတွာ “ပဿထ ဒါရကာနံ ကမ္မ” န္တိ ဖာလေတွာ အရညေ ဆဍ္ဍေတွာ သမာနပဏ္ဏံ လိခိတွာ ဣတော စ ဧတ္တော စ ပေသေသုံ။ ဣတိ တေသံ အနိစ္ဆမာနာနံယေဝ သမာဂမော အဟောသိ။

တံ ဒိဝသံယေဝ စ မာဏဝေါပိ ဧကံ ဟတ္ထိဟတ္ထပုပ္ဖမာဏံ ပုပ္ဖဒါမံ ဂန္ထာပေသိ၊ ဘဒ္ဒါပိ ဧကံ ဂန္ထာပေသိ။ တာနိ သယနာသနမဇ္ဈေ ဌပေသုံ “ဘုတ္တသာယမာသာ ဥဘောပိ သယနံ အဘိရုဟိဿာမာ” တိ။ မာဏဝေါ ဒက္ခိဏပဿေန သယနံ အဘိရုဟိ။ ဘဒ္ဒါ ဝါမပဿေန အဘိရုဟိတွာ အာဟ “ယဿ ပဿေ ပုပ္ဖါနိ မိလာယန္တိ၊ တဿ ရာဂစိတ္တံ ဥပ္ပန္နန္တိ ဝိဇာနိဿာမ၊ ဣမံ ပုပ္ဖဒါမံ န အလ္လီယိတဗ္ဗ” န္တိ။ တေ ပန အညမညံ သရီရသမ္ဖဿဘယေန တိယာမရတ္တိံ နိဒ္ဒံ အနောက္ကမန္တာဝ ဝီတိနာမေန္တိ၊ ဒိဝါ ဝန ဟာသမတ္တမ္ပိ နာဟောသိ။ တေ လောကာမိသေန အသံသဋ္ဌာ ယာဝ မာတာပိတရော ဓရန္တိ၊တာဝ ကုဋုမ္ဗံ အဝိစာရေတွာ တေသု ကာလင်္ကတေသု ဝိစာရယိံသု။ မဟတီ မာဏဝဿ သမ္ပတ္တိ သတ္တာသီတိကောဋိဓနံ၊ ဧကဒိဝသံ သရီရံ ဥဗ္ဗဋ္ဋေတွာ ဆဍ္ဍေတဗ္ဗံ သုဝဏ္ဏစုဏ္ဏမေဝ မဂဓနာဠိယာ ဒွါဒသနာဠိမတ္တံ လဒ္ဓုံ ဝဋ္ဋတိ။ ယန္တဗဒ္ဓါနိ သဋ္ဌိ မဟာတလာကာနိ၊ ကမ္မန္တော ဒွါဒသယောဇနိကော၊ အနုရာဓပုရပ္ပမာဏာ စုဒ္ဒသ ဒါသဂါမာ စုဒ္ဒသ ဟတ္ထာနီကာ, စုဒ္ဒသ အဿာနီကာ, စုဒ္ဒသ ရထာနီကာ။

-- ၃၀၅ --

သော ဧကဒိဝသံ အလင်္ကတံ အဿံ အာရုယှ မဟာဇနပရိဝုတော ကမ္မန္တံ ဂန္တွာ ခေတ္တကောဋိယံ ဌိတော နင်္ဂလေဟိ ဘိန္နဋ္ဌာနတော ကာကာဒယော သကုဏော ဂဏ္ဍုပ္ပါဒကာဒိပါဏေ ဥဒ္ဓရိတွာ ခါဒန္တေဒိသွာ တာတာ ဣမေ ကိံ ခါဒန္တီ တိ ပုစ္ဆိ။ ဂဏ္ဍုပ္ပါဒေ အယျာတိ။ သော စိန္တေသိ “သစေ ဧတေဟိ ကတံ ပါပံ မယှံ ဟောတိ၊ ကိံ မေ ကရိဿတိ သတ္တာသီတိကောဋိဓနံ၊ ကိံ ဒွါဒသယောဇနိကော ကမ္မန္တော၊ ကိံ ယန္တဗဒ္ဓါနိ သဋ္ဌိမဟာတဠာထာနိ၊ ကိံ စုဒ္ဒသ ဂါမာ၊ သဗ္ဗမေတံ ဘဒ္ဒါယ ကာပိလာနိယာ နိယျာတေတွာ နိက္ခမိတွာ ပဗ္ဗဇိဿာမီ” တိ။

ဘဒ္ဒါပိ ကာပိလာနိ တသ္မိံ ခဏေ ဃရေယေဝ၁ တယော တိလကုမ္ဘေ ပတ္ထရာပေတွာ ဓာတီဟိ ပရိဝုတာ နိသိန္နာ ကာကေ တိလပ်ဏကေ ခါဒမာနေ ဒိသွာ “အမ္မာ ကိံ ခါဒန္တီ” တိ ပုစ္ဆိ။ ပါဏကေ အယျေတိ။ အကုသလံ ကဿ ဟောတီတိ။ တုမှာကံ အယျေတိ။ သာ စိန္တေသိ “မယှံ စတုဟတ္ထဝတ္ထံ နာဠိကောဒနမတ္တဉ္စ လဒ္ဓုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ယဒိ စ ပနတံ ဧတ္တကေန ဇနေန ကတံ အကုသလံ မယှံ ဟောတိ အဒ္ဓါ ဘဝ သဟဿေနာပိ ဝဋ္ဋတော သီသံ ဥက္ခိပိတုံ န သက္ကာ၊ အယျ ပုတ္တေ အာဂတမတ္တေယေဝ သဗ္ဗံ တဿနိယျာတေတွာ နိက္ခမ္မ ပဗ္ဗဇိဿာမီ” တိ။

မာဏဝေါ အာဂန္တွာ နှာယိတွာ ပါသာဒံ အာရုယှ မဟာရဟေ ပလ္လင်္ကေ နိသီဒိ၊ အထဿ စက္ကဝတ္တိနော အနုစ္ဆဝိကံ ဘောဇနံ သဇ္ဇယိံသု။ဒွေပိ ဘုဉ္ဇိတွာ ပရိဇနေ နိက္ခန္တေ ရဟောဂတာ ဖာသုကဋ္ဌာနေ နိသီဒိံသု။ တတော မာဏဝေါ ဘဒ္ဒံ အာဟ “ဘဒ္ဒေ တွံ”

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အန္တရဝတ္ထုမှီ။ အံ၊ဋ္ဌ၊၁။၁၄၈။ ထေရ၊ဋ္ဌ၊၁၄၈။ ထေရ၊ဋ္ဌ၊၂။၄၄၁-ပိဋ္ဌေသု။အဗ္ဘန္တရဝတ္ထုမှိ။ သံ၊ဋ္ဌ၊၂။၁၇၉-ကိဋ္ဌေ။ ဣမ ပန ၃၀၃-ဂါထာ ပဿိတဗ္ဗာ။

-- ၃၀၆ --

ဣလမံ ဃရံ အာဂစ္ဆန္တီ ကိတ္တကံ ခါနံ အာဟရိ တိ။ ပဥ္စပဏ္ဏာသ သကဋသဟဿာနိ အယျာတိ။ ဇတံ သဗ္ဗံ, ယာ စ ဣလမသ္မိံ ဃရေ သတ္တာသီတိကောဋိဓနံယော ယန္တဗုဒ္ဓါ ပဋိ္ဌတဋ္ဌာကာဒိဘေဒါ သမ္ပတ္တိ အတ္ထိ၊ သဗ္ဗံ တုယှံယေဝ နိယျာတမီတိ။ တုမှေ ပန ကဟံ ဂစ္ဆထ အယျာတိ။ အဟံ ပဗ္ဗဇိဿာမိတိ။ အယျ အဟမ္ပိ တုမှာကံ ယေဝ အာဂမနံ ဩလောကယမာနာ နိသိန္နာ၊ အဟမ္ပိ ပဗ္ဗဇိဿာမီတိ။တေသံ အာဒိတ္တပဏ္ဏကုဋိ ဝိယ တယော ဘဝါ ဥပဋ္ဌဟိံသု။ တေ အန္တရာ ပဏ္ဏတော ကသာဝရသပီတာနိ ဝတ္ထာနိ မတ္တိကာပတ္တေ စ အာဟရာပေတွာ အညမညံ ကေသေ ဩဟာရာပေတွာ “ယေ လောကေ အရဟန္တော၊ ၁ တေ ဥဒ္ဒိဿ အမှာကံ ပဗ္ဗဇ္ဇာ”တိ ဝတွာ ထဝိကာသု ပတ္တေ ဩသာရေတွာ၂ အံသေ လဂ္ဂေတွာ ပါသာဒတော ဩတရိံသု။ ဂေဟေ ဒါသေသု ဝါ ကမ္မကာရေသု ဝါ န ကောစိ သဉ္ဇာနိ။

အထ နေ ဗြာဟ္မဏဂါမတော နိက္ခမ္မ ဒါသဂါမဒွါရေန ဂစ္ဆန္တေ အာကပ္ပကုတ္တဝသေန ဒါသဂါမဝါသိနော သဉ္ဇာနိံသု။ တေ ရောဒန္တာ ပါဒေသု နိပတိတွာ “ကိံ အမှေ အနာထေ ကရောထ အယျာ” တိ အာဟံသု။ “မယံ ‘ဘဏေ အာဒိတ္တပဏ္ဏသာလာ ဝိယ တယော ဘဝါ’တိ ပဗ္ဗဇိမှာ၊ သစေ တုမှေသု ဧကေကံ ဘုဇိဿံ ကရောမ၊ ဝဿသတမ္ပိ နပ္ပဟောတိ၊ တုမှေဝ တုမှာကံ သီသံ ဓောဝိတွာ ဘုဇိဿာ ဟုတွာ ဇီဝထာ”တိ ဝတွာ တေသံ ရောဒန္တာနံယေဝ ပက္ကမိံသု။ ထေရော ပုရတော ဂစ္ဆန္တော နိဝတ္တိတွာ ဩလောကေန္တော စိန္တေသိ အယံ ဘဒ္ဒါကာပိလာနီ သကလဇမ္ဗုဒီပဂ္ဃနိကာ ဣတ္ထီ မယှံ ပစ္ဆတော အာဂစ္ဆတိ။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ကောစိဒေဝ ဧဝံ စိန္တေယျ ‘ဣမေ ပဗ္ဗဇိတွာပိ ဝိနာ ဘဝိတုံ န သက္ကောန္တိ၊ အနနုစ္ဆဝိကံ

မှတ်ချက်။ ။

၁။သံ၊၁။၄၁၉-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ဩသာပေတွာ၊ သံဋ္ဌ၊၂၊၁၈၀။ ပက္ခိပိတွာ၊ ထေရ၊ဋ္ဌ,၄၄၁-ပိဋ္ဌေ။

-- ၃၀၇ --

ကရောတီ’တိ။ ကောစိ ဝါ ပန အမှေသု မနံ ပဒူသေတွာ အပါယပူရကော ဘဝေယျ။ ဣမံ ပဟာယ မယာ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတီတိ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေသိ။

သော ပုရတော ဂစ္ဆန္တော ဒွေဓာပထံ ဒိသွာ တဿ မတ္ထကေ အဋ္ဌာသိ။ ဘဒ္ဒါပိ အာဂန္တွာ ဝန္ဒိတွာ အဋ္ဌာသိ။ အထ နံ အာဟ ဘဒ္ဒေ တာဒိသိံ ဣတ္ထိံ မမ ပစ္ဆတော အာဂစ္ဆန္တိံ ဒိသွာ ဣမေ ပဗ္ဗဇိတွာပိ ဝိနာ ဘဝိတုံ န သက္ကောန္တီတိ စိန္တေတွာ အမှေသု ပဒုဋ္ဌစိတ္တော မဟာဇနော အပါယပူရကော ဘဝေယျ၊ ဣမသ္မိံ ဒွေဓာပထေ တွံ ဧကံ ဂဏှ၊ အဟံ ဧကေန ဂမိဿာမီတိ။”အာမ အယျ၊ ပဗ္ဗဇိတာနံ မာတုဂါမော နာမ မလံ၊ ပဗ္ဗဇိတွာပိ ဝိနာ နာ ဘဝန္တီတိ အမှာကံ ဒေါသံ ဒဿေဿန္တိ၊ တုမှေ ဧကံ မဂ္ဂံ ဂဏှထ၊ အဟံ ဧကံ ဂဏှာမိ၊ ဝိနာ ဘဝိဿာမာ” တိ တိက္ခတ္တုံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ စတူသု ဌာနေသု ပဉ္စပ္ပတိဋ္ဌိတေန ဝန္ဒိတွာ ဒသနခသမောဓာနသမုဇ္ဇလံ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂယှ “သတသဟဿကပ္ပပ္ပမာဏေ အဒ္ဓါနေ ကတော မိတ္တသန္ထဝေါ အဇ္ဇ ဘိဇ္ဇတီ”တိ ဝတွာ “တုမှေ ဒက္ခိဏဇာတိကာ နာမ၊ တုမှာကံ ဒက္ခိဏမဂ္ဂေါ ဝဋ္ဋတီ”တိ ဝန္ဒိတွာ မဂ္ဂံ ပဋိပန္နာ။ တေသံ ဒွေဓာဘူတကာလေ အယံ မဟာပထဝီ “အဟံ စက္ကဝါဠဂိရိသိနေရုပဗ္ဗတေ ဓာရေတုံ သက္ကောန္တိပိ တုမှာကံ ဂုဏေ ဓာရေတုံ န သက္ကောမီ” တိ ဝဒန္တီ ဝိယ ဝိရဝမာနာ အကမ္ပိ၊ အာကာသေ အသနိသဒ္ဒေါ ဝိယ ပဝတ္တိ၊ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတော ဥန္နဒိ။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝေဠုဝနမဟာဝိဟာရေ ဂန္ဓကုဋိယံ နိသိန္နော ပထဝီကမ္ပနသဒ္ဒံ သုတွာ “ကိဿ နုခေါ ပထဝီ ကမ္ပတီ” တိ အာဝဇ္ဇေန္တော “ပိပ္ဖလိမာဏဝေါ စ ဘဒ္ဒါ စ ကာပိလာနီ မံ ဥဒ္ဒိဿ အပ္ပမေယျံ သမ္ပတ္တိံ ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတာ၊ တေသံ ဝိယောဂဋ္ဌာနေ ဥဘိန္နမ္ပိ ဂုဏဗလေန အယံ ပထဝီ ကမ္ပော ဇာတော မယာပိ ဧတေသံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတီ” တိ ဂန္ဓကုဋိတော နိက္ခမ္မ

-- ၃၀၈ --

သယမေဝ ပတ္တစီဝရံ အာဒါယ အသီတိမဟာထေရေသု ကဉ္စိ အနာမန္တေတွာ တိဂါဝုတံ မဂ္ဂံ ပစ္စုဂ္ဂမနံ ကတွာ ရာဇဂဟဿ စ နာဠန္ဒာယ စ အန္တရေ ဗဟုပုတ္တကနိဂြောဓရုက္ခမူလေ ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတွာ နိသီဒိ။ နိသီဒန္တော ပန အညတရော ပံသုကူလိကောဝိယ အနိသီဒိတွာ ဗုဒ္ဓဝေသံ ဂဟေတွာ အသီတိဟတ္ထာ ဃနဗုဒ္ဓရသ္မိယော ဝိဿဇ္ဇေန္တော နိသီဒိ။ဣတိ တသ္မိံ ခဏေ ပဏ္ဏစ္ဆတ္တသကဋစက္ကကူဋာဂါရာဒိပ္ပမာဏာ ဗုဒ္ဓရသ္မိယော ဣတော စိတော စ ဝိပ္ဖရန္တိယော ဝိဓာဝန္တိယော စန္ဒသဟဿသူရိယသဟဿ ဥဂ္ဂမနကာလော ဝိယ ကုရုမာဏော တံ ဝနန္တံ ဧကောဘာသံ အသုကံ။ ဒွတ္တိံသမဟာပုရိသလက္ခဏာနံ သိရိယာ သမုဇ္ဇလိတတာရာဂဏေန ဝိယ ဂဂနံ, သုပုပ္ဖိတကမလကုဝလယေန ဝိယ သလိလံ, ဝနန္တံ ဝိရောစိတ္ထ။ နိဂြောဓရုက္ခဿ နာမ မန္ဓော သေတော ဟောတိ။ ပတ္တာနိ နီလာနိ၊ ပက္ကာနိ ရတ္တာနိ။ တသ္မိံ ပန ဒိဝသေ သတသာခေါ နိဂြောဓော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော အဟောသိ။

မဟာကဿပတ္ထေရော “အယံ အယ္ယံ သတ္ထာ ဘဝိဿတိ၊ ဣမာဟံ ဥဒ္ဒိဿ ပဗ္ဗဇိတော” ထိ ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနတော ပဋ္ဌာယ ဩဏတောဏတော၀ ဂန္တွာ ဒုရတော, နာတိဒူရေ,အာသန္နေတိ တီသု ဌာနေသု ၀န္ဒိတွာ “သတ္ထာ မေ ဘန္တေ ဘဂ၀ါ၊ သာ၀ကောဟမသ္မိ၊ သတ္ထာ မေ ဘန္တေ ဘဂ၀ါ၊ သာ၀ကောဟမသ္မီ” တိ၂ အာဟ။

အထ နံ ဘဂ၀ါ ဧတဒဝေါ စ_

“ကဿပ သစေ တွံ ဣမံ နိပစ္စကာရံ မဟာပထဝိယာ ကရေယျာသိ၊ သာပိ ဓာရေတုံ န သက္ကုဏေယျ။ တထာဂတဿ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ပိပ္ပလ္ဗိန္တိယော။ သံ၊ဋ္ဌ၊၁။၁၄၃-ပိဋ္ဌေသု။

၂။ သံ ၊ ၁။၄၁၉-ပိဋ္ဌေ။

-- ၃၀၉ --

ဧ၀ံ ဂုဏမဟန္တတံ ဇာနတာ တယာ ကတော နိပစ္စကာရော မယှံ လောမမ္ပိ စာလေတုံ န သက္ကောတိ။ နီသိဒ ကဿပ၊ ဒါယဇ္ဇံ တေ ဒဿာမီ” တိ။ အထဿ ဘဂ၀ါ “တသ္မာ တိဟ တေ ကဿပ ဧ၀ံ သိက္ခိတဗ္ဗံ ‘တိဗ္ဗံ မေ ဟိရောတ္တပ္ပံ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ ဘဝိဿတိ ထေရေသု ၀နေသု မဇ္ဈိမေသု စာ’ တိ၊ ဧ၀ံ ဟိ တေ ကဿပ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ တသ္မာတိဟ တေ ကဿပ ဧ၀ံ သိက္ခိတဗ္ဗံ ‘ယံ ကိဉ္စိ ဓမ္မံ သုဏိဿာမိ ကုသလူပသံဟိတံ ၊ သဗ္ဗံ တံ အဋ္ဌိံ ကတွာ မနသိကရိတွာ သဗ္ဗစေတသာ သမန္နာဟရိတွာ ဩဟိတသောတော ဓမ္မံ သုဏိဿာမီ’ တိ၊ ဧ၀ံ ဟိ တေ ကဿပ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ တသ္မာ တိဟ တေ ကဿပ ဧ၀ံ သိက္ခိတဗ္ဗံ ‘သာတသဟ ဂတာစ မေ ကာယဂတာသတိ န ဝိဇဟိဿတီ’တိ၊ ဧ၀ံ ဟိ တေ ကဿပ သိက္ခိတဗ္ဗ” န္တိ။၁

ဣမေဟိ တီဟိ ဩဝါဒေဟိ အဋ္ဌသု ဥပဿမ္ပဒါသု၂ ဩဝါဒပဋိဂ္ဂဟဏုပသမ္ပဒမဒါသိ။ ဒတွာ ဗဟုပုတ္တက နိဂြောဓမူလယော နိက္ခမိတွာ ထေရံ ပစ္ဆာသမဏံ ကတွာ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိ။ သတ္ထု သရီရံ ဒွတ္တိံသ မဟာပုရိသလက္ခဏဝိစိတ္တံ၊ မဟာကဿပဿ သရီရံ သတ္တမဟာပုရိသလက္ခဏပဋိမဏ္ဍိတံ။ သော ကဉ္စနမဟာနာဝါယ ပစ္ဆာဗန္ဓော ဝိယသတ္ထု ပဒါနုပဒိကံ အနုဂဉ္ဆိ။ သတ္ထာ ထောကံ မဂ္ဂံ ဂန္တွာ မဂ္ဂါ ဩက္ကမ္မ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ နိသဇ္ဇာကာရံ ဒဿေသိ။ ထေရော “နိသီဒိတုကာမော သတ္ထာ’ တိ ဉတွာ အတ္တနော ပါရုပနပိလောတိကသင်္ဃာဋိံ စတုဂ္ဂုဏံ ကတွာ ပညပေသိ။

သတ္ထာ တသ္မိံ နိသီဒိတွာ ဟတ္ထေန စီ၀ရံ ပရာမသိတွာ၃ “မုဒုကာ ခေါ် တျာယံ ကဿပ ပဋပိလောတိကာနံ သင်္ဃာတီ” တိ၁ အာဟ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သံ၊၁။၄၂၀- ပိဋ္ဌေ။

၂။ ဝိ၊ဋ္ဌ၊၁။၂၀၅-ပိဋ္ဌေ။ ဝိတ္ထာရော။

၃။ ပရိမဒ္ဒန္တော (သီ) ။ ပရိမဇ္ဇန္တော၊ထေရ၊ဋ္ဌ၊၂။၄၄၄-ပိဋ္ဌေ။

-- ၃၁၀ --

ထေရော “သတ္ထာ မေ သင်္ဃာဋိယာ မုဒုကဘာ၀ံ ကထေတိ၊ ပါရုပိတုကာမော ဘဝိဿတီ” တိ ဉတွာ “ပဋိဂ္ဂဏှာတု မေ ဘန္တေ ဘဂ၀ါ ပဋပိလောတိကာနံ သင်္ဃာဋိံ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာ” တိ၁ အာဟ။ ကိံ တွံ ပါရုပိဿသိ ကဿပါတိ။ တုမှာကံ နိဝါသနံ လဘန္တော ပါရုပိဿာမိ ဘန္တေတိ။ “ကိံ ပန တွံ ကဿပ ဣမံ ပရိဘောဂဇိဏ္ဏံ ပံသုကူလံ ဓာရေတုံ သက္ခိဿသိ။ မယာ ဟိ ဣမဿ ပံသုကူလဿ၂ ဂဟိတဒိ၀သေ ဥဒကပရိယန္တံ ကတွာ မဟာပထဝီ ကမ္ပိ၊ ဣမံ ဗုဒ္ဓါနံ ပရိဘောဂဇိဏ္ဏံ စီ၀ရံ နာမ န သက္ကာ ပရိတ္တဂုဏေန ဓာရေတုံ၊ ပဋိဗလေနေဝိဒံ ပဋိပတ္တိပူရဏသမတ္ထေန ဇာတိပံသုကူလိကေန ဂဟေတုံ ၀ဋ္ဋတီ”တိ ၀တွာ ထေရေန သဒ္ဓိံ စီ၀ရံ ပရိ၀တ္တေသိ။

ကသ္မာ ပန ဘဂ၀ါ ထေရေန သဟ စီ၀ရံ ပရိဝတ္တေသိ? ထေရံ အတ္တနော ဌာနေ ဌပေတုကာမတာယ။ ကိံ သာရိပုတတမောဂ္ဂလ္လာနာ နတ္ထီတိ၃ အတ္ထိ။ ဧ၀ံ ပနဿ အဟောသိ “ဣမေ န စီ၀ရံ ဌဿန္တိ၊ ကဿပေါ ပန ဝီသတိ ၀ဿသတာယုကော ၊သော မယိ ပရိနိဗ္ဗုတ သတ္တပဏ္ဏဂုဟာယံ ၀သိတွာ ဓမ္မဝိနယသင်္ဂဟံ ကတွာ မမ သာသနံ ပဉ္စ၀ဿသဟဿပရိမာဏကာလပ္ပ၀တ္တနကံ ကရိဿတီတိ အတ္တနော ဌာနေ ဌပေသိ။ ဧ၀ံ ဘိက္ခု ကဿပဿ သုဿူသိတဗ္ဗံ မညိဿန္တိ” တိ။

ဇ၀ံ ပန စိရပရိဝတ္တနံ ကတွာ ထေရဿ ပါရုတစီဝရံ ဘဂ၀ါပါရုပိ။ တသ္မိံ သမယေ အစေတနာပိ အယံ မဟာပထ၀ီ “ဒုက္ကရံ ဘန္တေ အကတ္ထ၊ အတ္တနာ ပါရုတစီ၀ရံ သာ၀ကဿ ဒိန္နပုဗ္ဗော နာမ နတ္ထိ၊ အဟံ တုမှာကံ ဂုဏံ ဓာရေတုံ န သက္ကောမိ ၀ဒန္တီ ဝိယ ဥဒကပရိယန္တံ ကတွာ ကမ္ပိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သံ၊ ၁။၄၂၀-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ဝိ၊၃။၃၇။သံ။ဋ္ဌ၊၂။၁၀၄။ဝိမတိ၊၂။၉၇ပိဋ္ဌေသု။

၃။ အံ။ဋ္ဌ၊၁။၁၅၄။ သံ၊ဋ္ဌ။ ၂။၁၆၁-ပိဋ္ဌေသု။

-- ၃၁၁ --

ထေရောပိ “လဒ္ဓံ ဒါနိ မယာ ဗုဒ္ဓါနံ ပရိဘောဂစီဝရံ ၊ ကိံ မေ ဣဒါနိ ဥတ္တရိ ကတ္တဗ္ဗံ အတ္ထိ” တိ ဥန္နတိံ အကတွာ ဗုဒ္ဓါနံ သန္တိကေ ယေဝ တေရတ ဓုတဂုဏေ သမာဒါယ သတ္တဒိ၀သမတ္တံ ပုထုဇ္ဇနော ဟုတွာ အဋ္ဌမေ ဒိ၀သေ သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ သတ္ထာပိ “ကဿပေါ ဘိက္ခဝေ စန္ဒူပမော ကုလာနိ ဥပသင်္ကမတိ၊ အပကဿေဝ ကာယံ အပကဿ စိတ္တံ နိစ္စန၀ကော ကုလေသု အပ္ပဂဗ္ဘော”တိ၂ ဧဝမာဒီဟိ သုတ္တေဟိ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာ၀ကာနံ ဘိက္ခူနံ ဓုတဝါဒါနံ ယဒိဒံ မဟာကဿပေါ” တိ၃ ထေရံ ဌာနန္တရေ ဌပေသိ။

ဘဒ္ဒါကာပိလာနီ ဝါမဓဂံ ဂဏှိတွာ မာတုဂါမဿ တာ၀ သာသနေ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ အနနုညာတဘာဝေန ပရိဗ္ဗာဇိကာရာမံ ဂန္တွာတတ္ထ ပဉ္စ၀ဿာနိ နိ၀သိတွာ အပရဘာဂေ မဟာပဇာပတိဂေါတမိယာသန္တိကေ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပသမ္ပဒဉ္စ လတိတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တီ နစိရဿေ၀ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏေ စိဏ္ဏ၀သီ အဟောသိ။ တတ္ထ သာတိသယံ ကတာဓိကာရတ္တာ အပရဘာဂေ တံ သတ္ထာ ဇေတဝန အရိယဂဏမဇ္ဈေ နိသိန္နော ဘိက္ခုနိယော ပဋိပါဋိယာ ဌာနန္တရေသု ဌပေန္တော “ဧတဒဂ္ဂံ တိက္ခဝေ မမ သာဝိကာနံ ဘိက္ခုနီနံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရန္တီနံ ယဒိဒံ သဒ္ဒါကာပိလာနီ” တိ၄ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရန္တီနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ သာ ဧကဒိ၀သံ မဟာကဿ ပတ္ထေရဿ ဂုဏာဘိတ္ထ၀နပုဗ္ဗကံ အတ္တနော ကတကိစ္စတာဒိ ဝိဘာ၀နမုခေန ဥဒါနံ ဥဒါနေန္တီ–

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သံ၊၁။၄၂၀-ပိဋ္ဌေအဂုဏေ (အံ၊ဋ္ဌ၊၁။၁၄၃)။

၂။ သံ၊၁။၄၀၂-ပိဋ္ဌေ။

၃။ အံ၊၁။၂၃-ပိဋ္ဌေ။

၄။ အံ၊၁။၂၆-ပိဋ္ဌေ။

ထေရီ_၃၂

-- ၃၁၂ --

“ပုတ္တော ဗုဒ္ဓဿ ဒါယာဒေါ ၊ ကဿပေါ သုသမာဟိတော။

ပုဗ္ဗေနိဝါသံ ယော’ ဝေဒိ၊ သဂ္ဂါပါယဉ္စ ပဿတိ။

အထော ဇာတိက္ခယံ ပတ္တော အဘိညာဝေါသိတော မုနိ။

ဧတာဟိ တီဟိ ဝိဇ္ဇာဟိ၊ တေဝိဇ္ဇော ဟောတိ ဗြာဟ္မဏော။

တထေ၀ ဘဒ္ဒါကာပိလာနီ၊ တေဝိဇ္ဇာ ပစ္စုဟာယိနီ။

ဓာရေတိ အန္တိမံ ဒေဟံ ၊ဇေတွာ မာရံ သဝါဟနံ။

ဒိသွာ အာဒီနဝံ လောကေ၊ ဥဘော ပဗ္ဗဇိတာ မယံ။

တျ’မှ ခီဏာသဝါ ဒန္တာ ၊သီတိဘူတာ’မှ နိဗ္ဗုတာ”တိ။၁

က္ကမာ ဂါထာ အဘာသိ။

ဧဝံ သာ ပတ္တအရဟတ္တဖလာ အဓိဂတတေဒဂ္ဂဋ္ဌာနာ အတ္တနော ပုဗ္ဗကမ္မံ သရိတွာ သောမနဿဝသေန ပုဗ္ဗစရိတာပဒါနံ ပကာသေန္တီ ပဒုမုတ္တရာ နာမ ဇိနောတိ အာဒိမာဟ။

၂၄၅။ တတ္ထ တဒါဟူတိ တသ္မိံ ပဒုမုတ္တရေ လောကမာယကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနကာလေ အဟောသိ။ ဝိဒေဟောတိ၂ တဿ သေဋ္ဌိဿ နာမံ။ ပဟူတရတနောတိ ပိဏ္ဍပိဏ္ဍိဝသေန စေဝ သုဝဏ္ဏမာသက-ရဇတမာသကာဒိဝသေန စ ရတနာနံ ပဟူတတာယ ပဟူတရတနော၊

မှတ်ချက်။ ။

၁။ထေရီဂါထာ ၃၈၇။ ထေရီ၊ဋ္ဌ၊၇၆-ပိဋ္ဌေသု။

၂။ ဝေဒေဟော၊ သံ၊ဋ္ဌ၊၂။၁၆၇။ အံ၊ဋ္ဌ၊၁။၁၂၇။ ထေရ၊ဋ္ဌ၊၂။၄၂၉-ပိဋ္ဌေသု။

-- ၃၁၃ --

အသီတိကောဋိသဓ္ဓနေ သုဝဏ္ဏာဒိရတနေန သမန္နာဂတောတိ အတ္ထော။ အဟောသ’ဟန္တိ အဟံ ဘဒ္ဒါကာပိလာနီ ထေရီ အဟောသိံ အဘာဝိံ။

၂၄၆။ ကဒါစိ သောတိ ကဒါစိ ဧကသ္မိံ ဥပေါသထဒိဝသေသော ဝိဒေဟောနာမ သေဋ္ဌိ။ နရာဒိစ္စန္တိ နရေသု အာဒိစ္စသဒိသံ ဘဂဝန္တံ။ သပရိဇနောတိ ပရိဝါရဇနေန သဟ။ သဗ္ဗဒုက္ခဘယပ္ပဟန္တိ သကလဿ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ ဘယံ ပကာရေန ဇဟာပေတီတိ သဗ္ဗဒုက္ခဘယပ္ပဟံ ဓမ္မန္တိ သမ္ဗန္ဓော။

၂၄၇။ သာဝကန္တိ မဟာနိသဘတ္ထေရံ နာမံ တတိယသာဝကံ ။ ဓုတဝါဒါနန္တိ၁ ဧတ္ထ ဓုတော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဓုတဝါဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဓုတဓမ္မာ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဓုတင်္ဂါနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ တတ္ထ ဓုတောတိ ဓုတကိလေသာ ဝါ ပုဂ္ဂလော ကိလေသဓုနနော ဝါ ဓမ္မော။

ဓုတဝါဒေါတိ ဧတ္ထ ပန အတ္ထိ ဓုတော န ဓုတဝါဒေါ၊ အတ္ထိ န ဓုတော ဓုတဝါဒေါ ၊ အတ္ထိ နေဝ ဓုတော န ဓုတဝါဒေါ၊ အတ္ထိ ဓုတော စေဝ ဓုတဝါဒေါ စ။ တတ္ထ ယော ဓုတင်္ဂေန အတနော ကိလေသေ ဓုနိ၊ ပရံ ပန ဓုတင်္ဂေန န ဩဝဒတိ နာနုသာသတိ ဗာကုလတ္ထေရော ဝိယ၊ အယံ ဓုတော န ဓုတဝါဒေါ။ ယထာဟ “တယိဒံ အာယသ္မာ ဗာကုလော ဓုတော န ဓုတဝါဒေါ” တိ ။ ယောပန ဓုတင်္ဂေန အတ္တနော ကိလေသေ န ဓုနိ ကေဝလံ အညေ ဓုတင်္ဂေန ဩဝဒတိ အနုသာသတိ ဥပနန္ဒတ္ထေရော ဝိယ၊ အယံ န ဓုတော ဓုတဝါဒေါ။ ယထာဟ “အယိဒံ အာယသ္မာ ဥပနန္ဒော သကျပုတ္တော

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဝိသုဒ္ဓိ၊၁။၇၀။ အံ၊ဋ္ဌ၊၁။၁၂၆-ပိဋ္ဌဒီသု။

-- ၃၁၄ --

န ဓုတော ဓုတဝါဒေါ”တိ။ ယော ပန ဥဘယဝိပန္နော လာဠုဒါယီဝိယ၊ အယံ နေဝ ဓုတော, န ဓုတဝါဒေါ။ ယထာဟ “တယိဒံ အာယသ္မာ လာဠုဒါယီ နေဝ ဓုတော န ဓုတဝါဒေါ”တိ။ယော ပန ဥဘယသမ္ပန္နော ဓမ္မသေနာပတိ ဝိယ၊ အယံ ဓုတော စေဝ ဓုတဝါဒေါ စ။ ယထာဟ “တယိဒံ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဓုတော စေဝ ဓုတဝါဒေါ စာ”တိ။

ဓုတဓမ္မာ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ အပ္ပိစ္ဆတာ သန္တုဋ္ဌိတာ သလ္လေခတာ ပဝိဝေကတာ က္ကဒမတ္ထိကတာတိ က္ကမေ ဓုတင်္ဂစေတနာယ ပရိဝါရကာ ပဉ္စ ဓမ္မာ “အပ္ပိစ္ဆံ ယေဝ နိဿာယာ” တိ အာဒိဝစနတော ဓုတဓမ္မာ နာမ။တတ္ထ အပ္ပိစ္ဆတာ စ သန္တုဋ္ဌိတာ စ အလောဘော။ သလ္လေခတာ စ ပဝိဝေကတာ စ ဒွီသု ဓမ္မေသု အနုပတန္တိ အလောဘေစေဝ အမောဟေ စ။ က္ကဒမတ္ထိတာ ဉာဏမေဝ။ တတ္ထ အလောဘေန ပဋိက္ခေပဝတ္ထူသု လောဘံ,အမောဟေန တေသွေဝ အာဒိနဝပ္ပဋိစ္ဆာဒကံ မောဟံ ဓုနာတိ။ အလောဘေန စ အနုညာတာနံ အဋိသေဝနမုခေန ပဝတ္တံ အတ္တကိလမထာနုယောဂံ ဓုနာတိ။ တသ္မာ က္ကမေ ဓမ္မာ ဓုတဓမ္မာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဓုတင်္ဂါနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနီတိ တေရသ ဓုတင်္ဂါနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ ပံသုကူလိကင်္ဂံ တေစီဝရိကင်္ဂံ ပဏ္ဍပါတိကင်္ဂံ သပဒါနစာရိကင်္ဂံ ဧကာသနိကင်္ဂံ ပတ္တပိဏ္ဍိကင်္ဂံ ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကင်္ဂံ အာရညိကင်္ဂံ ရုက္ခမူလိကင်္ဂံ အဗ္ဘောကာသိကင်္ဂံ သောသာနိကင်္ဂံ ယထာသန္ထတိကင်္ဂံ နေသဇ္ဇိကင်္ဂန္တိ၂။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဝိ၊၅။၂၃၃။အံ၊၂။၁၉၃-ပိဋ္ဌေသု။

၂။ တေသံ ခုတင်္ဂါနံ ဝိတ္ထာရော ဝိသုဒ္ဓိ၊၁။၅၇-ပိဋ္ဌာဒီသု ဂဟေတဗ္ဗော။

-- ၃၁၅ --

ယတ္တကာ ဓုတဝါဒံ ဝဒန္တိ၊ တေသံ သဗ္ဗေသမ္ပိ အန္တရေ ဣမံ မဟာနိသဘတ္ထေရံ အဂ္ဂန္တိ ကိတ္တေသိ ဝ ဏ္ဏေသီတိ သမ္ဗန္ဓော။ သတ္ထာဟကန္တိ သတ္တ အဟာ ဒိဝသာ သတ္တာဟံ၊ တမေဝ သတ္တာဟကံ။

၂၄၈။ တံ ဌာနန္တိ ဓုတဝါဒါနံ အဂ္ဂသင်္ခါတံ တံ ဧတဒဂ္ဂဋ္ဌာနန္တရံ။ ဟာသယန္တောတိ နာနာနယေဟိ တောသေန္တော ဥဒဂ္ဂံ ကရောန္တော။

၂၄၉။ လစ္ဆသေတိ တွံ လဘိဿသိ။ နိဗ္ဗုတောတိ စိတ္တသန္တာပေဟိ နိဗ္ဗုတော သီတိဘူတော။

၂၅၃။ မဒ္ဒိတွာ ကုတိတ္ထိယေတိ ကုစ္ဆိတေ တတ္ထိယေ ပုဂ္ဂလေ အဘိဘဝိတွာ။ တိတ္ထိယေတိ၊ ဧတ္ထ တိတ္ထံ ဝေဒိတဗ္ဗံ တိတ္ထကရော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တတ္ထိယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တတ္ထ သဿတာဒိဒိဋ္ဌိဝသေန တရန္တိ ဧတ္ထာတိ တိတ္ထံ၊ လဒ္ဓိ။ တဿာ လဒ္ဓိယာ ဥပ္ပါဒကော တိတ္ထကရော၊ တိတ္ထေ ဘဝါ တိတ္ထိယာတိ။ ပဒုမုတ္တရဿ ကိရ ဘဂဝတော ကာလေ တိတ္ထိယာ နာဟေသုံ။ ယေ ပန သန္တိ၊ တေပိ ရဋ္ဌဝါသီဟိ အနုဿတိ ဥဿာဒိယမာနာ သမာဂန္တွာ ပဒုမုတ္တရဒသဗလမေဝ သရဏာဂမံသု။

၂၅၄။ ဉာတိမိတ္တေတိ ဉာတယော စ မိတ္တေ စ။ သမာနေတွာတိ သမန္တတော အာနေတွာ။

၂၅၅။သတ္တယောဇနိကံ ထူပံ ဥဗ္ဗိဒ္ဓန္တိ ဥဗ္ဗေဓတော သတ္တယော ဇနဝန္တံ ထူပံ စေတိယံ။ အထဝါ သတ္တုဗ္ဗေဓယောဇနဝန္တံ စေတိယံ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဗုဒ္ဓဝံ၊ဋ္ဌ။ ၂၃၂-ပိဋ္ဌေ။

-- ၃၁၆ --

ဗုဒ္ဓဝံသေသ ပန တတ္ထေဝဿ ထူပဝရော၊ ဒွါဒသုဗ္ဗေဓယောဇနာတိ ဝုတ္တံ။

တံ ပစ္ဆာ ရဋ္ဌဝါသီဟိ အနုသင်္ခရဏာဒိဝသေန ဝမိုတွာ ဋ္ဌိတဝသေန ဝုတ္တံ၊ ဣဓ ပန သဗ္ဗပဌမံ ပတိဋ္ဌာနဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဝဒိတဗ္ဗံ။ ရတနာမယန္တိ နာနာဝိဓေဟိ ရတနေဟိ ပကတံ မဇ္ဈေ ဒီဃကရဏဝသေန။ သတရံသိံဝါတိ သူရိယံ ဣဝ။ သာလရာဇံဝ ပုလ္လိတန္တိ သဗ္ဗပါရိပုလ္လံ သာလရုက္ခရာဇာနံ ဣဝ။

၂၅၆။ ရတနေဓဟာဝ သတ္တဟီတိ သုဝဏ္ဏ ရဇတ မုတ္တာ မဏိဝေဠုရိယ ဝဇိရ ပဝါဠ သင်္ခါတေဟိ သတ္တဟိ ရတနေဟိ ပါတိယော ကာရယိ ကာရာပေသီတိ သမ္ဗန္ဓော။

၂၅၇။ ဒီပါနုဇ္ဇလယီတိ ဒီပေ ဥဇ္ဇလာပေသိ။ တဟိန္တိ တာသု သတ္တသတသဟဿ ပါတီသု ဂန္ဓတေလေန ပူရေတွာတိ သမ္ဗန္ဓော။ သဗ္ဗဘူတာနုကမ္ပိနောတိ သဗ္ဗေသံ သတ္တာနံ အနုဂ္ဂဏှနကဿ။

၂၅၈။ ပူဇနတ္တာယ မဟေသိနောတိ ဗုဒ္ဓဿ မဟာစေတိယဿ ပူဇေတုံ ကာရယီတိ အတ္ထော။

၂၅၉။ မဇ္ဈ အင္ဂဋ္ဌကုမ္ဘိနန္တိ အင္ဂကုမ္ဘီနံ အင္ဂကုမ္ဘီနံ အန္တရေ။ ဥဿိတာကဍ္ဎ နဂ္ဃိယာတိ ဥဿာပိတာ သုဝဏ္ဏတောရဏာ။ သရဒေဝ ဒိဝါကရောတိ သရဒမာသေ ကတ္တိကေ သူရိယော အတိဝိရောစတိ ဣဝ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဗုဒ္ဓဝံ၊၃၄၅-ပိဋ္ဌေ ၃၁-ဂါထာ။

-- ၃၁၇ --

၂၆၀။ ဖလကာ ရမ္မာ သောဘန္တိ ရတနာမယာတိ သုဝဏ္ဏာဒိသတ္တဟိ ရတနေတိ ရတနမယာနိ။ ဝိရောစရတိ ဝသေသတော သောဘန္တိ။

၂၆၁။ အဝဋံ့သာတိ ဝဋံ့သကာ။ ပဋ္ဌာကာတိ ပဋ္ဋဓဇာ။ ရတနာနီတိ ရတနမယာနိ။ ဝိရောစရေတိ ဝိသေသတော သောဘန္တိ။

၂၆၂။ သုရတ္တန္တိ သုဋ္ဌု လောဟိတံ။ သသဉ္ဇောဝဏ္ဏေန ဒိနစ္စယေန သဟ ယော ဝတ္တတီတိ သသဉ္ဇော ဒိဝါကရော သူရိယော ဣဝ။

၂၆၃။ ထူပဿာတိ စေတိယဿ။ ဝေဒိယောတိ ဝေဒိကာ ပန္တိယော တိဿော တိပ္ပကာရာ ဟောန္တီတိ သမ္ဗန္ဓော။ ဟရိတာလေန ပူရယိ ဧကေန္တိ ဧကံ ဝေဒိကာ ပန္တိံ ဟရိတာလေန ပီတနေန ပူရေသိ။ မနောသိလာယေကံ အဉ္ဇနေန ပူရေသိ။ မနောသိလာယေကံ အဉ္ဇနေန စ ဧကီကန္တိ ဧကံ ဝေဒိကာပန္တိံ မနောသိလာယ ပူရယီတိ အတ္ထော။

၂၆၄။ ဝရဝါဒိနောတိ ဝရံ နိဗ္ဗာနံ နိဗ္ဗာနသမ္ပာပကံ ဝါဓမ္မံ ဝဒတိ ဒေသေတီ သီလေနာတိ ဝရဝါဒီ၊ တဿ ဘဂဝတော စေတိယဿ ပူဇံ ကာရေတွာတိ သမ္ဗန္ဓော။

၂၆၅။ သဟာဝ သေဋ္ဌိနာ တေနာတိ တေန ဝိဒေဟနာမကေန သေဋ္ဌိနာ သဒ္ဓိံ ဧဝ။

၂၆၆။ သမ္ပတ္တိယော'နုဘောတွာနာတိ ဒေဝသမ္ပတ္တိမနုဿသမ္ပတ္တိယော အနုဘဝိတွာ ဝေဒယိတွာ ဒေဝတ္တေ အထ မာနုသေတိ ဒေဝဘဝေ တထာ မနုဿတဝေ စ။

-- ၁၁၈ --

၂၆၇။ စာရုဒဿနောတိ၁ သုစိရမ္ပိ ပဿန္တာနံ အတိတ္တိဇနကံ အပ္ပဋိက္ကူလံ ရမဏီယံ စာရုဧဝ ဒဿနံ့ အဿာတိ စာရုဒဿနော။ ကေစိ ပနာ' ဟု "စာရုဒဿနောတိ သုန္ဒရနေတ္တော"တိ။ အထ ဝါ စာရုဒဿနောတိ ပိယဒဿနော မနောဟရဒဿနော။ သဗ္ဗဓမ္မဝိပဿကောတိ သဗ္ဗေ ဓမ္မေ ဝိသေသေန သဗ္ဗညုတညာဏေန ပဿတိ ပဿိတုံ သက္ကောတီတိ သဗ္ဗဓမ္မဝိပဿကော။ ဣမေဟိ ဒွီဟိ ပဒေဟိ "ဝိပဿီ" တိ ဘဂဝတော နာမ လာဘဟေတုံ ဒဿေတိ။ ဧကေဟိ ဣမ' မတ္ထံ ဒဿေတိ_ဝိသေသံ စာရုံ ပဿတီတိ ဝိပဿီ၊ ဝိသေသေန ဝါ သဗ္ဗညုတညာဏေန သဗ္ဗဓမ္မေ ပဿတီတိ ဝိပဿီတိ။ မဟာ ပဒါနေ၂ ဝုတ္တနယော ဟေဋ္ဌာ၃ အမှေဟိ ဝဏ္ဏိတော။

၂၆၈။ သာဓုသမ္မတောတိ သပ္ပုရိသော အယန္တိ မဟာဇနေန သမ္မတော ဓနေန စ သုဒုဂ္ဂတောတိ ဝတ္ထဒျောဒိဓနေန ပန အတိဝိယ ဒလိဒ္ဒေါ။

၂၆၉။ သမစေတသာတိ အဟံ သမာနစိတ္တာ ဗြာဟ္မဏီ အာသိန္တိ အတ္ထော။ ဒိဇဝ ရောတိ သေဋ္ဌဗြာဟ္မဏော။ သင်္ဂမေသီတိ ဥပသင်္ကမိ။

၂၇၀။ ဇနကာယမှီတိ မဟာဇနသမူဟေ။ အဒါသိ ဧကသာဋကန္တိ အနုပဗ္ဗီကထာယံ ဝုတ္တနယေန ဧကသာဋကော ဗြာဟ္မဏော ဒွိန္နံ ဇာယာပတီနံ ဧကမေဝ ပါရုပနသာဋကံ မစ္ဆေရစိတ္တံ မဒ္ဒိတွာ အဒါသိ။

၂၇၁။ ဃရမေကေန ဝတ္ထေနာတိ အတ္တနော ဂေဟံ ဧကေနေဝ နိဝါသန ဝေါရာဏာ ဇိဏ္ဏဝတ္ထေန ဂန္တွာ။ ဧတံ သ မ'ဗြူမီတိ ဧတံ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရ၊ ဋ္ဌ၊၂။၃၀။

၂။ ဒီ။၂။၁၇-၈-ပိဋ္ဌေသု။

၃။ အပ၊၂။ ၁၉၀-ပိဋ္ဌေ ၁-ဂါထာ ၃၆ ဝဏ္ဏနာယံ။

-- ၁၁၉ --

ဝစနံ သော မမ သာမိကော ဗြာဟ္မဏော မံ အဘာသိ။ အနုမောဒါတိ အနုမောဒါဟိ ပုနပ္ပုနံ ပီတိပါမောဇ္ဇံ ပဝတ္တေဟိ။

၂၇၂။ သုပီဏိတာတိ သုဋ္ဌု ပိနနစိတ္တာ ပမုဒိတာ။ သာမီတိ အတ္တနော ပတိံ အာလပတိ။

၂၇၃။ သဇ္ဈုတောတိ အဘိသင်္ခတ ကုသလကမ္မော။ ရမ္မေတိ ရမဏီယေ။ မဟပတီတိ၁ ကာသိရာဇာ အဟောသိ။

၂၇၄။ ဣတ္ထိဂုမ္ဗဿာတိ အန္တေပုရေ ရညော ဇာယာနံ ဣတ္ထီနံ သမူဟဿ။ ဥတ္တမာတိ သေဋ္ဌာ။ ဧတေန အဂ္ဂမဟေသိဘာဝံ ဒဿေတိ။ တဿာတိ ဒယိတာတိ တဿ ရညော အတိဝိယ ပိယာယိတဗ္ဗာ အဂ္ဂမဟေသီ အာသိံ။ ပုဗ္ဗသ္နေဟေနာတိ ပုဗ္ဗေသု အတိတေသု ဘဝေသု ဘဝပရမ္ပရံ ဇာယာပတိဘူတသိနေဟေန။ တတ္ထုနောတိ သာမိနာ အတိဒယိတာတိ သမ္ဗန္ဓော။

၂၇၅။ သောတိ သော ကာသိရာဇာ။ မဟာရဟန္တိ မဟန္တံ အဠနကံ။ မဟန္တာနံ ဝါ ပုဂ္ဂလဝိသေသာနံ ယေဝ အရဟန္တံ ပိဏ္ဍံ ပဏီတပိဏ္ဍပါတံ ဒတွာ ဒါနံ အဒါသီတိ သမ္ဗန္ဓော။

၂၇၆။ ကမ္မာရေဟီတိ လောဟကာရကေဟိ။ ကတန္တိ ပဒေကာရိတကမ္မံ။ကတန္တိ ကာရာပိတံ။ ပတ္တံ သောဝဏ္ဏန္တိ အတိဝိယ သောဘနဝဏ္ဏံ အယောပတ္တံ၊ ကတန္တိပဒေ ဓာတုကမ္မံ။ တတ္တကန္တိ တပ္ပမာဏံ၊ အဍ္ဍပ္ပမာဏန္တိ အတ္ထော။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဣဒံ ဝတ္ထု အဋ္ဌကထာသု အဝိသိဋ္ဌံ။

-- ၃၂၀ --

၂၇၇။ တေ သဗ္ဗေတိ တေ သဗ္ဗေ အဋ္ဌ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ။ သောဏ္ဏာသနေတိ သုဝဏ္ဏမယေ အာသနေ။ ပဝိ

ဋ္ဌာနန္တိ ပဝိသိတွာ နိသိန္နာနံ။

၂၇၈။ သဟာဒါသိန္တိ ကာသိရာဝေန သဟ အဟံ အဒါသိံ။ ဗာရာဏသိယံ ဇာတာ ကာသိကဂါမကေတိ ဝုတ္တနယေန ကောဏ္ဍာဂမနဿ စ ဘဂဝတော ကဿပဒသဗလဿ စာတိ ဒွိန္နံ ဗုဒ္ဓါနံ အန္တရေ ဗာရာဏသိနဂရသမီပေ ကာသိကဂါမကမှိ အဟံ ဘဒ္ဒါကာပိလာနီ ဇာတာ အဟောသိန္တိ အတ္ထော။

၂၇၉။ သဘာတုကောတိ ကနိဋ္ဌဘာတုနာ ဟသ ယော ဝတ္တတီတိ သဘာတုကော။ တေသု ဒွီသု ဘာတိကေသု အဟံ ဇေဋ္ဌဿ ဝှမုဿ ဘာတုနော ဇာယာ အဟောသိံ။ သုပတိဗ္ဗတာတိ ပတိမှိ သာမိကမှိ ကတ္တဗ္ဗံ သုန္ဒရံ ဝတံ ယဿာတိ သုပတိဗ္ဗတာ။ ဣဒံ ဝတ္ထုအဋ္ဌကထာသု၁ အာဂတဝတ္ထုနာ ထောကံ ဝိသဒိသံ။

၂၈၀။ ကနိယဿ မမ ဘတ္တုနော ဘာဂန္တိ မမ သာမိကဿ ကနိဋ္ဌ ဘာတုနော မမ ဒေဝရဿ ကောဋ္ဌာသံ အန္နံ ဘတ္တံ။ တဿာတိ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ အာဝတေ တမှိတိ တသ္မိံ မမ ဒေဝရေ အာဂတေ သတိ။ ပါဝဒိန္တိ အဘာသိံ။

၂၈၁။ နာဘိနန္ဒိတ္ထ သောတိ သော ဒေဝရော န ရုစ္စိတ္ထ။ တတောတိ တသ္မာ။ တဿာတိ ဒေဝရဿ။ ဥဒ္ဓါတိ ဘတ္တကုမ္ဘတော။ အာနီယာတိ အာနေတွာ အာဟရိတွာ အဟံ တဿ အဒါသိန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ ပုနော တဿေဝ သော အဒါတိ ယဿ ပစ္စကဗုဒ္ဓဿ အဟံ အဒါသိံ၊ ပုနသော ဒေဝရော တဿေဝ ပစ္စကဗုဒ္ဓဿ တံ အန္နံ အဒါသိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သံ၊ဋ္ဌ၊၂။၁၇၁။အံ၊ဋ္ဌ။၁။၁၃၂။ထေရ၊၂။၄၃၃-ပိဋ္ဌေသု။

-- ၃၂၁ --

၂၈၂။ တဒန္နန္တိ တေန ဒေဝရေန ဒိန္နံ အန္နံ ဘတ္တံ ပစ္စေက ဗုဒ္ဓတော ဂဟေတွာ ဆဍ္ဍေတွာ။ ဒုဋ္ဌာတိ ဒေါသန ကုဇ္ဇိတ္တာ။ ဗုဒ္ဓဿာတိ တဿ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ။ ပတ္တံ ကလလပုဏ္ဏန္တိ ပတ္တံ ဒုဂ္ဂန္ဓပင်္ကေဟိ ပူရိတံ ကတွာ။

၂၈၃။ ဒါနေတိ ပိဏ္ဍပါတဿ ဒါနေ စ။ ဂဟဏေတိ ပုန ဟတ္ထတော ပိဏ္ဍပါတဿ အာဒါနေ။ အပစေတိ အပစာယကေ ပူဇာကာရကပုဂ္ဂလေ စ။ ပဒုသေတိ ပဒုဋ္ဌပုဂ္ဂလေ စ။ သမစိတ္တမုခန္တိ သမာနံ စိတ္တံ စ မုခံ စ ယဿာတိ သမစိတ္တမုခေါ၊ တံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ။ သံဝိဇ္ဇ ဘုသန္တိ အတိဝိယ သံဝေဂ’ မာပါဒိံ။

၂၈၄။ သုဂန္ဓိနာတိ သုဂန္ဓဝဏ္ဏေန စုဏ္ဏေန။ သ ဃတံ သက္ကရံ အဒန္တိ ဃတေန သပ္ပိနာ သဟ ဝတ္တတီတိ သဃတာ၊ တံ သက္ကရံ ညြဒါိတ ဂူဠစုဏ္ဏံ အယံ အဒါသိံ။

၂၈၅။ ဗုဒ္ဓဿာတိ ပစ္စကဗုဒ္ဓဿ။ အပကာရေနာတိ ပတ္တတော အန္နံ ဆဍ္ဍေတွာ ကလလပူရဏာသင်္ခါတေန ပဒူသနကမ္မေန။ ဒုဂ္ဂန္ဓာ ဝဒနေနာတိ မုခသ္မိံ ဝစ္စကုဋိဂန္ဓော ဝိယ ဒုဋ္ဌု ဂန္ဓော ယဿာတိ ဒုဂ္ဂန္ဓာ အာသိန္တိ အတ္ထော။

၂၈၆။ ကဿပဝိရဿာတိ မဟာဝီရိယသမ္ပန္နဿ ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။ နိဓာယန္တမှိ စေတိယေတိ ယောဇနုဗ္ဗေဝေ ဃနကောဋ္ဋိမာဟိ သတသဟဿဂ္ဃနိကာဟိ ရတ္တသုဝဏ္ဏိဋ္ဌကာဟိ စိနိတော မဟာစေတိယေ နိဓဲတဗ္ဗေ ပတိဋ္ဌာပိတေ သတိ။ သောဝဏ္ဏံ ဣဋ္ဌကန္တိ အဟံ အတ္တနော အာဘရဏဘဏ္ဍံ ဘဥ္ဇာပေတွာ သုဝဏ္ဏေန စ အညရတနေန စ ပကတံ ဝိဒတ္ထိဝိတ္ထတံ စတုရင်္ဂုလုဗ္ဗေဓံ ဣဋ္ဌကံ။ ဝရန္တိ သေဋ္ဌံ။

ထေရီ_၃၃

-- ၃၂၂ --

၂၈၇။ စတုဇ္ဇာတေန ဂန္ဓေနာတိ ကုင်္ကုမံ, ယဝနပုပ္ဖံ,တဂ္ဂရံ, တုရုက္ခောတိဒံ စတဿော ဂန္ဓဇာတိယော ယဿာတိ စတုဇ္ဇာတော၊ တေန ဂန္ဓစုဏ္ဏေန။ အထဝါ တဂရံ ကုင်္ကုမံ ယဝနပုပ္ဖံ တမာလပတ္တန္တိ၂ စတဿော ဂန္ဓဇာတိယော နာမ။ တမာလတဂရတုရုက္ခယဝနပုပ္ဖါနီတိဒံ အပရေ။ နိစယိတ္វာတိ သန္နိစယံ ကတွာ က္လဋ္ဌကပန္တိယံ စိနိတ္វာ။ မုတ္တာ ဒုဂ္ဂန္ဓဒေါသမှာတိ မုခေ ဝစ္စကုဋ္ဌိဂန္ဓော ဝိယဇေဂုစ္ဆနီယဒေါသတော ပရိမုတ္တော ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယကမ္မဗလေန။ သဗ္ဗင်္ဂသုသမာဂတာတိ သဗ္ဗေဟိ ပဉ္စ ကလျာဏလက္ခဏေဟိ သမ္ပန္နာ။

၂၈၈။ သတ္တိဟိ ရတနေဟေဝ သတ္တပါတိသဟဿာနိ ကာရေတွာ ဃတပူရာနိ သပ္ပိနာ ပူရိတာနိ ကတွာ သဟဿပ္ပကာရာ ဒီပဝဋ္ဋိယော တာသာ ပါတီသု ပက္ခိပိတွာတိ သမ္ဗန္ဓော။

၂၉၀။ သုမိတ္တဝတ္ထုပိ အဋ္ဌကထာသု အဝသိဋ္ဌံ။

၂၉၁။ အဒါသိ ဃနဝေဋ္ဌနန္တိ သော သုမိတ္တော ဗဟလံ မဋ္ဌသိနိဒ္ဓံ သီသဝေဋ္ဌနံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ အဒါသိ။

၂၉၂။ ကောလိယဇာတိဝတ္ထုပိ အဋ္ဌကာထာသု အဝသိဋ္ဌံ။

၂၉၄။ ပုညကမ္မပကာနုဂါတိ ဒဿ ကုသလကမ္မပထေ အနုဂစ္ဆတီတိ ပုညကမ္မပထာနုဂါ။

၂၉၅။ နန္ဒရာဇဝတ္ထု ဝိတ္ထာရတော သံဝဏ္ဏိတံ။ သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓိနီတိ သဗ္ဗေဟိ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ သဗ္ဗေဟိ ဝါ ကာမိတေဟိ က္လစ္ဆိတေဟိ ဝတ္ထူဟိ သမိဒ္ဓါ သမ္ပန္နာ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဒီ၊ဋ္ဌီ၊၂။ ၁၉၈။ မ၊ဋ္ဌီ၊၃။၃၅၈-ပိဋ္ဌေသု။

၂။ သံ၊ဋ္ဌီ၊၂။၃၃၅-ပိဋ္ဌေ။

-- ၃၂၃ --

၂၉၈။ ဗြဟ္မလောကံ အဂမသေတိ ဥဒ္ဒေဘောပိ မယံ ဧဗ္ဗာနံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဗြဟ္မလောကံ အဂမိမှာ။ တေ ဗြဟ္မလောကံ ဥပပန္နာပိ တတ္ထ ယာဝတာယုကံ အဋ္ဌတွာ အဓိမုတ္တိကာလကိရိယံ ကတွာ မနံဿပထေယေဝ ပုန နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ အဓိမုတ္တိကာလကိရိယာဝစနေ "ဇောဓိသတ္တာ" တိဒံ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တဝစနံ ယေဘုယျ ဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၂၉၉။ တတောတိ တသ္မာ ဗြဟ္မလောကတော။ မဟာတိတ္ထေတိ မဂရေဋ္ဌေ မဟာတိတ္ထဗြာဟ္မဏဂါမေ။ ဝိပ္ဖလာယနောတိ ပိပ္ဖလီတိ ပိတုနော နာမံ တဿ အပစ္စံ ပိပ္ဖလာယနော၊ ပိပ္ဖလိမာနဝေါတိ ဝေါဟရိံသု။ ဒီဇောတိ ဗြာဟ္မဏော။

၃၀၀။ ကပိလဿ ဒီဇဿာသိံ ဓီတာတိ အဟံ ကတိလဿ နာမဗြာဟ္မဏဿ ဓီတာ အာသိံ အဟောသိ၊ က္လမိနာ ပါဋ္ဌေန ကပိလဿ ဓီတာ ကာပိလာနီတိ ဝစနတ္ထံ ဒဿေတိ။

၃၀၁။ ဃနကဉ္စန ဗိမ္ဗေနာတိ ပိပ္ဖလိမာဏဝေန ရတ္တသုဝဏ္ဏဿ နိက္ခသဟဿံ ဒတွာ သုဝဏ္ဏကာရေဟိ ကာရာပိတေန ဗဟလသုဝဏ္ဏိတ္ထိရူပကေန။ နိမ္မိနိတေနာတိ တံ သုဝဏ္ဏိတ္ထိရူပကံ အနဃဝတ္ထေဟိ နိဝါသာပေတွာ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နေဟိ ပုပ္ဖေဟိ စေဝ နာနာအလင်္ကာရေဟိ စ အလင်္ကာရာပေတွာ ပကတိတ္တိသမာနံ အဘိသင်္ခတေန က္လမိနာ ပဏ္ဏာကာရဂ္ဂဟဏေနာတိ အတ္ထော။ မံ ပိတာ အဒါကဿပဓီရဿာတိ ကပိလော နာမ မမ ပိတာ မမံ ကဿပဂေါတ္တေ ဇာတဿ ဓီသမ္ပန္နဿ ပိပ္ဖလိမာဏဝဿ အဒါသိ။ ကာမေဟိ ဝဇ္ဇိတဿမန္တိ ဗြဟ္မလောကတော အာဂတတ္တာ ကိလေသကာမေဟိ ပရိဝဇ္ဇိတဿ ကဿပဓီရဿ မမံ အဒါသိ သမ္ဗန္ဓော။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဒီ၊ဋ္ဌ၊၂။၂၀။ဒီ၊ဋ္ဌီ၊၂။၂၀-ဝိဋ္ဌေသု ဝိတ္ထာရော။

-- ၃၂၄ --

၃၀၂။ ကာရုဏိကောတိ သဗ္ဗသတ္တေသု ကရုဏာယ နိယုတ္တော။ ခဇ္ဇန္တေတိ ခဇ္ဇမာနေ ခါဒိယမာနေ။ ပါဏေတိ ဂဏ္ဍုပ္ပါဒကာဒိခုဒ္ဒကပါဏေ။

၃၀၃။ တိလေဇာတေတ တိလဖလသ္မိံ ဥပ္ပန္နေ ကိမီတိ သမ္ဗန္ဓော။ အာတပတာပနေတိ သူရိယာတာပေ တာပိယမာနေ။ က္လမာဟိ ဒ္ဓီဟိ ဂါထာဟိ ပိပ္ဖလိဿ အတ္တနော စ သံဝေဂဇနနဿ ကာရဏံ ဒဿေတိ။

၃၀၄။ ပဉ္စ ဝဿာနိ နိဝသိန္တိ တသ္မိံ သမယေ န တာဝ ဘဂဝါ မာတုဂါမံ သာသနေ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ အနုဇာနိ၊ တသ္မာ ပရိဗ္ဗာဇကာရာမံ ဂန္တွာ တတ္ထ ပရိဗ္ဗာဇကေဝတေ အစရိံသူတိ အတ္ထော။ "ပဉ္စ ဝဿာနိ" တိ ဣမံ ဥပနိဓာယ ဘဂဝါ ပဉ္စဝဿန္တရေ ဘိက္ခုနီသာသနံ န အနုဇာနိ။ ပဉ္စမံ ဝဿံ ဝေသာလိံ နိဿာယ ဘဂဝါ ဝသိ၊ တသ္မာ ဝေသာလိယံ ဝဿံဝုတ္ထသမယေဝ အနုဇာနီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေန ဝုတ္တံ-

တတြ သုဒံ ဘဂဝါ ဝိဟရတိ မဟာဝနေ ကူဋာ-ဂါရသာလာယံ။ အထ ခေါ မဟာပဇာပတိဂေါတမီ ကေသေဆေဒါပေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အစ္ဆာဒေတွာ သမ္ဗဟုလာဟိ သာကိယာနီဟိ သဒ္ဓိံ ယေန ဝေသာလီ တေန ပက္ကာမီတျာဒိ။ ၁

၃၀၅။ ဂေါတမီ ဇိနပေါသိကာတိ ဘဂဝတော မာတုယာ မဟာမာယာယ ဒိဝင်္ဂတာယ ဂေါတမီ မာတုဋ္ဌာနေ ဌတွာ ဇိနံ သိဒ္ဓတ္ထကုမာရံ ခီရပါယနာဒိဝသေန ပေါသေတီတိ ဇိနပေါသိကာ။ ဂေါတမီဝတ္ထု ဟေဋ္ဌာ ဝိတ္ထာရိတံ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ပိ၊၄။၄၄၂။ အံ၊၃။၁၀၂-ပိဋ္ဌေသု။

--- ၃၂၅ ---

၃၀၆။ အဟော ကလျာဏမိတ္တတ္တန္တိ ကလျာဏမိတ္တသ္သ ဘာဝေါ အဟော အစ္ဆရိယံ။ မဟာကဿပသဒ္ဒါတံ ကလျာဏမိတ္တံ ဥပနိဿာယ အဟံ နစိရေနေဝ ကာလေန အရဟတ္တမပါပုဏိန္တိ အတ္ထော။ တထာဟိ ဝုတ္တံ "သကလမေဝိဒံ အာနန္ဒ ဗြဟ္မစရိယံ ယဒိဒံ ကလျာဏမိတ္တတာ"-တိအာဒိ။ ၁

၃၀၇။ ပုတ္တောတိ၂ ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓဘာဝတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အနုဇာတသုတော, ဗုဒ္ဓံ ဝါ နိဿာယ အရိယာယ ဇာတိယာ ဇာတောတိ ဗုဒ္ဓဿ ပုတ္တော။ ဒါယာဒေါတိ ဗုဒ္ဓဿ ပုတ္တတ္တာ ဧဝ တဿ ဒါယဘူတဿ နဝလောကုတ္တရဓမ္မဿ အာဒါနေန ဒါယာဒေါ။ သုသမာဟိတောတိ ကဿပေါ လောကိယလာကုတ္တရေဟိ သမာဓီဟိ သုဋ္ဌု သမာဟိတစိတ္တတာယ သုသမာဟိတော။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ ယော ဝေဒီတိ ယော မဟာကဿပတ္ထေရော ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အတ္တနော ပရေသဉ္စ ပုဗ္ဗေ နိဝုတ္ထက္ခန္ဓသန္တာနံ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏေန ပါကဋံ ကတွာ အဝေဒိ အညာသိ ပဋိဝိဇ္ဈိ။ သဂ္ဂ ပါယဉ္စ ပဿတီတိ ဆဗ္ဗီသတိ ဒေဝလောကဘေဒံ သဂ္ဂံ, စတုဗ္ဗိဓံ အပါယဉ္စ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ဟတ္ထတလေ အာမလကံ ဝိယ ပဿတိ။

၃၀၈။ အထော ဇာတိက္ခယံ ပတ္တောတိ တတော ပရံ ဇာတိက္ခယသင်္ခါတံ အရဟတ္တံ ပတ္တော။ အဘိညာယ အဘိဝိသိဋ္ဌေန ဉာဏေန အဘိညေယျံ ဓမ္မံ အဘိဇာနတွာ ပရိညေယျံ ပရိဇာနိတွာ ပဟာတဗ္ဗံ ပဟာယ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ သစ္ဆိကတွာ ဝေါသိတော နိဋ္ဌံ ပတ္တော ကတကိစ္စော။ အာသဝက္ခယပညာသင်္ခါတံ မောနံ ပတ္တတ္တာ မုနိ။ တေဝိဇ္ဇောတိ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ဒိဗ္ဗစက္ခုအာသဝက္ခယ-

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သံ၊၃။၂-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ထေရီ၊ဋ္ဌ။ ၇၇။ သံ၊၂။ ၁၈၅-ပိဋ္ဌေသု။

--- ၃၂၆ ---

သင်္ခါတာ တိဿော ဝိဇ္ဇာ ယဿာတိ တေဝိဇ္ဇော။ ဗြာဟ္မဏောတိ ဗာဟိတပါပတ္တာ ဗြာဟ္မဏော။

၃၀၉။ တထေဝ သဒ္ဒါကာပိလာနီတိ ယထာ မဟာကဿပေါ ဧတာဟိ ယထာဝုတ္တာဟိ တီဟိ ဝိဇ္ဇာဟိ တေဝိဇ္ဇော မစ္စုံ ပဇဟတီတိ မစ္စုဟာယီ စ, တထေဝ သဒ္ဒါကာပိလာနီ တေဝိဇ္ဇာ မစ္စုဟာယိနီတိ။ တတော ဧဝ "ဓာရေတိ အန္တိမံ ဒေဟံ၊ ဇေတွာ မာရံ သဝါဟန"န္တိ အတ္တာနမေဝ ပရံ ဝိယ ကတွာ ဒဿေတိ။ အန္တိမံ ဒေဟန္တိ ပုနဗ္ဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိယာ အဘာဝတော ပရိယောသာနံ ကာယံ။ ဇေတွာ မာရံ သဝါဟနန္တိ ဝါဟနေန ကိလေသာဒေသသေနာယ သဟဝတ္တတီတိ သဝါဟနော၊ တံ သဝါဟနံ အဘိသင်္ခါရာဒိမာရံ ဇိနိတွာ။ အထဝါ အနဝသေသသံကိလေသပက္ခနိမ္မထနေန သဝါဟနံ ကိလေသမာရံ အဘိသင်္ခါရမာရံ ဒေဝပုတ္တမာရဉ္စ ဇိနိတွာ။

၃၁၀။ ဒိသွာ အာဒီနဝံ လောကေ တိ၊ ကာထာမာဟ။ တတ္ထ ဒိသွာ အာဒီနဝံ လောကေတိ၊ တိလက္ခဏံ အာရောပေတွာ သင်္ခါရေ သမ္မသန္တဿ ကာမရူပ အရူပ သင်္ခါတေ ဘဝတ္တယေ လောကေ အာဒိတ္တံ ဝိယ အာဒီနဝံ ဒေါသံ ပဂေဝ သံဝေဂဉာဏေနေ, ဝိပဿနာဉာဏေန စ ဇာနိတွာ။ တျ'မှ ခီဏာသဝါ ဒန္တာတိ မဟာကဿပတ္ထေရော အဟဉ္စာတိ တေ မယံ ဥတ္တမေန

ဒမေန ဒန္တာ သဗ္ဗသော ခီဏာသဝါ စ အမှ။ သီတိ ဘူတာမှ နိဗ္ဗုတာတိ တတော ဧဝ ကိလေသပရိဠာဟာဘာဝတော သီတိဘူတာ သဥပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ နိဗ္ဗုတာ စ အမှ ဘဝါမာတိ အတ္ထောတိ။

ဘဒ္ဒါကာပိလာနီထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရါ၊ ၂၊၁၁၊၃၈၇-ပိဋ္ဌေ။

--- ၃၂၇ ---

ဣဒါနိ တဒနန္တရေ ယသောဓရာထေရီပဒါနေ ယာ အယံ "ဧကဿိံ သမယေ ရမ္မေ၊ ဣဒ္ဓေ ရာဇဂဟေ ပုရေ" တိအာဒိနာနယေန တတ္ထ နိက္ခိတ္တာ၊ တဿာ အတ္ထသံဝဏ္ဏနံ ကရောန္တေန ဝိဘဇ္ဇဝါဒိမဏ္ဍလံ ဩတရိတွာ အာစရိယေ အနဗ္ဘာစိက္ခန္တေန သုတ္တံ အပ္ပဋိဗာဟန္တေန ဝိနယံ အနုလောမေန္တေန မဟာပဒေသေ ပေါရာဏအဋ္ဌကထာယော, ဝိသေသတော သောတတ္ထကိဂန္တံ ဩလောကေန္တေန ဓမ္မံ ဒီပေန္တေန အတ္ထံ သင်္ဂဟန္တေန ယသ္မာ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ ကာတဗ္ဗာဟောတိ၊ ပကတိယာပိ စ ဒုက္ကရာဝ ယသောဓရာထေရိယာ အပဒါနဿအတ္ထသံဝဏ္ဏနာ၊ တသ္မာ "အညတြ အာဂမာဓိဂမပ္ပတ္တေဟိ န သုကရာ ယသောဓရာထေရိယာ အပဒါနဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ ယထာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ"တိ ပရိတုလယိတွာ-

ဝတ္ထုကာမော အဟံ အဇ္ဇ၊ ဗိမ္ဗာထေရီ ပဒါနကံ။

ပတိဋ္ဌံ နာဓိဂစ္ဆာမိ၊ အဇ္ဈောဂါဠှောဝ သာဂရံ။

သာသနံ ပနိဒံ နာနာ၊ ဒေသနာနယမဏ္ဍိတံ။

ပုဗ္ဗာစရိယမဂ္ဂေါ စ၊ အဗ္ဗောစ္ဆိန္နော ပဝတ္တတိ။

ယသ္မာ တသ္မာ တဒုဘယံ၊ သန္နိဿာယတ္ထဝဏ္ဏနံ။

အာရဘိဿာမိ ဧတဿ၊ တံ သုဏာထ သမာဟိတာ။

ယသ္မာ ပန ယသောဓရာထေရိယာ အပဒါနံ ဣတော ကပ္ပသတသဟဿာဓိကေ ဝိသတိမေ အသင်္ချေယျေ ပဘာဝတီ၊ တသ္မာ ဆဟိ နိဒါနေဟိ သံဝဏ္ဏိယမာနံ သုပါကဋံ့ ဟောတိ သုဝိညေယျံ စ၊ တသ္မာ ဆ နိဒါနာနိ ဧတ္ထ ကထေတဗ္ဗာနိ။ ကတမာနိ ဆ နိဒါနာနိ?

--- ၃၂၈ ---

ဗာဟိရနိဒါနံ, အဗ္ဘန္တရနိဒါနံ, မဟာနိဒါနံ, အတိဒူရေနိဒါနံ, အဝိဒူရေ နိဒါနံ, သန္တိကေနိဒါနန္တိ။

တတ္ထ ကတမံ ဗဟိရနိဒါနံ? ယဿ အမှာကံ ဗုဒ္ဓင်္ကုရဿ ဝိနာ ဗုဒ္ဓဒဿနေန ဗုဒ္ဓဘာဝါယ ပရယောဂေန ဝါ သဃမေဝ ဝါ စေတောပဏိဓိဝသေန ယော စိတ္တုပ္ပါဒေါ အတ္ထိ၊ တဿ တံ ဗာဟိရ-နိဒါနံ နာမ၊ တံ တီဟိ ဝတ္ထူဟိ ဝိတ္ထာရေဿာမိ မာတုရုဒ္ဒရကနာ-ဝိကဝတ္ထု, ဂဇမ္ဗိယရာဇဝတ္ထု, ဖြဟ္မဏ္ဍသံဝတ္ထု စာတိ။ တတ္ထ မာတုရုဒ္ဒရကနာဝိကဝတ္ထု ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁-မာတုရုဒ္ဒရကနာဝိကဝတ္ထု

ယဒါ ကိရ ဧကံ အသင်္ချေယျံ အတိက္ကမိတွာ ဧတ္တကန္တရေ ဧကောပိ ဗုဒ္ဓေါ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဒါ သဗ္ဗဒေဝဖြဟ္မလောကေ ဌိတာ သောတာပန္နာ သကဒါဂါမိဖလံ ပတ္တာ၊ သကဒါဂါမိနော အနာဂါမိဖလံ ပတ္တာ၊ အနာဂါမိနော သုဒ္ဓါဝါသေသု နိဗ္ဗတ္တာ၊ တဒါ ပဉ္စသု သုဒ္ဓါဝါသေသု နိဗ္ဗတ္တာ အနာဂါမိဖြဟ္မာနောပိ ကေစိ အရဟတ္တံ ပတ္တာ၊ ကေစိ အရဟန္တော ခီဏာယုကာ ပရိနိဗ္ဗာယိံသု၊ ဧဝံ အနုက္ကမေန ယေဘုယျေန သုဒ္ဓဝါသဖြဟ္မာနောပိ ပရိနိဗ္ဗာယိံသု။ တဒါ ပစ္ဆိမာ အဝသေသာ အနာဂါမိနော အရဟန္တောစ ဖြဟ္မာနော ဖြဟ္မူနံ အပ္ပတရံ အပ္ပတရံ ဒိသွာ စိန္တေသုံ "ကိန္နု ခေါ ဒါနိ အမှာကံ သုဒ္ဓါဝါသဒေဝါ ဒိသွာ စိန္တေသုံ "ကိန္နု ခေါ ဒါနိ အမှာကံ သုဒ္ဓဝါသဒေဝါ အပ္ပတရာ" တိ။ စိန္တေတွာ မနုဿလောကေ ဧကဿာပိ ဗုဒ္ဓဿ အနုပ္ပန္နဘာဝံ ဉတွာ မဟန္တော သံဝေဂေါ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သောတတ္တကီ၊၈-ပိဋ္ဌေ။

-- ၃၂၉ --

ဥပ္ပဇ္ဇိ “အဟော အနာထော ဝတာယံ လောကော၊ အသရဏော ဝတာယံ လောကော၊ အတာဏော ဝတာယံ လောကော၊ အလေဏော ဝယာယံ လောကော၊ တတြ ဟိ နာမ ဗုဒ္ဓေါ န ဥပ္ပန္နော၊ တသ္မာ အမှာကံ သုဒ္ဓါဝါသဒေဝါ အပ္ပတရာ”တိ။ “ကြာဒါနိ ကောဟိ နာမ မဟာဝီရော ဒဠှဟဒယော မဟာတိတိက္ခာ သန္နာဟ-သန္နဒ္ဓေါ ဗုဒ္ဓကာရကဓမ္မာနံ ကာတုံ သမတ္ထော”တိ သကလစက္ကဝါဠံ ဩလောကေန္တာ သေသအနန္တစက္ကဝါဠေသု ဗုဒ္ဓဿ အနုပ္ပန္နပုဗ္ဗ ဘာဝံ ဉတွာ သကလံ ဣမံ စက္ကဝါဠံ ဩလောကေတွာ ဒဠှဝီရိယေ ထိရဟဒယေ အနောလီနစိတ္တေ ပရဟိတကရဏသမတ္ထေ ဝိစိနိတွာ တေသံ ပုဂ္ဂလာနံ ကာယဗ္ဘန္တရေ ပဝိသိတွာ ဗုဒ္ဓပဏိဓာနံ ဥပ္ပါဒေသုံ ယထာ ကိံ?-

“တတာဂတော ကိရ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီ”တိ၂ ပဋ္ဌိကစ္စေဝ သုဒ္ဓါဝါသာ ဒေဝါ ဝေဒေသု လက္ခဏာနိ ပက္ခိပိတွာ ဗုဒ္ဓမန္တာ နာမေတေတိ ဗြာဟ္မဏဝေသေနေဝ ဝါစေန္တိ တဒနုသာရေန မဟေသက္ခာ သတ္တာ တထာဂတံ ဇာနိဿန္တီတိ။

ဇီဝကဿ စ ကောမာရဘစ္စဿ တက္ကသိလာယံ ဘေသဇ္ဇသိပ္ပုဂ္ဂဟဏကာလေ သက္ကော ဒေဝရာဇာ “အယံ ဗုဒ္ဓါနံ ဥပဋ္ဌာကော အဂ္ဂဝိဿာသကော ဘဝိဿတိ၊ ဟန္ဒ နံ ဘေသဇ္ဇယောဇနံ သိက္ခာပေမီ” တိ၃ ဒိသာပါမောက္ခစရိယဿ သရီရေ အဓိဋ္ဌာဝသိတွာ ယထာ ဌပေတွာ ကမ္မဝိပါကံ အဝသေသရောဂံ ဧကေနေဝ ဘေသဇ္ဇယောဂေန တိကိစ္ဆိတုံ သက္ကောတိ၊ တထာနံ ဘေသဇ္ဇယောဇနံ သိက္ခာပေသီတိ။

တဒါ အင်္ဂနိဋ္ဌဘဝနေ ဌိတော သောဠသသဟဿကပ္ပါယုက မဟာဗြဟ္မာ ဗုဒ္ဓဿ အနုပ္ပန္နဘာဝံ ဉတွာ ဣမံ စက္ကဝါဠံ ဩလောကေန္တော

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သံ၊၃။၅-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ဒီဋ္ဌ၊၁။၂၂၁။ မဋ္ဌ၊၃။၂၅၀-ပိဋ္ဌေသု။

၃။ ဝိဋ္ဌ၊၃။၃၉၇-ပိဋ္ဌေ။

-- ၃၃၀ --

အမှာကံ ဗောဓိသတ္တံ ပဿိ။ တဒါ ဗောဓိသတ္တော ဂန္ဓာရရဋ္ဌေ ဒလိဒ္ဒကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တော ဝိဝါဟနတ္ထာယ မာတာပိတူဟိ အာရာဓိတောပိ န ဣစ္ဆိ။ ဧဝံ ပုနပ္ပုနံ အာရာဓိကော အာဟ “အမ္မတာတာ တုမှာကံ ဂေဟေ ဟိရညံ ဝါ သုဝဏ္ဏံ ဝါ ကိဉ္စိ နတ္ထိ၊ တသ္မာ အာဝါဟဝိဝါဟံ န ကရောမိ။ ယာဝ တုမှာကံ ဇီဝိတံ အတ္ထိ၊ တာဝ တုမှာကံ ဥပဋ္ဌဟိဿာမီ” တိ ဝတွာ ဝိဝါဟံ န အကာသိ။

တတော အပရဘာဂေ တဿ ပိတာ ကာလမကာသိ။ အထဿ မာတာ ပုန ဝိဝါဟနတ္ထာယ အာရာဓိတောပိ န ဣစ္ဆိ၊ သော တတော ပဋ္ဌာယ ပမာဒံ အကတွာ မာတရံ ပေါသနတ္ထာယ အရညံ ပဝိသိတွာ ပဋ္ဌာယ ပမာဒံ အကတွာ မာတရံ ပေါသနတ္ထာယ အရညံ ပဝိသိတွာ ကဋ္ဌံ ဝါ ပဏ္ဏံ ဝါ အာဟရိတွာ ဝိက္ကိဏိတွာ တေန မူလေန မာတရံ ဥပဋ္ဌတိ။ သော ပနေကဒိဝသံ ဝနံ ပဝိသိတွာ ဃမ္မာဘိတုန္နော ပိပါသပီဠိတော အဘိဂရုကံ ဘာရံ အာဟရိတွာ နဒီတိတ္ထသမီပေ ဧကေသ္မိံ နိဂြောဓမူလေ ဘာရံ ဩတာရေတွာ ထောကံ ဝိသမိတွာ နိဒ္ဒံ ဩက္ကမိတွာ တတော ပုန ပဗုဇ္ဈိတွာ စိန္တေသိ “အဟံ ဣဒါနိ ဘရုဏော ဗလဝါ၊ သမာနောပိ ဧတ္တကံ ဒုက္ခံ သဟိတုံ န သက္ကောမိ၊ ဝုဍ္ဎကာလေ ဝါ ဗျာဓိကာလေ ဝါ ကိံ ကရိဿာမီ” တိ။ တသ္မိံ ခဏေ ဧဝမ္ပိ စိန္တေသိ “အဟံ ဣမေဟိ ဝါဏိဇေဟိ သဒ္ဓိံ သုဝဏ္ဏဘူမိံ ဂန္တွာ တတော သုဝဏ္ဏံ အာဟရိတွာ သုခေန မာတရံ ဥပဋ္ဌဟိဿာမီ” တိ။ စိန္တေတွာ ဘာရံ တတ္ထ ဌပေတွာ နဒီတိတ္ထံ ဂန္တွာ ယတ္ထ ဗဟူ ဝါဏိဇာ ဝသန္တိ၊ တတ္ထ ဂန္တွာ ဧကဿ ဇေဋ္ဌဿ ဝါဏိဇဿ သန္တိကံ ဂတော၊ ဇေဋ္ဌကဝါဏိဇောပိ တံ အတ္တနော သန္တိကေ အာဂတံ ဒိသွာ ပုစ္ဆိ “တာတ ကုတော အာဂတောသိ၊ ကိမတ္ထာယာ အာဂတောသီ”တိ။ သော တေန ပုစ္ဆိတော အတ္တနော အဓိပ္ပါယံ အာစိက္ခန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ-

“ဒလိဒ္ဒေါ ဒါနိဟံ သာမိ၊ အမုဂါမသ္မာ အာဂတော။

သစေ မံ အနုကမ္ပေသိ၊ တယာ သဒ္ဓိံ ဂမိဿာဟ” န္တိ။

-- ၃၃၁ --

တံ သုတွာ နာဝိကော တံ အာရောဟသမ္ပန္နံ မဟာထာမဘာဝံ ဒိသွာ သောမနဿဇာတော ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ-

“သာဓု တာတ သုဘာသေသိ၊ ခိပ္ပံ ဧဟိ မမန္တိကေ။

ယတ္တကံ ဝေတနံ တုယှံ၊ တတ္တကံ တေ ဒဒါမဟံ။

အညမ္ပိ ပရိဗ္ဗယံ ဒေမိ၊ ယထာ တွံ ဧနမိစ္ဆသိ။

တေဟိ တာတ သုခံ ဇီဝ၊ ယာဝဇီဝံ ယဒိစ္ဆက” န္တိ။

တံ သုတွာ ဗောဓိသတ္တော တံ ဝန္ဒိတွာ သီဃံ နိဂြောဓမူလံ ဂန္တွာ ပုန စိန္တေသိ။ သစာဟံ သုဝဏ္ဏဘူမိံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဂစ္ဆတော မေ မာတရံ ကော ဥပဋ္ဌဟိဿတိ၊ အယုတ္တံ ဒါနိ မေ စိန္တိတံ၊ မာတရံ တာဝ ပုစ္ဆိတွာ တဿာ မနံ ဇာနိတွာ တတော ပစ္ဆာ ဇာနိဿာမီတိ။ တံ ဘာရံ ခန္ဓေနာဒါယ ဂေဟံ ဂန္တွာ ထောကံ ဝီသမိတွာ ဘတ္တံ ဘုဉ္ဇိတွာ မုခံ ဝိက္ခာလေတွာ မာတု သန္တိကံ ဂန္တွာ မာတရံ ဝန္ဒိတွာ ဧဝမာဟ-

“အမ္မ အဟံ အညေသု ဒိဝသေသု ဒုက္ခတော အဇ္ဇဒိဝသေ အတိဝိယ ဒုက္ခတရော၊ သစေ မယာ သဒ္ဓိံ ဂန္တုံ သက္ခိဿသိ၊ သုဝဏ္ဏဘူမိံ ဂမိဿာမိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? အမ္မ အဟံ ဒါနိ တရုဏော ထာမသမ္ပန္နော ဧဝရူပံ ကမ္မံ ကာတုံ သမတ္ထော၊ ယဒါ မဟလ္လကော ဝါ ဗျာဓိတော ဝါ၊ တဒါ ကိံ ကရိဿာမိ၊ တသ္မာ သုဝဏ္ဏဘူမိံ ဂန္တုကာမောမှီ”တိ။

သာ တဿ ဝစနံ သုတွာ အာဟ “တာတ မမ ဇီဝိတံ တုယှံ ပဋိဗဒ္ဓံ၊ တသ္မာ ယတ္ထ ဂန္တုမိစ္ဆသိ၊ တယာ သဒ္ဓိံ ဂမိဿမီ”တိ။ တံ သုတွာ ဗောဓိသတ္တော တုဋ္ဌစိတ္တော မာတရံ ဝန္ဒိတွာ ပုန ဝါဏိဇဿ သန္တိကံ

မှတ်ချက်။ ။

ဒီပနီ-၃၄

-- ၃၃၂ --

ဂန္တွာ ဧဝမာဟ “သာမိ အဟံ ကေဝလော ဂန္တုံ န သက္ကောမိ၊ သစေ မမ မာတရာ သဒ္ဓိံ ဂန္တုံ၊ ဒဿသိ သဒ္ဓိံ ဂမိဿာမိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? မမ မာတာ ဝိဓဝါ မလလ္လိကာ ဒလိဒ္ဒါ ကပဏာ၊ ဌပေတွာ မံ အညေ ပုတ္တာ ဝါ ဓီတရော ဝါ နတ္ထာ ဝါ နတ္တီတိ တံ ပဟာယ ဂန္တုံ န သက္ကောမီ” တိ။ တံ သုတွာ ဝါဏိဇော သောမနဿဇာတော “သာဓု သာဓု တာတ၊ တဝ မာတရံ ဝါ ပုတ္တဒါရေ ဝါ သီဃံ အာနေဟိ၊ တေသမ္ပိ ပရိဗ္ဗယံ ဒဿာမီ” တိ အာဟ။ သော တံ သုတွာ တုဋ္ဌစိတ္တော တံ ဝါဏိဇံ ဝန္ဒိတွာ အတ္တနော ဂေဟံ ဂန္တွာ ယံကိဉ္စိ အတ္တနော ဃရေ အတ္ထိ၊ တံ ဂဟေတွာ မာတရံ အာဒါယ ဝါဏိဇဿ သန္တိကံ အဂမာသိ။ ဝါဏိဇောပိ တုဋ္ဌစိတ္တော တေသံ ပရိဗ္ဗယံ ဒတွာ ကတိပါဟံ ဝသိတွာ နာဝံ အာရာဟဏသမယေ ဗောဓိသတ္တံ ပက္ကောသာပေတွာ “တာတ ဣတော ပဋ္ဌာယ သဗ္ဗံ မမ ဓနံ ဝါ ပါထေယျံ ဝါ နာဝံ ဝါ တုယှံ နိယျာဒေမိ၊ ဣတော ပဋ္ဌာယ သဗ္ဗကိစ္စာနိ တုယှံ ဘာရော”တိ ဝတွာ ဗောဓိသတ္တဿ ဒါတဗ္ဗံ သဗ္ဗံ အဒါသိ။

ဗောဓိသတ္တော တတော ပဋ္ဌာယ သဗ္ဗကိစ္စာနိ ကတွာ နာဝါယ အာရောဟဏဒိဝသေ အတ္တနော မာတရံ နာဝါယ အာရောပေတွာ ဝါဏိဇေဟိ သဒ္ဓိံ နာဝံ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ နာဝါ သတ္တဒိဝသာနိ မဟာသမုဒ္ဒေ ပက္ခန္ဒိတွာ အတိစဏ္ဍဂမနေန ဗန္ဓနာနိ ဆိန္ဒိတွာ မဟာသမုဒ္ဒေ နိမုဇ္ဇိ။ တဒါ သဗ္ဗေပိ ဝါဏိဇာ နာနာဝိဓံ ဝိပ္ပကာရံ ပါပုဏိံသု။ ဗောဓိသတ္တော အတ္တနော ဇီဝိတံ ရက္ခဏတ္ထာယ ကတိပယရတနပ္ပမာဏံ ဂန္တွာ မာတရံ အနုဿရမာနော နိဝတ္တိတွာ ဩလောကေန္တော တံ ဧကံ ကဋ္ဌက္ခန္ဓံ အာလမ္ဗမာနံ ဒိသွာ ပုနာဂန္တွာ မာတရံ အတ္တနော ခန္ဓေ ဌပေတွာ တံ ဝါယုဝဂသမုဒ္ဒဥ္မိတရင်္ဂသမူဟာကိဏ္ဏံ ဝိဝိဓဝီစိဘေရဝံ မဟာသမုဒ္ဒံ တရိ။

တဒါ အက္ကနိဋ္ဌဘဝနေ ဌိတော သောဠသသဟဿကပ္ပါယုက မဟာဗြဟ္မာ ဧကံ အသင်္ချေယျံ အတိက္ကမိတွာ ဗုဒ္ဓဿ အနုပ္ပန္နဘာဝံ

-- ၃၃၃ --

ဉတွာ ဗုဒ္ဓကာရကဓမ္မာနံ ကာတုံ သမတ္ထေ ဇနေ ဩလောကေန္တော တံ အတ္တနော မာတု အတ္ထာယ ဇီဝိတံ ပရိစ္စဇန္တံ ဒိသွာ “အယံမဟာပုရိသော ဣမံ မဟာသမုဒ္ဒံ အတိဂမ္ဘီရံ အပရိယန္တံ ပရတီရာဒဿနီယံ အဂဏေတွာ အတ္တနော ဇီဝိတံ ပရိစ္စဇိတွာ သကမာတရံ ဥတ္တာရေတုကာမော၊ ဧဝရူပေါ ဒဠှဝီရိယော ပုရိသော ဗုဒ္ဓကာရကဓမ္မံ ကာတုံ သမတ္ထော” တိ စိန္တေတွာ တဿ သရီရေ အဓိဋ္ဌာဝသိတွာ ဗုဒ္ဓဘာဝါယ စေတောပဏိဓာနံ ဥပ္ပါဒေသိ။ တုဒါပိ အနန္တစက္ကဝါဠေသု စေဝ ဣမသ္မိံ စက္ကဝါဠေ စ အမှာကံ ဗောဓိသတ္တေန သဒိသော ထာမဝါ ဉာဏဝါ ဗုဒ္ဓကာရကဓမ္မေ ပူရေတုံ သမတ္ထော ပုဂ္ဂလော နာမ နတ္ထိ။ တသ္မာ သုဒ္ဓါဝါသိကော မဟာဗြဟ္မာ အမှာကံ ဗောဓိသတ္တဿေဝ သရီရေ အဓိဋ္ဌာဝသိတွာ စေတောပဏိဓာနံ ဥပ္ပါဒေသိ။

တဒါ မာတုပေါသကော မဟာပုရိသော ဦမိဗလဝေ ဂေန ပဟာဒ္ဓော နိမုဇ္ဇိတုံ အာရဘိ၊ တတော သော တေန မဟာဗြဟ္မုနာ အဇ္ဈာဝသိတစိတ္တေန ဧဝံ စိန္တေသိ “သစာဟံ ဧကံ သစ္စကိရိယံ န ကရိဿာမိ၊ ဣမသ္မိံ သမုဒ္ဒမဇ္ဈေယေဝ မမ မာတုယာ သဒ္ဓိံ မရိဿာမိ၊ တသ္မာ ဧကံ သစ္စကိရိယံ ကရိဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ ပန ဧဝံ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေသိ “ဗုဒ္ဓေါ ဗောဓေယျံ၊ မုတ္တော မောစေယျံ တိဏ္ဏော တာရေယျ”န္တိ။ ဧဝံ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတွာ မဟာသမုဒ္ဒံ တရန္တော မဟာဗြဟ္မာနုဂ္ဂဟိတတ္တာ ကတိပယဒိဝသေနေဝ သမုဒ္ဒတီရံ သမ္ပာပုဏိ။ မာတရံ သမုဒ္ဒတော ဥဒ္ဓရတီတိ သော နာဝိကော မာတုရုဒ္ဓရကော နာမ အဟောတိ၊ တတော သော မာတရံ ဂဟေတွာ ဧကံ အညတရံ ဂါမံ ဂန္တွာ တတ္ထ ဝသိတွာ ကိစ္စာကာသိရေန ယာဝဇီဝံ မာတရံ ဥပဋ္ဌဟိတွာ အာယုပရိယောသာနေ စဝိတွာ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ မာတာပိဿ ယထာကမ္မံ ဂတာ။ အယံ ဗောဓိသတ္တဿ ဗုဒ္ဓဘာဝါယ ပရပယောဂေန ပဌမစိတ္တုပ္ပါဒကထာတိ။

-- ၃၃၄ --

၂-ပဇပ္ပိယရာဇ ဝတ္ထု

တဒနန္တရံ ဂဇပ္ပိယဝတ္ထု ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗံ-ဗောဓိသတ္တော ကိရ အပရသ္မိံ အတ္တဘာဝေ ဒေဝ လောကတော စဝိတွာ သိရိမတီနဂရေ ရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဒါ ဗာရာဏသီ သိရိမတီ နာမ အဟောသိ။ ပိတု အစ္စယေန ရာဇာ အဟောသိ။ တဒါ တဿ တေဇေန သကလဇမ္ဗုဒီပရာဇာနော ဥတ္တာသန္တာ ဘာယန္တာ ပဏ္ဏာကာရံဂဟေတွာ ဗောဓိသတ္တဿ သန္တိကံ ပေသယိံသု။ အန္တရန္တရာ သယမေဝ အာဂန္တွာ ဗောဓိသတ္တံ ဥပဋ္ဌဟိံ သု၊ ဧဝံ အညေ ရာဇာနော စေဝ ရဋ္ဌဝါသိသတ္တေ စဥတ္တာသေတွာ ဒမေတိ အနုသာသတီတိ သတ္တုတ္တာသနကဒမကော နာမ ရာဇာ အဟောသိ။

သော ဟတ္ထီ သမ္ပိယာယတိ ဟတ္ထီတိ အဘိဏှံ ကိဋ္ဌတီတိ ဟတ္ထိစုတ္တော အဟောသိ၊ အတ္တနော ဝိဇိတေ ယသ္မိံ ယသ္မိံ ဌာနေ ဟတ္ထီနိ ပဝတ္တိံ သုဏာတိ ရတ္တိံ ဝါ ဒိဝါ ဝါ၊ တတ္ထ တတ္ထ ဂန္တွာ ဟတ္ထိနော ဟန္ဒိတွာ အတ္တနော နဂရံ အာနေတွာ ဟတ္ထီဟိ သဒ္ဓိံ ကီဠတိ၊ ဂဇေ ဟတ္ထိနော ပိယာယတီတိ “ဂဇပ္ပိယော”တိ ပညာယိတ္ထ။

တဒါ ဧကော ဝနစရကော မိဂါဒီနံ မာရဏတ္ထာယ အာဝုဓံ ဂဟေတွာ ဝနံ ပဝိသိတွာ ဣတော စိတော စ ဝိစရန္တော ကိဉ္စိ အလဘိတွာ တုစ္ဆဟတ္ထေန အတ္တနော ဂေဟံ ပစ္စာဂန္တုံ၊ အဝိသဟန္တော မိဂါနံ ပဒဝလဉ္ဇာနုသာရေန အနုဗန္ဓန္တော မနုဿပထံ အတိက္ကမိ။ ကေသ္မိံ မဟာသရသမီပေ ဧကံ အဉ္ဇနပဗ္ဗတသဒိသံ ရဇတဝဏ္ဏေဒန္တံ ပဗ္ဗတကူဋကုမ္ဘံ ရောဝဏသောဏ္ဍံ စာမရီမိဂပုစ္ဆံ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏဗိန္ဒုသောဏ္ဍံ ဂိရိမေခလာသဒိတံ မဟာဂဇိန္ဒံ ဒိသွာ စိန္တေသိ “အတံ တွေကံ ကာလံ သကလဝနပ္ပဒေသံ ဝိစရိတွာ ဧဝရူပံ ဟတ္ထိံ န ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော၊ ဣဒါနာဟံ သကလဒိဝသမ္ပိ ဝိစရိတွာ ဧကံ သသံ ဝါ မိဂံ

-- ၃၃၅ --

ဝါ တိတ္တိရံ ဝါ န လတာမိ၊ သစေ ဧကံ ဟတ္ထိံ မာရေတွာ တေဿ ဒန္တံ ဂဟေတွာ ဝိက္ကိဏာမိ၊ အပ္ပကမေဝ ဓနံ လဘိဿာမိ၊ သစေ တုစ္ဆဟတ္ထေန ဂေဟံ အာဂမိဿာမိ၊ မမ ပုတ္တဓီတရော ကထံ ဇီဝိဿန္တိ၊ တသ္မာ ဧတံ အမာရေတွာ မမ ပဏ္ဏာကာရံ ကတွာ ရညော သန္တိကံ ဂန္တွာ ဧတဿ လက္ခဏသမ္ပတ္တိံ ဝဏ္ဏေတွာ ဣမံ ပဒေသံ အာစိက္ခိတွာ ဗဟုဓနံ လဘိဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ ပစ္စာဂမနတ္ထာယ ပဗ္ဗတသညာဉ္စ ဝနသညာဉ္စ ရုက္ခသညာဉ္စ သရသညာဉ္စ ကတွာ ပဋိနိဝတ္တိ။

တဒါ ဧကော နဂရဝါသီ ပုရိသော ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန ဝနံ ပဝိသိတွာ တံ တုစ္ဆဟတ္ထံ။ ပစ္စာဂတံ ဒိသွာ အာဟ “သမ္မ ကိံ နု တွံ တုစ္ဆဟတ္ထော ပစ္စာဂစ္ဆသိ၊ ကထံ တဝ ပုတ္တဓီတရော ဇီဝိဿန္တိ၊ မရိဿန္တိ။ ယာဝ ကိဉ္စိ န လဘသိ၊ မာ ဂေဟံ ဂစ္ဆသီ”တိ။ သော “သာမိ အဟံ သကလဝနပ္ပဒေသံ ဝိစရိတွာ ဧကံ မိဂံ ဝါ ပက္ခိံ ဝါ အလဘိတွာ မိဂါနံ ပဒဝလဉ္ဇာနုသာရေန အနုဗန္ဓန္တော ဧကံ အနဂ္ဃိကမင်္ဂလဟတ္ထိံ အဒက္ခိံ၊ ဗဟိ မံ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊ တမတ္ထံ ရညော အာရောစေဿာမာ”တိ အာဟ။ နဂရဝါသီ တဿ ကထံ သုတွာ တုဋ္ဌစိတ္တော အတ္တနော ကိစ္စံ ဆဍ္ဍေတွာ လုဒ္ဒံ နဂရံ အာနေတွာ တံ ရညော နိဝေသနဒွါရေ ဌပေတွာ ရညော သန္တိကံ ဂန္တွာ တံ ပဝတ္တိံ အာရောစေသိ၊ တံ သုတွာ ရာဇာ လုဒ္ဒံ ပက္កောသာပေတွာ တဿ ပဏ္ဏာကာရံ ဒါပေတွာ ဟတ္ထိနော ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာဒိံ ပုစ္ဆိ။ လုဒ္ဒေါ ပုစ္ဆိတော သဗ္ဗံ ဟတ္ထိလက္ခဏသမ္ပတ္တိံ ကထေသိ။ တံ သုတွာ ရာဇာဒ္ဒိန္နမ္ပိ ဇနာနံ သက္ကာရံ ကတွာ လုဒ္ဒဿ ဂေဟေ ဗဟုံ ဓနံ ပေသေတွာ လုဒ္ဒ မဂ္ဂနာယကံ ကတွာ သဗ္ဗသေနင်္ဂမာဒါယ အဂမာသိ။

လုဒ္ဒေါ သရာဇံ သေနာဝါဟနံ ဂဟေတွာ မဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တော အတ္တနော ကတသညာနုသာရေန ဂန္တွာ တံ ပဒေသံ ပါပုဏိ၊ ရာဇာ တံ ဟတ္ထိံ ဗန္ဓာပေတွာ အတ္တနော နဂရံ အာနေတွာ ဧကံ သဗ္ဗဟတ္ထာစရိယာနံ ပဓာနံ ဇေဋ္ဌကဟတ္ထာစရိယံ ပက္ကောသာပေတွာ တဿ သက္ကာရံ ကတွာ

--- ၃၃၆ ---

တံ ဟတ္ထိံ ပဋိစ္ဆာပေတွာ ဧဝမာဟ “ဟတ္ထာစရိယ သတ္တဋ္ဌဒိဝသဗ္ဘန္တရေ ယထာ ဣမိနာ ဟတ္ထိနာ နက္ခတ္တကီဠံ ကီဠိတုံ သက္ကောမိ၊ တထာ သုသိက္ခိတံ သိက္ခာပေတွာ မမ သန္တိကံ အာနေဟီ” တိ။ သော တံ ဟတ္ထိံ ဂဟေတွာ အတ္တနော ဂေဟံ ဂန္တွာ တံ ဒမေတွာ သတ္တဋ္ဌဒိဝသဗ္ဘန္တရေယေဝ သုသိက္ခိတံ သိက္ခာပေတွာ ပစ္စာနေတွာ ရညော အဒါသိ။ ရာဇာ ဟတ္ထိသ သုသိက္ခိတဘာဝံ ဉတွာ မင်္ဂလဟတ္ထိကရဏတ္ထာယ သဗ္ဗေဟိ ဟတ္ထာလင်္ကာရေဟိ အလင်္ကရာပေတွာ နက္ခတ္တကီဠနတ္ထာယ စတုရင်္ဂိနိယာ သေနာယ ပရိဝုတော တံ ဟတ္ထိံ အဘိရုဟိတွာ နဂရံ ပဒက္ခိဏံ အကာသိ။

တဒါ စာတုဒ္ဒသိယာ ရတ္တိဘာ ဘာဂေ အရညတော ဗဟုဟတ္ထိယူထာ အာဂန္တွာ ဥယျာနံ ပဝိသိတွာ သကလဥယျာနံ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏံ ကတွာ ဂူထမုတ္တေဟိ ဝိကိရိတွာ အဂမံသု။ ဥယျာနပါလော ဝိဘာတာယ ရတ္တိယာ ဥယျာနံ ဂန္တွာ တံ ဩဘဂ္ဂဝိဘဂ္ဂံ ဥယျာနံ ဒိသွာ ရညော နဂရပဒက္ခိဏာဝသာနေ ဂန္တွာ ဧဝံ အာရောစေသိ “ဒေဝ အဇ္ဇေဝ ရတ္တိဘာဂေ အရညတော ဗဟူ ဟတ္ထိယူထာ အာဂန္တွာ ဥယျာနံ ပဝိသိတွာ သကလံ ပုပ္ဖာရာမံ ဖလာရာမဉ္စ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏံ ကတွာ အဂမံသူ”တိ။ ရာဇာ တံ သုတွာ ဥယျာနဒဿနတ္ထာယ မင်္ဂလဟတ္ထိံ အဘိရုဟိတွာ ဂတော။

တဒါ ရာဇာ ဒူရတောဝ ဩဘဂ္ဂဝိဘဂ္ဂံ ဥယျာနံ ဒိသွာ ပဝိသိတွာ ဣတော စိတောစ ဝိစရိ၊ မင်္ဂလဟတ္ထီ ဟတ္ထိနိယာ ဂန္ဓံ ဃာယိတွာ မဒေ ဥပ္ပန္နေ သရီရံ ဝိဓုနိတွာ ဟတ္ထိကုဉ္စေန္နေ ဌိတံ ဟတ္ထာရောဟံ ပါတေတွာ ပလာယိ။ ရာဇာ သယမေဝ အင်္ကုသံ ဂဟေတွာ အတ္တနော ဗလေန အာကမ္မေန္တောပိ နိဝတ္တေတုံ အသက္ကောန္တော သဗ္ဗသေနံ ပဟာယ ဟတ္ထိနာ သဒ္ဓိံ မဟန္တံ အရညံ ပါဝိသိ။ သေနာရညော ပစ္ဆတောဓာဝိတွာ အနုဗန္ဓိတ္တိပိ သမ္ပာပုဏိတုံ အသက္ကောန္တီ ဟတ္ထိပဒါနုသာရေန ဂတာ။ ရာဇာပိ ယဒါ မနုဿပထံ အတိက္ကမိတွာ

--- ၃၃၇ ---

ဒိသာယော ဝဝတ္ထပေတုံ အသက္ကောန္တော စိန္တေသိ “ သစာဟံ ဣမံ ဟတ္ထိံ န ဝိဿဇ္ဇေဿာမိ၊ ယဒါ အယံ ဟတ္ထီ အညေဟိ ဟတ္ထီဟိ ယုဇ္ဈတိ၊ တဒါ မေ ဇီဝိတံ နတ္ထိ၊ ကိံ မေ ဣမိနာ”တိ။ တဒါ သော ဟတ္ထီ ဧကဿ မဟာဥဒုမ္ဗရဿ ဟေဋ္ဌာဘာဂေန အဂမာသိ၊ အထ ရာဇာ ဟေဋ္ဌာ ဩလမ္ဗမာနံ ဧကံ ဥဒုမ္ဗရသာခံ အာလမ္ဗိတွာ ဟတ္ထိံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ရုက္ခံ အဘိရုဟိတွာ ဥဒုမ္ဗရဖလာနိ ခါဒိတွာ ရုက္ခဂ္ဂေ နိသီဒိ။

သေနာ ဟတ္ထိပဒါနုသာရေန ဂန္တွာ အမုယောဇနေ မဟာသဒ္ဒ’မကာသိ။ ရာဇာ သေနာယ သဒ္ဒံ သုတွာ ပဋိသဒ္ဒ’ မကာသိ။ သေနာ ရညော သဒ္ဒံ သုတွာ သီဃံ ဓာဝန္တီ ရာဇာနံ သမ္ပာပုဏိ။ သမ္ပာပုဏိတွာ စ ပန ရုက္ခတော ရာဇာနံ ဩတာရေတွာ သဗ္ဗတူရိယာနိ ဝဇ္ဇာပေတွာ ရာဇာနံ ဂဟေတွာ အတ္တနော နဂရံ အာနေသိ။ ရာဇာ နဂရံ ပဝိသိတွာ မဟာတလံ အဘိရုယှ သိရိယာသနေ နိသိန္နော ဟတ္ထာစရိယံ ပက္ကောသာပေတွာ တံ ဧဝမာဟ “အာစရိယ…တွံ မံ မာရေတုကာမောသိတိ မညေ၊ ကိဿ တွံ မံ ဝဉ္စေသီ”တိ။ တံ သုတွာ ဟတ္ထာစရိယော ဧဝမာဟ “ဒေဝ…တသ္မာ ဧဝံ ဘဏထ၊ ဧသော ဟတ္ထီ အတိဝိနီတော အတိဒမိတော၊ ရာဂါတုရေန ပန ဧဝံ ဇာတော, ဝနံ ဂန္တွာ ဟတ္ထိနီဟိ အဘိရမိတွာ အတ္တနော မနံ ပူရေတွာ ပစ္စာဂမိဿတီ”တိ။ တံသုတွာ ရာဇာ အာဟ “တေန ဟိ ယာဝ ဟတ္ထိ န အာဂမိဿတိ၊ တာဝ ဣဓေဝ ဟောတိ။ သစေ ဟတ္ထီ ဣဓာဂစ္ဆတိ၊ မဟန္တံ တေ ဘောဂံ ဒဿာမိ။ နော စေ အာဂစ္ဆတိ၊ ဇီဝိတံ တေ နတ္ထီ”တိ။ တဿာရက္ခံ ဒတွာ တတ္ထေဝ ဝသာပေသိ။

သော မင်္ဂလဟတ္ထီ အရညဟတ္ထိယူထေ ပဝိသိတွာ ဟတ္ထီနိယာ သဒ္ဓိံ အဘိရမိတွာ အတ္တနော မနံ ပူရေတွာ သတ္တဒိဝသဗ္ဘန္တရေ ပစ္စဂန္တွာ အတ္တနော သာလာယံ အဋ္ဌာသိ။ ဟတ္ထာစရိယော ပစ္စူသကာလေ ဥဋ္ဌာယ ဟတ္ထိသာလာယံ ဌိတံ မင်္ဂလဟတ္ထိံ ဒိသွာ ရညော

--- ၃၃၈ ---

သန္တိကံ ဂန္တွာ ရာဇာနံ အာရောစေသိ-“ဒေဝ၊ ဧသော တေ မင်္ဂလ-ဟတ္ထီ အာဂတော”တိ။ ရာဇာ တံ သုတွာ သယသာ အန္တေပုရတော ဩရုယှ ဟတ္ထိသာလံ ဂန္တွာ တံ မင်္ဂလဟတ္ထိ ဒိသွာ ဟတ္ထိသောဏ္ဍံ ပရာမသိတွာ ဟတ္ထာစရိယံ ဧဝမာဟ “ဟတ္ထာစရိယ၊ ကသ္မာ ပန ဧဝရူပေါ ဝိနီတော ဟတ္ထီ မယာ အင်္ကုသေန ဗလေန အာကမိုယမာနောပိ န နိဝတ္တေသီ”တိ။ ဟတ္ထာစရိယော ဧဝမာဟ “ဒေဝ ကသ္မာ ဧဝံ ဘဏထ၊ ရာဂေါ နာမ အင်္ကုသတော တိခိဏကရော၊ အဂ္ဂိတော ဥဏှတရော၊ နာဂဝိသတော ဃောရတရော၊ တသ္မာ ဒေဝ တုမှေဟိ အင်္ကုသေနေ ဗလေန အာကမိုယမာနောပိ သော န နိဝတ္တေသီ”တိ။ ဣဒါနိ ပန ကသ္မာ သယမေဝ ပစ္စာဂတောတိ။ မမ မန္တောသဓဗလေန ပစ္စာဂတော ဒေဝါတိ။ တေန ဟိ တဝ မန္တောသဓဗလံ ဒဿေတီတိ။ “သာဓု ဒေဝ ဒဿေဿာမီ”တိ ဝတွာ ဧကံ မဟန္တံ လောဟဂုဠံ အာနေတွာ ကမ္မာရေ ပက္ကောဃာပေတွာ တံ လောဟဂုဠံ အင်္ဂါရသဒိသံ သဇောတိဘူတံ ဇဇ္ဇလမာနံ ကတွာ သဏ္ဍာသေန တံ ဂဟေတွာ အတ္တနော မန္တံ ပရိဝတ္တေတွာ ဟတ္ထိံ ပက္ကောသာပေတွာ တံ ဇဇ္ဇလမာနံ လောဟဂုဠံ ဂဏှာပေသိ “မဟာဂဇိန္ဒ၊ ဣမံ လောဟဂုဠံ ဂဏှ၊ ယာဝ န ဂဏှာမိ၊ တာဝ နံ မာ ဆဍ္ဍေဟီ” တိ။ သော ဟတ္ထိ သောဏ္ဍံ ပသာရေတွာ လောဟဂုဠံ ဂဏှိ၊ အတ္တနော သောဏ္ဍေ ဒယှမာနေပိ ဟတ္ထာစရိယဿ ဘယေန တံ ဆဍ္ဍေတုံ န ဝိသဟိ။

ရာဇာ တံ ဒိသွာ ဟတ္ထိဿ မရဏာဘယေန တံ ဆဍ္ဍုပေသိ။ အထဿ မဟာသံဝေဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇိ “အဟော ရာဂေါ အတိစဏ္ဍော မဟာဃောရော ဗဟုပဒ္ဒဝေါ၊ တံ ပန ရာဂံ နိဿာယ ဝိဝိဓာနိ ပါပကမ္မာနိ ကတွာ မဟာနိရယေသု ပစ္စန္တိ၊ အဋ္ဌဝီသုတ္တရသတေသု ဥဿဒနိရယေသု ပစ္စန္တိ၊ ပေတလောကေသု ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ အနေကဝိဓေသု တိရစ္ဆာနဂတေသု ဥပ္ပဇ္ဇန္တီ”တိ ဝတွာ ဣမာ ဂါထာယော အဘာသိ-

-- ၃၃၉ --

ရာဂါတုရေနိမေ သတ္တာ၊ ပိတာ ပုတ္တံ ဝိဃာတ တိ။

ပုတ္တော စ ပိတရံ ဟန္တိ၊ မာတာ မာရေတိ ဓီတရံ။

ရာဂါတုရေနိမေ သတ္တာ၊ ဓီတာ မာရေတိ မာတရံ။

ဘာတာ စ ဘဂိနိံ ဟန္တိ၊ ဘဂိနီ ဃာတေတိ ဘာတရံ။

ဘာဂိနီယျော မာတုလံ ဟန္တိ၊ မာတုလော ဟန္တိ ဘာဂိနေယျ။

သာမိကော ဘရိယံ ဟန္တိ၊ ဘရိယာ ဃာတေတိ သာမိကံ။

အညမညမ္ပိ ဃာတေန္တိ၊ ပဂေဝ ဣတရေ ဇနေ။

ရာဂါတုရေနိမေ သတ္တာ၊ ခနေဓညံ ဝိခံသယုံ။

ယသံ ကိတ္တိံ ဝိခံသေန္တိ၊ အကိတ္တိံ ဇနယန္တိခ။

ရာဂါတုရေနိမေ သတ္တာ၊ သုခါ ဟာယန္တိ သဗ္ဗဒါ။

နဿန္တိ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ သုဂတိမဂ္ဂံ နိဝါရယုံ။

ရာဂါတုရေနိမေ သတ္တာ လောဘ ဒေါသ ဝသံ ဂတာ။

ဗဇ္ဈန္တိ ဘဝသံသာရေ၊ အပါယံ ဝိနိပါတိကာ။

ရာဂါတုရေနိမေသတ္တာ၊ သီလံ နာသေန္တိ သဗ္ဗတာ။

သမာဓိဘာဝနာဈာန-အန္တရာယ ကရာ သဒါ။
ရာဂါတုရေနိမေ သတ္တာ၊ အနုဘောန္တိ နိရယံ ဗဟုံ။

ပဟာယိမံ ဂမိဿာမိ၊ ယထာဟံ သုဂတိံ ဝဇေ။

ဧတ္တကာနိ ကလေသာဒီနဝ ဝစနာနိ ဝတွာ ဟတ္ထာ စရိယဿ မဟန္တံ ဘောဂံ ဒတွာ ဧဝမ္ပိ စိန္တေသိ “ဣမေ သတ္တေ ကေန ဓမ္မေန သံသာရဒုက္ခတော မောစယိဿာမိ၊ ဌပေတွာ ဗုဒ္ဓကာရကဓမ္မေ အညော ဓမ္မေ နာမ နတ္ထိ၊ တသ္မာ အဟံ ဗုဒ္ဓပဏိဓာနံ ကရိဿာမီ”တိ ဝိစိန္တေတွာ မနောပဏိဓာနံ အကာသိ။

-- ၃၄၀ --

ဗုဒ္ဓေါဟံ ဗောဓယိဿာမိ၊ မုတ္တောဟံ မောစယေ ပရေ။

တိဏ္ဏောဟံ တာရယိဿာမိ၊ သံသာရောဃမဟဗ္ဘယာ။

ဧဝံ မနောပဏိဓာနံ ကတွာ ရဇ္ဇံ ပဟာယ ဧကကောဝ ဟိမဝန္တံ ပဝိသိတွာ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ ယာဝတာယုကံ ဌတွာ အာယုဟ-ပရိယောသာနေ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိ။

ဣဒံ ဝတွာ မဟာရာဇာ၊ ဘူမိပါလော ဒိသမ္ပတိ။

ရဇ္ဇံ ဟိတွာန ပဗ္ဗဇိ၊ နာဂေါ ဆေတွာဝ ဗန္ဓနန္တိ။

အယံ ဗောဓိသတ္တဿ ဗုဒ္ဓဘာဝါယ သယမေဝ မနောပဏိဓိဝသေန။ ဒုတိယစိတ္တုပ္ပါဒကထာတိ။

၃-ဗြဟ္မက္ကသိ ၀တ္ထု

တဒနန္တရံ ဗြဟ္မက္ကသိဝတ္ထု ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗံ-

ဗောဓိသတ္တော ကိရ အပရသ္မိံ အတ္တဘာဝေ ဒေဝလောကတော စဝိတွာ မဂဓရဇ္ဇေ ဟလိဒ္ဒိယေ နာမ ဗြာဟ္မဏဂါမေ ဇေဋ္ဌဗြာဟ္မဏဿ ဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိ။ သော မာတုကုစ္ဆိတော နိက္ခန္တမတ္တောဝ ဗြဟ္မဝဏ္ဏောအဟောသိ၊ တသ္မာ တဿ နာမဂ္ဂဟဏဒိဝသေ "ဗြဟ္မကုမာရော"တိ နာမံ အကံသု။ သော အည် ကမ္မံ အကတွာ ဗြာဟ္မဏသိပ္ပ'မေဝ ဥဂ္ဂဏှိ၊ သော ပညာမဟန္တတာယ သောဠသဝဿဗ္ဘန္တရေ တိဏ္ဏံ ဝေဒါနဉ္စ အဋ္ဌာရသန္နဉ္စ သိပ္ပါနံ ပါရဂူ အဟောသိ။

တဒါ တဿ သန္တိကေ အညေ ပဉ္စသတာ ဗြာဟ္မဏမာဏဝါ တယော ဝေဒေ သိက္ခိံသု၊ အပရဘာဂေ တဿ မာတာပိတရော

-- ၃၄၁ --

ကာလ'မကံသု။ သော မာတာပီတူနံ အဂ္ဂိဈာပနကိစ္စံ ကတွာ ပဉ္စသတေ ဗြာဟ္မဏမာဏဝေ ပက္ကောသာပေတွေ တေသံ သဗ္ဗံ သိက္ခာပိတဗ္ဗယုတ္တကံ သိက္ခံ သိက္ခာပေတွာ အတ္တနော ဂေဟေ သဗ္ဗံ နိဿေသံ ဓနံ ပဉ္စန္နံ ဗြာဟ္မဏသတာနံ ဒတွာ သြဝဒိတွာ တေဟိ သက္ကစ္စံ ဂရုံ ကတွာ ပုနပ္ပုနံ နိဝါရိယမာနောပိ ဂေဟံ ပဟာယ ဧကကောဝ ဂန္တွာ ဧရကပဗ္ဗတံ နိဿာယ က္ကသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိ။ တဒါ အယံ ဧရကပဗ္ဗတော မဏ္ဍုပဗ္ဗတော နာမ။ တသ္မိံ ပဗ္ဗဇိတေ အညေ ဗဟူ ကုလပုတ္တာ တဿ သန္တိကေ အနုပဗ္ဗဇိံသု။ တေပိ ပဉ္စသတာ ဗြာဟ္မဏမာဏဝါ အနုက္ကမေန အတ္တနော အတ္တနော မာတာပိတူနံ အစ္စယေန ဗောဓိသတ္တဿ သန္တိကေ အနုပဗ္ဗဇိံသု။ ဧကေ ဗောဓိသတ္တဿ သန္တိကာ ကသိဏပရိကမ္မံ သိက္ခိတွာ အတ္တနော အတ္တနော ရုစိတဋ္ဌာနံ ဂန္တွာ သမထကမ္မဋ္ဌာနံ ဘာဝေတွာ ဈာနံ ဥပ္ပါဒေတွာ အပရိဟီနဇ္ဈာနာ ဗြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တိံသု။ ပဉ္စသတာ ပန ဗြာဟ္မဏက္ကသယော ဗောဓိသတ္တဿ ပုဗ္ဗသိနေဟေန ဗောဓိသတ္တေန သဒ္ဓိံ ဝသိံသု။

တဒါ တေသံ သဗ္ဗဇေဋ္ဌကော ဗောဓိသတ္တဿ သိဿော မေတ္တေယျဗောဓိသတ္တော အဟောသိ၊ သော ဧကဒိဝသံ သဗ္ဗေသု က္ကသီသု ဖလာဖလတ္ထာယ နာနာဒိသာယော ဂတေသု ဇေဋ္ဌကသိဿံ ပက္ကောသာပေတွာ ဖလာဖလတ္ထာယ ဂန္တွာ တံ မဏ္ဍုပဗ္ဗတံ အာရုယှ သိဿေန သဒ္ဓိံ ဖလာဖလတ္ထာယ ဝိစရန္တော ကိဉ္စိ အလဘိတွာ ပဗ္ဗတပါဒံ သြလောကေသိ။

တဒါ ဧကာ ဗျဂ္ဃီ အတီတသ္မိံ တတိယဒိဝသေ ပုတ္တေ ဝိဇာယိတွာ ခုဒ္ဒံ အဓိဝါသေတုံ အသက္ကောန္တီ အတ္တနာ သဒ္ဓိံ ကီဠမာနေ အတ္တနော ပုတ္တေ ဗျဂ္ဃပေါတကေ ခါဒိတုကာမာ အဟောသိ၊ ခါဒမာနာကာရံဒဿေသိ။ သော တံ အတ္တနော ပုတ္တေ ခါဒိတုကာမံ ဗျဂ္ဃိံ ဒိသွာ စိန္တေသိ။ အဟော ဓိ'ရတ္ထု ဝတ သံသာရော၊ သော ဟိ အတ္တနော ဇီဝိတံ ရက္ခိတုံ အတ္တနော လောဟိတတော ဇာတေ ပုတ္တေ ခါဒိတု

ဒီပနီ-၃၅

-- ၃၄၂ --

ကာမာ'တိ စိန္တေတွာ ပန ဇေဋ္ဌကသိဿံ ပက္ကောသာပေတွာ ဧဝမာဟ "သမ္မ လောကဿာ နိဿာရဘာဝံ ပဿ၊ ဇိဃစ္ဆာဘိဘူတာယံ ဗျဂ္ဃီ အတ္တနော ပုတ္တေပိ ဗုဘုက္ခတိ၊ အဟော ဓိရ'တ္ထု အတ္တသိနေဟတ္တံ၊ ယေန မာတာပိ အတ္တနော ပုတ္တေ ခါဒိတု'မိစ္ဆတိ။ သမ္မ သကလေ က္ကမသ္မိံ ပဗ္ဗတေ သီဟဝိဃာသံ ဝါ ဟတ္ထိလိင်္ဂပိဃာသံ ဝါ ယံကိဉ္စိ မံသံ ပရိယေသာဟိ၊ သစေ လဘာသိ၊ သီဃံ အာဂစ္ဆ။ က္ကမိဿာ ဗျဂ္ဃိယာ ဒဿာမီ"တိ။ သော အာစရိယေန ပေသိတော ဂန္တွာ သကလပဗ္ဗတံ ပရိယေသိ။ ဗောဓိသတ္တော ဇေဋ္ဌသိဿဿ အနာဂတေယေဝ သကလံ သက'မတ္တဘာဝံ ဝိစိနန္တော ဧဝမာဟ-

"အယံ သက္ကာယနဂရော၊ ဂတိ ပစ္စန္တနိဿိတော။
ဇာတိဘယဗဟုတြာသော၊ ဇရာစောရဝိလုမ္ပကော။
ဗျာဓိဗျဂ္ဃကုလာဝါသော၊ မစ္စုပဗ္ဗတမဒ္ဒနော။
သောကခန္ဓာပဗဟုလော ။ ပရိဒေဝဗဟုပဒ္ဒဝေါ။
ဒုက္ခော စရဏသမ္ပန္နော၊ ဒေါမနဿဘယာကုလော။

ဥပါယာသပိဋ္ဌာကရဏော၊ ကေဝလော ဒုက္ခဝတ္ထုကော။

ရာဂဟတ္ထိကုလာဝါသော၊ ဒေါသာဝဋ္ဋ ဝိသာလယော။

မောဟဘူတ ဂဏာကိဏ္ဏော၊ ကောရေက္ခသသေဝိတော။

ဥပနာဟ ဝါဠဗဟုလော၊ မက္ခကုမ္ဘဏ္ဍသေဝိသော။

ပလာသစောရစရိတော၊ ဣဿာပစ္စတ္ထိကာကုလော။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သက္ကတ၊ ဇာတတမာလာ။

၂။ ဓာန်၊ဋ္ဌီ။ ၁၉၈-ဂါထာ ဝဏ္ဏနာယံ ပုလ္လိင်္ဂ အတ္ထိ။

၃။ ဒေါမနဿ (က) အနာဂတဝံသ၊ ဋ္ဌ၊ ပိဋ္ဌီယံ၊ ပဿိတဗ္ဗံ။

-- ၃၄၃ --

ဒုစ္စရိတပရိဝါရော၊ ဝိသမလောဘပုရက္ခိတော။

နန္ဒီရာဂမဟာယောဓော၊ မိစ္ဆာဓမ္မဝိနိစ္ဆယော။

အဝဏ္ဏဒုဂ္ဂန္ဓဗဟုလော၊ ဝိတက္ကမက္ခိတာကုလော။

မဒဂန္ဓဗ္ဗဗဟုလော၊ ပမာဒဂဏသေဝိတော။

ဒိဋ္ဌိနိဿန္ဒဗဟုလော၊ အနုသယဖြာဟမ္မဏာလယော။

သံယောဇနမဟာမစ္စော၊ ရက္ခတိ နဂရံ သဒါ။

ဧဝံ ဥတြာသဗဟုလော၊ သက္ကာယနဂရော အဟံ။

တတ္ထ အညာတော ရာဇာ၊ ရဇ္ဇံ ကာရေတိ ဣဿရော”တိ။

ဧဝံ အတ္တနော သရီရဓမ္မံ ဝိစိနန္တော သိဿဿ အာဂမနံ အာဂမ ယမာနော ပုန “ဧဝရူပေ အနေကဝိဓေ ဒုက္ခေ အနုဘဝမာနေ သတ္တေကေနေ ဓမ္မေန ဒုက္ခတော မောစေဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ အတီတတ္တဘာဝေ ပုဗ္ဗာစိဏ္ဏဝသေန ဗုဒ္ဓကာရကဓမ္မံ ပဿိ၊ ပဿိတွာ စ ပန’ဿ ဧတ’ဒဟောသိ “ဗုဒ္ဓကာရကဓမ္မံ နာမ ဒုက္ကရံ အကတွာ, ဒုစ္စဇံ အစဇိတွာ, ဒုဒ္ဒသံ အဒတွာ, ဒုက္ခမံ အတိတိက္ခိတွာ, န သက္ကာ ဗုဒ္ဓေန ဘဝိတုံ။ ယသ္မာ’ဟံ ဗုဒ္ဓတ္တာယ နိယမိတံ အနေကာဒီနဝံ နစ္စိရဋ္ဌိတိကံ ဣဒံ ဒေဟနိဿိတံ စိတ္တံ ပသန္နံ ဟောတိ၊ တာဝ ဣမံ သဇီဝံ မမ သရီရံ ဣမိဿာ ဗျဂ္ဃိယာ နိယျာတေဿာမိ။ ဣမသ္မိံ သဇီဝေ မမ သရီရေ သံဝိဇ္ဇမာနေ ကသ္မာ အညံ ဝိဃာသာဒိမံသံ ပရိယေသိဿာမိ”။

အပိ စ ဝ “ယော ပုဂ္ဂလော အနတ္တသဘာဝေ သာရရဟိတေ ဒုက္ခဘူတေ သတတံ ဘယပီဠိတေ အတ္တနော ကာယေ ပရေသံ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သက္ကတ၊ ဇာတကမာလာ။

-- ၃၄၄ --

အတ္ထာယ ဥပယုဇ္ဇမာနေ သာဓူတိ န မညတိ။ သော န ဟောတိ ဝိစက္ခဏော။ ယောပိ အတ္တနော ဧဝ သုခံ ဣစ္ဆသိ၊ ပရေသံ ဒုက္ခံ ဥပေက္ခတိ၊ ကိံ ပနာ’ဟံ ဥပေက္ခာမိ ပရေသံ ဒုက္ခံ မမ သုခေ သံဝိဇ္ဇမာနေ။ ကိံ မေ အညေန သဗ္ဗဒါနေနာ”တံ စိန္တေတွာ ဧဝံ ဗုဒ္ဓတ္တံ စေတောပဏိဓာန’မကာသိ။

“ဣမိနာ ပုညကမ္မေန၊ ဗုဒ္ဓေါ ဟောမိ အနာဂတေ။

သံသာရဒုက္ခတော သတ္တေ၊ သမုဒ္ဓရေဿာမိ နိဗ္ဗုတ”န္တိ။

ပုနဒေဝ အတ္တာနံ ဝိညာပေန္တော ဧဝမာဟ-

“ဒါတုဿ မေ အနုမောဒန္တု၊

ဥဘော နရာ စ ပဗ္ဗတာ။

ဣန္ဒော ဗြဟ္မာ စ ပဇာပတိ စ၊

သောမော ယမော ဝေဿဝဏော ရာဇာ။

သဗ္ဗေ ဒေဝါနုမောဒန္တု၊

ယမိဒံ ပုညံ မယာ ကတ”န္တိ။

ဝတွာ စ ပန သိဿေ အနာဂတေယေဝ မဏ္ဍပဗ္ဗတမတ္ထကတော အတ္တာနံ နိပါတေတွာ ဗျဂ္ဃိနိယာ သမ္မုခေ သမ္ပာပေသိ၊ ဗျဂ္ဃိနီ ပဗ္ဗတမတ္ထကတော ပတန္တဿ ဗောဓိသတ္တဿ သရီရံ ဒိသွာ အတ္တနော ပုတ္တေ ဆဍ္ဍေတွာ ဗောဓိသတ္တဿ မံသံ ခါဒိ၊ သော တေန ကမ္မေန တတော စုတော ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိ။ အယံ ဗောဓိသတ္တဿ ဗုဒ္ဓဘာဝါယ သယမေဝ မနောပဏိဓိဝသေန တတိယစိတ္တုပ္ပါဒ ကထာတိ။

ဧတ္ထာဝတာ မာတုရုဒ္ဓရကနာဝိကဝတ္ထု ဂဇမ္ပိယဝတ္ထု ဗြဟ္မက္ကသိ စာတိ တီဟိ ဝတ္ထူဟိ ပဋ္ဌမကဏ္ဍိတံ ဗာဟိရနိဒါနံ နိဋ္ဌိတံ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သက္ကတ၊ ဇာတကမာလာ။

-- ၃၄၅ --

၄-သိဒ္ဓတ္ထတေလဒါယိကာရာဇပုတ္တိဝတ္ထု

ကတမံ အဗ္ဘန္တရနိဒါနံ အမှာကံ ဗုဒ္ဓင်္ကုရဿ ပုရာဏဒီပင်္ကရဗုဒ္ဓကာလေ သိရိသိဒ္ဓတ္ထ တေလံ ဒတွာ ဗုဒ္ဓဘာဝါယ စေတောပဏိဓိဝသေန ယော စိတ္တုပ္ပါဒေါ အတ္ထိ၊ တဿ တံ အဗ္ဘန္တရနိဒါနံ နာမ။ တံ သိဒ္ဓတ္ထ တေလဒါယိကာရာဇပုတ္တီဝတ္ထုန္နာ ဝိတ္ထာရယိဿာမိ။ အမှာကံကိရ ဗောဓိသတ္တော အနေကသတေသု အတ္တဘာဝေသု ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ပုရိမတ္တဘာဝေ အတ္တနာ ကတေန ပုရိသလိင်္ဂအန္တရဓာနဇနကေန အပရာပရိယဝေဒနီယဖလဝိပါကမ္မေန စေဝ ဣတ္ထိလိင်္ဂပါတုဘာဝနဇနကေန ဒုဗ္ဗလကုသလကမ္မေနာ စ ဒေဝလောကတော စဝိတွာ ပုရာဏဒီပင်္ကရဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဝေမာနိက ဘဂိနီ ဟုတွာ ရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။

တဒါ ပုရာဏဒီပင်္ကရဗောဓိသတ္တော ကပ္ပသတသဟဿာဓိကာနိ သောဠသအသင်္ချေယျာနိ ပါရမိယော ပူရေတွာ ဧကေသမိံ ဒသဝဿသဟဿဓိကာနိ အဂါရေ ဝသန္တော စတ္တာရိ နိမိတ္တာနိ ဒိသွာမဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခမိတွာ သတ္တဒိဝသာနိ ပဓာနံ ပဒဟိတွာ သဗ္ဗညုတံ ပဋိဝိဇ္ဈိ။

တဒါ ရာဇပ္ပမုခါ သဗ္ဗေ မနုဿာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ ဘိက္ခုသံဃံ ဥပဋ္ဌဟိံသု။ အမှာကံ ဗောဓိသတ္တဘူတာ ရာဇပုတ္တီပိ ဒေဝကညူပမာ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ မဟာပုညာ ရူပဓရာ ဒဿနီယာ မာတာပိတုဥပဋ္ဌာယိကာ နိစ္စ’ မေဝ ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာယိကာ သတ္တဘူမိကပါသာဒေ သတ္တရတနပဋိပဏ္ဍိတေ ဒေဝဝိမာနသဒိတေ ဌိတာ ဒိဗ္ဗကညာသဒိသာဟိ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အဘိ၊ဋ္ဌ၊၁။၃၅၉-ပိဋ္ဌေ။

-- ၃၄၆ --

ပရိဝါရိတာ ပဥ္စင်္ဂိကတူရိယေဟိ အဟောရတ္တိံ ပရိစာရယမာနာ တစကလျာဏံ မံသကလျာဏံ နခကလျာဏံ အဋ္ဌိကလျာဏံ သရကလျာဏံ ပရိမဏ္ဍလကလျာဏံန္တိ ဆဟိ ကလျာဏေဟိ သမန္နာဂတာ။ တတ္ထ ဟိ တဿာ ဩဋ္ဌာ ရတ္တကမ္ဗလရတ္တပဝါဠသဒိသာ ဟောန္တိ၊ ဣဒ’မဿာ တစကလျာဏံ နာမ။ ဇိဝှါ ပန’ဿာ ဗိမ္ဗဖလရတ္တကမ္ဗလသမာနဝဏ္ဏာ ဟောတိ၊ ဣဒ’မဿာ မံသကလျာဏံ နာမ။ ဝိသတိနခါ ပန’ဿာ လာခါရသပူရိတာ ဝိယ ကဏဝီရပုပ္ဖသမာန လောဟိတဝဏ္ဏာ၊ ဣဒမဿာ နခကလျာဏံ နာမ။ ဒွတ္တိံ သ ဒန္တာပိ’ဿာ သေတာ ကုမုဒပုပ္ဖဝဏ္ဏာ သင်္ခခီရသဒိသာ မဏိဖလကေ ဌပိတဝဇိရပန္တိ ဝိယ၊ ဣဒ’မဿာ အဋ္ဌိကလျာဏံ နာမ။

ယောသော ပန’ဿာ ဝိဿဇ္ဇော မဉ္ဇုဿဝနီယော အဟောသိ ကရဝိကသဒ္ဒေါ ဝိယ။ ကရဝိက သကုဏော ၂ ကိရ မဓုရရသံ အမ္ဗပက္ကံ မုခတုဏ္ဍကေန ပဟရိတွာ ပဂ္ဃရိတံ ရသံ သာယိတွာ ပက္ခေန ဘာလံ ဒတွာ ဝိကူဇမာနေ စတုပ္ပဒါဒီနိ

မတ္တာနိ ဝိယ လဋ္ဋိတုံ အာရဘန္တိ။ ဂေါစရပ္ပသုတာပိ စတုပ္ပဒါ မုခဂတာနိပိ တိဏာနိ ဆဍ္ဍေတွာ တံ သဒ္ဒံ သုဏန္တိ၊ ဝါဠမိဂါ ခုဒ္ဒကမိဂေ မရဏဘယံ ဟိတွာပိ တိဋ္ဌန္တိ။ အာကာသေ ပက္ခန္ဒပက္ခိနောပိ ပက္ခေ ပသာရေတွာ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဥဒကေ ပစ္ဆာပိ ကဏ္ဏပဋလံ အပ္ပေါဌေန္တော တံ သဒ္ဒံ သုဏမာနာဝ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဧဝံ မဓုရုရုတာ ကရဝီကာ။ ဣဒ'မသ္သာ သရကလျာဏံ နာမ။ ယသ္မာ ပန သာ နာတိဒီဃာ နာတိရဿာ နာတိကိသာ နာတိသဘာ နာတိကာဠိကာ နစ္စောဒါတာတိ ဆဟိ သရီရဒေါသဟိ ရဟိတာ နိဂြောဓပရိမဏ္ဍလာ။ ယာဝတကွဿာ ကာယော၊ တာဝ တကွဿာ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ပဉ္စကလျာဏသမန္တာဂတာ၊ သံ၊ဋ္ဌ၊၃။၂၅၉။ ဓမ္မ၊ဋ္ဌ။၁။၂၄၄။ ဥဒါန၊ဋ္ဌ။၁၅၂၊ဇာ၊ဋ္ဌ၊၁။၄၁၈။ပိဋ္ဌေသု။

၂။ ဒီ၊ဋ္ဌ၊၂။၄၄။မ၊ဋ္ဌ၊၃။ ၂၆၃-ပိဋ္ဌေသု။

-- ၃၄၇ --

ဗျာမော။ ယာဝတကွဿာ ဗျာမော၊ တာဝတကွဿာ ကာယော၊ ဣဒ'မဿာ ပရိမဏ္ဍလကလျာဏံ နာမ။ ဧဝံ သာ ဆ ကလျာဏေဟိ သမန္နာဂတာ အနေကသမ္ပတ္တိယော အနုဘဝမာနာ အဟောသိ။

တဒါ ပစ္ဆိမဒီပက်ရဖောဓိသတ္တော မဟာဒ္ဓနေ မဟာဘောဂေ ဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ကာမေသု အာဒီနဝံ ဒိသွာ ဂေဟံ ပဟာယ ဗုဒ္ဓသာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ပဉ္စာဘိညာအဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘီ အဟောသိ။ သော ဧကဒိဝသံ သံဃေန ပရိဝုတဿ ဒီပင်္ကရသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သိရီသမ္ပတ္တိံ ဒိသွာ ဧတဒဟောသိ “ယထာ’ ယံ ဒီပင်္ကရသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ သာဝကသံဃေန ပရိဝုတော သောဘတိ၊ ဣမေ စ သတ္တေ သံသာရဒုက္ခတော မောစေတိ၊ တထာ’ဟမ္ပိ အနာဂတေ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝေယျ’န္တိ စိန္တေတွာ။ အတ္တနော ပတ္တမာဒါယ သကလနဂရံ တေလဘိက္ခာယ ဝိရစရိတွာ ဗတုံ တေလံ လဘိတွာ သကလံ ဘဂဝတော ပရိဝေဏံ စတုဇ္ဇာတိဂန္ဓေဟိ ပိလိမ္ပေတွာ သဗ္ဗရတ္တိံ အနေကသဟဿဒီပပူဇာယ ဘဂဝတော ပူဇေန္တော ဝိဘာတာယ ရတ္တိယာ ဘိက္ခုသံဃေ ဘဂဝတော သန္တိကံ အာဂတေ ဘိက္ခုသံဃဿာပိ ဒီပပူဇံ ကတွာ ဘဂဝတော သန္တိကံ ပုန ဂန္တွာ တထာဂတဿ ပါဒမူလေ အဝကုဇ္ဇော နိပဇ္ဇိတွာ ဧဝံ ပဏိဓာန’မကာသိ “ဘန္တေ ဣမိနာ ဒီပပူဇာနုဘာဝေန ယထာ တွံ ဒီပင်္ကရော နာမ ဗုဒ္ဓေါ ဟုတွာ သဗ္ဗသတ္တေ မောစေသိ၊ တထာဟ’မပိ အနာဂတေ ဒီပင်္ကရော နာမ ဗုဒ္ဓေါ ဟုတွာ ဝေနေယျ သတ္တေ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော မောစေယျ”န္တိ။

တံ သုတွာ ပုရာဏဒီပင်္ကရော သတ္ထာ “အယံ ဘိက္ခု ဗုဒ္ဓတ္တာယ အဘိနီဟာရံ ကတွာ နိပန္နော၊ ဣဇ္ဈိဿတိ နု ခေါ ဣမဿ ပတ္ထနာ၊ ဥဒါဟု နော” တိ အနာဂတံသညာဏံ ပေသေတွာ ဥပဓာရေန္တော “ဣတော ကပ္ပသတသဟဿာဓိကာနိ သောဠသအသင်္ချေယျာနိ အတိက္ကမိတွာ ဒီပင်္ကရော နာမ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတိ”တိ ဉတွာ

-- ၃၄၈ --

သံဃမဇ္ဈေ နိသိန္နောဝ ဗျာကာသိ “ပဿထ နော တုမှေ ဣမံ ဘိက္ခုံ အဝကုဇ္ဇ နိပန္န”န္တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ” တိ။ “အယံ ဗုဒ္ဓတ္တာယ အဘိနီဟာရံ ကတွာ နိပန္နော၊ သမိဇ္ဈိဿတိ ဣမဿ ပတ္ထနာ၊ ဣတော ကပ္ပသတသဟဿဓိကာနံ သာဠသန္နံ အသင်္ချေယျာနံ မတ္ထကေ ဒီပင်္ကရော နာမ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတ”တိ။ သော ဘဂဝတော သန္တိကေ ဗျာကရဏံ လဘိတွာ တတော ပဋ္ဌာယ နိစ္စံ တေလဘိက္ခံ စရိတွာ ဘဂဝတော ဒီပပူဇံ အကာသိ၊ ဧဝံ ဒီပပူဇာကရဏကမ္မေန သော ဒီပင်္ကရော နာမ ဗုဒ္ဓေါ အဟောသိ။

သော ဘိက္ခု အထေ’ကဒိဝသံ သကလနဂရံ တေလဘိက္ခံ စရိတွာ တေလံအလဘန္တော အန္ဓေပုရံ ပါဝိသိ။ တဒါ ရာဇပုတ္တီ သတ္တဘူမိကဿ ပါသာဒဿ ဥပရိမတလေ နိသိန္နာ တံ အဝေလာယ အန္ဓေပုရံ ပဝိသန္တံ ဒိသွာ ‘အယံ ဘိက္ခု ဣမာယ အဝေလာယ အန္ဓေပုရံ ပဝိသန္တော န သကတ္တာယ အာဂစ္ဆေယျ၊ အညေသံ ပယောဇနတ္တာယ အာဂစ္ဆေယျာ’တိ စိန္တေတွာ ဧကံ ဥပဋ္ဌာယိကံ ပေသေသိ။ သာ ဘိက္ခုဿ သန္တိကံ ဂန္တွာ ပုစ္ဆိတွာ တလတ္ထာယ အာဂတဘာဝံ သုတွာ သီဃံ ဂန္တွာ တ’မတ္ထံ ရာဇဓီတာယ အာရောစေသိ။ သာ တံ ပက္ကောသာပေတွာ အာသနေ နိသီဒါပေတွာ ပါဒေ ဓောဝိတွာ ဝန္ဒိတွာ ပုစ္ဆိ “ကိံ ဘန္တေ ဣစ္ဆထာ” တိ။ သော အာဟ “ဘဂိနိ အဟံ နိစ္စမေဝ ဗုဒ္ဓဿ တေလဒီပံ ပူဇေမိ၊ တေလဘိက္ခာယ စရိံ၊ တသ္မာ တေလံ ဣစ္ဆာမိ”တိ။ သာ တသ္မိံ ဘိက္ခုမှိ ပသီဒိတွာ တုဋ္ဌစိတ္တာ ဧဝံ စိန္တေသိ “ပုဗ္ဗ သဗ္ဗေ ဗောဓိသတ္တာ ပုထုဇ္ဇနဘာဝေ ဌတွာ ဗောဓိံ ဂဝေသန္တာ ဓနပရိစ္စာဂံ ပုတ္တပရိစ္စာဂံ ဘရိယပရိစ္စာဂံ အင်္ဂပရိစ္စာဂံ ဇီဝိတပရိစ္စာဂန္တိ ဣမေ ပဉ္စမဟာပရိစ္စာဂေ အပရိစဇိတွာ ဗုဒ္ဓါ နာမ နာဟေသုံ၊ အဟမ္ပိ တေသံ အဗ္ဘန္တရေ ဟောမိ၊ အဟမ္ပိ ဒါနံ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ စရိယာ၊ဋ္ဌ။၉၇-ပိဋ္ဌေ။

-- ၃၄၉ --

အဒတွာ သီလံ အရက္ခိတွာ ကုတော မုစ္စိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ ဧကံ သုဝဏ္ဏဘာဇနံ ဂဟေတွာ သိဒ္ဓတ္ထတေလဿ ပူရေတွာ ထေရံ ဝန္ဒိတွာ ပတ္တေ တေလံ ပက္ခိပိတွာ ဧဝံ စိတ္တမုပ္ပါဒေသိ- “ဣမိနာ သိဒ္ဓတ္ထတေလဒါနေန”ဟံ ဣတ္ထိဘာဝါ မုစ္စိတွာ ဇာတိဇာတိယံ ပုရိသုတ္တမော ဘဝေယျံ၊ သဗ္ဗဒါသဝတီ ဟိ ဣတ္ထီ၊ ပုရိသဘာဝေ ဌတွာ သဗ္ဗဗောဓိသတ္တေဟိ ပူရိတေ ပါရမီပရိစ္စာဂါဒိကေ ပူရေယျံ၊ ပူရေတွာ အယံ မမ ဘာတာ ဒီပင်္ကရော ဗုဒ္ဓေါ ဝိယ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝေယျံ၊ သိဒ္ဓတ္ထတေလဒါနေန နာမေန သိဒ္ဓတ္ထော နာမ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝေယျ”န္တိ။ တေန ကမ္မေနေဝ အမှာကံ ဗောဓိသတ္တဿ ပစ္ဆိမဘဝေ “သိဒ္ဓတ္ထော”တိ နာမံ အဟောသိ။ အဋ္ဌကထာသု ပန အထဿ နာမံ ဂဏှန္တာ သဗ္ဗလောကဿ အတ္ထသိဒ္ဓိကရတ္တာ “သိဒ္ဓတ္ထော”တိ နာမံ” မကံသူ”တိ ဝုတ္တံ၊ တံ ပစ္စက္ခဟေတုမေဝ ဂဟေတွာ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

သော ဧဝံ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတွာ ထေရံ ဧဝမာဟ-“ဘန္တေ ဣမံ သိဒ္ဓတ္ထ တေလံ ဒေမ၊ ဣမိနာ ယထိစ္ဆိတံ ဒီပပူဇံ ပူဇေထ၊ မမ ဝစနေန ဘဂဝတော အာရောစေထ ဘန္တေ တုမှာကံ ဝေမာတာ ဘဂိနီ ဣမိနာ သိဒ္ဓတ္ထ တေလဒါနေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိတုံ ဣစ္ဆတိ၊ နာမေနပိ သိဒ္ဓတ္ထနာမာ ဘဝိတုံ ဣစ္ဆတိ”တိ။

ထေရော တဿာ သာသနံ ဂဟေတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာယ ပက္ကာမိ။ တသ္မိံ ဒိဝသေ ဗဟုတရံ ဒီပပူဇံ ကတွာ ပဏိဓာနံ ကတွာ ဘဂဝန္တံ ဝန္ဒိတွာ ဧဝ’မာရောစေသိ “ဘန္တေ အဇ္ဇ တုမှာကံ ဘဂိနိယာ ရာဇဓီတာယ တေလံ ဒိန္နံ၊ တေန မယာ ဧတ္တကာ ဒီပပူဇာ ကတာ၊ သာ ဣမိနာ သိဒ္ဓတ္ထတေလဒါနေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိတုံ ဣစ္ဆတိ၊ နာမေနပိ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဇာ၊ဋ္ဌ၊၁။၆၆။ အပ၊ဋ္ဌ၊၁။၆၈-ပိဋ္ဌေသု။

-- ၃၅၀ --

သိဒ္ဓတ္ထနာမာ ဘဝိတုံ ဣစ္ဆတိ၊ တဿာ သာ ပတ္ထနာ သမိဇ္ဈိဿတိ ဝါ နော ဝါ”တိ။

သတ္ထာ ထေရဿ ဝစနံ သုတွာ ဧဝမာဟ-“ဘိက္ခု ဣဒါနိ မမ ဘဂိနီ ဣတ္ထတ္တေ ဌိတာ၊ ဣတ္ထိယာ နာမ န သက္ကာ ဗျာကရဏံ လဒ္ဓုံ၊ ဗုဒ္ဓကာရကဓမ္မာ နာမ အတိဒုက္ကရာ၊ အစေ (ကပ္ပသတသဟဿာဓိကာနိ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ ဝါ အဋ္ဌ အသင်္ချေယျာနိ ဝါ သောဠသအသင်္ချေယျာနိ ဝါ မနသာ ဝါစာယ ဝါ ပဏိဓာနံ ကတွာ)၁ ပါရမိယော ပူရေတွာ ဒဠှဝီရိယာ ထိရပဏိဓာနာ အဋ္ဌ ဓမ္မေ သမောဓာနေတုံ သက္ကောန္တိ၊ တဒါ ဗျာကရဏံ လဒ္ဓုံ သက္ကာ”တိ။ “ဘန္တေ ကေ ပန အဋ္ဌ ဓမ္မာ”တိ။ သတ္ထာ တေ အဋ္ဌ ဓမ္မေ ပကာသေန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ-

မနုဿတ္တံ, လိင်္ဂသမ္ပတ္တိ၊ ဟေတု “သတ္ထာရဒဿနံ။

ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဂုဏသမ္ပတ္တိ၊ အဓိကာရော စ ဆန္ဒတာ။

အဋ္ဌ ဓမ္မ သမောဓာနာ၊ အဘိနီဟာရော သမိဇ္ဈတီ”တိ။

အယ မေတ္ထ ဂါထာယတ္ထော-

မနုဿတ္တန္တိ၂ မနုဿဘာဝေယေဝ ဌတွာ ဗုဒ္ဓတ္တံ ပတ္ထေန္တဿ ပတ္ထနာ သမိဇ္ဈတိ၊ န နာဂဇာတိအာဒီသု ဌိတာနံ။ ကသ္မာတိ စေ အဟေတုကဘာဝတော။

လိင်္ဂသမ္ပတ္တီတိ အနုဿဘာဝေ ဝတ္တမာနဿာပိ ပုရိသလိင်္ဂေ ဌိတဿေဝ ပတ္ထနာ သမိဇ္ဈတိ၊ န ဣတ္ထိယာ ဝါ ပဏ္ဍက နပုံသက

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သောတတ္ထကီ (ကပ္ပသတသဟဿာနိ)၂၃-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ဗုဒ္ဓဝံ၊ဋ္ဌ။၁၁၅-ပိဋ္ဌေ။

-- ၃၅၁ --

ဥဘတောဗျဉ္ဇနကာနံ ဝါ သမိဇ္ဈတိ။ ကသ္မာတိ စေ? လက္ခဏပါရိပူရိယာ အဘာဝတော။ ဝုတ္တဉ္စေတံ ဘဂဝတာ “အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ဣတ္ထိ အရဟံ အဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ” တိ၁။ တသ္မာ ဣတ္ထိလိင်္ဂေ ဌိတဿ မနုဿဇာတိကဿာပိ ပတ္ထနာ န သမိဇ္ဈတိ။

ဟေတူတိ ပုရိသဿာပိ တသ္မိံ အတ္တဘာဝေ အရဟတ္တပ္ပတ္တိယာ ပူရိတပါရမိတဟေတုကပဋိသန္ဓိသမ္ပန္နဿေဝ ပတ္ထနာ သမိဇ္ဈတိ၊ နော ဣတရဿ။

သတ္တာရဒ္ဒသနန္တိ သစေ ဇီဝမာနကဗုဒ္ဓဿေဝ သန္တိကေ ပတ္တေတိ၊ ပတ္တနနာ သမိဇ္ဈတိ။ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ စေတိယဿ သန္တိကေ ဝါ ဗောဓိရုက္ခမူလေ ဝါ ပဋိမာယ ဝါ ပစ္စကဗုဒ္ဓ ဗုဒ္ဓသာဝကာနံ ဝါ သန္တိကေ ပတ္ထနာ န သမိဇ္ဈတိ။ ကသ္မာတိ စေ? ဘဗ္ဗာဘဗ္ဗကေ ဉတွာ ကမ္မဝိပါကပရိစ္ဆေဒကဉာဏေန ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ဗျာကာတုံ အသမတ္ထတ္တာ၊ တသ္မာ ဇီဝမာနကဗုဒ္ဓဿ သန္တိကေယေဝ ပတ္ထနာ သမိဇ္ဈတိ။

ပဗ္ဗဇ္ဇာတိ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော သန္တိကေ ပတ္ထေန္တဿာပိ ကမ္မကိရိယဝါဒီသု တာပသေသု ဝါ ဘိက္ခူသု ဝါ ပဗ္ဗဇိတဿေဝ ပတ္ထနာ သမိဇ္ဈတိ၊ နော ဂိဟိလိင်္ဂေ ဌိတဿ။ ကသ္မာတိ စေ? ပဗ္ဗဇိတာ ဧဝ ဟိ ဗောဓိသတ္တာ သမ္ဗောဓိံ အဓိဂစ္ဆန္တိ၊ န ဂဟဋ္ဌာ။ တသ္မာ အာဒိမှိ ပဏိဓာနကာလေပိ ပဗ္ဗဇိတေနေဝ ဘဝိတဗ္ဗံ။

ဂုဏသမ္ပတ္တီတိ ပဗ္ဗဇိတဿာပိ အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘိနော ပဉ္စာဘိညဿေဝ ပတ္ထနာ သမိဇ္ဈတိ၊ န ပန ဣမာယ ဂုဏသမ္ပတ္တိယာ ဝိရဟိတဿ။ ကသ္မာတိ စေ? နိဂ္ဂုဏဿ တဒဘာဝတော။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ မ၊၃။၁၁၈။ အံ၊၁။၃၀။ အဘိ၊၂။၃၄၉-ပိဋ္ဌေသု။

ထေရီ-၃၆

-- ၃၅၂ --

အဓိကာရောတိ ဂုဏသမ္ပန္နေနာပိ ယေန အတ္တနော ဇီဝိတံ ဗုဒ္ဓါနံ ပရိစ္စတ္တံ ဟောတိ၊ တဿ ဣမိနာ အဓိကာရေန သမ္ပန္နဿေဝ သမိဇ္ဈတိ၊ န ဣတရဿ။

ဆန္ဒတာတိ၁ အဘိနီဟာရသမ္ပန္နဿာပိ ယဿ ဗုဒ္ဓကာရကဓမ္မာနံ အတ္ထာယ မဟန္တော ဆန္ဒော ဝါယာမော စ ဥဿာဟော စ၊ တဿေဝ သမိဇ္ဈတိ၊ န ဣတရဿ။

တတြိဒံ ဆန္ဒမဟန္တတာယ ဩပမ္မ-"ကော စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ သတသဟဿဉ္စ ကပ္ပေ နိရယေ ပစ္စိတွာ ဗုဒ္ဓတ္တံ ဣစ္ဆတီ"တိ သုတွာ ယော အဟန္တိ ဝတ္တုံ ဥဿဟတိ၊ တဿ ဆန္ဒတာ ဗလဝတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တထာ ယဒိ ကောစိ ဝဒေယျ "ကော သကလစက္ကဝါဠံ ဝီတစ္စိကာနံ အင်္ဂါရာနံ ပူရံ အက္ကမန္တော အတိက္ကမိတွာ ဗုဒ္ဓတ္တံ ဣစ္ဆတိ၊ ကော သကလစက္ကဝါဠံ သတ္တိသူလေဟိ အာကိဏ္ဏံ အက္ကမန္တော အတိက္ကမိတွာ ဗုဒ္ဓတ္တံ ဣစ္ဆတိ၊ ကော သကလစက္ကဝါဠံ သမတိတ္တိကံ ဥဒကပုဏ္ဏံ ဥတ္တရိတွာ ဗုဒ္ဓတ္တံ ဣစ္ဆတိ၊ ကော သကလစက္ကဝါဠံ နိရန္တရံ ဝေဠုဂုမ္ဗသဉ္ဆန္နံ မဒ္ဒန္တော အတိက္ကမိတွာ ဗုဒ္ဓတ္တံ ဣစ္ဆတီ"တိ၊ တံ သုတွာ ယော "အဟ"န္တိ ဝတ္တုံ ဥဿဟတိ၊ တဿ ဆန္ဒတာ ဗလဝတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧဝံ မဟတာ ဆန္ဒေန ဥဿာဟေန သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ တဿ ပတ္ထနာ သမိဇ္ဈတ၊ န ဣတရဿာတိ။

ထေရော တံ သုတွာ ရာဇဓီတာယ ဗျာကရဏံ လဒ္ဓုံ အဘဗ္ဗတံ ဉတွာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါ စ "ဧတေန ဟိ ဘန္တေ တုမှာကံ ဘဂိနိယာ ပတ္ထနာ သမိဇ္ဈိဿတိ ဝါ နော ဝါ" တိ။ တံ သုတွာ သတ္ထာ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏံ ပေသေတွာ ဥပဓာရေန္တော အတီတေ ကာလေ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သုတ္တနိ၊ဋ္ဌ၊၁။၄၃။ အပ၊ဋ္ဌ၊၁။၁၈-၉။ ဗုဒ္ဓဝံ၊ဋ္ဌ။၁၁၆။ စရိယာ၊ဋ္ဌ။၂၇၅-ပိဋ္ဌေသု။

-- ၃၅၂ --

ဗာဟိရနိဒါနေ ဝုတ္တနယေန တီသု အတ္တဘာဝေသု စေတောပဏိဓာနဝသေန ဗုဒ္ဓပဏိဓာနဘာဝံ အဒ္ဒသ။ ပုန အနာဂတံသဉာဏံ ပေသေတွာ ဥပဓာရေန္တော အနာဂတေပိ ဗုဒ္ဓကာရကဓမ္မာနံ ကာတုံ သမတ္ထဘာဝဉ္စ အဒ္ဒသ။ ဒိသွာ စ ပန တံ ဘိက္ခုံ ဧဝမာဟ-"ဘိက္ခု အနာဂတေ ဣတော ကပ္ပသတသဟဿာဓိကေ ကောဋ္ဌသ အသင်္ချေယျေ အတိက္ကမိတွာ အဟံ ဝိယ တွံ ဒီပင်္ကရော နာမ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတိ၊ မမ ဘဂိနီ သုမေဓာ နာမ တာပသော ဘဝိဿတိ၊ တဒါ တွံ သုမေဓတာပသံ-

"ပဿထ ဣမံ တာပသံ၊ ဇဋိလံ ဥဂ္ဂတာပနံ။

အပရိမေယျိတော ကပ္ပေ၊ ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဘဝိဿတ"တိ။

တျာဒိနာ ဗျာကရိဿသိ။ တုယှံ သမ္မုခါ မမ ဘဂိနိ နိယတဗျာကရဏံ လဘိဿတီတိ။

ထေရော သတ္ထု ဝစနံ သုတွာ တုဋ္ဌစိတ္တော ဘဂဝန္တံ ဝန္ဒိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာယ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကမိတွာ အန္တေပုရံ ဂန္တွာ ရာဇဓီတာယ သဗ္ဗံ အာရောစေသိ။ သာ တံ သုတွာ သီလံ ရက္ခိတွာ တတော စုတာ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တိ။ အယံ

ဗောဓိသတ္တဿ ဗုဒ္ဓဘာဝါယ သဃမေဝ မနောပဏိဓိဝသေန စတုတ္ထစိတ္တုပ္ပါဒ ကထာတိ။ ဧတ္တာဝတာ ဇိဝမာနကဿ ပုရာဏဒီပင်္ကရဗုဒ္ဓဿ ကာလေ အမှာကံ ဗောဓိသတ္တဿ ဗုဒ္ဓဘာဝါယ စိတ္တုပ္ပါဒဒီပကံ အဗ္ဘန္တရနိဒါနံ နိဋ္ဌိတံ။

တဿုဒ္ဒါနံ-

ဂန္ဓာရဝိသယေ မာတုရုဒ္ဒရကနာဝိကော ယုဝါ။

သတ္တုတ္တာသနကဒမကော ဂဇပ္ပိကော။

ဗျဂ္ဃိယာ သက'မဒါသိ ဗြဟ္မက္ကသိ၊

ရာဇပုတ္တိ သိရီသိဒ္ဓတ္ထ တေလ'မဒါသီတိ။

-- ၃၅၄ --

၅-အတိဒေဝရာဇဝတ္ထုနိဒါန

ကတမံ မဟာနိဒါနံ? အမှာကံ ဗုဒ္ဓင်္ကုရဿ ယသောဓရာယ စ သတ္တန္နံ အသင်္ချေယျာနံ အဗ္ဘန္တရေ ဥပ္ပန္နာနံ ဗြဟ္မဒေဝါဒီနံ ပဉ္စဝီသသဟဿာဓိကာနံ သတသဟဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ သမ္မုခေ ဒါနာဒိအဓိကာရကမ္မံ ကတွာ ဗုဒ္ဓဘာဝါယ ယသောဓရာယ ဗောဓိသတ္တပရိစာရိကတ္တော စ စေတာပဏိဓိ ဝသေန ယော စိတ္တုပ္ပါဒေါ အတ္ထိ၊ တေသံ တံ မဟာနိဒါနံ နာမ။ ဗောဓိသတ္တာဟိ ဒုဝိဓာ ပတ္ထနာဗောဓိသတ္တော အဘိနီဟာရဗောဓိသတ္တော စာတိ၊ ဝုတ္တဥ္စ မဟာဗုဒ္ဓဃောသေန ဗုဒ္ဓါနံ ပတ္ထနာ စ အဘိနီဟာရော စ ဒိဿတီတိ။၁ တတ္ထ ပတ္ထနာဗောဓိသတ္တော နာမ ဇီဝမာနကာနံ ဗုဒ္ဓါနံ သမ္မုခေ ဒါနာဒိပါရမိကမ္မံ ကတွာ စိတ္တေန ဝါစာယ ဝါ ဗုဒ္ဓဘာဝါယ ပတ္ထေသိ၊ အယံ ပတ္ထနာ ဗောဓိသတ္တော နာမ။ ဝုတ္တဥ္စ အာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရေန "ဣဓ မဟာပုရိသော ပကတိယာ ဥပနိဿယသမ္ပန္နောဝ ဟောတိ ပုရိမကေသု ဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော၊ အယံ ပဌမော ဟေတု မဟာဘိနီဟာရာဘ ။ပ။ ယတော ဓာ'နေန ပုရိမဗုဒ္ဓါနံ သန္တိကေ သမ္ဗောဓိယာ ပဏိဓာနံ ကတံ ဟောတိ မနသာ ဝါစာယစ အဟမ္ပိ ဧဒိသော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဟုတွာ သမ္မဒေဝ သတ္တာနံ ဟိတသုခံ နိပ္ဖါဒေယျ'န္တိ"တျာဒိ။၂ အဘိနီဟာရဗောဓိသတ္တော နာမ ပုရိမဗုဒ္ဓါနံ သမ္မုခေ မနသာ ဝါစာယ စ ပဏိဓာနံ ကတွာ ကတာဓိကာရော ဥပနိဿယသမ္ပန္နော ဇီဝမာနကဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သန္တိကေ ဇီဝိတံ ပရိစ္စဇိတွာ အဓိကာရကမ္မံ ကတွာ မနုဿတ္တံ လိင်္ဂသမ္ပတ္တိအာဒိနာ ဝုတ္တာနံ။ အဋ္ဌန္နံ ဓမ္မာနံ သမောဓာနာ နိယတဗျာကရဏံ လဘတိ၊ ကာယပဏိဓာနဝသေန စိတ္တံ ဗုဒ္ဓတ္တံ အဘိမုခံ နီဟရတိ၊ အယံ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သုတ္တနိ၊ ဋ္ဌ၊၁။၄၂။ အပ၊ဋ္ဌ၊၁။၁၅၅-ပိဋ္ဌေသု။

၂။ စရိယာ၊ဋ္ဌ။၂၇၈-ပိဋ္ဌေ။

-- ၃၅၅ --

အဘိနီဟာရဗောဓိသတ္တော နာမ။ သော တိဝိဓော ဟောတိ ပညာဓိကဗောဓိသတ္တော သဒ္ဒါဓိကဗောဓိသတ္တော ဝီရိယာဓိကဗောဓိသတ္တော စာတိ။ တေသံ ဝိတ္ထာရော အဋ္ဌကထာသု ဧဝံ ဝုတ္တော။

"ဗုဒ္ဓါနံ အာနန္ဒ ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒေန စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ ကပ္ပသတသဟဿဉ္စ၊ ပဇ္ဈိမပရိစ္ဆေဒေန အဋ္ဌအသင်္ချေယျာနိ ကပ္ပသတသဟဿဉ္စ ဥပရိမပရိစ္ဆေဒေန သောဠသအသင်္ချေယျာနိ ကပ္ပသတသဟဿဉ္စ။ ဧတေ စ ဘေဒါ ပညာဓိက သဒ္ဓါဓိက ဝီရိယာဓိကဝသေန ညတဗ္ဗာ" တျာဒိ။၁ တထာ ဥဂ္ဃဋိတညူ ဝိပဉ္စိတညူ နေယျဝသေန တိဝိဓော။ ဝုတ္တဥ္စေတံ-

ဥဂ္ဃဋိတညူ နာမေကော၊ ဝိပဉ္စိတညူ' ပရောမတော။

တတိယော နေယျောတိ နာမေန၊ ဗောဓိသတ္တာ တိဓာ မတာ။

ဥဂ္ဃဋိတညူ ဗောဓိသတ္တော၊ ပညာဓိကောတိ နာမတော။

ဝိပဉ္စိတညူ ဗောဓိသတ္တော၊ ဝုတ္တော သဒ္ဓါဓိကော မတ္တော။

နေယျော ဝီရိယာဓိကောနာမ၊ ဗောဓိသတ္တာ ဣမေ တယော၂တိ။

ကသ္မာ ပန တေသံ ဗောဓိသတ္တာနံ ပါရမီပူရိတကာလာ ဝိသဒိသာ ဟောန္တိ။ ပညာဓိကာနံ ဟိ သဒ္ဒါ မန္ဒာ ဟောတိ၊ ပညာ တိက္ခာ။ သဒ္ဓါဓိကာနံ ပညာ မဇ္ဈိမာ ဟောတိ၊ သဒ္ဒါ ပညာ မန္ဒာ၊ ဝီရိယံ ဗလဝန္တိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သုတ္တနိ၊ဋ္ဌ၊၁။၄၃။ စရိယာ၊ဋ္ဌ။၃၂၀။ ထေရ၊ဋ္ဌ၊၁။၁၁။ အပ၊ ဋ္ဌ၊၁။၁၅၅။

၂။ အနာဂတဝံသ၊ ဋ္ဌ၊တိ-ပိဋ္ဌိယံ။ သောတတ္ထကီ၊၅၅၂-၃-ဂါထာ။သီ၊ဋ္ဌီ၊သစ်၊၁။၂၉၀-ပိဋ္ဌေသု။

-- ၃၅၆ --

တေသု ပန ယော ဥဂ္ဃဋိတညူ၊ သော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သမ္မုခါ စတုပ္ပဒိကံ ဂါထံ သုဏန္တော ဂါထာယ တတိယပါဒေ အပရိယောသိတေ ဧဝ ဆဟိ အဘိညာဟိ သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ အဓိဂန္တုံ သမတ္ထူပနိဿယော ဟောတိ၊ သစေ သာဝကဗောဓိယံ အဓိမုတ္တော သိယာ။

ဝိပဉ္စိတညူ ဘဂဝတော သမ္မုခါ စတုပ္ပဒိကံ ဂါထံ သုဏန္တော အပရိယောသိတေ ဧဝ ဂါထာယ စတုတ္ထပဒေ ဆဟိ အဘိညာဟိ အရဟတ္တံ အဓိဂန္တုံ သမတ္ထူပနိဿယော ဟောတိ၊ ယဒိ သာဝကဗောဓိယံ အဓိမုတ္တော သိယာ။

နေယျော ပန ဘဂဝတော သမ္မုခါ စတုပ္ပဒိကံ ဂါထံ သုတွာ ပရိယောသိတာယ ဂါထာယ ဆဟိ အဘိညာဟိ အရဟတ္တံ ပတ္တုံ သမတ္ထူပနိဿယော ဟောတိ။

တယောပေတေ ဝိနာ ကာလဘေဒေန ကတာဘိနီဟာရာ ဗုဒ္ဓါနံ သန္တိကေ လဒ္ဓဗျာကရဏာ စ အနုက္ကမေန ပါရမိယော ပရိပူရေန္တော ယထာက္ကမံ ယထာဝုတ္တဘေဒေန ကာလေန သမ္မာသမ္ဗောဓိံ ပါပုဏန္တိ။ တေသု တေသု ပန ကာလဘေဒေသု အပရိပုဏ္ဏေသု တေ တေ မဟာသတ္တာ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ဝေဿန္တရဒါနသဒိသံ ဒါနံ ဒေန္တောပိ တဒနုရူပသီလာဒိ သဗ္ဗပါရမိဓမ္မေ အာစိနန္တာပိ ပဉ္စ မဟာပရိစ္စာဂေ ပရိစ္စဇန္တောပိ ဉာတတ္ထစရိယံ ဗုဒ္ဓတ္ထစရိယံ ပရမကောဋိံ ပါပေန္တောပိ အန္တရာ ဗုဒ္ဓါ ဘဝိဿတီတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ကသ္မာ? ဉာဏံ၂ ဂဗ္ဘံ န ဂဏှာတိ၊ ဝေပုလ္လံ နာပဇ္ဇတိတ၊ ပရိပါကံ န ဂစ္ဆတီတိ။ ယထာ နာမ တိမာသ စတုမာသ ပဉ္စမာသစ္စယေန နိပ္ဖဇ္ဇနကံ သဿံ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ စရိယာ။ဋ္ဌ။၃၂၁။ သီ၊ဋ္ဌီ၊သစ်၊၁။ ၂၉၉-ပိဋ္ဌေသု။

၂။ သုတ္တနိ၊ဋ္ဌ။၁။၄၃-ပိဋ္ဌေ။

-- ၃၅၇ --

တံတံ ကာလံ အပ္ပတွာ ဒိဝသေ ဒိဝသေ သဟဿက္ခတ္တုံ ကေဠာယန္တောပိ ဥဒကေန သိဉ္စန္တောပိ အန္တရာ ပက္ခေန ဝါ မာသေန ဝါ နိပ္ဖါဒေဿတီတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ကသ္မာ သဿံ ဂဗ္ဘံ န ဂဏှာတိ၊ ဝေပုလ္လံ နာပဇ္ဇတိ၊ ပရိပါကံ န ဂစ္ဆတီတိ။ ဧဝမေဝံ အပ္ပတွာ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ ကပ္ပသတသဟဿဉ္စ ဒိဝသေ ဒိဝသေ။ပ။ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီတိ။ တသ္မာ ယထာဝုတ္တမေဝ ကာလံ ပါရမီပူရဏံ ကတ္တဗ္ဗံ ဉာဏပရိပါကတ္ထာယ။ အမှာကံ ပန ဗောဓိသတ္တော သုမေဓတာပသော ပညာဓိကော ဥဂ္ဃဋိတညူ ဟောတိ၊ တသ္မာ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ ကပ္ပသတသဟဿဉ္စ ကာလံ တဿ ဗောဓိသမ္ဘာရသမ္ဘရဏံ စိရာယတိ။

ဧတ္ထာဟ-ယထာ သမ္ဗေ့သမ္ပိ ပစ္စေကဗောဓိသတ္တာနံ ဒွေ အသင်္ချေယျာနိ ကပ္ပသတသဟဿဉ္စ ဗောဓိသမ္ဘာရသမ္ဘရဏံ စိရာယတိ၊ အဂ္ဂသာဝကာနံ ဧကံ အသင်္ချေယျံ ကပ္ပသတသဟဿဉ္စ ဗောဓိသမ္ဘာရသမ္ဘရဏံ စိရာယတိ၊ မဟာသာဝကာနံ ဗုဒ္ဓဿ မာတာပိတူနံ ဥပဋ္ဌာကဿ ပုတ္တဿ စ ကပ္ပသတသဟဿမေဝ စိရာယတိ၊ ဧဝံ သဗ္ဗေသမ္ပိ မဟာဗောဓိသတ္တာနံ သမာနမေဝ ဗောဓိသမ္ဘာရသမ္ဘရဏံ ကစ္ဆိတဗ္ဗန္တိ။ ဝုစ္စတေ-သဗ္ဗေသမ္ပိ မဟာဗောဓိသတ္တာနံ သမာနမေဝ ဗောဓိသမ္ဘရသမ္ဘရဏံ ကစ္ဆိတဗ္ဗံ စေတောပဏိဓာနဝါစာပဏိဓာန ကာယဝါစာပဏိဓာနဝသေန ပါရမီသမ္ဘရဏကာလေ ဂဏိယမာနေ။

“စိန္တိတံ သတ္တာသင်္ချေယျံ၊ နဝါသင်္ချေယျ ဝါစကံ။

ကာယဝါစာ စတုချာတံ၊ ဗုဒ္ဓတ္တံ သမုပါဂမီ”ဟိ။

ဟိ သောတတ္ထကိယံ၁ ဝုတ္တံ။ သဗ္ဗေပိ ဟိ မဟာဗောဓိသတ္တာ စေတောပဏိဓာနတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဗုဒ္ဓတ္တံ ဝီသတိ အသင်္ချေယျာနိ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သောတတ္ထကီ၊၂၈၊၃၄၊၄၃၊-ပိဋ္ဌေသု။

-- ၃၅၈ --

ကပ္ပသတသဟဿေ့ ဗောဓိသမ္ဘာရသမ္ဘရဏံ စိရာယတိ၊ နိယတဗျာ ကရဏလဒ္ဓတော ပဋ္ဌာယေဝ ကာလဝိသေသော ဟောတိ။ ဝုတ္တနယေန ဝီရိယ သဒ္ဓါပညာနံ တိက္ခဝိသဒဗလဝနာနတ္တာ။

တေနာဟု အဋ္ဌကထာစရိယာ-

"ယော ဝီသတိသင်္ချေယျကပ္ပကာလေ၊

ကပ္ပသတသဟဿဓိကေ ပိ စ။

ခေဒဂ်တော လောကဟိတာယ နာထော၊

တဿေဝ ဗုဒ္ဓဿ နမော ကရောမီ"တိ စ။

"ကထံ ဘဂဝါ တထာ အာဂတောတိ တထာဂတော? ယထာ ဝိပဿီ ဘဂဝါ။ပ။ ယထာ ကဿပေါ ဘဂဝါ ဒါနပါရမီ ပူရေတွာ ။ပ။ တထာ အမှာကံ ဘဂဝါပိ အဂတောတိ တထာဂတော။

ယထေဝ လောကမှိ ဝိပဿီအာဒယော၊

သဗ္ဗညုဘာဝံ မုနယော ဣဓာဂတာ။

တထာ အယံ သကျမုနီပိ အာဂတော၊

တထာဂတော ဝုစ္စတိ တေန စက္ခုမာ"တိ၂ စ။

ဇဝံ သဗ္ဗေသမ္ပိ မဟာဗောဓိသတ္တာနံ စေတောပဏိဓာနတော ပဋ္ဌာယယာဝ ဗုဒ္ဓတ္တံ ကပ္ပသတသဟဿာဓိကာနိ ဝီသတိအသင်္ချေယျာနိ ဗောဓိသမ္ဘာရသမ္ဘရဏံ စိရာဟတီတိ သာရတော ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သောတတ္ထကီ၊၁-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ဒီ၊ဋ္ဌ၊၁။၆၀။မ၊ဋ္ဌ၊၁။၄၈။ဣတိဝုတ်၊ဋ္ဌ။၁၁၂-ပိဋ္ဌေသု။

-- ၃၅၉ --

"စိန္တိတံ သတ္တာသင်္ချေယျ"န္တိ ဧတ္ထ ဟိ ကတမံ စိန္တိတံ သတ္တအသင်္ချေယျံ နာမ နန္ဒအသင်္ချေယျော၊ သုနန္ဒ၊ ပထဝီ၊ မဏ္ဍ၊ ဓရဏီ၊ သာဂရ၊ ပုဏ္ဍရီကအသင်္ချေယျောတီ ဣဒံ စိန္တိတံ သတ္တအသင်္ချေယျံနာမ။ ယထာဟ-

"နန္ဒော သုနန္ဒော ပထဝီ၊ မဏ္ဍော ဓရဏီ သာဂရာ။

ပုဏ္ဍရိကော ဣမေ သတ္တ၊ အသင်္ချေယျာ ပကာသိတာ"တိ၁။

တတ္ထ နန္ဒောတိ သတ္တန္နံ အသင်္ချေယျာနံ အာဒိတုတော နန္ဒ အသင်္ချေယျော နာမ။

အတိဒေဝရာဇဝတ္ထု

တဒါ ဟိ အမှာကံ ဗောဓိသတ္တော ရာဇပုတ္တီဘဝေ သိရိသိဒ္ဓတ္ထတေလဒါနနိဿန္ဒေန ဣတ္ထိဘာဝတော မုစ္စိတွာ သဋ္ဌိဝဿသတသဟဿဓိကေ သတ္တပညာသကောဋိပမာဏာယုကေ တုသိတပုရေ မဟိဒ္ဓိကော မဟာနုဘာဝေါ ဒေဝပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဌတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော တသ္မိံ နန္ဒနာမကေ အသင်္ချေယျေ ဧကသ္မိံ သာရနာမကေ ကပ္ပေ ဒေဝလောကတော စဝိတွာ ကရကဏ္ဍနာမကေ နဂရေ ရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ သော ပိတုအစ္စယေန ရာဇာဘိသေသံ ပတ္တော အတိဒေဝေါ နာမ ရာဇာ အဟောသိ။ ကသ္မာ ပန သော အနုဿဘူတော သမာနော အတိဒေဝေါ နာမ။ အတိဒေဝေါတိ ဧတ္ထ ဒေဝေါ နာမ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သောတတ္တကီ၊ ၂၈-ပိဋ္ဌေ။

-- ၃၆ဝ --

စတုဗ္ဗိဓာ သမ္မုတိဒေဝေါ ဥပပတ္တိဒေဝေါ ဝိသုဒ္ဓိဒေဝေါ ဒေဝါတိဒေဝေါတိ။ တေသု မဟာသမ္မတတော ပဋ္ဌာယ လောကေန ဒေဝါတိ သမ္မတ္တာ ရာဇာနော ဒေဝိယော ရာဇကုမာရော စ သမ္မုတိဒေဝေါ နာမ။ ဒေဝဖြဟ္မလောကေ ဥပ္ပန္နာ စာတုမဟာရာဇိကာဒယော ဒေဝါ ဥပပတ္တိဒေဝါ နာမ။

ခီဏာသဝါ အရဟန္တော ဝိသုဒ္ဓိဒေဝါ နာမ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဒေဝါတိဒေဝါ နာမ။ သော ပန ရာဇာ သမ္မုတိဒေဝသင်္ခါတာနံ သဗ္ဗရာဇာနံ အဓိကရာဇဘူတတ္တာ အဘိဒေဝေါတိ ဝုစ္စတိ။

သော ရာဇာ တသ္မိံ ကရကဏ္ဍနဂရေ စက္ကဝတ္တိရဇ္ဇသဒိသံ ရဇ္ဇံ ကာရေသိ။ တဒါ သိရိဂုတ္တနာမကော မေတ္တေယျဗောဓိသတ္တော တဿ ရညော အတ္ထဓမ္မာနုသာသကော အမစ္စော အဟောသိ။ တဒါ ဖြဟ္မဒေဝေါ နာမ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ကပ္ပသတသဟဿဓိကာနိ အဋ္ဌအသင်္ချေယျာနိ ပါရမိယော ပူရေတွာ တသ္မိံ နန္ဒအသင်္ချေယျေ သာရနာမကေ ကပ္ပေ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သော ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနတ္ထာယ ကရကဏ္ဍနဂရဿ သမီပေ သဗ္ဗဗုဒ္ဓေဟိ အဝိဇဟိတံ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနဋ္ဌာနံ အဂမာသိ။ တဿ သရီရပ္ပဘာ သကလနဂရံ သဟဿသူရိယပဘာ ဝိယ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ ပညာယိ။

အထ ခေါ ရာဇာ ဥပရိပါသာဒေ ရာဇပလ္လင်္ကေ နိသီဒိ။ သိရိဂုတ္တော အမစ္စောပိ ရညော ပုရတော နိသိန္နော အဟောသိ၊ သော ရာဇာ တံ အတိမဟပ္ပတံ နဂရာဘိမုခံ အာဂစ္ဆန္တံ ဒိသွာ ဒေဝေါ ဝါ နု ခေါ၊ မနုဿော ဝါတိ အဇာနိတွာ တတော ကမ္ပိတော သီဟာသနတော ဩတရိတုကာမော အဟောသိ။ တဒါ သိရိဂုတ္တော တံ အာသနတော ဩတရိတုကာမံ ဒိသွာ သီဟဇာလဝါတပါနေန

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အဘိ၊ ၂။၄၇၃။ စူဠနိ။၉၂။ ၂၂၅။ ဇာ၊ဋ္ဌ၊၁။၁၄၉ ပိဋ္ဌေသု ပန တိဝိဓာ။

-- ၃၆၁ --

ဩလောကေန္တော တံ သိရိမန္တံ ဗာတ္တိံ သမဟာပုရိသလက္ခဏာပဋိမဏ္ဍိတံ အသီတာနုဗျဉ္ဇနရဉ္ဇိတံ သကလသရီရံ သကလနဂရဃရပါသာဒကူဋ္ဌာဂါရဒွါရတောရဏပါကာရ ဥယျာနာဒီသု ကနကရဏရာဟိ သိဉ္စိယမာနံ ဝိယ ဩဘာသမာနံ တတာဂတံ ဒိသွာ အနေကသတေ ပုဗ္ဗဗုဒ္ဓေဒိဋ္ဌပုဗ္ဗတ္တာ ဗုဒ္ဓတ္တာယ ပဏိဓာနဿ ကတပုဗ္ဗတ္တာ ဝေဒသတ္တေသု ကတပရိစယတ္တာ စ ဗုဒ္ဓဘာဝံ အညာသိ။ ဉတွာ စ ပန ရာဇာနံ ဧတဒဝေါစ-“မာ ဘာယိ မဟာရာဇ ဧသော အာဂတော န ခေါ အညတရော သတ္တော၊ အထ ခေါ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဧသော”တိ ဝတွာ ပန ဗုဒ္ဓဂုဏ’မဿ ပကာသေန္တော ဒက္ခိဏံ ဗာဟုံ ပသာရေတွာ ဧဝမာဟ-

ဧသ ဗုဒ္ဓေါ မဟာရာဇ၊ လောကေ ဥတ္တမပုဂ္ဂလော။

သဗ္ဗ လောကဟိတတ္ထာယ၊ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိ သော ဇိနော။

အရဟံ သုဂတော လောကေ၊ ဘဂဝါ လောကပါရဂူ။

ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ ဝိမုတ္တိ ပရိနာယကော။

ဇေဋ္ဌော သမ္မာဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သေဋ္ဌော ပုရိသသာရထိ။

သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ၊ ဗုဒ္ဓေါ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော။

သဗ္ဗ လောကဟိတော ဗန္ဓု၊ သဒ္ဓမ္မရတနာလယော။

သတ္တာန’မနုကမ္ပာယ၊ ဇာတော နာထော ဒီပင်္ကရော။

စက္ခုဒိဋ္ဌေသု ကုသလော၊ ဓမ္မဿာမိ တထာဂတော။

မစ္စုဓေယျဝိမောက္ခာယ၊ ဓမ္မံ ဒေသေသိ စက္ခုမာ။

ဒေသေသိ သဗ္ဗပါဏိနံ၊ ဒယာပန္နော မဟာမုနိ။

ဓမ္မလောကံ ပကာသေတိ၊ စက္ခုမန္တာန’မုတ္တမောတိ။

ဧဝံ တထာ ဂတဿ ဂုဏံ ဝဏ္ဏေတွာ ပုန တဿ နာမံ ကထေန္တော ဧဝမာဟ-

ပနီဒီ-၃၇

-- ၃၆၂ --

အယဉ္စ ခေါ မဟာရာဇ၊ ဗြဟ္မဒေဝေါ တထာဂတော။

ဘာသန္တော ဝီထိယာ မဇ္ဈေ၊ ပဿထေ’တံ ပုနပ္ပုနန္တိ။

တဿ ဝစနသမနန္တရမေဝ တထာဂတော အနုပ္ပတ္တော။ သိရိဂုတ္တော အနုပ္ပတ္တံ တထာဂတံ ဒိသွာ ပုန ရာဇာနံ ဧတ’ဒဝေါစ-“ဥဒ္ဒေထ မဟာရာဇ ကုမသ္မာ သီဟာသနာ၊ တထာဂတဿ ပစ္စုဂ္ဂမနံ ကရောထ၊ ကသ္မာ?-

သတံ ဟတ္ထီ သတံ အဿာ၊ သတံ အဿတရီ ရထာ။

သတံ ကညာ သဟဿနိ၊ အာမုက္ကမဏိကုဏ္ဍလာ။

ဧကဿ ပဒဝီတိဟာရဿ၊ ကလံ နာဂ္ဃန္တိ သောဠသိ”န္တိ။

ဣမာ ဂါထာ ဗြဟ္မဒေဝတထာဂတဿ ဥပ္ပဇ္ဇနကာလေ သိရိဂုတ္တနာမကေန မေတ္တေယျဗောဓိသတ္တေန ဝုတ္တာ။ တံ သုတွာ ရာဇာ သဟသာ ဝုဋ္ဌဟိတွာ ပဉ္စဝဏ္ဏာယ ပီတိယာ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဒွါရဋ္ဌာလက သောပါနာဒီနိ ဝဝတ္ထပေတုံ အသက္ကောန္တော သီဟဇာလဝါတပါနေန အတ္တာနံ ပါတေသိ။ တဿ သဒ္ဓါနုဘာဝေန ဘူမိံ ဘိန္ဒိတွာ သေတံ သကဋစက္ကပမာနံ မဟာပဒုမံ ဥဋ္ဌဟိတွာ ရာဇာနံ သမ္ပဋိစ္ဆိ။ ရာဇာ ပဒုမမတ္ထကတော ဩတာရေတွာ ပဒသာဝ တထာဂတဿ သန္တိကံ ဂန္တွာ ဇာတိသုမနပုပ္ဖေဟိ ပူဇေတွာ ပန အညေဟိ စ သတ္တရသနမယေဟိ တီဟိ ပုပ္ဖေဟိ ပူဇေတွာ ပဉ္စပ္ပတိဋ္ဌိတေန ဝန္ဒိတွာ ဧဝံ စေတောပဏိဓာန’မကာသိ-

ယထာ စ တွ’မပိ နာထ၊ ဗုဒ္ဓေါ ဗောဓေသိ ပါဏိနံ။

တထေဝါ’ဟံ ဗုဒ္ဓေါ လောကေ၊ ဗောဓယိဿာမိ ပါဏိနံ။

ယထာ စ တွ’မပိ နာထ၊ မုတ္တော မောစေသိ ပါဏိနံ။

တထာ’ဟံ မုတ္တော သံသာရာ၊ မောစယိဿာမိ ပါဏိနံ။

-- ၃၆၃ --

ယထာ စ တွ’မပိ နာထ၊ တိဏ္ဏော တာရေသိ ပါဏိနံ။

တထာ’ဟံ တိဏ္ဏော သံသာရာ၊ ဘာရယိဿာမိ ပါဏိနန္တိ။

ဧဝံ မနသာ ဗုဒ္ဓတ္တံ ပတ္ထေတွာ တတော ဝုဋ္ဌာယ တထာဂတံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ အန္တေပုရံ ပါဝိသိ။ ဗြဟ္မဒေဝေါပိ တထာဂတော သဗ္ဗံ ဗုဒ္ဓကိစ္စံ ကတွာ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယိ။

တသ္မိံ နန္ဒအသင်္ချေယျေ အညေပိ ဧကူနပဉ္စသဟဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇိံသု။ အမှာကံ ဗောဓိသတ္တော စ ယသောဓရာ စ တေသံ ဗြဟ္မဒေဝါဒိဗုဒ္ဓါနမ္ပိ သန္တိကေ သမာနစ္ဆန္ဒာ သမာနာဓိပ္ပါယာ ဧကတောဝ မဟာဒါနံ ပဝတ္တေတွာ ဗုဒ္ဓတ္တာယ ဗောဓိသတ္တပရိစာရိကတ္တာ စ စေတောပဏိဓာန’မကံသု။

တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ-

ဗြဟ္မဒေဝဉ္စ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ဂေါတမံ လောကနာယကံ။

အညေသံ လောကနာထာနံ၊ သင်္ခ်မံ တေ ဗဟုံ မယာတိ။

အဓိကာရံ ဗဟုံ မယှံ၊ တုယှတ္ထာယ မဟာမုနိ။

ဂဝေသတော ဗုဒ္ဓဓမ္မေ၊ အဟံ တေ ပရိစာရိကာတိ။ ၁

တသ္မိံ နန္ဒအသင်္ချေယျေ အတိက္ကန္တေ အညော အသင်္ချေယျော သုနန္ဒအသင်္ချေယျော နာမ။ တသ္မိံ သုနန္ဒအသင်္ချေယျေ နဝသဟဿဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇိံသု။ ဗောဓိသတ္တော ယသောဓရာ စ တေသမ္ပိ သန္တိကေ မဟာဒါနံ ဒတွာ မနောပဏိဓာန’မကံသု။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ။၂။၂၆၈-ပိဋ္ဌေ။၃၅၉-၆၀-ဂါထာ။

-- ၃၆၄ --

တသ္မိံ သုနန္ဒအသင်္ချေယျေ အတိက္ကန္တေ အညော အသင်္ချေယျော ပထဝီအသင်္ချေယျော နာမ။ တသ္မိံ ပထဝီအသင်္ချေယျေ ဒသသဟဿဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇိံသု။ ဗောဓိသတ္တော ယသောဓရာ စ တေသမ္ပိ သန္တိကေ မဟာဒါနံ ဒတွာ မနောပဏိဓာနံ'မကံသု။

တသ္မိံ ပထဝီအသင်္ချေယျေ အတိက္ကန္တေ အညော မဏ္ဍအသင်္ချေယျော နာမ၊ တသ္မိံ မဏ္ဍအသင်္ချေယျေ ကောဒသသဟဿဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇိံသု၊ ဗောဓိသတ္တော ယသောဓရာ စ တေသမ္ပိ သန္တိကေ မဟာဒါနံ ဒတွာ မနောပဏိဓာနံ'မကံသု။

တသ္မိံ မဏ္ဍအသင်္ချေယျေ အတိက္ကန္တေ အညော ဓရဏီအသင်္ချေယျော နာမ၊ တသ္မိံ ဓရဏီအသင်္ချေယျေ ဝီသသဟဿဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇိံသု၊ ဗောဓိသတ္တော ယသောဓရာ စ တေသမ္ပိ သန္တိကေ မဟာဒါနံ ဒတွာ မနောပဏိဓာနံ'မကံသု။

တသ္မိံ ဓရဏီအသင်္ချေယျေ အတိက္ကန္တေ အညော သာဂရအသင်္ချေယျော နာမ၊ တသ္မိံ သာဂရအသင်္ချေယျေ တိံသသဟဿဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇိံသု၊ ဗောဓိသတ္တော ယသောဓရာ စ တေသမ္ပိ သန္တိကေ မဟာဒါနံ ဒတွာ မနောပဏိဓာနံ'မကံသု။

တသ္မိံ သာဂရအသင်္ချေယျေ အတိက္ကန္တေ အညော အသင်္ချေယျော ပုဏ္ဍရီကအသင်္ချေယျော နာမ၊ တသ္မိံ ပုဏ္ဍရီကအသင်္ချေယျေ စတ္တာလီသသဟဿသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇိံသု၊ ဗောဓိသတ္တော ယသောဓရာ စ တေသမ္ပိ သန္တိကေ မဟာဒါနံ ဒတွာ မနောပဏိဓာနံ'မကံသု။

ဣတိ ဣမေသံ သတ္တန္နံ အသင်္ချေယျာနံ အဗ္ဘန္တရေ ပဉ္စဝီသသဟဿာဓိကာ သတသဟဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ (၁၂၅၀၀၀) ဥပ္ပဇ္ဇိံသု။

-- ၃၆၅ --

ဗောဓိသတ္တော စ ယသောဓရာ စ တေသမ္ပိ သန္တိကေ မဟာဒါနံ ဒတွာ မနောပဏိဓာနံ'မကံသု၊ ဣတိ စိန္တိတံ သတ္တာသင်္ချေယျံ နာမ။

ဧတ္တာဝတာ သတ္တာသင်္ချေယျဗ္ဘန္တရေ ဥပ္ပန္နာနံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ သန္တိကေ မဟာဒါနံ ဒတွာ ဗောဓိသတ္တဿ ဗုဒ္ဓဘာဝါယ ယသောဓရာယ ပရိစာရိကတ္ထာယ စ စေတောပဏိဓာနဒီပကံ မဟာ နိဒါနံ နိဋ္ဌိတံ။

၆-သာဓလေစက္ကဝတ္တိရာဇဝတ္ထု

ကတမံ အတိဒူရေနိဒါနံ အမှာကံ ဗုဒ္ဓင်္ကုရဿ ယသောဓရာယ စ နဝန္နံ အသင်္ချေယျာနံ အန္တရေ ဥပ္ပန္နာနံ ပုရာဏဂေါတမာဒီနံ သတ္တသဟဿဓိကာနံ တိံသတသဟဿာနံ အသီတိသဟဿာနံ စ သမ္ဗုဒ္ဓါနံ (၃၈၇၀၀၀) သမ္မုခေ ဒါနာဒိ အဓိကာရကမ္မံ ကတွာ ဗုဒ္ဓဘာဝါယ ယသောဓရာယ ဗောဓိသတ္တပရိစာရိကတ္ထာယ စ ဝစီဘေဒံ ကတွာ ယံ ပဏိဓာနံ အတ္ထိ၊ တေသံ တံ အတိဒူရေနိဒါနံ နာမ။

"နဝါသင်္ချေယျ ဝါစက"န္တိ ဧတ္ထ ဟိ ကတမံ နဝ အသင်္ချေယျဝါစကံ နာမ?သဗ္ဗဘဒ္ဒအသင်္ချေယျော သဗ္ဗဖုလ္လ၊ သဗ္ဗရတန၊ ဥသဘက္ခန္ဓ၊ မာနိဘဒ္ဒ၊ ပဒုမ၊ ဥသဘ၊ ခန္ဓုတ္တမ၊ သဗ္ဗမာလ အသင်္ချေယျော စာတိ ဣဒံ နဝ အသင်္ချေယျဝါစကံ နာမ။

ယထာ'ဟ-

သဗ္ဗဘဒ္ဒေါ သဗ္ဗဖုလ္လော၊ သဗ္ဗရတနော ဥသဘက္ခန္ဓော။

မာနိဘဒ္ဒေါ စ ပဒုမော၊ ဥသဘော စ ခန္ဓုတ္တမော။

သဗ္ဗမာလော အသင်္ချေယျော၊ နဝမောတိ ပဝုစ္စရေ။

ဝဇီဘေဒပတ္တနာ မယှံ၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ’သင်္ချေယျာ က္လမေတိ။

တတ္ထ သဗ္ဗဘဒ္ဒေါတိ နဝန္နံ အသင်္ချေယျာနံ အာဒိဘူတော သဗ္ဗဘဒ္ဒအသင်္ချေယျော နာမ။

တဒါ ဟိ အမှာကံ ဗောဓိသတ္တော အနေကသတေသု သုညကပ္ပေသု ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ကေသ္မိံ အတ္တဘာဝေ မနုဿလောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ က္လသိ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ပဏ္ဍိတံ ပဌမဇ္ဈာနံ ဘာဝေတ္ဝာ ကပ္ပါယုကဗြဟ္မလောကေ မဟာဗြဟ္မာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တတော စုတော ပုဗ္ဗေ သုစရိတာနုဘာဝေန တသ္မိံ သဗ္ဗဘဒ္ဒနာမကေ အသင်္ချေယျေ စတုဗုဒ္ဓပဋိမဏ္ဍိတေ ကေသ္မိံ သာရမဏ္ဍကပ္ပေ ဓညဝတီနဂရေ ရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ နာမဂ္ဂဟဏဒိဝသေ ‘သာဂလကုမာရော’ တွေဝ နာမံ အကံသု။ သော ပိတု အစ္စယေန ရာဇာဘိသေကံ ပတ္တော ဒသရာဇဓမ္မေ အကောပေန္တော ရဇ္ဇံ ကာရေသိ။ တတော အပရဘာဂေ ပုရောဟိတေန သိက္ခာပိတံ စက္ကဝတ္တိဝတ္တံ ပူရေတွာ တဒဟုပေါသလေ ပန္နရသေ သီသံ နှတွာ ဥပေါသထိကော ဟုတွာ ဥပရိပါသာဒဝရဂတော အတ္တနော သီလံ အာဝဇ္ဇေန္တော နိသီဒိ။

အထ ခေါ ပုရတ္ထိမသမုဒ္ဒတော ရညော ကမ္မပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနံ ဒိဗ္ဗံ စက္ကရတနံ ဥပ္ပဇ္ဇိ သဟဿာရံ သနေမိကံ သနာဘိကံ သဗ္ဗာကာရ ပရိပူဏ္ဏံ။ တဒနန္တရံ ဟတ္ထိရတနံ ဥပေါသထကုလတော အာဂစ္ဆိ၊ တဒနန္တရံ အဿရတနံ ဝလာဟကကုလတော အာဂစ္ဆိ၊ တဒနန္တရံ မဏိရတနံ ဥတ္တရကုရုတော အာဂစ္ဆိ၊ တဒနန္တရံ ဂဟပတိရတနံ က္လမသ္မိံ ဇမ္ဗုဒီပေ ဥပ္ပန္နံ၊ အတ္တနော ဇေဋ္ဌပုတ္တော ပရိနာယကရတနံ က္လမသ္မိံ ဇမ္ဗုဒီပေ ဥပ္ပန္နံ၊ အတ္တနော ဇေဋ္ဌပုတ္တော ပရိနာယကရတနံ အဟောသိ။ သော ဓမ္မိကော အဟောသိ ဓမ္မရာဇာ စာတုရန္တော ဝိဇိတာဝီ ဇနပဒတ္ထာဝရိယပ္ပတ္တော သတ္တရတနသမန္နာဂတော၊ သော က္လမံ ပထဝိံ သာဂရပရိယန္တံ အဒဏ္ဍေန အသတ္ထေန ဓမ္မေ အဘိဝိဇိယ အဇ္ဈာဝသိတွာ မဟန္တံ စတုဒီပက္လဿရိယံ စက္ကဝတ္တိရဇ္ဇံ အနုဘဝ။

-- ၃၆၇ --

တဒါ ပုရာဏသကျမုနိ တထာဂတော ကပ္ပသတသဟဿာဓိကာနိ သောဠသအသင်္ချေယျာနိ ပါရမိယော ပူရေတွာ တသ္မိံ သဗ္ဗဘဒ္ဒအသင်္ချေယျေ သာရမဏ္ဍကပ္ပေ စက္ကဝတ္တိသဒိသေ ရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ ပဉ္စဝဿသဟဿာနိ အဂါရေ အဇ္ဈာဝသိတွာ စတ္တာရိ နိမိတ္တာနိ ဒိသွာ မဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခမ္မ အဒ္ဒမာသေ မဟာပဓာနံ ကတွာ သဗ္ဗညုတံ ပဋိဝိဇ္ဈိ၊

အထ ခေါ ဘဂဝါ သဗ္ဗဗုဒ္ဓေဟိ အဝိဇဟိတံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တေသိ။

ဘဂဝတာ ဓမ္မစက္ကေ ပဝတ္တိတေ အယံ ဒသသဟဿီလောကဓာတု သာဓုကာရံ ဒေန္တီ ဝိယ ကမ္ပိ သမ္ပကမ္ပိ သမ္ပဝေဓိ၊ သိနေရုပဗ္ဗတရာဇာ ဩနမိ၊ တန္တိ ဗဒ္ဓါ ဝီဏာ စမ္မဗဒ္ဓါ ဘေရိယောစ ကေနစိ အဝါဒိတာ သယမေဝ ဝဇ္ဇိံ သူတိ အာဒိနာဝ ဝုတ္တာနိ အနေကာနိ အစ္ဆရိယဗ္ဘုတာနိ ပါတုရဟေသုံ။ သဟေဝ ပထဝီကမ္ပနေန ရညော စက္ကဝတ္တိဿ စက္ကရတနံ ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနတော ဘဿိ။ တံ၂ ကိရ စက္ကရတနံ အန္တေပုရဒ္ဒါရေအက္ခာဟတံ ဝိယ ဝေဟာသံ အဋ္ဌာသိ။ အထဿ ဥဘောသု ပဿေသု ဒွေ ခဒိရတ္ထမ္ဘေ နိခဏိတွာ စက္ကရတနမတ္ထကေ နေမိအဘိမုခံ ဧကံ သုတ္တကံ အဓောဘာဂေဟိ နေမိ အဘိမုခံ ဧကံ သုတ္တကံ စက္ကရတနဿဩသက္ကိတာနောသက္ကိတဘာဝံ ဇာနိတုံ ဗန္ဓိံသု။ တေသု ဥပရိမသုတ္တတော အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ဩဂတံ စက္ကရတနံ ဩသက္ကိတံ ဘဝိဿ နာမ ဟောတိ ဟေဋ္ဌာ သုတ္တဿ ဌာနံ ဥပရိမကောဋိယာ အတိက္ကန္တဂတံ ဌာနာ စုတံ နာမ ဟောတိ၊ တဒေတံ ရညော ဗလဝတိ အနတ္ထေ ဥပဋ္ဌိတေ သတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ ဝါ လောကေ ဥပ္ပန္နေ သတိ ဧဝံ ဘဿတိ၊ သုတ္တမတ္တမ္ပိ ကေင်္ဂုလဒွင်္ဂုလမတ္တံ ဝါ ဘဋ္ဌ ဟောတိ။

စက္ကပရိစာရိကာ ကိရ ဒိဝသဿ တိက္ခတ္တုံ စက္ကရတနဿ ဥပဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဧဝံ ဂစ္ဆန္တာ တံ ဧဝံ ဘဋ္ဌံ ဒိသွာ ရညော အာရောစေသုံ၊

-- ၃၆၈ --

တံ သုတွာ ရာဇာ သံဝိဂ္ဂဟဒယော က္လဒံ စက္ကရတနံ နိဗဒ္ဓံ ရာဇရာဇမဟာမတ္တေဟိ သဗ္ဗလောကေဟိ ပူဇိတံ၊ က္လဒါနိ ကေန နု ခေါ ကာရဏေန ဘဋ္ဌံ, “ဘဝိဿတိ နု ခေါ မယှံ ဇီဝိတန္တရာယော ဝါ ရဇ္ဇန္တရာယော ဝါတိ နေမိတ္တကေ ပုစ္ဆိ။ နေမိတ္တကာ အာယံသု “မဟာရာဇ ဒွီဟိ ကာရဏေဟိ စက္ကရတနံ ဘဿတိ ရညော ဝါ လောကေ ဥပ္ပန္နေ သတိ” ဟိ။ က္လဒါနိ ပန မဟာရာဇ ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥပ္ပန္နော၊ တေန စက္ကရတနံ ဘဿတိ၊ နတ္ထိ တေ အန္တရာယော၊ သကျမုနိ နာမ မဟာရာဇ ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥပ္ပန္နော။ တံ ခေါ ပန မဟာရာဇ သကျမုနိံ ဘဂဝန္တံ ဧဝံ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဒေါ အဗ္ဘုဂ္ဂတော “က္လတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒူ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ”တိ။

“ဗုဒ္ဓေါ” တိ ဝစနံ သုတွာ သကလ’မဿာ သရီရံ ပဉ္စဝဏ္ဏာယ ပီတိယာ နိရန္တရံ ဖုဋ္ဌံ အဟောသိ။ သော နေမိတ္တကေ အာဟ-

ဗုဒ္ဓေါတိ တုမှေ ဝဒေထ၊ ဗုဒ္ဓေါတိ အမှေ ဝဒါမသေ။

ဗုဒ္ဓေါတိ တုမှေ ဝဒေထ၊ ဗုဒ္ဓေါတိ အမှေ ဝဒါမသေ။

ရာဇာ တိက္ခတ္တုံ ပဋိပုစ္ဆိတွာ “ကဟံ ပန ဧတရဟိ သော ဘဂဝါ ဝိဟရတီ”တိ ပုစ္ဆိ။ အထ ခေါ ပနေသံ နေမိတ္တကာနံ ပဏ္ဍိတတရော ဧကော နေမိတ္တကော ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတွာ ယေန မိဂါဇိနုယျာနံ တေန ပဉ္စပ္ပတိဋ္ဌိတေန ဝန္ဒိတွာ သိရသိ အဉ္ဇလိံ ဌပေတွာ ဌိတကောဝ ဥစ္စေန သဒ္ဒေန ဧဝမာရောစေသိ-

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ရညော ဝါ တသ္မိံ ဒိဝင်္ဂတေ။ သောတတ္ထကီ၊၃၆-ပိဋ္ဌေ။ ဒီ၊ဋ္ဌ၊၃။၃၂။ဒီ၊ဋီ၊၃။၂၇-ပိဋ္ဌေသု ပဿိတဗ္ဗံ။

-- ၃၆၉ --

ဧသ ဗုဒ္ဓေါ မဟာရာဇ၊ လောကနာထော အနုတ္တရော။

လောကေ စာ’သမော ဇေဋ္ဌော၊ မဟေသီ အဂ္ဂပုဂ္ဂလော။

သဗ္ဗညူ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ၊ သကျမုနီတိ ဝိဿုတော။

နိဿာယိ’မံ ခေဉဝတိံ၊ မိဂါဇိန ဝနေ ဝသီတိ။

အထ ခေါ သာဂလဿ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ ဧတဒဟောသိ “ယောသောပိ ခေါ ဧသော ဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ ယဒိဒံ ဗုဒ္ဓေါ”တိ။ သော အတိဝိယ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော ဗုဒ္ဓံ ဒဋ္ဌုကာမော “ဟန္ဒ မယံ ဗုဒ္ဓဒဿနံ ဂမိဿာမာ” တိ ဗုဒ္ဓပူဇနတ္ထာယ ဒီပဓူမဂန္ဓမာလာဒီနိ ဂါဟာပေတွာ မဟန္တေန စက္ကဝတ္တိသိရိဝိဘဝေန ဒွါဒသ ယောဇနိကာယ သေနာယ သဒ္ဓိံ နိက္ခမိတွာ မိဂါဇိနုယျာနံ ပဝိသိတွာ အဒ္ဒသ ဘဂဝန္တံ ဗာတ္တိံသမဟာပုရိသလက္ခဏူပေတံ အသီတာနုဗျဉ္ဇနာနုရဉ္ဇိတံ သိရိနန္ဒံ ဝိဇ္ဇောတမာနံ ဝိဇ္ဇုပဘာဇာလသဒိသံ အခေသသဇနေဒဿနံ အနောပမံ ပုဏ္ဏစန္ဒံ ဝိယ မဇ္ဈန္တိကသူရိယံ ဝိယ ဆဗ္ဗဏ္ဏာဟိ ရသ္မီဟိ သမန္တတော ပရိက္ခိတ္တံ ကဉ္စနဂုဟာဒွါရေ နိသိန္နံ ကေသရိသီဟံ ဝိယ ယုဂန္ဓရဂီရိဥဒယသိခရေ ဥဋ္ဌိတဗာလသူရိယံ ဝိယ စ အလင်္ကတဗုဒ္ဓါသနေ နိသိန္နံ တထာဂတံ။ ဒိသွာ စ ပန အတိဝိယ အစ္ဆရိယဗ္ဘုတဇာတော ပဉ္စပ္ပတိဋ္ဌိတေန စက္ကင်္ကိတေသု သတ္ထု ပါဒေသု သိရသာ နိပတိတွာ အနောပမံ ဗုဒ္ဓသိရိံ ဥလ္လောကေတွာ ထောမေန္တော ဧဝမာဟ-

သုဒိဋ္ဌံ ဝတ မေ ဒိဋ္ဌံ၊ ပဿိတဗ္ဗဉ္စ ပဿိတံ။

သဖလံ ဇီဝိတံ မယှံ၊ ယံ ပဿာမိ တထာဂတံ။

န တေ သမော ကောစိ မနုဿလောကေ။

သမော ပိ တေနတ္ထိ စ ဒေဝလောကေ။

သဒိသောပိ တေ နတ္ထိ စ ဗြဟ္မလောကေ၊

တ’မေကနာထံ အသမံ နာမာမီတိ။

-- ၃၇၀ --

အထ ခေါ ရာဇာ သာဂလစက္ကဝတ္တီ သတ္ထာရဒဿနေန ဗလဝပီတိယာ အဇ္ဈောတ္ထတကာယစိတ္တော ဧဝံ စိန္တေသိ “အဟံ ပုရိမဘဝေသု ဒိန္နဒါနေန ရက္ခိတသီလေန ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ သတ္တသမ္ပတ္တိသဒိသံ စက္ကဝတ္တိရဇ္ဇံ လဘာမိ၊ အနာဂတေ ကာလေ ယထာ’ယံ သကျမုနိ တထာဂတော သံသာရဒုက္ခတော အတ္တာနံ မောစေတွာ ဝေနေယျေ မောစေတိ၊ တထာ’ဟမ္ပိ သံသာရဒုက္ခတော အတ္တာနံ တာဝ မောစေတွာ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿာမိ၊ သဗ္ဗညုတံ ပါပုဏိတွာ ဝေနေယျေ မောစေဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ တထာဂတံ ထောမေတွာ ဥဋ္ဌာယ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ တိဒသပုရသဒိသံ ခေဉဝတီနဂရံ ပါဝိသိ။

ပဝိသိတွာ စ ပန ဟိမဝန္တတော ဝဏ္ဏဂန္ဓသမ္ပန္နာနိ ရတ္တစန္ဒနာနိ ဒေဝတာယော အာဟရာပေတွာ ရတ္တစန္ဒနမယေ သတသဟဿပါသာဒေ ကတွာ သတသဟဿဂန္ဓကုဋိသာလာယော သတ သဟဿမဏ္ဍပါနိ သတသဟဿရတ္တိဋ္ဌာနာနိ သတသဟဿဒိဝါဋ္ဌာနာနိ သတသဟဿ စင်္ကမဋ္ဌာနာနိ သတသဟဿဇန္တာဃရာနိ

သတသဟဿ ဘောဇနသာလာယော သတသဟဿဒွါရကောဋ္ဌကေ စ ကာရာပေသိ၊ ဧဝံ ဘဂဝတော နိဝသိတာနုရူပါနိ ပါသာဒါဒီနိ ကတွာ မနောရမ္မံ ပါကာရံ ဗန္ဓိတွာ ဒွါရံ ယောဇေတွာ သံဃဿ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ကာရာပေသိ။ နိဋ္ဌိတေ စ ပန ဝိဟာရေ ဘဂဝန္တံ အာနယနတ္ထာယ ဆတ္တိံသ ယောဇန ပရိမဏ္ဍလာယ ပရိယာယ ပရိဝုတော ဘဂဝတော သန္တိကံ ဂန္တွာ ပဥ္စပ္ပတိဋ္ဌိတေန ဝန္ဒိတွာ ဥဋ္ဌာယ သိရသိ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ- “ဘန္တေ တုမှာကံ ဥဒ္ဒိဿ မယာ ပါသာဒါဒယော ကတာ၊ ပဋိဂ္ဂဏှထ ဘန္တေ တေ မံ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာ” တိ။ အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏှီဘာဝေန။

အထ ခေါ ရာဇာ သာဂလစက္ကဝတ္တီ မဟတာ ပရိဝါရေန ဘဂဝန္တံ အာနေတွာ ဝိဟာရံ ပါဝိသိ၊ ပဝိသိတွာ စ ပန ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ ဘိက္ခုသံဃံ ပဏီတေန ခါဒနီယေန ဘောဇနီယေန သဟတ္ထာ

-- ၃၇၁ --

သန္တပ္ပေသိ သမ္ပဝါရေသိ။ ဘောဇနာဝသာနေ သတ္တရတနမယေဟိ ပူဇာ သက္ကာရေဟိ ပူဇေတွာ ပါသာဒသတသဟဿာဒီနိ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ ဥဒကံ ပါတေတွာ အဒါသိ။ ဘဂဝတော စ ပါဒမူလေ ဥရသာ နိပတိတွာ ဝစီဘေဒံ ကတွာ ဧဝံ ပဏိဓာန’မကာသိ “ဘန္တေ ဣမိနာ ပုညကမ္မေန ယထာ တွံ ဂေါတမသကျပုင်္ဂဝေါ နာမ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝသိ၊ တထာ’ဟမပိ ဂေါတမော သကျပုင်္ဂဝေါ နာမ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝေယျ”န္တိ။

အထာပရံ ဣမံ ဂါထ’မဘာသိ-

ယထာ စ တွ’မပိ နာထ၊ ဗုဒ္ဓေါ ဗောဓေသိ ပါဏိနံ။

တထေ”ဝါ’ဟံ ဗုဒ္ဓေါ လောကေ၊ ဗောဓယိဿာမိ ပါဏိနံ။

ယထာ စ တွ’မပိ နာထ၊ မုတ္တော မောစေသိ ပါဏိနံ။

တထေ’ဝ မုတ္တော’ဟံ သံသာရာ၊ မောစယိဿာမိ ပါဏိနံ။

ယထာ စ တွ’မပိ နာထ၊ တိဏ္ဏော တာရေသိ ပါဏိနံ။

တထေ’ဝ တိဏ္ဏော သံသာရာ၊ တာရယိဿာမိ ပါဏိနန္တိ။

တံ သုတွာ ဘဂဝါ မနုဿတ္တံ လိင်္ဂသမ္ပတ္တိ အာဒိနာ အာဒိနာ ဗျာကရဏံ ဒေသေသိ၊ ဂါထာယတ္ထော အဘ္ဘန္တရနိဒါနေ ဝုတ္တော ယေဝ။ အပိ စ ဗုဒ္ဓဘာဝဿ ဒုလ္လဘတ္တံ ဣမိနာ နယေနာပိ ဝေဒိတဗ္ဗံ-

ယော ဟိ ဒသသဟဿစက္ကဝါဠဂဗ္ဘံ ကုက္ကုဠဂ္ဂိ ပူရိတံ ပါဒေဟိ မဒ္ဒမာနော ပါရံ ဂန္တုံ သမတ္ထော၊ သော ဗုဒ္ဓတ္တံ ပါပုဏာတိ။ ယော ဝါ ပန ဒသသဟဿစက္ကဝါဠဂဗ္ဘံ ဝိတစ္စိတင်္ဂါရ ပူရိတံ ပါဒေဟိ မဒ္ဒမာနော ပါရံ ဂန္တုံ သမတ္ထော၊ သော ဗုဒ္ဓတ္တံ ပါပုဏာတိ။ ယော ဝါ ပန ဒသသဟဿစက္ကဝါဠဂဗ္ဘံ သန္တတ္တေဟိ ဇဇ္ဇလမာနပဗ္ဗတေဟိ သမ္ပုဏ္ဏံ ပါဒေဟိ အက္ကမမာနော ပါရံ ဂန္တုံ သမတ္ထော၊

ဒီပနီ-၃၈

-- ၃၇၂ --

သော ဗုဒ္ဓတ္တံ ပါပုဏာတိ။ ယော ဝါ ပန ဒသသဟဿစက္ကဝါဠ ဂဗ္ဘံ လောဟကုမ္ဘိနိရယသဒိသ ဇလိတော ဒကပူရိတံ အတ္တနော ဗာဟုဗလေန ဥတ္တရိတွာ ပါရံ ဂန္တုံ သမတ္ထော၊ သော ဗုဒ္ဓတ္တံ ပါပုဏာတိ။ ယော ဝါ ပန ဒသသဟဿစက္ကဝါဠဂဗ္ဘံ သန္တတ္တေဟိ သဇောတိဘူတေဟိ မရုမ္ဗေဟိ ပူရိတံ ပါဒေဟိ အက္ကမမာနော ပါရံ ဂန္တုံ သမတ္ထော၊ သော ဗုဒ္ဓတ္တံ ပါပုဏာတိ။ ယော ဝါ ပန ဒသသဟဿစက္ကဝါဠ ဂဗ္ဘံ ခုရာဓာရာသဉ္ဆန္နံ ပါဒေဟိ မဒ္ဒမာနော ပါရံ ပန္တုံ သမတ္ထော သော ဗုဒ္ဓတ္တံ ပါပုဏာတိ။ ယော ဝါ ပန ဒသသဟဿစက္ကဝါဠဂဗ္ဘံ သတ္တိယော အာကောဋေတွာ နိရန္တရံ သတ္တဖလသမာကိဏ္ဏံ ပဒသာ အက္ကမမာနော ပါရံ ဂန္တုံ သမတ္ထော၊ သော ဗုဒ္ဓတ္တံ ပါပုဏာတီတိ။ အထ ဝါ-

ယထာ လောကေ ဥဒုမ္ဗရပုပ္ဖံ ဒုလ္လဘံ၊

တတောပိ ဗုဒ္ဓဘာဝေါ ဒုလ္လဘောတိ။

တ့ သုတွာ ဗောဓိသတ္တော ဘိယျောသောမတ္တာယ ဥဒဂ္ဂစိတ္တော ဟဋ္ဌပဟဋ္ဌော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ- “နာဟံ ဘန္တေ ကေဿာပိ ဘာယာမိ၊ န ဒုက္ကရံ မယှံ တုမှေဟိ ဒေသိတံ သဗ္ဗံ၊ ဥရသာ နိပတိတွာ တေသံ ကုက္ကုဠဂ္ဂိအာဒီနံ ဥပရိ ဥရေန ဂန္တွာ ပါရံ ဂန္တုံ သမတ္ထောမိ။ အပိ စ သစေပိ နိရန္တရဿ မဟာအဝီစိနိရယဿ ဟေဋ္ဌာ သဗ္ဗညုတညာဏံ အတ္ထိ၊

တမ္ပိ နိမုဇ္ဇိတ္ဝာ ဂဏှေယျုံ၊ တံ ကိဿ ဟေတု ဘန္တေ မမ စိတ္တံ ဗုဒ္ဓဘာဝါယ ဥဒဂ္ဂံ ဗလဝဆန္ဒယုတ္တံ ဝဇိရသဒိသံ၊ တသ္မာ ဘန္တေ န ကိဉ္စိပိ ဘာယာမီ”တိ အာဟ။

တံ သုတွာ သတ္ထာ အနာဂတံသဉာဏံ ပေသေတွာ တဿ ပဏိဓာနဿ အနန္တရာယဘာဝံ အဒ္ဒသ၊ “ဣတော ကပ္ပသတသဟဿာဓိကာနိ တေရသ အသင်္ချေယျာနိ အတိက္ကမိတွာ ဧကသ္မိံ ပဉ္စဗုဒ္ဓ

-- ၃၇၃ --

ပဋိမဏ္ဍိတေ ဘဒ္ဒကပ္ပေ အယံ ဝိယ ဂေါတမော နာမ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတီ”တိ ဉတွာ ဧဝမာဟ-“သစေ သဗ္ဗညုတဉာဏံ ဣစ္ဆသိ၊ သဗ္ဗဗုဒ္ဓေဟိ ပူရေတဗ္ဗာ ဒသပါရမိယော ပူရေတိ၊ ပဉ္စမဟာပရိစ္စာဂေ စ စဇာဟိ။ ကတမာ ဒသ ပါရမိယော-ဒါနပါရမီ သီလပါရမီ နေက္ခမ္မပါရမီ ပညာပါရမီ ဝီရိယပါရမီ ခန္တီပါရမီ သစ္စပါရမီ အဓိဋ္ဌာနပါရမီ မေတ္တာပါရမီ ဥပေက္ခာပါရမီတိ။ ကတမေ ပဉ္စ မဟာပရိစ္စာဂါဓနပရိစ္စာဂေါ ပုတ္တပရိစ္စာဂေါ ဘရိယပရိစ္စာဂေါ အင်္ဂပရိစ္စာဂေါ ဇီဝိတပရိစ္စာဂေါတိ၊ ယသ္မာ ပန မဟာရာဇ ဗုဒ္ဓတ္တံ ပတ္ထေန္တာ ဣမာ ဒသ ပါရမိယော အပူရေတွာ ဣမေ ပဉ္စ မဟာပရိစ္စဂေ အစဇိတွာ ဗုဒ္ဓဘူတာ နာမ နတ္ထိ၊ တသ္မာ ဣမာ ဒသ ပါရမိယော ပူရေဟိ၊ ဣမေ ပဉ္စ မဟာပရိစ္စာဂေ စဇာဟီ”တိ။

တံ သုတွာ ဗောဓိသတ္တော သွေဝ သဗ္ဗညုတဉာဏံ ပတ္တော ဝိယ ပီတိသောမနဿဇာတော အဟောသိ၊ သော စက္ကဝတ္တိဣဿရိယေန သဒ္ဓိံ သဗ္ဗာနိ သတ္တရတနာနိပိ ဗုဒ္ဓသာသနေ ဝိကိရိတွာ သယမ္ပိ ပဗ္ဗဇိတွာ ဈာနာဘိညာယော နိဗ္ဗတ္တေတွာ အာယုပဟပရိယောသာနေ ဗြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဒါပိ ယတာဓရောထေရီ သာဒပရိစာရိကာ အဟောသိ။ တသ္မိံ သဗ္ဗဘဒ္ဒအသင်္ချေယျေ အညေပိ ဧကူနပဏ္ဏာသဗုဒ္ဓသဟဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇိံသု။ အမှာကံ ဗောဓိသတ္တော စ ယသောဓရာ စ တေသံ ပုရာဏဂေါတမာဒိဗုဒ္ဓါနမ္ပိ သန္တိကေ သမာနစ္ဆန္ဒာ သမာနာဓိပ္ပါယာ ဧကတော ဝ မဟာဒါနံ ပဝတ္တေတွာ ဗုဒ္ဓတ္ထာယ ဗောဓိသတ္တပရိစာရိကတ္ထာယ စ ဝစီဘေဒံ ကတွာ ဝါစာပဏိဓာနံ မကံသု။

တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ-

ဗြဟ္မဒေဝဉ္စ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ဂေါတမံ လောကနာယကံ။

အညေသံ လောကနာထာနံ၊ သင်္ဂမံ တေ ဗဟုံ မဟာ။

-- ၃၇၄ --

အဓိကာရံ ဗဟုံ မယှံ၊ တုယှတ္ထာယ မဟာမုနိ။

ဂဝေသတော ဗုဒ္ဓဓမ္မေ၊ အဟံ တေ ပရိစာရိကာတိ။၁

တသ္မိံ သဗ္ဗဘဒ္ဒအသင်္ချေယျေ အတိက္ကန္တေ အညော အသင်္ချေယျော သဗ္ဗဖုလ္လအသင်္ချေယျော နာမ၊ တသ္မိံ အသင်္ချေယျေ သဋ္ဌိသဟဿာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဥပ္ပဇ္ဇိံသု။ ဗောဓိသတ္တော ယသောဓရာ စ တေသမ္ပိ သန္တိကေ မဟာဒါနံ ဒတွာ ဝစီဘေဒံ ကတွာ ဝါစာပဏိဓာနံ မကံသု။

တသ္မိံ့ သဗ္ဗဖုလ္လအသင်္ချေယျေ အတိက္ကန္တေ အညော အသင်္ချေယျော သဗ္ဗရတနာအသင်္ချေယျော နာမ။ တသ္မိံ အသင်္ချေယျေ သတ္တတိသဟဿာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဥပ္ပဇ္ဇိံသု။

တသ္မိံ သဗ္ဗရတနအသင်္ချေယျေ အတိက္ကန္တေ အညော အသင်္ချေယျော ဥသဘက္ခန္ဓအသင်္ချေယျော နာမ၊ တသ္မိံ အသင်္ချေယျေ အသီတိသဟဿာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇိံသု။

တသ္မိံ ဥသဘက္ခန္ဓအင်္ချေယျေ အတိက္ကန္တော အညော အသင်္ချေယျော မာနိဘဒ္ဒအသင်္ချေယျော နာမ၊ တသ္မိံ အသင်္ချေယျေ နဝုတိသဟဿာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇိံသု။

တသ္မိံ မာနိဘဒ္ဒအသင်္ချေယျေ အတိက္ကန္တေ အညော အသင်္ချေယျော ပဒုမအသင်္ချေယျော နာမ၊ တသ္မိံ အသင်္ချေယျေ ဝီသသဟဿာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇိံသု။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ၊၂။၂၆၈-ပိဋ္ဌ။၃၅၉-၆၀-ဂါထာ။

တသ္မိံ ပဒုမအသင်္ချေယျေ အတိက္ကန္တေ အညော အသင်္ချေယျော ဥသဘအသင်္ချေယျော နာမ၊ တသ္မိံ အသင်္ချေယျေ ဒသသဟဿာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇိံသု။

တသ္မိံ ဥသဘအသင်္ချေယျေ အတိက္ကန္တေ အညော အသင်္ချေယျော ခန္ဓုတ္တမအသင်္ချေယျော နာမ၊ တသ္မိံ အသင်္ချေယျေ ပဉ္စသဟဿာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇိံသု။

တသ္မိံ ခန္ဓုတ္တမအသင်္ချေယျေ အတိက္ကန္တေ အညော အသင်္ချေယျော သဗ္ဗမာလအသင်္ချေယျော နာမ၊ တသ္မိံ အသင်္ချေယျေ ဒွိသဟဿာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇိံသု၊ ဗောဓိသတ္တော ယသောဓရာ စ တသမ္ပိ သန္တိကေ မဟာဒါနံ ဒတွာ ဝစီတေဒံ ကတွာ ဝါစာပဏိဓာနံ’မကံသု။

ဣတိ ဣမေသံ နဝန္နံ အသင်္ချေယျာနံ အဗ္ဘန္တရေ သဗ္ဗာသီတိသဟဿဓိကာ တိသတသဟဿာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇိံသူတိ နဝါသင်္ချေယျဝါစကံ နာမ။

ဧတ္တာဝတာ နဝါသင်္ချေယျဗ္ဘန္တရေ ဥပ္ပန္နာနံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ သန္တိကေ မဟာဒါနံ ဒတွာ ဗုဒ္ဓဘာဝါယ ယသောဓရာယ ပရိစာရိကတ္တာယ စ ဝစီဘေဒံ ကတွာ ဝါစာပဏိမာနဒီပကံ အတိဒူရေနိဒါနံ နိဋ္ဌိတံ။

အဝိဒူရေနိဒါန

ကတမံ အဝိဒူရေနိဒါနံ? အမှာကံဗုဒ္ဓကုံရဿ ယသောဓရာယ စတုန္နံ အသင်္ချေယျာနံ ကပ္ပသတသဟဿာနဉ္စ အန္တရေ ဥပ္ပန္နာနံ တဏှင်္ကရာဒီနံ တိဏ္ဏံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ သန္တိကေ မဟာဒါနံ ဒတွာ

ဒီပင်္ကရာဒီနံ စတုဝီသတိယာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ သမ္မုခေ လဒ္ဓဗျာကရဏတ္တာ ဗုဒ္ဓဘာဝါယ ယသောဓရာယ ဗောဓိသတ်တပရိစာရိကတ္တာဟ စ ကာယဝါစာဟိ အဘိနီဟာရဝသေန ယံ ပဏိဓာနနံ ပါရမီပူရဏဉ္စ အတ္ထိ၊ တေသံ တံ အဝိဒူရေနိဒါနံ နာမ။

ကာယဝါစံ စတုချာတန္တိ ဧတ္ထ ကတမံ စတုအသင်္ချေယျံ နာမ? သေလအသင်္ချေယျော ဘာသအသင်္ချေယျော ဇေယျအသင်္ချေယျော ရုစိယအသင်္ချေယော စာတိ ဣဒံ စတုအသင်္ချေယျံ နာမ။

ယထာဟ_

သေလော ဘာသော ဇေယျော စေဝ၊

ရုစိယော စ အသင်္ချေယျော။

စတ္တာရော တေ အသင်္ချေယျာ၊

ဝိနိပါတာတိ ဝုစ္စရေတိ၁။

တတ္ထ သေလောတိ စတုန္နံ အသင်္ချေယျာနံ အာဒိတူတော သေလအသင်္ချေယျော နာမ၊ တသ္မိံ အသင်္ချေယျေ သာရမဏ္ဍကပ္ပေ စတ္တာရော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇိံသု တဏှင်္ကရော မေဓင်္ကရော သရဏင်္ကရော ဒီပင်္ကရော စာတိ။ ယထာဟ_

နဝါသင်္ချေယျာဝသာနေ၊ ကပ္ပကေ သာရမဏ္ဍကေ။

တဏှင်္ကရော မေဓင်္ကရော၊ ကတော စ သရသဏင်္ကရော။

ဒီပင်္ကရော စ သမ္ဗုဒ္ဓါ၊ စတုဗုဒ္ဓါ သမုဋ္ဌိတာတိ၂။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သောတတ္ထကီ၊ ၇-၄၃-ပိဋ္ဌသု(၁၉-၁၂၇-ဂါထာ)။

၂။ သောတတ္ထကီ ၄၅-ပိဋ္ဌေ။ ၁၂၈-ဂါထာ။

--- ၃၇၇ ---

တတ္ထ တဏှင်္ကရဗောဓိသတ္တော ကပ္ပသတသဟဿာဓိကာနိ သောဠသ အသင်္ချေယျာနိ ပါရမိယော ပူရေတွာ ပုပ္ဖဝတိယာ နာမ နာဂရေ သုနန္ဒရညော အဂ္ဂမဟေသိယာ သုနန္ဒာယ နာမ ဒေဝိယာ ကုစ္ဆိမှိ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဒသပဿသဟဿာနိ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသိတွာ မဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခမိတွာ သတ္တဒိဝသာနိ မဟာပဓာနံ ကတွာ သတ္တပဏ္ဏိဗောဓိရုက္ခမူလေ သဗ္ဗညုတညာဏံ ပဋိဝိဇ္ဈိ၊ အမှာကံ ဗောဓိသတ္တော စ ယသောဓရော စ တဿ သန္တိကေ အဓိကာရံ ကတွာ ဗျာကရဏံ အလဘိတွာ တတော စုတာ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိံသု။ တဏှင်္ကရောပိ ဘဂဝါ ဝဿသတသဟဿာယုကံ ဌတွာ သဗ္ဗံ ဗုဒ္ဓကိစ္စံ ကတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိ။

တဿ အပရဘာဂေ တသ္မိံ ယေဝ မေဓင်္ကရဗောဓိသတ္တော ပါရမိယော ပူရေတွာ ယဃရနဂရေ သုဒေဝရညော အဂ္ဂမဟေသိယာ ယသောဓရာယ နာမ ဒေဝိယာ ကုစ္ဆိမှိ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အဋ္ဌဝဿသဟဿာနိ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသိတွာ မဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခမိတွာ အဒ္ဓမာသံ မဟာပဓာနံ ကတွာ ကိံ သုကဗောဓိရုက္ခမူလေ သဗ္ဗညုတညာဏံ ပဋိဝိဇ္ဈိ။ အမှာကံ ဗောဓိသတ္တော စ ယသောဓရော စ တဿ သန္တိကေ ဗျာကရဏံ အလဘိတွာ တတော စုတာ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိံ သု။ မေဓင်္ကရော ဘဂဝါပိ နဝုတိဝဿသဟဿာယုကံ ဌတွာ သဗ္ဗံ ဗုဒ္ဓကိစ္စံ ကတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိ။

တဿ အပရဘာဂေ တသ္မိံ ယေဝ ကပ္ပေ သရဏင်္ကရဗောဓိသတ္တော ပါရမိယော ပူရေတွာ ဝိပုလေ နာမ နဂရေ သုမင်္ဂလရညော အဂ္ဂမဟေသိယာ ယသဝတိယာ နာမ ဒေဝိယာ ကုစ္ဆိမှိ နိဗ္ဗတ္တိတွာ သတ္တဝဿသဟဿာနိ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသိတွာ မဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခမိတွာ မာသမတ္တံ မဟာပဓာနံ ကတွာ ပါဋ္ဌလိဗောဓိရုက္ခမူလေ သဗ္ဗညုတညာဏံ ပဋိဝိဇ္ဈိ။

မှတ်ချက်။ ။

၃။ ယဃလ (ကတ္ထစိ)။

--- ၃၇၈ ---

ဗောဓိသတ္တော စ ယသောဓရော စ တဿ သန္တိကေ အဓိကာရံ ကတွာ ဗျာကရဏံ အလဘိတွာ တတော စုတာ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိံသု။

တဿ အပရဘာဂေ တသ္မိံ ယေဝ ကပ္ပေ ဒီပင်္ကရဗောဓိသတ္တော ပါရမိယော ပူရေတွာ ရမ္မဝတီနဂရေ သုဒေဝရညော အဂ္ဂမဟေသိယာ သုမေဓာယ နာမ ဒေဝိယာ ကုစ္ဆိမှိ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဒသဝဿသဟဿာနိ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသိတွာ မဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခမိတွာ မဟာပဓာနံ ကတွာ ပိပ္ဖလိဗောဓိရုက္ခမူလေ ဒသမာသေ သဗ္ဗညုတညာဏံ ပဋိဝိဇ္ဈိ။

တဒါ အမှာကံ ဗောဓိသတ္တော အမရဝတိယာ နာမ နဂရေ သုမေဓော နာမ ဗြာဟ္မဏော အဟောသိ ဥဘတော သုဇာတော မာတိတော စ ပိတိတော စ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော ယာဝ သတ္တမာ ကုလပရိဝဋ္ဋာ အက္ခိတ္တော အနုပကုဋ္ဌော ဇာတိဝါဒေန အဘိရူပေါ ဒဿနီယော ပါသိဒိကော ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတော။ သော အညံ ကမ္မံ အကတွာ ဗြာဟ္မဏသိပ္ပ’မေ ဝ ဥဂ္ဂဏှိ။တဿ ဝဟရဏာလေယေဝ မာတာပေါတ္ထကံ အာဟရိတွာ သုဝဏ္ဏ ရဇတ မဏိ မုတ္တာဒိပူရိတော ဂဗ္ဘေ ဝိဝရိတွာ “တွေကံ တေ ကုမာရ မာတု သန္တကံ၊ တွေကံ ပိတု သန္တကံ၊ တွေကာ အယျကပယျကာနံ သန္တကာ” တိ ယာဝ သတ္တမာ ကုလပရိဝဋ္ဋာ ဓနံ အာစိက္ခိတွာ “ဧတံ ပဋိပဇ္ဇာဟိ”တိ အာဟ။ သုမေဓပဏ္ဍိတော စိန္တေသိ “ဣမံ မနံ သံဟရိတွာ မယှံ ပိတု ပိတာမဟာဒယော ပရလောကံ ဂစ္ဆန္တာ ဏကကစာပဏမ္ပိ ဂဟေတွာ န ဂတာ၊ မယာ ပန ဂဟေတွာ ဂမနကာရဏံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတီ” တိ၊ သော ရညော အာရောစေတွာ နဂရေ ဘေရိံ စရာပေတွာ မဟာဇနဿ ဒါနံ ဒတွာ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိ။ ဣမဿ္မိံ ပန ဌာနေ သုမေဓကထာ ကထေတဗ္ဗာ၊ သာ

--- ၃၇၉ ---

ဗုဒ္ဓဝံသော တဒဋ္ဌကထာဒီသု၂ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ_

ဧဝံ ပဗ္ဗဇိတော အဋ္ဌဒေါသသမာကိဏ္ဏံ တံ ပဏ္ဏသာလံ ပဟာယ ဒသဂုဏသမန္နာဂတံ ရုက္ခမူလံ ဥပဂန္တွာ သဗ္ဗံ ဓညဝိကတိံ ပဟာယ ပဝတ္တဖလဘောဇနော ဟုတွာ နိသဇ္ဇဋ္ဌာနစင်္ကမဝသေနေဝ ပဓာနံ ပဒဟန္တော သတ္တာဟဗ္ဘန္တရေယေဝ အဋ္ဌန္နံ သမာပတ္တီနံ, ပဉ္စန္နဥ္စ အဘိညာနံ လာဘီ အဟောသိ။

ဇဝံ အဘိညာဖလံ ပတွာ သုနေမေတာပသော သမာပတ္တိသုခေန ဝီတိနာမေသိ၊ တသ္မာ ဒီပင်္ကရဿ နာမ သတ္ထုနော ပဋိသန္ဓိ ဇာတိ သမ္ဗောဓိ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနေသု သကလာပိ ဒသသဟဿီ လောကဓာတု သံကမ္ပိ သမ္ပဝေဓိ၊ မဟာဝိရဝံ ဝိရဝိ၊ ဒွတ္တိံ သ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ ပါတု’ရဟေဟုံ၊ သုမေဓတာပသော နေ’ဝ တံ သဒ္ဒ’မဿောသိ၊ န တာနိ နိမိတ္တာနိ အဒ္ဒသ။

တသ္မိံ ကာလေ ဒီပင်္ကရဒသဗလော စတူဟိ ခီဏာသဝသတသဟဿေဟိ ပရိဝုတော အနုပုဗ္ဗေန စာရိကံ စရမာနော ရမ္မံ နာမနဂရံ ပတွာ သုဒဿနမဟာဝိဟာရေ ပဋိဝသတိ။ ရမ္မနဂရဝါသိနော “ဒီပင်္ကရော ကိရ သမဏိဿရော ပရမာဘိသမ္ဗောဓိံ ပတွာ ပဝတ္တဝရဓမ္မစက္ကော အနုပုဗ္ဗေန စာရိကံ စရမာနော ရမ္မနဂရံ ပတွာ သုဒဿနမဟာဝိဟာရေ ပဋိဝသတီ” သုတွာ သပ္ပိနဝနီတာဒီနိစေ ဘေသဇ္ဇာနိ ဝတ္ထစ္ဆာဒနာဒီနိ စ ဂါဟာပေတွာ ဂန္ဓမာလာဒိဟတ္ထာ ယေန ဗုဒ္ဓေါ,ယေန ဓမ္မော, ယေန သံဃော၊ တန္နိန္နာ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဗုဒ္ဓဝံ။၃၀၆-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ဗုဒ္ဓဝံ၊ဋ္ဌ။၈၅။ အဘိ၊ဋ္ဌ၊၈၅။ အဘိ၊ဋ္ဌ၊၁။၃၃။ ဇာ၊ဋ္ဌ၊၁။၃။ အပ၊ ဋ္ဌ၊၁။၃-ပိဋ္ဌာဒီသု။

တပ္ပေါဏာ တပ္ပဗ္ဘာရာ ဟုတွာ သတ္ထာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝန္ဒိတွာ ဂန္ဓမာလာဒီဟိ ပူဇေတွာ ဧကမန္တံ နိသိန္နာ ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ သွာတနာယ နိမန္တေတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာယ ပက္ကမိံ သု။

တေ ပုနဒိဝသေ မဟာဒါနံ သဇ္ဇေတွာ နဂရံ အလင်္ကာရိတွာ ဒသဗလဿ အာဂမနမဂ္ဂံ အလင်္ကရောန္တော ဥဒကဘိန္နဋ္ဌာနေသု ပံသုံ ပက္ခိပိတွာ သမံ ဘူမိတလံ ကတွာ ရဇတပဋ္ဋဝဏ္ဏံ ဝါလုကံ အာကိရန္တိ၊ ဘာဇာနိ စေဝ ပုပ္ဖါနိ စ ဝိကိရန္တိ၊ နာနာဝိရာဂေဟိ ဝတ္ထေဟိ ဓဇပဋာကေ ဥဿာပေန္တိ၊ ကဒလိယော စေဝ ပုဏ္ဏဃဋပန္တိယော စ ပတိဋ္ဌာပေန္တိ။ တသ္မိံ ကာလေ သုမေဓတာပသော အတ္တနော အဿမပဒါ ဥဂ္ဂန္တွာ တေသံ မနုဿာနံ ဥပရိဘာဂေန အာကာသေန ဂစ္ဆန္တော တေ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌေ မနုဿာနံ ဥပရိဘာဂေန အာကာသေန ဂစ္ဆန္တော တေ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌေ မနုဿေ ဒိသွာ “ကိံ နုခေါ ကာရဏ”န္တိ အာကာသတော ဩရုယှ ဧကမန္တံ ဌိတော အနုဿေ ပုစ္ဆိ “အမ္ဘော ကဿ တုမှေ ဣမံ မဂ္ဂံ အလင်္ကရောထာ”တိ။

မနုဿာ အာသံသု “ဘန္တေ သုမေဓ န တွံ့ ဇာနာသိ၊ ဒီပင်္ကရဒသဗလော သမ္မာသမ္ဗောဓိံ ပတွာ ပဝတ္တိတ ဝရဓမ္မစက္ကော စာရိကံ စရမာနော အမှာကံ နဂရံ ပတွာ သုဒဿနမဟာဝိဟာရေ ပဋိဝသတိ၊ မယံ တံ ဘဂဝန္တံ နိမန္တယိမှာ၊ တဿေ’တံ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော အာဂမနမဂ္ဂံ အလင်္ကရောမာ”တိ။ သုမေဓ တာပသော စိန္တေသိ “ဗုဒ္ဓေါတိ ခေါ ဃောသမတ္တကမ္ပိ လောကေ ဒုလ္လဘံ၊ ပဂေဝ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ၊ မယာပိ ဣမေဟိ မနုဿေဟိ သဒ္ဓိံ ဒသဗလဿ မဂ္ဂံ အလင်္ကရိတုံ ဝဋ္ဋတီ”တိ။

သော တေ အနုဿေ အာဟ “သစေ ဘော တုမှေ ဧတံ မဂ္ဂ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော အလင်္ကရောထ၊ မယှမ္ပိ ဧကံ ဩကာသံ ဒေထ၊ အဟမ္ပိ တုမှေဟိ သဒ္ဓိံ မဂ္ဂံ အလင်္ကရိဿာမီ” တိ။ တေ “သာဓူ”တိ

သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ သုမေဓတာပသော ဣဒ္ဓိမာတိ ဇာနန္တာ ဥဒကဘိန္နောကာသံ သလ္လက္ခေတွာ “တွံ့ ဣမံ ဌာနံ အလင်္ကရောဟီ” တိ အဒံသု။ သုမေဓော ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ ပီတိံ ဂဟေတွာ စိန္တေသိ “အဟံ ဣမံ ဩကာသံ ဣဒ္ဓိယာ အလင်္ကရိတုံ သက္ကောမိ၊ ဧဝံ အလင်္ကတော ပန မမ မနံ့ န ပရိတောသေဿတိ၊ အဇ္ဇ မယာ ကာယဝေယျာဝစ္စံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတီ” တိ ပံသုံ အာကိရိတွာ တသ္မိံ ပဒေသေ ပက္ခိပိ။

တဿ တသ္မိံ ပဒေသေ အနလင်္ကတေယေဝ ဒီပင်္ကရော ဒသဗလော မဟာနုဘာဝါနံ ဆဠဘိညာနံ ခီဏာသဝါနံ စတူဟိ သတသဟဿေဟိ ပရိဝုတော ဒေဝတာသု ဒိဗ္ဗဂန္ဓမာလာဒီဟိ ပူဇယန္တီသု ဒိဗ္ဗသင်္ဂီတေသု ပဝတ္တန္တေသု မနုဿေသု မာနုသကဂန္ဓေဟိ စေဝ မာလာဒီဟိ စ ပူဇယန္တေသု အနန္တာယ ဗုဒ္ဓလီဠာယ မနောသိလာတလေ ဝိဇမ္ဘမာနော သီဟော ဝိယ တံ အလင်္ကတပဋိယတ္တံ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိ။ သုမေဓတာပသော အက္ခီနိ ဥမ္မီလေတွာ အလင်္ကတပဋိယတ္တံ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိ။ သုမေဓတာပသော အက္ခီနိ ဥမ္မီလေတွာ အလင်္ကတမဂ္ဂေန အာဂစ္ဆန္တဿ ဒသဗလဿ ဒွတ္တိံ သမဟာပုရိသလက္ခဏပဋိမဏ္ဍိတံ အသီတိယာ အနုဗျဉ္ဇနေဟိ အနုရဉ္ဇိတံ ဗျာမပ္ပဘာယ သမ္ပရိဝါရိတံ မဏိဝဏ္ဏဂဂနတလေ နာနပ္ပကာရာ ဝိဇ္ဇုလတာ ဝိယ အာဝေဠာဝေဠဘူတာ စေဝ ယုဂလယုဂလဘူတာ စ ဆဗ္ဗဏ္ဏဃနဗုဒ္ဓရသ္မိယော ဝဿဇ္ဇေန္တံ ရူပဂ္ဂပ္ပတ္တံ အတ္တဘာဝံ ဩလောကေတွာ “အဇ္ဇ မယာ ဒသဗလဿ ဇီဝိတ ပရိစ္စာဂံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ မာ ဘဂဝါ ကလလံ အက္ကမိ၊ မဏိဖလကသေတုံ ပန အက္ကမန္တော ဝိယ သဒ္ဓိံ စတူဟိ ခီဏာသဝသတသဟဿေဟိ မမ ပိဋ္ဌိံ မဒ္ဒမာနော ဂစ္ဆတု၊ တံ မေ ဘဝိဿတိ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာ” တိ၊

ကေသေ မောစေတွာ အဇိနစမ္မဇ္ဈာမဏ္ဍလဝါကစိရာနိ ကာဠဝဏ္ဏေ ကလလေ ပတ္ထရိတွာ မဏိဖလကသေတုံ ဝိယ ကလလပိဋ္ဌေ နိပဇ္ဇိ။

သော ကလလပိဋ္ဌေ နိပန္နကောဝ ပုန အက္ခီနိ ဥမ္မီလေတွာ ဒီပင်္ကရဒသဗလဿ ဗုဒ္ဓသိရိံ သမ္ပဿမာနော ဧဝံ စိန္တေသိ “သစာဟံ

ထေရီ_၃၉

-- ၃၈၂ --

ဣစ္ဆေယျံ၊ သဗ္ဗကိလေသေ ဈာပေတွာ သံဃနဝကော ဟုတွာ ရမ္မနဂရံ ပဝိသေယျံ၊ အညာတကဝေသေန ပန မေ ကိလေသေ ဈာပေတွာ နိဗ္ဗာနပတ္တိယာ ကိစ္စံ နတ္ထိ ။ ယန္နူနာဟံ ဒီပင်္ကရဒသဗလော ဝိယ ပရမာဘိသမ္ဗောဓိံ ပတွာ ဓမ္မနာဝံ အာရောပေတွာ မဟာဇနံ သံသာရသာဂရာ ဥတ္တာရေတွာ ပစ္ဆာ ပရိနိဗ္ဗာယေယျံ၊ ဣဒံ မယှံ ပတိရူပ”န္တိ။ တတော အဋ္ဌ ဓမ္မေ သမောဓာနေတွာ ဗုဒ္ဓဘာဝါယ အဘိနီဟာရံ ကတွာ နိပဇ္ဇိ။

တဒါ ယသောဓရာ သုမိတ္တာ နာမ ဗြာဟ္မဏကညာ အဟောသိ၊ သာ သတ္ထုနော ပူဇနတ္ထာယ အဋ္ဌ ဥပ္ပလဟတ္ထာနိ အာဒါယ ဂစ္ဆန္တီ မဟာဇနမဇ္ဈေ သုဝဏ္ဏပဋိဗိမ္ဗံ ဝိယ ဒဿနီယံ ပါသာဒိကံ သုမေဓတာပသံ အဒ္ဒသ။ ဒိသွာ အတိတဇာတိသု သန္နိဝါသဝသေန ဗလဝတိ မေတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ပုဗ္ဗကမ္မေန သုမေဓတာပသဿ ဒတွာ သယံတီဟိ ဥပ္ပလဟတ္ထေဟိ ဒီပင်္ကရသတ္ထုနော ပူဇေသိ။ “ယာဝ နိဗ္ဗာနနုဂရပေသနာ ဇာတိဇာတီသု ဣမဿ တာပသဿ ပရိစာရိကာ ဘဝေယျ”န္တိ စ ပတ္ထေသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ_

“တေန ကာလေန’ဟံ အာသိံ ၊ ကညာ ဗြာဟ္မဏသမ္ဘဝါ။

သုမိတ္တာ နာမ နာမေန ၊ ဥပဂစ္ဆိံ သမာဂမံ။

အဋ္ဌ ဥပ္ပလဟတ္ထာနိ၊ ပူဇနတ်ထာယ သတ္ထုနော။

အာဒါယ ဇနသံမဇ္ဈေ၊ အဒ္ဒသံ ဣသိ မုဂ္ဂတံ။

စိရာနုဂတံ ဒယိတံ၊ အတိကန္တံ မနောဟရံ။

ဒိသွာ တဒါ အမညိဿံ၊ သဖလံ ဇီဝိတံ မမ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ၊၂။ ၂၆၈-ပိဋ္ဌေ။ ၃၆၄-ဂါထာဒယော ပဿိတဗ္ဗာ။

-- ၃၈၃ --

ပရက္ကမံ တံ သဖလံ၊ အဒ္ဒသံ ဣသိနော တဒါ၊

ပုဗ္ဗကမ္မေန သမ္ဘုဒ္ဓေ၊ စိတ္တဉ္စာပိ ပသီဒိ မေ။

ဘိယျော စိတ္တံ ပသာဒေသိံ ၊ ဣသေ ဥဂ္ဂတမာနသေ။

ဒေယျံ အညံ န ပဿာမိ၊ ဒေမိ ပုပ္ဖါနိ တေ ဣသိ။

ပဉ္စ ဟတ္ထာ တဝ ဟောန္တု၊ တယော ဟောန္တု မမံ ဣသေ။

ဣသိ ဂဟေတွာန ပုပ္ဖါနိ၊ အာဂစ္ဆန္တံ မဟာယသံ။

ပူဇေသိ ဇနသံမဇ္ဈေ၊ ဗောဓတ္ထာယ မဟာဣသီ” တိ။

ဒီပင်္ကရာပိ ဘဂဝါ အာဂန္တွာ သုမေဓတာပသဿ သီသဘာဂေ ဌတွာ မဏိသီဟပဉ္စရံ ဥဂ္ဃါဋေန္တော ဝိယ ပဉ္စဝဏ္ဏပသာဒသမ္ပန္နာနိ အက္ခီနိ ဥမ္မီလေတွာ ကလလပိဋ္ဌေ နိပန္နံ သုမေဓတာပသံ ဒိသွာ “အယံ တာပသော ဗုဒ္ဓတ္ထာယ အဘိနီဟာရံ ကတွာ နိပန္နော၊ ဣဇ္ဈိဿတိ နုခေါ ဣမဿ ပတ္ထနာ၊ ဥဒါဟု နော” တိ အနာဂတံသဉာဏံ ပေသေတွာ ဥပဓာရေန္တော “ဣတော ကပ္ပသတသဟဿာဓိကာနိ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ အတိက္ကမိတွာ ဂေါတမောနာမ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတီ”တိ ဉတွာ ဌိတကောဝ ပရိသမဇ္ဈေ ဗျာကာသိ “ပဿထ နော တုမှေ ဣမံ ဥဂ္ဂတပံ တာပသံ ကလလပိဋ္ဌ နိပန္န” န္တိ။ ဧဝံ ဘန္တေတိ။ “အယံ ဗုဒ္ဓတ္ထာယ အဘိနီဟာရံ ကတွာ နိပန္နော၊ သမိဇ္ဈိဿတိ ဣမဿ ပတ္ထနာ၊ ဣတော

ကပ္ပသတသဟဿာဓိကာနိ စတုန္နံ အသင်္ချေယျာနံ မတ္ထကေ ဂေါတမော နာမ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတီ” တိ စ “သုမိတ္တာ နာမ အယံ ကညာပိ တဿ သမစိတ္တာ သမကမ္မာ သမကာရီ ပိယာ သုဒဿနာ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဇာ၊၄၊ ၁။၁၉။ အပ၊၄၊၁။၁၉။ပိဋ္ဌသု။

-- ၃၈၄ --

သုပိယာ မနာပါ ပိယဝါဒိနီ ပရိစာရိကာ ဘဝိဿတိ၊ သဟေဝ ပါရမိယော ပူရေတွာ ဗောဓိံ ပါပုဏိဿတီ” တိ စ ဗျာကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ–

“ဒီပင်္ကရော လောကဝိဒူ၊ အာဟုတီနံ ပဋိဂ္ဂဟော။

ဥဿီသကေ မံ ဌတွာန၊ ဣမံ ဝစန’မဗြဝိ။

ပဿထ ဣမံ တာပသံ၊ ဇဋိလံ ဥဂ္ဂတာပနံ။

အပရိမေယျေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဘဝိဿတိ။၁

ပဿိတွာ ဇနသံမဇ္ဈေ၊ ဒီပင်္ကရော မဟာမုနိ။

ဝိယာကာသိ မဟာဝီရော၊ ဣသိ’ မုဂ္ဂတမာနသံ။

အပရိမေယျေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ဒီပင်္ကရော မဟာမုနိ။

မမ ကမ္မံ ဝိယာကာသိ၊ ဥဇုဘာဝံ မဟာမုနိ။

သမစိတ္တာ သမကမ္မာ၊ သမကာရီ ဘဝိဿတိ။

ပိယာ ဟေဿတိ ကမ္မေန၊ တုယှတ္ထာယ မဟာဣသိ။

သုဒဿနာ သုပိယာ စ၊ မနာပါ ပိယဝါဒိနီ။

တဿ ဓမ္မေသု ဒါယာဒါ၊ ဝိဟရိဿတိ ဣဒ္ဓိကာ”တိ၂ စ။

ယဒါ ဒီပင်္ကရော ဘဂဝါ သုမေဓဉ္စ သုမိတ္တဉ္စ ဗျာကာသိ၊ တဒါ ဗြဟ္မဒေဝ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ကာလတော ပဌာယ အနန္တသံသာရေ သုခေဓတာပသဿ ပရိစာရိကပုဗ္ဗာ၊ ဒသသဟဿာ ဗြာဟ္မဏကညာယော စ အဋ္ဌာရသသဟဿာ ဗြာဟ္မဏကညာယော စ ထလဇဒကဇပုပ္ဖါနိ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဗုဒ္ဓဝံ။၃၁၁-ပိဋ္ဌေ။

၂။ အပ၊၂။၂၆၉-ပိဋ္ဌေ။

-- ၃၈၅ --

ဂဟေတွာ ဘဂဝတော ပူဇေတွာ “သဗ္ဗာဝ မယံ ပစ္ဆိမေ ဘဝေ ဣမဿ ဣသိဿ ဘရိယာယော ယဝေယျာမာ”တိ ပတ္ထေသုံ။ တေန ဝုတ္တံ–

“ဒီပင်္ကရော မဟာဝီရော၊ ဝိယာကာသိ ဝိနာယကော။

သုမေဓဉ္စ သုမိတ္တဉ္စ၊ သမာနသုခဒုက္ခိတံ။

သဒေဝကဉ္စ ပဿန္တော၊ ဝိစရန္တော သဒေဝကံ။

တေသံ ပကိတ္တနေ အမှေ၊ ဥပဂမ္မ သမာဂမံ။

အမှံ သဗ္ဗပတိ ဟောဟိ ၊ အနာဂတသမာဂမေ။

သဗ္ဗာဝ တုယှံ ဘရိယာ၊ မနာပါ ပိယဝါဒိကာ”တိ၁စ။

“ဗြဟ္မဒေဝဋ္ဌ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ဂေါတမံ လောကနာယကံ။

အဒ္ဒသံ လောကနာထာနံ ၊သင်္ဃံ တေဟိ နော မဟူ။

အဓိကာရံ ဗဟုံ အမှေ တုယှတ္ထာယ မဟာမုနေ။

ဂဝေသတော ဗုဒ္ဓဓမ္မေ၊ မယံ တေ ပရိစာရိကာ”တိ၂ စ။

သုမေဓတာပသော “မယှံ ကိရ ပတ္ထနာ သမိဇ္ဈိဿတီ” တိ သောမနဿပ္ပတ္တော အဟောသိ။ မဟာဇနောပိ ဒီပင်္ကရဒသဗလဿ ဝစနံ သုတွာ “သုမေဓတာပသော ကိရ ဗုဒ္ဓဗီဇံ ဗုဒ္ဓင်္ကုရော” တိ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော အဟောသိ။ ဧဝဉ္စ’ဿ အဟောသိ_ “ယထာ နာမ ပူရိသော နိဒိံ တရန္တော ဥဇုကေန တိတ္ထေန ဥတ္တရိတုံ အသက္ကောန္တော ဟေဋ္ဌာ တိတ္ထေန ဥတ္တရတိ၊ ဧဝမေဝ မယမ္ပိ ဒီပင်္ကရဒသဗလဿသာသနေ မဂ္ဂဖလံ အလဘမာနာ အနာဂတေ ယဒါ တွံ ဗုဒ္ဓေါ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ၊၂။၂၇၂-ပိဋ္ဌေ။

၂၊ အပ။၂။၂၇၆-ပိဋ္ဌေ။

ဘဝိဿသိ၊ တဒါ တဝ သမ္မုခါ မဂ္ဂဖလံ သစ္ဆိကာတုံ သမတ္ထာ ဘဝေယျာမာ”တိ ပတ္ထနံ အကံသု။ ဒီပင်္ကရဒသဗလောပိ ဗောဓိသတ္တံ ပသံ သိတွာ အဋ္ဌဟိ ပုပ္ဖမုဋ္ဌိဟိ ပူဇေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကာမိ၊ တေပိ စကုသတသဟဿသင်္ခါ ခီဏာသဝါ ဗောဓိသတ္တံ ဂန္ဓေဟိ စ မာလာဟိ စ ပူဇေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကမိံသု။ ဒေဝမနုဿာ ပန တထေဝ ပူဇေတွာ ဝန္ဒိတွာ ပက္ကမိံသု။

ဗောဓိသတ္တောာ သဗ္ဗေသံ ပဋိက္ကန္တကာလေ သယနာ ဝုဋ္ဌာယ “ပါရမိယော ဝိစိနိဿာမိ”တိ ပုပ္ဖရာသိမတ္ထကေ ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတွာ နိသီဇိ။ ဧဝံ နိသိန္နေ ဗောဓိသတ္တေ သကလဒသသဟဿစက္ကဝါဠဒေဝတာ သန္နိပတိတွာ သာဓုကာရံ ဒတွာ “အယျ သုမေဓတာပသ ပေါရာဏကဗောဓိသတ္တာနံ ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတွာ ပါရမီယော ဝိစိနိဿာမီတိ နိသိန္နကာလေ ယာနိ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ နာမ ပညာယန္တိ၊ တာနိ သဗ္ဗာနိပိ အဇ္ဇပါတုဘူတာနိ၊ နိဿံသယေန တွံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿသိ၊ မယမ္ပေတံ ဇာနာမ ယဿေ’တာနိ နိမိတ္တာနိ ပညာယန္တိ၊ ဧကန္တေန သော ဗုဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ တွံ အတ္တနော ဝီရိယံ ဒဠှံ ကတွာ ပဂ္ဂဏှာ” တိ ဗောဓိသတ္တံ နာနပ္ပကာရာဟိ ထုတီဟိ အဘိတ္ထုနိံသု။

ဗောဓိသတ္တော ဒီပင်္ကရဒသဗလဿ စ ဒသသဟဿစက္ကဝါဠဒေဝတာနဉ္စ ဝစနံ သုတွာ ဘိယျော သော မတ်တာယ သဉ္ဇာတုဿာဟော ဟုတွာ စိန္တေသိ “ဗုဒ္ဓါ နာမ အမောဃဝစနာ၊ နတ္ထိ ဗုဒ္ဓါနံ ကထာယ အညထတ္တံ၊ ယထာ ဟိ အာကာသေ ခိတ္တလေဍ္ဍုဿ ပတနံ ဓုဝံ။ ဇာတဿ မရဏံ ဓုဝံဦ အရုဒဏေ ဥဂ္ဂတေ သူရိယဿုဋ္ဌာနံ, အာသယာ နိက္ခန္တသီဟဿ သီဟနာဒနဒနံ, ဂရုဂဗ္ဘာယ ဣတ္ထိယာ ဘာရမောရာပနံ အဝဿံ ဘာဝီ၊ ဧဝမေဝ ဗုဒ္ဓါနံ ဝစနံ နာမ ဓုဝံ အမောဃံ ၊ အဒ္ဓါ အဟံ ဗုဒ္ဓေါ ယဝိဿာမီ” တိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဇာ၊ဠ၊၁၊၂၀ (ဗုဒ္ဓဝံ ၊ဠ။၁၂၀။ အပ၊ဠ၊၁၊၂၁)ပိဋ္ဌေသု။

သော “ဓုဝါဟံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿာမီ”တိ ဧဝံ ကတသန္နိဋ္ဌာနော ဗုဒ္ဓကာရကေ ဒါနာဒိပါဥမိဓမ္မေ ဥပဓာရေသိ၊ တိံသ ပါရမိယော ယန္တကေလံ ဝိနိဝဋ္ဋေန္တော ဝိယ မဟာမေရုံ မတ္ထံ ကတွာ စက္ကဝါဠမဟာသမုဒ္ဒံ အာလုဠေန္တော ဝိယ စ သမ္မသိ။ တဿေဝံ ပါရမိယော သမ္မသန္တဿ ဓမ္မတေဇေန စတုနဟုတာဓိကဒွိယောဇနသတသဟဿဗဟာလာ အယံ မဟာပထဝီ ဟတ္ထိနာ အက္ကန္တနဠကလာပေါ ဝိယ ပီဠိယမာနံ ဥစ္ဆုယန္တံဝိယ စ မဟာဝိရဝံ ဝိရဝမာနာ သင်္ကမ္ပိ သမ္ပကမ္ပိ သမ္ပဝေဓိ၊ ကုလာလစက္ကံ ဝိယ တေလယန္တစက္ကံ ဝိယ စ ပရိဗ္ဘမိ။

တတော ရမ္မာနဂရဝါသီဟိ စ သကလဒသသဟဿစက္ကဝါဠဒေဝတာဟိ စ ပုန မာလာဂန္ဓေဟိ ပူဇိတော ဝန္ဒိတော ထုတိမင်္ဂလေဟိ အဘိတ္ထုတော သုမေဓတာပသော “အဟံ ဒသ ပါရမိယော ပူရေတွာ ကပ္ပသတသဟဿာဓိကာနံ စတုန္နံ အသင်္ချေယျာနံ မတ္ထကေ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿာမိ” တိ ဝီရိယံ ဒဠှံ တတွာ အဓိဋ္ဌာယ နဘံ အဗ္ဘုဂ္ဂန္တွာ ဟိမဝန္တမေဝ အဂမာသိ။

ဒီပင်္ကရောပိ ဘဂဝါ ရမ္မနဂရဝါသီနံ ဓမ္မံ ဒေသေတွာ မဟာဇနံ ဓမ္မံ ဒေသေတွာ မဟာဇနံ သရဏာဒီသု ပတိဋ္ဌာပေတွာ ရမ္မနဂရမှာ နိက္ခမိတွာ တတော ဥဒ္ဓမ္ပိ ယာဝတာယုကံ တိဋ္ဌန္တော သဗ္ဗံ ဗုဒ္ဓကိစ္စံ ကတွာ အနုက္ကမေန အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယိ။ တေန ဝုတ္တံ–

ဇောတယိတွာန သဒ္ဓမ္မံ၊ သန္တာရေတွာ မဟာဇနံ။

ဇလိတွာ အဂ္ဂိက္ခန္ဓောစ၊ နိဗ္ဗုတော သော သသာဝကော။

သာ စ ဣဒ္ဓိ သော စ ယသော၊

တာနိ စ ပါဒေသု စက္ကရတနာနိ။

သဗ္ဗံ တမန္တရဟိတံ၊ နနု ရိတ္တာ သဗ္ဗသင်္ခါရာတိ၁။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဗုဒ္ဓဝံ။၃၂၃-ပိဋ္ဌေ။

ကောဏ္ဍညဗုဒ္ဓပူဇာ

ဒီပင်္ကရ ဘဂဝတိ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဧကံ သေလံ နာမ အသင်္ချေယျံ အတိက္ကမိတွာ တဿဝသာနေ ဧကသ္မိံ သာရကမ္ပေ ဧကောဝ ကောဏ္ဍညော နာမ ဗုဒ္ဓေါ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ တဒါ ဗောဓိသတ္တော ဝိဇိတာဝီ နာမ စက္ကဝတ္တိ ဟုတွာ ကောဋိသတသဟဿသင်္ချ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ မဟာဒါနံ အဒါသိ၊ ဣဒါနိ ယသောဓရော စ, ဒသသဟဿာ ဘိက္ခုနိယော စ, အဋ္ဌာရသသဟဿာ ဘိက္ခုနိယော စ တဒါ ဝိဇိတာဝိဿ စက္ကဝတ္တိနော ဣတ္ထိရတနံ ပါဒပရိစာရိကာယော ဟုတွာ သမာနစ္ဆန္ဒာ ပါရမိယော ပူရေသုံ။ တေန ဝုတ္တံ–

"အဟံ တေန သမယေန၊ စက္ကဝတ္တီ မဟဒ္ဓိကော။

ဝိဇိတာဝီတိ နာမေန၊ သသံဃံ လောကနာယကံ

ကောဋိသတသဟဿနံ၊ မဟာဒါနံ ပဝတ္တယိံ။

သောပိ မံ ဗုဒ္ဓေါ ဗျာကာသိ၊ ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဘဝိဿသီ"တိ၁။

ကောဏ္ဍညဘဂဝတိ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဧကံ ဘာသံ နာမ အသင်္ချေယျံ အတိက္ကမိတွာ တဿာဝသာနေ ဧကသ္မိံ သာရမဏ္ဍကပ္ပေ စတုရော ဗုဒ္ဓါ နိဗ္ဗတ္တိံသု မင်္ဂလော သုမနော ရေဝတော သောဘိတောတိ။တေသု မင်္ဂလဿ ဘဂဝတော ကာလေ အမှာကံ ဗောဓိသတ္တော သုရုစိနာမ ဗြာဟ္မဏော ဟုတွာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ကောဋိသတသဟဿဘိက္ခုသံဃဿ မဟာဒါနံ အဒါသိ၊ ဣဒါနိ ယသောဓရော, ဒသသဟဿဘိက္ခုနိယော, အဋ္ဌာရသသဟဿဘိက္ခုနိယော စ တဒါ တဿ ဘရိယာ သဟာယိကာ စ ဟုတွာ သမာနစ္ဆန္ဒာ မဟာဒါနံ သဟေဝ အဒံသု။ တေန ဝုတ္တံ–

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သောဏတ္ထကီ။၅၉၊ ဗုဒ္ဓဝံ၊၃၂၄–ပိဋ္ဌေသု။

"အဟံ တေန သမယေန၊ သုရုစိ နာမ ဗြာဟ္မဏော။

ကောဋိသတသဟဿနံ၊ ဝိမလာနန္ဒ တာဒိနံ။

ဗုဒ္ဓပ္ပမုခသံဃဿ၊ မဟာဒါနံ ပဝတ္တယိံ။

သောပိ မံ ဗုဒ္ဓေါ ဗျာကာသိ၊ မဂ်လော ဒွိပဒုတ္တမော”တိ။၁

တဿ အပရဘာဂေ တဿိံ ယေဝ ကပ္ပေ သုမနော နာမ သတ္ထာ ဥဒပါဒိ၊ တဒါ မဟာသတ္တော အတုလော နာမ နာဂရာဇာ အဟောသိ မဟိဒ္ဓိကော မဟာနုဘာဝေါ၊ ဉာတိသံဃပရိဝုတော ယသောဓရော နာဂရာဇဿ အဂ္ဂမဟေသီ အဟောသိ။ ဒသသဟဿဘိက္ခုနိယော အဋ္ဌာရသသဟဿဘိက္ခုနိယော စ တဒါ နာဂရာဇဿ ပရိသာ အဟေသုံ။ နာဂရာဇာ သပရိသော “ဗုဒ္ဓေါ လောကေ သမုပ္ပန္နော” တိ သုတွာ ဉာတိသံဃပရိဝုတော နာဂဘဝနာ နိက္ခမိတွာ ကောဋိသတသဟဿဘိက္ခုပရိဝါရဿ တဿ ဘဂဝတော ဒိဗ္ဗတူရိယဖဟိ ဥပဟာရံ ကာရေတွာ မဟာဒါနံ ပဝတ္တေတွာ ပစ္စေကံ ဒုဿယုဂါနိ ဒတွာ သရဏေသု ပတိဋ္ဌာသိ။ သောပိ နံ သတ္ထာ “အနာဂတေ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿသိ”တိ ။ဗျာကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ–

“အဟံ တေန သမယေန၊ နာဂရာဇာ မဟိဒ္ဓိကော။

အတုလော နာမ နာမေန၊ သဟ ဉာတိဟိ အာဂတော။

ဒိဗ္ဗတူရိယေဟိ ပူဇေတွာ၊ အသံဃံ လောကနာယကံ။

ပစ္စေကံ ဒုဿံ ပူဇေတွာ၊ သရဏံ တဿု’ပါဂမိံ။

သောပိ မံ ဗုဒ္ဓေါ ဗျာကာသိ၊ ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဘဝိဿသိ”တိ။၂

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သောတတ္တကီ၊၅၉။ ဗုဒ္ဓဝံ၊၃၂၇-ပိဋ္ဌေသု။

၂။ သောတတ္တကီ၊ ၆၀၊ဗုဒ္ဓဝံ။ ၃၁၀-ပိဋ္ဌေသု။

တဿ အပရတာဂေ ရေဝတော နာမ သတ္ထာ ဥဒပါဒိ။ တဒါ ဗောဓိသတ္တော အတိဒေဝေါ နာမ အဟောသိ၊ ဉ္ဉာဒါနိ ယသောဓရော စ ဒသသဟဿဘိက္ခုနိယော စ အဋ္ဌာရသသဟဿဘိက္ခုနိယော စ တဒါ တဿ ဘရိယာ သဟာယိကာ စ အဟေသုံ၊ သော သဘရိယော ဉာတီဟိ စ မိတ္တေဟိ စ သဟ ဥတ္တရာသင်္ဂပူဇနာဒိမဟာဒါနံ အဒါသိ၊ သောပိ နံ သတ္ထာ “အနာဂတေ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿသိ”တိ ဗျာကာသိ။

တေနဝုတ္တံ–

အဟံ တေန သမယေန၊ အတိ ဒေဝေါ နာမ ဗြာဟ္မဏော။

တဿ ဓမ္မံ သုဏိတွာန၊ သရဏံ တဿုပါဂမိံ။

ဥတ္တရာသင်္ဂေန ပူဇံ၊ ကတော ဗုဒ္ဓဿ’ဟံ တဒါ။

သောပိ မံ ဗုဒ္ဓေါ ဗျာကာသိ၊

ရေဝတော လောကနာယကောတိ။၁

တဿ အပရဘာဂေ သောဘိတော နာမ သတ္ထာ ဥဒပါဒိ။ တဒါ ဗောဓိသတ္တော သုဇာတော၂ နာမ ဗြာဟ္မဏော အဟောသိ၊ ဉ္ဉာဒါနိ ယသောဓရော စ တဒါ တဿ ဘရိယာ သဟာယိကာ စ အဟေသုံ။ သော ဘာဘရိယော ဉာတိမိတ္တေဟိ သဟ သတ္ထု ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ သရဏေသု ပတိဋ္ဌာယ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ မဟာဒါနံ အဒါသိ။ သော ပိ နံ သတ္ထာ “အနာဂတေ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿသိ” တိ ဗျာကာသိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သောတတ္တကီ၊၆၁။ ဗုဒ္ဓဝံ၊၃၃၂-ပိဋ္ဌေသု။

၂။ အဇိတော၊ဇာ၊ဋ္ဌ၊၁။၄၃။အဘိ၊ဋ္ဌ၊၁။၆၃-ပိဋ္ဌသု။

တေန ဝုတ္တံ–

အဟံ တေန သမယေန၊ သုဇာတော နာမ ဗြာဟ္မဏော။

သတ္ထု ဓမ္မကထံ သုတွာ ၊ သရဏံ တဿု’ ပဂမိံ။

ဗုဒ္ဓပ္ပမုခသံဃဿ၊ မဟာဒါန ပဝတ္တယိံ။

သော ဝိ မံ ဗုဒ္ဓေါ ဗျာကာသိ၊

သောတိတော လောကနာယကောတိ၁။

သောတိတဘဂဝတိ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဧကံ ဇေယျံ နာမ အသင်္ချေယျံ အတိက္ကမိတွာ တဿာ သာနေ ဧကသ္မိံ ရှုကပ္ပေ တယော ဗုဒ္ဓါ နိဗ္ဗတ္တိံသု အနောမုဿီ ပဒုမော နာရဒေါတိ။ တေသု အနောမဒဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ အမှာကံ ဗောဓိသတ္တော ဧကော ယက္ခသေနာပတိ အဟောသိ မဟိဒ္ဓိကော မဟာနုဘာဝေါ အနေကကောဋိသတသဟဿာနံ ယက္ခာနံ အဓိပတိ။ ဣဒါနိ ယသောဓရာ စ တဒါ တဿ ဘရိယာ သဟာယိကာ စ အဟေသုံ။ သော သဘရိယော ဉာတိမိတ္တေဟိ သဟ “ဗုဒ္ဓေါ လောကေ သမုပ္ပန္နော” တိ သုတွာ အာဂန္တွာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ မဟာဒါန အဒါသိ။ သတ္ထာပိ နံ အနာဂတေ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿသီတိ ဗျာကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ–

အဟံ တေန သမယေန၊ ယက္ခသေနာပတိ၊ အတုံ။

ဗုဒ္ဓပ္ပမုခသံဃဿ၊ မဟာဒါနံ ပဝတ္တယိံ။

သောပိ မံ ဗုဒ္ဓေါ ဗျာကာသိ အနောမဒဿီ သုဂတော။

အပ္ပမေယျေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဘဝိဿတိတိ၂။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သောတတ္ထကီ၊၆၁။ ဗုဒ္ဓဝံ။၃၃၅-ပိဋ္ဌေသု။

၂။ သောတတ္ထကီ၊ ၆၂။ဗုဒ္ဓဝံ။၃၃၇-ပိဋ္ဌေသု။

ပနီဒိ_၄၀

--- ၃၉၂ ---

တဿ အပရဘာဂေ ပဒုမော နာမ သတ္ထာ ဥဒပါဒိ။တဒါ တထာဂတေ အဂါမကေ အရညေ ဝနသဏ္ဍေ ဝသန္တေ ဗောဓိသတ္တာ သီဟောသိ၊ ဣဒါနိ ယသောဓရာဒယော စ တဒါ တဿ ဘရိယာ သဟာယိကာ စ အဟေသုံ၊ သော ဧကေဒိဝသံ သတ္ထာရံ နိရောဓသမာပတ္တိံ သမာပန္နံ ဒိသွာ ပသန္နစိတ္တော ဝန္ဒိတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပီတိသောမနဿဇာတော တိက္ခတ္တုံ သီဟနာဒံ နဒိတွာ သတ္တာဟံ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏပီတိံ အဝိဇဟိတွာ ပီတိသုခေနေဝ ဂေါစရာယ အပက္ကမိတွာ ဇီဝိတပရိစ္စာဂံ ကတွာ ပယိရုပါသမာနော အဋ္ဌာသိ။ သတ္ထာ သတ္တာဟစ္စယေန နိရောဓာ ဝုဋ္ဌိတော သီဟံ ဩလောကေတွာ ‘ဘိက္ခုသံဃေပိ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ သံဃံ ဝန္ဒိဿတီတိ ဘိက္ခုသံဃော အာဂစ္ဆတူ’ တိ စိန္တေသိ။ ဓကောဋ္ဌိဘိက္ခူ တောတဒေဝ အာဂမိံသု။ သီဟော သံဃေ စိတ္တံ ပသာဒေသိ။ သတ္ထာ တဿ မနံ ဥတွာ အနာဂတေ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတီတိ ဗျာကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ–

အဟံ တေန သမယေန၊ သီဟော အာသိံ မိဂါဓိပေါ။

ဝနသဏ္ဍေ နိရောဓန္တံ ၊ သမာပန္နံ တထာဂတံ။ပ။

ပဿတ ဘော ဣမံ သီတံ၊ ဗုဒ္ဓပရိစ္စာဂဇီဝိတံ။

အပရိမေယျေ ဣတော ကပ္ပေ၊ အယံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတီတိ။၁

တဿ အပရဘာဝေ နာရဒေါ နာမ သတ္ထာ ဥဒပါဒိ။ တဒါ ဗောဓိသတ္တာ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ ပဥ္စသု အဘိညာသု အဋ္ဌသု ဟ သမာပတ္တိသု စိဏ္ဏဝသီ ဟုတွာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ မဟာဒါနံ ဒတွာ လောဟိတစန္ဒနေ ပူဇံ အကာသိ။ ဣဒါနိ ယသောဓရာဒယော ပန တဒါ မဟာဒါနေ လောဟိတစန္ဒနပူဇာယဥ္စ ပါရမီပူရိတာ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သောတတ္ထကီ၊၆၃။ ဗုဒ္ဓဝံ ။၃၃၉-ပိဋ္ဌေသု။

-- ၃၉၃ --

သဟာယိကာ အဟေသုံ။ သောပိ နံ အနာဂတေ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿသီတိ ဗျာကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ–

အဟံ တေန သမယေန၊ ပဗ္ဗဇိံ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ။

ပုဗ္ဗပ္ပမုခသံဃဿ၊ မဟာဒါနံ အဒါသဟံ။

သုရတ္တစန္ဒနဝရေန၊ ပူဇံ ကရိံ တထာဂတံ။

သောပိ မံ ဗုဒ္ဓေါ ဗျာကာသိ ၊နာရဒေါ လောကနာယကောတိ။

နာရဒဘဂဝတိ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဧကံ ရုစိယံ နာမ အသင်္ချေယျံ အတိက္ကမိတွာ တဿာဝသာနေ ဣတော သတသဟဿကပ္ပမတ္ထကေ ဧကသ္မိံ သာရကပ္ပေ ဧကောဝ ပဒုမုတ္တရော နာမ ဗုဒ္ဓေါ ဥဒပါဒိ။ တဒါ ဗောဓိသတ္တော ဇဋိလော နာမ ရဋ္ဌိကော ဟုတွာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ သစီဝရံ ဒါနံ အဒါသိ။ ဣဒါနိ ယသောရာဇယော ပန တဒါ တသ္မိံ ဒါနေ ပါရမီပူရိကာ သဟာယိကာ မဟေတုံ။ ယသောဓရာ ပန ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓကာလေ ဟံသဝတီယံ ကုလေဂေဟေ ပဋိသန္ဓိံ ဂဟေတွာ အပရဘာဂေ သတ္ထု ဓမ္မကထံ သုဏန္တီ သက္ကာရံ ဧကံ ဘိက္ခုနိံ မဟာဘိညာပ္ပတ္တာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသွာ အဓိကာရကမ္မံ ကတွာ တံ ဌာနန္တရံ ပတ္ထေသိ ၊သောပိ နံ ဇဋိလံ အနာဂတေ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿသီတိ ဗျာကာသိ တေန ဝုတ္တံ

“ အဟံ တေန သမယေန၊ ဇဋိလော နာမ ရဋ္ဌိကော။

သမ္ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ သံဃံ၊ သဘတ္တံ ဒုဿ’ပဒါသဟံ။

သောပိ မံ ဗုဒ္ဓေါ ဗျာကာသိ၊ သံဃမဇ္ဈေ နိသီဒိယ။

သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ အယံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတိ” တိ၂။

မှတ်ချက်။   ။

၁။ ဇာ၊ဋ္ဌ၊၁။၄၅။ အဘိ။ဋ္ဌ၊၁။၆၄-ပိဋ္ဌေသု (မဟာရဋ္ဌိယော)။

၂။ ဗုဒ္ဓဝံ။၃၄၄။ သောဝတ္ထကီ။၆၄-ပိဋ္ဌေသု။အံ၊ဋ္ဌ။၁။၂၉၀-ပိဋ္ဌေ။

-- ၃၉၄ --

တဿ အပရဘာဂေ ယာဝ ဣမသ္မာ ဘဒ္ဒကပ္ပါ စုဒ္ဒသ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇိံသု သုမေဓော သုဇာတော ပိယဒဿိ အတ္ထဒဿီ ဓမ္မဒဿီ သိဒ္ဓတ္ထော တိဿော ဖုဿော ဝိပဿီ သိခီ ဝေဿဘူ ကကုသန္ဓော ကောဏာဂမနော ကဿပေါ စာတိ။ တေန ဝုတ္တံ အဋ္ဌကထာသု–

“တဏှင်္ကရော မေဓင်္ကရော၊ အထောပိ သရဏင်္ကရော။

ဒီပင်္ကရော စ သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ကောဏ္ဍညော ဒွိပဒုတ္တမော။

မင်္ဂလော စ သုမနော စ၊ ရေဝတော သောဘိတော မုနိ။

အနောမဒဿီ ပဒုမော၊ နာရဒေါ ပဒုမုတ္တရော။

သုမေဓော စ သုဇာတော စ၊ ပိယဒဿီ မဟာယသော။

အတ္ထဒဿီ ဓမ္မဒဿီ၊ သိဒ္ဓတ္ထော လောကနာယကော။

တိဿော ဖုဿော စ သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဝိပဿီ သိခီ ဝေဿဘူ။

ကကုသန္ဓော ကောဏာဂမနော၊ ကဿပေါ စာပိ နာယကော။

ဧတေ အဟေသုံ သမ္ဗုဒ္ဓါ ၊ ဝီတရာဂါ သမာဟိတာ။

သတရံသီဝ ဥပ္ပန္နာ၊ မဟာတမဝိနောဒနာ။

ဇလိတွာ အဂ္ဂိက္ခန္ဓာဝ၊ နိဗ္ဗုတာ တေ သသာဝကာ”၁ တိ။

အမှာကံ ဟောဓိသတ္တော ယသောဓရောဒယော စ တေသမ္ပိ စုဒ္ဒသန္နံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ သမ္ဗုဓေ သမာနစ္ဆန္ဒာ သမစိတ္တာ သမကာရီ ဟုတွာ ဒါနာဒိပါရမိယော ပူရေသုံ။ တေန ဝုတ္တံ–

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဗုဒ္ဓဝံ၊ဋ္ဌ။၁၅၉။ အမ၊ဋ္ဌ၊၁။၅၄။ ဇာ၊ဋ္ဌ၊၁။၅၂။ စရိယာ၊ဋ္ဌ။ ၁၄-ပိဋ္ဌေသု။

-- ၃၉၅ --

“အပရိမေယျ ဣတော ကပ္ပေ၊ ဒီပင်္ကရော မဟာမုနိ။

မမ ကမ္မံ ဝိကာကာသိ ၊ဥဇုတာဝံ မဟာမုနိ။

သမစိတ္တာ သမကမ္မာ၊ သမကာရီ ဘဝိဿတိ။

ပိယာ ဟေဿတိ ကမ္မေန၊ တုယှတ္ထာယ မဟာဣသီ” တိ၁ စ။

“အမှံ သဗ္ဗပတိ ဟောတိ၊ အနာဂတသမာဂမေ။

သမ္ဗာဝ တုယှံ ဘရိယာ၊မနာပါ ပိယဝါဒိကာ။

ဒါနံ သီဘမယံ သဗ္ဗံ၊ ဘာဝနာ စ သုဘာဝိတာ။

ဒီဃရတ္တဥ္စ နော သဗ္ဗံ၊ ပရိစ္စတ္တံ မဟာမုနေ” ၁တိ စ။

ဧဝံ ကပ္ပသတသဟဿဓိကာနံ စတုန္နံ အသင်္ချေယျာနံ အဗ္ဘန္တရေ တဏှင်္ကရသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ပဘုတိ ယာဝ အမှာကံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အဌဝီသတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အဟေသုံ။ ဝုတ္တဝတာ–

စိန္တိတံ သတ္တာသင်္ချေယျံ၊ နဝါသင်္ချေယျ ဝါစကံ။

ကာယဝါစံ စတုချာတံ၊ ဗုဒ္ဓတ္တံ သမုပါဂမီတိ။

ဂါထာ ဝုတ္တတ္ထာဝ ဟောတိ။ ဧဝံ တေတ္တန္တရေ ပဥ္စသတသဟဿာနိ စ ဒွါဒသသဟဿာနိ စ အဌဝီသတိ စ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇိံသု။ ပုရာဏဒီပင်္ကရာဒီဟိ ပန ဂဏိယမာနာ အနန္တာ အသင်္ချေယျာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇိံသု။ တေန ဝုတ္တံ–

“အဟမ္ပိ ပုဗ္ဗဗုဒ္ဓေသု၊ ဗုဒ္ဓတ္တ’မတိပတ္ထယိံ။

မနသာယေဝ ဟုတွာန၊ ဓမ္မရာဇာ အသင်္ချာ”တိ၃။

တေသံ သဗ္ဗေသံ ဥပ္ပန္နာနံ အသင်္ချေယျာနံ အနန္တတေဇာနံ အနန္တပုညာနံ အနန္တဣဒ္ဓိမန္တာနံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ နမက္ကာရဿ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ၊၂။၂၆၉-ပိဋ္ဌေ။

၂။ အပ၊ ၂။၂၇၂-ပိဋ္ဌေ။

၃။ အပ၊၁။ ၁-ပိဋ္ဌေ။

-- ၃၉၆ --

ဝိပါကောပိ အနန္တော အပ္ပမေယျော ဟောတိ၊ တသ္မာ ပေါရာဏာစရိယာ ဣမံ ဗုဒ္ဓဝန္ဒနဂါထာမာဟံသု–

သမ္ဗုဒ္ဓေ အဌဝီသဥ္စ၊ ဒွါဒသဥ္စ သဟဿကေ။

ပဥ္စသတသဟဿာနိ၊ နာမာမိ သိရသာ’မဟံ။

အပ္ပကာ ဝါဠုကာ ဂင်္ဂါ၊ အနန္တာ နိဗ္ဗုတာ ဇိနာ။

တေ စ ဓမ္မဠ္ဌ သံဃဠ္ဌ၊ အာဒရေန နမာမ’ဟံ။

နမက္ကာရာနုဘာဝေန၊ဟိတွာ သဗ္ဗေ ဥပဒ္ဒဝေ။

အနေကအန္တရာယာပိ၊ ဝိနဿန္တု အသေသတောတိ။

ဧဝံ အမှာကံ ဗောဓိသတ္တော ယသောဓရာဒယော စ ဒီပင်္ကရာဒီနံ စတုဝီသတိယာ ဗုဒ္ဓါနံ သန္တိကေ အဓိကာရံ ကရောန္တာ လဒ္ဓဗျာကရဏာ ယာဝ ဝေဿန္တရမဒ္ဒီဒေဝီ ဘဝါ ဒါနာဒိပါရမိယော ပူရေန္တာ တတော စုတာ တုသိတာဘဝနေ နိဗ္ဗတ္တိံ သူတိ ဣဒံ အဝိဒူရေနိဒါနံ နာမ

အဝိဒူရေနိဒါနံ နိဋ္ဌိတံ။

သန္တိကေနိဒါန

ကတမံ သန္တိကေ နိဒါနံ? တုသိတပုရတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဗောဓိ! မဏ္ဍေ သဗ္ဗညုတပ္ပတ္တိ၊ ဧတ္ထန္တရေ ဗောဓိသတ္တဿ ယသောဓရာဒီနာ သဟဇာတာဒိကိစ္စံ သန္တိကေနိဒါနံ နာမ။ တံ ဇာတကဋ္ဌကထာဒီသု ဝုတ္တတ္တာ ဣဓ န ဝိတ္ထာရိတာ ၊ တသ္မာ တတ္ထ ဝိတ္ထာရိတနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဇာ၊ဋ္ဌ၁။၅၆။ အပ၊ဋ္ဌ၁။၅၈။ မ၊ဋ္ဌ၊၂။၉၂-ပိဋ္ဌာဒီသု။

-- ၃၉၇ --

အယံ ပန သင်္ခေပေါ_ ဗောဓိသတ္တော တုသိတဘဝတော ကာလ ဒီပ ဒေသ ကုလ ဇနေတ္တိအာယုပရိစ္ဆေဒဝသေနာ ပဉ္စဝိလောကေတွာ တတော စုတော သကျရာဇကုလေ မဟာမာယာယ ကုစ္ဆိမှိ ဥတ္တရာသာဠ္ဟနက္ခတ္တေန၂ ပဋိသန္ဓိံ ဂဟေတွာ ဒသမာသစ္စယေန လုမ္ဗိနီဝနေ ဇာတော တသ္မိံ ယေဝ သမယေ ရာဟုလမာတာဒေဝီ အာနန္ဒတ္ထေရော၃ ဆန္နော အမစ္စော ကာဠုဒါယီ အမစ္စော ကဏ္ဍကော အဿရာဇာ မဟာဗောဓိရုက္ခော စတဿော နိဓိကုမ္ဘိယော စ ဇာတာ၄။

ရာဟုလမာတာ ပန ဒေဝဒဟနဂရေ သုပ္ပဗုဒ္ဓရညော အဂ္ဂမဟေသိယာ သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇဿ ဘဂိနိဘူတာယ အမိတ္တာယ နာမ ဒေဝိယာ ကုစ္ဆိမှိ ပဋိသန္ဓိံ ဂဟေတွာ ဗောဓိသတ္တဝိဇာယနဒိဝသေဝ သဟဇာတာ၊ တဿ ပန ဥတ္တမသုဝဏ္ဏဿ ဝိယ သရီရဝဏ္ဏော အဟောသိ၊ သာ တသ္မာ ဘဒ္ဒကဉ္စနာတိ နာမ လဘိ၊ သာ ပစ္ဆာ ကစ္စနာ တွေဝ သင်္ခံ ဂထာ။ ဗောဓိသတ္တော အနန္တေန ပရိဟာရေန မဟန္တေန သိရိသောဘဂ္ဂေန အနုပုဗ္ဗေန ဝဍ္ဎမာနော သောဠသဝဿုဒ္ဒေသိကော ဇာတော ရမ္မ သုရမ္မ သုဘနာမကေသု တီသု ပါသာဒေသု ဒေဝေါ ဝိယ မဟာသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝမာနော ဝိဟရတိ၊ ရာဟုလမာတာ ပနဿ ဒေဝီ အဂ္ဂမဟေသီ အသောသိ။

ရာဟုလမာတာ ဟိ တဒါ သဗ္ဗာသံ ဣတ္ထီနံ အဘိရူပတရာ အဟောသိ အနေကေသု စက္ကဝါဠေသု အဘိရူပတရရူပါဒီနံ ဧကတ္တ သန္နိပါတာ ဝိယ။ တသ္မာ “အဘိရူပတရာတိ” ဇနပဒေဟိ သမ္မတာဟိ ဇနပဒကလျာဏီအာဒီဟိပိ သာ အဘိတ္ထုတာ_

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ၊ဋ္ဌ၁။၅၉။ ဇာ၊ဋ္ဌ၁။၅၇-ပိဋ္ဌေသု။

၂။ အပ၊ဋ္ဌ၁။၆၂။ ဇာ၊ဋ္ဌ၁။၆၀-ပိဋ္ဌေသု။

၃။ အာရောဟနိယဟတ္ထိ-။အံ၊ဋ္ဌ၁။၂၃၄-ပိဋ္ဌေ။

၄။ အံပ၊ဋ္ဌ၁။၆၅။ ဇာ၊ဋ္ဌ၁။၆၃-၄။ ဗုဒ္ဓဝံ၊ဋ္ဌ။၃၂၂-ပိဋ္ဌေသု။

-- ၃၉၈ --

“ ယုဝတီနဉ္စ သဗ္ဗာသံ၊ ကလျာဏီတိ ဝိဿုတာ။

ကသ္မိမ္ပိ နဂရေ ရမ္မေ ၊ဌပေတွာ တံ ယသောဓရေ” န္တိ၁။

ထေရီပဒါနေပိ၂ သယမေဝ ဇဝံ ပကာသိတာ_

“ကာမဓာတု’ မတိက္ကမ္မ၊ သဏ္ဍိတာ ရူပဓာတုယာ။

ရူပေန သဒိသာ နတ္ထိ၊ ဌပေတွာ လောကနာယက” န္တိ။

သာ ဆန္နဝုတိသတသသသဿနံ ဣတ္ထီနံ ပါမေက္ခာ ဣဿရာ အဟောသိ အဓန္တောနိဝေသနေ သတသဟဿနံ၃ ကညာနံ မပုခါ၊ ဇဝံ မဟန္တံ ယသံ ပရိဝါရံ ဓာရေတီတိ ယသောဓရာတိ ပညာယိတ္ထ။ တေန ဝုတ္တံ_

တီနံ သတသဟဿာနံ၊ နဝုတီနံ ဆဒုတ္တရိ။

အဂါရေ တေ မဟာဝီရ၊ ပါမောက္ခာ သဗ္ဗာ ဣဿရာ၊

ကညာသတသဟဿပမုခါ၊ သကျပုတ္တနိဝေသန္ဓေ။

သမာနသုခဒုက္ခတာ၊ ဒေဝတာ ဝိယ နန္ဒနောတိ။

သာ ဟိ ဘိက္ခုနီကာလေပိ မဟာပရိဝါရာဝ အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ_

“ပတ္တိစိဝရ’မာဒါယ၊ နိက္ခမိတွာ သကဿမာ။

ပုရက္ခတာ ဘိက္ခုနီဟိ ၊သတေသိ သဟဿဟိ သဝ” တိ။၅

သာ အနုက္ကမေန ယောဗ္ဗနံ ပတွာ ဧကူနိတိံသေ ဝယသ္မိံ ရာဟုလကုမာရံ ဝိဇာယိ၊ တသ္မိံ ယေဝ ဒိဂသေ အမုရတ္တေ ဗောဓိသုတ္တော

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ၊၂၊၂၅၄-ပိဋ္ဌ။

၂။ အပ၊၂၊၂၆၆-ပိဋ္ဌေ။

၃။ စတ္တာလီသသဟဿဝ၊အပ၊ဋ္ဌ၊၁။၇၀။ ဇာ၊ဋ္ဌ၊၁။၆၀-ပိဋ္ဌေသု။

၄။ အပ၊၂။၂၆၆-ပိဋ္ဌေ။

၅။ အပ၊ ၂။ ၂၆၅-ပိဋ္ဌေ။

-- ၃၉၉ --

ကတမဟာဘိနိက္ခမနော ဆဗ္ဗဿာနိ မဟာပဓာနံ ပဒဟိတွာ ဝေသခပုဏ္ဏမာယံ ဗောဓိရက္ခမူလေ နိသိန္နော သူရိယေ အနတ္ထဂတေယေဝ မာရဗလံ ဝိဓမိတွာ ပုရိမယာမေ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရိတွာမဇ္ဈိမယာမေ ဒိဗ္ဗစက္ခုံ ဝိသောဓေတွာ ပုရိမယာမေ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရိတွာ မဇ္ဈိမယာမေ ဒိဗ္ဗစက္ခုံ ဝိသောဓေတွာ ပစ္ဆိမယာမေ ဒိယာကိလေသသဟဿံ ခေပေတွာ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိမဘိသမ္ဗုဇ္ဈိ။

တတော တတ္ထေဝ သတ္တသတ္တာဟေ ဝီတိနာမေတွာ အာသဠှိပုဏ္ဏမာယံ ဗာရာဏသိံ ဂန္တွာ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အညာသိကောဏ္ဍညပ္ပမုခါ အဋ္ဌာရသဗြဟ္မကောဋိယော ဓမ္မမတံ ပါယေန္တော ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တေတွာ ယသာဒိကေ ဝေနယျေ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ တေ သဗ္ဗေဝ သဋ္ဌိ အဟန္တေ လောကာနုဂ္ဂဟာယ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဥရုဝေလံ ဂစ္ဆန္တော ကပ္ပါသိကဝနသဏ္ဍေ တိံသ ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယေ သောတာပတ္တိဖလာဒီသု ပတိဋ္ဌာပေတွာ ဥရုဝေလံ ဂန္တွာ အမုမှာနိ ပါဋ္ဌိ ရိယသဟဿာနိ ဒသေတွာ ဥရုဝေလကဿပါဒယော သဟဿဇဋိလပရိဝါရေ တေ ဘာဋိကဇဋိလေ ဝိနေတွာ တေဟိ ပရိဝုတော ရာဇဂဟနဂရူပစာရေ လဋ္ဌိဝနုယျာနေ နိသိန္နော ဗိမ္ဗိသာရပ္ပမုခေ ဒွါဒသနဟုတေ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကေ သာသနေ ဩတာရေတွာ မဂဓရာဇေန ကာရိတေ ဝေဠုဝနဝိဟာရေ ဝိဟာသိ။

အထေဝံ ဘဂဝတိ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တေ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလာနေသု အဂ္ဂသာဝကဋ္ဌာနေ ဌပိတေသု သာဝကသန္နိပါတေ ဇာတေ သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇာ “ပုတ္တော ကိရ မေ ဆဗ္ဗဿာနိ ဒုက္ကရကာရိကံ စရိတွာ ပရမာဘိသမ္ဗောဓိံ ပတွာ ပဝတ္တိတဝရဓမ္မစက္ကော ရာဇဂဟံ နိဿာယ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရတိ” တိ သုတွာ

ပုရိသသဟဿပရိဝါရေ အနုက္ကမေန ဒသ အမစ္စေ ပေသေသိ “ပုတ္တံ မေ ဣဓာ’ နေတွာ ဒဿေထာ” တိ။ တေသု ရာဇဂဟံ ဂန္တွာ သတ္ထု ဓမ္မဒေသနာယ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌိတေသု ကာဠုဒါယိတ္ထေရေန ရညော အဓိပ္ပါယေ

မှတ်ချက်။ ။

၆။ ဝိ။၃။၁၄။ သံ၊၃။ ၃၆၀။ပဋိသံ။၃၂၉-ပိဋ္ဌေသု။

--- ၄၀၀ ---

အာရောစိတေ ဘဂဝါ ဝီသတိသဟဿခီဏာသဝပရိဝုတော ရာဇဂဟတော နိက္ခမိတွာ သဋ္ဌိယောဇနံ ကပိလဝတ္ထုံ ဒွီဟိ မာသေဟိ သမ္ပာပုဏိ။ သကျရာဇာနော” အမှာကံ ဉာတိသေဋ္ဌံ ပဿိဿာမာ” တိ သန္နိပတိတွာ နိဂြောဓာရာမံ ဘဂဝတော စ ဘိက္ခုသံဃဿ စ ဝသနယောဂ္ဂံ ကာရေတွာ ဂန္ဓပုပ္ဖါဒိဟတ္ထာ ပစ္စုဂ္ဂမနံ ကရောန္တော သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတေ ဒဟရဒဟရေ နာဂရိကဒါရကေ စ ဒါရိကာယော စ ပဌမံ ပဟိဏိံ သု။ တတော ရာဇကုမာရေ ဟ ရာဇကုမာရေ စ ရာဇကုမာရိကာယော စ တေသံ အနန္တရာ သာမံ ဂန္တွာ ဂန္ဓပုပ္ဖစုဏ္ဏာဒီဟိ ပူဇယမာနာ ဘဂဝန္တံ ဂဟေတွာ နိဂြောဓာရာမ’ မေဝ အဂမံသု။ တတြ ဘဂဝါ ဝီသတိသဟဿခီဏာသဝပရိဝုတော ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနေ နိသီဒိ။ သာကိယာ မာနဇာတိကာ မာနထဒ္ဓါ၊ တေ “သိဒ္ဓတ္ထ ကုမာရော အမှေဟိ ဒဟရတရော၀၊ အမှာကံ ကနိဋ္ဌော ဘာဂိနေယျော ပုတ္တော နတ္တာ” တိ စိန္တေတွာ ဒဟရဒဟရေ ရာဇကုမာရေ အာဟံသု “တုမှေ ဝန္ဒထ၊ မယံ တုမှာကံ ပိဋ္ဌိတော နိသီဒိဿာမာ”တိ။

တေသု ဧဝံ နိသိန္နေသု ဘဂဝါ တေသံ အဇ္ဈာသယံ ဩလောကေတွာ “န မံ ဉာတီ ဝန္ဒန္တိ၊ ဟန္ဒ နေ ဝန္ဒာပယိဿာမီတိ အဘိညာပါဒကံ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဋ္ဌာယ ဣဒ္ဓိယာ အာကာသံ အဗ္ဘုဂ္ဂန္တွာ တေသံ သီသေ ပါဒပံသုံ ဩကိရမာနာ ဝိယ ကဏ္ဍမ္ဗမူလေ ယမကပါဋိဟာရိယသဒိသံ ပါဋိဟာရိယ’ မကာသိ။ ရာဇာ တံ အစ္ဆရိယံ ဒိသွာ အာဟ_ “ဘဂဝါ တုမှာကံ မင်္ဂလဒိဝသေ ဗြာဟ္မဏဿ ဝန္ဒနတ္ထံ ဉပနီတာနံ ပါဒေ ဝေါ ပရိဝတ္တိတွာ ဗြာဟ္မဏဿ မတ္ထကေ ပတိဋ္ဌိတေ ဒိသွာပိ အဟံ တုမှေ ဝန္ဒိံ၊ အယံ မေ ပဌမဝန္ဒနာ။ ဝပ္ပမင်္ဂလဒိဝသေ ဇမ္ဗုစ္ဆာယာယ သိရိသယနေ နိပန္နာနံ ဝေါ ဇမ္ဗုစ္ဆာယာယ အပရိဝတ္တနံ ဒိသွာပိ တုမှာကံ ပါဒေ ဝန္ဒာမိ ၊ အယံ မေ တတိယဝန္ဒနာတိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဝိ၊ဋ္ဌ၊၃။၂၈၇-ပိဋ္ဌေ။

--- ၄၀၁ ---

သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇေန ပန ဝန္ဒိတေ ဘဂဝတိ အဝန္ဒိတွာ ဌိတော နာမ ဧကသာကိယောပိ နာဟောသိ၊ သဗ္ဗေယေဝ ဝန္ဒိံသု။ ဣတိ ဘဂဝါ ဉာတယော ဝန္ဒာပေတွာ အာကာသတော ဩရုယှ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ။ နိသိန္နေ ဘဂဝတိ သိခါပ္ပတ္တော ဉာတိသမာဂမော အဟောသိ၊ သဗ္ဗေ ဧကဂ္ဂါ သန္နိပတိံ သု။ တတေ, မဟာမေဃော ပေါက္ခရဝဿံ ဝဿိ၊ တမ္ဗဝဏ္ဏ’ မုဒကံ ဟေဋ္ဌာ ဝိရဝန္တံ ဂစ္ဆတိ၊ ကဿစိ သရီရေ ဧကဗိန္ဒုမတ္တမ္ပိ န ပတတိ၊ တံ ဒိသွာ သဗ္ဗေ အစ္ဆရိယဗ္ဘုတ ဇာတာ အဟေသုံ။ ဘဂဝါ “န ဣဒါနေဝ မယှံ ဉာတိသမာဂမေ ပေါက္ခရဝဿံ ဝဿတိ၊ အတီတေပိ ဝဿီ”တိ ဣမိဿာ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိယာ ဝေဿန္တရဇာတကံ ကထေသိ။ ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ သဗ္ဗေ ဉဋ္ဌာယ ဝန္ဒိတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကမိံသု။ ဧကောပိ ရာဇာ ဝါ ရာဇမဟာမတ္တော ဝါ “သွေ အမှာကံ ဘိက္ခံ ဂဏှာတာ” တိ ဝတွာ ဂတော နာမ နတ္ထိ။

ဘဂဝါ ဒုတိယဒိဝသေ ဝီသတိဘိက္ခုသဟဿပရိဝါရော ကပိလဝတ္ထုံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ ၊ န ကောစိ ပစ္စုဂ္ဂန္တွာ နိမန္တေသိ ဝါ ပတ္တံ ဝါ အဂ္ဂဟေသိ။ ဘဂဝါ ဣန္ဒခီလေ ဌိတော အာဝဇ္ဇေသိ” ကထံ နုခေါ ပုဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ ကုလနဂရေ ပိဏ္ဍာယ စရိံသု၊ ကိံ ဥပ္ပဋိပါဋိယာ ဣဿရဇနာနံ ဃရာနိ အဂမံသု၊ ဥဒါဟု သပဒါနစာရိကံ စရိံသူ”တိ။ တတော ဧကဗုဒ္ဓဿပိ ဥပ္ပဋိပါဋိယာ ဂမနံ အဒိသွာ “မယာပိ ဣဒါနိ အယမေဝ ဝံသော အယံ ပဝေဏိ ပဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ အာယတိံ စ မေ သာဝကာပိ မမေဝ အနုသိက္ခန္တာ ပိဏ္ဍစာရိယဝတ္တံ ပူရေဿန္တီ” တိ ကောဋ္ဌိယံ နိဝိဋ္ဌဂေဟတော ပဋ္ဌာယ သပဒါနံ ပိဏ္ဍာယစရတိ” တိ၁ ဒွိဘူမကတိဘူမကာဒီသု ပါသာဒေသု သီဟပဉ္စရေ ဝိဝရိတွာ မဟာဇနော ဒဿနဗျာဝဋော အဟောသိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဇာ၊ဋ္ဌ၊၁။၁၀၃-ပိဋ္ဌေ။

--- ၄၀၂ ---

ရာဟုလမာတာပိ ဒေဝီ “အယျပုတ္တော ကိရ ဣမသ္မိံ ယေဝ နဂရေ မဟန္တေန ရာဇာနုဘာဝေန သုဝဏ္ဏသိဝိကာဒီဟိ ဝိစရိတွာ၂ ဣဒါနိ ကေသမဿုံ ဩဟာရေတွာ ကာသာယဝတ္ထဝသနော ကပါလဟတ္ထော ပိဏ္ဍာယ စရတိဦ

သောဘတိ နု ခေါ” တိ သီဟပဥ္စရံ ဝိဝရိတွာ □လောကယမာနာ ဘဂဝန္တံ နာနာဝိရာ ဂသမုဇ္ဇလာယ သရီရပ္ပဘာယ နဂရဝီထိယဗာ □ဘာသေတွာ ဗျာမပ္ပဘာပရိက္ခေပသမင်္ဂိဘူတာယ အသီတာနုဗျဥ္စနာဝဘာသိတာယ ဒွတ္တိံ သမဟာပုရိသလက္ခဏပဋိမဏ္ဍိတာယ အနောပမာယ ဗုဒ္ဓသိရိယာ ဝိရောစမာနံ ဒိသွာ ဥဏှိသတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ပါဒတလာ_

သိနိဒ္ဓနီလမုဒုကုဉ္စိတကေသော၊

သူရိယနိမ္မလတလာဘိနလာဋော။

ယုတ္တတုင်္ဂမုဒုကာယတနာသော။

ရံသိဇာလဝိကတော နရသီဟော။(၁)

စက္ကဝရင်္ကိတ ရတ္တသုပါဒေါ၊

လက္ခဏမဏ္ဍိတအာယတပဏှိ။

စာမရိဟတ္ထဝိဘူသိတပဏှော၊

ဧသ ဟိ တုယှံ ပိတာ နရသီဟော။(၂)

သကျကုမာရော ဝရဒေါ သုခုမာလော၊

လက္ခဏဝိစိတ္တ ပသန္နသရီရော။

လောကဟိတာယ အာဂတော နရဝီရော၊

ဧသ ဟိ တုယှံ ပိတာ နရသီဟော။(၃)

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဇာ၊ဋ္ဌ၊၁။၁၀၄-၅-ပိဋ္ဌေ။

-- ၄၀၃ --

အာယတယုတ္တ သုသဏ္ဌိတသောတော၊

ဂေါပခုမောအတိနီလနေတ္တော။

ဣန္ဒဓနုအဘိနီလ ဘမုကော၊

ဧသ ဟိ တုယှံ ပိတာ နရသီဟော။(၄)

ပုဏ္ဏစန္ဒနိဘော မုခဝဏ္ဏော၊

ဒေဝနရာနံ ပိယော နရနာဂေါ။

မတ္တဂဇိန္ဒဝိလာသိသဂါမီဥ်

ဧသ ဟိ တုယှံ ပိတာ နရသီဟော။(၅)

သိနိဒ္ဓ သုဂမ္ဘီရ မဥ္စုသဃောသော၊

ဟိင်္ဂုလ ဝဏ္ဏရတ္တသုဇိဝှေါ။

ဝီသတိ ဝီသတိ သေတသုဒန္တော၊

ဧသ ဟိ တုယှံ ပိတာ နရသီဟော။(၆)

ခတ္တိယသမ္ဘဝ အဂ္ဂကုလိန္ဒော၊

ဒေဝ မနုဿနမဿိတပါဒေါ။

သီလ သမာဓိ ပတိဋ္ဌိတစိတ္တော၊

ဧသ ဟိ တုယှံ ပိတာ နရသီဟော။(၇)

ဝဋ္ဋ သုဝဋ္ဋ သုသဏ္ဌိတဂီဝေါ၊

သီဟဟနုမိဂ ရာဇသရီရော။

ကဥ္စန သုစ္ဆဝိ ဥတ္တမဝဏ္ဏော၊

ဧသ ဟိ တုယှံ ပိတာ နရသီဟော။(၈)

အဥ္စနသမဝဏ္ဏသုနီလကေသော၊

ကဥ္စနပဋ္ဋဝိသုဒ္ဓနလာဋော။

ဩသဓိပဏ္ဍရသုဒ္ဓ သုဥဏ္ဏော၊

ဧသ ဟိ တုယှံ ပိတာ နရသီဟော။(၉)

-- ၄၀၄ --

ဂစ္ဆတော်နီလပထေ ဝိယ စန္ဒော၊

တာရာဂဏာပရိဝုတရူပေါ။

သာဝကမဇ္ဈဂတော သမဏိန္ဒော၊

ဧသ ဟိ တုယှံ ပိတာ နရသီဟော တိ_(၁၀)

ဧဝ’မိမာဟိ ဒသဟိ နရသီဟဂါထာဟိ နာမ အဘိတ္ထဝိတွာ ဗုဒ္ဓပုတ္တံ သတ္ထုဝဿိကံ ရာဟုလကုမာရံ နိဒဿေတွာ ရညော သန္တိကံ ဂန္တွာ “တုမှာကံ ပုတ္တော ကြဒါနိ ပိဏ္ဍာယ စရတီ” တိ ရညော အာရောစေသိ။ ရာဇာ သံဝိဂ္ဂဟဒယော ဟတ္ထေန သာဋကံ သဏ္ဌာပေန္တော တုရိတတုရိတံ နိက္ခမိတွာ ဝေဂေန ဂန္တွာ ဘဂဝတော ပုရတော ဌတွာ အာဟ “ကိံ ဘန္တေ အမှေ လဇ္ဇာပေထ၊ ကိ’မတ္ထံ ပိဏ္ဍာယ စရထ၊ ကိံ ဧတ္တကာနံ ဘိက္ခူနံ န သက္ကာ ဘတ္တံ လဒ္ဓုန္တိ သညံ ကရိတ္ထာ”တိ။ “ဝံသစာရိတ္တ’ မေတံ မဟာရာဇ အမှာက” န္တိ။ “နနု ဘန္တေ အမှာကံ မဟာသမ္မတခတ္တိယဝံသော နာမ ဝံသော၊ တတ္ထ စ ဧကခတ္တိယောပိ ဘိက္ခာစာရော နာမ နတ္ထီ”တိ။ အယံ မဟာရာဇ ရာဇဝံသော နာမ တဝ ဝံသော၊ အမှာကံ ပန ဒီပင်္ကရော ကောဏ္ဍညော ။ပ။ ကဿပေါတိ အယံ ဗုဒ္ဓဝံသော နာမ ။ ဧတေ ဟ အညေ စ အနေကသတသဟဿသင်္ချါ ဗုဒ္ဓါ ဘိက္ခာစာရာ၊ ဘိက္ခာ စာရေနေဝ ဇီဝိတံ ကပ္ပေသုန္တိ အန္တရဝီထိယံ ဌိတောဝ_

“ဥတ္တိဋ္ဌေ န ပမဇ္ဇေယျ၊ ဓမ္မံ သုစရိတံ စရေ။

ဓမ္မစာရီ သုခံ သေတိ၊ အသ္မိံ လောကေ ပရမှိ စာ”တိ၁_

ဣမံ ဂါထမာဟ။ ဂါထာပရိယောသာနေ ရာဇာ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာသိ။ ဘဂဝတော ပတ္တံ ဂဟေတွာ မဟာပါသာဒံ ဂန္တွာ ဘဂဝတော_

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဓမ္မ။၃၈-ပိဋ္ဌေ။ ဓမ္မပဒ၊ ဂါထာ။

-- ၄၀၅ --

“ဓမ္မံ စရေ သုစရိတံ၊ န နံ ဒုစ္စရိတံ စရေ။

ဓမ္မစာရီ သုခံ သေတိ၊ အသ္မိံ လောကေ ပရမှိ စာ” တိ_

ဣမံ ပန ဂါထံ သုတွာ ရာဇာ သကဒါဂါမိဖလေ ပတိဋ္ဌာသိ၊ မဟာပဇာပတိဂေါတမီ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာသိ၊ ရာဇာအဋ္ဌမဒိဝသေ မဟာဓမ္မပါလဇာတကံ၁ သုတွာ အနာဂါမိဖလေ ပတိဋ္ဌာသိ၊ မရဏသမယေ သေတစ္ဆတ္တဿ ဟေဋ္ဌာ သိရိသယနေ နိပန္နောယေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ အရညဝါသေန ပဓာနာနုယောဂကိစ္စံ ရညော နာဟောသိ။

သောတပတ္တိဖလဋ္ဌ သတ္တိကတွာ ဧဝ ပန ဘဂဝတော ပတ္တံ ဂဟေတွာ သပရိသံ ဘဂဝန္တံ မဟာပါသာဒံ အာရောပေတွာ ပဏီတေန ခါဒနီယေန ဘောဇနီယေန ပရိဝိသိ။ ဘတ္တကိစ္စာ ဝသာနေ သဗ္ဗာ လင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတာ ကညာယော ဘဂဝန္တံ ဝန္ဒိ ဋ္ဌပေတွာ ရာဟုလမာတရံ။ သာပန "ဂစ္ဆ အယျပုတ္တံ ဝန္ဒာဟီ" တိ ပရိဇနေန ဝုစ္စမာနာပိ သစေ မယှံ ဂုဏော အတ္ထိ၊ သယ' မေဝ အယျပုတ္တော အာဂမိဿတိ၊ အာဂတံ နံ ဝန္ဒိဿာမီတိ ဝတွာ န အဂမာသိ။ အထ ဘဂဝါ ရာဇာနံ ပတ္တံ ဂါဟာပေတွာ ဒွီဟိ အဂ္ဂသာ ဝကေဟိ သဒ္ဓိံ ရာဇဓီတာယ သိရိဂဗ္ဘံ ဂန္တွာ "ရာဇဓီတာ ယထာရုစိံ ဝန္ဒမာနာ န ကိဉ္စိ ဝတ္တဗ္ဗာ" တိ ဝတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ၊ သာ ဝေဂေန အာဂန္တွာ ဂေါပ္ဖကေသု ဂဟေတွာ ပါဒပိဋ္ဌိယံ သီသံ ပရိဝတ္တေတွာ ယထာဇ္ဈာသယံ ဝန္ဒိ။

ရာဇာ ရာဇဓီတာယ ဘဂဝတိ သိနေဟဗဟုမာနာဒိ ဂုဏသမ္ပတ္တိံ ကထေသိ။ ဘဂဝါ "အနစ္ဆရိယံ မဟာရာဇ ယံ ဣဒါနိ ပရိပက္ကေ ဉာဏေ တယာ ရက္ခိယမာနာ ရာဇဓီတာ အတ္တာနံ ရက္ခိ၊ သု ပုဗ္ဗေ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဇာ၊ဌ၊၄၊၅၃။ ဓမ္မ၊ဋ္ဌ၊၁။၇၅-ပိဋ္ဌေသု။

--- ၄၀၆ ---

အနာရက္ခာ ပဗ္ဗတပါဒေ ဝိစရမာနာ အပရိပက္ကေ ဉာဏေ အတ္တာနံ ရက္ခီ"တိ ဝတွာ စန္ဒိန္နရီဇာတကံ၁ ကထေသိ။

န ဘဂဝါ စန္ဒကိန္နရီဇာတက'မေဝ ကထေသိ၊ အထ ခေါ ရာဇဓီတာယ ကတော ကပ္ပသတသဟဿဓိကာတော ဝီသတိအသင်္ချေယျတော ပဋ္ဌာယ ဗောဓိသတ္တဿ ဗဟုနေဟာဘာဝံ ဒါနာဒိပါရမိယော သဟပူရိကာဘာဝံ အနေကကောဋိသဟဿပါဏာနိ ဗောဓိသတ္တဿ အတ္ထာယ ပရိစ္စဇိကာဘာဝံ ဗောဓိသတ္တေ ဣသ္သကမ္မိ ဝိမနာဘာဝဉ္စ ဒေသေသိ။ တသ္မာ ပရိနိဗ္ဗာနသမယေ ထေရီ ဘဂဝတော သုတဝသေန အနေကေသံ ဗုဒ္ဓါနံ သန္တိကေ ပူရိတပါရမိဘာဝံ ဒေသေတိ။ တေန ဝုတ္တံ-

"ဗြဟ္မ ဒေဝဉ္စ သမ္မုဒ္ဒံ၊ ဂေါတမံ လောကနာယကံ။

အညေသံ လောကနာထာနံ၊ သင်္ဂမံ တေ ဗဟုံ မယာ ။ပ။

ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတော၊ ရညော အန္တေပုရေ တဒါ။

ခတ္တိယာနံ ပုရေ ဝီရ၊ ဥပကာရဉ္စ နိဒ္ဒိသိ ။ပ။

ကောဋိသတသဟဿာနိ၊ ပဉ္စာသီတိ မဟေသိနံ။

ပဉ္စာသီတိ ကောဋိသတာ၊ သတ္တတိံသာ စ ကောဋိကော။

ဧတေသံ ဒေဝဒေဝါနံ၊ မဟာဒါနံ ပဝတ္တယိံ။

အဓိကာရံ မဟာ မယှံ၊ ဓမ္မရာဇ သုဏောတိ မေ" တိ၂ စ။

"နေကကောဋိသဟဿာနိ၊ ဘရိယတ္ထာယ ဒါသိ မံ။

နတတ္ထ ဝိမနာ ဟောမိ၊ တုယှတ္ထာယ မဟာမုနိ။

နေကကောဋိသဟဿာနိ၊ ဇီဝိတာနိ ပရိစ္စဇိ"န္တိတျာဒိ စ၃။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဇာ၊၁။၂၇၇-၈၀-ပိဋ္ဌေသု။

၂။ အပ၊၂။၂၆၈-၇၁-ပိဋ္ဌေသု။

၃။ အပ၊၂။၂၆၇-ပိဋ္ဌေ။

--- ၄၀၇ ---

ဒုတိယဒိဝသေ ပန နန္ဒဿ ရာဇကုမာရဿ ကေသဝိဿဇ္ဇနံ ပဋ္ဋဗန္ဓော ဃရမင်္ဂလံ အာဝါဟမင်္ဂလံ ဆတ္တမင်္ဂလန္တိ၂ ပဉ္စ မင်္ဂလာနိ ဟောန္တိ။ ဘဂဝါ နန္ဒံ ပတ္တံ ဂါဟာပေတွာ မင်္ဂလံ ဝတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပက္ကာမိ။ ဇနပဒကလျာဏီ ကုမာရံ ဂစ္ဆန္တံ ဒိသွာ "တုဝဋံ ခေါ အယျပုတ္တ အာဂစ္ဆေယျာသီ"တိ၃ ဝတွာ ဂီဝံ ပသာရေတွာ

ဩလောကေသိ။ သောပိ ဘဂဝန္တံ “ပတ္တံ ဂဏှာထာ”တိ ဝတ္တုံ အဝိသဟမာနော ဝိဟာရံယေဝ အဂမာသိ။ တံ အနုစ္ဆမာနံယေဝ ဘဂဝါ ပဗ္ဗာဇေသိ။ ဣတိ ဘဂဝါ ကပိလဝတ္ထုံ ဂန္တွာ တတိယ ဒိဝသေ နန္ဒံ ပဗ္ဗာဇေသိ။

သတ္တမေ ဒိဝသေ ရာဟုလမာတာ ကုမာရံ အလင်္ကရိတွာ ဘဂဝတော သန္တိကံ ပေသေသိ “ပဿ တာတ ဧတံ ဝီသတိသဟဿသမဏပရိဝုတံ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ ဗြဟ္မရူပဝဏ္ဏံ ဗြဟ္မရူပဝဏ္ဏံ သမဏံ၊ အယံ တေ ပိတာ၊ ဧတဿ မဟန္တာ နိဓယော အဟေသုံ၊ တျာဿ နိက္ခမနတော ပဋ္ဌာယ န ပဿာမ၊ ဂစ္ဆ နံ ဒါယဇ္ဇံ ယာစ အဟံ၊ တာတ ကုမာရော ဆတ္တံ ဥဿာပေတွာ စက္ကဝတ္တီ ဘဝိဿာမိ၊ ဓနေန မေ အတ္ထော၊ ဓနံ မေ ဒေဟိ၊ သာမိကော ဟိ ပုတ္တော ပိတုသန္တကဿာ”တိ။ ရာဟုလကုမာရော ဘဂဝတော သန္တိကံ ဂန္တွာဝ ပိတုသိနေဟံ ပဋိလဘိတွာ ဟဋ္ဌစိတ္တော “သုခါ တေ သမဏ ဆာယာ”တိ ဝတွာ အညမ္ပိ ဗဟုံ အတ္တနော အနုရူပံ ဝဒန္တော အဋ္ဌာသိ။ ဘဂဝါ ကတဘတ္တကိစ္စော အနုမောဒနံ ကတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပက္ကာမိ။ ကုမာရောပိ “ဒါယဇ္ဇံ မေ သမဏ ဒေဟီ”တိ ဘဂဝန္တံ အနုဗန္ဓိ။ ဘဂဝါ ကုမာရံ န နိဝတ္တာပေသိ၊

မှတ်ချက်။ ။

၁။ တတိယဒိဝသေ၊ ထေရါဋ္ဌ၊၁၊၃၅၂။ တံ၊ ဒိဝသေမေဝ၊ ဝိ၊ဋ္ဌ၊၃။ ၂၉၀-ပိဋ္ဌေသု။

၂။ အဘိသေကဂေဟပ္ပဝေသနဝိပါဟမင်္ဂလေသု။ ဇာ၊ဋ္ဌ၊၁။၁၀၆။ထေရါဋ္ဌ၊၂။၃၅၂-ပိဋ္ဌေသု။

၃။ ဝိ၊၃။၁၁၅-ပိဋ္ဌေ။

-- ၄၀၈ --

ပရိဇနောပိ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ နိဝတ္တေတုံ န ဝိသဟတိ။ ဣတိ သော ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ အာရာမမေဝ အဂမာသိ။

အထ အာရာမံ ဂန္တွာ “ယံ အယံ ပိတုသန္တကံ ဓနံ ဣစ္ဆတိ၊ တံ ဝဋ္ဋာနုဂတံ သဝိဃာတံ၊ ဟန္ဒဿ ဗောဓိမဏ္ဍေ ပဋိလဒ္ဓံ သတ္တဝိဓံ အရိယဓနံ ဒေမိ၊ လောကုတ္တရဒါယဇ္ဇဿ နံ သာမိကံ ကရောမီ”တိ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ အာမန္တေသိ “တေန ဟိ တွံ သာရိပုတ္တရာဟုလံ ကုမာရံ ပဗ္ဗာဇေဟီ”တိ၁။ ထေရော တံ ဝပ္ဗာဇေသိ။ ပဗ္ဗဇိတေ ပန ကုမာရော ရညော အဓိမတ္တံ ဒုက္ခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ အဓိဝါသေတုံ အသက္ကောန္တော ဘဂဝတော နိဝေဒေတွာ “သာဓု ဘန္တေ အယျာ မာတာပိတူဟိ အနနုညာတံ ပုတ္တံ န ပဗ္ဗာဇေယျု”န္တိ၂ ဝရံ ယာစိ။ ဘဂဝါ တဿ တံ ဝရံ ဒတွာ ပုနဒိဝသေ ရာဇနိဝေသနေ ကတပါတရာသော ဧကမန္တံ နိသိန္နေန ရညာ “ဘန္တေ တုမှာကံ ဒုက္ကရကာရိကကာလေ ဧကာ ဒေဝတာ မံ ဥပသင်္ကမိတွာ ‘ပုတ္တော တေ ကာလကတော’တိ အာဟ၊ တဿာ ဝစနံ အသဒ္ဒဟန္တော ‘န မယှံ ပုတ္တော ဗောဓိံ အပ္ပတွာ ကာလံ ကရောတီ’တိ တံ ပဋိက္ခိပိ”န္တိ ဝုတ္တေ “ဣဒါနိ ကိံ သဒ္ဒဟိဿထ၊ ယေ တုမှေ ပုဗ္ဗေပိ အဋ္ဌိကာနိ ဒဿေတွာ ‘ပုတ္တော တေ မတော’တိ ဝုတ္တေ န သဒ္ဒဟိတ္ထာ”တိ ဣမိဿာ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိယာ မဟာဓမ္မပါလဇာတကံ၂ ကထေသိ၊ ကထာပရိယောသာနေ ရာဇာ အနာဂါမိဖလေ ပတိဋ္ဌာသိ။ ဣတိ ရာဇာ ဘဂဝတော ကပိလဝတ္ထုံ ဂန္တွာ အဋ္ဌမေဒိဝသေ အနာဂါမီ အဟောသိ။

ဧဝံ ဘဂဝါ ပိတရံ တီသု ဖလေသု ပတိဋ္ဌာပေတွာ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော ပုနဒေဝ ရာဇဂဟံ ဂန္တွာ ဝေဠုဝနေ ဝိဟာသိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဝိ၊၃။၁၁၅-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ဇာ၊ဋ္ဌ၊၁။၁၀၈-ပိဋ္ဌေ။

-- ၄၀၉ --

သတ္ထာ အပရေန သမယေန ဝေသာလိံ ဥပနိဿာယ ကူဋာဂါရသာလာယံ ဝိဟရတိ။ တသ္မိံ သမယေ သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇာ သေတစ္ဆတ္တဿ ဟေဋ္ဌာ အရဟတ္တံ သစ္ဆိကတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိ။ တဒါ မဟာပဇာပတိဂေါတမီ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေသိ။ တတော ရောဟိဏီနဒီတီရေ ကာလဟဝိဝါဒသုတ္တပရိယောသာနေ နိက္ခမိတွာ ပဗ္ဗဇိတာနံ ပဉ္စန္နံ ကုမာရသတာနံ ပါဒစာရိကာ သဗ္ဗာဝ ဧကစိတ္တာ ဟုတွာ မဟာပဇာပတိယာ သန္တိကံ ဂန္တွာ “သဗ္ဗာဝ သတ္ထု သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိဿာမာ”တိ မဟာပဇာပတိံ ဇေဋ္ဌိကံ ကတွာ သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္တွာ ပဗ္ဗဇိတုကာမာ အဟေသုံ။ အယဉ္စ မဟာပဇာပတိ ပဌမမေဝ ဧကဝါရံ သတ္ထာရံ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာစမာနာ နာလတ္ထ၊ တသ္မာ ကပ္ပကံ ပက္កောသာပေတွာ ကေသေ ဆိန္ဒာပေတွာ ကသာယာနိ အစ္ဆာဒေတွာ သဗ္ဗာ တာ သာကိယာနိယော အာဒါယ ဝေသာလိံ ဂန္တွာ အာနန္ဒတ္ထေရေန ဒသဗလံ ယာစာပေတွာ အဋ္ဌဟိ ဂရုဓမ္မေဟိ ပဗ္ဗဇ္ဇဉ္စ ဥပသမ္ပဒဉ္စ အလတ္ထ။ ဣတရာ ပန သဗ္ဗာပိ ဧကတောဝ ဥပသမ္ပန္နာ အဟေသုံ။

ဧဝံ ဘဂဝတိ သဗ္ဗညုတံ ပတွာ အနုပုဗ္ဗေန ကပိလဝတ္ထုံ အာဂန္တွာ နန္ဒကုမာရဉ္စ ရာဟုလကုမာရဉ္စ ပဗ္ဗာဇေတွာ ပက္ကန္တေ သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇေ စ ပရိနိဗ္ဗုတေ, မဟာပဇာပတိဂေါတမိယာ စ ပဗ္ဗဇိတာယ ရာဟုလမာတာ “ဧတ္ထကေ

ဉာတိဇနေ ပဗ္ဗဇိတေ ဣူဒါနာဟမ္ပိ ဂေဟေ ကိံ ကရိဿာမိ ပဗ္ဗဇိဿာမီ”တိ သံသာရေ နိဗ္ဗိန္ဒိတွာ မဟာပဇာပတိဂေါတမိတ္ထေရိယာ သန္တိကံ ဂန္တွာ ဣတ္ထိသဟဿပရိဝါရေန သဟ ပဗ္ဗဇိ။ သာပဗ္ဗဇိတကာလတော ပဋ္ဌာယ ဘဒ္ဒကစ္စာနတ္ထေရီ တွေဝ ပါကဋာ အဟောသိ။ သာ အပရဘာဂေ ဝိပဿနံ ဝဍ္ဎေတွာ အမှမာသဗ္ဗာန္တရယေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ-

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သုတ္တနိ။၄၃၁-ပိဋ္ဌေ။

“နိဗ္ဗိန္ဒိတွာန သံသာရေ၊ ပဗ္ဗဇိံ အနဂါရိယံ။

သဟဿ ပရိဝါရေန၊ ပဗ္ဗဇိတွာ အကိဉ္စနာ။

အဂါရံ ဝိဇဟိတွာ၊ ပဗ္ဗဇိံ အနဂါရိယံ။

အမှမာသေ အသမ္ပတ္တေ၊ စတုသစ္စံ’မပါပုဏိ”န္တိ။၁

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အဘိညာသု စိဏ္ဏဝသီ အဟောသိ၊ ဧကပလ္လင်္ကေန နိသိန္နာ ဧကာဝဇ္ဇနေန ကပ္ပသတသဟဿာနိ အသင်္ချေယျံ အနုဿရတိ။ တဿာ တသ္မိံ ဂုဏေ ပါကဋေ ဇာတေ သတ္ထာ ဇေတဝနေ နိသိန္နော ဘိက္ခုနိယော ပဋိပါဋိယာ ဌာနန္တရေ ဌပေန္တော ဣမံ ထေရိံ “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေမမ သာဝိကာနံ ဘိက္ခုနီနံ အဟာဘိညာပတ္တာနံ ယဒိဒံ ဘဒ္ဒါကစ္စာနာ”တိ၂ မဟာဘိညာပတ္တာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ ဧကဿ ဟိ ဗုဒ္ဓဿ စတ္တာရောဝ ဇနာ မဟာဘိညာ ဟောန္တိ၊ န အဝသေသသာဝကာ။ ပကတိသာဝကာ၃ ဟိ ကပ္ပသတမ္ပိ ကပ္ပသဟဿမ္ပိ အနုဿရိတုံ သက္ကောန္တိ၊ အသီတိမဟာသကော ကပ္ပသတသဟဿမေဝ အနုဿရိတုံ သက္ကောန္တိ၊ န တတော ပရံ။ မဟာဘိညာပတ္တာ ပန ကပ္ပသတသဟဿာဓိကံ ဧကံ အသင်္ချေယျံ အနုဿရန္တိ။ အမှာကမ္ပိ၄ သတ္ထု သာသနေ ဒွေ အဂ္ဂသာဝကာ, ဗာကုလတ္ထေရော ဘဒ္ဒါကစ္စာနာတိ ဣမေ စတ္တာရော ဧတ္တကံ အနုဿရိတုံ သက္ခိံသု။ တသ္မာ ယသောဓရာထေရီ မဟာဘိညာပတ္တာနံ အဂ္ဂါ နာမဇာတာ။

အသေကဒိဝသံ ယသောဓရာထေရီ သတ္တရိ ရာဇဂဟေ ဝိဟရန္တေ သယံ ရာဇဂဟေ ဘိက္ခုနုပဿယေ ဝိဟရန္တီ ဖလသမာပတ္တိသုခေန ဝီတိနာမေတွာ ဖလသမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ၊၂။၂၂၇၁-ပိဋ္ဌေ။

၂။ အံ၊၁။၂၆-ပိဋ္ဌေ။

၃။ ဝိသုဒ္ဓိ၊၂။ ၄၁-ပိဋ္ဌေ။

၄။ အံ၊ဋ္ဌ၊၁။၂၈၉-ပိဋ္ဌေ။

ပစ္စဝေက္ခိတွာ သောမနဿဇာတာ အတ္တနော အာယုသင်္ခါရေ အာဝဇ္ဇေန္တီ တေသံ ခီဏဘာဝံ အညာသိ။ ယထာ စ ထေရီ, ဧဝံ တဿာ ပရိဝါရဘူတာ အဋ္ဌာရသသဟဿာ ဘိက္ခုနိယောပိ ဇာနိံသု။ ဥတွာ အဋ္ဌသတ္တတိဝဿာ ယသောဓရာထေရီ ဝိဟာရံ ဂန္တွာ ဘဂဝန္တံ အနုဇာနာပေတွာ မနောဘာဝနီယေ စ ထေရေ သဗ္ဗေဝ သဗြဟ္မစရိယေ အာပုစ္ဆိတွာ ပုဗ္ဗစရိတာပဒါနဉ္စ ဒဿေတွာ ပရိနိဗ္ဗာယန္တီ ဧကသ္မိံ သမယေ ရမ္မေတိ အာဒိမာဟ။

၃၁၄။ တတ္ထ ရမ္မေတိ ရမဏီယေ ပုရေ နဂရေတိ အတ္ထော။ ပဗ္ဘာရမှိ ဝရေကမှီတိ ဧကသ္မိံ သေဋ္ဌေ သူကရခတာတိ ဧဝံနာမကေ လေဏေ။ ကဿပဗုဒ္ဓကာလေ၂ ကိရ တံ လေဏံ ဧကသ္မိံ ဗုဒ္ဓန္တရေ ပထဝိယာ ဝဍ္ဎမာနာယ အန္တောဘူမိဂတံ ဇာတံ။ အထေကဒိဝသံ ဧကော သူကရော တဿ ဆဒနပရိယန္တသမီပေ ပံသုံ ခဏိ၊ ဒေဝေ ဝုဋ္ဌေပံသုဓောတော ဆဒနပရိယန္တော ပါကဋော အဟောသိ။ ဧကော ဝနစရကော ဒိသွာ “ပုဗ္ဗေ သီလဝန္တေဟိ ပရိဘုတ္တလေဏေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဇဂ္ဂိဿာမိ န”န္တိ သမန္တတော ပံသုံ အပနေတွာ လေဏံ သောဓေတွာ ကုဋ္ဋပရိက္ခေပံ ကတွာ ဒွါရဝါတပါနံ ယောဇေတွာ သုပရိနိဋ္ဌိတသုဓာကမ္မစိတ္တကမ္မရဇတပဋ္ဋသဒိသာယ ဝါလုကာယ သန္တတပရိဝေဏံ လေဏံကတွာ ပဉ္စပီဌံ ပညာပေတွာ ဘဂဝတော ဝသနတ္ထာယ အဒါသိ။ လေဏံ ဂမ္ဘီရံ အဟောသိ ဩတရိတွာ အဘိရုဟိတဗ္ဗံ၊ တံ သန္ဓာယ “ပဗ္ဘာရမှိ ဝရေကမှီ”တိ ဝုတ္တံ။ နရနာယကေတိ နရေ ဝေနေယျသတ္တေ နိဗ္ဗာနံ နေတီတိ နရနာယကော ဘဂဝါ၊ တသ္မိံ ဝိဟရန္တေ သတီတိ သမ္ဗန္ဓော။

၃၁၅။ ဇဝံ အာသိ ဝိတက္ကိတန္တိ ဇဝံ စေတသော ပရိဝိတက္ကနံ အဟောသိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဣဓ ၃၂၁-ဂါထာယံ။

၂။ မ၊ဋ္ဌ၃။၁၄၁။ သံ၊ဋ္ဌ၊၃။၂၈၀-ပိဋ္ဌေသု။

ဒီပနီ-၄၂

--- ၄၁၂ ---

၃၁၇။ သန္တိံ ဂတာဝ အာသုံ တေတိ တေ သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇာဒယော နိရာသဝါ ခီဏာသဝါ ဟုတွာ နိဗ္ဗာနံ သမ္ပတ္တာဇဝ အဟေသုံ။ ဒီပစ္စိဝါတိ ပဒီပဿ အစ္စိ သန္တိံ နိဗ္ဗုတိံ ဂတာ အဟောသိ ဣဝ။ သိဝန္တိ ခေမံ၊ အခေမကရာနံ ကိလေသာနံ သမုစ္ဆိန္နနေန တေဟိ အနုပဒ္ဒုတန္တိ အတ္ထော။ ပဒန္တိ သံသာရဒုက္ခဒ္ဒိတေဟိ ပဇ္ဇိတဗ္ဗတော အဓိဂန္တဗ္ဗတော ပဒံ။

၃၁၉။ သကဿမာတိ အတ္တနော ဘိက္ခုနုပဿယတော။

၃၂၀။ စက္ကလက္ခဏေတိ သဟဿာရံ စက္ကဉ္စ သတ္တိသီရိဝစ္ဆာဒိအဋ္ဌသတလက္ခဏာနိ စ တေသံ ဝိတ္ထာရော ဝုတ္တော စ။

၃၂၁။ အဋ္ဌသတ္တတိဝဿာဟန္တိ အဟံ ဣဒါနိ ဇာတိယာ အဋ္ဌသတ္တတိဝဿဝတီ အမှီတိ အတ္ထော၊ ဘဂဝါ အသီတိဝဿေ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ထေရီ ဘဂဝတာ သဟဇာတာ၊ တသ္မာ ဘဂဝတော ပရိနိဗ္ဗာနတော ပုရေ ဒွေဝဿေ အသမ္ပတ္တေ ထေရီ ရာဇဂဟေ ပရိနိဗ္ဗုတာတိ ဉာယတိ။ ပစ္ဆိမော ဝတ္တတေ ဝယောတိ ဝဿသတံ တိဟိ ဝယေဟိ ပရိစ္ဆိန္ဒိယမာနံ တေတ္တိံသဝဿာနိ ပဌမဝယော၊ နာမ။ တတော စတုတ္တိံသ မဇ္ဈိမဝယော နာမ၊ တတော တေတ္တိံသ ပစ္ဆိမဝယော နာမာတိ တိဓာ ဟောတိ။ တေသု ပစ္ဆိမော ဝယော ဟောတီတိ အတ္ထော။

ပဗ္ဘာရမှိ အနုပ္ပတ္တာတိ ဝဿသတံ ဒသကဝသေန ပရိစ္ဆိန္ဒိယမာနံ ဒသဝိဓံ ဟောတိ၃ မန္ဒဒသကံ ခိဍ္ဍာဒသကံ ဝဏ္ဏဒသကံ ဗလဒသကံ ပညာဒသကံ ဟာနိဒသကံ ပဗ္ဘာရဒသကံ ဝင်္ကဒသကံ မောမူဟ-

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဟေဋ္ဌာ ဒုတိယဝဂ္ဂေ ၁၃၈-ဂါထာယံ။

၂။ ဝိသုဒ္ဓိ၊၂။၂၅၄-ပိဋ္ဌေ။

၃။ ဝိသုဒ္ဓိ၊၂၊၂၅၄။ဇာ။ဋ္ဌ၊၄။၃၉၇-ပိဋ္ဌေသု။

--- ၄၁၃ ---

ဒသကံ သယနဒသကန္တိ ဣမေသု ဒသကေသု ပဗ္ဘာရဒသကံ အနုက္ကမေန ပတ္တာ ဣဒါနိ ဝင်္ကဒသကေ ဌိတာတိ အတ္ထော။ တတ္ထ ဒသကေသု တာဝ ဝဿသတဇီဝိနော ပုဂ္ဂလဿ ပဌမာနိ ဒသ ဝဿာနိ မန္ဒဒသကံ နာမ၊ တဒါ ဟိ သော မန္ဒော ဟောတိ စပလော ကုမာရကော။ တတော ပရာနိ ဒသ ခိဍ္ဍာဒသကံ နာမ၊ တဒါ ဟိ သော ခိဍ္ဍာရတိဗဟုလော ဟောတိ။ တတော ပရာနိ ဒသ ဝဏ္ဏဒသကံ နာမ၊ တဒါ ဟိဿ ဝဏ္ဏာယတနံ ဝေပုလ္လံ ပါပုဏာတိ။ တတော ပရာနိ ဒသ ဗလဒသကံ နာမ၊ တဒါ ဟိဿ ဗလဉ္စ ထာမော စ ဝေပုလ္လံ ပါပုဏာတိ။ တတော ပရာနိ ဒသ ပညာဒသကံ နာမ၊ တဒါ ဟိဿ ပညာ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ ဟောတိ၊ ပကတိယာ ကိရ ဒုဗ္ဗလပညဿာပိ တသ္မိံ ကာလေ အပ္ပမတ္တကာ ပညာ ဥပ္ပဇ္ဇတိယေဝ။ တတော ပရာနိ ဒသ ဟာနိဒသကံ နာမ၊ တဒါ ဟိဿ ဗလဉ္စ ထာမော စ ဝေပုလ္လံ ပါပုဏာတိ။ တတော ပရာနိ ဒသ ပညာဒသကံ နာမ၊ တဒါ ဟိဿ ပညာ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ ဟောတိ၊ ပကတိယာ ကိရ ဒုဗ္ဗလပညဿပိ တသ္မိံ ကာလေ အပ္ပမတ္တကာ ပညာ ဥပ္ပဇ္ဇတိယေဝ။ တတော ပရာနိ ဒသ ဟာနိဒသကံ နာမ၊ တဒါ ဟိဿ ခိဍ္ဍာရတိ ဝဏ္ဏဗလပညာ ပရိဟာယန္တိ။ တတော ပရာနိ ဒသ ပဗ္ဘာရဒသကံ နာမ၊ တဒါ ဟိဿ အတ္တဘာဝေါ ပုရတော ပဗ္ဘာရော ဟောတိ။ တတော ပရာနိ ဒသ ဝင်္ကဒသကံ နာမ၊ တဒါ ဟိဿ အတ္တဘာဝေါ နင်္ဂလကောဋိ ဝိယ ဝင်္ကော ဟောတိ။ တတော ပရာနိ ဒသ မောမူဟဒသကံ နာမ၊ တဒါ ဟိဿ သော မောမူဟော ဟောတိ၊ ကတံ ကတံ ပမုဿတိ၊ တတော ပရာနိ ဒသ သယနဒသကံ နာမ၊ ဝဿသတိ ကော ဟိ သယနဗဟုလော၀ ဟောတိ။

၃၂၂။ ပရိပက္ကော ဝယောတိ မမ ပစ္ဆိမဝယော ဇရာဇိဏ္ဏေန ပရိပါစိတော ဇီရဏတေဇော ဓာတုယာ ဝါ မမ ဝယော ပရိပါကံ ဇိဏ္ဏဘာဝံ သမ္မာပိတော။ ပရိတ္တန္တိ အပ္ပကံ။ ပဟာယ ဝေါတိ တုမှာကံ ပဇဟိတွာ။ ကတံ မေ သရဏမတ္တနောတိ မယာ အတ္တနော သရဏံ တာဏံ လေဏံ ပရာယဏံ ပရိညာဒိသောဠသဝိဓံ ကိစ္စံ ကတံ နိဋ္ဌာပိတံ။

၃၂၃။ မရဏံ ဥပရုဒ္ဓတီတိ အဇ္ဇ ရတ္တိယံ ယေဝ မရဏံ နိရုဇ္ဈိဿတိ၊ မမ ပရိနိဗ္ဗာယနံ ဘဝိဿတီတိ အတ္ထော။

--- ၄၁၄ ---

၃၂၄။ ပုရန္တိ နိဗ္ဗာနပုရံ။ ကိဉ္စာပိ ဟိ နိဗ္ဗာနံ စိတ္တစေတသိက ရူပဝိရဟိတံ သဏ္ဌာနရဟိတံ၊ နိရုပဒ္ဒဝသေန ပန ဧဝံ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၃၂၅။ သမုပါသန္တီတိ သံ အာဒရံ ဥပါသန္တိ ဘဇန္တိ။ အပရာဓ'ပဇာနန္တီတိ မမ ဒေါသံ ပဇာနန္တီ သမာနာ။ ခမန္တံ သမ္မုခါမုနေတိဝ မုနိနော ဘဂဝတော သမ္မုခသ္မိံ ခမန္တု တာဝတာ ပရိသာယောတိ အတ္ထော။

၃၂၆။ ခလိတဥ္စေ မမံ တယီတိ မမ ဝဇ္ဇံ တွယိ ဘဂဝတိ သစေ အတ္ထိ၊ တံ ခလိတံ အာရောစေမိ ဒေသေမီတိ အတ္ထော။

၃၂၇။ ကိမုတ္တရံ တေ ဝက္ခာမီတိ တုယှံ အဓိကတရံ ဝစနံ ဝက္ခာမိ၊ ဝတ္တဗ္ဗံ ဝိသိဋ္ဌံ ဝစနံ နတ္ထီတိ အတ္ထော။

၃၃၀။ အဂါရေ တေ ပဇာပတီတိ ကပိလဝတ္ထု နဂရေ အန္တောနိဝေသနေ အဟံ တဝ ဇာယာ အဂ္ဂမဟေသီ အဟောသိံ။

၃၃၁။ ထီနံ သတသဟဿာနံ၊ နဝုတီနံ ဆဒုတ္တရီတိ အဟံ နဝုတိသတသဟဿာနံ ဣတ္ထီနံ တတော ဥတ္တရိ ဆသတသဟဿာနံ ဣတ္ထီနဉ္စ ပါမောက္ခော ဇိဋ္ဌိကာ အဟောသိန္တိ သမ္ဗန္ဓော။

၃၃၂။ ရူပါစာရဂုဏူပေတာတိ အတိရေကရူပေန စ အာစာရ ဝတ္တေန စ ဥပေတာ သမန္နာဂတာ။ ယောဗ္ဗနဋ္ဌာတိ ယုဝတိဘာဝေ တိဋ္ဌန္တီတိ ယောဗ္ဗနဋ္ဌာ။ အပစာယန္တီတိ ပူဇေန္တိ။

၃၃၃။ ကညာသတသဟဿမုခါတိ သတသဟဿာနံ ကညာနံ ပါမောက္ခာ ဟုတွာ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ မောဂ်၊၂။၈၁-သုတ္တံ ပဿိတဗ္ဗံ။

--- ၄၁၅ ---

၃၃၄။ ကာမဓာတု'မတိကမ္မာတိ ဧကာဒသမလောကံ အတိက္ကမိတွာ။ ယထာ ဟိ ဘဂဝါ မနုဿဘူတောပိ သဒေဝကေ သကလလောကေ အဘိရူပတရော ဟောတိ၊ ဘဂဝတာ ရူပေန သဒိသော နာမ နတ္ထိ၊ တထာ ယသောဓရာ မနုဿဘူတာပိ ဘဂဝန္တံ ဌပေတွာ သဒေဝကေ လောကေ တာယ သဒိသာပိ ရူပဝတီ နတ္ထိ၊ ကသ္မာ ကပ္ပသတသဟဿဓိကာနံ ဝီသတိယာ အသင်္ချေယျာနံ အန္တရေ ကတူပစိတပါရမီနံ အာနုဘာဝေန ပစ္ဆိမဘာဝေ ဒိန္နကမ္မဇရူပါဘိနိဗ္ဗတ္တတ္တာတိ။ တေန ဝုတ္တံ ရူပေန သဒိသာ နတ္ထိ၊ ဌပေတွာ လောကနာယကန္တိ။

၃၃၅။ နေကာ နာနာ ဝိဓာကာရာတိ အနေကာ စက္ကဝါဠဟတ္ထိဝဏ္ဏာဒိနာနာဝိဓာ စ ဗီဇမာနာဒိနာနာပ္ပကာရာ စ မဟာဣဒ္ဓိယော ဒဿယိံ ဒဿေသိံတိ အတ္ထော။

၃၃၉။ ဟတ္ထိဝဏ္ဏန္တိ ဟတ္ထိသဏ္ဌာနံ စ မာပေတွာ ဒဿယိံတိ သမ္ဗန္ဓော။ တထေဝသန္တိ တထာ ဧဝ အဿ သဏ္ဌာနံ စ မာပေတွာ ဒဿယိံ။ တထာ ပဗ္ဗတန္တိ အာဒီသု။

၃၄၀။ ဖုလ္လပဒ္မေနာတိ ဝိကသိတပဒုမပုပ္ဖေန။ သာဒယိံတိ အဟံ ပဋိစ္ဆာဒေသိံ။

၃၄၁။ မာပေတွာတိ အဘိနိမ္မိနိတွာ။ ဓမ္မံ ဒေသေသိ သုညတန္တိ သဗ္ဗသင်္ခါရေဟိ သုညံ ဝိဝိတ္တံ နိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တံ ဓမ္မံ ဒေသေသိံ ကထေသိံ။

၃၄၅။ ပုဗ္ဗာနံ လောကနာထာနံ၊ သင်္ဂမံ တေ နိဒဿိတန္တိ ပုဗ္ဗေ အတီတေ ကပ္ပေ ဥပ္ပန္နာနံ ဘဂဝန္တာနံ သန္တိကေ တယာ သင်္ဂမံ တဝ ပါဒပရိစာရိကာဘာဝေန သဟဝါသော တယာ နိဒဿိတံ ဒေသိတံ။ ဣမိနာ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတိ-ဣတော ကပ္ပသတသဟဿာဓိကေ

--- ၄၁၆ ---

ဝီသတိအသင်္ချေယျေ ဥပ္ပန္နာနံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ သန္တိကေ ဒါနာဒိပါရမိပူရဏေ သင်္ဂမဘာဝေါ ဘဂဝတာ ဝုတ္တော နိဒဿိတော၊ ဘဂဝတော သမ္မုခါ သုတဝသေန ထေရိယာ ဝုတ္တော၊ တသ္မာ ယသောဓရာထေရိပဒါနံ ဗုဒ္ဓဘာသိတံ နာမ။ သုဘာသုတ္တံ ဝိယာတိ။ အဓိကာရံ ဗဟုံ အယှန္တိ မယှံ အဓိကံ ကာတဗ္ဗော ပူဇာသက္ကာရော ဗဟု အတ္ထိ။ တုယှတ္ထာယာတိ တဝ သမ္မာသမ္ဗောဓိနော အတ္ထာယ။

၃၄၆။ သရသေတိ သရသု တွံ။ ဥပစိတန္တိ နိစိတံ။

၃၄၇။ အဘာဗ္ဗဋ္ဌာနေတိ ပါဏာတိပါတိဒိ အယုတ္တဋ္ဌာနာနိ ဝဇ္ဇေတွာ ပရိဝဇ္ဇေတွာ။ အနာစာရန္တိ န စရိတဗ္ဗာနိ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရာဒိကမ္မာနိ ဝါရယိတွာ ပဋိသေဓေတွာ။ သဥ္စတ္တန္တိ သမ္မာစတ္တံ ပရိစ္စတ္တံ ဇဟိတံ။

၃၄၈။ ဘရိယတ္တာယဒါသိ မန္တိ တဝ ဘရိယာဘူတံ မံ တွံ ပရေသံ ပုဂ္ဂလာနံ ဘရိယာဘာဝတ္ထာယ အဒါသိ။ န တတ္ထ ဝိမနာတိ တသ္မိံ ဒါနေ အဟံ ဒုမ္မနာ ဒေါမနဿဇာတာ န ဟောမိ။

၃၄၉။ ဥပကာရာယာတိ သမ္မာသမ္ဗောဓိယာ ဥပကာရတ္ထာယပစ္စယတ္ထာယ။

၃၅၀။ ဘောဇနတ္ထာယာတိ ယက္ခာဒီနံ ဘုဥ္ဇနတ္ထာယ။

၃၅၁။ ဘယမောက္ခန္တိ တုယှံ ဘယတော မောက္ခံ မုစ္စနံ အဟံ ကရိဿာမိ၊ ဣတိ မနသိ ကတွာ။

၃၅၂။ အင်္ဂတေတိ ဟတ္ထပါဒစက္ခုသောတာဒီနိ အင်္ဂါနိစ။ အလင်္ကာရေ ဝတ္ထေတိ ခေါမကောသေယျာဒီနိ မဟဂ္ဃဝတ္ထာနိ စ။

-- ၄၁၇ --

ဣတ္ထိမဏ္ဍေတိ ဟတ္ထူပဂ ပါဒူပဂဂီဝေယျကာဒိ ဣတ္ထိမဏ္ဍနူပကရဏာနိ စ ဒါတုံ မစ္ဆရိနီ ဟုတွာ န ဂူဟာမိ န ပဋိစ္ဆာဒေမိ။

၃၅၃။ ဓီတာတိဝ ဓီတရော မယာ ပရိစ္စတ္တာတိ သမ္ဗန္ဓော။

၃၅၄။ အသဉ်္ဝိယတိ သင်္ချာတုံ န သက္ကုဏေယျာ။

၃၅၅။ ယံ မယှံ ပဋိမန္တေသိ၊ ဒါနံ ဒဿာမိ ယာစကေတိ “ဗြာဟ္မဏိသိအာဒီနံ ယာစကာနံ အဟံ ဒဿာမီ”တိ တွံ မယှံ ယံ ဒါနံ ပဋိမန္တေသိ။ ဝိမနံ မေ န ပဿာမိတိ တံ ဒါနဟေတု မမ ဒုမ္မနံ ဒေါမနဿံ န ပဿာမိ။ ဒဒတောတိ ဒဒန္တဿ တဝ။

၃၅၆။ အနုဘုတ္တန္တိ ဒုက္ခံ ပုနပ္ပုနံ ဝေဒယိထံ။

၃၅၇။ သဗ္ဗတ္ထ တုလိထာတိ သဗ္ဗေသု သုခဒုက္ခေသု တုလာယ တုလိတာ ဝိယ သမာနပိယာ သမာနပမောဒါ ဟောမိ။

၃၅၈။ အနုမဂ္ဂေနာတိ လောကုတ္တရဓမ္မဿ သမ္မာသမ္ဗောဓိဿ စ အနုရူပေန ဒါနာဒိပါရမိမဂ္ဂေန။ ယံ ဓမ္မံ အဘိနီဟရိတိ ယံ အရဟတ္တမဂ္ဂသဗ္ဗညုတဉာဏံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အတ္တနော စိတ္တံ အဘိမုခံ ကတွာ နီဟရိ နိန္နာမေသိ။ အနုဘောတွာတိ ပုနပ္ပုနံ ဝေဒယိတွာ။

၃၅၉။ ဗြဟ္မဒေဝဉ္စ သမ္ဗုဒ္ဓန္တိ ဣတော ကပ္ပသတသဟဿာဓိကေ ဝီသတိမေ အသင်္ချေယျေ ဥပ္ပန္နံ ဗြဟ္မဒေဝံ နာမ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံပဿိတွာ။

ယထာ စ တွမပိနာထ၊ ဗုဒ္ဓေါ ဗောဓေသိ ပါဏိနံ။

တထေဝါဟံ ဗုဒ္ဓေါ လောကေ၊ ဗောဓယိဿာမိ ပါဏိနန္တိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ နီတိ၊သုတ္တ၊၄၁၁-သုတ္တံ ပဿိတဗ္ဗံ။

-- ၄၁၈ --

အာဒိနာ ဗောဓိသတ္တော တဿ သန္တိကေ ဗုဒ္ဓတ္တံ မနသာ ပတ္ထယိ၊ တဒါ ယသောဓရာ တဿ အဂ္ဂမဟေသီ အဟောသိ ဒါနာဒိအဓိကာရကမ္မကရဏေ သဟကာရီ။ ဟေသံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိ အတိဒေဝရာဇာဝတ္ထုမှိ ဝိတ္ထာရိတာ။ ဂေါတမံ လောကနာယကန္တိ ဣတော ကပ္ပသတသဟဿာဓိကေ တေရသမေ အသင်္ချေယျေ ဥပ္ပန္နံ အမှာကံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ဥပနိဓာယ ပုရာဏဂေါတမံ နာမ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ပဿိတွာ ရတ္တစန္ဒနမယေ သတသဟဿပါသာဒါဒယော ကတွာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ သံဃဿ ဒတွာ “ဘန္တေ ဣမိနာ ပုညကမ္မေန ယထာ တွံ ဂေါတမသကျပုင်္ဂဝေါ နာမ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝသိ၊ တထာ’ဟ’မပိ ဂေါတမောသကျပုင်္ဂဝေါ နာမ ဘဝေယျ”န္တိ ဝစီဘေဒံ ကတွာ ပတ္ထယိ၊ တဒါပိ ယသောဓရာ တဿ စက္ကဝတ္တိရညော ဣတ္ထိရတနံ ဟုတွာ ဒါနာဒိအဓိကာရကမ္မကရဏေ သဟကာရီ အဟောသိ။ တေသံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိ

သာဂလစက္ကဝတ္တိရာဇဝတ္ထုမှို၂ ဝိတ္ထာရိတာ။ တတ္ထ ဖြဟ္မဒေဝေါ “စိန္တိတံ သတ္တာသင်္ချေယျ”န္တိ ဝုတ္တဂါထာယံ အာဂတေသု သတ္တာသင်္ချေယျဗုဒ္ဓန္တရေ ဥပ္ပန္နေသု ပဥ္စဝီသသဟဿာဓိကေသု သတသဟဿသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေသု ပဌမံ ဥပ္ပန္နော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အဟောတိ။ ပုရာဏဂေါတမော “နဝါသင်္ချေယျဝါစက”န္တိ ဝုတ္တဂါထာယံ အာဂတေသု သတ္တာသီတိသဟဿာဓိကေသု တိသကသဟဿသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေသု ပဌမံ ဥပ္ပန္နော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အဟောသိ။ ဗုဒ္ဓါနံ ဗဟုဘာဝတ္တာဒွေဝ ဝုတ္တာ၊ ဧတ္တန္တရေ ဥပ္ပန္နာနံ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဗုဒ္ဓါနံ သန္တိကေ ထေရိယာ ဗောဓိသတ္တေန သဂ်မော ဟောတိယေဝ၊ တေန ဝုတ္တံ “အညေသံ လောကနာထာနံ သင်္ဂမံ တေ ဗဟုံ မယာ”တိ။

၃၆၀။ ဂဝေသတော ဗုဒ္ဓဓမ္မေတိ ဗုဒ္ဓဘာဝကရေ ဒါနာဒိပါရမိဓမ္မေ ဂဝေသန္တဿ တဝ ပရိစာရိကာ ဘရိယာ အဟံ အဟောသိန္တိ သမ္ဗန္ဓော။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဟေဋ္ဌာ မဟာနိဒါနေ။

၂။ ဟေဋ္ဌာ အတိဒူရေနိဒါနေ။

-- ၄၁၉ --

၃၆၁။ စတုရော စ အသင်္ခိယေတိ အဝိဒူရေနိဒါနေ “သေလောဘာသော ဇေယျော စေဝ၊ ရုစိယော စ အသင်္ချေယျော” တိ အာဒိနာ ဝုတ္တာနံ သေလဘာသဇေယျရုစိယသင်္ခါတာနံ စတုန္နံ အသင်္ချေယျာနံ။ မတ္ထကေတိဝ ဝစနသေကော။ ကပ္ပသတသဟဿာဓိကာနံ သေလာဒီနံ စတုန္နံ အသင်္ချေယျာနံ မတ္ထကေတိ အတ္ထော။

၃၆၂။ ပစ္စန္တဝိသယေတိ မဇ္ဈိမဒေသသဿဝ ဧကပဿေ ပစ္စန္တဒေသသညိတေ ဇနပဒေ၊ ရမ္မနဂရေတိ အတ္ထော။ တဿ အာဂမနံ မဂ္ဂန္တိ တေန ဒီပင်္ကရေန ဘဂဝတော အာဂန္တဗ္ဗံ ဝီထိံ။ သောဓေန္တိ တုဋ္ဌမာနသာတိ ရမ္မနဂရဝါသိနော ဟဋ္ဌပ္ပဟဋ္ဌာ ဥဒကပရိဘိန္နဋ္ဌာနေသု ပံသုံ ပက္ခိပိတွာ စိက္ခလ္လကမ္မံ။ ပထဝိံ အသမံ သမံ ကတွာ မုတ္တာသဒိသာဟိ ဝါလုကာဟိ အာကိရန္တိ။

၃၆၃။ တေန ကာလေန သော အာသီတိ တသ္မိံ သမယေ သော တွံ ဘဂဝါ သုမေဓော နာမ ဖြာဟ္မဏော အဟောသိ။ ပဋိယာဒေသီတိ သောဓေသိ။ အာယတောတိ အာဂစ္ဆန္တဿ။ သဗ္ဗဒဿိနောတိ သဗ္ဗေဉေယျဓမ္မ ပဿတီတိ သဗ္ဗဒဿိနော ဒီပင်္ကရဘဂဝတော မဂ္ဂန္တိ သမ္ဗန္ဓော။

၃၆၄။ ဖြာဟ္မဏသမ္ဘဝါတိ ဖြာဟ္မဏကုလေ ဇာတာ။ သုမိတ္တာတိ တဒါ ယသောဓရာယ နာမံ။ သမာဂမိန္တိ မဂ္ဂသောဓနတ္ထာယ ရမ္မနဂရဝါသီနံ သန္နိပါတံ။

၃၆၅။ ဥပ္ပလဟတ္ထာနီတိ ဥပ္ပလပုပ္ဖမုဋ္ဌိယော။ ယထာ ဟိ ဧကသ္မိံ ဟတ္ထေ ပဉ္စ ကရသာခါ ဟောန္တိ၊ ဧဝံ ယသ္မိံ ဒဏ္ဍကေ ပဉ္စ ဥပ္ပလပုပ္ဖါနိ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဗုဒ္ဓဝံ၊ ၌။၈၆-ပိဋ္ဌေ။

-- ၄၂၀ --

ဗန္ဓိတွာ အလင်္ကရောန္တိ၊ တံ ဟတ္ထော ဝိယာတိ ဟတ္ထန္တိ ကတွာ ဥပ္ပလဟတ္ထံ နာမ။ တာနိ အဋ္ဌ ဥပ္ပလဟတ္ထာနိ ဒီပင်္ကရသတ္ထုနော ပူဇနတ္ထာယ အာဒါယ ဂဟေတွာ အာဂစ္ဆန္တီ ဇနသံမဇ္ဈေ ရမ္မနဂရ ဝါသီနံ အန္တရေ ဣသိမုတ္တမံ သေဋ္ဌံ သုဝဏ္ဏပဋိမံဝိယ ဝိယ ဒဿနီယံ ပါသာဒိကံ သုမေဓတာပသံ အဒ္ဒသံ အဒက္ခိံ။

၃၆၆။ စိရာနုဂတံ ဒယိတန္တိ အတီတေ သောဠသ အသင်္ချေယျေ ဖြဟ္မဒေဝသမ္ဗုဒ္ဓဿ ကာလတော ပဋ္ဌာယ စိရကာလံ အနုက္ကမေန အာဂတံ အနုကမ္ပိတဗ္ဗံ အတိက္ကန္တန္တိ အတိဝိယ ကမနီယံ ရုစိယံ။ မနောဟရန္တိ မမ စိတ္တံ ဟရတီတိ မနောဟရံ သုမေဓတာပသံ။ သဖလန္တိ သဟိတတ္ထံ ဣတိ။

၃၆၇။ ပရက္ကမန္တိ သုမေဓဿေသိနော မဂ္ဂသောဓနတ္ထာယ ဥဿဟနံ။ ပုဗ္ဗကမ္မေနာတိ အတီတသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေသု သန္တိကေ ဗောဓိသတ္တေန သဟ ပါရမီပူရဏဝသေန ဒီပင်္ကရသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ စ မမ စိတ္တံ ပသီဒိ။

၃၆၈။ ဘိယျော စိတ္တံ ပသာဒေသိန္တိ သုမေဓတာပသေ ပန ဘဂဝတာပိ ဘိယျော အဟံ စိတ္တံ ပသာဒေသိန္တိ အတ္ထော။ တေ တိ တုယှံ ဒေမီတိ သမ္ဗန္ဓော။

၃၆၉။ ပဥ္စ ဟတ္ထာတိ ပဥ္စ ဥပ္ပလဟတ္ထာနိ ဥပ္ပလမုဋ္ဌိယော။ တယောတိ တီဏိ ဥပ္ပလဟတ္ထာနိ။ တေန သဒ္ဓိံ သမာ ဟောန္တု၊ ဗောဓတ္ထာယ တဝံ ဣသေတိ ဘော သုမေဓတာပသ? တေန ပုညကမ္မေန တဝ သမ္မာသမ္ဗောဓိအတ္ထာယ တဝ ပရိစာရိကာဘာဝေန တယာ သဒ္ဓိံ ဇာတိဇာတိသု သမာဂမာ ဟောန္တု။

၃၇၀။ ဣသီတိ သုမေဓတာပသော မဟာယသန္တိ စတုသတ သဟဿ ခီဏာသဝဘိက္ခုပရိဝါရတ္တာ မဟာယသဝန္တံ ဒီပင်္ကရဗုဒ္ဓံ။

-- ၄၂၁ --

၃၇၁။ ဝိယာကာသီတိ ဗျာကာသိ ကထေသိ။

၃၇၂။ အပရိမေယျေ ဣတော ကပ္ပေတိ ဣတော ဘဒ္ဒကပ္ပတော အပရိမေယျာနံ ကပ္ပသတသဟဿာဓိကာနံ စတုန္နံ အသင်္ချေယျာနံ ကပ္ပမတ္ထကေ။ ကမ္မံ ဝိယာကာသိ ဥဇုဘာဝန္တိ မမ ယသောဓရာထေရိယာ အဇ္ဇဝံ ပတ္ထနာကမ္မံ ဗျာကာသိ။

၃၇၃။ သမစိတ္တာတိ တယာ သမံ သမာနံ စိတ္တံ ယဿာတိ သမစိတ္တာ။ သမကမ္မာတိ အာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော၊ မဟာဣသီတိ ဘော သုမေဓတာပသ။

၃၇၄။ ဘတ္တုသာမုဂ္ဂန္တိ သုဝဏ္ဏရဇတာဒိဘဏ္ဍာနံ ဌပိတသမ္ပုဋံ။

၃၇၆။ ပူရယိသတိ ပါရမီတိ တဝ ဒါနာဒိပါရမိယော အယံ သုမိတ္တာ ပူရေဿတိ။ ဘေတွာတိ ဘိန္ဒိတွာ။ ဗောဓိယန္တိ မဟာဘိညာ-တေဒင်္ဂဉာနန္တရံ မဟာသာဝိကဗောဓိဉာဏံ။

၃၇၇။ ဗုဒ္ဓေါတိ ဒီပင်္ကရော ဘဂဝါ။

၃၇၈။ တဿ ကမ္မဿ သုကတဿာတိ ဒီပင်္ကရဗုဒ္ဓေ သုမေဓတာပသေ စ သုဋ္ဌု ကတဿ ပူဇိတဿ တဿ ကုသလကမ္မဿ အာနုဘာဝေန။ တတ္ထာတိ တသ္မိံ ဒီပင်္ကရဘဂဝတိ။ ဒေဝမနုဿကံ ယောနိန္တိ ဒေဝလောကမနုဿလောကပရိယာပန္နံ သမ္ပတ္တိံ။

၃၇၉။ သုခဒုက္ခေနုဘောတွာဟန္တိ အဟံ သုခါနိ စ ဒုက္ခာနိ စ ဝေဒယိတွာ။ အဇာယိံ သာကိယေ ကုလေတိ ဒေဝဒဟနဂရေ

ဒီပနီ-၄၃

-- ၄၂၂ --

သုပ္ပဗုဒ္ဓရညော အဂ္ဂမဟေသိယာ သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇဿ ဘဂိနိဘူတာယ အမိတ္တာယ နာမ ဒေဝိယာ ကုစ္ဆိမှိ ပဋိသန္ဓိံ ဂဟေတွာ ဗောဓိသတ္တဝိဇာယနဒိဝသေဝ သဟဇာတတ္တာ။ အဟံ သာကိယကုလမှိ ဝိဇာယိံ။ သာကိယေတိ စ သကာဟိ ဘဂိနိဟိပိ သဒ္ဓိံ သံဝါသဝသေန ဇာတိသမ္ဘေဒ'မကတွာ ကုလဝံသံ အနုရက္ခိတုံ သက္ကုဏာန္တိ သမတ္ထေန္တီတိ သကျာ၊ တေယေဝ သဒ္ဒရစနာဝိသေသေန၂ သာကိယာ။ တေန ဝုတ္တံ "အထ ခေါ အမ္ဗဋ္ဌ ရာဇာ ဩက္ကာကော ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ 'သကျာ ဝတ ဘော ကုမာရ၊ ပရမသကျာ ဝတ ဘော ကုမာရာ'တိ၊ တဒဂ္ဂေ ခေါ ပန အမ္ဗဋ္ဌ သကျာ ပညာယန္တိ"တိ၃။ အထ ဝါ ကပိလမုနိနော ဝသနဋ္ဌာနေ သာကဝနေ ဝသန္တီတိ သကျာ, သာကိယာ စ။ တေန ဝုတ္တံ-

"သာကရုက္ခပဋိစ္ဆန္နံ၊ ဝါသံ ယသ္မာ ပုရာကံသု။

တသ္မာ ဒိဋ္ဌာ ဝံသဇာတေ၊ ဘုဝိ 'သကျာ'တိ ဝိဿုတာ"တိ။၄

သာကိယာနံ အပစ္စံ သာကိယံ၊ တသ္မိံ ကုလေ။

၃၈၀။ ရူပဝတီတိ ပသတ္ထံ ရူပံ အဿာ အတ္ထီတိ ရူပဝတီ။ ဘောဂဝတီတိ ဗဟုဝိဓာ နာနပ္ပကာရော စ ဘောဂါ အဿာ အတ္ထီတိ ဘောဂဝတီ။ ယသသီလဝတီတိ ယသဝတီ စ သီလဝတီ စ။ သဗ္ဗင်္ဂသမ္ပဒါတိ သဗ္ဗေဟိ ပသတ္ထပသတ္ထေဟိ, ပဏီတပဏီတေဟိ, သုန္ဒရသုန္ဒရေဟိ စ ဣတ္ထိရတနင်္ဂေဟိ သမ္ပန္နာ။ အဘိသက္ကတာတိ အတိရေကံ သမ္မာ ကထာ ပူဇိတာ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သီ၊ဋ္ဌ၊သစ်၊၂။၂၅၉။

၂။ နီတိ၊သုတ္တ။၁၀၈-သုတ္တံ။

၃။ ဒီ၊၁။၇၀-ပိဋ္ဌေ။

၄။ ဝါစပ္ပတိ အဘိဓာနေ။

-- ၄၂၃ --

၃၈၁။ လာဘံ သီလောကံ သက္ကာရံ၊ လောကဓမ္မသမာဂမန္တိ လာဘသမာဂမံ သိလောကသမာဂမံ သက္ကာရသမာဂမံ အလာဘ အယသ နိန္ဒာ ပသံသာ သုခ ဒုက္ခ သင်္ခါတေဟိ လောကဓမ္မေဟိ သမာဂမံ သန္နိပါတဉ္စ လဒ္ဓါပိ မမ စိတ္တံ ဒုက္ခဇာတံ နတ္ထိ။ အကုတောဘယာတိ အတ္တာနုဝါဒဘယာဒီနံ အပဂတတ္တာ ကုတောစိပိ အသဉ္ဇာတဘယာ။

၃၂၈။ ဝုတ္တံ ဟေတ, ဘဂဝတာ၊ ရညော အန္တေပုရေ တဒါတိ အာဒိနာ အတ္တနော ဝုတ္တာဝစနံ ဝက္ခမာနဝစနဉ္စ သမတ္ထေတိ ဒဠှံ ကရောတိ။ ဧကံ ဖြဟ္မဒေဝဉ္စ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ဝေါတမံ လောကနာယကန္တိ ဝုတ္တာဝစနဉ္စ ပဉ္စကောဋိသတာ ဗုဒ္ဓါ၊ နဝကောဋိသတာနိ စာတိ ဝက္ခမာနဝစနဉ္စ ဘဂဝတာ ရာဇဂဟတော ပဌမံ ကပိလဝတ္ထုနုဂရံ အာဂတကာလေ သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇဿ အန္တောနိဝေသနေ ဝုတ္တံ ဘာသိတံ။ သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇာ ဟိ ဘဂဝတော ပတ္တံ ဂဟေတွာ သပရိသံ ဘဂဝန္တံ အာရောပေတွာ ပဏီတေန ခါဒနီယေန ဘောဇနီယေန ပရိဝိသိ။

ဘတ္တကိစ္စာဝသာနေ သဗ္ဗံ ကုတ္တာဂါရံ အာဂန္တွာ ဘဂဝန္တံ ဝန္ဒိ ဌပေတွာ ရာဟုလမာတရံ၊ သာ ပန "ဂစ္ဆ အယျပုတ္တံ ဝန္ဒာဟီ"တိ ပရိဇနေန ဝုစ္စမာနာပိ "သစေ မယှံ ဂုဏော အတ္ထိ၊ သယမေဝ အယျပုတ္တော အာဂမိဿတိ၊ အာဂတံ နံ ဝန္ဒိဿာမီ"တိ ဝတွာ န အဂမာသိ။ အထ ဘဂဝါ ရာဇာနံ ပတ္တံ ဂါဟာပေတွာ ဒွီဟိ အဂ္ဂသာဝကေဟိ သဒ္ဓိံ ရာဇဓီတာယ သိရိဂဗ္ဘံ ဂန္တွာ "ရာဇဓီတာယ ယထာရုစိယာ ဝန္ဒနာမာ န ကိဉ္စိ ဝတ္တဗ္ဗာ"တိ ဝတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ။ သာ ဝေဂေန အာဂန္တွာ ဂေါပ္ဖကေသု ဂဟေတွာ ပါဒပိဋ္ဌိယံ သီသံ ပရိဝတ္တေတွာ ယထာဇ္ဈာသယံ ဝန္ဒိ။

ရာဇာ ရာဇဓီတာယ ဘဂဝတိ သိနေဟဗဟုမာနာဒိဂုဏသမ္ပတ္တိံ ကထေသိ၊ ဘဂဝါ "အနစ္ဆရိယံ မဟာရာဇ ယံ ဣဒါနိ ပရိပက္ကေ

-- ၄၂၄ --

ဉာဏေ တယာ ရက္ခိယမာနာ ရာဇဓီတာ အတ္တာနံ ရက္ခိ၊ သာ ပုဗ္ဗေအနာရက္ခာ ပဗ္ဗတပါဒေ ဝိစရမာနာ အပရိပက္ကေ ဉာဏေ အတ္တာနံ ရက္ခိ"တိ ဝတွာ စန္ဒကိန္နရီဇာတကံ၁ ကထေသိ။ တဿာဝသာနေ ဧတံ ဖြဟ္မဒေဝဉ္စ သမ္ဗုဒ္ဓန္တိ အာဒိ ဝစနံ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ။ ဣမိနာ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတိ-

ကိဉ္စာပိ ယသောဓရာထေရီ မဟာဘိညာပတ္တာ မဟာသာဝိကာ ကပ္ပသတသဟဿာဓိကံ ဧကံ အသင်္ချေယျမေဝ၂ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏေန အနုဿရိတုံ သက္ကောတိ၊ ဘဂဝတာ ပန ဝုတ္တနယေန ဣတော ကပ္ပသတသဟဿာဓိကေ ဝိသတိအသင်္ချေယျေ ဥပ္ပန္နာနံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ အဒ္ဓုပ္ပတ္တိံ အတ္တနော အဒ္ဓုပ္ပတ္တိံ စ ဇာနာတိ၊ တသ္မာ ဣဒံ ယသောဓရာထေရီပဒါနံ ဗုဒ္ဓဘာသိတံ နာမ၊ တံ သဒ္ဒါသမ္ပန္နေဟိ ကုလပုတ္တေဟိ အာဒရံ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗံ ဗုဒ္ဓဘာဝဿ ဒုက္ကရတာယ အတ္တနော ဒုလ္လဘကာလံ မောဃံ အခေပေတွာ သမထဝိပဿနာ ဘာဝေတဗ္ဗာတိ။ ခတ္တိယာနံ ပုရေတိ သာကိယရာဇူနံ ကပိလဝတ္ထုနုဂရေ။ ဥပကာရဉ္စာတိ စန္ဒကိန္နရီဇာတကေန ရာဟုလာ မာတုယာ ဂုဏဉ္စ နိဒ္ဒိသိ။ စသဒ္ဒေန ဖြဟ္မဒေဝဉ္စ သမ္ဗုဒ္ဓန္တိ ဝစနဉ္စ ဒေသေသီတိ သမုစ္စေတိ။

၃၈၃။ သုခေ ဒုခေတိ သုခကာလေ ဒုက္ခကာလေ စ သမာနစိတ္တာ။ အတ္ထက္ခာယီတိ အတ္တာနတ္ထံ ဟိတာဟိတဉ္စ အက္ခာယယီတိ အတ္ထက္ခာယီ။ အနုကမ္ပိကာတိ အနုကမ္ပာယ ကာရုညေန သမ္ပန္နာ။

၃၈၄။ ပဉ္စ ကောဋိသတာ ဗုဒ္ဓါ ။ပ။ စတ္တာလီသ ကောဋိသတာတိ ဣမေဟိ ပါဌေဟိ စိန္တိတံ သတ္တာသင်္ချေယျန္တိ ဂါထာယံ ဝုတ္တာနံ သတ္တန္နံ နန္ဒာဒိအသင်္ချေယျာနံ အဗ္ဘန္တရေ ဥပ္ပန္နာ ဖြဟ္မဒေဝါဒိ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဇာ၊၁။၂၇၇-၈၀-ပိဋ္ဌေသု။

၂။ အံ၊ဋ္ဌ၊၁။၂၈၉-ပိဋ္ဌေ။

-- ၄၂၅ --

ပဉ္စဝီသသဟဿာဓိကာ သကသဟဿသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇိံသူတိ၊ ဣမမတ္ထံ ဒီပေတိ။ တတ္ထ ပဉ္စကောဋိသတာ ဗုဒ္ဓါတိ။ နန္ဒအသင်္ချေယျေ ဖြဟ္မဒေဝါဒိ ပဉ္စကောဋိသတာ ပဉ္စသဟဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပန္နာ၊ ကောဋိသဒ္ဒေါ ဟိ ဒသသင်္ချတ္တဝါစကော၊ ဝတ္တကောဋိသဟဿာနီတိအာဒီသု ပိယ၊၁ ဇဝမုပရိပိ။ ဧတေသံ ဒေဝဒေဝါနံ မဟာဒါနံ

ပဝတ္တယိန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ ဝိတ္ထာရော အတိဒေဝရာဇဝတ္ထုမှိ ဝုတ္တော။ အဋ္ဌကထာယံ၂ပိ နန္ဒအသင်္ချေယျေ ပဉ္စသဟဿဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပန္နာတိ အာဂတံ။ တေန ဝုတ္တံ-

တမှိ နန္ဒေ အသင်္ချေယျေ၊ အဓိကာရံ မယာ ကတံ။

ပဉ္စ ဗုဒ္ဓသဟဿာနံ၊ မဟာဒါနံ ပဝတ္တယိန္တိ။

နဝကောဋိသတာနီတိ သုနန္ဒအသင်္ချေယျေ နဝသဟဿာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပန္နာ။ အဋ္ဌကထာယံပိ နဝသဟဿဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပန္နာတိ အာဂတံ။

တေန ဝုတ္တံ-

သုနန္ဒမှိ အသင်္ချေယျေ၊ အဓိကာရံ မယာ ကတံ။

နဝဗုဒ္ဓသဟဿနံ၊ မဟာဒါနံ ပဝတ္တယိန္တိ၃။

ဧတေသန္တိ ဧတေသံ ပဉ္စကောဋိသတာနံ နဝကောဋိသတနဉ္စ။ ဒေဝဒေဝါနန္တိ ဒေဝါနံ ဒေဝဘူတာနံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ။ မဟာဒါနန္တိ ဂုဏမဟတ္တေန သင်္ချာမဟတ္တေန စ မဟန္တံ ဒါနံ။ ဒါနပါရမီအာဒိံ ကတ္ဝာ သေသပါရမီယောပိ ပဝတ္တေသိယေဝ။ ပဝတ္တယိန္တိ ဥပ္ပါဒေသိံ ပူရေသိံ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဒီ၊၂။၁၆၀။ သံ၊၂။၁၁၉။ အံ၊၃။၁၉၆။ အံ၊ဋ္ဌ၊၃။ ၂၇၀-၁-ပိဋ္ဌေသု။

၂။ သောတတ္တကီ၊ ၃၃-ပိဋ္ဌေ။

၃။ သောတတ္တကီ၊ ၁၄-ပိဋ္ဌေ။

၃၈၅။ ကောဒသကောဋိသတာတိ ပထဝီအသင်္ချေယျေ ဒသသဿာ ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပန္နာ။ အဋ္ဌကထာယံပိ ဒသသဟဿဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပန္နာတိ အာဂတံ။ တေန ဝုတ္တံ-

“ပထဝိမှိ အသင်္ချေယျေ၊ အဓိကာရံ မယာ ကတံ။

ဒသန္နံ ဗုဒ္ဓသဟဿာနံ၊ မဟာဒါနံ ပဝတ္တယိ”န္တိ။၁

ဗုဒ္ဓေကာဒသကောဋိယောတိ မဏ္ဍအသင်္ချေယျေ ဧကာဒသသဟဿာ ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပန္နာ၊ အဋ္ဌကထာယံပိ ဧကာဒသသဟဿဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပန္နာတိ အာဂတံ။ တေန ဝုတ္တံ-

“တမှိ မဏ္ဍေ အသင်္ချေယျေ၊ အဓိကာရံ မယာ ကတံ။

ဧကာဒသသဟဿနံ၊ မဟာဒါနံ ပဝတ္တယိ”န္တိ။၁

၃၈၇။ ဝီသကောဋိသတာတိ ဓရဏီအသင်္ချေယျေ ဝီသသဟဿာ ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပန္နာ၊ အဋ္ဌကထာယံပိ ပန ဝီသသဟဿာ ဗုဒ္ဓါ၊ ဥပ္ပန္နာတိ အာဂတံ။ တေန ဝုတ္တံ-

“ဓရဏိမှိ အသင်္ချေယျေ၊ အဓိကာရံ မယာ ကတံ။

ဝီသဗုဒ္ဓသဟဿာနံ၊ မဟာဒါနံ ပဝတ္တယီ”န္တိ။၁

တိံ သကောဋိသတာနီတိ သာဂရအသင်္ချေယျေ တိံ သသဟဿာ ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပန္နာ၊ အဋ္ဌကထာယံပိ တိံ သသဟဿဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပန္နာတိ အာဂတံ။

တေန ဝုတ္တံ-

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သောတတ္တကီ၊ ၃၄-ပိဋ္ဌေ။

“သာဂရမှိ အသင်္ချေယျေ၊ အဓိကာရံ မယာ ကတံ။

တံ သဗ္ဗုဒ္ဓသဟဿာနံ၊ မဟာဒါနံ ပဝတ္တယိ”န္တိ။၁

၃၈၈။ စတ္တာလီသကောဋိသတာတိ ပုဏ္ဍရိက အသင်္ချေယျေ စတ္တာလီသသဟဿာ ဗုဒ္ဓေါ ဥပ္ပန္နာ၊ အဋ္ဌကထာယံပိ စတ္တာလီသသဟဿဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပန္နာတိ အာဂတံ တေန ဝုတ္တံ-

“ပုဏ္ဍရိကေ အသင်္ချေယျေ၊ အဓိကာရံ မယာ ကတံ။

စတ္တာလီသသဟဿာနံ၊ မဟာဒါနံ ပဝတ္တယိ”န္တိ။၁

ဧဝံ မနောပဏိဓိခေတ္တဘူတေ သတ္တန္နံ အသင်္ချေယျာနံ အဗ္ဘန္တရေ ဥပ္ပန္နေ ဖြဟ္မဒေဝါဒိသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ ဒသေတွာ ဣဒါနိ ဝါစာပဏိဓိခေတ္တဘူတေ နဝန္နံ အသင်္ချေယျာနံ အဗ္ဘန္တရေ ဥပ္ပန္နေ ပုရာဏဂေါတမာဒယော သတ္တသဟဿမိကေ အသီတိသဟဿေ တိသတသဟဿ စ (၃၈၇၀၀၀) သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ သတ္တတိ သကောဋိကော ဒဿန္တိ “ပညာသကောဋိသတာနိ စ ။ပ။ သတ္တတိံသာ စ ကောဋိယော” တိ ပါဠိ’မာဟ။ တတ္ထ ပညာသကောဋိသတာနီတိ သဗ္ဗဘဒ္ဒအသင်္ချေယျေ ပုရာဏ ဂေါတမာဒယော ပညာသသဟဿာ ဗုဒ္ဓါဥပ္ပန္နာ။ ဝိတ္ထာရော သာဂလစက္ကဝတ္တိရာဇဝတ္ထုမှိ ဝုတ္တော။ အဋ္ဌကထာယံပိ ပဏ္ဏာသသဟဿဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပန္နာတိ အာဂတံ။ တေန ဝုတ္တံ-

“သဗ္ဗဘဒ္ဒေ အသင်္ချေယျေ၊ အဓိကာရံ မယာ ကတံ။

ပဏ္ဏာသဗုဒ္ဓသဟဿာနံ၊ မဟာဒါနံ ပဝတ္တယိ”န္တိ။၂

၃၉၀။ သဋ္ဌိကောဋိသတာတိ သဗ္ဗဖုလ္လအသင်္ချေယျေ သဋ္ဌိသဟဿာ ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပန္နာ၊ အဋ္ဌကထာယံပိ သဋ္ဌိသဟဿဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပန္နာတိ အာဂတံ။

တေန ဝုတ္တံ-

၃၉၀။ သဋ္ဌိကာဋိသဘာတိ သဗ္ဗဖုလ္လအသင်္ချေယျေ သဋ္ဌိသဟဿာ ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပန္နာ၊ အဋ္ဌကထာယံပိ သဋ္ဌိသဟဿဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပန္နာတိ အာဂတံ။ တေန ဝုတ္တံ-

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သောတတ္တကီ။၃၄-ပိဋ္ဌေ။

၂။ သောတတ္တကီ၊၄၂-ပိဋ္ဌေ။

-- ၄၂၈ --

“သဗ္ဗဖုလ္လေ အသင်္ချေယျေ၊ အဓိကာရံ မယာ ကတံ။

သဋ္ဌိ ဗုဒ္ဓသဟဿာနံ၊ မဟာဒါနံ ပဝတ္တယိ”န္တိ။၁

သတ္တတိ ကောဋိသတာနီတိ သဗ္ဗရတနအသင်္ချေယျေ သတ္တတိသဟဿာ ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပန္နာ၊ အဋ္ဌကထာယံ ပိ သတ္တတိသဟဿဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပန္နာတိ အာဂတံ။ တေန ဝုတ္တံ-

“သဗ္ဗရတနေ အသင်္ချေယျေ၊ အဓိကာရံ မယာ ကတံ။

သတ္တတိ ဗုဒ္ဓသဟဿာနံ၊ မဟာဒါနံ ပဝတ္တယိ”န္တိ။၁

၃၉၁။ အသီတိကောဋိသတာတိ ဥသဘက္ခန္ဓအသင်္ချေယျေ အသီတိ သယဿာ ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပန္နာ၊ အဋ္ဌကထာယံ ပိ အသီတိသဟဿဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပန္နာတိ အာဂတံ။ တေန ဝုတ္တံ-

“ဥသဘက္ခန္ဓအသင်္ချေယျေ၊ အဓိကာရံ မယာ ကတံ။

အသီတိ ဗုဒ္ဓသဟဿာနံ၊ မဟာဒါနံ ပဝတ္တယိ”န္တိ၂။

နဝုတိကောဋိသတာနီတိ မာနိဘဒ္ဒအသင်္ချေယျေ နဝုတိသဟဿာ ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပန္နာ၊ အဋ္ဌကထာယံ ပိ နဝုတိသဟဿာဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပန္နာတိ အာဂတံ။ တေန ဝုတ္တံ-

“မာနိဘဒ္ဒေ အသင်္ချေယျေ၊ အဓိကာရံ မယာ ကတံ။

နဝုတိ ဗုဒ္ဓသဟဿာနံ၊ မဟာဒါနံ ပဝတ္တယိ”န္တိ။၂

၃၉၃။ ကောဋိဒ္ဒယသဟဿာနီတိ ပဒုမအသင်္ချေယျေ ဝီသတိ သဟဿာ ဗုဒ္ဓါ ဉပ္ပန္နာ၊ အဋ္ဌကထာယံပိ ဝီသသဟဿဗုဒ္ဓါ ဉပ္ပန္နာတိ အာဂတံ။ တေန ဝုတ္တံ-

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သာတတ္တကီ။၄၂ပိဋ္ဌေသု။

၂။ သောတတ္တကီ၊ ၄၃-ပိဋ္ဌေ။

-- ၄၂၉ --

“ပဒုမမှိ အသင်္ချေယျေ၊ အဓိကာရံ မယာ ကတံ။

ဝီသဗုဒ္ဓသဟဿာနံ၊ မဟာဒါနံ ပဝတ္တယိ”န္တိ။၁

ကောဋိသတသဟဿာနီတိ ပါဌော အတ္ထိ။ လောကဂ္ဂနာယကာတိ သဂ္ဂမောက္ခာဘိမုခံ သတ္တလောကံ အဂ္ဂေါ ဇေဋ္ဌော ဟုတွာ နေန္တီတိ လောကဂ္ဂနာယကာ။

၃၄၉။ ပုန ကောဋိသဟဿာနီတိ ဉသဘအသင်္ချေယျေ အပရာ ဒသသဟဿာ ဗုဒ္ဓါ ဉပ္ပန္နာ။ အဋ္ဌကထာယံပိ ဒသသဟဿဗုဒ္ဓါ ဉပ္ပန္နာတိ အာဂတံ။ တေန ဝုတ္တံ-

“ဉသဘမှိ အသင်္ချေယျေ၊ အဓိကာရံ မယာ ကတံ။

ဒသန္နံ ဗုဒ္ဓသဟဿာနံ၊ မဟာဒါနံ ပဝတ္တယိ”န္တိ။၁

နဝကောဋိသဟဿာနီတိပိ ပါဌော အတ္ထိ။ လောကနာယတာတိ သဂ္ဂမောက္ခာဘိမုခံ သတ္တလောကံ နေန္တီတိ လောကနာယကာ။

၃၉၆။ ဗုဒ္ဓါ ကောဋိသတာ ပဥ္စ၊ ပရေသမှိ မဟေသိနန္တိ ခန္ဓုတ္တမအသင်္ချေယျေ ပဥ္စသဟဿာ ဗုဒ္ဓါ ဉပ္ပန္နာ၊ အဋ္ဌကထာယံပိ ပဥ္စသဟဿဗုဒ္ဓါ ဉပ္ပန္နာတိ အာဂတံ။ တေန ဝုတ္တံ-

ခန္ဓုတ္တမေ အသင်္ချေယျေ၊ အဓိကာရံ မယာ ကတံ။

ပဥ္စဗုဒ္ဓသဟဿာနံ၊ မဟာဒါနံ ပဝတ္တယိန္တိ။၁

ကောဋိသတသဟဿာနိ၊ ပဥ္စာသီတိ မဟေသိနန္တိပိ ပါဌော အတ္ထိ။ ပစ္ဆာပိ ဒွိကောဋိသတာ၊ သမ္ဗုဒ္ဓါ လောကနာယကာတိ သဗ္ဗမာလ-

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သောတတ္တကီ၊၄၃-ပိဋ္ဌေ။

-- ၄၃၀ --

အသင်္ချေယျေ ဒွိသဟဿာ ဗုဒ္ဓါ ဉပ္ပန္နာ၊ အဋ္ဌကထာယံ ပိ ဒွိသဟဿဗုဒ္ဓါ ဉပ္ပန္နာတိ အာဂတံ။ တေန ဝုတ္တံ-

“သဗ္ဗမာလေ အသင်္ချေယျေ၊ အဓိကာရံ မယာ ကတံ။

ဒွိန္နံ ဗုဒ္ဓသဟဿာနံ၊ မဟာဒါနံ ပဝတ္တယိ”န္တိ။၁

ပဥ္စာသီတိ ကောဋိသတာ၊ သတ္တတိံသာ စ ကောဋိယောတိပိ ပါဌော။ နဝန္နံ အသင်္ချေယျာနံ အဗ္ဘန္တရေ တိသတသဟဿာနိ, သတ္တာသီတိသဟဿာနိ စ ဗုဒ္ဓါ ဉပ္ပန္နာ၊ တေန ဝုတ္တံ-

“တီဏိ သတသဟဿာနိ၊ အသီတိသဟဿာနိ စ။

အထော သတ္တသဟဿာနိ၊ သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ ဟိ ပိဏ္ဍိတာ”တိ။၁

၃၉၈။ အဋ္ဌဋ္ဌမကကောဋိယောတိ အဋ္ဌန္နံ အဋ္ဌသမူဟကောဋိယော၊ စတုသဋ္ဌိ ကောဋိယော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဉပ္ပန္နာတိ အတ္ထော။

၄၀၀။ သုစိဏ္ဏာနန္တိ သုဋ္ဌု သဟမေဝ မဂ္ဂဖြဟ္မစရိယံ ကတစိဏ္ဏာနံ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ သန္တိကေ ဝါ။ ဓမ္မဿ စာရိနန္တိ ဘဂဝတော ဒေသိတဿ လောကုတ္တရဓမ္မဿ အနုရူပံ စရဏသီလာနံ ခီဏာသဝါဒိပုဂ္ဂလာနံ သန္တိကေ ဝါ ယော ပုဂ္ဂလော ဓမ္မစာရီ ကုသလဓမ္မံ စရန္တော ဟောတိ။ သုခံ သေတီဟိ ဒေသနာမတ္တမေဝေတံ၊ စတူဟိ ဣရိယာပထေဟိ သော ပုဂ္ဂလော သုခံ ဝိဟရတီတိ အတ္ထော။

၄၀၁။ ယာယ ဂါထာယ သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇာ သကဒါဂါမိဖလေ, သဟာပဇာပတိဂေါတမီ သောတပတ္တိဖလေ သတိဋ္ဌာသိ၊ တံ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဩဝါဒဒါနဝသေန ပကာသေန္တိ "ဓမ္မံ စရေ သုစရိတ"န္တိ အာဒိ၂မာဟ။ တတ္ထ ဓမ္မန္တိ အနေသနံ ပဟာယ သပဒါနံ စရန္တောတမေဝ ဘိက္ခာစရိယဓမ္မံ သုစရိတံ စရေ။ သုခံ သေတီတိ ဒေသနာမတ္တမေဝေတံ၊ ဧဝံ ပနေတံ ဘိက္ခာစရိယဓမ္မံ စရန္တော ဓမ္မစာရီ ဣဓလောကေ စတူဟိ ဣရိယာပထေဟိ သုခံ ဝိဟရတီတိ အတ္ထော။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သောတတ္ထကီ၊၄၃-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ဓမ္မ။၃၉။ ဓမ္မ၊ဋ္ဌ၊၂။၁၀၆-ပိဋ္ဌေသု။

-- ၄၃၁ --

န နံ ဒုစ္စရိတန္တိ ဝေသိယာဒိဘေဒေ အဂေါစရေ စရန္တော ဘိက္ခာစရိယဓမ္မံ ဒုစ္စရိတံ စရတိ နာမ။ ဧဝံ အစရိတွာ ဓမ္မံ စရေ သုစရိတံ၊ န နံ ဒုစ္စရိတံ စရေတိ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။ အထ ဝါ ဓမ္မံ စရေ သုစရိတန္တိ ပါဏာတိပါတဝိရမဏာဒိသုစရိတဓမ္မံ စရေယျ။ န နံ ဒုစ္စရိတံ စရေတိ နံ ပါဏာတိပါတာဒိဒုစ္စရိတဓမ္မံ န စရေယျ။ ဓမ္မစာရီတိ သုစရိတဓမ္မံ ဝါ သမထဝိပဿနာဓမ္မံ ဝါ စရန္တော ပဋိပဇ္ဇန္တော ပုဂ္ဂလော ဣဓ လောကေ စ ပရလောကေ စ သုခံ ဝိဟရတီတိ အတ္ထော။

၄၀၂။ နိဗ္ဗိန္ဒိတွာန သံသာရေတိ အနမတဂ္ဂသံသာရေ နိဗ္ဗေဒံ အာပဇ္ဇိတွာ နိဗ္ဗိဒါဉာဏံ လဘိတွာ ဝါ သဟဿပရိဝါရေနာတိ ယသဝတီပမုခသဟဿကာကိယာနီ ပရိဝါရေန။ တဿတ္ထော ဥပရိ၂အာဝိ ဘဝိဿတိ။ အကိဉ္စနာတိ နိပ္ပလိဗောဓာ ရာဂါဒိကိဉ္စနဝိရဟိတာ ဝါ။

၄၀၃။ အဂါရန္တိ ကပိလဝတ္ထုနဂရေ ဒေဝဝိမာနသဒိသံ အန္တေပုရံ။ အမုမာသေတိ ပန္နရသဒိဝသေ။

၄၀၄။ သာဂရေဃေဝ ဥမိယောတိ မဟာသမုဒ္ဒေ မဟာဝီစိယော ဝိယ။

၄၀၈။ ဧဝံ ဗဟုဝိဓံ ဒုက္ခန္တိ ဧဝံ ဝုတ္တနယေန ဖြဟ္မဒေဝဗုဒ္ဓဿ ကာလတော ပဋ္ဌာယ ယာဝဇ္ဇဒိဝသာ ဗဟုပဘေဒံ ဒုက္ခဝေဒနဉ္စ ဝေဒယိတွာ။ သမ္ပတ္တိ စ ဗဟုဗ္ဗိဓာတိ မနုဿဒေဝါဒိ ဗဟုပ္ပကာရာ သုခသမ္ပတ္တိယော စ အနုဘဝိတွာ ။ ပါပုဏိတွာ။ သဗ္ဗသမ္ပဒါတိ ဈာနာဘိညာဒိဓမ္မသမ္ပတ္တိယော လဘာမီတိ အတ္ထော။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဓမ္မ၊ဋ္ဌ၊၂။၁၀၆-၇-ပိဋ္ဌေသု။

၂။ အပ၊၂။၂၇၉-ပိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ။

ဒီပနီ-၄၄

-- ၄၃၂ --

၄၀၉။ ယာ ဒဒါတိ သကတ္တာနန္တိ ယာ ဣတ္ထီ အတ္တနော ယာယံ မဟေသိနော ဘဂဝတော ဗောဓိသတ္တဿ ဝါ ပုညတ္ထာယ ပုညဝဍ္ဎနတ္ထာယ ပါရမိပူရဏတ္ထာယ ဝါ ဒေတိ။ သဟာယသမ္ပဒါ ဟောန္တိ နိဗ္ဗာနပဒ’မသင်္ခတန္တိ တဿာ ဣတ္ထိယာ အသင်္ခတံ ကမ္မစိတ္တဥတုအာဟာရေဟိ အသင်္ခရိတဗ္ဗံ မဟာအသင်္ခတနိဗ္ဗာနဓာတုံ သမ္ပတ္တကာလေပိ သဟာယသမ္ပန္နာ ဟောန္တိ။ ယသောဓရာထေရီဟိ ပရိနိဗ္ဗာနကာလေ အဋ္ဌာရသသဟဿခီဏာသဝဘိက္ခုနီဟိ သဟေဝပရိနိဗ္ဗာယိ။ တေန ဝုတ္တံ-

"အဋ္ဌာရသသဟဿာနိ၊ သဗ္ဗာ သာကိယသမ္ဘဝါ။

ယသောဓရာသဟဿာနိ၊ ပါမောက္ခာ ဣဿရာ တဒါ" တျာဒိ။၁

၄၁၀။ ပရိက္ခီဏံ အတီတဉ္စာတိ ယံ ကမ္မံ တီဟိ၂ ကမ္မဒွါရေဟိ ဆဟိ ဥပ္ပတ္တိဒွါရေဟိ အဋ္ဌဟိ အသံဝရဒွါရေဟိ, အဋ္ဌဟိ စ သံဝရဒွါရေဟိ ပါပါဒိဝသေန, ဒါနာဒိဝသေန စာတိ အနေကေဟိ ပကာရေဟိ အနာဒိမတိသံသာရေ မယာ

ကတံ ဥပစိတံ အဘိနိဗ္ဗတ္တိတံ ဝိပါကဓမ္မံ အတ္ထိ၊ တံ အတီတကမ္မဉ္စ ကမ္မက္ခယကရေန အဂ္ဂမဂ္ဂေန မယာ ပရိက္ခီဏံ ပရိသမန္တတော ခယံ ပါပိတံ။ အရဟတ္တပတ္တတော ပန ပစ္ဆာ ကမ္မက္ခယကရဿ အဂ္ဂမဿ အဓိဂတတ္တာ ပစ္စုပ္ပန္နံ ကမ္မဉ္စ အနာဂတံ ကမ္မဉ္စ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ကိရိယာမတ္တမေဝ ဟောတိ၊ တသ္မာ ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတကမ္မာနိပိ အနုပ္ပါဒနိရောဓေန ပရိက္ခီဏာနိ ဟောန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “သဗ္ဗကမ္မံ မမ ခီဏ”န္တိတိ။

၈-ယသောဓရာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ၊၂။၂၇၄-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ထေရီ၊ဋ္ဌ၊၁။၂၂၀-ပိဋ္ဌေ။

-- ၄၃၃ --

၉-ယသောဓရာပမုခ

ဒသဘိက္ခုနီသဟဿ အပဒါနဝဏ္ဏနာ

ကပ္ပေ စ သတသဟဿတိအာဒိ ယသောဓရာပမုခဒသသဟဿ ဘိက္ခုနီနံ အပဒါနံ။ တာသံ အဥ္ဇုပ္ပတ္တိ ယသောဓရာထေရီပဒါနဿ အဝိဒူရေ နိဒါနေ ဝုတ္တာ၊ တသ္မာ ဣဓ ပုန န ဝိတ္ထာရေဿာမိ၊ အနုတ္တာနပဒါနမတ္တမေဝ ဝဏ္ဏယိဿာမိ။

၄၁၂။ တတ္ထ သုမေဓဉ္စ သုမိတ္တဉ္စတိ စတုသတသဟဿခီဏာသဝ ပရိဝါရဿ ဒီပင်္ကရဗုဒ္ဓဿ အတ္ထာယ ကေသေ မောစေတွာ အဇိနစမ္မဇဋာမဏ္ဍလဝါကစိရာနိ ကာဒ္ဒမဝဏ္ဏေ ကလလေ ပတ္ထရိတွာ မဏိဖလကေ သေတုဝိယ ကလလပိဋ္ဌေ နိပဇ္ဇမာနံ သုမိတ္တာယ နာမ ဗြာဟ္မဏကညာယ ဒိန္နေန ပဉ္စဥပ္ပလဟတ္ထေန ဘဂဝန္တံ ပူဇေတွာ ယာဝ နိဗ္ဗာနာ သုမေဓတာပသဿ ပါဒပရိစာရိကာ ဘရိယတ္တံ ပတ္ထယမာနံ သုမိတ္တံ နာမ ဗြာဟ္မဏကညဉ္စ သမာနသုခဒုက္ခတန္တိ သမာနံ သုခဉ္စ ဒုက္ခဉ္စ ယေသန္တိ သမာနသုခဒုက္ခာ၊ တေသံ ဘာဝေါ သမာနသုခဒုက္ခတာ၊ တံ ဝိယာကာသိ ဗျာကာသိ ကထေသီတိ အတ္ထော။

၄၁၃။ သဒေဝကဉ္စ ဒဿန္တော၊ ဝိစရန္တော သဒေဝကန္တိ အနောပမာယ ဗုဒ္ဓလီလာယ ဝိဇမ္ဘမာနော ဆဗ္ဗဏ္ဏရသ္မီဟိ ဝိရောစမာနော ဒီပင်္ကရော ဘဂဝါ ဝေနေယျာနံ အနုဂ္ဂဟတ္ထာယ အတ္တာနံ ဒဿနေန ဝေနေယျာနံ မင်္ဂလဝမုနတ္ထာယ, မဂ္ဂဖလပဋိဝိဇ္ဈနတ္ထာယ စ သဒေဝကံ သတ္တလောကံ အတ္တာနံ ဒဿေန္တော ဒဿေတုကာမော သဒေဝကံ တံ တံ ဂါမနိဂမာဒိသြကာသလောကံ ဝိစရန္တော ရမ္မနဂရံ ပတွာ ဝိယာကာသီတိ သမ္ဗန္ဓော။

-- ၄၃၄ --

ဗုဒ္ဓါ ဟိ ဘဂဝန္တာ ဝုတ္တဝဿာ ဇနသင်္ဂဟတ္ထာယ စာရိကံ ပက္ကမန္တိယေဝ။ ဇနပဒစာရိကံ စရန္တာ စ မဟာမဏ္ဍလံ မဇ္ဈိမမဏ္ဍလံ အန္တိမမဏ္ဍလန္တိ ဣမေသံ တိဏ္ဏံ မဏ္ဍလာနံ အညတရသ္မိံ မဏ္ဍလေ စရန္တိ။ တတ္ထ မဟာမဏ္ဍလံ နဝယောဇနသတိကံ၊ မဇ္ဈိမမဏ္ဍလံ ဆယောဇနသတိကံ၊ အန္တိမမဏ္ဍလံ တိယောဇနသတိကံ။ ယဒါ မဟာမဏ္ဍလေ စာရိကံ စရိတုကာမော ဟောန္တိ၊ တဒါ မဟာပဝါရဏာယ ပဝါရေတွာ ပါဋိပဒဒိဝသေ မဟာဘိက္ခုသံဃပရိဝါရာ နိက္ခမိတွာ ဂါမနိဂမာဒီသု မဟာဇနံ အာမိသပဋိဂ္ဂဟေန အနုဂ္ဂဏှန္တာ ဓမ္မဒါနေန စဿ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿိတံ ကုသလံ ဝမုန္တော နဝဟိ မာသေဟိ ဇနပဒစာရိကံ ပရိယောသာပေန္တိ။ သစေ ပန အန္တော ဝဿေ ဘိက္ခူနံ သမထဝိပဿနာ တရုဏာ ဟောန္တိ၊ မဟာပဝါရဏာယ အပ္ပဝါရေတွာ ပဝါရဏာသင်္ဂဟံ ဒတွာ ကတ္တိကပုဏ္ဏမာယံ ပဝါရေတွာ မာဂသိရဿ ပဌမဒိဝသေ မဟာဘိက္ခုသံဃပရိဝါရာ နိက္ခမိတွာ ဝုတ္တနယေနေဝ မဇ္ဈိမမဏ္ဍလေ အဋ္ဌဟိ မာသေဟိ စာရိကံ ပဝါရဏာယ မာဂသိရဿ ပဌမဒိဝသေ မဟာဘိက္ခုသံဃပရိဝါရာ နိက္ခမိတွာ ဝုတ္တနယေနေဝ မဇ္ဈိမမဏ္ဍလေ အဋ္ဌဟိ မာသေဟိ စာရိကံ ပရိယောသာပေန္တိ။ သစေ ပန နေသံ ဝုတ္တဝဿာနံ အပရိပါကိန္ဒြိယာ ဝေနေယျသတ္တာ ဟောန္တိ၊ တေသံ ဣန္ဒြိယပါကံ အာဂမေန္တာ မာဂသိရမာသမ္ပိ တတ္ထေဝ ဝသိတွာ ဖုဿမာသဿ ပဌမဒိဝသေ မဟာဘိက္ခုသံဃပရိဝါရာ နိက္ခမိတွာ ဝုတ္တနယေနေဝ အန္တိမမဏ္ဍလေ သတ္တဟိ မာသေဟိ စာရိကံ ပရိယောသာပေန္တိ။ တေသု စ မဏ္ဍလေသု ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဝိစရန္တာပိ တေ တေ သတ္တေ ကိလေသေဟိ ဝိယောဇေန္တာသောတာပတ္တိဖလာဒီဟိ

ပယောဇေန္တော ဝေနေယျဝသေနေဝ နာနာဝဏ္ဏာနိ ပုပ္ဖါနိ ဩစိနန္တော ဝိယ စရန္တိ။ တေသံ ပကိတ္တနေတိ တေသံဒွိန္နံ သုမေဓသုမိတ္တပုဂ္ဂလာနံ ဗျာကရဏသမယေ။ ဒီပင်္ကရော ဟိ ဘဂဝါ-

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဝိ၊ ၁၊၁၄၆-ပိဋ္ဌေ။

-- ၄၃၅ --

“ပဿထ ဣမံ တာပသံ၊

ဇဋိလံ ဥဂ္ဂတာပနံ။

အပရိမေယျိတော ကပ္ပေ၊

ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဘဝိဿတိ”တိ၁ အာဒိနာ

သုမေဓတာပသံ ဗျာကာသိ။

“သမစိတ္တာ သမကမ္မာ၊ သမကာရီဘဝိဿတိ။

ပိယာ ဟေဿတိ ကမ္မေန၊

တုယှတ္ထာယ မဟာဣသီ”တိ အာဒိနာ၂

သုမိတ္တာကညံ ဗျာကာသိ။

အမှေ ဥပဂမ္မ သမာဂမန္တိ ဇဝံ အာရောစယိမှာတိ တဒါ မယံ တံ သန္နိပါတံ ဥပသင်္ကမိတွာ သမ္ဗန္ဓော။

၄၁၄။ အမှံ သဗ္ဗပတိ ဟောတီတိ ဘော သုမေဓတာပသ တွံ သဗ္ဗာသံ အမှာကံ ပတိ သာမိကော ဟောတိ ဘဝေယျာဟိ။ အနာဂတသမာဂမေတိ အနာဂတေ ပစ္ဆိမဘဝေ သမာဂမနကာလေ။ သဗ္ဗာဝ တုယှံ ဘရိယာတိ မယံ သဗ္ဗာဧဝ တဝ ဘရိယာယော ဘဝေယျာမ။ တသ္မာ တာ သဗ္ဗာပိ အမှာကံ ဗောဓိသတ္တဿ ဘရိယာတော အဟေသုံ။

၄၁၅။ ဒါနံ သီလမယံ သဗ္ဗံ၊ ဘာဝနာ စ သုဘာဝိတာတိ အမှေဟိ ဒါနဉ္စ ဒိန္နံ၊ သီလဉ္စ ရက္ခိတံ၊ ဘာဝနာ စ သုဋ္ဌု ဘာဝိတာ ဝဍ္ဎိတာ။ ဒီဃရတ္တဉ္စ နော သဗ္ဗံ ပရိစ္စတ္တန္တိ ဒီပင်္ကရဗုဒ္ဓဿ ကာလတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဣမသ္မာ ဘဝါ ဒီဃကာလံ အမှေဟိ သဗ္ဗံ ဒါနာဒိပါရမီကုသလံ ပရိစိတံ အာသေဝိတံ ဘာဝိတံ။

၄၁၆။ ဂန္ဓံ ဝိလေပနံ မာလံ၊ ဒီပဉ္စ ရတနာမယန္တိ ဂန္ဓေဟိ ပူဇနံ ဂန္ဓံ၊ တထာ ဝိလေပနာဒီသု ဥတ္တရပဒလောပေန။ တသ္မာ အမှေဟိ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဗုဒ္ဓဝံ၊ ၃၁၁-ပိဋ္ဌေ။

၂။ အပ၊ ၂။၂၆၉-ပိဋ္ဌေ။

-- ၄၃၆ --

ဂန္ဓပူဇနဉ္စ မာလာပူဇနဉ္စ ဒီပပူဇနဉ္စ သုဝဏ္ဏရဇတာဒိရတနမယဝိဟာရာဒိပူဇနဉ္စ ပူဇိတံ ဗုဒ္ဓါဒီနံ။ ယံကိဉ္စိ ပတ္ထိတံ သဗ္ဗံ ပရိစ္စတ္တန္တိ ဣဒမေဝါတိ အနိယမိတံ သကလံ ဣစ္ဆိတံ ဒါနာဒိပုညကမ္မံ ပရိစိတံ အာသေဝိတံ ဘာဝိတံ။

၄၁၇။ အရိဘောဂဉ္စ မာနုသန္တိ မနုဿလောကေ နိဗ္ဗတ္တံ ပဉ္စပီဌာဒိ ပရိဘောဂပူဇနဉ္စ ပူဇိတံ။

၄၁၈။ ဣဿရ’မနု ဘောတွာနာတိ ဣဿရိယသမ္ပတ္တိံ ဝေဒယိတွာ။

၄၁၉။ သကျပုတ္တာနိဝေသနေတိ သကျပုတ္တဿ အမှာကံ သိဒ္ဓတ္ထ ဗောဓိသတ္တဿ အန္တေပုရေ။ နာနာ ကုလူပပန္နာယောတိ သာကိယဝံသေ နာနာဂေဟေသု ဥပပန္နာယော။ အစ္ဆရာ ကာမဝဏ္ဏိနီတိ ဒေဝစ္ဆရာဝိယ ကမနီယဝဏ္ဏာဟိ သမ္ပန္နာ။

၄၂၀။ လာဘဂ္ဂေနာတိ သေဋ္ဌလာဘေန။ သဗ္ဗသက္ကတာတိ သဗ္ဗေဟိ အာဒရံ ကတာ။ သမ္မာနိတာတိ သုဋ္ဌု မာနိတာ ပေမနိယာ။

၄၂၂။ သက္ကတပူဇိတာတိ အာဒရံ ကတွာ ပူဇိတာ၊ အထ ဝါ သက္ကစ္စံ ကတာ စ ပူဇိတာ စာတိ။

၉-ယသောဓရာပမုခ ဒသဘိက္ခုနီသဟဿ

အပဒါနဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

-- ၄၃၇ --

၁၀-အဋ္ဌာရသဘိက္ခုနီသဟဿ အပဒါနဝဏ္ဏနာ

အဋ္ဌာရသသဟဿာနီတိအာဒိ သောဓရာပမုခအဋ္ဌာရသသဟဿဘိက္ခုနီနံ အပဒါနံ။ တာသံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိပိ ယသောဓရာထေရီပဒါနေ ဝုတ္တာ၊ တသ္မာ ဣဓာပိ အနုတ္တာနပဒါနမေဝ အတ္ထံ ဝဏ္ဏယိဿာမိ။

၄၂၆-၇။ သကျာသမ္ဘဝါတိ သကျကုလတာ ဝိဇာတာ။ ယသောဓရာပမုခါနီတိ ယသောဓရာ ပမုဒါ ဇေဋ္ဌိကာ ယေသန္တိ ယသောဓရာပမုခါနိ။ ဥပသင်္ကမိံသူတိ ပရိနိဗ္ဗာနာသန္နကာလေ အာရောစေတုံ ဥပသင်္ကမိံသု။ ယထာဗလန္တိ ဗလာနုရူပံ။

၄၂၈။ ဇာတိ ခီဏာ ဇရာ ဗျာဓိ မရဏဉ္စာတိ ဇာတိ စ ခီဏာ၊ ဇရာ စ ခီဏာ၊ ဗျာဓိ စ ခီဏော၊ မရဏဉ္စ ခီဏံ ခယံ ပရိယောသာနံ ဂတန္တိ ပစ္စေကံ ယောဇေတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ဇာတီတိ ဘဝေါ, ဘဝနိဗ္ဗတ္တိ ဝါ။ ယာမာတိ ဂမိဿာမ။

၄၂၉။ အပရာဓ’ပဇာနန္တီတိ မယံ အပရာဓံ ဝဇ္ဇန္တိ အဇာနန္တိယော ဟုတွာ ယံ ကမ္မံ အကရိမှာ။ ခမ အမှန္တိ အမှာကံ တံ အပရာဓံ ခမ ခမာတိ။

၄၃၁။ ယသောဓရာတိ ယသောဓရာထေရီပမုခါ အဋ္ဌာရသသဟဿဘိက္ခုနိယော။ အဂါရသ္မိံ ပဇာပတီတိ တာ အဋ္ဌာရသသဟဘိက္ခုနိယောပိ ဘဂဝတော ရာဇကုမာရကာလေ ကပိလဝတ္ထုမှိ အန္တောနိဝေသနေ ပဇာပတိယော အဟေသုံ။

၄၃၂။ ထီနံ သတသဟဿာနန္တိအာဒီန’မတ္ထော ဝုတ္တောယေဝ။

၄၃၄။ ယသောဓရာသဟဿာနီတိ ယသောဓရာ စ တဿာ ပရိဝါရသဒ္ဒါတာနိ ယသဝတီပမုခကညာသဟဿာနိ စ။

-- ၄၃၈ --

၄၆၄။ ထလူဒဇာနိ ပုပ္ဖါနီတိ ထလဇာနိ စ ဥဒဇာနိ စ ထလူဒဇာနိ။ တတ္ထ ထလဇာနီတိ ထလေ ပထဝိယံ ဇာတာနိ ရုဟာနိ ပုပ္ဖါနိ။ ဥဒဇာနီတိ ဥဒကေ ဇာတာနိ ရုဟာနိ ပုပ္ဖါနိ။

၄၆၆။ စလတီတိ ဆပ္ပကာရာ အယံ ပထဝီ ကမ္ပတိ။ ကထံ? ပုရတ္ထိမတော ဥန္နမတိ ပစ္ဆိမတာ ဩနမတိ၊ ပစ္ဆိမတာ ဥန္နမတိ ပုရတ္ထိမတော ဩနမတိ၊ ဥတ္တရတော ဥန္နမတိ ဒက္ခိဏတော ဩနမတိ၊ ဒက္ခိဏတော ဥန္နမတိ ဥတ္တရတော ဩနမတိ၊ မဇ္ဈိမတော ဥန္နမတိ ပရိယန္တတော ဩနမတိ၊ ပရိယန္တတော ဥန္နမတိ မဇ္ဈိမတော ဩနမတီတိ ဧဝံ ဆပ္ပကာရာ အနိလ ဗလ စလိတ ဇလ တရင်္ဂ ဘင်္ဂ သင်္ဃဋ္ဋိတာ ဝိယ နာဝါ စတုနဟုတာဓိကဒွိယောဇနသတသဟဿဗလာ ပထဝီသန္ဓာရကဇလပရိယန္တာ အစေတနာပိ သမာနာ သစေတနာ ဝိယ အယံမဟာပထဝီ ပီတိယာ နစ္စန္တီ ဝိယ ကမ္ပတိ။ ရဝတီတိ နဒတိ ဝိကူဇတိ။ သင်္ကမ္ပတီတိ ဘုသံ ကမ္ပတိ စလတိ။ ပကိတ္တေန္တေတိ ဒီပင်္ကရဘဂဝတိ ဗျာကရမာနေ သတိ။

၄၆၇။ နာနာပူဇနီယံ ဘဏ္ဍန္တိ မာလာဂန္ဓမာလာဒိပူဇေတဗ္ဗံ ဝတ္ထုံ ပူဇယိတွာန ပတ္ထယုန္တိ သမ္ဗန္ဓော။

၄၆၈။ ဇောတိဒီပါတိ ဘော ဒီပင်္ကရဗုဒ္ဓ။

၄၆၉။ နောတိ အမှာကံ ဝိယာကာသိ ဗျာကာသီတိ သမ္ဗန္ဓော။ ပုန နောတိ မယံ အပဟုမှ အဟောသိမှာတိ သမ္ဗန္ဓော။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဗုဒ္ဓဝံ၊ဌ၊၇၆-ပိဋ္ဌေ။

-- ၄၃၉ --

၄၈၅။ ကိံ ဝေါ ဝက္ခာမ ဥတ္တရီတိ ကိန္တိ တုမှာကံ အဓိကံ ဝက္ခာမ ဘာသိဿာမ။ သန္တသဉ်တဒေါသန္တိ နိရောဓတော ကမ္မံ စိတ္တ ဥတု အာဟာရသင်္ခါတေဟိ ပစ္စယေဟိ ပုနပ္ပုနံ ကတ္တဗ္ဗော ဒေါသော ဝဇ္ဇံအပရာဓော ယဿ္မိ နိဗ္ဗာနေတိ သန္တသင်္ခတဒေါသံ၊ ပပွေါ်ဆာတိ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပါပုဏာထာတိ။

၁၀-အဋ္ဌာရသ ဘိက္ခုနီသဟဿ အပဒါနဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

-- ၄၄၀ --

၄-ခတ္တိယဝဂ္ဂ

၁-ယသဝတီပမုခ ဘိက္ခုနီသဟဿ အပဒါနဝဏ္ဏနာ

“ဘဝါ သဗ္ဗေ ပရိက္ခီဏာ” တိအာဒိ ယသဝတီပမုခသဟဿဘိက္ခုနီနံ အပဒါနံ။ တာပိ ဟိ ဟေဋ္ဌာ ယသောဓရာပမုခ အဋ္ဌာရသသဟဿဘိက္ခုနိယော ဝိယ ဗြဟ္မဒေဝ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ကာလတော ပဋ္ဌာယ ဗောဓိသတ္တဿ သဟပါရမီပူရိကာ ဘရိယတ္တာယ, ပစ္ဆိမဘဝေ စ သဟဇာတာ ဟုတွာ နိဗ္ဗာနပ္ပတ္တိယာ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ အနေကေသံ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓသာဝကာနံ သန္တိကေ ပါရမိယော ပူရေတွာ ပစ္ဆိမဘဝေ ဗောဓိသတ္တေန ဧကတော ဇာတာ ခတ္တိယာနိယော ဟုတွာ အန္တေပုရိကာဝသေန အဋ္ဌာရသဟဿာနံ သာကိယာနံ ပါမောက္ခာ အဟေသုံ၊ တာ ကာမဓာတု’မတိက္ကမ္မ အဘိရူပါ ဒဿနီယာ ပါသာဒိကာ ဗောဓိသတ္တဿ ဒေဝိယော အဟေသုံ။ တေန ဝုတ္တံ-

“အဋ္ဌာသသဟဿာနိ၊ သဗ္ဗာ သာကိယသမ္ဘဝါ။

ယသောဓရာသဟဿာနိ၊ ပါမောက္ခာ ဣဿရာ တဒါ။

ကာမဓာတု’မတိက္ကမ္မ၊ သဏ္ဌိတာ ရူပဓာတုယာ။

ရူပေန သဒိသာ နတ္ထိ၊ သဟဿာနံ မဟာမုနီ”တိ၁။

တာ အပရေန သမယေန သံသာရေ နိဗ္ဗိန္ဒိတွာ ယသောဓရာယ သဒ္ဓိံ မဟာပဇာပတိ ဂေါတမီထေရိယာ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ ကတူ-

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ၊၂။၂၇၄-ပိဋ္ဌေ။

-- ၄၄၁ --

ပစိတပါရမီဝိသေသေန ကတိပါဟစ္စယေန အရဟတ္တံ သစ္ဆာကံသု။ တေန ဝုတ္တံ-

“နိဗ္ဗိန္ဒိတွာန သံသာရေ၊ ပဗ္ဗဇိံ အနဂါရိယံ။

သဟဿပရိဝါရေန၊ ပဗ္ဗဇိတွာ အကိဉ္စနာ”တိ၁ စ။

“နိဗ္ဗန္ဒိတွာ အဂါရမှာ၊ ပဗ္ဗဇိမှ’ နဂါရိယံ။

ကတိပါဟံ ဥပါဒါယ၊ သဗ္ဗာ ပတ္တာ’မှ နိဗ္ဗုတိ”န္တိ၂စ။

အရဟတ္တံ ပတွာ ပန အတ္တနော အတ္တနော ပုဗ္ဗကမ္မံ အနုဿရိတွာ သောမနဿဝသေန ပုဗ္ဗစရိတာပဒါနံ အာရောစေန္တီ ဘဂဝတော သမ္မုခါ ဣမာ “ဘဝါ သဗ္ဗေ ပရိက္ခီဏာ” တိအာဒိ ဂါထာယော အဘာသိံသု။

၁။ တတ္ထ ဘဝါ သဗ္ဗေ ပရိက္ခီဏာတိ မဂ္ဂဿ ဘာဝိတတ္တာ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မတံ အာပဇ္ဇနေန သဗ္ဗေပိ ကာမဘဝါဒယော ပရိသမန္တတော အရိယမဂ္ဂေန ခီဏာ ခေပိတာ။ ဘဝါ သန္တိ ဝိမောစိတာတိ မဂ္ဂဿ ဘာဝိတတ္တာ ကိလေသေဟိ ဝိမောစာပိတာ ပစ္စုပ္ပန္နူပါဒါနက္ခန္ဓသင်္ခါတာ ဘဝါ ၈ဝ သန္တိ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

၂။ သာစ ပတ္ထိတန္တိ သက္ကစ္စံ ပဏိဟိတံ၊ အထ ဝါ သာစူဟိ ပတ္ထိတံ ပဏိဟိတံ ပရိယောဂမယံ မဉ္စပီဌာဒိပရိဘောဂဒါနံ အမှေဟိ ဒိန္နံ။

၃။ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓါနန္တိ "ဖြဟ္မဒေဝဥ္စ သမ္ဗုဒ္ဓ"န္တိဒု အာဒီနာ ဝုတ္တာနံ ဖြဟ္မဒေဝါဒိသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနဥ္စ "ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဝီတရာဂါ"တိ အာဒိနာ၄

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ၊၂။၂၇၁-ပိဋ္ဌေ။

၂။ အပ၊၂။၂၇၉-ပိဋ္ဌေ။

၃။ အပ၊၂။၂၆၈-ပိဋ္ဌေ။၃၅၉၊၄၅၉-ဂါထာဒိသု။

၄။ အပ၊၂။၂၇၁-ပိဋ္ဌေ၊၃၉၈-ဂါထာ။

ဒီပနီ-၄၅

ဝုတ္တာနံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနဥ္စ။ သာဝကာနဥ္စာတိ ခီဏာသဝါ ဝိတမလာတိ အာဒိနာ၁ ဝုတ္တာနံ ခီဏာသဝါနံ ဗုဒ္ဓသာဝကာနဥ္စ။

၄။ ဥစ္စ နီစမယံ ကမ္မံ ဘိက္ခုနိန္တိ အနာဂါမိ သကဒါဂါမိအာဒီနံ ဘိက္ခုနဥ္စ မဟန္တံ, ပရိတ္တဥ္စ ပါရမီကမ္မံ။ ဥစ္စာကုသပရိကမ္မန္တိ ဥစ္စကုလေ မဟန္တကုလေ နိဗ္ဗတ္တနပရိကမ္မံ။

၅။ တေနေဝ သုက္ကမူလေနာတိ ဗုဒ္ဓဿ သဟပါရမီပူရဏသင်္ခါတံ သုတ္တံ ပရိသုဒ္ဓံ မူလံ နိဒါနံ ယဿာတိ သုက္ကမူလံ၊ တေန သုက္ကမူလေန ပါရမီကမ္မေန ၈ဝ။ စောဒိတာ ကမ္မသမ္ပဒါတိ ဥဿာပိတာ ဥတ္တမကမ္မေန သမ္ပန္နာ။ မာနုသိက'မတိက္ကန္တာတိ မနုဿလောကေ နိဗ္ဗတ္တ သမ္ပတ္တိံ အတိက္ကမိတွာ။

၆။ ဥပ္ပတ္တေ စ ကထေ ကမ္မေတိ ပဌမံ အာဒီယတေ ဥပစီယတေတိ ဥပ္ပတ္တံ၊ ကမ္မေ ပါရမီကမ္မဿ ဥပ္ပတ္တေ စ ပဌမံ ကေတော ဥပစိတတ္တာ စ ကတေ စ ပစ္ဆာပိ ပုနပ္ပုနံ ကတတ္တာ စ။ ဇာတိယာ ဝါပိ ကေတောတိ ခတ္တိယာဒိဇာတိယာပိ ကေတော ဇာတာ။ ပစ္ဆိမေတိ ပစ္ဆိမဘဝေ ကေတော ဇာတာ။ ခတ္တိယာ ကုလသမ္ဘဝါတိ ခတ္တိယကုလေ ဇာတာ။

၇။ လာဘာသက္ကာရပူဇိတာတိ လာဘေဟိ စ သက္ကာရေဟိ စ ပူဇိတာ။ နန္ဒနေတိ တာဝတိံ အဒေဝါနံ နန္ဒနဝနုယျာနေ ဣဝ။

၈။ ကတိပါဟံ ဥပါဒါယာတိ ကတိပယာနိ ဒိဝသာနိ ဒွီဟတီဟာနိ ဝါ ပဋိစ္စ။ ပတ္တာ'မှာတိ ကိလေသနိဗ္ဗုတိံ သမ္ပတ္တာ အမှာ။

၉။ မမာတိ အမှေဟိ တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာတိ သမ္ဗန္ဓောတိ။

၁-ယသဝတီပမုခ ဘိက္ခုနီသဟဿ အပဒါနဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ၊၂။၂၇၁-ပိဋ္ဌေ။

၂-စတုရာသီတိ ဘိက္ခုနီသဟဿ အပဒါနဝဏ္ဏနာ

စုလ္လာသီတိသဟဿာနီတိအာဒိ စတုရာသီတိသဟဿာနံ ဘိက္ခုနီနံ အပဒါနံ။ ဣတော ဟိ ကပ္ပသတသဟဿမတ္ထကေ ပဒုမုတ္တရဘဂဝတော ကာလေ အမှာကံ ဗောဓိသတ္တော အနေကဓနကောဋိကော ဇဋိလော နာမ မဟာရဋ္ဌိကော အဟောသိ၊ ဘဂဝတော ဉာတိကုလနဂရံ ဟံသဝတီ နာမ၊ ဂင်္ဂါနဒီ နဂရဿ ဒွါရေန နိစ္စကာလံ သန္ဒတိ၊ အပရေန သမယေန အန္တောဝဿေ ဒေဝေါ နိရန္တရံ ဝဿတိ၊ တသ္မာ နဒိယာ အဇ္ဈောတ္ထဋ္ဌေန ဥဒကေန ဥဗ္ဗာဠှာ ဘိက္ခူ ပိဏ္ဍာယ စရိတုမ္ပိ န သက္ကောန္တိ၊ တဒါ အမှာကံ ဗောဓိသတ္တော ဇဋိလော နာမ ရဋ္ဌိကော ဥဒကေန ဩရုဒ္ဓေ ဘိက္ခူ ဒိသွာ ဂင်္ဂါယ မဟာသေတုံ ကာရေယိ သတသဟဿပုဂ္ဂလေဟိ သဒ္ဓိံ။ ဂင်္ဂါယ ဩရိမတီရေ သံဃဿ မဟာဝိဟာရဉ္စ ကာရယိ၊ နာနာကုလာ ဣတ္ထိယော စ ပုရိသာ စ တဿ မဟာရဋ္ဌိကဿ သေတုဉ္စ ဝိဟာရဉ္စ သမဘာဂံ အကံသု။ တဒါ ဣမာ စတုရာသီတိသဟဿဘိက္ခုနိယောပိ မနုဿိတ္ထိယော ဟုတွာ တဿ သေတုဉ္စ ဝိဟာရဉ္စ ဝိပ္ပသန္နေန စေတသာ သမဘာဂံ အကံသု၊ သေတုဝိဟာရာနံ အတ္ထာယ ဝါလုကာ အာကိရိံသု။ ဝီထိံ သမ္မဇ္ဇိံသု၊ ကဒလီပုဏ္ဏဃဋဓဇပူပစုဏ္ဏမာလာဒယော စ ကရိံသု။ တေန ဝုတ္တံ-

“အမေ့ အညေ စ မာနုဇာ၊ ဝိပ္ပသန္နေန စေတသာ။

တဿ ဓမ္မေသု ဒါယာဒါ၊ နဂရေ ဇနပဒေသု စ။

ဣတ္ထီ ပုမာ ကုမာရာ စ၊ ဗဟူ စေဝ ကုမာရိကာ။

သေတုနော စ ဝိဟာရဿ၊ ဝါလုကာ အာကိရိံသု တေ။

ဝီထိံ သမ္မဇ္ဇနံ ကတွာ၊ ကဒလီပုဏ္ဏဃဋ္ဋေ ဓဇေ။

ဓူပံ စုဏ္ဏဉ္စ မာလဉ္စ၊ ကာရံ ကတွာန သတ္ထုနော”တိ၁။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ။၂။၂၀၂-ပိဋ္ဌေ။

-- ၄၄၄ --

ဗောဓိသတ္တော သေတုမှိ ဝိဟာရေ စ နိဋ္ဌိတေ ပဒုမုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ နိမန္တေတွာ မဟာဒါနံ ဒတွာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ သံဃဿ သစီဝရံ ဘတ္တံ အဒါသိ၊ ပဒုမုတ္တရာ ဘဂဝါ နံ “အနာဂတေ ဂေါတမော နာမ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတီ”တိ ဗျာကာသိ။ ဟတ္ထပရိကမ္မံ ကရောန္တိယော ဣမာ စတုရာသီတိသဟဿိတ္ထိယောပိ “အနာဂတေ ကပ္ပသတသဟဿမတ္ထကေ ဂေါတမဿ နာမ ဗုဒ္ဓဿ သာသနေ ဧကတော ဘဝိဿန္တီ”တိ ဗျာကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ-

“အဟံ တေန သမယေန သမယေန၊ ဇဋိလော နာမ ရဋ္ဌိကော။

သမ္ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ သံဃံ၊ သဘတ္တံ ဒုဿ’မဒါသဟံ။

သောပိ မံ ဗုဒ္ဓေါ ဗျာကာသိ၊ သံဃမဇ္ဈေ နိသီဒိယ။

သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ အယံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတီ”တိ။၁ စ။

“ကာစိ ဟတ္ထပရိကမ္မံ၊ ကတာဝီ နရနာရိယော။

အနာဂတမှိ အဒ္ဓါနေ၊ သဗ္ဗာ ဟေဿန္တိ သမ္မုခါ”တိ၂စ။

တာ တေန ကမ္မေန တတော စုတာ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဗောဓိသတ္တဒေဝပုတ္တဿ ပရိစာရိကာယော ဟုတွာ ဘဝါဘဝေ သံသရန္တီပိ ယေဘုယျေန ဗောဓိသတ္တဿ ပရိစာရိကာယော ဟုတွာ ပစ္ဆိမဘဝေ ဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဗောဓိသတ္တဿ ပရိစာရိကာယော ဟုတွာ ပစ္ဆိမဘဝေ ဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဗောဓိသတ္တဿ နိဝေသနေ၊ ပရိစာရိကာယော အဟေသုံ၊ ယသောဓရာယ ပဗ္ဗဇိတာယ တာပိ သံသာရေ နိဗ္ဗိန္ဒိတွာ ပဗ္ဗဇိံသု၊ နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ သစ္ဆာကံသု။ အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော အတ္တနော ပုဗ္ဗကမ္မံ အနုဿရိတွာ သောမနဿဇာတေန ပုဗ္ဗစရိတာပဒါနံ အာရောစေန္တီ ဘဂဝတော သမ္မုခါ ဣမာ စုလ္လာသီတိသဟဿာနီတိအာဒိ ဂါထာယော အဘာသိံသု။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဗုဒ္ဓဝံ။ ၃၄၄-ပိဋ္ဌေ။

၂။ အပ၊၂။၂၈၂-ပိဋ္ဌေ။

-- ၄၄၅ --

၁၃။ တတ္ထ စုလ္လာသီတိသဟဿာနီတိ စတုရာသီတိသဟဿာနိ၁။ ဗြဟ္မညကုလသမ္ဘဝါတိ ဗြဟ္မံ ဝေဒံ ဇာနာတီတိ ဗြဟ္မညံ ကုလံ။ တသ္မိံ ဗြဟ္မညကုလေ ဇာတာ။ အထ ဝါ ဗြာဟ္မဏကုလေ ဝိဇာတာ။ သုခုမာလဟတ္ထပါဒါတိ သုခုမာလာ သိနိဒ္ဓါ ဟတ္ထာ စ ပါဒါစ ယာသန္တိ သုခုမာလဟတ္ထပါဒါ။ ပုရေ တုယှံ မဟာမုနေတိ ဘော ဘဂဝါ မယံ ပစ္ဆိမဘဝေ တုယှံ ကပိလဝတ္ထု ပုရေဇာတာ။

၁၄။ ဝေဿသုဒ္ဒကုလေတိ ဝေဿကုလေ စ သုဒ္ဒကုလေ စ ဇာတာ ဝိဇာတာ။ စာတုဒ္ဒီပါတိ စတူသု မဟာဒီပေသု ဇာတာ ဗဟူ ကညာ ဇာတာ။

၁၅။ သစ္စဒဿာဝိနောတိ စတုသစ္စံ ပဿန္တီတိ သစ္စဒဿာဝိနော ဗဟူ ပဗ္ဗဇိတာ အတ္ထီတိ သမ္ဗန္ဓော။ ဖုသိဿန္တီတိ နိဗ္ဗာနံ အဓိဂစ္ဆိဿန္တိ။

၁၆။ သဗ္ဗသမ္ပဒါတိ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိယော။ တုမှ ပသာဒံ ပဋိလဒ္ဓါတိ တုမှာကံ လဒ္ဓံ လဘိတွာ။ ဖုဋ္ဌိဿန္တီတိ စတုသစ္စဓမ္မံ ပဋိဝိဇ္ဈိဿန္တိ။

၁၇။ အမှေဟိ မယံ။ ပေက္ခတော နော မဟာဝီရာတိ ဘော မဟာဝီရိယ ဝါ ဘဂဝါ အမှာကံ တဝ ပေက္ခန္တဿ ပဿန္တဿ တဝပါဒေ ဝန္ဒာမာထိ အတ္ထော။

၁၈။ ဥပါဟတာတိ သဗ္ဗေ ကာမဘဝါဒယော မဂ္ဂဿ ဘာဝိတတ္တာ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မတံ အာပဇ္ဇနေန ဥပစ္ဆိန္နာ၊ ပုညသင်္ခါရဒါလိတာလိ ပုညာပုညာနဉ္စာဘိသင်္ခါရာ ဒါလိတာ ပဒါလိတာ ပဘိန္နာ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ နီတိ၊သုတ္တ၊၈၂၈-သုတ္တံ ပဿိတဗ္ဗံ။

-- ၄၄၆ --

၁၉။ သမာဓိဂေါစရာတိ သမာဓိဿ အာရမ္မဏသင်္ခါတော ကသိဏာဒိဂေါစရော ယာသန္တိ သမာဓိဂေါစရာ။ သမာပတ္တိဝသီကတာတိ အမှေဟိ ဈာနမဂ္ဂသမာပတ္တီသု ဝသီ ပရိစိဏ္ဏာ ကတာ။ နောတိ မယံ ဝိရဟဿာမာတိ သမ္ဗန္ဓော။

၂၀။ သင်္ခါရာပိ စာတိ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒယော တယောပိ သင်္ခါရာ စ ခေပိတာ သမူလံ ပရိယောသာပိတာ။ သုဒ္ဒုဒ္ဒသံ ပဒံ ဂန္တာတိ ယသ္မာ သုဋ္ဌု ပဿိတုံ ဒုက္ကရံ ပဒံ နိဗ္ဗာနံ ဂန္တုကာမာ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပါပုဏိတုကာမာ ဟောမ၊ တသ္မာ အမှေ အနုဇာနာထာတိ သမ္ဗန္ဓော။

၂၁။ ဘဂဝါ “စတုန္နံ ပရိသာနံ သံသယံ ဆိန္ဒိတွာ ဝ နိဗ္ဗုတိံ

ဂစ္ဆထာ”တိ အနုဇာနန္တော “ဥပကာရာ မမံ တုမှေ” တိအာဒိ’မာဟ။ မမံ တုမှေတိ တုမှေ စတုရာသီတိသဟဿဘိက္ခုနိယော မယှံ ဘဂဝတော ဥပကာရာတိ သမ္ဗန္ဓော။ ဒီဃရတ္တန္တိ ပဒုမုတ္တရဘဂဝတော ကာလတော ကာလတော ပဋ္ဌာယ ကပ္ပသတသဟဿဒီဃကာလံ။ ကတာဝိနောတိ ဥပကာရာ ကတပုဗ္ဗာတိ အတ္ထော။ စတုန္နန္တိ စတုန္နံ ပရိသာနံ။

၂၂။ အန္ဓကာရ’မထာ’ပရာတိ အထ ပစ္ဆာ အပရာ ဘိက္ခုနိယော အန္ဓကာရံ တမံ ဒဿေန္တိ။

၂၃။ သာဂရဋ္ဌ သမစ္ဆကန္တိ တိမိတိမင်္ဂလာဒိ၁ မဟာမစ္ဆေဟိ သဟ။ ပဝတ္တံ မဟာသမုဒ္ဒဥ္စ။ ပရိဘဏ္ဍဥ္စာတိ သိနေရုပဗ္ဗတဿ ပရိဝါရသင်္ခါတံ ယုဂန္ဓရာဒိပဗ္ဗတဥ္စ။ တေနာဟု ပေါရာဏာ၂-

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဝိ၊၄။၄၂၁။ အံ၊၃။၄၀-ပိဋ္ဌေသု။

၂။ ဝိ၊ဋ္ဌ၊၁။၉၁။ ဝိသုဒ္ဓိ၊၁။၂၀၀။ အဘိ၊ဋ္ဌ၊၁။၃၃၇-ပိဋ္ဌေ။

-- ၄၄၇ --

ယုဂန္ဓရော ဤသဓရော၊ ကရဝီကော သုဒဿနော။

နေမိန္ဓရော ဝိနတကော၊ အဿကဏ္ဏော ဂိရီဗြဟာ။

ဧတေ သတ္တ မဟာသေလာ၊ သိနေရုဿ သမန္တတော။

မဟာရာဇာန’မာဝါသာ၊ ဒေဝယက္ခနိသေဝိတာ။

ယောဇနာနံ သတာနုစ္စော၊ ဟိမဝါ ပဉ္စပဗ္ဗတောတျာဒိ။

ပါရိဆတ္တကန္တိ တာဝတိံသဘဝနေ ပါရိဆတ္တကရုက္ခံ စ ဒသေန္တိ။

၂၄။ တာဝတိံသဉ္စ ဘဝနံ၊ ယာမံ ဒသေန္တိ ဣဒ္ဓိယာတိ ကာစိ ဘိက္ခုနိယော တာဝတိံသဘဝနဉ္စ ဣဒ္ဓိယာ ဒသေန္တိ၊ ကာစိ ယာမဘဝနဉ္စ ဣဒ္ဓိယာ ဒသေန္တိ။ တုသိတန္တိ တုသိတဘဝနဉ္စ။ နိမ္မိတေ ဒေဝေတိ နိမ္မာနရတိဒေဝေ စ ဘဝနဉ္စ ဝဃဝတ္တီ မဟိဿရေတိ မဟိဒ္ဓိကေ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိဒေဝေ စ ဘဝနဉ္စ ဒသေန္တိ။

၂၅။ မဟာရဟန္တိ မဟန္တာနံ ပုဂ္ဂလာနံ အရဟံ စင်္ကမဉ္စ ဒသေန္တိ။ ဗြဟ္မဝဏ္ဏဉ္စာတိ ဗြဟ္မသဏ္ဌာနဉ္စ။ သုညတန္တိ နိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တံ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ။

၂၆။ ဒသဒိယာတိ ဒသေတွာ ဗလန္တိ အတ္တနော အတ္တနော အဘိညာထာမံ။

၂၉။ အမှန္တိ အမှာကံ ဉာဏံ ဥပ္ပန္နန္တိ သမ္ဗန္ဓော။

၃၁။ ပုညာနုပစိတာနိ နောတိ အမှေဟိ ပုညာနိ ပါရမီကုသလာနိ နိစိတာနိ။

၃၂။ သမ္ဗုဒ္ဓဿ ကုလာသယန္တိ ပဒုမုတ္တရဘဂဝတော ဉာတိကုလာနံ နိဝါသနဘူတံ ပုရံ နဂရံ ဟံသဝတီနာမာတိ ယောဇနာ။

-- ၄၄၈ --

၃၃။ ဒွါရေန ဟံသဝတိယာတိ ဟံသဝတီနဂရဿ ဒွါရသမီပေန ဂင်္ဂါနဒီ သဗ္ဗဒါ နိစ္စကာလံ သန္ဒတိ။ ဥဗ္ဗဋ္ဋာ နဒိယာ ဘိက္ခုူတိ ဂင်္ဂါနဒီဥဒကေန ဗာဓိတာ နိရုဒ္ဓါ ဘိက္ခုူ။ ဂမနန္တိ ပိဏ္ဍာယ စရဏာဒိဂမနံ။

၃၄။ ဒိဝသံ ဒွေတယော စေဝါတိ ကဒါစိ ဒွေ ဒိဝသာနိ တေ ဘိက္ခုူ ဂမနံ န လဘန္တိ၊ ကဒါစိ တယော ဒိဝသေ တေ ဘိက္ခုူ ဂမနံ န လဘန္တိ။ သတ္တာဟန္တိ အာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ သမ္ပုဏ္ဏန္တိ နဒီဥဒကဿ သမ္ပုဏ္ဏတ္တာ။

၃၅။ တဒါ အဟု သတ္တသာရော ဇဋိလော နာမ ရဋ္ဌိကောတိ တသ္မိံ ကာလေ သတ္တလောကဿ သာရဘူတော အမှာကံ ဗောဓိသတ္တော အနေကဓနကောဋိကော ဇဋိလော နာမ မဟာရဋ္ဌိဿရော အဟောသိ။ ဩရုဒ္ဓေတိ ဂင်္ဂါနဒီဥဒကေန နိရုဒ္ဓေ ပရိဝါရိတေ ဘိက္ခုဝေါ သမဏေ ဒိသွာ။ သေတုံ ဂင်္ဂါယ တာရယီတိ ဂင်္ဂံ နဒိံ ဥတ္တရိတွာ မဟာသေတုံ ကာရာပေသိ။

၃၆။ သဟဿေဟီတိ သဟဿပုဂ္ဂလေဟိ ကာရယီတိ ပဒေကာရိတကမ္မံ။ သံဃဿ ဩရိမေ တီရေ၊ ဝိဟာရဉ္စ အကာရယီတိ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ သံဃဿ အတ္ထာယ ဂင်္ဂါယ ဩရိမေ တီရမှိ ဝိဟာရဉ္စ ကာရာပေသိ။

၃၇။ ဥစ္စနီစကုလာနီတိ ဥစ္စကုလာ စ နီစကုလာ စ ဇာတာ။ တဿာတိ ဇဋိလဿ နာမ တဿ မဟာရဋ္ဌိကဿ။ သမဘာဂန္တိ သမာနံ ဟတ္ထပရိကမ္မကောဋ္ဌာသံ တေ ဣတ္ထိပုရိသာ အကံသူတိ သမ္ဗန္ဓော။

၃၈။ အမေ့ အညေ စ မာနုဇာတိ စတုရာသီတိသဟဿဘိက္ခုနိ သင်္ခါတာ မယံ မနုဿဇာတိကာ စ အညေ မနုဿ စ။ တဿာတိ တဿ ပဒုမုတ္တရဘဂဝတော။

-- ၄၄၉ --

၃၉။ ဝါလုကာ အာကိရိံသု တေတိ တေ ဣတ္ထိပုမာဒယော ပုလိနာနိ အာကိရိံသု ပတ္ထရိံသု။

၄၀။ ကဒလီပုဏ္ဏဃဋေ္ဓေတိ ကဒလိရုက္ခေ စ ပုဏ္ဏဥဒကကုမ္ဘေ စ။ ဓူပန္တိ ဝါသိတံ သုဂန္ဓံ။ ကာရန္တိ သက္ကာရကမ္မံ။

၄၁။ ဝိနာယကန္တိ ဝိသေသေန ဝေနေယျသတ္တေ သံသာရသာဂရဿ ပရတီရံ အမတမဟာနိဗ္ဗာနံ နေတိ သမ္ပာပေတီတိ ဝိနာယကော၊ ပဒုမုတ္တရော ဘဂဝါ၊ တံ ဝိနာယကံ နိမန္တေတွာ။ သမ္ဗောဓိံ အဘိပတ္ထယီတိ ဇဋိလော နာမ အမှာကံ ဗောဓိသတ္တော မဟာရဋ္ဌိကော သမ္မာသမ္ဗောဓိ ပဏိဒဟိ။

၄၃။ ကပ္ပေါတိ မဟာကပ္ပေါ။ ဒုဝိဓော ဟိ ကပ္ပေါ သုညကပ္ပေါ အသုညကပ္ပေါ စာတိ။ တတ္ထ သုညကပ္ပေါ စာတိ။ တတ္ထ သုညကပ္ပေ ဗုဒ္ဓါန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပါလိတ္ထေရာပဒါနေ ဟိ ဣတော ဒုတိယေ ကပ္ပေ အဥ္စသော နာမ ခတ္တိယော အဟောသိ၊ ဥပါလိတ္ထေရော တဿ စန္ဒနော နာမ ပုတ္တော ဟုတွာ ဒေဝလံ နာမ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ဒိသွာ သိရိကံ နာမ မဟာဟတ္ထိံ အဘိမုခံ ပေသေတွာ အာသာဒယိ၊ တသ္မိံ ကပ္ပေ ဧကောပိ သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓေါ နုပ္ပဇ္ဇတိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ၂-

“ဣတော ဒုတိယကေ ကပ္ပေ၊

အဥ္စသော နာမ ခတ္တိယော။

အနန္တတေဇော အမိတယသော၊

ဘူမိပါလော မဟဒ္ဓနော။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဗုဒ္ဓဝံ၊ဋ္ဌ။၂၂၇။ သောတ္ထကီ၊၈၂။ အပ၊ဋ္ဌ၊၂။၂၆၈-ပိဋ္ဌေသု။

၂။ အပ၊၁။၄၉-ပိဋ္ဌေ။

တဿ ရညော အဟံ ပုတ္တော၊

စန္ဒနော နာမ ခတ္တိယော။

ဇာတိမဒေနု'ပတ္ထဒ္ဓေါ၊

ယသဘောဂမဒေန စ။ပ။

စရဏေန စ သမ္ပန္နော၊

ဂုတ္တဒွါရော သုသံဝုတော။

ဒေဝလော နာမ သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊

အာဂစ္ဆိ ပုရတော မမ။

ပေသေတွာ သိရိကံ နာဂံ၊

ဗုဒ္ဓံ အာသာဒယိံ တဒါ။

တတော သဥ္ဇာတကောပေါသော၊

နာဂေါ နုဒ္ဒရတေ ပဒန္တိ။

အယံ တာဝ သုညကပ္ပေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓသ္သ ဥပ္ပတ္တိ ပါဠိဝသေန။ အဋ္ဌကထာယံ၁ ပိ သုညကပ္ပေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓသ္သ ဥပ္ပတ္တိ ဝုတ္တာယေဝ။ တေန ဝုတ္တံ “တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဌတွာ တတော စဝိတွာ မနုဿလောကေသု ဥပ္ပန္နော ဗုဒ္ဓသုညေ လောကေ ပဥ္စပစ္စေကဗုဒ္ဓသတာနိ စတူဟိပစ္စယေဟိ ဥပဋ္ဌဟိတွာ တတော စုတော ရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ။ပ။ စေတိယံ ကတွာ ပူဇေသိ”တိ၁။ သုညကပ္ပေ စက္ကဝတ္တိရာဇာနံ ဥပ္ပတ္တိ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗာ-ဣတော အနန္တရကပ္ပေ ကုသုမာသနိယတ္ထေရော ဝရဒဿနော နာမ စက္ကဝတ္တိရာဇာ အဟောသိ၊ တသ္မိံ ကပ္ပေပိ ဧကောပိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ နုပ္ပဇ္ဇိ၊ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ၂-

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ၊ဋ္ဌ၊၂။၂၉၅-ပိဋ္ဌေ။

၂။ အပ၊၁။၁၇၆-ပိဋ္ဌေ။

“အနန္တရံ ဣတော ကပ္ပေ၊

ရာဇာ’ဟုံ ဝရဒဿနော။

သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊

စက္ကဝတ္တီ မဟဗ္ဗလော”တိ။

တိဏ္ဏသန္တာရကတ္ထေရောပိ ဣတော ပဥ္စသဋ္ဌိမှိ ကပ္ပေ စတ္တာရော စက္ကဝတ္တီ အဟောသိ၊ တသ္မိံ ကပ္ပေ ဧကောပိ ဗုဒ္ဓေါ နုပ္ပဇ္ဇိ၊ ဧဝံ ဗုဒ္ဓသုညတ္တာ သော ကပ္ပေါ သုညကပ္ပေါ နာမ။ ဗုဒ္ဓဝံသဋ္ဌကထာယံ ပန “သုညကပ္ပေ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓစက္ကဝတ္တိနော န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တသ္မာ ဂုဏဝန္တပုဂ္ဂလသုညတ္တာ သုညကပ္ပေါတိ ဝုစ္စတီ”တိ ဝုတ္တံ။ ဝုတ္တဝိန်စ္ဆယောဝ ပန သာရတော ဒဋ္ဌဗ္ဗော ပါဠိနယာနုရူပတ္တာ။

အသုညကပ္ပေါ ပန ပဉ္စဝိဓော ၂ ဟောတိ သာရကပ္ပေါ မဏ္ဍကပ္ပေါ ဝရကပ္ပေါ သာရမဏ္ဍကပ္ပေါ ဘဒ္ဒကပ္ပေါ စာတိ။ တတ္ထ ဂုဏသာရရဟိတေ ကပ္ပေ ဂုဏသာရုပ္ပါဒကဿ ဂုဏသာရဇနနဿ ဧကဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပါတုဘာဝေန သာရကပ္ပေါတိ ဝုစ္စတိ။ ယသ္မိံ ပန ကပ္ပေ ဒွေ လောကနာယကာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ သော မဏ္ဍကပ္ပေါတိ ဝုစ္စတိ ယသ္မိံ ကပ္ပေ တယော ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တေသု ပဌမော ဒုတိယံ ဗျာကရောတိ ဒုတိယော တတိယန္တိ၊ တတ္ထ မနုဿာ ပမုဒိတဟဒယာ အတ္တနာ ပတ္ထိတပဏိဓာနဝသေန ဝရယန္တိ၊ တသ္မာ ဝရကပ္ပေါတိ ဝုစ္စတိ၊ ယတ္ထ ပန ကပ္ပေ စတ္တာရော ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ သော ပုရိမကပ္ပတော ဝိသိဋ္ဌတရတ္တာ သာရတရတ္တာ သာရမဏ္ဍကပ္ပေါတိ ဝုစ္စတိ။ ယသ္မိံ ကပ္ပေ ပဉ္စဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ သော ပဉ္စဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ ပဋိမဏ္ဍိတတ္တာ သုန္ဒရတ္တာ သဒ္ဒကပ္ပေါတိ ဝုစ္စတိ။ သော ပန အတိဒုလ္လဘော။ တသ္မိံ ကပ္ပေ ယေဘုယျေန သတ္တာ ကလျာဏသုခဗဟုလာ ဟောန္တိ၊ ယေဘုယျေန တိဟေတုကာ ကိလေသက္ခယံ ကရောန္တိ၊ ဒုဟေတုကာ သုဂတိဂါမိနော

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဗုဒ္ဓဝံ၊ဋ္ဌ။၂၂၇-ပိဋ္ဌေ။

၂။ အပ၊ဋ္ဌ၊၂။၂၆၈-ပိဋ္ဌေ (စတုဗ္ဗိဓော)

ဒီပနီ-၄၆

ဟောန္တိ၊ အဟေတုကာ ဟေတုံ ပဋိလဘန္တိ။ တသ္မာ သော ကပ္ပေါ ဘဒ္ဒကောတိ ဝုစ္စတိ။ တေန ဝုတ္တံ အသုညကပ္ပေါ ပန ပဉ္စဝိဓော ဟောတီတိအာဒိ။ ဝုတ္တေဉ္စေတံ ပေါရာဏေဟိ-

“သုညာ အသုညာ ဒုဝိဓာ၊

ကပ္ပါနံ နာမဓေယျကာ။

အသုညာ ပဉ္စဝိဓာ ကပ္ပါ၊

သေသာ သုညာတိ နာမကာ။

ကတမာ ပဉ္စဝိဓာ ကပ္ပါ၊

အသုညာတိ ပဝုစ္စန္တိ။

ကိံ နာမာ ကိံ ဝိသေသာ စ၊

အသခ်ေယျေ သမုဋ္ဌိတာ။

သာရော မဏ္ဍော ဝရော ကပ္ပေါ၊

သာရမဏ္ဍော စ ဘဒ္ဒကော။

အသုညာ ပဉ္စဝိဓာ ကပ္ပါ၊

ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေဟိ ပဏ္ဍိတာ။

ဧကော ဗုဒ္ဓေါ သရကပ္ပေ၊

မဏ္ဍကပ္ပေ ဇိနာ ဒုဝေ။

ဝရကပ္ပေ တယော ဗုဒ္ဓါ၊

သာရမဏ္ဍ စတုရော ဗုဒ္ဓါ။

ပဉ္စဗုဒ္ဓါ ဘဒ္ဒကပ္ပေ၊

တတော နတ္ထ'ဓိကာ ဇိနာ”တိ။၁

ကိံ ပနေတံ၂ ဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓသာဝကာနံယေဝ ပါကဋံ ဟောတိ ဣမသ္မိံ ကပ္ပေ၊ ဧတ္တကာ ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပန္နာ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ ဝါတိ၊ ဥဒါဟု အညေသမ္ပိ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သောတတ္ထကီ၊၈၂-ပိဋ္ဌေ။ ဗုဒ္ဓဝံ၊ဋ္ဌ။၂၂၈-ပိဋ္ဌေသု။

၂။ဒီ၊ဋ္ဌ၊၂။၅-ပိဋ္ဌေ။

-- ၄၅၃ --

ပါကဋံ ဟောတီတိ အညေသမ္ပိ ပါကဋံ ဟောတိ။ တေသံ သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာနံ။ ကပ္ပသဏ္ဌာနကာလသ္မိဉှိ ဧကံ အသင်္ချေယျံ ဧကင်္ဂဏံ ဟုတွာ ဌိတေ လောကသန္နိဝါသေ လောကဿ သဏ္ဌာနတ္ထာယ ဒေဝေါ ဝဿိတုံ အာရဘိ။ အာဒိတောဝ အန္တရဋ္ဌကေ ဟိမပါတော ဝိယ ဟောတိ။ တတော တိလမတ္တာ ကဏမတ္တာ တဏ္ဍုလမတ္တာ မုဂ္ဂမာသဗဒရအာမလက ဧဠာလုက ကုမ္ဘဏ္ဍ အလာဗုမတ္တာ ဥဒကဓာရာ ဟုတွာ အနုက္ကမေန ဥသဘ ဒွေဥသဘ အဍ္ဎဂါဝုတ ဂါဝုတ ဒွေ ဂါဝုတ အဍ္ဎယောဇန ယောဇန ဒွိယောဇန။ပ။ ယောဇနသတယောဇနသဟဿ ယောဇနသတသဟဿမတ္တာ ဟုတွာ ကောဋိသတသဟဿစက္ကဝါဠဗ္ဘန္တရေ ယာဝ အဝိနဋ္ဌဗြဟ္မလောကာ ပူရေတွာ တိဋ္ဌန္တိ။ အထ တံ ဥဒကံ အနုပုဗ္ဗေန ဘဿတိ၊ ဘဿန္တေ ဥဒကေ ပကတိဒေဝ လောကဋ္ဌာနေသု၊ ဒေဝလောကာ သဏ္ဌဟန္တိ၊ တေသံ သဏ္ဌဟနဝိဓာနံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ပုဗ္ဗေနိဝါသကထာယံ ဝုတ္တမေဝ။

မနုဿလောကသဏ္ဌဟနာဋ္ဌာနံ ပန ပတ္တေ ဥဒကေ မေကရဏမုခေ ပိတိတေ ဝိယ ဝါတဝသေန တံ ဥဒကံ သန္တိဋ္ဌတိ၊ ဥဒကပိဋ္ဌေ ဥပ္ပလိနီ ပဏ္ဏံ ဝိယ ပထဝီ သဏ္ဌဟတိ။ မဟာဗောဓိပလ္လင်္ကော ဝိနဿမာနေ လောကေ ပစ္ဆာ ဝိနဿတိ၊ သဏ္ဌဟမာနေ ပဌမံ သဏ္ဌဟတိ။ တတ္ထ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ ဟုတွာ ဧကော ပဒုမိနိဂစ္ဆော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ သစေ တသ္မိံ ကပ္ပေ ဗုဒ္ဓေါ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ၊ ပုပ္ဖံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ နော စေ နုပ္ပဇ္ဇတိ။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနဉ္စ သစေ ဧကော ဗုဒ္ဓေါ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ၊ ဧကံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တာန စ ခေါ ဧကေသ္မိံ ယေဝ နာဠေ ကဏ္ဏိကာဗဒ္ဓါနိ ဟုတွာ။ သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာနော “အာယာမ မယံ မာရိသာ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ ပဿိဿာမာ”တိ မဟာဗောဓိ ပလ္လင်္ကဋ္ဌာနံ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ဗုဒ္ဓါနံ အနိဗ္ဗတ္တနကပ္ပေ ပုပ္ဖံ န ဟောတိ။ တေ ပန အပုပ္ဖိတဂစ္ဆံ ဒိသွာ “အန္ဓကာရော ဝတ ဘော လောကော

-- ၄၅၄ --

ဘဝိဿတိ၊ မတာ မတာ သတ္တာ အပါယေ ပူရေဿန္တိ၊ ဆဒေဝလောကနဝဗြဟ္မလောကာ သုညာ ဘဝိဿန္တီ”တိ အနတ္တမနာ ဟောန္တိ။ ပုပ္ဖိတကာလေ ပန ပုပ္ဖံ ဒိသွာ သဗ္ဗညုဗောဓိသတ္တေသု မာတုကုစ္ဆိံ ဩက္ကမန္တေသု နိက္ခမန္တေသု သမ္ဗုဇ္ဈန္တေသု ဓမ္မစက္ကပဝတ္တန္တေသု ယမကပါဋိဟာရိယံ ကရောန္တေသု ဒေဝေါ ရောဟဏံ ကရောန္တေသု အာယုသင်္ခါရံ ဩဿဇ္ဇန္တေသု ပရိနိဗ္ဗာယန္တေသု ဒသသဟဿစက္ကဝါဠကမ္ပနာဒီနိ ပါဋိဟာရိယာနိ ဒက္ခိဿာမာတိ စ စတ္တာရော အပါယာ ပရိဟာယိဿန္တိ။ ဆ ဒေဝလောကာ နဝ ဗြဟ္မလောကာ ပရိပူရေဿန္တီတိ စ အတ္တမာနာ ဥဒါနံ ဥဒါနေန္တော ဥပ္ပဇ္ဇနကာနံ ဗောဓိသတ္တာနံ ကမ္မဇိဒ္ဓိမယေ တေသံ ပဒုမပုပ္ဖါနံ ဂဗ္ဘေနိဗ္ဗတ္တော အဋ္ဌပရိက္ခာရေ ဂဟေတွာ အတ္တနော အတ္တနော ဗြဟ္မလောကံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တေ တတ္ထ နိဒဟိတွာ ဒေန္တိ။ ဣမသ္မိံ ပန ဘဒ္ဒကပ္ပေ ပဉ္စပဒုမာနိ ဥပ္ပဇ္ဇိံသု။ တေသံ နိမိတ္တာနံ အာနုဘာဝေန စတ္တာရော ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပန္နာ၊ ပဉ္စမော ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တီတိ သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာနောပိ တာနိ ပဒုမာနိ ဒိသွာ ဣမမတ္ထံ ဇာနိံသု။ တေန ဝုတ္တံ အညေသမ္ပိ ပါကဋံ ဟောတီတိ။ ဗောဓိယန္တိ သမ္မာသမ္ဗောဓိ။

၄၄။ ကာစိ ဟတ္ထပရိကမ္မံ၊ ကထာဝီ နရနာရိယောတိ ကေစိ မနုဿာ စ ကာစိ မနုဿိတ္ထိယော စ ဟတ္ထပရိကမ္မံ ကာယေန ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ အကံသု။ သမ္မုခါတိ တဿ ဂေါတမဿ နာမ ဗုဒ္ဓဿ သမ္မုခေ။

၄၅။ ဥပ္ပန္နာ ဒေဝဘဝနန္တိ ဒေဝလောကံ သဂ္ဂံ ဥပ္ပန္နာ ဟုတွာ။

၄၇။ သုကတံ ကမ္မသမ္ပဒန္တိ ယသ္မာ အမှေဟိ ပရိပုဏ္ဏကမ္မံ သုဋ္ဌုကတံ၊ တသ္မာ သုခုမာလီ ဟောမာတိ သမ္ဗန္ဓော။ မနုဿနာန္တိ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ၊၄၊၁။၁၂၈-ပိဋ္ဌေ။

-- ၄၅၅ --

မနုဿာနံ လောကေ စ။ ဒေဝပူရေတိ ဒေဝလောကေ စ။ ဝရေတိ သေဋ္ဌေ။

၅၀။ န လက်တန္တိ လက်ရိတံ ပထဝိံ န ပဿာမ၊ အလက်တ ပထဝိံ ဧဝ ပဿာမာတိ အတ္ထော။ စိက္ခလ္လဘူမိ'မသုစိန္တိ အပရိသုဒ္ဓိံ ဇေဂုစ္ဆနီယံ ကလလံ န ပဿာမ။

၅၁။ ပုဗ္ဗကမ္မဖလေန နောတိ အမှာကံ ပုဗ္ဗေ အတီတဘဝေ တတဿ ပါရမီကုသလကမ္မဿ နိဿန္ဒေန။

၅၂။ သံသာရပထနိတ္ထိဏ္ဏာတိ သံသာရသင်္ခါတော ပထော မဂ္ဂေါ နိဿေသတော တိဏ္ဏော တရိတော ယာဟီတိ သံသာရပထနိတ္ထိဏ္ဏာ။ ဘဝါမသေတိ မယံ ဘဝါမ ဟောမ။ "ကထံ အမှေ ကရောမသေ တိအာဒီသုဝိယ သေ-ကာရာဂမော၂" ဟောတီတိ။

၅၃။ သဟဿာနိ တတော တတောတိ တံ တံ ဌာနတော သဟဿသဟဿာနိ စီဝရာဒိပစ္စယဝတ္ထူနိ အမှာကံ ဥပနေန္တိ ပဟိဏန္တီတိ အတ္ထောတိ။

၂-စတုရာသီတိဘိက္ခုနီသဟဿ အပဒါနဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

၃-ဥပ္ပလဒါယိကာထေရီ အပဒါန ဝဏ္ဏနာ

နဂရေ အရုဏဝတိယာတိအာဒိ ဥပ္ပလဒါယိကာ ထေရိယာ အပဒါနံ။ ဣတော ဟိ ဧကတိံသေ ကပ္ပေ သိနိဒ္ဓသုက္ခသာရဒါရုပစိတော ပဟူတသပ္ပိသိတ္တော နိဓူမော သိခီဝိယ သိခီ ဘဂဝါ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဇာ၊၂။၂၂၁-ပိဋ္ဌေ။

၂။ နီတိ၊သုတ္တ၊၁၁၀၂-သုတ္တံ ပဿိတဗ္ဗံ။

-- ၄၅၆ --

ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ တဿ နဂရံ အရုဏဝတီ နာမ၊ ပိတာ အရုဏော နာမ၊ မာတာ ပဘာဝတီ နာမ။ တေန ဝုတ္တံ-

"နဂရံ အရုဏဝတီ နာမ၊ အရုဏော နာမ ခတ္တိယော။

ပဘာဝတီ နာမ ဇနိကာ၊ သိခိဿာပိ မဟေသိနော"တိ၁။

အယမ္ပိ ဥပ္ပလဒါယိကာထေရီ တဒါ တဿ အရုဏဿ နာမ ရညော ဧကာ ဒေဝီ အဟောသိ၊ သာ ရညာ သဟ ပရိစာရေတွာ ရဟောဂတာ ဧဝံ စိန္တေသိ "ပရလောကံ ဂစ္ဆန္တိယာ မေ အာဒါယ ဂမနိယံ ဗလဝကုသလံ နတ္ထိ၊ ဣဒါနာ'ဟံ သစေ မရေယျံ၊ နိရယံ နုနဂစ္ဆာမိ၊ နတ္ထိ မေ ဧတ္ထ သံသယော"တိ ဧဝံ သာ စိန္တေတွာ ရာဇာနံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧတ'ဒဝေါစ "မယံ ဣတ္ထီ နာမ ဒေဝပုရိသာနံ ဟီနာ၊ ဧကံ မေ သမဏံ ဒေဟိ၊ ဘောဇေဿာမ န"န္တိ။ အရုဏော ရာဇာ ဧကံ ဘာဝိတိန္ဒြိယံ အရဟန္တံ နိမန္တေတွာ အဒါသိ၊ သာ တဿ ပတ္တံ ဂဟေတွာ တံ ပရမပိဏ္ဍပါတေန ပူရေတွာ သုဂန္ဓေန လိမ္ပေတွာ မဟာစေလေန ဆာဒေတွာ သက္ကစ္စံ သဟတ္ထာ တုဋ္ဌမာနသေန အဒါသိ။

သာ တေန ကမ္မေန တတော စုတာ တာဝတိံသံ ပတွာ သဟဿကခတ္တုံ ဒေဝရာဇာနံ မဟေသီ အဟောသိ သဟဿက္ခတ္တုံ စက္ကဝတ္တိရာဇာနံ။ ပဒေသရာဇာနံ ပန မဟေသီ အသင်္ခိယာ အဟောတိ၊ ဧဝံ ဧကတိံ သကပ္ပန္တရေ ဒေဝမနုဿေသုယေဝ သံသရိတွာ ဣမသ္မိံ ပစ္ဆိမဘဝေ သာကိယကုလေ ဝိဇာယိတွာ အမှာကံ ဗောဓိသတ္တဿ

သိဒ္ဓတ္ထကုမာရဿ ဆန္နဝုတိကုလ္လတ္ထိသတသဟဿေသု သဟဿာနံ ကုတ္ထီနံ ပါမောက္ခာ ဒေဝီ အဟောသိ။ သာ အပရေန သမယေန ယသောဓရာယ ပဗ္ဗဇိတာယ အဂါရေ နိဗ္ဗိန္ဒိတွာ မဟာပဇာပတိဂေါတမိထေရိယာ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိ။ ပဗ္ဗဇိတွာ ပန

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဗုဒ္ဓဝံ။ ၃၆၇-ပိဋ္ဌေ။

-- ၄၅၇ --

သတ္တမေ ဒိဝသေ အရဟတ္တံ'မပါပုဏိ။ အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ပုဗ္ဗကမ္မံ သရိတွာ သောမနဿဝသေန ပုဗ္ဗစရိတာပဒါနံ ပကာသေန္တီ နဂရေ အရုဏဝတိယာတိ အာဒိ'မာဟ။

၅၇။ တတ္ထ နဂရေ အရုဏဝတိယာ၊ အရုဏော နာမ ခတ္တိယောတိ ဣတော ဧကတိံသေ ကပ္ပေ သိခိဿ ဘဂဝတော ပိတာ အရုဏော နာမ ရာဇာ အရုဏဝတိယာ နာမ နဂရေ အဟောသိ။ တဿ ရညော အဟံ ဘရိယာတိ တဒါဟံ တဿ အရုဏဿ နာမ ရညော မဟေသီ အဟောသိ။ ဧကဇ္ဈံ စာရယာမ'ဟန္တိ အဟံ ဧကတော ပရိစာရေမိ။

၅၈။ အာဒါယ ဂမယံ မမာတိ မယှံ ဣမံ နာမရူပသန္တတိသင်္ခါတံ အတ္တဘာဝံ အာဒိယိတွာ ဂဟေတွာ ဂန္တုံ သမတ္ထံ မယာ ကတံ ဖလဝကုသလံ နတ္ထီတိ သမ္ဗန္ဓော။

၅၉။ မဟာဘိတာပန္တိ မဟန္တေဟိ နိရယဂ္ဂီဟိ အဘိသန္တာပေတီတိ မဟာဘိတာပေါ၊ တံ။ ကဋုကန္တိ တိခိဏံ။ ဃောရရူပန္တိ ဘယဇနကသဘာဝံ။ သုဒါရုဏန္တိ သုဋ္ဌု ကက္ခဠံ။ နိရယံ နုန ဂစ္ဆာမီတိ ဧဝံ မောဃကာလံ ခေပေတွာ ကာမေဟိ ပရိစာရယန္တီ အဟံ ဧကန္တေန နိရယံ ဂမိဿာမိ။ ဧတ္ထာတိ နိရယဂမနေ။

၆၀။ ပဟံသေတွာန မာနသန္တိ အတ္တနော စိတ္တံ သမ္ပဟံသေတွာ။

၆၁။ ပုရိသာနိတ္တရာ အမှာတိ ပုရိသပုဂ္ဂလာနံ ဣတ္တရာ နိဟီနာ ဘဝါမ။

၆၂။ သာဝိတိန္ဒြိယန္တိ ဘာဝိတာနိ ဝဍ္ဎိတာနိ သဒ္ဓါဒိဣန္ဒြိယာနိ ယေနာတိ ဘာဝိတိန္ဒြိယော၊ အရဟာ၊ တံ အဒါသီတိ သမ္ဗန္ဓော။ ပရမ"န္နေနာတိ ပရမေန ဥတ္တမေန အန္နေန ပဏ္ဏာပါတေန။

-- ၄၅၈ --

၆၃။ သဟသုဂန္ဓလေပနန္တိ သုန္ဒရေန ဝါသိတဂန္ဓလေပနေန သဟ ယံ ဝတ္တတီတိ သဟသုဂန္ဓလေပနံ။ မဟာစေလေန ဆာဒေတွာတိ စီဝရတ္ထာယ မဟန္တေန ကာသိဝတ္ထေန ပဋိစ္ဆာဒေတွာ နီလုပ္ပလဥ္စ အဒါသိံ။

၆၇။ ဥပ္ပလဿေဝ မေ ဝဏ္ဏောတိ မမ သရီရဝဏ္ဏော နီလုပ္ပလဿ ဂဗ္ဘဝဏ္ဏော ဝိယ ဟောတိ။ အဘိဇာတာတိ သေဋ္ဌကုလေ ဇာတာ။ ဇုတိန္ဓရာတိ ဝသန္ဓရာနေ ပဒီပကိစ္စံ နတ္ထိ၊ အတ္တနော သရီရောဘာသေနေဝ အာလောကံ ဇနေတိ၊ ဧဝံ ဇုတိ ဩဘာသံ ဓာရေတီတိ ဇုတိန္ဓရာ။

၆၈။ နာရီ သဟဿပါမောက္ခာတိ ရာဇန္တေပုရေ သဟဿာနံ ဩရောဓာနံ ဇေဋ္ဌိကာ။ သုဒ္ဓေါဒနသုတဿ'ဟန္တိ အဟံ ဥပ္ပလဒါယိကာ ထေရီ ကပိလဝတ္ထု နဂရေ သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇဿ ပုတ္တဿ၊ အမှာကံ ဗောဓိသတ္တဿ သိဒ္ဓတ္ထကုမာရဿ ဘရိယာ အဟောသိန္တိ အတ္ထော။

၆၉။ သတ္တမီရတ္တိသမ္ပတ္တာတိ သတ္တမီရတ္တိယံ သမ္ပတ္တာယံ။

၇၃။ ဒွေ ဂတိယောတိ ဒေဝဂတိ မနုဿဂတိ စာတိ ဒွေယေဝ ဂတိယော ပဇာနာမိ။

၇၅။ သောမနဿကတံ ဖလန္တိ သောမနဿဝသေန ကတဿ ကုသလကမ္မဿ နိဿန္ဒံ။ ဥပ္ပလဒါယိကာတိ သစီဝရပိဏ္ဍပါတံ ဥပ္ပလပုပ္ဖံ သိခိဿ ဘဂဝတော သာဝကဿ အရဟသော အဒါသီတိ ဥပ္ပလဒါယိကာတိ

၃-ဥပ္ပလဒါယိကာ ထေရီပဒါနဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

-- ၄၅၉ --

၄-သိင်္ဂါလကမာတုထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ။

ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနောတိအာဒိံ သိင်္ဂါလမာတုထေရိယာ အပဒါနံ။ အယံ ဟိ ဣတော ကပ္ပသတသဟဿမတ္ထကေ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဟံသဝတီနဂရေ နာနာရတနပဇ္ဇောတေ အမစ္စကုလေ

နိဗ္ဗတ္တိတွာ မဟာဇနပုရေက္ခတာ ပိတုနာ သဟ ဝိဟာရံ ဂန္တွာ ဗုဒ္ဓဿ ဓမ္မံ သုတွာ လဒ္ဓသဒ္ဓါ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိ။ ပဗ္ဗဇိတွာ ပန စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ ပူရေတွာ ရတနတ္တယေ တိဗ္ဗဂါရဝါ သဒ္ဓမ္မဿဝနေ ယုတ္တာ ဗုဒ္ဓမာမကာ ဟုတွာ သတ္ထု ဓမ္မကထံ သုဏန္တီ သတ္ထာရံ ဇာဲ ဘိက္ခုနီ သဒ္ဓါဓိမုတ္တာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသွာ အဓိကာရကမ္မံ ကတွာ တံ ဌာနန္တရံ ပတ္ထေတွာ တိဿော သိက္ခာယော ပူရတိ။ ပဒုမုတ္တရော ဘဂဝါ “သမိဇ္ဈိဿတိ နု စခါ ဣမာယ အယံ ပတ္ထနာ၊ နော” တိ အနာဂတံသဉာဏံ ပေသေတွာ အာဝဇ္ဇေန္တော ဇဝံ အဒ္ဒသ “အနာဂတေ သတသဟဿကပ္ပပရိယောသာနေ ဂေါတ္တေန ဂေါတမော နာမ ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဒါ ဣမာယ ပတ္ထနာ သမိဇ္ဈိဿတီ”တိ။ အထ နံ ဘဂဝါ ဇဝံ ဗျာကာသိ “အနာဂတေ ထေရီ သတသဟဿကပ္ပပရိယောသာနေ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ ဂေါတ္တေန ဂေါတမော နာမ ဗုဒ္ဓေါ လောလေ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဒါ တွံ တဿ သာသနေ “သိင်္ဂါလကမာတာ”တိ လဒ္ဓနာမာ သဒ္ဓါဓိမုတ္တာနံ အဂ္ဂသာဝိကာ ဘဝိဿသီ”တိ။ တေန ဝုတ္တံ-

“သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။

ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သတ္ထာ လောကေ ဘဝိဿတိ။

တဿ ဓမ္မေသု ဒါယာဒါ၊ ဩရသာ ဓမ္မနိမ္မိတာ။

သိင်္ဂါလကဿ မာတာတိ၊ ဟေဿတိ သတ္ထု သာဝိကာ”တိ၂။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အံ၊ဌ၊၁။၂၉၃-ပိဋ္ဌေ။

၂။ အပ၊၂၊၂၈၆-ပိဋ္ဌေ။

-- ၄၆၀ --

သာ တံ သုတွာ အတိပ္ပမောဒိတာ ယာဝဇီဝံ ဘဂဝန္တံ မေတ္တစိတ္တာ ပရိစရိတွာ တတော စုတာ တာဝတိံသံ ပတွာ ကပ္ပသတသဟဿံ ဒေဝမနုဿေသု သံသရိတွာ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟနဂရေ ဖိတေ မဟာရတနသဉ္စယေ သေဋ္ဌိကုလေ နိဗ္ဗတ္တာ သမာနာဇာတိကံ ကုလံ ဂန္တွာ ဇာဲ ပုတ္တံ ဝိဇာယိ။ တဿ “သိင်္ဂါလကကုမာရော”တိဝ နာမ’မကံသု။ သာပိ တေနေဝ ကာရဏေန သိင်္ဂါလကမာတာ နာမ ဇာတာ။ သိင်္ဂါလကပိတာ ကိရ ဂဟပတိမဟာသာလော၂၊ နိဒယိတွာ ဌပိတာ စဿ ဂေဟေ စတ္တာလီသဓနကောဋိယော အတ္ထိ။ သော ဘဂဝတိ နိဋ္ဌင်္ဂတော ဥပါသကော သောတာပန္နော၊ ဘရိယာပိ’ဿ သဒ္ဓါသမ္ပန္နာ ဥပါသိကာယေဝ၃။ ပုတ္တော ပန အဿဒ္ဓေါ အပ္ပသန္နော။ အထ နံ မာတာပိတရော အဘိက္ခဏံ ဇဝံ ဩဝဒန္တိ “တာတ သတ္ထာရံ ဥပသင်္ကမ, ဓမ္မသေနာပတိံ မဟာမောဂ္ဂလာနံ မဟာကဿပံ အသီတိမဟာသာဝကေ ဥပသင်္ကမာ”တိ။ သော ဇဝ’မာဟ “နတ္ထိ မမ တုမှာကံ သမဏာနံ ဥပသင်္ကမနကိစ္စံ၊ သမဏာနံ သန္တိကေ ဂန္တွာ ဝန္ဒိတဗ္ဗံ ဟောတိ၊ ဩနမိတွာ ဝန္ဒန္တဿ ပိဋ္ဌိ ရုဇ္ဇတိ၊ ဇာဏုကာနိ ခရာနိ ဟောန္တိ၊ ဘူမိယံ နိသီဒိတဗ္ဗံ ဟောတိ၊ တတ္ထ နိသိန္နဿ ဝတ္ထာနိ ကိလိဿန္တိ ဇီရန္တိ၊ သမီပေ နိသိန္နကာလတော ပဋ္ဌာယ ကထာသလ္လာပေါ ဟောတိ၊ တသ္မိံ သတိ ဝိဿာသော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တတော နိမန္တေတွာ စီဝရပိဏ္ဍပါတာဒီနိ ဒါတဗ္ဗာနိ ဟောန္တိ။ ဇဝံ သန္တေ အတ္ထော ပရိဟာယတိ၊ နတ္ထိ မယှံ တုမှာကံ သမဏာနံ ဥပသင်္ကမနကိစ္စ”န္တိ။ ဣတိ နံ ယာဝဇီဝံ ဩဝဒန္တာပိ မာတာပိတရော သာအနေ ဥပနေတုံ နာသက္ခိံ သု။

အထ’ဿ ပိတာ မရဏမဉ္စေ နိပန္နော “မမ ပုတ္တဿ ဩဝါဒံ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတီ”တိ စိန္တေတွာ ပုန စိန္တေသိ။ “ဒိသာ တာတ နမဿာဟီ”တိ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အံ၊ဌ၊၁။၂၉၃-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ဒီ၊ဌ၊၃။၁၂၄-ပိဋ္ဌေ။

၃။ သောတာပန္နာယေဝ (ဒီ၊ဌ၊၃။၁၂၄)။ဣမ-၄။၁၀၀-ဂါထာ ပဿိတဗ္ဗာ။

-- ၄၆၁ --

ဇဝမဿ ဩဝါဒံ ဒဿာမိ၊ သော အတ္ထံ အဇာနန္တော ဒိသာ နမဿိဿတိ၊ အထ နံ သတ္ထာ ဝါ သာဝကာ ဝါ ပဿိတွာ ‘ကိံ ကရောသီ’တိ ပုစ္ဆိဿန္တိ။ တတော ‘မယှံ ပိတာ ဒိသာ နမဿနံ ကရောဟီ’တိ မံ ဩဝဒီတိ ဝက္ခတိ။ အထဿ တေန ‘တုယှံ ပိတာ ဇတာ ဒိသာ နမဿာပေတိ၊ ဣမာ ပန ဒိသာ နမဿာ ပေတီတိ ဓမ္မံ ဒေသေဿန္တိ။ သော ဗုဒ္ဓသာသနေ ဂုဏံ ဉတွာ ပုညကမ္မံ ကရိဿတီ”တိ။ အထ နံ အာမန္တာပေတွာ “တာတ ပါတောဝ ဥဋ္ဌာယ ဆ ဒိသာ နမသေယျာတီ”တိ အာဟ။ မရဏမဉ္စေ နိပန္နဿ ကထာ နာမ ယာဝဇီဝံ အနုဿရဏီယာ ဟောတိ။ တသ္မာ သော

ဂဟပတိပုတ္တော တံ ပိတု ဝစနံ အနုဿရန္တော ကာလဿေဝ ဥဋ္ဌာယ ရာဇဂဟာ နိက္ခမိတွာ။ တံ တထာ နမဿန္တံ ဒိသွာ ဘဂဝါ “န ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ အရိယဿ ဝိနယေ ဧဝံ ဆ ဒိသာ နမဿိတဗ္ဗာ”တိ အာဒိနာ သိင်္ဂါလသုတ္တံ၁ ကထေသိ။ တေန ဝုတ္တံ-

“ပုတ္တော သိင်္ဂါလကော နာမ၊ မမာသိ ဝိပထေ ရတော။

ဒိဋ္ဌိဂဟနပက္ခန္ဒော၊ ဒိသာပူဇနတပ္ပရော။

နာနာဒိသာ နမဿန္တံ၊ ပိဏ္ဍာယ နဂရံ ဝဇံ။

တံ ဒိသွာ ဩဝဒီ ဗုဒ္ဓေါ၊ မဂ္ဂေ ဌတွာ ဝိနာယကော”တိ၂။

ဘဂဝတိ မဂ္ဂေ ဌတွာ ဒေသေန္တေ ယေဝ ဗဟူ ဒေဝမနုဿာ အာဂန္တွာ ဓမ္မံ သုဏိံသု၊ သိင်္ဂါလကမာတာပိ အာဂန္တွာ သုဏိ၊ ဒေသနာဝသာနေ ဒွေ ကောဋိပုဂ္ဂလာနံ၂ ဓမ္မာဘိသမယော အဟောသိ၊ သိင်္ဂါလကမာတာပိ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌဟိ၊ သိင်္ဂါလကော ပန သရဏေသု ပတိဋ္ဌာယ အပရဘာဂေ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဒီ၊၃။ ၁၄၆-ပိဋ္ဌာဒီသု။

၂။ အပ၊၂။၂၈၇-ပိဋ္ဌေ။

ဒီပနီ-၄၇

-- ၄၆၂ --

စတ္တာလီသကောဋိဓနံ ဗုဒ္ဓသာသနေ ဝိကိရိတွာ ပုညကမ္မံ ကတွာ သဂ္ဂပရာယဏော အဟောသိ။ သိင်္ဂါလကမာတာ သောတာပတ္တိဖလံ ပတွာ ပုတ္တံ ဩဝဒိတွာ သဗ္ဗံ ဓနဝိဘဝံ စဇိတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိ။ ပဗ္ဗဇိတကာလတော ပဋ္ဌာယ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ပဋိလဘိ၊ သာ ဓမ္မဿဝနတ္ထာယ ဝိဟာရံ ဂန္တွာ ဒသဗလဿ သရီရသမ္ပတ္တိံ ဩလောကယမာနာဝ တိဋ္ဌတိ။

သတ္ထာ တဿာ သဒ္ဓါလက္ခဏေ အဘိနိဝိဋ္ဌဘာဝံ ဉတွာ သပ္ပါယံ ကတွာ ပသာဒနီယမေဝ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သာပိ ထေရီ သဒ္ဓလက္ခဏမေဝ ဓုရံ ကတွာ နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ အရဟတ္တပ္ပတ္တာပိ နိစ္စကာလံ ဗုဒ္ဓဒဿနတ္ထာယ ဂန္တွာ အသီတာနုဗျဉ္ဇနဗ္ဗတ္တိံသလက္ခဏသမ္ပန္နံ သဗ္ဗပါရမိသမ္ဘူတံ သဗ္ဗသုဘာကိဏ္ဏံ ဘဂဝန္တံ အတိတ္တာဝ ပဿိတွာ ဝိဟရတိ။ အထ သတ္ထာ တဿံ ဂုဏေ တုဋ္ဌော အပရဘာဂေ ဇေတဝနေ နိသီဒိတွာ ဘိက္ခုနိယော ပဋိပါဋိယာ ဌာနန္တရေ ဌပေန္တော ဣမံ ထေရိံ “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝိကာနံ ဘိက္ခုနီနံ သဒ္ဓါဓိမုတ္တာနံ ယဒိဒံ သိင်္ဂါလမာတာ”တိ၁ သဒ္ဓါဓိမုတ္တာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။

ဧဝံ သာ ပတ္တအရဟတ္တဖလာ အဓိဂတဧတဒဂ္ဂဋ္ဌာနာ အတ္တနော ပုဗ္ဗကမ္မံ သရိတွာ သောမနဿဝသေန ပုဗ္ဗစရိတာပဒါနံ ပကာသေန္တီ ပဒုမုတ္တရောနာမ ဇိနောတိအာဒိ’မာဟ။

၈၃။ တတ္ထ အမစ္စကုလေတိ ရညော မဟာမတ္တဿ ဂေဟေ။

၈၄။ ဓမ္မံ ဗုဒ္ဓဿ သုတွာနာတိ ပဒုမုတ္တရဘဂဝတော ပသာဒနီယဓမ္မံ သုတွာ သဝနဟေတု။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အံ၊၁။၂၆-ပိဋ္ဌေ။

-- ၄၆၃ --

၈၅။ ဝိဝဇ္ဇယိန္တိ အဟံ ဝိသေသေန ဝိရမဏံ အကာသိံ။ ဝစီဒုစ္စရိတန္တိ ဝစီတိ၁ ဝစီဝိညတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ တိဏ္ဏာ ဒေါသာနံ ယေန ကေနစိ ဒုဋ္ဌံ စရိတန္တိ ဒုစ္စရိတံ၊ ဝစိတော ပဝတ္တံ ဒုစ္စရိတံ ဝစီဒုစ္စရိတံ၊ ဝစိယာ ဝါ နိပ္ဖါဒိတံ ဒုစ္စရိတံ ဝစီဒုစ္စရိတံ။ ဟိတွာတိ ပဟာယ။ အာဇီဝံ ပရိသောဓယိန္တိ ဝေဠုဒါနပတ္တဒါနာဒိ၂ ဗုဒ္ဓပဋိကုဋ္ဌံ အနေသနံ ပဟာယ အနဝဇ္ဇပ္ပစ္စယေ ပစ္စယေ သောန္တီ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလံ ပရိသမန္တတော ဝိသုဒ္ဓံ အကာသိံ။

၈၆။ ဗုဒ္ဓေ ပသန္နာ ဓမ္မေ စ၊ သံဃေ စ တိဗ္ဗဂါရဝါတိ ဘဂဝတိ စ သဒ္ဓါသမ္ပန္နာ ဗဟုလဂါရဝါ စ အဟောသိံ၊ နဝဝိဓေ လောကုတ္တရဓမ္မေ သဒ္ဓါသမ္ပန္နာ ဗဟုလဂါရဝါ စ အဟောသိံ၊ အရိယသံဃေ စ သဒ္ဓါသမ္ပန္နာ ဗဟုလဂါရဝါ စ

အဟောသိတ္တိ ဧဝံ ပစ္စေကံ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဗုဒ္ဓဒဿနလာလသာတိ ပဒုမုတ္တရံ ဘဂဝန္တံ ဒဋ္ဌုံ လသာမိ အတိသယေန ရုစ္စာမိ ကုသလစ္ဆန္ဒဝသေန ဣစ္ဆာမီတိ ဗုဒ္ဓဒဿနလာလသာ။

၈၇။ အဂ္ဂံ သဒ္ဒါဓိမုတ္တာနန္တိ သဒ္ဓါယ အဓိမုတ္တာနံ ဗလဝသဒ္ဓါနံ ဘိက္ခုနီနံ ကောဋ္ဌိံ သေဋ္ဌံ။ တိသောတိ အဓိသီလသိက္ခာ အဓိစိတ္တသိက္ခာ အဓိပညာသိက္ခာတိ၃ ဝုတ္တာ တိသော သိက္ခာယော။

၈၈။ ကရုဏာနုဂတာသယောတိ သတ္တေသု မဟာကရုဏံ အနုဂတော အာသယော အဇ္ဈာသယော ယဿာတိ ကရုဏာ နုဂတာသယော။ ဘဂဝါ။ ယဿာတိ ပုဂ္ဂလဿ။ သဒ္ဒါတိ ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟန္တိအာဒိနာ သဒ္ဒဟန္တိ ဧတာယ သယံ ဝါ သဒ္ဒဟတိ သဒ္ဒဟနမတ္တမေဝ ဝါ ဧသာတိ သဒ္ဓါ၊

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အဘိ၊ဌ၊၁။၂၃၆-ပိဋ္ဌေ။

၂။ အဘိ၊ဝိ။၂၅၅။ဝိသုဒ္ဓိ၊၁။၁၇။ မဟာနိ။၂၉၀-ပိဋ္ဌေသု။

၃။ ဒီ၊၃။၁၈၃-ပိဋ္ဌေ။

--- ၄၆၄ ---

သမ္ပသာဒနလက္ခဏာ သမ္ပက္ခန္ဒနလက္ခဏာ စ။ အလစာတိ အဿဒ္ဓိယေ န စလတိ န ကမ္ပတီတိ အစလာ။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာတိ၁ သုဋ္ဌု ပတိဋ္ဌိတွာ အတ္ထီတိ ပဒံ အာနေတွာ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ။ အရိယကန္တန္တိ အရိယာနံ ပုဂ္ဂလာနံ ကန္တံ ပိယာယိတံ ဘဝန္တရေပိ အဝိဇဟနတော။ ပသံသိတန္တိ ဗုဒ္ဓါဒီတိ ပသဋ္ဌံ ဝဏ္ဏိတံ ထောမိတံ အတ္ထီတိ ယောဇနာ။

တံ ပနေတံ သီလံ ဂဟဋ္ဌသီလံ ပဗ္ဗဇိတသီလန္တိ ဒုဝိဓံ၊ တတ္ထ ဂဟဋ္ဌသီလံ နာမ ပဉ္စသိက္ခာပဒသီလံ၊ ယံ ဂဟဋ္ဌေန ရက္ခိတုံ သက္ကာ။ ပဗ္ဗဇိတသီလံ နာမ ဒသသိက္ခာပဒသီလံ ဥပါဒါယ သဗ္ဗံ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ တယိဒံ သဗ္ဗမ္ပိ အက္ခဏ္ဍာဒိဘာဝေန အပရာမဋ္ဌတာယ ကလျာဏန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၈၉။ သံဃေ ပသာဒေါ ယဿတ္ထီတိ သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃောတိအာဒိနာ အရိယသံဃေ ပသာဒေါ သဒ္ဓါ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ အတ္ထိ၊ အစလော သုပ္ပတိဋ္ဌိတောတိ အာနေတွာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဥဇုဘူတဉ္စ ဒဿနန္တိ ဒိဋ္ဌိဝင်္ကဘာဝတော ကိလေသဝင်္ကဘာဝတော စ ဥဇုဘူတံ အကုဋိလံ အဇိမှံ ကမ္မဿကတာဒဿနဉ္စေဝ သပ္ပစ္စယနာမရူပဒဿနဉ္စာတိ ဒုဝိဓမ္ပိ ဒဿနံ ယဿ အတ္ထိ အစလံ သုပ္ပတိဋ္ဌိတန္တိ ယောဇနာ။ အဒလိဒ္ဒေါတိ တံ အာဟူတိ သဒ္ဓါဓနံ သီလဓနံ သုတဓနံ စာဂဓနံ ပညာဓနန္တိ ဣမေသံ သုဝိသုဒ္ဓါနံ ဓနာနံ အတ္ထိတာယ အဒလိဒ္ဒေါတိ တံ တာဒိသံ ပုဂ္ဂလံ ဗုဒ္ဓါဒယော အရိယာ အာဟု။ အမောဃံ တဿ ဇီဝိတန္တိ တဿ တထာရူပဿ ဇီဝိတံ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိအတ္ထာဓိဂမေန အမောဃံ အဝဉ္စံ၂ သဖလမေဝါတိ အာဟူတိ အတ္ထော။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရ၊ဌ၊၂။၂၈၆-ပိဋ္ဌေ။

--- ၄၆၅ ---

၉၀။ တသ္မာတိ ယသ္မာ ယထာဝုတ္တသဒ္ဓါဒိဂုဏသမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော အဒလိဒ္ဒေါ အမောဃဇီဝိတောတိ ဝုစ္စတိ၊ တသ္မာ အဟမ္ပိ တထာရူပေါ ဘဝေယျန္တိ။ သဒ္ဓဉ္စ ။ပ။ သာသနန္တိ သဗ္ဗပါပဿ အကရဏန္တိအာဒိနာ၁ ဝုတ္တံ ဗုဒ္ဓါနံ သာသနံ ဩဝါဒံ အနုဿရန္တော ကုလပုတ္တော ဝုတ္တပ္ပဘေဒံ သဒ္ဓဉ္စေဝ သီလဉ္စ ဓမ္မဒဿနဟေတုကံ ဓမ္မေသု နိစ္ဆယာ ဝိမောက္ခဘူတံ ပသာဒဉ္စ အနုယုဉ္ဇေယျ ဝဍ္ဎေယျ။ ယဿ သဒ္ဓါတိအာဒိဟိ တီဟိ ဂါထာဟိ၂ ဘဂဝါ နိပ္ဖတ္တိတ လောကုတ္တရသဒ္ဓါဒိကေ ဥဒ္ဒိဿိတွာ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနယ သမ္မာပဋိပတ္တိံ ဒဿေတိ။

၉၁။ အနောမောတိ န ဩမကော၊ သေဋ္ဌောတိ အတ္ထော။ အမိတောတိ ဧတ္တကဂုဏသမ္ပန္နောတိ ပမေတုံ အသက္ကုဏေယျော။ ဗျာကရိတ္တာတိ ဗျာကာသိ အဘာသိ။ လစ္ဆသေတိ လဘိဿသိ။ သုပတ္ထိတန္တိ သုဋ္ဌု ပတ္ထိတံ ပဏိဟိတံ သဒ္ဓါဓိမုတ္တာနံ ဧတဒဂ္ဂဋ္ဌာနန္တရံ။

၉၄။ ပရိစရိန္တိ ပယိရုပါသိံ။ ပဋ္ဌိပတ္တီဟီတိ နဝဝိဓလောကုတ္တရဓမ္မဿ အနုရူပေဟိ ပဋိပတ္တီတိ။ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိ ဟိ ဗုဒ္ဓေန ဘဂဝတာ ဝဏ္ဏိတာ။ တထာဟိ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တေ "န ခေါ အာနန္ဒ ဧတ္တာဝတာ တထာဂတော သက္ကတော ဝါ ဟောတိ ဂရုကတော ဝါ မာနိတော ဝါ ပူဇိတော ဝါ အပစိတော ဝါ၊ ယော ခေါ အာနန္ဒ ဘိက္ခု ဝါ ဘိက္ခုနီ ဝါ ဥပါသကော ဝါ၊ ဥပါသိကာ ဝါ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္နော ဝိဟရတိ သာမီစိပ္ပဋိပန္နော အနုဓမ္မစာရီ၊ သော တထာဂတံ သက္ကရောတိ ဂရုံ ကရောတိ မာနေတိ ပူဇေတိ အပစိယတိ ပရမာယ ပူဇာယာ"တိ၃။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဓမ္မပဒ၊ ၁၁။ဒီ၊၂။၄၂။ နေတ္တိ၊၃၇-ပိဋ္ဌေသု။

၂။ အံ၊၁။၃၆၈။အံ၊၂။၄၇။ထေရ၊၂၉၆-ပိဋ္ဌေသု။

၃။ ဒီ၊၂။၁၁၄-ပိဋ္ဌေ။

-- ၄၆၆ --

၉၆။ မဟာရတနသဥ္စယေတိ မဟန္တာနိ ဂဏနတော စ သေဋ္ဌတော စ သုဝဏ္ဏရဇတာဒီနိ ရတနာနိ သံစိနန္တိ ရာသိံ ကရောန္တိ ဧတ္ထာတိ မဟာရတနသဥ္စယံ၊ တသ္မိံ။

၉၇။ မမာသီတိ မမ ပုတ္တော သိင်္ဂါလတော နာမ အာသိ အဟောသိ။ ဝိပထေတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂေ။ ရတောတိ အဘိရတော။ ဒိဋ္ဌိဂဟနပက္ခန္ဒောတိ ဝနဂဟနပဗ္ဗတဂဟနာဒီနိ ဝိယ ဒုရတိက္ကမနဋ္ဌေန ဒိဋ္ဌိယေဝ ဂဟနံ ဒိဋ္ဌိဂဟနံ၊ တံ ပက္ခန္ဒော အနုပဝိဋ္ဌော။ သော ဟိ “နတ္ထိ မမ တုမှာကံ သမဏာနံ ဥပသင်္ကမနကိစ္စံ၊ သမဏာနံ သန္တိကေ ဂန္တွာ ဝန္ဒိတဗ္ဗံ ဟောတိ” တိအာဒိနာ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိယံ ဝုတ္တနယေန မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ။ ဒိသာပူဇနတပ္ပရောတိ သိင်္ဂါလကဿ ပိတာ သောတာပန္နော ဟောတိ၊ မရဏာသန္နကာလေ သော ပရိယာယေန ဆ ဒိသာနံ နမဿ ပနတ္ထာယ ဩဝဒိတွာ ကာလင်္ကတော၊ တသ္မာ သိင်္ဂါလကော ပိတု ဝစနံ အနုဿရန္တော ဆဒိသာပူဇနေ ဗျာဝဋော အဟောသိ။ ဝိတ္ထာရော အဋ္ဌုပ္ပတ္တိယံ ဝုတ္တော။

၉၈။ နမဿန္တန္တိ ဆ ဒိသာယော နမဿမာနံ သိင်္ဂါလကံ ဂဟပတိ ပုတ္တံ ဩဝဒီတိ သမ္ဗန္ဓော။ ဝဇန္တိ ရာဇဂဟံ။ တံ ဟိ နဂရံ သမန္တာ ဝေဘာရ ပဏ္ဍဝ ဝေပုလ္လ ဂိဇ္ဈကူဋ ဣသိဂိလိ သင်္ခါတေဟိ ပဉ္စဟိ ပဗ္ဗတေဟိ ပရိက္ခိတ္တံ ဝဇသဒိသံ ဟုတွာ တိဋ္ဌတီတိ ဂိရိဗ္ဗဇန္တိ စ ဝဇန္တိ စ လဒ္ဓနာမံ အဟောသိ။ ဩဝဒီတိ “န ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ အရိယဿ ဝိနယေ ဧဝံ ဆ ဒိသာ နမဿိတဗ္ဗာ”တိ ဘဂဝတာ ဝုတ္တေ “ယထာ ကထံ ပန ဘန္တေ အရိယဿ ဝိနယေ ဆ ဒိသာ နမဿိတဗ္ဗာ၊ သာဓု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ တထာ ဓမ္မံ ဒေသေတု၊ ယထာ အရိယဿ ဝိနယေ ဆ ဒိသာ နမဿိတဗ္ဗာ”တိ သိင်္ဂါလကေန အဘိယာစိတော ဘဂဝါ “ယတော ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ မ၊၃။၁၁၂-၃-ပိဋ္ဌေသု။

-- ၄၆၇ --

အရိယသာဝကဿ စတ္တာရော ကမ္မကိလေသာ ပဟီနာ ဟောန္တိ”တိ အာဒိနာ၊ ဩဝဒိ အနုသာသိ။

၉၉။ တဿ ဒေသယတော ဓမ္မန္တိ တဿ ဘဂဝန္တဿ ဓမ္မံ ဒေသယန္တဿ၊ အနာဂရေ စေတံ သာမိဝစနံ။ ပနာဒေါ ဝိမှယော အဟူတိ အစ္ဆရိယဗ္ဘုတော ဒေဝဒုန္ဒုဘိသဒ္ဒေါ အဟောသိ။ ဒွေကောဋိနရနာရီနံ ဓမ္မာဘိသမယောတိ ဒွိကောဋီနံ ဣတ္ထိပုရိသာနံ မဂ္ဂဖလာဓိဂမော အဟု အဟောသိ။

၁၀၀။ တဒါတိ ယဒါ ဘဂဝါ သိင်္ဂါလသုတ္တံ ကထေတိ၊ တဒါ။ သောတာပတ္တိဖလံ ပတ္တာတိ ဒေသနာဝသာနေ အဟံ သိင်္ဂါလကမာတာ သောတာပတ္တိဖလံ လဒ္ဓါ။

၁၀၁။ အနုဿတိန္တိ ဗုဒ္ဓါနိဿတိကမ္မဋ္ဌာနံ။ အရဟတ္တ’မပါပုဏိန္တိ ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနံ ဘာဝေန္တဿ နေဝ တသ္မိံ သမယေ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတံ စိတ္တံ ဟောတိ၊ ဥဇုကတမေဝဿ တသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ ဟောတိ တထာဂတ’မာရဗ္ဘ၂။ ဣစ္စဿ ဧဝံ ရာဂါဒိပရိယုဋ္ဌာနာဘာဝေန ဝိက္ခမ္ဘိတနီဝရဏဿ ကမ္မဋ္ဌာနာဘိ မုခတာယ ဥဇုဂတစိတ္တဿ ဗုဒ္ဓဂုဏပေါဏာ ဝိတက္ကဝိစာရာ ပဝတ္တန္တိ။ ဗုဒ္ဓဂုဏေ အနုဝိတက္ကယတော အနုဝိစာရယတော ပီတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ပီတိမနဿ ပီတိပဒဋ္ဌာနာယ ပဿဒ္ဓိယာ ကာယစိတ္တဒရထာ ပဋိပ္ပဿမ္ဘန္တိ။ ပဿဒ္ဓဒရထဿ ကာယိကမ္ပိ စေတသိကမ္ပိ သုခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သုခိနော ဗုဒ္ဓဂုဏာရမ္မဏံ ဟုတွာ စိတ္တံ သမာဓိယတီတိ အနုက္ကမေန ဧကက္ခဏေ ဈာနင်္ဂါနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တာနိ ပါဒကာနိ ကတွာ ဝိပဿနံ ဝဍ္ဎေတွာ သဗ္ဗကိလေသေ ခေပေတွာ အဂ္ဂဖလံ အရဟတ္တံ အပါပုဏိံ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဒီ၊၃။၁၄၇-ပိဋ္ဌေ ဝိတ္ထာရော။

၂။ အံ၊၂။၂၅၂-ပိဋ္ဌာဒီသု။

-- ၄၆၈ --

၁၀၂။ ဝဇာမ’ဟန္တိ အဟံ ဂစ္ဆာမိ။ နယနနန္ဒနန္တိ စက္ခုံ စက္ခုဒ္ဒွါရိကစိတ္တာန ဝါ နန္ဒေတိ တောသေတီတိ နယနနန္ဒနံ ရူပံ။

၁၀၃။ သဗ္ဗပါရမိသမ္ဘူတန္တိ သဗ္ဗာဟိ ဒါနာဒိသမတိံသပါရမီဟိ သဥ္ဇာတံ။ လက္ခိနိယယန္တိ သိရိပတိဋ္ဌာနံ။ သဗ္ဗသုဘာကိဏ္ဏန္တိ အနေကေသု စက္ကဝါဠသဟဿေသု ဌိတေဟိ သဗ္ဗသုတေဟိ အာကိဏ္ဏံဝိပ္ပကိဏ္ဏံ။ အတိတ္တာတိ ဗုဒ္ဓဒဿနေ အတိတ္တာ ဧဝ ရုစ္စမာနာယေဝ ဝိဟရာမိ။

၁၀၄။ တသ္မိံ ဂုဏေတိ တသ္မိံ ဗလဝသဒ္ဓသမ္ပန္နဂုဏေ။ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပေတိ မန္တိ ဘဂဝါ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ဘိက္ခုနိယော ပဋိပါဋိယာ ဌာနန္တရေ ဌပေန္တော မံ “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝိကာနံ ဘိက္ခုနီနံ သဒ္ဓါဓိမုတ္တာနံ ယဒိဒံ သိင်္ဂါလကမာတာ” တိ သဒ္ဓါဓိမုတ္တာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ အဂ္ဂါ သဒ္ဓါဓိမုတ္တိကာနန္တိ သဒ္ဓါယ အဓိမုတ္တာနံ ဗလဝသဒ္ဓါနံ ဘိက္ခုနီနံ ကောဋိပ္ပတ္တာ သေဋ္ဌာဝါတိ။

၄-သိင်္ဂါလကမာတုထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

၅-သုက္ကာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ

“ဧကနဝုတိတော ကပ္ပေ”တိအာဒိ၂ သုက္ကာထေရိယာအပဒါနံ။ အယံ ဟိ ပုရိမ ဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရာ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တီ ဣတော ဧကနဝုတိကပ္ပမတ္ထကေ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အံ၊၁။၂၆-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ထေရီ၊ဋ္ဌ။၆၀။၂၁-၆-၆၉။ သံ၊၃။၂၁၅။သံ၊ဋ္ဌ၊၁။၂၈၉-ပိဋ္ဌေသု

ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဗန္ဓုမတီနဂရေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တာ ဥပါသိကာဟိ သဒ္ဓိံ ဝိဟာရံ ဂန္တွာ သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ပဋိဘာနဝတီ ဝိစိတ္တကထိကာ အဟောသိ၊ သာ တတ္ထ ဗဟူနိ ဝဿသဟဿာနိ ဗြဟ္မစရိယံ စရိတွာ ပုထုဇ္ဇနကာလကိရိယမေဝ ကတွာ တုသိတေ နိဗ္ဗတ္တိ။ တထာ ဣတော ဧကတိံသကပ္ပေ သိခိဿ ဘဂဝတော သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဇိနသာသနံ ဇောတေတွာ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိ။ တသ္မိံယေဝ ကပ္ပေ ဝေဿဘုဿ ဘဂဝတော သာသနေပိ ပဗ္ဗဇိတွာ ဇိနသာသနံ ဇောတေတွာ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တထာ ဣမသ္မိံ ဘဒ္ဒကပ္ပေ ကကုသန္ဓဿ, ကောဏာဂမနဿ, ကဿပဿ စ ဘဂဝတော သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိသုဒ္ဓသီလာ ဗဟုဿုတာ လဇ္ဇိနီ သိက္ခာသု ကောဝိဒါ ဓမ္မကထိကာ အဟောသိ။

ဧဝံ သာ တတ္ထ တတ္ထ ဗဟုံ ပုညံ ဥပစိနိတွာ သုဂတီသုယေဝ သံသရန္တီ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟနဂရေ ဂဟပတိမဟာသာလကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ သုက္ကာတိ’ဿာ နာမံ အဟောသိ။ သာ ဝိညုတံ ပတ္တာ သတ္ထု ရာဇဂဟပ္ပဝေသနေ-

“ဒန္တော ဒန္တေဟိ သဟပုရာဏဇဋိလေဟိ၊

ဝိပ္ပမုတ္တော ဝိပ္ပမုတ္တေဟိ၊ သိင်္ဂီနိက္ခသဝဏ္ဏော၊

ရာဇဂဟံ, ပါဝိသိ ဘဂဝါ” တီ အာဒိနာ၁။

အဘိရူပံ ဒဿနိယံ ပါသာဒိကံ မာဏဝကဝဏ္ဏံ အဘိနိမ္မိတေန သက္ကေန ဒေဝရာဇေန ဝဏ္ဏိတံ ဆဗ္ဗဏ္ဏရသ္မီဟိ အတိသောဘန္တံ ဘဂဝန္တံ ပဿိတွာ လဒ္ဓပ္ပသာဒါ ဥပါသိကာ ဟုတွာ အပရဘာဂေ ဓမ္မဒိန္နာယ ထေရိယာ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ သဉ္ဇာတသံဝေဂါ တဿာ ဧဝ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဝိ၊၃။၄၈။အပ၊၂။၂၈၉-ပိဋ္ဌေသု။

သန္တိက ပဗ္ဗဇိတုံ ဧကေသေသု ဆိဇ္ဇမာနေသုယေဝ ကိလေသေခေပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ သဟပဋိသမ္ဘိဒါဟိ။ ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တတ္တာ ဧဝ တာယ သဗ္ဗံ တေပိဋကံ နစိရဿေဝ ဥဂ္ဂဟိတံ အဟောသိ။ တေပိဋကဓရာ အရဟတ္တပ္ပတ္တာ ထေရီ ပဉ္စသတဘိက္ခုနီ ပရိဝါရာ မဟာဓမ္မကထိကာ အဟောသိ။

သာ ဧကေဒိဝသံ ရာဇဂဟေ ပိဏ္ဍာယ စရိတ္ဝာ ကတဘတ္တကိစ္စာ ဘိက္ခုနုပဿယံ ပဝိသိတ္ဝာ သန္နိသိန္နာယ မဟတိယာ ပရိသာယ မဓုဘဏ္ဍံ ပိဋ္ဌေတွာ သုမဓုရံ ပါယေန္တီ ဝိယ အမတေန အဘိသိဉ္စန္တီ ဝိယ စ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ ပရိသာ စဿာ ဓမ္မကထံ သြဟိတသောတာ အဝိက္ခိတ္တစိတ္တာ သက္ကစ္စံ သုဏာတိ။ တသ္မိံ ခဏေ ထေရိယာ စက်မနကောဋ္ဌဟံ ရူပကွေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ ဓမ္မဒေသနာယ ပသန္နာ ရာဇဂဟံ ပဝိသိတ္ဝာ ရထိကာယ ရထိကံ သိင်္ဃာဋကေန သိင်္ဃာဋကံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဝိစရိတ္ဝာ တဿာ ဂုဏံ ဝိဘာဝေန္တီ-

"ကိံ မေ ကတာ ရာဇဂဟေ မနုဿာ၊ မဓုံ ပီတာဝ အစ္ဆရေ။

ယေ သုက္ကံ န ဥပါသန္တိ၊ ဒေသေန္တိံ ဗုဒ္ဓသာသနံ။

တဉ္စ အပ္ပဋိဝါနိယံ၊ အသေစနက' မောဇဝံ။

ပိဝန္တိ မညေ သပ္ပညာ၊ ဝလာဟကမိဝဒ္ဓဂူ"တိ၊

ဣမာဒွေ ဂါထာ အဘာသိ။

ဧကံ သမယမ္ပိ၂ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန အညတရော ဥပါသကော သုက္ကာယ ဘိက္ခုနိယာ ဘောဇနံ အဒါသိ။ အထ ခေါ သုက္ကာယ ဘိက္ခုနိယာ အဘိပ္ပသန္နော သော ယေဝ ယက္ခော

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သံ၊၁။၂၁၅။ ထေရီ၊၃၈၅-ပိဋ္ဌေသု။

၂။ သံ၊၁။၂၁၅-ပိဋ္ဌေ။

စက်မနကောဋ္ဌဟံ အဓိဝတ္ထော ရာဇဂဟေ ရထိကာယ ရထိကံ သိင်္ဃာဋကေန သိင်္ဃာဋကံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ တာယံ ဝေလာယံ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ-

"ပုညံ ဝတ ပသဝိ ဗဟုံ၊ သပ္ပညော ဝတာယံ ဥပါသကော။

ယော သုက္ကာယ အဒါသိ ဘောဇနံ၊ သဗ္ဗဂန္ထေဟိ ဝိပ္ပမုတ္တိယာ"တိ။

မနုဿာ တံ သုတွာ ပသန္နမာနသာ ထေရိယာ သန္တိကံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ သက္ကစ္စံ ဓမ္မံ သုဏိံသု။ ဧဝံ သာ ပတ္တအရဟတ္တဖလာ အတ္တနော ပုဗ္ဗကမ္မံ သရိတ္ဝာ သောမနဿဝသေန ပုဗ္ဗစရိတာပဒါနံ ပကာသေန္တီ "ဧကနဝုတိတော ကပ္ပေ"တိ အာဒိ မာဟ။

၁၁၁။ တတ္ထ ဝိပဿီတိ ဝိဝိဓေ အတ္ထေ ပဿတီတိ ဝိပဿီ၊ ဘဂဝါ။ အထ ဝါ ဝိဇိတသက်ပ္ပတ္တာပရဟိတနိရတသက်ပ္ပတ္တာ ဝိပဿီ နာမ ဘဂဝါ။ စာရုဒဿနာတိ၁ သုစိရမ္ပိ ပဿန္တာနံ အတိတ္တိဇနကံ အပ္ပဋိက္ကူလံ ရမဏီယံ စာရုဧဝ ဒဿနံ အဿာတိ စာရုဒဿနော။ ကေစိ ပနာဟု "စာရုဒဿနောတိ သုန္ဒရနေတ္တော"တိ။

၁၁၂။ မုနိနောတိ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ဓမ္မံ သုတွာ နာတိ သမ္ဗန္ဓော။

၁၁၃။ ပဋိဘာနဝတီတိ ကာရဏာကာရဏံ ပဋိဘာတိ တခ်ဏေယေဝ ပဿတီတိ ပဋိဘာနံ ဉာဏံ၊ တံ အဿာ အတ္ထီတိ ပဋိဘာနဝတီ၊ နိဒ္ဒေသေ၂ ဝုတ္တာသု တီသု ပရိယတ္တိပရိပုစ္ဆာ အဓိဂမပဋိဘာနဝတီသု ပုရိမာ ဒွေ ဂဟေတဗ္ဗာ။ ဝိစိတ္တကထိကာတိ ဝိစိတ္တံ ဓမ္မကထံ ကထေမီတိ ဝိစိတ္တကထိကာ။ ဇိနသာသနကာရိကာတိ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရ၊ဋ္ဌ၊၂။၃၀၆-ပိဋ္ဌေ။

၂။ မဟာနိ၊၁၈၀-ပိဋ္ဌေ။

ဒီပနီ-၄၈

ဇိနဿ ဘဂဝတော သီလသမာဓိပညာသင်္ခါတံ တိဝိဓံ သာသနံ ကရောမီတိ ဇိနသာသနကာရိကာ။

၁၁၄။ ဓမ္မကထံ ကတွာတိ ဝိစိတ္တဓမ္မကထံ ဒေသေတွာ။ ဟိတာယ ဇနတံ ဗဟုန္တိ ဗဟုနော ဇနဿ ဟိတတ္ထာယ။

၁၁၅။ သိခီ ဝိယ သိခီ ဇိနောတိ သိခါ စူဠာ အဿ အတ္ထီတိ သိခီ၊ မောရော။ သိခိနော မောရဿ သိခါ ဝိယ ဘဂဝတော ဥဏှီသဿ ဥဂ္ဂတတ္တာ သိခီ နာမ ဘဂဝါ။ တပန္တောတိ ဇောတေန္တော။

၁၁၆။ ဗုဒ္ဓသာသနကောဝိဒါတိ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော တိဝိဓေ သီလာဒိသာသာသနေ ကောဝိဒါ ဆေကာ။ ဇိနဝါကျာနီတိ ဇိနဿ သိခီ ဘဂဝတော ပါဝစနာနိ။ တိဒိဝန္တိ မနုဿစာတုမဟာရာဇိကလောကေ ဥပါဒါယ တတိယလောကဘူတံ တာဝတိံသဘဝနံ၁။ အထ ဝါ၂ ဖြဟ္မာ ဝိဏှု ရုဒြောစာတိ တယော ဒေဝါ ဒိဗ္ဗန္တိ ဧတ္ထာတိ တိဒိဝေါ။ အပိ စ သတ္တ-ရဇ-တမ-သင်္ခါတာ တယော ဒိဝါ ကီဠကာ ဝိလာသကာ ဧတ္ထာတိ တိဒိဝေါ၊ သဂ္ဂေါ၊ တံ။

၁၁၇။ ဝေဿဘူတိ ဝိဇိတမနောဘူ သဗ္ဗလောကာဘိဘူ သယမ္ဘူ ဝေဿဘူ နာမ ဘဂဝါ။

၁၁၈။ ဇောတယိန္တိ ဇိနသာသနံ အဟံ ဝိဇ္ဇောတေသိံ။ မရုပုရန္တိ ဒီဃာယုကာပိ သမာနာ ယထာပရိစ္ဆေဒံ သမ္ပတ္တကာလေ မရန္တိ သီလေနာတိ မရူ၊ ဒေဝါ။ မရူနံ ဒေဝါနံ ပုရံ မရုပုရံ၊ ဒေဝလောကံ။

၁၁၉။ ကကုသန္ဓောတိ ကကု ဝုစ္စတိ ဂုဏရာသိ၊ တံ သန္ဒဟတီတိ ကကုသန္ဓော ဘဂဝါ။ အထ ဝါ ကကုသံ၃ အဘိရူပကေသံ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အနုဋီ၊၃။၁၁၁-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ကပ္ပဒ္ဒုမ၊ တြိဒိဝ-ပဒတ္ထေ။

၃။ သဒ္ဒသာဂရာဘိ-ဓာနံ ပဿိတဗ္ဗံ။

-- ၄၇၃ --

ဓာရေတီတိ ကကုသန္ဓော ဘကာရဿ သကာရံ ကတွာ ။ နုရသရဏောတိ ဒေဝမနုဿာနံ နာထော။

၁၂၀။ မုနိမတန္တိ မုနိနာ ကကုသန္ဓေန ဘဂဝတာ ဉာတံ သီလာဒိတိဝိဓံ သာသနံ။ ယထာယုကန္တိ ယာဝတာယုကံ။ အဂန္တိ အဂမာသိံ။ သဘဝနန္တိ အတ္တနော ဘဝနံ ဝိမာနံ ယထာ။

၁၂၁။ အရဏောတိ ရဏန္တိ ဧတေဟီတိ ရဏာ၊ ယေဟိ အဘိဘူတာ သတ္တာ နာနပ္ပကာရေန ကန္ဒန္တိ ပရိဒေဝန္တိ၊ တေသံ ရာဂါဒီနံ ဧတံ အဓိဝစနံ။ နတ္ထိ ရဏာ အဿာတိ အရဏော၊ ဘဂဝါ။ အမတင်္ဂတောတိ အမတံ နိဗ္ဗာနံ ဉာဏဂမနေန အဂစ္ဆီတိ အမတင်္ဂတော။

၁၂၃။ မရဏန္တဂူတိ မရဏဿ အန္တံ ပရိယောသာနဋ္ဌာနံ နိဗ္ဗာနံ အဂစ္ဆီတိ မရဏန္တဂူ။
၁၂၄။ ပရိယာပုဋ္ဌသဒ္ဓမ္မာတိ ပရိယာပုဋ္ဌော ဥဂ္ဂဟိတော သတံ ပါဝစနသင်္ခါတော ဓမ္မော ယာယ မယာတိ ပရိယာပုဋ္ဌသဒ္ဓမ္မာ။ ပရိပုစ္ဆာဝိသာရဒါတိ ပါဠိယာ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာသု ဝိသာရဒါ ဒီဂတသာရဇ္ဇာ။

၁၂၅။ သီလပါရမီပူရဏဝသေန သုန္ဒရံ သီလံ ယဿာတိ သုသီလာ။ လဇ္ဇိနီတိ ကာယဒုစ္စရိတာဒီဟိ လဇ္ဇာယ သမန္နာဂတာ။

၁၂၈။ ဘဂဝါ ဗောဓိမဏ္ဍေ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဓိဂန္တွာ အာသဠှိ ပုဏ္ဏမာယံ ဣတိပတနေ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနသုတ္တန္တဒေသနံ ကထေတွာ အညာသိကောဏ္ဍညပ္ပမုခါ အဋ္ဌာရသဗြဟ္မကောဋိယော ဓမ္မာ မတံ ပါယေတွာ ပါဠိပ္ပဒေ ဘဒ္ဒိယတ္ထေရံ ပက္ခဿ ဒုတိယာယံ

-- ၄၇၄ --

ဝမ္ပတ္ထေရံ၊ ပက္ခဿ တတိယာယံ မဟာနာမတ္ထေရံ, စတုတ္ထိယံ အဿဇိတ္ထေရံ, စတုတ္ထိယံ အဿဇိတ္ထေရံ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ ပဉ္စမိယံ ပန ပက္ခဿ အနတ္တလက္ခဏသုတ္တန္တ ဒေသနာယ သဗ္ဗေပိ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ တတော ပရံ ယသဒါရကပ္ပမုခေ ပဉ္စပဏ္ဏာသပုရိသေ, ကပ္ပါသိကဝနသဏ္ဍေ တိံသမတ္တေ ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယေ, ဂယာသီသေ ပိဋ္ဌိပါသာဏေ သဟဿမတ္တေ ဥရုဝေလကဿပါဒယော ပုရာဏဇဋိလေတိ ဧဝံ မဟာဇနံ အရိယဘူမိံ ဩတာရေတွာ တေန ပုရာဏဇဋိလသဟဿအရဟန္တေန ပရိဝုတော “ဗိမ္ဗိသာရရညော ဒိန္နံ ပဋိညံ မောစေဿာမီ”တိ ရာဇဂဟံ ဥပါဂမိ။ တမေဝတ္ထံ ဒဿေန္တော ထေရီ “ယဒါ ဘိက္ခုသဟဿေနာ”တိ အာဒိ'မာဟ။ ဘိက္ခုသဟဿေနာတိ

ဥရုဝေလကဿပါဒိ ပုရာဏဇဋိလအရဟန္တဘိက္ခုသဟဿေန။ ဥပါဂမီတိ ဥပသင်္ကမိ။ သဟဿေဟိ ဗဟူနံ ဒေဝမနုဿာနံ စိန္တိတတ္တာဿ ဒဿနမတ္တတာယ သဟဿနေတ္တေန ဒေဝရာဇေန။ ဝဏ္ဏိတောတိ ထောမိတော။ ဘဂဝါ ဟိ ရာဇဂဟေ လဋ္ဌိဝနေ သုပ္ပတိဋ္ဌေ စေတိယေ ဗိမ္ဗိသာရပမုခါနိ ဧကာဒသနဟုတာနိ သောတာပတ္တိဖလေ နဝုတံ သရဏတ္တယေ ပတိဋ္ဌာပေသိ။ ရာဇာ သွာတနာယ နိမန္တေတွာ အာသနာ ဝုဋ္ဌာယ ဘဂဝန္တံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကာမိ။

ပုန ဒိဝသော ယေဟိ စ ဘဂဝါ ဒိဋ္ဌော၊ ယေဟိ စ အဒိဋ္ဌော၊ သဗ္ဗေပိ ရာဇဂဟဝါသိနော မနုဿာ တထာဂတံ ဒဋ္ဌုကာမာ ပါတောဝ ရာဇဂဟတော လဋ္ဌိဝနုယျာနံ အဂမံသု။ တိဂါဝုတော မဂ္ဂေါ နပ္ပဟောတိ၊ သကလလဋ္ဌိဝနုယျာနံ နိရန္တရံ ဖုဋံ အဟောသိ။ မဟာဇနော ဒသဗလဿ ရူပသောဘဂ္ဂပတ္တံ အတ္တဘာဝံ ပဿန္တော ကိတ္တိံ ကာတုံ နာသက္ခိ။ ဝဏ္ဏဘူမိ နာမေသာ။ ဧဝရူပေသု ဟိ ဌာနေသု တထာဂတဿ လက္ခဏနုဗျဉ္ဇနာဒိပ္ပဘေဒါ သဗ္ဗာပိ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဇာ၊ဋ္ဌ၊၁။၉၇-ပိဋ္ဌေ။

ပရူကာယသိရီ ဝဏ္ဏေတဗ္ဗာ။ ဧဝံ ရူပသောဘဂ္ဂပ္ပတ္တံ ဒသဗလဿ သရီရံ ပဿမာနေန မဟာဇနေန နိရန္တရံ ဖုဋေ ဥယျာနေ စ မဂ္ဂေ စ ဧကဘိက္ခုဿပိ နိက္ခမနောကာသော နာ'ဟောသိ။ တံ ဒိဝသံ ကိရ ဘဂဝါ ဆိန္နဘတ္တော ဘဝေယျ၊ တံ မာ အဟောသီတိ သက္ကဿ ဒေဝရာဇဿ နိသိန္နာသနံ ဥဏှာကာရံ ဒဿေတိ၊ သော အာဝဇ္ဇမာနော ကာရဏံ ဉတွာ အဘိရူပံ မာဏဝကဝဏ္ဏံ အဘိနိမ္မိနိတွာ ဗုဒ္ဓဓမ္မသံဃပဋိသံယုတ္တာ ထုတိယော ဝဒမာနော ဒသဗလဿ ပုရတော ဩတရိတွာ ဒေဝတာနုဘာဝေန ဩကာသံ ကတွာ ဒန္တော ဒန္တေဟိတိအာဒိ ဂါထာဟိ သတ္ထု ဝဏ္ဏံ ဝဒမာနော ပုရတော ဝါယာသိ။ တေန ဝုတ္တံ သဟဿနေတ္တေန ဝဏ္ဏိတောတိ။

၁၂၉။ ဒန္တောတိ သဟ သမ္မာသမ္ဗောဓိပဋိလာဘာ သယမေဝ ဥတ္တမေန ဒမထေန ဒန္တော ဘဂဝါ။ ဒန္တေဟီတိ ဘဂဝတာ ဒမိတတ္တာ နိက္ကိလေသတာယ ဒန္တေဟိ သုသိက္ခိတေဟိ အရဟန္တသဟဿေဟိ။ ပုရာဏဇဋိလေဟီတိ ပုဗ္ဗေ ဇဋိလဘူတေဟိ ဥရုဝေလကဿပါဒိ အရဟန္တေဟိ။ ဝိပ္ပမုတ္တောတိ သဝါသနာယ ကိလေသေဟိ ဝိသေသေန ပမုတ္တော ဘဂဝါ။ သိင်္ဂီနိက္ခသဝဏ္ဏောတိ သိင်္ဂီသုဝဏ္ဏနိက္ခေန သမာဝဏ္ဏော။ သုဝဏ္ဏေသု ဟိ ယုတ္တိကတံ ဟီနံ၊ တတော ရသဝိဒ္ဓံ သေဋ္ဌံ၊ တတော အာကရုပ္ပန္နံ သေဋ္ဌံ၊ တတော သာတကုမ္ဘံ၊ တတော ဇမ္ဗုနဒံ၊ တတောပိ သိင်္ဂီသုဝဏ္ဏံ သေဋ္ဌံ၊ ဣတိ ဒိဗ္ဗသုဝဏ္ဏေသုပိ၂ သိင်္ဂီသုဝဏ္ဏဿ သဗ္ဗသေဋ္ဌတ္တာ သိင်္ဂီနိက္ခသဝဏ္ဏောတိ ဝုတ္တံ။ သိင်္ဂီနိက္ခန္တိ စ နိက္ခပရိမာဏေန သိင်္ဂီသုဝဏ္ဏေန ကတံ သုဝဏ္ဏဗိမ္ဗံ။ ဦနကနိက္ခေန ကတဉှိ ဃဋ္ဋနမဇ္ဇနက္ခမံ န ဟောတိ၊ အတိရေကေန ကတံ ဃဋ္ဋနမဇ္ဇနံ ခမတိ၊ ဝဏ္ဏဝန္တံ ပန န ဟောတိ၊ ဖရုသဓာတုကံ ခါယတိ။ နိက္ခေန ကတံ ဃဋ္ဋနမဇ္ဇနဉ္စေဝ ခမတိ၊ ဝဏ္ဏဝန္တဉ္စ ဟောတိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဝိမတိ၊၂။၉၈-ပိဋ္ဌေ။

၂။ သာရတ္ထ၊၃။၂၁၄-ပိဋ္ဌေ။

တတ္ထ နိက္ခံ နာမ ပဉ္စသုဝဏ္ဏပရိမာဏံ အဋ္ဌသုဝဏ္ဏာဒိဘေဒံ အနေကဝိဓမ္ပိ ဝဒန္တိ။

၁၃၀။ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝန္တိ ဗုဒ္ဓဿ တေဇံ ဣဒ္ဓိံ ပဘာဝံ ဝါ။ ဂုဏာသဉ္စယန္တိ အရဟတာဒိဂုဏာနံ သမူဟံ။ ယထာဗလန္တိ အတ္တနော ထာမာနုရူပံ အဟံ ဗုဒ္ဓံ ပူဇေသိံ။

၁၃၁။ ဓမ္မဒိန္နာယာတိ ဓမ္မဒိန္နာထေရိယာ သန္တိကေ။

၁၃၂။ ကေသေသု ဆိဇ္ဇမာနေသူတိ သာမဏေရိဘာဝါယ ကေသေသု ဩရောပိယမာနေသု ဆိန္ဒိယမာနေသု၊ အနာဒရေ စေတံ ဘုမ္မဝစနံ။ ကိလေသေ ဈာပယိံ အဟန္တိ အဟံ သဗ္ဗကိလေသေ ဈာပေသိံ ခေပေသိံ၊ ဣမိနာ အရဟတ္တုပ္ပတ္တဘာဝံ ဒဿေတိ။ အဋ္ဌကထာယံ၁ ပန "ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တီ န စိရဿေဝ သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏီ"တိ ဝုတ္တံ။

၁၃၃။ အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ပဉ္စသတဘိက္ခုနိပရိဝါရာ မဟာဓမ္မကထိကာ အဟောသိ ပုဗ္ဗေ ဆန္နံ ဗုဒ္ဓါနံ ကာလေ ပရိစယဝသေန။ သာ ဧကဒိဝသံ ရာဇဂဟေ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ကတဘတ္တကိစ္စာ ဘိက္ခုနုပဿယံ ပဝိသိတွာ သန္နိပတိတေ မဟာဇနေ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ ဗဟူနံ ဓမ္မာဘိသမယော အဟောသိ။ တမေဝတ္ထံ ဒဿေန္တီ "တတော ဓမ္မ' မဒေသေသိ" န္တိ အာဒိမာဟ။

၁၃၄။ အတိဝိမ္ဟိတောတိ အတိဝိယ အစ္ဆရိယဗ္ဘုတဇာတော။ မေတိ မယှံ။ ယက္ခောတိ မမ စက်မနကောဋ္ဌိယံ အဓိဝတ္တော ဒေဝပုတ္တော။ ဘမိတွာန ဂိရိမ္ဗဇန္တိ ရာဇဂဟနဂရံ ပဝိသိတွာ တတ္ထ ရတိကာယ ရထိကံ သိဃ်ာဋ္ဌကေန သိဃ်ာဋ္ဌကံ ဝိစရိတွာ ဣမာ ဂါထာယော အဘာသီတိ၂ သမ္ဗန္ဓော။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီ၊ဋ္ဌ။၆၀။

၂။ သံ၊၁။၂၁၅။

-- ၄၇၇ --

၁၃၅။ တတ္ထ ကိံမေ ကထာ ရာဇဂဟေ မနုဿာတိ၁ ဣမေ ရာဇဂဟေ မနုဿာ ကတာ ကိဿိ နာမ ကိစ္စေ ဗျာဝဋ္ဌာ၊ ကိံ ကရောန္တီတိ ဝါ အတ္ထော။ မဓုံ ပီတာဝ အန္တရေတိ ဂန္ဓမဓုပါနံ ပီတာ ဝိယ သယန္တိ။ ဂန္ဓမဓုပါနံ နာမ အတိဝိယ မဓုရံ မဒနီယဇနကံ၊ တံ ကိရ ပီတာ ဝိသညီ ဟုတွာ သီသံ ဥက္ခိပိတုံ န သက္ကောတိ၊ အသညီ ဟုတွာ သယမေဝ၊ ဧဝံ ဣမေပိ ဓမ္မသညာယ ဝိသညိနော ဟုတွာ မဒေ့ သီသံ ဥက္ခိပိတုံ န သက္ကောန္တိ၊ ကေဝလံ အစ္ဆန္တိ ယေဝါတိ အတ္ထော။ ယေ သုက္ကံ န ဥပါသန္တိ၊ ဒေသေန္တိ ဗုဒ္ဓ သာသနန္တိ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော သာသနံ ယာထာဝတော ဒေသေန္တိံ ပကာသေန္တိံ သုက္ကံ နာမ ထေရိံ ယေ မနုဿာ န ဥပါသန္တိ န ပယိရုပါသန္တိ၊ တေ ဣမေ ရာဇဂဟေ မနုဿာ ကိံ ကတာတိ ယောဇနာ။

၁၃၆။ တဉ္စ အပ္ပဋိဝါနိယန္တိ တဉ္စ ပန ကမ္မံ အနိဝတ္တိတဘာဝါဝဟံ နိယျာနိကံ ဒေသေတိ၊ အထ ဝါ အဘိက္ကန္တတာယ သောတုဇနဿ ဝနမနောဟရဘာဝေန အပ္ပဋိဝါနိယံ န အပနတဗ္ဗံ ဒေသေတိ။ ဗာဟိရကဥ္ဇိ သုမဓုရမ္ပိ ဘောဇနံ ပုနပ္ပုနံ ဘုဉ္ဇန္တဿ န ရုစ္စတိ၊ “အပနေထ၊ ကိံ ဣမိနာ”တိ ပဋိဝါနေတဗ္ဗံ အပနေတဗ္ဗံ ဟောတိ၊ န ဧဝမယံ ဓမ္မော။ ဣမံ ဟိ ဓမ္မံ ပဏ္ဍိတာ ဝဿသတမ္ပိ ဝဿသဟဿမ္ပိ သုဏန္တာ တိတ္တိံ န ဂစ္ဆန္တိ။ တေနာဟ “အပ္ပဋိဝါနိယ”န္တိ။ အသေဝနကမောဇဝန္တိ အနာသိတ္တကံ ဩဇဝန္တံ။ ယထာ ဟိ ဗာဟိရာနိ အသမ္ဘိန္နပါယာသာဒီနိပိ သပ္ပိမဓုသက္ခရာဟိ အာသိတ္တာနိ ယောဇိတာနေဝ မဓုရာနိ ဩဇဝန္တာနိ ဟောန္တိ၊ န ဧဝမယံ ဓမ္မော။ အယံ ဟိ အတ္တနော ဓမ္မတာယ မဓုရော စေဝ ဩဇဝါ စ၊ န အညေန ဥပသိတ္တော။ တေနာဟ “အသေစန’မောဇဝ”န္တိ။ ဩသဓန္တိပိ ပါဠိ၊ ဝဋ္ဋ ဒုက္ခ ဗျာဓိ တိကိစ္ဆာယ ဩသဓဘူတန္တိ အတ္ထော။ ပိဝန္တိ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီ၊ဋ္ဌ။၆၂။သံ၊ဋ္ဌ၁။၂၈၉။

-- ၄၇၈ --

မညေ သပ္ပညာတိ တံ ဓမ္မံ ပဏ္ဍိတပုရိသာ ပိဝန္တိ ဝိယ သုဏန္တိ။ ဝလာဟကမိဝဒ္ဓဂူတိ ဝလာဟကန္တရတော နိက္ခန္တဥဒကံ နိရုဒကကန္တာရေ ပထိကာ ဃမ္မာဘိတတ္တာ ပိဝန္တိ ဝိယ။

အပရဘာဂေ ထေရိယာ အာယုပရိယောသာနေ ပရိနိဗ္ဗာနကာလေ သာသနဿ နိယျာနိကဘာဝဝိဘာဝနတ္ထံ အညံ ဗျာကရောန္တီ ထေရီဂါထာယံ-

“သုတ္တာ သုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ဝီတရာဂါ သမာဟိတာ။

ဓာရေတိ အန္တိမံ ဒေဟံ၊ ဇေတွာ မာရံ သဝါဟန”န္တိ၁-

ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ။ သေသံ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

၅-သုက္ကာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆- အဘိရူပနန္ဒာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ

“ကေနဝုတိတောကပ္ပေ” တိအာဒိ၂ အဘိရူပနန္ဒာထေရိယာ အပဒါနံ။ အယံ ဟိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရာ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တီ ဣတော ဧကနဝုတိကပ္ပမတ္ထကေ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော

ကာလေ ဗန္ဓုမတီနဂရေ ဂဟပတိမဟာသာလဿ ဓီတာ ဟုတွာ သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ သရဏေသု စ သီလေသု စ ပတိဋ္ဌိတာ သတ္ထရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဓာတုစေတိယဿ ရတနပဋိမဏ္ဍိတံ သုဝဏ္ဏစ္ဆတ္တံ ပူဇေတွာ ယာဝဇီဝံ ဒါနံ ဒတွာ သီလံ ရက္ခိတွာ တတော စုတာ တာဝတိံသေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ သေသေ ဒေဝေ ရူပသဒ္ဒါဒီဟိ ဒသဟိ ဌာနေဟိ အဘိဘဝိတွာ အပရာပရံ သုဂတီသုယေဝ သံသရန္တီ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကပိလဝတ္ထု နဂရေ ခေမကဿ နာမ သက္ကဿ အဂ္ဂမဟေသိယာ ကုစ္ဆိသ္မိံ နိဗ္ဗတ္တိ၊ “နန္ဒာ”တိဿာ နာမံ အဟောသိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီဂါထာ၊၃၆၈-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ထေရီ၊ဋ္ဌ။၂၇၊ သုတ္တနိ၊ဋ္ဌ၊၁၊၂၃၃-ပိဋ္ဌေသု။

-- ၄၇၉ --

သာ အတ္တဘာဝဿ အတိဝိယ ရူပသောဘဂ္ဂပ္ပတ္တတ္တာ အဘိရူပါ ဒဿနီယာ ပါသာဒိကာ အဟောသိ၊ တနေဝဿာ “အဘိရူပနန္ဒာ” တွေဝ ပညာယိတ္ထ။ တဿာ ဝယပ္ပတ္တာယ ဝါရေယျ ဒိဝသေယေဝ သာမိကော သကျကုမာရော ကာလမကာသိ။ တဒါ ဗဟူနံ သကျကုမာရာနံ မဟာဝိဝါဒေါ အဟောသိ “အဟံ ဣတ္ထာမိ၊ မယှမေဝ အရဟတီ”တိ။ အထ တဿာ ပိတာ ထေမကော။ “မာ သကျာ ဝိနဿိံ သူ” တိ အတ္တနော ဓီတရံ အကာမကံ ပဗ္ဗာဇေသိ။

သာ ပဗ္ဗဇိတွာပိ ရူပံ နိဿာယ ဥပ္ပန္နမဒါ “သတ္ထာ ကိရ ‘ရူပံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာ၊ ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရာ, ဝိညာဏံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာ’တိ ဝဒေတိ၊ သတ္ထာ ရူပံ ဝိဝဏ္ဏေတိ ဂရဟတိ၊ အနေကပရိယာယေန ရူပံ အာဒီနဝံ ဒဿေတီ”တိ သုတွာ သာ “ဇဝံ ဒဿနီယေ ပါသာဒိယေ မမပိ ရူပေ ဒေါသံ ကထေယျာ”တိ ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာနံ န ဂစ္ဆတိ၊ သတ္ထု သမ္မုခီဘာဝံ န ဂစ္ဆတိ။ ဘဂဝါ တဿာ ဉာဏပရိပါကံ ဉတွာ မဟာပဇာပတိဂေါတမိံ အာဏာပေသိ “သဗ္ဗာပိ ဘိက္ခုနိယော ပဋိပါဋိယာ ဩဝါဒံ အာဂစ္ဆန္တူ”တိ သာ အတ္တနော ဝါရေ သမ္ပတ္တေ အညံ ပေသေသိ၊ ဘဂဝါ “ဝါရေ သမ္ပတ္တေ အတ္တနာဝ အာဂန္တဗ္ဗံ၊ န အညာ ပေသေတဗ္ဗာ”တိ အာဟ။ သာ သတ္ထု အာဏံ လင်္ဃိတုံ အသက္ကောန္တီ ဘိက္ခုနီဟိ သဒ္ဓိံ ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာနံ အဂမာသိ။

ဘဂဝါ၊၂ ပဋိကစ္စေဝ တဿာဂမနံ ဝိဒိတွာ ကဏှကေန ကဏှကံ, အာဏိယာ စ အာဏိံ နီဟရိတုကာမော ပုရိသော ဝိယ ရူပေနေဝ ရူပမဒံ ဝိနေတုံ အတ္တနော ဣဒ္ဓိဗလေန ပန္နရသသောဠသဝဿုဒ္ဒေသိကံ အတိဒဿနီယံ ရတ္တဝတ္ထနိဝတ္ထံ သဗ္ဗာဘရဏပဋိမဏ္ဍိတံ ဣတ္ထိံ အတ္တနော

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဝရဘူတော ထေရီ၊ဋ္ဌ။၂၆-ပိဋ္ဌေ။ သုတ္တနိ၊ဋ္ဌ။၁။၂၃၃-ပိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ။

၂။ သုတ္တနိ၊ဋ္ဌ၊၁။၂၃၄။ဓမ္မ၊ဋ္ဌ၊၂။၇၃။

-- ၄၈၀ --

ပဿေ ဗီဇနိံ ဂဟေတွာ ဗီဇယမာနံ အဘိနိမ္မိနိ။ ဘဂဝါ ဟိ တိဿော ဣတ္ထိယော ဣဒ္ဓိယာ အဘိနိမ္မိတံ အစ္ဆရာရူပသဒိသံ ဣတ္ထိံ ဒဿေသိ ခေမာဒေဝိဉ္စ ဇနပဒကလျာဏထေရိဉ္စ ဣမံ အဘိရူပနန္ဒာ ထေရိဉ္စာတိ။ တေန ဝုတ္တံ-

“တိဿိတ္ထိယော နိဒဿေသိ၊ ဣဒ္ဓိယာ မဂ္ဂကောဝိဒေါ။

အစ္ဆရာရူပသဒိသံ၊ တရုဏိံ ဇရိတံ မတ”န္တိ။၁

တံ ခေါ ပန ဣတ္ထိံ သတ္ထာ စေဝ ပဿတိ နန္ဒာထေရီ စ။ သာ ဘိက္ခုနီဟိ သဒ္ဓိံ ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ ဘိက္ခုနီနံ ပိဋ္ဌိပဿေ ဌတွာ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန သတ္ထာရံ ဝန္ဒိတွာ ဘိက္ခုနီနံ အန္တရေ နိသိန္နာ ပါဒန္တတော ပဋ္ဌာယ သတ္ထာရံ ဩလောကေန္တီ လက္ခဏဝိစိတ္တံ အနုဗျဉ္ဇနသမုဇ္ဇလံ ဗျာမပ္ပဘာပရိက္ခိတ္တံ သတ္ထု ကာယံ ဒိသွာ ပုဏ္ဏစန္ဒသဿိရိကံ မုခံ ဩလောကေတွာ အတ္တနော အတ္တဘာဝံ ဩလောကေန္တီ သုဝဏ္ဏရာဇဟံသိယာ ပုရတော ကာကီသဒိသံ အတ္တာနံ အဝမညိ။ ဣဒ္ဓိမယရူပံ ဒိဋ္ဌကာလတော ပဋ္ဌာယေဝ ဟိ တဿာ အက္ခီနိ ဘမိံသု။ ဇဝမ္ပိ သာ စိန္တေသိ “အဟံ အကာရဏေနေဝ ပမတ္တာ ဟုတွာ နာဂစ္ဆာမိ၊ ဇဝရူပါပိ ဣတ္ထိယော သတ္ထု သန္တိကေ ဝိဿတ္ထာ ဝိစရန္တိ၊ မမ ရူပံ ဇတောသံ ရူပဿ ကလံ နဂ္ဃတိ သောဠသိံ၊ အဇာနိတွာဝ တွေကံ ကာလံ န အာဂတာ”မှိ”တိ။ သာ “အဟောက္ကမိဿာ ကေသာ သောဘနာ၊ အဟော နလာဋံ သောဘန”န္တိ သဗ္ဗသံ သာရီရပ္ပဒေသာနံ ရူပသိရိယာ သမာကဍ္ဍိတစိတ္တာ တသ္မိံ ရူပေ ဗလဝသိနေဟာ အဟောသိ။

သတ္ထာ တဿာ တတ္ထ ပဋိမံ အဘိရတိံ ဉတွာ ရူပသ္မိံ နိဗ္ဗိန္ဒနတ္ထံ ဓမ္မံ ဒေသေန္တောဝ တံ ရူပံ သောဠသဝဿုဒ္ဒေသိကဘာဝံ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ၊၂။၂၉၁-ပိဋ္ဌေသု။

-- ၄၈၁ --

အတိက္ကမိတွာ ဝီသတိဝဿုဒ္ဒေသိကံ ကတွာ ဒဿေသိ။ မာတုဂါမော ဟိ သောဠသဝဿုဒ္ဒေသိယောယေဝ သောဘတိ၊ န တတော ဥဒ္ဓံ။ နန္ဒာထေရီ ဩလောကေတွာ “န ဝတိဒံ ရူပံ ပုရိမသဒိသ”န္တိ ထောကံ ဝိရတ္တစိတ္တာ အဟောသိ။ သတ္ထာ အနုက္ကမေနေဝ တဿာ ဣတ္ထိယာ သကိံ ဝိဇာတဝဏ္ဏံ မဇ္ဈိမိတ္ထိဝဏ္ဏံ ဇရာဇိဏ္ဏမဟလ္လကိတ္ထိဝဏ္ဏဉ္စ ဒဿေသိ။ သာပိ အနုပုဗ္ဗေနေဝ “ဣဒမ္ပိ အန္တရဟိတံ၊ ဣဒမ္ပိ အန္တရဟိတ”န္တိ ဇရာဇိဏ္ဏကာလေ တံ ဝိရဇ္ဇမာနာ ယာဝ ဝဿသတိကံ ခဏ္ဍဒန္တံ ပလိရာသိရံ ဩဘဂ္ဂံ ဂေါပါနသိဝင်္ကံ ဒဏ္ဍပရာယဏံ ပဝေဓမာနံ ဒိသွာ အတိဝိယ ဝိရဇ္ဇိ။ အထ သတ္ထာ တံ ဗျာဓိနာ အဘိဘူတံ ကတွာ ဒဿေသိ၊ သာ တင်္ခဏညေဝ ဒဏ္ဍဉ္စ တာလဝဏ္ဋဉ္စ ဆဍ္ဍေတွာ မဟာဝိရဝံ ဝိရဝမာနာ ဘူမိယံ ပတိတွာ သကေ မုတ္တကရီသေ နိမုဂ္ဂါ အပရာပရံ ပရိဝတ္တိ။ နန္ဒာထေရီ တမ္ပိ ဒိသွာ အတိဝိယ ဝိရဇ္ဇိ။ သတ္ထာ ပိ တဿာ ဣတ္ထိယာ မရဏံ ဒဿေသိ။ သာ တင်္ခဏညေဝ ဥဒ္ဓုမာတကဘာဝံ အာပဇ္ဇိ။ နဝဟိ ဝဏမုခေဟိ ပုဗ္ဗဝဋ္ဋိယော စေဝ ပုဠဝါ စ ပဂ္ဃရိံသု၊ ကာကာဒယော သန္နိပတိတွာ ဝိလုမ္ပိံသု။ သဗ္ဗမ္ပိ ဇေတံ သရီရံ ပူတိဂန္ဓံ သယာနကံ သုသာနမိဝ ဗီဘစ္ဆံ အဝမညိ။ နန္ဒာထေရီပိ တံ ဩလောကေတွာ “အယံ ဣတ္ထီ ဣမသ္မိံ ယေဝ ဌာနေ ဇရံ ပတ္တာ၊ ဗျာဓိံ ပတ္တာ၊ မရဏံ ပတ္တာ၊ ဣမဿာပိ မေ အတ္တဘာဝဿ ဧဝမေဝ ဇရာဗျာဓိမရဏာနိ အာဂမိဿန္တီ”တိ အတ္တဘာဝံ အနိစ္စတော ပဿိ၊ အနိစ္စတော ဒိဋ္ဌတ္တာ ဧဝ ပန ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဒိဋ္ဌော ယေဝ ဟောတိ။ အထဿာ တယော ဘဝါ အာဒိတ္တာ ဂေဟာ ဝိယ, ဂီဝါယံ ဗဒ္ဓကုဏပံ ဝိယ စ ဥပဋ္ဌဟိံသု။ ဇဝံ အနိစ္စာဒိတော မနသိကရောန္တိယာ ထေရိယာ ကမ္မဋ္ဌာနာဘိမုခံ စိတ္တံ အဟောသိ။ သတ္ထာ တာယ အနိစ္စတာ ဒိဋ္ဌဘာဝံ ဉတွာ “သက္ခိဿတိ နုခေါ် သယမေဝ အတ္တနော ပတိဋ္ဌံ ကာတု”န္တိ ဩလောကေန္တော “န သက္ခိဿတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ပစ္စယံ လဒ္ဓုံ ဝဋ္ဋတီ”တိ စိန္တေတွာ တဿာ သပ္ပါယဝသေန ဓမ္မံ ဒေသေန္တော-

-- ၄၈၂ --

“အာတုရံ အသုစိံ ပူတိံ၊ ပဿ နန္ဒေ သမုဿယံ။

ဥဂ္ဃရန္တံ ပဂ္ဃရန္တံ၊ ဗာလာနံ အဘိနန္ဒိတံ။

အသုဘာယ စိတ္တံ ဘာဝေဟိ၊ ဧကဂ္ဂံ သုသမာဟိတံ။

ယထာ ဣဒံ တထာ ဧတံ၊ ယထာ ဧတံ တထာ ဣဒံ။

ဧဝမေတံ အဝေက္ခန္တီ၊ ရတ္တိန္ဒိဝမတန္ဒိတာ။

တတော သကာယ ပညာယ၊ အဘိနိဗ္ဗိဇ္ဈ ဒက္ခသီ”တိ၁။

ဣမာ တိဿော ဂါထာယော အဘာသိ။ ထေရီဂါထာယံ၂ ပန-

“အာတုရံ အသုစိံ ပူတိံ။ပ။ သုသမာဟိတံ။

အနိမိတ္တဉ္စ ဘာဝေဟိ၊ မာနာနုသယမုဇ္ဇဟ။

တတော မာနာဘိသမယာ၊ ဥပသန္တာ စရိဿသီ”တိ-

ဒွေယေဝ ဂါထာယော သင်္ဂဟ’မာရုဠှာ။

ဇဝံ သာ အတ္တနော ရူပေ မတကဠေဝရေ ဝိယ ဝိရတ္တာ သာ ဟုတွာ အပ္ပမတ္တာ ဝိပဿနံ ကရောန္တီ တေဘူမကဓမ္မသမ္မူဟေ နိဗ္ဗိန္ဒိတွာ တသ္မိံယေဝ အာသနေ သဟပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ၊ အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ သောမနဿဝသေန ပုဗ္ဗစရိတာပဒါနံ ပကာသေန္တီ “ကေနဝုတိတော ကပ္ပေ”တိ အာဒိမာဟ။

၁၄၅။ တတ္ထ ဥပေသိန္တိ နရနာယကံ ဝိပဿိဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဣတိ အပါယဒုက္ခဉ္စ ဝဋ္ဋဒုက္ခပရိတ္တာဏံ ဣတိ ဥပဂစ္ဆိံ၊ အဇ္ဇ ပဉ္စာယ အဟိတနိဝတ္တနေန ဟိတသံဝမုနေန “အယံ မေ ဘဂဝါ သရဏံ တာဏံ လေဏံ ပရာယဏံ ဂတိ ပဋိသရဏ”န္တိ ဘဇိံ သေဝိံ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ၊၂။၂၉၁-ပိဋ္ဌေ။၁၅၇-၉ ဂါထာယော။

၂။ ထေရီဂါထာ၊ ၃၀၁-ပိဋ္ဌေ။

-- ၄၈၃ --

၁၄၆။ သံဝုတာတိ ကာယဝါစာစိတ္တေဟိ သံဝုတာ ပိဟိတကာယ ဝစီဒွါရာ ဟုတွာ။ နိဗ္ဗုတေတိ ပရိနိဗ္ဗုတေ သတိ။ ဓာတုထူပဿာတိ သုမိတ္တာရာမမှိ သတ္တယောဇနမုဿိတဿ ဓာတုစေတိယဝရဿ။ ဥပရိတိ မုဒ္ဓနိ။ သောဏ္ဏစ္ဆတ္တန္တိ နာနာရတနပဋိမဏ္ဍိတံ သုဝဏ္ဏစ္ဆတ္တံ။

၁၄၇။ မုတ္တစာဂါတိ ဝိဿဋ္ဌစာဂါ နိဿင်္ဂပရိစာဂါ။

၁၄၈။ ဒသဟိ ဌာနေဟီတိ ဒသဟိ ကာရဏေဟိ။ အဓိသေတွာန သေသကေတိ သေသဒေဝေ အဓိဘဝိတွာ ဝိရောစိန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ "ဒသဟိ ဌာနတီ"တိ ဝုတ္တာနံ သရူပတော ဒဿေတုံ "ရူပသဒ္ဒေဟီ"တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ "ရူပသဒ္ဒေဟိ ဂန္ဓေဟိ၊ ရသေဟိ ဖုသနေဟိ စာ"တိ ပါဒဒွယေန အဿာဒေတဗ္ဗဝသေန ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာ ပဉ္စ ကာမဂုဏာ ဒဿိတာ။ "အာယုနာပိ စ ဝဏ္ဏေန၊ သုခေန ယသသာပိစာ"တိ ပါဒဒွယေန အတ္တနော သန္တာနေ လဒ္ဓါ ပဉ္စ ဝိသိဋ္ဌမ္မော ဒဿိတာ။ အာယုနာတိ ဒီဃာယုနာ၊ သရီရဝဏ္ဏနိဘာယာတိ အတိရူပေန ဆဝိဝဏ္ဏေန၊ သရီရဝဏ္ဏနိဘာယာတိ အတ္ထော။ သုခေနာတိ ကာယကစေတသိကသုခေန၊ ယသသာတိ မဟန္တေန ပရိဝါရေန။ အာဓိပတေယျေနာတိ အဓိပတိဘာဝေန ဇေဋ္ဌကဘာဝေန။

၁၅၀။ ဓီတာ ခေမကဿက္ကဿာတိ ခေမကဿ နာမ သာကိယဿ ဓီတာ။ ခေမကော ဟိ သက္ကော ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ နိဂြောဓာရာမေ ဧကံ ဝိဟာရံ ကာရာပေသိ၊ တတ္ထ ဘဂဝါ ဘိက္ခူနံ မဟာသုညတသုတ္တံ ကထေသိ။ ဆဝိဝဏ္ဏေန ပန သော ကာဠော၊ တသ္မာ ကာဠခေမကောတိ၂ တသ္မိံ သုတ္တေ တဿ နာမံ သင်္ဂီတံ။ နန္ဒာနာမာတိ နာမေန နန္ဒာ နာမ ဣတိ ဝိဿုတာ သကလရဋ္ဌေ ပါကဋာ ပညာတာ။ အပရဘာဂေ ပန အတ္တဘာဝဿ အတိဝိယ ရူပ-

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဗုဒ္ဓဝံ။၃၆၆ ပိဋ္ဌေ။

၂။ မ၊၃။၁၅၁။မ၊ဋ္ဌ၊၄။၁၁၀-ပိဋ္ဌေသု။

-- ၄၈၄ --

သောဘဂ္ဂပ္ပတ္တတ္တာ အဘိရူပါ ဒဿနီယာ ပါသာဒိကာ အဟောသိ၊ တေနေဝဿာ "အဘိရူပနန္ဒာ" တွေဝ ပညာယိတ္ထ။

၁၅၁။ အဘိရူပသမ္ပဒမ္ပီတိ အဘိရူပသရီရဝဏ္ဏေန သမ္ပန္နံ အပိ။ အဟု မေ ကန္တိ သူစကန္တိ မယှံ ကမနီယပကာသန္တံ ရုစိ ဥပ္ပါဒေန္တန္တိ အတ္ထော။ ယောဗ္ဗနပ္ပတ္တာတိ ယုဝတိဘာဝံ ပတ္တာ။

၁၅၂။ တဒါ မမတ္ထတိ ဝါရေယျဒိဝသေ တဿာ သာမိကဘူသော သကျကုမာရော ကာလ'မကာသိ၊ တသ္မိံ ကာလေ မမံ အတ္ထေ ဣစ္ဆိတတ္တာ။ သကျာနန္တိ သကျကုမာရာနံ။ ဝိဝါဒေါဟုမဟာ အဟူတိ "အဟံ ဣစ္ဆာမိ၊ မယှမေဝ အရဟတီ" တိအာဒိနာ မဟာကလဟော အဟောသိ။ တတော တာတောတိ အထ ပစ္ဆာ မမ ပိတာ ခေမကသာကိယော။ ဣတီတိ ဣတိ မနသိ ကတွာ။

၁၅၃။ ရူပဒေဿိန္တိ ဘဂဝါ ရူပံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာ အသုဘန္တိ ယာထာဝတော အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတ္တာ ရူပသ္မိံ တဏှာဝသေန အပ္ပိယော အဟောသိ၊ တံ။ ဂဗ္ဗိတာတိ မာနဝတီ။

၁၅၄။ ဩဝါဒမ္ပီတိ ဩဝါဒဋ္ဌာနမ္ပိ၊ အထဝါ ဩဝါဒမတ္တမ္ပိ သတ္ထု သမ္မုခီဘာဝံ န ဂစ္ဆာမိ။ ဗုဒ္ဓဒဿနဘီရုတာတိ ဗုဒ္ဓဿ ဒဿနတော ဘာယန္တီ။ ဥပါယေနာတိ "သဗ္ဗာပိ ဘိက္ခုနိယော ပဋိပါဋိယာ ဩဝါဒံ အာဂစ္ဆန္တူ"တိ စ "ဝါရေ သမ္ပတ္တေ အတ္တနာဝ အာဂန္တဗ္ဗံ၊ န အညာ ပေသေတဗ္ဗာ"တိ နယေန။ ယသန္တိကန္တိ အတ္တနော သမီပံ။

၁၅၅။ တိဿိတ္ထိယောတိ တိဿော ဣတ္ထိယော ခေမာဒေဝိဥ္စ, ဇနပဒနန္ဒာဆေရိဥ္စ ဣမံ အဘိရူပနန္ဒာထေရိဥ္စာတိ။ ဣဒ္ဓိယာတိ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီ။ဋ္ဌ။၂၆။ သုတ္တနိ၊ဋ္ဌ။၁။၂၃၃-ပိဋ္ဌေသု။

-- ၄၈၅ --

အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဒိယာ။ မဂ္ဂကောဝိဒေါတိ ဥပါယကုသလော ဘာဂဝါ။ တရုဏိန္တိ ပန္နရသသာဠ္ဌသဝဿုဒ္ဒေသိကံ အဘိရူပံ ယုဝတိံ။ ဇရိတန္တိ ဝီသတိဝဿုဒ္ဒေသိကာဒိ အနုက္ကမေန ဇရာ ဇိဏ္ဏံ။ မတန္တိ ဗျာဓိနာ အဘိဘူတံ သကေ မုတ္တကရီသေ ကာလကတံ ဥဒ္ဓုမာတကာဒိဘာဝဉ္စ နိဒဿေသိတိ သမ္ဗန္ဓော။

၁၅၆။ တာယောတိ တရုဏီအာဒိတာ ဣတ္ထိယော။ ဝိရတ္တာသေတိ မတကဠေဝရေ ဝိယ အတ္တနော သရီရေ အဟံ ဝိရတ္တာ ရဇ္ဇနရဟိတာ။ ဘဝနိဗ္ဗိန္နာတိ တီသု ဘဝေသု နိဗ္ဗန္ဒိတွာ။

၁၅၉။ ဧဝမေတံ အဝေက္ခန္တိ။ပ။ ဒက္ခိသီတိ ဧတံ အာတုရာဒိသဘာဝံ ကာယံ ဧဝံ "ယထာ ဣဒံ တထာ ဧတ"န္တိ အာဒိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရေန ဝိပဿန္တီ ရတ္တိန္ဒိဝံ ရတ္တိယဉ္စ ဒိဝသေ စ သဗ္ဗကာလံ အတန္ဒိတာ အနလသာ ဟုတွာ ပရတောဃောသပဟေတုကံ သုတမယဉာဏံ မုဉ္စိတွာ တတော တံ နိမိတ္တံ အတ္တနိ သမ္ဘူတတ္တာ သကာယ ဘာဝနာမယာယ ပညာယ ယာထာဝတော ဃနဝိနိဗ္ဘောဂကရဏေန အဘိနိဗ္ဗိဇ္ဈ ဘန္ဒိတွာ ဒက္ခိသိ၂ ဇာနိဿသိ။

၁၆၀။ တဿာ မေ အပ္ပမတ္တာယာတိ တဿာ မေ သတိ အပ္ပ ဝါသေန ပမတ္တရဟိတာယ။ ဝိစိနန္တိယာ ယောနိသောတိ ဥပါယေန အနိစ္စာဒိဝသေန ဝိပဿနာပညာယ ဝီမံသန္တိယာ။ ကာယောတိ ခန္ဓပဉ္စကသင်္ခါတော နာမရူပကာယော။ သန္တရဗာဟိရောတိ သသန္တာနပရသန္တာနဝိဘာဂေါ။ ဒိဋ္ဌောတိ ဝိပဿနာဉာဏေန ပစ္စက္ခတောဉာတော။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီ၊ဌ၊၈၉-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ဝစ္ဆသီတိ ကတ္ထစိ ပါဌော။ အပ၊၂။၂၅၆-ပိဋ္ဌေ ၂၁၄-ဂါထာ ပဿိတဗ္ဗာ။

-- ၄၈၆ --

၁၆၁။ အထာတိ တထာ ဒဿနတော ပစ္ဆာ။ နိဗ္ဗိန္ဒ'ဟံ ကာယေတိ ဝိပဿနာပညာသဟိတာယ မဂ္ဂပညာယ အတ္တဘာဝေ နိဗ္ဗိန္ဒိံ။ အဇ္ဈတ္တဉ္စ ဝိရဇ္ဇဟန္တိ အဟံ ဝိသေသတော အတ္တသန္တာနေ ဝိရာဂံ အာပဇ္ဇိံ။ အဟံ ယထာဘူတာယ အပ္ပမာဒပ္ပဋိပတ္တိယာ မတ္တကပ္ပတ္တိယာ အပ္ပမတ္တာ သဗ္ဗသော သံယောဇနာနံ သမုစ္ဆိန္နတ္တာ သံယောဇနေဟိ ဝိသံယုတ္တာ ကိလေသသန္တာပေဟိ ဥပသန္တာ စ ဖလသမာပတ္တိသုခေန နိဗ္ဗုတာ စ အမှိတိ။

၆-အဘိရူပနန္ဒာထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

၇-အဍ္ဍကာသိထေရီ အာဒါနဝဏ္ဏနာ

"ဣမမှိ ဘဒ္ဒကေ ကပ္ပေ" တိအာဒိ အဍ္ဍကာသိထေရိယာ အပဒါနံ။ အယံ ဟိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရာ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝဋ္ဋုပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တီ ဣမသ္မိံယေဝ ဘဒ္ဒကပ္ပေ ကဿပဒသဗလဿ ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတွာ ဘိက္ခုနီနံ သန္တိကံ ဂန္တွာ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓါ ပဗ္ဗဇိတွာ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလသမ္ပန္နာ ဘောဇနေ့ မတ္တညုနီ ဇာဂရိယာနုယောဂါ ဝသန္တီပိ အညတရံ ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တံ ခီဏာသဝတ္ထေရိံ ဂဏိကာဝါဒေန အက္ကောသိတွာ တေန ပါပကမ္မေန တတော စုတာ နိရယေ ပစ္စိတွာ ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓကာလေ ဗြဟ္မစရိယကမ္မဖလေန ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကာသိရဋ္ဌေ ဥဠာရဝိဘဝေ သေဋ္ဌိကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တာ ဒေဝစ္ဆရာ ဝိယ အဘိရူပါ ဒဿနီယာ ပါသာဒိကာ အဟောသိ၊ သဗ္ဗေပိ ရာဇပုတ္တသေဋ္ဌိပုတ္တာဒယော "အဟံ ဣစ္ဆာမိ၊ မယှမေဝ အရဟတိ" တိ အာဒိနာ ဝိဝဒန္တိ၊ တသ္မာ ကေဿဝ ဘရိယံ အကတွာ သဗ္ဗေသံ ဂမနတ္ထာယ ရာဇာဏာယ ဂဏိကာဘာဝေ ဌပေသုံ။ ပုဗ္ဗေ ခီဏာသဝတ္ထေရိယာ အက္ကောသနဝစီဒုစ္စရိတဖလေန သာ ဂဏိကတ္တံ အာပဇ္ဇိ။ တေန ဝုတ္တံ-

-- ၄၈၇ --

ကာသီသု သေဋ္ဌိကုလဇာ၊ ဗြဟ္မစာရီ ဗလနဟံ။

အစ္ဆရာ ဝိယ ဒေဝိသု၊ အဟောသိံ ရူပသမ္ပဒါ။

ဒိသွာန ဒဿနိယံ မံ၊ ဂိရိဗ္ဗဇပုရုတ္တမေ။

ဂဏိကတ္တေ နိဝေသေသုံ၊ အက္ကောသနဖလေန မေ"တိ။၁

နာမေန အဍ္ဍကာသီ နာမ။ ကာသိရဋ္ဌေ ကိရ သုင်္ကဝသေန ဧကဒိဝသံ ရညော ဥပ္ပဇ္ဇနကအာယော သဟဿမတ္တော အဟောသိ၊ ဣမာယပိ ပုရိသာနံ ဟတ္ထတော ဧကဒိဝသံ လဒ္ဓဓနံ သဟဿမတ္တံ အဟောသိ။ သာ ပန ကာသိသုင်္ကပရိမာဏတာယ "ကာသီ"တိ သမညံ လဘိ။ တတ္ထ ယေဘုယျေန အနုဿာ သဟဿံ ဒါတုံ အသက္ကောန္တာ

တတော ဥပမုံ့ ဒတွာ ဒိဝသဘာဂမေဝ ဝါ ရတ္တိဘာဂမေဝ ဝါ ဥပမုဒိဝသံ ရမိတွာ ဂစ္ဆန္တိ၊ တေသံ ဝသေနာယံ “အမုကာသီ”တိ ပညာယိတ္ထ။ တံ ပဥ္စသတ္တမတ္တံ ခန် အင္ဂံ ကတွာ နိဂမဝါသိဇနော ဣတ္ထိရတနဘာဝေန အနဂ္ဃမ္ပိ သမာနံ အမုအင္ဂနိမိတ္တံ “အမုကာသီ”တိ သမညာဝသေန တံ ဌပေသိ။ တေန ဝုတ္တံ-

ယာဝ ကာသိဇနပဒေါ၊ သုင်္ကော မေ တတ္တကာ အဟု။

တံ ကတွာ နေဂမော အဂ္ဃံ၊ အဍ္ဎေနဂ္ဃံ ဌပေသိမ”န္တိ။

ဧဝံ ရူပုပဇီဝိနိ ဟုတွာ ဌိတာ အမုကာသီ အပရဘာဂေ သာသနံ နိဿာယ “ဣတိပိ ရူပံ အနစ္စံ၊ ဣတိပိ ရူပံ ဒုက္ခံ၊ အနတ္တာ အသုဘ”န္တိ ပဿန္တီ ရူပေ နိဗ္ဗိန္ဒိတွာ ဝိရဇ္ဇိတွာ သာသနေ ပဗ္ဗဇိ၊ တဿာ ပဗ္ဗဇ္ဇာ စ ဒူတေန ဥပသမ္ပဒါ စ ခန္ဓကေ အာဂတာယေဝ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ-

“တေန ခေါ ပန သမယေန အမုကာသီ ဂဏိကာ ဘိက္ခုနီသု ပဗ္ဗဇိတာ ဟောတိ၊ သာ စ သာဝတ္ထိံ ဂန္တုကာမော

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ၊၂။၂၉၃-ပိဋ္ဌေ။ ထေရီ၊ဋ္ဌ၊၃၁။ဝိ၊၄။၄၇၁-ပိဋ္ဌေသု။

၂။ ထေရီ၊ ၃၈၁။ ထေရီ၊ဋ္ဌ။၃၃-ပိဋ္ဌေသု

-- ၄၈၈ --

ဟောတိ ‘ဘဂဝတော သန္တိကေ ဥပသမ္ပဇ္ဇိဿာမီ”တိ၊

အဿောသုံ ခေါ၊ ဓုတ္တာ ‘အမုကာသီ ကိရ ဂဏိကာ

သာဝတ္ထိံ ဂန္တုကာမာ’တိ၊ တေ မဂ္ဂေ ပရိယုဋ္ဌိံသု။

အဿောသိ ခေါ အမုကာသီ ဂဏိကာ ‘ဓုတ္တာ ကိရ မဂ္ဂေ ပရိယုဋ္ဌိတာ’တိ။ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဒူတံ ပါဟေသိ

‘အဟံ ဟိ ဥပသမ္ပဇ္ဇိတုကာမာ၊ ကထံ နု ခေါ မယာ

ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗ’န္တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဧတသ္မိံ နိဒါနေ ဧတသ္မိံ

ပကရဏေ ဓမ္မိံ ကထံ ကတွာ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ ‘အနုဇာနာမိ

ဘိက္ခဝေ ဒူတေနပိ ဥပသမ္ပာဒေတု”န္တိ။

အဍ္ဎ ဥပသမ္ပဒါ ဝိတ္ထာရော ဝိနယဋ္ဌကထာတော၂ ဂဟေတဗ္ဗော။ ဧဝံ လဒ္ဓူပသမ္ပဒါ ပန ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တီ န စိရဿေဝ သဟပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ သောမနဿဝသေန ပုဗ္ဗစရိတာပဒါနံ ပကာသေန္တီ “ဣမမှိ ဘဒ္ဒကေ ကပ္ပေ”တိ အာဒိမာဟ။

၁၇၀။ တတ္ထ မတ္တညုနီတိ ပရိယေသနပဋိဂ္ဂဟနပရိဘောဂေသု မတ္တံ ပမာဏံ ဇာနာတီတိ မတ္တညုနီ။ အသနေတိ အသိတဗ္ဗံ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗန္တိ အသနံ၊ ဘောဇနံ၊ တသ္မိံ။ ယုတ္တာ ဇာဂရိယေပီတိ ရတ္တိန္ဒိဝံ ဆ ကောဋ္ဌာသေ ကတွာ ဧကသ္မိံ ကောဋ္ဌာသေ နိဒ္ဒါယ ဩကာသံ ကတွာ ပဉ္စကောဋ္ဌာသေ ဇာဂရဘာဝေ ပယုတ္တာ အနုယုတ္တာ။ ယုတ္တယောဂါတိ ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာနုယုတ္တာ။ ဝိဂတာ-သဝန္တိ ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တံ အနာသဝတ္ထေရိံ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဝိ၊၄။၄၇၁-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ဝိ၊ဋ္ဌ၊၁။၂၀၅-၇။ ဝိ၊ဋ္ဌ၊၄။၁၃၁-ပိဋ္ဌေသု။

-- ၄၈၉ --

၁၇၁။ ဂဏိကေတိ ဘောတိ ရူပူပဇီဝိနီ။ နီရယမှီတိ လောဟကုမ္ဘိနိရယသ္မိံ။ ယေဘုယျေန ဟိ သီလဝန္တေ ပုဂ္ဂလေ အက္ကောသန္တာ ဟိံ သန္တာ ပါပပုဂ္ဂလာ လောဟကုမ္ဘိနိရယံ ပတန္တိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ-

သဇာေတိဘူတာ ဇလိတာ ပဒိတ္တာ၊

ပဒိဿန္တိ မဟတီ လောဟကုမ္ဘိ။

ဘယံ ဟိ မံ ဝိန္ဒတိ သူက ဒိသွာ၊

ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။ ။

က္လမေ နု မစ္စာ ကိံ’မတံသု ပါပံ၊

ယေ မေ ဇနာ အဝံသိရာ လောဟကုမ္ဘိံ ပတန္တိ။

တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရတိ။

ဝိပါကံ ပါပကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အကုတ္ထာသိ ဇာနတော။

ယေ သီလဝန္တံ သမဏံ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ၊

ဟိံ သန္တိ ရောသေန္တိ သုပါပဓမ္မာ။

တေ လုဒ္ဒကမ္မာ ပသဝေတွ ပါပံ၊

တေ’မေ ဇနာ အဝံသိရာ လောဟကုမ္ဘိံ ပတန္တီ”တိ၁

အပစိံသန္တိ အပဟံ အပစိံ။ “အပစိံသု”န္တိ ဝတ္တမ္ဗေ ဝုတ္တိရက္ခဏတ္တံ ဧကဿ သကာရဿ လောပံ ကတွာ ဝုတ္တံ “သန္ဓာဝိဿံ အနိဗ္ဗိသ”န္တိ အာဒီသု၂ ဝိယ “အသီတိဝဿသဟဿာနိ နိရယမှိ အပစိံသု”န္တိ အာဒီသု၃ ဝိယ စ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဇာ၊၄၊၆။၁၃၅-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ဓမ္မပဒေ၊၃၆-ပိဋ္ဌေ။နိတိ၊သုတ္တ။ ၁၁၀၃-သုတ္တံ ပဿိတဗ္ဗံ။

၃။ ဇာ၊၂။၁၅၂-ပိဋ္ဌေ။

-- ၄၉၀ --

၁၇၂။ တေန ကမ္မာဝသေသေနာတိ တတော နိရယမှိ ဇနကကမ္မတော အဝသေသအပရာပရိယကမ္မေန။

အဇာယိံ ဂဏ္ဍာကာကုလေတိ ဝေသိကုလေ ပဋိသန္ဓိံ ဂဟေတွာ ဝိဇာယိံ။ ပရာဓိနာတိ ပရပုဂ္ဂလေန အာယတ္တာ သမ္ဗန္ဓိနီ ဂဏိကာ။ ဇာတိယန္တိ ဘဝသ္မိံ။

၁၇၃။ သေဋ္ဌိကုလဇာတိ ဥဠာရဝိဘဝေ သေဋ္ဌိကုလေ ဇာတာ။ ဗြဟ္မစာရီဗလေနာတိ ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သာသနေ ဘိက္ခုနီ ဟုတွာ ဗြဟ္မစရိယကမ္မသတ္တိယာ။ အစ္ဆရာတိ ဒေဝဓီတာ။

ရူပသမ္ပဒါတိ အဘိရူပေန သရီရဝဏ္ဏေန သမ္ပန္နာ။

၁၇၄။ ဂဏိကတ္တေတိ ဂဏိကာဘာဝေ ဝေသိဘာဝေ။ နိဝေ သေသုန္တိ ရာဇာဏာယ ဌပေသုံ။ အန္တောသနဗလေန မေတိ ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓကာလေ ပဋိသမ္ဘိဒါပ္ပတ္တံ ခီဏာသဝဘိက္ခုနိံ “ဂဏိကေ”တိ မမ အန္တောသနဝစီဒုစ္စရိတကမ္မဿ ဗလေန နိဝေသေသုန္တိ သမ္ဗန္ဓော။

၁၇၅။ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌေန ဒေသိတန္တိ “က္လတိပိ ရူပံ အနစ္စံ, ဒုက္ခံ, အနတ္တာ, အသုဘာ”န္တိ ရူပသ္မိံ နိဗ္ဗိန္ဒဇနကံ ဗုဒ္ဓဝရေန ဘာသိတံ။ ပုဗ္ဗဝါသနသမ္ဘူတာတိ ပုဗ္ဗေ ကဿပသမ္ဗုဒ္ဓကာလေ ဘိက္ခုနီ ဟုတွာ ဗြဟ္မစရိယဝါသနေန သမန္နာဂတတ္တာ။ ဟေတုအန္တောဂဓဝိသေသနမေတံ။

၁၇၆။ တဒူပသမ္ပဒတ္ထာယာတိ တဒါ သာမဏေရီဘာဝပ္ပတ္တကာလေ ဘိက္ခုနီဥပသမ္ပဒတ္ထာယ။ ဂစ္ဆန္တီ ဇိနသန္တိကန္တိ ရာဇဂဟနဂရတော ဘဂဝတော ဝသနဋ္ဌာနံ သာဝတ္ထိံ ဇိနဿ ဘဂဝတော သမီပံ

ဂန္တုကာမာ အဟောသိ။ မဂ္ဂေ ခုတ္တေ ဋ္ဌိတေတိ ဝိနယော ဝုတ္တနယေန ရာဇဂဟတော သာဝတ္ထိယာ အန္တရာမဂ္ဂက္ကတ္ထိခုတ္တေ ပရိယုဋ္ဌိတေ သုတွာတိ သမ္ဗန္ဓော။ ဒူတောပသမ္ပဒန္တိ အဋ္ဌသု ဥပသမ္ပဒါသု ဒူတေ နုပသမ္ပဒံ ဗျတ္တာယ ဘိက္ခုနိယာ ပဋိဗလာယ ဒူတေန ဥပသမ္ပဒံ အဟံ လဘိံ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ-

“န ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုဒူတေန ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗာ၊ ယော

ဥပသမ္ပာဒေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာတိ။ပ။ အနုဇာနာမိ

ဘိက္ခဝေ ဗျတ္တာယ ဘိက္ခုနိယာ ပဋိဗလာယ ဒူတေန ဥပသမ္ပာ

ဒေတုန္တိ။

တာယ ဒူတာယ ဘိက္ခုနိယာ သံဃံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧကံသံ ဥတ္တရာ သင်္ဂံ ကရိတွာ ဘိက္ခူနံ ပါဒေ ဝန္ဒိတွာ ဥက္ကုဋိကံ နိသီဒိတွာ ။ပ။ သံဃော ဉာပေတဗ္ဗော ။ပ။ ဧဝမေတံ ဓာရယာမီတိ။ တာဝဒေဝ ဆာယာ မေတဗ္ဗာတာ”ဒိ။ အဋ္ဌကထာယဥ္စ ၂ ဧဝံ ဝုတ္တံ-

“ဒူတေန ဥပသမ္ပဒါ ဒသန္နံ အန္တရာယာနံ ယေန ကေနစိ ဝဋ္ဋတိ။ ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနုပဿယေ ဌိတာ ဝါ ဟောတု၊ နိပန္နာ ဝါ ဇာဂရာ ဝါ နိဒ္ဒံ ဩက္ကန္တာ ဝါ၊ ဥပသမ္ပန္နာဝ ဟောတိ။ တာဝဒေဝ ဆာယာဒီနိ အာဂတာယ ဒူတဘိက္ခုနိယာ အာစိက္ခိတဗ္ဗာနီ”တိ။

၁၇၇။ သဗ္ဗကမ္မံ ပရိက္ခီဏံ၊ ပုညံ ပါပံ တထေဝ စာတိ ကုသလကမ္မဥ္စ တထာ အကုသလကမ္မဥ္စာတိ သဗ္ဗံ အနဝသေသံ ကမ္မံ အရဟတ္တမဂ္ဂဘာဝနာယ မယာ ခေပိတံ။ သဗ္ဗသံသာရမုတ္တိဏ္ဏာတိ သဗ္ဗသံသာရမဟောဃတော သမုတ္တိဏ္ဏာ အတိက္ကန္တာ။ ဂဏ္ဍိကတ္တာဥ္စ ခေပိတန္တိ ဝေသိတ္တံ စ မယာ သမုစ္ဆိန္နံ။ သေသံ ဝုတ္တတ္ထ”မေဝါတိ။

၇-အမုကာသိထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ပါ၊၄။၄၇၁-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ဝိ၊ဋ္ဌ၊၄။၁၃၁-ပိဋ္ဌေ။

ဒီပနီ-၅၀

--- ၄၉၂ ---

၈ – ပုဏ္ဏိကာထေရီအပဒါနဝဏ္ဏနာ

“ဝိပဿိနော ဘဂဝတော”တိ ပုဏ္ဏိကာထေရိယာ အပဒါနံ။ အယံပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရာ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တီ ဣတော ဧကနဝုတိကပ္ပေ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတွာ ဟေတုသမ္ပန္နတ ယသဥ္စာတသံဝေဂါ ဘိက္ခုနီနံ သန္တိကံ ဂန္တွာ ဓမ္မံ သုတွာ လဒ္ဓပ္ပသာဒါ ပဗ္ဗဇိတွာ ပရိသုဒ္ဓသီလာ နိပကာ တီဏိ ပိဋကာနိ ဥဂ္ဂဟေတွာ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မစရာ ဓမ္မတ္ထပဋိပုစ္ဆိတာ ဓမ္မကထိကာ စ အဟောသိ။ ယထာ စ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော သာသနေ၊ ဧဝံ သိခိဿ ဝေဿဘုဿ ကကုသန္ဓဿ ကောဏာဂမနဿ ကဿပဿ စ ဘဂဝတော သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ပရိသုဒ္ဓသီလာ နိပကာ တီဏိ ပိဋကာနိ ဥဂ္ဂဟေတွာ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မတ္ထပဋိပုစ္ဆိကာ ဓမ္မကထိကာ စ အဟောသိ။ မာနဓာတုကတ္တာ ပန အပ္ပဿုတာ ပေသလာ အညာ ဘိက္ခုနိယော အဝမညိ၊ မဂ္ဂဖလပဋိဝေဓမ္ပိ ကာတုံ နာသက္ခိ မာနော ပနိဿယဝသေန ကမ္မဿ ကတတ္တာ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ အနာထပိဏ္ဍိကဿ သေဋ္ဌိနော ကုမ္ဘဒါသိယာ ကုစ္ဆိမှိ နိဗ္ဗတ္တိ။ တေန ဝုတ္တံ-

“ပစ္ဆိမေ စ ဘဝေ ဒါနိ၊ သာဝတ္ထိယံ ပုရုတ္တမေ။

အနာထပိဏ္ဍိနော ဂေဟေ၊ ဇာတာ’ဟံ ကုမ္ဘဒါသိယာ”တိ။၁

ယသ္မာ ပန သာ ဦနကသတံ ဒါသံ ပူရေတွာ ဇာတာ၊ တသ္မာ “ပုဏ္ဏာ” တိဿာ နာမံ အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တ-

၁။ အပ၊၂။၂၉၄-ပိဋ္ဌေ။

--- ၄၉၃ ---

“ပူရေန္တီ ဦနကသတံ၊ ဇာတာ ဒါသိကုလေ ယတော။

တတော ‘ပုဏ္ဏာ’တိ နာမံ မေ၊ ဘုဇိဿံ မံ အကံသု တေ” တိ။၁

သာ ဒါသီ သမာနာပိ ပုဗ္ဗေ ဆန္နံ ဗုဒ္ဓါနံ သန္တိကေ ဘိက္ခုနီ ဟုတွာ ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာနုယုတ္တတ္တာ, တိပိဋကဓရတ္တာ စ ဣမဝ ဘဝေ မဟာပညာ, ဗဟုဿုတာ စ အဟောသိ။

တေန ဝုတ္တံ-

“ဘာဝနာယ မဟာပညာ၊ သုတေနေဝ သုတာဝိနီ။

မာနေန နီစကုလဇာ၊ န ဟိ ကမ္မံ ဝိနဿတီ”တိ။၂

ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိံ ဥပနိဿာယ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ဇေဋ္ဌမူလမာသပုဏ္ဏမဒိဝသေ၃ ဘိက္ခူ အာမန္တေတွာ အရုဏဝတီသုတ္တံ၄ ဒေသေသိ၊ အာနန္ဒတ္ထေရော ဗီဇနိံ ဂဟေတွာ ဗီဇယမာနော ဌိတကောဝ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ပရိယောသာနာ ဧကဗျဉ္ဇနမ္ပိ အဟာပေတွာ သကလသုတ္တံ ဥဂ္ဂဏှိ။ သော ပုန ဒိဝသေ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော ဒသဗလဿ ဝတ္တံ ဒဿေတွာ အတ္တနော ဒိဝါဝိဟာရဋ္ဌာနံ ဂန္တွာ သဒ္ဓိဝိဟာရိကန္တေ ဝါသိကေသု ဝတ္တံ ဒဿေတွာ ပက္ကန္တေသု ဟိယျော ကထိတံ အရုဏဝတီသုတ္တ အာဝဇ္ဇေန္တော နိသီဒိ။ အထ’ဿ သဗ္ဗံ သုတ္တံ ဝိဘူတံ ဥပဋ္ဌာသိ။ သော စိန္တေသိ “သိခိဿ ဘဂဝတော အဂ္ဂသာဝကော ဗြဟ္မလောကေ ဌတွာ စက္ကဝါဠသဟဿေ အန္ဓကာရံ ဝိဓမေတွာ သရီရောဘာသံ ဒဿေတွာ အတ္တနော သဒ္ဒံ သာဝေန္တော ဓမ္မကထံ ကထေသီတိ ဟိယျော သတ္ထာရာ ကထိတံ၊ သာဝကဿ တာဝ ဝိသယော ဧဝရူပေါ၊

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အပ၊၂။၂၉၄-ပိ။၄။

၂။ အပ၊၂။၂၉၅-ပိဋ္ဌေ။

၃။ အံ၊ဋ္ဌ၊၂။ ၂၀၈-ဝိဋ္ဌေ။

၄။ သံ၊၁။၁၅၇-ပိဋ္ဌေ။

-- ၄၉၄ --

ဒသ ပါရမိယော ပူရေတွာ သဗ္ဗညုတံ ပတ္တော ပန သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ကိတ္တကံဌာနံ သရေန ဝိညာပေယျာ”တိ။ သော ဧဝံ ဥပ္ပန္နာယ ဝိမတိယာဝိနောဒနတ္ထံ တင်္ခဏညေဝ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ တ မတ္ထံ ပုစ္ဆိ။ အထ ဘဂဝါ စူဠနိကာသုတ္တသင်္ခါတံ၁ သိဟနာဒသုတ္တံ၂ ကထေသိ။ တဒါ ပုဏ္ဏာပိ ဒါသီ ဓမ္မံ သုဏန္တီ အဟောသိ၊ ဒေသနာဝသာနေ သာ သောတာပန္နာ၃ အဟောသိ။

အထေ’ကဒိဝသံ ပုဏ္ဏာ ဒါသီ ဃဋ္ဋေန ဥဒကံ အာနေတုံ ဥဒကတိတ္ထံ ဂတာ တတ္ထ အဒ္ဒသ အညတရံ ဗြာဟ္မဏံ ဥဒကသုဒ္ဓိကံ ဟိမပါတသမယေ မဟတိ သီတ ဝတ္တမာနေ ပါတောဝ ဥဒကံ ဩတရိတွာ သသီသံ နိမုဇ္ဇိတွာ မန္တေ ဇပ္ပိတွာ ဥဒကတော ဥတ္တရိတွာ အလ္လဝတ္ထံ အလ္လကေသံ ပဝေဓန္တံ ဒန္တဝီဏံ ဝါဒယမာနံ။ ဒိသွာ ကရုဏာယ ပဉ္စောဒိတမာနသာ တတော နံ ဒိဋ္ဌိဂတာ ဝိဝေစေတုကာမာ “အဟံ ဥဒကဟာရီ ဒါသီ အယျာနံ ဒဏ္ဍဘယဘီတာ ဝါစာဒေါသဘယပီဠိတာ နိစ္စံ သီတေပိ ဥဒက’မောတရိံ၊ ကဿ ပန ဗြာဟ္မဏ တွံ ဘီတော သဒါ ဥဒက’မောတရိ၊ ကမ္ပမာနေဟိ သရီရာဝယဝေဟိ အတိဝိယ သီတဒုက္ခံ ပစ္စနုဘဝသီ”တိ ပုစ္ဆိ။ ဗြာဟ္မဏော ဧဝ’မာဟ “ဘောတိ ပုဏ္ဏိကေ တွံ တံ ဥပစိတံ ပါပကမ္မံ နိဝါရဏသမတ္ထံ ကုသလကမ္မံ ကြမိနာ ဥဒကာဟာရောဟနေန ကရောန္တံ့ မံ ဇာနန္တီ ဝတ ပရိပုစ္ဆသိ။ နနု အယ’မတ္ထော လောကေ ပါကဋော ဧဝ- ယော ကောစိ ဝုဍ္ဍော ဝါ ဒဟရော ဝါ မဇ္ဈိမော ဝါ ဟိ သာဒိဘောဒံ ပါပကမ္မံ အတိဝိယ ကရောတိ၊ သောပိ ဘုသံ ပါပကမ္မနိရတော ဥဒကသိနာနေန ပါကမ္မတော ပမုစ္စတီ”တိ။ တေန ဝုတ္တံ-

“ဥဒဟာရီ အဟံ သီတေ၊ သဒါ ဥဒက’ မောတရိံ။

အယျာနံ ဒဏ္ဍဘယဘီတာ၊ ဝါစာ ဒေါသဘယဋ္ဋိတာ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အံ၊၁။၂၂၇-ပိဋ္ဌေ။

၂။ အံ၊ဋ္ဌ၊၂။၂၁၃-ပိဋ္ဌေ။

၃။ ထေရီ၊ဋ္ဌ။၂၀၇-ပိဋ္ဌေ။

-- ၄၉၅ --

ကဿ ဗြာဟ္မဏာ တွံ ဘီတော၊ သဒါ ဥဒက'မောတရိ။

ဝေဓမာနေဟိ ဂတ္တေဟိ၊ သီတံ ဝေဒယသေ ဘုသံ။

ဇာနန္တီ ဝတ မံ ဘောတိ၊ ပုဏ္ဏိကေ ပရိပုစ္ဆသိ။

ကရောန္တံ ကုသလံ ကမ္မံ ရုန္ဓန္တံ ကတပါပကံ။

ယော စ ဝုဍ္ဎော ဒဟရော ဝါ၊ ပါပကမ္မံ ပကုဗ္ဗတိ။

ဒကာဘိသေစနာ သောပိ၊ ပါပကမ္မာ ပမုစ္စတ"တိ။၁

တံ သုတွာ ပုဏ္ဏိကာ တဿ ပဋိဝစနံ ဒေန္တီ "ဗြာဟ္မဏ၊ ဥဒကာဘိသေစနဟေတု ပါပကမ္မတာ ပမုစ္စတီ'တိ ဣဒံ အတ္တဇာတံ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ကမ္မဝိပါကံ အဇာနန္တဿ တေ အဇာနကော အဝိဒ္ဒသု ဗာလော ကာ နု နာမ အက္ခာသိ၊ ဧဝံ သန္တေ သဗ္ဗေ နုန မဏ္ဍူကက ကစ္ဆပါ နာဂါ သုသုမာရာ အညေပိ စ ဥဒကစရာ သဂ္ဂံ ဂမိဿန္တိ၊ ဩရဗ္ဘိကာ သူကရိကာဒယော စ ပါပကမ္မာ ပမုစ္စိဿန္တိ၊ သစေ အစိရဝတီအာဒယော နဒိယော တယာ ပုဗ္ဗေ ကတံ ပါပံ ပဝါဟေယျုံ၊ ဣမာ နဒိယော တယာ ကတံ ပုညမ္ပိ ပဝါဟေယျုံ၊ တတာ သတိ တေန ပုညကမ္မေန တွံ ပရိဗာဟိရော ဘဝေယျ၊ ယတော ပါပတော တွံ ဘီတော၊ တမေဝ ပါပံ ဗြာဟ္မဏ တွံ မာ အကာသိ။ ဥဒကာရောဟနံ ပန ဤဒိသေ သီတကာလ သရီရမေဝ ဗာဓတိ၊ ဥဒကာဘိသေစနေန သီတံ တဝ သရီရံ မာ ဟနေယျာသိ'တိ အာဟ။ တေန ဝုတ္တံ-

"ကော နု တေ ဣဒ'မက္ခာသိ၊ အဇာနန္တဿ အဇာနကော။

'ဒကာဘိသေစနာ နာမ၊ ပါပကမ္မာ ပမုစ္စတိ'။

သဂ္ဂံ နုန ဂမိဿန္တိ၊ သဗ္ဗေ မဏ္ဍူကကစ္ဆပါ။

နာဂါ စ သုသုမာရာ စ၊ ယေ စညေ ဥဒကေ စရာ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီ။ ၄၀၆-ပိဋ္ဌေ။

-- ၄၉၆ --

ဩရဗ္ဘိကာ သူကရိကာ၊ မစ္ဆိကာ မိဂဗန္ဓကာ။

စောရာ စ ဝဇ္ဈဃာတာ စ၊ ယ စညေ ပါပကမ္မိနော။

ဒကာဘိသေစနာ တေပိ၊ ပါပကမ္မာ ပမုစ္စရေ။

သစေ ဣမာ နဒိယော တေ၊ ပါပံ ပုဗ္ဗေ ကတံ ဝဟုံ။

ပုညမ္ပိ'မာ ဝဟေယျုံ တေ၊ တေန တွံ ပရိဗာဟိရော။

ယဿ ဗြာဟ္မဏ တွံ ဘီတော၊ သဒါ ဥဒက'မောတရိ။

တမေဝ ဗြဟ္မေ မာကာသိ၊ မာ တေ သီတံ ဆဝိံ ဟနေ" တိ။၁

ဗြာဟ္မဏော သောတာပန္နာယ ပုဏ္ဏိကာဒါသိယာ ကထိတံ ယုတ္တိသမ္ပန္နံ ဓမ္မကထံ သုတွာ ပူရိတပါရမိတာယ ဥဒကာဘိသေစနေ ဒေါသံ ပဿိတွာ ပုဏ္ဏိကံ အရိယမဂ္ဂံ သမာနယန္တိ အာစရိယဋ္ဌာနေ ဌပေတွာ ပူဇေန္တော ဧကံ သာဋကံ အဒါသိ။ တေန ဝုတ္တံ-

"ကုမ္မဂ္ဂပဋိပန္နံ မံ၊ အရိယ မဂ္ဂ သမာနယိ။

ဒကာဘိသေစနာ ဘောတိ၊ ဣမံ သာဋကံ ဒဒါမိ တေ"တိ။

ပုဏ္ဏိကာ တံ သာဋကံ ပဋိက္ခိပိတွာ ဓမ္မံ ကထေတွာ သရဏေသု သီလေသု စ ပတိဋ္ဌာပေတုံ ဣမာဟိ ဂါထာဟိ ဩဝဒိ-

တုယှော သာဋ္ဌကော ဟောတု၊ နာဟ’မိစ္ဆာမိ သာဋ္ဌကံ။

သစေ ဘာယသိ ဒုက္ခဿ၊ သစေ တေ ဒုက္ခ’မပ္ပိယံ။

မာကာသိ ပါပကံ ကမ္မံ၊ အာဝိ ဝါ ယဒိ ဝါ ရဟော။

သစေ စ ပါပကံ ကမ္မံ၊ ကရိဿသိ ကရောတိ ဝါ။

န တေ ဒုက္ခာ ပမုတျတ္ထိ၊ ဥပေစ္စာပိ ပလာယတော။

သစေ ဘာယသိ ဒုက္ခဿ၊ သစေ တေ ဒုက္ခ’မပ္ပိယံ။

မှတ်ချက်။ ။

၂။ ထေရီ။၄၀၆-ပိဋ္ဌေ။

-- ၄၉၇ --

ဥပေဟိ သရဏံ ဗုဒ္ဓံ၊ ဓမ္မံ သံဃဉ္စ တာဒိနံ။

သမာဒိယာဟိ သီလာနိ၊ တံ တေ အတ္ထာယ ဟေဟိတီ”တိ၁။

ဗြာဟ္မဏောပိ တဿာ ဓမ္မကထံ အဘိနန္ဒိတွာ သရဏေသု သီလေသု စ ပတိဋ္ဌာယ အပရဘာဂေ သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဃဋေန္တော ဝါယမန္တော နစိရဿေဝ တေဝိဇ္ဇော ဟုတွာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ဥဒါနေန္တော ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ-

“ဗြဟ္မဗန္ဓု ပုရေ အာသိံ၊

အဇ္ဇ’မှိ သစ္စဗြာဟ္မဏော။

တေဝိဇ္ဇော ဝေဒသမ္ပန္နော၊

သောတ္တိယော စမှိ နှာတကာ”တိ၁

တမေဝတ္ထံ အနာထပိဏ္ဍိကော သုတွာ ပုဏ္ဏိကာယ ပသီဒိတွာ တံ ဘုဇိဿံ ကတွာ အတ္တနော ဓီတုဋ္ဌာနေ ဌပေသိ၊ ပုဏ္ဏိကာ အပရဘာဂေ မဟာသေဋ္ဌိံ အနုဇာနာပေတွာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တီ နစိရဿေဝ သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။

ဧတ္ထ ဒွိန္နံ အဋ္ဌကထာနံ ဝိသဒိသဝစနံ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ မူလပဏ္ဏာသဋ္ဌကထာယံ၂တိ ဧဝံ ဝုတ္တံ-

“အမှာကံယေဝ ဘဂဝါ ဥပကဋ္ဌာယ ဝဿူပနာယိကာယ ဇေတဝနတော ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော စာရိကံ နိက္ခမိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီ။ ၄၀၇-ပိဋ္ဌေသု။

၂။ မ၀ဋ္ဌ၊၂။၄၂-ပိဋ္ဌေ။

-- ၄၉၈ --

ကောသလမဟာရာဇအနာထပိဏ္ဍိကာဒယော နိဝတ္တေတုံ နာသက္ခိံသု။ အနာထပိဏ္ဍိကော ဃရံ အာဂန္တွာ ဒေါမနဿပတ္တော နိသီဒိ။ အထနံ ပုဏ္ဏာ နာမ ဒါသီ ‘ဒေါမနဿပ္ပတ္တောသိ သာမီ’တိ အာဟ။ အာမဇေ သတ္ထာရံ နိဝတ္တေတုံ နာသက္ခိံ၊ အထ မေ ‘ဣမံ တေမာသံ ဓမ္မံ ဝါ သောတုံ ယထာဓိပ္ပါယံ ဝါ ဒါနံ ဒါတုံ န လဘိဿာမီ’တိ စိန္တာ ဥပ္ပန္နာတိ။ အဟမ္ပိ သာမိ သတ္ထာရံ နိဝတ္တေဿာမီတိ။ သစေ နိဝတ္တေတုံ သက္ကောသိ၊ ဘုဇိဿာယေဝတွန္တိ။ သာ ဂန္တွာ ဒသဗလဿ ပါဒမူလေ နိပဇ္ဇိတွာ ‘နိဝတ္တထဘဂဝါ’ဟိ အာဟ။ ပုဏ္ဏေ တွံ ပရဗဒ္ဓဇီဝိကာ၊ ကိံ မေ ကရိဿသီတိ။ ‘ဘဂဝါ မယှံ ဒေယျဓမ္မော နတ္ထိ’တိ တုမှေပိ ဇာနာထ၊ တုမှာကံ နိဝတ္တနပစ္စယာ ပနာဟံ တီသု သရဏေသု ပဉ္စသု သီလေသု ပတိဋ္ဌဟိဿာမီတိ။ ဘဂဝါ သာဓု သာဓု ပုဏ္ဏေတိ သာဓုကာရံ ကတွာ နိဝတ္တေတွာ ဇေတဝနမေဝ ပဝိဋ္ဌော။ အယံ ကထာ ပါကဋာ အဟောသိ။ သေဋ္ဌိ သုတွာ “ပုဏ္ဏာယ ကိရ ဘဂဝါ နိဝတ္တိတော”တိ တံ ဘုဇိဿံ ကတွာ ဓီတုဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ သာ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာစိတွာ ပဗ္ဗဇိ၊ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ အာရဘိ။ အထ’ဿာ သတ္ထာ အာရဒ္ဓဝိပဿကဘာဝံ ဉတွာ ဣမံ ဩဘာသဂါထံ ဝိဿဇ္ဇေသိ-

ပုဏ္ဏော ပူရေသိ သဒ္ဓမ္မံ၊ စန္ဒော ပန္နရသော ယထာ။

ပရိပုဏ္ဏာယ ပညာယ၊ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿသီ”တိ။

ဂါထာပရိယောသာနေ အရဟတ္တံ ပတွာ အဘိညာတာ သာဝိကာ အဟောသီတိ အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာယံ ပနာ အညထာ ဝုတ္တံ-

“သတ္ထာ ကိရ ဝုတ္တပသေဿ ပဝါရေတွာ ဒွေ အဂ္ဂသာဝကေ ဩဟာယ ‘ဒက္ခိဏာဂိရိံ စာရိကံ ဂမိဿာမီ’တိ နိက္ခမိ၊ ရာဇာ ပသေနဒိကောသလော, အနာထပိဏ္ဍိကော ဂဟပတိ, ဝိသာခါ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အံ၊ဋ္ဌ၊၃။၁၆၃-ပိဋ္ဌေ။

-- ၄၉၉ --

မဟာဥပါသိကာ, အညေ စ ဗဟုဇနာ ဒသဗလံ နိဝတ္တေတုံ နာသက္ခိံသု။ အနာထပိဏ္ဍိကော ဂဟပတိ ‘သတ္ထာရံ နိဝတ္တေတုံ နာသက္ခိ’န္တိ ရဟော စိန္တယမာနော နိသီဒိ။ အထ နံ ပုဏ္ဏာ နာမ ဒါသီ ဒိသွာ ‘ကိံ နု ခေါ တ သာမိ န ပုဗ္ဗေ ဝိယ ဣန္ဒြိယာနိ ဝိပ္ပသန္နာနီ’တိ ပုစ္ဆိ။ အာမ ပုဏ္ဏေ၊ သတ္ထာ စာရိကံ ပက္ကန္တော၊ တမဟံ နိဝတ္တေတုံ နာသက္ခိံ။ န ခေါ ပန သက္ကာ ဇာနိတုံ ပန သီဃံ အာဂစ္ဆယျ ဝါ န ဝါ၊ တေနာဟံ စိန္တယမာနော နိသိန္နော’တိ။ သစာ’ဟံ နိဝတ္တေယျံ၊ ကိံ မေ ကရေယျာသီတိ။ ဘုဇိဿံ တံ ကရိဿာမီတိ။ သာ ဂန္တွာ သတ္ထာရံ ဝန္ဒိတွာ ‘နိဝတ္တထ ဘန္တေ’တိ အာဟ။ မမ နိဝတ္တနပစ္စယာ တွံ ကိံ ကရိဿသီတိ။ တုမှေ ဘန္တေ မမ ပရာဓီနဘာဝံ ဇာနာထ၊ အညံ ကိဉ္စိ ကာတုံ နသက္ကောမိ၊ သရဏေသု ပန ပတိဋ္ဌာယ ပဉ္စသီလာနိ ရက္ခိဿာမီတိ။ သာဓု သာဓု ပုဏ္ဏေတိ သတ္ထာ ဓမ္မဂါရဝေန ဧကပဒသ္မိံယေဝ နိဝတ္တိ။ ဝုတ္တမ္ပိဟေတံ “ဓမ္မ ဂရု ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ဓမ္မဂါရဝေါ”တိ။၁

ဧဝံ ဒွီသု အဋ္ဌကထာသု အညမညံ ဝိသဒိသံ ဟုတွာ ပါဠိယာပိ ထောကံ ဝိရုဒ္ဓမ္ပိ တံ တံ ဘာဏကမဟာထေရဝရာနံ မတာနုရူပံ အာစရိယေန သံဝဏ္ဏိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေန ဝုတ္တံ-

“သမယံ အဝိလောမေန္တော၊ ထေရာနံ ထေရဝံသဒီပါနံ” တျာ၂ဒိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ သောမနဿဝသေန ပုဗ္ဗစရိတာပဒါနံ ပကာသေန္တီ “ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော” တိအာဒိ’မာဟ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အံ၊၂။၁၀၇-ပိဋ္ဌေ။

၂။ မ၊ဋ္ဌ၊၁။၂။

-- ၅၀၀ --

၁၈၅။ တတ္ထ နိပကာတိ နေပက္ကံ ဝုစ္စတိ ပညာ၊ တာယ သမန္နာဂတာတိ အတ္ထော။ အထဝါ နိပယယာမိ ဝိသောသေမိ ပဋိပက္ခံ၊ တတော ဝါ အတ္တာနံ နိပါမိ ရက္ခာမီတိ နိပကာ၊ သမ္ပဇာနာ။ သံဝုတိန္ဒြိယာတိ မနစ္ဆဋ္ဌာနံ သံဝရဏေန ဝိဟိတိန္ဒြိယာ။

၁၈၆။ ဓမ္မတ္ထပဋိပုစ္ဆိကာတိ ပါဠိံ စ အဋ္ဌကထဉ္စ ပုနပ္ပုနံ ပုစ္ဆာမီတိ ဓမ္မတ္ထပဋိပုစ္ဆိကာ။ ဥဂ္ဂဟေတာ စ ဓမ္မာနန္တိ ဓမ္မေ ဥဂ္ဂဏှာမီတိ ဓမ္မာနံ ဥဂ္ဂဟေတာ။ တုပစ္စယယောဂေန ဓမ္မာနန္တိ ဥပယောဂတ္ထေ သာမိဝစနံ။ တထာ သောတာတိ အာဒီသုပိ။

၁၈၇။ ပေသလာတိ ပိယသီလာ သီလသမ္ပန္နာယော ဘိက္ခုနိယော။ အတိမညိဿန္တိ အဟံ အဝမညိံ အတိက္ကမိတွာ အညာသိံ အတ္တာနံ ဥက္ကံသေန္တီ ပရံ ပရိဘဝိန္တီ အတ္ထော။

၁၈၈။ အနာထပိဏ္ဍိနောတိ ဇေတဝနဝိဟာရဒါယကဿ အနာထပိဏ္ဍိကဿ မဟာသေဋ္ဌိနော။ ကုမ္ဘဒါသိယာတိ ဥဒကဟရဏက ဒါသိယာ ကုစ္ဆိမှိ ဇာတာတိ သမ္ဗန္ဓော။

၁၈၉။ ဂတာ ဥဒကဟာရိယန္တိ ဥဒကဟရဏတ္ထာယ အဟံ ဂတာ။ သောတ္တိယံ ဒိဇမဒ္ဒသန္တိ မန္တဇ္ဈာယကံ ဗြာဟ္မဏံ အဟံ အဒ္ဒသံ။ သီတဋ္ဋံ တောယမဇ္ဈမှိတိ အစိရဝတီနဒိယာ ဥဒကမဇ္ဈေ သသီသံ နိမုဇ္ဇိတွာ နိမုဇ္ဇိတွာ သီတဥတုနာ ပီဠိတံ။

၁၉၀။ ဥဒဟာရီ'တိ ဃဋ္ဋေန ဥဒကံ ဝါဟိကာ။ သီတေ သဒိ ဥဒက'မောတရိန္တိ သီတကာလေပိ သဗ္ဗဒါ ရတ္တိန္ဒိဝံ ဥဒကံ ဩတရိ။ ယဒါ ယဒါ အယျကာန် ဥဒကေန အတ္ထော၊ တဒါ တဒါ ဥဒကံ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီ၊ ၄။ ၂၁၀-ပိဋ္ဌေ။

--- ၅၀၁ ---

ပါဝိသိံ၊ ဥဒက'မောတရိတွာ ဥဒကံ ဥပနေသိန္တိ အဓိပ္ပါယော။ အယျကာနံ ဒဏ္ဍကာနံ ဒဏ္ဍဘယဘီတာတိ အယျကာနံ ဒဏ္ဍသင်္ခါတာ ဘယာဘီရုကာ။ ဝါစာ ဒေါသဘယဋ္ဋိတာတိ ဝစီဒဏ္ဍဘယေန စေဝဒေါသဘယေနစ အဋ္ဋိတာ ပီဠိတာ၊ သီတေပိ ဥဒက'မောတရိန္တိ ယောဇနာ။

၁၉၁။ ကဿ ဗြာဟ္မဏ တွံ ဘီတောတိ ဗြာဟ္မဏ တွံ ကုတော စ နာမ ဘယဟေတုတော ဘီရုတော ဟုတွာ ။ တဒါ ဥဒက'မောတရိတိ သဗ္ဗကာလံ သာယံ ပါတံ ဥဒကံ ဩတရိ။ ဝေဓမာနေဟိ ဂတ္တေဟီတိ ဩတရိတွာ စ ကမ္ပမာနေဟိ သရီရာဝယဝေဟိ။ သိတံ ဝေဒယသေဘုသန္တိ သီတဒုက္ခံ အတိဝိယ ဒုဿဟံ ပဋိသံဝေဒယသိ ပစ္စနုဘဝသိ။

၁၉၂။ ဇာနန္တိ ဝတ မံ ဘောတိ၊ ပုဏ္ဏိကေ ပရိပုစ္ဆသီတိ ဘောတိ ပုဏ္ဏိကေ တွံ တံ ဥပစိတံ ပါပကမ္မံ ရုန္ဓန္တံ နိဝါရဏသမတ္ထံ ကုသလံ ကမ္မံ က္လမိနာ ဥဒကာရောဟနေန ကရောန္တံ မံ ဇာနန္တီ ဝတ ပရိပုစ္ဆသိ။

၁၉၃။ နနု အယမတ္ထော လောကေ ပါကဋော ဧဝ၊ တထာပိ မယံ တုယှံ ဝဒါမာတိ ဒဿေန္တော "ယော စေ ဝုဍ္ဎော ဝါ ဒဟရော ဝါ မဇ္ဈိမော ဝါ ယော ကောစိ ဟိ သာဒိဘေဒံ ပါပကမ္မံ စေ ပကုဗ္ဗတိ သစေ အတိဝိယ ကရောတိ၊ သောပိ ဘုသံ ပါပကမ္မနိရတော ဒကာဘိသေစနာ ဥဒကသိနာနေန တတော ပါပကမ္မာ ပမုစ္စတိအစ္စန္တမေဝ ဝိမုစ္စတီတိ။

၁၉၄။ ဥတ္တရန္တဿာတိ အစိရဝတီနဒီတော နှာယိတွာ ဥတ္တရ မာနဿ ဗြာဟ္မဏဿ။ အက္ခာသိ ဓမ္မတ္ထသံဟိတံ ပဒန္တိ ယုတ္တိသဟိတံ ပါဠိယာ စ အတ္ထေန စ သမန္နာဂတံ " ကော နုတေ က္လဒ'မက္ခာသီ" တိအာဒိကံ ပဉ္စဂါထာကောဋ္ဌာသံ အဟံ ကထေသိံ။ သ သံဝိဂ္ဂေါတိ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရီ၊ ၄၀၆၊ ထေရီ၊ ၄။ ၂၀၉-၂၁၂-ပိဋ္ဌေသု။

ဒိမနီ_၅၁

--- ၅၀၂ ---

သော ဗြာဟ္မဏော မယာ အက္ခာတံ တံ ဓမ္မံ သုတွာ သဟောတ္တပ္ပေန ဉာဏေန သံဝိဂ္ဂဟဒယော ဘီတော။ ပဗ္ဗဇိတွာ ရဟာ အဟူတိ သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဃဋေန္တော ဝါယမန္တော န ဝိရဿေဝ တေဝိဇ္ဇော အရဟာ အဟောသိ။

၁၉၅။ပူရေန္တီ ဥဒ္ဓနကသတံ ၊ ဇာတာ ဒါသိကုလေ ယတောတိ ယသ္မာ ကာရဏာ အဟံ ဥဒ္ဓနကံ ဒါသိသတံ ပူရယမာနာ ကုမ္ဘဒါသိကုလမှိဇာတာ ဝိဇာတာ။တတော "ပုဏ္ဏာ"တိ နာမံ မေတိ တသ္မာ ကာရဏာ "ပုဏ္ဏာ" က္လတိ နာမံ မယှံ အဟောသိ ၊ ပုဏ္ဏိကာတိပိ ဝေါဟရန္တိ။ ဘုဇိဿံ မံ အကံသု တေတိ ဥဒကသုဒ္ဓိကဗြာဟ္မဏံ ဓမ္မံ ကထေတွာ ဒမနကာလေ ပသီဒိတွာ, ဘဂဝတော စာရိကာစရဏတော နိဝတ္တာပနကာလေ စ ဘိယျော သော မတ္တာယ ပသီဒိတွာ တေ အယျကာ မမံ ဘုဇိဿံ အဒါသိဘာဝံ ကရိံ သု။

၁၉၆။ သိင္ဂီ တတော နုဇာနေတွာတိ တတော ပရံ အနာထပိဏ္ဍိကံ နာမ မဟာသေဋ္ဌိံ အနုဇာနာပေတွာ။

၂၀၀။ ဘာဝနာယ မဟာပညာတိ ယသ္မာ သာ ဝိပဿိအာဒီနံ ဆန္နံ ဗုဒ္ဓါနံ သန္တိကေ သီလံ ရက္ခိတွာ သမာဓိဘာဝနံ စ ဝိပဿနာ ဘာဝနံ စ ပူရေသိ ၊ တသ္မာ က္လဓ ဘဝေ မဟာပညာ အဟောသိ။ သုတေနေဝ သုတာဝိနီတိ တေသံယေဝ ဗုဒ္ဓါနံ သန္တိကေသာ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မတ္ထပဋိပုစ္ဆိကာ, ဓမ္မာနံ စ ဥဂ္ဂဟေတာ သောတာ ပယိရုပါသိကာ အဟောသိ ၊ တသ္မာ က္လဓ ဘဝေ ဗဟုဿုတာ အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ စူဠဝဂ္ဂကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ္တော-

"က္လဓ မာဏဝ ဧကစ္စော က္လတ္ထီ ဝါ ပုရိသော ဝါ သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ ဥပသင်္ကမိတွာ ပရိပုစ္ဆိတာ ဟောတိ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ မ၊၃။ ၂၄၈-ပိဋ္ဌေ။

-- ၅၀၃ --

ကိံဘန္တေ ကုသလံ၊ ကိံ အကုသလံ။ ကိံ သာဝဇ္ဇံ၊ ကိံ အနဝဇ္ဇံ။ ကိံ သေဝိတဗ္ဗံ။ပ ။ မဟာပညောဟောတီ” တိ။

မာနေန နီစကုလဇာတိ ယသ္မာ သာ အတ္တနော သီလသမ္ပန္နတံ သမာဓိပညာဗဟုဿုတတဉ္စ နိဿာယ ဥဿန္နံ မာနံ ဥပ္ပါဒေသိ၊ တသ္မာ ဣမ ဘဝေ နီစေ ကုမ္ဘဒါသိကုလေ ဇာတာ။ တေန ဝုတ္တံ စူဠကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ္တေ-

“ဣဓ မာဏဝ ဧကစ္စော ဣတ္ထီဝါ ပုရိသော ဝါ ထဒ္ဓေါ ဟောတိ အတိမာနိ- အဘိဝါဒေတဗ္ဗံ န အဘိဝါဒေတိ၊ ပစ္စုဋ္ဌာတဗ္ဗံ န ပစ္စုဋ္ဌေတိ၊ အာသနာရဟဿ န အာသနံ ဒေတိ ။ပ။ နီစကုလိနော ဟောတီ”တိ။

နဟိကမ္မံ ဝိနဿတီတိ အပရာပရိယကမ္မံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယာဒိကမ္မာနိ ပန တံ တံ ကာလာတိက္ကမေန ဝိနဿန္တီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သေသံ ဝုတ္တတ္ထ’ မေဝါတိ။

၈-ပုဏ္ဏိကာထေရီအပဒါနဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

၉-အမ္ဗပါလိထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ

“ယော ရံသိဖုသိတာဝေဠော “ တိအာဒိ၂ အမ္ဗပါလိထေရိယာ အပဒါနံ။ အယံ ဟိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရာ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တီ ဣတော ဧကနဝုတိကပ္ပေ ဖုဿသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ကာလေ ဘဂဝတော ဝေမာတိကဘဂိနီ ဟုတွာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ဝိပ္ပသန္နေန စေတသာ သက္ကစ္စံ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ မ၊၃။ ၂၄၇-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ထေရီဂ္ဋ၊၂၁၄။ဒီ ၂၊၁၈။ဝိ၊၃။၃၂၆။

-- ၅၀၄ --

မဟာဒါနံ ဒတွာ အဘိရူပသမ္ပဒံ ပတ္ထေတွာ သုဂတီသု သံသရိတွာ ဣတော ဧကတိံ သကပ္ပေ သိခိဿ ဘဂဝတော ကာလေ အရုဏဝတီနဂရေ ခတ္တိယကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဥပသမ္ပန္နာ ဟုတွာ ဘိက္ခုနီသိက္ခာပဒံ သမာဒါယ ဝိဟရန္တီ ဧကဒိဝသံ သမ္ဗဟုလာဟိ ဘိက္ခုနီဟိ သဒ္ဓိံ စေတိယံ ဝန္ဒိတွာ ပဒက္ခိဏံ ကရောန္တီ ပုရေတရံ ဂစ္ဆန္တိယာ ခီဏာသဝတ္ထေရိယာ ခိပန္တိယာ သဟသာ ခေဠပိဏ္ဍံ စေတိယင်္ဂဏေ ပတိတံ ခီဏာသဝတ္ထေရိယာ အပဿိတွာ ဂတာယ ပစ္ဆတော ဂစ္ဆန္တီ တံ ခေဠပိဏ္ဍံ ဒိသွာ “ကာ နာမ ဂဏိကာ ဣမသ္မိံ ဌာနေ ခေဠပိဏ္ဍံ ဒိသွာ “ကာ နာမ ဂဏိကာ ဣမသ္မိံ ဌာနေ ခေဠပိဏ္ဍံ ပါတေသိ၊ ဝေသိကာဝ အနာစာရာ ဇိနသာသနူသိကာ” တိ အက္ကောသိ။ သာ ဘိက္ခုနိကာလေ သီလံ ရက္ခန္တီ ဂဗ္ဘဝါသံ ဇိဂုစ္ဆိတွာ ဩပပါတိကတ္တဘာဝေ စိတ္တံ ပတ္ထေသိ။ သာ တေန အက္ကောသကမ္မေန တတော စုတာ နိရယံ ပတွာ ဗဟူနိ ဝဿသဟဿာနိ နိရယေ ပစ္စိတွာ တတော မုတ္တာ ဒသဇာတိသဟဿာနိ ဂဏိကတ္တံ လဘိတွာ ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သာသနေ ဘိက္ခုနီ ဟုတွာ ဗြဟ္မစရိယံ စရိတွာ တတော စုတာ တာဝတိံသေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဝေသာလိယံ ရာဇုယျာနေ အမ္ဗသာခန္တရေ ပန္နရသသောဠသဝဿုဒ္ဒေသိကပ္ပမာဏာ ဩပပါတိကာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တံ ဒိသွာ ဥယျာနပါလော နဂရံ ဥပနေသိ။ အမ္ဗသာခန္တရေ နိဗ္ဗတ္တတာယ သာ “အမ္ဗပါလီ”တွေဝ ဝေါဟရီယိတ္ထ။ တေန ဝုတ္တံ-

“ပစ္ဆိမေ ဘဝေ သမ္ပတ္တေ၊ အဟောသိံ ဩပပါတိကာ။

အမ္ဗသာခန္တရေ ဇာတာ ၊ အမ္ဗပါလီတိ တေန’ဟ”န္တိ။၂

အထ နံ အဘိရူပံ ဒဿနီယံ ပါသာဒိကံ ဝိလာသကန္တကာဒိဂုဏဝိသေသသမုဒိတံ ဒိသွာ သမ္ဗဟုလာ ရာဇကုမာရာ အတ္တနော အတ္တနော ပရိဂ္ဂဟံ ကာတုကာမာ အညမညံ ကလဟံ အကံသု။ တေသံ

မှတ်ချက်။ ။

၁။ အမ္ဗရုက္ခမူလေ၊ ထေရီ၊ ၄။၂၁၄-ပိဋ္ဌ။

၂။ အပ ၊ ၂၊ ၂၉၆-ပိဋ္ဌေ။

--- ၅၀၅ ---

ကလဟာဝူပသမတ္တံ တဿာ ခီဏာသဝတ္တေရိ အဏ္ဏော္ကသနကမ္မေန သဉ္ဇာဒိတာ ဝေါဟာရိကာ "သဗ္ဗေသံ ဟောတူ " တိ ဂဏိကာဌာနေ ဌပေသုံ။ သာ ဂဏိကာ သမာနာမ် ဧကေကဒိဝသေ သဟဿသဟဿ လဒ္ဓါ နေဘောဂသမ္ပန္နာ ပရိဝါရသမ္ပန္နာ အဟောသိ။ ဗဟူ ရာဇကုမာရာ သေဋ္ဌိပုတ္တာဒယော စ တံ ဂစ္ဆိံသု။ ဗိမ္ဗိသာရောပိ ရာဇာ တရုဏကာလေ အမ္ဗပါလိကာ ရူပသမ္ပတ္တိ သုတွာ သဉ္ဇာတာဘိလာသော ကတိပယမနုဿပရိဝါရော အညာတကဝေသေန ဝေသာလိံ ဂန္တွာ ဧကရတ္တိံ တာယ သံဝါသံ ကပ္ပေသိ။ တဒါသာ ဂဗ္ဘံ လဒ္ဓါ ဂဗ္ဘဿ ပတိဋ္ဌိတဘာဝံ တဿ အာရောစေသိ။

ရာဇာပိ အတ္တာနံ ဇာနာပေတွာ ဒါတဗ္ဗယုတ္တကံ ဒတွာ ပက္ကာမိ။ သာ ဂဗ္ဘဿ ပရိပါက' မန္နာယ ပုတ္တံ ဝိဇာယိ။ "ဝိမလော" တိဿ နာမံ အဟောသိ၊ ပစ္ဆာ "ဝိမလကောဏ္ဍညော"တိ ပညာယိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော ဘဂဝတော ဝေသာလိဂမနေနေ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝံ ဒိသွာ ပသန္နမာနသော ပဗ္ဗဇိတွာ ကတပုဗ္ဗကိစ္စော ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ နစိရသောဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။

အမ္ဗပါလီပိ သတ္တရိ ပဋိဘဒ္ဓသဒ္ဓါ အတ္တနော ဥယျာနေ ဝိဟာရံ ကတွာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ နိယျာဒေသိ။ ယထာဟ-

"အထ ခေါ အမ္ဗပါလီ ဂဏိကာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ ဘိက္ခုသံဃံ ပဏီတေန ခါဒနီယေန ဘောဇနီယေန သဟတ္ထာ သန္တပ္ပေတွာ သမ္ပဝါရေတွာ ဘဂဝန္တံ ဘုတ္တာဝိံ ဩနီတပတ္တပါဏိံ ဧကမန္တံ နိသီဒိ ၊ဧကမန္တံ နိသိန္နာ ခေါ အမ္ဗပါလီ ဂဏိကာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ 'ဣမာဟံ ဘန္တေ အမ္ဗဝနံ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ ဒမ္မိ' တိ။ ပဋိဂ္ဂဟေသိ ဘဂဝါ အာရာမ"န္တိ၂။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ထေရ၊ ၄၊ ၁။ ၁၀၃-ပိဋ္ဌေ။ (ထေရ၊၂၃၄-ပိဋ္ဌေ)

၂။ ဝိ၊၃။၃၂၈။ ဒီ၊၂။၈၃-ပိဋ္ဌေသု။

--- ၅၀၆ ---

သာ အပရဘာဂေ အတ္တနော ပုတ္တဿ ခီဏာသဝဿ ဝိမလကောဏ္ဍညတ္ထေရဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ပါဏကေဋ္ဌိတိ ပရိဝုတာ ဇိနသာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တီ အတ္တနော သရီရဿ ဇရာဇိဏ္ဏဘာဝံ နိဿာယ သံဝေဂဇာတာ သခါရာနံ အနိစ္စတံ ဝိဘာဝေန္တီ ဣမာ ဂါထာယော အဘာသိ_

(၁) "ကာဠကာ ဘမရဝဏ္ဏသာဒိသာ၊

ဝေလ္လိတဂ္ဂါ မမ မုဒ္ဓဇာ အဟုံ။

တေ ဇရာယ သာဏဝါကသာဒိသာ၊

သစ္စဝါဒိဝစနံ အနညထာ။

(၂) ဝါသိတောဝ သုရဘီ ကရဏ္ဍကော၊

ပုပ္ဖပူရ မမ ဥတ္တမင်္ဂဇော။

တံ ဇရာယ'ထ သလောမဂန္ဓိကံ ၊

သစ္စဝါဒိဝစနံ အနညထာ။

(၃) ကာနနံဝ သဟိတံ သုရောပိတံ၊

ကောစ္ဆသူစိ ဝိစိတဂ္ဂသောဘိတံ။

တံ ဇရာယ ဝိရလံ တဟိံ တဟိံ၊

သစ္စဝါဒိဝစနံ အနညထာ။

(၄) ကဏ္ဍခန္ဓကသုဝဏ္ဏမဏ္ဍိတံ၊
သောဘတေ သုဝေဏီဟိ’ လက်တံ ။
တံ ဧရာယ ခလိတံ သိရံ ကတံ ၊
သစ္စဝါဒိဝစနံ အနညထာ။

မှတ်ချက်။ ။
၁။ ထေရီ ။ ၄၀၈-၁၀။ထေရီ၊ဋ္ဌ။၂၁၄-၇-ဝိ-ဌသု။

--- ၅၀၇ ---

(၅) စိတ္တကာရသုကတာဝ လေခိကာ၊
သောဘရေ သု ဘမုကာ ပုရေ မမ။
တာ ဇရာယ ဝလိဘိပ္ပလမ္ဗိတာ၊
သစ္စဝါဒိဝစနံ အနညထာ။

(၆) ဘဿရာ သုရုစိရာ ယထာ မဏီ၊
နေတ္တ’ဟေသု’မဘိနီလမာယတာ။
တေ ဇရာယ’သိဟတာ န သောဘရေ၊
သစ္စဝါဒိဝစနံ အနညထာ။

(၇) သဏှတုင်္ဂသဒိသီ စ နာသိကာ၊
သောဘတေ သု အဘိယောဗ္ဗနံ ပတိ။
သာ ဇရာယ ဥပကူလိတာ ဝိယ၊
သစ္စဝါဒိဝစနံ အနညထာ။

(၈) ပတ္တလီမကုလဝဏ္ဏသာဒိသာ၊
သောဘရေ သု မမ ကဏ္ဏပါဠိယော။
တာ ဇရာယ ဝလိဘိပ္ပလမ္ဗိတာ၊
သစ္စဝါဒိဝစနံ အနညထာ။

(၉) ပတ္တလီမကုလဝဏ္ဏသာဒိသာ၊
သေဝတရေ သု ဒန္တာ ပုရေ မမ။
တေ ဇရာယ ခဏ္ဍိတာ စာသိတာ၊
သစ္စဝါဒိဝစနံ အနညထာ။

(၁၀) ကာနနမှိ ဝနသဏ္ဍစာရိနီ၊
ကောကိလာဝ မဓုရံ နိကူဇိ’ဟံ။
တံ ဇရာယ ခလိတံ တဟိံ တဟိံ၊
သစ္စဝါဒိဝစနံ အနညထာ။

--- ၅၀၈ ---

(၁၁) သဏှကမ္ဗုရိဝ သုပ္ပမဇ္ဇိတာ၊

သောဘတေ သု ဂီဝါ ပုရေ မမ။

သာ ဇရာယ ဘဂ္ဂါ ဝိနာမိတာ၊

သစ္စဝါဒိဝစနံ အနညထာ။

(၁၂) ဝဋ္ဋပလိဃသဒိသောပမာ ဥဘော၊

သောဘရေ သု ဗာဟာ ပုရေ မမ။

တာ ဇရာယ ယထ ပါဋလိဗ္ဗလိကာ၊

သစ္စဝါဒိဝစနံ အနညထာ။

(၁၃) သဏှမုဒ္ဒိကသုဝဏ္ဏမဏ္ဍိတာ၊

သောဘရေ သု ဟတ္ထာ ပုရေ မမ။

တေ ဇရာယ ယထာ မူလမူလိကာ ၊

သစ္စဝါဒိဝစနံ အနညထာ။

(၁၄) ပီနဝဋ္ဋသဟိတုဂ္ဂတာ ဥဘော ၊

သောသရေ သု ထနကာ ပုရေ မမ။

ထေဝိကီဝ လမ္ဗန္တိ နောဒကာ၊

သစ္စဝါဒိဝစနံ အနညထာ။

(၁၅) ကဉ္စနဿဖလကံဝ သမ္မဋ္ဌံ၊

သောဘတေ သု ကာယော ပုရေ မမ။

သော ဝလီဟိ သုခုမာဟိ ဩတတော၊

သစ္စဝါဒိဝစနံ အနညထာ။

(၁၆) နာဂဘောဂသဒိသောပမာ ဥဘော၊

သောဘရေ သု ဦရူ ပုရေ မမ။

တေ ဇရာယ ယထာ ဝေဠုနာဠိယော၊

သစ္စဝါဒိဝစနံ အနညထာ။

--- ၅၀၉ ---

(၁၇) သဏှနူပုရသုဝဏ္ဏမဏ္ဍိတာ၊

သောဘရေ သု ဇင်္ဃာ ပုရေ မမ။

တာ ဇရာယ တိလဒဏ္ဍကာရိဝ ၊

သစ္စဝါဒိဝစနံ အနညထာ။

(၁၈) တူလပုဏ္ဏသဒိသောပမာ ဥဘော ၊

သောဘာရေ သု ပါဒါ ပုရေ မမ။

တေ ဇရာယ ဖုဋ္ဌိတာ ဝလီမတာ၊

သစ္စဝါဒိဝစနံ အနညထာ။

(၁၉) ဧဒိသော အဟု အယံ သမုဿယော ၊

ဇဇ္ဇရော ဗဟုဒုခါန'မာလယော။

သော' ပလေပပတိတော ဇရာဃရော၊

သစ္စဝါဒိဝစနံ အနညထာ"တိ။

တာ ဟိ ဧကူနဝီသတိ ဂါထာယော သဒ္ဒတ္ထလက်ာရေဟိ ပဋိမဏ္ဍိတတ္တာ အတိဝိယ သုန္ဒရာ၊ ထေရီ ဂီဟိနိကာလေ နစ္စဂီတဝါဒိတာဒိနာဠ္ဋကကိစ္စေသု အတိဆေကတ္တာ အရဟတ္တကာလေ ဧဝံ သုမဓုရဂီတိဂါထာယော ဗန္ဓိတုံ မဟောသိ၊ ဣဒါနိ ဣန္ဒိယရဋ္ဌကမဟာတာဗျဝိဒူပိ ထေရီယာ ဂီတိဂါထာယော နိဿာယ ဂါထံ ဗန္ဓတ္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ သောမနဿဝသေန ပုဗ္ဗစရိတာ ပဒါနံ ပကာသေန္တီ "ယောရံသိဖုသိထာဝေဠော"တိအာဒိမာဟ။

၂၀၄။ တတ္ထ ရံ သိဖုသိတာဝေဠောတိ ဥဒကဗိန္ဒုနို ဝိယ နိစ္ဆရန္တိယော ရသ္မိသဃ်ါတာ ပဿဿရာ အာဝေဠာ ယဿာတိ ရံသိဖုသိတာဝေဠာ။ ဧတေန "ဖုသိတာဝေဠာ" တိ ဝတ္တဗ္ဗေ

-- ၅၁၀ --

နိရုတ္တိနယေန "ဖုဿော"တိ ဝုစ္စတီတိ ဒဿေတိ။ ဖုဿော နာမာတိ ဣတော ဒွေနဝုတိကပ္ပမတ္ထကေ ဥပ္ပန္နော ဖုဿော နာမ ဘဂဝါ။ တဿာ' ဟံ ဘဂိနီ အာသိန္တိ တဿ ဖုဿဿ ဘဂဝတော ဝေမာတိကာ ဘဂိနီ အဟံ အဟောသိံ။

၂၀၅။ ရူပသမ္ပဒန္တိ အဘိရူပသရီရဝဏ္ဏေန သမ္ပန္နဘာဝံ။

၂၀၇။ အရှုဏပုရေတိ အရုဏဝတီနာမကေ ဖုဿဘဂဝတော ဉာတိကုလနဂရေ။ ဝိမုတ္တစိတ္တိန္တိ သဗ္ဗကိလေသေဟိ ဝိမ္မမုတ္တံ စိတ္တံ ယဿာတိ ဝိမုတ္တစိတ္တာ၊ ခီဏာသဝတ္ထေရီ၊ တံ ။ အဘိဿာပယိန္တိ "ဂဏိကာ"တိ အက္ကောသိံ။ သာ ဟိ ဧကေဒိဝသံ သမ္ဗဟုလာဟိ ဘိက္ခုနီဟိ သဒ္ဓိံ စေတိယံ ဝန္ဒိတွာ ပဒက္ခိဏံ ကရောန္တီ ပုရေတရံ ဂစ္ဆန္တိယာ ခီဏာသဓတ္ထေရိယာ ခိပန္တိယာ သဟသာ ခေဠပိဏ္ဍံ စေတိယင်္ဂဏေ ပတိတံ ခီဏာသဝတ္ထေရိယာ အပဿိတွာ ဂတာယ ပစ္ဆတော ဂစ္ဆန္တီ တံ ခေဠပိဏ္ဍံ ပါတေသိ၊ ဝေသိကာဝ အနာစာရာ ဇိနာသာသနဒုသိကာ" တိ အက္ကောသိ။

၂၀၈။ ဝေသိကာ ဝါတိ ရူပူပဇီဝိနီ ယထာ။ အနာစာရာတိ အာစာရဝိရဟိတာ။ ကမ္မုနာတိ ခီဏာသဝတ္ထေရိယာ အက္ကောသန သင်္ခါတေန တေန ပါပကမ္မေန။

၂၀၉။ ဒါရုဏံ နိရုဏံ ခရံ ယောရံ လောဟကုမ္ဘိနိရယံ။ မဟာဒုက္ခသမပ္ပိတာတိ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တေန မဟန္တေန ဒုက္ခေန ပီဠိတာ။ တသီပနီတိ ကပဏိတ္ထီ။ တတြာယံ ပဒတ္ထော၁_ တပတီတိ တပေါ၊ ရောသေတိ ဝိဟေသေတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ သာမီစိကမ္မာကရဏသေတံ နာမံ။ တပေါ အဿ အတ္ထီတိ တဗဿိနီ။ ဗျဥ္ဇနာနိ အဝိစာရေတွာ လောကေ ကပဏိတ္ထိ တပဿိနီတိ ဝုစ္စတိ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဝိ၊ဋ္ဌ၊၁။၁၀၆။ အံ၊ဋ္ဌ၊၃။၂၀၁-ပိဋ္ဌေသု။

-- ၅၁၁ --

၂၁၀။ ဂဏိကတ္တန္တိ ဝေသိဘာဝံ။ တမှာ ပါပါတိ နာနာစေတနာဟိ အာယူဟိတာ တသ္မာ အပရာပရိယအက္ကောသပါပကမ္မာ။ တတြ ဟိ ယာယ စေတနာယ နိရယေ ပဋိသန္ဓိဇနိတာ၊ တဿာဝပါကေ ပရိက္ခီဏေ အဝသေသကမ္မံ ဝါ ကမ္မနိမိတ္တံ ဝါ အာရမ္မဏံ ကတွာ ပုန ဂဏိကာကုလေ ပဋိသန္ဓိ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ တသ္မာ သာ ပဋိသန္ဓိကမ္မဿဘာဂတာယ ဝါ အာရမ္မဏသဘာဂတာယ ဝါ တဿေဝ ကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေသောတိ ဝုစ္စတိ၊ တန္နိဗ္ဗတ္တကံ ကမ္မမ္ပိ ဥပစာရေန တံ ကမ္မန္တိ ဝုစ္စတိ ယထာ "တာနိယေဝ သြဿဓာနီ" တိ။ အထ ဝါ ကာဒိသမှာ

အကုသလကမ္မာတိ အတ္ထော။ န မုစ္စိဿန္တိ န ဝိမုစ္စိံ ။ ဘုတွာတိ ဘုဥ္စတွာ ဂိလိတွာ။ ဒုဋ္ဌဝိသံ ယထာတိ ယော ပုဂ္ဂလော ဝိနာသကံ မာရေန္တံ ဝိသံ ဘုဥ္စတိ ၊ သော မရဏဘယာန မုစ္စတိ ယထာ၊ ဧဝံ အဟံ တမှာ ပါပါ န မုစ္စိဿန္တိ ယောဇနာ။

၂၁၁။ ဖြပ္ပမ္မစရိယ’မသေဝိသံ၊ ကဿပေ ဇိနသာသနေတိ ဣမသ္မိံ ဘဒ္ဒကပ္ပေ ဥပ္ပန္နဿ ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သာသနေ အဟံ ဘိက္ခုနီ ဟုတွာ ဖြပ္ပမ္မစရိယံ စိရကာလံ သေဝိံ အစရိံ။

၂၁၂။ ဩပပါတိကာတိ ပုရိမဘာဝတော ပစ္ဆိမဘာဝေ ဥပ္ပတိတွာ ဝိယ ပတနံ သရီရဿ နိဗ္ဗတ္တနံ ဥပပါတော ၊ သော အဿာ အတ္ထီတိ ဩပပါတိကာ။ သာ ဟိ ဖုဿဿ ဘဂဝတော ကာလေ သီလံ ရက္ခန္တီ ဂဗ္ဘဝါသံ ဇိဂုစ္ဆိတွာ ဩပပါတိကတ္တဘာဝေ စိတ္တံ ပတ္ထေသိ၊ တသ္မာ ပစ္ဆိမတဝေ ဩပပါတိကပဋိသန္ဓိကာ အဟာသိ ။ မနုဿာပိ ဟိ ဘူမဒေဝါ ဝိယ စတုယောနိကာဝ။ တေန ဝုတ္တံ–

“ကတမာ သာရိပုတ္တ ဩပပါတိကာ ယောနိ? ဒေဝါ နေရယိကာ ဧကစ္စေ စ မနုဿာ ဧကစ္စေ စ ဝိနိပါတိကာ။ အယံ ဝုစ္စတိ သာရိပုတ္တ ဩပပါတိကာ ယောနီ” တိ၂။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ မ။ဋ္ဌ၁။၃၄၁-ပိဋ္ဌေ။

၂။ မ,၁။၁၀၅-ပိဋ္ဌေ။

ဒီပနီ-၅၂

အမ္ဗသခရန္တရေတိ ဝေသဝလိယံ ရာဇုယျာနေ အမ္ဗရုက္ခဿ သာခါနံ အန္တရေ ဝေမဇ္ဈေ။

၂၁၃။ ပရိဝုတော ပါဏကောဋီဟီတိ ကောဋိမတ္တေဟိ သဒ္ဓိံ သမ္ဘတ္တာဒိမိတ္တေဟိ သမန္တတော ဝါရေတွာ။ အမ္ဗပါလီ ဟိ ဝေသာလိယံ အတိပါကဋ္ဌာ ဗဟုဇနမဇ္ဈေ ပညာတာ အဟောသိ၊ တသ္မာ “အမ္ဗပါလီ ပဗ္ဗဇိဿတိ” တိ သုတွာ သဗ္ဗေပိ နာဂရိကာ တောတူဟလာ အစ္ဆရိယဗ္ဘုတဇာတာ တံ ပရိဝါရေတွာ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော သန္တိကံ အဂမံသု။ တေန ဝုတ္တံ “ ပရိဝုတာ ပါဏကောဋီဟီ” တိ။

၉။ အမ္ဗပါလိထေရီ အပဒါနဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

၁၀_ပေသလာထေရီအပဒါနခဏ္ဏနာ

“ဣမမှ ဘဒ္ဒကေ ကပ္ပေ “ တီအာဒိ ပေသလာထေရိယာ အပဒါနံ။ အယံ ဟိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရာ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋူပ နိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တီ ဣမသ္မိံ ဘဒ္ဒကပ္ပေ ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿကာလေ သာဝတ္ထိနဂရေ ဥပါသကကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ လဒ္ဓပ္ပသာဒါ သရဏံ ဂန္တွာ သီလာနိ သမာဒိ ယိတွာ အပရေန သမယေန ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ, စတုသစ္စဓမ္မဒေသနဉ္စ သုတွာ တံ ဥဂ္ဂဏှိ၊ ဘိက္ခူ စ ဥပသင်္ကမိတွာ ပရိပုစ္ဆိ စ တတြာယံ ကဿပဿ ဘဂဝတော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဒေသနာ_

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သံ၊၁။၂၅၁-ပိဋ္ဌေ။(၂၄၆-ပိဋ္ဌေ ဝိပဿီသုတ္တံ ဝိယ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ)

ဧဝံ မေ သုတံ ၊ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ ။ တတြ ဘဂဝါ “ဘိက္ခဝေါ” တိ။ “ဘဒ္ဒန္တေ”တိ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါ စ။ “ကဿပဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပုဗ္ဗေဝ သမ္ဗောဓာ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဗောဓိသတ္တဿေဝ သတော ဧတ”‘ဒဟောသိ ‘ကိစ္ဆံ ဝတာ’ ယံ လောကော အာမန္နော ဇာယတိ စ ဇီယတိ စ မီယတိ စ စဝတိ စ ဥပပဇ္ဇတိ စ၊ အထ စ ပနိ’ မဿ ဒုက္ခဿ နိဿရဏံ နပ္ပဇာနာတိ စ ရာမရဏဿ။ ကုဒါ’ သု နာမ ဣမဿာ ဒုက္ခဿ နိဿရဏံ ပညာယိဿတိ ဇရာမရဏဿာ”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဖောဓိသတ္တဿ ဧတ' ဒဟောသိ "ကိမှိ နု ခေါ သတိ ဇရာမရဏံ ဟောတိ၊ ကိံ ပစ္စယာ ဇရာမရဏ" န္တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဖောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ အဘိသမယော "ဘာဝေ ခေါ သတိ ဇာတိ ဟောတိ ၊ ဘာ၀ ပစ္စယာ ဇာတီ"တိ။အထ ခါ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဖောဓိသတ္တဿ ဧတ' ဒဟောသိ "ကိမှိ နု ခေါ သတိ ဘာဝေါ ဟောတိ၊ ကိပစ္စယာ ဘာဝေါ" တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဖောဓိ သတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ

--- ၅၁၄ ---

အဘိသမယော "ဥပါဒါနေ ခေါ သတိ ဘာဝေါ ဟောတိ ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘာဝေါ"တိ ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဖောဓိသတ္တဿ ဧတ' ဒဟောသိ "ကိမှိ နု ခေါ သတိ ဥပါဒါနံ ဟောတိ ၊ ကိံ ပစ္စယာ ဥပါဒါန" န္တိ ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဖောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ အဘိသမယော "တဏှာယ ခေါ သတိ ဥပါဒါနံ ဟောတိ၊ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါန"န္တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဖောဓိသတ္တဿ ဧတ' ဒဟောသိ " ကိမှိ နု ခေါ သတိ တဏှာ ဟောတိ ၊ ကိံ ပစ္စယာ တဏှာ " တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဖောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ အဘိသမယော " ဝေဒနာယ ခေါ သတိ တဏှာ ဟောတိ၊ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ" တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဖောဓိသတ္တဿ ဧတ' အဟောသိ "ကိမှိ နု ခေါ သတိ ဝေဒနာ ဟောတိ၊ ကိံ ပစ္စယာ ဝေဒနာ " တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဖောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ အဘိသမယော "ဖဿေ ခေါ သတိ ဝေဒနာ ဟောတိ၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ "တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဖောဓိသတ္တဿ ဧတ' ဒဟောသိ "ကိမှိ နု ခေါ သတိ ဖဿော ဟော၀တိ၊ ကိံ ပစ္စယာ ဖဿော" တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဖောဓိသတ္တဿ ယောနိသော အနသိကာရာ အဟု ပညာယ

--- ၅၁၅ ---

အဘိသမယော "သဠာယတနေ ခေါ သတိ ဖဿော ဟောတိ၊ သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿော"တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဖောဓိသတ္တဿ ဧတ' ဒဟောသိ "ကိမှိ နု ခေါ သတိ သဠာယတနံ ဟောတိ၊ ကိံ ပစ္စယာ သဠာယတန" န္တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဖောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ အဘိသမယော "နာမရူပေ ခေါ သတိ သဠာယတနံ ဟောတိ၊ နာမရူ၀ပစ္စယာ သဠာယတန"န္တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဖောဓိသတ္တဿ ဧတ' ဒဟောသိ "ကိမှိ နု ခေါ သတိ နာမရူပံ ဟောတိ ၊ ကိံ ပစ္စယာ နာမရူပ" န္တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဖောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ အဘိသမယော "ဝိညာဏေ ခေါ သတိ နာမရူပါ ဟောတိ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပ" န္တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဖောဓိသတ္တဿ ဧတ' ဒဟောသိ "ကိမှိ နု ခေါ သတိ ဝိညာဏံ ဟောတိ ၊ ကိံ ပစ္စယာ ဝိညာဏ" န္တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဖောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ အဘိသမယော "သင်္ခါရေသု ခေါ သတိ ဝိညာဏံ ဟောတိ၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏ" န္တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဖောဓိသတ္တဿ ဧတ' ဒဟောသိ "ကိမှိ နု ခေါ သတိ သင်္ခါရာ ဟောတိ၊ ကိံ ပစ္စယာ သင်္ခါရာ"တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဖောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ

--- ၅၁၆ ---

အဘိသမယော "အဝိဇ္ဇာယ ခေါ သတိ သင်္ခါရာ ဟောန္တိ၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ"တိ။

ဣတိဟိဒံ အဝိဇ္ဇာပစ္စာယာ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရာပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ၊ နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံ၊ သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ၊ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘာဝေါ၊ ဘာ၀ပစ္စယာ ဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဧဝ' မေတဿ ကေ၀လဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။

"သမုဒယော သမုဒယော" တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဖောဓိသတ္တဿ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဖောဓိသတ္တဿ ဧတ'- ဒဟောသိ "ကိမှိ နု ခေါ အသတိ ဇရာမရဏံ န ဟောတိ၊ ကိဿ နိရောဓာ ဇရာမရဏနိရောဓော"တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဖောဓိသတ္တဿ ယောနိသော

မနသိကာရော အဟု ပညာယ အဘိသမယော “ဇာတိယာ ခေါ အသတိ ဇရာမရဏံ န ဟောတိ၊ ဇာတိနိရောဓာ ဇရာမရဏနိရောဓော”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတ’- ဒဟောသိ “ကိမှိ နု ခေါ အသတိ ဇာနိ န ဟောတိ၊ ကိဿ နီရောဓာ ဇာတိနိရောဓော” တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရော အဟု

--- ၅၁၇ ---

ပညာယ အဘိသမယော “ဘဝေ ခေါ အသတိ ဇာတိ န ဟောတိ၊ ဘဝနိရောဓာ ဇာတိနိရောဓော”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတ’- ဒဟောသိ “ကိမှိ နု ခေါ အသတိဘဝေါ န ဟောတိ၊ ကိဿ နိရောဓာ ဘဝနိရောဓော”တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရော အဟု ပညာယ အဘိသမယော “ဥပါဒါနေ ခေါ အသတိ ဘဝေါ န ဟောတိ၊ ဥပါဒါနနိရောဓော ဘဝနိရောဓော”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတ’- ဒဟောသိ “ကိမှိ နု ခေါ အသတိ ဥပါဒါန န ဟောတိ၊ ကိဿ နိရောဓာ ဥပါဒါနိရောဓော” တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရော အဟု ပညာယ အဘိသမယော “တဏှာယ ခေါ အသတိ ဥပါဒါနံ န ဟောတိ၊ တဏှာနိရောဓော ဥပါဒါနနိရောဓော”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတ’- ဒဟောသိ “ကိမှိ နု ခေါ အသတိ တဏှာ န ဟောတိ၊ ကိဿ နိရောဓာ တဏှာ နိရောဓော”တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရော အဟု ပညာယ အဘိသမယော “ဝေဒနာယ ခေါ အသတိ တဏှာ န ဟောတိ၊ ဝေဒနာနိရောဓာ တဏှာနိရောဓော”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတ’- ဒဟောသိ “ကိမှိ နု ခေါ အသတိ ဝေဒနာ န ဟောတိ၊ ကိဿ နိရောဓော ဝေဒနာနိရောဓော”တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ

--- ၅၁၈ ---

ကဿပဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရော အဟု ပညာယ အဘိသမယော “ဖဿေ ခေါ အသတိ ဝေဒနာ န ဟောတိ၊ ဖဿနိရောဓော ဝေဒနာနိရောဓော”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတ’- ဒဟောသိ “ကိမှိ နု ခေါ အသတိ ဖဿော န ဟောတိ၊ ကိဿ နိရောဓော ဖဿနိရောဓော “တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရော အဟု ပညာယ အဘိသမယော “သဠာယတနေ ခေါ အသတိ ဖဿော န ဟောတိ, သဠာယတနနိရောဓာ ဖဿနိရောဓော”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတ’- ဒဟောသိ “ကိမှိ နု ခေါ အသတိ သဠာယတနံ န ဟောတိ၊ ကိဿ နိရောဓာ သဠာယတန နိရောဓော “တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရော အဟု ပညာယ အဘိသမယော “နာမရူပေ ခေါ အသတိ သဠာယတနံ န ဟောတိ၊ နာမရူပနိရောဓာ သဠာယတနနိရောဓော”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတ’- ဒဟောသိ “ကိမှိ နု ခေါ အသတိ ဝိညာဏံ န ဟောတိ၊

--- ၅၁၉ ---

ကိဿ နိရောဓော ဝိညာဏနိရောဓော”တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရော အဟု ပညာယ အဘိသမယော “သင်္ခါရေသု ခေါ အသတိ ဝိညာဏံ န ဟောတိ၊ သင်္ခါရနိရောဓာ ဝိညာဏနိရောဓော” တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတ’- ဒဟောသိ “ကိမှိ နု ခေါ အသတိ သင်္ခါရာ န ဟောန္တိ၊ ကိဿ နိရောဓာ သင်္ခါရာနိရောဓော”တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရော အဟု ပညာယ အဘိသမယော “အဝိဇ္ဇာယ ခေါ အသတိ သင်္ခါရာ န ဟောတိ၊ အဝိဇ္ဇာယ နိရောဓာ သင်္ခါရနိရောဓော”တိ။

ဣတိ ဟိဒံ အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ သင်္ခါရနိရောဓော၊ သင်္ခါရနိရောဓာ ဝိညာဏနိရောဓော၊ ဝိညာဏနိရောဓာ နာမရူပနိရောဓော၊ နာမရူပနိရောဓာ သဠာယတနနိရောဓော၊ သဠာယတနနိရောဓာ ဖဿနိရောဓော၊ ဖဿနိရောဓာ

ဝေဒနာနိရောဓော၊ ဝေဒနာနိရောဓာ တဏှာနိရောဓော၊ တဏှာနိရောဓာ ဥပါဒါနနိရောဓော၊ ဥပါဒါနနိရောဓာ ဘဝနိရောဓော၊ ဘဝနိရောဓာ ဇာတိနိရောဓော၊ ဇာတိနိရောဓာ ဇရာမရဏံ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ဧဝ မေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော ဟောတီတိ။

“နိရောဓော နိရောဓော”တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကဿပဿ ဗောဓိသတ္တဿ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒီတိ။၁

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သံ၊၁။၂၅၁-ပိဋ္ဌေ (ဝိပဿီသုတ္တံ ၂၄၆-ပိဋ္ဌေ ဝိယ ဝိတ္ထာရိတံ)။

--- ၅၂၀ ---

တတြာယံ စတုသစ္စဓမ္မဒေသနာ

ဒွေ မေ ဘိက္ခဝေ အန္တာ ပဗ္ဗဇိတေန န သေဝိတဗ္ဗာ ကတမေ ဒွေ ‘ယော စာ’ ယံ ကာမေသု ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂေါ ဟီနော ဂမ္မော ပေါထုဇ္ဇနိကော အနရိယော အနတ္ထသံဟိတော” တျာဒိ၁-

ဓမ္မစက္ကပ ဝတ္တနသုတ္တံ ဝတ္တာရေတဗ္ဗံ။

သာ တေန ကမ္မေန တတော စုတာ တာဝတိံသံ ပတ္ဝာ ဒွိန္နံ ဗုဒ္ဓါနံ အန္တရေ မနုဿဒေဝလောကေသုယေဝ သံသရိတွာ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ မဟာသေဋ္ဌိကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဘဂဝတော သတ္ထုကေ ဓမ္မံ သုတွာ လဒ္ဓပ္ပသာဒါ ပဗ္ဗဇိတွာ သစ္စတ္ထာနိ ဝိဏိတ္တယန္တီ န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ သောမနဿဝသေန ပုဗ္ဗစရိတာပဒါနံ ပကာသေန္တီ “ဣမမှိ ဘဒ္ဒစက ကပ္ပေ”တိအာဒိမာဟ။

၂၂၁။ တတ္ထ ပသူတာတိ ဝိဇာတာ။

၂၂၂။ တံ ဝီရံ သရဏံ ဂန္တ္ဝာတိ မဟာဝီရိယသမန္နာဂတံ တံ ကဿမသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ သရဏံ တာဏံ လေဏံ ပရာယဏန္တိ ဘဇိတွာ သေဝိတွာ ဇာနိတွာ။

၂၂၃။ အဘိသမ္ဗောဓိန္တိ အဘိသံဗုဇ္ဈတိ ဇေတနာတိ အဘိသမ္ဗောဓီတိ လဒ္ဓနာမံ အရဟတ္တမဂ္ဂသမ္ဗည္ညုတဉာဏံ အနနုဿုတဓမ္မေသု

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဝိ၊၃။၁၄။ သံ၊၃။၃၆၀-ပိဋ္ဌာဒီသု။

--- ၅၂၁ ---

ပုဗ္ဗေတိ ဣတော ပုဗ္ဗေ န အနုဿုတေသု အဿုတပုဗ္ဗသု ၊ ပရံ အနုဂန္တ္ဝာ အဿုတေသု ၊ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဓမ္မေသူတိ အတ္ထော။ ကဿပဿ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဒေသနာ ဧဝံ ဓမ သုတန္တိအာဒိနာ ဝိတ္ထာရိတာ။ ဒုက္ခာဒိကေ သူတိ ဒုက္ခသစ္စ သမုဒယသစ္စ နိရောဓသစ္စ မဂ္ဂသစ္စသင်္ခါတေသု စတုသစ္စဓမ္မေသု ။ တမ္ပိ ဝိတ္ထာရိတံ။

၂၂၄။ စက္ခုုတိ ဒဿနဋ္ဌေန ဥဒယဒဿနပညာ။ ဉာဏန္တိ ဉာတကရဏဋ္ဌေန ဉာဏံ။ ပညာတိ မဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ ဝဇ္ဇာလောကောတိ နိဗ္ဗိဇ္ဈိတွာ ဥပ္ပန္နဋ္ဌေန ဝိဇ္ဇာ စ ဩဘာသနိဋ္ဌေန အာလောကော စ။ ယထာဟ_

“စက္ခုံ ဥဒပါဒီတိ ဒဿနဋ္ဌေန။ ဉာဏံ ဥဒပါဒီတိ ဉာတဋ္ဌေန။ ပညာ ဥဒပါဒီတိ ပဇာနနဋ္ဌေန။ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒီတိ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန။ အာလောကော ဥဒပါဒီတိ ဩဘာသဋ္ဌေန ။ စက္ခုဓမ္မော ဒဿနဋ္ဌော အတ္ထော။ ဉာဏဓမ္မော ဉာတဋ္ဌော အတ္ထော။ ပညာဓမ္မော ပဇာနနဋ္ဌော အတ္ထော။ ဉာဏဓမ္မော ဉာတဋ္ဌော အတ္ထော။ ပညာဓမ္မော ပဇာနနဋ္ဌော အတ္ထော။ ဝိဇ္ဇာဓမ္မော ပဋိဝေဂဓဋ္ဌော အတ္ထော။ အာလောကော ဓမ္မော ဩဘာသဋ္ဌော အတ္ထော “ တိ၁။

ဧတ္တကေဟိ ပဒေဟိ ကိံ ကထိတန္တိ။

ဣမသ္မိံ သတိ ဣဒံ ဟောတီတိ ပစ္စယသဥ္ဇာနနမတ္တံ ကထိတံ။ အထ ဝါ ဝီတိ ပဋိကန္ဒာ တရုဏဝိပဿနာ ကထိတာ။ အာသီမေတိ မယှံ ဥဒပါဒိ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ ဥဂ္ဂဟေတွာနာတိ တံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသုတ္တံ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနသုတ္တဉ္စ ဥဂ္ဂဏှိတွာ ဓာရယိတွာ ဝါစုဂ္ဂတံ ကတွာ။ ပရိပုစ္ဆိစ ဘိက္ခဝေါတိ ဗဟုဿုတေ ဘိက္ခူ တဿ အတ္ထံ ပုနပ္ပုနံ ပုစ္ဆိံ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ပဋိသံ။ ၃၄၂-ပိဋ္ဌေ။

ဒီပနီ-၅၃

-- ၅၂၂ --

၂၂၆။ ဥပေစ္စ ဗုဒ္ဓန္တိ အမှာကံ ဘဂဝတော သန္တိကံ ဥပဂန္တွာ ဥပသင်္ကမိတွာ သစ္စူပသံဟိတန္တိ ဒုက္ခသစ္စာဒိပဋိသံယုတ္တံ သဒ္ဓမ္မံ သုတွာတိ သမ္ဗန္ဓော ။ သစ္စတ္ထာနီတိ ယထာသဘာဝဘူတာနိဓမ္မဇာတာနိ။ တေသံ ဝိတ္ထာရတ္ထော တထသုတ္တေန စ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂနယေန စ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယထာဟ_

“စတ္တာရိ’မာနိ ဘိက္ခဝေ တထာနိ အဝိတထာနိ အနညထာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ။ ‘ဣဒံ ဒုက္ခ’ န္တိ ဘိက္ခဝေ တထ’မေတံ အဝိတထမေထံ အနညထ’မေတံ အဝိတထ’မေတံ အနညထ’ မေတံ၊ ‘အယံ ဒုက္ခနိရောဓော’ တိ တထ’ပေတံ အဝိတထ’ မေတံ အနညထ’မေတံ အနညထ’မေတံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ တထာနိ အဝိတထာနိ အနညာထာတိ။

တသ္မာ တိဟ ဘိက္ခဝေ ‘ဣဒံ ဒုက္ခ’န္တိ ယောဂေါ ကရဏီယော။ ပ။ ‘အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီပဋိပဒါ’ တိ ယောဂေါ ကရဏီယော” တိ၁။

အယံ ပန ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂနယော _

ကထံ ဒုက္ခံ တထဋ္ဌေန သစ္စံ စတ္တာရော ဒုက္ခဿ ဒုက္ခဋ္ဌာ တထာ အဝိတထာ အနညထာ ၊ ဒုက္ခဿ ပီဠနဋ္ဌော သင်္ခတဋ္ဌေန သစ္စ”န္တိအာဒိ၂။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ သံ၊၃။၃၇၇-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ပဋိသံ ။ ၂၉၃-ပိဋ္ဌာဒီသု။

-- ၅၂၃ --

၂၂၇။ ဝိစိန္တယန္တိ အဟံ ဝိသေသေန စိန္တယန္တီ ပဿန္တီ။

၂၂၈။ ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာတိ၁ ဧတ္ထ ဒိဗ္ဗသဒိသတ္တာ ဒိဗ္ဗာ။ ဒေဝါနံ ဟိ သုစရိတကမ္မနိဗ္ဗတ္တာ ပိတ္တသေမှရုဟိရာဒီဟိ အပလိဗုဒ္ဓါ ဥပက္ကိလေသဝိမုတ္တတာယ ဒူရေပိ အာရမ္မဏံ သမ္ပဋိစ္ဆနသမတ္ထာ ဒိဗ္ဗပသာဒသောတဓာတု ဟောတိ။ အယဉ္စာပိ ဣမာယ ထေရိယာ ဝီရိယဘာဝနာ ဗလနိဗ္ဗတ္တာ ဉာဏ သောတဓာတု တာဒိသာယေဝါတိ ဒိဗ္ဗသဒိသတ္တာ ဒိဗ္ဗာ။ အပိ စ ဒိဗ္ဗဝိဟာရဝသေန ပဋိလဒ္ဓတ္တာ အတ္တနာ စ ဒိဗ္ဗဝိဟာရသန္နိဿိတတ္တာပိ ဒိဗ္ဗာ။ သဝနဋ္ဌေန နိဇ္ဇီဝဋ္ဌေန စ သောတဓာတု။ သောသဓာတု ။ တာယ ဒိဗ္ဗ သောတဓာတုယာ ဝသီ ဟောမီတိ သမ္ဗန္ဓော ။ စေတော ပရိယဉာဏဿာ၂တိ ဧတ္ထ ပရိယာတီတိ ပရိယံ၊ ပရိစ္ဆိန္ဒတီတိ အတ္ထော။

စေတသော ပရိယံ စေတောပရိယံ ၊ စေတောပရိယဉ္စ တံ ဉာဏဉ္စာတိ စေတောပရိယဉာဏံ၊ တသ္မိံ စေတောပရိယဉာဏေ ဝသီ ဟောမီတိ အတ္ထော။ တေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနန္တမေဝါတိ။

၁၀-ပေသလာထေရီ အပေဒါနဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

ထေရီပအဒါနဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

မှတ်ချက်။ ။

၁။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ၂။၃၇-ပိဋ္ဌေ။

၂။ ဝိသုဒ္ဓိ,၂။၃၉-ပိဋ္ဌေ။

နိဂမာနကထာ

ဇတ္တာဝတာ စ_

ယာ တာ သမ္မန္နသဒ္ဓမ္မာ၊ ဓမ္မရာဇဿ သတ္ထုနော။
ဩရသာ မုခဇာ ဓီတာ ၊ ဒါယာဒါ ဓမ္မနိမ္မိတာ။
သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္နာ၊ ကတကိစ္စာ အနာသဝါ။
သုမေဓာအာဒယော ထေရီ၊ အဘိညာပါရဂူ တထာ။
တာဟိ ယာ ဘာသိတာ ဂါထာ ၊ အညဗျာကရဏာဒိနာ။
တာ သဗ္ဗာ ဧကတော ကတွာ၊ ထေရီပဒါနသင်္ဂဟံ။
အာရောပေသုံ မဟာထေရာ၊ ပဉ္စမသင်္ဂါယနာဒီသု။
တာသံ အတ္ထံ ပကာသေတုံ၊ ပေါရာဏဋ္ဌကထာနယံ။
နိဿာယ ယာ သမာရဒ္ဓါ ၊ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ မယာ။
သမ္ပတ္တာ ပရိနိဋ္ဌာနံ၊ အနာကုလဝိနိစ္ဆယာ။
ယံ ပတ္တံ ကုသလံ တဿ ၊ အာနုဘာဝေန ပါဏိနော။
သဗ္ဗေ သဒ္ဓမ္မရာဇဿ၊ ဉတွာ ဓမ္မံ သုခါဝဟံ။
ပါပုဏန္တု ဝိသုဒ္ဓါယ၊ သုခါယ ပဋိပတ္တိယာ။
အသောက 'မနုပါယာသံ၊ နိဗ္ဗာနသုခ' မုတ္တမံ။
စိရံ တိဋ္ဌတု သဒ္ဓမ္မော၊ ဓမ္မေ ဟောန္တု သဂါရဝါ။
သဗ္ဗေပိ သတ္တာ ကာလေန ၊ သမ္မာ ဒေဝေါ ပဝဿတု။
ယထာ ရက္ခိံသု ပေါရာဏာ၊ သုရာဇာနော တထေဝိမံ။
ရာဇာ ရက္ခတု ဓမ္မေန၊ အတ္တနောဝ ပဇံ ပဇန္တိ။ ။

ထေရီအပဒါနဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ထေရီအပဒါနဒီပနိယံ

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]		အဂါရိယမုနိ	၂၃၇
		အဂါရေ တေ ပဇာပတိ	၄၁၄
အံသကံ	၁၅၁	အဂါရေဝ	၂၉
အကရိ သုဏိသံ သတံ	၂၄၉	အဂ္ဂတံ	၂၄၊ ၁၄၆
အကံသု	၅၀၂	အဂ္ဂသာဝကော	၂၄၉
အကာမာယ	၂၈၃	အဂ္ဂံ ဝဏ္ဏေသိ	၂၀၅
အကာရယိ	၄၄၈	အဂ္ဂံ သဒ္ဓါဓိမုတ္တာနံ	၄၆၁
အကိဉ္စနာ	၅၃၊ ၄၃၁	အဂ္ဂါ ဣဒ္ဓိမတီနံ	၁၉၃
အကုတော ဘယာ	၄၂၃	အဂ္ဂါ သဗ္ဗာဓိမုတ္တိကာနံ	၄၆၈
အက္ကောသနဗလေန မေ	၄၉၀	အဂ္ဂေ ဌပေန္တိ	၁၂၃
အက္ခေန္တေ	၁၁၂	အင်္ဂီ	၈၅

အက္ခာသိ	၂၅၆	အင်္ကေန	၈၅
အက္ခာသီ		အင်္ဂေဂတေ	၄၁၆
ဓမ္မတ္ထသံဟိတံ ပဒံ	၅၀၁	အင်္ဂုလဂ္ဂေန	၁၂၁
အက္ခီ	၆၅	အစလံ	၇၉၊ ၁၃၇
အဂံ	၄၇၃	အစော	၄၆၄
အဂ္ဂိ	၈၃	အစ္စယန္တိ	၁၅၇
အဂ္ဂိ	၁၂၀	အစ္စယံ ဒေသနတ္ထာယ	၁၅၆
အဂမှသေ	၃၂၃	အစ္ဆရာ	၄၉၀
အဂါရသ္မာ	၁၀၄	အစ္ဆရာ ကာမဝဏ္ဏိနိ	၄၃၆
အဂါရသ္မိံပဇာပတိ	၄၃၇	အစ္ဆရေ	၄၇၇
အဂါရံ	၄၃၁	အစ္ဆသိ	၂၇၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
အဇရာမတံ	၆၆	အတပ္ပနေယျရူပေန	၁၅၁
အဇာနန္တီ	၄၃၇	အတိကမ္မ	၄၁၅
အဇာယိံ ဂဏ္ဏိကာကုလေ	၄၉၀	အတိက္ကန္တ	၄၂၀
အဇာယိံ ဒါသဂါမကေ	၁၂၅	အတိတ္တာဝ	၄၆၈
အဇာယိံ ပဒမောဒရေ	၁၈၈	အတိဒယိတာ	၃၁၉
အဇာယိံ သာကီယာ ကုလေ		အတိဒါရုဏာ	၂၀၆
	၄၂၁	အတိဒီနော၀	၁၂၉
အဇ္ဇ	၉၁	အတိမညိဿံ	၅၀၀
အဇ္ဇ ကင်္ခ ဆိန္နာဟိ	၁၈၁ – ၂	အတိဝိမှိတဒေဟိနိံ	၂၇၄
အဇ္ဈုဂံ	၂၀၈	အတိဝိမှိတာ	၁၂၂၊ ၁၈၄
အဇ္ဈတ္တဉ္စ ဗဟိဒ္ဓါ စကာယေ	၁၅၄	အတိဝိမှိတော	၄၇၆
အဇ္ဈတ္တဉ္စ ဝိရဇ္ဇဟံ	၄၈၆	အတီတဉ္စ	၄၃၂
အဇ္ဇနသက္ကော	၁၂၅	အတီဝဒယိတာ	၂၂၃

အဋ္ဌလိံ	၆၃၊ ၇၆	အတေဝစ္ဆရိယံ အဟု	၁၃၄
အဋ္ဌလိံ ပဂ္ဂဟေတွာန	၁၅၈	အတ္တဒီပါ တတော ဟောထ	
အညတရေ	၂၃၇		၁၃၇
အညာ	၈၅	အတ္ထက္ခာယီ	၄၂၄
အညာယ	၇၀၊ ၈၆၊ ၁၈၆	အတ္ထေ	၁၂၆
အညာသိ	၁၃၅	အထာပရာ	၄၄၆
အညေ	၈၄	အထော ဇာတိက္ခယံ ပတ္တော	
အဋ္ဌဋ္ဌမကကောနိယော	၄၃၀		၃၂၅
အဋ္ဌမကေ	၂၀၅	အဒံ	၁၈၉၊ ၃၂၁
အဋ္ဌ ပစ္စေကနာယကေ	၁၈၉	အဒဒိံ	၈၆
အဋ္ဌသတ္တတိ ဝဿာဟံ	၄၁၂	အဒန္တဒမကော	၂၇၀
အမှုပလ္လင်္ကံ ’မာဘုဇ္ဇ	၁၂၈	အဒလိဒ္ဒေါတိ တံ အာဟု	၄၆၄
အမှုမာသေ	၄၃၁	အဒဿနေန ဝိဘောဂါ	
အတန္ဒိတာ	၁၄၆၊ ၂၇၆	တာဒိသာနံ မဟေသိနံ	၁၅၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော်

အဒါ	၃၂၀	အနာကိဏ္ဏံ	၁၄၉
အဒါသိ ကောသာဋ္ဌကံ	၃၁၈	အနာဂတသမာဂမေ	၄၃၅
အဒါသိ ယနဝေဠနံ	၃၂၂	အနာဂါမိဖလံ ပတ္တော သာမိကော	၂၅၁
အဒါသိ အသည	၂၂၃	အနာစာရံ	၄၁၆
အဒါသီ	၈၃	အနာစာရာ	၅၁၀
အဒ္ဒသံ	၇၆၊ ၄၂၀	အနာထပိဏ္ဍိကော	၅၀၀
အဒ္ဒသံ	၈၂	အနာသဝါ	၅၃၊ ၂၂၈
အဒ္ဓဂူ	၄၇၈	အနိန္ဒိတာ	၂၇၁
အဒ္ဓမာသေ ဥပဋ္ဌိတေ	၁၅၈	အနိန္ဒိတော ဓမ္မကာဘော	၁၀၆
အဓနာ	၂၃၈	အနိစ္စတာ	၁၃၅
အဓနေ	၂၃၈	အနိစ္စံ သဗ္ဗသင်္ခတံ	၁၁၆
အဓိကာရံ ဗဟုံ မယှံ	၄၁၆	အနိမိတ္တဉ္စ ဘာဝေဟိ	၁၅၄
အဓိကုဋ္ဋနာ	၁၉၂	အနုကမ္ပိကာ	၁၁၈၊ ၄၂၄
အဓိဂယှ ဝိရောစဟံ	၁၂၄	အနုကမ္ပကော	၄၂၊ ၂၆၉
အဓိဋ္ဌာယ	၂၈၄	အနုဂစ္ဆန္တိ	၈၂
အဓိပန္နသည	၂၀၈	အနုဂ္ဂဟာဗုဒ္ဓိယာ	၁၄၈
အဓိဘောဝတ္တာန သေသကေ	၄၀၃	အနုဇာနိ န နော တာတော	၁၄၆
အနက္ခာတဉ္စ တက္ခာသိ	၂၅၆	အနုဇာနေတွာ	၅၀၂
အနဂါရိဘံ	၄၆၊ ၁၀၄	အနုညာတာ	၁၀၁
အနဂါရိယမုနိ	၂၃၈	အနုပတန္တိ	၁၅၅
အနဏော တွံ မဟာမုနေ	၁၀၇	အနုပုဗ္ဗသော	၁၃၃
အနုနုသည်တဓမ္မေသု ပုဗ္ဗေ	၅၂၀ – ၁	အနုပုဗ္ဗူပသန္တသည	၁၃၆
အနပ္ပကံ	၂၃၇	အနုပ္ပတ္တံ သကံ အတ္ထံ	၁၂၁
အနပေက္ခိနော ကာမသုခံ ပဟာယ	၁၅၅	အနုပ္ပတ္တာ	၄၁၂
အနသည်ာသိကံ	၁၂၇		

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော်
အနုပ္ပန္နဿ မဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒေတာ	၂၅၆	အပရာဓော	၁၈၁
အနုဗုဇ္ဈတိ	၂၂၅	အပရိမေယျေ ဣတော ကပ္ပေ	၄၂၁
အနုဗျဉ္ဇနသမ္ပန္နံ	၂၆၁	အပဿံ	၂၄၀
အနုဘုတ္တံ	၄၁၇	အပေတ မနပါပိကာ	၇၀
အနုဘောတွာ	၄၁၇၊ ၄၂၁	အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော	၆၃
အနုဘောတွာန	၃၀၊ ၅၃၊ ၃၁၇	အပ္ပဋိဝါနီယံ	၄၇၇
အနုမညထ ပုတ္တကာ	၁၁၆	အပပုညတာ	၁၀၃
အနုမဂ္ဂနေ	၄၁၇	အပ္ပမတ္တာယ	၄၈၅
အနုမောဒ	၃၁၉	အပ္ပသဒ္ဒံ	၁၄၉
အနုသံယာယိ	၁၂၇	အဗ္ဘုဂ္ဂမီ	၅၃
အနုဿတိံ	၄၆၇	အဗ္ဘုတော	၁၅၃
အနုဿရိံ	၁၅၅၊ ၁၈၉	အဗြဝိ	၈၃၁
အနူနံ သတပဥ္စကံ	၁၈၈	အဗြဝိံ	၁၈၆
အနူနေ	၁၁၂	အဗြဝုံ	၁၀၂
အနေကာသု	၃၀	အဘဗ္ဗဋ္ဌာနေ	၄၁၆
အနောမော	၄၆၅	အဘဗ္ဗဋ္ဌာနေ ဝဇ္ဇေတွာ	၁၈၃
အန္တက	၁၉၂	အဘာသထ	၁၅၃၊ ၂၈၅
အန္တကေနာ ဓိပန္နဿ	၂၀၈	အဘိက္ခါမိ	၆၅
အန္တရဓာယာမိ	၁၉၁	အဘိက္ခါနီ	၂၀၅
အန္တိမံ ဒေဟံ	၃၂၆	အဘိဇာတာ	၄၅၈
အန္တကာရ’မထာပရာ	၄၄၆	အဘိညာပါရမိမမ္ပတ္တာ	၆၀
အပကာရေန	၃၂၁	အဘိညာယ	၃၂၅
အပစာယန္တိ	၄၁၄	အဘိဓမ္မနယညူ	၁၅၉
အပစေ	၃၂၁	အဘိနန္ဒိတံ	၁၅၃
အပစ္စိသံ	၄၈၉	အဘိနိဗ္ဗိဇ္ဈ	၂၇၇
အပရာဓ’မဇာနန္တိ	၄၁၄၊ ၄၃၇	အဘိနီဟာရိ	၄၁၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော်
အဘိပတ္ထယိ	၄၄၉	အမှံ	၁၂၆ – ၇၊ ၄၃၇၊ ၄၄၇
အဘိပတ္ထိတံ	၂၂၂	အမှံ သဗ္ဗပတိ ဟောတိ	၄၃၅
အဘိပူဇယိံ	၉၁	အမှာ	၄၅၇
အဘိဘောမိ	၇၀	အမှေ	၄၄၅
အဘိဘောမိ တဟိံ အညေ	၁၄၅	အမှေ အညေ စ မာနုဇာ	၄၄၈
အဘိရူပသမ္ပဒမ္ပိ	၄၈၄	အမှေ ဥပသင်္ကမ္မ သမာဂမံ	၄၃၅
အဘိရူပိနီ	၁၅၂	အယောဃနဟတဿ	၁၃၆
အဘိဝဿထ	၁၂၉	အယျကာနံ ဒဏ္ဍာဘယဘီတာ	၅၀၁
အဘိဝါဒိယ	၂၈၂	အယျကော	၂၄၉
အဘိသက္ကတာ	၄၂၂	အရဏံ	၁၅၇
အဘိသမ္ဘောမိံ	၅၂၀	အရဏော	၄၇၃
အဘိသာပယိံ	၅၁၀	အရတိံ	၁၉၂
အမစ္စကုလေ	၄၆၂	အရဟတော	၁၈၇
အမတင်္ဂတော	၄၇၃	အရဟတ္တ’မပါပုဏိံ	၄၆၇
အမတံ	၂၇၀	အရိန္ဒမ	၁၅၈
အမတံဒဒါ	၁၅၆	အရိယကန္တံ	၄၆၄
အမတာကာရံ	၁၂၇	အရုဏပုရေ	၅၁၀
အမတေန	၁၅၈	အရုဏဝတိယာ	၄၅၇
အမရိန္ဒဝသုနန္ဒနံ	၁၄၈	အရုဏော နာမ ခတ္တိယော	၄၅၇
အမရိန္ဒဿ	၁၂၄	အလံ	၁၂၈
အမိတဂုဏော	၆၃	အလံ ပုတ္တာ	၁၀၃
အမိတော	၄၆၅	အလင်္ကာရံ	၂၇၃
အမိတ္တောနမ္ပိ	၂၈၃	အလင်္ကာရေ ဝတ္ထေ	၄၁၆
အမဇ္ဈဘာရိတာ	၂၇၆	အဝဋ္ဋံသာ	၃၁၇
အမောဃံ တဿ ဇီဝိတံ	၄၆၄	အဝါပုရိတ္ဂွာန	၅၇
အမ္ဗရေ	၅၃၊ ၅၇	အဝေက္ခန္တိံ	၄၈၅
အမ္ဗသာခန္ဓရေ	၅၁၂	အဝေဒိ	၃၂၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
အဝေါစ တိဋ္ဌ ခေမေ	၁၅၈	အဟော ကလျာဏမိတ္တတ္တံ	
အသင်္ခတံ	၄၃၂	အဟော ယ’ မဘိရူပိနီ	
အသင်္ခိ ယာ	၄၁၇	အဟော ရူပ’မ သဿတံ	
အသင်္ခိ ယာနိ	၆၄	အဟောသ’ဟံ	
အသညာတဉ္စ သညိနီ	၂၅၆	[အာ]	
အသနေ	၄၀၈	အာကိရိံသု	၄၄၉
အသမော	၆၃	အာဂစ္ဆိ	၅၇
အသဿတံ	၂၇၆	အာဂထေ တမှိ	၃၂၀
အသာရံ ကဒလူပမံ	၁၁၆	အာဇီဝံ ပရိသောဓယိံ	၄၆၃
အသာဝယဒံ	၂၈၅	အာထပ တာပနေ	၃၂၄
အသီတိ ကောဋ္ဌိသတာ	၄၂၈	အာတုရံ	၁၅၃
အသုစိံ	၁၅၃၊ ၄၅၅	အာဒါယ	၄၈၊ ၂၀၆
အသုဘာယ	၁၅၃	အာဒါယ ဂမယံ မမ	၄၅၇
အသေက္ခမုနိ	၂၃၈	အာဒိနဝံ	၃၂၆
အသေစနကမောဇဝံ	၄၇၇	အာဒေယျဝစနာ	၅၈
အသေဝိဿံ	၅၁၁	အာဓိပတေယျေန	၄၈၃
အသ္မာဘိ	၁၂၇	အာနန္ဒဿ မဟာရညော	၂၅၈
အဿ	၁၃၄	အာနိယာ	၃၂၀
အဿဿာ	၂၀၅	အာနုဘာဝေန	၂၇၄
အဿုနေတ္တာ	၂၃၉	အာဘာနုရဉ္စိတံ	၁၄၉
အဟင္ကာ	၂၂၄	အာယတပဏှိကေ	၁၁၃
အဟု	၃၁၂၊ ၄၄၈၊ ၄၆၇	အာယတော	၄၁၉
အဟု မေ ကန္တိသူစတံ	၄၈၄	အာယုနာ	၄၈၃
အဟုံ	၄၈၊ ၅၈၊ ၁၂၃၊ ၁၄၆၊ ၄၅၇	အာရာဓိတော	၂၀၅
အဟုမှ	၄၃၈	အာရာမံ	၆၂
အဟော	၁၀၃		

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော
အာရာမေန	၆၂	ဣတရဿ ဝဟီ သောတော	၂၀၇
အာရဒ္ဓဝီရိယာနဂ္ဂံ	၂၈၂၊ ၂၈၅	ဣတိ	၈၃
အာရဒ္ဓဝီရိယေ	၁၁၈	ဣတော အဋ္ဌမကေ	၂၁၅
အာရောစေမိ	၄၁၄	ဣတ္တရံ	၁၁၆၊ ၁၂၇
အာဝရဏံ	၆၅	ဣတ္တရာ	၄၅၇
အာဝေဠုမိဝ	၁၂၁	ဣတ္ထံ သုဒံ	၃၃
အာဝေဠာ	၅၀၉	ဣတ္ထိဂုမ္ဗဿ	၃၁၉
အာသံ	၁၉၂	ဣတ္ထိမဏ္ဍော	၄၁၇
အာသနံ	၈၂	ဣဒံ	၅၃
အာသနေ	၈၃	ဣဒ'မဗြဝိ	၁၈၆
အာသိ	၁၀၀၊ ၁၂၂၊ ၁၃၅၊	ဣဒ္ဓိံ	၁၁၉
	၄၁၁၊ ၄၁၉၊ ၅၂၁	ဣဒ္ဓိကာ	၄၂၁
အာသီနံ	၁၅၀	ဣဒ္ဓိပါဒေသု	၅၈
အာသီနာ	၂၈၄	ဣဒ္ဓိမတီနံ	၁၉၃
အာသီဝိသာလယသမေ	၁၁၅	ဣဒ္ဓိယာ	၄၈၄
အာသုံ	၂၈၊ ၄၁၂	ဣဒ္ဓိယာ အဘိနိမ္မိတွာ	
အာဟိတွာ	၂၄၁၊ ၂၈၄	စတုရဿံရထံ အဟံ	၁၉၁
[ဣ]		ဣဒ္ဓိယာ ပါရမီ ဂတာ	၁၈၁
		ဣဒ္ဓီသု	၁၅၉
		ဣဒ္ဓေ	၂၀၅
ဣက္ခာမ'ဟံ ပုနော	၁၁၂	ဣဓ သဉ္စိတကုသလာ	
ဣစ္စာသိ ပရိဒေဝနာ	၁၃၀	သုသမိဒ္ဓ ကုလပ္ပဇာ	၂၃၊ ၂၇
ဣစ္ဆာ	၁၀၃	ဣသိ	၄၂၀
ဣဋ္ဌေ	၁၉၁	ဣသိဝိလိပသော	၁၈၈
ဣဋ္ဌကံ	၃၂၁	ဣသိသတ္တမံ	၁၁၉
ဣတရံ တရဏာယ	၂၀၇	ဣဿရ' မနုယောတွာန	၄၃၆
		ဣဿရာ	၅၈

-------------------------------------- ၅၃၂ ----------------------------------

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဥ]		ဥဒဟန္တိ ဝ ဘာကရံ	၁၅၀
		ဥဒယဗ္ဗယံ	၂၄၀
ဥက္ကုသော ဟာသိ	၂၀၇	ဥဒဟာရိ	၅၀၀
ဥဂ္ဂတော၀	၂၇၀	ဥဒဟာရေန	၆၉
ဥဂ္ဂဟိံ သဗ္ဗဝိတ္ထာရံ	၂၀၈	ဥဒုက္ခလံ	၁၈၂
ဥဂ္ဂဟေတာ စ ဓမ္မာနံ	၅၀၀	ဥဒဂ္ဂစိတ္တာ	၂၆၁
ဥဂ္ဂဟေတွာ	၂၂၆	ဥဒဂ္ဂစိတ္တော	၁၅၃
ဥဂ္ဂရန္တိ	၁၅၃	ဥဒ္ဓုမာတံ	၂၇၅
ဥစ္စနီစကမ္မံ ဘိက္ခုနံ	၄၄၂	ဥပကာရဥ္စ	၄၂၄
ဥစ္စနီစ ကုလာနိ	၄၄၈	ဥပကာရာယ	၄၁၆
ဥစ္စာကုလပရိကမ္မံ	၄၄၂	ဥပစိတံ	၄၁၆
ဥစ္ဆင်္ဂေ မံ နိဝါသယာ	၂၇၄	ဥပဋ္ဌန္တိ	၈၅
ဥဇုဘာဝံ	၄၂၁	ဥပဋ္ဌာနနိရတေ	၂၅၀
ဥဇုဘူတဥ္စ ဒဿနံ	၄၆၄	ဥပဋ္ဌိံ သဗ္ဗသံဝရိံ	၂၅၉
ဥဇ္ဇဟ	၁၅၄	ဥပပဇ္ဇာမိ	၂၇၊ ၃၀
ဥဏ္ဏာ	၂၂၅	ဥပနာမေန္တိ	၁၉၅
ဥတ္တမံ	၆၂	ဥပရိ	၄၈၃
ဥတ္တမမာနသာ	၁၈၆	ဥပရုဒ္ဓတိ	၄၁၃
ဥတ္တမာ	၃၁၉	ဥပသင်္ကမိုံ	၄၃၇
ဥတ္တရံ	၄၁၄	ဥပသင်္ကမ္မ	၆၉၊ ၁၆၀
ဥတ္တရန္တဿ	၅၀၀	ဥပသန္တာ	၁၅၅
ဥတ္တိဏ္ဏာဝိစိကိစ္ဆော	၂၅၅	ဥပသမ္ပဒတ္ထာယ	၄၉၀
ဥဒါကဒါယိကာဘိက္ခုနီ	၇၀	ဥပသိဃိ မဟာဝီရော	၇၆
ဥဒက’ မာဟိတွာ	၂၀၄	ဥပဿယာမိဝတ္တာယော	၁၀၂

ဥဒကဟာရိကာ	၇၈၊ ၂၄၉	ဥပါဂမိ	၄၇၄
ဥဒကဟာရိယံ	၅၀၀	ဥပါယေန	၁၅၇၊ ၄၈၄
ဥဒဇာနိ	၄၃၈	ဥပါသကော သော	၂၅၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
ဥပါသန္တိ	၄၇၇’	[ဦ]	
ဥပါဟတာ	၄၄၅		
ဥပေစ္စ ဗုဒ္ဓံ	၅၂၂	ဦနကသတံ	၅၀၂
ဥပေတ္ဘာ	၁၄၅၊ ၁၅၀	ဦနတာ	၈၄
ဥပေတ္ဘာ ဘိသက္ကုတ္တမံ	၂၃၉	ဦမိယော	၄၃၁
ဥပေတ္ဘာ လောကသရဏံ	၂၅၁		
ဥပေတိ သရဏံ ဇိနံ	၁၄၃	[ဧ]	
ဥပေသိံ	၄၈၂		
ဥပေသုံ	၁၂၈	ဧကံ သုခမာသီဒနံ	၁၅၀
ဥပ္ပတိတံ အတ္ထံ	၂၂၅	ဧကံ ဘိက္ခုနုပဿယေ	၂၈၄
ဥပ္ပတ္တေ စ ကတေ ကမ္မေ	၄၄၂	ဧကစိတမှိ ဍယှရေ	၂၀၇
ဥပ္ပန္နာ ဒေဝဘဝနံ	၄၅၄	ဧကဇ္ဈံ စာရယာမ’ဟံ	၄၅၇
ဥပ္ပလဒါယိကာ	၄၅၈	ဧကပါဏိနာ	၁၂၁
ဥပ္ပလသဝှယ	၁၈၂	ဧကပိဏ္ဍပါတ ဒါယိကာ	
ဥပ္ပလဿေဝ မေ ဝဏ္ဏော	၁၈၂၊ ၄၅၈	ဘိက္ခုနီ	၄၉
ဥပ္ပလဟတ္ထာနိ	၄၁၉	ဧကသ္မိံ သမ္ဘဝေ	၁၈၂
ဥပ္ပါဒေတာ	၂၅၆	ဧကာဒသကောဋိသတာ	၄၂၆
ဥပ္ဖါသုလိကတာ	၁၅၂	ဧကာသန ဒါယိကာ	၈၆
ဥဗ္ဗတ္တယိတွာ ပထဝိံ	၁၀၂	ဧကာသနဿ	၈၄
ဥဗ္ဗဠှာ နဒိယာ ဘိက္ခူ	၄၄၈	ဧကာဟံ	၂၈၅
ဥဗ္ဗိဒ္ဓံ	၃၀၅	ဧကိကာ	၂၈၃
ဥဗ္ဘယောဇန’မုဂ္ဂတံ	၇၃	ဧကုပေါသထိကာ ဘိက္ခုနီ	၇၃
ဥဘောပိ	၁၈၂	ဧကေန	၂၃၉

ဥရုံ	၁၂၈	ဧကေနဂ္ဂဟိမုဋ္ဌိနာ	၁၂၀
ဥဿိတာ ကဋ္ဌနင္ဂိယာ	၃၁၆	ဧတံ သ မဗြဝီ	၃၁၈
ဥဿုကာ	၂၇၃	ဧတဒဂ္ဂံဌပေသိ မံ	၂၀၉
		ဧတဒဂ္ဂမ္ပိ ဌပေသိ	၁၄၄

-- ၅၃၄ ------------------------------------

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
ဧတဒဂ္ဂေ	၂၇၇	ဩစိနိတွာန သဥလံ	၇၆
ဧတဒဂ္ဂေ ဌပေသိ မံ	၁၆၀၊ ၂၅၂၊ ၄၆၈	ဩဇဝံ	၄၇၇
ဧ'တမတ္ထ ဝသံ	၂၀၈	ဩတရိံ	၅၀၀
ဧွတမ္ပိ ဆေတွာန ဝဇန္တိ ဓိရာ	၁၅၅	ဩပတပဒုမံ	၁၈၈
ဧတေသံ	၄၂၅	ဩပပါတိကာ	၅၁၁
ဧတ္တ	၄၅၇	ဩရသ	၁၂၄
ဧဒိသကာ	၁၉၁	ဩရုဒ္ဓေ	၄၄၈
ဧဝံ	၆၃	ဩရောပယသု	၂၂၄
ဧဝံ အာသိ ဝိတက္ကံ	၄၁၁	ဩဝဒိ	၄၄၆
ဧဝံ ဇာနာဟိ	၁၉၂	ဩဝါဒကော	၂၆၉
ဧဝံ ပတ္ထေသ ဟံ	၁၈၆	ဩဝါဒမ္ပိ	၄၀၄
ဧဝံ ဗဟုဝိဓံ ဒုက္ခံ	၄၃၁	ဩသဇ္ဇိတွာန	၁၀၁
ဧဝံ သမ္မာဝိမုတ္တာနံ	၁၃၆	ဩဟိတော ကရုဏော ဘာရော	၁၀၄
ဧဝံ'မေတံ အဝေက္ခန္တီ	၂၇၆၊ ၄၈၅		
ဧသော ဗုဒ္ဓါန ဝန္ဒနာ	၁၁၉		
ဧဟိ	၅၆		
ဧဟိ တံ ဥပဇူဟိဿံ	၂၂၄	[က]	
[ဩ]		ကကုဓော	၅၇

ဩကိရိတွာန ကုမ္ဘိယာ	၂၈၄	ကကုသန္ဓော	၄၇၂
ဩက္ကာကကုလနန္ဒနံ	၂၇၃	ကခ်ံ	၁၀၁
ဩက္ခာမိ	၂၀၆	ကဥ္စနဂ္ဃိယ သင်္ကာသော	၂၇၀
ဩဂတာကာသပဒုမာ	၁၃၃	ကဥ္စနဂ္ဃိယာ	၃၁၆
		ကညာ	၁၅၀
		ကညာ သတသဟဿမုခါ	၄၁၄
		ကဋ္ဌုကံ	၄၈၊ ၄၅၇
		ကဍ္ဍူစ္ဆုဘိက္ခာ ဒါယိကာ	
		ဘိက္ခုနီ	၅၄
		ကဏ္ဍီသာ စိတ္တကာဟိ	၈၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
ကတံ	၃၁၉	ကမ္မံ ဝိယာကာသိ ဥဇုဘာဝံ	၄၂၁
ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ	၃၂	ကမ္မဇာ ဝါတာ	၂၀၆
ကံ မေ သရဏ’မတ္တနော	၄၁၃	ကမ္မဝါယုသမေရိတာ	၁၂၅
ကတကိစ္စာ	၆၈	ကမ္မသမ္ဘံ’	၄၅၄
ကတာဝိနော	၄၄၆	ကမ္မသမ္ပဒါ	၄၄၂
ကတိပါဟံ ဥပါဒယ	၄၄၂	ကမ္မာရေဟိ	၃၁၉
ကတေ	၂၀၀	ကမ္မာရော	၁၂၆
ကထံ အာသိ		ကမ္မာဝသေသေန	၄၉၀
အတုလိဒ္ဓပရက္ကမာ	၁၂၂	ကမ္မုနာ	၅၁၀
ကထာဝတ္ထု ဝိသာရဒါ	၁၅၉	ကရံ	၂၂၆
ကဒလီပုဏ္ဏာယမ္ဘေ	၄၄၉	ကရိတွာန	၇၉
ကဒလူပမံ	၁၁၆	ကရုဏံ	၂၇၅
ဒါစိ	၅၈၊ ၇၀	ကရုဏာကရ	၁၁၂
ကဒါစိ သော	၃၁၃	ကရုဏာကရာ	၁၅၆
ကနကာဘာသာ	၁၅၀	ကရုဏာနုဂတာသယော	၄၆၃
ကနိယဿ မမ ဘတ္တုနော		ကရေဟိ ဥရံ ပဟန္တွာ	၁၂၈
ဘဂန္နံ	၃၂၀	ကရောန္တော	၅၇

ကန္တိသူစကံ	၄၈၄	ကလလပုဏ္ဏံ	၃၂၁
ကန္တော မေ	၂၃၈	ကလသာဝ ပယောဓရော	၂၇၆
ကပဏာ	၂၀၆	ကလိကာ ကာရသုတ္တနီ	၁၅၁
ကပိလဝှယေ	၂၇၀	ကလျာဏမိတ္တတ္တံ	၃၂၅
ကပိလဿ ဒိဇသာသိံ မိတာ	၃၂၃	ကလျာဏိ	၂၂၄
ကပ္ပါကပ္ပဝိသာရဒံ	၂၀၅	ကလျာဏီ	၂၇၁
ကပ္ပေါ	၄၄၉	ကလ္လိတ စိတ္တံ	၁၅၅
ကမိ	၁၂၀	ကဿပေါ	၂၈
ကမ္ဗုဂီဝါ	၂၇၆	ကဿပဝီရဿ	၃၂၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
ကဿ ဗြာဟ္မဏ တွံ ဘီတော	၅၀၁	ကိံ မေ တုဝံ မာရ ကရိဿသေ’ကော	၁၉၁
ကာစိ ဟတ္ထပရိကမ္မံ ကတာဝီ နရနာရိယော	၄၅၄	ကိံ ဝေါ ဝက္ခာမ ဥတ္တရိ	၄၃၉
ကာပိလာနီ	၃၂၃	ကိကီ	၂၈
ကာမဓာတု’ မတိကမ္မာ	၄၁၅	ကိတ္တိဇနနံ	၂၇၃
ကာမပင်္ကမှိ	၂၅၇	ကိတ္တိဝဏ္ဏဂတော	၂၅၅
ကာမဗန္ဓောဃတာရီနံ	၁၃၇	ကိ’မုတ္တရံ တေ ဝက္ခာမိ	၁၁၂၊ ၄၁၄
ကာမရတိံ	၁၉၂	ကိလေသာ	၃၁
ကာမရာဂ ဝိမောဟိတာ	၁၅၇	ကိလေသာ ဈာပိတာ မယှံ	၃၆
ကာမလာလသံ	၂၇၄	ကိလေသာ ဈာပယိံ အဟံ	၄၇၆
ကာမဝဏ္ဏိနီ	၄၃၆	ကိသာ	၁၅၂၊ ၂၀၇
ကာမသုခံ	၁၅၅	ကီဠန္တာ ဇလကီဠိတံ	၁၈၈
ကာမေဟိ ဝဇ္ဇိတဿ မံ	၃၂၃	ကုဏပံ	၂၃၉၊ ၂၇၆

ကာယေ	၄၈၆	ကုဏာပါ ပုဗ္ဗလောဟိတာ	၂၇၄-၅
ကာယော	၄၈၅	ကုဏာပံ ပူတိဂန္ဓနံ	၂၇၅
ကာရံ	၁၄၄၊ ၂၃၇၊ ၂၈၂၊ ၄၄၉	ကုတိတ္ထိယေ	၃၁၅
ကာရယိ	၄၁၆၊ ၄၄၈	ကုထိတာ	၇၀
ကာရိတော	၃၉	ကုန္ဒဒသနာ	၁၅၁
ကာရုညေ	၂၇၃	ကုန္ဒဒိံ	၂၀၆
ကာရုဏိကော	၃၂၄	ကုမ္ဘဒါသိယာ	၅၀၀
ကာလေန	၄၁၉	ကုမ္ဘိယာ	၂၈၁
ကာလော	၁၀၅	ကုလံ	၂၃၄
ကာသိက ဂါမကေ	၃၂၀	ကုလာသယံ	၄၄၇
ကိံ ဘဝေ	၁၁၂	ကုသလံ ဝိဇ္ဇတေ မယှံ	၈၁
ကိံ မေကထာ ရာဇဂဟေ		ကုသလံ သရ မေ မုနိ	၆၈၂
မနုဿာ	၄၇၇	ကုသလတ္တိကာ	၃၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
ကုသီတော	၂၈၅	ခတ္တိယေ	၈၄
ကုဟိံ ဝဒနသောဘံ တေ	၂၇၅	ခန္ဓာ	၁၉၂
ကူဋ္ဌာဂါရံ	၇၃	ခမ အမှံ	၄၃၇
ကူဋ္ဌာဂါရဝရူပေတံ	၇၃	ခမန္တံ သမ္မုခါ မုနေ	၄၁၄
ကူဋ္ဌာဂါရသုသာလာယံ	၉၉	ခမန္တု မေ	၁၀၃
ကေဝလ’ မေက’မေဝ		ခမန္တော	၁၁၂
ပပ္ပုယျတံ	၁၁၃	ခမာဓိပ	၁၁၂
ကေသေသု ဘိဇ္ဇမာနေသု	၄၇၆	ခလိတံ	၁၈၁

ကောကိလာဂီတသဟိတံ	၁၄၉	ခလိတနွေ့ မမံ တယိ	၄၁၄
ကောဋ္ဌိုဒ္ဒယ သဟဿာနိ	၄၂၈	ခိပ္ပံ သန္တာပယိံ ဝလံ	၂၈၄
ကောဋ္ဌကံ	၆၉	ခိပ္ပ’မနုဗုဇ္ဈတိ	၂၂၅
ကောဏ္ဍာ ဂမနေ	၂၅	ခိပ္ပဥ္စ	၂၂၅
ကော ပန ဝါဒေါ	၂၆	ခိပ္ပါဘိညာနံ	၂၂၂
ကောမလကော	၂၃၈	ခိပိ	၁၁၈
ကောမာရဗြဟ္မစရိယံ	၁၄၇	ခီရဓာရာ	၁၈၉
ကော ဝတ္ထာ	၁၄၈	ခေပိတံ	၄၉၁
ကော ဝါဒေါ မနုဿေသု		ခေမံ တမှိ ပုရေ အဟု	၁၄၇
ဘဝေ	၂၆	ခေမကာသက္ကဿ	၄၈၃
		ခေမေ	၁၅၃
[ခ]		[ဂ]	
ခဂတာဝိယတာရာယော	၁၂၆	ဂဂနာ	၁၂၉
ခဇ္ဇနွေ	၃၂၄	ဂ္ဂရေန သရေနာဟ	၁၃၀
ခတ္တိယနန္ဒနာ	၂၅၇	ဂင်္ဂါ	၁၀၃
ခတ္တိယာကုလသမ္ဘဝါ	၄၄၂	ဂစ္ဆ	၇၈
ခတ္တိယာနံ ပုရေ	၄၂၄	ဂစ္ဆ ပဿ	၁၄၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
ဂစ္ဆန္တီ ဇိနသန္တိကံ	၄၉၀	ဂမ္ဘီရေ	၂၅၁
ဂစ္ဆာမိ	၁၁၁	ဂယှ	၂၂၆
ဂစ္ဆုမောဝါဒံ	၂၈၄	ဂရုစိတ္တံ	၆၃
ဂစ္ဆေယျံ	၁၀၁	ဂဝေသတော ဗုဒ္ဓမမ္မေ	၄၁၈

ဂဏိကာ	၄၈၉	ဂဝေသဿု	၂၀၇
ဂဏိကာကုလေ	၄၉၀	ဂဟဋ္ဌာဟံ	၂၇၂
ဂဏိကတ္တံ	၅၀၁	ဂဟဏော	၃၂၁
ဂဏိကတ္တာဠ္ဍ ခေပိတံ	၄၉၀	ဂါမယိ မမ	၁၄၈
ဂဏိကတ္တေ	၄၉၀	ဂါမဓမ္မော	၂၄၀
ဂတာဥဒကဟာရိယံ	၅၀၀	ဂါယကေ	၁၄၈
ဂတာ စ သခန် ကုလံ	၂၃၈	ဂိရိဒုဂ္ဂမှိ	၂၂၅
ဂတာယ	၂၅၉	ဂိရိဗ္ဗဇံ	၄၇၆
ဂတာသမံ	၁၃၂	ဂိရိဗ္ဗဇပုရုတ္တမံ	၁၄၉
ဂတော	၂၃၈	ဂုဏာဘူသနေ	၁၁၂
ဂတိ	၁၃၇	ဂုဏာဝဒ္ဓိတမာနသေ	၂၅၀
ဂတိယော	၄၅၈	ဂုဏာသဥ္စယံ	၁၄၈၊ ၄၇၆
ဂတ္တေဟိ	၅၀၁	ဂုဏော	၂၃၇
ဂန္တာ	၄၄၆	ဂုဟံ	၇၃
ဂန္ဓံ	၈၅	ဂူဟာမိ	၄၁၇
ဂန္ဓဂေဟံ	၁၅၀	ဂေဟံ	၂၄၉
ဂန္ဓံ ဝိလေပနံ မာလံ		ဂေါတမံ လောကနာယကံ	၄၁၈
ဒီပဥ္စ ရတနာမယံ	၄၃၅	ဂေါတမိဓာတူနိ	၁၃၄
ဂန္တွာ	၅၂၀	ဂေါတမီ ဇိနပေါသိကာ	၃၂၄
ဂဗ္ဘိတာ	၄၈၄	ဂေါတမီ ပရိနိဗ္ဗုတာ	၁၃၅
ဂမနံ	၈၄၊ ၄၄၈	ဂေါနကဝိကတိကာဟိ	၈၂
ဂမယံ	၄၅၇		

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော်

[ဃ]

ဃနကဥ္စနပိမ္ဗေန	၃၂၃
ဃနနိန္နာဒသုဿရော	၂၅၀
ဃနဝေဠနံ	၃၂၂
ဃရ’မေကေန ဝတ္တေန	၃၁၈
ဃောရရူပံ	၄၈၊ ၄၅၇

[စ]

စက္ကင်္ကိတေ	၁၁၁
စက္ကင်္ကိုသဓောကိဏ္ဏော	၁၀၇
စက္ကလက္ခဏော	၄၁၂
စက္ကဝတ္တိနံ	၃၀
စက္ကဝါဠသမံ	၁၈၂
စက္ကာနိ	၁၀၉
စက္ခု	၅၂၁
စက္ခုမာ	၆၈၊ ၁၂၂
စတုဇ္ဈာနေန ဂန္ဓေန	၃၂၂
စတုန္နဝုတိတော ကပ္ပေ	၃၆
စတုရဿံ	၁၉၀
စတုရော စ အသင်္ခိယေ	၄၁၉
စတုသစ္စ’မပါပုဏိ	၁၉၀
စတုသစ္စဝိသာရဒါ	၁၄၅
စတုသစ္စုပ္ပသဥ္ဈိတံ	၂၃၇
စတုသာဂရတောယာနိ	၁၂၁
စတုန္နံ	၄၄၆
စတ္တံ	၁၈၄
စတ္တာယ	၂၈၃
စတ္တာလီသကောဋိသတာ	၄၂၇
စန္ဒလေခါ	၁၁၂
စရမမ္ဗံ	၂၇၃
စရာမိ	၆၂
စရိမော	၈၆
စရေ	၄၃၁
စလတိ	၄၃၈
စလာစလံ	၁၂၈
စတုဒ္ဒီပ	၄၄၅
စာရယာမိ	၄၅၇
စာရိနံ	၄၃၀
စာရုဒဿနော	၃၁၈၊ ၁၄၄၊ ၄၇၁
စာရုဘူသနာ	၁၅၁
စိက္ခလ္လဘူမိံ	၄၅၅
စိတ္တံ ဘာဝေဟိ ဧကဂ္ဂံ သုသမာဟိတံ	၁၅၃
စိတ္တံ မုဥ္စိ	၁၈၂
စိတ္တံ ဝိမုစ္စိ မေ	၂၂၇
စိန္တယိံ သဖလံ မေ	၂၇၄
စိန္တိတော ယ’မရိန္ဒမ	၁၅၈
စိန္တေသိ	၅၆
စိရပ္ပဘုတိ	၁၀၅
စိရာနုဂတံ ဒယိတံ	၄၂၀
စုလ္လာသီတိ သဟဿာနိ	၄၄၅
စုလ္လေ	၂၈၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
စေ	၅၀၁
စေတနာ ပဏိဓီဟိ စ	၂၉
စေတယိ ဝဓံ	၂၂၃
စေတိယံ	၂၅၉
စေတိယေ	၃၂၁
စေ မေ ပရာစောတ္ထိ	၁၈၁
စေလာပိကာ	၈၅
စောဒိတာ ကမ္မသမ္ဘဒါ	၄၄၂
စောရံ	၂၂၃
စောရပပါတံ	၂၂၃
စောရော ဝ	၂၂၅
[ဆ]	
ဆန္ဒံ ဝိရာဇယ	၁၅၄
ဆ သူရိယောဒယကာလေစ	၁၂၀
ဆဠဘိညာ သစ္ဆိကတာ	၃၃
ဆာဒယိတွာန	၁၈၂
ဆာဒိတံ	၁၃၃
ဆန္နံ	၂၂၆
ဆေတွာ	၂၂၈
ဆေတွာန	၁၅၅
[ဇ]	
ဇနကာယမှို	၃၁၈
ဇနတံ	၂၆၉
ဇနနေတ္တမနောဟရာ	၂၈၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
ဇနသံမဇ္ဈေ	၄၂၀
ဇနိယော	၂၅
ဇရာဘိဘူတာ	၁၅၂
ဇရာဝသာနံ ယောဗ္ဗညံ	၂၇၂
ဇရာသမဓိသေဿတိ	၂၈၃
ဇရိတံ	၄၈၅
ဇလဇူတ္တမနာမကာ	၁၈၆
ဇလတော ဇာတဝေဒဿ	၁၃၆
ဇလန္တိ	၂၆၀
ဇလန္တိ	၆၄
ဇလာမဟံ	၂၅၉
ဇဟိတွာ	၂၉၊ ၈၃၊ ၄၅
ဇာဂရိယေ ပိ	၄၀၈
ဇာတဝေဒဿ	၁၃၆
ဇာတာ	၁၂၅၊ ၂၃၈၊ ၄၄၅
ဇာတိက္ခယံ	၃၂၅
ဇာတိခီဏာ ဇရာဗျာဓိ မရဏာဥ္စ	၄၃၇
ဇာတိယာ	၁၂၂
ဇာတိယာ ဝါပိ ဧကတော	၄၄၂
ဇာတိယာ သတ္တ ဝဿာဟံ	၆၆
ဇာတိသံသာရံ	၁၈၁
ဇာနန္တိ ဝတမံ	၅၀၁
ဇာရပတိံ	၂၀၅
ဇာလံ	၁၅၅
ဇာလာမာလာကုလံ	၁၂၁
ဇိဏ္ဏောန	၁၅၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော်
ဇိနဂ္ဂသ	၁၄၆
ဇိနဂ္ဂါနံ	၁၈၃
ဇိနပေသိကာ	၃၂၄
ဇိနဝဒ္ဒကွံ	၁၅၀
ဇိနဝစ္ဆလော	၁၁၆
ဇိနဝါကျာနိ	၄၇၂
ဇိနသန္တိကံ	၄၉၁
ဇိနသ	၁၀၀
ဇိနသာသနကာရိကာ	၄၇၁
ဇိနသာသနေ	၅၁၁
ဇိနာလယံ	၁၅၀
ဇိနော	၅၇၊ ၁၀၅
ဇီဝါမိ	၆၉
ဇီဝိတံ	၂၈၅
ဇီဝိတာပါဒိကာ	၁၂၄
ဇီဝိတုတ္တမံ	၁၈၄
ဇီဝေ	၂၈၅
ဇတိန္ဓရာ	၁၈၂၊ ၄၅၈
ဇေဋ္ဌသ	၃၂၀
ဇေဋ္ဌာ ဘာတာ	
တိလောကဂ္ဂေါ	၂၇၂
ဇေတွာ မာရံ သဝါဟနံ	၃၂၆
ဇောတယိ	၆၄
ဇောတယီ	၄၇၂
ဇောတိဒီပ	၄၃၈

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော်
[ၛ]	
ၛာနဋ္ဌေန	၂၇၃
ၛာနပရာယဏာ	၂၇၇
ၛာပယီ	၄၇၆
ၛာပိတာ	၃၁
[ဉ]	
ဉာဏံ	၅၂၁
ဉာဏံ မေ ဝိမလံ	၁၈၃
ဉာတိသံဃေန	၅၈၊ ၇၀
ဉာတိမိတ္တေ	၃၁၅
[ဌ]	
ဌေပေတွာ	၂၃၈
ဌပေသိ တေဒဂ္ဂမှိ	၂၄၁
ဌာပေတွာ တံ	
ယသောဓရံ	၂၇၁-၂
ဌာရံ	၂၃၀
ဌာနလာဘာယ	၂၃၈
ဋ္ဌိတာ စလဋ္ဌိတိတိရာ	၁၁၆
ဋ္ဌိတာ မုခံ တံ	
သမုဒ္ဒိက္ခမာနာ	၁၁၃
ဋ္ဌိတာဝ'ဟံ သန္တိ	၁၅၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
ငှ်ိတေ	၄၉၁
ငှ်ိတော’ ယံ နဝယောဗ္ဗနေ	၁၅၀
[ဍု]	
ဍုယှ်ရေ	၂၀၇
ဍုယှ်ိုံသု	၁၃၄
[တ]	
တံ ဥပေစ္စ နရာသဘံ	၁၂၃
တံ ဌာန’မဘိကင်္ခိနိ	၂၀၅
တံ ဌာနံ	၁၂၄၊ ၁၄၄၊ ၂၅၀၊ ၃၁၅
တံ ဝီရံ သရဏံ ဂန္တွာ	၅၂၀
တဍ္စ လဒ္ဓံ	၁၀၇
တဏှာသမဏံ	၁၀၆
တတော	၃၀၊ ၇၇၊ ၁၅၂၊ ၁၅၃၊ ၁၅၅၊ ၁၈၇၊ ၂၄၉၊ ၃၂၀၊ ၃၂၃၊ ၄၈၅
တတော တတော	၄၅၅၊ ၄၈၄
တတော ဓမ္မ’မဒေသေသိံ	၄၇၆
တတော ပုဏ္ဏာတိ နာမံ မေ	၅၀၂
တတော မာနာဘိသမယာ	၁၅၅
တတော ဝုဍ္ဍာယ	၁၂၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
တတော သာ တာ	၁၂၉
တတ္တကံ	၃၁၉
တတ္ထ	၆၃၊ ၆၉၊ ၈၃၊ ၁၀၂၊ ၁၁၇၊ ၂၈၄၊ ၄၂၁
တတ္ထ တတ္ထ ဂတာယ	၂၅၉
တတ္ထ တတ္ထေဝ	၃၀
တတ္ထ တတ္ထေဝ ရာဇူနံ	၁၄၄
တတ္ထ နဂရေ အရုဏဝတိယာ	၅၅
တတ္ထေဝ နိသိန္နော	၂၄၉
တတြ ငှ်ိဘာဝဟံ သန္တိ	၂၇၇
တထာ	၁၀၁
တထာ သဗ္ဗပိ သင်္ခါရေ ဤဒိသံ	၂၂၇
တထေဝ ဗုဒ္ဓေါ ဗျာကာသိ	၁၆၀
တထေဝ ဘဒ္ဒါကာပိလာနိ	၃၂၆
တထေဝသံ	၄၁၅
တဒန္တံ	၃၂၁
တဒါ	၄၈၊ ၇၆၊ ၄၆၇
တဒါ အဟု သတ္တသဿရော ဇင္ဃိလော နာမ ရဋ္ဌိကော	၄၄၈
တဒါ နန္ဒော နိရာနန္ဒော	၁၃၀
တဒါ မမတ္တေ	၄၈၄
တဒါယေဝ	၁၄၉
တဒါ သရာဇာ	၁၆၀

-- ၅၄၃ ------------------------------------

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော်

တဒါဟ သမဟိပတိ	၁၅၈	တသိမ်း ဂုဏော	၂၀၉၊ ၂၇၇၊ ၂၅၂၊ ၄၆၈
တဒါဟု	၃၁၂	တဿ	၂၇၊ ၈၃၊ ၁၂၅၊ ၁၂၈၊ ၂၃၇၊
တဒူပသမ္ပဒတ္ထာယ	၄၉၀		၃၂၀၊ ၄၄၈
တဒေကိတာ	၂၈၃	တဿ အာဂမန် မဂ္ဂ	၄၁၉
တဒေတရာ	၁၂၆	တဿ ကမ္မဿ	
တပန္တော	၄၇၂	သုကတဿ	၄၂၁
တပဿိနီ	၅၁၀	တဿ ဒေသယတော ဓဂ္ဂ	၄၆၇
တပ္ပန္တိ	၁၄၈	တဿ ဓီတာ စတုတ္ထာသီး	၂၂၂
တမစ္စယန္တိ	၁၅၇	တဿ ရညော အဟုံ	
တမနုတိဋ္ဌထ	၁၀၆	ဘရိယာ	၄၅၇
တမုယျာနံ	၁၄၉	တဿာတိဒယိတာ	၃၁၉
တမော ခန္ဓော	၁၉၂	တဿာ မေ အပ္ပမတ္တာယ	၄၈၅
တမ္ဗနခေ	၁၁၃	တဿာသီး ဇေဋ္ဌိကာ ဓီတာ	၁၄၆
တမ္ဗမိမ္ဗဝရောဠ္ဖ	၂၇၅	တဿာဟံ ဘဂိနီ အာသီး	၅၁၀
တမှာ ပါပါ	၅၁၁	တဿာဟံ သုပ္ပိယာ	၁၄၈
တမ္ပိ ဂုဏော	၁၉၂	တဟီး	၁၂၅၊ ၃၁၆
တမ္ပိ ပဝါသိတေ	၂၀၆	တဟီး ပုရေ	၁၀၀
တယာ	၁၀၇	တာ ဧဝ မနုဿာသိတ္တဉ္စ	၁၀၆
တယာ မေ သရဏံ ပုတ္တာ	၁၁၇	တာဏာယ	၂၀၈
တယာ သမ္မာ ဥပါယေန		တာဒိနော	၄၁
ဝိနိတာ	၁၅၇	တာပေဟိ ဥဒကံ	၂၈၄
တယော	၄၂၀	တာယော	၄၈၅
တရဏာယ	၂၀၇	တာရကော	၂၆၉
တရဏံ ဝိလပန္တကံ	၂၀၇	တာရယန္တဿ ပါဏိနော	၄၂
တရဏီး	၄၈၅	တာရာ၀ သူရိယောဒယေ	၁၃၂
တရုဏော	၂၃၈	တာရိတာ	၁၀၇
တသ္မာ	၄၆၅		

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
တာရေသိ	၂၇၀	တိသော ဝိဇ္ဇာ	၃၂
တာရေသိ ဇနတံ	၂၆၉	တီဏိ	၇၉
တာဝတိံ သဥ္စ ဘဝနံ၊ ယာမံ		တုဂ်နာသိကာ	၂၇၅
ဒသောန္တိ က္လဒ္ဓိယာ	၄၄၇	တုဋ္ဌမာနသာ	၄၁၉
တာဝဒေ	၅၆၊ ၆၃၊ ၂၇၀	တုမှ ပသာဒံ ပဋိလဒ္ဓါ	၄၄၅
တာသံ	၂၉၊ ၁၂၀	တုယှတ္ထာယ	၁၈၃၊ ၄၁၆
တာ သမ္ဗာ	၇၀	တုလိတာ	၄၁၇
တိံ သယောဇနဝိတ္ထကံ	၈၃	တုသိတံ	၄၄၇
တိံ သကောဋိသတာနိ	၄၂၆	သူရိယေဟိ	၁၈၅
တိဋ္ဌ	၁၅၈	တူလိကာ ဝိကတိယာဟိ	၈၄
တိဋ္ဌတော	၁၃၅	တေ	၅၇၊ ၁၁၃၊ ၁၅၈၊ ၄၁၅၊ ၄၂၀
တိတ္တိပုဗ္ဗံ	၁၁၃	တေဇောဓာတု’မဓိဋ္ဌာယ	၂၈၄
တိတ္ထံ	၃၁၅	တေန	၆၉
တိတ္ထိယေ	၂၆၉	တေန ကမ္မာဝသေသေန	၄၉၀
တိဒသံ ဂတိံ	၄၅	တေန ကဂ္ဂေန ယောဂေန	၁၄၅
တိဒသံ နန္ဒနံ	၁၈၉	တေန ကာလေန သော	
တိဒိဝံ	၄၇၂	အာသိ	၄၁၉
တိဗ္ဗဂါရဝါ	၄၆၃	တေန သဒ္ဓိံ အဂစ္ဆဟံ	၂၀၅-၆
တိရိဋိဝစ္ဆသ	၁၈၇	တေန သဒ္ဓိံ သမာ ဟောန္တု	
တိရောကုဋ္ဋံ	၂၅၉	ဗောဓတ္ထာယ တဝံ က္လသေ	၄၂၀
တိရောနဂံ	၁၂၀	တေနေဝ သုက္ကမူလေန	၄၄၂
တိရောသေလံ	၂၅၉	တေပိ ပတ္ထေသုံ	၁၈၇
တိလေ ဇာတေ	၃၂၄	တေ မမာဒါယ	၂၂၆
တိလောကဂ္ဂေါ	၂၇၂	တေလမတ္တကံ	၂၅၉
တိလောကသရဏော	၂၇၀	တေဝိဇ္ဇေဝ	၃၂၅
တိဿိတ္တိယော	၄၈၄		
တိသော	၄၆၃		

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော်
သေသံ	၁၈၉
တေသံ ပကိတ္တနေ	၄၃၄
တေ သဗ္ဗေ	၃၂၀
တောယံ	၂၂၇
တောယမဇ္ဈမှိ	၅၀၀
တောယလဝါသိတ္တာ	၁၀၂
တောရဏဝတ္ထုသ္မိံ	၁၅၉
တျတ္ထု	၁၅၃
တျမှ ခီဏာသဝါ ဒန္တာ	၃၂၆
[ထ]	
ထလဇာနိ	၄၃၈
ထလူဒဇာနိ ပုပ္ဖာနိ	၄၃၈
ထီနံ အဒါသိ ပဗ္ဗဇ္ဇံ	၁၀၅
ထီနံ သတသဟဿ နံ နဝုတီနံ	၄၁၄
ဆဒုတ္တရိ	၃၁၅
ထူပံ	၃၆
ထူပကာရဿိဒံ ဖလံ	၃၅
ထူပကာရာပိကာ အဟုံ	၃၁၇
ထူပဿ	
[ဒ]	
ဒက္ခသိ	၂၇၇
ဒက္ခိသိ	၄၈၅
ဒဋ္ဌု	၆၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော်
ဒဏ္ဍဒုတိယာ	၁၅၂
ဒဏ္ဍဘယယီတာ	၅၀၁
ဒဒတော	၄၁၇
ဒတ္တွာန	၇၉
ဒန္တာ	၃၂၆
ဒန္တေဟိ	၄၇၅
ဒန္တော	၄၇၅
ဒဗ္ဗတ္ထာဟ	၂၀၆
ဒယိတာ	၁၂၅၊ ၁၄၇၊ ၂၂၃၊ ၂၃၈
ဒယိတံ	၄၂၀
ဒသကောဋိသဟဿာနိ	၁၈၄
ဒသက္ခတ္တုံ သတက္ခတ္တုံ	၂၆
ဒသပုတ္တပုက္ခတော	၂၈၃
ဒသပုတ္တာနိ	၂၈၃
ဒသ ဌာနေဟိ	၆၉
ဒသဟိ ဌာနေဟိ	၄၈၃
ဒဿနာယ သမုဿုက္ကံ	၁၄၉
ဒဿယိဒ္ဓိယာ	၁၈၆
ဒဿိယာ	၄၄၇
ဒဋ္ဌုံ	၂၈၅
ဒါနံ သီလမယံ သဗ္ဗံ ဘာဝနာ	၄၃၅
စ သုဘာဝိတာ	၅၃
ဒါနဝရံ	၃၂၁
ဒါနေ	၄၂၁
ဒါယာဒါ	

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
ဒါယာဒေါ	၃၂၅	ဒီပစ္စိဝါ	၄၁၂
ဒါရကာ	၆၉	ဒီပစ္စဝ	၁၂၉
ဒါရုဏံ နိရယံ	၅၁၀	ဒီပါနိ	၂၄
ဒါသိကုလေ	၅၀၂	ဒီပါနုဇ္ဇလယီ	၃၁၆
ဒိဇံ	၅၀၀	ဒီပါလောကေန	၆၄
ဒိဇဝရော	၃၁၈	ဒီပေါဒယဉ္စ ဘေဒဉ္စ	၁၅၈
ဒိဇဿ	၃၂၃	ဒုက္ခသင်္ဃာဋ္ဋေ	၁၁၅
ဒိဇော	၃၂၃	ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿထ	၁၃၇
ဒိဋ္ဌိဂဟနပက္ခန္တာ	၁၅၆	ဒုက္ခဟေတု ဝိဝဇ္ဇိတော	၁၀၄
ဒိဋ္ဌိဂဟနပက္ခန္ဒော	၄၆၆	ဒုက္ခောဒိကေသု	၅၂၁
ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ ယထာတထေ	၁၂၇	ဒုက္ခိတံ	၄၂၃
ဒိဋ္ဌော	၄၈၅	ဒုဂ္ဂစ္စဉ္စ ဒလိဒ္ဒတံ	၇၃
ဒိဋ္ဌော နိဗ္ဗာနတော မုနိ	၁၅၈	ဒုဂ္ဂတိံ	၃၆
ဒိဗ္ဗစက္ခုံ	၂၅၈	ဒုဂ္ဂတေ	၂၃၈
ဒိဗ္ဗစက္ခုဝိသုဒ္ဓံ မေ	၆၇	ဒုဂ္ဂန္ဓာ ဝဒနေန	၃၂၁
ဒိဝဿံ ဒွေ တယော စဝေ	၄၄၈	ဒုစ္စရိတံ	၄၃၁
ဒိဝါကရော	၃၁၆-၇	ဒုဋ္ဌ ဂန္ဓိတ္တမာဂတာ	၂၇၆
ဒိသာပူဇနတပ္ပရော	၄၆၆	ဒုဋ္ဌဝိသံ ယထာ	၅၁၁
ဒိသော	၂၂၃	ဒုတိယော ကုစ္ဆိယာ မမ	၂၀၆
ဒိသွာ အာဒီနဝံ လောကေ	၃၂၆	ဒုဝေ ကုလေ	၈၄
ဒိသွာ ဩပတပဒုမံ	၁၈၈	ဒုဝေ ဘဝေ	၈၄
ဒိသွာန	၁၁၂	ဒူတေပသမ္ပဒံ	၄၉၁
ဒီဃရတ္တံ	၄၄၆	ဒေဝဂန္ဓိယာ	၅၆
ဒီဃရတ္တဉ္စ နော သဗ္ဗံ ပရိစ္စိတံ	၄၃၅	ဒေဝတ္တေ	၈၄
ဒီဃမာနသာ	၂၀၇	ဒေဝတ္တေ အထ မာနုသေ	၃၁၇
ဒီနဝဒနာ	၂၃၉	ဒေဝ ဒုန္ဒုဘီ	၁၀၂
		ဒေဝ ဒေဝံ	၇၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော်
ဒေဝဒေဝဿ	၄၈၃	[ဓ]	
ဒေဝဒေဝါနံ	၄၂၅		
ဒေဝပုရေ	၄၅၅	ဓနေန စ သုဒုဂ္ဂတော	၃၁၈
ဒေဝဘဝနံ	၆၄၊ ၄၅၄	ဓနဉ္ဇာနီ စ ခေမာ စ	
ဒေဝမနုဇာ	၁၃၄	အဟာမ္ပိ စ	၂၃
ဒေဝမနုဿကံ ယောနိံ	၄၂၁	ဓနဉ္ဇာနီ သုမေဓာ စ	၁၄၆
ဒေဝမနုဿ သက္ကတံ	၂၆၁	ဓမ္မံ	၄၃၀
ဒေဝေသု မဟိဒ္ဓိကာ အဟုမှ	၂၆	ဓမ္မံ စရေ သုစရိတံ	၄၃၀
ဒေသနတ္ထာယ	၁၅၆	ဓမ္မံ ဒေသေတိ သုညတံ	၄၁၅
ဒေသိတံ	၄၉၀	ဓမ္မံ ဗုဒ္ဓဿ သုတွာန	၄၆၂
ဒေသေန္တိံ	၄၇၇	ဓမ္မကထံ ကတွာ	၄၇၂
ဒေသေန္တိ	၂၃၈	ဓမ္မတ’ မနုစိန္တယံ	၁၁၆
ဒေသေသိ	၄၁၅	ဓမ္မစက္ကံ	၁၅၆၊ ၂၂၆၊ ၂၄၀
ဒေဟိံ	၈၃၊ ၃၂၆	ဓမ္မစာရီ	၄၃၁
ဒေါဋ္ဌာလောလာဝ	၂၇၆	ဓမ္မတ္ထပဋိပုစ္ဆိကာ	၅၀၀
ဒေါနမဿံ	၈၅	ဓမ္မတ္ထသံဟိတံ	၅၀၁
ဒေါသက္ခာနိ	၁၁၅	ဓမ္မဒိန္နာ	၁၄၇
ဒေါသဝါဒီ	၁၄၈	ဓမ္မာဒိန္နာယ	၄၇၆
ဒွတ္တိံ သ လက္ခဏူပေတံ	၁၁၁	ဓမ္မနိမ္မိတာ	၁၂၄
ဒွါရာသန္နေ	၅၇	ဓမ္မရတာယ နိဗ္ဗာနံ	၃၁
ဒွါရေန ဟံသဝတိယာ	၄၄၈	ဓမ္မဿ စာရိနံ	၄၃၀
ဒွိပဒဂ္ဂဿ	၂၅၉	ဓမ္မေ	၁၂၇
ဒွိပဒုတ္တမံ	၇၆	ဓာတိယော	၈၅
ဒွေကောဋ္ဋိနုရနာရီနံ		ဓာတုထူပဿ	၄၈၃
ဓမ္မာဘိသမယော	၄၆၇	ဓာရယံ	၁၂၀
ဒွေဂတိယော	၄၅၈	ဓီတာ	၄၁၇

		မီတာ ခေမကသက္ကဿ	၄၈၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
မီရတ္ထု ရူပံ အသုစိံ	၁၅၃
မီရာ	၁၅၅၊ ၂၅၂
မုတင်္ဂါနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ	၃၁၃
မုတဓမ္မော ဝေဒိတဗ္ဗော	၃၁၃
မုတဝါဒါနံ	၃၁၃
မုတဝါဒေါ	၃၁၃
မုတော	၃၁၃
မုတ္တကာနံ	၁၉၁
မုတ္တော	၄၉၁
မူပံ	၄၄၉

[န]

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
န ဥပေသိံ မဟောဒယံ	၁၄၈
နဂရေ အရုဏဝတိယာ	
အရုဏော နာမ ခတ္တိယော	၄၅၇
နဂရေ ဗန္ဓုမတိယာ	၄၈
န စတ္ထိတေ ဒုတိယာ	
ဝဏ္ဏာဓာတု	၁၉၁
န စာဟံ တတ္ထ ဥဿုလာ	၂၇၃
န စိရေနေဝ ကာလေန	၂၄၁၊ ၂၅၁
နဋ္ဌော	၁၂၉
နဋ္ဌေ	၂၃၈
န တင်္ဂါ	၁၅၂
န တိတ္တိပုဗ္ဗံ တဝ ဒဿနေန	
စက္ခုံ	၁၁၃
နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဘဝေါ	၄၆
န ကပ္ပန္တိ သုဝိမှိတာ	၁၄၈
နဒတော ပရိသာယံ တေ	၁၁၃
န နံ ဒုစ္စရိတံ	၄၃၁
နန္ဒနံ	၁၈၉
နန္ဒနာ	၂၅၇
နန္ဒနေ	၄၄၂
နန္ဒာ နာမ	၄၈၃
နန္ဒိတံ အာသိ တံ ကုလံ	၂၇၁
နန္ဒေနာပိ	၂၇၂
နဘတ္တလံ	၁၃၃
နဘသာ ဝိဇ္ဇုတာ ပတိ	၁၂၉
နကေ	၁၂၀
နမဿန္တိ	၄၆၆
န မုစ္စိဿံ	၅၁၁
နမော တေ	၁၅၆
နယနန္ဒနံ	၄၆၈
နယနာနံ ရသာယနံ	၂၇၃
နရံ ဇာရပတိံ ဒိသွာ	၄၀၅
နရဂ္ဂဿ	၁၂၄
နရန္ဒနန္ဒနံ	၁၄၈

န တတ္ထ ဝိမနာ	၄၁၆	နရနာယကေ နရနာရိယော နရပတိံ နရသရဏော	၄၁၁ ၄၅၄ ၁၅၈ ၄၇၃

--------------------------------------- ၅၄၉ ----------------------------------

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
နရသာရထိ	၁၄၄	နာဘိနန္ဒိတ္တ သော	၃၂၀
နရာဒိစ္စံ	၃၁၃	နာယကေန	၂၅၂
နရာသတံ	၇၆	နာယံ လူခေါ် နရာသဘော	၁၅၀
နရာသဘော	၁၅၀	နာရီ သဟာဿ ပါမောက္ခာ	၄၅၈
နရိဿရော	၁၄၆	နိကဋ္ဌေ သမစေတယိံ	၂၂၅
န လက်တံ	၄၅၅	နိစယိတွာ	၃၂၂
နဝဉ္ဇောဋ္ဌိသတာနိ	၄၂၅	နိဒ္ဒံ ဒဋ္ဌ ပရက္ကမေ	၁၁၈
နဝကောဋိသဟဿာနိ	၄၂၉	နိတ္ထိဏ္ဏာ ဇာတိသံသာရံ	၁၈၁
နဝနိဝေသနမှိ	၂၅	နိဒဿိတံ	၁၈၃၊ ၄၁၅
န ဝန္ဒိယာ	၁၁၈	နိဓာယန္တမှိ စေတိယေ	၃၂၁
နဝုတိကောဋိသတာနိ	၄၂၈	နိပကာ	၂၄၉၊ ၅၀၀
န သောစိယာ ပရေသံသာ	၁၃၅	နိပစ္စ	၁၀၂
န ဟိ ကမ္မံ ဝိနဿတိ	၅၀၃	နိပါတေန	၂၇၄
နဠမာလိကာ	၉၁	နိပုဏစိတ္တကထိတာ	၁၄၅
နဠမာလိကာထေရီ	၄၆	နိပုဏော	၂၅၁
နာဂကညာ မဟိဒ္ဓိကာ	၁၈၅	နိဗောဓတိ	၂၂၅
နာဂိဝ ဗန္ဓနံ ဆေတွာ	၃၁၊ ၂၂၈	နိဗ္ဗတ္တတိ	၄၉
နာတိဖီတမှိ	၁၈၇	နိဗ္ဗာနံ ယာတာ	၁၄
နာဒိတာ	၁၀၂	နိဗ္ဗာပေတု	၁၀၅
နာဒ္ဒသဿာမိ အဒ္ဒူရဋ္ဌံ	၁၅၇	နိဗ္ဗာနာယ ဝဒန္တီနံ	၁၀၂
နာနာကလိမလာကိဏ္ဏော	၁၁၆	နိဗ္ဗာယိဿသိ	၅၃
နာနာကုလူပ ပဏ္ဏာယော	၄၃၆	နိဗ္ဗိဒါ ဗဟုလာ ဘဝါ	၁၅၄

နာနာပူဇနီယံ ဘတ္တံ	၄၃၈	နိဗ္ဗိန္နဟံ ကာယေ	၄၈၆
နာနာဘမရကူဇိတံ	၁၄၉	နိဗ္ဗိန္ဒိတွာန သံသာရေ	၄၃၁
နာနာရတန ပဇ္ဇောတေ	၂၀၄	နိဗ္ဗိန္ဒနတ္ထံ	၂၇၄
နာနာဝိကုဗ္ဗနံ ကတွာ	၁၈၂	နိဗ္ဗိန္နာ မုနိဝါဏိနာ	၁၅၈
နာနာဝိဓာကာရာ	၄၁၅		

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
နိဗ္ဗုတာယပိ	၁၃၅	နိဿရိတုံ	
နိဗ္ဗုတိံ	၁၀၁၊ ၁၁၇	နိဿသန္တိ	
နိဗ္ဗုတေ	၄၀၃	နိဟတော	
နိဗ္ဗုတော	၃၁၅	နီလမဋ္ဌ နိဝါသနာ	
နိမီလတိ	၆၅	နူန	
နိမုဂ္ဂမှိ	၂၇၅	နေကကပ္ပေသု	
နိမုဂ္ဂေ ကာမပင်္ကမှိ	၂၅၇	နေကဇာတိသတေ ဗဟူ	
နိမ္မိတံ	၆၉	နေကာ နာနာဝိဓာကာရာ	
နိမ္မိတေ ဒေဝေ	၄၄၇	နေဒိသံ	
နိမ္မိနိတေန	၃၂၃	နေတ္တရသာယနံ	
နိယျန္တိံ	၁၃၃	နေတ္တလာဘဉ္စ မာနုသံ	
နိယန္တိ အနုပုဗ္ဗသော	၁၃၃	နေတ္တေန	
နိယျာဒေတွဦ	၂၄	နေတွာ တံ ဂေဟံ	
နိရတ္တံ	၂၀၇	နော	
နိရယံ နူန ဂစ္ဆာမိ	၂၅၇	နော ပဋိယာဒိ ဘိက္ခဝေါ	
နိရာကုလံ	၂၆၉	နောပေသိ	
နိရာနန္ဒော	၁၃၀	[ပ]	
နိရာသဝါ	၄၁၂	ပကုဗ္ဗတိ	၅၀၀
နိရိန္ဓနော	၁၁၇	ပဂ္ဂယှ	၅၂
နိရိယမှိ	၄၉၀		
နိရီဟကေ	၁၁၆		

နိဝသိံ	၃၂၄	ပဂ္ဂရန္တံ	၁၅၃
နိဝါသယ	၂၇၄	ပစ္စန္တံဝိသယေ	၄၁၉
နိဝေသေသုံ	၄၉၀	ပစ္စယံ	၁၉၃
နိသဇ္ဇ	၅၆		
နိသီဒ	၈၃		
နိသီဒိ	၈၃		

-------------------------------------- ၅၅၁ ----------------------------------

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
ပစ္စယာကာရတုသလာ	၁၄၅	ပညာသ ကောဋိသတာနိ	၄၂၇
ပစ္စယာကာရကောဝိဒါ	၁၅၉	ပဋေ	၂၅၁
ပစ္စယာနိ ဗဟူနိ	၁၂၄	ပဋာကာ	၃၀၇
ပစ္စယေဟိ	၂၃၈	ပဋိကစ္စာယုသင်္ခါရံ	၁၀၁
ပစ္စေကဗုဒ္ဓမုနိ	၂၃၇	ပဋိဘာနဝတီ	၄၇၁
ပစ္ဆိမကော	၈၆	ပဋိယာဒေသိ	၄၁၉
ပစ္ဆိမေ	၄၄၂	ပဋိလဘေ	၇၃
ပစ္ဆိမေ ဘဝေ သမ္ပတ္တေ	၆၅	ပဋိသမ္ဘိဒါ စတဿော	၃၂
ပစ္ဆိမော အရဟာ	၂၇၂	ပဌမံ တံ သမောဓာနံ	၃၁
ပစ္ဆိမော ဝတ္တတေ ဝယော	၄၁၂	ပဌမံ ဖလမဇ္ဈဂံ	၂၀၈
ပဇာပတီ	၄၃၇	ပဏာမျာ	၁၅၈
ပဇာယာမိ	၈၅	ပဏိဓာနံ မမံ တယာ	၁၀၇
ပဇ္ဇလိ	၆၃	ပဏိဓိဖလံ	၂၅၁
ပဇ္ဈံ ဂတောပိ	၁၃၃	ပဏိဓိ	၂၈၂
ပဉ္စဒီပါ	၆၄	ပဏိပစ္စာ	၁၄၄
ပဉ္စဒီပါကာဘိက္ခုနီ	၆၈	ပဏီဒဟိံ	၁၄၄
ပဉ္စ နေတ္တောပိ	၁၃၂	ပဏ္ဍိတာ	၁၃၅၊ ၂၅၂
ပဉ္စမီ တဿ ဓီတာသိံ	၂၃၈	ပဏ္ဍိတာ ဟောတိ	၂၂၄
ပဉ္စ ဝဿာနိ နိဝသိံ	၃၂၄	ပဏ္ဍု	၂၀၇

ပဥ္စ ဟတ္ထာ	၄၂၀	ပတိ	၁၁၁၊ ၂၈၄
ပဥ္စာသီတိ ကောဋိသတာ		ပတိကူလံ	၂၈၃
သတ္တတိံ သာ စ ကောဋိယော	၄၃၀	ပတိဋ္ဌပိ	၂၆၉
ပညာ	၁၂၈၊ ၅၂၁	ပတိံ ဌပေတွာ	၂၃၉
ပညတ္တံ	၈၃	ပတိတာ နိဿယသန္တိ	
ပညာပယိ ဇိနော	၂၂၇	မုဟုံ မုဟုံ	၁၅၂
ပညာယ	၄၈၅	ပတိတာ လူတာ	၂၇၄
		ပတိပုတ္တေဟိ	၂၈၃

-------------------------------------- ၅၅၂ ----------------------------------

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
ပတ္တံ ကလလပုဏ္ဏံ	၃၂၁	ပဗ္ဗဇိဿသိ	၅၃
ပတ္တံ သောဝဏ္ဏံ	၃၁၉	ပဗ္ဘာရမှိ အနုပဗ္ဗတ္တာ	၄၁၂
ပတ္တ ဂတာနိ	၁၃၄	ပဗ္ဘာရမှိ ဝရေကမှိ	၄၁၁
ပတ္ထာ	၇၉	ပဘာဝေါ	၃၁
ပတ္ထာမှာ	၄၄၂	ပဘာဿရေ	၁၈၇
ပတ္တော သမ္မာဓိ’ မုတ္တမံ	၂၅၆	ပဘာတကာလေ	၁၁၂
ပတ္ထိတံ	၄၉၊ ၈၄၊ ၄၃၆၊ ၄၄၁	ပဘိန္နံ ဝဒနဥ္စပိ	၂၇၅
ပုတ္တေသုတ္တမမာနသာ	၁၈၆	ပဘူ	၂၇၀
ပဒံ	၇၉၊ ၄၁၂၊ ၄၄၆	ပမုစ္စတိ	၅၀၁
ပဒက္ခိဏံ ကစ္စ နိပစ္စ ပါဒေ	၁၁၃	ပယတ္တေန	၁၃၂၊ ၂၇၃
ပုဒဿယိ	၁၂၁	ပယောဇော	၂၇၆
ပဒါလိတော	၁၉၂	ပရကမ္မကာရီ	၂၄၉
ပဒီပဓမ္မဒါနံ	၂၅၈	ပရကုလံ	၂၅၁
ပဒုမာနနလောစနာ	၁၅၀-၁	ပရက္ကမံ	၄၂၀
ပဒုမုတ္တရော	၁၂၂	ပရမတ္တ နိဝေဒကံ	၂၇၀
ပဒုမောဒရေ	၁၈၈	ပရမဒါရုဏာ	၂၇၄
ပဒုသေ	၃၂၁	ပရမန္နေန	၄၈၊ ၄၅၇
ပဓာနတမာ	၁၂၈	ပရမသာဒံ	၂၇၀
ပနာဒိတာ	၁၂၉	ပရမဿာဒ	

ပနာဒေါ ဝိမှယော အဟု	၄၆၇	ဝဋ္ဋသန္တိ သုခါဝဟံ	၂၃၇
ပန္တမှိ	၇၉	ပရမာသနေ	၁၈၅
ပပ္ပုယျ	၁၁၃	ပရာဓီနာ	၄၉၀
ပပ္ပေါထ	၄၃၉	ပရာယတ္တော	၁၁၆
ပုဗ္ဗဇိံ	၄၆	ပရိကိဏ္ဏာနိ	၅၇
ပဗ္ဗဇိတ္ထ သမေ ဘတ္တာ	၂၈၃	ပရိကိတ္ထယံ	၂၅၀
ပဗ္ဗဇိတွာ ရတာ အဟု	၅၀၂	ပရိက္ခီဏံ	၄၉၀
		ပရိက္ခီဏံ အတိတဉ္စ	၄၃၂

--------------------------------------- ၅၅၃ ----------------------------------

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
ပရိတ္ခီဏာ	၄၄၁	ပလ္လင်္ကာ မေ သုသဏ္ဌိတာ	၈၄
ပရိစရိံ	၂၁၅ ၂၅၁၊ ၄၆၅	ပဝတ္တယိံ	၄၂၅
ပရိစာရိကာ	၄၀၈	ပဝတ္တယုံ	၁၀၂
ပရိစိဏ္ဏော မယာ သတ္ထာ	၁၀၄	ပဝတ္တိံ	၁၂၀
ပရိစောဒိတာ	၂၇၂	ပဝရံ	၂၇၁
ပရိစ္စိတံ	၄၃၅၊ ၄၃၆	ပဝါသိတေ	၂၀၆
ပရိစ္စတ္တာ မေ တောဟိ	၁၈၄	ပဝေဒေတွာ	၁၆၃
ပရိညာတံ မယာ ဒုက္ခံ	၁၀၄	ပဝေဓမာနာ	၁၅၂
ပရိညာယ	၅၃	ပဝေဓိတသဗ္ဗင်္ဂီ	၂၇၅
ပရိတ္တံ	၄၁၃	ပသံသိတံ	၄၆၄
ပရိတ္တံ တောယံ	၂၂၇	ပသန္နာ	၃၆၊ ၆၃
ပရိဒေဝနာ	၁၃၀	ပသန္နစိတ္တာ	၈၂
ပရိဒေဝိံသု	၁၀၃	ပသာဒေတွာ	၄၉
ပရိနိဗ္ဗာနာ	၁၀၁	ပသာဒေါ	၄၆၄
ပရိနိဗ္ဗိံသု	၁၁၉	ပသီဒသု	၂၀၃
ပရိနိဗ္ဗုတာ	၁၃၅	ဗသုတာ	၂၃၈
ပရိပက္ကော ဝယော	၄၁၃	ပသုပ္ပယာ	၂၇၄

ပရိပုစ္ဆာ ဝိသာဇ္ဇဒါ	၄၇၃	ပသူတာ	၁၀၇၊ ၅၂၀
ပရိဘဏ္ဍာဥ္စ	၄၄၆	ပသူတိသမဘော	၂၀၆
ပရိဘောဂဥ္စ မာနုသံ	၄၃၆	ပဿ	၁၅၃
ပရိယာဗုဒ္ဓသဒ္ဓမ္မဗုဒ္ဓ	၄၇၃	ပဿတော ဥဒယဗ္ဗယံ	၂၄၀
ပရိဝါရေ	၆၄	ပဿေ	၁၁၉
ပရိဝုတာ ပါဏကောဋိဟိ	၅၁၂	ပဟံသေတွာန မာနသံ	၄၂၇
ပရိဝေသိကေ	၂၅၀	ပဟာဠ္ဍာနိ	၁၁၅
ပရိသာမဇ္ဈေ	၂၅၈	ပဟာန္တွာ	၁၂၈
ပရိသောဓယိံ	၄၆၃	ပဟာယ	၁၅၅
ပလ္လင်္ကသေဋ္ဌေန	၈၄	ပဟာယ ဝေါ	၄၁၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
ပဟိတတ္တော	၁၁၈	ပုစ္ဆိတာ နိပုဏာ ပဥှေ	၁၅၁
ပဟူတရတနော	၃၁၂	ပုဍ္ဍိတံ လောကသာရံ ဝါ	၂၇၃
ပဟူတဓနေ ဓညမှိ	၂၆၀	ပုညံ	၄၉၁
ပါဏော	၃၂၄	ပုညကမ္မပထာနုဂါ	၃၂၂
ပါဏိနေ	၂၅၇	ပုညကမ္မသမင်္ဂီတာ	၆၅
ပါဒပက္ခာလနေန	၂၂၇	ပုညကမ္မသမောဟိတာ	၃၀
ပါဒပူဇနတပ္ပရာ	၁၁၅	ပုညကမ္မသာ	၃၉
ပါဒေ	၁၀၂	ပုညက္ခေတ္တေ အနုတ္တရေ	၆၉
ပါဒေ ကမလကောမလေ	၁၀၇	ပုညသင်္ခါရဒါလိတာ	၄၄၅
ပါဒေါ	၅၉	ပုညာနံ ကိတ္တိဇနနံ	၂၇၃
ပါပံ	၄၉၁	ပုညာနုပစိတာနိ နော	၄၄၇
ပါရဂူ	၂၀၄	ပုဏ္ဏလောစနော	၁၃၀
ပါရမီ	၁၈၁	ပုဏ္ဏာယတေနေဝ	၂၂၅
ပါရမီ	၄၂၁	ပုဏ္ဏိကေ	၅၀၁
ပါရိဆတ္တကံ	၄၄၇	ပုတ္တာ သဋ္ဌိဝနံ	၂၃၉
ပါဝဒိံ	၃၂၀	ပုတ္တိကာ	၁၀၅
ပါသာဒံ	၇၃	ပုတ္တေ	၂၀၇၊ ၂၇၂

ပါသာဒဝရေ	၅၆	ပုနော	၁၂၇
ပိဏ္ဍံ	၃၁၉	ပုနော တသေ္သဝ သော အဒ္ဒါ	၃၂၀
ပိဏ္ဍစာရံ စရန္တဿ	၅၂	ပုပ္ဖကဉ္စုကာ	၁၃၃
ပိတာ	၁၀၆	ပုပ္ဖဝုဋ္ဌိ	၁၂၉
ပိတာ မေ တံ သဟဿေန	၂၂၃	ပုဗ္ဗကမ္မဗလေန နော	၄၅၅
ပိပ္ဖလာယနော	၃၂၃	ပုဗ္ဗကမ္မေန	၄၂၀
ပိဝန္တိ မညေ သပ္ပညာ	၄၇၇-၈	ပုဗ္ဗဉ္စာပိ သရီရကံ	၂၇၅
ပိဋ္ဌနွဝိကတိံ	၁၂၆	ပုဗ္ဗသေဟေန	၃၁၉
ပီတံ	၁၈၇		
ပီဠိကာ ဥပပဇ္ဇထ	၂၇၄		

-------------------------------------- ၅၅၅ ----------------------------------

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
ပုဗ္ဗာနံ လောကနာထာနံ သင်္ဂမံ		ပေက္ခတော နော မဟာဝီရ	၄၄၅
တေ နိဒဿိတံ	၄၁၅	ပေသလာ	၅၀၀
ပုဗ္ဗာဝါသနသမ္ဘန္နာ	၄၉၀	ပေါသေမိ	၆၉
ပုဗ္ဗေနိဝါသံ ယော ဝေဒိ	၃၂၅	[ဖ]	
ပုရံ	၄၁၄	ဖလံ	၈၄၊ ၄၅၈
ပုရပ္ပဝေသေ	၂၆၀	ဖလမေတံ	၂၅၈
ပုရာဏဇဋိလေဟိ	၄၇၅	ဖလိကာမယာ	၈၃
ပုရိမာနံ ဇိနဂ္ဂါနံ	၁၈၃	ဖုသယန္တိ စ ဝေဒနာ	၂၇၅
ပုရိသာ ဇညော	၂၅၅	ဖုသိတံ	၁၈၂
ပုရိသာ နိတ္ထရာ အမှ	၅၅၇	ဖုသိဿန္တိ	၄၄၅
ပုရေ တုယှံ မဟာမုနေ	၄၄၅	ဖုဿော	၅၁၀
ပုဋ္ဌဝါကုလံ	၂၂၆	ဖုဿော နာမ	၅၁၀
ပူဂါ ဟုတွာ ဝ	၁၂၅	ဖုလ္လပဒ္ဒုမေန	၄၁၅
ပူဇနတ္ထာယ မဟေသိနော	၃၁၆	ဖုလ္လဝိပိနံ	၂၄၉
ပူဇာရဟာ	၉၁		
	၃၉		

ပူဇိတာ	၂၅၅	ဖုလ္လာရဝိန္ဒသံကာသေ	၁၁၁
ပူဇိတော သဗ္ဗလောကဿ	၁၅၃	ဖုလ္လိတံ	၁၈၅၊ ၃၁၆
ပူတိံ	၂၇၆		
ပူတိကံ ဝါတိ	၂၇၅	[ဗ]	
ပူတိဂန္ဓနံ	၂၄၉		
ပူပံ	၃၁၇	ဗန္ဓနံ	၂၂၀
ပူရယိ	၄၂၁	ဗန္ဓနာရက္ခနေ မယံ	၁၀၇
ပူရယိဿတိ ပါရမီ	၁၀၇၊ ၂၀၆	ဗန္ဓဝါ	၂၀၈
ပူရိတံ		ဗလံ	၄၄၇
ပူရေန္တိ ဦနကသတံ ဇာတာ	၅၀၂	ဗလိမဇ္ဈာသယော	၂၂၃
ဒါသီ ကုလေ ယတော		ဗလေန	၂၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
ဗဟုဓိဓံ	၄၃၁	ဗုဒ္ဓါနုဇာ	၂၇၂
ဗဟုဿုတာ	၁၄၅	ဗုဒ္ဓါနုသာယ သုဗ္ဗတာ	၁၀၂
ဗာလံ အာဒါယ အတရိ	၂၀၆	ဗုဒ္ဓါနုဘာဝ	၄၇၆
ဗာလာနံ အဘိနန္ဒိတံ	၁၅၃	ဗုဒ္ဓ ပသန္နာ ဓမ္မေ စ သံဃေ	
ဗာလိသာ	၁၅၃	စ တိဗ္ဗဂါရဝါ	၄၆၃
ဗာလေ န တွံ ဘာယသိ	၅၀၉	ဗုဒ္ဓေါ	၄၂၁
ဗာရာဏသိ ပုရုတ္တမေ	၁၈၇	ဗုဒ္ဓေါပဗ္ဗာနတပ္ပရာ	၁၁၇
ဗာလိသာ	၂၇၆	ဗုဒ္ဓေါပဗ္ဗာနနိရတာ	၂၉၊ ၁၄၇
ဗာဠှာ	၂၂၄	ဗောဇ္ဈင်္ဂဘာဝနာရတာ	၅၉
ဗိဘစ္ဆံ	၂၇၆	ဗောဓိံ	၆၂
ဗိမ္ဗိသာရဿ	၁၄၇	ဗောဓိ	၆၂
ဗီဇမာနံ ဝရိတ္ထိယာ	၁၅၀	ဗောဓိမူလေ	၆၃
ဗုဇ္ဈိဿန္တိ	၄၄၅	ဗောဓိယံ	၄၂၁
ဗုဒ္ဓဒဿနဘီရုတာ	၄၈၄		၆၄၊ ၆၉

ဗုဒ္ဓဒသသန လာလသာ	၄၆၃	ဖျမှံ	၁၁၂
ဗုဒ္ဓဓမ္မေ	၄၁၀	ဖျသနင်္ဂတာနံ	၄၆၅
ဗုဒ္ဓပစ္စေက ဗုဒ္ဓါနံ	၄၄၁	ဗျာကရိတ္တ	၂၇၀
ဗုဒ္ဓပေါသိကာ	၁၃၃	ဗျာကာသိ	၂၀၉
ဗုဒ္ဓသာသနံ	၄၇၇	ဗျာဟရီ စ ယထာကလံ	
ဗုဒ္ဓသာသနကောဝိဒါ	၄၇၂	ဗြဟ္မစရိယ’မသေဝိတံ	၅၁၁
ဗုဒ္ဓသာသန ပါလေတာ	၁၁၇	ကဿပေ ဇိနသာသနေ	၄၉၀
ဗုဒ္ဓသုညေ	၄၅၀	ဗြဟ္မစာရီ ဗလေန	၄၄၅
ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ	၃၂၊ ၅၂	ဗြဟ္မည ကုလသမ္ဘဝါ	၄၀၇
ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ ဒါသ’ဟံ	၇၆	ဗြဟ္မဒေဝဋ္ဌ သမ္ဗုဒ္ဓံ	၁၄၅
ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌေန ဒေသိတံ	၄၉၀	ဗြဟ္မဗန္ဓု	၃၂၃
ဗုဒ္ဓဿ ပရိနိဗ္ဗာနာ	၁၀၁	ဗြဟ္မလောကံ အဂမှသေ	၄၄၇
ဗဒ္ုဓါ	၁၈၉	ဗြဟ္မဝဏ္ဏာဋ္ဌ	၄၁၉
		ဗြဟ္မဏာသမ္ဘဝါ	

-- ၅၅၇ ------------------------------------

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော်
ဗြဟ္မဏော	၄၂၆	ဘဝေါ	၈၆
[ဘ]		ဘာကရံ	၁၅၀
		ဘာကရံ သနိဘာကရံ	၁၂၁
		ဘာဝံ	၈၇
ဘဂဝတိ ကောဏာဂမနေ	၂၀	ဘာဂန္တံ	၃၂၀
ဘဂဝါ	၂၅	ဘာတိ	၁၄၉
ဘဏ္ဍသာမုဂ္ဂံ	၄၂၁	ဘာဝနာယ မဟာပညာ	၅၀၂
သတ္တာ	၂၈၃	ဘာဝိတိန္ဒြိယံ	၄၅၇
သတ္တုနော	၃၁၉	ဘိက္ခာယ	၂၅၉
ဘဒ္ဒကပ္ပေါ	၄၅၁	ဘိက္ခုဒါယီတိ ဝိဿုတာ	၂၂
ဘဒ္ဒေ	၂၅၀	ဘိက္ခုနံ ဧတဒဂ္ဂမှိ ဌပေသိ	၁၄၄
ဘဒ္ဒေါ	၂၃၈	ဘိက္ခုနီ နိလယာ	၁၀၂

ဘမန္တိ	၂၀၇	ဘိက္ခုနုပဿယေ	၁၀၀၊ ၂၈၄
ဘမိတ္တာန ဂိရိဗ္ဗဇံ	၄၇၆	ဘိက္ခုသံဃေန	၅၇
ဘယမောက္ခံ	၄၁၆	ဘိက္ခုသဟဿေန	၄၇၄
ဘယာနကံ	၂၇၆	ဘိန္နတ္ထာ	၁၅၂
ဘရိယတ္တာယ ဒါသိ မံ	၄၁၆	ဘိယျော စိတ္တံ ပသာဒေသိံ	၄၂၀
ဘရိယာ	၄၈	ဘိသက္ကုတ္တမံ	၂၃၉
ဘဝဏ္ဏာဝေ နိမုဂ္ဂါ	၁၀၇	ဘီတော	၅၀၁
ဘဝနိဗ္ဗိန္နာ	၄၈၅	ဘုဇိဿံ မံ အကံသု တေ	၅၀၂
ဘဝနေတ္တိသမူဟတာ	၁၀၄	ဘုသံ	၃၂၁၊ ၅၀၁
ဘဝဿု	၂၅၁	ဘူမိံ ဥဒ္ဒုက္ခလံ ကတွာ	၁၈၂
ဘဝါမသေ	၄၅၅	ဘူမိ	၈၂
ဘဝါ သန္တိ ဝိမောစိတာ	၄၄၁	ဘူမိစာလော	၁၀၁
ဘဝါ သဗ္ဗေ သမူဟတာ	၃၁	ဘူသနလောဘေန	၂၂၃
ဘဝါ သဗ္ဗေ ပရိက္ခီဏာ	၄၄၁	ဘူသနာနံ အလင်္ကာရံ	၂၇၂-၃
ဘဝေသုံ	၄၉	ဘူသိတံ	၁၄၈

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော်
ဘေတွာ	၄၂၁	မဏိမယမှိ	၁၈၆
ဘေဒံ	၁၅၈	မဏိမယာ	၈၃
ဘောဂဝတီ	၄၂၂	မဏ္ဍ ကပ္ပေါ	၄၅၁
ဘောဂေ	၈၄	မဏ္ဍပံ	၇၃
ဘောဇနတ္ထာယ	၄၁၆	မဏ္ဍပဒါယိကာ ဘိက္ခုနီ	၃၉
ဘောဇယိံ သသာဝကံ	၁၄၄	မဏ္ဍပေ	၈၅
ဘောဇန္တိ	၈၅	မဏ္ဍပေါ	၃၉
[မ]		မတံ	၄၈၅
		မတံ ကုဏပ’မာဒါယ	၂၃၉
		မတာ	၂၃၉
မကုဋ္ဌပဒုကကာရာ	၂၇၆	မတေ	၂၀၇

မံ ပိတာ အဒါ ကဿပဓိရဿ	၃၂၃	မတ္တညုနီ	၄၀၈
မက္ကဋ္ဋကောဝ ဇာလံ	၁၅၅	မတ္တကေ	၅၇
မဂ္ဂံ	၁၈၅	မဒ္ဒိတွာ ကုတိတ္ထိယေ	၃၁၅
မဂ္ဂကောဝိဒေါ	၄၈၅	မဏံ ဒတွာ သယမ္ဘုနော	၁၈၈
မဂ္ဂက္ခာယီ	၂၅၇	မဏံ ပိတာဝ အစ္ဆရေ	၄၇၇
မဂ္ဂညူ	၂၅၇	မဓုရံ	၂၃၇
မဂ္ဂေစုတ္တေဋ္ဌိတေ	၄၉၁	မဓုရံ ဝစံ	၂၈၂
မဂ္ဂဝိဒူ	၂၅၇	မဓုရနိဂ္ဃောသော	၁၅၇
မဂ္ဂဿ ကုသလော	၂၅၇	မဓုရဿရော	၂၃၉
မစ္စုပ္ပဟာယီ	၃၂၆	မဓုရာနိ	၁၁၃
မဇ္ဈန္တိကေ	၈၂	မနံ	၁၂၃
မဇ္ဈန္တိကမှိ	၈၂	မနသာ	၄၉
မဇ္ဈေ အဋ္ဌဋ္ဌကုမ္ဘီနံ	၃၁၆	မနသော ဝိယာ	၁၄၅
မညာယ ဟေ မယံ	၁၄၈	မနာပါ	၄၂၁
မဋ္ဌံ	၁၈၇	မနုဿတ္တေ	၃၀
		မနုဿာနံ	၄၅၄

--------------------------------------- ၅၅၉ -----------------------------------

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
မနောနေတ္တရသာယနာ	၁၅၁	မဟာတေဇံ	၁၈၄
မနောဟရံ	၂၇၂၊ ၄၂၀	မဟာဒယံ	၁၄၈
မနောသိလာယေကံ		မဟာဒါနံ	၄၂၅
အဥ္ဇနေန စ ကေကံ	၃၁၇	မဟာဒုက္ခသမပ္ပိတာ	၅၁၀
မန္ဒမတိ	၂၂၅	မဟာနိဒါနံ ဒေသေသိ	
မမံ တုမှေ	၄၄၆	သုတ္တန္တံ ဝိနယာယမေ	၁၅၅
မမ	၄၄၂	မဟာနိဒါနသုတ္တန္တံ	၁၄၇
မမတောပိ	၂၇၄	မဟာပရိသတိံ	၁၂၄
မမ ဘာသကော	၁၂၄	မဟာဘိတာပံ	၄၈၊ ၄၅၇
မမာသိ	၄၆၆	မဟာဘောဂေ	၁၀၃၊ ၁၄၉

မယာ’နေန နေတ္တနေ	၁၅၂	မဟာမုနိံ	၅၆
မယူရဂဏနစ္စိတံ	၁၄၉	မဟာမုနိ	၈၃
မယှံ	၁၃၅၊ ၂၈၅	မဟာမုနေ	၁၃၂၊ ၄၄၅
မယှံ အကာမာယ	၂၈၃	မဟာမေဃော	၂၀၆
မရဏံ ဥပရုဒ္ဓတိ	၄၁၃	မဟာယသံ	၁၈၅၊ ၄၂၀
မရဏန္တဂံ	၁၅၇	မဟာရဟံ	၁၈၅၊ ၃၁၉၊ ၄၄၇
မရဏန္တဂူ	၄၇၃	မဟာရတနသဥ္စယေ	၄၆၆
မရဏန္တကံ	၂၇၂	မဟာဝနံ	၁၀၀
မရုပုရံ	၄၇၂	မဟာဝီရ	၆၀၊ ၄၄၅
မဟတာ	၁၂၇	မဟာအနုသုဘူသိတံ	၇၃
မဟတော	၁၃၅	မဟာသမယကာရကာ	၁၂၆
မဟာဒ္ဓနေ	၂၀၅	မဟာသုခသမပ္ပိတာ	၂၀၄
မဟာက္လသိ	၄၂၁	မဟာသောကသမပ္ပိတာ	၂၀၇
မဟာကာရုဏိကော	၂၂၂	မဟာဟိတံ	၁၅၇
မဟာကုလေ	၁၈၇	မဟိဒ္ဓိကာ	၂၂၊ ၁၈၅
မဟာစေလေန	၄၅၁	မဟိယာ	၁၂၀၊ ၁၃၃
မဟာတိတ္တော	၃၂၃	မဟိဿရေ	၄၄၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
မေခလိကာ	၃၅	ယတ္ထ ယတ္ထ	၃၀
မေတ္တစိတ္တာဟိ	၁၂၇	ယတ္ထ ယတ္ထူပပဇ္ဇာမိ	၂၄၊ ၂၇
မေဓာဝိနီ	၁၄၅	ယထာ က္လဒံ တထာ ဧတံ	၁၅၄
မောစယိတ္ဝာ ဝဘတကော	၂၂၃	ယထာ တထံ	၁၆၀
မောဒကဒါယိကာဘိက္ခုနီ	၇၉	ယထာ တေ ဗျာကတာ မယာ	၁၆၀
[ယ]		ယထာ န ဉာယတေ ဝတိ	၁၃၆
		ယထာဖလံ	၄၃၇၊ ၄၇၆

ယံ ကိဋ္ဌိ ပတ္ထိတံ သဗ္ဗိ ပရိစ္စတ္တံ	၄၃၆	ယထာယံ	၁၃၀
ယံ တေ'ဘိပတ္တိတံ	၂၂၂	ယထာယုကံ	၄၇၃
ယံ တံ့ ကာမရတိ: ပြူသိ	၁၉၂	ယထာရဒ္ဓံ	၈၃
အရတိ ဒါနိသာ မမ		ယထိစ္ဆိတံ	၄
ယံ ဒါနံ	၈၆	ယဒါ	၅၆၊ ၈၄
ယံ ဓမ္မံ အဘိနီဟရိ	၄၁၇	ယဒိ	၆၃
ယံ န ဒိဋ္ဌံ	၁၁၇	ယဒိစ္ဆာမိ	၂၅၉
ယံ ဝုဒ္ဓမဘိပူဇယိ:	၉၁	ယမ ဝသံ ဂတော	၂၃၈
ယံ မယှံ ပတ္ထိတံ	၁၀၀၅	ယသဂ္ဂပတ္တော	၂၅၅
ယံ မယှံ ပဋ္ဌိမန္တေသိ	၄၁၇	ယသသာ	၂၆၀၊ ၄၈၃
ဒါနံ ဒဿာမိ ယာစကေ		ယသသီလဝတိ	၄၂၂
ယံ ယံ ယောနုပပဇ္ဇာမိ	၆၅	ယသော	၁၀၅
ယကွော	၄၇၆	ယသောဓရံ	၂၇၂
ယတ္ထ	၁၃၂	ယသောဓရာ	၄၃၇
ယတ္ထ ဗာလိသာ	၂၇၆	ယသောဓရာပမုခါနိ	၄၃၇
ယတ္ထ မေ ပတိ	၂၈၄	ယဿတ္တထာယ	၁၀၄
		ယဿတ္ထိ	၁၃၂
		ယာဂသမ္ပဒါ	၅၃
		ယာ စေ မံ ပရိဝါရိံသု	၁၃၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော်
ယာ တယာ ဝဏ္ဏိတာ	၂၀၅	ယောဗ္ဗနူပေကာ	၂၀၅
ယာတိ	၁၁၆	ယောဗ္ဗနေ	၂၂၃၊ ၂၅၁
ယာ ဒဒါတိ သကတ္တာနံ	၄၃၂		
ယာမ မဂံ	၃၀၊ ၁၄၄	[ရ]	
ယာမံ	၄၄၇		
ယာမ	၃၄၇	ရံသိဇာလ သမုဇ္ဇလံ	၁၂၃
ယာ ဝမှယိ ပယတ္တေန	၁၃၂	ရံသိ ဖုသိတာဝေဠော	၅၀၉
ယာတော	၁၈၁	ရဂ်မဋ္ဌေ	၁၂၉

ယာဝ ဗြဟ္မနိဝေသနံ	၁၂၀	ရညာ ကောသလသာမိနာ	၁၆၀
ယုဂန္တ ဇလဒါကာရံ	၁၂၁	ရဋ္ဌိကော	၄၄၈
ယုဝန္တေ	၁၂၁	ရတာ	၁၅၇
ယုတ္တံ	၁၅၀	ရတော	၄၆၆
ယုတ္တယောဂါ	၁၄၅၊ ၄၀၈	ရတနံ	၁၈၅
ယုတ္တာဇာဂရိယေပိ	၄၀၈	ရတနဒ္ဓဇဘူသိတံ	၁၈၅
ယေနတ္ထော	၂၇၄	ရတနာ ဒုဋ္ဌပညာသံ	၂၇၀
ယေ ရာဂရတ္တာနုပတန္တိ		ရတနာနိ	၃၁၇
သောတံ သယံ ကတံ	၁၅၅	ရတနာမယံ	၃၁၆
ယေသုက္ကံ န ဥပါသန္တိ		ရတနမယာ	၃၁၇
ဒေသေန္တိံ ဗုဒ္ဓသာသနံ	၄၇၇	၇တနာဟေဝ သတ္ထတိ	၃၁၆
ယောဂီဝရဝိရာဇိတံ	၁၄၉	ရတ္ထံသကူပသံဗျာနာ	၁၅၁
ယော’ဓ	၂၂၅	ရတ္ထာ တဟိံ	၂၂၃
ယောနိံ	၄၂၁	ရတ္ထိံ ဒိဝံ	၂၇၆
ယောနိသော	၄၈၅	ရထိယံ	၄၂
ယောဗ္ဗညံ	၂၇၂	ရထိယာ	၂၄၁
ယောဗ္ဗနံ	၁၄၇	ရထိကာယ ဝဇန္တိယော	၁၀၃
ယောဗ္ဗနဠာ	၄၁၄	ရမန္တေ ယတ္ထ ဗာလိသာ	၁၅၃
ယောဗ္ဗနပတ္တာ	၁၈၈၊ ၄၈၄	ရမေန္တိ	၈၅
		ရမ္မောရူ	၁၅၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
ရမ္မာ	၃၁၇	ရူပိနိံ	၂၇၁
ရမ္မေ	၁၀၀၊ ၄၁၁	ရူပေန ကိံ ဘဝါနေန	၁၂၇
ရဝတိ	၄၃၈	ရူပေ’ဟံ	၁၅၈
ရသာယနံ	၂၇၃	ရောဂန္တံ	၂၇၂
ရဟောဂတာယ	၁၀၀	ရောစေတိ တိဘဝန္တဂေါ	၁၁၉
ရာဂရတ္တာ	၁၅၅	ရောဒန္တာ ကရုဏံ ရဝံ	၁၂၈
ရာဇကညာဟိ	၂၅၈		

ရာဇပုညေန	၁၄၈	[လ]	
ရာဇပူဇိတေ	၂၆၀		
ရာဇာပိ	၇၂	လက္ခဏောဟိ	၂၁၆
ရုက္ခမူလေ	၈၅	လက္ခိနိလယနံ	၄၆၈
ရုစိတာ	၂၈၃	လဇ္ဇသေ	၂၀၅၊ ၂၅၁၊ ၃၁၅၊ ၄၆၅
ရုဒမ္မုခါ	၂၃၉	လဇ္ဇာမိ	၁၀၀
ရုဒိတေန	၁၀၃	လဍ္ဍိနီ	၄၇၃
ရုန္နတ္တံ	၅၀၁	လဍ္ဍိတာ	၁၃၃
ရူပကေလာယနေ	၁၄၈	လဒ္ဓါ သတိံ	၂၃၉
ရူပပုဏ္ဏူပေတာ	၂၅၁	လမ္ဘာ သုဘာပယောဓရာ	၁၅၂
ရူပဒေဿိံ	၄၈၄	လဟုံ အတ္ထံ ဝိစိန္တိကာ	၂၂၅
ရူပဘောဂသိရီဟိ	၁၉၀	လဟုဋ္ဌ ဝတာ	၂၂၅
ရူပယောဗ္ဗနလာဠိတာ	၂၇၃	လာဘံ သိလောကံ သက္ကာရံ	၄၂၃
ရူပလာဝညဘူသိတာ	၁၄၇	လောကဓမ္မသမာဂမံ	၄၃၆
ရူပဝတီ	၁၄၅၊ ၄၂၂	လာဘဂ္ဂေန	၄၄၂
ရူပသမ္ပဒံ	၅၁၀	လာဘသက္ကာရပူဇိတာ	၂၂၅
ရူပသမ္ပဒါ	၄၉၀	လုဍ္ဍိတွာ	၂၄၁
ရူပသောဘဂ္ဂသမ္ပန္နာ	၁၈၉	လူခံ	၂၃၇
ရူပါနံ ဒေါသဝါဒီတိ	၁၄၈	လူခစီဝရာဓာရိနီ	
ရူပါဝစရဂုဏူပေတာ	၄၁၄		

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
လူခေါ	၁၅၀	ဝဇမာ’ဟံ	၄၆၈
လူတာ	၂၇၄	ဝဇိဿံ အသဉ်တံ	၁၀၃
လောကဂ္ဂနာယကော	၅၂	ဝဋ္ဋန္တော တူရိယေဟိ သော	၁၈၅
လောကဂ္ဂနာယကာ	၄၂၉	ဝဍ္ဎိတဿ	၃၂၃
လောကဇေဋ္ဌဿ	၄၁	ဝဍ္ဎေတွာ	၁၈၃
လောကဓမ္မာနုဝတ္တနံ	၁၃၀	ဝဍ္ဎသန္တိသုခါဝဟံ	၂၃၇

လောကနာထာနံ	၄၁၅
လောကနာထေန	၁၀၁
လောကနာယကော	၄၂၊ ၇၆
လောကနာယကာ	၄၂၉
လောကပဇ္ဇောတံ	၁၂၂
လောကသရဏံ	၁၅၇၊ ၂၅၁
လောကဿ	၂၄၀
လောစနာ	၁၅၁
လောမံ န ဣဋ္ဌေ	
န ပိ သမ္ပဝေဓေ	၁၉၁
လောလံ	၁၁၆
လောဟိတင်္ဂမယာ	၈၃
[ဝ]	
ဝစံ	၂၈၂
ဝစနံ	၈၂
ဝစီဒုစ္စရိတံ	၄၆၃
ဝစော	၁၃၄
ဝဇံ	၄၆၆
ဝဇန္တိ	၁၅၅
ဝဏ္ဏာယိ	၂၃၇
ဝဏ္ဏာယိတွာ	၁၄၈
ဝဏ္ဏာ သောဘံ	၁၁၇
ဝဏ္ဏိတာ	၂၀၅
ဝဏ္ဏိတော	၄၇၄
ဝတ	၃၂
ဝတ္ထတေ	၈၆
ဝတ္ထေ	၄၁၆
ဝဒံ	၁၀၂
ဝဒတံ	၂၄
ဝဒတံ ဝရော	၁၄၅
ဝဒနံ	၁၅၂
ဝဒနဋ္ဌ	၂၇၅
ဝဒနသောဘံ	၂၇၅
ဝဓံ	၂၂၃
ဝဓတ္တံ	၂၂၃
ဝဓာ	၂၂၃
ဝနံ ဒဠှမုဂ္ဂါဂမီ	၁၄၉
ဝနဒဿနကာမာယ	၁၅၈
ဝနသမိဒ္ဓံ	၁၄၉
ဝယော	၄၁၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
ဝရံဝရံ	၁၈၅	ဝါဟသာ	၁၃၄၊ ၂၅၉
ဝရကပ္ပေါ	၄၅၁	ဝိဂတာနန္ဒာ	၁၅၂
ဝရဝါဒိနော	၃၁၇	ဝိဂတာသဝံ	၄၀
ဝရာကိယာ	၂၈၃	ဝိစရန္တော	၄၃၃
ဝရိတ္တိယာ	၁၅၀	ဝိစိတ္တံ	၂၆၉

ဝရုတ္တမော	၂၅၇	ဝိစိတ္တ ကထိကာ	၄၇၁
ဝရေ	၄၅၅	ဝိစိနန္တိယာ ယောနိသော	၄၈၅
ဝရော	၂၄	ဝိစိန္တယိံ	၁၅၀
ဝလာဟကမိဝဒ္ဓဂူ	၄၇၈	ဝိစိန္တိကာ	၂၂၅
ဝလိဝိတတာသဗ္ဗဂီ	၁၅၂	ဝိစိန္တေသိံ	၂၂၆
ဝသန္တမိဝ ကန္တေန ရူပေန စ		ဝိဇာတဒုက္ခေန	၂၀၆
သမန္တိတော	၁၅၀	ဝိဇ္ဇာ လောကော	၅၂၁
ဝသန္တိယာ	၈၅	ဝိညာတသဒ္ဓမ္မာ	၂၂၇
ဝသဝတ္တီ မဟိဿရေ	၄၄၇	ဝိညာပကော	၂၆၉
ဝသီ ဟောမိ	၁၈၃	ဝိတက္ကိတံ	၄၁၁
ဝဟီ	၂၀၇	ဝိတတာ	၁၃၃
ဝါစာ ဒေါသဘယဋ္ဌိတာ	၅၀၁	ဝိဒိတွာန	၁၅၀
ဝါတပါနေ	၂၆၀	ဝိဒေဟော	၃၁၂
ဝါတိ	၂၇၆	ဝိနယံ သဗ္ဗံ	
ဝါဒိတဗ္ဗ ပဟာရိနော	၁၁၃	သန္တိကေ သဗ္ဗဒဿိနော	၂၀၈
ဝါဒိပဝရံ	၁၂၆	ဝိနယဓာရီနံ	၂၀၅
ဝါရယန္တိ အနာစရံ	၁၈၄	ဝိနယာယ	၁၅၅
ဝါရယိတွာ	၄၁၆	ဝိနယေ ရတာ	၁၅၇
ဝါလုကာ အာကိရိံသု တေ	၄၄၉	ဝိနယောပါယ	၂၃၉
ဝါသဝံ ဝိယ	၅၃	ဝိနာဘူတာ	၁၈၈
ဝါသိတာ တဝ ပုညေဟိ	၁၂၆	ဝိနာယကံ	၄၄၉
		ဝိနာသန္တိံ	၁၃၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
ဝိနိပါတံ န ဂစ္ဆ’ဟံ	၇၉	ဝိရောစရေ	၃၁၇
ဝိနိဝတ္တယိံ	၆၆	ဝိလပန္တကံ	၂၀၇
ဝိနီတာ	၁၅၇	ဝိလယံ	၁၃၀
ဝိနီလံ	၂၇၅	ဝိလသန္တော	၅၇

ဝိပထေ	၄၆၆	ဝိလိမ္ပတ္တိ	၈၅
ဝိပဿိဿ	၄၁	ဝိလေပနံ	၄၃၅
ဝိပဿီ	၃၁၈၊ ၄၇၁	ဝိဝဋ္ဋယီ	၄၆၃
ဝိပ္ပကုလေ	၁၈၇	ဝိဏ္ဏော	၁၅၂
ဝိပ္ပမုတ္တော	၄၇၅	ဝိဝါဒေါ သုမဟာ အဟူ	၄၈၄
ဝိဘောဂါ	၁၅၇	ဝိဝိမဓာ	၃၂
ဝိမနံ မေ န ပဿာမိ	၄၁၇	ဝိသင်္ကိတာ	၁၅၇
ဝိမနာ	၄၀၆	ဝိသဇ္ဇာ	၂၂၃
ဝိမလံ	၁၈၃	ဝိသယဇံ	၁၅၀
ဝိမာ နေတိ န မံ ကောစိ	၁၄၅	ဝိသယေ	၁၂၅
ဝိမုစ္စိ	၂၂၇	ဝိသာခါ	၁၄၇
ဝိမုတ္တ စိတ္တံ	၅၁၀	ဝိသာဒေန	၁၂၈
ဝိမုတ္တာဟိ	၁၀၀	ဝိသာရဒံ	၂၀၅
ဝိမော စိတာ	၄၄၁	ဝိဿကမ္မကတာနိ	၁၃၃
ဝိမှယော	၄၆၇	ဝိသုဒ္ဓနယနာ	၂၅၉
ဝိမှိတာ တာ	၂၈၅	ဝိသုဒ္ဓမာနသာ	၇၀
ဝိယာကာသိ	၄၂၁၊ ၄၃၃	ဝိသုဒ္ဓါသိံ	၂၅၃
ဝိယောဂန္တံ	၁၂၈	ဝိသုဒ္ဓိဘာဝံ	၄၃၁
ဝိရဋ္ဌ’ဟံ	၄၈၆	ဝိသုဒ္ဓီသု	၁၅၉
ဝိရတ္တာ သေ	၄၈၅	ဝိသောဓယိံ	၁၅၆
ဝိရဝေါ	၁၂၉	ဝိဿုတာ	၂၂၃၊ ၄၈၃
ဝိရာဇယ	၁၅၄	ဝိဿုတော	၂၅၅
ဝိရောစတိ	၆၄	ဝိဟတာ	၁၉၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
ဝိဟာယ	၁၂၈	[သ]	
ဝိဟာယ ဂေဟံ	၂၇၃		
ဝိဟာယ နော	၁၀၃	သံခိတ္တဏ္ဏာ	၁၅၂

ဝိဟာယေမံ ကဋ္ဌေဝရံ	၁၀၇	သံဃဿ သြရိမေ တီရေ	
ဝိဟာရဒါနံ	၂၂	ဝိဟာရဉ္စ အကာရယိ	၄၄၈
ဝိဟိဝတ္တ ကထံ ကထော	၂၅၅	သံဃာရာမမှိ နဝ	
ဝီရံ	၅၂၀	နိဝေသနမှိ	၂၅
ဝီရိယံ မေ ဓုရဓောရယှံ	၆၀	သံဃေ ပသာဒေါ	
ဝီရိယ မာရဘာတော	၂၈၅	ယဿတ္ထိ	၄၆၄
ဝီရော	၂၃၇	သံယော	၁၀၅
ဝီသကောဋ္ဋိသတာ	၄၂၆	သံဝဒ္ဓိတော	၁၀၆
ဝီသဝဿသတိကာ	၁၂၂	သံဝိဂ္ဂမာနသာ	၅၇
ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ		ဝံဝိဂ္ဂါ	၂၂၆
ရညော အန္တေပုရံ တဒါ	၄၂၃	သံဝိဂ္ဂါယိံသု	၁၂၉
ဝေဒဇာတာ	၄၅၊ ၁၈၆	သံဝိဂ္ဂေါ	၅၀၁
ဝေဒယန္တိ	၂၇၅	သံဝိဇီ ဘုသံ	၃၂၁
ဝေဒယသေ	၅၀၁	သံဝုတာ	၂၄၉၊ ၄၈၃
ဝေဒိမဇ္ဈာဝ သုဿောဏီ	၁၅၁	သံဝုတော	၂၀၈
ဝဒိယော	၃၁၇	သံဝုတိန္ဒြိယာ	၅၀၀
ဝေဓမာနေဟိ ဂတ္တေဟိ	၅၀၁	သံဝေဇေတွာန မေ စိတ္တံ	၄၅
ဝေမာတာ	၂၅၈	သံသရာမိ	၅၈
ဝေဝဏ္ဏံ	၂၇၆	သံသာရပဘနိတ္တိဏ္ဏာ	၄၅၅
ဝေသိကာ ဝါ	၅၁၀	သံသာရေ	၄၃၁
ဝေဿဘူ	၄၇၂	သဥဒယဗ္ဗယံ	၂၂၇
ဝေဿသုဒ္ဒကုလေ	၄၄၅	သကံ	၇၇
ဝေါ	၄၁၃၊ ၄၁၉	သကတ္တာနံ	၄၃၂
ဝေါသိတော	၃၂၅	သကဿမာ	၄၁၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
သက္ကတပူဇိတာ	၁၈၀၊ ၄၃၆	သဇနေမတေ	၂၀၇
သက္ကတာ ဗုဒ္ဓပေ သိကာ	၁၃၃	သဇ္ဈိတော	၃၁၉

သက္ကရံ	၃၂၁	သဥ္စတ္တံ	၄၁၆
သကျပုတ္တနိဝေသနေ	၄၃၆	သဥ္စိတကုသလာ	၂၃
သကျပုတ္တဿ	၉၁	သဥ္စနိ	၂၅၆
သကျဘိက္ခုဝေါ	၂၂၆	သဥ္စာဃနာဝ ဗာလတ္တံ	၁၁၁
သကျသမ္ဘဝါ	၄၃၇	သဋ္ဌိကောဋိသတာ	၄၂၇
သကျာန်	၄၈၄	သဋ္ဌိယောဇနုဗ္ဗေဓံ	၆၄
သခိယော တိသော		သဏ္ဌာသေန စ ကေသေ မေ	၂၂၅
ဇနိယော ဝိဟာရ ဒါန် အဒါသိမှ	၂၅	သတံ သဟဿာနိပိ	
သဂ္ဂါ ပါယဥ္စ ပဿတိ	၃၂၅	မုတ္တကာန် သဟဂဏာ	
သဃရံ သက္ကရံ အဒံ	၃၂၁	ဧဒိသကာ ဘဝေယျုံ	၁၉၁
သက်ပွဲ	၈၅	သတရံသီ ဝါ	၃၁၆
သက်မ္ပတိ	၄၃၈	သတသဟဿိတော ကပ္ပေ	၈၆
သကာ်ရကူဠာ	၂၄၁	သတာန် သတက္ခတ္တုံ	၂၆
သကေ်တံ	၁၃၄	သ တာရာ	၁၃၃
သခ်ါရာပိစ	၄၄၆	သတိ ကာယဂတာတျတ္တု	၁၅၃
သဂ်မံ	၄၁၅	သတိပဋ္ဌာနကုသလာ	၆၀
သဂ်မံ တေ နိဒဿိတံ	၁၈၃	သတိပဋ္ဌာန ဂေါစရာ	၁၃၇
သဂ်မေသိ	၃၁၈	သတ္တိတိကော ဋ္ဌိသတာနိ	၄၂၈
သဂ်ထီဟိ	၁၃၃	သတ္တမီ ရတ္တိသမ္ပတ္တာ	၄၅၈
သဂ်နိက္ခသဝဏ္ဏော	၄၇၅	သတ္တယောဇနိကံ ထူပံ ဥဗ္ဗိဒ္ဓံ	၁၅
သစ္စတ္ထာနိ	၅၂၂	သတ္တရတနဿ မဟေသီ	၂၃
သစ္စဒဿာဝိနော	၄၄၅	ဣတ္ထိရတန် အဟံ ဘဝိံ	၁၁၇
သစ္စူပြသံဟိတံ	၅၂၂	သတ္တဝဿာဟိ	၄၄၈
သစ္ဆိကတာ	၃၂	သတ္တသာရော	

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော်

သတ္တာဟိကံ	၃၁၅	သပရိဇနော	၃၁၃
သတ္တိသူလူပမာ ကာမာ	၁၉၂	သပါဏ'မိဝ	၂၃၈
သတ္တုကံ သုကတဥ္စလိ	၂၂၄	သပ္ပညာ	၄၇၈
သတ္တုကာ ယထာ	၂၂၅	သပ္ပေန	၂၀၆
သတ္တုပ္ပလ မာလိကာ ဘိက္ခုနီ	၆၁	သဖလံ	၄၂၀
သတ္တုသမ္ဘာဓ	၂၂၅	သဖလံ နယနံ	၁၅၀
သတ္ထုနော	၃၅	သဖလံ နူန တံ ကမ္မံ	၇၂
သဒါ	၈၅၊ ၅၀၀	သဗ္ဗံ	၇၉
သဒါ ဥဒကမောတရိ	၅၀၁	သဗ္ဗံ ဟရသု	၂၂၄
သဒေဝကဥ္စ ဒဿေန္တော	၄၃၃	သဗ္ဗကမ္မံ ပရိက္ခီဏံ ပုညံ ပါပံ တထေဝ စ	၄၉၁
ဝိစရန္တော သဒေဝကံ	၄၆၅	သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓိနီ	၃၂၂
သဒ္ဓဥ္စ။ပ။သာသနံ	၁၀၅	သဗ္ဗင်္ဂသမ္ပဒါ	၄၂၂
သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိယာ	၁၀၆	သဗ္ဗင်္ဂသမ္ပန္နာ	၂၆၀
သဒ္ဓမ္မသုခဒါ	၁၀၃	သဗ္ဗင်္ဂသုသမာဂတာ	၃၂၂
သဒ္ဓါ	၄၆၃	သဗ္ဗညုံ	၁၈၅
သဒ္ဓါဓိမုတ္တာနံ	၄၆၈	သဗ္ဗတ္ထ	၃၉၊ ၅၈
သဒ္ဓါဓိမုတ္တိကာနံ	၂၅၉	သဗ္ဗတ္ထ တုလိတာ	၄၁၇
သဒ္ဓါပညာဝတီ	၂၃၈	သဗ္ဗတ္ထ ဝိဟတာ နန္ဒီ	၁၉၂
သဓနံ	၁၃၄	သဗ္ဗဒဿာဝီ	၁၅၆
သနာဂါသုရဗြဟ္မကာ	၇၉	သဗ္ဗဒဿိနော	၂၀၈၊ ၄၁၉
သန္တစိတ္တံ	၇၀၊ ၈၂	သဗ္ဗဒုက္ခဘယပ္ပဟံ	၃၁၃
သန္တတ္တာ	၄၈၅	သဗ္ဗဒေါသကရာ	၁၁၂
သန္တရဗာဟိရော	၄၃၉	သဗ္ဗဓမ္မဝိပဿကော	၁၄၄၊ ၁၁၈
သန္တသင်္ခတဒေါသံ	၄၁၂	သဗ္ဗဓမ္မာနံ	၂၀၄
သန္တိံ ဂတံ ဝ အာသုံ တေ	၂၄၇	သဗ္ဗပါရမိသမ္ဘူတံ	၄၆၈
သန္တိ	၂၃၉	သဗ္ဗဗန္ဓနမုတ္တာ	၄၉
သန္ဒိဋ္ဌာ			

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
သဗ္ဗဘူတာနုကမ္ပိနော	၃၀၆	သမတိဂ္ဂယှ	၂၅၉
သဗ္ဗဝိတ္ထာရံ	၂၀၈	သမဓိသေဿတိ	၂၇၃
သဗ္ဗဝေါသိတဝေါသာနာ	၆၇	သမန္တတော	၁၉၃
သဗ္ဗသံဝရီ	၂၅၉	သမန္ဒိတော	၁၅၀
သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယော	၂၆၁	သမတာဂံ	၄၄၈
သဗ္ဗသံသာရ'မုတ္တိဏ္ဏာ	၄၉၁	သမယံ	၂၂၅
သဗ္ဗသက္ကတာ	၄၃၆	သမာ	၄၂၀
သဗ္ဗသမ်တံ	၁၁၆	သမာဂမံ	၄၁၉၊ ၄၃၅
သဗ္ဗသမ္ပဒါ	၄၃၁၊ ၄၄၅	သမာဒဟိံ	၂၈၄
သဗ္ဗသုဘကိဏ္ဏံ	၄၆၈	သမာဓိကုသလာ	၆၇
သဗ္ဗသောဏ္ဏမယေ	၁၃၂	သမာဓိဂေါစရာ	၆၀၊ ၄၄၆
သဗ္ဗာဘရဏဘူသိတာ	၂၆၀	သမာနသုခဒုက္ခတံ	၄၃၃
သဗ္ဗာယော	၁၃၃	သမာနေတွာ	၃၁၅
သဗ္ဗာဝ တုယှံ ဘရိယာ	၄၃၅	သမာပတ္တိဝသီကတာ	၄၄၆
သဗ္ဗာသဝါ ပရိက္ခီဏာ	၄၆	သမုဒိက္ခမာနာ	၁၁၃
သဗ္ဗေ	၅၈	သမုဒ္ဒရတိ ပါဏိနော	၂၅၇
သ ဘဝနံ	၄၇၃	သမုပါသန္တိ	၄၁၄
သ ဘာတုကော	၃၂၀	သမုဿယံ	၁၅၃
သမံ	၁၃၂	သမုဿုက္ကံ	၁၄၉
သမဂ္ဂေ	၁၁၉	သမူလံ ပရိဝတ္တေတွာ	၁၂၀
သမစိတ္တမုခံ	၃၂၁	သမူဟတာ	၃၁
သမစိတ္တာ	၄၂၁	သမောဓာနံ	၃၁
သမစေတယိံ	၂၂၅	သမ္ပတ္တာ	၄၃၁
သမစေတသာ	၃၁၈	သမ္ပတ္တိံ	၃၀
သမစ္ဆကံ	၄၄၆	သမ္ပတ္တိကံ	၇၉
သမဇ္ဈိဗ္ဗော	၁၁၇	သမ္ပိတ္တိယော'နုဘောတွာန	၄၁၇
သမဏံ	၇၉	သမ္ပတ္တီ စ ဗဟုဗ္ဗိဓာ	၄၃၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော်
သမ္ဗဟံသေတွာ	၇၃	သဝါဟနံ	၃၂၆
သမ္ဗုဏ္ဏံ	၄၄၈	သသံဃပရိဝေသိကေ	၂၅၀
သမ္ဗုဏ္ဏာမနသက်ပွေါ	၂၅၆	သသံဝိဂ္ဂေါ	၅၀၁
သမ္ဗုဒ္ဓေါ	၇၆	သသန္တိကန္တိ	၃၁၇
သမ္ဗောဓိ အဘိပတ္ထယိ	၄၄၉	သသီ	၄၈၄
သမ္ဘဝေ	၁၈၂	သသီကန္တံ	၁၃၃
သမ္ဘာဝေသီ	၂၀၆	သသီနိဘံ	၂၇၂
သမ္မပ္ပဓာနေ’ မနုယုတ္တာ	၆၀	သဟ	၂၇၆
သမ္မာ	၁၅၇	သဟ အာဝဇ္ဇိတေ မယှံ	၁၀၃
သမ္မာနိတာ	၄၃၆	သဟ တသာနိပါတေန	၆၃
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသသ		သဟ မေ ဇာတမတ္တမှို	၂၇၄
ကုလာသယံ	၄၄၇	သဟ သုဂန္ဓလေပနံ	၁၄၇
သမ္ဗုခါ	၄၅၄	သဟာဿကေ္ခန	၄၅၈
သယမ္ဘုံ	၄၅	သဟာဿပရိဝါရေန	၄၇၄
သယမ္ဘုနော	၁၈၇	သဟဿာနိ တတော	၄၃၁
သယမ္ဘုနော ပဋ္ဌသတာ	၁၂၅	တတော	၄၅၅
သယိ သုလောစနာ	၂၇၄	သဟဿာနိ သမန္တတော	၁၉၃
သရ	၁၈၃	သဟဿေဟိ	၄၄၈
သရဏံ	၄၁၃	သဟာဒါသိံ	၃၂၀
သရဏံ ဂန္တွာ	၅၂၀	သဟာဝ သေဋ္ဌိနာ တေန	၃၁၇
သရဒါဒိစ္စဝဏ္ဏာနိ	၁၃၃	သဟိတာ	၂၅၈
သရဒေဝ ဒိဝါကရော	၃၁၆	သဟိတော	၅၇၊ ၁၀၅
သရသေ	၄၁၆	သဋ္ဌလပုပ္ဖိကာဘိက္ခုနီ	၇၇
သရီရံ ကုရုပါကဋံ	၁၁၁	သာ	၁၅၂
သရီရံ ပစ္ဆိမံ	၁၃၂	သာကလာယ	၁၄၇
သရီရကံ	၂၇၅	သာကိယေ	၄၂၁
သလာလာဝဒနာသုစိ	၁၅၂		

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော်
သာဂရ	၁၀၃	သိရေ	၆၃
သာဂရဂမ္ဘီရာ	၁၁၇	သိရာဝိတ္ထတဒေဟိနီ	၁၅၂
သာဂရန္တ သမဏ္ဍကံ	၄၄၆	သိရိမာ	၂၅၅
သာဂရေယောဝ ဥိမိယော	၄၃၁	သိရိမတီ	၂၅၇
သာ စလိတာစလိတာ ဘူမိ	၁၀၂	သိရီသဃာ်ဋ္ဌသန္နိတံ	၂၇၃
သာစု ပတ္ထိတံ	၄၄၁	သိဝံ	၄၁၂
သာစု သမ္မတာ	၁၀၄	သီဃံမာဂစ္ဆု	၁၃၂
သာစု သမ္မတော	၃၁၈	သီတံ ဝေဒယသေ တုသံ	၅၀၁
သာမိ	၃၁၉	သီတင္ဂုံ တောယမဇ္ဈမှိ	၅၀၀
သာမိကော	၂၅၁	သီတိဘူတံ	၆၆
သာမိ သပေ့န မာရိတော	၂၀၆	သီတိဘူတာမှ နိဗ္ဗုတာ	၃၁၆
သာရကပေ့ါ	၄၅၁	သီတေ သဒါ ဥဒက’	
သာရမဏ္ဍကပေ့ါ	၄၅၁	မောတိရိုံ	၅၀၀
သာရထီနံ	၂၅၇	သီဒန္တိ ဝ မမင်္ဂါနိ	၂၇၄
သာလရာဇဝ ဖုလ္လိတံ	၃၁၆	သီလတံဝုတာ	၂၄၉
သာဝကံ	၃၁၃	သုကတံ	၆၄
သာဝက ယုဂသ	၁၀၀	သုကတံ ကမ္မသမ္ပဒံ	၄၅၄
သာဝကာနုဋ္ဌ	၄၄၂	သုကတဥူလီ	၂၂၄
သာဝကေ	၁၁၉	သုကတသ	၄၂၁
သာသန ကာရိကေ	၁၈၁	သုကတေန	၂၉
သာသနေ ခန္တိ	၃၁	သုကရုဏံ	၁၀၂
သိခီ ဝိယ သိခီဇိနော	၄၇၂	သုကောမလေ	၁၂၇
သိဇ္ဈတံ ပဏိဓိ	၁၄၄	သုခံ ပတ္တာနံ	၁၃၇
သိဇ္ဈတံ ပဏိဓီ တဝ	၂၈၂	သုခံ သေတိ	၄၃၀
သိဥ္စန္တော အမတေန မံ	၁၅၈	သုခဒုက္ခေ ဥဘောတွာ’ဟံ	၄၂၁
သိဒ္ဓတ္တကံ	၂၃၉	သုခိတော	၁၀၅
သိဒ္ဓတ္ထသ ဘဂဝတော	၃၅	သုခုမာလ ဟတ္တပါဒါ	၄၄၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော်
သုခေ ဒုခေ	၄၂၄	သုဒဿနာ	၄၂၁
သုခေဓိတာ	၂၈၊ ၁၄၇	သုဒါရုဏံ	၄၈၊ ၄၅၇
သုခေန	၄၈၃	သုဒိဋ္ဌံ နန္ဒနံ	၁၄၈
သုဂတံ ဥပသင်္ကမ္မ ပုစ္ဆထ	၁၆၀	သုဒုဂ္ဂတော	၃၁၈
သုဂတ ဒုဂ္ဂတေ	၆၅	သုဒုဒ္ဒသံ ပဒံ ဂန္တွာ	၄၄၆
သုဂတာဘာနုရဍ္ဎိတံ	၁၄၉	သုဒူရဋ္ဌာပိ	၁၃၂
သုဂန္ဓိနာ	၃၂၁	သုဒ္ဓမာနသော	၈၃
သုစရိတံ	၄၃၀	သုဒ္ဓေါဒနဿာ ဟံ ဓီတာ	၂၇၀
သုစိဏ္ဏာနံ	၄၃၀	သုဒ္ဓေါဒန သုတဿ	၄၅၈
သုဇာတော အဂ္ဂသာဝကော	၂၄၉	သုနီဗန္ဓံ	၁၈၆
သုညကန္တိ ဝိဒိတွာန	၁၅၀	သုနိမ္မလာ	၂၅၃
သုညတံ	၂၆၉၊ ၄၁၅၊ ၄၄၇	သုနိမ္မိတံ	၈၃
သုညာဂါရေ	၈၅	သုပတိဗ္ဗတာ	၃၂၀
သုဏိသံ	၂၄၉	သုပတ္ထိတံ	၄၆၅
သုတံ	၁၀၇	သုပိဏိတာ	၃၁၉
သုတ	၁၁၇	သုပုပ္ဖိတဂ္ဂံ	၁၉၀
သုတမဏိ	၁၈၉	သုပ္ပဋ္ဌိပတ္တိယာ	၂၀၅
သုတဝီရေဟိ	၁၈၈	သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ	၄၆၄
သုတသာဂရံ	၁၃၀	သုပ္ပဘာလက်တံ တနုံ	၁၁၁
သုတေနေဝ သုတာဝိနီ	၅၀၂	သုပ္ပိယာ	၁၄၈
သုတ္တာသိ	၁၃၂	သုတံ	၂၂၂
သုတွာ ဂါထာ သုဘာသိတာ	၂၇၇	သုဘတေ	၂၇၄
သုတွာန	၄၆၂	သုဘာဝိတာ	၄၃၅
သုတွာနိ’မာ ဂါထာ	၂၄၀	သုဘာသိတာ	၂၄၇
သုဒန္တော	၈၃	သုမနံ ဣတရာယပိ	၁၈၆
		သုမနာ	၇၉
		သုမဟာ	၄၈၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော်
သုမိတ္တာ	၄၁၉	သေဋ္ဌိပုတ္တေဟိ	၁၉၀
သုမေဓေ့ သုမိတ္တာဒ္ဓ	၄၃၃	သေတကွိ	၁၅၂
သုရတ္တံ	၃၁၇	သေတဝတ္ထာနံ	၂၂၅
သုရဘီဟိ	၁၃၃	သေတသိရာ	၁၅၂
သုရမ္မေ	၂၇၀	သေတိ	၄၃၀
သုရုစိရုံ	၂၇၄	သေတုံ ဂင်္ဂါယ ကာရယိ	၄၄၈
သုရူပါ	၂၅၇	သေသကေ	၄၈၃
သုရူပါနိ	၂၈၅	သေသဘာဂါနိ ဥယျံသု	၁၃၄
သုလက္ခဏာ	၁၂၅	သေသာ မေ ဒေသန္တိ	
သုလောစနာ	၂၇၄	အနော ကွတိ	၂၃၈
သုဝဏ္ဏနရာသိသကာ်သံ	၁၀၉	သေဟိ ပါဏိဘိ	၁၈၉
သုဝါနော	၂၂၆	သော	၂၃၈၊ ၃၁၉
သုဝိမှိတာ	၁၄၈	သောကဋ္ဌော	၁၀၃၊ ၂၀၇၊ ၂၃၉
သုသမာဟိတံ	၁၅၃	သောကဋ္ဌော	၁၁၆
သုသမာဟိတာ	၂၉	သောကပီဋ္ဌိတာ	၁၀၂
သုသမာဟိတော	၃၂၅	သောစနိယာ နသာ	၁၃၆
သုသမိဒ္ဓကု လပ္ပဇာ	၂၃၊ ၂၄၆	သောဓိယာ	၁၃၅
သုသာနာ	၂၄၁	သောဏ္ဏစ္ဆတ္တံ	၄၈၃
သုသိက္ခိတော	၁၂၆	သောဏ္ဏမယာ	၈၃
သုသရော	၂၅၀	သောဏ္ဏာသနေ	၃၂၀
သုသောဏိ	၁၅၁	သောတမနောဟရံ	၁၄၉
သူနာဝ နီတကိမ္ဗိသာ	၂၇၆	သောတပတ္တိဖလံ ပတ္တာ	၄၆၇
သူရိယောဒယေ	၁၃၂	သောတ္တိယံ ဒိဇမဒ္ဒသံ	၅၀၀
သေက္ခမုနိ	၂၃၈	သောတော	၂၀၇
သေဋ္ဌိ တတောနုဇာနေတွာ	၅၀၂	သောဓေန္တိ တုဋ္ဌမာနသာ	၄၁၉
သေဋ္ဌိကုလေ	၂၀၄	သောဘန္တိ	၃၁၇
သေဋ္ဌိကုလဇာတိ	၄၉၀	သောမနဿံ	၆၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
သောမနဿ ကတံ ဖလံ	၄၅၈
သော မေ	၂၂၆
သောမ ဘူသနလောဘေန	၂၂၃
သောဝဏ္ဏံ	၃၁၉
သောဝဏ္ဏံ ဣင္ဋကံ	၃၂၁
သောဝဏ္ဏမယာ	၆၃
သွာဂတံ မေ	၃၂
[ဟ]	
ဟံသဝတိယာ	၆၂၊ ၄၄၈
ဟဋ္ဌာ	၅၇၊ ၂၅၈
ဟတဒဗ္ဗာ	၁၀၅
ဟတ္ထပရိကမ္မံ	၄၅၄
ဟတ္ထပါတိယံ	၁၈၂
ဟတ္ထာ	၄၂၀
ဟတ္ထိဝဏ္ဏံ	၄၁၅
ဟမ္မိယံ	၇၉
ဟရဿု	၂၂၄
ဟရိတာလေန ပူရယိ ဧကံ	၃၁၇
ဟာ	၁၁၇
ဟာသခိဍ္ဍာ သမပ္ပိတာ	၈၄
သာသဘာဝသမန္ဓိတာ	၁၅၁
ဟာသယန္တော	၃၁၅
ဟာသိ	၂၀၇
ဟိတာ	၂၂၃
ဟိတာယ ဇနတံ ဗဟုံ	၄၇၂
ဟိတေသီ	၂၆၉
ဟိတွာ	၄၆၃
ဟိတွာ ဝိသယဇံ ရတိံ	၁၅၀
ဟီန ဝီရိယော	၂၈၅
ဟေတု	၃၀
ဟေမဒေါဏ္ဏာသသဝနာ	၁၅၁
ဟေဿတိ	၁၂၄

ပဌမပါဒ	ပိဋကကျော်	ပဌမပါဒ	ပိဋကကျော်
[အ]		အဓိကာရဏံ ဗဟုံ အမေ့	၃၈၅
		အဓိကာရဏံ ဗဟုံ မယှံ	၃၇၄
အဂါရံ ဝိဇဟိတွာ	၄၁၀	အဓိကာရေ	၆
အဂါရသ္မိံ	၂၅၄	အနမတဂ္ဂေ	၁၈
အဂ္ဂမဟေသီ	၁၄	အနန္တရံ	၄၅၁
အက်ုံသဒ္ဒေဝ	၁၀၈	အနိစ္စာ	၁၇
အစိန္တေယျ	၃	အနိမိတ္တဉ္စ	၂၈၂
အစ္စန္တံ မတပုတ္တာမှို	၂၃၅	အနုဇာနာထ	၁၃
အစ္ဆရိယ’	၂၀	အပရိမိတဉ္စ	၁၉
အဇရမှို	၁၉	အပရိမေယျေ	၃၈၄၊ ၃၉၅
အဇ္ဈေဝ	၁၅	အပသတ္တမှို	၁၉
အဇ္ဈောပဂစ္ဆေ	၁၅	အပ္ပကာ ဝါဠူကာ	၃၉၆
အဇ္ဈောသိတာ	၁၅	အဗ္ဗဟိ ဝတ	၈၁
အဉ္ဇနသမဝဏ္ဏာ	၄၀၃	အဘယေ	၅၅
အညမ္ပိ ပရိဗ္ဗဘံ	၃၃၁	အမတမှို	၁၈၀
အဋ္ဌဥပ္ပလဟတ္ထာနိ	၃၈၂	အမ္မ ဇီဝါတိ	၈၁
အဋ္ဌာရသသဟဿာနိ	၄၃၂	အမှံ သဗ္ဗပတိ	၃၈၅၊ ၃၉၅
အဋ္ဌိနံ နဂရံ	၂၆၇	အမေ့ အညေ စ	၄၄၃
အထ အသိတ –	၁၆	အယံ သက္ကာယ	၃၄၂
အထ နိမ္မိန္ဒာ’ဟံ	၂၆၈	အယဉ္စ ခေါ် မဟာရာဇ	၃၆၂
အထေ နေ	၁၄	အရဟံ သုဂတော	၃၆၁
အထော ဇာတိက္ခယံ	၃၁၂	အလဒ္ဒေါ	၇၄

ပဌမပါဒါ	ပိဌကော်
အဝဏ္ဏ ဒုဂ္ဂန္ဓ –	၃၄၃
အသိသူနူပမာ	၁၇
အသုဘာယ	၄၈၂
အဿာ ဓမ္မံ	၇၂
အဿု ထညံ	၁၈
အဟံ တေန ထမယေန	၃၈၈၊ ၄၄၄
အဟဉ္စ ခေါ	၁၄၃
အဟမ္ပိ ပုဗ္ဗဗုဒ္ဓေသု	၃၉၅
[အာ]	
အာတုရံ အသုစိံ	၂၇၊ ၄၈၂
အာဒီပိတာ	၁၉
အာယတုတ္တ –	၄၀၃
အာရဒ္ဓဝီရိယော	၉၁
အာရောပေသုံ	၅၂၄
[ဣ]	
ဣတော ဒုတီယေ ကပ္ပေ	၄၄
ဣတ္ထိ ပုမာ	၄၄၃
ဣဒံ ဝတွာ ရာဇာ	၃၄၀
ဣဒံ သုဝဏ္ဏကေယူရံ	၂၁၅
ဣဒ’မဇရ’	၁၉
ဣဒမ္ပိ တေ	၂၆၂
ဣဒ္ဓိဝိဓံ	၃၃
ဣမာနိ ပူတိကာယေန	၁၄၂
ဣမိနာ ပုညကမ္မေန	၃၄၀
ဣမေ ဓမ္မေ	၁၀၂
ဣမေ နုမစ္စာ	၄၈၉
ဣသိ ဂဟေတွာန	၃၈၃
[ဥ]	
ဥဂ္ဂါတိတညူ	၃၅၅
ဥဋ္ဌာယ	၂၀
ဥဋ္ဌာဟိ ပုတ္တက	၁၄
ဥဏှီသံ မဏိ	၁၀၈
ဥတ္တရာသင်္ဂေန	၃၉၀
ဥတ္တိဋ္ဌေ	၉၅၊ ၄၀၄
ဥဒဟာရိ ဟံ	၄၉၄
ဥဒ္ဓံ ပါဒတလာ	၅၁
ဥပနာဟ	၃၄၂
ဥပနျာသေ	၄
ဥဘော ပုတ္တာ	၁၉၈
ဥဘော မာတာ စ	၁၇၇
ဥသဘက္ခန္ဓ –	၄၂၈
ဥသဘမှိ	၄၂၉
[ဧ]	
ဧကော ဗုဒ္ဓေါ	၄၅၂
ဧတမတ္ထဝသံ	၂၀၁၊ ၂၀၈

ပဌမပါဒ	ပိဋ္ဌကော်
ဧတာနုတ္တရ –	၁၀၈
ဧတေ အပဟေသုံ	၃၉၄
ဧတေ သဗ္ဗေ	၄၄၇
ဧတေသံ ဒေဝ ဒေဝါနံ	၄၀၆
ဧဒိသော	၅၀၉
ဧဝံ ဗဟုဒုက္ခာ	၁၇
ဧဝံ ဘဏတိ	၁၄၊ ၂၀
ဧဝံ ဝိဟာမာနာယ	၅၁
ဧဝ'မေတံ အဝေက္ခန္တီ	၄၈၂
ဧဝ ဗုဒ္ဓေါ မဟာရာဇ	၃၆၁၊ ၃၆၉

[ဩ]

ပဌမပါဒ	ပိဋ္ဌကော်
ဩရမ္ဘိကာ	၄၉၆

[က]

ပဌမပါဒ	ပိဋ္ဌကော်
ကင်္ကဏံဝ	၅၀၇
ကဉ္စနဿ	၅၀၈
ကညာသတသဟဿ	၃၉၈
ကဋုစ္ဆသိက္ခုံ	၅၀
ကဏှာခန္ဓက	၅၀၆
ကတမာ ပဉ္စဝိဓာ	၄၅၂
ကတာ ပုတ္တော	၉၈
ကလျာဏမိတ္တတာ	၂၃၅
ကဿ ဗြဟ္မဏာ	၄၉၅
ကာစိ ဟတ္ထပရိကမ္မံ	၄၄၄
ကာနနမှိ	၅၀၇
ကာမံ ကာမေသု	၁၉၈၊ ၄၄၀
ကာမာ ကဋုကာ	၁၃
ကာမေသွာဒီနဝံ	၁၇၇
ကာသိသု သေဋ္ဌိကုလဇာ	၄၈၇
ကာဠကာ ဘမရ –	၅၀၆
ကိံ တေ ဝတံ	၉၆
ကိံ နု တွံ	၂၃၅
ကိံ ဘဂဝတော	၁၃
ကိံ မမ	၁၇
ကိံ မေ ကတာ	၄၇၀
ကိဉ္စာပိ ခေါမှိ ကာသိကာ	၄၄
ကိဉ္စာပိ ခေါမှိ ဒုက္ခိတာ	၃၄
ကိ'မဟံ သီလံ	၂၀၃
ကိ'မိဝ ပူဇိတာယ	၁၄
ကိလေသာ ဈာပိတာ	၁၄
ကုမ္မဂ္ဂ –	၄၆
ကောဋိသတသဟဿာနံ	၄၈၈
ကောဋိသတသဟဿာနိ	၄၀၆
ကော နု တေ	၄၉၅

[ခ၊ ဂ၊ ဃ]

ပဌမပါဒ	ပိဋ္ဌကော်
ခတ္တိယသမ္ဘဝ –	၄၀၃
ခန္ဓဓာတု –	၁၅

ပဌမပါဒ	ပိဌကော်	ပဌမပါဒ	ပိဌကော်
ခန္ဓုတ္တမေ	၄၂၉	ဆုဒ္ဓျုန	၁၅
ဂစ္ဆန္တော နိလပထေ	၄၀၄	ဇရာဝသာနံ	၂၆၂
ဂန္ဓာရဝိသယေ	၃၅၃	ဇေဗ္ဗော သမ္မာဘိ –	၃၆၁
ဃာတာ	၁၅	ဈောတယိတွာန	၃၈၅
[စ၊ ဆ၊ ဇ]		[တ၊ ထ၊ ဒ၊ ဓ၊ န]	
စက္ကံ သတ္တ –	၁၀၁	တုံ တံ ဘဏာတိ	၁၇
စက္ကဝက္ကဒိဇော	၁၀၁	တံ ပုတ္တပသု	၂၃၃
စက္ကဝရက်ိတ	၄၀၂	တဍ္ဍ အပ္ပဋ္ဌိဝါနိယံ	၄၇၀
စက္ခု ဒိဋ္ဌေသု	၃၆၁	တဏှာက်ရော	၃၉၄
စတ္တာရော	၁၃	တတော စိတ္တံ	၂၀၃
စတုက္ခတ္တုံ	၇၂	တတော စုတာ	၂၃၊ ၂၆
စတူသု မဟာသမုဒ္ဒေသု	၂၀၁	တတော သူစိံ	၂၀၃
စရဏေန စ	၄၅၀	တထေဝ ဘဒ္ဒါ	၃၁၂
စာတုဒ္ဒသိံ	၄၇	တဒါဟံ	၁၁
စာတုဒ္ဒီပေါ	၁၇	တမှိ နန္ဒေ	၄၂၅
စိဏ္ဏာ အင်္ဂါ စ	၂၂၁	တမှိ မဏ္ဍော	၄၂၆
စိတ္တကာရ သုကတာဝ	၅၀၇	တဿ ခမ္မေသု	၄၅၉
စိတ္တီကတံ	၂၃	တဿ ပဗ္ဗော	၄၇၉
စိန္တိတံ သတ္တာသဠျေယျံ	၃၅၇၊ ၃၉၅	တဿ ရညော	၄၅၀
စိရံ တိဋ္ဌတု	၅၂၄	တဿာ မေ	၂၆၈၊ ၂၈၂
စိရာနုဂတံ	၃၈၂	တာဟိ ယာ	၅၂၄
စုဏ္ဏိယောပဒေ	၁၃၁	တိဏကဋ္ဌသာခါ	၁၈
ဆန္ဒာတာ	၂၄၈	တိဿိတ္ထိယော	၄၈၀
		ထိသော ဖုသော	၃၉၄

ပဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌကော်	ပဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌကော်
ခန္ဓုတ္တမေ	၄၂၉	ဆုဒ္ဓါနု	၁၅
ဂစ္ဆန္တော နိလပထေ	၄၀၄	ဇရာဝသာနံ	၂၆၂
ဂန္ဓာရဝိသယေ	၃၅၃	ဇေဗ္ဗော သမ္မာဘိ –	၃၆၁
ဃာတာ	၁၅	ဇောတယိတွာန	၃၈၅
[စ၊ ဆ၊ ဇ]		[တ၊ ထ၊ ဒ၊ ဓ၊ န]	
စက္ကံ သတ္တ –	၁၀၁	တုံ တံ ဘဏာတိ	၁၇
စက္ကဝက္ကဒိဇော	၁၀၁	တံ ပုတ္တပသု	၂၃၃
စက္ကဝရင်္ကိတ	၄၀၂	တဒ္ဓိ အပ္ပဋ္ဌိဝါနိယံ	၄၇၀
စက္ခု ဒိဋ္ဌေသု	၃၆၁	တဏှက်ရော	၃၉၄
စတ္တာရော	၁၃	တတော စိတ္တံ	၂၀၃
စတုက္ခတ္တုံ	၇၂	တတော စုတာ	၂၃၊ ၂၆
စတူသု မဟာသမုဒ္ဒေသု	၂၀၁	တတော သူစိံ	၂၀၃
စရဏေန စ	၄၅၀	တထေဝ ဘဒ္ဒါ	၃၁၂
စာတုဒ္ဒသိံ	၄၇	တဒါဟံ	၁၁
စာတုဒ္ဒီပေါ	၁၇	တမှိ နန္ဒေ	၄၂၅
စိဏ္ဏာ အင်္ဂါ စ	၂၂၁	တမှိ မဏ္ဍော	၄၂၆
စိတ္တကာရ သုကတာဝ	၅၀၇	တဿ ဓမ္မေသု	၄၅၉
စိတ္တီကတံ	၂၃	တဿ ပဋ္ဌော	၄၇၉
စိန္တိတံ သတ္တာသင်္ချေယျံ	၃၅၇၊ ၃၉၅	တဿ ရညော	၄၅၀
စိရံ တိဋ္ဌတု	၅၂၄	တဿာ မေ	၂၆၈၊ ၂၈၂
စိရာနုဂတံ	၃၈၂	တာဟိ ယာ	၅၂၄
စုဏ္ဏိယောပဒေ	၁၃၁	တိဏ္ဏကဋ္ဌသာခါ	၁၈
ဆန္နာတာ	၂၄၈	တိဿိတ္ထိယော	၄၈၀
		ထိသော ဖုသော	၃၉၄

ပဌမပါဒ	ပိဋ္ဌကော်	ပဌမပါဒ	ပိဋ္ဌကော်
တီဏိ သတသဟဿာနိ	၄၃၀	ဓရဏိမှိ	၄၂၆
တုယှေဝ	၄၉၆	ဓီရတ္ထု ကာမာ	၁၇၇
တူလပုဏ္ဏာ –	၅၀၉	နက္ခတ္တာ စတုရော	၁၀၈
တေန ကာလေန ဟံ	၃၈၂	န ဂါမဓမ္မော	၂၃၃
တေနေဝ	၃	နင်္ဂလေဟိ ကသံ	၂၀၃
ထီနံ သတသဟဿာနံ	၃၉၈	န စိရေနေဝ	၂၀၃
ဒန္တော ဒန္တေဟိ	၄၆၉	န တေ သမော	၃၆၉
ဒသ ပုတ္တေ	၂၈၁	နတ္ထိ နိဿရဏံ	၈၈
ဒဟရာ တွံ	၁၄	နတွာ	၃
ဒါတုဿ မေ	၃၄၄	န တဿ	၁၅၆
ဒိဋ္ဌိနိဿန္ဒ	၃၄၃	န တေ ဒုက္ခာ	၄၉၆
ဒိဋ္ဌောဟိ မေ	၉၈	နန္ဒော သုနန္ဒော	၃၅၉
ဒီဝသေ	၁၅	နမက္ကာရာနုဘာဝေန	၃၉၆
ဒိဝါဝိဟာရာ	၉၀၊ ၂၂၁	နဝါ သင်္ချာယျာဝသာနေ	၇၆
ဒိသွာ အာဒီနဝံ	၃၁၂	န သန္တိ ပုတ္တာ	၂၀၁
ဒိသွာန	၄၈၇	န ဟိ သဗ္ဗေသု	၂၁၆
ဒီဃော ဗာလာနံ	၁၈	နာဂဘောဂ –	၅၀၈
ဒီပင်္ကရော မဟာဝီရော	၃၈၅	နာနာ ဒိသာ	၄၆၁
ဒီပင်္ကရော လောကဝိဒူ	၃၈၄	နိက္ခိပိတွာန	၃၅
ဒုက္ခဋ္ဌ ဝိဇာနေယျ	၂၃၅	နိဗ္ဗာနဘိရတာ	၁၃
ဒုက္ခော စရဏ –	၃၄၂	နိဗ္ဗိန္ဒိတွာ	၄၁၀
ဒုစ္စရိတ ပရိဝါရော	၂၄၃	နိဗ္ဗိန္ဒီတွာန	၄၁၀၊ ၄၁၁
ဒေဝေသု	၁၅	နိဗ္ဗုယှတိ	၁၅
ဒေဝေသု ပိ	၁၃	နိဿဋ္ဌံ	၁၆
ဒေသေသိ သမ္ဗပါဏိနံ	၃၆၁	နိဿာယ	၅၂၄
ဒွါရံ အပပါပုဏိတွဦန	၁၇	နိဟစ္စ ဇာဏုံ	၂၂၁
ဓမ္မံ စရေ	၄၀၅	နေကကောဋိသဟဿာနိ	၄၀၆

ပဋ္ဌမပါဒ	ပိဋ္ဌကော်
[ပ]	
ပစ္စေကံ ဒုဿံ	၃၈၉
ပစ္ဆေတ္တေ	၄
ပစ္ဆိမေ စ ဘဝေ	၄၉၂
ပစ္ဆိမေ ဘဝေ	၅၀၄
ပဥ္စက္ခန္ဓာ	၂၈၂
ပဥ္စဝီသတိ	၇၄
ပဥ္စဟတ္ထာ	၃၈၃
ပတ္တစီဝရ’	၃၉၈
ပတ္တာ တေ	၁၅
ပတ္တလီ မကုလ –	၅၀၇
ပထဝိမှိ	၄၂၆
ပဒုမမှိ	၄၂၉
ပရက္ကမံ	၃၈၃
ပရိယာယန္တရ –	၄
ပဿထ ဣမံ	၃၅၃၊ ၃၈၄၊ ၄၃၅
ပဿထ ဘော	၃၉၂
ပဿိတွာ	၃၈၄
ပါဋ္ဋိကီ	၁၀၈
ပါဝေသု ယဿ	၁၀၇
ပါပုဏန္တု	၅၂၄
ပီနဝဋ္ဋ –	၅၀၀
ပုဋ္ဌိတံ	၂၆၃
ပုညံ ဝတ	၂၂၁၊ ၄၇၁
ပုဏ္ဏာဃဋ္ဋဗ္ဗော	၁၀၈
ပုဏ္ဏာစန္ဒန	၄၀၃
ပုဏ္ဏော ပူရေသိ	၄၉၈

ပဋ္ဌမပါဒ	ပိဋ္ဌကော်
ပုတ္တော ဗုဒ္ဓဿ	၃၁၂
ပုတ္တော သိင်္ဂါလကော	၄၆၁
ပုဗ္ဗေဝ ဒါနံ	၅၃
ပုရိသော အင်္ကုသ’	၉၀
ပူရေန္တိ	၄၉၃
ပေသေတွာ	၄၅၀
ပေါရာဏဋ္ဌကထာ	၃
[ဗ]	
ဗဟူနံ ဝတ	၉၈
ဗဟူဟိ ဒုက္ခဓမ္မေဟိ	၇၅
ဗဟူဟိ ဒုက္ခေဟိ	၅၅
ဗာလာ တေ	၁၃
ဗုဒ္ဓပ္ပမုခသံဃဿ	၃၈၉၊ ၃၉၁
ဗုဒ္ဓဝီရ နမော	၉၈
ဗုဒ္ဓါနံ	၁၃
ဗုဒ္ဓါတိ တုမှေ	၃၆၈
ဗုဒ္ဓေါဟံ	၃၄၀
ဗျာဓိဗျဂ္ဃ	၄၂
ဗြဟ္မဒေဝဥ္စ	၃၆၁၊ ၃၇၃၊ ၃၈၅၊ ၄၀၆
ဗြဟ္မဗန္ဓု ပုရေ	၄၉၇
[ဘ]	
ဘဂဝါတိ	၂၀

ပဌမပါဒ်	ပိဋကကျော်
ဘဂီ ဘဇီ	၂၁
ဘဇိတမှာ	၂၃၅
ဘာဂဝါ	၂၁
ဘာဿရာ သုရုစိရာ	၅၀၇
ဘာဂိနေယျော	၃၃၉
ဘာဂျဝါ	၂၁
ဘာဝနာယ	၄၉၃
ဘိက္ခုမာနာ အဟံ	၅၅
ဘိက္ခုဝေါတိ ယံ	၁၃၂
ဘိက္ခုနီ ဥပသမ္ပန္နာ	၂၅၅
ဘိယော စိတ္တံ	၃၈၃
[မ]	
မဂ္ဂဖလေ စ	၆၂
မင်္ဂလော စ	၃၉၄
မစ္ဆရိ မညတိ	၁၈၀
မစ္ဆသတ္တံ	၃၅၀
မန္တာဝတိယာ	၁၂
မာ အပ္ပကဿ	၁၉
မာကာဿိ	၄၉၆
မာတာ ဒုက္ခိတာ	၁၄
မာ နိဘဒ္ဒေ	၄၂၈
မာ ဗာဠှံ	၂၁၅
မုတ္တာ မုစ္စဿု	၄၀
မေဓိယာ ဘိဝံသ	၃
မောက္ခမို	၁၉

ပဌမပါဒ်	ပိဋကကျော်
[ယ]	
ယံ ပတ္တံ	၅၂၄
ယထာ က္လဒံ	၂၆၇
ယထာ စ တွ'မပိ	၃၆၂-၃ ၃၇၁
ယထာ ရက္ခိံ သု	၅၂၄
ယထာ လောကေ	၃၇၂
ယထာ လောကေ	၃၅၈
ယထေဝ လောကမို	၃
ယသ္မာ	၃၂၇
ယသ္မာ တသ္မာ	၂၄၈
ယဿ ပုရေ စ	၄၉၆
ယဿ ဖြာဟ္မဏာ	၅၂၄
ယာ တာ	၄၈၇
ယာဝ ကာသိဇနပဒေါ	၇၈
ယေ က္လမေ သတ္တ	၁၄၁
ယေ ရာဂရတ္တာ	၄၈၉
ယေ သီလဝန္တံ	၄၄၇
ယုဂန္ဓရော	၃၉၈
ယုဝတီနဉ္စ	၂၆
ယော ခေါ ဖြာဟ္မဏာ	၂၂၁
ယော စ ဂါထာသတံ	
ယော စ ဝဿသတံ	၂၀၃၊ ၂၃၃၊ ၂၃၄၊ ၂၈၀
ယောနံ	၁၅
ယောဝီသတိသချေ်ယျ	၃၅၈
ယော သဟဿံ	၂၂၁

ပဋ္ဌမပါဒ်	ပိဋ္ဌကော်	ပဋ္ဌမပါဒ်	ပိဋ္ဌကော်
[ရ]		သင်္ခါရေ ဗရတော	၂၅၅
		သစေ ဣမာ	၄၉၆
ရဇ္ဇေ အာဏာ	၁၄၊ ၁၆	သစ္စာနိ	၁၃
ရာဟတ္တိ	၃၄၂	သဇဗာတိဘူတာ	၄၈၉
ရက္ခဖလူပမာ	၁၇	သဏှကမ္ဗုရိုဝ	၅၀၈
		သဏှတုဂ်သဒိသီ	၅၀၇
[လ]		သဏှန္နူပုရ –	၅၀၉
		သဏှမုဒ္ဒိက –	၅၀၈
လူနကေသီ	၂၂၁	သတံ ဟတ္ထီ	၃၆၂
		သတသဟဿိတော	၄၅၉
[ဝ]		သတ္တရတနာနိ	၁၇
		သတ္တိ စ သိရီဝစ္ဆော	၁၀၇
ဝဋ္ဋပလိဃ	၅၀၈	သတ္တိသူလူပမာ	၁၇၊ ၈၈၊ ၁၄၃
ဝဋ္ဋ သုဝဋ္ဋ	၄၀၃	သဒ္ဒေဝကဥ္စ	၃၈၅
ဝတ္ထုကြာမော အဟံ	၃၂၇	သဖွံ နူန	၄၉၅
ဝါရိပေါက္ခရ –	၁၈၀	သဗ္ဗတ္ထ ဝိဟတာ	၈၈၊ ၁၄၃၊ ၂၃၅
ဝါသိတောဝ	၅၀၆	သဗ္ဗဒုက္ခံ ပရိညာတံ	၉၈
ဝါသုကီ	၁၀၈	သဗ္ဗဖုလ္လေ	၄၂၈
ဝိဿဇ္ဇိတာ	၂၀	သဗ္ဗတဒ္ဒေ	၄၂၇
ဝီထိံ သမ္မဇ္ဇနံ	၄၄၃	တဗ္ဗတဒ္ဒေါ	၃၆၅
		သဗ္ဗမာလေ	၃၄၀
[သ]		သဗ္ဗမာလော	၃၆၅
		သဗ္ဗရတနေ	၄၂၈
သံဃာဋီ	၄၄	သဗ္ဗလောကဟိတော	၃၆၁
သံဃာရာမ’	၁၁	သဗ္ဗေ ကာမေ	၇၈
သက္ကတံ	၃	သမစိတ္တာ	၃၈၄၊ ၃၉၅၊ ၃၄၅
သကျကုမာရေ	၄၀၂		

ပဋ္ဌမပါဒ	ပိဋကကော်	ပဋ္ဌမပါဒ	ပိဋကကော်
သမဏီ	၂၉၊ ၁၃၉၊ ၁၆၂၊ ၁၉၄၊	သာ ဘိက္ခုနိ	၇၂
	၂၁၀၊ ၂၂၃၊ ၂၂၉၊ ၂၄၂	သာရော မဏ္ဍော	၄၅၂
သမ္မုဒ္ဒေ	၃၉၆	သာသနံ ပနိဒံ	၃၂၇
သမ္ပို သစ္စဥ္စ	၇	သာဟ ပုတ္တံ	၂၅၅
သရ ကဋ္ဌိံ	၁၈	သိနိဒ္ဓနီလ	၄၀၂
သရ ကာဏကစ္ဆပံ	၁၈	သိနိဒ္ဓ သုဂမ္ဘီရ	၄၀၃
သရ စတုရောဒဓိ	၁၈	သီတံ ဥဏှံ	၂၆
သရ ရူပံ	၁၈	သီလာဒိဂုဏ	၅၂၄
သရောရုဟံ	၁၇၄	သုခံ သုပါဟိ	၃၈
သဝစ္ဆကာ	၁၀၈	သုညတသဿာနိမိတ္တသ	၇၈
သဟာဿ’မပိ	၂၂၀၊ ၂၂၇	သုညာ အသုညာ	၄၅၂
သာကရုက္ခပဋ္ဋိစ္ဆန္နံ	၄၂၂	သုတ္တာ သုတ္တေဟိ	၄၇၈
သာကိယမို ကုလေ	၂၆၂	သုဒဿနာ	၃၈၄
သာဂရမို	၄၂၇	သုဒိဋ္ဌံ ဝတ	၃၆၉
သာ စ ဣန္ဒိ	၃၈၇	သုနန္ဒမို	၄၂၅
သာ စ တဟိံ	၁၆	သုမေဓာ	၄
သာ စ မနသိကရောတိ	၁၆	သုမေဓာ စ	၃၉၄
သာ စေဝံ	၁၆	သေလော ဘာသော	၃၇၆
သာဇ္ဇ အဗ္ဗုဋ္ဌံ	၈၁	သောစန္တိ	၁၃
သာဇ္ဇ ဧကေန	၄၇	သောပိ မံ ဗုဒ္ဓေါ	၃၉၁၊ ၃၉၉၊ ၄၄
သာစု တာတ	၃၃၁		

ထေရီအပဒါနဒီပနိယံ

သောဓနပတ္တံ

ပိဋ္ဌေ	**ပန္တိယံ**	**အသုဒ္ဓပါဌော**	**သုဒ္ဓပါဌော**
၂၅	၆-၇	ကောဏ္ဍာဂမနော	ကောဏ္ဍာဂမနေ
၂၉	၁၇	စေတနာပဏီဓိတိ	စေတနာပဏိဓိတိ
၆၀	၁၃	– မနုယုတ္တော	– မနုယုတ္တာ
၆၅	၁၅	နိမီလယတိ	နိမီလတိ
၇၃	၁၉	ပဋ္ဋိလာကေ	ပဋ္ဋိလဘေ
၈၄	၇	မမ ပလ္လင်္ကော	ပလ္လင်္ကော မေ
၁၀၃	၁၉	ဣစ္ဆန္နာ	ဣစ္ဆင္ဍာ
၁၀၇	၁၅	ကမလကောလမေ	ကမလကောမလေ
၁၁၁	၁၉	ပတတိ	ပတိ
၁၁၅	၂၀	ဒုက္ခသယ်ဗ္ဗေ	ဒုက္ခသယ်ာဗ္ဗေ
၁၂၀	၆	ထိရောနဂံ	တိရောနဂံ
၁၂၁	၁၁	သနိဘာကရံ	သနိသာကရံ
	၁၅	ယုဂန္ဓဇလကာရံ	ယုဂန္ဓဇလဒါကာရံ
၁၂၄	၅	မဟာပရိသကီတိ	မဟာပရိသတိန္တိ
၁၂၅	၆	ဘာသကော	ဘာသတော
	၁၁	ဟုတွာ	ဟုတွာ ဝ
၁၂၆	၅	မဟာသမယကာရာ	မဟာသမယ ကာရကာ
	၁၄	– တဝပုညေတီတိ	– တဝပုညေဟီတိ
	၁၈	၂၉၉	၂၂၉
၁၂၇	၁၅	သုဏောမလေ	သုကောမလေ
၁၂၈	၈	ပဟန္တာ	ပဟန္တွာ

ပိဋ္ဌေ	**ပန္တိယံ**	**အသုဒ္ဓပါဌော**	**သုဒ္ဓပါဌော**
၁၃၃	၁၃	မတိယာ	မဟိယာ
၁၄၄	၉	ကာရေန္တိ	ကာရန္တိ
၁၅၂	၁၄	ဝလိဝိတဘာသဗ္ဗဂီ	ဝလိဝိတတသဗ္ဗင်္ဂီ
၁၅၈	၄	ခေမာ	ခေမေ
	၁၄	နိဗ္ဗနတော	နိဗ္ဗနတော
၁၈၅	၁၁	မဟာယသန္တိ	မဟာသယန္တိ
၁၉၂	၂၂	ဂုဏော	ဂုဏော
၂၂၂	၂၀	စိတတ္ထာသိံ	စတုတ္ထာသိံ
၂၂၃	၁၃	ဝိသတ္တာ	ဝိသဇ္ဇာ
၂၃၈	၁၉	ပသူတာ	ပသုတာ
၂၄၀	၁၅	ဧလောကဿာတိ	လောကဿာတိ
၂၅၆	၁၃	အနက္ခတဍ္ဍ	အနက္ခာတဍ္ဍ
၂၅၇	၁၆	ပါဏဳိနေတိ	ပါဏီနောတိ
၂၆၉	၁၀	ဇနကန္တိ	ဇနတန္တိ
၂၇၄	၂	နိန္ဒဗ္ဗိနတ္ထံ	နိဗ္ဗိန္ဒနတ္ထံ
၂၇၅	၁၆	ကူဟိံ	ကုဟိံ
၃၂၃	၁	အဂမသေ	အဂမှသေ
၄၁၉	၁၈	သမာဂမိန္တိ	သမာဂမန္တိ
၄၅၄	၂၃	ကမ္မသမ္မဒံ	ကမ္မသမ္ဘဒံ
၄၆၄	၁	အလစာ	အစလာ
၄၇၇	၃	အန္တရေ	အစ္ဆရေ
၄၉၀	၃	ဂဏာကာကုလေ	ဂဏိကာကုလေ
၅၀၁	၇	တဒါ	သဒါ